Ecclesiæ Blitisbrac.
varia continens ex ms. Libro MS.

Prima distinctio capitulorum

De venire impetrit ad magisterium audeat c. 1.
De loco regimis incat qui vacado no pfuit & meritado didicerit 2
De ponderē regimis & q̄ dubia q̄q; despicada sut pficia subiecta. 3.
Si placuq; ordinis ē regimis solidi tatem dissipet mentis &c c 4
De hijs q̄ m regime prodesse omnio virtutē possūt sed quiete ppriā fe tando refugiūt c 5
Si hij q̄ i podā regimis p humilitate refugiūt huc vere sūt humiles. cū q̄ibus undiq; no relinquit. c. 6
Si no mīgā pdicatois officiū & non illi laudabiliter appetit & ad hoc no illi laudabiliter coacti fūgiūt c 7
De hijs qui pesse cōcupiscūt & ad vsū sue libidinis mīstrimētū aptū sermois arripiūt. c 8
Si nichil prodesse valentiū placuq; sibi vita bonor operū p̄fessione blandiūt c 9.
Quales quisq; ad ēm venire debeat 10.
Quales quisq; ad ēm venire no debeat 11.

Secunda distinctio

Qualē qui ad rēgimē ordinate pueneit quales se m regimine debeat se exhibē c pm
Si vere cognitatē sit muda c. 2m.
Si vere sit semp opām pauperib; c 3.
Vt vere sit discreta in silētio. utilis in verbo c. 4.
Vt vere sit figulus cōpassiue pximis. q; aliter rate applacare suspecta c. 5.
Vt sit vere bn agentib; p humilitate socia contra delinquentiū vitia p zelū iustitie exerta zel m c 6
Vt sit vere rationez iudicem exte riora scrupulose & inimicē & exte riora prudentia interiora solli citudine no reliquat c. 7.
Ne placē vere suo studio laudib; appe tat. sed quo quis deo placē debeat intendat ic c. 8.
Si sine solicite vere dz q; placuiss vi ria virtutē esse ē meritū c 9
Que esse dz vere discreto conspectib. & dissolutis. feruoribus. q mansuetudīb. 10.
Quātū vere sapientib; meditatoribq; esse debeat iuxta q. c. 11.

Tercia distinctio

Quata debeat ee dulcedo in arte pdicatois. c pm
Si aliter amonēdi sut vnus. & aliter femine ic c 2.
Si aliter amonēdi sut iuuenes & aliter senes c. 3.
Si aliter amonēdi sut copes atq; aliter locupletes c. 4.
Si aliter amonēdi sunt leti atq; aliter tristes c. 5.
Si aliter amonēdi sut subditi & aliter prelati c. 6.
Si aliter amonēdi sut seculi atq; aliter dñi c. 7.
Si aliter amonēdi sut sapientes q̄uq; fatui. atq; aliter obtusi c. 8.
Si aliter impudici & aliter verecundi. 9.
Si aliter amonēdi sut pbri. aliter pusillanimes. c. 10.
Si aliter amonēdi sut impacientes. atq; aliter pacientes c. 11.
Si aliter amonēdi sut lenitus. aliter tristi c 12
Si aliter simplices. aliter impuri ic 13
Si aliter tristitiosi aliter egri 14
Si aliter amonēdi sut qui fla gella metuūt & ppter hoc ecclesiā viuūt. atq; aliter qui sic i iniqui tate diuicūt q̄ ut nisi p ea =

gella corrigāt² C. 13. 14
Aliter āmonēdi sūt mimē tante. Alii
mīstilequio vacātes C. 15 16
Aliter pigri aliter papires C 16 17
Aliter mā sueti. aliter meādi C 16 18
Aliter āmonēdi sūt gulates. aliter
dati rēi C. 17. 19
Aliter ptmates. aliter rēpstātes 18. 20
Aliter gule debīti. aliter abstīnētes 19.
Et aliter āmonēdi sūt qui ea bona
sua mīsceāt fortiter tribuūt. Alii
qui ad² aliena rapē cōtēdūt 20. 22
Et aliter āmonēdi sūt qui nec alie⁹
appetūt. nec sua largiūt². atq; alii
q̄ 7 ea q̄ hūt tribuūt 7 tamē ali
ena rapere nō desistūt C. 23.
Et aliter āmonēdi sūt discordes
aliterq; pacati C 24.
Aliter āmonēdi sūt semīnātes gur
gie atq; aliter pacifici C. 25.
Et aliter āmonēdi sūt qui facile
grīb⁹ vā nō mtelligūt rēe. aliter
qui rēe itelligūt. 7 hᵒ huiuliter nō
loquūt² C. 26.
Et aliter āmonēdi sūt qui tū pdi
care digne valeāt pre timea
hūtē formidāt. atq; aliter quos a
pdicatōe impsterū videūs plūib⁹
7 papitates impdīt C. 27.
Et aliter āmonēdi sūt qui in hoc
q; tepōalit appetūt pspārē². atq;
aliter qui ea quidē q̄ mūdi sūt
cōcupiscūt. sed tū adūsitatēb⁹ la-
bore fatigant² C. 28.
Aliter āmonēdi sūt cōiugīo obli-
gati. atq; aliter a cōiugīo necēb⁹
libēati C. 29.
Et aliter āmonēdi sūt parēt car
nīb⁹ cōsētij. atq; aliter ignari C 29 30
Et aliter āmonēdi sūt qui deplo
rāt pecā opm. aliterq; cogitatōm C. 30.
Et aliter āmonēdi sūt qui ad-
missa plāgūt. nec tamē deserūt;
7 aliter q̄ dēserūt. nec tū plāgūt. 32
Et aliter āmonēdi sūt qui illicita
q̄ faciūt rēa laudant. atq; aliter
qui arguūt pua nec tū deuitāt 33.
Et aliter āmonēdi sūt q̄ ipetima
cōpīscēa superāt². atq; aliter q̄
t culpe ex cōsīlio ligāt². 34.
Et aliter āmonēdi sūt q̄ licita mīma
rebus tū illicita faciūt. atq; aliter
qui se a puis abstrahūt. sed aliqū
mi gravib⁹ dimīgūt². 35
Aliter āmonēdi qui bona nec mēdāt.
atq; aliter qui mēdata mmc cōsumāt 36
Et aliter āmonēdi sūt qui mala o-
culte agūt. 7 bona publice. Et alii
qui bona q̄ faciūt ambitiōe 7 fīi ē
quibusdā factīb⁹ mīta de se pub⁹ opīnā

¶ Quarta distīctō ¶ pmittit. 34.

De exhortatōe milīt adhibēda ut sit
smgloz vīrtutēb⁹ adūnct. qīnīb⁹ per
hanc ḡriā ⁊ aīabus nō exceditat C pīm
De exhortatōe q̄ vīm adhibēda est cō
tractūs passionib⁹ laborīti. C. 2.
Et aliqū lauda vitia relīquēda sūt.
vt grauiora purgāt² C 3.
Et mfirmis mēbris ōīno nō dūt alta
pdicari C 4
De opere pdicatōis 7 usu C. 4.
Pactīb⁹ vite ōmīb⁹ qualit pdicāt
adsemetipm redeat. ne hūt vita
vt pdicāta extollat rēe C. 6.

Egregius vir eximius
Preceptis venerandis.
Egregius vir merito prius
Factis meritis

Edidit hunc libru qui pastoral' hoc
In quo ponit q' agat viduas ordo duc
Eccl'a pede q'drifico vt stac vt nre vi
Eccl'ie vult hunc legat vt proficiens edificet
Et stat ad v'm q' quo vite vocet
Inde regit alios intuitu boq' imitet
Informados vita bona p doctrina docere
Et pro doctrina ut vita laude
Hoc fuit hoc libro sparsis distincte locis
Et plena luce vias pfulget eccl'a

Pastoralis cure me pondus fugere
Solicitudo voluisse benigna
Frater tame atq' ultima interdu re
Prohibendis Cue me quibusda
Esse latia videat' primus libro stilo
Adhuc de eccl'a grauedine de q'
Penso Et hoc q' vacat meaute
Nil expetit Et qui tenute expetit
Adeptu se esse primestat

Euadere ptim ego distincte liber ite
Distinguimur ut ad lectore su animu
Ordinatis allegoribus q' quibusda
Passibus grandia' via cu rece me
Teritis exposit pensadi valde e
Ad rectores regimis qualit' veniat
Atq' ad hoc vite placeat qualiter
Viuat Et bene viuet quat' deceat
Et vite decore insiste sua instituta
Cotidie quanta cotidie cogitat Ne
Aut hui' tis accessu frigiat aut p
Iucredi vita cordis dat vita doc
Trina destituat a' doctrina pficiens
Extollat Quib ego affectu hui
Tpat post hoc aut magisterii q'
A nullo queratur fructu' vite cundet
Ac deinde mee est ut pastoris bo'm
Q' vincendo astrudit' ecclia laqueus
Ppage' Ad extremu vero fuit est

Et pfecto quecq' opa corporis ipse
Infirmitas depinat Ne hoc ante
Oculos debuit oculos tumor claudit
Extinguat Et fuit placitu michi
Impetrata silete qui dei metuit se
Nescisse q' no docuerit docere cor
Pisse Deu pudet magisterii titulo
Ianua estimat quato vi magis me
Illis ignorat ab ipso libro huius ipe
Hendas odiosis Vt q' doctor atq;
Pceptor arte doctrine appetit a p
Incipientib' siue audib' i ipa locoru
Me' tumida inpudia Ne venie ipiu

Sc' cc'm p'm ad magistrum audeat

Nulla ecclie pfessim doctor missi
Interea primis meditande discip'
Ab ipsorum pastorale magisteriu q'
Temeritate fuisse Deum ecclie et alii
Et in aliis Deus autem cogitatione
Voluntas occultas ee nescit voluntates
Publice viderit Et hi sepe qui ne
Quaq' spualia precepta cognouerat cordis
Se medicos p me profiteri no meruit q'
Deu vt pigmentor nescit videri cor
Me morbi occupatet Et qui autem
Deo ad religiosis incentiua ita omne
Pristine fecti culme inclina' Quite
Alio nitit q' mera' fructu ecclie p spem
Regnum gloria affectat Ipse videl
Appetit doctore fidei corde com
Pisse Atq' ante fratre valet primus
Saluatore in foro Ipsum edo rom
Troubles primus in ecclesiis cathedras
Queat Deu susceptu cure pastoralis
Officiu mente digne tato magis
Requirit quato ad spualis ministe
Magisterii ex pte claritate pueni
Erit ipa quippe in magisterio lingua
Confidi' qui aliud docet Et ad doce'
Etias contra Deus p ypocrita queri'
Docet ipi regnauerit Ino de me
Principe sentiet q' ego ignoru

Et se & nacꝫ & no ſex abrio
ſuam vtere regnat qui nllis fulti
vtutibꝫ nẽqꝫ diuinitꝰ vocati Et
ſua aupdme actẽſi culmẽ rẽgis
rapuit populꝫ quia aſſequutur
Eccl̃ie ſñi nitere nꝫ uidẽ & ꝓfegrit
& neſtat quia quos ꝓmittendo
tollẽdꝫ ꝓferto ꝓ uidentiã reprobat
ugrat ſon ad ſe quibuſdã & pg
mala venturꝫ ait Diſtrahite a
me opãdonẽ iniquitatẽ neſtrã qui
eſtis Pastor mpetuoſa voce
vocat neceſſ̃ ꝑ ꝓphetã dr
ꝓpi paſtores ignorauerũt legẽ
ſñi uersu dñs detestr Dicet
& tenentes legẽ neſciũt me
Et neſtri ſe ab ab veritas ẽ
queri Et neſtrie ſe ꝓnapatu
neſtrẽtiũ ꝓteſtr quia ꝓferto
ſñi q ea q ſtr dño neſtrũt a
dño neſtri paulo attestãte q
ait Si quis aũt ignorat ignorabr
Ecce nimirꝫ pastor mpetuoſa
ſepe ẽgrediꝫ meritꝫ ſubiectorꝫ
qui ꝗnꝫ lumẽ ſtrũ ſua culpa
dirigere no ualeant diſtrictio ſñi iudex
agitur ut ꝓ cor ignorãtiã ſñi
qui ſequi offendat Ihũs nacꝫ
in euangelio ꝓferentibꝰ veritas
dicit Si cecꝫ cecu ducatu ꝓbet
ambo in foueã cadũt ſñe ꝑs No
optatꝫ aũ ſed ꝓphetatꝫ miſterio
demonſtrat dicẽs Obſtruã aures
eoꝝ ne audiãt & cor ipſoꝝ ne
intelligãt Aures quippe ſũt qui
in ipã ignorãtiã ſñi poſiti facie
ꝓuidẽdi ſtinatꝫ officiũ ſuſcipiũt
Eruba ſñi nimirꝫ qui ſubſequẽ
miſeret dolꝫ noiam Obſtruatꝫ
ergo aures dolꝫ ſtricti q cũ
lumẽ ſtrũ p cedãt qui ꝓcul
ꝓfecto ad portanda ꝓpꝛij onera
maneãt qui ſequit Vẽ

Hec dñs capitulũ
Et ſũt nõ nulli q ſolepti
ſollecti cura ſpiritalia peccãt
ꝓſcrutãt Si q intelligendo ꝓhibẽt
vulnera cõcultat ꝓpere docent
q ꝛõ ope ſed meditatõe dilicerũt
Et qd̃ uite ꝓdeãt mlis mpugnãt
Vñ fit ut cũ paſtor ꝓ abrupta
gdiat ad ꝓpriũ grex ducat lupꝰ
nacꝫ per ꝓphetã dñs cõtra cõtep
tibiles paſtores ſtros qri dicit Cũ
ipi lipidiſſima aq̃ bibãt reliqua
pedibꝰ veſtris tbabãt & oues mee
q cõculcãt pedibꝰ vris ſiebãt paſce
bañ & q pedes vri tbauerũt lc
bibebãt aqua quippe lipidiſſima
paſtores bibũt cũ fluenta veritatis
rec intelligentes ſtuduerint & cande
ꝛ aqua pedibꝰ ꝓtbãt eſt ſancte
meditatõis ſtudia male viue cõ
rupe aqua ſñi cor turbatã pedibꝰ
ſuis bibũt cũ ſubiecti quiq non
ſentiãt verba q audiũt ſed ſola q
cõpiauit exẽpa ꝑuitatis ymitãt q
cũ dca ſequit ꝓ opca ꝑtis quaſi
cõcupiſcẽs fontibꝰ in patribꝰ luctu
ſumit Hinc uersu dñs ꝓ ꝓphetam
dicit Causa ruine ꝓli ſacerdotes
mali Hinc uersu dñs de ſacerdotibꝰ
ꝓ ꝓphã dicit Effecti ſũt domui iſrel
& offendiculũ iniquitatis Nemo quippe
& artta ãplius nata q qui ꝓuerſe
agẽs nome uel ordinẽ ſanctitatis ꝙ
delinquẽdi nacꝫ hinc redarguẽdi nulla
ꝑſumit & in alieñ culpa corrigẽdi
quado pro timoꝛe ardẽs pectus
honorã Ondignũ aũt quiq tãti
ratus ꝓnsdã fingerẽt ſi veritatis
ſententia ſollicita cordibꝰ aures pre-

c. 3.

sauet | qua ait Ecce scandalizauerit | unu de pusillis istis | q̃ in me ẽdit. | ascelus erit ei ut ligaret² mola asi | naria in collo eius et demergaret in | profundu maris q̃ per misla q̃ppe | animas | sectare cauta | ac labe | xp̃mit² | et per profundu maris | extrema damnacõ designat² Cum q̃ | ad spiritale spem deducta | sed uõ | desinit retrorsũ illi exemplo | arcta p̃fecto | fiunt | q̃ huic ad mortẽ sub extrema | salutis | trina acta cõfingunt | qua | sacra officia in culpa | retrorsus mi | tabile domũ sternit quia minus si | celus redit | o tuc | trallorabis ac pa | misere | Incipit de pãde virginis

c. 3. Et ita breuit dicens ut | quãtu sit pãda virginis | dem̃ stremq, ne temarie | mora regna assit | huic impar est | audiat. et per cõcupiscentia culmis. | ducatu suspiciat p̃dicentis. huic em | pie iacobus scribi dicit | nolite | pluũ magri fieri fres mei. huic xpe | di et hominis mediatoꝛ. regnu pri | pat | uiuunt in terris. qui supra | nos quoq; spiritu. strati. sensuq; | infidelib. ante sedẽ regnat i celis. | Spiritu quoq; est quibus cu regno | misset quia uenit et rapent eũ | et fugerent cũ rege fugit retro in | medio xpe solus. Cuius em pari | pari hamina nã tã sit culpa po | tuissi. quã ib qui hoc nimiu | rigoret. quos xpc cauere. Quq | ideo uenerat in carne | ut nõ solum | nos per passionis sua ẽdmeret. ui | cerã p cõuersacõis docere. Cum | se scribis phis. rex fieri nolunt. | sed cruce uere patibula spõte | uent. oblata gloriã culmis fugit.

nõ quem adiutus p̃dest et ipsum ac | midama gnia nos exemplo simul | et [illegible]

pena probrose mortis appetit: | ut membra eius uidelicet dispereat. | fauoꝛe mundi fugit. Terroꝛes mi | nime time. sed uere adipa di | ligit | q̃ spoꝛa formidato dedimus | quia et ista sepe p timoꝛe cor | riquinat. et illa per dolore purgat. | In istis se anima erigit. in illis | autem erga si quis erexerit. seruit | In istis se se homo obliuisci² In | illis nec ad sui memoriã nolens | coactogi reuocari². In istis sepe et | ante acta bona deperiit. In illis | autem longi quasi tpis admissa fle | re² Nã plerumq; adiutat ana | gnosteio | sub disciplina cor p̃mit². | qd si ad virginis culmen ceciderit. | in claconie p̃tina usu gle p̃mi². | Sic saul qui indignu se preuis | cõsideanis fugit | mox ut regni | ubernacula ꝓcepit. tumuit. hono | rari nãq; erga ꝓpha cupiens. di | reprehendi pauore noluit. nam qui | i regnu se uincat. scribit. Sic | dauid autoris uidias pene | in | omnibus actibus placere. nisi ut pssit | pondẽ i cauit. i timoꝛe uulnus | cepit. ffecitq; est in morte uni | cuidelit uigrida. qui i appetitu fece | ofcenitor fluxus. et qui malis an | nouerat. pie pauere | in bonoꝛ dfi | nere. post dicit. Si desecto ue | stimenti alicui | prius quippe | fecisse p deprecat̃ pseuerãi noluit | et post eũ dapne desudasse dicit. | erga deuotu uidere exemit | que | p̃fecto ab electoꝛ mẽ. culpa longa | trapet | nisi huic ad uenia flagella | reus transsonit Sequi² Q̃ plerumq; | ocupacõ regnis soliditate | disipet mẽt. C. xxvii.

L I

Sepe sustep̃ cura ẽgrum̃.
rav p̃ diuersa ducebat.
7 impar quisq; tuend̃ ad
singula. dū confusa mete diuid̃ ad
multa. Vnde quida sapies prude
ptibet duct̃. ffili ne i multis sint
actus tui. quia videlic̃ nequ; quā plene
i omi genere operis mente colligi.
Dū mēs per diuersa parti. Lugi
forias p̃ insolentē curā trahi.
a timore intimi soliditate vacua.
fitq; in exteriori dispositōe sol' ista.
7 sui solūmō iguara. Scit multa
cogitāe se nescire. nā cū p̃ius q̃
nescē est se exteriorib; implicat. quā
occupata i ultimē obliuisci. quos te-
debat. ita ab studio sui iquisitois
aliena. ne ipā quidēq; part̃ dap-
na resideret. Et per quam dilig̃
ignorat. Neq; cū petere se exacti-
ias edūcit. cū remotib; ad se ali-
ingemis cellas aromatū ostendit.
Ez in dapnacōe priois sentēcie.
ex eo nā iudicat p̃tulit. q̃ facē
se dixisse licet estimauit. Sepe
Dū mira suppetit dūq; agi put.
q̃ subiecti q̃ apta sint admirant.
In cogitāe se animi elevat. 7 ple
n se nā iudicat p̃iocat. Exiaūs
per iqua foras opā nō erumpat.
Intq; quippe est q̃ iudicat. intq; q̃
iudicā. Cū ego ni corde delinquo.
Varet hanc q̃ apud nos agimus
Ez tamē ipo iudice teste peccō.
Ven rex babilonie successu sue pīate
elevatq;. Dū magna se fecisse glo
det. cuncta se in cogitāe p̃sumēs.
aput se tumēs dixit nōne hec est
babilon magn. Neq; cū rex babilonie
tanta tue rebus de electōe gessit. cū
ad elationis verba pueniat Sepe

qui ore p̃phetico 7 ante cū ab ela
tione cauit scripta reprobacois au
diuit Culpā magis p̃cātis supbie
ia ante detexerat. qui omipotēte
deū. que se offendisse repit. cuncte
sub se gressibus p̃calcauit. Sed post
hec successu sue p̃sperit elevatq; dū
magna se gaudet fecisse cunctis.
prius in cogitatōe se p̃tulit. 7 apd
se ad hec tumidq; dixit Nōne hec
est babilon magna. quā ego edifi
cauit i domū mee regnū 7 in robur
fortitudis mee. 7 i gloia decoris
mei. q̃ videz vox illius nec videntis.
aperte p̃tulit. qua occulta clacis accidit
Nā districti iudex prius inuisibilit
vidit. q̃ post publice feriendum
deprehendit. Vnde 7 i ihīe le aīal
hec vertit. Ab humana societate
sepauit. agrei bestiis mutā mēte
contulit. et discreto videlic̃ iustoq;
iudicio homo q̃ esse p̃didit pdet.
qui magis se ultra homines esti
masset. Nec mirū p̃ secretos non
patere ephēdimus. Sed ab appetitu
illius infirmitē cordis mūdi mg ne
impfecti quiq; culmē regimis au
deant. 7 qui in plano stratos situat
in p̄cipicio pedem ponat. De

De hijs q̃ regimi p̃esse possūt si vīciū cū.

Nam sūt nō mīli qui cēi
ma dona virtutū percipiūt.
7 pro exercitatōe cetēris
magnis muneribus exaltant. qui
studio castitat mūdi. abstinēie so
bie valuti. doctine dapibus refecti.
paciae lāganimitate ditati. auctī
fortitudie exerti. pietate grā be
nigni. iustiae sedulitate districti.
sūt/ qui humiz culmē regimis
si vocati. sustipe renuūt ipā sibi

plerūq; dona addimut. que nō p
se tantūmō. sed etiā pro aliis acce
pere. cuiq; sua & nō alioꝝ luc
rogitat. vpis sequi priuata q̄ appetit
ihc bonis p̄ponat. hic nāq; ad
discipulos vēros dicit. nō pōt ciuitas
abscōdi supra montē posita. neq; ardē
dat lucernā & ponat eā sub modio.
sed super candelabrū ut luceat oib⁹
que in domo sūt. hic petro dicit
petre dic. amas me. qui cū amare
se p̄mia vīdisset. Pi dilige me
pāsce oues meas. Pi ego dilexi eo
est testimoniū passionis tue q̄ꝫ
vsq; ad vltimū spiritū pollēdo. gregem
dei rēmunerādo pasce / pastore sū
mū cōmitte. no amare. ihc paulo
dicat. Pi xp̄us pro oib⁹ mortuus
est. ergo dicē mortui sūt. & p oib⁹
mortuus est supra est. vt qui vi
uunt nō iā sibi viuāt. sed ei qui
pro ipis mortuus est. & figurat
hinc moyses ait. vt vxorē frēs
sine filiis defuncti. suscipiat frater
accipiat atq; ad nomē fratris gignat
qua si antiq̄ sorte rēmunerat. hic
in fide mīr expiat omniq; ci pote
discalceat calciū & habitaculū domui
discalceari vocat. offendere quippe
defuncto ille est. q̄ post resurrectionē
apparēte gloriā dixit. nec beate fra
tribus meis qui quasi sine filio
obiit. quia ad hic electorū suoꝝ
animos nō mplacuit. ihc ut vxorē
suscipiat frater sorori proprie.
quia dignū profecto est. ut ecclia
sue ecclie ciuis qui hic bñ regere
quialet mpiū. cui noluit in fide
mīr expiat. q. q̄d de mundiis
q̄ proprie prodesse alijs non valet.
homē quasi cuiꝰ sue ecclie expe

bras ei quasi in fide salutē iactat.
Cui ex uno pede calciamentū tollit
ut discalciati domus vocet. Exprtū
quippe & calcatos pedes habere
& ppatulo euāgelii pare. Pi q̄
ut vtiq; sit cura p̄mi gressuꝝ.
viaq; pedum q̄ calciamentū munimē
Cui uero cognite sue voluntatem.
premoꝝ negligit. quasi vnq; pedib⁹
calciamenti cū decore amittit. Et
atq; nō nulli magnis ut diximꝰ mu
neribus ditati qui dum solus rōnabi
lem studiis mancipāt. p̄cepta
voluntatis premoꝝ in p̄dicatōe effugiūt.
secretū quietis diligūt. secessum
speculatoris appetūt. De quo si deficere
iudicēt. & fratres prudentibus vacare sūt.
quatenus vocatos ad publicū p̄desse po
tuissent. Sua enī mente ab qui p̄cib⁹
p̄futuris emēdare debuisset. voluptate
rectoꝝ secretū p̄ponit. sum quādo
ipe patris sum vinculis. ut mihi
prodesset. de sum p̄cib⁹ egressus
ad publicū meū dē. C SEXTA

Et sic nō nulli qui ex pla
nitatis refugiūt. ne eis
quibus se impares estimāt
offerant. Errorꝝ profecto tenebras
si certis virtutibus cingitur. huic ante
dei oculos vana est. Cui ad expiendū
hoc q̄ veritas scribit p̄ceptū. pri
mas vs est. Nāq; cum vere & humilis
qui superni mīris arbitriū. vt dēbet
precesse intelligit. & tame p̄esse re
pēmit. Pi diuīs dispositionibus sub
ditus. atq; a vicis abstinentie alienꝰ
cui sibi regimē imperat. Pi iā do
mi pulcra est quibus & alijs prosit
& ex corde debet fugere & veritus
obedire. Sed dum [illegible] laudabiliꝰ p̄dicatoris officiū appetit
alijs ad id assumēdis p̄fuit

Quanus nō nūq̄ ꝑdicatōis
officiū. ⁊ nō nullis laudabil⁹
appetit. ⁊ ad hoc nō nisi
laudabil⁹ cōatus ꝓsilit². Sed liquide
cognoscimus. si duox ꝓphaz facta
pensamus. Quox vnus q̄ ad ꝑdicādū
mitti debēt. fuit de spōnte se ꝓbuit.
quo tamē alter pcipē cū fauore
recusauit. Isaias quoq; dnō que-
rēte. quē mittet. vbi se obtulit
dicēs. Ecce ego mitte me. Jheremias
autē mitti² ⁊ tamē ne mitti deat
humiliter eluctā. Dicēs. a. a. a. dne
deus. Ecce nescio loqui. quia puer
ego sum. Eu ab utroq; exteus
duces uox prodit. Et nō a dō
fonte dilectionis emanauit. Duo
quippe sunt pcipue caritatis dei precepta
⁊ primū. Per actiuā ergo uitā
prodesse cōi primis cupiens isaias
officiū ꝑdicationis appetit. Per cō-
templatiuā uero Jheremias amore
creatoris studiose mētis desiderans
ne mitti ad ꝑdicādū debeat con-
tradicit. Sed ergo laudabil⁹ alter
appetit. hoc laudabil⁹ alter expauit.
Iste ne tante cōtemplacionis gratia
loquendo pdat. ille ne dapna
studiosi opis. tacendo fetiret. Et
hoc in ueritate est subtilius intuendū
quia ⁊ ille qui renuit. plene nō
restitit. ⁊ ille qui uoluit mitti. ad
se p altaris carbonē purgatū uidit
ne aut nō purgatus adire quisq;
sacra misteria audeat. Aut quem
simplicitas cōis eligit. sub humilitatis
specie simplex cōtradicat. quia ego
valde difficile est purgatū se q̄s
posse cognoscere. ꝑdicatōnis
officiū tutius declinat. Nec tamen
declināc. ut diximus ꝓtinacie debi-
tū ad suscipiendū hoc. simplicitas de-
tutas agnoscit. Sed moyses multo
exemplo nō displicuit. q̄ pce tante
multitudinē ⁊ noluit ⁊ obediuit
Superbus enim fortasse esset si ducatū
plebis. in mūdo sine trepidatione
suscipet ⁊ uerecundus superbus existeret.
si autore imperio alicubi recusaret
ubicūq; ergo humilis. ubicūq; subiecta
est ⁊ pia esse scripti populis medi
endo noluit ⁊ tamē de imperantis
xpi uerbo ꝑsumendo consensit.
Hinc ergo hinc quoq; ꝓphetes colligit.
cū quanta culpa ex appetitu ꝓpio.
retrorsū prefectui nō metuit. Et
sancti uiri plebeū ducatū suscipe-
re deo etiā iubente trepidauit. Moyses
suadente dnō trepidat ⁊ infirmā
quoq; ut honore omūs ꝓpiat.
amplectat ⁊ quia ad casti ualde
uigetur ex ꝓpinq̄. humeros libet
oppressionis pondēbus. submittit
alienis q̄ egrit ferri nō ualet ⁊
augeat q̄ portat. Sē Cortanū

Plerūq; uero qui posse contem-
plari ad usū libidinis fluc
tuentis aptius sermonis
arripuit. quo ait. Si quis e-
pistopatū desiderat. bonū opus
desiderat. qui tā laudabē desideriū
timorem uocat. primo q̄ lau
dauit. Cui ꝑpente subiungit. epūs
autē opz irreprehensibilē esse. Cuius
utiq; necessaria subsequit. emulat
q̄ sit ꝓpria irreprehensibilitas manc
festat. ⁊ fauet ergo desiderio ⁊ terret

ex precepto dr si apte dicat laudo
qd' quidrit. sed prius dispte quid
queratt ne dū vobmetipsis meturi
negligete. tato fructior vera repsie
pbitoraē apparebat quāto ꝛ a cuncte
cospici. m honore arte estimarē.
Aggmus em regendi artifex fuis
vibs impellit. exemplis erigit. vt
audiroes suos ꝛ despto mūdi
pbitoratꝰ culmine. exsurgat a superbia.
ꝛ officiū laudādi qd' queritur.
compōnat ad vitā. Quāmꝰ notandū
qd illo in tempe dicitur. quo quisq;
plebibꝰ precerat. prius ad mārem
tormēta ducebā. Huc ergo fiunt
laudāde episcopatū querē. qm per
hūc quēq; dūbm non ante. ad
supna gaudia pueniri. vnd
quasi rpm episcopatus officiū.
bom operū expssione diffinit. cū
dicitur. Si quis episcopatū de
siderat. bonū opus desiderat. ipse
ergo sibi est. qui episcopatū appe
tit. qui nō per hūc bonū opus mi
nisteriū. sed honore gloriā quērit.
Sacrū quippe officiū nō solū
nō diligit. sed nescit. qui
ad culmē regimīs anhelat. m
ente meditatione cogitatione ꝛ
tōre pbitatoē pastore laude
ppria letatur. ad hoīes tue de
siat rex effluentia habitacula
exaltat. qui ergo huiusmōi
sub cuius honore specie. q' mūdi
lucra desiderat. delectat. Cum
mēs humilitatis culmē arripit. ad
dignitatis dignū cogitat. qd' forinsecꝰ
appetat. mens tumescit.

Nonus

Sed placuit hūi qui subtrē
magestatis pastorale
regimē. nō nulla bona opa
ppōnit. ꝛ quāmꝰ diuersis mētis
appetant. aperiatur se tñ magna
pfectis effectꝰ ut aliud in vnis
mitigando supprimat. aliud tēpate
alio. prosperis cogitationibꝰ dilatat.
Nam sepe sibi de se mēs ipa
mentitur. ꝛ fingit se de bono ope
amare. qd' nō imitat. amat. De
mūdi aūt gloria nō amāre qd'
amat. q' ꝓnsapiēs appetit. fit ad
hoc pauida tū queritur. Audax
tū placuerit. pendet em ne p
uenīat trepidat. Et repēte pue
nīre sibi hoc dolet. ad qd'
puenerat putat. Fugit prepti
pmapatꝰ offitiū. pfectū seculāit
repetit. libenter oblimisc' quidq;
religiose cogitauit. Vnde necesse
est ut tū cogitatio extra vsum
duct' pprie mentis ordie ad opa
fluxa duc'. ac pensat aspi
quid subripiat ecce. ꝛ repēte
cognoscit. si prelata bona agē
que ꝓsequi possit. q' nequaq;
valet in culmē vtil' ministrare dispē.
qui in ymo posita. nō desint sup
bire. nescit laude cū suspectat
fugē. quia ad hoc dolet de tū
de esse anhelare. Nequaq; ama
rita vnice potest. qui ad interiora
sustentatione tendit. ut tui suffi
tare ꝓpria. nec sola potuerint.
Et ante acta ergo vita se ꝓsp
ciat. ne in appetitu se cul
mine. ymago cogitationis illudat.
Cauāmus placenti in occupatione
regimīs. nec quasi bona opa cū
ꝓsus ꝓdimus. q' in tranquillitate
tenebat. q' quieta mens recte

et imperita nauta dicit. Turbat ergo tempestas fluctibus/ etiam peritu se nauta confundit/ Quid nisi est prius sublime/ nisi tempestas metus. in qua semp cogitatus prelli. nauis rerum dies quilat. huc illuc; mittant impellit. ut per respectum excessu ore et operis. quasi per divinu abuiacia sapa frangit. Inter hec itaq; quid requirit est. et quid tendit. nisi ut virtutibus polleat. Quisq; ad regimen venit/ virtutibus varius. ne coactu accedat. Ille dmo si venit. caueat/ ne accepta pecunia. in iudaru ligamus. De cuius oculatione iudicet. p cauaz appe in iudario ligare/ est precepta dona sub ocio lenti corpis abstende/ ac contra. iste qui tu in appetat. accedat ne per eam prauu operis. placeat ore. mox. ad ingressu regni tendentibus obstaculu fiat. Cui uxeta migrei nocet. nec ipi mittat. nec alios intrare permittit. Cui considerandu est. quia cu tali pti. cleric. prospul sustinet. quasi ad egru medicu accedit. Si ergo eius ad huc in ope passiones uiuit. qua p superbie pressid. me deri iperat. qui in facie uilis postur.

Qualis ad pregn remedia

De fide sibi blandientibus. c. 10.

Ille ergo mihi omnibus dr ad eam viuendi phia. qui cuncta caduca pgrombus moriens. ita spiritualiter viuit. qui pro spem uida postponit. q nulla adusa pti mestit. qui sola eterna desiderat. Cuius meritum bn congruens nec dino per imbecillitate corporis valde per cotumelia repugnat spiritus. qui ad aliena cocupiscibilia no ducitur. sed propria largi. Cui per pietate visceru ciuis ad ignescendu flectit. sed magis plus quia decreti ignoscit. ab arce recti tudinis inclinat. qui nitta illicita petrat. sed petrata ab aliis. ut propria deplaceat. qui ex affectu cordis. alieni infirmitati compati. Sicq; in bonis proximi. sicut in suis profectibus letat. qui ita se mi tabilem teneat. Cuncta qz agit assimilat. ut miser eius non habeat. qd saltem de tristitie erubescat. qui sic studet vnic. ut primoz quoq; corda arceria. doctina valeat fluente integre. qui oratoriis usu. in experimento iam didicit. qd obtinet a dno q poposcerit possit. Cui phete voce ia quasi specialiter dicit. ad huc te loquente dicit. Ecce assum. Si eni forte quis vomat. ut pro se ad intercedendu. nos aput potentem quempiam viri. nisi qui sibi mag. nobis ueh magnifica ducat ptimus redemptor. ad intercedendu. venire no possumus. quia familiaritatis eius notitia no habemus. Si ergo homo aput hominem. de quo minime fida intercessor erubescit. qua mente aput deu. intercessionis locu pro populo arripit. qui familiare se lucis gratie esse. p certe martiri nescit aut ab eo. quomo alios ue nia postulat. qui veteu sibi sit pla catus ignorat. Ecia in re adhuc

est aliud pollicitus formidandum
ne qu placare posse iram dic.
an ipse ex pro reatu metuat.
Fuit em liquido nouiq. qua re
qui displicet. ad mitrendenda mitti.
Irati animi. ad deteriora provocat.
Cum ergo ad hoc torrem descen
ens astringitur Caueat ne deteri
oribus. iram grauius accendens. Du
lcis dilecta gloriefiat subdita
auctor ruine Sollicitor quibus
ergo mentatur ne locu regimen
assume audeat Si ad hoc m se vi
cu dapnabiliter regnat. ne ip
si crimen deprimat preciu mitt
esse facti apparet. pro culpis dic.

Me cum superna uoce ad
montem dicitur Loquere
ad aaron. Homo de semie tuo
per familias qui habuerit macu.
non offerat panes deo suo.
nec accedat ad ministeriu eius ubi
et repente subiungitur Si cecus
fuerit. claudus. si ad pus nil gibbi
et tortu naso. Si fracto pede. aut
manu Si gibba. si lippus Si albu
ginem lineam in oculo. si unguem sca
biem. si impetiginem in corpe. aut
herniosus Cecus quippe est
qui supernae lumen contemplacois
ignorat. qui prime vite tenebris
pressus. dum futura lucem. nesci
Diligendo conspicit quo grassu
operis purigare nesciat Hinc
etem ypocrite dna dicitur pdes
sanctoru suoru seruabit. et impi
in tenebris conticescent Claudus
qui quidem quos pergere debet
aspicit. sed pe infirmitate mentis
vite via perfecte no valet
tenere. qua videt. quia ad virtu
tem. Sic fluxa cosuetudo no
irrigatur. quo desiderii impetu
illuc gressus operis efficaciter
no sequuntur. Hinc etem paula
dicit remissas manus et dissolu
ta genua erigite et gressus
vros fecite pedibus vris ut no
claudicans erret magis autem
sanetur Parus autem naso.
hui ad tendam mensura distor
tionis no. Naso quippe de
tortu vertice est dictum. Tor
ergo per nasu discretio designat.
per qua virtutes discimus. delicta
reprobamus. unde et in laude spon
se dicitur nasus tuus sicut turris
qui est in libano Tenula minus
recta cerula q est. ex causis si
gnificis reprehensa pdicat. et dis
cretionem conspicit. et ventum
vicosa bilis ex alto deplorde
Sed mee sunt no multi qui du
estimari audent nolut. Depe
se in quibusdam inquisitionibus.
plus qua necesse est scrutentur.
Si minima subtilitate fallitur.
Unde hic quasi subditur ad
gradiendu ill tortu naso nasus
em gradior. et tortus. est discretio
subtilitas immodesta Cecus dum
plus qua decet discutit. atte
nte sue veritatis ipsa confidit.
Infirmo aute pede vel manu
qui viam dei pergere admo

nō valet atq; a bonis actibus
fiducie exors vacat. quatenꝰ
hec nō ut claudꝰ. saltem cū
infirmitate tenetur. sed ab hijs
ei nō alienis existat. Collo
vero est. quē terrene sollici
tudinis pondus deprimit. ne
vnq̄ ad superna respiciat.
sed solis in hijs q̄ in mīnis
tulerant meditat. qui ⁊ si quādo
aliquid de bono patrie celestis
audierit. ad hec nimīs p̄ne
cōsuetudinis pondere p̄gnatꝰ.
cordis faciem nō attollit. quia
cogitationis sensū erigere nō
valet. quē terrene usus solli
citudinis curis tenet. Hi horꝝ
quippe specie p̄fert Dicit. Cur
uata sum ⁊ humiliata vsq; q̄q.
quoꝝ culpa quasi p̄semitis
vitam reprobis ait. Semē aut
q̄ in spinis cecidit. hijs ste qui
audierūt ⁊ a sollicitudinibꝰ ⁊
diuitijs ⁊ voluptatibꝰ vite.
euntes suffocantur. ⁊ nō ferut
fructū. Lippis uero q. cuiꝰ p̄da
tionis ad cognitionē acies tarda
est. sed tamē hec carnalia opa
obstruant. in lippis quippe oculi
pupille sane sunt. sed humore
defluxū. infirmate palpebre
grossescūt. quarꝰ quia infusione
crebra asperitur. ⁊ acies pu
pille vitiatur. Et ste nō intel
quoꝝ sensū carnalis vite opa
nō sauciat. qui videre recta
subtilitate. p̄ce nitentiū potuerūt.
sed usu pranoꝝ actuū caligāt.

Lippus itaq; est. cuiꝰ sensus natu
raliter acutus. sed cōuersationis p̄uitas
obtudit. cui bñ p̄ce agitur. dicit
Collua oculos tuos. ut videas
Collucio quippe oculi ut videat
unigenitus. cui ad cognoscenda veri
luminis claritate. intellectus nostri
aciem. medicamine bone operationis
adiuuat. Albugine vero in oculo.
qui veritatis lumen videre nō sinitur.
quia arrogantia sapientie. seu iusti
cie cecat. Pupilla uero oculi nigra.
videt albugine. colorata nichil videt.
quia videlicet humane sensus cogita
tionis. si studium se ⁊ peccata intelligit.
cognitionis intime claritate apprehendit.
Si autē candore sibi iustitie siue
sapie habuit. a luce se supne cogni
tionis excludit. ⁊ eo claritatē veri
luminis nequaq̄ penetrat. Tumore se
apud se. per arrogantiā exaltat.
sicut de quibusdā dicit. Dicentes
se esse sapientes stulti facti sunt.
Lugem uero lippis scabie. cui exemplo
pecta petulantia. sine cessatione dilatat.
In scabie etenim seruus uisitem
ad cutem trahit. per q̄ vitē luxuria
demonstrat. siue desigmā. quia si
cordis temptatio. vsq; ad opacam
prosilit. nimirū feruor intimus vsq;
ad cutis scabiem p̄ruit. ⁊ foras la
tenter q̄ uulnerat. quia dū in cogi
tatione voluptas nō p̄mitur. extra
in actione damnū. quasi cum cutis
p̄ruginē paulū curabat abstinge.
cui dicebat Temptatio vos nō app
hendat nisi humana. Ac si aperte
diceret. Aliquando quidem est
in corde temptatoris pecti. Demo
nium uero est temptationis flamme

pasto

Greg

spongio

⁊ in operatione simpari. Impingi
tur quasi lis in corpe. quicquid
auaricia vastat. ni mente. q̄ s in
parvis nō respicit. nimiꝝ sme
mepria delectat. Impingo cm
sme dolore cōpa occupat. ⁊ absq;
occupatōe exteꝝ. membroꝝ decore
fedat. qua ⁊ auaritia capti aīm.
dū quasi delectat exulcerat. dū
adepiscenda q̄que cogitatōm sbi
rit. ad timorē dei accedit. ⁊ dolorē
in mētore nō facit. qua ⁊ cstriam
a deo ⁊ culpa habundāciā amittit.
Sed decor membroꝝ pdicitur ꝙ
aliaꝝ quasi virtū. pce ligat pul
chritudo depraua. ⁊ quasi totū
corpa exasperat. quia p vnusq;
vicia aīm supplantat. paulo at
testante qui ait. vadit aīm mlioꝝ
turpitudinē q̄ / pondera nō est ꝙ
turpitudinē nō exect opa. Et
tamē ab hac cogitatōe totiēs si
moderate grauat. in mēte / qui
negligat quid ageꝝ ad opus ne
phariū rapit. ⁊ quo ad volup
tate luxurie. sme vllo impugnat
stimulo. Delectat dicā quippe ⁊ pdere
tu ligue restrein ad vnctā labitur /
q̄ profecto tu molestia de decoris
mitimestrit / ponderosa ergo est.
qui tōt cogitatōibus ad la spuia de
fluens. pondus turpitudinis gestat
in corde ⁊ quāuis penna nō exer
cent in opare / gra ab ligat tn non
dicitur mēte / nec ad usum bōni
operis in apecto valet consurgē /
quia grauat ligat in abditis. pdus
turpe / s̄ insuper ergo quo ligat
vinculis subiici. pauet deo offerre
phibetur / ne profecto deliare a
liena delecta nō valeant / is que
ad ligue opera dilapsat / ligua gr
pauet verbis. ad magisteriū
pastōale digne q̄liter veniat.
atq; indigne / ligat qualit primes
rat ordinā. nec is qui ad illud
digne puenerit / in eo qualit vnc
debeat demōstrema Lc II c1

Quanta ars artium regimen animarum
tis intendat pdicte. quātā
distare solet a grege vita pas
tore. oportet magis ut meteri
se studeat sollicite / quāta tenēde
rectitudinis mētis rōsideret. ob
cuiꝰ estimatōe pōs ignōre vacat
Dic ergo nre est cogitatōe inūdā
actione pāpinā. discretā i sileno
nibus in verbo. diligēti rōsidera
one prēmia. ꝑ cuius cōtemplatōne
suspensa bn agentibꝰ pce humili
tate potius. contra delinquentiū
vicia. ꝑ zelū iustice acuta. mē
nore cura in exteriora in exteriora
occupatōne nō minicē detere
are iudicia in interiora sollici
tudine nō relinquis Dic hoc q̄
mandō dicit cōscriptma paulo
lingue implicāde discretionē Vt
pector cogitatōe sit munda c2.

Rector sit semp cogitatōe
munda / q̄ nec nulla vitā
ligue. nulla cupiditatis pollutio / qui
hoc suscepit officiū. ut in alienis
quoq; cordibꝰ / pollutōnis ma
culas purgat / quia nec ⁊ ut
esse munda studeat manifeste
diluere potest cuiat. nec alie
nata quāp detōnis cōsignet
Dei sede ⁊ inquiet habitatiōi.
hinc magis pce ypocrita dicit.
munda am. qui secrete vasa dm.

7

ctem vasn dom̃ ferut. qui premo
ru aiaꝫ ad mrem̃a patriã p̃ce=
ducdaꝫ. in sue rouersõe mẽ fi
de susceptũ. apud semetipsũ ꝯ.
quãtu debeãt mundi cõspectũ.
qui ad eternã templũ. vltro vue
trãm sinu ꝑprie sponsone põtat.
Hinc diuina uoce scribitur. ut
in aaron p̃cepit. tole iudicij. uir
tutibꝫ imprimat/ quib̃ sacerdota
le cor. nequaq̃ cogitationes fluxe
possideat/ Sed mẽ sola cõsideri
gat. ne indiscretũ quid ut mitte
cogitet. qui in exm aliꝫ cõstituti
et grauitate vite. semp debz ꝑ=
timẽ. quãtũ in pectore tacere
pãtat/ In quo etiã incisum uigi
lanter aduigi. ut diuersi patri
archaꝫ describant noia/. Q̃
scripti ẽm patres semp in pectõe
ferre/ est antiquoꝝ vitam. sci mẽ
missione cogitãe. nã tũc sacerdos
irreprehensibiliter graditur/ cũ exẽpla
patrũ precedentiũ indesinẽter intuet.
ei⁹ꝙ uestigia. sine cessatõe cõsi
derat. et cogitationes illustre depi
mit/ De extra ordine limitem.
operet pale pẽdat. Ed' etiam
hn tole iudicij uocat/ quia debz
uere subtili semp exam̃e. bona
mala q̃ discernere. et q̃ ut q̃bꝫ
quãdo. uel qualiter congruat. stu
diose cogitare/ Nichil p̃mittat
quoꝫ. sed sua cõmoda ꝓpriozꝫ
bona deputãe. Vnde illic dom̃
est. Ponesq̃ aute in tole iudicij
doctrinã. et veritate. q̃ erunt
in pectore aaron/ quãdo ingre
ditur coram dño. et gestabit iudi=
cium filioꝝ israhel in pectõe suo
in conspectu dñi semp Sacerdo
tes quippe iudicium filioꝝ israel in
pectore coram dñi conspectu ges
tare. est subiectoꝝ causas pro
sola mtis ratõe iudicij ritenere. Q̃
tenere ut nichil se humanit⁹ ei admis
ceat. in hac q̃ diuina pietas vite
dispensat. Ne cõtrarie studia
priuatꝫ dolor exasperet. Quia
cum contra aliena vicia emulato
ꝝditur. q̃ sua stẽ exequi. Ne
tranquillitate iudicij. aut latens
tedia maculet. aut ꝓceps ira ꝑ=
bet. Si diu cõsiderã terror eius.
qui super animã presidet. uidelic
iudex intimi. nã sine magno reg
nante subiecti. qui minꝰ timor di
mente ꝛuere cogitat. purgatiꝰne
hanc aut ꝑsumptus spiritus deuet.
aut delectatio carnis inquinat. aut
pro terrenaꝝ rez cupidine. impor
tunitate pulsare cogitatõe obstinat.
q̃ tamẽ nec pulsare uere animꝰ
nequeat/ Sz festine nece est ut
repugnãe uincat. Ne vitiũ q̃d
per suggestiõ temptat. mollicie de
lectatiõis subiungat pulsat. Cuncta
hec ab aĩo tarde repelli. mẽsche
cõsensu succidat. detrahat aĩa tuam

Vt uere opacet/ C. 3.

Papinus ut uita vite subdite
ꝛuidendo demonstret. q̃ gregẽ qui pastor
dominꝰ. moresq̃ sequitur. per exẽpla
melius. q̃ per uerba gradiat. Cui
cum licet loci sue merite exigat. summa
dicere. ac cadendo meritẽ compellatur.
summa demonstrãe. Illa nanq̃ vox q̃
libentius cor audituꝝ penetrat. q̃
dicenti vita cõmendat. Cuncta q̃ loq̃
tur. ostendendo adimat. ut fiat

Hic etenim p̄ ypsias dicitur Sup
mōte ascendit. tu q̄ euā
gelizas Sion. Vt videlicet qui
celeste p̄dicationē vitam. pnia ā
tentionē opm̄ desinet. m̄ rectū
culmē stare videat. tanto fidē
subditos ad melioā prostrahat.
Quarto per vite meritū. de sup=
nis clamat. Hinc duria legis ar=
mā procedūt. m̄ p̄fidia & dolos
accipit. & reparatū. vt nō sit scā
dalū opacis vitis. Sed cūctā sin
gulariter. Nec inter malos fratrē
q̄ cūctā sp̄ faciat. sed bene quoq;
operātes subditos. prout ip̄e nore
ordinis inparat. ita cūctā amorē
virtutis ostendat. Cum m̄ ostē
dit. tū animo tribuit. ut
de sacrificio q̄ p̄ipitur sumat.
Hinc dē scriptū auctor distat
emulare. & nō solum petere q̄
recta sp̄ cogitet. sed p̄ceptorē
suos ad sublimia animo opere
tendat. Nulla p̄sperā p̄ne vite
appetat. nulla aduersa p̄mittat.
Blandimēta mūdi respecto mētis
tenore despiciat. Durōs aut̄
contēptū mētis dulcedinē blā
dimēto contēpnet. Vnde quoq;
scripne nos imperio. m̄ verog
humēo procedūt velamē scip
humeralis astringat. vt cōtra adui
sa ac p̄spera virtū semp or
namēto munitā. qmē nīs vocē
paul. Per arma iustitie a dextris
& a sinistris ait. Cū ad pla
cā anteacta sp̄ mitt. m̄ nullo de
lectatōe mfime latere flectat. nō
huc ppera claudet. nō aduersa
pauebet. nō blanda vsq; ad
uolupt̄ demulcat. nō aspera
vsq; ad desperatōē p̄emat. vt
dū nullis passionib; mētionem
mete humiliat. quāta in vertice
humāi supra humeralis pulchri
dine regā ondat. Ed' cōtē vē
cūdā supra humerale sanctā purpura
ex auro gnato cūcto d bistmito.
& curta fieri bisso p̄scribitur. ut
quāta adrectore procedūt virtū
dū cernitur. debeat demōstrē. In
procedētib; quippe habitu ante oē
lucē fulgeat. vt m̄ os intellectus sa
pientie p̄ncipalit emicet. Cui sa=
cerdos qui adeo ornare resplendet.
adiungitur. ut per omne q̄ intelli
gendo penetrat. nō aliā fines
infimos. sed ad amorē celestiū pue
gat. Ne dū pus mentē laudib;
capitur. ips q cūctā voluptate mp̄
vacue. Aureo quoq; atq; sanctō pue
pura p̄mittē. vt videlicet procedo
tale cor. cū sūma q̄ p̄dicat speculat.
Intrinsecus cūctā suggestiones vitioz
reprimat. ciptq; aliud ex regia
prate concipiat. q̄bus nobilit̄ mētē
regendā actibus aptat. & celestē regni
sibi habitū moribus defendat. De
hac quippe nobilit̄ spūs per petz
dicitur. Vos aut̄ genus electū
regale sacerdotiū. De hac etiam
prate grā vita subiugmo. Iohis
voce rex babilon. qui aut̄ Ed' q̄ aut̄
recepere cū. dedit eis p̄tatē filios
dei fieri. Hanc dignitatē fortitudi
nis p̄s̄ cōpulerat dicēs. Michi aut̄
nimis honorificati sūt amici tui deus
nimis confortata est p̄ncipatus eoz.
Sūma inimicā sibi mētis p̄ncipalit
eligitur cū extrinsecus pene abiecta
tenuit. Quoq; aut̄ atq; sanctō aut

puerpue bistmeta curta adingi / vt
aute eteom audire octos. simā vtilia
bona. ac cautare dcrebrant / q cuncta
q coram hominibus vtilant. ihc in
conspectu oculi ai arbitri. flama
ntimi amoris accedat. q sic caritas
q: dei simul ac proximi diligit. quasi
die ac duplici tinctura fulgescit. Sui
ergo ad autore / speciem anhelat. vt
premoz curā negligat. vel sic proxi
turā exequi. ut a diuino amore tur
pestat. Cum vim hoz negligit. in
super humanis ornamento hre cultu
bistmeti nescit. Sed cū mens ad p
cepta cultat tenditue restat prin
dubio. ut per abstinentiā tuo macre /
unde & bistmeto cuncta. curta bisso ad
ungitur. De terra etenim bisso mitte
species scitur / & quid per bissū mi
randos decoz mundicie corporalis ras
titas designā q videlicet curta simpli
mentis innocti / quia tunc castimonia
ad perfectū mundicie candore duci
cū per abstinentiā cuncta fatigat. Lugi
mtes vtutes ceteris cōa afflictis ca
pis meritū profert. quasi in diuersa
simplimentis species. bisso cuncta cō
destit. Sequi

Sit vester dispectus in silentio
utilis in verbo ne tacēda
proferat. aut proferēda detestat /
ita sicut mendax locutio. in errorem
pertrahit. ita indiscretū silentiū hos
que audiri poterat. in errore deri
liquit / Sepe nāq; verbis impiidi
humanā amittit gratiā. sermonibus leg
libere vēa prohibuit. & nisi vēatas
uare. nequaq; ia greges custodie pas
toris studio. si mercenarios vice. deser
uit. quia uenīte lupo fugiūt. du
se sub silencio abscondit. Ihesus nāq;

ab dño per ysaiā increpat dicens ezechi
Canes muti nō valentes latrare. Ihc
pursū queri dicēs nō astendistis ezechi. 13.
se aduersus. neq; opposuistis de muro
pro domo israhel. ut staretis in pelio
in die dñi Et adiecto quippe
astendē. est pro defensione uoce libera.
huius modi prohibeo contra me Et
in die domini in prelio stare est
prauis detractoribus ex iusticie amore
resistere. pastori ergo remisse
dicē. quid est aliud. quia tacendo
turpia probasse. qui mimis pro egre
se obicit. murem pro domo israhel
hostibus opponit. Ihc eiusmodi
deliquerit ppto dicit ysaie tui vide
runt tibi falsa. & stulta nec ape
riebat iniquitate tua. ut te ad pnam
reuocaret. ysaie quippe in sacro
eloquio nō iniqua doctores uocā.
qui dei fugitiua esse pricia indicat.
q sint venia manifestat. quos diuino
sermo. falsa videre redarguit. q
deū corripere metuunt culpabiles. in
ipso delinquentibus promissa securi
blanditur. qui iniquitate parcendo
neq; aperiunt. q ab improbore
pace contineri. Clamis uero
apertionis. est sermo correptionis
q: improbo culpā detegit. ysaie
nescit ysaie cui qui ppetuit. Ihc
paulus ait. vt potes sit & exortari
in doctrina sana. & eos qui contra
dicunt arguere. Ihesus per ysaiam
iam dicit labia sacerdotis custodiant
scientiam. & legem requirent. ex ore eius
q: angelus dni exercituum ē. Ihesus ad po
pulum admonet dicēs. Clama ne
cesses. Sicut tuba exalta uocē tuā
Predicatio q: officium suscipit ihesus

ngrãs ad predicãm accedit ut ad
audiẽtiã iudex qui terribiles sequi-
tur. Ipe ea clamãs grandis. Sacerdos ge
ꝛ predicator est nescius. qui clamor
voce dura est. pigro mitis. Quis
est enim q' sup pastores p̃nos. In
signat ꝓphẽa spiritu scẽ impedit. q
immũdi quos repleuerit. de se ꝓtinus
loquentes fiant. Quis magis perpi-
ut tabernaculum predicatores ingredien-
timinabilis ambigatur. vt videa
vacet predicatio habeat. ne supni
inspector iudicii silentio vendat.
Septẽ quippe ut audiã sonos q̃n
ingredia. et egredi suaueũ. In
conspectu dñi et nõ morã. Sacerdos
nanq; ingredien ut egredien moritur.
si de eo sonitus nõ auditur. qz intus
contra se oculis iudex exit. Si
sine predicatiõe sonitu incedit. aperte
aure tintinabula i vestimẽto illius
describi insecta. Vestimẽtũ etenim
predicatoris. quid aliud quã vita opus
debita accipe. ꝓpria testante qui dic
Sacerdotes tui induãt iustitiã. Vestimẽta
itaq; illius tintinabula inhiant. vt
vite viã sũ ligitur sonitu. ipa q̃
opẽ predicat clamet. Si cum
itur ad loquendũ se ꝓparat. sub
quanto cautele studio. loquia attendat.
Ne si inordinate ad loquendũ rapi.
verbis nimirũ audiẽtiã corda fe-
riant. Et cũ spectasse sapiẽs vi-
deri desiderat. vmeratũ ephagem
misericorditer abscidat. Quia nanq;
veritas dicit. Habete sal in vob.
et pacem habete inter vos. Per
sal quippe sapiẽtie verba designãt.
qui ergo loqui sapiẽter min. magno
opere metuat. ne aut eloquio audi-
entiã vanitas confunda. Hinc psalm

aut nõ plus sapere q̃ oportet
sapere. Et sapẽ ad sobrietatem.
Quis m predat. q neste uie duriã
voce tintinabilis mala primitia cõ
iungit. Quid enim pce mala pu
mica nisi vitias designat. Ma sit
in malo pumice vna exterius as-
tice. multa interius grauia inuoluit.
Hinc in nob ste exte vnitas filij fidei
coregit. quos intus duplicitas mentis
tenet. Ne ergo vere mentis
ad loquendũ prouocat. ho qui pri
mũ ecclesiastici discipulũ datas
Hamat. Habete sal in vob et
pacem habete inter vos. Per sal figu-
rate ꝓ habitũ predicatis dicat. ma-
la pumica tintinabil' iungite. vt
pce amẽ qui dicit. vnitate fidei
tanta obseruatiõe teneatis. Pro
nudendũ est. est sollicita mitigatio
verborũ. ut ab eis nõ sola prauã
nullo mõ. sed nec vtã quide nimie
et inordinate proferam. Quia
sepe dictorũ vanitas pdatur. cũ
apud corda audiẽtiũ loquentis
mentis oportunitate lenitur. et
autore suũ hec eade legentes
inquinat. q seruire auditoribus ad
vsum profectus ignorat. Vñ bñ
ꝓ moysen dicitur. Nec q̃ fluxũ
semẽ parit. Timida enim est i mente
quippe auditũ sonis seruitus
cogitationis est. audire aliquas
locutiones quia dũ per aures
sinus corpis cogitatio i mente grauat.
Vnde et ab ira mundi sapientes.
pdicatio egregius seminibus
est vocata. qui fluxu seminis ꝑ
sumet inanis assertione. quia
intelligunt pdicta et eo se ignorat.

quo ordinate predom rē cogita
cōnib dcōr in audientiū corde
ponuiſſ. dū q̄ manuta p̄ lāq̄
tate defluit. nō ad uſū genere
ſed ad ūmdicā ſemē fundit. Vñ
paulus q̄ ſū altrum diſcplm de
miſaia p̄dicatōe admoneri dicēs
Teſtificor cora deo dño xp̄o qui
udicaturo eſt uiuos & mortuos.
& aductū eius & regnū eius.
p̄dica vñ inſta oportune importū
ne Dicturā importune p̄miſit
opportune quia ſ̄t aput auditore
mētē. ipā ſua ſ̄ ueritate. ſc de
ſtruit. ſ̄ rē importunitas opp
tūne uestit. Ca z

Sit reuē ſingulis compaſ
ſione p̄ximi. p̄ cuius
cōtemplatōne. ſuſpenſus
ut p̄ pietatis uiſcera in ſe miſe
rātē retorq̄ tiſſerat. & p̄ ſpectu
lacrimis altitudinē ſemetipm quaq̄
tūſibilia appetēdo tiſtēdat. Ne
ut alta petat. p̄ximi miſeria
deſpiciat. aut miſeriis p̄ximoꝝ
rōgruēs appetē alta deſiquet.
Vñde eſt nāq̄. q̄ paulus in paſſū
dicit. Odi q̄ terrā ſcenta uiuūt
& tamē illū tūſibilitū cōtemplatōe
ſuſpenſū. ad tubile carnaliū mētē
acie reuocat. atq̄ in cultū ſuū
qualit debeat cōſpectū diſpōat. dicēs
Mitte fornicatōi uxorē
ſuā habeat. & uxāq̄ ſuū uirū
habeat. Reddi uir debitū reddat.
Nemo autē & uxor uno. & paulo
poſt nolite fraudare inuicē. niſi
forte ad tempꝰ ut uacetis orōni.
& iterū reuertimini in idipm. Terre
na celeſtibus ſecreto inſeruit. & tamē
per condeſcenſionis uiſcera tra
nalia tubile p̄ſcrutā & q̄ ad ſubile
uata ad tūſibilia erigit. Vñde miſerta
ad ſcenta miſeriarū oculū cordis
flectit. Cū ergo cōtemplatōe tiſtēdit
nec tamē ſtratū carnaliū ſollicitu
dine deſerit. quia cōpage caritatis
ſimilis ſimil & miſeris uictor &
miſericordib uitute ſpūs ad alta va
lenter rapitur. & in aliis pietate cō
miniſtrat miſeria. Vñde etenim paulꝰ
dicit Cui⁹ miſeria & ego non
miſeror & uerſū quis ſcandalizat
& ego non uror. Vñde rurſū ait
Factꝰ ſū iudeis tanq̄ iudeus q̄ lucri
exhibeat nō amittēdo fidem. ſed
extendendo picturā ut in ſe p̄ſi
miſdeliū tiſſiguras de ſemetipo
diſtarat. qualiter aliis miſerā de
uaſſet Cuiatq̄ hoc illis impedi
ri ſibi ipſe ſ̄ ira eſſet impedi. ne
uoluiſſet. Vñde iterū dicit Quic
mētē accedimus dñi. quic ſobrii nos
ſimus. quia & ſemetipm nouerat
cōtemplando tiſtendē. & aliē ſe
auditoribus cōdeſcendo tempare.
Vñde iacob dicit in geneſi. Ano
deſuper uiridē. & uncto deorſū
lapide. aſcendētes & deſcendēs angelos
uidit. Cū quia ſ̄t p̄dicatōis uerti
ni ſolum ſurſum ſcm caput corle
uidicet dñm cōtemplādo appetit.
ſed deorſū quaq̄ ad membra illiq
miſerando deſcendit. Vñde moyſes
arebus tabernaculū nutrat & dicit.
& qui intrat in cōtemplatōi rapitur ſur
ſum. miſeriarū negotiis deorſū. ſpūs aūtē
ſancta dei compatit. foris enim carnalib
ſocius. quia de rebus dubiis ſemp
ad tabernaculū redit. Cara teſta
mēti archa dñm cōſulit Cherub prud
dubios exēplis prebēdo ut tu facias

ambigit qđ disponit ad nichilum
temp quasi ad tabernaculum redacit
& nichil rerū testat aetha dum
rosilat. Hi de quib in quib du
bitat aput semetipos. Anta facie
cloquij sic plagias rejecit. Unde
ipi vatis per suscepcōi nobis
nire hiam ostensa. & molt aliū
nihilat dimicilla in vebiba decet
minister. videlicet bona vā bonis
verbis studere. ut & si ia suma
cōcepplados appetit. nichilo tamē
misericordiā cōparādo languat. qz
tūc ad alia cūctis mabit surgit
Cū ad yma primoz se misericō
dite actigit. & quo benigne desced
ad infima. p valeret recipit ad
suma. Alios autē esse qui pfic
bebitat quibz subiecti scalpta q
sua prodat. no cubastat. ut cū
tū tēptacōm fluctus pudi tollerat.
ad pastore mētē quasi ad matre
symi recurrit. & hac q se mānat
pulsat culpe sedibz pudent.
Sed tacto aut solacio. hac lacrimis
aromis lauet. Unū & ante fores
templi ad abluendas egredieta
manū mare encū. s. lutarem
Iudeoz boues portat. qui quidē
facie exteius eminet. si ex pos
teribz latet. Quid magi Iudeā
bobz. nisi vnusq pastor ordo sue
natiue. De quibz paulo disserēs
dicit. No obtuntes os boui tritu
rāti. quoz nos quidē apta opa
timus. sed aput districtū iudicē
q illic posteius manauit in scelus
retributoe nostrū. Cū tamē ne
rondescēsionis sue paciencia diluat.
proximis & cōfessionib ppariat. velut
ante fores templi lutere potat.
Sic quisquis mitiae etiam ia
mia mutatur. reptacōes suas mēti
pastoris indicat. & quasi in bouē
luteū cogitacōis vel operis mag
lauet. & sit plerūq. ut dū vtrop
animū alienā tēptamēta rōdestrādo
cognoscit. audite tēptacōbz cruā
pē pulsetur. quia & hec eadem
pce qua ppti nūcrudo diluit. ag
gail dubio luterē inquinā. Nā
dū pedes diluendū suscipit. qi
sue mūdicie seruēre pedic Dz
pastori naufaz tūnda stē. quia
dos cuncta pulchre pēsare. tanto
facilius a sua decipitur. quato mi
fidendius ex aliena sanguedine
sanguā ex tēptacōe. C. x.

Sit vtor bn agētibz pce
ysaiemte sonus. contra
deliquētū vitia p zelū
iustitie accita. ut & bonis in ullo
ppauit. & cōmissa cū pūdz culpa
exiit. pūdē sui portēta agnoscat.
quib & ysaie supplicio. equalem
se subdit bn vindictibz deputet.
& arga pauoz iuba extrudnis
dicere no formidet. Nā sicut in
libro regū libz dicisse memenī
liquet. q omnes hoīes natura
cūctos gremit Dz varietate meroz
ordine alios alijs culpa postpait.
ipa autē dilectas q accepit. ex
vicio dūno iudicis dispensat. ut
qua dns homo eque stare no
valet. alter regentē ab alio. bn
cuncti qui pūnt. no in se dūt pūdē
ordinis. sed equalitate pensāte
rationis. nec prefisse se laiba
grauent. sed prodesse. Antiqui etiā
patres nostri no vocabāt hoīm. sed

pastores pcedere fuisse memorat.
ut cu nob dns. ipse eis qui filios
dicit Crescite & multiplicamini &
replete terrā pmisa adiecit.
& timor vr. & tremor sit sup
cuncta animancia terre Timor
vis timore ac tremor. q se sup
alia tanē pspicit pfecto sup
bales esse ptibetur. Homo
quippe bruta alialibz. no aute
habz cetera natia plata. & id
ro eis dicit. ut alialibz & no
ab hoibz timeāt. quia contra
naturā superbire est. ab eis velle
timeri. & tamē nec ipi. ut rōnis
a subdito timeat. qui ab eis dmo
nisme timē deplicue. ut humana
salte formidine pena metuat. q
qui diuina no formidat. Nequaq
nanq ppositi. ex hac ipsis tumor
superbie. & quo no sua gloria. sed
subditoz utilitas quereret. Hinc
eni. q metu sue a pene vindicte
tabz exim. quasi no hoibz. sed
animalibz dominā. quia videlicz
ex qua pte bestiales sunt. Subdit
ex ea dnr cetā formidine iacere
substrati. Sed placuisse rear ei pro
quo cetera pcreauit. dicens. agnitor
timuerit. & dñi aduersū cuncta pibiacet.
Dñi aduersū ussa valeat cuncta ei
plectur. dñi omnes subditi si qua
bene gesta sunt. laudibz offerunt.
male aute gesta nulla auctore iudicat
Dñi placuisse laudat. cuia q replad
debuerūt. se ductos ab ipso q misera
supportat. sup se aiam exaltatur.
& dñi sotiā timere fauere cuncta
mag a veritate vadiat. atq obliti
sui. Hinc recte se quidam dicendo tales q
credit quale se fecisse audit. non
qualem intra discrte debuit. Obsol
despicat. cogi sibi equales natura
arbitrio no agnoscit. Et quos forte
pares excesserit. tristes esse ei
vite meritū reputat. se estimat
aplius papē. quibz se aplius vidit
posse. In quoda nāq se constituit
culmine. aput semetipm. & quia
equali ceteros natura condicionē
premisit. ex equo repplere ceteros de-
dignat. Sic quoq ustq ad cuius
stultitie dicat. De quo sptus
Ve sublime videt. & ipe. Ve rex
sup vniuersos filios superbie. Seu
singulare culmē appetere. & soci
alem angelor vitā despicere. aut
ponā sedem meā ad aquilonē. &
ero similis altissimo. Hinc ego
iudicio mtro fouea discretionis incidit.
dū se ei se in culmine pares extollit.
apostate quippe angelo similis effici.
dū homo homibz esse similis de
dignat. Sic saul post humiliatis
meritū. intumescere superbie culmē
primū cepit. p humilitate quippe
plata est. per superbiā reprobata.
Hinc aste. qui ait. Nonne cum
parvulis esses in oculis tuis aput
te. constitui in tribubus israel. Parvū
se prius in suis oculis videbat.
sed stulta tempali potestate ita se
parvulū no videbat. Sentiri nāq
aliquem se pferēs. quia plus
iusto potestate. magnū se prius
oibz estimabat. Hinc autē modo
dñs aput se parvulo. aput deū magno.
ei autē aput se magno apparuit.
aput dñm parvulo fiut. placidissi

du subiector affluentia inflatur
inflatu superbie. rpi fastigio le
notuate corrupit. quā vndelic
posteriā bn regit. quia & tentate
illa nouerit. & impugnare bene
hāt regit. qui sit per hāt sup
culpab exigi. & sit cū illa ceteris
equalitate rōpemi. Aliana etenim
nisi placuit extollit. eriā dū
nulla ptate fulgurat. quato minꝰ
in alīs se erigit. cū se eriā ei
prīb adiungit. Quā bn pastorem
vere dispensat. qui sollicite nouerit
& sumere ex illa qd adiuuat. &
expugnare qd tentat. & equate
se ceteris. cū illa ceteris. & tamē
se patribus zelo vehemēs ante
fore. Qui hāt despectu plenū
agnoscimus. si pastore pīm eriā
cernamus. Petrus magis dubie deo.
se certe principatu tenuit. a bn
agēte. correctio & se se humiliat
postergate ei immoderatu vene
rationi voluptauit. Sicuti & quē ei
similē recognouit. dicēs. Surge
ne feceris. & egrōpe ipsum sum
Qui cū ananie & zaphire cul
pā reperit. max quata potestas
super ceteros exercere ostendit. Vo
magis vitā eoꝝ prostrauit. quia
spiritu persecutore deprehendit. & sū
mū se intra ecclīam contra pcā
vindicauit. Qui honore filii veluti
metuo impenso erga bn agentibus
fratrib no cognouit. Illic comm
nisi equalitate meruit fratres
accipere. Hic zelo vehemēs sub
aperuit ptate. paulq bonū
egentibus prelatū se esse nescibat
cū dicat. Vno quidā dominam &
fidei vite. Qui adunatōe sumq
trinitatis vni. atq illius adiungit.
fide etenim stat. qd ac sic qd
protulerat deperuerit dicēs. Ideo
vno dominante fidei vite. quia
fide stat. Equales enim nobis
sumq. in quo vos stare cupio
maxime. quasi prelatū se fra
tribus esse nescibat. cū diceret
ffacti sumq sicut paulus in me
dium. Et rursū Nos autē ser
uos vros per ihm. Qui cū cu
pam q corrigi debuisset tacuit.
Illic ingens resolui se esse dicēs.
Quid volte in virga veniā ad
vos. Primq itaq loco bn regit.
cū ipse qui preest. vicios pecta
quā fratribus dominat. Qui cū
delinquēs subditos ppositi corri
gunt. restat & nrē est. ut sollī
cite attendat. quasi pro disciplina
debitū. culpas quidē nunc pietate
fouiat Qui per humilitate custodiā
equales se fratribus nris. qui
corriguntur agnoscit. Tantus
placuit. eriā dignum est. ut eos
quos erigimus. tenera mēte cogi
tatione preueniamus. Illos namq p
nos vicia districtione vigoris feriūt.
In hīs uero que ipi gerimus. nec vi
quidē ab aliquo infirmitate lacerām.
Tanto ergo apte dnm obligamur
simq. quato apte hostē in ulte
rando. Disciplina autē nra subditos
diuino iudicio. tanto liberiores reddit.
quanto hic eoꝝ culpas sine vindicta

no dereit Sacrada magi est. 7
in corde peccatr ignitus 7 in ape
disciplina. atq; mitte hec sollicitu
in tuendu. ne dū imoderatus custodi
vincta ignitus Soluat aura rigo
7 dū plaga quassi plus se quā deb
deicit. subducz rata restringe. Disci
pline vinclo no possit. Tenant
go tertos ceteros. q; pro alioz
vtilitate suscipiut: sed sequet ille q
q; de sua estima de primestur. Si
tame quibusda signis decet cedere
tibi eos apud se esse ignotos. ecia
subiecti deprehendit. Quatq; tm
auxilie cogt. qd' sperndent vdeat.
7 de ignitate q; ministrau cognoscat.
Audit ergo sme mimissione qui
presunt. ut cogt posteria. quata
magna ceteris ceniatur. tanto q;
apud eos intrius depmat ne regi
tedone vincat. ne in dilectoi sui
animi rapiat. Ne ea sub se mente
ea rape no possi. cu se libidim do
minadi supponit. Ne cum psidet
animg. ad clacon pcepte sue delec
tacoe rapiatur. Pcepte pce quidi
spiete dicitur: Quicte te constitue
cent uoli ascelle sed esto ni illis qi
vnq; de illis Ajunc cū peccauit
ait no dominatoi in clero. Si fori
facti gregi Ajunc pmemoi pastoi ne
cetas ad alacon uoi virtui meita
puocat dicit Scitis quia principes
gentiu dnant eoz. ut qui maioi
sit pcepte dicit in eos. No erit ita
inter uos. Et quicuq; voluerit inter
uos primus fieri sit uester minister: 7
qui voluerit inter uos primus esse
erit uester seruus. sicut filius hoie
non venit ministrari sed ministrare Ajunc
est cura q; seruum de sustepro regie
clatu. q; post supplicia manicat
mdicat dicte. Si dixerit male
ille seruus in corde suo. morā facit
dns meus venire. 7 ceperit percu
tere conseruos suos. ad edendu autē 7
bibendu cū ebriosis. veniet dns
seruli illius in die in qua no sperat.
7 hora qua ignorat. 7 diuidet
eū partem cum ypocritis ponet. Ibi
erit ypocrisis cū uere deputa.
qui 7 silacee disipline ministeriu
regiminis fecerit in usu indecoi.
7 si no magis grauis delinqui. si
nitet pupes plus equalitas. qua
disciplina custodit. quia cū falsa
pietate superbia seruire et sclo
delinquere filios noluit. aput
desertu audire semetipm non
posse reudeli dapiare poterit.
Ajunc cū magi ei voce diuina dicit
Ajunasti filios tuos plus q; me.
Ajunc pastoes increpat p ysaiā
dicens Qd' fractu est no allegasti
7 qd' abiectu no reduxisti. Abiectu
cū reduci. cū quisq; in culpa lapsu
ad statu iustice. et pastoralis solli
citudinis vigore reuocat. fractum
uerbo lenitate astringit. cū culpam
disciplina deprimit. ne plaga vulni
ad interitu defluat. Si igit
disciplinis seueritas no coluatur
sed sepe delictum fingitur. cū
fractura tantu collegat. Ita ut
grauius grauius sentiat. Si igit
imoderatus lenimenta restringat.
Vix uere est ut ei pena vulnus
in subdito corrigendo restringat
magna se sollicitudine et ipsa
desertio moderet. quatq; se qua

disciplinę contra delinquentes ꝓ
cedat. ut pietatis viscera nō auferat
Curandū quippe ut verē subdit. & matrē pietas. & patrē
exhibeat disciplina. atq; miscere hęc
sollicita cōspectui pudendū. ne
aut districta rigida. à pietate
se ꝯmissa. nā sicut in libro
moralibꝫ diximus. Disciplina
ut mīa nititur destruere. si vna
sine altera teneat. Dū ergo subdi
tos suos increpare verbis dī. & iuste
cōplere nīa. & pie seruire despi
cit. Ille nāq; est. ꝙ docere ne
scit. Pro falsa quippe uanitate studiū
seminiuq; in stabulis transmittere.
& vinū atq; olei. cibꝰ volucribꝫ
adhibere. ut ꝓ vinū sibi mordacē
volucrē. pro oleo suauē. querē
est quippe ut quisq; volucribꝫ
gratior esse ꝑsit. in vino morsū
dolori adhibeat. in oleo mollitiē
pietatis. quę ꝓ vinū nitidentē
putredo. ꝙ oleū suauis fetida
misceda est. Iouenalis ne scilicet
fastidio. ex utroq; temperet. ut
neq; nimia remissione soluatur.
Sed iuxta pauli uasa. Cum illa
tabernacli uetera fuerint. in qua et
tabulę. uirgę. sunt & manna
& quia ea scripture sacre stra
in loco pastoris ponit. si est
uirga disciplinę fuit & manna
dulcedinis. Vnde dauid ait. Virga
tua & baculus tuus ipsa me cō
solata sunt. Proinde cum uirga. Pa
storem cum fustem. Dī ergo ꝙ
despicere uirgę q; fugiat. Hoc
& cōplacere baculi q; sustinere. Illę

uraq; amare si nō emulari. Ne
uigor sed ira asperas. Ait
zelq; & nō timidare semen.
Ō sit pietas. si nō plus quā
expediat parcens. ut dū se in
dicte legitimis iustitia clementiaq;
ꝑmutat. Illud qui despicit uerba
subditoꝝ. & contemnit demulcet.
& fit ad errorē reuocatā dominā
tendo cōsentiat cuncta subditoꝝ.

Sit uerę misericordię cura ni
si exterioꝝ occupatio nō ni
mia. & exteriorꝝ prudentia in mise
ricordię sollicitudine nō relinquat ne
aut exterioribꝰ deditꝰ ab intimis
recedat aut foris miscendis actu
pacꝰ q; foris dispositis nō impe
dat. Nec nāq; nō mihi uelud
abditi q; fratribꝰ aliquā cupio pō
lati sit tota cordis mihi secula
ribꝰ tuis inseruiat. Illa cum
adsit se agere exhibeat. Illa ab
ea defunctā dicta ac noctibꝰ cogi
tationibꝰ turbide scribꝰ aliquā
Quę ab his cessante forensi pō
tentia quiete sunt. Ipsi dicendo
sua quiete fatigant. Voluptā
tē nāq; sentiunt si actibꝰ deperi
mus. Laborē deputant si ni tra
ctionibꝰ negociis nō laboremus. Quę
sit ut dū uirgeri mundanis tu
multibꝰ gaudet. Interna q; do
ce alios debuerat ignorare non
subiectoꝝ quoq; periculis dubio uita
turpescit quia cū ꝑfecte spualia
appetit. in nemo alios q; sibi placere
est quasi in obstaculo itinere offendit
Laqueante enim capite membra in
cassū figent. & in explicatione
actuū seuera ex intus uolenti sequi

Si ab ipō duce utenda erat
nulla subditorū mētes exhorrēdo
subleuat corū culpas mitigat
nulla castigat & quia dū par
uas presule terrena exercetur
officia uidet a gregis custodia
uacat cura pastoralis Et sub-
ieci lumē ueritatis apprehendere
nequeūt quia dū pastor sensū
terrena studia occupat Ventō
tēptationū impulsi cecis oculos
pulueris crebrō infra cōtra cēt
quam grenat redeprobr tu nos
a ventis ueritatis cōpescet dicēs
detrudite autē uobis q̄ nō grauet
corda uirū in scrupula & obscuritate
Illico aduexit Aut in cuius huius
uite ubi pauare quaq; mētē adi
cet ne forte simplicitas repētina
dicēs illa cuiq; aducta extra qualī
tate denūciat dicēs Ecce laqueus
cum ueniat super amicos qui sedet
super fūdē urbes terre Quis
ergo dicat Nemo potest duobus
dnīs seruire Quis paulo altius
gressū mētis a mūdi cōcupis
cētia studio ac potius furore
suspendit dicēs Nemo militans
deo implicat se negotijs secularibus
ut ei placeat cui se p̄bauit
Quis certe uerbis & uacat dīre
cepit & cōplodi manibus oūdit
dicēs Deus ultionū ego uidens
habuerit cōtemptibiles qui sūt in
ecclā illos cōstituit ad iudicandū
Et ut uidelicet disp̄ sacerdotibus
terrenis inseruiat quos dona
spūalia nō exornat ac si ap̄
tus dicat quia penetrare mentia
nequeūt fulgorem naturā foueis ape
riri Quis moises qui cū deo
loquēs a retro dimittena ipsius
pone uidet q̄ terrenis ppositis
negotijs studio labare desinat
cui & cōpellū mox precepit ut pre
se alios ad purgia diuinoda ex
struat & ipse liberius ad arcana
ppositi spūalia ordinata cognoscat
A subiecto ergo infecunda gerenda
sūt a rectoribus prima cognoscenda ut
uidelicet oculi qui pudendis gres
sibus deseruit cura priuetis
no obstruat Caput nāq; subiectorū
est cultus qui presul ut & rectā
pedes valeat itinera corpis Quos
prud dubio debet caput & alto pui
dere ne a profectibus sui itineris
pedes turpiter cū curuata cōtu-
dine corpis caput se se ad terrā
declinat Cura aute mētis alios
presul honore pastorali mitte
retcēs utitur si in terrenis negō
tijs q̄ reprehendē in aliis debuit
& ipse uersa est uidelicet ex ira
iustitia iuste retributis p̄ ppha
minat dicēs Et erit sicut ppls
sic sacerdos Sacerdos quippe
est ut ppls quādo ea agit ls
qui spūali fungitur q̄ illi nemo
facile quia ad huius de studijs
terrenalibus iudicat Et sic cum
magno dolore cōtrahit hec mala
ppha cōspicēs quasi sub destruc-
tione templi deplorat dicēs Ecce
obscurata est aurū mutat est color

optmq dispersi sc̃ lapides structuri
ni capite sm̃ platearq; Quid magi
auro Quid ceteris metallis pmittit
nisi excellẽa sanctitatẽ Quid colore optio
nisi cui⁹ amabilit⁹ ducẽ⁹ relligionis
exp̃mi⁹ Quid structura lapides nisi
sanctorũ ordinũ ꝑsone figuria⁹ Quid
platearũ nisi pncẽs vite latitudo
figuraꝫ quia sicut grecus dicꝫ
platys latitudo dr⁹ ꝓferto a lati
tudine platee sc̃ voluptate ꝑsentis
uoluptas dicit Lata & spacio
sa est via q̃ ducit ad perditionẽ
Arcta ergo obstria⁹ cũ terrenis actibꝫ
sanctis vita pollui⁹ Color optimꝫ
amictꝰ cũ quotidiã qui agẽ⁹ religiose
incedit⁹ estimatio autẽ acta minuũ⁹
via cũ quibꝫ post sanctitatẽ ihũ trans
ire se actibꝫ se miscuit quasi calce
pmixtam ante lyciacas edes cum
trucidũ dispersa pallefecit Sanctua
rii quoq; lapides ni platearũ dispar
gunt⁹ cũ cauarũ secularium foras
lata immũdicia operuit Hyn qui ad or
namentũ edis misteriq; ministeriis q̃
in sancti structuri vasa deducuntur
Ad hec quippe sanctuarii lapides
fiebãt ut mira sacra sacrorũ ni vesti
gijs sum̃e sanctitatis appareret
Cui uero ministri religionis a subditis
honorẽ redemptoꝛ qui ex mãtro vite
nõ exigunt structuri lapides in or
namẽto pontificis nõ sc̃ Qui ni
mirũ sanctuarii lapides dispersi
per plateas iacent cũ ꝑsone seculoꝝ
ordinũ voluptati suarũ libidine
dedite terrenis negotijs mancipat
Et nõndũ q̃ nõ hos dispersos in
plateis sed in capite platearũ dicit
quia & cũ terrena agunt sumi vi
dere appetũt ut & lata urbis tenant
ex voluptate delectatis & hij in
platearũ sunt capite ex honore

structure nichil quasi absentes si sanctua
rij lapides eosdem ipsos quibus
fo[n]s structus sanctuarium destruat acti
ppinq; qui dispersi in capite platee
dr̃ iacet quado sacrorũ ordinũ
viri terrenis actibꝫ ac desideriis
miscuerũt Ex quorũ prauis officijs
sanctitatis gloria foris videbatur
Secularia ergo negotia aligni ex
corpore tollenda sc̃ nimis ex
amare requirẽda ne cũ mente alie
nentur aggraue[n]t hoc suis pectori
bus ad yma de celestibꝫ mergat
At contra nos nulli quidẽ grex cura
suscipimus sed sic plerisq; vacare spũa
libus appetit ut rebus exterioribus nulla
tenus occupẽ⁹ qui cũ curie corpalia
studium neglexit subditorũ negotijs
nimis occupari quorũ animas pdi
cando placeat despici⁹ quia dũ delicti
quorũ sacra abripuit si tamẽ ne
cessaria dictis ꝓnis vite nõ tribuit
Nequaq; libenter audiũt⁹ Egressus
etenim mẽte doctrine sermo nõ pene
trat si huic aptat aures animꝫ manibꝫ
mice nõ cõmodat tuit autẽ vocabi
tum facile grauat quado hoc in
auditoꝝ pectore pietas pdicãtis viget
Unde recte natum est ut mercedis possit
infundi cognitio Inertia enim exer
citio studere Sic magi pastores
pe cuncta mentis subditorũ studia
fouent quarũ in ab exteriorũ q̃
vite quidem nõ reliquat nã q̃
uere ut dignum ad a papilla pal
mam gregibꝫ animã frangi⁹ si cura
exteriorũ subditorũ a pastore neglig⁹
Unde & primus pastor sollicite admonet
dicens Seniores qui in vobis sunt obse
cro cõsenior & testis xpi passionũ
qui & eius qui future reuelande glorie
communicator pascite qui in vobis
est gregem dei qui hoc in loco vestri

pastrone corpis a cedis suadet
aperuit cu ipius aduxerit prouide
no exacte sed spontanee secundu deu
negi turpib lucri gratia sed volu
tarie Quibus profecto vir pasto
ralis pie placere ne du subtrahatur
capia faciat se muscipule alicuius
occidat ne cu per eas cornib pulsi
dus refiant ppetui ipi remanent
a usacie pane iauue Ihat pastor
sollicitudinis exortat paulu dicens
Tui ipius et magr dominice gregis
no his fidem negauit et est infidel
deterior Inter hec ergo sep me
tuenda est et vigilante intuenda ne
du cura ab ea exterior agr ab intima
intrinsece marginet placeatq eius ut
ppetuus corda regat du tpali sollici
tudine tantu desinat ab intimis a
mare frigescat Et sordib fuga obli
uisci no metuat quia aliqz vigil
suspiciat Sollicitudo ergo q subdit
et extrinsece impenditur sub cta nece
est ut mensura teneat Unde bn ad
ezechielem dicit Sacerdotes caput
suu no radet neq coma nutriet
sed tondentes attendant capita sua
Sacerdotes nagi vacare spe iure
qui ut pareu ducatu plebi fide
libus prefuit Capilli uero in capite
abscindendo sep cogitacois in mente q
du sep cordetur impendit servitute
Curas vite pnte deq ignat Huic
et sepu negligenti importune aliqn
prodeut quasi nobis no senectutis
preduit Unde ego audiui qui p spm
a ve quide sollicitudines exteriores
debet nec tamen eas vehementer
metuit Sadoches vte et caput
plurib radere et coma nutriebat ut
cogitacois carnis de intra subditoz
nec a se fundit apparet nec ruptu
ad exteriora relabente volu et bn dicit

Du rondentes tondat capita sua ut
vndiq cure tpalis sollicitudinis
et quasi nate est prodeat et hn
padant ne crinib ne inmodicis de
crescat Du ergo et p ea ministrata
exteriora pudenda corpis vitia
pregi et cuncta per inadvertu
cordis miserio no impedit Capillu
i capite spectabit et secua ut cute
cooperiat et nescant uc oculos
laudat Sequi Septimum

Inter hec nate est ut rector sollici
te vigilet ne hinc rapido
placendi habitu pulset ne cu
studiose anteriora penetrat cu prude
interiora submittat Si magr a sub
dito diligi quia veritate querat ne cu
lionis actibus fabule a mundo vide aliqn
hinc aurem reddat exercu amor suus
Ihesus magr redemptor est qui red
empcoem q facit cuius vice ab orta anima
rei concupiscit quia adultere cogi
tacois reus Si placere puter spose
appetit pp q spem dona trasmittit
Cum nimirz amor pprius cu rectore
mente cospexit alicui hinc inordinate
ad mollicie aliqn ocio ad aspernate
rapit Ex amore etem suo mens
recto in mollicie fracta q cu pena
subditas respicit hec gr acqui hinc
cor dilecto turpiat corripe no p
sumit no nunq ocio arrata subdi
tor q merepde debuerat adulacoe
nibq demulcet non bn p ppheta
dicit Ve hijs qui consuunt pulfillos
sub omi cubito manu et faciunt cer
uicalia sub capite vnius etatis ad
capiendas animas Pulvillu quippe
sub omi cubito mitti est pone cadere
a sua veritudine animas dirigi in hinc
mundi se delectacoe reclinantes blada
adulacoe refouere quasi cum pul
villo rubito vel cervicalibus caput mentis

acti cū cōcepcois dūcia pcessū
subtrahi cupiāt mollitieq; fauor ad
lubē ut in arce mollit cedat qd
milla appāns cōtradcois pulsat
Sed hec vrōes q semetipsas diligūt
hūs paul exhibēt a quibus se nesce
posse in studio glie tpalis timet
na quas ml cōtra se male cōspirare
lras nimiz apperitate semp regule
mfectois premūt nūq demēt amo
nēt sed pastoralis nā spectudis oblitā
uire dnacois tenet Quas vrē
pcor ppls dūia uox marpat dicēs
vob aūt cū appāuit impcabat eis
t cū pōn plus aūt se sua audie
diligentes caritatē agna se pbitas
ostendūt nec qd agē debeāt attēdūt
ml de pdpcis iudicis metuūt mple
de tempalis pfite gloriā Libet
ut liceāt illicita faciāt t pbitor
nemo cōtradicat Cui ergo ut pia
studeat agere t sī ad hec cotrā
facere ipe sibi met testis quia plus
vānitē appetit se diligi quā cōsi
se nō vult defendi Nemo quippe
qui ita viuat ut alienā nō delinquat
Ille gō semp amplius vānitē desi
derat amari qui sibi a nullo vult
contra veritatē parci Ihūs cū petrū
increpacois pauli libenter accepit
Ihūe dauid pbūm correpcois humilit
audiuit qz vrōes bonū dū puate
diligē amore se nesciūt libare pu
nitatē vim a pbitis pcor abrepturū
humiliatq; credūt Sed mr hec nēce
est qd rigidis aurā tāta modāmis
arte tēperāt quatenus pbitores mos
cū quieta vrē semē patiāt Sic
in uasis liberalitatē pdeāt ut sī libīs
in superbiā nō erūpat Nec dū fortassis
imadcdimus legīe aut libeāt cōcedi
nēte ab hūs humilitatis amittā Sadu
quoq; est qd speranda ut vrōes boni
placē valeāt appetūt Dz ut sic esti
matoris dulcedine premotis in affec
tū ueritatis trahāt nō se ut se amari
despiciāt sed ut dilectoris sui quasi
quādā viā faciāt qz qd corda audiēm
ad amorē cōditoris introducat Difficile
quippe t ut ipsis vrē demūdāt pdicto
qui nō diligitur libenter audiat
Dz ergo t qui pōt studē se diligi
quatenus possit audiri ut hūs amoris
sui pōst pro semetipso nō queāt ne
cuema cū sperne per officiū emit
Occulta cogitatois hyrūde rpulsat
dū hūs paula rīnuat cū sui studii
nōs occulta mā scrutat dicēs Ego
si adhuc hūibus placere vpi serua
nō essem placerē gō paulo t nō plus
quia in ad qd placē appetit nō se
sed pro se hūmilit placē nītit
queceit Sequit. C. 8.

Sine cā vrē dī qd plerūq;
vicia vīrtutes se esse mē
tiūtur na sepe sub pre
tmōne noīe se tenacia pallcat
contra q sepe effusio sub appellacōe
largitatis occultat Sepe mōdīa
rmissis pietas creditur t offrenā
na spīritalis sedi virtus estīmā Se
papiā acrio velocitatē efficacia
acti agendi medietas Quibus cōplu
mūt vn nēce est ut vrē auxi
vrtutes ac vicia vigilāti cura
discernāt ne aut cor tenacia scrupet
t parcā se videāt in dispēsacōibus
occultet Aut cū effuse quid pdīt
largū se quasi mspectādo gloriet
aut rmittēdo qd fieri debuit ad
ecena supplicia pbitos pīuat
aut imaniter sectando qd delinquūt
ipē Quibus delinquat Aut hō qd
agi ac vrē ac Quī potuit i matrīe
piuemūs lenīet Ac bone actois me
ritū defectu ad eternā pmutet
Sequī ca m

Scendū quasi ꝙ aliqñ
subiectoꝝ vicia prudēt dissi
mulāda sit̄ si q̄ dissimlāt̄ iudicāda
aliqñ ꝛ apte cognita matue tolle
rāda aliqñ nēc̄ subtrah̄ ꝛ occulte p
strucnda aliqñ leuiter arguēda
aliqñ aute vehemēt̄ increpāda
Nonulla quippe ut dicim̄ prudēt
dissimlanda sit̄ sed quia dissimlāt̄ iudi
canda ut cū delinquēt̄ ꝛ deprehē
se cognoscit ꝛ ꝓpter hoc q̄ m se
tacuit tollerari cōsidēt Augēre
culpas cōfitēt̄ se q̄ iudice pu
nīat q̄ sibi aput se vero pharisa
demēt excusat Cui sti dissimulāt
bene iudā corrupit dicēs cū per
ꝓphetā dicit ascendat ch ꝛ meridi
es vendat nob cogitauit m̄ dole
tio q̄ ego sum tacēs ꝛ quasi non
audiēs ꝛ dissimulāt q̄ culpas ꝛ
monuit Cui ꝛ contra patēt̄ ta
cuit ꝛ hoc ipm cui qua tacuerit
dixit Nonulla aute vel apta
cognita matue tollerāda sūt cum
videlicet vere mime aptitudo cō
gruit ut apte corrigant vicia secta
in matue volūt detrahūt miscrucī
cūt ꝛ nisi cū ipa medicamēta cō
uenīt cōstet ꝓcul dubio q̄ me
dendi officiū amittit Ez cū reprē
subditos ad correptiōs quasq; sub
ipso culpaꝝ pondere placēt̄ ꝓpulsis
exterē vōs ꝛ p ꝓphetā dicit Super
dorsū meū fabricauerūt peccatō
On dorso quippe onera portāt̄ sup
dorsū ergo suū peccatores fabri
cāre quasi dr̄ apte dicit
Cui ꝛ corrige nos dñe qui super
nos patris amor parcendo || Nonulla
aute subtrahūt occulta ꝓstruenda sūt
ut culpa sua pgnis cumulibus vere
ni prodeuntē mētē amēt q̄ clau
sa latere nocēt Et mtes veniēt
correptōis aculeo ex inimis nausea
cognoscat Non vere ad ezechielē
dicitur Fili hominis fode tibi parietē
pbi mox idem ꝓphēta subiungit Et
cū fodissem parietē apparuit hostiū
unū ꝛ dixit ad me Ingredē ꝛ vide
abhominationes pessimas q̄s isti faciūt
hic ꝛ ingressus vidi ꝛ ecce omne sti
tudo reptiliū ꝛ animāliū abhominabi
ꝛ universa ydola domus israhel mo pa
riete depicta erāt Per ezechielē
quippe ꝓphetāꝝ persona figurat̄
per parietē duricia subditoꝝ Et
quid est parietē fodē nisi mentē
quod per humanā cordis aperīe Cui
cū ꝓphēta aperuit hostiū quia
cū cordis duricia vel studiosis mē
tibus vel naturo cōtemptibus sēdi
quasi quedā ianua astendit̄ ex q̄
animā ni eo qui corripitur cogita
tionū meritā videāt̄ Non bñ illuc
requiūt Ingredē ꝛ vide abhominationes
pessimas quas isti faciūt hic Cui
ingredī ut abhominationes aspiciat
qui destructis exterius apparentibus
ita corda subditoꝝ penetrat nor
cuncta ei q̄ illicite cogitāt innotescāt
Unde ꝛ subdit ꝛ ingressus vidi ꝛ
ecce omne reptiliū ꝛ animāliū
abhominationes On reptilibus cogita
tiones ymo animo terrene sapiē
On animalibus uero ira quidē aliquātulū
a terra suspense sed ad huc terre
ne mercedis ꝑmia requirūt q̄ nā
reptilia toto ex corpore terre inhārēt
Animalia aute ex pte mole corpis
a terra suspēsa sūt appetitu tamē
gule ad terrā semp inclinā Neq;
illis itaq; sūt mitra pariete quando
cogitationes ei voluntur ni mētes q̄

terrenis deputans nullā cuiusq; ālia quaq; sue nature paciēt qm̄ 7 si qua ēt ipsa sit q̄ honesta co quant² appetendis tm̄ie lucris reposālibꝫ honaibꝫq; defluunt 7 pse metipā quidē ēt quasi a terra sue suspesa sed ad hui⁹ p̄ abitū quasi p̄ gule despiciū se se ad yma ꝓ mittit ꝙn 7 bene subditur 7 vmūsa ydola domꝰ israhel depicta erāt in pariete Depīū quippe ē 7 auaricia q̄ est ydolo⁹ seruitꝰ ꝙ ē actꝰ post alia ydola de scribit⁹ quia 7 si honesta aurē nonnulli quasi a terra arguit ambitiōē tamē inhonesta semet ipos ad terrā deponūt 2bene ad dit⁹ depicta erāt quia dum oculor⁹ vel spacia intersticia aut hui⁹ quasi in corde depiguntur Quidq; fiert ymaginibꝫ deliberā⁹ cogitat² Notādū itaq; ē q̄ p̄us formis in pariete ac deinde hostiū exprimit⁹ 7 tūc demū aula ab hominibꝫ demōstrā qui in mimis vnigenit⁹ pcm̄ primꝰ figura ꝓmisit Deinde omnia apta tēpl⁹ ostendit⁹ 7 tūc demū. malū q̄d mox latere aperiturꝰ Nonnulla aut̄ ste lenitas arguēda nā ēt nō malicia sed sola ignorancia est infirmitatis Delinquit² q̄ ꝓximo nocet est ut magis moderamine ipā de dicti correpcōe temperet² Quicq; quippe quusq; in hac mortali carne ꝓpetrauit correptōnis mē infirmitatibꝫ subiacemꝰ Sciat q̄ se q̄ dā quisq; colligē quēl aliene opōrtet hui⁹ mi b calliditatē inspicā Ne cōtra infirmitatē ꝓximi ꝙ ad malignandū vocē impiatur

ablicui pu esse vidēt̄ Ioh̄ hui⁹ paulꝰ admonet dicēs Si quis ꝓoccupatꝰ fuerit in aliquo delicto vos q̄ spūales estis hmōi instruite hūōi in spū lenitat⁹ Considerāt⁹ teipm̄ ne 7 uterq; tenet ars q̄ apte dicat Cū displicet ex alienis nisi ex te q̄d ēt spūt⁹ pensa quid ex⁹ vt mēpassis zelo se spūs tempet dū sibi quasi q̄d' marcpat timet Nonnulla aut̄ vehemēt ira reprēnda ubi culpa cum ab autē nō cognosci² quā ste sit ponder⁹ ab marcpāte ore sentia² Et dū plis quib⁹ malū q̄d ꝓpetūt lenit⁹ hoc cōtra se grauiꝰ ex corripiēt⁹ auscultat⁹ ꝓmeritat

Debit⁹ quippe vitor est semp̄ne gloriā patrie p̄ vare ꝓdicatois ostendat⁹ quata in hui⁹ vite ītine testamēta aliqui hoste latēt⁹ aperire 7 subdit⁹ mala q̄ tollerari le queūt nō dñt cū magis zeli appāte coīgē ne si mia cōtra culpas acted⁹ culpa cū ipis ꝓpe tenear² Hinc hū ad exēplū de Iume t latēt⁹ 7 ponēs ēt arma te 7 desuper in eo ciuitate ihū xp̄i Iugi² 7 ordinatis adiūctis ēt obsidionē 7 edificat⁹ i munitōi 7 comportabit aggerē 7 dab⁹ castra cōtra ea castra 7 ponet⁹ i circuitu in gyro Erigit ad munitōi sua ꝓpria subministrat² 7 tu sume tibi fartaginē ferreā 7 ponēs eā muꝝ ferreū inter te 7 me ciuitatē Quia cū ezechiel ꝓphā mistice significat² speciē tenet cui dicit² Tu ne tibi latere 7 ponēs eā contra te 7 desuper in eo ciuitatē ihū Sanctis quib⁹ doctōēs sibi latere sumūt q̄n tortuosū auditorē cor ire docent apprehendat q̄ sta latere contra se ponit quia illud tota mēs mitēdo euadit in quo 7 ciuitatē iudeor² describē qui 7 ꝓdicādo cor dibus terrenis ciuia ꝓmo oport

Ut sit supne patr visio demōstrnē
Di quia mcessu gloria supne pa
trie agiosti⁹ nisi ⁊ quāta hyc inri
tāt hostes ealidi tptamēta cogt
nosā⁹ apte subiūgi⁹ ⁊ aidmab
aducrsa cū obsidione ⁊ edificāb
mūicōi Sacti quippe pdicato
res obsidionē curā latrāt in quo
ihelim descripta est aidmāt quādo
tarnē victa cā supnā patriā
requirēt quāta cam in hac vite
viciog mpugnet adiptab demō
strat nā cū vnūqq; pcm quo
mpidictibs pficientibs mpdictur
assedit⁹ quasi obsidio cōtra ciuē
ihelim vace pdicatōe aidmā⁹ Hz
quia nō potū diē īmotestē qua⁹
vicia mpugnēt vel etiā quō
custodire nos virtutes roborent apte
subiūgi⁹ ⁊ edificāb munitōes
Munitōes quippe sūt pdicato
edificatōi q̄ virtutes quibs vicia
rcssant demōstrat ⁊ quia a fidei
virtute plerūq; bella tpta⁹
augent⁹ rte ad hec subdi⁹ ⁊ cō
patibs aggrauē ⁊ dabis cōtra cā
castra ⁊ pones arietes in gyro
Aggerē nāq; cōponit cū pdicato⁹
quisq; malem tptatōis emūnat
⁊ castra ihelim cassa arguit qua⁹
vē mitēdā audiendū hostes calidi
mentē suspectā habē ⁊ quasi māplis
sibilis mpdias pdicat Arcp in
gyro aricte⁹ ponit cū tptatōn
dānis in hac vita nab vnde
cūdatōs ⁊ virtutū munim ꝑ quā⁹
timorē sūt Hz hi aietes hec lia
subtilit vide instruct nisi cogita
dilecta singulos ⁊ cundatōis spiritu
fabricat nulla sibi ꝑfectōne alqo
modo parat vel illuc ad hec rte
subiungatur ⁊ tu time tibi porta
gyme ferrā ⁊ pones cū murū
ferreū inter te ⁊ ciuitatē pcm
fortitudinē quippe iniqua mēt
⁊ ferrū quippe mortalēq; furi
tudo signā Quod nēc audiūs dor
tare mētē ⁊ zelū dei frigefit ⁊
deuocat vel paulū huius portagis
verba⁹ frigefira cū dicēt Quib
infirmā ⁊ ego nō infirmo⁹ Quod
scandalizā⁹ ⁊ ego nō vrore Et si
quis zelo dei accendi⁹ ne dāpnāi
ex negligētia debeat fortī impetum
custodia munit⁹ rte dici⁹ Ponēs
cū murū ferreū inter ⁊ mitē ciui
tatē Sabtrahe cū ferrea murū
fortitudinis inter ypocrita ⁊ ciuitatē
poni⁹ qua cū mīe fidei zelū
vtendi exhibet etiā zelū postmodū
inter se ⁊ audītōes suas fortem
munitōi tenet Nec hūc ad vindictā
desiderium sumit si mīe fuerit mi rore
reprēde dissoluti Sed inter hec
sciendū est si inter cōcepta se mag
doctor sepe exasperat difficile valde
est ut nō aliqui ⁊ aliquid qd dicē
nō debeat acūpari Et plerūq; cō
tingit ut eius culpa subditoz tum
magna infectione corripi⁹ magnī
luxuria usq; ad excessa vā protrahā
tur nequaq; tamē debēt accendi⁹
corda delinquentū in desperatōne
dāpnāt⁹ Vn nēc ⁊ ut exasperāt
vade cū subditoz mētē se plus
q̄ debuit pressisse cōsideret aput
se semp ad penitētiā reuocet vt
per lamēta venā in cōspectu ve
ritatis obtineat Hz eo etiā q̄ zeli
cuius studiū petit Et figūrate
dns per ysaiē prophetā dicēs Si
quis abscidit cū amicos suos supplicat
in silua ad cedenda ligna ⁊ se
ruit effugēt manū ferrūq; lapsū
de manubrio amici sui percussit
⁊ occidit hyc ad vnā subdictā

verbū fugiet ⁊ vinet nec sorte
premet aq aug effusa ab fugitivis
dolor⁹ simīl p̄sequa⁹ ⁊ applē
dat cū ⁊ accidit dūj cuiꝰ Ad
silua quippe cū amico imꝫ sacēs
ad nitiendū subditoꝝ delicta cō
uertim⁹ ⁊ simꝫ ligna subcidimꝫ
cū ⁊ dimq̄ecūq̄ vicia p̄ia mēte
cōe repellamꝫ Ex seruoꝝ manū
fugit cū qui se marcauō plus
q̄ necē ⁊ hi asperitē mappeti
tāe p̄bitur ffarū q̄ de manu
bro p̄silit cū de correp̄one sermo
durior accidit ⁊ animū p̄turbat
⁊ accidit quia auditore suū pla⁹
gtunclia a spū dei cōmōis mīs
sum Correpti nāq; nīcīs repere
ad odiū p̄uenit si hec īmod⁹ data
marcauō plus q̄ debuit adiicit
sed ille qui manūe ligna cedit
⁊ p̄mium exigillit ad tres nāe
est vbi fugiat ut vna ex
defensa uiliat quia si ad pmē
lamēta concepta ī mīte cōmēti
fuerit sub spe fidē ⁊ caritē ab
scondit⁹ p̄cul ꝑcutī hominē
no teneāt cuiꝰ detrimēti p̄mꝫ
⁊ cū uenerit nō accidit quia
cū desecta iudex uenerit qui pce
ptor⁹ p̄ natue mīe cōsortiū iuxt
ab eo p̄cul dubio culpe reatū
nō exp̄cit q̄ sub cui⁹ venia
fidē spēm ⁊ caritatē abscēdit

Quātū rector sāe legis medi
tatōe dz ecclesiastes. Cap. XI.

Ad me hec vite a vō
re agitur ꝑ sūpne ser
monis ⁊ cotidie sacri eloquij ꝑ
cepta meditē⁹ ut ni⁹ eo vim pallentu
dinis ⁊ egro celestem vitā p̄ude
cruciatōnis qua humana cōcupiscentijs
usq; indesinenter debilitat diuīe animo
nobis vā restaurēt ⁊ qui ad ve
tustate vite per peccatū seculū
duxat⁹ ad amorē sēmp̄ spūalis pa
trie q̄ppiscat⁹ assp̄atione maneat⁹
valde nāq; nitet humana vā res defluit
cuiq; indubitāt⁹ constet q̄ ex tribus
occupationū tumultibus impulsi a semet
ipo corruat studat necessabilit⁹ deb⁹
ut p̄ crudelis studiū resurgat atq;
cū est q̄ platū gregi discipulum
Paulꝰ admonet dicēs Dū venio attende
lectōni tue Hymne dauid ayt Cū dilexi
legem tuā dne tota die meditatio
mea est Hymne maior dne deprēnda
archa p̄cepit dei ffacies quatuō
cherubos aureos quos ponēs p quatuor
angulos arche facies q̄ vertēs. i. uarias
de lignis Setym ⁊ cooperies auro
mundo ꝑ quos cherubos qui sūt in archa
lateribus ut portent in eis qui semp̄ aūt
in celestib⁹ nec vnq̄ discēdunt ab eis
Quid per archam nisi sancta ecclā
figura⁹ cui quatuō cherubi aurei per
quatuor angelos ubiq; intuitu appon⁹ quia
in eo q̄ p quatuor mundi partes dila
tata tenditur presul dubio Quatuor
sancti euangelij libris actionē p̄dicat⁹
Portes quoq; de lignis Setym fiunt
qui eisdem ad portandū celestib⁹ misteriis
quia portes p̄ predicātes q̄ doctores imbu
tribulia lignia queq; sēc qui mysteri
onis sacre voluminā semp̄ mysteriis
semp̄ ecclē unitate deiungunt⁹ ⁊ quasi
⁊ quasi nimis omissi celestis archa p̄tes
portabus quippe archam portare est
homīs doctoribus ad sacra ecclām vndiq;
infidelium nationes p̄dicando deducē qui
aurō quoq; iubent operiri ut cum
sapiēe alios inspirat ipa ecclā vite sple
dore fulgere sciat De quibus apte psalmꝰ
qui semp̄ aūt in celestib⁹ ne unq̄ dēs
scendunt ab eis qua ni⁹ iniq; nāe est
ut qui ad ad officiū p̄dicatōnis exer
cēre a sacre lectōnis studio nō recē
dant ad hec ⁊ nāq; doctores esse in
celestib⁹ semp̄ inhibentur ni⁹ celestia ut
cum patrem archam apprehendim⁹

dixit demiserimit fedibz vestibz pertandi verecundiã vllã genere quia videlicet ali spiale aliquid a subdito possit requiritur ignominiosũ valde est sibi quere dicẽ in questionẽ debz oriodax Sed talibz vestes misereat ut doctoẽ semp in suis verbis eloquia sancta memoriter teneãt testamẽti aperta sine mora discernat Si quidẽ nosse est primo docet non bñ pmꝰ pastor esse pastores retrahit admonet dicẽs parui semper ad perfectiõ et posthabitis vanis verbis de ea q̃ nobis est spe ac si appe dicat ut pertendas aperta nulla mora ppediat vestes a secretis nũq̃ removit Sc̃ Explicit distinctio sũ liber .2. pastoralis bñ ggr ppẽ incipit eadẽ pbz .3.

Lr III

Obia ergo qualis esse debeat pastor ostendimꝰ nũc qualis doceat demonstremꝰ Set eñ longe ãn nos reverende memorie gregorius no tamen ea dixit Nam nulla eadẽ q̃ arctis exhortatiõ congruit quia ne arctis per nos qualibz astringit sepe nãq̃ alijs p̃ficiũt q̃ alijs p̃sunt quia et placuisse habet q̃ hec alia mitiuit aliã accendit et lentis subtilꝰ equos mitigat cathedis insultat et medicamentũ qd̃ ignẽ morbũ minuit altera vires iungit et panis qui vitã fortiã roborat quis nescit Pro qualitate ergo audiẽtiũ debet formari sermo doctoꝝ ut et sua singulis congruat et tamẽ a quib⁹ edificationis arte recedat nũq̃ Quod eñ sibi mitte metes audiendi nisi ut ita dicam in altera fidei semite cordis quas tangendo aperiãt ut nõ sibi metipsis dissimiles tantũ sciant dissimiles pulsant Et dicitur unde cõsona modulatio reddat Cuncta uno quidẽ plectro sed uno impulsu nõ feriũt Vox et hortetur ut in una doctoꝝ diuersitate contrarietas edificet et una doctrina nõ una eademq̃ exhortatione tangatur corda audientiũ debet Sc̃ Quata debet ee discretas in arte pñdi & pñ

A Liter nãq̃ vni aliter amo nendi sit femine Aliter iuue nib⁹ aliter senib⁹ Aliter inopes aliter locupletib⁹ Aliter letis aliter tristib⁹ Aliter subditis aliter prelatis aliter fratri aliter dño Aliter vnusq̃ mundi peccatores aliter obstinatos aliter impudentes aliter verecundos aliter preterui aliter pusillanimes aliter patientes aliter impatientes aliter benignis aliter inuidis Aliter simplices aliter impuri Aliter molestos aliter egri Aliter qui flagella metuunt et ppter nocentes vocant Aliter qui in iniquitate diuerserunt et necesse per flagella corrigant Aliter nimis tristati Aliter mitibz laqueos tendentes Aliter pigri aliter precipites Aliter nimis sicci aliter tumidi Aliter humiles aliter elati Aliter mestos aliter gulosos Aliter deditos aliter abstinentes Aliter q̃ sua miscordie tribuunt Aliter qui aliena rapere detendunt Aliter qui nec aliena rapuit nec sua largiuntur Aliter q̃ et ea q̃ se habet tribuit et tamẽ rapere aliena nõ desistunt Aliter discordes aliter pacifici Aseminates iurgia aliter pacifici Aliter admonendi sit qui secularibz verba nõ vere intelligunt Aliter q̃ recte intelligunt sed hec humiliter nõ loquunt Aliter qui dñi pdicare valent pre humilitate formidant Aq̃ quib⁹ a pdicatiõe pfectio alt etas polybet et tamẽ perpetrare impellit Aliter qui in hac qd̃ tempa aliter appetunt ppria Aliter q̃ quidem q̃ mundi sit cõtemptui sed tamen adipisci laborare fatigant Aliter cõiugijs obligati aliter a cõiugijs

nocebq liberi Aliter qmeretrici cōmis
ceperit aliter ignoranti Alit qui
pēnā deplorāt opm at cogitacōm
Aliter qui cōmissa plāgūt nec tñ
deseruit Aliter qui deseruit nec tñ
plāgūt Aliter qui illicita faciūt
et ea laudāt Aliter qui aliēna
prava nec tñ demūtat Alit qui
repetīa cōmisse supānt Alit
qui in culpa ex consilio lgā Alit
qui licet mīma ordīo tñ illicita
faciūt Alit qui se a pauis rixis
duīt sed aliquādo in grāmbus
dmicgū Aliter qui nec bona melio
ant aliter qui ītēsata mīme cōpu
mūt Aliter qui mala aultē agūt
et bona pubīce aliter q̄ bona que
agūt absēdūt et tñ quibusdam
factis pubīce mala de se opīnē
pmittūt Et q̄d vltīus est
q̄ dicta hec in mādōe tñ sēcrīa si
nō ordīa āmonītōnis modū pēr sīn
gula quāta possūt būīte pandamq

De vīr et femīs

Aliter āmonēdi sūt viri atq;
aliter femine quia illis
grauia ista uero ī mīgra laudā
tur et illos magna exercēt aut lauda
demulcendo cōuertūt

De iuuēib et sēnib

Aliter āmonēdi sūt iuue
nes atq; aliter senes
Iuuenes illos plerūq; securitas āmo
nētis ad profectū dirigit Istos
uero ad melioā opa desperō blādā
compūt Scriptū quippe ē De
more ne mercpaueris sed obserua
ut prīm

De ocupletē et ropetē

Aliter ropes aliter locuple
tes Illis nāq; negotiis
offitare cōsolatōnis solatiū
contra tribulatōes Istis uero locu
pletibus inferre metū cōtra dilectōs

dcbema Nonne quippe dño p pphām
dicitur Noli timē quia nō cōfundēr
Cui nō post blādicēs dicit Pauper
cula tēpestate cōsulpa pturbatis Hic
cōsolatur dicēs Probauī te in camīo
paupīatis At contra paula despīlo
de diuītīs dicit Diuītīs huius terrī
ppīce nō pūbe sapor nec splendor
in mercato diuītiaz Vbi nōnulla valde
est q̄ ītūlatē doctor memoriā dīui
tīs facēs nō ait plaga sed ppīce ait
et si impendēda est pietas misīr mūti
honor nō debetur tñ clamōi Laudo
ergo vīr q̄d dicitur tāto ueritius ubē
quātō et in rebus tñporis altitudīe cogi
tacōnis tumescūt De lyne dñs in
euangelio dicit Ve uobis diuītibus q
habetis cōsolatōnē vrām quia cum q̄ sīnt
eterna gaudia nesciūt ex pñti vite
habūdātia cōsolantur Desīdia ergo
est eis cōsolatio quis eorum pauperē
exequit atq; illis miserīa timor quos
cōsolatōe glōie tempālis extollit Et
ut illi dspīat quia quas diuītias non
despicūt possident Et ipsi cognoscant
quia eas ābscōnsparūt tenere nequāq;
pūt plerūq; tamē pēnaz ordīnē
pmūt qualitas mozz vt sit duces ītūl
paup clari vox mox pdicātō ligiua
ei audiētē vita dī compūi ut tanto
districtius in paupē clamōi seruiat q̄to
ei nec illata paupīas mīnuat et tāto
leuiq ītūlitatē diuītū mīcat q̄nto eā
nec habūdātia ā pūblicat exaltat
Nonūq; tamē ecia simplex dilectōr
tacōnis blādīmēto placandus ē Cum
plerūq; dura volūtā p leuia vomēta
mollescūt Et furor insanoz sepe
ad salutē medico blandīcie reducī
Et ecce cis in dilectōnis cōdescendit
lagiuor ipsa me ītegratur Nam
cum neglecte mītudīnē q̄ ei pulsē
spūs aduersa suadet assīsqa dauid
ribera eis vesaniā sedabat Quid cum

p̄ paulē mḡr dicēs potestū ⁊ Et quid p̄
dauid t̄mutur mḡr hūlis vite sactor
⁊ū autē paul abīmūdo sp̄iu arrip̄
dauid cantāte cub vespina tempat
⁊tua cū sempa potestū p̄ dilectionē
m furāte sectatur dignū ē ut ad
saluāē met quasi dulcedine atēdē
sororibus mīe tranquillitate ꝺuocē
Aliquādo autē cū hmoi psalm psēs
augustꝰ pcibus per quasdē sillabas
nos velut de alieno negocio requi
rendi sumt ⁊ cū rata sua quasi
m altrū p̄tulerint tue modis congru
entibus dē p̄prio tratu ferendi sūt ut
nos repentini p̄ tumida cōtra cōtu
pientē nequaq̄ se erigat ā suo sibi
iudicio simplicē teneāt ⁊ m nullā
sui defensionē se ḡrat quia sua p̄
oris ligat ⁊hmoi ē cū q̄ natan p̄sā
arguēte regem venit ⁊ quasi de causa
pauperis contra diuitē iudicū quēdam
ut pbus rex sua dirēt ⁊ tratū sibi
postmodū audiret quatenꝰ ultrice manꝰ
contradiceret qua ipe in se p̄tulisset vi
uenti sacta ⁊ perdicē cōdemnās ⁊ regem
mire ordine ⁊ audacē rerum prius p
confessionē ligare studuit ⁊ postmodū
per misericordiē sanare cōtulit paululū
quē quesuit sed pcussit repente quem
tremit Gregorius cū scribere maḷt si ab
ipō sermonis gressibus aptē culpā scire
voluisset Ad pmissa similitudine cam
qua ocultabit ꝺ aquā mortuā Ad
egrū medicꝰ venit sanādū nūq̄ vide
bat sed de pace egri dubitabat absq̄
dubio ergo sanū medicinale sub veste q̄
eductū subito deferit in volumē ut se
cautē ⁊ladū sentiat egrotꝰ anteqū cer
nat ne si ante cernat sentire retrusa
rat ⁊c De de lepra et ⁊ſtribꝰ ē q

Hortare amonendi ste leti atq; ⁊ſtes
leti miserenda ste ⁊ſtia que se
quunt ex simplici Tristibꝰ nāq̄ misericor
die leta q̄ p̄mittūt ex regno Dispare
leta ex minaꝫ appetere q̄ timere dubiū

⁊ſtes prima gaudii de quibꝰ p̄sumant
Illis quidē dicit̄ voc nobis qui redest
mūt cū flebit ⁊ste vere eode mgro
dicere audeāt utrū vidduo nos ⁊ gau
debit cor vrm ⁊ gaudiū vrm nemo
tollet a nob Nonulli aut leti ut ⁊stes
no redy fiunt sed cū comperpomibus exultāt
⁊enubq̄ p̄certo dicendū q̄ quada vicia
quibusdā cōperpionibus uīt ste Hmoi
cū leti ex p̄sequo luxuriā ⁊ſtes vin
cūt nāte est ut no solū quisq̄ cōdēt
qd̄ ex appetone sustinet Sz etiam
qd̄ ex vicino vicio detestabiliꝰ viget ne
du nequaq̄ repugnat contra ḡo qd̄
tollant ei quoq; a q̄ quo libere p̄t
vicio succūbat ⁊c De de ⁊ſtibꝰ et
plat̄ ē .6.

Hortare amonendi ste subditi atq;
alterē plati Illos ne subditē
contristēt cōterat ⁊stes ne locū sūpe
rior extollat Illi ne minaq̄ ullentur
implent ⁊sti ne plus usq̄ libeat q̄
conplacitū Illi ut humiliter subiacent
⁊sti ut tēpant̄ p̄sint nra qd̄ intel
ligi frigunt p̄ Illis dicit̄ ffilij obe
dite parentibꝰ vestꝝ in dnō ⁊ste ucō
pacifice ⁊t nos p̄ces nolite ad nrā
dia p̄uocare filios vros Illi distant
quanto ab oculis arbusta celsa sua inte
riora cōponat ⁊sti cria quis cōmissis s
cenā bis vinādi ḡaterus placet Sanc
ctenī plati dicit quia si pupa nūquā
ppetuē tot meritis dignꝰ ste quot
subditos suos ad pdicandū cenā tūs
mittit dum nūtē ⁊ ut tanto se cautius
a culpa custodiat quanto per prava
q̄ fecit no solū moriūt Admonēdi
ste illi ne destituūt puniat s absoluti
repetiri nequiuerit saltem de se ⁊sti
de subditis erubescāt ne audiant ⁊ste
si se iā de se securos tenuit Illi
tanto de se sollicitius vacāt quanto
cob aliena cura nō implicat ⁊sti nāq̄
ut s alioꝝ curas explicāt quatenꝰ et
suas agere nō deserāt ⁊ si m ⁊pria
sollicitudine fecerint ut a cōmissorum

custodia nñme tuepestat Illi enim
sublimat vacati dr vade ad forami
na o pstor et compdai uias eas
& dste sapiai Iste aute terribilit
amonet at dicatur ffili mi si spoderit
p amicu tuu desixisti aput ceneu
manu tua & laqueatus es verb
oris tui & rapta pceps sermonibz
Spondere nali pro amico est alie
nã aiã in pculo sue cõpationis
accipe Et & aput cõnei nulq desi
gi quia aput nimã pollicitudiñ q
ante dormit meis ligature Verebis
uero ore pu illaqueatus est ac ppriis
sermonibz capta quia dñi cõmissis si
cognitur bona dicit Opm prius nare
est q dormiat custodire Illaqueatur
go verbis oris pu vir dñi nõne exi
gente cõstringitur ne eius vita ad
aliud qd amonet relabat Vñ aput
desperati iudicẽ cogitur tam mi ope
re soluẽ quãta cũ constat alios vane
papisse Solu & bñ mor adhortato
pbditur ut dicat ffac ergo q dico fili
mi & tuetipm liberã quia inuasisti
m manu proximi tui Dissolue festi
nata amicu tuu & ne dederis sopm
oculis tuis ne dormiat palpebre
tue Erupsus cñ in vinculis alios
ni exm paritur no solu ut ipe vigi
let sed eiã ut amicu sustinet amo
nere Si nali vigilare bñ vult
no puterit si no & illi cui pre est
a pmi corpe discussit bñ aute dicit
Ne dederis sopmi oculis tuis ne dor
mitet palpebre tue Sopmi qppe
oculis dare est mentem ne resistat
pbdituz aiã cuius negligẽ palpe
bre nõ dormiat cũ cognitionẽ
nre ea q eiã pbdite diuturnis
cognouerit pigredine depremente
dissilant plene cum dormiẽ cõmis
sor acta neglige ne corrigẽ No
aute dormie sed dormitãe Est
q quidẽ reprehensibile sed cognosci
sed eanie prior tedii moles diuinis
ea mandatis no emendãe Dormi
tado eni oculis ad plemsm sopm
ducitur quia dñi placuisse qui post
natu qd cognouerit no reparat ad
hoc quadoq negligentie sue p meritu
puenit ut q a pubicet delinquẽ
no cognoscat Amonendi sunt qui
à ppit ut p exemplorũ studia
celi alia facere cõtendãt Ostensa
quippe celi alia in exemplu et intra pleã
oribz describunt Diligendi est ut cui
qui psimit intra atq in exemplu celestia
beat quatenus et nitorem iudicii tpm capiat
placẽ studeat cetera vite exteriq pbẽ
da eiã que in aliis sunt corrigenda cog-
noscat Amonendi sũt pubdi ne pcipi
tet sue vite temere iudicet Si q
eos agẽ forte reprehensibiles videt ne
vnde iã mala redarguat inde pce da
tionis impulsu in pfidiam murmuret
Amonendi sunt ne tumi culpã ppe proximi
reprehendat contra eos audacius fiant
Si pe s qua sunt eoz valde pua aput
semetipsos diiudicet ut tamẽ diuino time
re conspecti fiant pib eis ingẽ reuocãe
no refugiant Ded nichil ostendimus si
Dauid ad medicũ deducamus Saul qppe
persecutor cũ ad purgãdu venisset spelũ
ca fuisset ingressus Illic cũ viris suis
Dauid meruit qui in ipo tempe pse
cutionis eius mala tollebat Quod cum
ouri pu ad ferendu Saul accederet fre
quẽs eos repositorib qb manu mittere
in xpm dei no debuit Cũ cũ audac
surrexit & ll oram clamidis eius abscidit
Quod cũ per Saul mysi malu redderet
Quod p Dauid misi pbdit designat
Saul ergo venit purgãdo est pius
prostratus deceptus in corde malicia usq
ad opa mysteri adaperiri ostenditur Et
ingressa aput se noxia facta detestãdo
detestãdo deinceps cauẽ tamẽ fateri
metuit quia pie pbdi metus ab
animo se pestes abstinendo abstinendo
pro eius vita nulle ligue gladio peiant
Eiã hi de impatiõe reprehendit q
& si qñ pro mysterio se vix abstinere
vix potuit tot ẽma atq detestãdo pro
eius mala sed hi inultus laqueate

quasi arma clamidis meadut qua
vadelia dñi plati dignitati sulte noxie
& latentes derogat quasi regi sup
posiri vapem fidant Si; si ad pemet
ipos redant se q; vehementissime vt
de remissima verbi tacacese repge
dit vñ hm & illic spiritu est post hr
dauid passit cor suu eo q' abstudisset
ora clamidis saul ffra quippe spos
tor suis gladio ferienda sit no st
ora ai ete reprehenda mdicat Si
quado vare contra eos at mmmus
ligne portat uice est ut p applicos
pemetne cor pmanie quatens adpemet
ipm redant & ei ppositu pnam deliqe
rit eius contra se mdicau a quo pbi
plata est pfsinestat na ai ppositu
d'lenquig eius ordinacoi q eos nos pnis
sbmas Vñ moyses quasi ei contra se
& aaron ppm conquera cognouiss
ait nos em quid sumus nec nos est
murmur vestr sed contra dnm

De seruo dei Ca. I.

Hitter admonendi sit seruus dei
aliter dñi Seruus sit ut in
se semp humilitate cogitatois aspiciat
Dominu ueo ut natiue sue qua eq'
ei seruus sit conditi memoria non
amittat Seruus quasi admonendi sit
ne dñm despiciat dei em despiciat p
ordinacoi eius superbiendo contradicat
Dñm quasi admonendi sit qua contra
dei de mundi eius superbit p eos qb
p iudicij tenet pbidos qualeq; pbi
p nature cospectu no agnoscat Iste
admonendi sit ut sciat se & alios
seruos dei Ille admonendi sit vt
cognoscat se esse & cospectu suoz
Iste nasi dicitur Seruu obedire dñis
carnalibz & viris quacuq; sit subiugo
seruitutis dnos suos eis honore dig
nos arbitrent Illis aute dicitur Et
uos dñi eadē facite illis remittentes
minas sicut & illoz & vr dominu
est in celis &c.

De sapientibus et obtusis C. S.

Hitter admonendi sit sapientes
huius seculi alios aliter doctos Sa
pientes itaq; admonendi sit ut amittat
sive qd sciut Doctos quasi admo
nendi sit ut appetat scire q nescire
In illis hec p'm destruendu e qp se
sapientes arbitrat Mystice ia di
cendu est quidq; de sapia supna
cognoscitur quia dei nimie superbit
quasi ad suspiciendu difficile corda
parauerit ei illis laborandu est
ut sapientibus stulti fiat Stultia sa
pientia deperat & sapientie dei stul
titia dijudet Istis uero pdicandu e
ut ab ea q putatur stultia ad veram
sapientiam veniri festent Illis itaq;
dicitur Qui quis inter uos videtur
esse sapiens in hoc seculo stultus fiat
ut sit sapiens Iste uero dicitur no
mini sapientes sint carne Et vere
sui q stulta sti mundi elegit vt
confundat sapientes Illos placenp
vesanat arguitia Iste no minus malig
nania cruciatat Illis minus potest
qp in suis allegationibz victi taceat
Iste uero aliqm sufflat ut lauda
bilia aliorz facta cognoscat Vñ
aliqn egregius dicit Sapientibz
& insipientibz debitor sum hoc est
quodda sapientes quodda uero ex
tardiores admonet Illis de copla
toni testamenti veteris laqueis cor
suspitiat argumento supplantat dicens
Quid enim & senestis & antiquat
ppe interitu est Istis uero ex
quodda tralatoris doctis coronet
Vñ eade epla adiungit Sancti
nidibrica & verbia exposi insuper
& vmcula & coronatis lapidati
sti petri sti Expectan sti in oci
sione gladij martiri sti Et vere
sui agonetore ppositoz vestroz
qui nobis locuti sti vim dei
quoz minuere exitu conspicies
imitamini fidem qrum & illos victo
rioso finisse & ystoz ad maiora

constende miracō blada suad et

De vēndig & incendi. c.9

Aliter admonēdi sūt impudentes atq; aliter ferendi Illos nāq; ab impudētie vicio nō nisi maxima dura compescit Istos aūt plerūq; ad melius sollicitatio modesta componit Illi se delinquē nescīut nisi etiā a mīte merentur Isti plerūq; ad cōuictionē suffitiat q̄ eis dicatur mala sua saltem leuiter ad memoriā reducit Illos melius corrigit quos in valendo reprehendit Isti aūt maiore profecto addūnt si hoc qd̄ mi eis reprehendūtur quasi de latere tangatur Impudēter quippe iudex plebem suā mortalis ait Frons mulieris meretricis facta est tibi noluisti erubescere Et valesti facendā referet dicēs Confusionis adolescēte tue obliuiscēris & opprobria viduitatis tue nō recordaberis q̄ dominabitur tui qui fecit te Impudenter nāq; delinquēs gallaris apte paulo magistro dicēs o mīsericordie gallate quib; vos festinauit Et verum dicit salui est ut cū spiritu reperiat nō cuncte cōsumam Culpā nāq; ferens sanctū quasi cōparēs reprehendit dicens Sanctus si mi dominus vehemēter quē tāde aliquē reprobauisti pro nichilo sentire sic semichiate Culpati enim erubescunt & illoz culpas magistro dura detegēt Et hoz negligentiā sermo melior velare curat

De de priuis et pusillanimibus. Gr. 10.

Aliter admonēdi sūt proterui atq; aliter pusillanimes Illi enim dū valde se presumūt exhibendo reuerēdi dedignantur Isti aūt dū nimis infirmitate sue sūt consciī pleruīq; in desperationē cadūt Illi singulariē sua estimāt q̄ agūt Isti desperata vehemēter putāt ee q̄ faciūt & ideo in desperationē frāgūtur Subtiliter itaq; ab angelice de disturide sūt opa pensanda vt in quo sibi placeat ostendatur quā deo displiceāt tue enim proteruie melius corrigimus cū ea q̄ bene egisse se credūt ad memoriā acta nostrorum ut & vnde adepta gloria credatur Inde rursus cōfusio subtrahatur No nāq; vana est cordis gloriatio nimis p̄hibē cognitionis impedimentum ad correctionē veniūt si alterā culpe manifestionē de latere reprehendis ibi confundāt vt de eo qd̄ defendere nequeūt cognoscāt se teneri implicatos ad defendēdū Nā et proterue paulo ad correctionē tuicē adūsa se videt nisi patiens ut alibi apostolo alio paulo Alio replente alia ecclesia se esse dicēt Inuestigata culpā & medicina deducit qui aput eos & p̄tera ficēat & incorrecta manebūt Dicēdo arguitur nisi eos formicato & talibus qualibus nec mirabiliter Sta ut vestre patrie quis habeat & eos inflari est & nō magis luctu habeāt est ut tollatur de medio verbum quis hoc opus fecit Ac si apte dicat q̄ nos pace preteruā huius & illius dicāt qui pace displicuerit negligēter nullius eos esse nō estimāt At contra pusillanimes apostolo ad iter bū agendi reducimus si quidē illoz bona ex latere tangamus ut dū mi eis aliena reprehendo recipimq; alia applaudendo laudemus quatenus ex correctionem laudis audita mutentur quia culpa increpat & castigat plerūq; autem populus apte illos confirmamus si & ex bene gesta memoramus & si tenuia q̄ ab eis inordinate gesta sūt nam ita quasi recta corripimus sed q̄ ad huc ne recte debeāt polliceamur vt & illa q̄ applaudimus illaudi fauor augeat & contra ea q̄ reprehendimus magis apte pusillanimes exhortando sermo adiuuet Vnde paulo ex Thessalonicensi in accepta predicande predande quasi de vicinis inimicis terrēis quadā cognoscerent pusillanimitate turbata prouis in eis q̄ fideia proficiat laudat & contra inimicos posthabita q̄ infirma sūt roborat Ayt enim Christus age deo semper pro nobis fiet Non est dignus est qui superstat fidei vite

7 habundat autē ab vmoꝝq; vim̄ in
miricm̄ ꝓta ut 7 nob ꝑpī in usb glo
riam̄ in ecclīs dei pro paciā vīt̄
7 fide qui cū blanda vice hoc ꝓmia
ꝓmisset paulo post subdidit dicēs
Segnitq; autē usb p adiectū nr̄m dñm
nēm ihm̄ x̄m 7 vestre congregacōs in
ipm̄ ut no stulto nos cam̄ a vio ꝓfu
nāq; terrenam̄ naq; p ssm̄ naq; per
sermonē naq; p epīam tāq; a nob
missam̄ quasi instet dies domini
ffugit cū vas doctor ut prius audi
vim̄ laudari qd̄ rectognoscēs 7 post
modū qd̄ exhortari sequitur qñq;
cor; vicinē ne animas subducta
cōcutere laus ꝓmissa studeret 7 a
cōmotab; ab vicinis finib; suspicione
cogitaret Nō ea r̄ndet argumentat no
tab; sed quasi hispeta negocīb; ad hoc
cōmonere phibetur ne de ipa lēa
tate maledicēs ꝑdicacōm sue se nacq;
inter ozdenē tūto reꝑhensibilē
ꝓ fieri queāt 7 cagnosci 7 ab illo
ꝑmitti.

Sequit̄ de paciēs
et impaciēbus ē xl

Aliter amonēdi sūt paciēs
dēq; aliter impaciēs? Dicēd'
nāq; est paciēs qua dū firmare
ssm̄ nagnit ꝓ intra cia q̄ no appe
tit requiratū abrupta rupit? Quia
videlicet mētē impellit furor q̄ non
ffert dilatōm 7 agit cōmota velud
nesciēs vīt̄ post dolet sciēs dicē
dū quēq; est impaciēs qua dū
motōm impulsu ꝓpulit queda ne
lud alienati ꝓague vic mala sua
postq̄ fuerūt ꝓtēta cognoscūt ne
lēm dei ꝓturbatōm fuc mīme ab
ssurē cia si qua a se tranquilla
mētē hī fuerāt gesta confundūt
7 impulsu impugo deseruit quēq;
forcipsm̄ diu laborē possūt cōseruē
cīē ipa nāq; q̄ ōm est mr̄ custos
qī virtutū ꝓ impaciēc vicū virtus
cadat amittī? Spūs quippe ē ca
ritas paciēs est igitur ni mīme ē
paciēs cui tē m eo nō 7 ꝓ hoc quēq;
impaciēc vicū ipa vīt̄ nutrix doc
trina dissipatur Spūs nāq; est
Doctina vir ꝑ paciā nostrū
q tūto agro mg̃ indutur doctr quato
mg̃ cōmūt paciēs Neq; enī potest
pmanēr bona docendo impendē Si
quādo nestre equanimiter obscena mala
tollerare ꝓ hoc quēq; impaciēc vicū
placuīt mētē arrogāc culpa tūssīt
qua dū despici 7 nudo hō quēq; no
patitur bona si qua sibi occulta sūt
ostentare cupit Accepī se ꝓ impaciē
tiā vsq; ad arrogāciā duxīt dicē
ciēc despectionē nō protēsit Dete
gendo semetipm̄ in ostensione ostēta
gloriā vīt̄ ssm̄ est melior ē paciēs
arrogāc qua elegit paciēs que? mala
ꝓpē qua ꝓ ostensionib; ostentacōib;
vicū bona sua occulte cognosīt ac
contra elegit arrogāc bona de se ul'
plā iactari ne mala posse ul' minima
ꝓpē quā ergo cū paciēa reliqu?
cria bona reliquaq; gesta sē destruā?
ꝓcē ad ecclīē fieri ni altarē dei
posse phibet ut m eo vic supposita
holocaustra sacrificie Si cui m altare
posse nō esse amē qd' m eo altarē
sacrificiū reparāt sipuerīt aurā
dispergēt Quid vero acrpmus altāre
dei ms̄ aur usq; q qd' bona egit
tat sup se aīe oblāt cum sacrificia
imponīt Quid aute est altare posse
ms̄ bonor paciēa q dū mētē adspa
tollerāda humiliat quasi mole fabre
hat in primo posita demōstrat posse
ergo ni altarē fiat ne suppositū sacri
ficiū aura dispergat v doctrīa mēs
paciēā custodiat ne cōmota ventō
impaciēc 7 hoc qd' hī operāta est
amittat Quī aute 7 hoc caute fauca
vmq; cibū esse memorā? quia nimīa?
si paciēa nō deseruīt vmitate mēsa
fedā? Unde 7 paulo aut gallatīs
inuīce onera ꝑa portate 7 ad imple
bitis legem ꝙ Unus quippe ꝙ caritas ē

Laudabit te veritas ab ipo psalmi qui
nec dū grauat exercitiū audiat
mpacētes quid ppriū est in pbis
melior est pacēs viro facti et
dominatur aīo suo expugnatore
urbiū Melior est enī victoria qua
extra ipm q̄ subiuit valde autem
magn est q̄ per pacētiā viā
qua a se ipe aīmo separā et se
metipm plus metipo subiicit q̄n ei
pacētia nitra se sit nāl compellit
audiat mpacēs quid de electis suis
veritas dicit On pacētia vera possi
debit aliab vitab Sic enī condi
tibilie sunt ut meliora aīaq; et aīa
possidebit corpa sub nare aīe a
corpor possessione repellatur si
no prius aīa a vitio possideatur
Custodē ergo cōdicionis vere pa
tientia dns esse monstrauit qui ipa
nos possidat nos metipos doceat
Quam ergo sit impacētie culpa cog
nosamus p quā et per ipm amictu
possidē q̄ sunt audiat mpacēs
quid p salomonē dicatur Totum
patrimoniū suū reflet stultus Sapiēs
autē reseruat et diffat posteritati
Impacētia quippe impellētē agitur
ut res foras spīs pfarā que id
circo ricibus prudentib dicit quia stulta
mitescūt disciplina sapiētie crudelis
dit sapiēs autē differt et reser
uat in posteriū Magis enī in pātie
tia se vlasti nō despicāt quia est
tollerātie pati optent Si tamē iuste
vindicari animā extremi iudicio nō
ignorat Ac contra animositas siue
pacētie ne in eo q̄d exterius pātē
mitescit dolent ne tāte virtutis gaudi
fructū q̄d mitigatū sonis simulātur intus
malicie peste corrupat et cū ab
gaudio nō agnoscitur sed in sub di
uia examinatē pacētie tūc detegit
culpa dolor fiat quāto sibi ante
placuit virtutis pmū vendicat Dicit
itaq; est pacientibus ut studeant

dilectē quos sibi nātē est tollerare ne
si dilectos pacientia nō requirāt deter
reātē culpā dei virtus ostensa vertat
vñ paulus cū dicit tolerabo patiēs est
illuc adiuuet bonigna est vindicte
ostendē qua quasi ex pacientia tollerē
amiatē etiā ex benignitate nō cessat vn
Idem doctor egregius cū patientia dis
pulit quadē dicēs odit amatrix 7
ira 7 indignatio 7 clamor 7 blasphe
mia tollatur a vobis quasi cuncte exte
rnis bn compositis ad misericordiā tollen
titure dū subiungit cū omi malicia q̄
nimirū frustra indignatio clamor 7
blasphemia ab exteriorib tollitur si
misericordia victrix mater malicia frātr
7 ni cassū socios nequicia ex ramis nici
dium si subrepta multiplicq; mergi ira
dicit resecatur vñ psalmista vānis
dicit diligit timentes vias benefāci
te hīs qui adorāt vias ora pro perse
quentib 7 calūpniantib vos Virtus itaq;
est tanta hominib aduersis tollerare
sed virtus etiā deo dilectē quia ho
stiū sacrificiū deo accipit q̄d ante
oculos altaris homi operis flāma
celebrato mendit Hinc est q̄ vulpes
quibusdā pacientibus nec tam dilecten
tibus dicit Quid autē vides festucā
in oculo fratris tui 7 trabē in oculo tuo
nō vides Pruebacio quippe impacē
festuca 7 malicia nāta ni cernit trabes
in oculo Illam magis aura reprimēdo
agitat culpane autē existimā nequi
tā pene immobilit portat Pacē vero
illic subiungitur Ypocrita dicit p̄m
trabem de oculo tuo 7 tūc videbis
dicē festucā de oculo fratris tui Quar
si dicatur mentiq; mitescenti
7 tamē se exterius p pacientiā demō
strāti prius a te malem malicie ex
stute 7 tūc alios de impacē leuita
te reprehende ne dū studes simulatos
nō emendare pro aliis tibi sit alienā
piacula tollerare Enimuero etiam
placentiq; patientibus solet vt eo quidā

tempe quo ud aduſa paciūt vel
cōtumeliaſ audiūt nullo dolore pul
ſentiūt ⁊ ſe paciēa exhibeāt ut
aſtrādire inuecta aureis nō abnuāt
ſi tamē poſt paululū hec ipa que
pertulerūt ad memoriā reuocāt ugne
ſe dolore inflāmāt ac gumeliā vlci
ſci inquiūt ⁊ nā quandoq; qua
tollendaſ habuerūt reſiſtere tenta
cula querūt quibꝫ acuib⁹ a pdicte fue
uerint ſi qua ſe putauerint causa
paſſandi. Calidꝫ nāq; aduſus
bella contra duos mutuo videſ
inflāmaſ ut cōtumeliaſ prauſ inferat
alteri prouocaſ ut cōtumeliaſ le ſub
reddat. Sꝫ plerūq; dū ſpicit victor
eſſe qui iniuria pſuaſa irrogat ab illo
ſe uindicare qui illata ſibi equanimit
portauit. Vnde ergo victor ꝙ cōtumeliaſ
ſubiugauit tota contra alteri ſe pa
tiente erigit. aut de ſpectatꝫ ſpectatoꝝ
⁊ uindicē dolet. Que quia cōtumelie
ni ipſa cōtumeliaſ uacuatē nō po
tuit ab aperto certamine retrimur qui
eſſe ⁊ ſecreta ſuggeſtione cogitatis
lateſſere aptū reputauimꝰ tempꝰ
inquirit quia cū publico bello pa
dedit ad decertandū acutior inſidias
occuldeſit quietē nāq; tpe ad victo
rē ſedit ⁊ vel recta dapna vel
iniuriaſ uacuata ad memoriā reducit
recta ꝙ ſibi illata ſtē vehemēt ac
aggrauāt mollibilia aſpicit. Iteraq;
mētē mutare cōtingit ut plerūq;
uie pacē illa ſe equanimit tolle
raſſe poſt victoriā capiunt cū
beſtat ſe ab ne reddidiſſe cōtumeli
ab delear ⁊ detenſa replende
Si occaſio placuerit quarit. Quibꝰ
ergo uſa ſtē placē nr̄i ſm qui pa
ſcentudine ni aſpo victorē ſtē ſed
p negligentiā nra verbis claudra
capiunt. Quibꝰ ſtē ſimilē nr̄i ꝙē
nr̄aſ grauiꝰ laguor a uita non
ſubtrahit ſed leuiter remēt redditu

ua ſtēr accidit. Amanda ſtē ergo
paciētē ut cor pꝰ victoria munit
ut hoſtē pubco bello ſuperāri niſi dñō
inſidiari metꝰ mens minuit ⁊ lan
uoꝝ pluſ in ſperēte timeat ne
hoſtē callida ei in deceptē paſſimꝰ
mādi exultatē gaudeat quo illa
dida contra ſe rigida colla victor
calcat. Sc̄ᵃ Debīnol' et mundꝰ
C. 12.

Aliter amonēdi ſt̄ benuoli aliꝫ
aliter inimici amonēdi ſtē beni
uoli ut ſic alienē bonis congaudeāt qnīs
habē ⁊ ꝑpria cōſpiciāt. Sic premiꝰ
facta diligendo laudēt ut ea cita imita
tio multiplicēt ne ſi in hac pnīē vite ſta
dio ad certame alienū deſiſti fauo
rē ſed potiꝰ cē progrei aſſiſtē ne
poſt certame ſine finius remaneāt
que nūc in certamine nulla laboāt ⁊
tūc cor palmaſ afflicti ſpiceāt In
quoꝝ ne claudēs aſpa pduraſ valde
nāq; patiamꝰ ſi aliena bn̄ geſta non
diligimꝰ ſed ml nocendo agimꝰ ſi ea
q̄ diligim⁹ imitari poſſum⁹ nō imitam⁹
Diceda itaq; eſt benuolis q̄ ſi inimici
bona nūme eſtimāt q̄ laudātē appbāt
ſic illē ornatū ſcitaſ ſicut ſtultis
ſpectatoribꝰ ludicraꝝ placet decor aut
hiſtrionū uanitaſ illē nāq; hauriaꝝ
aſt hiſtrionū geſta fauoribꝰ offerūt
nec bn̄ talēſ eſſe deſiderāt qualēſ illaſ
ſpiciūt eſſe quaſ laudāt aſſeramur
ea placita ſcripſiſſe ſed tamē ſimili
dentē placē. Dicenda ⁊ benuolis
ut ea premoꝝ facta ſpiciāt ad quē
cor redeāt ⁊ de alienis actibꝰ nō pre
ſumāt ne bona agēnt laudēt ⁊ age
reciſci ſtuiq; quippe ſēma vlcione ſe
uerdi ſtē quibꝰ placuit q̄ imitari
noluerūt. Amanda ſtē tūdi ut ꝑ
dāt quare certare ſtē qui alieno pfec
to deſiunt aliena exultatē cōtabeſcūt
quāte miſeicordē ſtē qui meliorib⁹ne
primi detrectē fiunt. Itaq; augmenta
aliene ꝓſperitatis aſpiciāt caput ſenec

ppat anxie sine afflicti cordis su
pore morem. Quod ipse misericors
quos diu inspecta felicitas afficit
pena nequiores reddit. Alios ado
bona q habere nequit si diligeret
sua esse fecisset. Sic quippe sepe
omnip etiusdem in fide sicut mira
membra vnus cōmetitur in corpe q
p officium quodē duplex ipse sanctus
viasim sibi cogerent omni fiat vo
sit ut pes p oculu videat. Et p
pedes oculi gradia. oculi audita aure
percipiat. Et ad usum sui auribus scis
signa conetur suffragetur manibus
ventre venerē spazne. magis ipsa
ego corpori positione accepimus qd
in actione sancti nimis ergo turpe
est nos inimici qd sumus nra sectemur
q. Et si ita inimici nos possiu amemus
in alios. Et amicu sint q amat. in
nobis hinc ego penset mundi quate
virtus est amas q alicui laborē
opa nra sine labore fiat. Dicendu
utiq. e iudex qz diu se a luce non
custodiunt in antiqua vocatione hasse
nequaq. demergat. De illis utiq. scptm
e psm. per iudicu diab. mandat mitta
tur in vbem tenaz qua cum ipe
celu pdire cernitis hac hominu iudice
et p dapnatos sua pdicto. ad hoc
alios pducis exclamat. Amonendi
sc iudex ut cognoscat quatenus lapsi
hoc sucurrere. ipsum subiacere
qz diu lucre a corde nos pcipiat ad
appetat aptu nequeat desulgurare
Nisi cum cum videris p dampnatu suo
hostia mine puenisse ad culmen
vite non sperat. E. Et respice Gnis
ad abel et ad munera eius ad cayn
nec ad munera eius no respexit
Ira est cayn vehemēs cōsidera vltra
eius humor utiq. sacrificij stat incisi
seminarium fuit nā que mactatem
se esse doluit nec ut cuiq. esset simpa

tauit. Occidit est iudex qua diu
se vita meritis poterit cōsumit. et qd
aliud i se homi habere videre meren
mur non sperat est vita carnis vita
animas cordis pudor ossiu invidia rō
Quod cum p cuncta mysteria firma q
actmam et quod per esse nisi fides
acta signatur et plectuntur
ne quida cū cordis mores mō illius
actibus quib mysteria videat. Quida
vero ita quida ani humanas oculos
robusta gerat si in aspi alios hō
mes iudicie peculiaria tabescat hu
igitur duce via animi sumus cadat
qz p matth mores custodiuntur aram
s qua fiat mysteria sed quadoq
robusta. et vte illic subditur spa
tiosa ossiu invidia qua p tumor
viaru ani dei oculos perimit ita q
humanis oculis videntur ossa nec
p iudicia putrescit. et q ita robusta
deperunt. Sc̄ Desiplatus timur

C. 13.

Aliter amonendi sc̄ simplices
atq aliter mpuri. Studendi
simplices ut studeat magis falsa dice
amonendi sc̄ ut noscere no magis ve
ritate. Sicut cum simp dicere falsa
falsitas lesit ita no magis quibusdam
iudicia nra nocebunt non vera dissi
mulanda loquendi sua reponas aut mitta
habeo nobis dice sed mit no potest
illa portare. Amonendi sc̄ ergo simplices
ut sicut fallacia semp utilis vitat
ita veritate semp utilis psentis amo
nendi ut simplicitas bonis exhorta
adiungat quatenus sic sentientes de simpli
citate possideant ut dicentes pcedē
no amittat. Hinc magis p discretio
nem dicitur. Volo vos sapientes esse
in bono simplices autem in malo. Hinc
doctores suos p semetipsum verbis
amonet dicens. Estote prudentes sicut
serpentes et simplices sicut columbe quia
vocalia in doctoribus deficit et
simplicitate columbe astucia serpentis

Et sapert prudentia celuit
simplicitas fraudē qnē ne seducti p
prudētiā callent nec ab intellectu stu
dio et simplicitate turpestat Ar cōit
Admonēdi sūt impuri ut quā grauis
sit quē cū culpa pfirmet duplicātq
labiis cogitatū dū cū reprehendi
metuit semp implet defensionē
quaerit semp prauis suppetiabus
agitant melius aut ad defendēdū
ueritate tuta mīl ad diligēdū ualitate
salutis uia dū fallacia sua tueri
tagitur duro cor labore fatigat Ihū
naq; septū est labor labiorū nr̄or
oportet eos qui cū nitē implet huc
oportet quia eg nitē dñm p ihīam
inquietudinē exercit tuā p asperā
rebellionē spūs Ihūc p yazarinā
prophā dicitur Docuerit lingua sua
loqui mendaciū et ut inique ageret
laborauerunt Ac si aperte dicatur Cū
amici ueritatis sine labore esse po-
terant ut pacem laborarent Quaq; nitē
spūs remittit laborib⁹ exigit ut mo
rtiāe uia placuisse in culpa deprehēsi
dū qualeq; sine cognosci refugiunt
Se se sub fallaciae velamine abscōdūt
et hinc q peccāt quasi ia aperte dñm
excusare moliuntur Ita est et qui
qui eorū culpas corrigere studet asse
pulsionis nebulis reducta hīs anī
fieri se uideat qd de eis ia certū
tenebat hīs ire sub nube specie p
prophetā contra peccātē aia exasperari
se dicitur Ibi habitat fortitudo eius
Exercitus quippe uite impuri mentis se
cretū callide defendēdi duplicatas
designatur quia uis eius dū ap
henditur capite cauis cornu et pedes
videntur et corpus dñe contemplatur
Cū uox ut applicens sicut semetipsum
in spinā colligit pedes mentis subit
hinc capite abscondit et mitra teneret
mala tota sunt amittere qd sunt tota
nuda uidebatur Sic impure mentes
sunt Cū sūm exercitus suis applicādi
caput cū eis ornatur quia quis nisi
prius ad culpā accesserit uidetur pe
dibus exercitus copiarum qua quibus uesti
gijs nequitia sit practica cognoscitur
et tamē adducit nequitie exercitatiōnibus
impura mētis mitrā pedes colligit
quia cuncta iniquitatis uestigia abscōdit
Caput subtrahit quia mīl defensoribus
nec malignasse malū se aliquid ostendit
et quasi spinā i manu tenere remanet
quia ipse qui corripit culpa q ia cog
nouerat subito amittēdo inuoluta mitra
confusionē perire tenet et qui totū iam
exercendo uidebat turgiditatē pue
defensionis illusa totū patet ostendit
Sponsa ergo ecclesia hīs in rebus qz
malignasse mētē duplicatas se se mīl
colligēdo abscondit in tenebris defen
sionis Audeat impuri q̄ spūs et quia
Deū habuit sine habuit confidēt
fiducia quippe magne securitatis est
simplicitas actionis Audeat quid q
pietas ore dicitur Cuius sūs dispi
dine afflictiones fictū Audeat quod
spūs uersi reste pliba Cū sūm
pliba sermonibus suis Deo omn
sermocinari est p illustrationē sue p
sentie hīs mentibus artificiosa re
uelare Cū ergo simplicibus sermo
cinari dicitur quia de simplicibus mistē
riis illoz mentes rudo sue uisiōe
nis illuminat quas nulla umbra
duplicitatis obscurat Est autē spe
ciale duplicii malū quia dū pūsa
et duplici actione cetaros ballum
quasi psternens cetera pdētes se ce
gloriā Et qz descriptōi ihūcos
nis respondeat de dapnis suis mīsi
cordiā Audeat quia sup illos Zo
phomas uim diuine animaduersio
nis edat dicēs Ecce dies dñi ueni
magna et horribilis Dies ire dies
illa dies tenebrarū et caliginis
dies nebule et turbinis Dies tube
et lagoraū Sup ciuitates mu

nitas & sup omes agulos ecclsa
Quid enī p nutes munire expmē
ñ suppetit mētes & fallacias temp
defensione ēuidare q quoties ad
culpa corripitur veritas ad se iacu
la iso admittit Et quid p ecclsa
agulos Duplex quippe semp est
m agulis pares mp mpiura s corda
signatur q dū vacate simplicit
fugiut ad semetipa quida do dupli
catus pū frate replicā Et q 3 de
trinis capit cagia ecc suas ex m
fastu prudetie ex ipa se culpa mpu
nitate extollit Dies enī dñi videbit
atq; aminad'sos plena super rui
tate mūtas & sup ecclas ag
gulos vent quia un ēēni iudicij
humana cogita & defensoibs est vac
tate ttausa descruit & duplicitatibs
involuta dissoluit Qui enī mūnte ruī
tates cadit qua mētes deo impenitte
dapnabūt huc ecclsi agulī corruut
quia corda q se impunitate se ceuut
p iustitie fine pstāt Desanie
et egrie. C ie

Aliter amonēdi sūt medelomes
atq aliter egri amonēdi sūt
medelomes vt saluē corpib ēēcant
ad saluē mētis ne p acceptā medelo
mūs gratiā ad usū nequitie inclinat
Dolo deteriores fiat & eo postmodū
simplicia grauā morā quis mic lar
trosibus homib dei male vti no metuit
Ar amonēdi sūt medelomes ne opertū
tate salue impertiū p mercede despi
ciat Scīm nāq est Tempe nūc
tempus acceptabile ecce nūc dies salue
Amonēdi sūt ne placē deo si ēi possit
resistere scio no possit Ame e enī
q; post sopie desertū quos pruis
diuturne remedijs vocauit dicēs Om
pibus Vocaui & renuistis Extendi
manū mea & no fuit qui aspiceret
Despexistis omē cōsiliū meū & Om
ne peccatū meū neglexistis Ego quoq;
in interitu vre videbo & subpanabo
vos vobis q; timebat aduenerit
Et vespe Tribulatio & angustia
clamabūt me & no
mane consurgēt & no inue
niet me Dalq nāq corpib ad qua
ad bene operandū accessū deppta
quati sit munus amissa sentitur
Et structuose ad ultimū quica Rue
cogitio cessa tempe vtilit non
habetur Qui bn per silonia curru
dratur Ne des alienis honorē tuū
& annos tuos crudeli ne forte impleā
ēēni vibus tuis & labores tui sint
in dom alie Et gemas in nouissis qn
consumpta fuerint carnes & offa tua
nacq a nōb alienū sit mp malignū
sit qui a celesti patre forte sit
separat Quid nīc honor nr ē mp
q; cria in lutiis corpibus cudit ad
conditoris sui nīc sua magnificā &
stinē creati Vel quis alius crudel
est mp ille apostata angelo qui &
semetipm superbiendo pena mortis
ptulit & miserere mōte humanogenā
& pditos no perpet Hyonādi unaq;
piū angelic dat quia ā dei gnia
grime & stinē cditos Vnde fuc tpa
maligno spūm voluptatibus amit
tat ānas cria sibi crudeli tradit
qui ad voluptatē male dominat
adupin accepta mucdi spacia cogit
vm bn subdit Ne forte impleā
ēēni vbis tuis & labores tui sint in
domo alia Quisquis enī p acceptā
valitudine corpis p tribulatā si sapiat
mētis mp ēēndis vitiis spūm
dis viis labat Ne quaq; sub vibo
sua domū sed ēēnoz habitacla de
mundoz spūm sua mitiplicat nimiz
vel luxuriando vel superbiendo agens
ut ecce se addicto mūs pdatoz ēstat
Qbn autē subditur & stemas ōn no
uissis qn cōsumpta carne & cōpa
tui placeri salutē p acepis per

uica expeditur ꝑ ſũ repetit ſubtrah[it]
ſũ moleſtijs aro attenitur Cui tam
agredi dia virgetur Diu male ſa
bita quaſi ad bn̄ vindict̄ pdā amiſſa
requitur ⁊ tue gemitꝰ hominẽ ꝓd'
dei ſeruũ nolitẽtẽ quado dapna
ſue negligẽtie recuperare ſeruido
nequaq̄ poſſit Vn̄ alias dicitur
Ju ſardẽ deus tue mãdabat eĩ
dũ contra amonedi ſũ egri q̄ eo
ſe dei filios ſentiat quos illos diſ
plina flagella caſtigat mſ eĩ
correctꝰ vehemẽtẽ ſ̄ edimẽtẽ diſponet
credere eab ꝑ moleſtias no cura
ret ẓlyphe nãq̄ ad iolpei diſ̄ per
ãgelũ dicit Ego quos amo ar
guo ⁊ caſtigo ẓlyme virtꝰ ſp̄ꝰ
eſt ffili mi noli neglẽ diſciplinã
dñi ⁊ ne fatigeris eĩ ab eo ãguer
Cui eĩ dñs diligit dñs caſtigat fla
gellat aũt omẽ filiũ quẽ recipit
ẓlyme ꝑ ayt mitte tribulationes
uſtoꝝ ẓlyme beato quaq̄ iob ĩ
dolore exclamãs ait Si uſta fuer
no leuabo caput ſatiatꝰ afflictõe
⁊ miſeria Dicendũ eſt egris vt
ſi celeſtem patriã ſua ardue nitãs
ſic labãtẽ value in aliena paciat
ẓlyme eſt eĩ q̄ lapides de tẽpi
ſ̄ dñi ut in edificatõe tẽpli dñi
abſq̄ malli ſonitu ponerent̄ quia
vbdicter mũe fiũt per flagella
tandiu ut mẽtẽ ni repleta dei poſſe
nudũ ſine diſcipline pauſãe diſpo
nat q̄nis q̄d ĩ nobis eſt ſuperfluũ
inado pauſio reſecet ⁊ tẽ pla
nos in edificio ecclie cultꝰ liget
Amonedi ſ̄ egri vt conſideret pa
ſcibus tormẽtis ſ̄ edentibus quia dura
carnales filios flagella diſciplina
caſtiget Cue ergo nos diue cores
cuis pena ĩgruis ꝑ qua ⁊ nudi ã
amittenda ſ̄ archiras papã ⁊ ſemp
manẽtem ſ̄ plicia ſentiam ẓlyme

ctem paulꝰ ait p̄ced quidẽ mẽ
carnis habitũ audiuiſtis ⁊ reſpe
bam eis ꝓfectõe mitronias obtempe
rabũ patri ſpirituũ ⁊ viuet Et
illi quidẽ ni tẽpe pauca dieꝝ ſm
voluntatẽ ſuã eruditebãt nos ẓlyr
autẽ ad id q̄ vtile eſt in correptõe
ſanctificatꝰ eius Amonedi ſ̄ egri
vt conſideret quanta ſalus cordis
et moleſtia corporis q ad emẽdã
ſui mẽtẽ ſuadet ⁊ qua plenitudo
ſalus aperit mſ̄ieñ memoria vt
ſentiat ⁊ ait qui ẽ ſe ni claros
diatur tui ſit condiſcipulꝰ ſubdit
paſſa quã ſuſtinet eadẽ mẽbra
retinet Sed' vtẽ per balaam ſi ni
hil dei ſubſequi aliquid voluiſſet
Ĩ ipã eius ſtinaꝝ retractãdo ſig
nature ẓbalaã nãq̄ placẽtẽ ad q̄d
ſibi tendit ⁊ eius votũ ait cui ꝑdi
ꝑdit prohibẽdo quippe ĩmutata
ãima vidit ãgelũ que humana mẽ
no vidit quã placitũ eet ꝓ moleſti
ab tarda flagella ſua mẽtẽ dñi ni
dicat q̄ mẽs ipã carni ꝑdẽ no
videbat ĩta ut amaritate ſpiẽs ꝑfic
in hac mũdo ſuſtinẽs vidua vtẽ
tendẽtẽ impediat donec ei ꝑſpi
qui ſibi obuiat ĩtroſtat Vn̄ ⁊ bn̄
per peccũ dicitur Correptione ha
buit ſue veramie ſubuigatẽ mutꝰ
q̄d ĩ hominib⁹ vace loqẽ ꝓhibuit ꝓ
ſuperbiã Ingenijs quippe homo a
ſubiugali multo corripitur quã data
mẽ humiliatꝰ bonũ q̄d tenẽ debeat
ab afflicta carne memoria ſed hũa
correptꝰ dñi ad cures balaã nõ
obtemuit qua ad maledicẽdũ pgẽs
vace no mẽtẽ mutauit Amonedi
ſ̄ egri ut conſideret quã ſit nu
cere moleſtie corpalis q ⁊ admiſſa
pnã diluit ⁊ ea q̄ admitti poterat
coꝑſcit Cue ſuptũ ab exercitibus

plagis cōcussi mihi pmic volnca ifligit
vnde sspūs est alnus volnca
abstergit mala & plage mi scrz
cordis ventris mala cm luor vol
nca abstergit quia flagellarum
dolor nō cogitatas ul' ppetras
nequeas diluit Dolet vō vetus
appellacōe nīs intelligi qua sit
venter cōsurit crabs ira mea pīs
cordis exequit curas qua cm
venter meus dicitur ea pia dolet
qua sp̄m ē ecclesia dm̄ sp̄ria
culpa ihesum q̄ molestiat omia
secreta ventris ac sp̄dicet dulce
hospitem illuminet nī & mōtē ihesū
venerat ea plumetipī illuminet undt
q̄ ante spūm sanctū adiectū cogitis
caecō primas & portas pectoris
& pensē nesciebat luxuria gō vol
nca abstergit mala & plage in
secretis cordis ventris quia dū exte
riora peccatrix ad penitz motū me
moria tristi afflictiōis recurrim⁹ atq;
ante actas miras pietas q̄ a nobis
male sp̄ gesta redimad & per hoc
q̄ foras parcim⁹ magis nris ih̄u ferig
dolen vīs sit ut mitra aperi tibiarū
carpis aplis nos abluat plaga
secreta ventris q; sanat nequi
nas prauis aperit dulcē arbitris
dolore admonedi sp̄ egri quatz
oportune parcere seruet ut mens
sanior quata redeptor nr ab hoc
q̄ emundat peccat mala cōpedet
cbd' est abiecta cōtritoz obprobria
pusillanimit q̄ de manu aliqui hostis
raptuum cotidie quas impiens
insultatōe alapas accepit quia a =
qua nos diluit salutis aplicatoz
fructus facile nō abscondit q̄ ad
vocandū sui nos ab eternis supplicijs
liberans tacta flagella collaudauit
q̄ inter ag̃dos dyscq̄ plyenes nos
honoris tunice colaphis percussit q̄ a
patre patribus nos saluare sp̄mis
corpus pro nobis non recusauit q̄ de
eterna dulcedine nos memorare in
siti sua fellis amaritudine accepit
cbd' qui pro nob' pecc quamus diu
mitate est equalis adorauit sub irri
sione adorata tradit q̄ mortuis sep.
vitā ppanās usq; ad mortē vita
puenit Cur ita appet credituz ut
adeo homo tollet flagella pro mal'
sit deq; ab hoibus pulit mala pro bo =
mib⁹ aut quis sana intelligat de p
tussione sua migrato exsilit si ipse
hmt sine flagello nō exit qui hic
sine pcto vixit

De timendis et mirabilibus

Aliter admonedi sp̄ qui fla
gella metuit & ppria
nocet vivit atq; aliter qui pie in
iquitate dereliquit ut nequ p flagella
corrigant⁹ discedū nequ e flagella
timendi ut & bona tpalia nequaquā
desiderēt pro magno q̄ adesse crās
prauis videt & mala pnria sequaq;
velut mollicia fruitat quibus hic ple
ctūq; bonas affici nō ignorat Imo
nedi sp̄ ut si malis carē velint deside
rāt eterna simplicia plyacrestat nequ
in hac supplicioz timore pmaneat ſ
ad amoris gratiā mitimeto cruciatus
exstant Sp̄ūs quippe est pfecta
crimē foris mittit timōz & venit
nō accepisti sp̄m seruitutis iterū in
timōe sed sp̄m adoptionis filioz in
qua clamam⁹ abba pater vīs ide
doctor iterū dicit vbi sp̄us dn̄i ibi li
bertas si ergo ad huc a piaculis crimē
desiderāda pena gravibat pfecta dile
ctio autem nulla sp̄ūs libertas teme
nenda si pena nō meruit culpa probat
dubio pfecit Ignorat tamq; meb
ra libertas quā ligat seruitus timoris
Bona cm̄ pfectionis amanda sp̄s

nō ponit ꝯpellendo ex aquida ma
qui ꝓcā ilona facit qua tam ctas
mala metuit vult nō esse qđ me
tuat vt audacē illicita cōmittat
Cōn Auct claruꝫ cōstat qua ca
ra deo tnocentia Amittitur cū ta
ctos despōdēs pactā Ac contra lyn
quē ab iniquitatibꝫ nec flagella
cōpescit tale acrius infertē ferē
do sp quato magis nīe pbitate
deuocauit Ōmisso cū sme dedigna
cē dedignādi ste sp despcatōe
desperāde Ista datqđ ut ostēsa
despcatōs fōrmidinē moueat et
pbiecta ānientiē ad spem reducat
Destricte itaqꝫ contra illos dūce
Profertur ste sententie q ad cog
mōnē sui cōspectꝰ etna animaduer
sāe rigorē ꝛ audiāt cū m se mple
ti ꝛ qđ dictū est Ex ore eoꝝ stultoꝝ
impios quasi tpsimos deprip viri
virgētes pilo nō auferrūt abeo stul
titiā suā Contra hāc ꝓphā dnō qui
Dicēs extrudyte eos et remouete ac
ripe despicima Ymo ē qđ dicit
Interfici et pdi sed ꝓphā istum
et hī a vitē sub nō ste rūcesi
Ymo virgīs aut ꝓphē nō ē rūsa
ad pcurādē sē Ymo virgis vsus
flagellādi ꝓphā quāt Dicēs
Ferramq labiōnē et nō ē sanata
Qđabilē quippe curā nec hī ad sa
nitatē reduci qui mēt m pua dare
cōsueta vā cōcupisc audit flagella
pcurēpsc pāpit et hī ad vrā sa
lutē tenera redire cōtēpnit Ymo
mpnūs ydolatrī libras pbis nec hī
ab iniquitate cōuersi dnō cōplaut
dicēs Vocem est mihi dominꝫ in
storiā amicē ista scā ste michi
bē et stānū et ferrū et plūbū m
medio fornacis Ac si apte dicat
Purgatē eos p ignē tribulacōis re
lui et argentū eos sicī q̄m ꝑfecti
sūt fornace michi in eē plumbū vertī
ste quia nō ad mortē sed ad vitā

cta in tbulacōe pūrpauit Et quia
cū pcuti aplius cetera metallia fo
mīti reddit Cum ergo in pugnatōe
positā cēpit ad fomitē mūdacōis ī
et pcepti est m michi fornacē Stānū
vocē cū qđ aere cōpsum argēti spēi
menī qui vero simulacra vicia nō
curat ni tbulacōe stānū facta ē in
fornace ffabri autē additur qui px
vite pmio ꝑdiā Itaqꝫ stanū ī fōrna
cē qui accēdi malicia nō admittit
ī tbulacōe plūbū vero cetera metal
lia est grauiq ni fornace quasi plūbū
mentitur qui sit pcūs cū pondere
pmitur ut cōta tbulacōe posita a tritis
despcōis nō leue Ymo cursū sp̄ūs
mitto labore despdarū ē et nō exhibit
de ea mica rubigo aliq̄ nec per
ignē Ignē quippe nobis tbulacōis ad
monet vt ī nobis vicioꝝ purget ru
bigīnē Sz nec p ignē rubigīnē
amittit quādo et miser flagella vicio
nō carenq Ymo ꝓphēta iterq dicit
Effusura cōflauit cōflatōr malicie
eoꝝ nō ste cōspicit Sēcdī vero
qua nō magis cū inter flagellos de
vicia punaci incorrecti dulci sunt
amonicōe multēdi Cui⁹ cū crucia
mēta nō corrigit nōnūq ab arbo
tiquē lauia blādimēta cōpescit qz
et plerūq egrōē quos fortē pugne
toꝝ potencia curare nō potuit ad salu
tē pristinā tepēs aqua reuocauit
et nō nulla vulnera q curāt mōstione
nequiūt vomitū olei sanantur et
et diuās admaē mansionē sepi
mine pstrepit sed latū hyrtoꝝ pg
vsque molleſit

De mansuetudine et hospitalitate .c.12.

Aliter amonēdi ste mīe ta
cti aīg aliter mīstoloquio
vacātē Ōmīmodi naq mimice tacite
debꝫ quia dū aq lambuta mentē fugiūt
prāue actiōe detestabiliꝫ implicā nō
sepe ligna qua tumidā aquā frenat
et crebē grauia mīstoloquia tollerant

ut eos plg cognitores ñ mittat seruent quo illos violenta custodia in districti plitia agustat q plerumq; tato laculo defluit quato se ce crauiq; estimat quia foras a vie plispalby no vident. Vñ nonnuq; meb i supbia tollitur et quos loquentes audit quasi mstrnias despicit cuiq; yas turpiq; claudit quarū se ihu sup= bicio appetat no cognoscit Alegwa etenī premit mente claudit et in sua naquata nequaq; cōpiscat toto apd se cuncto liberius quato se seruicio dcrisat amonitu sti spūs nimis tacita ut sibi sollicite studeat no solū qlet soli ostendē sed cet quales merq; exhi bere debeat vt plus ex cogitationibg sculti iudicū qua ex sermonibg rep hensione metuat premat. Ds spūs naq; et filii mi attende sapiencia 7 prudencie mee mdna aure tua ut custodiat cogitationes tue quippe ñ nobis tarde fugientiq; et a nobis tacite retradit quotiens p prauas cogitationes defluxi Clynic etenī pes erit Cor meū derliquit me Clyic ad senectutem redire dicit Omnes seruus tuus cor suū adue- vt adora ret te Cū go cogitatio p assensu dia restringet. tue qd fugit cognos uit mysterium placuit at nimis tacita cū no nulla iusta pacta. cō i acriori dolore prodiit quo ea q sustinet no loquit. Ma p illatas molestias tranquilla lingua dicerat a cōscientia dolore intimat vulnera cum clausa plus crucial Ma cū pu tredo q metuq; secret citi. ad solutē dolor aperitur Sonet utiq; ante q qui plus quā expedit tacet ne mi molesta q tolleret. dū lingua tenet cum dolore aggreget Amonitu sti ut sciat premos sue se diligit immo illos tacuit cum illos iuste reprehdit Pacē cum medicamine uberius salutis operiretur Dñe et ab illo qui sicut

acuto pungit cōpescitur et ab hac qui pectorē dolore vulnē appto tempore qui cū premeret nīa reppicuit et ht in pleniō lingua pungit quasi cōspecto vulnē ab ipsu medicamine publicat et cō mōtes auferet fluxū quo vires q potest tot curate noluerit Alegwa itaq; descripte frenada q; no imponibit obligada spūs naq; q; pcipiēs ta cet usq; ad tempa ut nimis cū oportunū cōpescat hoc opa stra temptra silencie loquendo q cōgruit et ipsum se utilitatē impedat et curru spūs q; tempa tacendi et tempa loqndi Describite quippe vniuersitō dñi pcepta sti tempa q; aut cū restringi lingua debet per vā defluat aut cū utiliter loqui potest semitripali pigre restringat Ed' hm pbē cōsidans ayt ponē ore custodia ori meo et hostiū circūstet labijs meis Ns enī pōm ori sui pri vicie sed hostiū pcēpt qd videlicet ape ritur et claudatur Vñ et nobis multe distendū q; quatenus ab directū et con gruo tempe vox aperiat Et cur sit Longeua matemitas claudat At cō ōnitō sti mlriloquio vacantes et vigilant appetat a quato vertudinis statu deperiut cū p mltiplicia vij de labūt Alienata etenī mēs aque mōre et tēbrosa ad pcipicia colligentie q illud repet vn descendit et relaxata deposuit quia semp infirmia ivtilitat spargit Quid enī sup mēbr verbi a silēcio sic tenplica dissipat quasi tot ciuib extra se ducat Vñ et ixdire mercia ad pia cogitatio ñ sufficit qua p mltiloquiū sparsa a secreto se ītime cōpūctionis excludit Quos ucs se mi diatō hostis vulnerādo detrigit et nulla munitōe custodie tēbdit Vñ spūs et sicut vite porte et aperi mentur ambitu ista vir qui no pt in loquelis exhibē ppm qui qui cum multū placeat no hō placet timori iaculis ciuitas mente et cui p vā se dēsemitripali

ciat aptū se adiſpoſio oſtendit Cui
ciuſdē fato ille abſq; labore ſup ad
quatū 7 ipā q̄ vmat² contra ſemet
ipſū p̄ mīſtroquiū pugnat plerūq;
autē ep̄p quoſtā grauis depidiosa
mēs impell² dn lappſi caſu dū arcua
cauē negligiq ad naxia ſuccūq; ut
ſuis laqui aliena labatur poſtmodū
detruſodiq; ocyꝰ vita de quibꝰ laqui²
mordeat ad ocyꝰ vero uſq; ad
aperte ligiua cōtumelias cruciat
Hymc femina² ſtimli² deuiū² rec dñe
dix² ſalomō abiecta pte arguiu² cōdiu
Vix bn p ſalomō dici² ſpūs dimittit
aquā cupiut 3 ſurgiotꝰ aquā quiqe
dimittē eſt ligiuā in influxu laquiū
relaxare Cui contra cria in bona
pte dicat² aqua p fida verba ꝙ dic
Vuri qui ego dimittit aquā capiut 3
Quargiotꝰ quia qui ligiua nō refrenat
cōcordia diſſipat Vix e diuſo ſtipha
Cui impune ſtulto ſilēcū ira nutri
gat quia aut mīſtroquio quiſq; ſuccē
ſuſcitā nequaq; tenaciꝰ poſſit dſ
tatue ꝓpīā qui ait Vir ligiuoſꝰ nō
diungetur rixe tenā Hymc utcūq; ſalo
ait in mīſtroquio pcm nō deerit
Hymc Ioyad dicit Cultꝰ iuſticie
ſilētiū Vix iudicā quia mēte iuſtā
deſolat² quādo ab imaduerſa lorica
nō parcitur Hymc iacula ait Dei
quib⁹ petat ſe religioſū ee nō refre
nāt ligiuā prā ſed ſeducēt cor
ſuū huius vana eſt religio Hymc
birſꝰ ait Bn omib⁹ hoīe ad audi
endū faciā autē ad loquēdū Hymc
utcūq; adiungit Ligiua vnoi diffimi
cib⁹ mīquietā malū ligiua plena
miſeriarū Veneno Hymc p̄memorati
nās vētuas āmonet dicēdo omnē
vim oratiōis q̄ locuti fuerit hoīcib⁹
reddet de eo rationē 7 die iudicij
Deagſi quippe vim eſt q̄ aut tacēdo
iuſte nocuit at mīſtroquēdo pie utilit
tacet Dei ergo tacito de oratoꝰ fimā
exigitur ꝑfecima q̄ pena mīſtroquo
manēt Qui quo crīa p̄ naxia vadat
patra³ dē

De pigricia & pigro

Capitulum .xiij.

Hliter āmoneda ſtē pigri

atq; aliter ſapientes Illi nāq; nec
agenda bona dū deferūt āmittit
Iſti uero āmonēdi ſūt ne dū bonoꝝ
tempꝰ tenere feſtinādo ꝓuenit
eoꝝ mēta ſubtrahat Pigri² itaq; ſi
mādū eſt q̄ ſepe dū aportune q̄
agere poſſūq; nolūq; ꝓdeſt pi cū
volūq; nō valemꝰ Ipſi quippe mēte
depdia dū cōgerūs ſeruāe nō acrēdi²
ab ianoꝝ depdēo ſtudiꝰ cōualeſcere
ſpetiū tuetur macta² vīj apē p .
ſalomōj dici² Pigrealo īmittit ſopare
Pigrer cū rē ſēcādo quā vitulat
quāuis ml aperādo turpeſtat ſed
pigrādo ſapōē īmittē dia² quia
paulſper 7 rē ſēcādi vigilacia
amittit dū a bene aperādi ſtudio
tepſcatue Vbi rē ſubiungitur Eſt
alia diſſoluta equidē nāq; ſe ad pe
cādā ſuomgādo nō dirigit negligēta
ſe miſeriq; p depdēa expādit 7 dū
ſtudioꝝ pbliminū vigare nō cō
pungitur cupidetat⁹ mſime ſame
tacā² vt quo ſe p diſciplina ligāe
diſſimilat eo ſe equāe p voluptatū
depdēa ſpargit Hymc ab eodē
verſo ſalomōe dicitur Qui depdendo
eſt amīcꝰ deſtoꝝ Hymc ipā vēritatē
ꝓfitente vno quidē exeunte ſpūs mū
da domꝰ dicitur Sed mīſtroquoq; re
dēūte dū vacat ſcripturē Plerūq;
pigrer dū neceſſaria agere negligit
quedā ſibi difficilia apponit Cui dā
vero metuēte formidat 7 dū quaſi
timet q̄ velud iuſte metuat oſtendit
q̄ m odio quaſi nō iuſte torpeſcat
Cui rē p ſalomōj dicitur ꝓpter fri
gus arare piger nolūt mendica
bit ergo eſtate 7 nō dabit² ei ppl
frigus quippe nō arat piger Cui
depdia 7 turbor deſtrā agē q̄
dz bona diſſolat oppī ſtrigq; piger
nō arat dū p̄cepta de aduſto mīa
metuit 7 operādi maxiā ꝓmittit
Cui igitur dicitur mēdicabit eſtate
q̄ nō dabitur ei Cui cōſtat in
bonis nō deſidat ꝙpibꝰ cū ſol iudicij
ſerenior apparuerit quaſi p ſeuſt⁹
addicta regni poſſidat nichil acti

pcēs ſciatz medicinā Qui hinc rue
ſti p ſalū dicā Cui deſpiciat ventū
nō ſpiciat ⁊ qui cōſiderat nubes mūḡ
metet Quid cū per ventū mſi mia
ligniorz temptacō exp̄m⁹ ⁊ quid p
nubes q̄ moueā a vento mſi adu-
ſtras prauoz hoīm deſignā a vett
voluntia mpellūt nubes quia timido-
rū ſp̄ūm afflatu ḡnium deuiat hoī-
mēs Cui ergo obſeruat ventū nō ſe
miat ⁊ qui cōſiderat nubes ſmūḡ met
Cui a quilibet temptacōi malōz ſp̄ūm
quilibē p̄ceptōi malōz hoīm metuit
nec ḡnia hoīm operā ſeminat
neḡ tūc manipulos cū arbitrio mē
cedat Ac contra amatōr ſc̄ē ſapi-
tes dī actūm tempa ſpuerunt matū
pluuiā ⁊ ſepe in malis conceſſit dī
bona mūne diſtenuit Cui neḡ
q̄ quado agit miſpiciat ſed plerūq;
acta q̄ ita nō debuerūt age nō re
cognoſcit Cui ſub auditu ſpe
rē aput ſalomōz dicitur ffili ſme
cōſilio nō facias ⁊ poſt fctm nō poni-
tebis Et vurſū palpebre tue pce
dāt gressus tuos Quapebre q̄ppe
gressū p̄cedūt ni operōz noſtrā
conſidia rē ſpuerunt Cui cū negli
gie cōſiderando videāt q̄ facit gſſq
tendit celeſte claudit pgredo iter
conſicie Sed ſpiritalis ſp̄ūm cip̄i
nō intendit Atq; dicitur ceruis cor-
uis quia quo operā pale ponē
debeat per palpebra cōſilij non
attendit

De Quatuor amonē di ſūt maſticti ab ira cauēdi.

Hūtor amonēda ſūt man. 16.
ſticti atq; aliter macūdi
Monēḡ maſticti ni pcipit vicia
⁊ iuſta poſitū turpāt deſpicit
pauit ⁊ plerūq; mimica ſolicite
lenitate colūa quia mite ſugerem
diſcretōm molla ac contra ira-
cūdi ni regimia lenit papiūt quos
impellere ira mēt de fama de
ſtituit ea cea ſubditos z vita diſſipa
ta quiete tūquillitate cō ſtudiuit
Cui ſuor agit ni pcipiēs
ignorāt quidq; irati faciūt Ignorāt
quidq; a ſenetipiē irati patiūt Nō
nūḡ vero q̄ eſt ḡuius ire ſue ſti
mulū inſtrae patiēt Zelū ⁊ ni
cia virtq; acdicunt ſine metu nil
pa timulatur Sepe ergo maſticti
diſſoluciōe turpeſtiē cedis ſepe
iracūdi rectitudinē ſtallūt Solo
illoz iracḡ virtuti vicia latentes
adūgūtur Ipis aute ſūi vicia q̄
ſcuēḡ virtq; videtur amicicie ſtē
ergo illi ut fugiāt q̄ unā illoz
eſt Iſti q̄ ni ipiē eſt detendat
illi q̄ nō ḡnit diſtrahat iſti q̄ ḡnit
amplectā maſticti ſollicitudinē dap-
net iracūdi p̄turbacōi ſua amo
nēda ergo ſūt maſticti ut ḡnie
cia emulacōi inſtrie ſtudeāt amo
nēdi ſūt macūdi ut emulacōi qua
ſe habeāt eſtimāt maſticudinem
ſibūgūt Odero aute nobis ſp̄ūa
ſcie ni colūbe ſpecie ⁊ in ḡnie nō
ſeuera eſt quia vadiū amicē quod
implet ⁊ colūbe ſimplicitē maſticy
⁊ ḡnie zeli ardentē exhibet neḡ
ergo ſp̄ū ſc̄ō plenus eſt Cui aut
tūquillitate maſticudinē ſeruāt
emulacōi deſpit aut virtī emula
cōi ardēt virtutē maſticudinē
amittit Qui fortaſſe medicā aſtēdma
ſi ī medicū pauli magiſterii pſcādma
qui duobꝫ diſcipulis ⁊ nō diuerſa ca
vitare precipit diuſa tamē admōia p
dicacōis impendit Thymotei namq;
amonēs ait Argue obſecra mcpa i
omi patiētā ⁊ doctrina Titū quoq; alit
amoni dicēs Arguē leniēte ⁊ exhortāte
⁊ arguē ſū omi imperio Cui q̄ doc
trina ſua tota arte diſſentit ut ſcdi-
legenda hāt altera imperii altera pacientia
ꝓponat mſi q̄ maſticatoꝝ ſp̄ūa titi
dulo ſeueritatis videt Ce thymotheū
Illū p emulacōis ſtudiū implamat Alie
per lenitatē pacīe tempait illi q̄
deeſt augit Alius q̄ ſuper eſt ſubtrahit
Illa ſimilē impellat meminit hinc ſcīa
modū dāgna q̄ magī ſuſtepre cōſe

rolomus alias palmites ut sarsit de
ficat vigat alias cū plus iusto plus
ffet cōspicit rep̄rat ne aut nō ffet
fructu nō ferat aut imaturē ostendo
quas ptulerūt amittat Ds longe
alia est ira q̄ sub emulacionis specie sub
repit alia q̄ phibat vr Sme iust
petrum consulit Illa ois in hac q̄ de
tardmate exterminio Alt aut sep̄ in
ius q̄ nō dr nsl̄ma Scda q̄stio
est q̄ ab impacientia ira mandi dicunt
Sd illi ab aliis illata nō tollerant
Osit Q tollerabile imponit Nā mandu
sepe etiā se detrimentis impellit Et ira
occasione cōmouet labore rationis
gaudet quas tamē medius corrigu
si cōs Tripā ire sic cōmorat detrimē
ptubatiō p audiat ignoscit Q ad se
reducti tristo libramē exasperationis ira
rep̄rimit quāto se tranquillios tollerabit
turbestat mēte aut obire ipetre su
rore amē rōnī q̄ dicitur pūpum
videtur vōs Et nabal obrio culpam
suā abigail laudabit tacuit quā di
gesto vino laudabile dixit Q dauid em
malū q̄ ferebat cognoscere potuerit
quia hoc obrius nō audiuit Cū ira
mandi alios ira impetuit ut detrima
ri ānos nō possint nīs apta explacabē
sed sub quada cautela reuerētie p̄cedo
stō faciendi Sd melius ostendimus
De ira facta in medio deducamus
Ubique quippe Cū agabil tantus terro
rem impetet spūs est Abscondit
se abner ad agabil dicens Recede
a me, p̄sequi me rōpellar resp
de mihi ira qm audie cōtemptibile Et no
luit declinare potuit ergo cū abner
accepta hasta in regione Et discessit
cū Et mirum est Q dicto cum
agabil tpā tenuit nisi vox qb vehe
mētior furore arripuit impetu
dicat qm Q ordē furore impetu
tato cautē declinadi stō quāto
nīsame rapuit vōs abner q̄ simile
mō parū lucida dicitur fugit qua
doctor lingua q̄ pugna declinat

mdcat cū p abrupta furor mete
cumspicit cogi contra
mstare dissimulat seruioz iac vocē
iacula reddē quasi p̄sequēte non
volt seruire sed cū mandi nulla cōsi
derande se mingat quasi agabil p̄sē
Et mpanie nō cessat mēte Et ut hys
qui furtes cōpmē conatur nequaq̄
se mfurē arguat sed quadā e tra
quillitate assedat Quida uero subtr
p̄serat in quibus ex obliquo ānos fu
rentē pūgat vōs Et abner cū cōs
p̄sequēte subsistit nō cū ira sed
trasuersa hasta tisse aiunt Semi
rone quippe pcute e impetu apte
marcabos obuiare Ancepta uero hasta
p̄sequēte pcute est furēte trāsille
ex quibusda tange Et quasi p̄cedo
supare agabil autē ptinus ocubuit
quia cōmote mētes dū Et pauci s
tenuit Et in respōsoz vacāte Et nihil
mus sub tranquillitate trāgā Ab
eo q̄ se arcerat statim caduut
Cum ergo a furēte impetu sub
tantate pressione regnant quasi
sine foro moriūt De Qd alii
ammoneāt sint humiles alii

Elati C. 11.

Inter ānoneāt sūt humiles
atq; alibre elati Illis ip
mandi est quia sit vera excellētia
quā sperando tenet Ostit uero imandu
Et quia sit nulla tempalis gloria q̄
Et aplectātes nō tenet Audiat hmi
les quia sunt etna appetūt quia tra
sitoria a cōtemptibiles relinquunt Au
diat elati quia sunt mistabilia que
ambigūt quia sunt etna q̄ potut
Audiat humiles ex nigra voce ve
ritatis omnib qui se humiliat exalta
bitur Audiat humiles gloriā p̄cedit
humilitas Audiat elati ans vanā
exaltabit spūs Audiat humiles ad
quā respicia nisi ad humiles Et detrac
Et p̄sumētes sermōes meos Audiat
elati quid sūpsit cuiē Et terra

Audiat ysrahel deu ysrahel & precipiat
Audiat clari & alia a loge cognoscat
Audiat ysrahel quia filiu ysmihi no
uerit misereat sed misereat Audiat
clari ysrihi dicit pcti superbia Au
diat ysrahel quia redemptor nr yhu
multiens sepiu facta obedies usq;
ad mortem Audiat clari quid de eo
rapiue septiu est ipe & rex sup uni
uersos filios superbie O mysterio ergo
predicionis mee facta e superbia diaboli
& argumentu redemptionis mee facta
est ysrahelitice dei Apostis cum me im
ensa condita fidelis sup dia uida
uoluit clarig redemptor autem me ma
nens magnq super omia fieri merc
ede dignatus est primus Dicitur
ergo ysrahelus quia deu se dereliquit
ad dei stitudinem ascendit Dicitur
clarius quia deu se erigit in apostasi
te angeli mittendi cadit Simul itaq;
clarione dejecta q deu supra se ten
debat ad altitudinem redditudinis do
gatue & quod ysrahelitice publicanq q
deu se in ymia depimit autori pie mi
sericordie super omia coangitur Est
tamen aliud q in eis debeat cautu
pensari quia sepe quida ysrahelitarum
decipiuntur specie Simula uero dacrum
sue generalia fallitur Nam plerumq;
non mullis qui sibi ysrahel & redemtor
esse qui hominibus non deu defendi quidq
est timor plerumq; uero clarig comu
tari solet Illecte uerius asserens Est
sin quedam meretrida stis uirtus illi
uelicent imitatione & tamen cauere
se est miam de ysrahelitarum Ysti loquit
per imprecationem & tamen loquit se edi
per libertate ueritudinis Illos ut
pulsa non meretur pub specie ysrahe
litatis pmit ruina formidinis Istos
ad meretrida q no debet aut magis
meretrida quia dnt sub ymagine
libertatis & frenacis impellit timor
Vos & clari amoueri ste ne plus
quia decet sint liberi & ysrahelitarum amo
ueri ste ne plus quia decet sint sub
iecti Ne aut illi defensio iustitie

uocatur in exercitu supplicu autisti
ui studeat quibus qua nece & ysrahelus
publice expellantur cor uersari De
sed dandu uero est q plerumq; clarios
melig corripimur si cor correptionis
quedam laudu uenerate ministeriu Mise
renda nanq; illic ste aut talia uona
q in ipsis ste aut dicendi ete q po
terant ee si no sit & turbemu re
cenda ste mala q nobis displicent
Cu primu ad audiendu placabilem
cor mate fecerint promissa bona
que placent nia & equanimi domini
blanda pruis mani tangimur ut cor
nobis postmodu plenq cria pec
catis subtrahamq subiamq & a
mare pigneror ppto melius dul
cedo adiungitur ne ea q saluti p
futura ste in ipso gustu appeta ama
ritudo sencia Du ueo gustq p
dulcedine sallitur timor mundanq
p amaritudine uacuat Ppa etiam
in illatis uexationibus custodia premix
ste laude temperanda ut deu admit
tat fauores quos diligenti retribuat
cria correptionis quos adorat ple
nitudo uero ppetuade clatis nulla me
lius possit si presentia illoru nobis
pateat qua illic presentialiter diuina
si michaelitarum nobis magis qua si
impendi possit domq ffuale cum
clarios ad bonu flectitur si eius
misericordia prodesse dicat Non mo
lestis qui negligere se deo dereliqui
duce daria colupna precedit deu
Sethi cognitu suu significatus
consuescere uellet duce & omipo
tentis dei fidei subintrare dicit Ysi
dissimi ad locu qua dnis dicunt
nobis Vere nobiscu est bene sacrata
tibi quia dnis hostia primitie israhel
Cu ad respondisset illic no valdam
terra sed reuertar ad terra mea
& qui natus fu illico admisit Mo
nos redemptor deu cum nostri quibus
locis per desertu castra ponere

debeaq; ⁊ cui ductor nẽ neq; cñ
mẽte ꝓpꝛia mẽte ignoraũa ut
nac; ⁊ gustabat cui ꝓphete stulq;
rogauerꝫ diuinitꝰ xp̃ꝰ dẽt quã
rolumpna ceteruꝫ ꝓiliat quã de cuꝛ
mercuꝫ ꝑer quẽcuq; deꝰ sedulã locu
tio familiꝫ mstruebat sed vdelicꝫ
vir prouidꝰ dato audiendi colloqꝫ
solacii petit ut daret ducẽ requirebat
in via ut duc ei potuisset fieꝛi ad
uiaꝫ cogit ergo ut stulticꝫ audiꝫ uoꝛ
ad melioꝛa suadẽti eo magꝭ fiꝛet de=
uotꝫ quo pluꝛimꝫ nocumꝫ ⁊ ꝓm se
cohortatoꝛẽ sui ꝓcedẽ accẽdit q; inde
se uib cohortatꝰ melioꝛat. Septi
mandat ꝙ mostandũ. ℭ 20

Hauiter ãmonẽdi stꝭ ꝓmaceꝰ
atq; aliter mostandũ illiꝰ
dicẽdũ ℮ q; plus de se q̃ stꝭ sentiꝫ
⁊ idẽo alienis cõsiliis no acquiescitꝫ
stꝭ uero nutrimadũ ⁊ q; valde se de=
spiciẽꝰ negligitꝫ ⁊ idẽo leuandꝰ co
gitatiõm a suo iudicio ꝓ tempoꝛ
monetꝫ flectiꝫ illiꝰ dicẽdũ ⁊ q;
nisi ancliseꝰ se cetꝛoꝰ estimaꝛet ne=
quaq; cuctoꝛ cõsilia sua deliberãtꝰ
ꝓpsperent ⁊ stꝭ dicẽdũ ⁊ q; si hꝰ
q; stꝭ uiciq; detedoꝫ nequaq; cas
ꝓ tot naũetatꝫ latera mũtabitꝫ
aura uespeꝛ illiꝰ ꝑ paulũ dicẽ=
uoli prudẽteꝰ ℮ apuꝛ uos metipsos
de isti contra audiuit uobiscũ fecimus
sim uero doctꝛine de illiꝰ ꝓ salomoꝫ
dicitur cõmedet fructꝰ uiꝰ fue sapiẽ
cõsiliꝫ saturabitꝫ stꝭ uoco uniuꝛsꝰ
ab eo stulteꝫ differmle
erit cor nempe sapientiꝫ sepe sibi
sile ℮ q; dñi uiꝛ sua prauitꝰ accẽsitꝫ
resistant se mihi uoꝫ ape dicitꝫ cor
uero stulteꝫ differe ⁊ q; dñi multa
bilitate se quaꝛentiꝫ ꝙlibet nũquã
uẽ q; fiat mali ⁊ quia quecta uicia
sicut ꝙsemetipsis gignit alia ꝺ ita ꝙ
alijs doceꝫ Secudũ simoepe ℮ q;
tuc ea corꝛipiendo melioꝛ tergima ei
ab ipso amaritudinis fue fonte sentiꝫ
Phnaaa quippe ꝙ superbia ꝺ mo
stacia quippe ꝙ leuitate genetiꝫ dãno
nedi stꝭ igitur ꝓmaceꝰ ut claudine
sue cognatõis agnoscat ⁊ semetipsꝰ
uincẽ studeat ne dñi recti aliozꝫ
suasionibꝫ sꝰ ꝓpẽnꝫ despicatꝫ
mitꝫ a superbia captiui teneaꝫ dãno
nedi stꝭ ut sollertiꝰ aspiciat quia
filiꝫ hominis cui sẽp uia ⁊ cui ꝓ=
hibitꝰ ut cum nobis sinistꝛe mẽ
uoluntꝰ placeat dicit ꝛño quicq; vo
luntate mea sed cuꝰ qui misit me
patꝛ qui ut hoꝝ ad huc uirtutꝫ
gratꝫ remediet seruatuꝛ se hac ꝫ
cẽmo iudicio ꝓmisit dicẽdũ no pos
sũ ergo a meipso facere quidq̃ sed
sicut audio iudico ⁊ tua iuste cõsti
cia dedignatuꝛ hominꝫ alienis vo=
luntate acquiescẽdo quando deꝰ atq;
filiꝰ hominꝫ tũ ꝺ utꝰ fue gloꝝ ve
mihi et ꝑdẽdi terꝛa ne nõ ascẽdit ipso
iudicat Ar contra amonẽdi stꝭ mõ
stãtes ut mẽte grauiante roborẽt
tuc cum grauia in se mutabilitatꝫ
aie sentiꝫ cui a cuncte pauis radicẽ
pauis leuitatꝫ abstinendũ quia tuꝰ
salubꝛis rubꝛica cõsuetudꝰ cui pauis
locꝝ solidꝝ ⁊ q; pom fundatũ debeat
pꝛeuidẽ nisi ergo ante uictꝫ leui
tatꝫ cauicã cogitatiõm mõstãtia mi
mme uomitur a quibꝰ se alienũ
fuisse paulꝰ ꝓhibuit cui dicit nũq;
leuitate uosꝛa aut quid cogito sm
carnẽ cogito ut sit apud me est
⁊ non Ar si apte dicat dicto mutꝰ
lubitatꝫ aura nõ mouere q; leuitatꝫ
uitio nõ succũbo Sc̃ de abstine
tibꝫ et gulosis. ℭ 21.

Hauiter ãmonẽdi stꝭ gule dedi
atq; aliene abstinẽdũ illiꝰ
ergo supfluitatꝫ locutiõꝫ leuitatꝫ o=
peꝝ atq; luxuꝛie stꝭ hoꝝ uicio sepe mpa
tiẽte sepe uero ꝓdige cibꝝ cõsu
mitatꝫ mst cum gule dedituꝫ ĩmo=
deãte loquacitatꝫ rapet ducẽꝰ ille
qui epulatꝰ cotidie splendide diꝛ=
⁊ ligiua ꝺ tuꝰ nõ audet dicẽdũ pũ
abstalia ministꝛe mei ⁊ mitte lazarũ
ut ĩmgat extremũ digitꝫ sui in aquã
ut refrigꝫ ligiuã meã quia cruciꝰ
ni hac flamma ꝺ tuꝰ ꝓfecto uiꝰ
ostenditꝫ quia epulãdo cotidie ar=
penũ in ligiua pꝛecipitat qui tota
laudẽs refrigeꝛari se ꝓpꝛie ni

legiw⁹ requiebat ꝓ turpi q⁹ grule
dedita lenuas primo sequ⁹ aperf
dulcedine grata testa dicēs Gabit
ppls mādicie 7 fabe 7 surrexerūt
ludere quos plenos ꝯ edacitas vesp
ad luxuria prouocauit quia dū gre
tate venter extenditur acuitis libi
dinib⁹ exatur⁹ dn⁹ 7 hosti alios qu
pm homīb⁹ sensū in occupisce⁹ pmi
aperiut sed in petri laqueos stremx⁹
diuina voce datur pectore 7 ventre
repet de p vre si dicere cogitacōe
7 iudicio super humana corda dom
nabet quia grule debita luxuria sc⁹
pphera testatur qui dū apta mēt
occulta denūciat dicēs Premebā co
rā destruxit muros ihelm princeps
magi coquit venter 7 tu magna
cura absequiū q eor impeditur ut
ipe delectabil⁹ alijs implcatur Mu
ri aut ihelm virtutes sp aie ad
desideriū supne patrie denotat Coru
ergo princeps murus ihelm dicit
quia dū venter mgluonie tenditur
virtutes aie per luxuriā destruū
Cuius contra mīs meritis abstinētiū
plenitudo in patientia a pmi tranquilli
tate seruabit nequaquā petes tu
dicit misērate in fide viua virtutem
in vrute aut scām in spā aut absti
nentia protinus vigilant admurorū
dicēs Qui abstinentia aut patientia
De esse quippe abstinentias patientia
vidit q eis ut adesset amonuit
Petrus mīs cogitatibus abstinentiū no
nuq⁹ superbie culpa trifficet paulo
minus dixisset qui no maledicat ma
dicātē non iudicat Cuius uerbis
ad alios laqueos Cū de abstinētie
virtute gloriantū precepta pstringet
adiunxit Cuius sp vacui quidē ihūa
specie in simplicitate 7 humilitate 7
no ad parcendū corpi no m luxurie
aliquis ad saturitatē animus Cuius
mi re notandū est q m pdicatione sua
pdicatur egregijs simplicitē ihū
litatis specie utitur quia dū plus q
nte est p abstinentia care alteri
humilitas foris ostenditur sed de hac
pua humilitate grauis interq superbie

7 mīs mēb⁹ aliq⁹ de abstinētie virtute
triumphet nequaq⁹ hāt velut magna
merita phariseꝰ arrogās studiose
emūdare dicēs Jeiunio bis in sabbato
decimabo sp ergo grule debita ne
m eo q⁹ carnis delectationi meabat
luxurie se mortificat mucrone quarta
feria per epiam lōgarias quarta mēt
lenitas mīs die⁹ aspirat ne dū vetu
mollitie seruitutis laqueis arc
deliter astringat tarde enī longius a
secundo pariete retrahitur quāto per
mala dātū vetū dū mang ad edum
tenditur pariet⁹ pmi lapsu ruina⁹
At contra amonendi sp abstinētes
ut sollicite aspiciat semp ne cum
grule vitiū fugiat aliena hinc vicia
de virtute generet ne dū carnē pe
cant ad impatiēt spūs cripiat 7
nulla ia virtus sit q caro vincatur si
spūs ab ira superet⁹ Aliquando aut
dū mēs abstinentiū ab ira se deprimit
hāt quasi pegritia vicem letitia
cōripit 7 eo abstinētie bonū deperit
quo se se a spūalibus vicijs mūne
custodit Qui vre pphete dicitur
In diebus ieiunior⁹ vestr⁹ luctum⁹
volutates vre 7 paulo post cū
ad lutes 7 vreas ieiunat⁹ 7 pauit
pugnis volutas quippe ad letitia
petunt pugnis ad ira peruenit ergo
per abstinentia corpa acteri⁹ si m
dmat⁹ immissa motibus mēs vi
cijs dissipatur Pursuq⁹ amonendi
sp ut abstinentia sua semp sine
mūicōe custodiat 7 nūquā hūane
apud oculos iudicē omnia virtus
credat ne si forte magni cē meriti
credatur cor in elatiōe⁹ publicē zhīt
nāq⁹ per pphetā dicitur nūquid
tale est ieiunium q⁹ elegi sed frange
confringi pane tuū 7 egenos fugos
q⁹ induc in domū tuā qua m vre
Pensandū est q⁹ virtus abstinē
tie quā parua despicitur q non

mpi ex alijs vtribus cōmendat
Hymie gloyd ait sanctificate ieiu
nium Ieiunii quippe sanctificat̄ ē
adiunctis alijs bonis digna ad deū
stimentā carnis offrendate Animo
rendi sunt abstimentes vt nouc
rint quia tūc placentem deo ab
stimentiam carnis offerunt
Ecce ea q̄ sibi alimēta subtrahit mdi
gentibus largit̄ Collecter nāq audi
ctū q̄ per ypham dns redarguit
dicēs cū ieunaretis 7 plangēti
quinto 7 septime mensis p hos sep
tuagīta annos mihi ieunistis ieiunastis
michi 7 cū comedistis 7 cū bibistis mihi
potus comedistis 7 vobismetipsis bibistis
Nō cēm deo sed sibi quisq ieunat si
ea q̄ venter ad tempus subtrahit non
in opibus thesaurizet sed venter postmodū
offerēda custodit Itaq ne aut illos
appetitus gule amētis stultū faciat
aut ipsos afflicta caro ex diaconie
supplamēto audiat illi ex ore veritat
Attendite autē vobis ne forte grauē
corpa vra in crapula 7 ebrietate 7
curis huius mūdi vobi vtilis quisq
pauor adueniat 7 superueniat super vos
repentina dies illa tanquā laqueus enim
superueniet in omnem qui sedet sup
faciē terre Audiat ipsi q̄ minat 7
ab nō coinquinat hoi sed q̄ procedit de
ore hoc coinquinat hoi Audiat illi Esta
ventri 7 venter ei deo autē 7 hic
7 hab desinent 7 euersi nō i cōmessa
tionibus 7 ebrietatibus 7 thm esta nāq
ne cōmedat deus Audiat ipsi Omnia
munda mundis coinquinatis autē 7 infide
libus nichil est mundū Audiat illi ei
deus venter 7 7 gula in cōfusione ipsos
Audiat ipsi Discedat quidē a fide 7
veritate 7 paulo post phibentiū nubere
abstinere a cibis quos deus
creauit ad percipiendū cū gratiarū actione
fidelibus 7 his qui cognouerūt veritatē
Audiat illi homi ē nō maturē euenire

7 bibere vinū i quo frat̄ tuus scandalizatur Audiat ipsi modico vino vte
ter stomachū 7 frequēs infirmi
tates tuas quibus 7 illi dispar alios
carnis nō appetere ipsi naturā dei
qua nō appetunt nō audeat cōtemnere

De lingentibus sua et de rapientibus alie. C 22

Aliter Amonendi sūt qui ea
sua misericordie tribuunt
deinde alienis que ad luxuriā rapere aliena
cōcupiscunt Amonendi sūt nāq qui ea
sua misericordie tribuunt ne cogitent
cōtra timida super eos quibus tarda
largitas exhibet ne deinceps melius
rebus se estimāt quia cōmēda p se ce
teros vident nā tarditate domini do
mos familiarū ardentes disparent ut
hos ut regnat illos autē sinat ut
ab alijs regantur Ipsos iubet ut
necessaria alijs pbeant illos ut accep
ab alijs primat 7 tamē plerūq
offenditur qui regit 7 in parua ei
ta familiaritate pmanet qui regit
Sed merito qui despectis ipsis sine
ra reperiunt qui ex aliena dispē
satione subsistut Amonēdi sūt ergo
qui ea q̄ ra possident misericordie
tribuant vt a celesti dño dispēsa
tores se posteris sibi subsidiorū cō
paratū cognoscat 7 tale hinc inter
pbeant quatenus 7 alienā cōcupiscentie
que possidet Lugi in illos misericordie
quibus accepta largitas constituit se
esse comitandos neq̄ cōcupiscentie
timor subtrahat sed timor primat
non nocere Et ut pollicite prendat
ne cōmissa indulgere tribuat ne ea
quibus nulla ne multa quibus quedā
ne multa quibus parua ne parua
prebeat illis quibus ipsa dedit misericordie de
beat ne proximos hos qs thesaurat
timide spargat ne tarditate peccatū
noxia crucietur ne recipiendo hijs q̄
ne merendo surripiat ne dando
humane laudis ostentatione appetendo
exhauriat ne oblatū mag quesita
ipsa obsideat obsidiat ne i bene

oblata munē aliq̄ plus q̄ deb; ig̃.
Hilaſtat. Ne ſib̄ quiq̄a cū totū rē
ꝑplacuerit tibuat 7 ſint dia poſtq̄
pgerit pdat (Ne cui ſib̄ virtute
pie lubcōſtat deputat audat q̄
ſp̄ūs ꝫ Di quib̄ amſtrat tamq̄
ex virute qua amiſtrat deꝫ ne ī hoc
facto mod̄ate gaudat audiat quid
ſp̄ūs dr. Ut fercto omia q̄ pcepta ſt
nobis diate Serui ſuntes ſumq̄
q̄ debuq̄ facere nō ſcimꝰ ne lar
gitate ſtrica cōrūpat audat quid
ſp̄ūs ē Nestrat ſmiſſe tua quid
faciat dextra tua Idem pie dixe
rat. neq̄at ſe gloriā vite pmiſſe
admſtrat ſed opib̄ vtrtutū mis
expectā ꝫgruerat ſaluet Ne ꝑpe
grate viasſtrudmē requirat audiat
quid ſp̄ūs ū facto prādiū aut cenā
nali vocatē amicos tuos neq̄ fres
neq̄ vicinos neq̄ cognatos rneq̄
diuites ne ꝑ ſorte te inuitet 7
fiat tibi retributo Sed cū facis co
uiuiū voca pauperes debiles claudos
7 ceros 7 beatꝰ ē quia nō hnt
retribuē tibi neq̄ ē pbēda ſit
ciuib̄ ſcis ꝑ pbēbit audiat quid ſp̄ūs
ꝫ ne dicas amicos tuos vade 7 redi
7 cras dabo tibi cū ſtat poſſe dare
Ne ſub obtētu largitat ea q̄ poſſidet
tuntē ſpargat audiat quid ſp̄ūs
eſt ſuadet elemoſina in manu tua
ne cui mlta neges ꝫ parca tribuat
audiat quid ſp̄ūs eſt qui pce ſemi
nat parce 7 metet ne cui pauca
oporteat plima placeat 7 ipi paſtmada
topia mime tollantes ad mpdimeta
crūpat audiat quid ſp̄ūs eſt nō ut
alijs ſit remiſſio nobis aute tribulatio ſed
ex equalitate viri habūdātia illoꝝ topi
am ſua vt illoꝝ habudātia vie
topie ſit ſupplemētū ut ēm da
nicis topia ſiant neſcit ſ mlta ſibi
ſubtrahit occasione contra ſe mpare
requirit pirus nāq̄ ꝑpando eſt ad
7 rue aut mlta ſit aut cuctis lar
gienda ne dū vnus equanimit topia
ſpectur inuide 7 ſmiſſe largitate
micare parcat 7 ad hoc mitem

detrimē mīuare ſubtrahē pdat ne
dīno michi eis placē quibꝰ cōferē
pmi aliq̄ dnt audiat q̄ ſp̄m eſt
dī petere te tibue 7 ne ſolte aliq̄
perdat quibꝰ cū dīno michi cōferē
dnt Audeat quid ſp̄ūs q̄ da bono 7
ne recuſeſ petenti Iniſtat hūli 7
ne dedeſ impio Eſt vir ſpūs pane tuū
7 vinū tuū ſup ſepulturā iuſti cōſtrue
tue 7 noli ex eo mīduare tu pecca
toribꝰ pane em 7 vinū ſtuū peccatoꝝ
perdet qui iniquis ſubſidia pro eo q̄
iniqui ſtō impendit Vñ 7 nō mirū hoc
mūdi diuites cū fame crucient xpi
pauperes effigies largitatibꝰ nutrient
hystriones qui vero eoꝝ indigēti pa
tri nō quia pecat ē ſed homo fuit
Nimiꝝ nō peccē ſed iuſtū me
fuit quia in illo nō culpā ſed naturā
diligit Amicicie ſtō eoꝝ qui ea ſua
miſericōdit largiunt ut poſſitate cuſto
dire ſtudeat ne cū cōmiſſa petit reddi
mit ad huc reddimēda committat Ne
venale dā iuſticiā eſtimet ſ nō eunt
pro peccatis nīmis tibue dubitem
ſe peccare poſſe iuſte pſis ē namq̄
aqua quia eſca 7 corpꝰ plus quā veſti
mētū qui ergo eſcā atq̄ veſtimētū
pauperib̄ largitur ſed in alio vel al
pare iniquitate poluit q̄ mia ē iuſti
tie obtulit 7 q̄ magꝰ eſt culpe Sua
em dare debuit 7 ſe diabo ad contra
dicendū ſtō qui ad huc crpē aliq̄
cōtendit ut poſſitate audiat quid de
mea iudicia dne dicat aye nāq̄ ſi
ſitiui 7 nō dediſti michi potū aliq̄
pec em 7 nō collegiſti me indue
7 nō cooperuiſti me Infirmꝰ in
carne 7 nō viſitaſti me dubiꝰ em
ꝑmittit dicē Diſcedite a me maledicti
in ignē eternū qui paratꝰ ē diabo 7
angelis eius Este nequaq̄ audiat
quia inimicat ſpūi ſc̄o alia moleſta
cōmiſcuit 7 in eius gehenne ignibꝰ
mīa apantur Hinc ergo colligendū
quanta dāpnacōe plectendi ſtō qui a
liena rapuit cuꝝ tanta animadūſp
dne ſeruit qui ſua iuſtice tenuerit

ꝑcedat quo cor̄ abluget reatu nec imp
in ꝑ tali subiciat pene nō tradita p
pendat quod mare⁹ illustria illata di
tata maceret mia nō mpēta Cū
alicā rapē nō credit audiat quod sptū
est vel qi qui mltiplicat nō sua vsur
quo aggregat cōtra se dampnū lucru
Auaro quippe cōtra se dāpn̄ lucru agit
uae ē terrā luca cū pugnāe pn̄
cumulae Cū mltiplicē large habi
tacōmō spacia cupit audit q̄ sp̄m
est Oe qui cōiungit domū ad domū
& agrū agro repulsat vsq; ad fm
laci mūq; habitabit⁹ soli vos ī medio
terre Ac ꝑ apte dicē quisq; vos
excedit qui habitare ī qui mūdo cōser
tos mūne potest⁹ Sanctos quidē
primos sed contra quos vos valeat⁹
offendē sepe incidet⁹ Cū agredi pecu
nijs diligat audiat q̄ sp̄m ē auaro
nō implebitur pecunia & qui amat di
uicias nō capiet ex eis fructū offert
quippe ex eis capēnt ꝑ eas bn̄ spar
gere nō annādo voluisse Cum vero
eas dilegendo retinet hinc utiq; sine
fructu decidunt Cū replevi sint
fructi opibus manifestat audiat quod sp̄
ti est qui festinat ditari non erit in
cens q̄ sterq; enī qui a iugere opes
ambit vitiē p̄m negligit Et inde
animā capti ti essā tendat nec audā
respicit quo strangulet⁹ p̄cū laqueo
nō agnoscit cū quot⁹ p̄ mūdi lucra
deperdet & que de finis pacti⁹ ignō
rat Audiat quid sptūs ꝫ hyerobiis
ad quā in p̄incipio festinā⁹ ī nouissi
mis iudicet⁹ carebit Et hinc quippe vita
ricū duri⁹ ut ad bn̄dictos sp̄ter d no
uissimo venias qui utiq; p̄ricos hinc
ditari festinat sorte pbi nouissimo be
nedictos ampabit⁹ quia dū pro aua
ricie nequicia hinc multiplicari appetit
illic alienis patrimonijs exhiardet
fiat Cū ad plura ambire ut abstinē
tiora que abstinendo ambieruē pont
audiat quid sptūs est Quid prodest
homi si totū mūdū lucret⁹ alie vero
pte decrimētū faciat⁹ ac si apte verī
tas dicat Quid prodest homi si totū
q̄ extra se est compellat⁹ si hinc pdit

q̄ ipe est perdit placendi eis cui
rapinis auaricia corrigitur si ī verbis
amonitis quia fugit sor pnis vita
mā manser⁹ ꝑ ad mādū cor me
magra dedicā qui & dicū ni hinc
quado diu cruciat⁹ sp̄ Cū ī adepto
diuicie diu manē nequierut quibus
festina mercē repetere & prius abstulit
quidquid cor nequicia nec sunt nec
repetere cōgregauit q̄ nō solū hinc
rapta derelinquerunt sed etiā ad indi
cū cruciē rapinis detinebunt Hinc
utiq; extra audiat quasi in valis
pbis pecul dulcis & ipi cōdepnat &
ei post hinc vā ad cor redint mittē
salte aqs quos iudicat arbitrat⁹ De
hijs q̄ nec aliena rapiūt nec
sua tribuūt et q̄ sua dat & rapuit

Ca. 23.

Hinc amonēdi sp̄ qui
nec alicā appetūt nec
sua largiūt Aliq; aliter qui & ea q̄
hinc tribuūt & tamē alica rapē nō
desistūt Amonēdi sp̄ magis q̄ nec ali
ena appetūt nec sua largiūt⁹ est pbi
tate sciat ut ea de qua sūpn̄ sp̄ cruciet
hominibus terra q̄s est Est dicere ali
quos terra quasi omnibus quidē p̄ sors d
missa se ergo inocētes putāt q̄ eo
mūne dei munus sibi pcūā vendicāt
qui ei accepta nō tribuūt d pximos
nec gratulant⁹ quia tot pēne cacū
dicē primus est moriētū pauper
apūt subsidia absondūt sic nā ei
q̄ si necessaria diligentibus ministrāt sua
illis redimūt nō sua largiūt⁹ Justē
opa pecus debēt solui quā me
opā implent Non pa verbis ei
de mā cautē exhibenda logic⁹ ait
Acredere ne iustica veri facias terā
hominibus Cui cōa secūa p̄ cōa
nec avt Dispersit dedit pauperi
bus Justicia eius manet Cui
em largitate pauperibus impēsa p
misset sic hinc valere mā malluit
quia q̄ a deo dns tribuit⁹ Justi
p certo est ut quasi accepta eo
gaudere potantur Ipse cōa solo
avt Cum iusti ē tribuit & nō cessa
bit Amonēdi sp̄ quasq; ut sollicite
accedat ad hanc q̄ secure nō ha
buit contra hanc desertricē agricola
q̄ritur q̄ cōa terrā accepit ||

Terra quippe sine fructu siculnea
occupat quado merito tenebras hac
q' prodesse multis potuit dutilit
secuit Terra sine fructu siculnea
occupat q' loco quo exerce aliud
p sole hom aperi valuit stulto pex
desidie umbra pmit Ubi aute dic
sd migr solent Suscepto vxor ali
cna no quecima 7 si digna me
rebuerit no agima nlla in pusa pe
nama Quid dicto secuit q' vocat
aure cordis a vie celestib claudit
Nagi cu in alliagelio duces qui m
dicabant purpura 7 bisso 7 epula
batur cotidie splendide alica rapuisse
sed nisi eternas ppetue vite fuisse
phibet Lucas post vita diuis
gehenna subripit no qua aliquid
illicitu gessit sed qua inaudito usu
toru se illicite tradidit Amonend
temaceb ut noscere q' ysac p mad
dei diuina fecit q' dantes filu sua
nulla sibi hostia me reddit Christ
cu pro aie sue dabit deo pcia
ois sua 7 pcia redepcois die sue
Primu nagi redepcois die est opo
hom pnemeti gre reddi Christ
ihesus exclamat dicet Ja securis
ad radice arboru posita est Oia
arbor q' no fert fructu bonu excide
7 mittet in ignem mittetur qui ergo se m
noriab quia aliena no rapuit esti
mat hic retu seruu vicine pudicie
Et tantoru ingnide securitate a
mittat ne cu fructu seruu vicine pudicie
negligit a porta vite fidei quasi
abunditate radicis exercens lignu
tribuit 7 alica rapina no desistit
Ar contra amonend sit qui 7 ea q
habet tribuit 7 aliena rapere non
desistit Ne valde mundi vgdo
appetit 7 de homi spe cito decidit
nos fiat Christ autem indistincte tri
buctes no ut supius ia dixima ad
spaciose nimietate pueniat se mopi
a usu ad auaricia deplumbatur Sed
uero cor mite misericors quibz de
largitate auaricia nascitur 7 pcul
tegit quasi de virtute seminat
Breuib itaq' amonend est ut tene
pia venabit fiat 7 tue demu
ut aliena no habeat Si enim
radix culpa 7 ipsa efficiose nam

pcuritur nuqua p ramos exulce
rans auaricia spina sperat Decepto
igo rapiendi libralitatur si bn pos
sibi possidi dispona Tue vero
amanitis audiat quo q' lyre misti
cordie tribuat quado mmm. dicere
unt ut bona me per misericordia mi
nime naqua no confidat Violet
em sequitat que inscribit dit largu
Quia aliud e pro peccat misereor
dia fac aliud pro ma fiducia pec
care q' ia nec ma micupa potest
qua ad dulce fructu no p fiat q' viro
p verba testatore indices amadestat
Christ e em xp ia cui pscina per
plas domia replet dicet Ego dns
diligen undiq' 7 odio habeo rapina
holocaustu Christ dicit hostie
impioz abhominabiles domio q' offe
runtur de scelere Cui pepe quesp 7
indigentibz subuit q' deo languit
Sed quara eas animaduerat remu
at p salomo dnia dominu postat dicto
Cui offert sacrifiu de substaa pau
per quasi qui victimat filiu in
conspectu patris pauper pii Quod nagi
intolerabilia de potest quia mores fi
lii in conspectu patris Christ irasci fa
reficiu quanta ira appicia ostendit
qd verbis patre doloi compat Et
tamen placidi quanta tribuit pcipit
quanta autem rapuit conspicere dissi
mulat Hic du quasi marcede mune
rat 7 ppendi culpas recipit Au
diat quid spus sct Cui marcedes
negregrauit misit eas in sarculu p
turum In sarculo quippe purgo vi
detur quado pecunia mihi sed ap
amittitur no videtur Cui ergo quia
ta largiant appicuit sed quanta rea
piat no pduit In pditionis sarculu
marcedes mittit Quia profecto hab
t spem sue fiducie mittentes confige
runt sed no minuendo pduit

De distor

Hortor amonend sit distrahendo
aligi aliter pacem Distor
des nagi amonend sit ut ctissime sa
ant quia quantslibz virtutibz pollant
spiritales offeri illatas putat si vnqa
p concordia cu proximo neglexit Deus

quippe ē ffructꝰ spūs ē mūdꝰ gau
diū pax Ihū ergo seruāē pacem
nō avrat fare fructū spūs rectꝰ
sit Ihūc paulꝰ ayt Cū sit inter
uos zelus ⁊ cōtēcio nōne carnā
les estis Ihūc iterꝝ dicit Pacē sq̄
mm cū oīmbꝰ ⁊ sanctimonia sine
qua nemo videbit deū Ihīc rue
sus āmonicꝰ ayt Sollicitꝰ seruāē
vnitatē in vinculo pacis
vnū corpꝰ ⁊ vnus spūs sicut vo
cati estis in vna spe vocationis vrē
ad vna ergo vocacōis spem nequa
quā plungitur si nō ad eā vnita
tē pmissis mētē curaū ⁊ sepe nō
milli qui speraūt q̄ dona prophe
superbiaꝰ donū cōcordie qđ maiꝰ
est amittūt vt si fortasse avene
pre ceteris gule refrenādē quib⁹
edomat Concordie aūt qb⁹ superat
abstinādo cōtēpnat Sed qui abstinē
tia a cōcordia separat quid āmo
nent pbi ppendat ayt enī Laudate
eū in tympano ⁊ cauo In tympano nāq
siccꝰ ⁊ pauꝰ pellis vtēnat In
cauo aūt vacāt sonoritate cōcordie
Cumbꝰ itaq corpꝰ afflixit ⁊ cō
cordiā deseruit deū quidē laudat
in tympano ⁊ nō laudat in cauo Dē
uaco dū quodā maior strā orgit
a ceteris cōcordia disiūgit ⁊ quasi
quo plus sapiūt eo a concordia
pacis deseruisse alibi inuenit
Quid p̄emchpās vectus dicat
Habete sal in nobis ⁊ pacē habe
te inter uos Sal quippe sine pa
ce nō valentꝰ est donū sed dap
nacōis augmētū Ipse enī qui sp
melig sapit eo deteriꝰ delinquit
⁊ dēuero maxillabit⁹ marcbit⁹ stulti
tiū quia prudēs si voluisset po
tuit vitare pcm Cumbꝰ rectē quer
p iacobū dicitur Quod si zelū amā
rū habetis inter uos ⁊ cōtēciōes ste
t cordibꝰ vestris nolite gloriari ⁊
mēdaces esse aduersꝰ veritatē Nō
est ista sapiā de sursū descendēs
sed terrena animalis diabolica Que
aūt de sursū ē sapiēcia p̄mū quidē
pudica ē deinde pacifica pudica
videlicet ⁊ caste intelligit Pacifica
aūte quia se p dilectionē nimie a
sordicie distinguit Amonicꝰ ste dis
cordā ut nouerit q̄ cū dei nullā
boni operis deo placiōnē imolat q̄
dui a p̄ximoꝝ caritate discordat
Sepūt nāq est si offert mug tuū
aūte altare ⁊ ibi recordat⁹ fuerit
quia frater tuus hꝫ aliq̄d aduersū
te Relinque ibi mug tuū an altare
⁊ vade prius reconciliari fratri tuo
⁊ tūc veniēs offert mug tuū Dē
quia salua proprie pacificatiū est
quoꝝ hostia repellitur quia inter
cedibilis culpa nostra nā cū nulla
secta homē requietibꝰ diluat⁹ pec
cata q̄ata sūt mala desperādo cū
nisi extincta finditꝰ fuerint Alo
subsequi nō p̄mittit Amonicꝰ ste
discordes ut si aures a mandatis de
lestibꝰ declinat mētē oclos ad con
cupiscēda ea q̄ nō timēs vetant
aperiat Item q̄ sepe auctor vnio
cuiusdā generis se se co valando
specialiter nō deseruit Ad gregatis
alia lucrata pascue quia si pollo
aspicias concordiā sibi inronabit
natura docuit quātū malū p dis
cordiā irrationabiliter natura p̄mittat
quando hoc a rōnis meritone plus
q̄ illa nocu nāli cauēdit Ac cōsi
mōnicꝰ ste pacati ne dū plg quā
uis est pacem quē possidet auctor
ad ppetua vemēs nō apparet placi
tus cui grauis meritoꝝ meritū rectū tra
quillitas tēperat ut quo nō ste mo
lesta q̄ tenet eo mg amabilis fiat
q̄ vocant Est quo delectat pricia
uoco nō acquirat⁹ etnia vos p̄mer
ces vanas laqueos cū terrenam
pacē a propria disiungit atq; ad
ventura disiūctos ex pmis puocat
Ayt pacē relinquo nobis pacem
meā do nobis Relinquo si fis
toria do mansura Si ergo ī eā
q̄ relicta est cor figitur nūq; ad
illa q̄ data est pueni pax ergo
p̄ceb ita tenēda ē ut ⁊ diligi de
beat ⁊ cōtēpni Nec sīmo deinde si

Iudicium diligere debet anima in culpa
capiatur non & admonendi sit pa
cem habere cum omnibus et pa
cem sanctimoniam quam nemo videbit
quisquis recedit a pace et disiungatur
a deo humana fere omnia metuit
mecum sedet discessione ferat
Quid est cum pace tristitia mixta quid
pestifera pace eterne Quid dome
tibi esse potest quia vestigia in
pulvere impressa diligere sed ipsum
a quo sit impressa non amare aliter
david deum tamen se ad fidem pacis
interne roborauit testatur se cum
malis habitare non tenere dicens Nonne
qui te oderunt domine oderam
& super inimicos tuos tabescebam
Perfecto odio oderam illos inimicos
factos sibi michi Inimici etenim
dei per peccatum ab odio abisse est &
se facta sibi diligere & quod fecerunt in
reparare Mores prauos primum
& vite prodesse Pensandum est
ergo quando ab ecclesia pacem quies
quanta culpa cum pessimis tenere pax
si perpetua tanta hec valuit in hostia
Deo obtulit quod omnia se pro deo
pravos inmanes operatus est Ille
est qui Zebi Clau assumpsit tribus
gradibus per castrorum media tripsit
qua ferendo voluit pacem per
rabidos dei manu dicta est roborasse
Ultimi finem pertinacium civium spe
nes gentium ecclesie cum malignitate
pauli & ira dei irati placuit
Ultime premisimus verbum dicit No
lite arbitrari quia venerim pacem
mittere in terra non veni pacem
mittere sed gladium Malos magis
cum decuit amicitias ultimum culpis
ligamine Non Josephus qui tot
de ante acta vita premissis actibus
De adhuc magis alios pene pene
parricidio maculavit Cum per dum
ad perpetua dicat impio precibus aug
ustum & & hinc qui oderunt domi
nicam ingressi Idcirco quidem fra
dum mandat sed bona opa duc

ta sit mittere eos qui abstulerat hinc
de terra uida Ab illis enim qui fi
nem vitam est corpus ut disrumpat
quo pulsi ad eius vita immo co
gebat admonendi sit pacem nec
ad correptionem verba proferat te
nendo pacem sibi pertinaciter demi
dent Persequi admonendi sit ut
eadem pacem delexisse integra mihi
sit tenenda quia misceri a vanis
sibi detrimentum turbat Et vere
prouide dauid se plangit fecisse Cum
dicit Cum hiis qui oderant pacem eram
pacificus cum loquebar illis impugna
bant me gratis Ecce & loquendo im
pugnabar & tamen impugnata erat
pacifica quia nec mutuo cessabat
reprehendere nec reprehensos neglectui
amare Amice etiam paulus ait Si
fieri potest quod ex vobis est omnibus hi
minibus pacem habentes Quoniam cum
discordibus ut pacem sit hominibus ha
berat Dominum dicens Si fieri potest
atque subiungit quod ex nobis est Difficile
quippe erat ut si mala acta corripe
rentur ibi habita pacem habere possent
Sed cum temporalibus pax in periculosis or
dibus per mutua metuenda confundi
inmodica mater est in nullo corde seruie
Pacem itaque agit quod ex nobis est de si
parte dicat Cuius pax ex diuersa par
tis consensu resistit Si ab eo qui corri
pitur expellitur integra tunc in
ea qui corripit mente teneat Non
de cuius discidio gaudet dicit Si
quis no obedit verbo meo per epla
hunc notate & no commisceamini illo
ut confundatur atque illico adiuget Et
nolite ut inimicum existimare illum sed cor
ripite ut frem Ac si dicat Quem
exhortando ei illo soluite sed mecum ira
illum medullitus castigate ut peccati
mentem sic vera distendia ferat quatenus
pax a vestris cordibus nec alienum
discedat Ec

De luxuriosis et pacificis c. 24

Hactenus admonendi sit feminas ju
gia atque alienigenas fieri Amo
nendi sit qui iungia seminat ut ruig
sit sequaces agnoscat De apostata
quippe angelo scriptum est Cui hom

messi Zuaia esset mserta ꝺminꝰ
homo fecit De aug erã membro
per salomõ dicit Homo apostota
vir iutilis gradatur ore puso ãmi
it oculo tent pde digito loqui pau
ro de machina malũ ⁊ in ami tempe
iurgia seminãt Bene quẽ seminate
iurgia dicẽ voluit pus apostõ nom
nauit quia nisi mare supbiẽ agit
a conspectu creatoꝛis primi mq a
uaspiene metẽ cadet ffert postmodũ
ad seminãda iurgia nõ tenuit Lui
rẽ descripsit qꝺ ãmisit oculo digito
loquẽ tenit pde Iurator nãqꝫ est
custodia q ordinata extremũ seruat
membra Lui ergo statũ mẽtis pdidit
subsequẽs fama mõstrauã moꝝamq
finit atq exemplo nobilitate medi
tat qꝺ illa mirabili iudice subsistat
Audiat ergo iurgioꝝ seminatoꝛes
quid septẽ ẽ abusti pdicatoꝛ qm fi
lij dei vocabuli atq edocto colligãt
Lui si dei vocati filij qui pacẽ seminãt
pacis dubio scitabne sit filij qui eã
fugiũt Qui aute qui p discordiã
reperã a vidistis dilexiãt arcessiũt
Lui ⁊ p bonis apis fructꝰ ẽ pius acti
lig pferũt pfecto illa fructꝰ sit qui
no ex veritate cultꝰ oriũt Ayme
ergo ppellãt seminãs iurgia quã
multiplicat pectꝰ qui eoꝝ dñi vnã
naturã ppetiũt ab humanis cordibꝰ
cuncta simul virtutes eradicãt In vno
eni mala dñica pagut quia semi
nãdo discordia cunctis nimiꝝ que
mi omi virtuti ẽ ꝺ exstirpauit Lo
aute michi placuit ẽ ꝺ deo amicute
dilectois michil despectabilq ẽ dialo
cetmicãe cuncto Lusquis ergo semi
nãdo iurgia ꝺlectoꝝ premoꝝ petimit
apostꝰ ideo familiãꝝ scruit Lua q
ille perdit amissa ꝓhãt iste rabiat
cordibꝰ subtilioꝝ ab iter astesoꝝ
abstrahit Ac contra amonendi sũt pa
cifici ne tũc arcanis pondꝰ lemat ꝑ
inter quos fundãt pacẽ delicat ig
norat nã grauat multũ nocet Si v
tilitatis deest homi ꝺtã ẽ valde est
noxiũ si nõ deest malis Si ergo p
uersitate nequicia ẽ pacẽ uigi pfecto
cor malis actibꝰ rabuit augetur

Lua quo sibi malicia crescunt eo
se robustiꝰ homoꝝ afflictombꝰ illudũt
Ayme nãqꝫ est qꝫ contra despnati illiq
vasa sti amicepi pdicatoꝛes diuã
voce beato pl dicitur membra eoꝝ
mi cum rapacia sibi hinc sub sãna
mantur specie de cis statutis phibe
ona vni cõiungit ⁊ ne spinculis qꝺ
uidit pedi cas Decipiendo quippe illiq
quo nlla mitior se discordie adiũctare
dimisit sti eo in bonoꝝ gnia nocte glo
meri Lui ergo inquas pacẽ sociat
iniquitatẽ vitijs amsitat Lucia bonoꝝ
detrimẽ despnit quos ⁊ vnanimes
pregrinã vni pdicatõ egregiũ gnii
phalsoꝝ seductoꝝ ꝺ pcurioꝝ deprẽ
hensa mitior semetipsũ diuidẽ studuit
quos contra se vnitos grauiter vidit
Lui clamauit dicẽs Vuri frameã
ego phaisey su ffilijs phaisoꝝ
de spe ⁊ resurrectõe ego iudicor duꝝ
reducere spem resurrectoꝝ esse
negarẽt martyꝝ quia phaisei nũ
quã pcepta eloquij cedere fuerã
pcuioꝝ vnanimitate dispersos est
⁊ dimissa turba Illeq paulq exint
Lue iuxta vmera pius vnanimit pfit
amonendi sti iugi qui facile pace stu
dio acquirit ut primoꝝ membꝝ pius
dedicat amoꝝ mitame pacis mfide qnis
cis postmodũ valeat detector pax
pdesse ut dñi cor cor illiq cogni
tõe sperne nequaq ad nequicia ex
emplo precipe capiatur Diuiq stp
nã pudet terrena nllo mõ ad vsꝰ
sue detmãdos melingit Lũ nõ pos
quiq tales sti ut noce homib nequeat
etiã si cõcupiscat Inter has minꝝ
debi terrena pace constrei ⁊ prius qua
ab eis valeat supna cognosci vt hij
si quos retia ducentes ira malicia
sue mpietatis exasperat sateꝰ ex pe
nni amãꝺ mãsuetꝰ ⁊ quasi cuiꝰ
no ad mela trascat ut ad illã que
a se longe ẽ pacem conducere aste
dant

De mitigandis rebellibus

Verba legis et no rete Ca 26

Hiter amonendi sũt qui stulticie
vocabula nõ rectẽ intelligũt atq
aliter qui rectẽ quide intelligũt sed

hr hyudie nō loquit amonitꝰ qꝫ primꝰ
qui sacrilegijs verba nō rēe mellitꝫ
ut ꝓdat quia saluberrimū vim pesti
in venenū sibi poculū vertit ac per
medicinale ferru volnē mōrli se se
runt dū p hec scna in se pānuit p
qd' salubriter medē sectanda cauta
ta debuerūt amonitu ste ut ꝓdat
qd' spūa sacra in nocte vite ꝓsentꝫ
quasi quedā nobis lucna sit pēta
tq minꝰ vā dū nō rēe intelligut
de lumīe tenebrosꝰ Duos videlis
ad mellem pcuū nitentis pisa nō
rapet mꝰ superbia mflat Dū em
p ceteꝝ spectet se arbitrā sequi
alios ad meliꝰ mellecta despiciut
atq qd ut apud mpetū fulgur ste
sbi nomē mitorquat studeat sumo
ope 7 ab alijs rēe mellecta destruē
7 sua pūsa roborāe Vn bene per
ꝓphetā dicitur Seducat pcipitia
tha Galaat ad dilatādū fīm
suū Galaat aūt acerbꝰ testimōy
mtpretꝰ 7 quia cuncta sunt cōgregat
ecclē pat cōfessionē seruit testimō
veritatꝭ Nō magnue p galaat arta
expm 2 q ore cuncto fidelū quasi
de deo ste vera testā pugnauerūt
aute ale venit q mellectuꝫ verbi
de duob amonite cōpuit si ad per
fectū tempꝰ venat concepta intelli
gentia bonū opꝰ cessatione ste pa
ratur Cum ucro suū dilatat est
opionis sue nomē ostendē Scribe
rut ego pregnates galaat ad dila
tandū tritū suū quia videlicet ye
retici mētes fidelū q ia alioꝝ de
veritatis mellectu cōparāt pcuta
pdicatōe pcimut 7 ste sbi nomē
detrahut pauciores turba ia de vi
cōcepte grauida corpꝰ gladio
scindut 7 quasi de corde sibi opio
patiut Quos ergo cū conam mysteriū
ne pcepta seruāt amonitꝰ priuꝰ
mōre est ne ianue gladiꝰ quarant
Dei em rudie clausis absidituꝫ
cōsequet 2 cum pcuū assertionis
aperiut amonitꝰ ste cōta ne cum
rēe dissidijs q gentilibꝰ legē

dei q ideireo dā est ut sēpiterna pena
ne pibeat eide ipe in pena sac
ficat varīt Vn p ꝓphā queritur
dicens dedi eis frumētū vīm
7 olū multiplicaui eis auꝝ 7 argē
tū q offerut zbahal ffrumēti q ffe
a domō accipimꝰ quādo nī dctō ob
scuris sub duct tegmīe hē per
medullā spūs legis mterna scientiꝫ
uenū sui nobis dom ꝓstat cū sēpi
ne sue alta ꝑdicatōe nos inebriat
Oliū quoq nobis tribuit cū ꝓcepta ap
nobis vita nrām lenitate dis
ponit Argētū multiplicat cū nobis luce
ueritatis plena eloquia subministrat Au
ro quoq nos ditat cū cor nrm mīsꝰ
sumo fulgore irradiat q cuncta ysa
tici hr balaal offerut quia apud
diuos suos verba corripte dia melli
genda placerut 7 de frumēto dei vi
no oleo 7 argēto pariter 7 auro
galtane sacrificiū emulat quia ad
arrāe discordie verba pace mdnat
Vn amonitꝰ ste ut ꝓcedat qua dū
de ꝓcepto pace pcepta mēte distor
dia fraūt iusto dei exame ipi de
verbis vite moriūt Ac contra amonitꝰ
qui rēe quide verba sacrilegijs mellis
fluit sed hec hyudicer nō loquit Dat
ni duob sermonibꝰ prius qua cos alijs
ꝓferat sententijs requirit mlteq
alioꝝ facta ipi se detexerut Est trie
recte cuncta de sancta scriptura sen
ant hec solū qd per illam contra
dictos dicitur nō accendat Omnibus
quippe cōa 7 imperita medicī est
qua alienū mederi appetit 7 ꝓpe
riculū qd' pat 2 nesciat Ceu ergo va
dei hyudicer nō loquit statim ꝓfecto
amonitꝰ ut cū medicamīa apponit
prius vitos sue pestis mpingat ne
alias medēdo moriat 2 amonitꝰ dat
ut cōsidat ne a virtute dicti qli
tate discordet Ne loquendo aliud 7
ostendendo aliud ꝑdicet Audiat itaq
quid scriptū est Si quis loquitur
quasi sermones dei Ceu ergo q pro
ferut 7 de ꝓphis nō hyudicet Laude qi
de ꝓphis iudicet audiat quid scriptū
est Sicut de deo cōta deo in xpo

laquim⁹ Re deo cm̃ ora deo laquitur
Cui pdicator vm̃ 7 quia a deo acce
pit intelligit 7 placē deo p illud nō
yomibg queric audiat quid scripturi
est Abyssmare est dm̃ sib arrogāb
quia vocibg dū in verbe dei ppria
gloriā dei queriť quē dantē audit
Cuiqi laudis sue posspone nequaq̃
metuit a quo ysa rpm̃ qđ laudā acce
pit audiat quid pdicatōr p salo
dicitur Bibe aquā de cisterna tua
7 defluenta puteo tui derivēť fontes
tui foras 7 in plateis aquas diui
de Habeto eas solo ne sint alieni
participes tui Aquā quippe pdicatōr
de asterna sua bibit cū ad cor suū
redicē primus audit ipē qđ dicit Bi
bet fluenta sui putei s suā integra
de infundit verbi dō bm̃ subin
gitur Derivēť fontes tui foras
7 in plateis aquas diude Quem
quippe ē ut rpc bibat 7 tuc pdi
cator alios influat Ffontes itaq̃ fora
dūtaxat est exercitus alios vim pdica
tionis infundē On plateis autem
aquas diuidē est in magna audi
toz amplitudine nūc vnū quodq̃
diuina doctrina dispensare 7 potenz
Quamdiu gloriē surripit dū semo
ad multoz notitiā currit postquā
dem̃ ē in plateis aquā diuide aptē
subingitur habeto eas solo ne sit
alienus participes tui Alienos quippe
malignus spūs vocavit de quibg p
ysaiam̃ tempore hoc dicitur
Alieni insurrexerunt in me 7 fortes
quesierunt aiam̃ meā Aptē ergo 7 in
plateis aquas diuide 7 tm̃ solo habe
Ac si aptē dicat Sit nec est vt p-
dicatōr exercitus semias quatenz p
claustra de inmundis spūibg no quippe
Ne ni diuini vi ministēs hastes
tuos ad te participes admittas ergo
ergo 7 in plateis diuidi 7 tm̃ soli
possidendi quādo 7 exercitū late pdica
tionis infundis 7 tm̃ per ea ignianas
laudes assequi immemor ambimo De
pdicatōr valentibg et hic formidi
nibg et dño valentibg et cessāt
notut. Ezech.

Aliter amonēdi sūt qui cū diligūt
pdicatōr vallant p munia hūi
litate formidat Aliter amonēdi
sūt quos a pdicatōr inspectu vel
cetus plebis 7 ni papinas impedit
amonēdi sūt qui cū pdicatōr humilit
atq vbiliter possūt imadūta tamē
humilitate refrigescūt vt ex medii copidi
tatē colligant quanti in maldibg de
linquāt Si cui indigentibg prēb
ipi quos lucri potuit abstondat
Aduersos pail dubio calamitat
exhibuisse Hic ergo reatu astrī
gantur aspiciat qui dū peccantibg
fratribg vim pdicatōr publicūt
morientibg vite remedia abstondūt
vm̃ 7 bene quidā propheta dicit Su
pbos abstinuit 7 thesaurus illius
q valitas in oreisti s pplo fames
adtererit 7 ni frumenta seruarit
auaros pail dubio mortē exstorsit
Sua itaq̃ pena plectēdi no pdidit
q a fame verbi alios pemit ipi pa
nem propte gratie no insumit Qui
7 bene p salomōz dicitur Qui abstō
dit frumenta maledicitur pplis ffru
menta quippe abstondē est pdicatōr
sancte aput se verba retinē On pplis
malis quispi maledictā quā ni solubi
tulpa silencii p multoz quasi cor
gratie potuit pena depnā Si medi
cinalis arte nunc ignorāti fm̃ fidei
ranicatē 7 tamē sēme recuperent
sp̃ecto pem̃ spūale morte de solo
corpore punitet Quanto autē culpa
inobliatiue appetat qui dū cognoscit
veritatē metui odit ea negligit
sermone verbo vm̃ 7 bm̃ p pplm̃
dicitur maledictus qui phibet gladiū
suū a sanguine Gladiū phibē a
sanguine est pdicatōr vm̃ a carna
libus vitiis interficiendis retinē Deq
pursu gladio dicitur Et gladius meus
inebriabit carnes Ubi itaq̃ tu apd
te sermoi pdicatōr occultat Contra
se diuinas sententias terribiles audiat
quatenz ab ore cordibg tumoz timoz
expellat Audiat quid spūs Ezech

talenti qui uerbigene ustiut cu sotcay
diaconus amisit audiat ꝙ pau
lꝰ ad ꝓa primos scribit mudꝰ ꝙ
cor fidelibꝰ uiris no ꝓpat dicꝫ
Christꝰ nobis hodierna die quia mi
hi si a scripturis hanc no cum subtili
go ingenio amonacꝰ uob de cultu dei
audiat ꝙ uox euangelica amonet
soli ei dicit Cui audiat dicat ueni
ut nimiꝝ cui se uox interna ostendat
illuc etiã damnãdo alios qm ipe inpi
trahat nec claustra fores etiã uacuã
cuenit si uocati uocanib⁹ appinquat
Audiat ꝙ Ostendisti qui a uerbo mi
nistrio fecisti illustri supno huic mag
no uate pcepisse scripm repleꝫ dat
dicꝫ ue mihi quia tacui audi ꝙ
per salomonẽ in illu pdicatoꝝ stilꝰ
multiplicari ꝓmittꝫ qui ni hoc qd
obtinuit torpore uicio no tenetur
aut nãq dia que benedixit ingre
uabit Et qui meditat ipe teb'alit
Cui eni ceteꝝ pdicãdo benedixit
Increpauit augustꝰ pigricie ꝛcipit
ꝙ dñi uinee claquij audiuit nec
mederi nõ desinit uotꝰ multipli
cati nunciat mebra ceciderit Audi
at ꝙ dauid hoc deo in mente abdi
dit qd pdicatoꝝ gratiã qua accepat
no abscondit Dicꝫ Cere labia
mea no polybdo domine tu cognos
uisti iustitiã tuã no abscondi in cõde
mo ueritatẽ tuã ꝙ salutare tuũ
dixi Audiat quisq ꝙ sponsꝰ ecclesiã
ad spõsi dicitur in cantico canticoꝝ
Q habitas in ortis amici abscul=
ta uultat facie me audire uocem
tuã Cere quippe in orto habitat
q ad uiriditate intima dei cultu
plantata uoluntꝫ seruiat Cuiꝰ uocẽ
amicus auscultare est electos ecclie
rum pdicatoꝝ illuꝰ desiderare qua
ꝑfecta uoce sponsꝰ audire desiderat
qui ad pdicatores suos p electoꝝ
suoꝝ ora angelꝰ ait Audiat ꝙ ipe
magister tu magistrꝰ dei ppe ter
minet ꝙ assumi ad uite gaudia
diuꝰ uiberet apte dei dei de mo
straui exstet que ꝺ diquietu uita
matutine seruet dicꝫ Si quis
est dominꝰ iugatus ni ꝙmat uir
gladiũ sup femur suũ ste ꝙ redire
de porta usq ad portã p mediũ
castroꝝ ꝙ occidit unusquisq proꝝ
amicũ ꝙ ꝓximꝰ suus Gladiũ quippe
sup femur suũ ponit ẽ ꝓdicatoꝝ stu
dii uoluptatibꝰ animꝰ amatoꝝ ut
cu sancta studet dicere curet Nece ẽ
illicitis suggestionib⁹ edomãe De pau
lico usq ad portã nre ẽ a uicio usq
ad uitiũ ꝙ qd' ad mente maꝝ ingredi
merepadꝰ disturbe p mediũ uare
strꝝ eccle ẽ tam equate mẽ etiã
uite ut qui delinquentiũ culpis de=
darguit ni illis se debeat superem
dominãe uoluntꝫ subiungi Occidet
q uir fratrem amici ꝙ ꝓximꝰ suus si
q amicũ ꝙ ꝓximꝰ mactauit qui ex pu
nida uicerit nec ab increpacõe gladii
eis quos p cognacõe diligit parcet
Si ergo ille dei dicitur Cui ad se
rendã uitia zelo diuini operis exci=
tatus ꝓferre se ex dei dignatꝫ q
nquiatu sufficit increpare uitã carna=
liu reuocat At contra amonẽdi stili
quos a pdicacõe officio ut impediꝫ
uel eras ꝓhibet q tamẽ pauitãe
impellit hic dñi pbi tuli omis officij
pauitate arrogat uitã suã pibere ꝓ
nclignacõe abstinduit q tu arripiat
tempestiue q no ualet pardat etia
q implere tempestiue quãq potuisset
Atq stultu qua ira grue collat ostẽde
uste ostendit amisisse amonẽdi stili
ut cõsideret q pulli auiũ si ꝓ ante
pennaꝝ ꝓfectu uolãe appetiuit ꝙ
ire in altu cupiũt nde in ymã demer
gunt amonẽdi stili ut cõsideret q ei
structuꝝ recentibꝰ nec dñi solidatꝫ
si pigneꝝ ponderi ꝙ ꝓpont no ꝙ
intactũ sed ruina fabricã amonẽdi
stili ut consideret q ꝺ cepta soboles
femine si prius qua uiri furmet ꝙfe
cte nequaq̃ domiq sed timulose re=
plent Ymo ẽ eni q npa ꝛcta q
repere quos uelli uolucre potuisse
ut eni daret ne ꝓficere pdicare
ꝓsumeret ꝓsciꝫ pascue disciplꝫ
De uitte pdicatoꝝ mistice Illico

aduigit vab autē sedet in cathedra
quousq; mduam in virtute de alto
On quidē quippe sedes si intra meas
mras nob clausa cōsringis ne
loquendo exteriꝰ euagemur vt cum
virtute diuina pfecte mduim hīc
quasi a nobis metipis foras eram
alios instructas exeamq; Vnde per
quietā scripture dic. Adolescens iuxta
in cursu tuu vie tue si vis intrare ad
ducat tua vita tua pedes tui ad
ductor ecclie Ante tredecimale tempus
On tanta mihi fides voluit homo ut p
spiritalē salubrem mihi tmas mihi
daret in hac eā qua iam non possit
pferre vite gram nō mihi pfecta cha
ritas Spūs quippe sc̄s cū suis fluxis
amoꝛ duabꝰ in mansit puer ihesus
in templo De quo parentibus requisito
paulo pōst subditur Inuenerunt illum
in templo sedentē in medio doctoꝛ
audientē illos et interrogantē vigilanti
mag cōsideratiōi pensandū est q cū ille
duodecim annoꝛ esset in medio doctoꝛ
sedens nō docere sed interrogare inuenit
Deus omnis sic ostenditur ne mysteria
que hoc audeat si ille puer docere
interrogando voluit Cum p diuinitatis
potestatē omnia sciē ipse sue
doctribus miscuit Cū vero p paulū
discipulo dicitur pape hoc et hoc
adolescentula nra nemo contemnat Sed
nob est q in sacro eloquio aliqui ado
lescentia iunctis vocib q actus exercitij
Dei palmites ad medium vsq; deducā
Cum aut dicitur iuuenis in adolescentia
tua Si enim vnū esse vnusq; non
discernat q nouellat in adolescentia
iuuenis no vocat De hijs q̄ nra
ppetam et q̄ no ppetat Cap 28

Hinter amicos sepe qui in
hac q tempoꝛalit appetit
ppetant aliqui aliter qui ea quidē a
mundi spe corripiscit sed in aduersitate
labant fatigantur Amicitia namq;
spūalis qui in hac q tempoꝛalit appetit prae
parantur Ne diu tecta ad ventum

supponāt dantē quoꝛ negligit Nec
ipse q̄ dantur amat figunt ne pedē
nacti pro patria patria deserunt
Ne subdia itinera in obstacula pcedāt
uertat ne nocturno lume delectanti
thalamū solus vide figuratē amicitia
magis est ut quisq; in spūalibus cōsor
tibus calamitate solacia nō auferat p
mia ecclie ordinat Sy cōtra fraudis
inuidia mētē erigat ne in ea de tota
dilectōe certis gaudeat Cum quis
aures p pparatē qua virtutū apud
iudicē cordis mentis vite amicoꝛ
nō repperit fauoꝛē vite hīs cautior
et martis ppetue detractiōi vertit
Vnde est cū q idonios spōte q
uincēdaē se se sua pspectare rebꝰ
queant i quib mundi successibꝰ letaē
materia nō detur Sed aut terra
mota sibi in ydriatē cū gaudio et
toto corde et ore quibꝰ verbis ppēdā
q nō solus quia gaudeat descripta
replensponie seruanē Vnde salamo
nit Auertis spūalibꝰ mitas fiunt eos
et subtilitas pspectus illoꝝ pdit illos
Vnde paulꝰ admonet dicēs Cum omnia
tentate nō pessimē et qui bonum
hac mundi tēpꝰ nō vitat ut viz
ne nobis suppetat exteriꝰ deser
uiat quib a supne delectatiōe stu
dia animi nō flectat ut luctū nobis
interne temptatiōis pēsimacia
operet cū in exilio patrie subsi
dium placet et quasi felices nos
hīc existimare gaudeam qui ab eternis
nob mitis mysteriis terminus
Hinc itaq; est q doctoꝛi vocē dicat
ecclia Laua aues sub capite meo
et dextera eius amplexabit me Si
mysteria dei pspectare videlicet vite
primi quasi sub capite ponitur q̄
misericordie primi amoris pmit Dexte
ra dei eā amplectit quia sub
eterna eius beatitudine tota dies
nose cōtinet Vnde virgo p psalmi
dicitur Longitudo dierum in dexte
ra eius in sinistra eius illius diuitie et
gloria Diuitie itaq et gloria quar
sunt habenda docuit Que in sinistre
posita memorauit Hinc pōm

ayt Dalim nie scrit dextera tua neq
tm mau ayt sed dextra vr vid dicet
dicet etnā salutē querē indicaet
Ihc nō spūs est Dext magna tua dne
confregit inimicos Thostes cū dā in
multa pfecit in dextra stringunt
qua plenaq pfecto vita penuas de
uat sed adiecta eterne beatitudinis
decpiat āmonēdi stp qui ni hō mūdo
prospan q sollerter cōsidaet q
pnte vite pspeitas aliqn dauco da
ut melioēi vita pueet aliqn vero
ut metuū plenis dapnet Qhic est
cū qp plebi ysrahel liter chana
tanea repmitti ut quadocūq ad
eterna pcūda puoc nagi cū si
rudie ille ppte pmissionib dei in
longitū tdet si a pmissoē nō a
uersus aliquid papisset ut orgi ad
eternoz fidē tuis roborē nequaq
solūmō spe ad ret sed rebus quasq
ad spem traheatur Ced liquide pb
testatur dicēs Dedit ab regnoēs
gtem a labōe pplox possidaeit
ut custodiat iustificationes eius
legē eius requiraē et tī largiēte
deo hūana mēs boni opis ipsius
nō sequi conde mitta pia rectī
sustinis inde dapnetur Qhic cū
p pb nesti dicitur Dcaesti cōs
tu allegarent Lua videlicet
tī tm opa reipbi diuis opibus
nō rependit tī tot se hic defecit
afflictibus pspeitatibus immittit
vii exitibus pfecit inde ab inimis
cedit Qhic est qui in misteno ecc
cuare diuti dicitur Scripsit bō
ii vita tua Dauco cū alona
hic recipit malos vt illic mala
plenis recipet quia hic fucata
nec pax bona cōcepta At cōtra
āmonēdi stp qui ea quidē q mūdi
stp cōcipistit sed tamē adiutare
labore sangtalit vt pollicita cōpl
daeāt ppendāt qp exitus dispo
sitorq auctor quāta stip cōs ti
cia vigilet quasq in sua nō re-

laxeat Ego quippe qui lyricq de
sperat cōcedit ut quicq cōcipistit
accipiat nia qui sanari posse edit
a multis q apparent plebeiue pueri
numis sibitalymis quibus tota est
patrimonia ygredibus refertuaq Qhic
cū ergo de spe eterne hereditatis gau
dia signat quas adueniat pte
tempalis ymitat quia si salubres
nō impetrāt coelest audientes polo
discipline regnū diuia dispēsatio
non firmaet āmonēdi itaq stp q
m ynis q tempalia cōcipistit ad
uersitate labare sangtatur ut pollu
ate cōfidenit ut plerūq ustos eccā
tī porcina repalie sustulit vel dud
laqueū culpa cōplendit nia sicut
In prosi volumē lymq pte diximus
David deo amabilis pcessor fuit i
seruitio quā tī placeat ad regnū
Dauid nagi amore deplicenti adu
sarii seruē timuit Nec aute hu
iuscē pniciosē hostilē mbre eccā
sub studio fraudis extinxit Quibus
ergo opib quib pūtē quib gladiis
queat insecē si illi extorserat nocia
q hec habuit nō quesiua Quibus mi
hec sunc magnis dissimilē labōe sal
uabit si ille in ynis culpa iustificeni
ete turbatus est qui ad hoc sunt deo
allegati ppatati āmonēdi stp ut cōsi
derēt qp salomō qui pōtifex sapientia
vsq ad ydolatria recidisse dicit
quidni ? hoc mūdi pericula qua cede
ret adiutatq habuisse meminēa sed
deceptā sapientia fundit cōdescendit
ad illa uel infima Hilariusq discipli
na custodiuit Dē

De quinque sensibus et libro sensuum Capitulum

Liber āmonēdi stp cōiugio
obligati aliter a cōiugiis
nexibus soluti seu liberi āmonēdi nagi
stp Coniugio obligati q stp alterius vi
assim cogitet vt sic corp quisq placere
studeat cōiugi ut nō displiceat cōditori
Hic ea q ymq mūdi stp agnit qp tamē

appetẽ ea q̃ dei sp̃s nõ amittat Sic
de bonis p̃sentib⁹ gaudeat ut cũ in
futuꝝ sollicita mala ẽtia ptimescat
Sic de malis tẽpalib⁹ lugeat ut cũ
cõsolacõe integra spem bonoꝝ ꝑcipiẽ
sequat quatẽꝰ dñs m̃ster noster q̃ agit in nobis sciat q̃ appe
tat De mala mundi cor fugat cũ spes
bonoꝝ celestiũ roborat ne bona p̃sen
tia despiciat cũ se suspecta subtrahi
iudicũ mala ẽtia timeat Denig aĩa xpiã
noꝝ cõiugũ infirma & infidelis plene
cuncta tẽpalia despicẽ nõ valet & hĩ
etiã se cõiugẽ p desiderii vanitatẽ Quã
uis i adiutoriũ cõmune mutuum iungat
sexus ꝑpetuã tñ sobolem ꝓpagare cõualescat Et si
habẽt q̃d̃ mundi sp̃s i fructu ultimo sperẽt
q̃ dei sp̃s i fructu pudicõie ne totũ se
ad hec q̃d̃ agant cõferant ne ab eo q̃
robuste sperare debuit fiducia mutent Qd̃
bene & breuit paulus exp̃mit dicẽs quia
uiuẽs uxor quã nõ habuit sit & qui
flet nõ fletus & qui gaudet tãq̃ non
gaudẽs Vxor quippe quasi nõ habet
habet qui sic p illã carnali cõsolacõe
utitur ut hĩ migẽ per sua opa a melio
ris itẽratõe retractus me sub amissõe flen
tatur Vxor q̃ppe quasi nõ habẽs habẽ
qui transitoria cuncta esse cõspicit Vxa
carnis ex mente tollat Sed ẽtia gau
dia spũs ex desiderio expectat Nam
flendo aut flere est sic exteriora adipi
sci ut hĩ noceat etiã spei cõsolatio
ne gaudẽre Et ruisus nõ gaudẽdo gau
dere est sic de infimis aĩm attollẽ ne
tamẽ magna desinat aduersa formidare
Vbi quidq̃ apte post subdit Prout cuiq̃
figura huius mundi Nec apte dicit Ne
iure existat mundũ diligere cũ & ipse quẽ
diligi nõ pot stare inuisus cor quidem
amantis uiginti dñs fugit quẽ diligi
tur & amatꝝ Admonendi sp̃s cõiuges ut
ea quibus sibi alligũ displicere ut placẽ
tes inuicẽ tollerent Et exercitus inuicẽ
saluarẽ Decipiũ uiri est Inuicẽ one
ra uirã portare & sic adimplebitis le
ge xpi Lex quippe christi caritas est
Cuius ille nobis largitor sua lõ cõtulit
& animis mala nra pertulit Dic
ergo legem xpi iniungis cõplemq̃ q̃

& nra uana uicissim cõferamq & nr̃os
mala pie sustineq̃ Amonendi quoq̃ sp̃s
ut cor quidẽ nõ tamẽ q̃ libeat ab
alio quaq̃ ab ipo tollaꝝ actendat
Si cui sua q̃ placeat cõsidet ea q̃
ab alio sustinet leuiꝰ portet Amo
nendi sp̃s cõiuges ut se i inuicẽ ꝑpicẽ ꝓ
libus memineris cuncta cõiuges & cũ mo
dẽre admixta sp̃s seruicẽ ꝓ
pagare & ad hũ referre i usu uolup
tatis ꝓpetat q̃ licet ea nõ exuat i ipo
tamẽ cõiugio cõiugii iura mutet
Vñ nec est ut exteris oĩbus doleat
q̃ pulchrã copule speciẽ admittat no
luptialib⁹ fedare Hinc e cui q̃ pareti
medicaꝝ celestis apostolꝰ nõ tamẽ sta
tuis mutuit quã infirmis medicina nõ
sanauit Dicẽs De quibus scripsistis mi
hi bonũ e hoĩ mulierẽ nõ tangere Propter
fornicacõis autẽ uocabulũ sua uxor
habeat & unusquisq̃ uir suũ habeat
Deus cui fornicacõis metus primitus posse
nõ sanctis p̃ceptis nõ ꝑtulit sed ne
fortasse in terra uiuẽs uetus exemplo
existeret Vñ ad huc infirmantibus di
cit Vxor uir debitũ reddat Simi
liter autẽ uxor uiro Cuncta dei in magna
lyncestarũ cõiugii alacr de uoluptate
laudat Paulo pg subdit Hoc autẽ
dico secũm indulgentiã nõ sm imperiũ
Culpa quippe esse iuenitur q̃ indul
geri phibetur Sic q̃ tãto crimẽ re
tractetur quãto nõ per hoc illicitũ
q̃d̃ agitur sed q̃d̃ ẽ licitũ sub modẽ
minꝰ teneatur Cui loth incestũ memet
ipo exp̃mit quia dũ sodomã fugit
Si tamẽ m segnis uenerẽ nequaquã
mox montana ingredit Audacter quippe
sodomã fugẽ & illicita cunctis remedia
declinãs Altitudo montis est mundi
na cõtemptus Vel certe quasi i mon
te sp̃s qui cor carnali copule illicet
sed hĩ extra suspicande prolis admix
tione debita in illa exigẽte uoluptã
te polluit Qui mortẽ quippe sibi ꝑ est
mpsi fructũ ꝑ agentes i carne nõ ꝑ
Qui morte stare & carnẽ carnaꝝ nõ mo
rte Sed mitis sp̃s à sceleꝝ quidẽ car
nẽ deserit nec hĩ i cõiugio usu sp
lutãs Admixta iura cõseruet Exiit q̃d̃
loth sodomã sed hĩ mox ad montana nõ

nō placeat ſe quia ad hūc vim ſa
dapnabilē relinquit ſi ad hūc ecclī
ſtudo cōiugalis publice nō tenet
Eſt uero ī mīc ſeruꝰ cūas q fugi
ete pluet mſerm quia vbcūq cō
ſbi p tēmcāa cōmſcet cōiuges 7
ſapſq ſcelerū fugiet 7 hī vcma ſa
liant quaſi pua ciuitate ineuiunt
d qua ab ignibꝫ depcdū quia cōiu
galis vita mchil quidē ī vrtutibꝫ
eſt mira ſed hī a ſupplicijſ ſeuera
cōſ cde lath ad āgtm dnt Eſt ciui
tas hec ſugita ad quā poſſū fugē
parua 7 ſaluabor ī ea nūq non
madica ē 7 viuet ī ea aīa mea ihū
ergo dicit 7 tamē ad ſalutē tuta
phibetur quia cōiugalis vita nō a
mudo longe diuſa nec hī gaudio ſa
lutis alcna ē ſed hūc m actoē hac
vitā ſua cōiuges qi m pua ciuita
te cuſtodiūt cū p ſe aſſiduis depca
cōibꝫ mcrcedūt Vnde rte pcr agre
lū ad cūdē loth dicitur Ecce ſuſcepi
hac ſuſtepi pcēs tuas ut nō ſubuerā
vrbem pro qua locutꝰ ē qua videlic
ſi deo placas fuiſſē nequaq talis
cōiugū vita dapnatur De qua dcp
tcōe paulꝰ quibꝫ ānonet dicēs Nō
lite ſtrudaē iuice niſi forte ex cōſē
ſu ad tempꝰ ut vacetis orōni Ac cō
tra āmoſtēdi ſtē qui legati cōiugiſ
nō ſtē ut pcepto celeſtibꝫ cō tenuis
ſeruat quis eos ad aīa mudi neq
iugū cople carnalib relmat pot quā
omnib legati cōiugij nō gnat nequaq
pdꝫ illecebꝫ tarpie ſolhcitudīs pre
mat ſed tato eos paracēs dicēs
vltimos quato ad expedicōē ducmat
nec quo nichilō agē vacēs poſſit
ſed ſamē negligit eo ſuplicia dete
riora meranturꝰ Audiat q paulꝰ
tū quoſdā ad celebandas grās ſurrec
nō cōiugū ſpernit ſed ciās mūdi
magſtratꝰ ex cōiugio repulit dicēs hꝭ
ad ultionē tē vinꝫ dicꝰ nō ut laqueū
vobis tēdā ſed ad illud qd honeſtū
eſt 7 qd ſine ulla tē predicat ſine ſpe
dimcto dei obſtrūdi Ex cōiugio
quippe tarpie ſolhcitudines pcedūt
7 dcīe mgē grām audiendē ſuas ad
nichilō ꝑſuaſit ne ſolhcitudine tarpe

gia ligarentur q ergo celebē nuptie ſe
culariū ſpernchi ꝑhibet 7 cōiugij
ſe naquaq ſubdit 7 nunc cōiu
gij nō eua ſine amoꝺ ſtē celebēs ne
ſine iudicio dapnatoꝝ myſtcā ſeminē
vacātibꝫ putet cū cui ſpernentes vi
cū paula tot omnibꝫ ecclīs ꝑſeuer
ijuis ſit cēata iudicabit dcōs Nap
ſpernatoꝝ nap rebelliū ſeductoꝝ nap
adulterū nap molliū nec maſculoꝝ co
tubernioꝝ nap furū nap auari Nap
ebriosꝰ nap maledicti nap rapcnoꝝ
regnū dei poſſidebit Ex cuncti ſpr
nentes 7 adulteros iudicabit deꝰ a
modꝰ tnap ſtē ut ſi tpenciam prellat
ſū difficultate ſalutē tollerat Cōiugij
portū petit Sepē quippe ē melius
eſt mbare quā cori ſine culpa ſtē ad
cōiugiū venit ſi tamē nec dū medi
cina deſuerit Nā q bona ſua maiq
ſubire ꝓpriē bonū mīq qd licuit illi
tbi ferat Sepius ē Nemo mittēs ma
ſua ad aratrū 7 reſpiciēs retro aptꝰ
ē regno dei Cui ergo ſpectāi ſtudio
tardabat retroſpicē cōtigit ſi relicta
āplexibꝫ huāe ad mūma retorquē

De ſtatu pēn carnis et cōiugii

Alligat amoꝺ ſtē pcepto carnis
cōſtij atq aliter ligauit
modꝰ ſtē pcepto carnis excepti ut mare
paltem poſt naufragiū metuat 7
pdicōis ſue diſtrictā ut cōtra phōs
regnat ne q̄ pg ꝓpria mala ſeruati
ſtē hac mpie mē ꝑpetrādo moriat
Vnde petrus aīe mīq a peccatis de
ſmenti dicitur Effrons martyrij
facta ē tibi noluiſti caribeſtē amo
nēdi tnap ut ſtudeat quatꝰ ſi accep
natiē bona integra ſeruare nolue
rit ſalutem ſpōta reparinat Tubꝫ
mimi nece eſt ut ꝑcedat In tā magī
no fidelū numerꝰ quā multi 7 ſe
illibatos cuſtodiūt 7 alios ab errōe
cōuertūt Quid ſtē ergo dicturi ſtē
ſi ſi alios in mteſtmte ſtantes ꝑſpi
nec poſt dapna reapiſcit Quid ego
ſi dicturi ſtē ſi tū multi 7 alios
ſeruū regnū deſeruit hīc expectare dūo
nec ſemetipſos reducūt amoꝺ vor

ptata cōmissa cōsideret 7 eminencia
deuitet Vnde pb̄ spīe iudex ꝑ
phēta cōrripit in hac mūdo melius
instructas ad memoriā reuocat
Quatenus polluī 7 fuit cōfundat
Sicut fformam sue in cōscripto in
adolescencia sua fformauit sic ibi
subiecta sic cat vbera 7 fracte sunt
mamme pubertatis cat in egipto q̄ppe
vbera subiūctur cū tempi huius mūdi
deposcit humane mentes voluptatibus
subiacere In egipto pubertatis nā
me frangit quādo naturalis fragi
ad huc inexperientie integri pudicie
cōcupiscēcie cōcupisce vitiatur
Amonita sic petrā armis exp̄ti
ut vigilāter aiam ꝑspicat post de
lictorū ad se redeuntibus dat quata
lemualēcia s nō sue pietatis exp̄a
dat Cū per ꝑphām dicit Si dimi
serit vir uxorē suā 7 illa recedēs
duxerit virū alterū nō reuertet ad
eū vltra numquid nō polluta 7 cō
taminata est mulier illa Tu aute for
nicata es cū amatoribus multis tamē
reuertere ad me dicit dūs Certe de
formitate 7 culpa nitet omnis iusti
cia 7 hī nobis pg lapsū redditā
bus nō iustitia sed pietas celebretur
ut hinc inde congregās si nobis delī
quentibus tanta pietate parcā a nob
net pl delictu redimitis quā in ꝑpe
tate petūt Aut q̄ ab illo aut super
mplusq̄ venia qui nō cessat vocare
post lapsū Hucusq̄ hēc per
phēta dicitur Cū post delictum
misericordia recedēs exp̄mit nō a verso
hinc dicitur Et erit cū tu vide
ris p̄ceptoꝝ tuū 7 audā tue audiet
vim posteriorū monēte Ysaiā q̄ppe
gemit dominus 7 fracē monuit quādo in
paradiso cōdito hominī atq̄ in libero ar
bitrio stāti quid fracē quid re nō fracte
dedit meruit Sed hinc in fracē targa
dedit cū superbiēs eius ausa cōtempsit
Nec tamē superbiēte deus deseruit qui
ad reuocandū hominē legem dedit Misit
patres angelos misit in carne mē mar
tirum apparuit ergo posteriorū fructus
Tunc erit qui ad redemptorē nr̄m gētes

7 cōcepisse reuertit Sed ergo genera
potuit dici de cuncto hoc nr̄e e sentie
de singulis Quasi cēm cōra deū po
suit quēlē verba monentis cū pripi
tū postquā parā ꝑpetuet voluntate aq
cognouit precepta Adhuc cēm an fracē
eius sanē est nec ei peccādo cōtempne
Cū uero delicto homo misericē iniqua
se digerē appetit targa ia in eius
fracē mittit Sed ecce adhuc 7 post
gū deū pubescēs monet qui eā ad
se redire pg culpā ꝑsuadet Quesū
tuscat tu cōmissa nō ꝑpetuet Ecce
tenti s nō pietate expādit Vnde ego
posteriorū monēte audiens s ad tua
te deuotū saluatorē qui p̄ce pēā ꝑdimi
Debeq igitur precente vocante culpe
s ultrā nolig sēmisse qua tacto qui
dā pietas cōtempsit quātō 7 cōtep
tus ad huc vocā nō dedignat Ac
cepta ānaēs ste pēa ignoscāt ut cuncto
pollicitus ꝑpetue munia mereat q̄to
altius stat Anmonēdi ste ut noscerent
quia quo magis loco pēminēte cōsti
terūt eo crebriꝰ sagitte mpsidatoꝝ
mpetūt Quo tacto ardētius solet
erigi quātō robustius cōspicit se
vinci tanq̄ mollicabilig deditia
vinci quātō contra se videt p̄ meg
timē armis castra pugnari Anmoni
ste ut recessū pēnia suscipiat 7
libēt paul dubio 7 ceptacrum q̄ colle
rant laboēt alcat Dū cēm acte
datur scīptas Lq̄ nāstru actigit
hac ste q̄ mīsudo laborē audiat
ergo quid ꝑ ꝑphām dicitur Quid
dicit dominꝰ omnipotēs qui custodi
erit palata mea 7 teneritē scalo
meū 7 eligerint q̄ volui Dabo
eis in domo mea 7 in muris meis
locū 7 nomē melius filiis 7 filiabus
Emulor quippe ste qui cōpositis
motibus armis affectū in se pii
ep̄ abstinuit Quo aute apd
patrē loco habeat ostēdit quia
In domo pris etēna vadi mansi
one erā filiabus ꝑferuntur Au

q audiat qui p p̃phã dicitur Vsq;
ste qui cũ mœrentib; nõ ste cõdignat
pongere cum ste Vsq; ste qui peccat
agrũ quẽq; teret & q̃ cũctũ cũ
tẽ q̃ nemo posset dicẽ mille cẽ
tũ quadragẽta quatuor milia Si
gulatim quippe cũctũ tantũ agrũ
est cũ eo ĩ ꝓpetuũ q̃ cũctis fidelibꝫ
cõa de carnib; ĩcorrupte gaudẽ
Qd' tamẽ dicti tota cõtrã audiẽ
possũt licet dicẽ nequeũt Cũa p
cõtrarẽ quide ĩ illo z rõnabile lati
ste quãuis ad eoꝝ pãma nõ assur
gũt Audiat pter cũ dñis iugiter
quid despmetpã de ipsa intẽgra
te veritas dicat Nõ dcẽ rapiũt
hoĩes ipsa q̃ deo tristicie plenũ esse
q̃ nequaq; hoĩes & cũ pdicat quia
Iherusalem coꝝitur audientibꝫ timuit ẽtiã cũ
qua cautela tenentur Amonẽdi itaq;
ste pter carnib; ignorãtes vt pomne
virginitatẽ cõiugio striat & in supra
cõiugẽ nõ extollat quatenꝰ virgini
tate ꝓficiat & se postponit & illud
nõ despiat qd̃ de melio estimat Et
se custodiat ut nõ tamẽ extollat Amo
nẽdi ut cõsideret q̃ plerũq; actione se
pulsa vita cõfunditur cõtemptũ Et illi
vitia habitũ assumũt opis & illi uũ
tutẽ pximi nõ curãt recta deside
bene pẽ ꝓfectũ dicitur Erubescet
sydon ait mare Etiasi cũ p vacẽ
mare ad feriãdũ pdon addiscit
p cõparẽ vite secularis atq; in hoc
mundo fluctuãtis cum qui munita &
& quasi stabilis ceteris vita ꝓbat
Depe cum nõ milli ad dñm pa pter
rarũb; redditꝰ tacto se ardenter in
hoĩb; operib; exhibet quatenꝰ se dap
nabiliter de malis videt Et sepe
quide dũ cõtra detestãte priorũ tu
mq; se reppicant hoĩe quo deplua
plene sibi sufficẽ vite sue ĩnocẽtiam
putãt atq; ad feruorẽ spũs milliꝰ
se ardere similit̃ nũclamãt Et sic
plerũq; deo grauat Amore ardẽ & vita
post culpã qua fetidate ĩnocẽtia tur
pem Vnde & vere iudex dicitur Di
mittuntur ei pcta multa qm dilexit
multũ Et gaudiũ erit in celo sup
uno pentente qua sup decẽ nonagin
ta nouẽ iustis quibꝫ nõ est opꝰ penite
Vt' cunctis ex ipo ipsu colligit si met
me iudicia pensu plus magis terrã
diligit q̃ post spmas exarata fructꝰ
videre ꝓducit qua q̃ millias spmas
habuit sed tamẽ ex culta sterilis fertꝫ
gignit Amodꝫ ste pcta carnis ignoꝝ
rate ne superiorꝫ ordinis celsitudiẽ
se retrahãt ꝓferat cũ ab interioribꝫ qua
ta se melius agãt ignorat Nonnulli ꝓ
exame magis recti iudicis mutat mẽtis
ordinũ qualitatis actionũ Et cũ
cõspiciũt ipsis sed rectis ymaginibꝫ
nectat q̃ ĩ natia gemaꝝ orbiculis
ꝓfertur iacere Sed tamẽ cerulei
coloris ꝓferatur orbiculis pallen
qua & illi qui ordo nature subiũxit spe
cies decoris adiungit & que naturalis
ordo pristinũ colorẽ qualitatis seruat
Sic ergo ĩ hoĩe genere & quida
ĩ meliore ordine decidẽ a ste Et
quida ĩ deteriꝰ melioꝝ Cũa ipse &
forte ex illis habitu bene vocãdo trahẽ
dit & illi superiorꝫ loca meãtũ non
moliũ exequẽdo diminuit

Qui deflent pcta opũ et cogitacionũ ẽtis.

Auditor Amonẽdi ste qui pcta
deplorat opũ & alit q̃ cogi
tacionũ Amodꝫ ste quippe qui pcta de
plerat opũ ut cõsumata mala diluat
ꝓfecto lamẽtatẽ ne plg astringã in
debitũ pretii operis si mihi soluãt ho
plenis satisfactionib; Scptũ quippe ẽ
Potũ dedit nobis in lacrimis in mensu
ra vt videlicet vmgetapi mee tritũ cõpunc
tionis sue pensatis viuat lacrimis quatꝰ
se a deo meminit abstulisse p culpas
Amonẽdi ste ut ei ĩcessanter cõmissa
ante oculos reducat atq; vitãdo a
gat ut a districto iudice videã nõ de
seat vñ ei dauid penitẽ dicẽs auerte
oculos tuos a peccatis meis & paulo
superius miserere mei dñe mei
semp de se dicit pctũ meũ ẽ me
semp de se dicit pctũ meũ ne respi
cias posthac quia ipse respicit ipse nõ
recto vñ per ysaiã dicit Et peccata
tuoꝝ memor nõ ero tu autẽ memor
esto Amonẽdi ste ut singula cõmissa

ꝙque cōsideret & dū p vnūquēq; errorē
suū iquinamētū mflet ac sᵗ simul
tot⁹ lacrimis mundent dū hy
p ulcēma dicitur Cū iudex singula
delicta simul penscrutetur Quippe
aquaꝝ duxit aculeꝰ mei Quippe
quippe ex oculis quas educq; cū
pectore singulis diplicibꝰ lacrimas
dimq; nequ⁹ mo & cadē tempe cap
mēt de omīb⁹ dolet sed dū ꝙq; nue
illius culpe alicq; memoia tangitur
simul in singulis cōmota purgatur
Amo mādi scē de misericordia quā pos
tulāt pīmāt ne timo cāte afflictꝰ
mereāt neq; cū pie dom⁹ cū delī
quentū oculos plenda petra opponet
si p eū semetipm ea destricte fue
re voluisset cōstat cū ꝙ a suo iudi
no abstrāde voluit quos misericōdo
piemēt semetipīs iudices ferit Ihc
cū spiritu est piemus facie cius
& confessione Ihū quaꝝ p paulū dr
si nos metipos iudicēm⁹ q nō utiq; nō
utiq; iudicarem⁹ sine spiritu amādi scē
ut sit de spe fiducia habeāt ne sit
cura securitate nutrēdā Plenus
hostis callidꝰ mētem quā pro supla
tauit cū de ruina sua afflicta respirāt
reuirentq; pestifere hylandias reducit
Sed figurate aspiciatur cū sem dñe
memoratur Scriptū quippe est
est dña vt videret miserā regionē
illius & cū vidisset Zebulon filius
Emoreemi principē terre illius adama
uit rapuit & dormiuit cū illa vi app
mēt virginē & coglutinā ē aiā eius
cū ea Detestari Detestemq; hylandiam
delimuit Dmā quippe ut miserē
ut miserē videat Ihūc regnū cēlōꝝ
& vnaquaq; mēs studia negligēs
actiones alienas curas extra habitū
ordinē ꝓprie vagatur Cuiꝰ techi
precepta certe oppmit quia videlicet
tacta Trinitas credibilis Dialo cōmipt
Et coglutinata est aiā eius cū ea
& vnita sibi p iniquitatē respirat &
quia cū mēs a culpa respirāt vmē
dilatur atq; admissa flere conatur
Corrupit autē ea spūs ac secun
tates exactas ante oculos vocat qua
tenus horrore voluntate subtilat & certe

illi adiuge tristiq; hylandiam deminuit
gaudo cū alioꝝ facta grauia modo
nil esse q̄ ꝓpetratū est modo miā
loquitur gaudo ad huc tempa subtrahe
ad penitētiā pollice vt dū mēs
decepta pcedisse diatur ab hēdē
penitētie suspenda quatenus tue nulla
lonia prapat qua mala nulla cōstat
Et tue plenq; obiuatur in supliaꝰ
& nue ecia gaudet in delictis Ac
contra Amo dr sto qui pēta cogitatiōm
deflent ut sollicite conspiciat mē
mentis arbana contēn delectatiōne
futuriū an ecia cōsensu deliquerit
plerūq; cū cor ex nequicia mentali
delectatur tū cadē nequāe ex tacte
remittit Sed ni secreto cogitatiōnis
& cōtristet q̄ libet & liberat q̄ con
tristat Nūquā cū ita mēs humano
reptaꝰ absolue ut nullaq; iniquitate
remittatur Sed ex deliberatē sequē
tia Unde ex delectatē pulsatur
& si facultas detur suppetat mox
rez effectus interdū vota cōplēāt
Sed videlicet si iusta ubi anima adu
sto desiderii iudicē respirat reꝰ ē ilā
cogitatiōꝝ culpa sed opandi quā &
si rez tarditas sine pena distulit
intra hec cōsensionis opē voluntas
implēuit Ihs primo autē parente
audiens quia tribꝰ modis omīb⁹ cul
pe nequāe ꝓpetur Suggestione sa
delectatiōe consensu Primū itaq;
per hostem cm̄ non per opa ca
me cm̄ non p spūm ꝓpetra Omnis
diatur cū prava suggerit p car
se delectando subiāt atq; ad extimū
spūs recta delectando consentiat
Unde & illic serpēs prava suggessit
Eua autē quasi caro se delectando
subdidit Adam vero ductus spūs
suggestionis ac delectatē superatus
consensit Suggestio itaq; pertatiō
est nuda Delectatio cōmixtio cō
sensus ecia ligamen Amādi sūt ergo
qui nequāe deflent cogitatiōes ex
sollicite cōsiderāt cm̄ qua mensura
pecta redditur quatenus pēs iuste
modū q̄ misericordie Universi scri
ptū & mensura lamentationis exprimun-

sic ꝑ cogniꝫ mala mea crucian̄t vsq
ad penitenciā opa parduc̄t ꝯ
Sed inter hec ibaq; tarcendi est ut
tamē imme frangat̄ur Sepe eni
miscear̄ deꝫ ea cause prē tard
absoluit quo hec cesse ad opa nō
p̄mittit & cogniꝫ nequicq̄ tato cicius
soluit quato effectu operis destricta
nō ligat̄ur Non per pplexā dicitur
Dixi p̄fessus adūsū me iustitiā
mea dño Et tu remisisti impie
tate peccati mei Vel cordis mei
Deus cui impietate cordis subdit
quia ag̃nitorem iustitiae p̄fessae
vellet iudicauit Ad qd ayt dixi
p̄fessus illico adūsus Et tu re
misisti Deus sup hec finalis vanis
ostendit Deus dū se ad hec p̄mittit
petat hec qs se pet̄e p̄mittat
abstinuit quatenꝫ qui ad opa nō ve
nerit culpa vsq; ad cruciatū non
pueniat penitencia Sz cogitata
afflictio terreret mētē qua tutiꝰ
inimiꝫ cogitata iquietis magnasꝫ

d' prīa plagentiq; nō d' sentib; et
d' sentibꝫ sed nō plagentibꝫ

Aliter animadū sit qui ad .C32.
missa plagit nec tñ deserit
Aliter aute qui deserit nec tamē
plangit Animadū sit qui admissa
plāgit nec tñ deserit ut cōsidenter
quia flendo tamiter mūdet Dei
mundo se nequiter maculat Cui
dolero se lacrimis lauet ut mūdi
ad poenas reddatur Christe cui spūs
est Animis vacuus est ad homi
ni sui & sibi vsurpati in lota tu vo
luptatibus suis Animis vacuus cū sumit
ꝑfecto cibū qui penis depmebat carit
Sed mens allenata cū ad somnū
relaxatur unde alienatus fuerat
relaxata onerat̄ur Et qui admissa
plangit profecto ngligata de qua
male gaudat fuerat & que mentis
intima depmebat cōfessio picit
Deus post cōfessionē dū repetit
repimit Sub uno tu voluptatibꝰ
tuis dū lauatur perdur̄ Ecce & q
admissa deplāget nec tamē desert
pene ḡtuli culpe subiit Dei &
ipā qua flete flendo impetrat
potuit venia cōcepit & quasi in
lutosa aqua semetipm̄ soluit qua dū
flentibꝫ suis vite tñ mūdicia subtrahit
ante dei oculos sordidas cruas ipas
lacrimas facit Christe unxti spūs est
Ne mihi sit utereb vim in oratione tua
Verbū itaq; tuū ore tenere est post
fletū cōmittē qd rursū necesse sit fle
Hinc p ysaiā dicitur Lauamini mūdi
estote Post lauacrū cū mūdo Ecce ne
gligit quisquis pg lacrimas vite inno
cētia non restituit Lauatur ergo & nequā
mūdi sit qui cōmissa flere nō desi
nit seu ruinosa flenda cōmittit Christe
per quēdā simplicē dicitur Quid prest
qui baptizatur a mortuo & iterū tāget
illa quid p̄dest lauacrū cum Christi
gatur quippe a mortuo qui mundat
fletibꝫ a pcō Sed pō baptismū mor
tuū tāgit qui pg culpā lacrimas ingerit
Amadi sit qui admissa plangit nec tñ
deserit ut ante desertu a culpa cas
se similē. cognoscat Cui veni
enter ad fletū quotidianū homo mag
eis submissione blanditur credentes
ante inimicias ac sapia q valet
actiuater miserat Quod cū culpā
flere mō humilitatē deo que debui
omnib; ostendē Et quid est pō fletū
prauū egre mō superbas mi cū que
ragnicat inimicas ocurre Paulo
apto attestante qui ayt Quicūq; vo
luerit amicꝰ esse huius seculi inimicꝰ dei
cōstituitur Amadi utiq; sit ut pollicite
consident quia illaqi plerūq; mali
tubiliter cōpugnatur ad iustitiā Sicut
plerūq; bonis inuoluere tēptamur ad culpam
ffitq; multa exigentibꝰ meritis
dispositionis nrāe nequia vt & illi
dū de bono aliquid agit Deꝰ cum
nō p̄sentit simplice mentem ipā q crūa
plenissime ꝑpetrat mala cōsidant
Et illi dū de malo tēptantur cui nequā
cōsentit quo per infirmitatē tentat
eo grauiꝰ cordis ad iustitiā p lacrimas
tuas veniat figat Balaam vide iustos
habitando respicere ayt Moria alia
mea morte iustoꝝ & fiat nobiꝫ no
uissima, uox plena Sed cū cōpunctionibꝫ mea
tempꝰ adcrescit contra cor vitium

qua se sibi se sibi mercedo proposse
rat cōplū plurū Sed nō ocōsionem
de auaricia repit illico ablatū est
quidquid sibi de inocētia optulit :
Paulq; uero ait Video aliā legem
i membris meis repugnātē legi :
mētis mee & captiuū me ducentem
i legem peccati q est in membris meis
Cui p̄fecto dicendo tempta nō ut ho
mīs robustus ex ipa infirmitate sue
cōditiōe roboretur Cui ē ergo
q illi cōpugitur & tamē uincere nō
ꝯpmittat ꝙsse temptatur & tamē
culpa nō inquinat nisi uoluptas q apte
dissentiendo quia nec malos bona
imperfecta adiuuat nec bonos mala
nō cōsumā cōdempnat Ac contra
amodi sēp qui admissa deflere nec
cōplāgere ne ia relaxatas estimet
culpas quas & si agendo nō multi
plicat nullis tamē fletibus mūdat
Neq; enī scriptor si a scriptione
cessauerit quia nō alia assidue nec
cria illa q̄ scripserat delebit Nec
qui ꝙhumidas irrigat si polluīo
nem uitauerit cōtriste factū est ꝙ certo nec
fit ut uā cōtumelie p̄missę uerbis
subiecte hūiliter impugnet
Nec debitor absolutus ē quia alia
nō multiplicat nisi illa q̄ absoluit
Quia & cū deo delinquis. nequaquā
cōfessionē si ab iniquitate cessaue
ris uoluptates quas diligis
cōtinuo opposite lanicie nitētis
Si enī nulla nobis in hac uita ape
rta culpa maculasset nequaq̄ no
bis hic ad huc describeremus ppā ad se
curitatē nrā & innocētia sufficeret q
illicita aīm multa polluerent
Tuta ergo uite cautela est qui
p̄ceptis iniquitatibus ipē sibi resti
tit quia innocēs nō est Neq; enī
deus noster reuocabiles patitur sed
delictorū uulnera delictorū medica
mēta cōtrarie medentur ut qui ex
lapsibus delectat deiectus efflen
tibus amaritudinē redamet Et qui per

illicita deflenda decreuimus cria ab
illicitis nos restringo purgatq; & q̄ cor
q̄ uana lenia imprudenter salubri
tristitia curauit Et q̄ uoluptuosa
clades p̄fluxe curet abiectio lasciuie
uite claustre cū sp̄ta est Dixi tuę
nolite iniquę agere & delinquentibus
nolite extolli ad excelsum cornu &c
nu uē exaltate Si nequaq̄ ad pēni
tentia ex negligentie sue iniquitate iu
uenit christ uirtus dr Cor contriti
& humiliati deus nō despicit Cui si
cū p̄ni nia desperat nec cōplāgit iam
quidē humiliat sed cōuitē cor resistit
christe paula Sed iuste aliquando iusti
sed abluti est & sanctissimi est quia
minus illos emendatior uita sanctifi
cat quos per penitentia abluit affli
ctio fletus mūdat christe penitet Cui
quoq; tempori malorū suoꝝ cōside
rate inspirat Amonuit dicēs pe
nitentiā inquit agite & baptizetur
unusquisq; uestrū Dicturus enī lup
tissima p̄misit penitentie lauacra ut
primū se aqua sue affluentie
infunderet & postmodū sanctificata
baptismate lauaret Tua ergo
uerte qui hesternas culpas negligi
endo fleuit sciuit recuri de uenia quando
ipē summus pastor celeste huius cria
sanctificate ad magnā penitentiā cōuer
tit Ad' pria principalit exhibuit

De hijs q̄ aut laudat mala q̄
agūt Et de hijs q̄ amusat nō desecut

Aliter amonendi sūt qui illi
cita q̄ faciūt cria laudāt
Atq; aliter qui actu sūt prauis ne
tamē debitā amonendi cui sunt
qui illicita que fecerūt cria laudāt
Dū considerāt q̄ plerūq; plus ore
quā ope delinquunt nā p̄sentem pās
sola mala perpetrāt dū ore autē p
tot p̄sonas iniquitatē exhibet Ad'
iniquia audientiū mētes iniqua laudā
tes docent amodi ergo sūt ut si
eradicare mala dissimulat saltem
mala seminare p̄timescunt Amodi
ut eis pardus p̄uata sufficiat sursū

ãnos dr̃ sp̃s ut si mali esse nõ metuat
Erubescat scribe videri q̃ pũ ple
ctat cũ culpa dñi abhõditur effu
gatur quia dñs mẽs erubescit vide
q̃ tamẽ esse nõ metuit Erubescit
quãdo videt q̃ ẽ q̃ fugit vidã
Cũ eñ pũg questi impidẽt ñotescit
quo liberius omẽ fãmã ꝓperat co
ctã tiarã pũnat ã agit Et q̃ est
tiarã suspicatur in hac pail dubio
mltiplicãt mergitur Vnde sp̃ũ pa
tratũ pũ sanat Zadoma p̃dicauerit
nec abstenuerit q̃ Certũ eñ si cũ
Zadoma abstenuerit ad huc pũ ti
more peccãt sed fidens frenati
nisi amittat q̃ ad culpã nec te
nebras requiebat vñ vnctũ sp̃s
ẽ Clamor Zadomaz ã gemãnt
mltiplicatũ ẽ pecñ quippe cũ voce
ẽ pecñ i actõe pcm autẽ cũ claue
re est culpa cũ libertate Ac cõtra
ãnos dr̃ sp̃s qui actigit prauã nec
tamẽ deliberat ut pnde ꝓpendant
quid in desiderio dei iudicio pro pa
ciãtiã dicatur sp̃s qui de tenebro
sis suis ctãã de tenebris iudicibus nõ
exaltatur Zhs q̃q; quid aliud nisi
pcones pũ sp̃s voces tenẽ aut cal
cab ꝓferũt 7 scripõb operibus tenẽ
bras dñt ãnos dr̃ sit ut vidãt quã
de culpa ctã reprehensõe iudicij est
q̃ cor mẽs malũ q̃d ꝓpetrãt illi
minatur ut videat Sed nõ cona
tur ut vitet vt quo melius videat
eo deterius pereat quia 7 nitidi
ore lumẽ capit 7 acumẽ ꝓpe
tendens nõ relinquit nã cũ accep
tã i adiutoriũ spãm negligit hac
se anima se i testimoniũ vocãt 7
de luce sue ay augẽt suplicia q̃
ꝓsecto accepãt ut patet dele
ctã suos minus requirã cũ
malũ agit q̃ dñdicat finitũ
ta iudiciũ hic degustat ut cũ etnis
suplicijs seruia ut noxia sua hic
mitiora exanime nõ sit absolũ tñq
illic recipiat grauiora tormẽta quã
to malũ hic nõ deposuit etã q̃

ipã mẽs cõcupiscit zhs cui ve
ritas ait Ego sum à cognitione vobis
tatẽ dñi sui 7 ꝓperant 7 nõ fiat
eorũ voluntatẽ aut sapiẽs vapulabit
plagis multis zhs ꝓb ayt Dabit
dat ad miserẽ vinctos [illegible] q̃
ẽ ctra illos agitabit sanat 7 seruat
mortuũ autẽ nil sentire possunt mo
tui autẽ ad miserũ descendat si mala
nesciẽs ꝓpetrat Cui nõ sunt mala
7 tamẽ faciat ad iniquitatẽ miserũ
conuictos miseri sentiẽtes q̃ deprẽde

Hdecipere supãt et ex
pondus ꝓpãt ligãt. Ez 3e
litat ãmonẽdi sp̃s qui re
petita cõcupiscẽtia supe
rantur dñs aliter qui culpa ex eo
plus ligãtur ãnos dr̃ sp̃s quippe quas
repetita cõcupiscẽtia superat ut in
bello p̃sentis vite se cotidie posse
credat Et vere q̃ pũde volũtas nõ
potest sanato pollicato tumore tegant
ur occulta mpdiãtis hostis uasa phas
retrãt Et in tã caligioso certamine
infestatione cõtinua pugna mẽs castra
se moneãt Nã si ad cũspectũ nõs
pollicitudine cor destituat volũtãs
aperitur Quia hostis calida tanto
liberius petit quanto nudiũ
a pudicitiã lorica deprehendit ãnos
qui repetita cõcupiscẽtia superãt
ut curare minus terrenã dñicatẽ
quia interdũ spiã dñi rebus transitorijs
imoderãte implicãt quibus culpas in
cautis nõsfigantur ingemiscãt vñ p
salomõnẽ vox percussi 7 dormitãs exp
mitue qui ayt Verberauerũt me si
nõ dolui traxerũt me 7 nõ sensi q̃
euigilabo Et vere sũ vinctus repercussus
est dñs quippe a cura pollicitudinis
dormiẽs verberatur 7 nõ dolet quia
sanat iminẽtia mala nõ ꝓfiat Sic
nec q̃ ꝓfluerat agnoscit Erant
7 nequaq̃ sentit quia p illecebras
vitioz duratur nec tamẽ ad pñ aiscẽ
dã restituitur Huc quidẽ euigilare
optat ut iterũ vinctus repercutiat Etenim
quãdiu sẽpiternorũ a sua cupiditate

pmatur cuiglac tanc ad aurab se
cule mittit ut semp uolupbꝫ ibi at
Et cū ad aliquid dormiat in quo so
latet cuiglac deducit ad q̄ cuiq
late apparet ad q̄ laudabit dormi
potuisset Ihc supaūb spūs est
Et arc quasi dormiēs in mari &
quasi suffitus gubernator amissoda
no in medio cū mari dormit Cui
cuiq; rep mūdi reptacūlis positq
prudē mētis oculū circūq; quasi
eminētes undarum tumultꝰ
neglugit Et quasi gubernator
amittit quado mēs adregenda naui
corpis studū sollicitudinib; posit
Clauū quippe mari amittē e mēte
rectā prudā mīe procellas hui seli
cis tenē Si cū gubernato clauū
sollicite aspergat medio ī fluctibꝰ
maris & adiuto naui diuigit medio
q̄q; ipetu p obliquū scindit ita
cū mēte vigilanter animi regit mō
alia supaūb calcat mō alia pui
dēb detimat sic & psentia despicia
do subiugat & contra sua certamia
p spiacd p spiacdo dimicat Ihc
uersū de forcibꝰ suppne patre bella
tribꝰ dicitur Sit timor dn̄i cās
sup timentes eū & in misericordia eius
sup timentes eū timor dn̄i nocte
turnas Ense quippe sup femur
ponē est quādo acumine spe pdi
cacois prava suggestio cāmis abo
minat̄ p nocte nō cessabꝰ mē
mīsse mīe exp̄mitur quia quidq;
adhuc latet & eminet ī nocte nō vide
bitur Singulis ergo ense sup fe
mur suū contra nocturnos
ponitur quia videlic facti viri dū
ca q̄ nō videt michi ad meritoꝝ
certamiē parati semp assistūt Ihc
enses spūs dicunt nasci nos
sciat turnā q̄ ē m̄ Iohānis Ihesu nāq;
quā oculis nō cernā placuit ado
nibꝰ prudentia p nasū quasi ado
ne sectorib; distinctū quid gr̄ p
nasū intelligi mīs sacroꝝ prudā dis
cretio designatur q̄ cōta turri si

milis q̄ est m̄ Iohānis dicitur quia
distincta coꝝ prudētia sta ī altro positq
est ut tempestatēm cernentia prudꝰ
quā venīat videat Contra ea dū
venerint munia subsistat q̄ cū fortia
prudentur dū psentia fugerit minꝰ
untuꝰ sint quia dū contra ictū ab q̄
parato redditur hostib; qui se inopi
natū credit corpo quo pugnq; ē
enervatus Ac contra aniodi spūs q̄
ī culpa & ōsilio ligantur quatenꝰ
prudā ōsiliacōne pdāt quia dū
mala & iudicia fugiūt destructq; cōt
se iudicū accēdit ut tāto cōb durior
sentēcia feriat quāto illos mi culpa
arcuit vinicula delibacōmis ligat
Cuius fortasse delicta penitētia
ablueret s ī his sola papīmōne
reddiderent nā tardius penā soluit
q̄ per ōsiliū solidatur mpi cui mīa
dīuina eterna de nō desperet in
culpa & iudicio non pariet hoc
cui papīmōne lapsis par ōsiliū
parcētes defecerit q̄ cū ob statu
iustice parando ōstringit placuitq;
& sumit m laqueū despacōnis
cidit & a radice spei fundit cōcid
lūntur Ihc cū est q̄ per ypocrisi
domiq papīmōnis nō tā prava
quā delicta & studia deprehendit di
tib; ne forte expediatur ut ig
nib; indigiando mica ut placeat &
nō sit qui extinguat pter malicia
studiꝰ & vocē Ihc dicit irato
Vipeabs sup vas iniqua fructū studi
& vocē quia ergo peccatū aliis
defecit pcta que per ōsiliū pe
trat nō tā prava facta domiq q̄
studia pensantꝰ inspiciunt In
fantē cū sepe negligētia sepe in
firmitate In studiis autē malicia
opa semp mitigāde patet Deus
contra retti beati viri expīmē
p ypocrisi dicitur Et in cathedra
pestilēcie nō sedet Cathedra at
iudicis esse ut pdecessor solet in
cathedra pestilēcie sedē est & iudi
cio prava cōmittē In cathedra

pestilencie sedē ē ⁊ ex ratione mala
disterne ⁊ tanē ex deliberatōe =
perpetrāe quasi cū in pūsi cōsi
lij cathedra sedet qui tāta tiqui
tate attollitur ut inplē malū ctia
pcr cōsiliū teneatur Et sicut as
sistentibg turbis plati sēp qui cathe
dre honore fulcitur ita delicta
eoz q̄ pspitatē corrigūt dequi
sita peccata per studiū hūstendē
Amonēdi sēp ut ignit colligāt qui
⁊ culpā se crēā p cōsiliū ligāt q̄
plasme quādoq; sencndi sēp qui
nūt prauoz nō soli sed pūsi
pcr sūt Dē delict q̄ trebro
in prima meditur. et
q̄ aliqm maioza ⁊ grauiora
licet amonēdi sēp qui lia 39
mma ardua tamē illicita
facūt atq; aliter qui se in patrie
custodiūt sed aliquādo ⁊ maioribus
dmergūtur Amonēdi sēp qui quāuis
in minimis sed tamē frequēter decidē
ut nequaquā cōsiderent qualia sed
quāta cometūr ffacta cū sua s̄ de
spicūt time cū pensūt dubiū fiorum
dare cū numerāt Aruis quippe pue
nientib fluuiū parue sed in mūme
replent guttc pluuiarū ⁊ yar agri
cultura lātenter arescēs q̄ patenter
pcūa frigens ⁊ minuta sēp que cū
pant in membr pcr scabiē vulnera
sed cū mīlitudo eoz timabilit otiu
pat sic vitā corpis sicut diuū grue
mistrū volūtes patrem vdng necat
sic vides sēpīa ē qui modicū spernē
paulat decidit qui cū prīa minima
flare ac demerē negligit ab statu
rus tate nō quidē repente sed pbis
tota cadit Amodi sēp qui ⁊ minimis
frequēter decidit ut solliate cōsidere
quia nonnūq; ⁊ parua quā in maio
ribus culpa pcratur Maior em
hemus culpa cognoscitur si celeriꝰ
emendatur amor ucō cū quasi nulla
redarue se pcauis quia ⁊ seueriꝰ
⁊ iuste vltmetur Vnde fit ut ple
rūq; mēs assuēta malis leuibg nec
grauā pharisee Ad quādā quoq;
culpe negligēe pcr culpas multa
pcipitat ⁊ multo ⁊ maioribg decipiat
pfectē quāto ⁊ minimis diffidat no
p timēdo pcauē Ar rōne amonēdi
sēp qui se a paruis custodiūt sed
aliquādo ⁊ grauibg dmergūt ut solli
cite scripsā deplendat quia dū ne
cessē de custodiēdis minimis ostēditur
ad pcipia mala grauia aliquādo
claues sue baratro deuoratur ⁊ dū
pcus sibi parua pcauit sed p tanē
gloriā intā mtumescit ⁊ la grauem
sibie mtrisq; victā nitē ctia sa
tas p mala maioā pstimē amodi
ergo sēp qui se a pauē custodiūt sed
aliquādo grauibg dmergūt ne ꝺ se
timpsa estimāe stare sibi mtrisq;
cadat ⁊ iuxta dīctum sapiēs ꝺ ruēbus
clarus miōp ustrie via fiat ad fouēa
grauioꝝ culpe Cū em vane de sa
mme bonis custodia sue vngla ihūat
iuste de alienis culpis maioribg abstinēt
ut cadēdo destruāt nō fugē ppcia
q̄ steterūt ut mala cor reprimat q̄d
bona mente delectat Dommodi sēp ut
cōsidēt q̄ ⁊ culpis grauibg alienis
alios se obligant ⁊ tamē placēt
⁊ paruis q̄ custodiūt deterius per
cant quia ⁊ in illis sūt iniqua que
facūt ⁊ per illa se ligātibg lignibg
qua tiqui sēp tegūt Vnde fit ut cū
mala maioā pcrāt coram deo apte
tiquitate sēp ⁊ cū parua bona cus
todiūt coram hominibg simulate sacti
tate hmōi ē em q̄ pharisee dicūt
tiquātes relicē tamchū aute ceteē
Ar s apte dicerētur minima mala
disternit maioā deuoratē Vnde est
em cū cautū sit cadat mortaliter
q̄ audiūt Decimare mētā ⁊
fangā ⁊ cuminū ⁊ reliquit q̄ gr
uia sēp legis iudiciū misericordiā
⁊ fidem Quāp em negligenter audi
endū est q̄ cū decimare minima di
cerer ostēa quidē de olerib malui
ꝺ ad tamē bene olentia momordē
ut p fectō ostēdat quia simulatē
cū parua custodiūt odiosē de se
ostendat sancte optimis grue.

S
7 quib mplē maxia pmittat ca tri
mina obstenat Que humano iudicio
longe lateq; rēdolent Sē D& no
michohātibo bona & no assima
tibꝫ virtutib; t .30.
Hinc amicꝰ ste qui bona
nec tēdsat alteri à
trihaata mime ēsumat Cum em nr
bona tēdsat no ste m ab prīb edi
ficanda à salubriter diligūt sed
de structa ea in quib; semetipsis
requirēt nocentes reagi cm structure
à moepta audiat mp prius quā
pmāsa ste ea à sbi ste exparta
deplendat Cuiā nec leuiā appet
qui hoc ipm quia tendit nescit Et
qui dolet vulnerꝰ no semat salutꝰ
remedia no requirit prius nāq;
ostendāda quā sit vana à diligūt
7 tūc domū vigilant mūmāda q
sit vtilia à pmittūt prius vi
deāt figenda à amāt 7 sine diffi
cultate postmodū cognoscāt amāda
esse à figūt ac sicut cm texpta
reppiunt s de septꝰ quidā dispu
tatoꝝ audiūt veraciter recognoscāt
Tūc ergo plene vera discūt vā
bona querere si audiāo tacto dep
lendereē falsa se vanie temisse
Audiat ergo q bona pīcia 7 ad de
lectatōē tantū hīstoriā sint 7 tamē
cōz causa adulatōnis sine hōrātu
pmāsura Cuiā 7 nūc qd' libet
in vitā sublimatur 7 tūc qd' dolet
in vicīs in supplicū referuatur
Itaq; cauēdē vbiq; tendatur salubꝰ
quibꝰ noxie delectatur ut dū possit
mēs alta vanie sue dapna cōspi
cāt se se in papicia puenisse dep
lendat Breuiū posteriorū reuocet
7 pmeditē q amaucat distet di
ligere q cōtpnebat Unde ē cm
q Hieme missꝰ ad pdicādū dicat
Ecce cōstitui te hodie sup gentes
7 sup regna ut euellas 7 destruas
7 dissipes 7 edifices
7 plantes quia mgi prius pueria
destruēt edificāt valia vē no posset
mgi ab auditoꝝ animꝝ cordibꝰ spinas
vanā amaritudinē euellere nisi ab
scientia 7 ab sancte pdicationis vā
planare Unde ē q pater prius cuet
tit ut postmodū construat cū nēquā
audeas monebat quod ia fecerāt Dā
de ymē q ferebat mercurius dicēs Ihm
nazarenū virū oppbatū a deo 7 uolub
viribꝰ pdigisse 7 signis q fecit per
illū deū 7 medis vester pontifex uas ste
Que dissimo cōplio 7 pscientia de
traditū per mag timorē afflictꝰ
mteremisse quē deus sistip passum
ut solutis dolōibus mfirmi Ut vide
licet rendelicate que cōdicōne destructa
edificatōnē sancte pdicationis quāto
amplie quererēt tāto ualidius audirēt
Vñ 7 illico vīdeāt quid ago faciaq
vir fratres quibꝰ mox quasi dicatur
Agite penitētiā 7 baptizetur vnus
quisq; vrm q edificatōnis verba p
fecto cōtēpsisset mgi prius salubri
truncā que destruere timuisset Unde
ē q saulo ti super eū cadito lux
emissa repplenit nō q vē ia debuit
face sed qd' prauū egisset audiūt
vīa q pstruā requirit dicēs Quis
es domīe Prīmꝰ respondetur Ego
sū Ihēs nazarenꝰ quē tu psequeris
7 tū repente pbuigeret Domīe
quid me vis face Illico adiungitur
Surge 7 mgdē cuitate 7 dicetur
tibi quid te oporteat face Ecce de
cto dūc loquit pscriptor sua facta
corripit nec tamē illico q egit
facta damnauit Ecce clarescūt
cuis fabrica tota corruāt 7 post
remum sua vitalis edificii requirebat
Et tū superbia destruatur edificatio
tamē verba retinetur ut videlicet
pscriptor t mām dīm discretꝰ iaceat
7 tūc post t bonis pdicatoribꝰ sistat
quato prius a pristino errore
recedisse Cum ergo nulla à ad huc
bona agere repenit a negligentie
sue antea pūctatꝰ cōtemptor mali
cuncteq; fuit ut ad sancti postmodū
vē operatōnē erigantur quia id
aeno alteri tegmē plus ligneū cedat

pcord mig ut hoc in defici tegnic
publicetur Sed cu no repate m
fabrica pmitt ut inmz prius
vicaspa aub vindicta exercetur
Qua p quo pls in mfinib hoiar
exequitur co ad suma sndubi leua
Ar contra anuenda. sic qui mdoata
bona nimc cpimat ut mta crupar
fone cpdeat quia du ppositu non
pficiat etia q fuerat miserta dic
tur Si ein qd' videtur gerendum
no pficata miserone cessat etia qd'
fuerat bene gestu Exercit m hoc
mundo huana aia quasi more naue
est contra utu fluminis costendens
uno i loco stare nequaq pmittitur
quia ad ima rdabitur. nisi ad su
ma tenetur Si ergo meritoata bo
nis operib aperiat mag ad pfectionem
no pficiet Ipa operatio remissio
tenta hoc qd' operatu est purgat
Hinc est enim qd' p pbos dicit
dicitur Cum mollib 7 dissolutis in
ope fuit redut e pia opa dissipat
quia videlicet qui incepta bona no
desiderate exequitur dissolucs negli
gtie manu desiderate ymitatur Hinc
pdicit ecclē ab angelo dicitur Esto
vigilas 7 confirma cetera q moritu
ra erant no inuenio eim opa tua
plena coram deo meo Cum ergo
plena coram deo eius opa tuta
no fuerat moritura reliqua etia
q gesta erant pdiderat Si enim
qd' mortuu est ni nobis ad utilitate no
accendimur hoc etia extinguitur qd
quasi ad huc vitu tenetur Amodo
sic ut ppdat p tollerabilius esse
posuisset recti via no arripe. sp
arripia postergo redire Audiat
quid scriptu Melius erat eis non
cognoscere viam iustitie qua post
agnitu retrorsu reuerti Audiat
quid scriptu est Vinu frigus estas
aut calidu Sed quia tepidus es nec
frigidus nec calidus incipia te eua
mere de ore meo Calidus quippe
est qui bona studia arripit 7 cepta
quia du ppositu no pficit etia q
fuerat miserta auellit Affligit eius
mens est qui cepta bona nec mchoat
7 sic y a frigore p tepore ducitur
ad calore Ita a calore supato p
tepore redit ad frigidu Cui qd
ergo fit amisso fidelit frigore
sed nequaq turpiter supato desse
re videtur paul dubio calore desse
disputato du negocio in tepore demo
ratur agit ut frigescat Sed sciat
anec tepore frigidus pbr spe est Im
post frigus tepor in dilectione
est Cum eni adhuc in peccatis est
cu piore fiducia no amittit Cui
uero post cognitione tepuit 7 spe
q in esse potuit subtrahit Aut
calidus quisq; e aut frigidus queritur
ne tepidus exemplu detur videlicet
aut ner du conuers ad huc spon
cognitione placeat aut ia virtutib
cuersus tardescat ne exemplu te
pidis qua calore q ppositu turpi
ter ad maxim frigidu reddit Dicit

Hq mala occulte agunt et bona pbice et q bona occulte agunt et qdā liter aliq. Sed qui mala occulte agunt 7 bona publice Atq aliter qui mala bona q faciunt abscondit 7 tamen qui bipda facit publice mala de se opi nari permittit Animadu sic qui mala occulte agunt 7 bona publice ut pe rent Humana quata velocitate volat Anima aut quata immobilitate pduntur Amalech sic ut mfine ozi mei adole fugat q ylliane laudis arrogantia petit 7 pena pia q 7 absconsa penitrat ad rectitudinem ppositu qualesne Qui ergo occulta mala sua diuinis iudicijs rec aut sua humanis oculis ostendit 7 sine teste 3 bonu q facit publice 7 nisi te stis esse qd' latenter deliquit Culpas itaq; suas occultando hominib ostendere qui pandendo 7 vix pauci debet absconsa detegere 7 unde venia mereri potuerat detegendo abscondit quasi rec sepulchra dealbata speci osa quidem sed mortuis 7 ossibus plena veritate vacue quia vitia 7 mala sua detegere humanis ocu lis quamuis demonstrando opm

de se so solo sibi ministrare colore
blandiliturus Amodi sit ut neq ne q
agitur vna dapricat sed ea iuenit
inclusus credat Valde magi bona
sua diuidenti qui ad eos inedem
sufficie studiose ihuanse putat du
cim ppetuo spe laus insidia gra
eterna rebuere reb digna vilo p
rio venida de quo videlis propio
pro vatis dicit Ame amen dico di
nobis recepisse mercede sua dns
sit ut cognoscat quia du pruam m
oculos oculos sed tamen gena de
se publice in bonis opibus plet
ostendit sequida q figurat clamat
audita q audiet Quia postremo
alijs & ibi morientur Ac cone
Amodi sit qui bona oculos faciat
& in quibusda publice facto de
se mala opinari permittit ne cu se
meripos accionis recte vtute vitii
fecat in se p eam alios p praue
estimacio seruat Ne inuidia qua
proximos diligue & tuue ipi saluet
porro vim sorbeat & vicinis i sui
cognitionem membris pestifer vena
ni poculu fidat Ihs mimus i vis
pernaz vita nra adiuuat. In alio
multu gratiat Du studet & recta
oculos age & quibusda facto ad
rem de se prauia semiat Et quis
eum laudis cognitionem laudi cul
tac na sufficit odisse fraudem
ppetrat Si bona q sent oculos
& quasi sacrato semie germinadi
radicem subtrahit qui opa q nmiadu
est, no ostendit Ihs nacp m euangelio
veritas dicit Sic luceat lux vra
coram hominibus ut videant opa vra
bona & glorificet prem vem q
m celis est Vbi & illa quaq sete
permittitur q longe aliud patisse
videtur Dicit Attendite ne iustitia
vra facia coram hominibus ut videamini
ab eis Aliud est ergo q opa nostra
& ita faciendi e ne videantur & tame
ut videatur vt debeat videri nisi ea
q agenda & imitanda sit ut laudet
celestis patre augeamq nra ri nos
nostra vita coram hominibus Ante
facie phibet illico adiungens vt
videamur ab eis Et ru nuspiam
videda bona opa nra ab hoibus
papisset primo subiecit ut glose
ficet prem vem q celis est Qua
liter ergo videda sit & no vide
a sentenaz sine demostrauit
quanto operatio magis opa sua &
ppter se videri no q & tamen hoc
ppter celestis gloria no celare
Cu fit placendi ut bona opa & i
oculos se ri sit publice Et cursi
Un hoc publice bono opi no fiam
sed super pauo gloria quaeret
qd sent abscedit quia illu solum
esse habuit cui placet placuit &
qui in secreto suo bono ope delectat
& laudat conspicit & milla ser
mone videt qd delubra & tamen
cora hominibus hoc sent quia respect
tot in bono opi sua dicit qd hoia
nas laudes in corde requisiuit Cu
uero pua estimatio maiestati sine
pio valet abstinentia mere no tegit
acto mala credentibus p eam nihil
approbatur Unde plenius cohibet ut
qui neglecter de se mala opinari
permittit Ps sentenpos quide milla
iniqua faciat sed tamen p eos qui se
imitari facinus multiplicia delinquunt
Ihs e q paulo i minda quedam sine
pollutione concedentibus sed in ppetuu
reprobos scandalu sua a conuersan
one coniugibus dicit Videte ne
forte hec licentia vra offendiculum
fiat infirmis Et cursu & pabit
infirma in quo e stia frater ppter
que xps mortuus e Si autem
peccatis i fratres & peccatis re
spectu cor infirma in xpo peccat
Ihs e q maxime ri dicit Non
maledicet surdo ppter adiecit
Ne coram eco ponas offendiculum
Surdo quippe maledicet est absen
ne eruptam detrahe Cum eco
uae offendiculu ponit e dissectam
quide age sed tamen si qui humane
distrahit no habet studiu detrahi
one pone Sequi distinctio qa

Incipit .e. tr̄ lib pastoral sci dñi nr̄i papē de cohortatōe inter adhibēda

Et sūt q̄ ppil aiar̄ m plī tacēmē dilīgentē custodiat ut ꝓlīnes ꝑ singulos irrepere malignus nō ꝓsit. Sed nī magni sit studiū ut exhortādis singulis seruet ad singula nī valde laboriosum sit vnīcuiq; de ꝓximis quib; dispēsatione debite cōsulātōmē mysterii. Longe est tamē laboriosa audītōe enumerāda a diuersis passionibus labentes vno eodem tempore vocē vna & cōmūē exhortatōmē amanē. Vbi quippe tota arte vox temperāda est ut & diuersa sint audītori & singulis tractētur congrua & tamē plurimi pī nō sit diuersa cū per inter passiones medias vna q̄dē doctrina maneat sed in ore bicipitis gladii hystorie cogitatio carnalium exacuat latus studeat quatenus sit singulis ꝓdicture salutaris ut tamen timidis nō augeatur meta. Sic timidis mīsidandum auditoribus ut hī ꝑplus nō sibi sit efficiendo. Sic ociosis & torpentibus ꝓdicet sollicitudo illorum operat ut tamē nisi quiet⁹ imo dicta dicenda nō augeatur acerbitate. Sic inquietis pnatur modū ut hī ociosis nō fiat tuerpor seruādo. Sic ab impatientibus exigua ira ut remissis ac lenibus nō arceat negligentia. Sic lasciuis accēdatur ad odiū ut tamē irrationabilis nō addatur tedium. Sic tenacibus misidandum thesauri largitate ut tamē ꝓdigis effusior frena mīme laxentur. Sic ꝓdigis ꝓdicetur parcius ut tamē tenacibus parcitatē custodia nō augeat. Sic & cōtentiosis laudetur humilis ut cōtentiosi ea nō rectitudine ad lucrū. Sic cōtentiosis laudetur ingenuitas corporis ut tamē cōtentiosis desperata nō fiat seruādi tarditatis. Sic ꝓdiganda sit bona ne ex latere ulcerentur mala. Sic laudanda sit bona prima ne deprauentur optima. Sic mitenda sit ultima ne dū ardet⁹ ꝓsilire ne quaq; tendatur ad prima.

Exhortatōe adhibenda ꝓximi vicijs laborantis

Egrauius quide ꝓximo laborat est i cōmūi ꝓdicatoris voce ad oculos singulorū motu cuiusq; vigilare tales palestre moc i diuersis diuersa se habere arte ducē nitro tamē aceti ori labia sanguinat quando vim contrarijs viciis seruitij ꝓdicatio cōpellitur ꝓlerūq; uel quib; leuiorib; cōspersis exstat. Sic mulier cū repetit ab arca ychae tamē deprimit ꝓ quinquaginta imagē ꝓdicatio quatenus per negatiua ychia q̄ venit ex tpe ut nō augeatur letitia q̄ ꝓpellit ex cōspersione & sic frenetur letitia q̄ exhpersione est ut tamē non cessat ychaa q̄ venit ex tempore. Sic gemuatur usu imoderata pīa petitio & aliquando tamē q̄ festine agenda est cū vicijs ꝓdicet sibi to nate sermonis ille grauatur usu imoderate sermonis & aliqn tamē in eo q̄ appetit temperate cōpellitur ꝓpitiatoribus. Sic imag i isto repmatur subito obiecta formido ut nō tamē arceat emeritā diu ꝓpitiatio. Sic in illo reuocet repetit abhorita ꝓpitiatio ut tamē nō equalescat impressa ex cōsperssione formido. Quid autē mīt si menti medici ista ꝓ custodiū ꝑ mita distractionib; arte se temperat q̄ nō cuncta sed ꝓpria medent corpi. Plerūq; cū debile corpus deprimit lagor eman cū sit lagori obuiare fortibus adiumentis debili sed tamen corpi debile adiumentū fortius nō sustinet. Studet igitur qui medet quatenus & sit super existēte misericordia subtrahat ut neq; deficiente corpis debilitas exstat nec fortasse lagor cū vita deficiat tota cura adiumentū distinctione cōponit ut vno & eodem tpe & lagori obuiet & debilitati. Sic ergo medicus corpis ad salutis diligenter curare potest tute cū vera medicina

ē quado sic per cam vicis supadch
scribitur. Vt cētā suppositē rospac
sioni seruaret. Ldr medicina mētis
vna eademq; pdicatōe apposita mor
moribus diuso ordine obuiāe non
valeat qui fato subdit agitur qđ
de ipsis libs narratur. Dē Quinq
vicēs q̄nq; remigabā ſ. ut ſ
ſcr̄ſt q̄nq; q̄nq; &c. 3.

Sed plenius dū vicos
Sanctū lacrimas arcuerit
hoc leuius illud fortasse ſimius
premit & primū vicio recto sub
relentate pubrumē p qđ festine
ad interitū tenditur & si hoc a
vicina morte restringi nō potest
nisi cētā illud qđ exigit contrariū
exigat. Limādū uero pdicatōi ē
ut p alias mētes sua dispositio
nūdcrumē vnū paratur exigē
quatenq; possit aliud a vicina mor
te retrahe. Qđ cū agit nō marbū
exaggerat sed volnerata sui cui
adhibet medicamēta vitā seruat
ut exquirende salutis cōgruū tēpus
inueniat. Sepe cū quis a cibo
iglurie mimē abstinet iāqi pene
superato luxurie stimulis pmit
qui hinc pugne metu tarditq; dū
se p abstinētiā restringē nititur
Inanis gloie tēptatione fatigā
In quo inimicū vnū vicū nullatenus
exigunt nisi aliud nutriatur. Huc
ergo posse ardētius insequēda ē
nisi q̄ peccatis sue pmit. Tollendū
namq; est ut p virtutē abstinē
cie nitem arrogātia contra vine
tem exigat ne p inglubiē a vita
fundit luxuria extirpata. Hinc est
q̄ paulo cū infirmū auditore sua
ppendet aut pigna ad hoc velle
exigē aut de actione recta humane
laudis retribuenone gaudē dicit
Vos nō nunc pcātē bonū fac &
habebis laudem ex illa. Nequi cū
ideo bona agenda sūt ut p hec huic
mundi vilia. hinc atur. n aut p hec
ecclia īnstrōe laudis sumatur sed

cū infirma mētē ad rectū rebur
astendē nō possit pensat vt
& punitate pmit vitret & laudē
pdicator exigens ei denegādo
aliquid obtulit & aliquid tulit
Denegando cū leuia subtrahit
accusa ut quia deseronda acta
sunt nō assurgēt dū in quadā
sua vicia ānīa familiaūt aliqua
a quadā sua vicio sue dolore tolle
retur. Dē Q infirmis me
tibq; alta pdicari nō hūt c. 2.

Scendū uero pdicatōi ē
ut audientiū sua aīm ut
altra vires nō ligat ne ut ita
dicā dū plus quā valet tendit
mente rorida rūpatur. Obstura
etenī quāqi debet multe audientiū
exigi & vie pauce aperiri. Hinc
nāqi p semetipsū vānas dicit
Cuius putas ē fidelis dispēsator
& prudēs quē costituet dominus
sup familiā suā ut det illis in tpe
tritici mēsurā. Quo mēsuram
quippe tritici exprimitur magis vi
ne cū angusto rōdi manibile aliqđ
tribuitur. Extra fundatur. Hinc paulo
ayt vō potui nobis loqui quasi spi
ritualibus sed quasi carnalibus tanquā
paruulis in xpō. Lac vobis potū dedi
nō escam. Hinc moyses a secreto dei
exione cōtemplatē rorum pelo faciem
velat quia immūdis turbis intime
dulcedo archana nō indicat. Hinc per
cū diuā voce prophetat ut ip qui ser
uenā fodit si aperte negligit cor
ruptele in ea bestie sit aymo pānū red
dat. Fluuia qui alta sine fluctu pre
mit si hec aput brutā audientiā
rorida nō rotegit bene reus adiu
catur. Si per vā diuīs in scōdis
sue mūda sue īmūda mētis capia
Hinc ad ly bum phēmmū dicitur
Deus dedit gallo intelligentiā p
dicatori etenī strēnū cū caligine pec
hic mūdo hic lāntat in tempore

quasi gallo mitat in nocte Cū dicit
ihesus ē tā nob de sompno surgere
Et vigila Euigilate ergo nolite
putare Gallu quippe p similitudinē
hoīs nobis aliquos docere tēpus solet
Cū uidz matutinū uidz tempus ī primo
est minutus ac tenuis vocis sonus
qua nimirū qui rē pdicat ostendit
adhuc cordibus aptē clamat Mil
de occulto misericordie mdicat ut nūc sub
tristitia quisq; de redemptione audiat Cū
luce veritatis appropiquat &c.

De oratione pdicatoris. C. 9

Ad mitarisser ad ea q̄ iam
superius dictum reuocato stu
dio retorqueam ut pdicator quisq; plo
rantibus quia verbis mpenet & bene
viuendo vestigia sequentibus mpetret
ut prauis agendo quā loquendo quo
gradiatur ostendat quia & gallus ite
quē prius cepīcula bonis pdicatoris
speret ī locutione sua dominū assistere
& cū de cantu pariat prius alas
excutit & sepiū frenetis vigilancior
reddit quia nimirū nūc est ut hūj
qui varia pdicatoris mores prius
studio bone actionis euigilent ne inse
metipsis torpentes ope alios excitare
nitent vacet prius se p publicā
fletū excitet & tūc ad bene viuendū
alios sollicitos reddat prius cogi
tationē alienā sepius frenare quisq;
in se turbidā torpentē sollicita inspi
ratione despiciat Deserta am
maduersione corrigat Sicq; vitam
aliorū dominū loquendo ordinant
Prius prime spinā fletibus eruet
& tūc q̄ aliorū sibi primūda dominū
dicet & antiquā pectora exhortatoris
ponent omē qđ laqueis ī operibus
reclamat

Quale pctor ad se rpm reducendū. C. 6.

Et quia dū pdicatio mentis
cogitationibus vlcerum fluxit
caput semetipsum de ostentione sui
oculos lacrimis loquētē aīe public
uatur Magna cura nobis est ani
mo ut tumor lacrimarū mordeat
ne qua aliorū vulnera medēdo ad pa

tuerē reducat vbē negligēdā sic
salubrē mitūmestat ne pximos ju
uando se deserat ne aliēs exigentibus
mdat nā sepiūs sepe magnitudo virtutis
occasio pdicatoris fuit ut cū de ostentā
ceruicis audiatur gressu sibi p negligēdā despi
nate moreret Virtus magis cū vicios ī
mitis quadā delectatōe aīs sublimentur
aia blandis sitis ut bene agentes mēs
metū sue desperationis abiciat atq; d
cui cōfidentia secura tradesmit Cui ia
torpori seducitur calida amīe qđ be
ne gessit enuat cū quasi p retract
tationem ī timore cogitationis excalcit
Vnde agitur ut ante iusti iudicis
oculos fluxa mētis sit memoria veritatis
qua veritatis qđ gessit dū se apd
se erigit caput humilitatis autore
tradit clymē namq; scripturis aium
dicitur Cius pulchritudo sī descende
ac si aptē dicat Cima ex virtutū de
core te decoras ipsa tua pulchritudine
impellas ut ondas christi sub ihesu spe
ne virtute scripturis aia reprobatur
cū dicitur pfecta orne in decore tuo
quē posuerā super te dicit dominus
Et habes fiduciā in pulchritudine tua
formata es in nomīe tuo ffiduciā
quippe sue pulchritudinis dñs artol
litur cū de virtutū meritis lata caput
se securitate gloriatur Sed pe
caude hāc fiduciā ad formatēm du
citur qua p eādē fiduciā cū inter
ceptā rogt mētē cogitationis sue
decipiat hanc maligni spūs per
inanem viā seducendo corripiat
Nonnūq; nūc q̄ dicitur formata es in
nomīe tuo qua cū respectu mētis su
perni rectoris deseris laudē proprii
privatā quia Et sibi arrogāre mi
nuit amīe bonū qđ ut largitori
primo seruiret accepit ppriis se
gloriā dilatare desiderat Sacrigit
ut mirabilis auctor manifestat In suo
ergo nomīe formatur qui talibus
thuri commixtis deserit contemptores
spiritu in laudis appetitu pstet inuit
Christe dauid ajt Tradidisti captiui
tatē virtutes eorū & pulchritudines eorū
in manus inimici In captiuitate eni

Virtq; 7 pulcritudo ī niaq; uinci tra
dicur cū dcrepi mcīi antiquus hoste
ex bom operū claros dominatur q
tamē virtutū claris quāmq; plene
nō pucat ut niq; tamē clarorum
sepe aīm tēptat Sed dū publicata
destruitur destructa ad fīrmidinem
reuocatur Hinc etenī ait dauid
Ego dixi in habundātia mea nō mone
bar īternū Sed quia de cōsidēta
virtute trīumpit paulo post sub pri
lit adiuxit Auertisti faciem tuā a
me 7 factus sū conturbatus Ac si apte
dicat Effortem me mīcr virtutē or
dīdi sed quātē infirmitatē sim dare
hēta agnoui Hinc rursū dicit Quia
nā 7 statu restituere iudicū ustitie
tue sed quia cius virtū nō cat
manē in custodia quā amabat De
bilitatē suā prima turbata inuenit
Vnde ad pīs opem ipsente se con
tulit dicens Humiliata sū usquequaq;
dñe Viuifica me secdm vm tuū
dñe Nō nusquā nec supna moda
tam prius quā vm p munda pe
uchat īfirmitē ad memoriā ad me
tum reuocat Ne de acceptis virtib;
tumescat Vn ezechiel pphā quoq;
ad cōtemplāda celestia ducatu pau
lum ipse vocatu- Ac si hinc apte
domin admonet dicēs Ne de his
que vidēs in diuīne cor eleuēs
cautē prēde quid es ut cū fuma pe
netrās esse hominē rerū ignores ipse
dū ultra te rapere adtemptum
pallentib; īfirmitē tue fīxis inuoces
Vn nōne est ut cū virtutū nobis copia
blandiat ad infirma sua mētis oculos
reducat sese et salubrit deorsum
premat Mox recta q egit sed q agere
negligēs aspiciat ut dū cor ex me
nuda detegatur infirmitē aput
humiliatē ad tutare robustius in
virtute plicatur qua 7 plangi
empt deus dicit vestros mētes
quātus ex magna parte psint mp
fecte mī ex aliqua pte derelinquē
ut cū mīe virtutē tumulat imperfecta
sue rēdis tabescant 7 quātaquā
se de magne arguāt nō ad hinc

cura mīne hīrtēt mētes lapsuit
Dic quia scīa nō valet vnice de pri
mis actib; nō audet superbire 2c

Conclusio

Ecce bone vir replexionē mea
necessitate expulsa du mon
strāe quales debeat pastor ī virgulo
pulcritū depinxi homi pīctor-sed
Ambscp ad pserēde lita diligo qui
ad hinc m delector fluctib; vacor
Dic m hac quesso vite naufragio
oracionis tue me tabula sustineat
ut quā pondus pīcū me deprimit tu
me meriti mag leuet

Et sic ē finis do gīab

Explicit pastorale bti Gre
gī ppe orbis Rome

Incipit tractat de dignī
tate pastor et one cure pa
storalis venīs pīs Jacobi
Cartusien sacē pagine mysti

Apparens a longe sme tri paralogismatione tribus curentibus iam mundo in semid vergente pastorū ecclesiasticorum tam bonorū primum et condignā suorū laborū remuneratōr. qua negligentiū ira gregem xpi eis cōmissum. duum terroris cōminacōb⁹ ego qua fidelis qz vltima ouicula ingrego indignus putauī post patrē flo rentia miranda qz patrē studiosis lo cet rudi et impolito. pauca depingere non in spē supplemēti nāqz obscuratōr explanandā. quibus impares vi res meas agnosco. sz stimulo caritatis me impulsum. cōsen sum pbendo. cuiq veniā impul sibus negligās existimans. Pser tim cum videā multa pasto res grauia sompno esse sopita. vt sulte qui magnis attribu nō expgiscunt. tedriosibus tri buat pauīs. vti importune cumulentur. Dica⁹ enī pphete clāma ne cesses. et altera pā dica⁹. Non audiens te et tri bue⁹ ad pdicandū. mi frallor⁹ Ezechiel xpe est. Pericula quip pe imminēb⁹ et intollerabile dap nū ex spare pastorū exigit⁹ tot⁹ orbis ad eos execrationē clamauit. Dormientibus enī illi. dimag hō abiecit rizema super seminare nō cessat. Vbi et pesti lentia morū. et corruptē ab usiones. in toto orbe terrarū sic pene ubiq; excreuerūt. vt si homēs tacē vellent lapides clamarent. Et si nr̄ hortū omnq; erit. Nō alit securiq; esse pos sum. nisi quod negligē pas torū illos nobis pepercerunt. Certe go hēmodū caritatē que modū seruare nescit ma gis fauere digne quā indig nari. Neqz enī insultum aut amaritudinē esse pt quidq; hec sancta de sua doctrina imbuere sparat. qui perambulaueūt ram pos agere dimici sti libros veteris tri tamenti morsi sti et spūalium regū et veterū et diuitato rū eorū legerunt. Summi et maiestate dñanti vetera qz non testanti scripta autentica. hs in modū ducta veritati de pdic tis pnt testis nr̄i phibē. Fri dentissimus enī ac iugundū pigri cet ortulani aut cultoris vinee. est spinarū vtiq; vbiq; qz ac se pinū in orto aut vineis tollen multitudo. sic in ecclia etiaī plebs multa testat negligēn pastorū. De primicerio pasto rali cura in ecclia hereti. a c. 12.

Sermo igit humilis ac mediocris est mihi ad te o gene clerum regale sacerdotiū gens sancta. Gregis qui auctore deo in hoc exilio adhuc pegrina tem in custodia mihi suste pisti. et vtinā tā salubi in effectu qp feruido in affectu. et sic pene reare valeret corda legentiū. qualis ewa lat ex corde scribē tis. Contemplor enī in eccliis excellentia dignitatis. potestas auctoritatis. pcūpnentia collate ingenuitatis. quibus clauis ligā di atq; soluendi xpo domātur suste pisti. mirificabis ete ac fri ficabis. que in tabernaculo vobis dignissi mum ut etiā angelorū cuncta pstitem. quibus talis denegata est auctoritas. Recte enī omnib⁹ fini aplica sūt. sūt administra tores. spūs missi in ministeriū pp̄ eos qui hereditatē capi unt salutis. nō tibi clamibus vesti tus indens insignitus. Cum enī angelorū alti dicit deus. tibi dabo clauēs regni celorum

et quecuq; ligaueris sup̄ terra erunt ligata et in celis. Et pascite oues meas sicut cuncti exim dilectissimi eccie pastores. mirant̄ demq; angeli. vobis q; assistunt. ac reverent̄. cui videt de faucibus malorū spūm acab fidelid vnd auctoritate eripi. Reponi q; in sanctorū cathalogo. ac sanctorū angelorū collegio sociari. Congaudent ecia penitentia. quos vobis retinuit misterio admissas pariē & admittere. Nec sibi vsurpad p̄simi mo silitet tanti officij tam laudi et soluendi. quid sacro sancta mistica corpis xpi tā tunda. quid humeri formidanda. tanta excellentia ad suffici ipis credentes sacra dumne assistē. legatis q; fungi ad mittent̄ voluntate. Qui et si felicores in beatitudinis possessione iure p̄dicant. no tñ in autoritate eccia nr̄e dignitate potentiores. quid altissimo omn̄ moderator vobis solis reseruauit. Et quid dicā de angelis quid plenius. cui nec ipsa regnia super omes angelorū choros exaltata. stellati sui filij solio cōsidens. ad paritatē vestre dignitatis audeat aspirare. Nec licet homi angelo vid q; preponere autore. cui nec uito tam cuncta reli. quid p̄ferre audeat plebs. dignitatis no que aut effari laudes. Impares tñ fatei no vere. vere autorit. Silentiū q; ei in exercitio officij sacerdotalis. quo ad sacrificij administratiōz p̄ ecia militante. De lege quid summus pontifex in penis habet xpo autoritate. Nec & si in gratie plenitudine omn̄ creaturā excedit sola tra sublimitate. quid tñ in ecclesiastica misteriis seraphis ecclesiastice amissa exercende. licet cum her benedicta maria ad laude predicanda. xpm dei filiū in carnis mysteriū ex se gnāti. peregrinabit lactauerit vberibus. manibus gestauerit puellaribus. brachijsq; amplexata est gregnis. oscūlis puditie labia impressit melle dulcora. nusquid hec vid infantile corpus pambere cunauit q; in p̄sepio. ad cui no erat locus in diuersorio. & talia mille ex humanitate membra studio fisse gesserit. No tñ eiusdē dei filiū in sacramēto veritissime ghenid pāmodo aut tractare. ei est concessum. licet eiusdē dei filius & in celo in gl̄ia et in sacramēto individuē ghenea et existat. no tñ eadē quemmodo eidem vbiq; & ubiq; existenti. De que no est stilus patris mirum. si hoc videri. ex ore infantū et lactentiū sinazid. Hec ei p̄missis denegatur vobis epi sacerdotibus et animaz pastoribus misse sint gressa. Quibus ad ista no gremium stat. quibus non expanestat. quibus no nutrer aut no genere. Plane in hijs no attentus no dico dormitet mortuus est. Hec vobis cōfisa nata fidelia optima vbiq; q; in isl. sed in ecia dei. que ex lupina et firmanda veritate huic vestre autoritati omissa dit ecia imperialis. pontificalis regalis. q; celsa premineria. q; non pudet humeros vnc ei pita sublimitate gemina q; flectere ad imperandū vestra benedictis. Quicunq; tu vos benedixeris erit benedictus. & qui vos male dixerit maledictus erit maledictus. ut olim de ethnico scriptum sac

tradit. ihesu. y me cade scripta
affirmante. angelozu nomie mis
mitt essb. hystorica hodo condicõne
Angelus nequit dnm exercitum
est Malach ii Et quid hiis am
plius vobis vbi suas dilectissi
mas credidit oues. quas sanguine
suo et ara sua tuerat. essat.
pro quibus et se tradidit in mor
tem. et mortem crucis. Nec pas
est eas demonis satane fraudib
demalluri. si malunt morte pro
eas sustinere. quid eas perire. Ne
si enim relictori Galiunt vos pule
gio manere in domo sua. que est
ecia quid sentit. psens vos ange
lice dignitatis. sue benedicte ma
tri. omnibus suis quibus nichil
carius possedit. Insup suam
pstatem in vos tristitiendos. in se
de sua tam. pud indoctos in tris
tolentos. aptiete ptatis zelos
partiend tribuendo. et domo
sic fideli tua super familiam
suam vobis amissam vigilanciis
regna celestia sine fine mansua
Talibus te obpignorare dignatu
est rex celestis muneribus. non
vtiq; huius exigentibus meritis
sumulis. que tua merita si re
censeas nichil digni reperies
quibus tanto valeas vite reper
dere benefactori. Tuos de stipe
dnis ecclesiasticis. in tui subsidiu
ac solacia deputatis. Quibus olim
tui principes sancti fideles apli
erant pnati. se suosq; labentibus
manum sustentantes. In temple
victus et vestitus. et sine sup
tu ponderis eterna. Quia gaza
na deus a te amouit. istis tepo
ribus. cupiens te ebertibus suis
donatiuis pmere. decimazu
possessionu q; ac hereditatu
mobiliu et immobiliu te stipati.
ubertate te maiud clericalem
dignitatem omnicia pastora
lem. Et qua ad mensam magi
nam sedisq; sancte quo no frustra.
si talia ei te pparare. Ecce sub ri
boni compendio longa spacia
tuarum dignitatu fastigiata. O
dignitas pastoralis Generandi.
ut tua ingeminitate cognoscens.
tepam non degeneres. et ut stud
sub que bene fecisti tu sunt
sentires. et omne meritu exigas
dnis tuis ones abiectis. Obmuo em
beneficiozu me est ingratitudis
Ingratitudo fomentum pstat
contemptu. Contemptu gene
quid nequius esse possit. Tayte
De talento precepti et oneribus
annexis Cap. 3.

Caput tum demulcens o pas
toziu dignitas. memoratu
digna reuerentia omnibus tuis oppo
nens quibus fulcita es tam sumata
donis a donatore tuo aut pmian
da aut pmenda. Nec si em ppter
te hec consecuta es si aliozu node
tibi nouere assignata. In quibus
te fidelem et prudentem esse vo
luit. pscribente cuius ex te ra
tionis sententia. Cur nos existi
sti ut ministros xpi. et dispensa
tores mysteriozu dei. Sic ita pri
mus dispensatores. ut fidelis sit
mus mai dispensator. Ego et
ministri nouit te nos dns voluit
imitatores. ut sibi quis a te exi
genda districta ratione de tale
tus tibi creditis. No tuus si illius.
aut noueris te quis reportare ni
hoc debet et reddere creditori. Ad
cauta tibi prudendu ne no mi
hico inquinetis. non te fama co
luet si dissipaueris bona xpi
nisi et prudenter te gesseris no
sicut ille fraudulenter. Hinc et
nos sincerpiat nate e insolen

rondis exultans. aut blandiens
clamo. sed plane tremula trepi
dans. pauor. et tonitrus mentem horret
exteriorem. tremor. Cui tesaurizet
presumsum apud te deposuit ex
actor infallibilis. nō attenta re
bus examinatione. Nec simpla re
stituere. ut ille septuus priget elban
gelicus. qui talentū dñi sui sim
plici retulit. putans se examinari.
si rondigna mercede sue a dño re
cepit sententiā. Nā minister illius
ipsum dare debuit. et nō dñs de
meus nō usura quod suum esset
recepisset. Cui enim plus quam tri
ab eo et plus exigit. Cui ego
applauderet remissiom applau
det etiā reddituum terrenorum. Ad
quā tū animi mortalium rorida non
tremiscent. Non ergo si recte re
gens de sarcina tibi imposita gra
tulandū consulo. si nigrū nigremq;
rendam. qp et asperos scientia
moribus qp uiros feriisse legor
Augustū dico. qp. regē. & regū. ambi
ati. terrenū. et alios pene omes
in cathedra xpi residentes. in
qua & tu hodie es collocatus. uideo
si patrem mireare te audeas. tu
videris. de quibus eius eorū dicit
Non est facile stare in loco
petri et pauli. nec tenere cathedrā
regnantis cū xpo. Qui etenim nō
sibi assumentes honorē. si a deo vo
cati tanquā aaron tremulos sub
miserunt humeros oneri tā hono
ri. aspicientes Non qp carni blā
dient. si qp nuncq ex dumā bonum
one pernadebat. nec maledicā
quidē in ipis erat et onā et
honorē. Deo non missi nuncii et
tacti manu ad arcanū misterii.
Isti claros habebant oculos nā
nube crassa ambitionis obtene
bratos. Ad instar nigredinis eorū

xpi. Qui eos fugit quos sic
bat eum velle constituere regem
sim euangelicā veritate. Et
nescio an multos tales oculos
in ecclā moderna reperiēs.
Reuera si sit curia romana
no tot haberet visitantes. nec tā
auri ponderibus gaudent. Nec
tot reseruationes expectarent
grauati et tantas plumbi massas
ad orbis totius ambitiū sustinere
terret. dans plumbū et hauriens
aurū. De dra. pastor. primitie
cartie et modne ca. L.

Accedit ad hanc periculo
sū pastoralis dignitatis
moderni temporis. qp non pari
passu gubernat cathedra pasto
ris ut olim tempore nascentis
ecclesie. videret apls undiqu
omnibus possessionibus temporā
libus mundati. in paupertate af
fluentiore tredecim spūs ones p
dent et fideliter exercuerūt. Quā
dam sine sumptu ponentes e
uangelium ut paulus. tunc ma
nus ex laboribus xpianis sibi
et suis victui quereb. at ut
actus testat. hispt et eplē sue
idem fatent. Illi vero apli de
elbanē vinctes ad instar ma
gistri sui misteria a fidelī
bus gratuita dona prepetē.
ut frater dñi et cephas deb
ti simul voluerūt ad paupe
tatem a xpo acceptā actui po
tēn et hūtu mansuetudinis ser
talent. quo ad ecclā structū
possessionū p̄natos. ad meritū
vestigia posteri imitentes
usq ad tempora nisi fallor
constantini imperatoris sue ad
ministrate talia undiq modū
xpm sequebant. Ne omnia
curarem secularem tumultū
bus vim dei aliqd obstare

hum patet. Nec mgrd sini dor
tremam. ag sacrilu neqz pe
ram gestantes quod verbo do
cuerint opere implere emt.
Non alias qua spūd sancto edoc
ti. qu singulis temporibz sin
culos ac spēales regendi et
uuendi modos m ecia dispēsat.
alto et mscrutabili gsilio aucta
dispāc. Ira vero tempa pasto
rū temporū ritu ignorat. nō
utiqz eodem spū fz alio tribu ter
minu ecclis et ecciastricis uocab
lazqis possessionibz decimis et
redditibus esse dotatas. sapa
tos qz poterūt ac defensoribus
munitas. ut nō sōlū unu hoīm
nozū se cōm ecciaē sufficēt aut
silentio tollerari nitat sit. Sed
uim ui repelle licuit et qp
mere pemb. se adue subsidie
les et immunitate ecciarū et
ecciastricoz stipendiozū erogā
tes. Et hec quide sū paddicta
dimcia ac stipendiozū hū
modi sit a deo m ecclie ad
missa m pauperū sustentacōz.
in pastoz fomēdacione. pu blo
rumtoz repressione. et mistroz
ecciastricoz et ecciarū decus
tacione. Verendū tamē ne p
ecciastici illoz multe ab usibz
m ecclia sint introducte. nō ut
aliud finē qua pintenta sut
quereūt ad pompa. cōuiuia
tate. humāa gloria. ppm quez
cealtacōz. et ppm nois refulge
cia. quod facile certe est nō
dico m rose explorantibz sed
sole ipō demonstrante sup hec
ta. a quibz utiqz p risto et tpm
sancti pastores erant immunes.
qu prioribus possessionibz
carueūt. deo ispōz dieby nr
esse potuit quod eos ad cathe
dram traxit. nisi amor dnūq
et zelus animaū. Astensis enī
cathedris mox gladiū pcu

tiens eis insidiabat. trahebaī
qz ad supplicia. nec quereb aur
gūtū et argentū ab eis. sz exhic
tio nois cristiani. Hodie vō si
possessiones decime et stipendia
ecciastica subtrahent ab ecclis
Ep̄is quoq; parochis. et ple
bibus existentibus morierate
pene reperiēt qui eos velint
accipere. sicut probant ecclie
parrochiales stipendiis istis
destitute. Dato ecciā qd sint paroch
ta et nullis inūctionibz pturbē
bent. hūtes simplicē et īn sufficī
entem p̄mssionē. Aut si sint
qui dignant accipere in non
nisi rudes et ydeote. alias sustē
tari nō valentes. In hec stipen
dia pro utilitate premissa apd
multos hodie pastores ad nox
am tende dubiū non est. Sed h
et in honore ipis admēto a mul
tis pnīr quereūt. ecciā a quibus
tumqz insufficientibz stia et mo
ribz. quatacūqz ruā aiarū
ipis amera. Non qz eis ecclie
debent aut sine ipis ecclie gub
nari possent. atz plebes sz pn
cipalis oculus ad illa nō est
habendus. Sed cum principalibz
aducta nā pīr intenta. ut ubq
corporis et ante ymagine sme. qz
non crucē nō in ppr qua cū
sta ista diligatur. in eo quib
studiose explorare volueri
radice sue intentionis qua ad
astensium pastoralis dignitatē
primo attendat si sit collatus
rustico ppter ecclie. stando sup custo
diam sicut speculator ppē quez
sanctoz. et an in via dei p se
vigilant ambuleti. quia minime
est nec pt maior esse custos al
terius rōstē et sincere alios dili
gere in via dni qua sue et cipm
qua hoc a nōm rōz ppe et per

frete caritatis quod si sub colore
alioꝝ salutis ꝓprie negligens
sibi blandiatur per assensum ca
thedre. indubitanter noverit se
desipere. et oculus eius caligat
ꝓ cassam nr̄ positione mutis
honoris tomodi q̄z p̄uniat̄ Si
exploret se in p̄nō cū quatuor
ex se p̄ma fame & ex ratione pon
ruperet exonerari a tali cura
pastorali. et pro se solo et sua
salute sollicitū esse. Cū in can
tissimū est anhelare ad aliorū
constantias dirigendas. & alio
rū salutē promouenda. qui mē
tis est de sua ꝑsistentia et ꝓpa
salute. Vn̄ ait̄as zozomenos p
mo reactionis sim augst̄ de mu
tate dei. et beatū gregoriū ostiū
aperire debet. quos quibus ad ca
thedrā curē pastoralis assen
dat. Ideo trib⁹ sup̄ matth̄ sic dr
Opus desiderare bonū est. p
relatū aut honorē q̄m p̄stare
Gamitas est. Vnde arguit sic.
sic ꝑ ꝓpr̄ vitiū sūm opus appe
tit prelatus & curā animarū
Aut tredit se ad hoc dignū
vel indignū. Si dignū q̄ pre
sumptuosus est. & corpō fit m
Dignus. Si indignū se tredit
& tm̄ appetit. fatuus et puerile
est. Nam fatuū est appetē ꝑ
ad periculo. quod sine periculo
ꝓt obtineri Vn̄ opari ꝓt sm̄
periculo planorū. In platuū
Gero nō periculis et nunq̄ obsta
culis. go fatuus sponte appetē
planarē. nō quibus obtinē salu
tem fūdius ꝓt sine planoꝝ. Le
ꝗ rondunt nobis ysaie exhibi
rio dñe nūquid ego mitte me
Nā si nō talem offerus ut ysa
iam qm̄ se per angelū de ardi
ne seraphim calculo purgatū
agnouerit & secure potuit se of
ferre ex dīno instituto. quē
hodie ꝓnto paulos m̄ sentiē ac
optatū desiderare ut amonuit
paulū discipulū suū timotheū
Est opus bonū desiderare nō
p̄mia aut honores ad priora ta
tempora mihi honorē si onerē
et ꝑsentiores plurimū in se gra
uabant. Et tūc nōne sunt rogē
ad laborē aut ad honorē. Imo
vbiq; pene detestabant̄ ꝓ hmoi
undi potentes. Habentes igit̄
nē vbiq; adnexitates exteriq
et mtiq. aiarū curā. artē omi
artiū non dubitates. nulla al
lectiua ad cathedras nisi dīni
nū amorem. zelū animarū et
ꝓmissiōz regni eterni habeat.
Opus aut̄ sanctū fuerūt tpm
ꝑ nr̄oꝝ ostiis. in quibus cari
tas prima refrigeranda erat
et iniquitas habundatura. ne
ecclie et plebes fidelium suarū
vidualē deplorarent mēs
moda defecerūt ꝙ in pastoribus.
aliū modū a priori ordinauit.
ut et inimicitias ꝑsecutionis
rassaret. et ecclīarū possessio
nes habundaret ut sic essent
reperiendi qui curā gerent
animarū. Cunctis enī hodie ꝑ
sentie priorū temporū pau
pertate. & ꝑsecutionis rabie.
aut salē altero illorū patēr
entē trahi ad ecclīarū et ple
bium gubernacula. Cū caritas
p̄ma defecerit. q̄ nec mira fu
it priorū. Et loquor ut in
plurib⁹. Malunt enī spōsi
dispensatiue quosdā ambi
tiosos et glorie et dignitū
cupidos in cathedra ꝑsidē.
Et strictē ꝑ hos dñi cultū

et ammazid fidelid cura q̃ mu
re quã hꝫ ab eccl̃a fieri pmtus
alienabat. Nec eccl̃a nid paulo nõ
prohibuit. Primo gaudebat de
xp̃i pdicatõe pce quesda eccl̃a
pezuersos et reprobos fieri
qui ex mundia et tenebrosis
et nõ sinceris xp̃m amplexa
runt suis temporibꝫ aut ipe
testat̃ dñs phūs 1. c. quãdã
rumꝫ occasione xp̃i pdicabat̃
ipe approbat et roborabat̃.
Sed ⁊ in pñti tempe quando
p occasione dñice cultus
et plebs fidelis et ecclesiarum
honor malefcat. spūsanctus
dic̃t nõ displicet quo ad ope
operãtis. nec quo ad operantem
Sic si eosdẽ tales admoneri
debẽnt. nec tolleraci quãdã
mala exim̃ sequen̄t in ple
be. et in eccl̃is sacris. Inde
Cũ ex simili posset aliquis
nõ inferiabilit̃ op mal. q̃ ꝑ
mittit ad vitã sibi plurib
sibi prochdolor q̃ nõ sinecla
rumꝫ audiri dz. Columba
ry habitãdã eccl̃ publica in
mis eorũ qui in eccl̃is parti
cipalibus psint. p diocesa
nos et eorũ ordinarios pos
se patenter tolleraci. Ubi q̃n
uenter ꝑsbr̃ uti non posset.
ne plus fidelis debita cura
fraudaret̃. et ne maius aut
adulterium admitt̃ p eosdem.
Ito enim forte rectꝫ iusta q fide
rando hoc dictat. ut ꝓpt̃ alterꝫ
malum alter puniret. cũ culpa
ꝓximos tenet dz arcere. pu
nire enim fidelis plebs p sub
tractũ sacramentoꝝ et vi
deo. si concubinarij de eccl̃is
eiciant̃. Debet enim loci ordi
narius et epi crebro nec
votare synodos p uinciales

asperiendo illis presbris sonet
dampnationis. per quã pastores
et rectores. ut resipiscant. Et
licet no sint facienda mala ut
veniant bona. In tolleranda ꝑ
aliqua parte data mala ut
grauiora et nociora deuitent.
Sic moyses libellũ repudii p
misit ad deuitandũ exortia
dñi. Sic ecclia tollerat plura
crimina personalia. ut maiora
ne eueniant. ut mętricas et p
fanarios et reliquos ut strismã
et scandala valeant deuitari
dissimulando et no punicndo
pubice ex cussis illoꝝ. Licet in
foro conscie neim est patrocinã
dum fidei dñice autoritatibꝫ
sancti spūs ioseph et danel. et
alioꝝ bona veri dei cultores in
medio nationis pfide et pessi
me in egipto. et in babilonia
terra arta vastatas quersa
tes. ecclesiam non legimꝰ publice
ydolatriã exercuisse. aut re
ges ydolatras quoꝝ amicitia
et familiaritate multi erant re
plendentes. si tolleranter eosdẽ
in rebus eorũ. nisi pro tuc qñ
et ipsos quelle volebant ad ydo
latrandũ. Tuc enim libera vox
nulla erat eorũ confessio. et cõ
dicto sub pena mortis ꝓhi
biti in tribus pueris qui ꝑ fur
nacem ignis ardentis missi legi
mus. Et danel sanctus qui
nolunt ydolum colere adorare
et draconem. qui a babilonijs
pro deo colebat̃ offa porci mit
tebat. missus e in lacũ leonũ
Jam vltꝰ Cur aũt ista tollera
bantur ꝓpaculo nõ est. Quia
tales eccl̃as eosdem ydolatrias a ri
tibus suis non posse auerti
ꝓpter diuturnitatẽ terminoꝝ. et
diffusionẽ eorũ malueruꝫ eos
sinendo tolleraue. ne scisma

facere videremt. Et filii isti q̃ ipos deos ordinauerat tutores et defensores per reges illos et barent. Quelibet enī mala sal na fide salte particularia tolle renda sunt ad tempus. ut sasma m quitatibq possit demitti. ut probat augt in quada sua epla. Epla q̃e ad gloz dei dant Sancta pro bono unitat tollerant quod pro bono equi tatis odezut. Que mdno pru dentis lectoris animū explorz erta se ad cathedram vo randū subsi prima sedente in sua assup tione exhilarescat aut otremis cat. Ex hijs enī poterit queth ram sumi de se ipo. Si oculus eius simplex fuerit. Solet enī fim phm in repentinis hijs tus occultus et mensius prodire videat si tanto doleat et terre atur de dño quod quidā dice te Redde rationē villicationis. quatn respondet cū dari sibi in dat posulang prouidentia aut eligunt talem in pontifice qm sequit enī infallibilit ad ēligē ut si nolit reddē rationē aut no possit. et sic no gaudeat nisi est de primo. no enī efficaciter pensat ad quid vocat. qui de reddenda ratione recidere no cogitat. Cu ram enī aliquis assumit ēpi laudo. aut no sentit ponderis stupidus est. aut nescit quid ponderis et seminima est. Si vo sciat et sentit ad quid aliquis re assumit. no pt non dolere. Et q dico de primo ingressu ad cura. hoc pari mo sentiendū iudico de ceteris. pq ingressu ut otremiscat et ingemiscat. de one se ex intimo corde indig nū et insufficientem proclamab. Et quatn in ipo esset semper dignum et magis primo red paratus existat. quātūq deo et si periori ac sibi quisq rōnabi videbit expedire. p quo sem te sanctorū patrū clare demo strent. Nam tantus pontifex augt loci gubernaculoz in nauī indigne se fate recepisse mentis. Et qui ad remi pi indignus non erubuit ad api cem regiminis se poscit. que rulatur. Et hern in aue sue pe riculo se quezulat in loco p sidentie residē. Sic timuit q̃ quoz doctrina et vita qual' fuit luce clarius q̃stat sancte vo lenti. Quid vero immuti ille pontifex Lucas quā vita et doctrina p mundi splendet clamata de se senserit. que ad suam psidentia. Et quatus la crimis et gemitu alz planctu suam cathedram possederit. si ejus stare voluerit legat ome illam vndecima super psalm ezechielis. de speculatore et vita sua. in quibus reperiet quātas delicias ipe gusta verat in honore sui mi pon tificatus. Quibus nimis amare deflent sua promotionem. Sumes alz qui ipm dilexerat ad planctu similem provocat Et si her in exordi facta sut in arido quid fieri debebit.

De vita et vita pastoris q̃ nra ē.

Quam igr o sacer pastor gregis ex pauris primis q̃ gnoscē multitudinē poteris in ratione dari et accepti mi tibi et multiplicē te fore obnox m. Deo primo. deinde tibi. deinde ecie. deinde gregibus et q̃mis. Denīq et dñi estima spendia in utilitate creatoris dīno creatoris tui dispensē. Tibi alz minima est tota fabrica

ctē. quo ruente rpal ꝓmō est
ruat. quo stante rpal firmiꝰ
stabilitur. ꝑ sare tibi nōe
m tantū rēp gerendaꝝ
sollicitudine dormire aut de
tari dēb. tanꝰ spūs ꝛsuscep
tus. et am ꝓhensiōi studio plꝰ
vigilare te oꝑtebat. quā ali
quem qui a ꝑdictis oneribus
remittit feriatus. ꝓllicite ꝯs
tibi prouidendū ut ornatiꝰ
paritꝰ et armatus talibꝰ ar
mis. que te ad ꝑdicta exple
da reddant expeditū. ꝓpen
sator enī dñi dei ꝯstitutꝰ eꝭ
& quodcūq tibi ab ipo collā
tū noneris. nō ꝓfuit te si ꝓter
illa alꝝ illos sibi te ꝓpōsse
dixit cū veraciꝰ q̄ nos ex nob
paulus dicꝰ. ipē dedit ꝯs
dam. quos ap̄los. quos ꝛdā ꝓ
phetas. alios euāgelistas. ali
os pastores et doctores. Et sub
dit causam finalem. Ad cōsu
mandā sanctoꝝ in opꝰ mīsterij
in edificationē xpi. dicte
in quib⁹ exprimit in ꝯsummatiōe
ꝑsonalem et ꝓpriā in pendē
dam⁹ in opus mīsterij in edi
ficandū corpꝰ xpi. quod est
corpus mīsticū xpi. si membra
esse ut fideles. Ꝑpetuatori
vero duo sunt damꝑnabilia.
ut spūs sanctus testa⁹ ꝓb⁹ ysa
ye. vis tenitas et nuditas. Ca
tas si. quo ad ignorantiā. Nu
itas quādū ad reꝓhensionē
doctrine et mīstē maloꝝ. ex q̄b⁹
omnia alia mala in pastorib⁹
stemit. Ayt enī vsa leꝝ ꝓpe
ꝛcutatores eiꝰ tetigi. a me⁹ em
nec si tanꝰ nudi. nō valebā
latrare. videntes vana. dor
mientes et amantes somnia.
Et tanꝰ imprudentissimi. nes
cientes salutē. ꝓpter pas

toꝛes ignorauerūt intelligentiā.
omnes in viam suā declinauerūt.
unusquisq; ad auaritiā suam
a sūmo usq; ad nouissimū. hoc
ibi. Ecce ex ꝛrōne et iniuitate
pene omnia bona emant ꝑdi
ta. Lupꝰ rapax lupꝰ vorans
videre nō ꝑt. Muti nō clamare
nec īmurmurare nec dolere valē.
hoc videt gladiū venientē
nō tū cauē ꝑt bona. ut ꝓpius
rem suā audiens se poterit
obseruare ut. Ezech 33 Ille ego
hanc damnosam ac diuinabi
lem ꝛrōnē quib⁹ vtare valeat.
vtri ꝛrōphensibilis et doctri
na suadibilis. pariē mūda ecc.
quoꝝ omnes me rehque mūde
sufficiat. Testis bernd sup cant
sermone xxxvi. Quo in pascua
dominoꝝ eloquioꝝ edūces
greges duces pastor vocatꝰ
fit. si doctus fuerit quidam
nō aliꝰ homo. Verendū est ne
non tam nutriat doctrina vbi
qua notrit vita sterilis. Et nē
uitaꝝ et in hac parte omnib⁹ subi
absit sua pariē vita ꝯs laudi.
Ut q̄ duo vita ꝛrēhensile
ego puto magis nāturā fore. ne
opera confundat sermone. Po
terit ꝯs simplē vita doctrinā
per alium vice sui. quod nō ꝑt
per vitam alterius. Dicte enī
et opā cuius plus credit⁹ qua
sermoni. Reperimus enī ꝓhetas
animarū pastores eloquentia
et sua excellenti ꝛrōne misse. non
in vita laudabili. ut sanctus
Caleb⁹ qui ꝛsistit ratisbone pō
tificali in ea beatū augustinū
ꝓmouendo tāquā magis in
litteris diuinis et eloquentia
expertū. Ordinē enī plures ꝓ
animabus sanandis per nos fieri
videmus. Ideo si talis vdam⁹

pastor in vita laudabili oculos
in se tam claros non habeat.
in quibus se hre grandeat se
parit & alios ducentes. neq se
duci erubescant. hac humilitate
suam veritate recompensando
net et ipe oculos mundat hre
net alioru egeat. Infione sed
tamen dr ut qui alios docere et
ducere debeat. non teneat docen
di pariter et ducendi. Et qm so
electus est ut doceat. nd egeat
adhuc ut discat. Unde dicit
paulus condiciones y doctor po
tificis in fronte ponit. vere p
hensibilem. et postea doctore.
plus vite sanctitate qua scie
claritatem ponderans. dr. ego
stam hre. & illa no omittit. p
si neutra quis hre reperiat.
nd expedit msi ut petra mundar
repta. et ptate pastorale pra
dat mundiarys. i. dignioribus
redit. rathedre valeat ducendo ut
salue sue ppie saluti intendat
qui alioru saluti cura q dyvina
impendit no valet. Unctoru.
tollerabilius est enim penas
si eg ppries culpas solue. quod
se & alios in fouea dampnatio
ne mittit. hoc enim illa domo
sua vide significare. de scanda
lo pusillorum. quos si quis scan
dalizauerit. expedit m. put ei
ut mola asinaria suspendat
in collo eius. Ex si sua re gra
osa vita. si sit in eccl quasi
struit sua et doctrina. Im et
plus destruit vita. Imo adhuc
erigat hec dm sua. de mola
asinaria in collo eius suspen
denda. Izu enim docuit et no
fecerit. mag erit in regno ce
lorum. Izma enim vita despic
restat ipm dampnat. ut et doct
na contempnatur. Et hoc est
quod organo dicit dominus p e
zechielem di. Tu ne vobis fiat
erat pastura bona de pastu. msi.
per et reliquias pastum ves
tram conculcatis pedibus vestris
Et vos purissima aqua bibe
tis. pedibus vestris conculcatis
Et oves mee hec que conculcata
pedibus vestris fuerat paste
bant. Loquit deus non pastores
quibus multiplex ne ore pphe
tico comminat. Satis ut mihi licet
licet tam dura quia pphetica rex
ignorancia dampnat. no tu
ex rellenta stia cubet pasto
ri duo nria. Erunt enim sicut p
dus in plebe sue in subditis.
Sic nre est esse gradus in pas
toribus. ut sim ep subditor se ex
tendit q dna. Sic nre e se co
tempet vita et doctrina pasto
rum. Quia enim ecclie regi
na se ppetuo nari virtuti regi
bili. Cui acta actuosa sint in pa
cuente pdisposito. Sicut e cui
ut sim greg. simo loquentur ap
tet. qualitate audientis. Ssos
aut gradu mis se milia arbitr
doctrina pt dhiare. Ex expe
rientia et ratio p rudentes. ad
hoc msimi modis pnt vari
ari. Et sim aristotilem msimi
ta relinquendi sunt ab arte.
quoru non est stia. Nunc enim
no videat quanta sit altera
tio a suimo statu in extima stem
deterioratio. usq ad msimam. ut
oporteat eos dmezza esse in
genita a capite aaron. i. sin
im pontifis. qui descendit
in barbam. & post hoc in vesti
menta. et usq in oram vesti
menti ad pedes. sim spiritu
ster prophetam p ozeam pt
hunc aut o[mn]ibus gradibus eccl
siasticis ingenita sic dmezsi

morbis prebe cade medicami
ta milla ars phisica pessuadꝫ.
Tamen et mquoꝝ gregem mi
ti subgredꝫ repezient. ꝗ ꝑ
ipm omnd ura strimo pastor
sm debet hre. ad archiepos. e
pistopos. Abbates. ꝑpositos. decā
nos. priores. z ecclīaꝝ pastoꝝ
ch̄alm rectores quibꝫ omnibꝫ
canond sacroꝝ sanctoꝝ instituta
m limitibꝫ pndentiꝫ licet mq̄
libet alt̄ et alt̄ ntām est leges
modificare sm subdtoꝝ vid ca
pitulaꝝ. Sm̄ veritatē egre
gius vmꝫ paulus aperit. vd
sapiencia loqui se dicat mi
perfectis. Et cormithijs lac po
tū tribuit. no escam. tamē pau
lus m xp̄o. Et ad hebreos
quibusdam scribens ait. Cū
magistri esse deberet ꝑ
tempus. rursum indigetis ut
vos doceamini. q̄ sue ecce
clēsta exordia sermonis dei
et facti est q̄ibꝫ lacte opꝰ
est no solido cibo. Manifestꝫ
igr̄ subdtoꝝ declarat. q̄libꝫ
dz esse stām et vita pastoꝝ. ut
sm finē debitū dirigant ad sa
lutē. z ad quē pacem studia
q̄ mox in ecclīa et bmodi lo
pabit. Et ad hoc tendat unde z
stām et vita pastoris. Ut ei
lumen ꝓferens subdtis ostꝑ
tet in vita qua tenēdi de
bent. Quod Item in quodā
sermone sic exprimit dicens. pu
ritatē cordis planis ntām est
habeat in cor̄. prodesse de
sideret no preesse. Et ut ꝑ
prud cōmodū et honore se
cili nel aliud quippiā suū
in plationē no querat. Quia
solū dei beneplacitū et aīaꝝ
vid salutem. Dz ad intimo
est pura mente ꝓhensibilis. q̄
mētia est cōtemplatio. ut fīz

Sapientis Gregꝛ. incipiat fruc
et doctrē. et que discipulis do
cuerit esse. ponat. ne sua fruc
iderit no agendo. ne forte sub
murmurādo possit et dicere.
medere cura tepenti. Alias n
ostasie phūma dampnatio
plat. plūma subditoꝝ per
dito est. Cū ordinat longe ꝑ
lati ostium sui. ut errata cor
rigant. bene ordinā custodi
ant. vita et mores subditoꝝ
verbo et exemplo ꝓponat.
Et subdit verūs plat̄us est
qui delectat omnis no honor.
caritas no ꝓtas. Cernitus
alius impensa. no ab alijs sus
cepta. Possumq; me de mlt
que ordinada dirigenda et
corrigende ꝑ pastores ꝑ
dentiꝫ aliqua et pspua
sit efflorare. Primo ut ecclīa
vid cultus m̄ ministeꝛ. Sacrā
mēta. et ornatibus. pribus
q̄ debitis no fraudē. Deīn
ut psidentes plebibꝫ m vita
salutari et doctrīa salubri
in locis particularibꝫ vigiliꝫ
reflorescant. ut ꝑplis no desit
pabula. ut subdti admitta.
Item ut dnīc et sanctoꝝ festi
uitates rite celebrēt. sine
mēdīs. verūmomb. emph
omnibꝰ. ac mercatus alijs
temporibꝫ ꝙsuete. ꝓcepti
bus que cottidiana requirū
tur. et ꝑm sacroꝝ canonū
sanctiones. Te ut cleric in
moribus habitu. tonsura q̄
deceāt se regāt. ab ebrietā
tibus. gule. q̄ ecclīe incumbat retere
ti q̄ honestate deceant clēi
calem. Te ut coniugati pe
nitus. et quicq̄ lapsu carnis
mē famen alligati. et ut
licet arctius queant obsequi

fm nra crebriores fiat p hos
quor interest visitationes eccl
esiar. et rectorii eazdem
puitates p synodi statuta re
pmbus no neglgantur. Hec
eni facimus illa poterit app
hendi atz mederi. Ite ut dis
gens fiat inquisitio de adul
teriis. incestuosis et alijs lasciuijs
rtis inis parentibus. item cleri
cis quid laycis. Ac eis p ista
coerceant et corrigant. Ad
hibite et consilio bonoz viroz
lariis. si tanta exigat resistē
pmez fozis. Ite ut assidue nras
uramentoz tam in foro se
culari quid ecclastico moderā
retur. Ad hoc tabellionū debēt
est inde pezuria multa. de
ceptiones. fraudes. iniurie. ac
multoz. Ite ut iudices viri
usq fieri ab immoderat pcib
et exactionibus. ita minue
quid penez id et pecuniaz
coerceāt. ut auaricie mody
impoped. et pauper supplex
et laboribus parcāt. Statuat
ta talia que ita in ḡsiderio
pretoris pdidolor hmdi
gsueuerūt. cōi dei et pxi
dilectōe. Ite ut i diuinis in
in ecclesijs quid extra ecclesi
sollicitū fiat informatio. que pdi
dolor in pluribus regnis collup
sa et deformata. Ite ut loca
sine ni desert sine in ecclesijs
atz cellis. que sub colore sue
tutele aut relique sanctoz
aut miraculoz dei factoz
erigi aut edificari ab ydoneis
et intendens gsueuerit. Quod
aut demoliri facta et que sti
tuitas ad inem. diuid
aut destrui. visitantes ep
cadē loca aut exāinent. a

spohent. id potius ydolatre
brem quid dnum ip̄m au
ibi credit venerari. Illi per
diligentē mansionē dnum
et humanū nris exercitiis exp
rcitiis aut p sacra contrahū
aut trēm pontifices indicio
fuerint ex recta sua appro
batōe. Ite ut in pugnaciores
bonoz mobiliū pro rata
sumaz petunt. fructibz
no apponant in sexte. que a
uitibz sic prohibent. et rami
uisitatie simul omnino fieri p
hibeantur. nisi grue stirpa a
gricole ingrati turbatue
illas tollerare p sua det. Ite
tamen esset ut pdicatores et
plani in suis sermonibz circo
stante huiusmodi strictius pibe
declamaret. Ite inde in ecclesi
bus aut alibi locis ab usur
arijs aut saltē immoderat
cessuret. aut omnino de ecclesijs
cerent. nisi forte in balinisset
expulsoz usura ut emeret
indeoz usuras. Ite quazū
nid forte possent, tollerari. Ali
ab appellent. nisi de gravis la
boribus iniuriā suazū et in
iur faro vellent merito posset
ecia a superiorib. Nam nisi id
sic nisi est in ecclesijs quez
pontifices habent talem
iurisdictionē et in lege eccl
ena usitate sint plenitudo. Ite
dand. Si ni permutand sind no
dedit ad usuras. et in lege no
ui. et per ezechielem ppheta
xem dicit ips falsa hoc mi
plantat. Item omne bonū sumo
me aut spēi ipius aliquā ge
neris. totaliter est extirpandū
in ordinibz extirpandis ad
ferendis. sententijs p̄sūde
ptoribus electionibus

pulsionibus postulationibus. et quibscumq; alijs spiritualibz actionibz quas hr in breuit omitto. Item in collationibus sacrozu ordinu. abbtu claustralibus installationibus officiationibus benedictionibus. pdc nostre persone in humana et morum proprietate. et etate legitima semper attendat. ppt' ruinq negligentia multa mala patr' erria nostris temporibz. quia indignis beneficia rofert. ppt' in ritibus epo refragat. et ecclie. pteas audiendi confessiones nisi breuis expertis et timoratis est. quitten dixppt' permittendum. et certis teporibus tuo tenenda. quia pastoris est cognoscere. voluntates suoz. et alia quibus diuinis se hilarari talibus autoritate debeant de autoritate legi indulgentie p quos ad vagos prouisiones fieri pmittant. aut de voluntari nisi dare aut per litteras authenticas id fieri possit. Item de diuinationibus auguriis incantationibus benedictionibus. phylacteriis. caracteribus. ligaturis. et quibusq; alijs quib fictmentoz in sepulchris ad fieri phibeant. Cu talia no nisi per ostentu demonu patria fieri. doctoru sanctoru tradat auctoritatibus. et lex diuina pcipiat. Cu pestan' qui omnibus talibus fidem accommodantes. Item et alia multa no mag ministerio diuinitus. Caritati qui aduersant. que proch dolor prsu vilescunt. qui frequentatio eccliarum ad cultus absumit. ne mendicatores. fraudes. et deceptiones. et usurarum tractatus turpia lucra. et pene mercimonia phibiles dolositates inter artifices et mechanicos diuise deceptiones. Nec enim est aliquis ars que puritatem ni factis suis ostendat. Lazzeres vini subtrahendo de pannis prioli ipsi ministro. et alteri assiendo vilioris. ut ozmet de pcio alieno quod alle no habuit de suo. Falsificatores in pondere. Fimetes argentu fabri. Item pag' deaurati restituunt eisdem pondera. cu ti primus auru no erat ponderatu. sibi reseruantes de auro quantu erat pondus aurei. Mendatores cum venusie et multiplicum alterius generis potagiu. in mensurando. mutando. minuendo. seruantes hanc sententia arctissimi. ois sapiens vnu bonu pont. deum quod deterius est. Alii sophisticando panes. equos. allectatores. asserentes se vilia ad meliorib pari pcio apposse. rapientes vendi vile sicut pcios. sparsim. quod quattuor emerit. commune estimatione. missa primo seruantes. fallentes emptores. Item quot pueria. deceptiones et circumventiones. talibq; tractibus mitiemur. quis sufficeret enumerare. Nec que infallibiliter multa mortalia peccata sibi vendicant. que tamen minime curat. Et quis est qui excusare valeat excessiones ozatus in auro argento. vestibus pciosis in rebus terrenis. Sexu femineo. et ignobiles cuncti. mechanici. simplices qui. que curam pugmentu faciem nalem pulchritudine ab auctore sue misere tam execrare conant. Et hic pbrus ozatus eis admittat ab apostolis. ut eccliis sibi placeat. Non tamen in tanta abusione ut dixit. De hoc petrus apostolus pe. pe. mo. ab regulam diffinit. Sic dico de mendicabi

libus ponderabilibꝫ emptionibꝫ
et quibuscumꝫ aruitationibus
tot curarū admiculationes ut
nulla scientia ipas sufficiat e-
narrare. De quibus pzoculdbio
se extendit cura pastoralis. sil
tem m aīaꝝ maioribus qualib⁹
ut egrotis suozū zoliderēt pe
riculta non ignoret. Licet pauca
de multis elegata iuri recensē
quibꝫ elaborat ad alia fiducia
fit transitus. Si forte dicet lector
facile est hoc stilo exarare. cū no
pari facultate posuerit hoc ad
exercitiū. Ad hoc ego no diffite
or. Si ut prius dixi si cum de
lectat non pigeat. Et reliquū
Ideo non leue est sarcina epis
copalis et quelz cura pastoral'
cuius fm gregē arcē ē arcem
regimen animaꝝ. Nec debemus
aut otio vacandū et qui cathe
dram ascendit. Nam testat scrip
tura. qui agrū eligere desiderat.
Oportet ut ruthā ante
ponat uxorem. cui curā sollicitus
impendat. pro qua etiā si unde
sit. animā suā ponere no erubes
cat. Nam ascendere cathedrā ad
delicias non decet. Si ad retrahā
se semp a pugnacem alienans
Et ut qui inter serpentes habitat
nichil unde est ut dormiat sed
mortē eē recreat. Horoliꝫ
sancti quozū altera erat spūs
tos considerantes. tam sollicite dece
nauerūt malentes se a cathedꝝ
subducere. quā in ea sub perīcu
lo residere. Attē pezingit pastor
super gregem dominicū diu
tius gregū crebrius pambulans.
et quantū in se est sollicitudinē
impendens. et si no curacioz im
pendat sufficiat habuisse curā.
Dicit em Deus ad Eugenium. In
tram exigeris non auaritie. dice
te dño pēz ypsum. Ille quidem
in pcto suo morietur. Tu vo
animā tuā liberasti. Si ameria
ueris impio et ille no fuerit
conuersus Et Deus super ezechi
de pastoribus dicit. Indicā animā
quā ex suo ao et officio. q. d.
non ex alterius profectu. Confidat
igit fidelis et pzudens pastor. i
eo qui mercimoniū tribuat sti
deo. cui et qn et quo voluerit
pāre plantāti rigāti em ultra hꝫ
hē quid faciat. et secura pmissa dñi
expectat Eugē mquit seruie bo
ne et fidelis. Ecce remuneratōē
de bonitate. et fidelitate nra
fructū. de obedientia reputas
fructū. vbi repezit fidelitatem.
et fm bonitatem fraude et dolo
sublatus. Nichil go damnauerat
est hmō. qui fideliē fuerit mi
nistrū. dūm seruire ducē pud
Iustitiā tuam et veritatē tuā
non abstende. Ipsi aut attemp
nentes spreuerūt me. Et respō
debit xpūs. No est finis maior
dño suo. Id est ipm nolebāt sub
rege quia nolebant audire re
gē dicē. ad eccliā a dñō. Est ⁊ ad
nō minima augens sollicitudinē
cumulū. sti stipendiozū ecclīa
rum cathedris annexoz. timo
rata possessio. quā hec m ō fm
dīm valor expendamus. nō m fa
uorem assaginescendi. aut ppri
orum honorū. aut voluptatis
pompatice ppie pesone. aut
formule et ridiculū superflue a
riolatis illicitis. aut regendi
alterius cupiditate. De quibꝫ et
deo erit strictissima ratio facie
da. sed non m alius finē si m ō
utilitate dūm sunt expendende. q
contigit fieri sepe deflemq. et
horū qi dm estimant. nō sti
tuerā dispensatores rēp et mi
nistri esse deberent. Nec pdic
tu de quo Deus quidam filio
m me pla sterbens mit reta
sit dicit. Dolens eudē et re
prehendens Quare dicē tibi ut
si altari bene sum. de altari

rnabsnō aut de altario luxuri
eribant de altario supplabatur
inde comparet frena auriga. sed
las de petris calcaria argentea.
varia grisagi, pellicia a collo
et manibus ornatu purpureo
duersifigurata. Demū mgnt quid
quid pte nrām vicio ac simpli
tem de stitude altario retinet
tuid non est. sapia est. sacri
legiū est. hec ille. Non tamen
in finem mētā patere tollerandū.
et p̄m status dignitatem p̄sūmi
se gerē debere. atq; posse cum
mentis humiliatione. ad h̄ et
iste modus gerendi in hitu fa
milia equitatura et reliqui ap
paratibus ad utilitatē eccl̄ie
et cleri honestate referantur.
Cum puritis verbis et vita mun
cia finē recte rationis considera
tione testimū phibere nō de
sistat. Illā mgnt mea lex est
testimū conscie mee. Semp in
medijs cibus p̄suadem mihi
dendum et id docendū mgnt
inmo

De censura discipline vita pastori c. 6.

Hactenus salubr se extendit
de pastorū honestate. et
fidelitate. quo ad doctrinā sue
ritatis atq; vite nre p̄hensibile.
stipendiorū. q; eccl̄iasticorū fide
lem prudentē q; dispensatorē
Hz hec adhuc nō vident sufficē
ad p̄cōrū excusacōē ac mūficā
tionē legimus enī dely sacerdo
tem talem fuisse. aut non legi
mus enī rōnī predictā fecisse. et tñ
reperimus ip̄m vna cum filijs
in sufficientē correctis damna
tionem dominicā quod vltiq; mul
tos terruit. Et p̄ophetes siluit
tūc. forte non legimus eū eccl̄ie
ydola adorasse. et tñ nō phibu
erūt aut corripuerunt. Reperi
mus a deo missos esse sacerdo
tes non solem in patribus. Mā
datq; paulus timotheo. arguē
de. obsecra. et
alios peccantes coram omnibus
argue. Et alibi diuina scriptura
multis animationibus tonitrua
intentat. A sanctuario meo incipite. ait deus
meus. inquit. et potentes potenter tormenta pati
entur. Et durissimum iudicium
his qui presunt fiet. Et omne
p̄ceptum rectum est in Gaul. Est
igit adhuc ultra predicta pas
tori fidei nostre cohercendus culpa
rum. crimen ad adiectionem pena
rum. Sacri etenim canones et
lex diuina plena est istius rei
gibus quibus exercendi sunt delin
quentes. ut qui verbo et exem
plis non cohibent. saltē per
pena et per abstinentiā coer
ceant. Sunt enī in aggregatio
nibus quedā quibus sine p̄sua
sionibus et hortationibus ammonitio
nibus sufficiens est ut teneantur
a malis quibus talia
non sint necessaria bene moratis. bene
natis et bene nutritis aut disciplinatis.
aut gratia diuina veritatis. de
quibus dicit. Iustis non est lex sta
tuta posita. Quedā vō sunt
multū passionata. animalesq; in
quibus nō raro si sensus domi
nū habet. aut non bene natis nō
bene nutritis. nec a teneris unguicu
lis bonis legibus eruditis. sed
pessimis consuetudinibus et affectibus
exercitatis. animosis. iracun
dis. crudelibus. capitosis. frontosis. pu
gnacibus. impudentissimis non obedit
si nostra est spes lex exactionis et
penarū afflictio. Et hi tales a
prauitatibus magis tractandi
metu penarū q̄ virtute amoris
et hi si relinquunt. p̄ponis ar
bitrio alios instruunt. Cōm tales
oportet prelatū censura disciplinē
salubre exercere. Vnde cum sit
magistra euangelica. sobria
oleo mansuetudinis et mi
sericordie infudit sanctis.

ſz et ꝯmd̄ ſeueritat̄. licet pzia
vbera quā verbera ſint pzo
genda. Hic proch dolor plures
reperiūt. qui ecclie vita et doctrina
gregibus pſunt. Gz ad fodi
endū eſſet paries. et pono ſo' nolle g
ror et acerbior morbo exigente tristāe
eſſet applicanda. Hodiendū. gz
whig et ſamech ꝯtendere ut ſam
tas introducāt. medicus manū
retrahit. pezcido ſuis gz nſē.
quā ſi crudelis ſeuire videat.
Ideo inolitū malefacti hoc nu
llobi tempore. creatrix. ſi ſup
duct̄ vulneri non ſanato. Et in
teriꝰ putrefiāt. Dampnabi
lius. quo exteriꝰ creatrix am
plius miſpſſatur. Hinc aut p
mitte ſe negle cauſam pſtant
dulcedo fruoris noxij. timor
diſpliscentie. ſub ſpe maioris
mali ꝯtendi ſe ſolent ꝯtem
re. melius gz ꝯtriſtandi ſubdi
tū. aut forte filia ambitionis
ex nre progenita. quā dire
poſſimꝰ affectione ſue. ſupa
ditatem mende prelatie. quā
Verꝰ appellat dulcedo libidi
nem. qua cōa pauca mitē me
nat ni artifex dris pſidentē. ex
de cod̄ ſ. 63. ploret ſerpm. quātꝰ nō ſe pal
pans. ſi clamaūerit ꝯtemplās.
An aliqua iſtrūa cauſatiua no
ſubmouet cōſuetā diſciplinā.
ne forte ei dicat̄ id quod ely
dicti eſt. Honorasti filios tuos
plus quā me. Hic end elyram
ſemo grauiatus. licet verbis
acerbis. filios delinquentes oſſu
et finaliꝰ reprehendebat. nō tn
ut puto ferro abſciſionis aut
ſuſpenſionis. quo vti debet vte
batur. parcens filio ob fruore
noleus gz eos contriſtare. et ſe
ne forte nōia ſibi miſterio ſe
negotiū ſue operationis ſubtra
hēt. metuit gz ſue ſeuerit nōia
defuturā. Nā p xl ānos
nutrians filios iſtl' tale nephas
a filiis ſuis non fuit auditum
Prima credit in etate forciori as
periores vires filij adhibuiſſe
ſepe quas eos a cruminibus co
ercuit uſq; ad decrepita ſue e
tatem. Hic ſemper hoc quod eſt
nolle ꝯtriſtare plurima ſenna
rionia reperiūt̄ produxiſſe. He
rodes nolūt ſaltatrice z adulte
ram matre eius ꝯtriſtare. et
innocentiſſimū iohānē baptiſtā
occidit. Dauid filiū ſuū Amon
primogenitū pro inceſtu ſoro
ris ſue thamar nolūt ꝯtriſtare
et ſepm ꝯtriſtauit in fugā ab
ſolon. et eundē amon ꝓtaſioe
mortis expoſuit p abſolon ni
mium nitefactum in bladone
ſtupro. Et adam vxore ſua cui
nolūt ꝯtriſtare. et omnē poſteri
tatem dampnationi inuolut.
Sz rēnabilit̄ ſubditos ꝯtriſtare
multū eſt vtile. Hinc q; paulus
ſeruitricē ꝯtriſtauit. per aſpe
ram et nitrepatoriā epiſt̄. et
exhor quā ſub eſt. quia exhor
rendit eos penituiſſe. Habe 2ª
corr vn. Hic timendū verisile
plurib⁹ hūi pastoribꝰ. qui
nolentes ꝯtriſtare vinoſos ſe
et alios. audite dicit exponit
Ideo ignobile eſt et vexatiſile.
nulla poſtea ſiue ſpiritalem
ſiue ſeculārem bene regi. ſine
ſeuera remmoſtrū rectione
Cū nulla congregatio credit̄
tam impunita eſſe et tā pud.
q; omnibus careat vicioſis. Et
iudicio meo ꝯ hodie tot errores
inualuerūt in eccl̄ia. p vicia de
bite non caſtigant̄. Nec vigiles
ſollicite ſuper greges miſtiunt
Nec ſpera' aliqua reformatio
nalis nec ſpatium miſi diſti na
rectendi reprobos reflorescat
Ad mandatū mr̄ e omn negli

gentiu3 que ausu patru3 ausus
exc̃ssum. exc̃ssus ē sum. Vsus ton
temptu3 sim Vero Et vera e sñia
beati augustini Dermittit disci
plina. sicut impunita negligen
credita intelligi volo in sc̃isma
aut hereseu3 animus turbando re
silit per potentes tumẽt. Tuen
seueritati detrahendu3 est et ad
tempus dissimulandu3 multo q3 pro
cedendu3. ut ecc̃ls august̃ et
si liceat speculari uel discretum
aliquid sabia veritate. forte nun
do iam senescente. tota rabies
malignor̃ in pastores de
bachar2 audeat. no ignorans
in vna pastoru3. victoriam
se obtenturu3 in subiectis. Dicit
et si no verbo tame ope id ē
sodomoru3 ad abraham. Da mi
animas. cetera tolle tibi. Hui ꝑ
In quo etiã figur̃ naab ama
nitis decimis omnes filioru3 is
rahel erue rapiebat. ꝑ Et n Et
rex syrie cõ agab achab re
gem isr̃l pugnaturu3 aut pu
gnabit cõ
mozẽ et maiorẽ quippia. ni
cõ regem isr̃l solu ꝑ ult
Et nõ dormitet hodie sa pas
tores. venit nimirũ et supse
minauit zizania in medio tri
tici quod facile est vide. Si quis
spontaz2 multoz2 corripiat crimi
ne q̃ nõ corrigit2. Et licet
credat2 deus no plus mihi adh
sibi gratissimos reseruasse. ut
in tempore hoc. nisi sacerdotes hu
mentz2 esse qui no recte uiuẽt.
qui mihi sicut olim et sp. dett
nam veritas impugnat. habuit
enim semper et habet et habebit
defensores et oppugnatores
sed no veritas. ut dicit beatus
Hero. super ezechiel c xiii Cum
sub cauta promissionibus plerique
res teneant michi subtrahe pen
tentia agant. sic et ipe xps
et apostoli. Vn communes
tremebundas sacrilegiis pa
toribus opponit. pias impunitas
culpas et negligentias subditoz
De mgnis pastoribus. Pastores
multi demolliti sunt omnes
meam. Pastores enim sedu3erunt
eos. O pastor. o ydolu ꝑ Hiere
tremoru3 ꝓphete tui viderunt
falsa et stulta. nec aperiebat in
quitate tua ut te ad pentiam
ad pron̄orent. Quia nichil es
set hodie hec xpi ammonitio. Nec
sic quidem multi operarii in
messe. Rogate ergo dñm messis
ut mittat operarios in messem
suam. Hinc enim pastores ecc̃le sibi ꝓ
dicente Vbi estis qui terre
si sibi infatuatu3 fuerit in quo
saluetur. Nec ꝓtendẽ hodie po
terunt pastores pallen ex pisa
nonis quo ad vrgẽs corripiendi
sicut olim poterat aph
in pauperta3 condicione. Nam
hec est eis ablata. ut ecc̃s mam
mona armata et frumentoru3 sup abū
multitudine. penes sed valet
compẽnie potestate. et corripe
re mendu3. aut pena pecuniaria
aut carceris. aut excommunica
tionis. suspensionibus. beneficioru3
depositionibus. degradationibus.
et ceteris remediis. quibus ple
nissima sancta canonum ser de
creta tuentur. tribunes
ipis ubera fiducie ꝓbant
remediis id efficaciꝰ posse. quo
alias remedia no valent adhiberi
sic q̃ nulla salte dezuoz au
dacia ꝑ ipos resistendi eo
fiducie aliqualiter et maxime
ubi nisi uicioz obstet ꝓpalem
Hiere tui per hoc punit sectoz
me belle concludẽ q̃ areas dñe
ta ab omni dumo sorde posse
m pura cuncta purgari. quod sibi
deus solus in mundo fructu re
seruauit. In quo palee a tuo

separabuntur et nihil quod emanet
stetisse in tanta puritate qui zizania
pernicia sint trunco. Et inter
legat manifesta et scandalosa
rumor populi bonorum turbatus
et proprie mortalium. xpiani no
men detestanda debere exter
pare. Caute et personalia ad
notitia pastoris deducta per
diligentem sollicitudine quatu
m se est non negligat. Interest
tamen et ubi diligentia pastoris
medicinam adhibenti opportune
non est speranda totaliter cessare
Attamen quod si fructus inde
non proueniret ipse esset excu
satus. Nec ut ipse sua voluntate
multum admittat nec remediati
Non corrigat hoc salutaris
sententia. Sinite utraque crescere us
que ad messem &c. Quia hoc tur
babet locum. qui zizania eradi
cari non possint sine dampno tri
tici. ut verba pretendit salua
toris. ne forte colligentes zizania
eradicetis simul et triticum
Tunc enim veritati detrahendo
et assimulando ad tempus ppter
bonos. quibus est parcendum
ut dictum est. Multis enim ma
lis parcendo est. ne bonis bo
nis ledatur. Possemus igit sum
marie assignare in substripto
pactis tamen existere pastorum
sufficientia et necessitatibus quo
ad impensione diligentie et
cura gregum ipsis commissum. Primo
ut in predicatione domini pa
bulum salutis verbi dei. sufficien
ter et indefinenter. ministretur. ne ne
gligatur aut p se aut p alium
sed ut sincera mente pastor
illud ad populo veraciter dicere
possit. Contestor vos hodierna
die. quia mundus ego a sanguine
omnium vestrum. Ideo enim subtra
fugi quo minus annunciam
consilium dei vobis. Et ut ex

dominus in administratione sacra
mentorum non negligat. cum
hec sint de necessitate salutis
Sed ut crebrius occurrat visita
ant per pastores aut ipse cum
exteriores. aut ad priorem pasto
rum vocent. quibus modis
hoc fieri pt. more sancti Job q
ad filios suos mittebat et eos
per singulos sanctificabat di
ne forte peccassent filii mei
et benedixerint deo in cordi
bus suis. Hanc formam paulo
minus assecuti se temuisse
dicens. Per triennium nocte et
die non cessavi ad lacrymis
monens unumquemque vestrum
Quibus enim impingnat e
quid. et prima pastoris custodia
est gregis. Quarto quod ffa
cilia generalia ut que dam
sunt prelecta. et alia no no
minata in quo tempore primo
mo publice sub certis penis
fanar prohiberi. detestando
ea in sermonibus. Et si que
in spe in sui notitia. aut sue
vel deducta fuerint sine cessa
tione non differant. Nomi
none trine vna aut tercia
premissa. Quinto ut se et suos
in quantum ad necessaria sensibiles
ostendat. ut sim dictum peteri
forma facti gregi. non dominan
tes in cleris sed. Persuadet
hoc paulus discipulo. in orbis
ipsum probe exemplum bonum
operum. Deceat aut premissa
ac honestat dominum scrip
turam lectio in mensis precu
rum. Constituto ut brevem di
cimus pariter ac humanum
nominis exptet. pfectus semp
hus debent esse subiecti. Sin em
tamquam oculi ducere debet
gressus prelatorum. ut nichil
improvisi seu repentini me
tem pontificis gravet habet

hoc
mathea

Clementia dei largitas atq; pietas. diadema ornant prelatu
ut nulla gemma clarior reluceat in fronte pontificis et singuli
pastoribus sint benignitas in re
sponsis. largitas in dompsetere
untas in factis. benevolus atq; pe
ritus alienus sit. exactoritas le
uitatem excludat. pedes pauperu luminа exornare debent
prelatorum dicente sancto
spiritu mendorum curatori patuit
et quato despicabiliores esse
videntur tanto liberiora pietatis
ni eis magis debent resplendere
quib; cum substantie rerum
sustentamenta egentibus aderunt.
Ambrosius et alius rosimilibus. A
uertice usq; ad talum pendentibus
mornatu. Digni pastor omnia
videns et circumspiciens vitens nudo
dent. Talis e cui benedixerunt
omnes. Et in benedixit bene
dictionibus repleatur. Talis n
quid pastores petro primo hortatur. Pascite quod in
vobis est gregem procurantes
non coacte. sed spontanee secundum
Neq; turpis lucri gratia. sed voluntarie. Neq; dominantes
in clero sed forma facti gregis
ex animo. ut cum apparuerit
princeps pastorum percipietis
immarcessibilem glorie coronam.

Conclusio huius

Et quia sanctus ieronimus
in prefatione explanationis
super ysaiam librum nimis fastidiosus huic amicis intelligentie
sanctarum scripturarum nauseabundis. tantum est in plausibilis eloquentie delectatus. quod semisatur eloquentie salubris prunis ignescat.
Necesse ne mordeatur finem magis
nauseam quod dulcedo delectat o
dorem legentium. Et quia hic
finem dedimus. Deo gratias. Amen.

Explicit tractatus de dignitate pastoris et onere cure pastoralis venerabilis presbiteri Jacobi Carthusiensis sacre theologie magistri

Incipit eiusdem tractatus de arte visitandi

Haac sanctus patriarcha
dyum egitur egressus ad
vesperam ad meditandu
m agro se sua qz contempla
tus est vt spūalis spūalit
omia diudicans ad vespez
hmq mūdi sz eius tēmo ap
propinquate egredi no pro
hibetur per silētie ofiderac
onem m hmq mūdi agro satis
simo sz m oīm hoīm qūersac
one videndo amirans et am
rando videns quid hec ager par
turiat Considerat em semina
uberrima latissime sparsa hec
est verbū dei m oībus regi
nis prouīcis ciuitatibq vtiliter
et copiose āmīstrari atqz se
minari cū hec hodie vbiqz hn
dat sit qz cito fastidiū audien
tibus pariat Et pcessu multi
plicitate iam pene oluerit
ut non sit iam necesse roga
re dominū messis ut mittat
operarios m messem Altū pau
cos ad modū fructus exinde
prouenire qz pene vbiqz spi
nas et vepres agrū hūc ope
rire ut semen sanctū sit fruc
tus paucis atqz pciosus Habē
dum quo vbiqz vitia in hoīm
bus Fructus vero virtutū pau
ci ut sz m quezulā vocē horreat
exclamare Domine nōne bo
nū semen seminasti in agro tuo
vnde ergo habet zizania Requi
rit vtique causam qua audit qz
inimicus homo dormientibus
custodibus super semā ut se
men malū superducat et aliqn
tulū spernendo pmoueri et
explorare quis sit ipse inimicus
et qui sint custodes dormentes
si forte exinde deuenire posse
mus ad cognitionē cause Cū
ager iste aut fertilitate pue
rit spinarū multitudine op
primatur ut sic cognita ra
posse mq medicina aliquid re
perire qua diuina humana et si
non in toto tū in parte a diuge
tibus cultoribq agrorū suorum
valerent extirpari Hoc enim
sūme nrm arbitrandū est sz
vitia curare sūme qz vtile ac
difficile Ars cū artem est regi
men animarū licet hodie a plu
ribus facilius estimet vno
nullius ponderis reputat Non
cū cathedra xpi tot iguaos
ac mendicos patet sessores or
cupatores et petitores si vigi
lanti oculo omnes cure pastora
les nō spernerentur que ab omnib
vere sapientibus a retroactis
seculis semp pro posse dirima
tur ut gesta sanctorū testa
Reuera sicut in vno corpore
multa membra diuersimoda di
uersarū specierū morbis laborā
tia vigilantissimo exposito
medicum qui non vno gene
medicine si fm diuersorū mor
borū indigentiā diuersis
habet applicare medicinas ne
per vnū membri remedium
alteri pocrigat venenum Hec
et quelibet congregatio in
qua diuersi hominū diuīsis
laborant infirmitatib q super
quibus acutissime intendendū
est ut vnicuiqz sūm rōnem
aptissimū ꝓfessione Hi et
nomen epi derivatoz sin no
mīb acceptū sz sup infirmē
Est hanc rez pcipue ferre cer
tum vitia pene insanabilia
nitunt et nō sissime extreme
runt sim pateresfamilias vigi
lū neque dormirent homēs
hoc est custodes agrorū sator
zizaniorū supseminat semi
na nociua Non enim diffiteor
semen vī dei hūdare sz requi
ritur ultra ut custodia Vide
aut hoc sit custodia de hoc in

quirendum. Nam no solu bñ
qui audiut verbu dei. Sz et or
gano dnice vocis addit. et cus
todiut illud. Neqz em ignoro
mpossibile fore omnes iusti a
peccatis atqz remoui a multi
tudine excludi. cui a prioribus seculis
etiã a se sollicitissimus pasto
ribus eradicari non potuerunt.
Sz tñ tanta molem et nãm sic
crimiñ no plangeremus. si vigi
lantiora iura debita remedia
adhiberent a pastoribus. Simile n
grex duci in uia rectiu. si pas
tor debita adhibeat cura. Sicut
sancta ecclia scripturaru testan
exemplis. Filii em israel sub p
mis regibus et iudicibus stulti
simul egerunt. Josia. Ezechias
etc. procul a se idolatriã abie
cerunt. quid proinde mirũ si sub
regibus psidentibus. reassump
serut. Nam sicut iohannes Crisostõ
videris arbore palleute folio
non dubitabis viciũ esse in ra
dice. Sic cũ videris ppli mdis
plinatu. cognosce sacerdotiũ
non esse sanũ. Custodes igr hoc
agere sut vigiles. qui custod mul
titudine. solliciqz pastores. qui
doctrinentibus hoc est. que sua sc
querentibus. ac pprios honoribus
et voluptatibus mancipatis. qm
nemo hoc hoc est sathanas sup
seminauit zizania. i. semẽ in
fructuosum. atqz nocturnũ ini
mici hois seminis oppressiuũ per
midi amorem. p corpis vo
luptatem. ac honoris tempo
ralis ambitiõ. Sic qz no spãs
tertiã ad germinare alq fructes
cere. se non mã prodit zizã
ma. que no nisi fasciculis alli
gata apta erit ad comburendũ.
Reperima cũ regna et pro
uincias habuerit latrocinia.
predonias sponsatoribus. adulteris

symoniacis et ambitiosis et for
nicariis et concubinariis. Cum
tatibus usurariis et oppressoribus
et adulteriis. manasseria ppetra
tis et maledicentibus et vtiq
non aliis vicis. Quicqz si nõ ex
timuit fodere parietes. multa
vidit. et abhominationes laten
tes clariꝰ oculis contemplabi
tur. Ezechiele em scemo mi
retera reprehensibilia pasto
dum arguebat dicens. ysa. vo
speculatores cecꝰ. et ce
nescierunt vniuersi canes muti
non valentes latrare. et reti
tas ignorantie. et somniantes
tumentes dormire. sicut pasto
res. primo scripsit clause stricte
tm obstruat claudem autori
sic qz ambe claues sut mutate
dominus namqz vbiqz pastores
ruisse deprehendit. quorũ dominio lupo
rũ multoru patefiant migres
simul. Ceterũ igr hec vitia et
alia multa no simul sua pri
ce ignorantia legis dñe. cum
vbus tuba sonat exercitu. p
dicatorũ. verisimilibus scrip
turis rotundie. Declina a ma
lo et fac bonũ. Quemadmodũ agẽ
penitentiã. distate benefactã. ois
sermo malus ex ore vestro no
procedat. Loquimini veritatẽ
vnusquisqz ad proximo. et cete
ra multa talia. Quibus ista rogo
nestrat. pene a nonnullis istis
distuntibus. Scripta qz sut hereti
corũ dictis generũ legis non
intuiti. et quibus hec nõ sunt
predicata. Non go fugiendũ
est ad excusationes tenebrarũ
sz ignorantie. Anima renea
repleta est terra sua domi
non erubescit videri pasto
ribus. p ad umbras excusatõis
fugiant dicentes. Justificã tua
non abstondi in corde meo.
veritatẽ tuã et salutare tuũ dixi

Ced etiā requirit² ꝙ existēs
ſpūe honeſte q̄ſationis. et
rerū ꝓhensibilis vite. gregibus
preſint. Iuxte illud pauli ad tym
In omnibus teipm̄ prebe ex
bonoꝝ opez. In doctrina in
tegritate. In ſanitate Et licet
duo p̄missa ſufficiāt doctrina
et exemplo ſ. ſit nōta ſuffi
cit ꝙ ſine illis duobus q̄ctus
non eſt ſpes aliqua in grege
dominico. Iuxte illud Gen
Gen xxxiii. Cū aquā pu
riſſima bibere et reliqua pe
dibus meis turbā. Et o
ues mee hec ſ. que ſecundū
pedibus veſtris fuerāt paſtebāt
et opere confudiſtis. que ore
docuiſtis. Non tamen credēdū
eſt hec duo adhuc ſufficere ꝓ
ſe ſ. adhuc pro omnibus omnibus
paſcendis. Sed q̄ndoq; quidā
hec duo paſtum non ſufficiūt
ſz doctrina atq; vita. Nā hec
duo ſcs michahely ſuimo ſacerdote
fuiſſe ſacre ſcripture q̄nemo
ratio. tamen eiā ad ſalute
mīa ſufficiāt. ꝓphetica teſtatur
hiſtoria. q̄ ſe. ſ. ſibi ſuos
crudelis moꝝ ne dū tpalib⁹
ſed et eterna pericula

**De cura diligēdi p̄ platū adhibēda
cōtra vitioꝝ eradicatōz. c. 2.**

Poſt ſuppoſita ꝙ dumna ſ.
cra. que in rōdibus om̄
fidelib⁹ ſpūalē eſt om̄
ecclie. et om̄ virtutū exte
patrie. Omnis eni ſufficiēcia
mea ex deo eſt. Progrediēdū
eſt nūc ad ſpeciala. q̄eda
que etiā ſm̄ mandā industrie
eadem recapitulare gratia vale
re poſſimus. ad vitioꝝ cuiuſ
ancipitem cuiuſq; in ſe. quod p̄
ſidentiū in ſubiectos. Neq; eni
gratia cogit liberū arbitriū
licet mulcet moneat emollit
atq; taleſtrauit vitia diſpice
ant. In agentibus eni a ꝓpoſito
ut eſt homo ſaltem adultus de
congruo apponet ꝙ diuerſa de
na p̄uenientur ex diuerſitate
diſpoſitionis ſuſtipiendi. Et ꝓ
diuerſitas attendit ſm̄ ꝙ ma
gis vel minus diſpoſiti ſunt ad
recipiendū. ſm̄ ꝑpriā operoꝝ
et donatiū. et ſm̄ ꝙ natura
melius ſit diſpoſita. ſm̄ hoc ma
ius vel minus datur gradus
go dicit⁹ om̄ia dedit ſimiu
ꝙ ſm̄ ꝑpriā virtute. ubi gra
tuito non p̄o meritis vel
meritate ſuntur. Alii plus a
mino recipiūt. ſi ſm̄ virtutem
recipiendi. Alia vero diſpo
nibus modis nichilat⁹. Aut ſm̄
applexiones michilatoꝝ. aut in
olutam ſuetudinem. aut etiā
diuerſitatem. Aut nichilo a pa
rentibus ꝙtracte qualitatem.
aut noxie libertat⁹ remiſſionē.
aut p̄aue ſocietatis aſſuefac
tione. aut ſibi et patrie
varietate. Aut otioſi et negle
toꝝ aſſiduitatē. Aut ſenſuū
interioꝝ et exterioꝝ relaxa
tionem. Hec et plura talia aut
promouent in multis hominē. a
diſpromouet ne donatus dīne
valeat ad id ad quod certa ratio
perſuadet. Vn aut minor aut ꝙ
labor et difficultas bonū gratie
ad ſe diſponendū ad actus v
tutū. et ad ꝓpriā diſpoſitionē
cōm̄ vitia. Nonq; reperiq; quos
dam pigriores et delectabiliter
a vitiis reſiſtentes vnio ſine
labore fugiunt ea. que alios
laborioſiſſima vident. et ego
non ſibi ex ſpūalib⁹ etiā ex tem
ſus predictis ut etiā e vide
m infidelibus qui plerique te
nentes fortes caſti uſti et
ſobrii reddunt. Nā et aliqui ꝓ
cibo vino pomi quaſdā nā

los virtutes t michanones· que
si non ozzñ primuz per cõsuza
consuetudinem ñ adulto pazim
facilimas virtutes· Sanctus n
magis natura reputat habitibus
virtuosis· tanto laboriosus reput
ad medid magis virtus cõsistat
Cuius rezo non videat q̃ boa
talis dispositio per debita media
aut ꝑ vias laboribus acquisita
aut diligenti cura prouidozu
platazu· multu conferat ad cu
randa vicia et ad virtutes me
rales plantandas· Ideo sapiet
sentencia est· qui enim pastorem
exhortantis Diligenter agnoste
vultu pecoris tui· vultu eni ꝑ
mito· id est ama mchp atq; mone
et quo morbo laborat facile
est medicina adhibere· Sicut pe
ritus medicus causam morbi
cognoscens· cetera parat me
dicina· qua nesciẽs ignarus Expe
rientia enim cognoscimus ꝙ iden
effectus sequitur fatalis ad opi
nionem artifices expectati· quid m
expecto· et agricola strenue am
re artificialiter regẽ et ordina
re· multo facilius agit et ꝯsi
lium bonus agitatio tranquil
quia tñ ad magnos labores vi
germani bonus tranquillat ad acti
tatem mexpertos· Sic ꝙ ni plat
pazi nõ est de sibi subiectis· vnq
distracti iudicio et consilio regi
subiectos quos alit nullo modo
dirigẽ valet· ꝙz madii et formi
ignorat regendi· sic roboam fi
lius salomonis reputat ferisse
dz ni ꝙz modii et formi ignorã
ut regendi· nõ stare cognit a
senibus· ideo decem tribus regi
men amisit· Vnde dicit et ra
tio est talia stare· ideo pauca
sunt gregem sui boni regui
Vid salomon rex· ꝑma sua p
ce postulauit sapiaz ut ꝑpl̃m dei
sciat arenã maris multitudi

dirigere sciret· et ideo dr a deo
hec postulandi est sapiẽcia· quã
etiã multis bñ ꝑ inspiratio deo·
Deo autem deo attribuit subiecti
suum pati sui· quo ad se dicens
qui subdit populu meu sub me
Quod rezie maxime pappa
Gregi· spũ sancto edoctus cernens
difficultatem inesse tante rei de
bite· cupiens a cura pastorali
omnibus modis fugere· terreat
Actu coactus onꝰ assumpsit· et
difficultate tanti oneris in libro
de cura pastorali subtilissime
expressit· Hanc curã augꝰ expa
uit· Cui tremendo suscepit ac
tenuit· Verum sup tanta sua
mecum se custodisse humiliter ano
et forem doloso querulant· Ita
se magnũ sinu periculu et
confusione suam gstituti sup
gregem dñi lacrimose testat·
Comparet se hodie quisquis se
ut ista celesta fistula· et se aut
promouri gtremiscat· aut ad p
monendi abhorreat· Et ut pi
res suas impares pdictozu
suozu auribus agnoscat· Aut
quid que sit cura pastoralis et
que onera ipsius pontifis se
ignorare sciat· Sex remedia
virozu extirpanda c. sbditoz. c. 3.

Sex igit repezimꝰ nr alia·
per que vitandi sentinas
aut prohibẽ aut reprimere
poterimꝰ que ad subiectoz ꝑm
est deuota ad deu supplicatio·
qua mediatoz suu sequester
nr deum et hominẽ ppiũ red
dunia placat ut olim sanc
tus moyses videt ferisse· Ne
quis veracius xpi timeto pre
cellere dz oues suas· ut accessu
intrepidus ad xpm possit bre
uiam eius mitigando· et orci
bus deuotis subiectos pasten
do· Aut cui vnus ex talibus zelo
aut ut medi mali facultas

Et alibi Oratio mea sit pro illi
in salutem. Hoc samuel sanctus
jeremias et plures alii fecisse
legimur. Precari enim assueue
runt deum orationibus sanctorum ut
sua mala preterita remittantur
et futura precauerant. Hoc et
sanctus job curam diligentem
suorum pignorum gerens pro sin
gulis dei holocausta obtulit ne
forte peccarent filii sui et bene
dicerent i. maledicerent deo in cor
dibus suis. Cum remedium adhi
bendum in horum omnium est
irreprehensibilis vita. quod ef
ficacissimum est nisi doctrina. Et ab
omnibus scripturis approbatum
ne dicatur prelato Medice cura
te ipsum. Oportet enim sermones esse
operi efficaces. et equum est quo
quidam aut philosophorum in ca
thedris in theatris insanitis. et
ne opera confundant sermones.
Periculosum enim est alia docere
et alia facere. quales reprehen
dunt fuisse scribe et pharisei
Est enim prelatus lex et regula
animata et quasi quedam ima
go anima subditorum. pre
lata Et rectitudo gremplandum
et mirporandum ac mente mis
mendum. ut artem pictoriam
aut sculpturam iustus magis
tralitas ruppentes oculis
proferunt pulchras imagines
ut ipas mentis impimentes. sic
tudines earum exterius valeat
adeptare. Et hoc est tam phisi
cum theologorum assimilatum. ut quis
unica fugere volens. et virtutes
cumulare. semper aliquid virtu
osum et secum quasi pinxit in
mente gremplatum. ita presentia
mentalis quasi corpalis mens
misereat. et terreat a nocumen
tis et instiget ad utilia. Cor ejus
ac si pius corpalis pesmalis ad
esset et percutere erubesceret.
Et oculus invenire refugeret

Ex si prelatus seu pastor xpi om
nium hoc remedium in se non osten
deret. licet forte alique oues mire
prehensibiliter vivat. Pro tamen
quanto in se est tot reatibus astri
gitur. quot ovibus exempla pes
simis ingerit. licet et propter hoc
exemplum terrupta deus protege
re non pertinet. Sententia est auc
in libro de pastoribus. ponendo ex
emplum. Mulier ornata ad capi
endas animas. licet nullum alligat
non inma tamen rea iudicabit
quod si multos misericet. Et ego
de vobis. Consonat predicto Aug
in quadam sermone. Sermo quidam
unus et efficax et exemplo operis
est efficiens. facile suadibile quod
dicit quod mirum factibile quod
et nescio utrum aliquis omnino
audeat pastor. sine hoc. aut pro
aut suorum omnium salutem suffi
ciat prorumpere. Tamen speculato
ribus officium sit qui in alto pos
nomis sedeat et nocturnos sanctum
hostium pericula subditis denun
ciet. Nisi sim premii pastor sua
precipitur esse. Non miquit
duobus in circuitu forma facti
gregis. Pecus enim plus pinguis
cit et natura abhorret et in
fans materno lacte plus quod
alieno sim bene. super Cantica
Hic gregorius prelatorum exem
aut plus seruat si mala sint
aut plus edificant oues quam
alterum exempla essent recta.
Unde segnis cum remedium unico
rum curandorum. sit sima doctri
na. aut a se per se docendo aut
per alium verbum dei ministrando
Hoc enim paulus monuit facere
duobus pastoribus. sic thymo
theo et tyto. ami dicens sollicite
cura terrum probabilem te ex
hibere operarium inconfusibilem
recte tractantem verbum veri

Et malo loco. Opus fac elemosyne iuste. Tyto do strideus aut que de cetu sana doctrina. Alias si pastor hac remedio carebit erit sm̃ ppheticam doctrina canis muticinium valens latrare. Et alias causam erroris exprimens subiectis aut plete tu cuderunt falsa et stulta. Ne a pe rierebant iniquitatem tuam ut te ad primas prouocarent. Bainq n ere ore dei p ezech loquent. Si speculator uiderit gladiu uenientem & non insonuerit buccina Et populus se non custodierit. Ueniens ut gladius et tulerit aiam. Ille quidem iniquitate sua captus est. Sanguine aut eius manu de manu speculatoris requira Ezech xxxiij. Hanc uberrima doctrina xc et p se ministrauit Et alios ministrandi tradidit dicens. Cum iniquit fecerit et docuerit hic magnus vocabitur in regno celorum. Tertia q; me suram ministrando familie sue dispensatori fideli et prudenti iniquit. Et licet dixerim ni prioribus bñdicere semen xpi docti non eo ina quo dz ministratio ppositione end audierint dz et semen ministrari. Neque iniquit obserari. Murepa. et pertinentes eorum omnibus itaque sit et reliqui timorem habeant. Et tyrii monet dicens. Quadab rex obstrue murepa illos duze. ut sa m sint. Fatetur end plurisq; uerbum dei in multo loco. Dz. Ad ppd plures dispensatores tamquadrethe pscatorii et ut ita dicd quasi transiit ni mercatu. ut no iam salus querit animaz. ni impiq; uana omnia. Dz. naz sup iozd alienoz enarrauerunt. et ppzud hic dz si sincere annunciaret illud profecto a scripti manu sit

doctrina. et pro se opando sm p prium doctrina. Cuius nullus credit sincere verbu dei sine doctrina. Quia sepius qui p scripm primo no docti. Cu caritas q; sepe primo debet magis. misere inquit aue tue placens deo dn et tam pzi uni fructi fert hodie doctrina xpi in fidelibus. Cuius no recta intentione gnuerint. Et aliter uenit quam docet. Ideo opibz plus credit q; sermonibz. Ut end si sermo illius rezat esset opa sua conordarent. Finaliter pfitet pastor bonus sibi sufficere ad curam pastoralem digne administrandam si doctrina m cor pplo per se uel per alium administrat. Dz requirit ut que libet singulariz ubi speciales utilitas aut culpa notoria aut clamor exposcit. xpi dei semen administret. Prout paulus illud uicarius corinthium gladio exquisitionis ferute suo inquit. et se fatet undiquemq; et publice et per domos annunciasse penitentia in deu et fidem in dominu nzm ihm xpm. Act xx. Et thessalonicen̄ scribens ait. Hic scitis qualis uindep qz uestri tamquam per filios suos depzecantes uos et obsecrantes testificati simus. Docuit end peritus medicus non solu in qm doctrina similitudo ministrat. Dz et quemlibz in parte uisitat applicat ea q; sin exigentia infirmit. Hic pastor. quia sint aristotelem actus sue et singularia cure. Et medicus no sanat hominez in quantu forte aut platonem. Sed quatenus se ipsum et in ueru. Cum ueritatis sententia xpd approbabit ne gratia cum ecclesiastico. cum dicat. nulli pastori. aut i mor te cuiq; parcitur. Quedam ita

villanonis tue. Et si talit' hoc adhibere curā pastoris subiecti tuā bilia vna eruditatem. Qui quis vero pūctis fidem attonito dare detractat. Legit liber de curā pastorali. Ait greg. in quo duos prefatos articulos de pastore ydoneo clare videbat. Talis qualit' pastoris vita esse debet. Et qualit' alios docere debeat. Et libru ego hic in parti hui volo pro inclusis et lectore hui mmt to ad illa. Quarto remediu curandoz virioz est benefi rozū exhibitio. sine precū su ffragioz. aut aliozū quozundā donatiuoz. per que animaq sub dita flectit. Et inclinat ad vo luntate prelati. Et qz p dnā res cōsolationes trahit a vitā vs non semp terrendo ad aus steritate. aut mpando. Si qz blandiendo. rogando. aut eni paulis nō solū argue. si et ad mngit obsequiū. Et alibi aut. m omi patiēt. et ad modestia ar ripientem eos qui resistut ve ritati. vno obsequiosi. tre bruis. et semper pruis ostē dū est. quod si viderit tuis nō prodesse. poterit aliā fortiore adhibere. Nam et samaritan⁹ euangelicus oleū et vinū docet infundi debere. Et nō t' in his ppō. oleū. Ami vinū Cōi. quod multi faciētes gre gem dñi dissipauerūt. et multozū vina curare volē tes et magis medicamēta gibilis eos reddidit. Et fructū ex pe ritia q̄d mox in p̄ncipio sufferat primus enī per experientia quo quadrū mitemū faciliq̄ duraī dulcat. qua tractat alio rum. Et p̄uenta beneficio pa tris aut precū suauit' afficiat. exigua sibi beneficiorū. et vo luntati sue promptissimat. Et virtutū dispicabilia. et proficiēs placabilia. Hoc enī animozū est ex vno et animozū qua animozū est vnū cor. et vna voluntas p ut. et evangelica hystoria testat. Nam nos factos esse ex nimici de pila to et herode. qua pilatus homi detulit herodi in xpi p̄esen tatione. Sic herodes in hoc nos suscepit qua plurā de xpō sibi relata erant. Licet postea ipm uerisit atq; spreuit nō exercitu suo. xpō torqm herode mirabilia non faciente. nisi respondere ei nil et Iterū dicat. Sepe finis et nō gladio vincat. mmnq. Ho enī catalina quassatus est consi gendus. ner linū firmiorib ex tinguendū. Ideo et ore. p̄hetico dominq mitre pat pastores. p̄ud austeritate et potēti impabunt oribus. nō et dicat eos dispersos esse. Et quod infirmū mīsit eat non consolidastis. Et quod egro tū erat non sanastis. quod fract tū erat non alligastis. Hec Oportet go bonū prudentem et pastorem esse vigilantissimū. ut vnumq̄q suoz omnē p̄ria adhibeat medicinā. quod certe lōgam exigit experientia. ut si mores omniū corrigat et emendet. Et benedicta aut mā sua. Difficilimū est multorum mores moribus. Et alia blandi menta et alia terroribus opoz eruditos. Ideo. si et mansuetissi mū oportet esse et prudentissimū pastorē. prout et deus primū elegit moysem virū mi tissimū in tuā ppā sui. Et sibi dicit primi regem clementissimū ipō dicente. Clemento dne dā et ois mansue. eig. Her autem mansuetudo et prudēs debet esse sicut seorsum collectum ce nidquid ab unitate separatum

per prudentiā mīquā dissimulet
peccata delinquentiū. nec crescē
dissimulatione sinat. et per mansue
tudinem ex dilectione fraterne
non imperio cogente ea emen
dare studeat. in quo multi ad vtā
partem declinantes. ambas p̄tes
confundūt. aut nimīs dissimlā
tes. aut nimīs asperiter corripientes

4m Multū remediū est correctio disci
pline. Cuius cōtrariū est impunitas
excessuū. que ad pene m̄ totū ge
be optinuit p̄incipatū. per quā
oīa vicia fouent² et nutriunt²
ppā sm̄ Vetus est nutrix omi
negligentiaꝝ. Ppā est nouerca
veritatis. mater erroꝝ. filia am
bitionis. vbi regno lucis demon
strari p̄t quem nō occupat her
nouerca. Cui quā remedia p
cedēti adhibita fuerit et ventū
fuerit ad correctionē disciplinē.
que est primus penarū gradus. hic inhi
bitate quiescē. et motū cessat.
Fingit² sub colore districtionis
vitiū impunitatis. O inquiunt
expedit sustinere vnā. ne o
mīs desperet. ne aufugiat. nec
deterius prouocet. Quibus vitiosq
hec agnoscens atq; scienꝫ. p nō
fit p̄fessus ad penitēciā in sua
malicia cōpescit. O tu sancte
moyses mansuetissime. O tu sanc
te sacerdos dei electe. Est nobis
via per quā vos mestissimos et
gē delinquentes. ipsa ipsorū
spondeant. Nosti² enim Exo 32
vnū pg vitulū auream et vbi
latrie petrahi dulle nutissimq; zelo
dei succensus et tabellas digito
dei descriptas confregit. et ad
leuitas aut. Ponat vir gladiū
super femur suū. Ite et redi
te de porta usq; ad portā. per
medium castrorū. et occidat vir
unusquisq; fratrē suū. et amicū.
et proximū suū. et ceciderūt
in illa die 23 millia hominū

Et ait moyses Consecrastis ma
nus vestras hodie dño vnusquis
q; in filio et fratre suo. ut detur
vobis benedictio. Certe vbi mansue
tudo morū vicit mitissimū. et ad
huc non putauit satisfactū esse.
si deinde accessit ad dominū sup
plicaturus dño pro peccato
peccati illius. Quid ergo de fratri
bus quos zelo zelotū pro dño
interfecit adulteros. et cessauit pla
ga ab isto. Et sibi et posteritati
sue meruit sacerdotiū. Respondeant
qui blandiri sibi
volunt de indiscrete et nō mani
festas culpas subiecto ad correc
tionē. huic summo sacerdote qui
eos sanctos in penā habebit. qui
hic in culpe impunitate exhibuit
ymitatores. Sic perhorrescendo
nō subite prorumpere ad pūnie
dā crudelissime excessus. Et vbi
alie medicine loci nō habent
et preexistunt que dixi de ci
tius remediis. Nec dū tū mor
bus est curatus cautela vtendū
audacter consulo. Nec de ma
nibus speculatoris sanguis in
ꝑ requirat². Attendat quid ad
priscū roborandū atq; moralis
doctrina. Ad cui finē decem
etiā² ponit mandatorū ad vir
tutes. et abstractorū a vitiis. volens
q; sermones sapientū nō oculis
sufficiunt ad cohibitā a vitiis
sed oportet. p penas graues
quasdā abstrahant². Multi meli
orem² a turpi nō amore vir
tutis sed timore pene. Ideo le
ges minente sunt. hostes vim re
tundā. i. expulsurā per penas
multi enim nō tractati magis ob
diunt quā sanant. et restituere
quid bono. Ideo lex posita
prouocat ad virtutē p penas
graues. et puniones similes
vbi sint nōīs constituendi reges

et alios principes ad condendas
leges habentes vim coactiuam
ad virtutis actus. qua ꝓsuasoria
sermo sapientum non habet. Ergo
prelati virtute gladiu[m] ꝯtulerunt
super subiectos. sed temporale
quod alios ꝯmittit quo ad ex
ercitium. Spirtalem vo ꝑtez se
ideo et una canonica ꝑuisio
nes pecuniarias. Cat[ra]b depo
sitiones ab officijs. priuacias
beneficiorum. degradationes. et
alias formidabiles penas trans
gressoribus ꝯminat[ur]. Et etiam
infligunt ad victoriam fugatis
correctas. et censuras etiam sitio
nisi quia tam qua medicinales.
ut vita tam clericoru quam
laycoru corrigant[ur]. Et hm sut
duo gladij. quos suffice[re] x[ps] testa
t[ur] m[od] duo gladio quo ad vin
a corrigenda pcia pro mul
titudes rexit. Raro ligonem
clericu aut religiosum nostris
temporibus punitu istis gradib.
Si tamen multos regimini vin
dicas ꝯtra[m]ant[ur] aut pro mul
ta gladij crebris et sollicitis
in causis pecuniarijs. pro cor
poralibus comodis. dampnis
temporalibus. personalibus iniu
rijs. ad ꝑcuram vindicta magis
quod ad iniuria deꝑpellendas.
Si[n] est. q tot et tanta monstra
terminj in ecclia in viris & mulie
ribus. habitibus. abrictatibus. spectacu
lis. vestimentis. clericalibus. de
formitatibus. spectes pompis fe
stualibus. ꝯmunitatibus. nupti
arum dissimulibus. epulis. super
fluitatibus. & naturi equoreo
animi venatus. aucupij. curiositatis
vanitatis. multitudi. Et hec to[tu]m
ideo quia correctoꝝ discipline hu
ius presidentes sunt. no studet
advertere. Ita sm Hieron. impu
nitas audacem parit. audax extremum
quoq; impunitas omi horrendi est,
matrem. quibus rogo audeat dice
q hec et similia vitia in clericis
quam in laicis et religiosis non
possent correcti. si debite hi ipsi
vices punirent[ur]. Et ut omnibus me
dela inefficax reperiret[ur]. hec pla
ga mundi vina eradicare esset pote
stissima. Et omes hanc fugiunt
tam murgentes quam subditi. Ita
m omibus scripturis diuinis ad
sermo ꝓphetici. admonemur ut
gehennam multi structi attendissent
in eos qui divina ꝑcepta hui⁹ sic
diebant[ur]. nullu aliud deo subdit
remedium nisi q traderentur
ad penas exteriores aut spol
ationi aut captiuitati. aut ad oc
cisionem. ut in libro iudicum. Regum
et paralipomenon. Cui unusquis
deret eos quibant eis et diluc
lo venebant ad eos. Hic et i ꝑsen
ti tempore fiet. Et hodie euenit
tempus illud de quo scriptum e[st].
In diebus illis no erit rex in
isr[ael]. Unusquisq; quod sibi rec
tum videbat[ur] faciebant. Illud et hoc
de quo prius dictu est. Semper
increpatus sub est ad filios
suos. Et qui pcul dubio filios no
instituit. deo pariter ipse cui fi
lius temporali et eterna morte
pereunt. Et similes in dissimilibus
correctos. imo formidatores. Quia
pars culpa parem habet et penam
Et unde hec vox increpationis
organo domini vobis emissa t[em]
tribuit. pene omnibus presidentibus
non contenti. Quo alium Eli
dicitur est. Honorasti filios tuos
plus quam te me ⁊ tu ⁊ Super .6.
est adhuc unum si sexies remedium
fuerit ferreum abstinentie mee
ut scilicet membrum inutile et putridum
membris a corpore abscindatur.
et morbidi omnes ab omni ex
pellantur. ne una tota gregem
inficiat. Nil et x[ps] ⁊ ꝑ
nitentiales dicit existimari
quia melius est q unus homo
pereat quam gentes. Et no est

contra carnalitatem si vino stranda
tu. multoz recompensatio fuit
pure. Auferte inquit malu exre
bus. Quid end ultra faciendu
est nō omnia premissa remedia
sollicite et diligenter fuerint
applicata et nō supest ad
et heroibus sibi inutilis est nr
sanari vult dm tollerata. si tot
hōie in congregatōe alios infice
non cessat. Jam nō misi ferro ab
scindamus opus est. Et si nō curau
rpd ecclie timeāt alie mdigent
ut in sanitate conseruentur. Hoc
remediū pmū habet a natūa
hoc ab arte. hoc a sacra scriptura
Dicit et in mandatis Nō arbor
infructuosa et sterilis ramos
abicit. Ramos sam abiciendo fugi
unt. Nues pluces clamores in
os et garritus supest quod non
nō aliem facientes. ipōs repelle
atq fugiūt. Quibus azs. gaudia
fugit. et stulta amplectit. Hāc
scriptura deo iubente mādat
malificos non patiaī vnq
Hoc attendens sara uxor a
brahe. indenb dixit ysmaelē in
dentem ad filiu suu ysaac pro
curauit deo iubente. ut filius
ancille exheret de domo pris.
ne per pīam societatē. ysaac
corrumpet. quia efficacissimū
venenū infectionis. est societas
pessimi. quia corrumpūt
bonos mores colloquia pua.
Quanto magis quecūq pua
et ficta. Primū end dīcitur
optimū in vase fetido mox
citra infectum. Et horum asse
rit nichil sic officit discipulo
sicut pessima vita magistri.
Quid ad hec sex remedia mi
nistret pastor. debite applicare
tria et adhibent subiectionēs
cio an mille simul parte vitioz
retinēma que nō extinguāt Et si
qua minutibiles remanent ipd
soli pereunt. Pastor nō animā

suam liberauit De capitalib⁹ et
applicatis 6 remediozū ad singula
vicia

Dicit igit hec remedia pre
dicta sufficiēt videnī ad
pastoz exercitatoz. Quam
si omia pertinaciter omnia
simul alicui arbitrando est
ipi forte nocīa. Cui aliqua vo
sole. aliqua duobus. alia tribus
sufficer exhibent a vitiis et
sanant. Vino considerata pe
ssōn qualitate. alia remedia
quibusdam magis nociua pu
tanda sunt quam vtilia sicut
ducere applexiones alternata
possunt siccoz medicoz auto
dicta utq in tolerice et flegma
ticis in quibus. cruz crudoz
remedia adhibere. Oportet
igit speculatoz prudentem
esse quid et quale cuiq de al
applicare. sic si potentes pfate
secularia aut spūalia seu extra
ri. si iuuenes si senes. si q sue
dinarii. aut habituati in vi
cijs. Si inclinationes malas he
ant ad passiones vitiosas. aut
ad virtutes sint inclinati. p
ut plurimū reperiūt aliqui
esse sui. p remouēn ipōs ab
virtutū sōcietates pīne nel mi
nera aut timores aut volup
tates aut delectationes aut
ludi. si ex ignoraī aut ex pas
sione. aut ex malicia procedit
peccatū. si vicium sit gloriosū
aut aliquid nisertuū. si aliis
scandalū dūtuū. Si peccatū
sit turpe intelligen aut dono
scende et sapiēne illustrāda.
aut tardioris et obtusi ingē
ij. si enormē aut mediocre
sit vicium. Si assentatores aut
consencientes habet vitiosos
aut potentes aut multi potē
tes. Si multi do peccat aut aliq
de multitudine. Hec et multo
pluzes existentie peccatoz
noscēd et intelligendū oz
vigilant speculatoz rōnabil.
ut opportuno remedio huic

depueror
educatione

d'nouitat v
ligiosor

m est

potest occurrere. Quarto quelz
particulaz pmissaz specialem
requirit tractatu. Consideratis
ergo scripturis sacre in amplissi
mo alueo. una ad phiam moralez
nam ducatu possunt scientie cuiz
perambulatu preostendere. Primo
enim puerog ac iuuenes milites ad
huc mste habitu gerere uetitus
quicq multis precedentibg actibg
gnatiz. Ideo hm plm x ethicz
nutriendi sunt pe bona ductu
nam oportet magnt futuriz
bonu bene nutriri et assuefieri
et nedu doctrinis et pemis tor
queri. ne ad uina prolabat ut ho
re penaz remorent a herpi hn
thonas dicit lib. filiu suu ab in
fantia deu timere docuit. quia
bone indolis puer uergis castigari
no negauit. Nichil ag enim
tendendo est ner impune tisci
dium. quo ad mal herpem derivi
aret. Un scriptura. Filii nbi
sunt noxia dezsiderio corda. Nunc
tute Sic ag himali ab infantia
ni bonis pfi no delectarent hitu
acquisitu oriunt pro sequit.
Puer facies leta est eis exhiben
da. ut timore semper durantur
Prona est eni uolentas ad ui
cia. Sensus eni et cogitatus hu
manus prona sunt ad malu ab
adolescentia sua. Hec ysi milem
medicina puto adhiberi de le
aut nouicio religione nitida
Uim spmas seruitutis cupidita
tem atticte et pranas gsuetudi
nes. Nec ne gsuetudine sunt
gsuetudine fare. Et ni multo si
gdescendendu est in pio. Licet
unte sit tractandu. ponentiu
tamen sibi dura et aspera per
que itur ad deu. Interd eni du
rezor. nouicg fortunde e bo
nis regularis obseruantie meo.
qua pro tue de facili sustinet
doctrinas admonitiones et
disciplinas. Assuefaciendus ag
est ad omeg humilitatez. Errat
ergo reuera qui nouicios in
principio simul molles et occultum
aculeum rigoris adhuc lozo ea
usu mitigatis permittentes ipm in
principio suis pranis gsuetudi
nibus uiuere. Et quia putat ex post
facto processum sic gramatice. Et
pfi adhuc sitatibus procedentibg
dicit. Quod sen et retrotrahit. Et
plures apostatant. Ideo dicit
Inductus in rigida probentur
in omi parentia. Et dicit alii
Si sic fiet. pauci manent in reli
gionibus. Id quod. pauciores et
meliores preferendi sue multis
et malis. Cui melior e vng in
meus den. quia mille filii impii
Ecc. xvi. Hinc eni hodie multi
pestilentia et in pranis assuet
ner diua disciplina volentes re
pellit. quia ex radice mala no
prodeunt nisi mala. Complacet
eni volentes eisdem ad habitu
eos permittit uenire. Ideo pfi
nitentiales ner fieri volut. Si ra
mus frangitur sicut de filio hu
iusmodi bene indolis quidem si a
parentibg no castigato in mali
tia perdurante refert. Quemus
qui re ad patibulu ducit a
patre ostulo petit. Cq nasum
dentibus amputauit. Quibus dor
mienti posteriis ut uergis nid pe
tant. ne mollibg permittat nouos
uinea maribg. Hinc nouos
sanctos patres olim in egipto
seruasse priscozu patru tradit
auctoritas. Ideo perfectissimi ui
pro tue legis fuisse. quos rectio
et exemplo et disciplina in omi
puritate fouebant. Cue quia
hodie ni multi deficiut. ideo rotti
diuinas deplangimus uocu mul
tozu eunuchi. Dicunt aut quidam
oleu igni ut feruentius ardeat.
ponentes nouos ad temporalia
regimina. ad officia ad curiales
regendas fratres nouos. ad quez
siones remotes. ad iniuria ad
placita forensia eos trahentes

. quasi sua lucra temporalia que
rentes et ipis mlior gplacentes
mallentes modicu pericula quam
ssimilu dampna sustinere. Et
renuentes cohercia que parum
persanari repezat. cogentes re
dire ad actus sciali cor qui abhis
actibus se fareze intendebant alie
nos. Reperimus demu in sacra
scriptura multa clara exempla
quib quib morbis aie debeat me
deri. hoc semper phitando p mi
nores medinas. et antidota sua
moza m curatoe quib morbi
premittam. sic orationes exhor
tationes. petitiones. doctrinas. to
mationes. hic q no msulte p
rumpam. ad actiones correp
tiones. ut publicis confessoes
aut penis infamates. nisi oia
prieza ptempnent. Tue demu
ad penas et cruzeria. et ad fezz
abscisiones est venire rendu solu
endu queri morbi curando. Tue
si per leuia remedia pt acqri
gratis adhibent. sanoza et alia
oia. Hemoz itaq erroreq aq
uica licet fezte reperiant. anti
quata. et m qsuetudine pducta
Artilomq tamen ab oleo melio
rida est medicina. ut dictu est
nisi fezte adeo scandalisan esset
ut no nisi ferro aut cauterio
purganda ppter aliozu gramu
nazo. Legim sancto Damelo
ppheta. sine omd manusue ne
aut medicine. m semores mgos
mdices et adulteros desenisse
Dan xiii et hoc ppt magna acu
sacione susanne. qua liberare
intendebat. cum q liberare no
potat nisi per mdicatu exa
men. Per quod crimen semp m
publica venerat notione. Ideo
pro tue tamquam fortiu note
ritu sit attribz primeri mezue
runt. et fozitassis si fuisset cri
men occultu et no mfectu sset
ad fimendu sanguine. sicut
primus Judu fecerunt. teste eo
ppheta. talis pena m eos non
processisset. Vigilantissime hu

mistendum est de regnantibus
semoza sue secularu sue ecclesi
asticarum. Quia hoc magna pote
stas secularis si inferioza sepe tra
hé q sueuerut. Et sut multi
otiosa. qui aiam omnd hoc sue
exterpande. quia h ab alijs qui
pro lege defendunt. Quemadmo- Danza potestis
dum in sacra scriptura femina
potentia. et qualit hoc sue re
mediande. in pcto regis dauid.
qui ex passione peccauit in
continen. no ex malicia. Ideo
si in talibus similia aliquis
simili sint puniende. nec vtus
publice nec mms impetuose.
sic mollit et comminatorie. qua
tales de facili sanant. sicut et
ipe mox sanatus est audita
parabola de Nathan ppheta.
Qua iam passio transierat
et facto principio in eo reacs
cerat. Sic igit passionati circa
aut concupiscen aut alios. pas
sione deuiza. arguendi sut le
uiter. Nam zim et huiusmodi
motimentes oportun no ut sa
pientes et speculantes. sic ut dormi
entes aut vmolentus. Ideo non
est perfecte malu. sic semimalu
quia no agit ex electione. Ideo
talis subito passionatus com
para epilenticis qui subito ca
dunt. Intempati vero peio
res sunt qui ex electe et cu de
liberatoe peccant. no pure et
ex passione subita. Ideo appar
sim plus vehoposi et tusique
dui dicat. Item michee quo
reges ex malicia peccantes su
potentes maxime in gentibus
remissibus totu gregem infica
entibus. sic de ydolatria quibq
dicendu est. si publice
sut arguendi ab illis qui hut
auctoritate. sicut helyas arguit
achab regem publice coram
omnibus. pro pcto ydolatrie. Zo
roxum Item paulus publice pe

sūmt petro et arguit ipm. Quid
licet petrus pie intentionis fuit
apud iudeos abstinendo a cibis
lege probibitis. tamen p hoc ge
neraliter gentibus scandalū liber-
tati q; none legis detrabebat. ō
iuste erat eū publice arguere ad
ꝑdendam manifeste xpi gr̄am.
qua a seruitute legis nos libera
uit Ad gall' 2° c. Item quo ee ig
norantia peccant arguī debet
non timendo sd ardendo et rōm
nādo qui erāt de fide arguendi
si nō latet ibi malicia veritate oc
mita Nam deus arguit p subiec
tam creaturā abimelech regē
gerare eo q tulisset saram uxorē
abrahe putans ipā sororē ee
abrahe non uxorem. q deo deus
non permisit ipm mōrte sed ster
ilitate uxoris et famulatu suar
qua ignorans fecit gen xx. Da
uid etiā sanctus regem Baltha
sar assirioꝝ arguit publice pe
nam ei a deo infligendā ꝑdicēs
scripturā diuinitus in pariete
scriptā et legens et nō punitus.
ꝑ quē rex nēueā denique sacris
uasis templi dni p nabuthy amo
sim in babilonē allatis de iheru
salem. qua ad grumos suos ex
ercitus bibebat Dan v. Huic simili
mō possent multa exempla ad
duci ex sacra scriptura de t'pre
hensionibus. In quibus tn magis
plus intendit est unicuiq; sed
spūs qui daret omnī sapientiā.
Unde quis corripi seu mederi
debeat per suū superiorē quid
ꝑ me industriā. Proinde ego tn
tibi suadeo misericordiā. Ecce tu
industria rapuisti. pensitet re
tractationis p̄missis et phisnom
a tuis. quatenus gemuisti possit
sim mederi certa. Unde tenet tu
experti sim. q multā utilitatē
etātis iuuene impedire retrā
est predicti inequalitas correp
tionis in eadem re gregarie.

nō
quia non nos mes
tras retractatiōes
esse culpas

dū salis ōng reprehendi aut ecc
pmittit. alter ꝙ m simili causa
aut culpa quasi hereticos vaga
bunditate impunitos reprehendit. cum
nulla videat inequalitatē causa
subesse. Ubi sonus fauor aut hor
reat. aut acceptio pīsone. max
me ad ipsa sint notorie aut e
quales. De quo sepius mirari
detractio suspitio ac ecc rebellio
et grauiores re nuncie orūt.
Et hec pernitiosa dissimulatio mag
nam discordiā et dissensionē
inter sepe permittit. Et multas mal
as et penas secū trahit. cum
alias non fit publice satisfactio
Cui ōng punit. et alter non dg
fortassis etiā causa ronabilis
subesse videt. Hinc oritur ex
uno in sacra scriptura. de dauid
rege. qui scripsit ꝑ p̄ nogenitū
suū amon quē dilexit. in thā
mar sororē suā cum
sim non correxit. nec reprehen
dit filium suū. Unde Absalon frē
eiusdem thamar videns ei dis
plicuit. Et quanta mala inde se
cuta sint tradit regia historia
Nam per absalonē dauid expul
sus est de iherusalem. et omēs ex
ercitus eius grauissime confusus. Et multa milia ei
absalone tenderunt in plio. In
super et ille p̄ nogenitus amon
ab absalone interfectus. Quāuis
amb fuissent ppinqui. si dauid
nō nimis dilexisset filium suū
Et absalom et thamar de reme
dio p̄uidisset. Ecce per unius
dissimulationē quanta mala se
cuta. Expedit ig̃r equa lance
merita et culpas subditoꝝ ꝑ
prelatos pensare. Et debite e
mendare sine personarū accep
tione. nisi causa ronabilis subsit
que tamē publice dī. alias demi
rari. ad aliorū scandalū tenden
dū. Tales uiroꝝ disputatio
nes sint semper memores et
nūquid obliuioni tradant

culpe et pene ely sumi sacerdotis. au oregphetio ymmo Diuino dictum est honorasti filios tuos plus quam me. Et quali morte pereant animas filiorum quid non eternum. Vt habetur 1ª q. 1. et iij. Et utique satis possit videri quousdam ruperose arguisse filios suos si penam et iudicium quia insufficientibus fuit reprobatio quam solum verbalibus si pena reprobationis vite et deposito debuisset fuisse pena usque ad aggregationem emendationis. Emendat igitur similem culpam qui emendare voluit penam. Siquid pro culpa parcens habebit pena. De no curadi vicia omnegligi q° adse c. q.

Premissa sub compendio tractata sunt de modo curandi vicia negligentium prelatorum respectu subditorum. Modo ulterius studium prosequar modum curandi vicia negligentium in seipsis. Cum modus curationis multe efficacior est et nobilior quo quisque ipsum ipse replenser. Et extrinseco minus indiget stimulo. Qui sui ipsius iudex est. Et utinam omnes essent tales. Natura plures non esset opus lege cum usus posita non est. Si quis peccatoribus. Et quidem pastoralis animarum solicitudinis iudiciarium potestatis super excessus subditorum quo ad ea que exterius parent quo ad opera. Super corda autem et intentiones ad deum solum iudicium reflectant. In quibus tribunalibus vere vicia aut virtutes consistunt. Primum autem penes hoc quo ad penarum inflictionem exhortationem admonitionem et quamdiutinam. Etiam in hiis que admonitionis locum opus et puritatem pectinem videntur. Nonnunquam itaque nemo esse potest nisi volens. Nec unus subditus cohiberi a malo opere per etiam quibus nolens. Et ad hoc obligantur prelati ut sue ne limi sue nolimi subditi per eos operentur a prauis operibus per parem horum et statutorum observationem bonum per malos minuantur. Et ut politia exterius honeste regatur. Ideo pene sunt in statutis in sacris canonibus. Et quidam statuta et etiam in lege divina per manum moysi publicata. Optimus autem ille qui duce legum habitum interiorem conditionis et virtutum adinuenit. Et amorem virtutis. Non timore penarum aut castigationis placuit non expectans indicium doloris stimulus agatur. Si prelati preceptores. Et debet mee stilus noster murmuret. Per que modis quibus ad hoc valeat non facili ori deuenire. Cum quo quilibet salutem anime sue quibus totis die debet murmurare. Et si quis veteris miserie memor hoc vie repertus fuerit amore rei cuius nullum refugit de labore. Nulla verere difficultate. Sine pena quidem fronte laborem se acquisiturum si in professu multum reperiet dulcedinem. Cur cum semper molles esse et debiles volumus et spe ad molestia cum vicia debilitare pugnare. Et non potius brevem tempore minimos subpeditare. Et eos subtrahere fortius et in sim tutem redigere. Ut amplius eos non timeamus. Si faciamus ipsos tributarios. Et si quis attemptent cum nos impugnantes. Si no expugnantes. Sic per in penis agere intendo de culpis aut divine offensis remissione que nobis vere gratis et confitentibus promittitur. Licet cum quis peccaverit ad omnia non in mortis confessione facta hinc retrorsus si malis committere.

ta est em culpa non vicia ext'
pata sint. omnia offensa rems
sa. non affectiones extincte aut
infirmitates extincte seu cupidi
tates de quibus pñs vertsat' in
tentio. Aliud recreza. aliud cre
to telum extrahe ne moriatur
Aliud sanare. aliud p telum d
fluctu. Sanat et aliud est mãz fe
bricem extinguere. aliud debilita
re febre cõtracta. ad sanitatem
corporis reducere. Sic in pñti re
atus deletur per baptismũ et
penitentiã et confessionem. sed ea
remedia adhiberi. ad passiones
et inclinationes vitiosas interi
ores edomandas. Vid. Amad.
tuas a deo pñta par esse. et ab
eo deposcit se sanari dicens.
Sana gratiam animabus tuis mi
quitatibus quo ad pmã. qui sa
nat omes infirmitates quo ad
ẽm. Confessio itaq; humilis et
simplex pro peccatoz remissione.
et gratie consecutõe ad omnẽ
pmittenda est. Sed diligent'
querenda sunt remedia cont'
affectiones vitiosas. Cognit' et
remedijs no debite insistendũ
est. et perseverant' amplectan
da sunt. usq; ad integrã sanã
tionem. Anima et animi sanitat'
corporalis non recipit. cuius ẽ
acerbissima potio. vino et vi
nis excusemus et membroz pu
trid' abscisionem si aliter sanã
tis reparari non possit. De
radulfo victore et mo. spali cua
pitulo. Cap. sexto.

Licet ut dicit quelz die infirmitas
spirales hz causas de ut ira.
intemperiẽ gula. luxuria. et
pro pñti tamen non ẽ intentio
mea de singulorũ morboz spiritu
remedijs insistere. ad proficuitatẽ
vitande. hz gñalia. quedã re
media apponere. et quedã ad bonã
anime habitudinẽ valentia. que
si diligenter fuerint assumpta. mag

nam sunt afferẽ utilitatẽ. Ex
plorando igit' fundita tradicem
eius morbozũ aie. Reperio fin
augtem doctorem. dño pñtia sũt
timore male humiliatem. et
amoze male inflammate. que
simul aut aliquod illoz in alijs
vitijs plerũt. Duplex. sũt timor
et amoz. Petri ex timore xpm
negauit. Maria magdalena ex amo
re pertransit voluptates. Que duo
si bene pensant' ad vnũ reducti
tur. sc. amoze. Nã et petri timoz
protestit ex amore pcessit. et
ad vitam pñte. et corpus nimis
ardenter amauit. Itaq; duo
bus morbis si quis debita ant
dota adhibẽ posset. omnẽ vitia
a se excludit. sicut ad mã pertẽ
in febze abiratur. tota febzis ibe
gritudo sanat'. Cum enim no tam
nisi cõmenta. et que no ad
nisi vel amanda. nullus vitiis in
pacẽ mittit. quod quilibz se
verissime poterit comprobare
Deo mozdinatã amoz sui. re
nã apezit omnẽ vitioz. vnus sa
nitatis omnẽ vitia. Cum vero
omnẽ sui ipius quo ad animã
tionẽ ab et cupiditates et corpo
ris comãda. fons est et origo
omnium vitioz. vnitas Dei tam
pacis gãdie a pace vnitatis ad
quit et perfectionis. quam ille
amoz ppriis nimis celebratur
pene in omnibus. Omia serpos
et corpus sunt ppter eum et ad ipm
pertinẽ nimis diligut. Contra
dit sentẽ xpi. Cum odit quis
suam in hoc mundo in vitã et
ad custodit eam. Et qui amat
animã suã perdet eam. quis
no capiendo p parte superior
rationis que semp plat' sm
apetum ad optima. Et pro po
tẽ sensitiua sive interiori sive
exteriori. Et pro vita pñti et

dux tradi
tis oñiũ
noz

et cōmēsuratione fm̄ huius mundi
rursum hanc sententiā habere
quem diligebat ihesus · de per
tore xpi hauserat · qui dicebat de
quod est in mundo aut ē grup
ſcen̄ carnis aut oculoꝝ aut ſu
perbia vite · Cupiditas ꝙ per co
cupiscentiā carnis exprimēs cor
poris voluptate · p̄ z̄m exp̄mēs
cupiditates rerū peritrezad
ſs obiecta amatrice · p̄ z̄m ex
primit quadam extollentia
ſs glorie humane cupiditates
dignitates et talia · Quoꝝ
omn̄i nisi absistēdū amorem
quos grauat̄ laborat pro viris
exprimendis · sicut nisi quibus
nezatis telud a core euulsezit
omnis medicina exterq̄ sibi ap
plicata deperdit̄ / cor dicat̄ nō ꝙ
amdq̄ sanitatē · Cupiēs quide
hr̄ absistē a me · ſs mīma nō de
hoc nigerit̄ difficultas · et velle
quidē adiacet nō · ſs p̄ficere
no meminis / Quod go exhibuiſ
ti rumpe pernicie ostende et
remediū quo facilior mō potuō
hos amores exrideze · Et a men
te mea p̄cul abice / id quod
go amplectendi ē hr̄ quomodo
hō sentiens de thesauro bono
cordis hanc protedē · Ad quod
possem p̄ma quide fare rnde ·
sufficiē sacrestripte doctrinas Et
doctoꝝ tractatulos qui undiq
et latissime de hac satisfecerūt
Et metuil sit esse in ptate hois
sicut amare quod velit et odio
ē tem̄ qd̄ nolit · Cū plm̄ ꝙ etiā /
simus dīno actionū meaꝝ ymo
et voluntatū meaꝝ a principio
vſq̄ ad finē / Attn ne sub isto co
lore rudeat subrezfugē latebre ·
Et ꝑ̄ mopia redderide rationis
aliqm̄ lectoreꝝ hmq̄ recedant
mgsulto · Dona aliqua de cor
ditate mgrem̄ mer̄ p quē ꝛna
redditē faciliōz ad amores ihc
mendatos tollendos · simul ⁊
timores / Et ex quib⁹ quo facilq
erit viam dimitare · ut medi
natis azb ipad viam tutandi cla
rius eluceat / Cuiusq̄ ex p̄missis
constat · que sint viaꝝ radices
ad quas extirpandas pro mee
intendimq̄ si quis cupiat timoꝝ
et amoꝝ illiatos exstirpē velit
quatēd mee interluce videtur
Dne nec occurrit · sīc via omni
rationis et via omnis ordinis / ad
similitudinē aliorū prosequi
eoꝝ aut fugiendoꝝ nāli et
morali semita / Ad amoꝝ cupiē
illiatū in corde alicuius existen
tem retundendū erit via p̄ma
omnis rationis talis · p̄ ſs homo
affligat sibi et mīmat cordi
sui amore ulterius nobilioribus ex
cellentior̄ q̄ rei · que res multo
excedit illam rem / que sibi
vendicare intendit in corde
Et q̄ si ipsum in eorundem amā
bilium desiderabiliorū q̄ sit ap̄ hec
res vilis sordida breui tempore
Deuitetur · ⁊ ad amicitiā me
ammittenda et nulla vtilitate est
allatura · nisi apparente quadā
et fugiente sub retu et mitu mag
oris peritie · Alia vero desi
rabilissima et meritū p̄mā fuā ·
sicut in omnibus bonis finis
ſsistunt · et emptionibus et ven
dicionibus vbi latet vna res mul
to diligit̄ · Et si tamē nobilior sup
venerit mox p̄ma res vilescit
sicut in donatione argenti p̄ aurō ·
aut cupri pro margarita / Hoc
enī mortale est mortale ē primo
et male et motus et delectatio
nes maiores expellant minores
Quod enī prodest pluriora am
plecti cū multo hīs insignioꝝ
possint hīri / Et licet nobiliora sint
absentia · et viliora presentia / sue
tis p̄ma absistē dubio euellura
et permansura viliora vō tri
stitia et breui tempore diuturna

Hic ꝙ ama delectano ihd ꝙmittit
vino corrumpit. Negꝫ delectones
stare possunt in eade aia simul. ꝓ
amantes fistulas non pnt sermo
nibus attende ex x. ethic. Ita bna
cōi aliam formanda e nihilq; ꝙ
tam ardenter posset mpim in me
tem hois gaudiu et voluptas fu
ture vite. et ghnie in memoria
sicut in alijs ex illicite amoribus
solet euenire. ꝙ ex tūsmūdo in tor
pore fieret ex immo et fetidis
simo amore. Erant legimꝰ q̄ qui
busdam qtemplatiuis viris et
mulieribꝰ sanctis euenisse. qui
eade imobiles facti sūt in corpo
ribus. aut totis membris membra
exalcebant ex redundāti gau
dioꝝ spūs in corpꝰ. et ex hac
hra Quid aut vales ad me mi
ꝓsimi. ꝙ talor plus extinguit
talore ignis. nālis. Hic delectano
rale stus extinguit delectatoꝝ et
amore sensi. habemꝰ aut exem
plū tor in sacra scriptura. Vsaac
cui sanctus patriarcha mtaid
dilexit vxorem sua rebecca.
quod erat dolore qui ex amoꝝ
matres sue sare grauiter erat te
paret. Sin xxm Trem aliud ex
in assuero rege. qui vasti regi
nam ipsi contempnēte abiecte
rat de regno. Pro tuq; amore
expellendo pncipes sin alias pu
ellas pulchras sibi elegerant.
Aut quas hester pulcherrimi ꝺ
uenta pro vasti in scho regali
erat sublimata. ut amore amo
re retundēt. Michol cui tā ama
bile quod amabiliori nō reddit.
et hoc per modū quitatis. Vnde
dicit Augꝰ li. xx. Conff. ꝙ quadꝝ
tempore stans ad mare sua con
ferentes partē de vnda eterna
et gaudijs cū ipsis. Et ad eum
finem serui deducti est ut car
nalia sensum delectarent. et oc
culti gaudiū in quātalibet
luce corporea pre illis future
vite voluptate nō comparione
si nec amemoratione quide dig
na viderentur. Vnde alibi dicit. Tan
ta est secunditas claritatis eterne
ac talis ut etiā si nō haberet mi
nima horā in ea permanere. mīa
libet dies plen deliciis iustorum
vitoꝝ ꝺ tempꝰ. Nec cui ꝓ tuo
affectu est. Melior e dies vna
in atrijs tuis super millia. Ecce
vnq; modus facilis amore mor
dinate expellendi. et ꝓ quē ar
ta eradicandi. Q4 modus e per
uia ammationis nō delectano
noxia aut amor illicitꝰ titillat
ad meditatoꝝ penaꝝ mflictoꝝ
aliq; ꝓ amore illo cōfligendo
est. Nam fm ap̄m plenū fructus cō
tempnūnt delectationes. quia ti
mūt penas. Hic ꝙ cōtra cōm
rio retundendo est. Dicendū ꝙ
est illud scripture. Quis poterit ha
bitare de vobis ad ignes deuora
tes. aut quis habitabit ex vobis
ad ardoribus sempiternis. Hic
cui medici cōtra cōtrys cura
re solent. ut metus penaꝝ ter
reat ab excessu culpaꝝ. Hac m
tionis legislatores penas pro
hūi gressoribus cōstituerūt. ut
qui a turpi nō abstinet amoꝝ
metu. saltē teneat arcebitate
penaꝝ. Ideo expedit crebrius
dicere vnū ad mfernū fm
psalmiste vocem. Descendat vne
tes i mfernū sic arcebitate ignis
et flammaꝝ. Carnalia demonia
sancti cōtidiet. fletu et stridore
dentiū ꝑpetuū. Quoniā visionis
pnationis. cū sanctoꝝ a con
sortio exclusione vlulatū et plā
ctū. ac illudare eternū. nūquid fi
nem habituri sepius et attente
mente pertractandū. Cuius rogo
hec faciens nō de facili cessit ab
illicito amore. Cuius cui fuit ꝑ

nens sup̄ se gladiū spiculatore vibratū. non resistet aduersū aut non extremisceret. Et hoc homines hi non pretendentes. et qui p̄ morbilo habentes. ppt̄ momenta nec animam se tradunt ad pugnandū igni eternū. Ideo sacra scriptura veteris et noui testamenti plena e quā narombus penaz ignis. sulfuris. ferroz. frigoris. tremoris. calamitat̄. tenebraz. miseriaz. et oīm̄ talium tormentoz. que homines. solent ut p̄ hec a mundi amore mentes humane retrahi possent. Et a cradice viciozū. stre horroribus. aut a bono retrahentes. aut ad malū impellentes. Inplini sitis via poterit retundi. aut expelli. p̄ma timere

gmutatio

Et via e cōmōnitionis qua semper ho mi mente reuoluat maiores timores. aut penas. que nulla ratione possent hijs penis comparari. p̄ quas penas paruas et q̄si minutas. euadit multo maiores. et in infinitū durabiles. Iste ergo timet p̄ mā mundet sup̄ eū mo. Et si hec minuta tormenta sue mi hoc ipse afflictiua. quid est inmundū est de futuris. vbi nulla spes euadendi. neq; aliq̄d̄ subterit. Et si p̄le esset. q̄ omes sancti pro vno delinquente orarent. nec minima possent parte sue o rationibus diminuere. Et sic aug. telis e pozito ignis fuit sue infernalis sue purgatorij ad ignē futurū. Qual' est pozito ignis mūd. ardentissimi ad ignē puteū seu ymaginandū. Ideo rogo sic ebes est qui no potius vellet omnibus diebus vite sue a rebus abstinere. aut in panis et aque abstinentia remanere. q̄ per vnū diem mundū in igne ardere. in extremitatibus membroz. diuinis vnq̄ manere posset. Et in pro peccatis sue que maximis ignibus purgenda sunt in futuro.

homines nec parum p̄mas agere noluit aut mundū deserere. Et q̄ ille future pene maxime sint ab sentes. nimis timent. ab horribus secularibus. quia iste pretes multo maiores. Hec est causa q̄ pretes sunt magis expecte sensibus exteriorib̄ et nocturnis. ō applicen sic eaz maiore terrore mentis in fantasia et in cogitatiue ymaginatiua. quia future pene. que no per experientia noscunt. sed solū per fidem. Hec q̄si ab horribus quibus q̄s no essent futuri appre hendunt. ppt̄ tempore diuturni tate. Et eius longe p̄ futuri est apprehendit. quasi no p̄sentis. Horis vō est apud viros horribus. qui eas sic apprehendunt. q̄i pretes. Ideo in memoria stremunt quasi iam essent pretes. Et a vicis p̄ has roborent. Et a via p̄ qua retundi valet timor no strus est cogitationibus. qua si homo ferueni recogitat de rimmedi tione copiosissima pro penis hic assumpt̄. ppt̄ xp̄m. et amore virtutū ac sanctoz̄ opum ei p̄ missa. Hoc eni et bellatores et pugnantes in agone reddit intrepidos. et omes ab eis absti dit timorem. sed spes victorie et mercedis. q̄ tanta de sancto lu rencio. Eudat martir in agone spe mercedis et corone. que de fidelibus pro xp̄o certantibus. Ideo et apud veteres ut aristoteles nar rat duellantibus et athletis po nebat in facie mercedis. ut ea mul tos spectantes ipsis exardescent in pugna. Ideo sanctissimi xp̄i martires. animabant ad passi ones p̄ xp̄o ppt̄ gloria eis pro missam. Hac testa paulus in pluribus. q̄ epladit suaz loris. Ho sue mquit ad ignis passiones hums temporis ad futuraz gloriam. Et si ō patrem et gregnabimq

Sicut sonꝫ passionꝫ est sic eritꝫ
et consolationꝫ Et de xpo adꝫ
breos cum gaudio
sti resurrectionꝫ sustinuit cru
cem passionꝫ hꝫ et mercatio ēt
mūdi et merchanci et agricole
et mercenarii faciūt messantꝫ
vt nō obstante quahocꝫ difficultate ut veterꝫ suoꝫ quotēs
esse valeant mdefesse graues la
bores et pericula subire non
verentꝫ Cur et hoc nō faciat
xpianus pro eterna mercede
hꝰ faciūt pro vili porcione Cui
septus erit pq longos labores
adhuc pcurrit hoc cū spēs p
spiendē eterne salutꝫ fidelem
tyronem Nec faciat sentire gꝫ
nunc deo amꝫ timoꝫ quem
est nō retribuit a bono nec at
trahit ad malū Cruna d mēte
fulget iocunditas mercedis ꝰ
cetissima suauia alia molli
cia ornata discipline roꝛe
dulces certa durissima nec as
sentus afflictiua celle qꝫ porta
dei ortus redolent suauitate p
fusa Noctes vigilie cū mag
netica spūs tristitiꝫ Dura
imperia semoꝝ velut cumu
lata macerationꝫ plena margaritis Cui amore amplectimꝫ
pcedamus et ptereuntꝫ im
periis tanquā ad primoꝝ p
ceptionem Hec oīa et similia
agit atta rememoratio gaudio
cui et horꝝ promissa et spēs cui
deuti tormenta fuit cōmuta.

Pars tertia remedia vitioꝝ
Capitꝫ septimū

Post ea que dicta sunt de mu
nimentis radicibꝫ vitioꝝ exter
minandis uterꝫ libet ad pro
positum remedia curandoꝝ
vitioꝝ stilo inflectere Porro cui
respicitur ea que ad retundendi amoꝛe et timoꝛe que adhuc
sunt vitia per qtrapositoꝝ aut
cōmutatoꝝ notioꝝ quibꝰ vitio
se immē ualeat ad excludenda
obiecta per fantasiā aut ymaginacioꝝ aut memoriā eoꝝ q̄ fugerunt timenda aut amanda
et nō sunt ni se vitiosa Sequentia
vero respicitur ea que exterius
se offerunt tanquā amandi et
timenda et nō vt sunt amanda Cruo etem timoꝛ est obmundi nūc salus explicabit Et inquibꝰ hoc exteꝛiꝰ mihi ꝰ nimium
fuerit cōi habeaderes vitiosas
facilius curia curabimur Duplicem reperio modū quo se hostes vitioꝝ valeat primūm aut
fugiendo aut resistendo Fugiendo
bellatoꝛes inclusi aut pede aut
scuto hostes devincūt ne eis sub
iungant pede fugiendo scuto re
sistendo Tamen licet gloriosius
sit vincere pugnando et resistendo tamen periculosius et carius
primū vero securius et frequentius Sufficit enim finis vero nō
omnis ab hoste licet quis non
vincat Primus enim cui cōi tractui
fluminis difficile esse meatum
Cui cursus nō facilem ꝓpt pna
resistentia Ad finē pfm omnis
successio mōtus causat ex re
sistēn medn Cuius igit minor
resistēn tanto facilioꝛ et velocioꝛ motus Volens igit vitioꝝ
vorticem et impetū quoꝝ
radicitꝰ supplantare a se veranter
excludere tanquā hostes ac
sue et puritatē interioꝛ ama
toꝛ et cupidus oꝛ primo videre
vt oriuntur iste veritamenta et
mētamenta et clare unumquodq̄ ex duobꝰ videre ex exteꝛioꝛibus obiectis sensibꝰ oblatis et
ex ppe carnis rebellione Cruo
carnē tanq̄ hoste domesticū
semper sed tollerare oꝛ primis
ictꝰ ablati alti fugatis Ro hoste subiecto aut debilitato fa
cilius obtinebitur victoria Cui

sm plm dorterma mthil ē m mtm
nsi prius fuerit m sensu. Omne ap
petitū aut que z rapiditas et im
petus ts sedem sibi vendicat m alia
sue sensitiua sue intellectiua/ aq
bus procedit et impetuant ad ail
pam si primitus a sensibus amplā
tentur fortis intellectus non attin
gunt. Ideo elongande et remotio
oīa noxioz sensibiliū sue p oculos
sue per aures sue p gustū
aut tactum veherissima edificant
animē puritate. et vitioz am
putant occasiones. Si em sonus obtu
eatur clarii est. q rum ab eo no
fluit. Elongare itaq se dz aspi
dis sue serpentis ab omnibus istoz
sensiuū veritamēte. Et a prauis
delectabilibus quibus formatis etiam de
lectabilibus sue grauioz sue
extraneoz vnoz aut multoz.
que aut visu aut auditu inficere
possent aīm hominis ad desideria
nociua et nimia. Sic q per
mittūt ad absentia vemur in ob
liuione. Vna p m ardorem vehi
tozid absentia amittoz. fiunt ob
liuione mīa animoz. obliuio vo
cat fluire facit appetitū. Quod elonga
re se homo debet ab his tām qē
spūs et mens eius nititur. ad
aliud seu ad vindicta et mala
uolentia. tam videndo quā au
diendo ab eis et de eis. Sic em
per remotos corruptelam a memo
ria mentis sedule et quieta. Sz
nām quidp est frequenter in sen
su exteriori sepius reuersum in
memoria. sicut vulnera sepius
offensa dilutant. et dolor cor
rescat. Hinc dorterma moralis
amoris. Oethiz. cū finē tradit de
Elena speciosissima. Sz senectus
tane ciuitatis diuersa fugi de
bē Elena. Abscientes em eam
mmq pertrahimus sicut quodlz et
quod quis turpe delectat. Sz pro
cul abscindat ne sit in memoria.
aliquid pnte delectatiōe quibuslibet

ezit a ruina. Deo solitudo pax et
silentiū sume amplectenda sue
vicia adientibus et puritatem
amantibus. Et licet hec extra pnta
existentia possent tentemptm atq
respuentium facilius nō admittimus
non tuta quadam habitare. Et si
nobis meroz pozata cuellas fuis
sas augt. Nullo go pacto sue
admittenda ad priuatum. que no
sine peccato admittit. Experi
mur em certissime. q nbs dul
cibus factibus qtemptm no pnta
tus oculus. quod si essi psentata
sic et de oīmbus alīs delectabili
bus sensio. Obuertit em mouet spm
sensus aut intellectu. Quod em
aliud voluit per vox angelica
sancto azsemo revelata. Azsem
mquit fuge homines. sedebit qui
este et saluabere. nisi q se elon
gare studerent ab omnibus mente
quam mutuo tre vale mibi. et
deo et sibi vacare. sicut et patri
bus sanctis patribus in egypto et the
baide partibus. vbi nullius rei
delectabilis pnta sensus noz
molestaret. Sic q ad mthil essi
quod exterius blandire. cogitatu
ho ad anteoza regredi et seipm
tomte implere. Quod nulli ex
se fluxus facē pōt. Im q promo
uat homines sibi. vsui ad amplā
tandū mozd malū. amoz est.
q no solū m se elongat quem
q delectabilia. et se ab eis fuer
q ea que sibi et vsui suo sunt
mālū. et exteros vasa cultellos
cingulos. ceteraq vtensilia m mmo
gradu colloret vilitate. Abscindens
superfluitates cuiuslibet. Et o
mes notabiles vanitates vita ut
apud se mthil vidēat in quo
animus delectet. Sic q nulla re
exteriori delectetur sensus exte
riores no habeant vbi requiescat
et fo gaudeat. Qui columba de archa
noe emissa ad archam reuertere

1 spualibus vacare Nichil ete
m prodest exteriores vanit
secula abire & in spualibus sint
vtensilibus ad vsu sibi concessis
amore detinezi In quo multoz
error gnatit religiosozu/ qui m
rebus minutissimis sibi ad vsu
otessis plus delectant quā mul
ti secularez m opulent diuicijs
In quo no vez si amoez rezu
apud deu m termio qontantur
Mutantez solu loco in rebus
de seculo fugientez si animo ni
pidu reseznantez Ideo talez
amatoez qmittat gaudē tezdu
uter debent de vilezibus spūb
oblatis in omnibus suis necessa
rijs sūt cibo vestitu tasis loco tel
la misterijs offijs Et quibus
cūq; eund sue voluntati otrarijs
Nam pez hoc assuescit animus eq
nō appetē preciosa nec curiosa
si dulcescē incipit m spuali pul
chritudine et mentis pace/ que
m vsuntiosa mundicior est quam
omnia mundi curiosa et pciosa
Nec qs mirū repetet se alibi recepis
se si multo magis quia semtipsa
una m spuali iocunditate nobi
lior est omnibus huius mūdi splē
doribus Vilescunt eni omnia
terrena ni interiora dulcescē
incipiūt Vinus gaudeat a se ab
uertisse occasiones peccādi/ rum
pciosa et superflua sibi am
putauit Cū superz et aliud ē no
mine suo ppositu quemeno ut
si qndoq; se sentit m aliquo de
lectari quod ad vicia tendit.
otrarium sibi tendit quod ē mul
tū tristabile et turbatiuū ut
amaritudine posteriori/ priorē
dulcedo abstergat Sic sancto
Benedictus abbas delectoz ra
mos in se coorta extinxit ama
ritudine penaz/ cū corpus
mundū m vertice et spinis vo
lutabat Et plenus vulneribus
inde exiebat Sic quidā pater
amore cuiusdā mulieris desiū
te olym sibi nocte temptatus fe
torem cadauerib de sepulchro
eius hauriens delectionē eo
tinxit Sic eni doctor arbitr
et bruto debere deuenire ad
medū metuit Per hoc q oportz
hominē se trahere ad oppm me
tum sicut tortuosa ligna si debet
rectificari & q trabeat ad pfec
tum opta Sic & p violentiā
ire cogit ad medū Ita et m
pnte dicm se sciunt ad aliquē
illicitū alū multū delectari et
sibi vim faciens a loco abstine
at Sic cōtrarius et resistens ppe
voluntati Et veritatis grā iste
rit ppriā eam domabit Est
aliud remediū antidotū contra
cuncta eni aliā nocūm sūt contraria
et castigatio corpis ppūm in ieiu
nijs et vigilijs ac afflictio
nib eius debz ad flagellatoē ne
impleatur ne rebelliet spūi et
rationi subiectū sit eidē Est
enī hostis racionis inter que duo
semper pertinet pugna est Ad
quā rationē subiciendam no est
efficacior medicina quā cubar
fletus et subtractio voluptatū.
ut ovis a medio pastoris sic
m expugnatoē castroz aut ti
nitatū fortissimū remediū ē
subtractio victualiū ut fame
tandem victi hostibz se tradāt
Ait enī ille rei speculator pau
lus Castigo corpus meū et in
seruitutem redigo Et alibi In fa
me et siti in frigore et nuditate
in vigilijs multis &c Et hoc r
medū tante vtilitatis ē ovia si
gere volenti ut nisi hoc ptin
tus attemptauerit frustra
alia remedia admittat Hinc
oīm doctorū doctor et exemplū

Non tame suadeo corpus grēdu
aut extinguendu. ꝙ domandet
refrenandu/ etiā si aliqd usq; ad
rugitū ventr' aut capitis dolore
est extendendu. Cur enī rectus
rebellio reprimenda est ut fatigā
ta qrī etiā in sua pertinacia mi
tat' prece dulcedinem carnis/ sd
solent equi pigri stimulis ut
pcessiū aurigam/ etiā in sola
cursu/ Et expedit hanc mortificā
dam que participē erit glorie
castigare. ut non dedignetur esse
pena et labor/ et ut non deficiat
spūs si promptificet' cū dicit et
dna nr̄a. Veni et venit de no
de et gradū/ reuma et reumet.
Virgula surgit. et fanle surgit
ad gingiuas/ O quid simile est
spūd roborare tali carni. sibi du
rem/ assentientes in quo sit bene
plantū deū. Ubi no litigiosa mu
lier in domo vna reperi' sd
familia sensuū intrinsecū et ex
teriorū sibi in omnibus sunt
consonē/ A nullis credit' nisi ex
pertis. quanta est talis pulchritu
do pauis et requies opulenta. hec
aūqd talis concordia carnis et
rationis plene habeat' an ꝑ ipm
aliquot mensiū salus quēdam.
et per multas lacrimas et angu
stias et tristicias que obtinebit' ta
ta pacificatio/ ꝙ nil certius. nō ob
tinebit' in illa pacifica domo nō
erit nisi ingens quietis et letitie
habitatio. Grandia sunt ista
in quibus dim/ Nec mirū si' hec
grandia sanctis nō nisi per mag
nos labores valeat acquiri. Cui
etiā quadrāgi' parum bonū sū
mabile quanto tempore dura
turū. nō nisi per aspera quis
inquirere oporteat. Grad in vinea
affectibus quos parturit hic fle
bilis mundus/ Et hec est ita cur
tam quanta ad illa pertingat.
ꝙ prima fame via dura. Tresem

dere scilicet ea que mundus offert.
et totus orbis amplectit' Et quasi
cōi natura/ laborandū est. sed
dulcia nō meminit qui nō gustauit
amara. et qui edē' fuit morsū
franxit testā. et sumite pscribim
ioannidū et dulce panis te panis
mquo ruinis strictissime strahi.
Cur filii isti' reverā facte et melle
magistrum/ desiderauerunt. si terre
bant' a grigentibus visis in ipsa.
Et quicquid fratres eis ad reter
resistebant/ sub confideū tamen
diuum adiutorū. nō prius vi
bus pmissa aggredi psumat.
si nigilis et feruentissimus orabis
ad deū fuisti. feruentes in quod
in te est. labore et exercitatiōe pmi
non omittentes. Absq; dubio cū
migrauit fructu her sciant se adeo
obtinē posse sm dnm pmissa
infallibilia. hinc datur qp nō nisi
sine fletu et flumine lacrimaꝝ
dicere et scribē ꝓpellor. meas tot
tedianas animas mortū sū et
filiū. qp qui ad ea quod pdixi
toto conatu tendere debere mq.
Et omnes quidamas affectiones
in nobis ostendere mortificari/ et
quid accedit ad lucē spualem
quid recedēt debeam Dicto spe
cialiter/ remedia collapsa. fluxi
menta spualia ambiendo.
Si licet in pncipio questionis aq̄
spualis prosperitas arridē bri
mi mortū nutrimoꝝ. in spualiū
delectatione. et scrutatione passio
nū afflictiones. ꝙ processu tempo
tamquā flos exortus in arbo
re plante minutissimo ventorum
detulit et arestit. Nullū qi nel
parvus fructus sequi' ut ipe
mensis maij fieri termin.
Sunt inuenes frigidos et tepescentes lu
gere. et que prius p dulcedine
spualis amoris erant sua
tissima. pcea amara apparet

cõn desidiã mõ chozã

Et ad fastidio trahunt ad illa per penas ad que prius cum alacritate precurrebant. Et licet quedã exteriora adhuc remanent corporalia exercitia minora tamen merces deuotos tñ ut est putrefactus. Et a terrenis secularium assiduitate sumptus sunt arbor amenitate folioꝝ iocunda et fructibꝰ carens. Et hoc no dubium est inde prouenire quia paulatim et frustatim a primis quibusq; motus iudiciorum definerebant non persistunt in primo statu. Et reliqua minora nobis ea sufficere no credimus nos terrenis secularium studiis subiacere quasi blandientes nobis ipsis de sufficientia salutis nri tñ in quo in primitiua ecclesia stabat est quadrahebat profecto. Nunc fini terre stare retro credit est. Et inde gingit quia quatuor nos arbitramur a primis exteriorib⁹ secularium ceu alienos. que quasi exteriꝰ compressa sint tanto unusquisq; ebulliunt alie spiritales siue mentales passiones siue affectiones. Et curiositatis vanitatis ire mundie ambitiones inobedientie proprie voluntatis. Et blandimenta elationes detractiones suspiciones inuidias gemitiones et alias spiritualium pestium morbositates. que deus auferat a suis seruis ne infirmat nec infirmet. Nemo enim subito labitur a statu spiritualis quietis sed immutatis cessat lubricus desinendi motus. Et una frustatim lapsus quidam agnoscit. Et oliuer serenosius non festinat. Et ad horam infirmandam si pro tempore per spiritualia rependo latent. credit. ut una infirmitas. Et quia legimus alta stimulare esse verum. Et paulisper

Nemo statim labitur

in terris quietis aut in scalis aut hamis claustris reperiri. Per aliud dum qui no est scribimus ligis attamen duos ad spiritalia intenta virtutis capiendi. Et vita ita tranquilla quid spiritalia curandi quia sacerdotalis religionis quietissimum quidam hoc custodiri et per finitam ammi nos noxios obiectus. que paruerit atq; offert hic mundus. Et in ad diligen ac vigilian ancille sua adsistebat ad horam mortificandam quod multo facilius dum fieri potuit. quia in quotidiano studio huius milites audius no minus attendat aut aspiciet serpit ne

nõ erat

Et ratum aut corpori suo. ne deatur atristare suas spirationes corporales et delectabiles. Imo et corpus et rayne sua ad afigendum hunc at ad vicios et concupiscentias. Hoc enim qd est nolle atristare matrem et mutrix est enim victoria inestabilium in animis et in serpentium. Adam primus plasmatus eua uxore sua noluit atristare abstinendo fidem applicuit parui gmedo tes. Deo toti posteritati nimis originalis peccati infinitum. Et nolo suscitando filios suos atristare noluit primendo eos spaliter Deo et serpenti una ad ipsis et nahi primendos resecuauit. Et Saul primus rex populum israelitarum cõtra amelech pugnauit atristare no luit. consensit ut de pinguia raperet et secundo defecit cõtra mandata dñi per os samuelis. Deo per inobedientia se et posteros suos regno et tempali et eterno priuauit. Item dauid rex et propheta. misit filium suum primogenitum atristare noluit eos thamar sororem suam violasset. Et absolon amnon occidit. et dauid ad tempus a iherusalem exiit

nolle atristare radix est mirror virtutum de quo vide supra. 10. a b

Et omnes uxores et gnibus da
nd violauit. Item herodes rex
adulterd herodiadem matre et
filiam saltantem gtristare nolui
deo ni facing hominem mendi
iohannem amici sponsi sti xpi
decollando. Sic plura scripturg
sanctarum loca detestant negli
gentiam illum presidentium qui no
luit contristare subiectos dissimila
tes extirpare corrigere debite cor
ripientes ne eos gtristent aut eis
displicerent. Grecis serpos ama ad
subiectis terribilis domino indigo
primendos et indignandos repetiat.
Ita et mypocrito. hoc ipe nolle eo
tristare suas ppas uoluptates delig
tiones et uoluptates ac desidia
sensualia multos ad uitia traxit
et a perfectionis dilectione ipedit
Si denid uoluisset suas corripere
culpas in recte prima fronte exercitas
ex inspectione scripturarum habere se lauda
tus gtristasse et interrupisse no
minasset in adulterio uirtus et
hominis. Sic et in alijs. Et ut fa
cilius et suauius ille detractores et
male reprimantur. ne minus eo
tristet eam interrupto et repa
sue fiet ungentis medicaminum
prout in uulneribus fieri gsueuit.
ut dolor integret emplastra et
ungenta uulnerib; solent suppor.
ne egrez p refrigiat uicta do
re. Sicut in pntia est impis me
moria dnice passionis. terribila
tiones sanctorum meditari sacra
rum scripturarum de gaudijs et pe
nis futuris. que in istinctu exte
dunt gaudia et penas pueris uite
Sic eni contraria contrarijs solent cu
rari. sdm ut ariste agit in pri
cipio et multis occasionibus redit.
ut conseruetur sub passionibus
Tale quid aliquid agit in ani
bus fiat in moralibus. Videmus
enim apetite q ea que priuibus
dentur inflexibilia sine ligni
sine alia metallia. In primo impe
tu quide cum difficultate flec
tuntur. quia est magna resiste
ntia. In impetu uero minuit pre
resistendi. Do lapsus et flexibi
lior fit. ita processu temporis in
differens erit ad quadrandu pte
ei facilius michinari alt flecti. Sic
pacifornit fit in moribus et in
passionibus. dum no ad nullu actu
acquiescat sub quib passionibus
Nichil enim est tam durum ep ro sine
tudine cotinua no molliscat. Cuius
dant exempla Lacrime. Obtusitas
ruge ingenij diligeti primolli
dum si debita adhibeat diligeti
no est desperandu de relaxi sam
tate. Si uero tepide et molliter
instat. nunne est spes sanitatis.
quia semp in pulsabat gmod
uicinor. Multu tame opitula
ad uincendu cuncta exteriora et
interiorum sensuum custodia et
repressio eorum ab illecta cuiusq
nonis. Cruna Lacrime uox est
Petrarum mozb per fenestras
nostras Egressa etenim i aia
xpi deuota frementi a dilo
Oculi tui columbar. inquit. Et
ysa. Ix Uri in altu gtemplu
nomb uolare ripientes ad nu
columbarum ad fenestras suas de
ret enim uerum dei cultore d mas
su pdum in aspectu et depssim
oculorum in prolatione uerborum.
in simplicitate cordis nitore. in
ueritate uocis. In omni gruitate
morum effigiem sanctitatis mtu
entibus p̃ferre. ut nil appa
reat in eo ep possit offendi in
tuentes. Nam sum angelum uultus
sub est mensura omnium quamuis
quemlibet. Et ex sanctos libri
testimonia ablatis qui fortis sunt. ut
sint xpi bonum odor in omni loco
Et ut mali habeant ep reprehendat

Cognoscamur ead meritorio per exteriora. Et qualis sit interior homo in exteriori quesitio pe probatur Sequit finalis conclo

Conclusio finalis

Hec predicta filio audi depre mergio ppter merpm quod ps alios. Non qua pe ope ple quoque scribo. si in stimulo ep̃hensi onis mee. per hoc exubescentia mihi meritorio ut gladius lingue mee ppie merpm p̃mo trans rexberet. ut qui aliud docet a me p̃mitus dissiam qua dico et no facio fructor tñ qua facere mten deo et mtendẽ nõ desistã Nolite simul deo gemitq mei et fluuia oculoz meorũ quibq pulso m tessime vrtutis mẽ dei ut quis desiderare dedit det et ptribe. Lector go meus p̃us si merum gemuerit z in desiderio et in egri tudine passionis. Et nõ ignauia et sibi. Simulq meritũ pedes do minicus lagrimis lauare ostulet flere desistentis. Denec dñs gsolan omnẽ a ihũ audiat dicente Rude mpta. exaudita e oro tua Confido enim de bonitate ihũ ꝑ quibus ppe infirmitatẽ rogamus. et confessio no puniet repulsa Dauid dicente Cor gtritũ et hu miliatũ deus non despiciet. Si vero lector meus p̃us et scrus lmis meis doctrinis no indiget tanquã bene valens nu no est opus medici. Imo gaudeat et exultet ad mei in exulta tione spũs ggratulans sue sam tati alacriter psilliens et optans id nõ fieri. pro quo dauid orat. Principeps ego sit omni timentiu te et custodientiu mandata tua. Amans in alio quod in me no reperio. Per amore tñ alterius homis id bonũ erga alterum meritũ ꝑtrui facio. Sic amor omia

facit esse communia. Et sin̄ ap̃le amicoꝝ omia sunt quia Sic ep alter optans et amans z ego amo et non optans. optazi tñ interessat desiderans utriq; mercede non fraudabimur. Quam nobis p̃ces tare dignetur. ihesꝰ xp̃s p̃ secula benedictus Amen

Graduetur sit t̃ expe nuc et semp

Explicat tractatus de arte au diendi vicia editus a ven̄li pre dño Jacobo Carthusien sacre theologie magro

Incipit tractatus eiusdem de pñate demonũ. arte ma gica superstitionibus et illusio nibus eorundem

Doctrinis variis et peregrinis nolite abduci Ad ebre. Hec doctrina aplica et salubérrima hortat fideles ut repudiatis hiis que sine doctrine aduersantes fidem sanctam aptomodum studeant aptomodare Quibus fundamentis quoniam radices fixe sint in christo ne retrosiferantur omni vento doctrine et tales sint tanta indulgentia fruentur Unde ad galatas loquitur Licet nos aut angelus de celo euangelizet vobis pter quod euangelizauimus vobis anathema sit. Ab hinc admonemur figmenta sortilegia incantationes venefica somnia diuinationes demonum illusiones pestigia Quia speculatiue artes non leue fuerunt phisionomie ydee Geomancie diez obseruationes puerilationes pactus negromantie pyromantie geomantie et phylacteria ut patebit in processu que omnia abducunt multos a vero cultu deitatis quibus eruditi fidem suam et puram aliquid minuunt et diuinationes nesciunt attribuere nec hec demonibus quod deo est attribuendo et assistendo et eo. Nam nos simus nescius ex veritate euangelii Quia scribe et pharisei diuinationes opera in xpo principi demoniorum assistebant sicut Beelzebub ut habetur xpi et hec ex multa. Multi vero ydiote hiis fidem abtomodant ex ignorantia causas ignorantes ex quibus ista procedunt Nam sicut dicit philosophus elenchorum Ignorantes virtutes occultas et de facili paleo fantur Hec ignorantes causas varios effectus seducunt fatuitate. Dicit enim philosophus Quemadmodum fieri arbitramur nos causas cognoscimus et principia visus ad elementa est primo posteriora Unde a causa recognoscere creatorem deo magis imperitis hiis occupant ut sint vetule garrule et ydiote non aut sapientes. In signum huius sacramentis pertinuerunt sancti Quia primo venerunt inflicti damnationis in primo ortu. Ad frustra ultra rethe animalibus penitorum Hic fidei est causus horum fieri nisi ablatis qui pertinaciter aliquid pie nature et proprie sacrethe primo aliquid quia demones in responsis diuinis vtuntur oraculis amphibologice que diuersis esse sensibus put subtrahere ut si vinum non eueniat sancti vertunt se ad aliud dicentes non bene fluisse intellectus philosophi quia naturas rerum cognoscere que non omnibus patent Theologia est me multas ostendet veritates per quas falsitates excludit. Et licet in genera clarere multorum in hiis erudimentis proximitatis positionibus operam dederunt non in superfluitatibus aliquibus debeo si de paupertate ingenii mea aliquibus quibusdam speculationibus pauperes ingeniosi studebo colligere ex quibus vidua illa nacem i. pauperes ingeniosi studeant errores suos cognoscere et se precreare ac inopia ignorantie sue temperare cognitis eius rectitudinis causis in mirabilibus effectibus reseabitur admiratiuis in ecclesiasticis solis et limen in filiis gratie in tonitruis et malis metheorologicis impressionibus que in causis in libris metheororum ex pluuiis Rustici ad interim non sapientes quibus causis sint note Ad regis pecuria quia supra dictum est alia similia equorum tutia et malicia demonum. tum ex autoritate sacre scripture et rationibus demonum ydolatria confessiones et cetera eiusdemodi

dicendum diuisio

non sit dubiū euenire p̄ dēmo
dendum est de natura dēmoni.
loco eoz qui ista fabricat. potes
tate. regimine. solidate. et opi
none eōrū. quibus regunt. ad q̄
a patebit ad cognitionē illoz
m̄ solutoz. effectuū. ex quibus
cognoscit p̄ eoz fatua. et audia
ad hoīes. q̄ ardentissime. sp
ad hoīm dāmpnatē. per er
rores attribuendi. multa n
dra^m mozs intrant in ozbem
terrarū. Sup. ij. Augustē. tracta
De natā angloz. et receptauit

dicit angeli

Angelus igit^r p̄m. dam. sic d^r
Est substā intellectual. sp
mobilis. arbitrio libera. incorpo
rea. deo ministrans. p̄m. gr̄az. no
naturā. ad mortalitatē. sustinēs.
nūq̄ substantiā. spēi. et tēmīd.
solub. qui creator. d. nouit. hoc de
scripto licet. plus angelis bonis
p̄prie quēm. tñ. eīd. reprobis
nūq̄ne. q̄ natā. gr̄az. nūq̄ gr̄e
p̄. Essentia. enī. et nālia. m. ō
tristi. integra. remanserūt. licet
gr̄auata. m. reprobis. sint. tormi
ptri. d. nos. vtiq̄ deus. ad lau
dem. sui. nois. et. ad. q̄ntendā. su
am. bōtatē. creauit. rōnali
bus. tendit. et. ad. mīsteriū. ho
mīd. p̄m. ad. hebre. i. Nōne. oēs
sunt. administratōrij. spūs. in
ministeriū. missi. p̄pt. eos. q̄ hēbūt
hērē. salutē. Et. licet. deus
solū. per. angelos. bonos. bonū. ho
mīd. operat^r. directe. qui. nos
m̄steriū. defendūt. et. ad. bonū. al
lexit. tamen. per. angelos. ma
los. mdirecte. eīd. nīl. q̄ salut
salutē. qui. nos. tēptat. nīl. exer
citando. p̄ fragilitate. virtute. nr̄a
euertere. meritū. et. p̄mū. in
tuti. nugent. sicut. p̄z. in. Iob. vbi
Et tales. demones. eque. exercet
nos. impugnando. q̄ sepe. no
est. dubiū. q̄ sint. circa. nos. aut

erūd. in. nobis. qua. dicit. dēmo
scimus. obtrudi. demon. apt^r
ubi. est. quia. oportz. mouēs. ee
ei. motū. ex. vn. phoz. Si. tñ. me
tem. hominis. non. negādū. est
quo. ad. substantiā. sz. quo. ad
effectū. mgīū. nīl. instigat. ho
minem. ad. aliquid. cogitandū
qua. dicit. aliud. dimissiones
per. angelos. malos. Bonis. i^r
debetur. demonibus. infimi
ratiōd. culpe. et. pene. s. infern
Item. ratiōd. offīm. et. culpe. de
betur. aliquis. demoni. loco
medius. sz. medii. interstitiū
aeris. qui. mīno. ls. pulchritudis
et. quietis. et. dign^r. aer. caligo
sus. Ad. dicit. augē. in^o. super
gen. ad. litt. q. aer. caligi
nosus. e. qi. carcer. demoni. vsq
ad. tempus. iudicii. et. nō. alterū
qua. nīl. restat. mīsteriū. bono
rū. angelorū. ad. hoīes. et. exer
citiū. demoni. Ideo. ad. eph.
vltō. paulus. appellat. eos. p̄nci
pes. et. potestates. rectores. mūdi
ti. tenebr^r. et. hāz. et. spīalia
nequitie. in. celestibus. sz. in. celo
aereo. Ex. quo. patet. q̄ ad. nos. de
scendere. ut. nos. temptent. et. exer
citent. q̄ de. nocte. plus. temp
tant. Vnde. dicit. dīnus. q̄ nos. reli. de
rei. eque. celo. aereo. et. plus. vi
dentur. posse. quā. de. die. Et. p̄m.
Beda. dicit. sup. 2°. sēnāz. q̄ mo
uent. uentos. et. pluuias. tempes
tates. tonitrua. fulgura. tor. ne
rationes. q̄ a. descendūt. in
aere. illo. grosso. quasi. in. loco
et. gñcnte. ppio. Post. diē. vero
iudicii. omnes. detrudent^r. in
ferni. Sed. tñ. aliqui. demones
semp. in. iferno. super. penas
ad. q̄. dāmpnatē. deputati
Et. forte. plures. sūt. in. aere. ca
liginoso. quā. in. inferno. q̄a
in. illam. o^m. legunt^r. plures. expl'

Cur pc tempestū & pulsat' campane ꝑ fugam q̄ ab epō fulgur fugat fulgurite

si ab hominibus erad mīeꝝ legio· sex milia sexcenti sexaginta sex Marc v· et Luce viii Et dicit Bonaventura q̄ sanctis quibusdā ostensum est eos ēt nos voluisse sicut ministros Et ideo tempē tempestatū solitū est exp̄ssis pulsare campanas· ad terrendū demones Et erad ꝓpositū quedā ꝓces solent ab epis benedici· ut ringe et consecrari· quarū pulsatio credit esse maior effica cia Sciendū tamen demones minime ideo timerent penas infernales· licet non sint in loco infernali· sicut boni angeli ēt nos existentes primaria visione diuina· xpo teste Mt xviii Angeli eoꝝ semꝑ vident faciē patris· Sed ꝓpterea· quia ignis ille infernalis agit nō ꝑ distantiā aut ꝓximitatē si modo spiritualis· sicut instrumentū diuine iustitie· Vñ in ps dicit· Qui ponis nubes ascensū tuū· qui ambulas sup pennas uentorū· Et dicit· qui facis angelos tuos spiritus· et ministros tuos ignem urentem· Et dicit Lu viii· Et rogabant eū· ut non imperaret eis ut in abyssum irent· Et dicit Mt viii· Et ecce clamauerunt dicentes· Quid nobis et tibi fili dei· Venisti huc ante tempus torquere nos· Erat autem procul ab illis grex porcorum multorum pascens· Et dicit Mc v· Et deprecabantur eum ne expelleret eos extra regionem· Sed de demonibus in hominibus obsessis et arreptitiis sentiunt doctores· ꝙ licet habeant in ipsis· et puto magis in pueris et fatuis augmentū pene· et licet patiantur penā infernalem tamen obsessus non sentit ignem· ex ratione dicta· quia ignis ille agit nō in corpora· ꝑ dei ordinationē· Vñ si petrus esset in inferno· non sentiret ignem· quia nō meruit de potestate ignis & voluntate dei

Et quia demones sunt creature rationales· quę sunt alicuius pōtis

regulationis et voluntatis· et ex istis sequitur eorū operationes· videndū est ad quę iste ꝑtes se extendant· et ex his bene possimus causas effectuū aliquos ꝑ demonū operationes·

De pōtia dei eoꝝ dicit· in Job· ꝙ deus ꝑ ion est ꝓtas super terrā· quę ei comparetur· qui factus est ut nullum timeret· Deus sublime videt· et ipse est rex super omnes filios superbie Job xli Et ysa xlvii· Isto modo rediisti huc· o fera· qui mane oriebaris Et eze xxviii· de ꝓtate et sapia Tu signaculum similitudinis· plenus sapientia· et perfectus decore· in deliciis paradisi dei fuisti· et omnis lapis pretiosus operimentum tuum· sardius topazius et iaspis· chrysolitus onyx et beryllus· sapphirus carbunculus et smaragdus· et aurum opus decoris tui· et pulchritudinis tue· in die qua conditus es· paratum est· Tu cherub extentus· et protegens· et posui te in monte sancto dei· in medio lapidum ignitorum· ambulasti· perfectus in viis tuis· a die conditionis tue donec inuenta est in te iniquitas· misit te de· Vñ creandum est ꝙ tam in bonis angelis quam in reprobis· quo ad ordinem naturalem· ordinem est eadem ꝓtas hierarchica· quo ad exercitum actualem· in pace ordinatis angelis· in multitudine est depressa· et diminuta· sicut dum naturaliter quoties quotiens ad temptandum et puniendum sunt missi· dicuntur fieri· etiam officium bonum angelorum exercentis· sicut protegere· illuminare· et perficere· et ꝓhibere malum· Item ꝓtas eorum ꝓtas quo ad eorum creationis ministerium· seclusa eorum malitia· qua exercitio eorum impedit· quia omnis creatura corporalis aptata est obedire eis· et ad motum localem· quatenus eis permittitur· adeo· Vñ legimus ꝙ corpora bona mala de loco ad locum tulerunt· et montes mouere possunt· et grandes marismas· lapides molares &c· sicut et ꝓ sanctum

angelū legim⁹ habacuk ꝓphāz
m corpore mor⁹ de iudea in tal
dam fuisse trisportatum et omnia
que ad corporis motū pertinet
non est eis impossibile si a deo per
mittant⁹ et hoc in breuissimo tpe
et longissimo spatio qđ dicit
albertus supra de celo et mundo
q̄ malignus spūs audax in bre
uissimo tempore attulit tpe hye
mali frondes florentes et fruc
tus arborū recentes forte de pa
radiso aut de remotis partibus
vbi tpe mō brevis ibi est estas
finalis mata et spēs mālē. Et
tm aliqua que nec hom angelus
nec malus facere p̄sit. De quibus pa
tet speculandū Et quia demo
nes mutationes corporū de lo
co ad locū in breuissimo tempore
facere p̄sit si permittant⁹ putant
homines sibi esse aliquā diuinationē q̄
nā sit per mentiri modū et
pacta demonū per homines
fallaces. Vñ cōtra legim⁹ q̄ de
mones corpora mortuorū ad
membra coꝛ⁹ strux erga manus
pedes p̄sit mouē. Item vita sci
petri le⁹ q̄ symon magus coepit
deficere cepit agitare et alij pu
tabant eū timere. Et petrus ipm
sustinuit Sic et loquebant⁹ imagi
nes erectile demonū. p. symonē in
cantari ex motu aeris simile fit
manendi ut ibi legit. Sic et le
gim⁹ de simone mago. quē de
mones in aera eleuauit. qui astro
rum rellet in celo Et mandatibus
apl̄i petri et pauli. demones
ipm dimittentes naturē p̄prie. p
aperto desisti interitu. Vñ ex mo
tu locali exteriori et ab extrinseco
alterius viui vel mortui nō pōt
qui certa aliorum seu alicui⁹ mira
cula. De ignorā dialectica.

Cognitio ad et sua demon
strat⁹ est. q̄ est plena sapia
et auctoritate ecclesie. pallegata est
patet per sanctū thō prima p̄te q.
lxiiij. art. j. ubi allegat dionisiū
c. de diuinis no. q̄ data demoni
bus angelica dona nequaq̄ immu
tata esse dicenda si sint integra et
splendidissima; et inter illa
dona est cognitio naturalis et
sua. Deo datis cognitio mentis di
minuta non est. Alia autē cogni
tio que habetur per gratiā sūm re
uelationibus secretorū diuinorū
que est speculativa sive affec
tiua. prouocans amorē dei et pro
ximi. que pertinet ad donū sa
pientie. p̄ma nō est eis tōlu
ablata nec diminuta quia tā tū
eis reuelat⁹ de his secretis q̄n
tū oportet. vel qđ⁹ mediantibus
angelis bonis vel p aliq̄s diui
nos effectus vt dicit Aug⁹
in de ciuitate dei. Deo autē sic
ipsis sanctis angelis quibus pla
cet clarius reuelatur in ipso v̄bo.
Ita cū cognitio totalis est eis abla
ta sic a veritate sue admixti
plicat⁹ aut a demonibus aggnosc⁹
aliqua veritatis seu habet⁹ scia
vno modo per subtilitatem sue
nature. quia sunt lucidi hmōi
intellectuales nature. licet hu
ne grauent sint obtenebrati. Ita per
reuelatos a sanctis angelis. cui
quibus nō grauantur quidē p ro
prietate voluntatis. nec grauantur
simultudine intellectualis nāe.
sūm quā patet aliqualiter quod ab
his manifestat⁹. Ita cognoscunt
per experientiā longi temporis
quasi a sensu amplectibles. et
sensu corporali carent. nec dū in
rebus singularibus cōmplent⁹
sicut ea que species intelligibilis quā
quisq̄ sibi nāliter indit⁹ aliq̄ cog
noscunt puncta. que nō pognosce
runt futura. Licet tm demones quā
dā presciāt. et sūm aug⁹
xi confess. p̄terita et futura
nō cognoscunt⁹ nisi per reuela

l. futuras

vmagines pntes cognoscentes
eni quod cognoscit. pns est cog
noscenti. Inter res vero. que da
sunt future ut semper. sic solem
oriri. quedā ut frequenter. que
dam ut rara p̄ matrū rezū vma
gines tm angelus silr cognoscit.
ideo scit ea. z ab scit per quem
rationē. z ab p revelatōnem
p̄mie res cognoscit. ut sunt
hm sua causis fortuita. multa. z
ut medicus p̄gnoscat sanitatē
infirm. z nō sua causalia et
fortuita. et sua p̄mta ignorat. tam
angelus quam homines nisi per
revelationē. Ideo demones sepiꝰ
falsa predicit. nisi in hijs quoꝝ
causas clarius cognoscit quam
homines: aut per subtilitatē nāe
sue. Secreta eoꝝ rezū pro ut
sunt in respū non cognoscunt
ner angelꝰ ner homines. nisi p̄out
sunt in effectu per signa exteriora
possint cognosci. sic per diuinitatē
scitis. sd et mediti per pulsū af
fectionē animi cognoscunt. et ta
to subtilius quanto clarius immuta
tiones corporales p̄hendunt. Inde
cum dicti sint demones hm gros.
qui dei mones hm papiā. quasi
valde potenti. et rezū suos: ac val
de sapientes. De isto notabili de
cognitione demonū queri multe de
trahe vtiles tractū. de p̄nosticatio
ne vetulaꝝ. per somp̄nia et d
natiuitate puerorū. an nō vel fle
sunt. et de ingromanticis. arioli. z
possint scire demones ex subti
litate nature et velocitate motus
sui p̄dicere aliquid in vna p̄uincia
aut regno. hoc quod agit aut agi
turus est in alia p̄uincia: aut si
exercitus aliquis disponet se ad
bellū cōtra alia p̄uincia. p̄ ea
micture aliqua exercitū venti
ura et talia ia sunt in rezū natā
liter sint futura alteri p̄uincie. z
hoc homo velox p̄uincie p̄ss
sentiā; de misterio incarnatiois

xpi sm tho angelꝰ comparatiue.
primū adiuentū in quali p̄sen
tiā dom et malicias hm species
rationes aliquā cognoscere.
sz misteriorū. et post xpi aduentū
eiꝰ multa non cognoscunt certitu
dinaliter. sz p̄ in enigmate sciunt. z
hoc est ex quadā suspitione. et mixta
querentia. Nā si cognouissent xm
statim post mortē predicassent. De
voluntate demonum.

Item de voluntate demonum no
tat sancta tho p̄ma pte q. lxiij
art iij. q sicut voluntas bo
norū angelorū confirmata est
in bono. sic voluntas demonū ob
stinata est in malo. Causa huius
oportet accipere ex gravitate
culpe. sz ex conditione nature seu
status. Hoc enim est bonis angelis
quod. angelis casu sunt dicti. Dam
natam fatuū est aut q̄ omnia mor
talia peccata sunt magna sunt
paruū. in morte sunt remissibilia
post mortē vero nō remissibilia.
sic demonū post lapsū. q̄ dicit
in psalmo Superbia eorū qui te
oderunt ascendit semper. Et hoc
ratio est q. homo in p̄senti vita
apprehendit mobiliter obiectū sua
potentie sz ad oppositū vertitur im
mobiliter. vero apprehendit immo
biliter obiectū suū. z adhuc ei fixe. et
immobiliter: sicut nos apprehendimus
assensu primorū principiorū nr
obstat q̄ demones aliqua bona
faciant. quia consistunt veritate
circa obiectū. sz tu es sancta dei
mei. Item credunt et timent
sicut dicit Iacobi ij. Et dicit duo vm r.
de di. no. q homines et oppressi
sciunt esse vnū et intelli
gere. Nā quod ex actus demo
ex deliberata voluntate proce
dens z hic semper. ex malicia ma
et si aliqui aliqd bonū faciant. no
tū bene facit. sicut diu veritate
dicat ut decipiat. z diu nō volū
tarie credit. et confitetur. si rezū

euidencia cognitus aliquis actus demonis nãlis q̃m pt esse bonꝰ et attestãt bonitati nature et in eod dñi bono abutunt ad malũ. aliꝰ suggerit ad religiosos magnessimos ut detrũ pt in precipitiũ deiciat. legit aliquis sanctus precauisse ut ppter hoc ut caute de ostentu rerũ dei et de magnitudine. Et licet diuinus permittat se cum sisse gloriari hoc prima est dolor de q̃m sit tm̃ sed dolor non procedit ex dei offensa. quamuis quãdoq̃ est sme gradus procedit ex damno quod metuit sc̃ppt pena et lesione. et hoc etiã pt bene sme gratia ex puris nãlibꝰ. Vñ de mon in temptando hos nes sanctos ꝓparat eis coronã ut iob. Sz hoc no procedit ex tẽptatore si ex bono vsu temptatiõis temptator intendit peccatũ tẽptati. non utilitatẽ. Sz cum sancti vmi debent appetere ut temptet et vt eis meritũ restat. Sz ꝑ ip̃m terꝰ temptatio a nullo est appetenda. quia tali peccato euadi non pt. Ne nos inducas in temptationem. vt nos inducas in temptationem. ne permittas. Exterius etiã ex causis temptatio non dr peti ab aliq̃ ppt̃ minimã hois corruptionẽ. et promptitudẽ ad actus causis. et ppt̃ quãdam tenuitatem amicitiam. et difficultas resistẽ huic temptationi ex causis et familiaritatẽ et ultime impugnat. Exteriorꝫ temptatio mundi et demonis pt sapiens ab homine. qui se fortem esse expertus est. ꝓpti: no cadat ab infirmis. Et dicit sanctꝰ thomas. Nichil est securius fugiendum. quod appetit omnis temptatio. hoc etiã deus pensans multo minus permittit homines etiã religiosos tẽptare. q̃m parvos sanctos ꝑ quos visibiliter et ꝑ grandia et libera a demonibꝰ tẽptabant. huius ratio assignãda in collationibus patrum aut ppt̃ merita desidia et infirmitatem aut ppt̃ efficaciam passionis xpi et gre dñice. que vbiq̃ hñdam sue benedictionis diffundit. Et forte dicendum est demones tam molesti esse hominibus qua videnꝫ eos prenemere temptationibꝰ. non forte sibi nullum nocere. equo a se impetum currenti. Nulli tñ demones pnt facere violentiã in temptationibꝰ hominibus qua debilissimi sunt non ex natura ut dictum est. sed ex dei ordinatione. et angelico adiutorio eos ꝓhibente. Nam nec ausi sunt porcos intrare nisi potuit licentiã a deo. nec vñquam asinos btõ. pb tenge. Et in canonica unde apte legimus quod demones altercati sunt cum michaele archangelo. volentes corpus moysi occulte sepultum ꝓdere revelare. ut eos ad ydolatriam inducentis ꝓhibuit. sed a michaele dicente. imꝑet tibi deꝰ. Jude 9o Sz an demones pnt cogitationes malas dimittere in corde hominis. Et q̃ nouas cogitationes ꝑ species ꝓpias non existentes in fantasia non pnt dimittere. sicut certo nato non pnt misereri cogitationes de coloribus nõ visis. tamen quia causis pximis et efficientibus pnt illustrare fantasmata ꝑ conceptum formando et excitando. uel impellendo. ut sim dimissis causis ex ꝓpositionibus possent nouas intentiones ab eis accipi. ut licet nullꝰ viderit aureum montem integrum aureum et montes videat. tñ componit aureum montem. Ideo vocant intentiones cogitativa. mẽtis factum fictum sanguine. uel coloramur ad ostendendum dispositiones. sicut etiã quidam tibi libidinem pronosticant ex qualitatibus premissis. Vñ et legimꝰ

/. appeti

de iuda traditore. cui dyabolus iam
misisset in cor ut traderet xpm
Io xm attendit cor eius in cupi
ditatem pecunie Et de vxore pi
lati pilati legit qp dyabolus iam
sit ei in somnis ut retraheret
pilatū a sua morte in xpi cōfe
rendo Vn etiā Hier de bonis
in suo quothlibeto vult sentire qp
demones etiā cognoscāt cogi
tationes hoīm. Nam cogitatio
nē est aliud quid fantasma
siue species in memoria artic
per mentē speculatā et reno
latā et alia simt aliquid in rei
natura et correspondet ei aliq
qua rebus aliquid cōmune
ex subtilitate nature demonū
non pt abscondi Et qp que ex
dictis et scriptis dicūt eos cogita
tiones nō cognoscere si solus deus
hoc intellectu quo ad intentiones et
fines rez fiunt iste cogitationes.
cui nichil remanet in preteritis cōs
cogitemus de pulchritudine mu
lieris hoc cognoscit demones
si nuzquā cū nudam affectuz
uel qm diuinā dilectuz ut per
pulchritudinē creaturē mentē
suā in pulchritudinē traducat
creatoris non cognoscūt Dicit
enim psalmista delectasti me do
mine in factura tua Et Sap
x in dicūt Ab natura cōi speciosior
est. a magnitudine et pulchri
tudine speciei et creaturē cognos
cibiliter poterit horum creator vi
deri Sanctus intentuz solus deus
cognoscit sed demones
qp demones in sacrabilibus mali
cie. immundie. superbie auaritie et cetā
omnes homines dampnati sine
rent. ymo deū vellent nō esse.
aut sicut dampnati qm pene
ymo blasphemant deū. ut dia
in apoc Aut beati nuzquā no
mine voluerunt sanctas qm
odium quod habent ad cohibet
nullū bonū est in eis nō bonū
nature sīt esse. animē. et intelli
gere. Deus astutissimus modis
totis eorum intentio ad hoc festi
nat ut fallē valeat homines.
et si in cor esset pulchre misan
thes in veteris matrū perime
rent nec ad sacramenta baptis
mi pertinerent Nulla gaudia
vana nisi flammanti ad mortifi
cā et libidinē carnis reflum.
et si nō valeant in virginita.
salte in somnis nuptiarum
religiosis. et quia hoc potissi
mū patebit in sequentibus. Et species
mulieris sibi externus etiā ocu
lis visibilibus adducat. sicut le
in vita patrū et quo hoc agat
sequēn declarabit. Ad autem
si cupiditatis amatrice aut lu
xurie in se. qz corporales creā
ture non simt. si alios. ad hoc in
stigant per peccatū Nec pp
hiberi aut minoris pene acte
dit eos ex peccati homi. aut dap
nationē. si mudent etc. hi bonū
quod ppter amisertē. qui quidā
est miserius sortes hinc patet
quanta auiditate sollicitantur
ad seducendos homines clare
patet ex scripturis. Circuiui mq
saltans terrā. et perambulauī
eam Iob i Et petri aduersarius
vester dyabolus tanquā leo
quem deuoret. Et aug. libro
83 ait. Dicit Respicit hoc malū sīt
demonū per omnes actus sensu
ales. Dat se figurā accommodat
colorib⁹ adhibet sonis adhibet
se subtrahit. infundit saporibus het
alle. Et in vitis patrū legit qp
quidam herem. per angelū
ductus fuit ad quoddā flumen.
vbi vidit multitudinē demonū
sicut musce. volitantes. pā dixit
ei ad quandā grandē cuitē
super ripā portū vidit solū vnū
demonē quasi onus super se
simt. Quod hoc esset. respondit am

In ciuitate sufficit cong̃ tẽptatoz. qua omnes fatuꝰ eiꝰ volũtati tenuẽ claustro vꝫ pepellit et rebellisant eis. ideo eiꝰ pz mlt̃os eoꝝ sathanas impugnat

De pñalis anime humane Cap 6

Sed qua demones multas illusiones et mdificatiões exercẽ solũ sut pz aiã potentias: non dz videri mirabile si aliqua dicenda de ipis potentijs. ut clarius causas illazid illusionũ agnoscẽ valeãt. pro quo sciendũ ꝙ tã phi nãles. quã theologi accedunt in hac ꝙ ponũt quinq; potentias aiã sc̃z vegetatiuã sensitiuã appetitiuã motiuã locomotiuã et intellectiuã. de pmis tribꝰ et vltimo quę nobis de cetero ad pntem materiã sufficiũt aliqua tangã. Diffusius aũt phis relinquẽs in 2o de aiã et 3o: et pmo de generatione etc̃. Ad operationes demonũ magis recreatiuas. quã etc̃ alias solent reperiri. Vegetatiua hz subse alias 3es potentias. sc̃z nutritiuã. augmentatiuã et generatiuã ꝑ nutritiuã aserunt omnes medici. Per augmentatiuã acquirit debitã quantitatẽ. per generatiuã acquirit omnens esse in specie naturali. de pñ̃ materia educta forma. que pmus no erat actu in mã̃. sed solũ in pñ̃. Dñ nutritiua ꝑpe captã. sic solz describi 2o de aiã. Est quęstio alicui in sbaz alia facta ab aiã nutritiua ad restituendũ de quantitate ãlis. ad restituendũ de quantitate augmentatiua ꝑpe dicta 2o pmo de generatione et corruptione. et quęstio nutrienti in potentia corporis materiali in corpore actu aiãti. magis quã est de quantitate per actionẽ caloris ãlis facta ab aiã. ut unũ sua debita quantitatem attingat quã titatem. Generatiua vo finit phm ibidem saltẽ sumꝫ et ꝑpie dictum. Est mutatio facta in subito. qua de pñ̃ subiecti imediate nascit̃ ee nouã substãtiã. sicut ex de aere fit ignis. Item alia diffinitio. de tali mutatione lucis tertia. in qua tota nullo sensibili remanente in subo eade sc̃z in actu formali. licet mã est eade ni extremis ambobus. Hz hec descriptiones dant̃ tam de generatione mandatoꝝ. quã aiãti. Hz restringendo eã ad aiãti tantũ. oz addi facta vigore vitã defluxe ab aiã grãnti. per quã educit̃ forma de potentia mãe. que pius no erat in mã̃ actu et excludit̃ creatio aiã humane. que fit fidem a solo deo creat̃ et infundit̃ in mã̃ adhuc disposita per qualificatiuas dispositiões.

Ex istis tribꝰ descriptionibꝰ sequit̃ corrupe ꝑ nãles angelus bonũ nec reparationes eaꝝ et ꝑpie mutare. augmentare aut gñare possũt: quia nec in septimo nec in corporibus assumptis nec in aeribꝰ: pz hoc. quia no sunt corpora organica. phisice nec in alijs pz hoc. quia no sunt corpa organica physica. ꝙ vid aiã est actus substantialis ex 2o de aiã. Et licet videant̃ ista facere. tamen no vere et ꝑpie. Ex quibusdam motibꝰ hmi aut hec puerilibus similes tabẽnet ois hmi alis vegetatiuis. licet in scripturis sanctis dicant̃ quos dissẽ et bibisse. de hoc tñ in sequentibus clarius dicet.

Alterũ de potentijs aiãe sensitiue. Et sm̃ thom 1 pte q lxxviii art iii sensus est potentia quędam passiua. quę immutatione nata est ab exteriori sensibili. Et 2o de aiã. Sensus est cognitiua passiua respectu sensationis. Existens aũt immutatiua est. quod p se a sensu pcipit̃ et sm̃ eius immutationes diuersitatem sensitiue potentie distinguunt̃. Est autẽ

dupler ⁊mitatio sensus quedam
nāles fm quā forma ⁊mitantis
recipit in ⁊mitato fm esse nāle.
sicut calor in tale factibile. Alia
spuales fm quā forma ⁊mitan
tis recipit ⁊ ⁊mitato fm esse
spuale. sicut forma coloris in pu
pilla. que non fit ex hac qualitate.
habent aut demones hanc pta
tem ut in exteioribus speciebz
ufferat aut affeat species rezum.
ne pzne manit ad sensus exteiores
hoīm ut pnta nō possint videl
aut audiri. quia hoc homo fatē
pt interposito obstaculo per manū
aut asserem. Et exēm multe rocō
illusionū pnt assignari. Et de hmō
postea dicet. Nuemq; em in q
stipturis sanctis de angelis scrib.
q pertulerunt vnos pctatores
in sodomis tractate. ita ut o studio
domus iusti lothy tota nocte inue
nire non possent. Sed vide Et de
pphēta Eliseo simile legim. de ex
ercitu regis Syrie. & ff xi Gen
sibus etiā exteioribus recipiunt species
rezū sensibilium sine matia. Nō
enim lapis est in sensu aut d alia.
si species lapidis fm pham. Ite exo
teriores sensus nō sunt qsēnatiue
specierū ut si more tradunt eas
ad sensus interiores. quia alias
non pnt alias species recipere nisi
oppitō experientia docet. pntius
enim existens prohibet eē nequi.
De sensibus vero interioribz et
quos demones nunc marchma
figmentis fingendo ip tam ex theo
quā nāli phia distinguit. qui species
utz cō de anā Et fm theo | pzte
q sexw azt mss sensus cōmunes
ad quos officium pertinet ponere
differentias inuenta aut sensibilia
diuersoz sensuū exteioz. scilz
albi a dulci. sensus enim ppzius
exteioz ponit differentiā inter
sensibilia eiusdem sensus scilz albi
a nigro fz no albi a dulci. Ty sen
sus est fantasia siue ymaginatiua
que fm theo idem sunt. quia sunt
quasi thesaurus quidē formarū
per sensum acceptarū. cuius signum
est q pntipue memorande fit in
animalibus & etiā hominibus ex
aliqua hmōi intentione. puta q ē
nociuū vel conueniens. et ipsa ra
no pretia qua attendit memoria
inter hmōi intentiones opponit.
Et cetera bruta percipiunt hmōi
species vel intentiones nāli instinctu.
ho vō per quādā collationē. Et ro
que in aliis animalibz dicat estima
tiua in hominibus dicit cogitatiua. qu
medici assignant organū in me
dio capitis. Alii vō alit distinguūt sensū
interiorem. Et sensum quez ut dictū
est. qui etiā no refingat species sed
transmittit eas ad alios sensus. et
reputant rem sic. primum. deo in
sompnis ssm quid ab alijs interio
ribus sensibus defluxa vident. qui
res essent preteritę quia fm plām
hominis est passio primi sensitiui
id est sensus communis. qui sensus
exteriores sunt ligati. si interiores
non. Vñ in magne deceptiones de
mōm fiunt in sompnis aut etiā
in vigilijs. per intentiones species sup
quas demones pnt hīre ptātē.
tū differendo eas de fantasia aut
memoratiua ad sensum communē. si
res essent preteritę. Vñ legim in
vita pzm q quidā cōiugatus
nolunt cohabitare vxori sue. pu
tans eam (per sum in equā) quā
q ad mulierē. Sed cū requisitus
fuit cur nollet cohabitare ei. Vñdi
debeo ne ad equa hīnare. Tan
dem quādā sancta plūs pfuit.
intelligens demonis figmenta
orauit pro simulate mulieris. et
cessauit demon ab illusione. Et
cognouit vir esse vxorē suā
et dixit ei. Ecce hēs ē equa q
videtis. Hic de alio audiui narra
re quē putauit se mortuum co
nullo volebat cumulari. Aliud simile

mestui non remediū. Tandem etiā de consilio alioꝝ per mōs triā sanatus fuit et hoc totū ꝙdetur fieri ex interioribꝫ spēbus sensuū per fantasiā et alias potentias. que aut apphendūt aut conseruāt species fortiū impressas aut ex virtute demonū aut ex lesione cerebri aut cellularū aut ventriculoꝝ m quos dicte spēs refluant. sicut videmꝫ in menteraptis aut fatuis. qui nō dum tantū ostendūt res quas nullus videt nisi ipi et mirabilia gesta agūt. hoc totū fit p species interiores fluūt de uno sēsu ad alium per diuersas apparentias. Alie vero potentie diuisis modis a diuersis diffinguūt. de quibꝫ ad pnīs supsedeo. plura et medios ea sequentes. Et tota de bnīs philosophasse sufficiat. Cum intento stili pntis ad alia festinet. Ad quē et quatuor pōtas demonis se extendat

Circa quo sciendū q̄ quidam in rebus multas agentes stilz a nā nāte. s. deo. a nā nāta sti a re nāli. ab arte a q̄ procedit res artificiales sti talis cultellus et reta. Tres a voluntate s. actus morales. ut sunt opa virtuosa et vitiosa. Opus p̄mi est a deo. q̄uis ex mīstrio procedat. nec p̄supponit māz nec formā ut in creatione celi et terre. Nec creatio ad sōlūdem pertinet. nec est quibusdā aliarū creaturē nec angelis. bonis nec malis. Et ratiōz assignat doctores super 2o sētaz. quia ens et nō ens in infinitū distant. creatū aut qlz est finita. que nō pt agere ultra suā naturā. qualis est creatio. Alias rationibus probat sanctus tho. p̄ma pars. q. xlv. art. quinto. Actio vero naturē naturate fit p formā essentialem rei nālis. mīstrante intelligentie non errante. q̄ simile ex simili gignit. ex semine indito rei gignēti nī mia p̄ dispositiōes mediantibus dispōnibꝫ qualificatiuibus vt ex corno gignō alia gignāt. Vnde dicit plus 2o phoz. ho gignit hoīez et sol. sti. generetē in fluctū celestē. Vnde dicit deus in tregesione veteri. Germinet terra herbam virentē et faciētē semē et lignū pomiferū faciēs fructū iuxta genus suū. Cuius semē in semetipso sit super terrā. gn̄ 1o Actio vero artis procedit ab intellectu practico. p̄ species apprehensas exteriores. que species per intellectū et per organa exteriora sibi sile producūt. nō sm̄ nām. sī sīlitudinem vel vdeam. Et ars imitat naturā. q̄ patet. ex 2o phoz vbi quod natura terminat et perficit operatur quasi ars. Cuius ratio est. q̄ a nobiliori intelligentia regūt. ab angelis bonis. Intellectus vero hominis qui est principiū artis deficientissimus est. vnde dicit tho. Corpora artificialia forme proueniūt ex apprehensis artificis. et in michil sūt quia opō ordo et figura dicit plus in libro physicoz. vnde nō pnt bre nālem virtute ad agendū. ideo caracteres signa et figure artis magice nichil operantur ad multationē demonū. sed solū sunt signa. ad que p pactū occulta demones se mutuo volūtarie. et vō nālia et oīb creatis corporalibus. ministrez per angelos probat sanctus tho. i parte q. cxiij. art. i. per aug. vbi supra. Et q. dicentem q̄ omnia que fiūt in hoc mundo fiūt ab angelis p̄positis sibi ꝑpositis. Et origenes dicit super ad rōm xxvi. Vnde videtur dixisse aliquā angelum. q̄ opus est mundo angelis qui presūt sup hoc

habet presimt aliquid mutatu
vngulaꝝ plantaꝝ et rete
raꝝ creaturaꝝ reꝝ mtrem
in actione nãli agens imtr ali
quid apd passum in artificiali nõ
mthil si solu auffert mutat aut
apponit aut deponit. ut in scripto
Actho vero moralis conclusio
fm recta ratiõ ꝓpositaꝝ
onis pmissiõis dem̃ dem̃ per
sumaturis ꝓpositionib studebo de
clarare. Circa pma est istaꝝ
tuꝝ creationiꝝ. tam bonoꝝ quã
maloꝝ angeloꝝ credit fiat
tatem. pbꝫ ꝓ id dicta. cõ si aliq
subito et rapid appareat cor
te demonũ. fictiõ. aut appõrõ
de loco ad locũ deputandũ ẽ. nõ
creatõ demonũ aut formatõ in
essentiali. Ad ꝓmo via nãlis ge
nerationis produc rem in esse
effectiue. credit tam bonoꝝ ꝙ
maloꝝ angeloꝝ facultate. pri
pue maloꝝ. ut ꝓ ꝓpõ est thome
in 1 pte q. 110. art 1. qz omne a
gens agit sibi simile. cõ id qd
fiunt reb nãlib habet simlitudi
nẽ cũ illo qd fit. sic ignis ignẽ
gignit et allegat auctoritatẽ de tẽpe
Non ẽ putandũ nĩgnit ist tãs
gressoribus angelis ad nutũ ser
uire hanc visibilem reꝝ nãm.
si soli deo p̃prium qz mã ꝓpriũ
in generatione substantiali. for
mã aut educi de poti mate per for
mam generãtis. que descendit se
mẽ ad ꝑ formatiua defluxa
ad semẽ ab ipso and generãtis als
si angelus hoc posset facẽ nõ
esset nãlis forme formatus. sed
supernãlis et esset creatoꝝ. que
non competit alicui angelo. Ad 2m
i notant effectiue. quia dispo
tiue possũt tam bonũ ꝙ malũ
media que dd cõmre. et adhibe
rentes et subtrahẽs et occultãs.
per que tanquã dispõens fiat
nãles rerũ generationes. et hoc
est instrumentaliter. Ad 3m
augustinũ in rebus quedam
seminaria respexit. que appli
cata possunt facere nãle tãsmu
tationẽ. que angelus clarius cog
noscunt et actibus applicare nõ
lentibus ꝙ nã tardius fiunt. ꝑ
velocius facẽ valent. sicut magi
pharaonis serpentes. ranas.
sanguinẽ in egypto. sicut moyses
licet fecerit virtute dei. Ad 4m
mine sic ꝑ virtute dei. Ad
cõs administrationẽ seminũ nãlia
huic simile est. sicut agricola
arato agro preparat semẽ ꝓ eo.
ꝙ natura ex grano gignat sibi
simile nãliter et effectiue. Agricola
vero dispositiue. Et ex hoc
multe solutiones dubitationes in
apparentibus dem̃. quia dicit
aug. ꝙ demones hominẽs qs
dam in aquis submergerunt
et dixerunt eos per fas in amici
tias ꝙ ad cultũ violaꝝ. ꝙ post
reatum et pena submersionis
produxerunt. inde de aquis. quas
homines videntes crediderunt. ꝙ
homines mutati essent in aues. de
hinc ꝑ nõ recipi. Ad 5m ꝓpõ. Opa creãs
ab arte procedentes non excedẽ
nec bonoꝝ nec maloꝝ angeloꝝ
facultatem. Nam primus dicit ẽ
ꝙ res corporales obediunt angelis
quo ad motũ localem. qualis mu
tus fit in rebus nãlibus artificia
libus ut dictũ est. salua deo ꝙ
mittente. Nec tñ mali angeli a
deo permittitur. ad nocendũ sibi
agere omnia que possunt. si prius
meruerint aut dementia homĩ ex
igunt iusto iudicio dei. Ad 6m
mirũ ꝙ dem̃ potuit
mille artifex. quia nõ recedit
esse artis quin ipse operator ea
sit. ita quin pauperior fiat. et artifex
sima est disputatio. Ad obiecta.
et sit finis paralogismos solu.

tor artifex et fabricator
fallaciaꝝ et solemissimus pdi
cator. ꝛc. que omnia sint opa
artificialia. adeo magꝝ deride
dus ē in cunctis quā admirand⁹
et audiendus. Medicus enim
non dubitatur artificiosissimus
que herbaꝝ fructuum lapidū
pretiosoꝝ et omniū metallorū vir
tutes cognoscit. et nosset ea ap
plicare si permitteret aut si ei
malicia non obstaret. et qua
litatū primarū et quarū ac
complexionū quantitatū optimo
rum. Ideo no mirandū si eg
tudines corpori⁹ causaret. ut in
sancto Iob. quē percussit deo
permittente ulcere pessimo. et
in vita sancti siluestri legim⁹
q̄ disputante siluestro cum
iudeis de fide xp̄iana coram
constantino imperatore. qui nō
cōm̄es miracula obtinuisset.
quod magis fidē sua facere
volens. quēdā taurū in dom⁹
tā et omnibus terribilē fecit
adduci. in cuius auribus occulte q
rā p̄cepit. et mox tauro⁹ mor
tuus fuit. Et cui dixit siluester q̄
vere hic dem̄s prohibuit. cu
ius mandato mortuus est taur⁹. Aut ex occa
sione tauri veritas fidei possit
approbari. Si ex resuscitatione
tauri. Si igit⁹ magus posset
tm̄ quēdā resuscitare ex hoc ve
ritas fidei posset approbari. q̄
tñ nō potuit ē manifestū. sil
uester ergo in xp̄o nobis ē suscitat⁹
et in domesticis fidei dicens.
scriptū ē. dñs mortificat et
vivificat. Si dem̄on pōt mortifi
care nō vivificare. Vn fides
xp̄iana vera sunt approbata. Io
applicando complexiones humane
aut cuidā gratiā p̄ infirmi
tatem. et alios homines affligē

ut euangelium in multis locis tes
tatur. pt̄ quod ab afflictione cessa
re. et sic homines minus eruditi
putant eum posse sanare. Nam cum
tribus p̄dictis talibus corporib⁹ q̄
creatio nec p̄supponit materiā
formā. In rebus nāturis p̄suppo
mā disposita. ē forma introducta
in artificialibus quā materia ē for
ma p̄supposita. sed totū oppositum. Vn et
pm̄ artificia⁹ mortuis curare
dī. sicut quod exhaustū lapidē et
cetera. Si quod medicinā facere
valent per applicationē talium cum
non dem̄ones. Vid. dicta de ar
te magica xp̄iana. et assumptione
in ramo xxvij q. iij. c. Quod de
dicit aut pmū quod placuit pter
tem et morbos immittere. et ipm
autem curando morbidi red
dere. et pernecessid et sic amato
ribus terrenoꝝ quomodoꝝ ma
teria suadere de quoꝝ moribus
certū sunt. q̄ sint eis talia sua
dentibus assensuri. Et magis in
sententiis li. ij. dicit. q̄
subtilitate sui sensus et corpis
sensui istius rei nobis occultio
ra noverunt. et eis p̄ cognitas
sparsiones elementoꝝ latenter
spargunt ab ita gignendis rē
et antecedunt⁹ interemetoꝝ p
sentes occasiones. Cui vero deus
ista permittit ut sicut et alia mul
ta malefica p̄stigia illusiones
diuinationes superstitiones et
cetera de quibus postea dicet om̄
in simul ibi dicit. Ad fallendos
fallaces sic in egipto pharao
nem. vel ad admonendū fideles.
ad exercendā probandā et pa
tientiā instoꝝ. sicut in Iob. ut
scirent usq̄ no pro magno ha
berent talia. ne desiderarent
talia facere. quę erant pessimis

non negant. que tñ ita nñ misi deo permittente fiãt patet. Quod claret exo xpm ꝙ ens mimia stricta mmsis et mussis fiãt nõ potest aut. que etiã ex putrefactione sponte gñãri possunt. Item magi phãtasmatibus opulsi sint deo glãs dare dicentes. digitus dei est hic. Ista ẓa ꝓpoe venabm̃ qñ sit formatio corpoꝝ ad meandum nec bonoꝝ nec maloꝝ angeloꝝ excedit facultate. ꝓ illa ꝓpõ ex multis locis sacre scripture. Ad legimꝰ bonos angelos alicui apparuisse. ⁊ cũ eo conversari bibisse in corporibus assumptis. sic et loth in sodomis. et uxori mee ne inquid xm et zacharie in templo lu. Et tobiam gabuelem visibr et corpaliter bñ manducare apparuisse. nec magis est corpora ꝓpter se et sum esse. sed ꝓpter eum administrantia quoad nos. et quo ad operandos aliquos exercendos. ⁊ ꝓpter se ondendos. sic mittebãt de raphaele ad consolandos. letificandos. et confortandos fideles. Et alia corpa sunt eis tamquam instrumenta et organa ad operandum. et sicut signa ad manifestandum. De reprobis ad angelis sanctis ex vitio sanctioꝝ quo assimilãt puniãtur talia corpora ut in vita filii martum tui apparuit diabolus in gloriosa pueri pueri habitu humanato corpore tuo hortans eum ut se adoraret. dixit se esse xpm. ad ipsum descendisse. dicens sancta maria attemptasse dicens. xpm non sic prodiisse se venturum. sed statim tendit ita venturum se dixit. nec ille sicut sanctis displacuit turpissimum fictorem qui se transfigurat

Similit in vitis patrum sepius legimus demones sanctis apparuisse in specie mulierum. ad eos decipiendos. ⁊ de uno que tentata est et inflammauit usq; ad ne ꝓgnandum actum. que id perficere voluit putans eum esse mulierem. Qui amplexu demonis ut sanctis displacuit. Rachmanis et subsannabãt eum. Licet aut corpora assumpta male artis fabricant sibi tam bona quam mala angeli. nõ de natura celestium corporum. quia non sunt recepta ad densationem et rarefactionem. nec de corpore mundo quia tunc in eius deportatione esset fetor et corruptio. nec de igne quia mimis rara. nec de aqua ꝓpter eius fluxibilitatem. nec de aere ꝓpter eius opacitatem et grossitatem. de aere non puro. quia purgaret nec est susceptiua coloris nisi timida tunc visibilis. sed de aere superfluo alicui corpori. sicut videmus in nube. que non est corpus plene mundum. Huic aeri angelo ꝓ gregant condensat figurat et prout quemlibet ꝓpter tempus solis colorat et continet ne defluat.

Una de ista parte q. h. art. ii. Et tractatum doctoris sup. ꝓpter tentatio. Dicit. xpm. Et ista corpa non sunt realiter unita angelis. non habent vere formam corporalem. quia sunt multa. ymmo effigiem sed pictor ymaginem format de ligno aut lapide colorans eam colore. ad instar corporum humanum. quasi vestitus vestibus qui membris et organis quatuor pedibus. ⁊ hoc p arte sua. Nec est fictus quatuor ad bonos angelos. ꝙ sunt assumpti corpora est administratio consolatoria et letificatio visioꝝ ad nupciendum. De malis vero angelis non est exercitatio. nisi permissio dei

corpa nõ sunt corpa assumpta

qua semper ad malu finē ten
dit. Et dici m ꝓpria corpora ma
nifestat. qua licet possint inhi
bere corā audita nō tñ p̄nt ea ali
simile. qua operatio fortune sibi
extendit fabricare omīa angelorū
qua est solius dei et nāture
naturate a deo instituite ut hoc
tum est. Ex ista ꝓpōe cū corā de
p̄ organa corporū assumptoꝝ
no bñ exercitū nālem officio
ad suos. qua nulla e ibi media
qua procedēt iste operationes
sicut oculi non vident. nr̄ aures
audiunt et sic de alijs sensibus.
nec est ibi cor ꝑte primo. qua
totū est corpus aereum. et post
exercitū ministeriū recipit in
natura placente. sicut dicitur de
stella. que tres reges ad cunas
xp̄i perduxit. Nec d̄ni cor
pore sagius. qui sequi. q̄ si qs
gladio perfodat tale corpus nō
sagius sequet. sicut in aere con
densato. Et angelus sine bono sū
malus est in 1o cor̄e sd̄ motor in
mobili. no sicut forma informat
sicut dicitur de intelligen. orbes
mouente. Deo p̄ potū ca in
talibus que ad motū localem
pertinet ut sabia apparet. et
figuradmonē ad motū hoīs fd̄
fecit angelus in asina balaam
et in serpente detrahere pedes
nobis parentes. quasi forma
assistens non informat. Et q̄ d̄
de aere condensato intendit
est hoc etiā de isto corpore. et sic
auxilio naturali sic hic angelo cōi
Primita ꝓpō ex isti questa ꝓpōe
sequit. sicut operando potest
sentiri in corpore assumpto ex
redit facultate tam bonū quā
malū. Sic operatio nālis poē
vegetatiue extendit eosdem. p̄ prima
parte ad probatū est. si de ve

Ge quo pōt vegetativa br̄ subsi
stentiā augmentativa quā
tuā que methaurit in se ubi sup
tione. loquitur. sompnū. que in sep
tuā nr̄a attribuitur angelis. Deo
videndū est de alijs sd̄ et de quā
tuā. Tractant de hac doctores et
super 2o sententiarū dist. xv. et
tho 1. parte q. li art 3. Eque cor
pora assumpta sint mobilia
ut vinum et pōt vegetare. et pōt
corporibus venientē ut ex diffusa
ac. Deo omēs exhibit
q̄ angeli no exercent ut p̄nt
hoc arte operationes aliquas ill
conformes. sicut in lotione. et
reperussio aeris ad formandū sōm
non tamē ad ministeriū nālia que
vocem formant. sm̄ petr̄ hispan
et dicit phūs de sompno et vi
Cuius est pōt eius et actio. Cū go
pōt no sit in illo corpore nec
erit actio. vñ dicit quidā. est
in talibus. prout qua ni corpo
ribus aptis est principiū moti
ad motū localē. hoc pōt facē
angelus in corporibus ysis nō aut
prout est primū mte. Ad rōnes
to ꝓpō non venit angelus in
corporibus assumptis. quia ad mes
to requirit assumptū. quia tabi
tabilis in statu comedenti. q̄ nec
angelo nr̄ quocūq corpori que
mte pōt. erit figuratiua spiri
alis generatiua. Et hoc d̄ q̄ an
gelus dixit thobie xij Cū essem
vobiscū videbar. sed manducē
et bibē. Ex cibo potu mirabili et
risu patris Abrahā obtulit eis
vitos estimans eos hedos. quos
esse in quibus tū deū venerabā
sicut solet esse in ydolatris. vt aug
dicit xv de ci dei. Hoc d̄ sen
tho 1. par q. li art ma dicunt in
alijs q̄ quo ad sumptos et visip
nomen exteriore. apparent eis ve

mestio. sed actus miteuor no sunt
ibi stabiq; questio materno et aug
mentatio. vino nbi m mitq; pstmd
resolucbant. sicut aqua virtute
vidn solaris in vapozem. vnd p
trecq; posino habet veritate dnd
simode arripiendo questionem
Hz de demond questione pzoui
vetule et imperiti putauit pzout
legim in vita sancti Fermuli epi.
qui in quadd domo hospitatus
facta cend vidit alid mensd ni
nbis superpositis parari. requisi
qui nouu mensa pararet. Respdit
qz bonis amicis sozoib et fenabus
quas quidd penates vocant. ambi
in domo dozmiebq ipe sandut
vigilare. Vidit igr multos demo
nes vementes in spe hoim. qui
nozid pdictos cibos abstinentes
Gustatuq; igr omes in domo exis
tentes. rqm sunt si istos cognos
cebit. Respdit. anima et virtus nza
sunt. Tuc precepit sancto Fermu
mo ut ad animos illos mittent
an ita esset et mucnezud eos
omes nisi ett. npdd. Vii dixit eis
p essent demones hudiuales et
prohibuit ne amplius talia fac
rent et iussit abstede demones. Vn
nil inter xpianos hodie simila
tion attemptarent. Vnd facile d
demonibus vozd figurare. et nibil
appetit nd assume si absponte.
et ad lond ostultu pzoite. nd ma
iom nio est dubiud eos posse ex
erte. Hz de xpi tome stione pq
re suere eoz ex quo sacra scripti
m multis locis tradit vm cdm
disse 7 habisse nd discipulis. vn
qz fatendd e hoc m veritate fie
ri posse q ad assumpoz mate
riam et tractatoz nbi m stoma
chi. quod sufficit ad eius qmesta
omb. Mad xc vezi corpq quadu
habuit eiusdem nature sicut ang.
et altezuis glozie. Cuezsio vo

nbi in substantiam alit est gptez re
stauzatoz depezdit quod m xpo
locu non habuit. sd nec m sanctis
post resurrectoz. Vii sm Augin
xm de ciuitate dei vo sicut et sanc
tis post resurrectoz ablata est
egestio cmedendi non pptas. Ci
bus aut iste cosumebat in xpo sz
gutta aque in animo ardenti. p
tute deitatis. sicut vaporeb a radiis
solaribus. Simile est si quis sac
dos cmedisset. et mox de stoma
cho omne eius nibil cepit reuelen
dd est eid cmedisse. nec posset
missam celebrare. quia no cense
retur esse ieiunus. licet de cibo
nichil manusisset in stomacho
Sexta ppo. Actus quadragesimales pcedit
excedit angelos pecuezsq; sa
nctitate. pter quia vera gnatio
nalis sit ex superfluo alimti p
semen decisum a gnante. qua
forma eius de pot mee dispo
suit a deo infundit. que omia ad
aliena sunt ab xpo corpore assump
to. Cud qz gnatio sit a sibi sibi
sim nam. et forma rei gnate sibi
est forme gnantis in spe. ut ho
gnat hoiez et asinus asinu. ff
Hec ppo nsetia est ppt scripturis
aliquas. et experiencias multas
in fallacijs demond. qui diabz
incubi et succubi. Hz mendacia
ter tenendo e sm omiu doctoz
certam positionem. ad qd dictu
est in hac ppoe. de incubis vo
et succubis demonibus nebriq
legim in vitis sanctoz. et ex
perim qz demones in corpori
bus assumptis conce pnt. si ha
berent aiam. et semen cum sub
trahe omisce pnt. et ne mul
ti mfunde. et tuc dice incubi
quod sepius est expertu. Et ideo
succubi in spe mulieris no ne
si ficte alicui vo masculo. et se
men sumpse et mulieri vnden
mfunde. qz hec omia fieri pnt

per solid motū locale⁹ qui non
est eis impossibilis. hoc testat⁹ au
gustinus xv de ciuitate dei. Multi
inquit se expertos uel ab expert⁹
se audisse confitent. ne salua nos
et fac nos quas⁹ frigus malos
notat impulsos sepius extitisse
mulieribus. et eazd expetisse ab
pegisse fatentur. Vn hoc negare
imprudentie esse videt⁹. sicut legi⁹
in vita patrū et hugone de
sco victore. Ver demones delecta
tione carnalem ex hoc sentiant
vel sint spūs. si mulieres aliquas
non tamen vt⁹ putandū q̄d aliq⁹
filii ex hm̄i gñatōe possint. quia de
fratribus malorū malis. Si vt⁹ ex tali
demonū aliquis mixtō humani se
miis gignet. hoc nō esset ex semine ab
eis deriuato. sicut in illis quatuor
si ex semine alieno. Vnde multi filii
non sunt ne⁹ patrū filii. si ille⁹ a
quibus semen id susceptum est. vn⁹
alius dispositione pui⁹ dei gñā
re. sicut agricola granum d agro
prouenēs. Deus⁹ creator aut auctor
malorū. q̄ pui⁹ semina gigni de
cernit nequit applicare ut dicat aug⁹
li. 3⁰ de trinitate et p̄cipue c. tur
tur. Nec obstat illud q̄d legit⁹ gen.
vi. pagnad ingressi sunt filii dei
ad filias hom̄. ille q̄ genuerunt
ibi fuerunt potentes a seculo viri fa
mosi. Ibi fm doctores p filios
dei sanctos | pte intelligunt filii
seth qui dom̄ cecid filias autē
hom̄ notat scriptura eas que natu
te sunt de stirpe caym fratricide abel
Nec mirandū est q̄ de eis gigan
tes nasci potuerunt. Nec⁹ enim
omnes gigantes fuerunt si multi
tudo plurēs aut diluuiū quod p̄
ter rome aliud a quo gigantes p̄m
pui⁹. nō tm̄ in mulieribus ste
rilibus. qua ex semen q̄ demo
nes fundūt nō est quattuor spūd
qui pulsat in exteriora femine⁹.
nec p̄ manē in suo vigore. q̄ tū
est motor p̄ncipalis et vis formā
in menstruo mulier⁹ et fetū ex
alatur. Etiā si ex hoc possent ge
nerari homines aliqui. alii⁹ ma
ioris aut fortioris nō nutr⁹ ppt⁹
stellationes et mulieres pauciores
quas demones nō ignorant. Et et
ideo quia demones in toto pos
nutrire magnatum potentiā
mulieribus. sm̄ quā magnatoz
fetus dispom̄ in vtero. sicut le⁹
de quada nobili. quod q̄ peperit
ethiopem aut gigantem
suo. pma in pariete tribunali eat
ethiops depictus quē mirabat⁹
mulier. tpe tonitr⁹ sicut etiā legi⁹
de omnibus sabaim. tpe iacob ppter
virgas in similibus oculis aliud
tempus conti⁹ per iacob ppositas
tm̄. nō septima ppō. Demonū
substantia in corporibus humanis
nō erubescat eoz̄d ptātia. p
veritatē elbanted et totū humanū
experiēti⁹. ad pez suā subtilitē
et pez naturā sue spūalitē pōt
quemlibz corpora penetrare. et in
eis sine aliquo obstaculo assistere.
et ratione sue potestat⁹ pui⁹ ea
admouere et q̄tūbare. permittit
aut hoc deus iusto et occulto iudi
cio ad gloriā sue ostensionē. ad pecca
torū pūnitōz. sine ad peccant⁹
correctōz. sine ad meritū exercitōz.
et ut homines humiliet et tanquā
vnū docent. et hoc magis pezti
net ad reatū pene. quā ad culpe
vn̄ legim⁹ in vitis patrū etiā
sanctos quos vexabat fuisse a
demonibus et eē petitū. ut in
eorum vite custodia stare pos
sent. Tamen animē illabi non
pnt. si in corpore solo. et nō vno
solo si plures sint. vna legio
s. vi. ut dicā marci. v. et lu. viii.
Possunt tm̄ aliqua venēa cui

pezmittam⁹ mittere ⁊ mihi tre
rozpora huana licet hec no pt
demonstratue prebaru⁹ m⁹ or
bis ⁊ vezd. Primo qd hoies no
sint rite baptizati. vñ net p exor
cismu sint expulsi demones tot
vel m toto vel m pzte vexant
hoies. Scdo qz mmotant⁹ pez male
dictiones. Sicut le⁹ m Spall. qz q
dam epus dixit famulo suo vem
dra⁹ dscalua me. et mox talis
per se sine ministro solucbant⁹ de
pedibus sub ministezio demon
Tzo pez peccatu mgtmedie. ut pz
m vijo pncb⁹ hire. quos demo no
a suo deus arcuit. qua abuti no
lebant ea thob iij. Et demo am
dit filiu pzefecti. qu⁹ impie egz
volut ad similitu agniete. ut testa⁹
ambro. Scdo pt⁹ nezendemia sacra
mentoz. uti ni nida pg bructellis
intrarent in eid sarthmat⁹. licet
bructella no erant rozpis xpo. qz
pnis ante pezat. Tzo qua migrati
de bnfiis xpo. tame no legim⁹
eos rozpis veratos. si in fantasia
demon insugebat eis ad tradendu
xpm. Vid hoies ptate ẽpan
di rozquerela no quadu volt. sed
quitd a deo pezmitt⁹ sub certo to
stellationibus. ut trecatus deu m
famen⁹. et rozpis magis afflictle
est uno tempoe qua alio. ppter
hoc. et qu⁹ uno tempoe magis
moliant⁹ qua alio. Vnde vocant⁹
lunatici qua luna dnat⁹ super
humozes ni rozpoze. Et pnt ni roz
poribus obsessis pzuare hoies
officio membroz. sz ut tetos fieri
mutos. surdos. sd legim⁹
Luc. xi. Erat iheſus eiciens dem
mu. et illud erat mutu. De afflic
tione vero hom⁹ habet⁹ Luc. xv
et Matth. xv. Non tñ credendu
est qz demon deus pezmittit de
mone ut arcuat hominem. qua
est sigm correctoz. no ultio.
Ideo dicit deus ad sathan. de Job
verutame anime ⁊ pnis pcura.
A rozpis eius tue ptati rommitto
sed m aud michi habebis ptate
Ideo sepius experim⁹ in quibus
dam domibus quos ad spus terre
biles gestus ⁊ facientes tepe
nortis. ⁊ pozzeze lapides. ollas
ature. ⁊c sed tñ homines no offe
dit. quia deus no pezmittit sed
in sint spus maligni. vel huius
modi. Ideo determinate et facte per
hoc voluit animare ⁊ mentes in
pro eis suffragia fiat. si sint
spus huius. vel huiusmodi pnicio
zia sua ubi pmanezent. Sicut
legim⁹ in Actu. xvi. de ii. qui
Item simulant se affligi in rozpo
ribus humanis. et clamant p os
obsessi. quasi affligent⁹. qñ ho
obsessi affligi⁹. si non sint prep
tui doloz rozporalis. qz spus
rozpalibus penis no affligunt⁹
nisi pena ignis inferni. tñ
uno ingenio agente. ⁊ similit
se verberari. ut homo magis
torqueat⁹. Legim⁹ in Actu. xvi.
qd quedam mancipia habebat
factum. comedit in orto sme
beneditto. et statim diabolus
insidens factue eam possedit
Octauia ppo illusio sensuu inte
riozu et exteriozu no excedit
demonu ptatem. hanc ppoz sctq
thom pa pte q. iii. extendit qz tri
bus. angelis quod mali pnt dmit
tare p imaginatiua hoibus et
probat hoc de bonis angelis nit
1. et 2o. De angelo qui in sopn
is appazuit per revelatoes dmi
ete in rndone pbi. dit tale
miraculum. Nã rozporalis obet
angelo ad motu corale ut du
bi est. quia que ex motu lo
cali causant pnt subsint mala
metuit angelo. Apparitiones
aut imaginarie causant nisi
in nobis ex locali mutatione

rorporalium spectum et huiusmodi. In arce de somno et vigilia assignans causam apparitionis somp
morum dicens. q. nil animal dormit desidente plurimo sanguine ad primum sensitivum a. ad sensum
omnes. simul desidunt motus impressiones relicte ex
sensibilibus motoribq. que in speciebus sensibilibus conservant. et movent primum sensitivum. et sensus memoria q. fit quedam apparitio ac
situr primum sensitivum a rebus exterioribus immutare. ac si res essent presentes. Et tanta pt fieri rationis spiritus et huiusmodi. q. signum apparitionis est vigilantibus fiunt.
sicut pz in frenetico vigilanti
bus. Sicut ego hoc fit p naturalem humiditatem. et quia est p voluntatem hominis que voluntarie ymaginatur quod prius senserat
sic est hoc pt fieri per virtutem angeli boni et mali. Quia est de
nil alienatione a sensibus rationis
quia etiam absente tali alienante
non ne subiuntur tradit alii fictis
ymaginationi. q. totum rationis a spe
culationibus interioribus impedimentum.
et sequitur pollutio rationalis et
fluxus seminum vigilia. ut augustinus dicit libro de tri. et excipitur
pluribus etiam in libro de somno
et vigilia dicit q. dormientes pnt
exercere opa vigilantium. ex speciebus
fortibus impressis in fantasia seu
memoria. que fluunt usque ad sensum communem. in quo apparent res
quasi presentes. Unde videmus aliquos
in somnis vigilantes ambulare
surgentes et se vestientes. et
quia ignes in manibus speciei hostilitatis sibi fortiter impressas surgit
et arripiunt eos etiam in somnis. et
recollocat se. et pro evigilatione
de somnio michi simile de hoc n
q. visus erat gladius nudus tractus.
Simile habemus in sacra scriptura
de loth qui in somnis amisit
filias suas secundum nuptias de hoc ei
gilans michi simile. gen. xix. Et
illa apparitio vel ymaginatio non
fit per novam speciem impressionis. que
prius in sensu non fuit perceptus.
sicut non pt fieri de aliquo nec
malus q. rerum natura hoc at appa
riones de coloribus si hoc fit per
motum spiritus et huiusmodi. prius sensu
perceptorum fuit. Sic et in sacra
ti questione dicit simeon. filio de
sensu exteriori sicut angeli boni
perceperunt vocem in sodomis re
citate ut. gen. xix. quando passio
que dicit aurisia vel atresia ali
a quod de sine et ceris indicat. Et
in regum ut prius dictum de de
eliseo. Unde dicit q. sensus immu
tari pt dupliciter. uno ab exteriori si
ad mutat a sensibili. alio ab in
terioribus. Videmus enim q. pertur
spiritibus et humoribus mutat sensus
aquam enim interim q. est plena
colerico humore omnia sentit ut
amara. Et simile contingit in
aliis sensibus. utroque autem modo an
gelus tam bonus quam malus pt
immutari suos sensus sua naturali
virtute. pt n. angelus exterius
ponere sensum sensibile aliquod.
vel a nia formatum vel aliquod de
novo formando. sicut fiunt cum
corpus assumit. Sic et mitus pt
immutare humores et spiritus. et quia
sensus communis de immutent
legitur in vita patrum q. quidam
patet in deserto inveniens magnam massam auri in deserto iacentem. et nam
via esse potuit hominibus invia
vel ita ibi esset. nec eum transire vo
luit et statim evanuit. Hoc tali
modo fieri potuit. ut dictum est ab
exteriori apparitione. aut fantasia
intus illudendo. et hoc pt facere
virtute quadam verum nam aliud
sicut vult nazarenus dicit

Si quis autem serpentē pulueri
fecerit et per nares trahat et fumū
inde hui⁹ que accensa nocte in
cubiculo struxerit et trabes et
omnia que videntur tanta apparue
rint ac si essent serpentes vipere et
multa talia experimenta post
de quibus postea erit specialis
dū. et de eorū causis. Hic etiā
potest dyabolus per tales species in
ducere ad peccandū. ut si species
tales ad inflammandū sīt appe
titū. quo inflāmato totū corpus
in passionibus suis ducit. ut in ve
neream et ncam. Vñ dicit sanctus
thō. q̄ tota dyaboli machinatio
vī⁹ esse circa fantasiam et appeti
tū sensitiuum. Vnde quia in ymagi
natiua est tanta vehemētia pas
sionis. q̄ bō credit exteriora nō vidē
ter sentire sicut in frenetico in quo
species interiores monent et flu
unt ad primum sensitiuum. ac si res
essent presentes et in mundi ymā
ta exerent. et interiorib⁹ spē
bus. Dicit autē de sompno et
vigilia. Aliquis in passione
existens a modica silitudine
mouet sicut amans ex modi
ca silitudine amati. Ideo dēo
nes temptatores nouerunt idē
exploratores. qui experiunt
p actus hoīm quibus passio
bus magis subdant. ut sup
hac in eor ymaginatiua effi
caciꝰ impriment quod intē
dunt. Hinc est. thō. p. q. lxxv.
nond sensibile sp̄ud nel sub
tilius vel eberius aliquid per
cipere. Subtilius aut aliquis
videt nel audit cū fuerint spe
cies sensibiles fundamentū et puri
eberiq; aut cū totum fuerit
Et hoc nō dicit aug⁹. q̄ hoīes
ledi per demones illato spū
git per omnes sensus. Ex illo
pt hoc spendacio quod angeli
bom nel malū p̄nt facere p̄ter
quā sensibilia exteriora res p̄n
tes p̄sentialiter q̄ nō p̄nt
videri nel sentiri. ut dictum e
de sadomitis aut per obstaculi
interpositionē. aut per mutatā
speciē fortem impressionem
in ymaginatiuā. aut sensum cō
munem. q̄ quis exterius sensi
bile ad rem percipit. et nō aliud.
sicut sodomite illi tempore
loth. videbant domū aliquā non
obstante domo. sicut et exercitus
syrie tempore helisei et hoc no
tat sanctus thō. actus sīc sine
iudicio ab a. p. 2 sine et trifi
udicio. Et hoc notat paulus fal
sos apostolos. ad galat. in ymagina
tiua animus potuit nō distin
guere cōm cogitatiuā. aut estimā
tiuā. magis efficaciā hīs mīra
bile per spēs. sic q̄ audeant
dicere. q̄ quis forma nel species
mea tantū corroborat ut alter
pus mutet. ut tho. quis mise
rabilis sanet. 2 ego alter egrotare. Et d
q̄ hoc actus efficacior 2 quod id
quo agit medicus sed instru
et medicamē simul sp̄ videmus
q̄ hō per pannū tenuem sup
terrā positū facile ambulat
Si nō in alueo loto posito
fuerit minime audet per eam
transire. Si extremitas in pedi
bus tibis et toto corpore. Cum
ratio 2 quia in ymaginatiua
impressa species et forma tale
tis tui obedit mā et motus
membrorum. 2 nō obedit eius
cōtrario. ideo si ratio dictaret
q̄ posset per transire. quia
timor species impressa hoc ni
mium arcere. arena aut del
tabili presentialiter 2 ymagi
natiua potentia a speciebus
terrestribus aut delectabilis

ne adorent. hoc in publicis
tibus sermonib; ꝛc Augl de
sentit li xi de trī. et exemplificat de omnibus labam tempore
iacob ut prius dictū est. et tē
pora teneora citius trahunt
tales impssiones in corpore
et vi ymaginatiua quam
tera grossa et dura intellec
etiā pt mutare vim sensitiuā
sm Richardū de media villa
Contigit enī quīq; ap intellectū
formando intelligit immore
aliq; magnū periculū ma
lū sine aliquod malū sue ali
quod bonū. et ex hac apphen
sione fit alia impssio in vi ap
ta qua surgit passio timor vl'
spes. Et alia etiā intellectū fortit
dictat multū esse pertimescēdū
de aliquo. et voluntas multū
de hoc pentet ex hoc causat
aliquis dolor sensibilis in appe
titu sensitiuo. Et breuit ap. p
fieri pt motus et extra per na
turā in sensibus. hoc multo
celerius demones facere pnt et
etiā homines mirabiles ut
post videbit per aliqua expe
rimenta. Ilonia pt Crysostimus
tritor in hudna voluntate di
recte faciēdi extendit demonū
pttatem. Quod ppter plures tho
pū partes q; ex directis voluntatibus dr pt mutari. Quomodo ab
interiori. ꝛc. ad motus voluntis
no sit aliud quid inclinatiuū vo
luntatis in rem voluntā. Solus
deus ē diuinare voluntatē sm
id proverb xxi. Cor regis ē manu
dei. et quocūq; voluerit vertit.
quia ipe dat nē intellectiuē vir
tute talis inclinationis. sicut
etiā inclinatio nālis no. est nisi
a deo qui dat natūrā. ita inclinatio voluntatis no est nisi a
deo qui creauit voluntatē. Alio
modo voluntas monetur ab ex
teriori. et hoc ni angelo est como
modo tm tria. sc. a bono apprehen
so per intellectū. vñ sm q; ab
est causa q; aliquid appetendat
ut bonū. ad appetendū sm hoc
monet voluntatē. ꝛc. vnde deus
solus efficaciter pt monere voluntatem. Angelus aut siue bonus
siue malus per modū psuasionis
per mutationē spēi in hoc
sc. preter hunc modū etiā mo
uere voluntas in hominib; ab
exteriori sc. ex passione existente in appetitu sensitiuo. sc. ex
ira cupidia aut tra aut auaritia
inclinat voluntas ad aliq; vo
lendū. Hoc ē angelus inquid
tū possint generare humores pas
siones et possint monere voluntatem. nō tamē ex necessitate. si per
modū persuadentis. qz voluntas
semper manet libera ad cōsentiendū vel resistendū passio
ni. Possunt etiā angeli illumi
nare intellectū hoīs. quia superio
res sunt intellectu humano. pt
etiā inferiores angeli illumi
nare a superioribus. quia dr Dionysius ꝛc celestis hierarchie q; reuela
tiones diuinorū perueniunt ad
homines mediantibus angelis
deo sicut in rebus corporalibus
inferiora adiuuant per superiora. ita per lumē angelicū ad
fortiorē pt lumē intellectus
humani. quia intellectus humanus lumē est in se ad intelligēdū
quod est infra lumē angelicū
confortari pt lumē intellectus
et hanc illuminationē intellectus angelicus bonus intendit ad perficiendū intellectū. nō aut malus angelus licet possit ex
virtute sue nature. si nō fa
ciat ex sua malicia. Ex pte

autem spectand tam bona qua
malis pnt imutare hoīs in
tellectū ad aliquid intelligendū
non spectēs mſtruendo ſ; queda
signa exteriꝰ adhibendo adi
liquid apprehendendū quod ex
hominēs facē pnt in dormiendo
per dēa et res disponē et ordinā
re ad bonū hoīs apphendendū
deo angelꝰ bonꝰ pnt spēs ymā
ginatiuas disponē et ordinare ad
bonū hoīs apphendendū malū eo
ad malū ſ; ad nād qnq; istenand
superbiam sicut in iudā tradito
ferentē vel etiā ad impediendū
intellectū veritatē ſ; q; p aqua
mduꝫ ho ad dubitationē quod
solue nesciat et trahit in errorē
ita in hereticis Ideo dicit aug⁹
li ſ; q; q; p demon quibusdam
nebulis implet omnes spiritus
intelligentie p qs pnūd lux
eunctis radios solet Ideo re
quiri possunt quid iudicii in
tellectus impedit p ligamnd ſſe
ita in somnis Vnd omnēd pnp
sentiā status intelligunt cogitos
cuntis a nobis per tempꝰ
adtes sensibiles nāles Cū vero
sensus exteriores p qs nēs cog
noscuntur tanquā ill per stem
sit iudicii de aliqua re Et ista
subligantur in somno ppt eam
pozationes quasi et fumosi
tatas resolutas ut in libro de
somno et vigilia Et ideo ſm Dispos
hmōd euacuationē ymaginatiue li
gandū sensus magis vel min
qm cum multus fuit motus li
gatur no solū sensus exterior
et qmḃ ſ; et ymaginatio ut nō
appareant fantasmata ſ; in pno
somno pōt multū potū et ci
bū Si vō motus corporis ali
qualis fuerit remissior ap
parent fantasmata ſ; distorta

et mordmata sicut accidit febri
citantibus Si vō adhuc magis mo
tus sedetur apparent fantasmata
ordmata sicut in fine dormitio
nis et in hominibus sobrijs hnti
bus fortem ymaginatiuā Si aut
motus fuerit modicus nō solū
ymaginatio remanet libera sed
etiā sensus rōis ex parte solui ita
ut homo iudicet interdū in dor
miendo ea que videt somniare
esse quasi dubitans nō recte
recti similitudines sed tamē ex
alia parte remanz sensus rōis
ligatus Et ideo licet aliquis si
militudines dissentiat a rebus
tamē semper in aliquo decipit
sicut patet per modū quo soluunt
sensus et ymaginatio in dormi
endo liberat et iudicium nō
licet nō ex toto Vnd illi qui dor
miendo syllogizāt et putant ſpe
cies exultantes trogloditē se in
aliquo deferre Item habe mg v
aqua mota quia ſpēs nō repntat
spēs nitidas quia plus quia itez
puras ſm maiorē et minorē
motionē In frenetic aut et ob
ſessis tpe vexationis ppōd rōnes
inferuntur vsus rōis aut ppt lesi
onē organoz in quibus species re
tinentur per quos intellectus mtr
aut ppt impedū fantasmatis et
nupciarum ſpēs que p rōnē
comprimi non possunt quia in
tellectus licet nō sit virtus alicuius
corporei actus tn eius nō ē sine
ministerio corporei dū est in
corpore quo impedito impedit
et operatio intellectus Ideo est sim
plicio et aliorū dictorum Determi
natio Operatio miraculoz re
rum tam bonoz ſ; malorum
angelorum excedit facultatem in
tā q; miracula certa fare nō
pnt Ph per diffinitionē miraculi
q; dicit phic 1 phic q. 110 q; mā
nifestū dicat quod sit preter ordi

q̄d sit mīa ulū

cursus create nature. et dr̄ cursus naturę ut excludā ꝓiectio lapidis sursum. quod sit cōtra naturā ꝑticularis creature. Vnde dr̄ in ꝑsalmo qui facit mirabilia magna solus. Nō quodquod angelus facit mirabile quia cuiusq; creature ꝓpria virtus. hoc facit ꝑm ordinē naturę create. Vñ aug⁹ in libro de vtilitate credendi. Miraculū est opus arduū et insolitū ꝑter spem et facultatē cōsistens admirant. Dr̄ aut miraculū quia lacrę quod excedit opinionē facultatē humane. et hoc potius dicit dnō mirandū q̄ miraculū. sicut et contingit q̄ cuiq; homo facit aliquid quod tenuis cognitos excedit. Vnde si cui ꝑsit admiranda alterius cui sanitas inueterata. Et sic demones ꝓpter facta miracula lacrę sunt mendose. sicut magi pharaonis ꝑ virtutē demoīs vere serpentes et ranas vincere in egipto fuerunt. et sic erat q̄ ignis de cele descendens perdat et familiā. ꝙd vno impetu cōsumpsit. et de mō q̄tuor filios eius occidit. que aut opera fuerunt vera et non fantastica ꝑm aug⁹ xx de ciuit dei. Vñ dicit idem aug⁹ li 83 q. q̄ magice artibus miracula fiunt plerūq; similia illis miraculis que fiunt ꝑ seruos dei. Vt ad et moyses et aaron sibi fuerunt. sed ꝑ dei virtutem qualia magi ꝑ occulta semina in naturis plantat. Vnde dicit aplus ij tessa. ij. de aduentu cuius est aduentus ꝑm operationē sathane in omni virtute et signis et prodigiis mendacibus. Et dicit aug⁹ q̄ ꝑ fit mendacia signa ꝑ mortales sensus ꝑ fantasmata decepti est ut q̄ non sunt facta videat. vel si sint vera prodigia ad mendacium tamen ꝓficiat credentibus ꝑ deo idem aug⁹ li 83 q. dicit q̄ cū magi talia faciunt q̄ sancti. ducēs ad finē et ducēs ad mare fiunt. Illi enim faciunt que tendēs gloriā suam. isti aut que tendēs dei gloriā. si illi faciunt ꝑ que dam ꝓmissa tormenta. isti aut ꝓmissa dei. cui nulla creatura subtracta est. ideo tho i parte q. iiii art 8 dicit q̄ omnes trāsmutationes corporalium rerum que possunt fieri ꝑ aliquas virtutes ad quas pertinet semen quod elementa mundi nuncupat. ille possunt fieri ꝑ operationē dei nisi homo semini adhibeat. sicut rane et serpentes ꝑ putrefactionē erant de facili ꝓpter ꝓximi. et dicit ibi miracula solus quo ad nos. Ille aut trāsmutationes rerum que non ꝓpter fieri virtute nisi nullo mō ꝓpter fieri operatione demonis. ꝑm rei veritatē. sic ꝓpter ꝓpter humanū trāsmutat in corpus bestiale. aut q̄ corpus mortuum vermiscat. aut cetus natus illud nutrit. ꝛc et si talium aliq̄ operatione demonis fieri videatur non est ꝑm rei veritatē. sed fantastice et ꝑm apparentiā. ita. ut q̄ omni appareat q̄ videat. cū se creatum magnum animalium. aut q̄ equent in equis ꝛc. Hec q̄de ꝓpter ostendē dictū. Vltimo ad intentū ꝑm q̄ demō ꝑt mutare fantasiā hominis et ceteros sensus corporeos. ut aliquid videat ali quid sit. ut dictum est ꝓius. Et hoc etiā intendit dicit. fit virtute aquarii rerum corporalium ut de serpentibus visis in horto dempte serpentes ꝓpinquitate et humide factore. Alio mō ꝑt fieri ab exteriori. ut demon possit

formare de aere corpus corrupti forme. et figuze sicut et angelu Tobie de raphaele Tobie. et assumens aerisibi appareat. Ideo et eadem ratione dicimus quando res corporee quatenus corporeal forma. ut eius spe videat. et hoc est q dicit Aug. dicit xxm de ciuitate dei q fantasia hoiis qi ea cogitando siue somphiando per aeria imitabilia gna variat. velut corpalia. Alios alios alias effigies sibi appetere. alienos. quod non est intelligendu q res ipsa fantasti hoiis aut spes eig cadat. sed corporata alia sensibus ostendit. Et q demon in fantasia vnius hoiis formet aliquid spei. ipe et per speiem similem alterius sensibus offerre. Hec tria que sunt bene notanda. quia per hec soluunt multe fallacie et apparentie in hominib. et demonib. ut pcea patebit. Vnde Aug. xxm de ciuitate dei. Non p hmodi nulla ars credidere demonicarte. uel plane in membra bestialia posse conuerti. et sic in artibus magicis per mysteri ond alicui puer in gladio lucinato. aut vngue. aut speculo per ingressum dicos multa ever tentur. no pdicto. Et dicit augustinus libro lxxx q. q magi faciut miracula. i. miranda p primatos cōtra nos demonibus. hom xpianum per publicas institutas. Mi. alii xpianum per signa publice iustitie. Per demones dicuntur fieri per primatos in tractibus. quia quedam inter alias in omnes se hi ut mutus alicui primate persone d amicitie. Vel ne magi aliquid faciat per pactu initu cu demonibus fit. cū per quedam alia ad attractiu. Et iusta. Quia de in toto omnes. sed lex publica in ciuitate. et io bom xpianum

p qd q̄ geniscit effect aliqs fantasie p miracula

magistri per ministeriu diuinu miracula per publicas institutas. Mi. aut xpianum per signa publice iustitie. sicut multi dicuntur non vi. uel exhibendo alia sacramenta. sed tm̄ per ipsa parte. q. ille actus imperatis aliquos effectus insolitos facit. nō mox ad miracula est recurrendu. si pensetur primo an quod fit vere sit aut fictum. an sit simile effectui per sacre. 2o per quos aut q sit talis effectus. 3o cui status illius sit. an per multos. nō. Et in hiis necessariis habet honori dei necessarium deseruiendo. Quia pmu fantasiata illusio nō est miraculum. quia nō est aliquid in rerū natura sed solū apparet. Et 2m formatio animalis per magos non erat animalis in egipto. Et 3m per ueri homines nō de facili recedere sunt facta miracula. sicut symon magus in sua electione ad miseria et lo turpe tamen et cū mortuo ad tempus. Et 3m si ostenditur mortē nō alicui malignis spūs sic mirabilia silueste. quia per illusionem videtur p multos dies nos. demonis in aliene nidorum thalami sibillati cum ortū ipp. pitho sicut in gimnasio serpentū vel alios puerilibus rebus. Ad cognoscendū q̄ an vera uel falsa sit miraculū. faciendū e p prudentes. Unum et humanum interpretes. monstruosū. spaniolus sm̄ p hēnz nmze. De testibus et ut dicit ysi. Et dicit ysi. ibidē p nō maiori diligentia examinandi sunt. quod fit in re recepta testiū. Et xlvi dist. Quia clericus. Et xli dist. Quia nunquam. Et de reli. et vene. sicut. Et adhuc diffinitendū sm̄ tertiā partē. Primo cognoscit efficacia artificū operantiū q̄z

zera signa pz bonos facta dmi
nacrutie fiunt etiā mlligad
que erctus nālis se non exte
dit sicut reos illudze mortu
os suscitare. Io ex utilitate sig
norū quia simit de bonis pH
libus ut m circacorpa mlta mire mo
rūtur per malos aut fiant de re
bus notuis et zanis. ptho lem
qolize. membza stupidi redde
utz m itmezario clementi. Io ex
fine signorū ad edificatiz fidei
ad dei honore ad bonos mores
etiā malorū. Io ex me opan
di. quia bonū pez duoratez di
uinū ingis pie et reuēnt mali
me subuslam. detrametis sicut
mridentes se rultre. Deus ygi
limta aut opatrocs in zebq quas
dam sibi sdi ze finxerunt. ut eaba
ticū natiē gndrauit. ut artū
creationis ex mchilo. zr ēsdo
fm solutū nrsid natiē facit ut
m quolz grano nrctutē semia
lem ompressit. ut ex gno gnū
gnetur. et sic nr angelic nr bo
mines facē pnt ppria nrctuten
fm gnaturā dei. dehāta. sozmgs
end essentiales m mā prodiuce
no pnt. si applicando actiua
passiuis. zor dispositue. Vlo ni
si auctor natiē naturā pt mu
tare m essentia. per orōes tis et
mi oratoris cpti et sanctoz. qui
per angelos et sanctos mira ha
fiant. sic petrus m samaria cham
di. et resuscitat eos habite. Actū
m et xx. Vel aliqua fiunt supza
naturā. qd nā no pt m ipm o
pus substantiā facti. ut p
ginem parze. mortui suscitato
dmino magis. aliqua fiunt pter
naturā. qz naturā pt m sbam
facti. sz no m ctrariā sicut
q̄ virga tot locusta. rana
rubi. et serpentiū degypto. p mo

sen tam subito. sz qualitatē qui
tatibus aut tempis nrctstantiā.
Cruedam gtra nām. qz nā pt
monet m cōiā ut astensio gra
ius surgam. De primo est statio fa
libet retrores. et obtenebza
ut scripture testant. Josue xpc
ezethie regis. Et xx. Quidecid
pitate tez tendi seu cogendi
demones non cadit m aliquid
creaturā. nisi m deū aut m
angelos bonos aut homibus
nrctute dmā. Pz dct ppo per
dictū dei. Job xli. Vlo est pitas
super terrā. que ei cōparetur
qui ait. Quis deterrorē
regitur pez spm iustū. Etiam
quia spualis creatura. prin
cipalis corporali creaturē nobili
tate. et dignitate. ut potestate.
nisi tez creator nrctute dīna
rū. ont. xpo. et luce xx. Cūq; ait
xp discipulis dedit illis cōc
tutē et potestatem super omnia
demonia. Hinc legimus curas
rent. et mirabilia. in nōe mo
demonia eiecisse. Ex q̄ sequit
q̄ nec pez herbas aut lapides
aut carbones figuras aut verba
vel prolationes. aut p alia
possunt cogi ut veniat aut de
responsa. sz q̄ ad talia zocati
cerunt aut dant responsa. pe
limitacie fiunt ad ipsos. de
cipiendos. Vid videndo. qui. q̄
quizato zeb demonū sunt homes
mi sceri. bestiales. et ebraosi. et
qui grabmaz ir et mule vite
cū tis m effectu. Sz hoc genꝰ
demonū non erat. n. i. ozac
et veterno. Vid augt xxi. de
ciuitate dei. Illi mīt homes
demones pez creaturas quas
non ppo fz deus condidit. de
lectabiliby pro sua diuersitate
diuersis. no ut malis cibis
fz ut spūs signos. Varia gna

lapidū herbarū lignoꝝ aliud
ratiōnīd vtrūq; ꝑz vtrq; hoꝝ
v. licet q̄ inuocatōne demones per mrimentū com
pelleꝛe ad hoc vt ſit thc q. xp̄c q
ad mzandi modū vza ē per
modū deprecationis uel mgu
tionis ad reuerentiā alicui ſanctī
et hoc mō non licet demones ad
uzare quia hoc pertinet ad
quādam benuolentiā et ami
citiā quę non eſt habenda ad demo
nes. Alia eſt adiuratio p modū
compulſionis et illa aliquo
eſt licita aliquo mō illicita. De
mones enī in natura huius vite
nobis aduerſant. nō aut̄ cohabi
tus diſpoſitionē mē ſubdunt. ſi
diſpoſitionē diuinā et angelorū ſcōꝝ
ſicut quidā dicit libꝰ de tribꝰ
poſſibꝰ ergo demones adiu
rando per virtutē diuinā nos
tamen quā minimos repellē nemo
bis ſpūalit̄ uel corporaliter nocere
ant̄ ſicut dicit̄ ihc xp̄c ego dedi
vobis potēſtatem calcandi ſup̄ ſer
pentes et ſcorpiones et ſuper oēm
virtutē inimici et nichil vobis
nocebit. Non tamē licitū eſt eos
adiurare ad aliq̄d ab eis addiſce
dum vel etiā ad aliquid ab eis
abſtinendū ſicut hoc pertinet
ad aliquā ſeruitutē vel p̄dilā
tionē dum tamen aliq̄n
ſanctī aliquos effectus demō
operatos vtunt̄ ſicut le. de beato
Iacobo q̄ per demones fecit ſer
monē ad ſe adduci. Nigromā
tici vtunt̄ inuocationibꝰ demō
ad aliq̄d addiſcendū uel adipiſ
cendū. q̄d omnio illicitū. Indi
gnat ſuper id obſtinatiſſime et exi
de homine. Salutifer hic nob
dogma datur ne credamus de
monibus quātumcūq; demōſtrā
ant veritatē. Sub eodē etiā errore
habet ut per p̄ſtigias in ſanctis

baptiſandi p̄ceptū exorciſentur
vbi tria quidā demones et
expulſiones ut exeant et p ex
orciſtas qui ſint ad hoc ordina
ti. et aqua benedicta et ſal be
nedictꝰ diebus ad repellendū
demonū p̄tātem. Licet in ſcīp
ſa in omnibꝰ quidē orationibꝰ
optatus effectus q̄ demones
obediāt. ſi nec diſcipulis xp̄i
qui tamen acceperāt a xp̄o po
teſtatē huius rei. Cuius cauſa ē q̄
requirit̄ ad quārtē diſpoſi
tio ſm̄ q̄ xp̄c dicit diſcipꝰ que
rentibꝰ. cur nō potuerūt eicere
demonē hoc genꝰ demonioꝝ
non eicit̄ niſi in oratione et ieiu
nio. Vnde raro ex permiſſione agit̄
demones p̄ hominē nostris
temporibus eiectos. ꝑp̄r indiſ
poſitos et indignitatem. Per
ſanctos vero p̄ verba ſpūs
ſc̄i et alios ſanctos quidā plu
res ſecūm eiectos. Quod hoc
procedit ex occulto dei iudi
cio quia liberandi nō eſt digna
liberare et amplius meretur
punirī. Eiuſmodi adiuratō
que ſit per nominales creaturas
dupl̄ ſit. Vno per modū depre
cationis ad deū directe. quod
pertinet ad eos qui miracula
diuina operāt̄ ſicut dictū eſt. Alio mo
per modū expulſionis. que re
fertur ad demonē. qui p̄ nomi
nationē nominabilium
huius creaturis. Et talis modꝰ
iurandi pertinet ad exorciſtas per
quos demonū p̄tātes
excludit̄ ab irrationabilibꝰ
creaturis et talis modꝰ iurandi
pertinet ad exorciſtas per quē
demonū p̄tātes excludit̄ ab ir
rationabilibꝰ creaturis et illi
modi non indicunt̄ illiciti ꝑp̄
noſtrā infirmitatē et vtilitatē
bona intentionis. Adhuc aut

demones ab eis auxiliū im
plorando non licet. Vñ legit
ꝙ apls Symon et nūq̄s fratres
dicunt admirasse draconem.
et eis ptepisse ut m deserto
lorum desertorum. Sed dicit
thom. 2a 2æ q. xc art. 4m. admi
rando quia quibusdā ad neces
nalem creaturā pt intelligi
dnt. Vno mō ut admiratio re
feratur ad creaturā necessarie
fm se. tūc admirando est ea admira
re. quia nō intelligit causa ut in
serpentibus. Alio mō ut refert
admiratio ad eū a quo necessa
creatā regit. mō sic ad deū. ꝙ
dispositione omnia manent. sic
go per modū deprecationis ad
deū dicta est. et per modū re
pulsionis ad diabolū. qui per
missione dei aliquā ne
cessarias creaturas ad no
cendū hominibus. nō tamē cau
gratuitā. peccato. qui ex curiositate
et sine necessitate aut utilitate re
quirades fuit sup̄ creaturas.
quia cōtra dei mandatū ꝓceptū no
respicias nomē dei tui. dicitur
sed magis quia serpentes. dicit ꝙ
de serpentibus et aliis animalibus ne
cessariis sibi pnt se excu
dit. speculari aliq̄ de hīs nec
dicit cōsequi inutile. ppter causas
nostendis in machinationibus
demoniū. qui in serpentibus plura
operantur. ut in primo serpente d
paradiso. Non est dubium demo
nes posse in quibusq̄ re corporali
habitare deo permittente. sicut
ex pozel ex enam. et lupis. ꝛc
et per ra hominū nocē. sicut ter
alie bestie facta mirabilia p demo
nes intelligunt. cū careant ratione
si per demones eas appellatas
ipe fecerit. ut in primo serpente
qui ad eum sequebat. 2 asina
balaam. ꝓpriis uocib⁹ nō intel
lexerunt. quia in talibus et similī
bus licet sint uoces nāe significa
tiue. ut latratus canis. gemitus
mitrmozum. sibilus serpentum.
non tamen sunt in eis ad hoc
placitū significantes. ex pcipi
talte a se. fiat per demones per
mitti possint formari. Deo di
cunq̄ ex pria dicit. ꝙ omnibus
a natiuitate surdis erat. est mutis
quia nō pt percipe auditu uo
ces significatiuas ad placitū
institutis. Cui ut per istas be
stias aliquid creature alterius
gratie. quod naturaliter cōtin
git. ut loquentes obstupuerūt
immūdi. insolito homines. aut ab
talium. ut ꝙ aut virtute dmoū
fiat per ministerium angelorum
bonorum. ut in asina balaam.
aut per sanctorum nos ad diuina
tiones dei. et per oracula uti
de ꝓpheta circa sanctū. qui de in
dea venerat. ad corripiendū
regem ieroboam. quē cū sic
audisset. post stetit et custodiuit
tam corpus ꝓphete quā asinā.
ut comedit de eis. 3 Reg xiij.
hoc dicit ostendit creature demoniū
talia per bestias fieri. ut in lu
pis et serpentibus. qui cū mul
tationes fiunt super eos. quid
autem ad terrā cōpimunt.
aliā causā obstruunt. ne audi
ant voces incantantis. ꝓut dicit
aug. sup psalmū lvij. exponens
illa verba. Furor illis sm
similitudinē serpentis. sicut as
pidis surde et obturantis aures
suas. ne audiat voces incanta
tis. et sagi. punctū sm ꝓ serpe
tem non ꝓpria nāli virtute q̄
nō intelligit verba incantat

sed aliquo istorum modorum in dis
torum aut in tute dei sacro
rum prolatorum qui est vis sacra
deus in baptismo in ostractione eius
et aliis sacramentis tribuit virtu
tes aquas et hoc a deo fit per
vim dicit sanctus tho. 2a 2e q. xcvi
artm in solutione 2. arg. q. m d
tantarum in serpentum uel quo
rumlibet animalium si respectus
illum habeat ad sacra uerba et
ad virtutem diuinam non erit
illicitum talia facere. si tm utilitas
aut necessitas requirat. et ple
rumque tales incantationes hmt
illicitas observantias et per ge
nes societatis effectum principium in
serpentibus quia serpens erat
primum instrumentum demonis ad
fallendum hominem. unde augt. et
ubi supra. non laudatur res quod
cumlibet dicta similitudo in scri
ptura. si tm ad similitudo trahit.
quasi dicat incantatio spiritui
non est ita licita. licet scriptura scie
nanter similitudine. et ideo laudat
quod illa similitudo pretendit
si prudenter. ut de magno indice
in esaiam. et de villico iniquitatis.
et fateor me vidisse homines ty
tantes serpentes manibus et cir
cudentes ad eius nimium et rutilos
ecce detrahentes sine notumento
et mirati sum de eius puto aliquo
istorum tremuisse causa. cuius
per demonem hoc fieri ut se
alicui forte putato demonstret.
et homines decipiat. et sic vita
sacra adit et serpentes fouet.
ut per eos hominibus notum valeat
et hoc attingat sectori hominum
salutem inducto timore quod pa
ratus sum sp. auscultare. xii
decima et quo sequitur aliud ppo.
Ruspende diuina verba ad col
lum aut sicut portenda alia et literas

aliqua illicita sunt et reliquias
sanctorum. Pis aut ppo per sanctum
tho 2a 2e q. xcvi artm 3m vbi dis
tinguit et dicit. In omnibus in
cantationibus uel scripturis
aut reliquiis suspensis aut de
portatis duo animaduertenda videnti.
primo quidem sit quod profertur et scribitur aut portatur. quia si ibi ali
quid pertinens ad inuocationem
demonum manifestum est quod sit
strictissime illicitum est tamen
si quis timeat aliquem nodum ne sub
illis aliqua illicitum lateat. ut
aut scriptum ut notum ebrayce. Et
etiam tamen ne aliqua falsitas
timeatur quod deus non est testis
falsitatis. Ito tamen est ne in
verbis sacris timeatur ibi aliqua
turpia. puta tractetur misterium
preter signum crucis aut si species
habeatur in manu scribendi aut
ligandi aut aliqua alia vilitate loci aut temporis que ad
diuinum cultum non pertinet
hoc quod sunt superstitiosa. Alias
aut est licitum si tm signo cru
cis et pri mi aut eorum expressi
aut symboli. prout habetur in
decreto xxvi q. Ito licuit expressum
nus fr. net in collectionibus huiusmodi
bazed que medicinales sunt
aliquas observationes aut mira
tiones licet attendere. nisi tm
ad symbolo diuino aut ordo de
mentia ut tm deus honoretur
sic sanctorum reliquias licitum
est portare simul ad honorem dei
et sanctorum absque cautela stulti
no attendendo nas tridentinare
aut signatis aut characteribus. Et
sic doctores sti. Io. Crisostomus loquitur de
testando et prohibendo et alii
Rillo sequitur quod verba ad curan
dum infirmitates uel ad bene
dicendum audita. ne a lupis co

medicinaz aut a ꝛezmibus rodatur. aut ad sanguinez vlnezis aut telezis extractoz aut ad sanguis fluenꝫ ꝛestrictoz. si per orez aut per medicinaz. penitꝫ sunt in efficacia ꝛ ꝛema. sicut et herbe ꝛ lapides. nd in se nō habeat vim tutem ad tales effectus. nisi forte ex merito nāli. nd hoc nō legimus per sanctos factū esse. igit ex hmōi na nel ꝺyabolica fictione hoc debet ꝛeꝺi. sicut nd aliq ali factū est. ut in effectu scripturus est. si forte nel in forte. ꝑgnō. nd homēs incepezunt hmōi observationibus homēs implicari. multa ꝑ in hmōi observationibus eligenꝫ per deprecationes de per hmōi. ut his observationibus homēs implicati. curiosiores fierent. ꝛ se magis in seruitutem multiplicibus laqueis per manerent. error ut augꝰ dicit 2o de doctrina xpiana. ꝙ ad pacta nd demonibus minime pertinet. nullia quidem observationū ꝙ puta si membrū ad quod faciendū. si mutū cuiꝰ ambulantibus amittat. lapis aut talis aut quez medicus miscuit. licet talia ꝛeꝺeāt nd aliq domū suā aliquis intret. ꝛedire ad lectū si se calcet. si mutauerit. ꝛedire domū si ꝑdidit ꝑtendens offenderit nd reste a seruis ꝛodit. plures meze superstitiosi mali futura quod ꝑ ꝺampnū doleze. et si monachus aut clericus occurrat venatoribus. putat mala futura superuenturā. aut lepus per nāle sta et similia sint que ad religionē ydolatrie. nd nō habeant in se tantas nales tale effectum. Nec sunt signa a deo institui. nec intradicta ex auctoritate diuina. si sint ex cōmunitate humana. ꝛeꝺeāt demonū malicia qui intuitū animas hoīm hmōi cōmunitatibus implicare. sicut aut ad observantiā auguria. et quidam dies fausti aut infausti. sic quidam de anno forte nd ridet quidā. de quo paulo ad galatas. quarto dies observatis. et menses. et tempora. et annos. timeo ne forte sine causa laborauerim in vobis. et illa pertinent ad damnationē que fit per astrologiam que diuisionem dierum et in talibus et similibus contentionibus. malignis ꝛationibus. aut quedam etiā ꝛationabiles suspitiones. aut quedam etiā ꝛationabiles maxime ad sanctitatē pertinentia administrant. et obsecrationes audiri stupendas per nominatorē xpi per viscera misericordie dei per sanguinem sudore. per viscera misericordie dei per velamen xpi. aut quod apponit eam euangelium in principio erat verbum et cetera et nd tot patet nr. fuit ad fugiendū latens venenum dicens ꝙ dyabolo nullo modo potest patri ista scripturarum verba. sic quod ista fiunt ut ad ydolatriam trahant. Unde augustinus dicit in libro de doctrina xpiana et habet in ratione xxxi causa. Quando est actus ut demones placidi pitatem et misericordiam remittere. et ipsum deum nd infirmitatem reddere. et quidem ad morbidum reddere. et quidem ad molestiam. Quod molestiam suadet. De quorum morbis tecti sunt ꝙ sunt ecclesiastica suadentibus assensum. Ecce decima quarta. Licet cooperatio demonum nunquam quo ad substantiam et misericordiam nd homines ꝙ aliud fieri potest. tamen in hoc inuocatio implorationis aut assistentia eorum ad aliquos effectus. prima ꝑs patet quia potest quidem et quia licitum mutare in hominibus. Quod sequitur ibi sanitas aut infirmitas nd et media per herbas hoc fiere potest. et potest homines torquere

13

et ab afflictione effare. quasi cor
tur dicent. Sanare. sicut le. i vita
sancti bartholomei de astaroth
demone. Ad hoc veritate tem
probandam narrat augs. li. pmo
de ciuitate dei. hinc hysto
riam. Cum quidam romanus titus
latinus. pfamiliaris. an dictu est
in sompnis ut moneret senatu
romanos. ut ludos tuspissimos. ab
olerem. mlm. sos reuocarent.
Ille vero missa no fiunt. Quasi face
sed distulit. Tercia nocte. Cum in sompnis
seuerus moneare visus est. quo
negligente filius sius de domo
amisit. Qua nocte dictu. Et ei ip
maior pena ei imminet si no mo
naret. Cui adhuc differret horri
bilem modit morbi. Ille vo hor
tantes ad consilium amittit. nisi
multos cum senatu deportatos. ad sena
tu reuocet mediante. Exposita
q. sompnio mox recepit sanita
et pedibus ppriis ad ppria rime
ant. Tanto stupefacta miraculo
senatus. quadruplicia petunia re
stituit ludis exercitabilissimis. mstra
tare. Exte optimo demonis nisi
sanitate et mfirmitate. Ideo ea
parte qua est xp. qm no de mpi
mendo sme est hu. xi. Et pau. q
ad uentum xpi ad lethal. To dic
futurum aduentum xpi. Et de
Deo scm sup eo sna. Et mendax
susceptit a demone obsequium. co
mittit se disterminet et pereat mor
et pti. Et pt. Et ca. de ezechia rege
per helyam correpto. Et hic qui
dem dicit. no tm nisi mte mtie
fallendi. Et thesauros occultos no
ignorat qm ex per antixpm re
dunt. mutandi. et furta qui
pdit et furtiue pmutat. qui ex
eo causis sus. qui mortua et fa
et si talia euenire no ro. famili
aritas q. trahenda. Ad dem
nibus. et eorum dicit fides astrono
mie. Deus dicit pr. demonia resiste
ti xpm. obmittere. nec. si pr. credi
mendacium dicenti. quia falsitati tue
credat hu. mi. Videre me q. habe
mq. secreti scripturas. xpm. scilicet
torem. et oraciones salutiferas. et
alia remedia. quibus amodo no
stros uitibus possimq. occurrere. et
illi sic obsequijs demonum uberes
minuere. Verum ydolatrie. et hic
fortes alicui. pro acquirendo tumulo
mas suas deo. tradiderunt. Hinc
accedit. ia. rubrica. Ne detrahatur
hi. mi. de frigidis. et maleficiatis
sup quo etiam doctores. m. thco.
diffuse tractat. sup. mo. sententiam
de mri. momo. qui. etc. demones
tam. mendacium. quam. multiplicare. pro
maleficiatis. ne contemptui. nec. agnosci
aut cognosci. pro. qui. frigidi
tate. qui. dicunt. dimissum. et effemi
natum impotentes. ad coeundum. de
quibus hic volo supersedere. Ceterum
ad. fa. dicunt. demones. ut dis
cordiam. seminent. et. tranquillitatem
fundamentum. qui. petat. homo. deo
usta. permittat. Fingunt. mendacium. qui
demones. pro. facere. ipse. et. multos
et. petule. per. herbas. et. portos
usta. facere. struc. et. tales. pereunt
mortem. finem. miraculi. et. si. to. incepto. seu
fectus. est. vanitatem. in. visu. et. per
portos. et. alium. ad. natum
tate. mortem. quia. non. dubium
qui. talia. faciebat. et. agas. quia. illud
est. hominem. da. et. vere. Et. mlti
hodie. Et. per. Et. ad. ex. literam. de
homine. Et. terminum. arta. qui. ex
pti. qui. sequit. qui. obseruandi
quo. ad. status. acquirendi. ad. de
mibus. que. Et. ars. notoria. est. il
licita. no. repudianda. sunt. Licet
qui. probet. per. sthm. Et. et. vere
dit. quia. licet. ars. illi. quibus
dam. ad. scientiam. acquirendam.
que. sint. se. no. hui. virtute. tam
sandi. sicut. inspectio. qui.

rundi figuratu et plante, quo
cuiusd ignotor verborū et alijs
hmoī. que no sunt cause sanitat
si sut queda signa no a deo in
stituta. ut signa sacramentalia. no
sunt superstitiosa. et per que pet
tinentia ad pacta significatiua
cū demonibus placitū et q̄ fe de
cauta. Item quia ista ars notoria
non nisi acquisitionē frētē
per modū h mod tacitū. sc̄z
ad inuocandū aut adiurandū et
ideo est inefficax. et experta ista
a demonibus per figuras et
caracteres et signa nō pertinētia
Certū est aut. q̄ salomon deg
dit sapiā. iij. Reg. iij. et aplis
lii xxj. Ego dabo vobis os et
sapiētiā cui no poterūt resistere
et cōfundet omes aduersarij. vel
et illud fit per spm̄ sanctū. Cor
xij. Alij dat sermo sapie alij
sermo scie etc. Et hoc fit per illu
minatoꝝ intellectus et p nouas
speciū infusionē. que p demones
fieri nō. pnt ut prius dictū e. Item
nullus nouā qua per demones
sciā acquisiuit. Legimus etc̄ hebr
reos in babilonia prepisse
a deo scientiā et disciplinā in
omī libro et sapiā. qui abstinue
runt no fm̄ vanā observantiam
artis notorie. sz fm̄ auctoritatē legis
dūe. Discipuli aut artis notorie
ieunia et abstinentias supstitio
sas exercent. Sapiā etc̄ et scia
a spū sancto data est de vtilibꝫ
ad dei honorē et proximoꝝ salu
tem spectantibꝫ. nichil in aplis. pnt
tamen demones expelli alicui ve
per arreptitios et obsessos mone
do ligaturas corū. sic 7 in ydolis fit
hoc no e per artē notoriā. Item
7 per oīa illiteratoꝝ et laycoꝝ audiui
sut ligaturas latina lectura. que tn
isti obsessi no intelligē se scire
re. sante demone per eos loquente.
sicut dictū est de asina balaā
per quā ab sanctus angelus lo
quebat. Nec tn̄ diffitendū q̄
demones in hereticis et precipis
seu arreptitiis multa pnt ex na
tura fantastica. et subtiliori calo
re. quod in simbis et homis fre
nalem q̄sentiendi quia spes in
fantasia existentes pnt ad mot
riam reducere et grauare. et sub
tilius quod alias ho sua ppria
virtute posset facere. et audacia
pnt dimittere et timore excludere.
Vn̄ guillelmus parisiensis dicit q̄ in
nullo peccato homo dat magis
diabolo quā in hereſi. quia to
talit̄ mētē excludit. Item videt
q̄ demō compellit hereticos
ut ad ignes audent et q̄ndoq̄
cruciatus et q̄ spūs sanctus in fi
delibus operatur ut gaudeāt pati
pro fide ad supplicia. hoc facit
malignus spūs in membris suis
Vnde Aug. maxima fortitudo
est in arreptitiis ut etc̄ catheras
ferreas rumpat et vno a mul
tis teneri. pnt. no virtute ppria
sz demonis auxilio. Et lege in spe
culo historiali q̄ quidā hosti fi
dei tanta eloquentiā verboꝝ et
subtilitate sciā cōtra fideles dis
putabat. q̄ nullus eū vincere
posset. Donec vnus simplex di
uina virtute verbis simplici
bus quasi eū etc̄ in q̄busdā
filius superbie abiecta virtute
humilitatis reperit tanta dissolu
ta. dimittens ppō sensum. ut mi
me patiant se vinci etiā a se
maioribꝫ et magis vmis applica
tis. nō in dictis suis amatores ve
ritatis sz presumptuose sed corde
mali aliquid dictis reprobate
singulares videri volunt

cōtra sacrificus superbos à spūs
alijs volūt singulares videri

pertinentia et contentos sua
dicta defendentes fm̄ terrā hoc
se sapientes arbitrantes si alīs
detrahant Sicut n. adnexatus
mō dyabolus creauit quezenbep
deuozet. sic tale membrū dya
boli aut creauit alioz dicta et
facta. ut eos reprehendit z mīst
dyabolo assimilatur. Qui tame
essent tales ad hoc ex rarītate
stemo fur dicit. ut cozbid
agnoscentes suū stercorare nō
dubitarent. Vtilioz end est
hūdis ignozare. quid superbi
stra. qm̄ fm̄ sanctū iacobū non
est ista strā de suis defendes
si terrend malis dyabolū z de
mo hoc dicere mi valet sufficit.
obi zelus et contentio et omne
opus prauū Et p̄uidit dicā
Qz si zelū amarū habetis et cō
tentiones sunt in cozdibus vestris
nolite gloriari z mendaces es
adnexus veritati. Quid aut
vera sapia Qz cognosci subm
fecit. Hec aut descensio est sapi
entia. p̄mū quidē pudica est.
deīn pacifica. modesta. suadi
bilis bonis assentiens. plena mia
et fructibus bonis z̄c. Ja. iij Qz
si in talibus sola veritatē aggre
dio querit. et nō magnū mō
dum suscipit. quib̄ pro re
prehendēdis. primo vē laudandis re
spondeo. Cognosci tū vanitas sīm
contradictione alterius. sine gen
none et fidelitate. alīs sal
na veritatis acquisita. sicut
vā campana per malleū in
sono altitudē et depictura est
dubiū agnoscere Qz intendēdo
oppō Dūnatos ut qui in malo
accepit semp̄ et pctm̄ mortale
ptz ex lege moysi Deut. x
Caue ne p̄mitatis vetus abhoīa
tionēs gentiū. ne inueniā ibi

qui lustret filiū suū aut filiā
ducens per ignē aut qui ario
los sāstitē. et obseruet sopīna
aut augurīa. ne sit maleficus.
ne incantator. ne pythones cō
sulat. ne Dūnos et querat a
mortuis veritatē. subdēdū est
abhominatur dns Et fm̄ sanctū
thō nōie dūnatoris intellīt
quēdā p̄nūciatiuū futuroz
non p omnē p̄nūciatiū futurū
esset prohibitū. quia et astronomi
eclipses p̄nūciat ex motu pla
narū tū quia ex causis cer
tis ad certū effectū p̄oducit
suos effectus nō ex necitē et
semp̄ fs̄ ut m pluribus. raro
tū deficiunt et tales p̄nūcia
ri ex querētia sp̄ medici sūt
tales aut cōfirmatiues et aspe
ctus planetas etc. Alie nō cau
se se hūt ad certitudinē ut in po
tentijs rationabilibus. q̄ sūt
ad oppīta ex ix methaū n̄ ma
gis ad vnā partē se habēt q̄ād
ad aliā. et illa a deo solo pre
nosci pūt. qui ordinauit in sua
eternitate videt. Jhū xpūm xp̄i
anitatē que futura sunt et
futurum. qui dn̄s est omnīm tū
quo talia se p̄nosse p̄supponit
qd̄ dei est sibi assumpsit. Qui
finaliter Dūnum q̄ deo plem
derunt. Simulant end se ple
nos Dūnum te astuta quadā
fraudolentia. ex hoc hominēs
futura querere. Et reuelare
end Dūnum futura p̄dicere
non ppe dictū Dūnatoris te nu
no ipse Dūnat. 1. qd̄ dūnum
est factū fs̄ magis z qd̄ dam
num est susceptū. Et tales Dū
natores dyabolē et artes magi
ce frequentes fuerūt per certu
los insipientes. ut dicit Porphy
rius. ip̄ pene omnes religiōs
ydolatrie inuenit et adhuc

ꝺre mulieribꝫ nō p
mitt⁹ dorè in carta

promouere non cessat amicis
i retulazit fatuitas ꝺn̄i pau
lus prohibet mulieꝫ dotezze
et loqui in ecclīa. quia facilio
ꝛes impressiones sunt ꝑtez mol
litem complexionis. et mmq
vigent in cazde et intelligen
cia dei et bonꝰ angeli sp ꝛi
spe vnazit mḋm mulieꝛdle
quntuz apparuisse. utz in admc
cationem matrimonii. ꝛchazie. ma
nie. Amelie. Rebecce. in spe
mulieꝛd utz in cetis patrib.
et demones plus mulieꝛibꝫ
apparent. quod vnicuiz. mꝛ
ore. pleriꝰ. tu demon apparet
prohibile. tonitrus. passione
vpd. et m cui similit. ꝛtrad. ꝙ
mulieres sunt pessime fine in su
is sermonibus. ut ptz in reton
sulatore. absolomis. ad quod
ꝛsp. ꝛem. quod est persuasibiles
et mutabiles ꝑpt mollitiem
mentis. ideo leuiter credunt. quod
ꝛeꝛo multiplices diminutiones
spes. in quibꝫ demones tractati
solent predicꝛe futura. alij p
stigiosis quibusdam apparitio
bus se audire et aspectum ho
minum ingentes. et hec species
vocat⁹ prestigium. quia oculi
et sensus hom̄ pertinaciter
quiz per somnia. et hec vocat⁹
diminutio sompniozum. quiz per
mortuoꝛ aliquoꝛd apparitioꝛ
nel somnioꝛ. et hec vocat⁹ ni
gromantia. vt ingred eund gre
ce mortuoꝝ mantia. diuinatio
interpretat⁹. qua quibusdam
ꝓtractationibꝫ adhibitis sagine
me resuscitati mortui diui
nare. et ad interrogata respon
dere. quiz vo futura ꝓnosticari
per homines vanos. ut in astrep
tionibꝰ et hec est diuinatio ꝑ
philtones ut dicit ꝟ. quia phi

dyspendiꝫ diuinō
nōm

tones a philton apollinis sint dic
tus. qui diuinos esse auctor diuina
dicit. quiz vero per figuras vel
signa que in rebus naturalibus ap
parent. que quide si apparent d
aliquo de pore terrestri scilicet
ferro aut lapide polito vocat⁹
geomantia. Si aut in aqua ydo
mantia. Si in aere aeromantia
in igne pyromantia. Si aut in
exterioribus animalium vinolatio. ad
mantis demonia vocat⁹ auruspi
cium. Si ex situ et motu stellarum
vocat⁹ astrologia. qui et geoman
tici dicunt⁹. Si per somnia et mo
tus animi seu quorundam alius
sine per sternutationes hominum vel
membroꝝ saltus. hoc ꝓprie per
tinent ad augurium. qd dicit⁹
a garritu auium. sed auruspicium
ab inspectione exterioꝝ. Si vero p
verba hominum aliquis futura in
tendit pnoscere. hec vocat⁹ omen
sum maleficium. et dicit⁹ omnium
observatio. vnde dicit in libro ethi
ca xx. attendendum hoc pro om
ne. idest pro bona fortuna
Item considerandum ex manibus
dicit⁹ chiromantia. a chiros q d
manus. Onimantia vero ex q
busdam figuris in spatulis alicui
animalis apparentibus dicit⁹ spatula
matia. Diuinatio vo q per
punctum aut per tractum punctoꝝ
fit vocat⁹ geomantia. sine p con
sideratiõem figuraꝝ que fiunt
aut ex pluuio liquefacto in
aquam projecto. vel terra. sine
ex cretulis scriptis et in occulto
repositis. dum considerat⁹ qualitas
astrorum. vel ex festucis nec
qualibꝫ ꝓpositis. quibus maiora
vel minora attingat. vel ex tra
ctoꝝ pulueꝝ projectoꝝ quibus plura pue
ri pingunt. vel ex dispositione
rationis⁹ quid apparuerit libri ornā
nat. que oia non sorte sunt

Et licet scriptura hic a per mulie
rem phitonissam dicat resuscitasse
samuelem ppheta[m] ⁊ Et xxxvmo
tamen ideo licet ostendere phitonem
sed ut dicit Aug⁹ ad simplicium
non est absurdum dicere aliqua
dispensatione factum fuisse permissu
ut no[n] mediante arte magica ul'
potestis. Dispensatione occulta
que phitonissam et samuelem
latebat. se ostendēt spūs nisus
aspectibus regis. Anima eni[m] sua
pertransiit. Vel dicendum no[n] vī
spūs sanctus a regione sua ex
tractus. aliq' fantasma et illu
sio ymaginaria dyabol' machi
nacione factum quod scriptura
samuele appellat. sicut solent yma
gines dicere suam non[n]ullis appel
lari. Nec pro nulla tam parvali
utilitate d⁹ deperire salus ani
me. que pereat in diuinatione mali
demoni. sicut per furti mine
rionem. sine alio quocūq; modo esset
per thesaurū mercēd⁹. ut de ne
cessario dicitur. aut certe finidente[m] ms[ti]
stare fieri diuina revelatione.
Ad no[n] sint faciendi mala. ut
veniat bona. et deus falsitate ⁊
deceptōe demoni no[n] imputet.
sicut mer⁹ suo mendacio. Ad 2m
positum. Dicendum q[uo]d stellarū
effectus per astra stellas et eius
sum planetarū. seu motu corpo
rū celestiū alii est licitus alii illi
citus. hic est sua sententia tho[mas] 2a
2e q. xcvo art. v. Et probat. q[uo]d d
lus effectibus que de mutatione
eo causis inferiorū euenire. ut per
astronomos eclipses p̄nosticā.
et hoc licitū est. et huius quā se
mutatio secundū quā eius causa
est. In alijs vero contingentibus
ad vtrumlibet. vbi p̄t fieri et no
fieri. ut in entibus per artem
no[n] p̄t certa fieri prognostica fu
turorū. ex inspectione astrorū.
Nec corpora celestia p̄ma agere
in liberum arbitrium directe impri
mendo aliquid in intellectu non
sit actus corporis organici. p̄ma
corpora celestia ad hoc disponere
inclinando. mutando imprimit
in corpus humanum et p̄ ea in
ferioribus sensibus. que sunt actus
corporales aliquo organo. que inclinat
ad humanos actus. Anima tamen
rationalis sensitiue obediunt rationi ut
in 3o de aiā et primo ethicorum
nullus extra hoc liberum arbitrium com
prehendit. non inclinatur corpori
celesti homo p̄t per vasos opti
ci. Si quis vero considerando in
corpora celestia ad prognosticandū fu
turos casuales vel fortuitos eius
tus aut ecē ad cognoscendū per
certitudinē futura opa hominū
procedūt hoc ex falsa et vana
opinione. et operatio demonis se i
miscet. ideo erit superstitiosa et om
nino illicita. Si vero ex quibus
ego considerando astrorū ad p̄
gnosticandū futa que ex celes
tibus corporibus causant. sic sa
pientes primitus non erat illicitū
licet spūs fallit ppt' alias cā
currentes causis. sicut et in alijs
rebus inferioribus influunt corpa
celestia. ut in sudatione arundi asi
nina. et made factos muscarū ad
prognosticā pluuie. Et sic ap' as
trologi frequēt vera predictiā
ex consideratione astrorū. hoc ve
nando q[uo]d magis q[uo]d homines que
passiones corporales sequūt. et
ideo actus eorū disponit ut
plurimum sim dispositiones corporū
celestiū. Pauci aut sunt sapientes
qui per vires humanas inclinationes moderati. Ideo vā
predictiā astrologi maxime
in corporibus existentibus. qui depen
dent ex pluralitudine. quia stul
torum infinitus est numerus.

Aliomo ꝓpter demones ꝺ dubitantes qđ augr ꝯ sup gen ffiri tendū est qđ a mathematicis ꝓdicunt quedam mstrua actus tissimo dari que mestrues hūd ne mentes patiuntur quod tm nō sit ad decipiendos hoīes fit spūdum dmōzem et seductorem operario est quibus quedā vera de rebus temporalibus nos se permittunt cui concludit tm bene epūs sine mathes sine quilibet impie detendum dimatorem et maxime qđ dicere tes cauendi sunt ne consortio de moniorum animus decipiat pter to quedā sonetate nereniat Cui dendū tamen est q ꝑ influentia a astrorum corporum celestium o mistionibus et eorum corporibus plures fiunt dispones et mutationes ad qualitates qđ naturales cū nālis causa in talibus sit sopita quas puer sequitur ꝓgt si nō oppestatur sic video in tris et sub terra pluā exhalationes influentias grandi in quo loco quod mās ut aurum plumbum argentum sulphur cerussa vinum tritum et alia in quibus loris tra plā quedam alia et diuturnior mansionis esse homines in quo loco quod in alio quod dicit phūs cōmentator qđ bonum erat mutabilis sit tali mistura oriendi parentes ꝓpter nimis longum etatem ex influentia celestium in tali loco deo disponente et mutationem possunt corpora celestia agere in corporibus hominum et sensibus non tamen ex necessitate ex qua necessitate agit in elementis si non supponeret ad impedimentum ex mistione vel tribus nō augur ex necessitate quia dicit astrologus quilibet sapiens dominabitur astris mo quia deo omnia subiacent passionibus naturalibus erūd dispono celestium corporum semper eodem modo agit in rebus inferioribus ex diuersis qualitatibus et circumstantiis sicut dispositiones eorum variant effectus ex sol no eundem hō in diuersa effundit quę hō in ethiopia pauca grossi nes matie frigiditas caliditas et alia dispositio impedire ꝑ celestis corporum effectum ex uti omnes humane aut dispositiones artium astrologorum subdite de necessitate ex quod theologus fatum solet multipliciter ut vi quod fm grecos in omnia diei ephie si quis sibi signum libre nascetur trabisete offirmū scorpionē aut sub aquario pistatorem offirmū tenens quod fm grecos omne est magnum quod ordinatio humanorum actuum quorum pdm est voluntas soli deo attribuun dum unde quod dicunt prouidentie sidentur non astrologorum celestium De quo fato tho tractat i. pte q. cxvi. Hoc. Dicunt fatum et deum consolatorem. Est mihi deus rebus mobilibus dispositio per quam prouidentia suis ordinibus necessitat ordinibus licet in malo aliqui solent hoc nomine vti. ō prohibetur ne hoc nomine credenda mur fm augr de tribus deorum

Decima septima ꝓpō Demonstratio nes futurorum eventuum ex garrulitate auium aut diuinatione ex euisp alio esse licitum vel illicitum et hoc queratur augurium quod in solet in malo accipi quod dr deut xviii nō numerabit in te qui observet augurium Probatur hoc ꝓpō quo ad primum patet quia olim tales garritus auium effectus aliquos causabant que etiam sunt causantes nec prognostice

tes futuros effectus eueto. Cui
aut operationi brutoꝝ nãlud
est instinctu quodam quo mo
ueantur in modũ nãe. no end
hunt dominũ sui actꝰ. Bruta
alia nõ quit misi potentia
sensitiua? Cui omnes potentie
sue actus corpozalium organoz
qui subiacet disposito gmentiũ
corpoz. et p̃mo dr alit. celestiũ
et aeriũ gmentũ ex quib̃ proue
nunt futuri eueptus. sicut simi
mutationes que fiunt p̃ pluuias
uentos. et p̃nt esse signa futo
ꝝ euentuũ per instinctũ nã
lem ad ea que intra eozũ simi
tudinẽ ut cometaꝝ coruscatio qñ
sentit pluuiã supeuenire
que de eis couenes. et ingulio
nũ instinctu illi causant. ex ra
spuatus. ex deo uti in rotunda
sup xpm in baptismo descendẽ
te. et in corno qm pauit elyã
in rotundo qui erat iordã de uen
tre suo ad aridam. et ille simi
liter p̃ nostri tradens. sic ex istinctu
nãli talia signa et effectus.
uel ex diuino instinctu. Quo
ad q̃rtã partẽ p̃tis. p̃o. q. q̃ntũ
huiusmodi operationes brutoꝝ sunt p̃
instinctũ demonũ ad applicandũ
animas damnãdas omnino
ut credit̃ in illis esse aliquod
diuinum. et homo rem̃ brutis et
fides eis adhibenda. et minus
per hoc fides adderet. multi
errores per hoc sunt p̃ retu
lati et alios fatuos. Et eadẽ ro
sunt. vi̇ esse de alijs hmõi. Et
de omnibus. Ad. vi. dicendũ
quod de videntibus significare
ad illa nõ subdunt̃. Dispositiones
stellarũ disponunt. tñ q̃ntũ sũt
diuinũ p̃uidentiã. et signo
rantibus hominibus. q. aliquid
futurũ inde p̃uenerit. sic legi
in vita beati gregorii q. per sillen
tium fuit sup libro quẽ legebat
rogauit nõ esse dei voluntate
ut se ad anglos pro eoꝝ conuer
sione diffideret. sed struxit m
lorũ. et mox tres apices sibi p̃
rate erant. ut ad romã reuerte
retur. an p̃ceptũ sui. et hoc misti
cum esse dicunt. Secundo me etiã
audiuisse a quodã fratre et ma
turo corpore. q. cum quodã tpe in
domo sua esset. et faceret quippiã
operis. ut fili. quod ad aures nostre
spiritus ex̃ domini tanta strepi
tum cum rostro ad parietem fecerit
ut diceret famulo suo q. illum
quem oppressit. quin impediret
sibi p̃staret. Cumq. dixit ei fa
mulus. Quid ista aues hodie
tm est. Rabula quasi labore cue
nient vobis optimum non ma
ta euenit. Sed eadẽ die hec re
dum magni regis ni. noti exer
ci p̃uitate. per quas vocabat̃ ad
magna prelatura. Et hoc vi
q. dimo aut demoniaco in
stinctu factum credit̃ tam de hac
quã in interpto. Ita q. dm q.
si omnis hmõi diuinatio exten
datur ultra id ad quod p tm ge
ne p̃m ordinem nature. uel diui
ne prouidentie. suspitiosa e
et illicita. Et si dicat̃ de sito
ioseph qui fratribus suis dixit.
An ignorat q. non sit similis
mus in augurijs indi. stra. geo
xlmy hor p̃m cuius dispositiones
non scio. Respondeo forte hor ad
id quod vulgo de eo opinabat̃
Item vere vm dicit̃ mirabilis in
celo cognouit tempus sue ꝛ
hor dicit. ppter q. nãli instinctu
pũ si quis ex hor. q. vox miluli
fragiliter crocitat. predicit plu
uiã cito esse ventura. Hedera
cel ut dicit̃ iudicia vm. vsq; fiat
omnia ex hor. q. audiunt ra

tatione ꝺompnij et eius mter
pretatioꝝ. Et chezer ꝑug albza
he ḡn xxiij illi trecepezuꝫ ea
pro omne ex ꝺiuina pꝛouide
tia ordinata ad ꝓpꝛiū mſteꝛ
rione et conſolatiꝫ Vetauttem
ꝓpꝛ Prenoſticatio futoꝝ euē
tuū que fit ꝑ ſompnia qnꝝ e
ſuperſtitioſa et illicita. qnꝝ lice
ta. Nam ſi quis ꝛta ſompnijs
ad pꝛognoſtenda futuꝛa ſm q
ſompnia pꝛoueꝛunt ex reuelati
one ꝺiuina ſunt phanio megi
pto ḡn xl et xli Et de ſopno
nabuchodonoſoꝛ ꝺan ij et mi
no erit illicitū uel eſt ex tꝛa nā
li extenſiua uel mixtim ſecta qm
tū ſe ꝑt talis ꝛmetus extende
Si aut homo ꝺiuinaꝛio tra
ſetur ex reuelatoꝛe ꝺemonū
quibus pacta habent ⁊ eo ꝑſi
quia adh⁹ mmoꝛant. vl̄ habita
quia hmoꝺi ꝺiuinaꝛio ep tech²
ad quod no ꝑt ſe extendeꝛe erit
illicita et ſuperſtitioſa. De tra
ſis igit² ſompnioꝝ ſm thō
ſtendū qnꝝ eſt cauſa mtezū
qnꝝ extezuꝫ. Inteꝛ tꝛa ⁊ ꝺuꝝ
ꝺna quide aialis mcp̄m alte
rare hoīs fantaſie mꝺe
mendo. tꝛ que cū cogitaꝝ et
affectus fuit ꝛmoꝛata ꝺ vigi
lando et talis tꝛa ſompniozū no
⁊ cauſa futoꝝ euentuū Et
talia ſompnia ꝑz ꝛtūs ſcḡi
bent ad futuꝛos euentꝰ et ſi ſit
alterutꝝ euentꝰ ad ſompnio
erit caſuale qnꝝ cū tꝛa mi
xtenſiua ſompniozū eſt tꝛpo
ꝛalis Aliꝺ ex diſpoſe exteꝛioꝝ cor
poꝝ fortia² alicuius motus
in fantaſia ꝙmouens talis diſ
poſitionē ſicut ſpꝺ m quo hꝰ
ꝺant frigida humozes otinent
ſompnia q̄ ſit m aqua uel ni
ue/ et ꝑpt̄ hoc medici ꝺnt eſſe
mtendendꝫ ſompnijs. ad tꝛoſſ

tendū hoīs diſpoſ mteꝛioꝛe
Cauſa aut ſom pmoꝝ exteꝛioꝝ
ſitꝰ eſt ꝺuꝝ ſc. Coꝛpoꝛalis et
ſpūalis Coꝛpoꝛalis quidē mcp̄m
ymaginatio ꝺoꝛmientis ꝺmuta²
uel alterare cōtinente. uel ex
impꝛeſſione celeſtiū coꝛpoꝝ. ut
ſic ꝺoꝛmienti aliq̄e fantaſie
appareant conformes celeſtiū
diſpoſitionū Spūalis aut cauſa q̄
q̄ eſt adeo. qui miſteꝛio angeꝛ
loꝝ aliqua hoīb⁹ reuelat
in ſompnijs ſm id ꝙd̄ xpō
quib⁹ fiunt mīſteꝛia ꝓpheta ꝺm
in viſione apparebo ei uel ꝑ
ſompnū loquꝰ ad illū Et q̄nq̄
uero ex parte ꝺemonū aliq̄e
fantaſie ꝺoꝛmienꝭ appꝛehen
ex quibus qnꝝ alicuꝰ futuꝛa
reuelant. hmōi q̄ nō ex hmōi
pacta illicita. Cū i² multe ſint
cauſe ſompniozū et nō ꝑt ꝛta
certa notitia de qualꝫ cauſa
que ſit mteꝛtus eſt an ꝺebeat
eis fides adhibeꝛi. Ihm retu
le m hoꝛ multos errare et er
rare alios facere ner facile ⁊
ꝺeꝛelꝛo eſt. Ihm ſamuel pluꝛ
a ꝺeo tꝛibꝰ vicibꝰ vocatꝰ ꝛtꝛo
fuit anteqū fideꝫ ei adhibita
eſt ¶ ꝑt m Penanona ꝓpꝛ e
Coꝛtibus ꝛtū q̄nꝝ eſt hmōi q̄nꝝ
illicitū hmōi ꝑz ꝑz probat ſcḡ
tho 2ª 2ᵉ q. xcv art 8 ꝺ 3ᵒ Coꝛ
teꝛ ꝓpꝛie ꝺicuntuꝛ ad aliq̄ fit
ut eis euentū aſſiꝺeꝛato aliq̄
ꝛtractū ꝺnotestat. Et ſi q̄ ꝙꝛa²
ꝺubio ſoꝛtiū quid tm ſit exhi
beꝺū ſiue ꝛcō poſſeſſū ſiue
honoꝛ ꝺignitas pena. aut ali
tꝛo aliquid vocatuꝛ ſoꝛs ꝺna
ſoꝛtia Si aut queꝛat² q̄ agere
oꝑteat vꝛa² oſultoꝛia Si q
ꝛat² quid ſit futuꝛū vꝛa² ſoꝛs
ꝺiuinatoꝛia. Artꝰ aut hoīs
qui ꝛequiꝛit² ad ſoꝛtes non

xvij

xvij

subdmittur dispositioni stellarū
Vñ si quis ea mte intentione sortiū
utat̄ q̄ modo actus qui tales
rmittur ad sortes fm dispositionē
stellarū sortiant̄ effectū ma
na et falsa est opatio et p quā
no caret demonū ingressu
Hec aut causa remoti nō est
p sortilegū actum expectent̄
euentus nec ex sortium vel opa
qua spāli causa dirigente
et si quid ex fortuna ap sorum
bre videt̄ in sorte dimittenda
no videt̄ bre eternū. in sorte
alicui⁹ mutat̄ut si quis non
valentes diuide aliquid inter
dit̄ velint sortibus uti ad
diuisionē. q̄ sortes exponē
tes quisquis parte arripiat. n
est illicitū Si vero ex spāli
causa expect̄ sortiū nec
quicq̄d a demonibus expect̄
vt Ezechi xxi q̄ rex babilonis
stetit in biuio in capite duar
marū cōsulens sagittas d
terogauit ydola exta cōsuluit.
et tales sortes sunt illicite et p
hibentur a canone xxvi q. ii
Itaq; vero ex pecta⁹ euentus
a deo fm id proueri xvi Sor
tes mittit⁹ in sinu fs a deo
tempant⁹. Et tales cū non sint
illicite fm Aug̃ pt̄m quis
ni hoc quidquid petim⁹ in
dicio. p̄mo vbi non ē necessē
hoc eis videt̄ ad dei temp
tacio pertinere. Sc si absit re
uerentia quis talibus vtat⁹
Vñ legitur apl̄i in electione
matthie collecto fratrū nūo
pabus ad deū fusis sortibus
cecidit⁹ si diuina examina ad
terrena negotia queritant⁹
ut dicit aug̃ Renuatio si m elec
tionibus ecclīasticis que ex m
spiratione spūs sancti fieri de
bent aliqui sortibus vtūr. cō
tingit sancte mattheas cū pen
tecosten cū nondū esset plen
tide spūs diuina electio sorte fit
Sed tū septem diaconi electione
discipulorū sunt ordinati Re
cus aut est in temporalibus dig
nitatibus sicut et temporalium
rerū diuisione in quibus hoc
sortibus plurimū vtunt⁹. Vnde si
necessitas urgeat licitū est diu dete
rendā sortibus diuinū iudi
cium explorare. sicut Augustinus de
tempore persecutionis licebat pti sor
tibus quis fugiat et quis ma
neat. ne morte oīa destruat⁹
etiā Et in primo de sortilegiis
Sed si deo committent ea
genitus et quid possit ambiguū
Sane quod petit ml iustis fa
cere quadrat sorte legis. Rex
David esset. Legimus David in
gulare certamen intrasse ad
golyā. et tale certamen pugilū
ita⁹ monomachia i singula
re certamen hoc fecisse creed⁹
Dauid mistructu ppt⁹ cultū dei
quē ille golyas exprobabat.
et ubi mirabiliosus effectū sunt
expertatus ex valde impares
erant pugiles. Ex hoc nō est
tralend⁹ alios mere xp̄ianos ad
uire q̄ut⁹ hoc prohibet⁹. In
iudicio ferri candent⁹ vel aq
feruent⁹ fit ordinario ad aliq
peccati occulti inquisitiō⁹ per
aliq⁹ quod absq; fit⁹ deo il
licitū est quia ordinat⁹ ad iudi
candū creatura. que diuino iudi
cio resistunt⁹. Et ex hmōdi
iudicio nō est diuinū autoritate
tale sanctitū. et cō a iure est
prohibitū. C. q. ii. Ad cōsul
ta Et incognita illi soli recom
quenda sunt. qui sola nouit
corda filioꝝ hoīm Spontanea

ñate confessione uel testiū ꝓbatoꝝ publica delicta habito p
oculis dei timore gressa fuit ec
clesie vindicare non duello aut
ferro ardenti uel aliꝭ feruentis
& quibus pmissis ꝓmissis
si diligenter considerent multe
et pene omnes fallaciꝫ demo
nū et causse inde procedentes
ꝑte distetim et qua causse te
nū malos occulte quid illusiones
fraudolente a solis sapientibus
et expertis m̄ naꝝ plena et sacre
theologie ꝑte cognosci ideo nl
gareꝭ & vacare sepius deprendi
et raduꝫ m vdolatriaꝫ dñi est au
gustinꝰ qui de ciuitate dei intro
duxit seneca sapiente se dicentem
sic migrat adeo animus ut nomi
num hinc cultus sit vdolorū
magis admoneꝫ quid adhuc per
timere oꝑt dixerat nos seruum
dus est res corrigenda & multo
de vera religione Aug dt non
esse religione a phis querenda
qui eadem sacra recipiebant ad
ꝓbis et de eorū natiuitate a summo
bono diuersas rationibus sententi
as m scolis personabant dixit
etiā quod hereticis dicitur nō ce
pere clausum si quis persecutionis
tempore deprensus vdola coluit
nō tamen fidem seruauit mente
& hoc est falsum sm id apls &
de credit ad iustificā creaturā
fessio fit ad salutē Rom x cū id
dicat augꝰ qui de ciuitate dei q
eo dampnabilius ꝙm colebat v
dola quo illa que mendaciter
agebat sic egit ut nō ꝓbo nā
turā agē existimare hec tho
ca 2e q. xcvi. art. i. et 2a pte.

semen

De reuelationibus dñi et prophetis hominū ꝓbatis

NOn mediocrem oriri
considerare et pute mira
de reuelationibus occultis
siue a deo siue ab angelis bonis uel
malis hominibus siue bonis siue ma
lis factis seu de responsis per y
dola datis Compellunt enī ex au
toritate sacre scripture fateri hec
omnia fieri posse aut deo donan
te aut permittente & de modis fi
endi aut cā pnte nitet est specu
lari & non enī latet ꝓnerse pha
raoni regi egipti futura esse re
uelata de septē et septē annis
fertilit et sterilit & xlv &
nabuchodonosor regi babilonis
reuelatio ꝓphetica facta est de
quatuor monarchiis et de regno
xpi ꝓphetico dan c. et alia de se
ipso eisdem ms & de caldeis
ariolis & vdolatria quod multa
vera ꝓdixit testis est hystoria
libri iudith xvii. xvi. et xvi. c.
item de phitonissa ia tempore
saul regis i & xxviii que ꝓdixit
sauli edita bella sed de responsis
per vdola datis ꝓtis & vt i quod
ochozias rex isrl' belzebub dei
accaron pro responso sue egri
tudinis ꝙsule' voluit et m̄ dñs
pluribus locis scripte pro ista
re ꝓmo studio q dux solet
distingui quid quātū ad pnās sua
fiant & gratis data et quid fa
ciens p̄ma est domi spūs sed li
beralit hoīm confessio ad vti
litatem aliox abilitat horum
ad aliqd ministeriū seu officium
exequendū nutu sm id paulo
minus aut manifestatio spūs
ad vtilitatē et nouo enīat ex
tales grās & sapie & fidei
quid simile operatio inuentio
ꝓphetia discretio spūum gna lin
gua interpretatio sermonū et si
dat hec oia operatiue q̄ alii de
spūs dūdens singulis prout
vult i Cor xii Quid vō gratis
faciens est domi dei hoīs deo contur

per caritatem ꝑma dilt̄ hoīs et malis De hoīs ostat tam de apostolis quā ꝓphetis De malis aūt notū est per prēdicta ſcā baptā et peteza Et testī tēporis euangelistis mt̄ am dz reprobi de turi sut̄ in de medio Due nōne in nōie tuo ꝓphetauim⁹ et in nōie tuo dēmonia eiecim⁹ et in nōie tuo virtutes multas fecim⁹ Gz cui grā nō misi hoīs datur et per ipm̄ fit iustificatio impīi Et est fides que per dilectō operatur et virtutes ſcā patientia humilitas mansuetudo et orto bōrū tudinē quib⁹ xp̄s emūit mt̄ vbi bti pauperes spū et Constat igit̄ q̄ reuelatio nēs iste ꝓphetice sut̄ augmentū sunt de pīmis gratīs et non de sēdis nr̄ sut̄ manifestationibus quib⁹ dant̄ misi ꝑ illuminatōs qui et quodāmodo natur intellectū hoīs illuminando Vñ Cassiodz ꝓphetia est mīs per diuinū vel reuelatio diuinū rez euidentiis ꝯmobili veritate dēnciatio Deo prophetia pertinet ad cognitōz quorūdam q̄ sut̄ diuersa a cognitione humana Vñ ꝓphete dicitur a procul et phatis i. apparitio Deo ſm̄ vſ appellabāt videntes in veteri testamento quia videbant ea que reliq̄ nō videbant Et gentilitas eos appellabat vates a vi mentis In ꝓphetia aūt formale est luminō diuinū quo pt̄ omnia cognoſcit̄ diuina quia humana ſcā spūa lia quia corpalia vel futura vel ꝑtia ꝑsentia quia futura cui bet aliq̄ dō nō lūmē subtrahunt̄ Et sicut dr̄ sancto tho 2a 2æ q. 172 art. 2o q̄ bet reuelatio ꝓphetica fit mīsterio angelorū hoīm ſm̄ q̄ dicit Dyo c. celest. hierarchie Dumas visiones gloriosi patr̄ nr̄i adepti sunt per medias ac lestes virtutes Et ut ide dicit Deus nūma per media disponit licet attribuat̄ deo Dmediate tp̄r primū agenti Et angelis sut̄ q̄ medii inter deū et hoīes et actio nō attribuit̄ mīstrantib⁹ ſm̄ actoꝝ priū⁹ ogi² dicit² Dnud reuelatio et nō angelica Ex isto ogit² sequit² q̄ bō intus mouēd sue ꝑfectis sanctitatis nō requirit² de necessitate ad talem reuelatōz p̄cipiendā ꝓphetiā quia pt̄ stare ſme caritate et pertinet di recte ad intellectus illuminatōz nō ad caritat̄ affectuz Intellectus aūt illuminatio p̄dict̄ quo ad effectū operatōz voluntatē tamq̄ famulā regem sibi ꝯmīstrat ēnd quia 1a grā datur ꝓphetie aliorū utilitate ut dictū q̄ Grā dō gratis datas ſm̄ Aug⁹ li. xv de trinitate Aduertat aūt hoīs deo per caritatē ordinat̄ Dñs Dt msi impediat̄ dīuinus ſmissus ut dei et ꝓximi eū effīciat amatorem Ille a ſinistra nō tra ffert̄ in dexteram Impedit̄ tamē ꝓphetica per impetus passionū et corruptiōz habituū negotiorū quia requirit̄ maxīmēt elevatio ad spūalia rectā placitōz que impe² per rebellantia passionū Et dicto ſup̄ pt̄ ꝓphetare vel virtutes fierē et de nouo cirē mterdū nō ē eius meritū qui optatur ꝑ vel miracula nobis ꝑpd̄ hoīs agit vel ob condemnationē eoꝝ qui miracula vel utilitatē eoꝝ qui vident et audiūt Ex m̄ elicē possimus causas quare Deus pernersis revelat sua secreta sicut de pharaone Nabuchodōz et Aōniam Galē et Caypha potifice Io xi Prima cō ē ſm̄ tho 2a 2æ q. 172 art. vi quia Deus vtī² malis ad utilitatem bonoꝝ Deo per phantasmata

et nabuchodonosor et rapphaim
deus vera ꝓnunciauit sicut et
per ꝓphetas demoñd ꝛo ut
credibilior fiat veritas que ex
ea aduersarius testimoñd hz ꝛo
ut dñd hominib⁹ talib⁹ credat
per eoꝝ dicta magis ad veri
tatem inducant ꝛond & sibille
multa vera de xpo ꝓdixer
ꝛo ut dñd homo non adest pro
phete spūs no tralym⁹ ad af
fectandꝫ eñ nd & pezuezꝫ no
deneget⁹ et sicut greci in mol
lacōne yre gratia faciēt quā
nulli reprobi put hic dr ꝑ
missis chri⁹ q; ex ꝓphete demo
nd ꝓnt vera ꝓdicē & q; pro
pheta possit esse a demone
sicut d⁹ ꝛz ꝓt xvm de ꝓphet⁹ a
thab trecentis ꝓphis quinq; qui ad
mediant de mensa iezabel
que erant ꝓphete baal et ꝑ⁹
per sanctū thō ubi q; intellec⁹
angelici sive boni sive mali
sive honesti sive malesti est
super intellectū humanū ꝑm
ad cognitez ꝑm ordinē nature
vñ demones nāli cognitione
cognoscūt quedā que sūt re
mota ab hoīm cognitione & ista
tñ ꝓphete demonū aut per
uersum hoīm ꝑt dicta ꝑhā ꝓ
pheta ꝑm quod ꝑm⁹ aut et
ꝓpe dicta ꝓphetia fit ꝑhā ꝑ di
uinā reuelatez que magnam
remota sunt a cognitione demo
nū ꝙd in scripturis sanctis
no notant⁹ simp⁹ ꝓphe quic
quid a demonibus reuelat⁹
fz nō aliq; adiectione sic ꝓphe
ydolorū aut falsi vñ augt
xti sup gn ad hebz ꝙd malus
spūs accipit honez in hac sz
vita aut demoniacus fiat aut
arreptitios aut falsos ꝓphas

Illa aut reuelatio demoñ no
fit per illuminatez intellectū qua
illi facē aut nolunt aut no pnt
fz per aliquid ymaginariū vi
sione dicunt aut existimāt ꝓphas
falsos ad vera ꝓdicendo aut
exteriꝰ sensibiliter colloquendo in
assumpto corpe aut ꝑ aliud de
mariū et ꝙd vera ꝓdicūt ꝙ
ministrūt ꝓphetas falsos ad ni
ꝓdicendo hoc ꝑm sanctū thom⁹
sit quia certitudo ꝓphetie ma
net eis ex auctoritate spūssancti qui est ex
reuelatione bonorū spūum ut ꝑ
augſtīn⁹ sup gn et sic est id ꝑm
quod a demonibus aut demo
niacis dicit⁹ a spūssancto et ꝑm am
bro Omne verū a quocūq; di
catur a spūssto est Gz quo dñs
mit⁹ ꝓphetia demoñ a ꝓphetia
diuina vt ꝑ ostēs sz m⁹ ꝙ qui
dam ꝓphetant in spū sicut
quales sūt diuinatores fz sic
istez mit⁹ qui dicit⁹ in spū
dicit fz spūssancto mihi quicūq;
dicit⁹ deut⁹ xviii ꝙ si tacita
cogitatione dixer⁹ quo possim
intelligē vñ ꝙ no est locutus do
minus hoc habebis signū ꝙ si id
quod dñs ꝓphetā ille ꝓdixerit
& no euenerit hoc dicit⁹ no est
locutus sed ꝙdo dicit⁹ signū fit
ꝓphete ꝑmittit ad dictū est ut
si no euenerit quod ꝓdixit
ꝛo ex si euenerit quod ꝓdixit
fz per id intendit auctor a cul
tu veri dei aut ad malū indu
cere vt ꝑz hoc deutro xvii vbi⁹
Si surrexerit in medio tui ꝓphe
tes aut qui somniū se vidisse
dicit et prędixerit signū aut
portentū et euenerit ꝙd locu
tus est et dixerit tibi eamus et
sequamur deos alienos quos ig
noras et seruemus eis non audies
verba ꝓphete illi aut somnia
toris ꝙd temptat vos dñs

dominꝰ deus ꝓd ut pal'd fiat
si dilectis eid ꝛc. deo dr̃ triſ
super ñathed Confessiõ est dñi
solo interdũ vera dicere ut me
dacijs suis veritate tegãt me
det io a trisio in eor̃ septũ inde
tur tarare veritate etiã de xpo
ne dñ veritꝫ ipꝰ predix̃ eciam
postea falsitatẽ tredẽt Et spũs
domꝰ mult̃ mspnat ñ vere
ſ; spũs falsitatẽ ubi mspnat vñ
ubi fm̃ ꝙz quꝫ mspnat vñ hoc
facit aut voluntate aut iussu dei
aut ut per veritate deducat ad
tredendũ falsitatẽ de mspnare
falsitatẽ p̃i ꝙz Et vlt̃ vbi dicit
egrediar et ero spũs mendax
in ore oñm ꝓphetarũ ꝙz posset
aliquibus videri qꝫ nõ semp
eueniat etiã id quod a senũt
phetis pdict̃ utꝫ ℔ Et xx vbi y
sa. dicit ezechie regi Dispone
domui tue qꝫ morieris tu Et
nõ viues et filijs ysa xxxviij
ſ sm̃ tho. ꝛc. ad 2m̃ q. 171 art. vi. ꝓdi
uina pscientia respicit futuꝝ
ſm duo quoꝝ ſm̃ p̃ sui in scipsis
mutabꝫ sed ipsa prima mutet̃
et sic futura sunt detũta ad vñ
ꝙ ſm̃ p̃ sui in suis causis mpũ
tũ deus videt ordinẽ causarũ ad
ad effectus qui tũ ad p̃mum vel de
tempus in etñte sit sicut pnt
illa futa mutari no pnt mpũm
a deo pscita quãd ad 2m̃ no sue
detũta ad quid quꝫ pnt aliter
euenire Et quadrus ista Dñs
regnũ semp in stellis Dñs
rotundat̃ no tñ quadrat̃ semper
in rhetorice Sed ꝓphete. quia
mpssio argenti no semp adequat
eius veritatẽ Vel quꝫ dicta
ꝓphetica ꝛc. mpssa. quedã filiis
dñi pscie ꝓ ut mspnat ipsa
futura ꝛc. stringẽ ꝛc. scripsꝫ ꝛc. talia

tue eueniũt sicut ꝓphetam ſm̃ id
ysa vñ Ezee dicẽs comprimet dñs
est mpressio Sunne p̃sentiare
prout cognouit ordinẽ ministrũ
ad effectũs ꝛc. tue qñ alit̃ eue
Nec tamen ꝓphetie tue subest ſm̃
Vel sensꝫ prophetie est quedã
inferiorũ causarũ dispõ sue
vñ aliud sue vñ aduersorũ actuũ fi
habet ut talis effectꝰ eueniat
sed ysa dixit Morieris et no vi
ues id est dispõ tor̃ tu admo
tem ordinat̃ Et id ꝙz ad
huc xl dies et nimue subuer
tetur. Hoc nuncia eis exiguꝫ
ut subuertat̃ Prima dict̃ ꝓphe
ꝓdestinatoꝝ ꝙz pl̃ dicꝰ cõdi
onalis et ut nuc De phito
missa illa de qua dicitur 1. Rt
xxxvi qui dicit̃ sustitisse samue
lem ꝓphetã Secundũ qꝫ phito ſm̃
papiã dictus e ab apollinẽ qꝫ
fuit auctor nigromantie et di
uinatorũ Sed dicit̃ phitones hũ
tes spũs phitonici de quo etiã
scr dicit̃ phitonissa. i. arte nigro
mantie de qua qua scriptura
auctorita loqui̇t aliqꝫ videndũ ꝛc
est multũ Nycolaus de lyra ſp
pfatus loquẽs An samuel rẽ per
eande fuit a morte sustitutus
pomt duas rnas allegãs augẽ
ni certũ loꝝ posit̃ a ꝓphãs ꝓ
et soluit etiã ꝓ oratiõ pauce
nõ se detinãt ad quid certũ sed
nõ augẽ qꝫ oratiõ pars e ꝓbãt
ſz ꝙ vñ fuit quod samuelis que
apparuit aut etiã qꝫ fuit illusio
demonũ ex apparitõe fantastica
ꝛc Et ut nõ recedam a veritate
textus qui dicit samuelẽ esse
sustitatũ Et idẽ dicit̃ Ecclꝰ xlvi de
samuele et ꝙ hoc dormiuit et
notũ fecit regi et ostendit illi fi
nẽ vite sue ꝛc. in textu multi
cũ pdicit Tendo i. sũ ad ass
tionẽ hãc vñ qꝫ fuit vel quod

Samuel no per phitonissā adhuc
ta seu sustitutu sed vtute diuī
que phitonissam et saul fatuit
et erud demoz ut saulī ꝓpt sua
demerita sentēiā diuid demidi
aretur sicut euicte samuele re
probato et sint demidiā et
mulier et demo sint phibite ne
per artē magicā aliquid operē
sicut balaam arioli no sint da
ta ꝓfio per demoz angelo ꝓo
hibita. Si ꝓ dixit Cras tu et fi
lij tui mecū eritis no saul sint
reꝓbatus et Jonathas ut pu
tat bonꝫ sr nr mecū. Tstatu
defunctoz in morte exputi noꝝ
poꝛibus. Nec obstat ꝙ permisit
se adorari adorato dulie sic na
tam diuid adorasse legi z ꝓ
Si quis tm alia vid tenē vellz
de arte magica no fuisse anam
samuelis legat ibm. Nyro deinde
et augn in epla ad simplicianū

Admittande demonū expeziē

Post predicta de demonū
ꝓtestate tē persuasim
michi videoꝛ expedire po
nere ad lucem aliquos effectꝰ
et experiencias historiaꝝ per
demones practicatū ut ex ist
fidelis cognoscē valeant quā
ta est fallacia demonū et vi
tare pnt eoꝝd illusiones nec
tm fidē ep̄ūne pietate alq
recipē doctrinas cognit vid
omīd talia fidē ep̄iadne et
sane doctīne aduersant ideo
sub ydolatrie ꝓtō includit
et indubie sūt mortalia ꝓ
tata et fīm pma sue pueri
ad primo legi offerunt experē
cia quā augn narrat super
iohannem sermone xvi sup id lo
hannis baptiste tēte agnꝰ de
cetera quibus ad celebrandā festū
sagittis qd arte habent quia
rāptū est anīa de ane mulier
nostro ano et turbauit sagitus
et posuit est anīa in trutina
et ꝓponderauit anīa de sag
itte et post subdit causam ꝙ
malignus spūs ut ꝓmereat ꝓ
dus placatꝰ est sagitte tē et
demon se transtulit isti trutine
grauauit ꝙ anīa sup multo
grauiora ut homēs istud sag
ittē et anīa venerare per
ydolatriā et post ibi multas
ponit hoīm dementatoēs per
demones factas Ex hoc pt ꝙ
demo pt gustare et lenitatem
inducē in rebus vel apponē ꝛo
ꝓia ponderositā que homēs
nō viderūt vel scīp̄m apponē
illud et similitus angelus legi
lenitate in diuisse in alterū
ex his que a iudeis in caldea
in vectura trāsportat Sunt vlt
de tradit eiusd demonū in obla
tōe sagitis per ydolatras eis
oblati ut z ꝓ xpm vbi ꝙ sa
cerdotes Baal tpe helie mūde
bant se nō cessabāt vulnē et lan
ceolis donec p fundent sanguīe
Ex aut hoc est ꝙ p sagittas
effusiōz fuit sepius hominū
et ipse demon homicida fuit
ab initio ut ex testat ste ꝑm
augustīnū et noverat ꝙ ꝓ
nostā x pd sanguīe redimendi
genus humānū ideo ut ista sag
itte in famularet delectaueri
sanguīe et tradita demones ꝓp
ter honorē cupide et diuinū
honorē mundi deo in hoc assila
ri cupiūt ut deū honore suo
spoliēt et sibi diuinū honoꝛ
vsurpent Diffendū est ꝛepro
bando ritū inducēdo et effude
runt sanguīne innocente sangui
nem filioꝝ suoꝝ tē ꝙ sculp
tilibus Canaan

Aug⁹ etiã libro xxi de ciuitate dei multa narrat mirãda de quibus nulla alia racionẽ dã ꝑt nisi or dinatã uis nature que hi per deos nes hominibus mplicant ad eos decipiendos Nam narrat de q̃ damhidrena mexmgui d fame cener ter arte mgica mulier Sumb et de simulacro ferreo quod in templo suspendebat nullo retinente aut sustentante nec sub nec sup̃ si a perit stice batur q lapides magnetes bant in pauimento substrato et sibi in celatura superiq̃ ita ut nec astendẽ nec destendẽ potuerit si in medio teneb ex natu magnet id putabat ab omne ritis aliq̃ Dumm in se rotime et rotabat Narrat etiã de au gustino libro xxi de ciuitate di de nestali quadã regime gen tili ad pzicitatem de suspitio nis quãdam stupri in signum sue d nocentie cribi imposse aq̃ de uberi et ad suos usus sine dis cretione deportasse et de aug q̃ quos pontibus aque sup̃ scribs tenuit quos tot cauernis pate factos et rotundis aqua rade prohibuit nullus utiq̃ n demo et hec et similia quo adeos rau sus ex pdict rogniti sunt que diffuse sub dicta aut p motiõ locales aut per illusiõ ss aut per naturã occultã mirabi lem quã demones no la tent Item egregellentissimus doc tor guilh̃ parisi in tractatu suo de demonibus multa narrat de quib aliqua que misereꝛe ridebo Narrat de cambionibus de cabionibus sti pueri nati et p demones ab latis de cunis matrem q et loco eoꝝ alios mutuit et locauit ibm quasi ab matribus quibus quo d quatuoꝛ materiebus factum et uniuersi pars et pxa eius esse dicit Et dicit q sue demonũ illusio nes quia ille se in spẽs pueroꝝ tãsimutent sicut legit in spẽ ser pentis ad sanctã eue ad tasse et ad alia in spẽ sereni Et hꝰ permittit deus ꝓpt peccata pa rentũ ut filii pueri auferãt q sit eos nimis dilecti et ostensi onem pterendi eis fabricant Et dicit q demones qi in spẽ ar matoꝝ ad bastilidem nũ se ostẽ dunt aut pugnandũ et est nichil veritatis in re si e fan tasmi aut mtiõ in fantasia aut extra ex aere formati spẽs qi ꝑtim armatoꝝ et mox euanescunt sic pulueꝛ in aere qua sunt de aere formati et milled q̃ estimatur relinquunt Et dicit q quidam capellan horte rideb sicut esse in edificio ad mulieres mane intrem se d luto maximo et equũ ad arbꝰ ligandũ nichil ibi medisse ex ea dem causa Narrat etiã de mgo manticho qui pueros q regimes locare solent in strato ad p nos tandũ aut stendẽdũ q cultra ad futura sti fixta fures latrones qui intuent speculã gladios et ungues ona mamibia aut ebꝰ poliũd aut alia oleo linita et hoc ĩ fit ut fiat reflexio aeris mentis in speciẽ et luminosus instrumenti aspectũ mentis fiat mag mtiõ facit reflecti in se et intima et sit palpitus et qi extasis et post visionẽ pueri clausos oculos tenet for titer donec aud ad se reuocata a collectaq̃ huiusmodi domet respon dit preces ad oꝛgana q de se sunt ne puer madeat d mamad aut corpoꝛe pezinalid et post semp horrida e puer aspectu et oculi ex ore p pueros gre gimes qi dyabꝰ quasi ĩsidet

honestatem pretendit quasi di
ligēt rāstitatem et qī dei vm
tūtor ut eo facilius hoīes
fallat et qua pueri a vbiq te
t auaricia sint alienꝫ que nō
simul mente ad intezioza re
quiri nec sint passionib⁹ timez
si que impedire intezioze
speculacoz Et vnde spes a pue
ro nō sint exterius in re sil
intezig et videri solēt qī hoc
ri nigri aut alīs horribiles spe
cies Et nō omēs pueri videt
eadem vt nr vir aut scīpo
nunc vidz aliquid Ista eaꝺ
in deserto topite nemorib⁹ plꝰ
fieri solent quia liuꝺ fugiunt
et in spē serpentū aut vānez
que horribilia sup apparent ut
suspectū reꝺdat azte hoīe po
tius in spē zeyū aut honesta
ꝺ hoīm facies it si deus p̄mit
teret nr sup vero equi que vi
dentur fi fantastici in fanta
sia p̄z sicut fiunt euane sunt
Et ꝺicit in arabia mꝫ sine
in cana solent appare p̄z pulue
et periculositas fructuū mer
tante in ea et hītationes de
mond in ea sup̄ id In se
creto talium dormit et in loc
humentibus Dicit etiā willi
idem de mdmis necessis ad
huc sas clausas vrtute de
mon deuz exercuit p̄t ad nō
sup Sathanas prius aut si sup Sath
vrtute demoꝝ fit quibus
nō est difficile reportare aut
apparē in spē mdmoꝝ sicut
in spē muliez sicut deus
permittit sicut in massa auri
vero sancto appazunt qꝺ ipse
met fiunt Et ita spēs mdm nr
est in aere nr in terra fi per
ludificatoz est in sensibꝰ inte
rioribus pue et in mr sēs
cogitationes suscitare hui
modi sas mapomme in sopno
qꝺ nunc sopita est quia d rigi
lia hmt resistentiaꝫ a sancto Et
mr eo habemus qꝺ demo xm ter
palit ꝺuxit et portauit ad di
uersa loca et ipse in deserto loco
vbi rerus operant Et narrat qꝺ
per magromanticos qī pozta t
volumte in foro leporez aut alīa
alia vendunt fi nō sunt ꝺuꝺ
alia autꝫ una fi solū fantasti
ca quia cito euanescit et cito
apparet et per demones in y
maginatiua vrtute fremit
mpmitur fi qm̄ hō interius
intento occupatur ꝺ nr videt
nec audit apertis oculis ita ut
aud exteriora origina desinant
se videatur sicut in extasi spas
mo et raptu hoc pt̄z in frenetic
et arreptitiis qui ꝺtrenuntiat
tkamaꝺ videnꝺ et alia gesta a
gunt admirabilia nō tn exterius
nl appareꝺ sꝺ ordinē sunt per
mitiozes spēs in in apprehensiū
et quidā furiosi in aquā et
ignem se precipitant nisi ligent
et hoc ep terribilibꝰ speciebꝰ
in intuitibus Et qm̄ tales spe
cies profundant intꝰ in fan
tasia ut putent se esse gallos
et cantent sicut galli et alter
putat se esse lupū et sic de si
milibus inde ꝺ Ista nar
rat augt xm librū de ciuit
quo quōꝺ post tēpora quoꝺ
rqꝺ flumina in hispa erant
tāsmitata post ix nō annos
per quos qꝺ fuer in desito vn
uebant rinatato eoꝺ flumine
cuz sīl in homes referuebant
sportorū arte magica fit per
sensum ludificatoz Et ꝺicit de se
narrat qꝺ nō in vtilia esset au
ꝺiunt quasꝺ stabulatis mu
lieres arte magica mentus
que in casto ꝺare solebant
ut homines in iumenta gutē

et nrīa quecq; onera portabat
putantes se esse inuecta pq̄s
perfecta opera ītezd ad se re
dibant et dicit aug⁹ demones
per se onera portabat et ludifi
tatos esse sonet in sensibus et tho
mas proicit ad lata vnctes
quadd si ḡnus quadrumanes
sensibus obseruat. Diat ee sen
os duo medios necessos esse in no
bis ut per ipsa demond
fa submersis hominibus aues
loco illozd submersozd per
demones allate sint q̄ de flu
uio euolantes et sic plures
submersi sint arte demond 7
homines putabant. in voluit
ch esse ḡmutatos 7 plud talia
a me eadem 18 li narrat aug⁹
ut ne ad nos perueneriit
quos nobis no estimacq esse me
ritos ad concludendd fal
fallendi magice artis rez Diat
aug⁹ li xxj de ciuit⁹ dei ait
aut demones ad mlīplicandd per
creaturas quas nō ipd si deus
condidit detrabilibus pro sua
diuersitate diuersis No ut alia
ribus si ut spus signis que ch̄s
detractoni congruunt p̄ natura
qua lapidd herbazd lignoz
animalid razmnid ritud vt
aut alliciant ab hominib⁹ pius
cos ipd astutissima calliditate
seducit uel mssmeando cozd
corporibus omens occultd uel ce
a mentis fallendis apparendo
corpis pauores dyscipulos suos
facit plenioz q̄s doctores ne
q̄s eni potuit nisi p̄mid ipse
docentibus dixit quid quisq;
illozd appetat quid expetere
at que inuit⁹ nouit quo rogat⁹
uel magice artes earū q̄s ar ti
fices exercuit maxime aut
possident terrena mortalium
qua potissim⁹ possessione glo
riantur ut se tūsfezat man
gelos huius Sut ḡ eozd fed
plurima que q̄tū mag⁹ im
mundia confitemur tanto cau
tius ea cauere deb⁹ sūct aug⁹

De expulsione demond et ces
sacione maleficiozd ⁊ ceteza

In tale hui⁹ opusculi non
inutile iudicau aliqua mse
rere de demond expulsione
et maleficioz cessatione. si ty
dand fuerit a deo alq̄s rez quid
debns posse et nosse speculari.
fateor eni debns palpabiles te
nebzas occupare montes nrās.
net homos nos fere rezd estima
tozes. nec posse nos estimare sen
tedens ty debns subtilius specu
lantibus. maxie qui concedunt
occultas et mstrutabiles vero
naturas ab mfluentis celestib⁹
mfluxas. que vtiq; magis clare
sut bonis et malis angelis q̄s
nobis. de quib⁹ aug⁹ inlia pot
ns xxi li de ciuitate dei quem
ipd sūct se fatetur. ty quadd
valebo stilo pdicti depingē nō
erubescam. negnq; m offendas
a ppo et sanct⁹ discipulis eiq.
et a pezuezis m ppd nouo deo
nes fuisse expulsos. nec li. xx
et mr̄ sen de quib⁹ nō mirami⁹
si hodie licet plures terrenq; re
ptiones pl⁹ paucas ty videas
curari. Et puto causā esse q̄z hr
tempus no esse mirabilioz fa
ciendozd ppter charitatē fidei
vbiq; pdicatā. que tūc no erat
vt ad dei honoze et fidei ortho
doxe corroboracoz hec tūc fieri
oportebat. ideo factū est ppt̄ de
fectū sanctitat⁹ in hominib⁹ q̄z
no sut digni. nec expulsores
nec expellendi. ad hoc opus. ⁊ o
ppt̄ peccata hoīm arreptioz
qui sut digni puniri ut pr
cata coerceant. ⁊ a multis pr

talis essent. Quotquot eum ad
huc arreptitios semper diabat
se tempore ingressus demonū
grauibus pressuris se fuisse ob
noxios. Nec tm per prius potue
runt liberari. sic nec p sacrorum
uerborum perceptionem tempore huius
uite nullo modo que sacerdotes
eos non desinunt exorcizare ab ec
clesia. etiam cultus sacrificii. nec
sacrarium. et perceptio obsistat
obsessis. quod simul in eodem pos
se tempore. quia non eodem modo
mixtionat corpora. quia demonū
incubationes fetidis. furentibus vero
sunt onerosi. medicine non se per
rarorum. Legimus a multis sanc
tis post temporis curationes demones
fuisse electos et prohibitos a mi
seris. sicut in vita sancti Hilarionis
de quo ipse quando sustinebat
mulieres. que per venenosa pas
sa sunt ab immundo demone ne
phandissimum actum. simulat. et
coniugi sibi coniacente. quod horum
accersitis candelis coram eodem
expauerunt. et mulieres sanauit.
Legimus etiam Thobie cum quo
Raphael angelus per partes
ictoris positi super carbones
unum compescuit. demone in
me a me. sed et fumi exorti
Thobie umeris nocuerunt. aut
hoc fuit ex proprietate angeli. aut p
occultam naturalem operationem victoris
quod cuncta angelus nouit. Nam
etiam Legimus in vita sancti Hi
gonis. quod sinceram. quia quidam
etiam sustinebat sunt curata ab im
undo demone. per herbam quam
dam que appellatur grece peri
ron. latine herba pedicata. seu
herba sancti coniicis. quod et se d
omo et in lecto portabat. et
spiritus ad eum accedere non audebat.
Dicit etiam Gwillelmus parisiensis quia hec
beton mixta sine pyxida appensa
collo demoniaci fugat ab eis de
mones. Et dicit idem quia pyxida ser
pentis fugit maleficos et magos.
ut in pyxida ipsi reperti essent oriad pre
stigia et incantatores. Et dicit idem
quia lapis chelidonius non sinit ni
deri gestantes se. sicut dicit experi
mentatores. quia colore gesta
tis ab oculis suis et in aere
et in oculis hominum prohibet. Ad
pellendi sine nexu in spina pi
scis. si eo sint cooperti in fi
gella uel cithara. abigitur nex
ius iste sonuerit. impigre est coo
dans illo et instrumento musicalium
sonare. Dicit etiam quia cor mu hu
mana fixa ad exercitandos sup
magos et magas. si huic cor
pestigia. Et dicit quia eiusdem urina
fixa super demoniacos fugat
ab eis demonia. et sputum pro
iectum ab hominibus in exercita
tione demoniorum. quia tempta
fugat temptationes demoniorum.
et quia quis dicit illud in iectum
exprobrantes physicis. notandum
demones. modo demonia a temptatione
cogitationum cessant. Et ratio istorum
est quia sunt superbissimi. et
cupiunt semper honorari. et fu
giunt dedecorari. et non libenter
frequentant homines a quibus cotu
melias patiuntur. Et quod dictum
est de herbis et aliis que fugant
demones non est. quia odium sua
que sunt hominibus esse salubria
deo credunt fugere. Abethomita quo
dam magnus virtutes hominibus
utiles. dicit nec herbe nec ver
bis cogunt demones exire de. in demo
niis per se fugunt ex odio ipsi
tantum herbarum. Melodia etiam
et armonia dicunt fugare de
mones aut minus affligere. Ut
in Saule rege qui minus coram

batur a demone psallente dñs
fiunt orcture psalmoz̄ aut q̄
mis sensitiua intenta fiunt ad dñ
cod mie melodie. Versus e quod
demoniacꝰ qui certo tempore
vexabat. Ft qñ rogat eo melodia
personabat leuiꝰ fercula. Fer
dixit idem gallꝰ q̄ penna ser
pentis prohibet spūs malignos
a pstrictis et lapis ia spūs fu
gat fantasmata. Amant illi spi
ritus cantus et modulamina. q̄
deo videnti illa offerri. ideo p̄ hoc
pacificari volut deo ideo tre
duntur leuiꝰ torqueꝰ homines.
qñ tanguntur aut modulat. Vñ
omes volatice cultui mundiali
dñs suis exhibent. Secundo deo
nes audientes dissonantia. q̄d
dam religiosum deridebat eos.
Et quod demo uoce tituilla. cū
sacro versus est. a quo dñs sancto
ture thuris religiosi. et tolli
ge fragmenta hederi sillubarii
et notarii inderent et negligen
ter diuinum officium persoluentis.
Et dixit ide q̄ demoniacꝰ vaute
vace loquuntur. q̄ no nālit. et
nā perfectos e in sua operatoe
quod arbos et homo fructus meos
et malos in pedibus suis nāliter
quod in laqueis. Et delectant nos
terrenis pulchris mortuis ac mu
lieribus. qua per hos trahunt ho
mines ad impietatem et superbiam. q̄m ipsa est quedam puella
post mortem. quā demones petu
nabant et ornabant ad terribi
lis. et dicebat puella q̄ ipsi mor
tui videbant sibi exterē. q̄ntū
molarium lapidis et maxime ad
torqueb̄ant. Et dixit Gilbertus in
rudimento doctrine. q̄ omne ma
leficium restat in aqua. Cuius ex
pertus q̄ quedam stabularie id
est hospitebatrice quosdam hos
pites suscipientes. eosdem arte
magica in suos equos aut
asinos conmutabant. per illu
siones eosdem vendebant mer
catoribus. et sic pecora pro eis sus
cipientes. multum lucrum in sine
bant per labores. Audiebā hi
viam duces. ut simul emat spe
lucrandi pro magno precio.
Ductusq̄ est et ab illis petulus
ut custodiret eum ne in aquam
mitteret. Cernuat q̄ asinus
dum ab aqua tangeb̄ in terra
ore natis custodia. in lucri px
mum se proiecit. et ibi dum se
volutans. asinum figuram
perdidit. spūm. et recepit cū
q̄ rustos asinum restituere ab eo
domo si asinum vidisset. ille se
esse dixit. Custos ad dñm rediit
qui dñs leonem pro tue ppe dixit
et annos requisite ide fatebant.
dubitante ppm petrum domi
ni confirmauit. adducens eū
mone magum. qui fantasmam
videri fecit in figura leonis. Simon q̄
rem adduxit. quod Gualbert.
ad probandum q̄ nichil q̄ pecu
gromaticum fit. p̄ p̄m q̄nd fal
lere intuentes. viderent eum p̄q
esse. quod ille genua pulueri lo
cupletissimum. qm quod q̄ quā
quit in auxilium queritur. no q̄ta
sit. Ft ita videtur. q̄ ad actus
diluuii. Vnde in legenda sancte
lucie legit. q̄ iudex paschasius
qui eam ad idola compellere
volebat. iussit ea aqua diu
perfundi. volens arte magica
quod putabat in ea esse p̄ dñm
destruere. legat qui velut in mul
tis locis. quo dixit se in fig
mento sancti silicani epi de
nazareth tristor manuit. et q̄
dam diuitis honestum nihil este
in tribunali eius attemptauit.
que clamoris oriuntur ibi hos
pites videntes q̄ archiepm esset.
Et currentes ad vim silicanum
quibus multi per introitum ad
nū eius affluxerunt. donec per
sanctum locum in q̄ ante quam
grauat a seculo. ipse dixit. in

pdra qpd et totus ppls in figa
eadem se ostenderet. qua T pmo
rorum ad dnam se trāsfiguraverit.
¶ Ex istis pmissis sequitur. q. ars
magica nō est ars vera. sī dra
lium deceptio. quia talis ars
nō habet nec vult verbis pīs nec
artis. sī herbis lapidibus signis.
que nulla hnt efficaciā ad tā
les effectus. Sequit. ide q. mlti
ex pdcis in tantū hij et loc
ni signis esse vanos prudē
tes. qui talia maleficia rogāti
possunt. 7 informare homines
et pdicatores 7 confessores. qui se
pius in hīs errare vident. 7 i
errore alios mittē. Mal erei
te in hīs est periculosissimū. quia
in fide et dēmonib totā festat
mirabiliter ut homēs in fide dēmo
ab fugiat. 7 ad sin familiarit
trahat. ¶ Ideo dicit Gilbertus pre
fatus q. sicut pastores p̄mittē
errāte erant in dilationib errā te
Hic noster temporibus negligē
tes pastores sup tā coartatos
errēs hic q. errā q. in angulis
est gstricta. plurimū cū ptem
mundi infidelitas occupauit de
residuo magnū ptē a xpi fidelis
tis parum sepauit. de residuo
multi sūt hereticī. alii ad mor
talibus peccatis se trāsferunt. qui
merito plangat xp̄s. et dicat
Ve mihi q. factus sū sicut qui rollu
git in autūpno racemos. vin
demie ¶ Sciens tamen hoc aliā
maleficia de manib 7 illusionib
euadere. vitā corrigat. deum in
hereat. Dicente augō Timendum
sup iohannē Unum quo timebā
bitia nō deo tuo. Certū est q. te
nō valt patri nec patrie. qui
te primsert patri flagellū corri
gentis est. nam pena dampnati
ad hereditatē sempiternā erudi
mur. et flagellari dedignamur.
Constat dnīs bald. michil facere
posse nisi permissū. ut probe
tur insti. aut punant. dusta 7c

Conclusio finalis totius hui

Hanc materiam postensam
conflare de multis tua
mi zelo dei et eius caritā
te inspirante et confidēzante ob
salutem si deo placuerit mi pe
terendā erit ergo omnibus me mi
perito rem existime. ut saltem
habeat aliquas manuductiones
ad cauendas dyaboli insi
dias. quibus simplices aliq q.
nimiā excrescunt. putantes ā
quid esse in re nichil sit
et occultis parabolis fati. nō tā
ignorent. effectibus stare et discu
tere zelent. et ruunt in abissum
peccatorum. 7 hoc a nīs docet scri
ptoris dicentes. Offero insuper
predicta et oīa mea scripta be
nuole lectori et locupletiori
correctori. cui pena petita de
mā extensiori. et stilo grossiori.
7 si nō ppter fame dispendio q.
patienter ferrā. dummodo fructus
aliquis ex mi proficuum sperē.
Potens est enim deus ruga de facie
auferendo nō sim platatorū ad
rigatore. si per scripta in sterilis
pectoris cū lectionū fructū
salutis miserē ac in spiritu. Nec
enim putam reprehensionē ob
noxiū. quod caritas digna
est concipē et parturire. quippe
que nil mihi ppriū ē nouit
asserere Nec enim ppria mea
ecclie pdē. In caritate q. cer
ta. In veritate vero. quid puta
dam mendacii hec offero sine pī
iudicio aliorū sanctā sentiendi
salua semp protestatione d scōr
thōe. cui solute ut omnibus er
roribus seclusis in veritatis
et salutis via omēs ambula
re possimus. ad ipm. qui via
est veritas et vita. ihm xm.
qui super oīa deus est benedic
tus in secula. Amen laus xpo

Anno domini millesimo qua-
dringentesimo quinquagesimo
octauo. Autorisante Sanctis-
simo domino nostro Nycolao
papa quinto.

Hunc libellum tractatus catholice co-
scriptus est quadam occasione p
legendo sentio. Ideo quemdo-
factum et ni xpo diligo rollectis
rpius. Ego frater Johannes lodowici
sacre theologie professor ordi-
nis hermitarum beati augu-
stini merito

Explicat Tractatus de pceptore
domini et suis discipulis ve-
ris per fratrem Nicolaum Jacobi
Carthusiensem sacre theologie pro-
fessorem

Incipit libellus de acceptu mu-
di per Augustinum Adelozz

Audite fratres karissimi salutis
feram patris vestri doc-
trinam qui non terrenam
sed eternam quam possidet he-
reditatem in qua non valet sortis
accipere in terra nos reducis ad
psalmista decantare. Porcio
mea in terra viventium. Exiens e
egipto reliquisti. et ad promis-
siones terre festinatis. Audite
itaque fratres huius aures audi-
endi. quod patres ad hereditate
celestium vocantur. et dicente
domino filii audite me timorem
Domini docebo vos. Et nos a ho-
mine qui solet vitam finire quos ad
vitam vos ingredi sua mo-
data dei. quorum mandatorum
dei aliquam sint spernatur
alia vero grauia. Spalia se
pirie ramenturi sine rhedore

et monachorum. Quod vos omnes
catholici ad Spatria ingredi sui
heres. Si vis perfectus esse va-
de et vende omnia que habes.
et da pauperibus. et sequere
me. Et ideo omnes qui relin-
quunt domum aut agros. pa-
trem aut matrem. aut fratres
aut sorores. aut filios aut
agros. propter me centuplum ac-
piet. et vitam eternam possi-
bit. Et ad discipulos suos qui
scientes estis me magistrum
et dominum. si filius hominis in
sede maiestatis sue sedebitis
et vos super sedes xij. judicantes
xij tribus israhel. Hec ut
fides quanta singularia tibi
propria et gratiosa. Preter hec
ad salvatorem meum pertinere non
remeabunt omnibus que
possidet. non per meus esse disci-
pulus. Ideo dixit omnibus qui
matrem. patrem. filios discipulos
possidere voluntatem quam. non
permittat in terra. Quoniam de
xpo discipulus xpi. quod sibi pa-
ratum aut non
est discipulus xpi. quod sibi pa-
ratum habet. Legendi aut soluendi pa-
testatem. Attendite fratres vi
exemplum ductus. Intrauit ihesus
navim. et ait ad discipulos.
et insufflans dixit eis. Accipite
spiritum sanctum quorum remiseri-
tis peccata. remittuntur eis. Et
quorum retinueritis retenta
sunt eis. Nunquam illi hunc spiritum
quibus non voluit misericordiam
in viis. De quibus hucus
in actibus apostolorum. Videte quid
petrus dixit ad ihesum. Ecce nos
reliquimus omnia et secuti
sumus. quid omnia reliquerunt ut
sibi retinuerunt. Non quod sibi
arrogant legendi aut soluendi

potestatem. qui in terra psumit possidere facultate. Quo nō ere bescunt dicere. dominꝰ pater hereditatē meā. Ubi ē id. apls ridq; inuento xpō ad bestiali qu terrenaꝝ possessiōē re linquē noluit. aut pter ppm commoditē. dentiū ad filios leui attinuit. quid mī terrēis tribus parte accipiēt. Et no mīs sui ethy malegra attende. aut clerici nisi a sorte diuitiaꝝ diuī eorū sorte. vel hēditatis. Cur saltē causā fugiū quā a layci dister mīt non prendimus. Non end sine rōne capita eorū radunt. et tondū tur. si pspicuissima et eni dentissima ratione. Ad hoc signū stetit mīt a layci qui sacrū q̄ dām ut deo ppriū te profitent admonēt vti lissime Sup quoꝝ miserē. Dicunt multi patrū aucto ritate retebri sāe esse sapi entie. xpm vero paulo attes tante. dei virtutē et sapiaꝝ esse. Id istis retebrū sit in capite. Sapiā nō nisi patris autoritate in cerebro habitat sedem. et sic. psapiendū silr d fusa in cuncta membra tegi tur q̄ dām caput p rōnē. q̄ sedes sapie. Hic mī nos et vera sapiaꝝ. que ut dixim xpus est. qui est mīs ipius caput mīm est. Dicit end ca put mulieris est vir. Caput vero viri est xpus. Ppter ap caput est deus. ut ostendat nullū obstaculū mīt esse. pi las capitis in ea p̄te nihil deū in qua nouā sapiaꝝ i. xpm mīte esse cognoscim⁹. Et hec signa tibi. nullā terrenā rē. sollicitudinē inde in mentē oculos ad deū contemplā dū impedire. Genus end

nō decticoꝝ rasura

ap quosq; q̄ uā omagē terreis occupationibꝫ implicāt. tāto magē a sui conditore remouē impeditur. Ihc aplus. Nemo militans deo. implicat se secu laribus negotiis. Ille qui sū uxore est. cogitat. que sunt dei. Hinc nid esse aiē tente testatur. pilos carnis. ten tamē preciā assumpti. Q̄ si q̄s m officiis dei vis assumpti. se. pilos carnis i. superfluas co gitatiōes cordis rade debet. Caput igit rade. est cogitationes superfluas a mente reserare. Aer mon grue per pilos et co pillos significat cogitationes su perflue. Sicut end pili nō sunt pars corporis. sic quelibet superfluitas pro cedens ex corpore. nō est bona tpalia nō sunt nobis nāliter. sed aliena et sup flua. Sunt itaq; xpi fideles qui ad et nā corda medullitus aspirant. qui nichil ad sui cōb lectationē mūdi contulerunt. qui in terra nichil possidere volunt. Et ad apls dicunt. nichil quez facio in celis est. Capillos igit mūdi pretendi in capitibꝫ retinet. et per eos alienos. se mūdi terrenoꝝ sollicitudine hre designat. Sicut ppter mundi pti culā capillos retinet. Sic mūdi dū in hac mundo suā terrenis cogitationibꝫ ois nati esse ī pnā. Quisquis igit electus ad sortē dei vocatus. comā mūt. capillos rade. uel tonde. erubes cit. profecto non se de dei. sed de mūdi sorte esse testat. Quādo end quisquis carnis ornatū diligit. fouet. et nutrit: tanto ꝛ sūm nō in celis. sed in terra fixū esse dinoscit. Quādo aut mūdū et edomuit. tanto se ad no terrena. sed eterna diligere

comprobatur. Si vero ut plurimi
remes iduerto rad mg̃m ut nil
nos et deid michil esse comp
hemg. Profecto ptz q nil t orde
persistimg. aliena pclamma
capiti nro apponē nō debemg.
Presertī qd aplus dicat. q mē
dz arure volatu capite qz yma
go est dei. Essent itaqz clerici
psalmodie tympanis. mitris.
t cetā pclamad ni capitibz por
tare. nedū deo loquanī famula
tus sui signa ostenditur. Ignoramus
enim nō credit aplo. q tradunt e
uāg? Et mē cuiscd aplī vorem
dicentis. An queritis experimtū
eius qui in me loquit? expue
Itezd si angelus venerit de
celo t aliud euāgm annūciauit
vobis. anathema sit. Retinperī
go pemtus a clezo tales psup
ponebne q. absit a deo expellā
tur eius ozatio. hūs ugī? signus
clezicalibus plubatis cōmodus
a laicis distezmi debemg. adppo
sitū dnom nrm redemtorem. audi
amg aplm iohānē dicte. noli
te diligere mundū. neqz ea que
in mundo sunt. Audiamg psal
mistā. Omnes dii gentium demonia
pantes filii hominū ut quid di
ligitis vanitatē t? Salomō q?
sub sapiē? dicens. Vanitas vani
tatū vanitas. Licet t
tuezi quid diu consonat ozgi
ne spūssancti. Monet aplus
ut nō diligamg mundū. Nec
hinc psalmigraphg in eius amā
toribus. Clamat Salomo cuncta
subiacē vanitati. Deo nō diligā
mus mundū neqz eius sequā
mur mendacia. Etc. Declamat
ac si dicat. Deo nō sint amici
dei quia tēporalia sint mendā
cia. que promittūt nō
conferūt. Roma ugit? non sint

Cū enī bonorū omnī auctor sit
deus. et a fidelibus suis queī?
diligī. que bona propiat. si mū
dana bona vera essent. nec ipse
quide ea tempnet. nec alios sequa
cibus ea tempnī propōat. Quid?
de se ipō veritas testat? audiamg.
Vulpes foueas habet. et volucres
celi nidos. filius aut hoīs nō
habet vbi caput suū reclinet.
Item si mundi gloria aliqd non
esset. si diuine terrene celica bō
essent. nō eazd possessoribz im
petraret. Unde dicit de vobis di
uitibus etc? Et alibi. Facilius est
camelū per foramē acus trāsire.
qā diuitem intrare in rgm̃
dei. Audiamg etiā quid suis
dicat imitatoribus. Si vis per
fectus esse vade et vende oīa
que habes. et da pauperibz.
Item. nisi quis renūciauerit
omnibus que possidet. nō po
test meus esse discipulus. Ille neō
potest duobus dominis simul
deo t mammone. Audit pfti
gr? suos discipulos sanctitatis
ad mundū. qui si habent vel te
nerentur tenuī vident. Tulit
ugī? arma sumpsit nostros hosti
bus. Sed nos puauit terrene nīe
possessiombz. Undus nauti. la
trones nō solet timere. Cum
se mundanis implicat tela pa
rat. quibus cofodiat? Si nō multi
cofodit. undis protectus p via
huiq exilii. Ne cōtra illos quere
ret aliquis. Cui deus suos se
quaces mundana iubeat pō
ponere. que sit que iubet appe
tere. Audi ipm dicte. Cum
te cegmd dei. Ne thesaurizā
te vobis thesauros in celis. Ne
ret itezd aliquis. Si deg nō
homines terrena. nō nec. que
dnī diligē? Ista sūt que p
ripit diligē. per mos sem

cum dicat diligetes dominu deu
tuu ex toto corde tuo et pximu
tuu sicut seipm. Proximq ni
terra tatu diligi pcipit ce
lestis regni hereditate no
bisco ostrit. In qua ueritate
diuina pfusi scriptua testi
toque aut ut ames meos sicut
nosipsos diligamq; pximante
deo illi faciuri simus per quem
et redempti sine fine uiuamus.
Cum ergo pp opa mea male
cu immici eius essem ipse pp
ea dilexit et cu esse mo seruu
mortalem filios suos nos ado
ptauit et heredes filiu suu u
nigenitu tradens pro nobis.
ut nos eriperet a pene mortis
eterne. Cnus na pnez tu deg
na patre digne pt diligere
Cnus ex tantis benefiis ali
quid digne pt retribuere her
rita beneficia. adnitas pt
Aut Cquid retribuam deo pro
omnibus que retribuit mi. Cum
ppe maiestatem dem subiugt
Caluatem salutare accepiem et no
bis remittalio. Cquadrupliciter
hns tributu ualet. Sc dm ac
apez nulla in alio dit digne
passioni dnice q gruere hoc
utiq; ratone ut quecadmo sug
nem suu dedit pro mea re
demptione sic et nos nrm sm
dam pro sin nos confessione
Cet quod pro ppa suu debui
guine qui pro eo no ut alicui
mihi reim tuli. cu nos magis
quadam ad diligam. Cnm pro
xpo potiu tradet qui tam eis
pcepta bet uana et falsa pos
sidet. Ipe enim dicit Si diligis
me mandata mea seruabis
loquit de ioh. uplus Cum dicit
se diligere deu et mandata eius
non custodit mendax et ue
ritate in eo non est deu diligere
qm mandata eius no custodit nis
tamen Cum xc pro nobis factus
sit pauper et egenus nos p xo
ut pauper esse erubescimus
Audiat eius pauper nos fieri
diuites ueritate attestante iz
nil reputatu no diuitie si pau
pertas est. Dicat nadab pauper
bus Sed pauper quid reputa
est regnu reputatu Si enim regnu
reputa est pauperies restat ut
infernus sit diuitie. Ipse qz declia
mat nobis euangelica ds homo
quidam erat diues. et post cat
aut quidam mendicus nomine
est ut more mendici et porta
ret ab angelis in sinu abra
he. Mortuus est aut et diues et
sepultus est in inferno Nec regnu
tet quis het ea esse augustum
no sup hominis sed ueritatis
net falle pt net falli. Cnuscis
go uis regnare cu xpo eligere
pauperiem cu ipso. ut requies
cas cu la sicuro mendico. Nemo
enim pt gaudere cu seculo et
regnare cu xpo nisi apli
dicente p multas tribulationes
oz nos intrare regnu celoru
Et uere ueritas mortem primo oz
nos bibere calicem dnm ut sic pti
cipes ad regni possessionem
Cui aut uult epulari cu di
uite ppurat se epulas eternis
uehemens in qua pro gaudio
momentaneo ardebit pene
cu rapite sine diuitio. Infelix
quidem pro tam brevi gau
dio celesti principi regnoque
tam pauperibus per quod celesti
acquirit hereditas. Infelix
cui mercedem pro pecunia et
na ripe et quodammodo meffa
bile homini est cu xpo sine
fine regnare. Cui meffabilis
mercedem pene eterne cu diabolo

pati ſuppliciū q̄ma ꝑter fres
tem nos illud eman[u]d ꝑmitt
tes q̄d prodeſt hoc ſi ꝑmu
ſimi mihi fuere aut no ſue
detrimentū pariat Vel q̄d
omnia[q] dabit homo p anī
ſua volūte pōnā mīe ꝑ expo
dimittendi ne q̄ abſit ꝑ tri
ſitoriis amittamꝰ eternā hā
tamq; antidotū momentanee
amaritudinis ut dīc̄ ꝓpheta
dmensa q̄ndia ſalut̄ fac
mo curram ut on futuꝝ tem
phendam q̄ diuemē[n]t̄ obi
mdicabimus Non pretiam[u]s te
pus acceptabile no enī erit ap̄
miferos tempꝰ penē Dicit ap̄
ſcat dñs ſumꝰ in via aduer
ſario nro dū legis ē ſecū am[u]
Sed quippe dñm nr̄m dicat
aduerſitaꝫ q̄ nostē carna
libus ordo cōdūat voluptati
bus Aduerſus itaq; nr̄m i[n]imi
cū dñi rex expectat dñs nos ad
huc ad pare mūitat inclitos mt
tamq; ai eo pact̄ fedus ineam[u]
ut ad venerit ille p̄famulatū
ut ſeruos mutilet̄ p̄mere nos
ſi ut filios hereditandos nunc
mat. ſeruitꝰ introducat ad
nuptias ut de ſuis finib⁹ rē
dam[u]q; gradꝰ ihū xp̄m dn̄m nr̄m
Cui ō p̄re ⁊ ſpūſancto ⁊
ſit ſeruedictus Amen

Incipit Tractatꝰ ai Mathei
de cracouia de puritate ꝯſcie

Quoniā fundamentū et ra
dix virtutū omniū ꝯſcie ac ſpūalis ꝓfectꝰ
principiū eſt ꝯſcie puritas.
aut tenebꝰ aduersa. Ad quod p̄ci
et p̄cipue per verā. puram. et in
tegrā. et perfectā ꝯfessionē pecca
torū accedit. Nobis q̄ vocati
ſumꝰ ad statū gratie. adiuti gra
tuitis meritis. ad vitandā
mortē De ſufficiēt confeſſione. ne
mo q̄ſiturꝰ ut deꝰ et nos ad
ſtatū perfectionis eleuet. ad ſūma
diligentia et ſollicitudine atꝫ
p̄ceteꝝ mortalibꝰ eſt p̄cipuꝰ
rogitandū. Ca[pitu]m p̄m̄m de pura ꝯfessione

ab. inſtrendo

De pura confeſſione Cap̄m̄ p̄m̄m.

Est igit̄ primo videndū. q̄
confeſſio ſit eſſe pura. quia p̄
cepta dñi ſimpl̄ dicit. abſq; dupli
citate ſ. exauſta. ſicut hoc credit
ea eſſe manifeſta cor̄a opte dei
net dñi dicta. vā paſſionē. ā
cooperiēt. vel mixturā pecto
rū. ſicut facit multi magi
ſtri. et hiſtoriis longas addit.
aliquid pertinēt explicāt.
ut ſic per illa oſtendāt ſe mūdā
culpaleꝫ de peto. Sed quidem
pertinēt in fine illoꝝ verboꝝ
longoꝝ et ſuperfluoꝝ dicūt
Dimittendi i[n]ſup ſu
perfluā et exauſtoria. vā.
ſed pura. dic pectꝰ tuū. et te
ſimꝰ actuſa. Et no ſit dicū
q̄ tradit in ſcām ad alterū.
aut q̄ poſſit plene ꝯfeſſio
occaſione retinendi. aliq̄
aut mag̃ ꝯtemnendi.
Vñ ſi expedierit nobꝰ pectꝰ
altiꝰ oſtendē ꝓpter hoc tale
expliceꝫ q̄ confeſſio non
poſſit intelligi plenā. tūc
peccaſti nec poſſit remitti no
tibi q̄ plus in pecto. Sic ſi de

dñi occasione petro. m peccauit ad peccauit. nō debebat nominare. si suffiat dicē. sin aūt ḡmittendi peccatū quod persone

tale

Confessio erit vera ⁊c

Confessio debet esse nuda. ita ꝙ nulla falsitas dicat sicut. Quer dubiū aliqꝫ affirmet. si certa ut certa. dubia ut dubia sunt intendi. Et ī ꝙd confitetur, nō dicas Deo meo culpa si fecī tale ꝙd aut si dedī mīz tuti partionib⁹ tali. aut fecissem tale peccatū si potuissem ꝙ dicit sunt. fecī sic ⁊ sic habui voluntate deliberata. facie di tale peccatū. et dñs si nō ꝙd potui. uel quia nescivi. uel ꝙ timui verecundiā. uel peccatū temporale. Sed nō quod ꝙ nescietes aut verecundates aliꝫ nō curantes specialiter peccata. et aperte mentiūt confessione quid faciūt. Sed ꝙ gradia peccatū ad quam. ad cautelā quibꝫ nō ꝓsequunt peccata oia ꝙ fecerunt. Dicit enī deus meam culpā de quinq; sensibus meis male custodiui. sc. visu. auditu. ⁊c. et nō si mirabilia ꝙ de ꝯfessi per se memorent. nō offendisse in aliquo illoꝝ. maxime postquā confessi fuerit et dicit de vi magis capitalibus. ad nō nō offendere. in omnibus sicut sonat verba eoꝝ. Talis aūt male. maxime ablīs qui sepe confitent est vitandus. si dicat mea. et nō. et dimittunt falsa. et superflua. Quidā aūt confessiones sepius diligenter examinant. et dicunt primo omnia vitia singula. que pro certo nouerunt se fecisse. Per superbiā aut

ibidem

causā quandoq; alia. et multa tenui mentiant. Quidā pōt pnt dicere gradia. et leue. ꝙ nō pnt specialiter explicari sicut sunt cogitationes otiose. verba otiosa. negligentia et pigritia et ociositas. omissio temporis. distractio circa diuina. de hoc aut omnibus. in gratitudo beneficiorū dei. superflua circa de ꝛc. et de alijs corporalibus. turbationes leues cum premeditatione leue alicui proximi. odium leue. despectus ꝓpter quod ad vitā. aut ad pernā. sine modo nō attentari de omnibus que deus fecit. aut facit. aut facere permittat. ⁊ hmōi silia. Cetera nō sunt meritalia ab aliquo in fine mortali que nō pnt in mō declarari. si potius expedit ea rotare. de lectis lacrimis. aut per ipsum in fine mortalitatis ad ꝓgressū. et in hac mortalitate debita permanere

de

Confessio erit integra ⁊c

Confessio debet esse integra. et omnia peccata que habes in memoria aut que oblitus fuerat confitenda. ⁊ que nō recordaris in toto confitear. Nec dicas ꝓpter timorem confessori. et pactū alteri. ꝙ nullo debes aliquid confessione ꝓpter facere. quia timet despicere a confessore. nec reputari minus bonus. plus timetes humana verecundia. quā diuina offensam. et plus amantes laudē ꝙ timentes laudē. quā intentiōnē pacificentur. et confitēdo puritatē. Quia si oblitus es ꝙd confitebaris aliqꝫ peccatū et ꝓpter die sequenti. vel alia recordaris. si potes debes redire ad eundē confessorē ut confitear. Si nō potes scribe copiose ad alium aliquem sufficiat tibi bona voluntas. ⁊ si non

Nobilius est ad verecundia ut abmisisti aliqd primo confiteri

creblimone ſꝫ et malicia aut de audita teneris retinere ad p̄m confeſſorem Et ſi vis retinere ad alium teneris ſi interi omnia peccata primo confeſſi Et id q̄ omiseras et omnia que tibi miſisti a p̄a confeſſione facta Et confiteri deb̄ de mendacio aut ſimulatione. quia tibi miſisti. quia dedisti intelligere confeſſori tuo. q̄ primo integre fuiſti confeſſus

Confeſſio erit plena cū —

Item confeſſio debet eſſe plena quia dz continere circumſtantias aggrauantes peccata. que ſunt loquendo in quo peccaſti. quia ſi fuit De loco in loco peccare in ecclia. aut de alio loco ſacro. quia in domo. Et ſi in ecclia debes cogitare a deo aliquid inhoneſtum quia dicis miſſam. vel officium vel quia oras Et ſi ſi quis te ſpuit vel tetigit animo impudico corpus tuum ſub pedibus quia mandi vel pede. quia mingis libidinoſe cogitando eſt ibi Et faciat dicit mihi lorde et lorde. que circumſtantie in hijs metre patent Aggrauat ergo locus peccata ſua tempus Etas quia dicio mihi mora copia ſui Et modi in culpa ſtatus alius ſapiens adhuc vel iuxta puſilla i. modica reſiſtencia De tempore

Tempus in quo peccas. quia ſi ſing est tibi a miſſa. vel orari die dnico. vel in feſto ſolemni. quia in die alia ſimplici Et ſi ſing est quia tales peccata in magna ſolemnitate facta. quia alio tempore. Et ſi ſing dicit natale dni vel eſſe abſolutus in ecclia. vel relaxatus in gula. quia homo dz ornare Et die in quo homo commedat. quia alio tempore. Et ſi ſing et dicit rogad eo et

et facere aliquid malum quia per ecclm ſuum me occaſione petendi q̄ illud dicere et facere occulte Et ſi ſing est ſimulare ſe paenitentem eſſe Eſto vero in corde. quia dicis de ſe eſſe turbatus ſtare. no dando tamen alicui per hoc bonum. vel malum exemplum ratione. vt dicat ſi ſing Et ideo non ſuffiat in dicto ſimulatus de verbo in dicto Et debet addere et dicere. ſꝫ ſimulaui me eſſe paenitentem in verbis et ſignis exterioribus. ut rep ulterius Eſto vero in corde quia ſi ipſa cogita q̄ in illa ſimulatione addi de amendando ad vel quod oc cultum Et ſi ſing tangit p ſonum oſtendendo. quia ipſum in eccl loco tangit cū pede. q̄ modus tangendi eſt magis impudicus. vnde non ſuffiat dicit tetigi pectus non impudi re. ſꝫ os te mordere lorde corpo ris que tetigiſti. ſꝫ manu pectus. vel aſſile membra ſup pectus. vel ad medium. Et dicas modum. ſi ad ore. manu. vel pede. vel alios membra

Quia homo digne mala peccata eſt vbi maxime mora petitur trahitur ſine ſit delictum cor poralis. ſine ſpiritualis. ſine ad ſine ad id tenearis p. menſem. vel per annum. Et de mora di ligenter examinanda in peto cogitationis quia mbendi eſt ſi in ipſa mora nunc ſuerit Aut ſenſualitati conſentiendo. in opus voluptate delectari. ſi poſſet. tue no eſt modi cul pa. quia ſi petitur ope ꝑficiſſꝫ. quia ſic voluptas proficta ꝑ petitu Et aut ſuccubuit nunc conſentiendo d delectare ſſuam

tanto d. uta q̄ no exolt m opq̄p
rede'. si exolt tanto / exterius. tue luxt ibi no sit ple
nus q̄ensus. est tñ ibi petrus
moz le' sicut dicit augustin⁹ et
est mig ḡne. qua p̄mo q̄ no
p̄mo est assensus m opus. et d
appetitu si no m neutrā con
sentit si ibi fuit moz d minte
qua no p̄t uel nesit expelle
tue dicat occasione dicti q̄
ptis cogitationib⁹. quadus ner
fuā salus dicta lond beat v
rginalibus. p̄t tñ et exercitan
ri m hoc nrio. 7 m multis
alīs potuit. 7 dndū sit exposi
dus constic mide. fuit p̄dict
tā examinator. m quibus tales
cogitationes curiosis mo
rose multū protrahit.

Etiam grauiq̄ est fauē q̄tū
q̄ petrand corde. uel alio
membro corporis. bis q̄ sēl.
Et go si p̄t̄es retorsum. de
spectificare vites cogitationū
malarū. uel motus libidinosos
in carne. uel exhilitate fauē
si aliquod petrand. uel quoties
uexasti respice fauē aliq̄ p̄
delatos ḡssus / aut quoties t
basti aliquē / aut murmurasti
aliis q̄ nōs. 7 si no esses meor
de meo. dic leuia fide sm q̄
mdicab⁹ tones uexasse p̄tā. Et
attende q̄ cogitationes leues.
ac leuia uerba. ne simt / nīa
explicanda. nisi essent occasio
nes alicuius gīus p̄ti. uel mi.
aut essent de se m aliq̄ gne
septē uitioz. uel capitalium. Si tñ
p̄t' cogitatos leuem breuis mimis
longam distructos mentis m
oratione / uel psalmodia credo
q̄ bonū esset explicare si esset
meor / p̄t' magnū dispendiū
quod sentit. Si cruciat p̄t' solicitu
uerbi uel leuis. aliq̄ue turba
rebit aut orire aliq̄ malū suspi
no. aut aliq̄ malū. nec 7 speri
ficari p̄ter malū ipsius esse
tibi. sic q̄ talia onerosa uel leuia
a uestri sint sperificanda. q̄
p̄t' ei aut uerti aliq̄ gne. aliq̄
petrū aut alienū dat / q̄ p̄t
tanti. Sufficit q̄ dicat / omnes
distractiones / mentis brēs in
oratione. uel in officio dīno p̄t' cogi
tationes leues. sic dicendo. Di
to meā ad p̄ad. de mīma distrā
tione. et mentis p̄ugatione. q̄d
habui in oratione. audiendo mīs
sam. et dicto oratōes aut bo
nus per cogitationes onerosas.
in quibus uel mīs offen
pauit. sic q̄ ibi no fui inten
tus ut debui. et potui. Cogi
tationes aut curiose. pro uitiā
te 7 nō delectatione recepte /
nec sectate nō moza. in corde.
nec derisu occasione uenie
di. per ubi et p̄ubis intempe
stiuā. aut p̄ter simile. si su
bito prenerunt et tristerunt. 7
displicentia habuisti in illis.
7 stabi q̄d sensisti ut potuisti
expulisti. aut expelle pro
curasti. attendendo te in loco
aut meditatione sanctā. Tales
dico nō esse confitendas. quia
nō solū in ista bo nō offendit
si multū moret. talisq̄ pu
gil purgator et uictor. Unde
uero ille beatus salutator. qui
stabit ut scribit cogitatione mīs fi
xit cogitatus et alludit ad pe
tuum xm. Et hodie quidā ta
les cogitationes assiten. potius
ad laudem 7 uanā gloriam.
ut confessor reputet cū spūs
nō tñ talia essent occultan
da. 7 in confessione tacenda.

dā sunt explicande. spūm p̄t bō
spūm ad ḡlutatē moza. et uitā
sicut superius dictū est. Cogitatio
nes nō q̄ntitatis male et mi
ose si nō simt studiose penitē
nec cū delectatione recepte. q

quia solum consistens di se ostentare simplicit[er] peccatrice. Vñ tales sunt thesauri dei latronch[us] quia vane glorie appetitores. Et ideo pena latronu sunt puniendi. Nam de talibus cogitationibus quod sic resistat[ur] aplq[ue] dicat q[uo]d[am] fiant in temptatione p[ro]ueniendi. Vane tutu[m] augmenti quia ho[mo] talibus existendo securior. Et io[hannes] intelligo q[uo]d digni sunt suspendio quia sub specie caritat[is] aut pietatis consilij aut alterius rationis colorate. que soli deo sunt apta manifestant et aperiunt malum esse et sub dolo. De vana gloria.

Quia quis e[st] tenet[us] confiteri de gratia spuali. adeo recepta. quia de bonis operib[us] manualib[us]. Vñ confiteri debet de vana gloria. aut de spuali. aut corporali. Et quis est dolere de bono alterius spuali. quia de corporali bono ipius. quia quis dolor est inuidia fratre grauis. quod e[st] peccm in spm sanctu[m]. et est peccm irremissibile. Sed aut dolor est simplex procedit inuidia. Et no sufficiat tibi dicere. Iohn de bono alterius p[ro]pter inuidia. si dr speculare an sint de bono spuali vel temporali. Et casu quo quis est dolere gaudet de duplo spuali proximi. sc[ilicet] de peccato q[uo]d fecit. aut de ipius infamia. vl' quia amisit dei gr[ati]am q[uo]d habuit. quia gaudet de temporali dampno ipius. Videndu[m] est tamen qualit[er] confiteatis p[ro]pter aliquid p[ro] tali de vane glorie de gr[ati]a spuali. ne forte maneatis in maiori vana gloria in confitendo is peccatu[m]. Nam sancto intelligere confessori tuo q[uo]d habuisti vanam gloriam. quia fuisti visus orare. vel missa celebrare. aut laudatus q[uo]d bene predicaueris quia erubuit peccatum maiore peccatu[m] vane glorie. q[uo]d confessus erubuit te sepelire horrende spelunce. Debes igit[ur] cognite explicare confessori gratia tibi a deo data. et erubescendo. et quod potes ti[bi] sic dicere. Quid dicem[us] vel quid loquamur aut quo[modo] possem excusare aliquis actus. propter q[uo]d posset aliquis me videntes cogitare q[uo]d credent me bene aliquid gratia spualem. Et quia in ipso confessionis actu habui complacentia mala. et consensum. ideo dolui de ipsis ideo me accusso. Vel sic dicas appetitum q[uo]d aliqui sic credent me bene tale quod no[n] habeo. Et ad hoc credendo feci aliquos actus silatrie. Et multe tante confitear vanam gloriam quod habuisti in exercitando actu virtuoso. Sufficiat tibi no[n] explicando dicere actu virtuoso. sed dic feci aliquid actu p[ro]pter quem no[n] appetitum totu[m] laudem dei. si potius homi[nis]. quia no[n] sibi volui reputari virtuosi ab illo tui fieri. nec dixi. quod sed homi[nis]. Si ex appetitu q[uo]d alius intimaret. Et nota q[uo]d cogitationes de vana gl[ori]a no[n] sunt confitende. nisi quod ibi de applicuit. et consensus. et motiua tum placentia. Si aut stando q[uo]d venit cogitatus eas. et inter te dicere no debes assentire. Et ex hoc stratum displicet tibi q[uo]d remanet ac per hoc stando oras deo ut eas expellat. aut saltem te consentire no[n] sinat. sis certus q[uo]d non eas no[n] peccabis. si potius pro eis orando requiras. Dic ergo statum in corde tuo q[uo]d sensisti tales cogitationes deo in aduersum mea intende. Et tunc eas ne p[ro]pter tales vane glorie cogitationes dimittas dicp[ro]pter bonum

pores

Vel dic vim patior vide[n]s me

increpē aut increpū ghmmare
exqio principale ipm motiuū
est bonū sicut hodie multi fa
ciūt. habentes spūm diffidentie.
qui faciūt eos credē. q̄ pereant
quādo bonū agēt. q̄ in bonis
actibus cogitationes vanitatis
ḡtrahunt. Respondeas ḡ tali ma
lo spūs. nō ꝓpt̄ te facio. nō facere
volo ꝙd bonū. nec ꝓpt̄ te amīt
tam. sed ꝓpt̄ deū habeās in illis
cogitationibus alīs ꝙplacentia.
et consensū. doleas et pure cō
fitearis. nō ꝓpt̄ hoc cessēs a bono.
ꝓpt̄ deū prīus incipiendo. si pugna
verūt et ostantes orando deū.
ut custodiat opus suū. Si aut
ex mālitia passio natus. et sic inū
latus de vana ḡlōd. sicut sup
quādā. qui mirūtur bona q̄ fecī
unt. aut dicunt. sine spē vanā
glōria. tuā ḡfilo tibi. ut nō de
cēteris alloquēdo multū de dō.
aut de vita spūali. docendo dēs
sub specie caritatis. q̄ pro certo sē
per velo latet multe venenū. Sed
puto esse securū. et magis expe
dīens. humiliare se. et silere a bo
nis. ne cunctis alios confirmem. q̄
quia mens tua adhuc eget cul
toda. et frēni lingue tue tibi est
necessīm. docet illa pestis motus de
tuo fluctuare cessēt. Aliquā sē
per sēpi silendū aut sanando ab
tuā desernus famitate. Expto tre
de. Nam docere. et curare alios.
est rebus nondū perfectorū. Si vō
necessīs incautabilis vel magnus
rōnabilis cogitationū laqueādi. or
current. tunc laqueandū est taliter.
q̄ uta te sicut alios videant. ingue.
et docē sicut beatus gregō sēpe
sentit in omelijs. Et q̄ tunc erit nō
decerit spūs veneē glōrie t. rupi
ens per hunc mōdū loquendi. ꝛ
putari humilis et distractus. Si
end occurrit tibi q̄n loquier. e
vel end q̄n de locis sanctis
excusabis alīq̄ vana glōria.
nestio aliud ibi rēmedū. nisi
confessione prīus. et lacrimas
adhibere. Cōfī tunc maledicti
pestilentia. et pestem. Est aū
valde timendū. ne timore de
spectionis hūdie. toties hoc
vicium ḡfitēdi negligas. quo
niens te abipō nouerīs superā
vi. ler ut nūq̄ nēcundēris
confessōrē sēp nūs. nullatēnus
nō ut plus confundar. studeās
eādē confessōrī sēpius et cūdi
soluto nūq̄ confitēdi. Hāc end
virtute humilis confessionis.
spūs dle arq̄ expellit. Et end
si tue confessionis se infere rit
ut de humili et prūd ḡfessione
appetas emendari. certe si
sentis te avidū zelū zatū. sīc per
complacentiā ad et consensū.
nō in fine ḡfessionis id valuū
detege negligas. Est end sīc
cudū q̄ grauiū est esse no
bedientem aut nō credentem
plato. quid socio: plūs et mīrū
ꝓpō. quid illi cui nō teneris
sit reuerētia. vel obedientia
exhibē. Et ē grauiū turbare
hominē sanctū. aut ipm de
rīdē. quā vānū vitiosū honeū
Et ḡtiū est. ꝓnonciare vānū
persōnā r̄ligiosiū. ad alīq̄
pctm̄ quod est cōtra professō
nis. quā vānū persōnā scan
dalizarem. mouere ad idem pctm̄.
Et ḡtiū est. inspicere vānū nu
mēnē imprudēs. vel luxū
est quā mulieē et vānā i
ligiosam. quā scripturē q̄
finē bīt̄ gregō. quo licet in
tueri. quod non licet cōtrīpi
cere curiosē. Et hāc erit intel
ligendū est de tactu. et quo

tumq; actu et verbo impudico.
Non go sis strictus dare in con
fessione. nō bene risisti nisi.
aut dueze cōsuluti plures as
pectū quem in facie rōdat per
sone cū applaterē. et imp̄dica
ymaginatione Et dic qualite
et tenoris persone Et si de visu
expedit dicere multo magis de
verbo impudico et luxurioso
pronocativo ad petm. Et de tac
tu et cōmotōe tactus libidinosa.
habita ex alloquio rōde vel approp̄
quatione respectus. De tēptōne p̄ssi aggr̄

Gravius est fatere quodtdz mate
petrato cū intentōe grio petm
randi aliquē ad simle. aut ad
aliud petratū: quid faciendo si
hūpd tm̄ pt si non erit defert
nd alicui. aut facias ipm̄ despi
ci. aut mmq; reputari ppt' inui
diā tui. vel alia malicia. aut
si fecisti aliquē actū ad oculos.
aut cū manibus versus aliq̄
personā. ut provocares eum
ad malū. et tūc petrat' fact' stu
diose. aut ex deliberatōe. nō tm̄
in diuturnū faciente. si ex im
petu dereliquit deo et ne quid
petrata nō sufficiat confiteri.
nisi explicent' intentiones. ma
liciose Tales sic spūales assi
milantur demonibꝫ. et sunt
minimi apd. quia studeant a
animabꝫ perdere. p̄ro quarū sa
lute ep̄us sanguinē suū effudit

Item destensus de petrato in
petratū est diligenter perstu
dendus. Nō est enī ita graue
quod petratū simpt' sicut ad
unā occasionē plurā alia fuit
cōmissa. Unde si studiose fecisti
aliquid delicti. tali mō. ep̄i
sunt culpandi de hoc. et nō excu
sasti innocentē. Et permisisti ipm̄
muste plorari. Aut si pro de
fensione cuiq; mendacij vel
cui nutriosa aut plura alia
mendacia minutissima aut pro ex
cusatione cuiq; petrati omisisti
in perniciē. et obhoc fuit suspicio
de alio. vel facta est musteri pu
nitio super aliquē. aut occisio est
data. aut aliquid huiusmodi. vel
aliquos domū hor. petrata et
similia que ex peto p̄mo sunt
secuta. Debent cū p̄mo pēn̄ h
petrato plenā explicari et cō
fiteri ppe plenitudine cōfessionis e dare

Multi nō solū incidentaliꝫ
predictas. vel similes. si et
occisiones et alias culpas. peto cū
ppt' quas mutristi apd petrā.
nō quia neglexisti virtute sā
potuisti et tenuisti. mō aut
cause sunt talitez dicendē. ita
q̄ te cū ipsis accusēs. et nō ex
cusēs sicut quidā faciunt impo
nentes culpā diabolo. sicut
Eua que dixit serpens decep̄t
me. Dixit enī tm̄ temptauit
me De tali peto. q̄ oportuit me
consentire. nec illo mō potui
me defendē Et ista nō est confes
sio nec expressio cause petrati. q̄
est exprimatio tui et actus sui. Sy
deabolus quidē forte nō est culpa
bilis Nō enī omne petm̄ semp
fit suggestione diabolica. nec omnis
temptatio est a demone Et sīm
beatū Iacobū omnis quisq; tem
tatur a cōcupiscia sua abstractus
et illectus. Multi go mentiū
tur dicentes: demon me sic
duxit ad tale petm̄ q̄ sibi con
sensi. quia solus sua cōcupis
temptatus tendit Et ideo debz
dare Cū sentiret me stimulari
ad hoc petm̄ p̄petrandū meum
tendo occasiones nec inuitatus
adhuc sic scio tempus et ps
nō et sum negligens ad unum
do me ad ieiunia et orationē.
et alias actus sicut scimi et po
tui. Dū ppt' negligentiā et
malitiam meam omisi ipm̄
petratū. porro diligens fine

sum negligens

dyabolo superbie et cazm mee
hor suggenti quod spudsanito
hoc mspreanti mi id no ꝑpetrie
Alii vero ompenit culpid ꝓprio
sicut fecit adam qui dixit mlr
qua dedisti mi sored dedit michi
deligno et comedi Scut end q
persona tua mi mstetit rogan
do blandiendo et alia dona di
do ꝙ modo potuisset se defen
dsse sic ꝙ me fmalit o pozuit
consentire Alius dicit quod
dixit mi tantu malu de quo
dol ꝙ fecit me murmurare de
illo 7 sm despice Sed hec est vi
riosa confessio Sic go dic ofiten
do de pmo Cu videre expresse
ꝙ loquto uel querelato id qua
dam pzsona esset mi mutilis 7
pziculosa et tu gsentie affec
tozdis mei ad ꝙdam psonam aut
opus ad me non esse puzu nr
fm deu sed potius fm cuzne
et in aspectu eius et pdicta ha
bere animu complacentia sen
sualem Et exqr semper hrem
yma gnationes mpudicitias de
illicitis libidinosis motibus tar
mis ita ꝙ ꝓpter hoc debebat fugi
ꝙdam michilomo fm scriptu valid
tate mtu ꝙ ad tale actu adue
mi cu ea tu me 7 ꝙdam illaqui
De 2o dic sic confitendo Audiet
dici aliqua mala de aliq persod
facilius ea credidi quod credidi
ssem si audiuissem bona ꝓpt
leuitate cozdis mei et defectu
fratezne caritat Et debui co
pati murmurauit et exclusisse
m cozde meo de quo murmura
bat fz ego stulte murmurabam ad
illo ofitendo malu qd dicebat
Et pez hoc sibi dedi occasiez mur
muzandi magis Et nō hic ꝙ
nō dz quis murmurare no
mizare nec facto de quo mur
muzant nec persona ꝙ te
extuscato esset me extusatoez
sui 7 mi fama prox mi ste
si te excusset de turbatoe prox
mi habita cōi aliquem sic de
fecto eius audiendo non deb
ex pmere illud defectu ne ꝓpt
hoc ostendis te turbasse retro
nobilem causa turbatoꝝ 7c
videat pmus pecasse a mor
zelo iustitie Sup erad quod
qui dicit in confessione sua di
ficiles defectu vel audiue
dicit tale vnū de hoc fm male
turbatus quia cōi honozem
dei erat 7 cōi bonos mores
8 in malid exm aliozu Stul
te 7 y pocrita quid dic nūd te
simpr laudis et michil pecti
offecte petis tuū quod fece
sti videndo alienu defectu
sic petis quod fuit ꝑfectu quod
defectus alienus Et despexisti
petendo cu debebas compati
7 mentir te fuisse turbatu p
pter amoze dei 7 ꝓximi tui
ad quez is turbatus ꝓpt superbiam tuā et quia no habes
caritatem ꝓximi que no per
mittit aliquē cōi ꝓximu
turbari Sic go dicis confido
Videns vel audiens fieri vel
dici aliquid iudicam esse ma
lū et forte peius quod fiat
ꝓpter pcedit malu ad me cū
que no pezmisit me excusa
factu vel intentoz faciendis
sicut potez et debebad non
fm motus ad ꝙparandu illi
vel orando pro ipo sicut de
bui ex fraterna caritate Et ma
gis fm ꝓmotoratus ad quam
cōi ipm tentem pmendo et
iudicando ipm et appetendo
statu pfectionis eius vel hre
ptatem ꝓmendi ipm Et hec
audit mi ꝓpt dubia cozde

mei et qua non cognosco para
entū dei que suppōrtauit me
in malis ribus peccat abstīs ul
la punitione Sue. alii qui secu
rus laudat in confessione pe
cc̄es per gr̄am dei me satis
bene custodiu a tali opē uel
a tali peccato vid bene q̄nie
am offend missas p̄dicando
et meas orando q̄ uolue ma
li quā intendo bene facta me
a Et me custodio a peccatis me
lius quā facit pars peccatoz et
peccatis permittēm me amdi
quā facim tale patri et ī me
no sentio aliud defectū n̄ sed
ingratū de beneficiis dei qua
sum sufficiēs ad rg̃randū dō
qui me liberauit ḡbūs pecca
tis que facit multa alia O deus
ista stulti simit similes phari
seo et publicano qui astendit in
templo ut oraret nūq oratio
fuit tota sua exaltatio ultra
alios Sic et iste qui debēnt se
semp̄ accusare in cōfessione
super alios laudat se narrā
do bona que facit De superbia
autē et de p̄sumptōe que
latet intrā in cordibus nr̄oz
michil dicit Sed mit eam et alia
qui confitendo peccato sua
toti culpam imponit deo Sic
enī dicunt deus dedit michi
naturā ita pronā et ymaginē
ad tale peccatū q̄ m̄ cauē nō
potui Ista dicunt tm adam qui
dixit mulier quā dedisti mihi
et ea dedit michi q̄ dicit si nō
dedisses mihi mulierē nō peccas
sem Si iste aperte enumerātur
vel p̄m gregis dyabolo nō p̄
cepisse ansi volentes eis enī
de nō dicit q̄ nō est p̄tabile
terrā que ipsi p̄tati p̄ aquis
ge multo mīg aliqs p̄ male
tatē a grupia mali Sup alio

qui dicit fuit deceptus a tali
temptatōe quia deus noluit
me iuuare Si iste cognosceret
pigritiā suam et negligen
tiā quia noluerunt vitare oc
casionem peccandi et p̄sue
rare in oratione assert on
dens impudenter dicat Clamat ad
me et ego exaudiā te Et alibi ne
mitte ad me omnes qui laboza
tis et honeratis estis et ego ad
ponā te et adimplebo deus qui nō pa
citur vos super illud quod ✓ tapbuit
potestis Si facit ad temptatī teptauit
one proueniūt i auctoritatē
tuā Sed aut iste q̄ ī o dere
linquit a deo et multe et
sine fide orant nr̄ uolue pg
nare cōtra se ipsos nr̄ p̄sue
rare patienter postulantes
auxiliū dei sicut decet Si no
luit habere gr̄am sine labore pe
tentes etiā talia a deo non
humiliter Si p̄sumptuose talē
dignū ar Si deus esset obliga
tus ab orante p̄ter tā stricte
ritate quadā ut exaudiret
talem utpote volue et no
uste volt Sic reputantes ipm
quod ad exaudiendū potius
prouocant ad detrimentū
qua superbe et p̄sumptuo
se accedūt ad ipm Ama qui
lapsus est a superbia et ne
gligētia q̄ decet sine accusac

Nota etc̄ exactiōes
in confessione explicande
Sute alius ad petendū quia
omne peccatū id est scienter par
tarps quibus occasionē malitie
esse prebuit Nā confitēs deo
si malitiose uel ignoranter
dedisti causam Si sola omissio
est discendi uel monendi peccatū
dicentē uel monentē peccatum

au dedisti causam sed sola occa
sio est dicendi pretendo quod
factum est ab alio occasione tui
pti dicti explicate qui est confessio
ne notum non illud notando q
fecit quapiud dic solum qualite
delicti sic dicendo seu facti quod
dum mortale peccatum uel q
ne ppter talia uerba que dixi
aut ppt malum exemplum quod
deb stem si habuisti turbationem
ad solue quicquam aut malo
opere aut ppt solum dixisti ma
le officium no debes dice solus
mens turbauit me in tali fo
uel dixi male officium ppt de
fectum solius mei Tunc sic accu
sas solum in tuis notandi confe
ssor posset dicere Dic go sic
habui turbationem ad alios ppt
meam superbiam quia ipsi
dixi uerba uiciosa et ip pro
uocauit ad maledicendum mi
Et si illius culpa fuit dic ha
bui turbationem ad quod ad ppt
impatientiam meam q ne
lui eis supportare in caritate
ppter aliqua uerba ab eo dicta
uel dixi male officium meum ad
aliquem in tali hora Et dicere
mi gstia mea ut repetem ip
ter pigritiam meam ne feci uel
no repeci

Habuisti pollutionem uigilan
do dic causam expresse Si
uero dormiendo sic causam
qua euenit seu euenisse tibi
credis Causa aut pollutionis
pnt esse tibi et potius intem
perantie diei precedentis uel ul
terius ut sic dicendo Non ppterea
dubis intelligi confessori nam
sic ad pteritum Cogitationes
uero inhoneste habite an dor
miendo explicare debes poten
tissime qui sompnia plerique
sa que non sunt timenda sili
sompnia curiosa et inhoneste
nisi an cogitauisses ea aut pq
sompnium tui delectatione et mo
tu carnis Et hec dicendi
sunt tanquam cogitata mag
quam sompniata Si uero sompn
masti aliquem actum imprudem
aut luxuriosum ad personam ad
quam habebas sensualem affectum
aut qm an inspexisti oculo i
prudenti debes explicare seu
expime causam illius sompnii
Et quia homo plus in talibus
delectatur et multi pro sompnio
studuerunt se talia sompniasse
Ubi uero non sunt aliqua de
dictis causis uel similibus non
est de sompnio dicendum q ne
culpa est ubi ff sufficit dolere
in corde et ad quietandum cos
cientiam tuam dic talem sompn
inhoneste cum si dedisse causa
quod nescio sed meam culpam

Quidam sanctos patres trep
est causa pollutionis noctur
ne Primo proficiunt ex nova
tate gule et superhabundan
cibi et potus que est diligen
examinanda ubi illos qui no
tati sunt ad exercitium spiritale
Nam ppter accidit q minus re
lauati in gula aliquo tempore
et pro q abstinet sine iciunat
polluunt in sompnis Credit
q hoc no accidit eo culpa timo
dearmie ff potus et debilite
natiue Si isti errant quia dic
caute inducare ne venat ex
minua saturite precute diei
Quidam q ex pro nocturnale et
nuflumen aggregatum fuerit
in medullis inde est ut aliq p
p insensibilitatem corporis afflicti
creatur ppt quod no solum ab
stinendum est a delectatibus
uerum etiam a uilibus et equali
dantineum tpandum Primo pudi
et atque sanctas est nobis ti
menda ut possit in nobis ac

quista puritas permanē ⁊ ſſtn q̄ qui nondū equales tantumodē aut moderate q̄rtid ſunt adepti non put̄ ſtare tanſam rectā pol lutionis que ipſis abſtinentibus ſit accedit ⁊ tanſa eſt q̄ per 2ª curiam et mundiciā mentē labitur vtā mens ſpūalibus ex exteriorib⁹ gracia et diſciplinis interioribus non intenta ſenſui corporis per oīa et diuid dis cogitationē⁹ euagat² ⁊ ex 3ª merito eiusd² ſtudiōz audicū et volentibus illis diuinarū rū ſtudiis et diuidis cogitacōib⁹ ob mare nrām eſt vigilare et q̄d tanſam eradicare videz mentē corpꝰ exercitē et ſenſus refre nare ne ipa mens ad vana et noxia diſcurrat et illis aſſuefac exteſſibus ac īmundiſſima lux urie nutrimenta ſompniis p̄turbat² ꝓdicta q̄ negligēti acquirendi mundiciā et cautā di īmundicie in confeſſione pud tate explicet² ⁊ tanſa pollu 3ª cionis pt̄ eſſe q̄d illudent² immun dicia pollucio procurat² Dum quid dyabolꝰ ardet ꝓcul dubio ſanctū q̄ per ſollicitū cultus moderatē et integrā et frequentē petorū confeſſionē ꝓpcie mundicie pu ritatē acquirē Timet ipe dya bolꝰ nat² eius oſtiaz pturbare maxime in diebꝰ illis quib⁹ aſſidebat eid nelle dnīco eo ſpectui aplacē fluxus iq̄ pollue ut ſic a ſancta q̄rdone operabatur Cumbuſdā rco q̄ tunge dicē pollucō ex debilitate natie q̄ non eſt ita fort et validi ſic debuit exiſtere Hanc tanſā pt̄ quis ꝑ ſepe aduertē q̄d ſme turpi cogitatōe vel ſme ſimplici tate rarius frequentiꝰ solito mo pollut² abſtiz turpi ſompnio ꝑ terueniu ſicut ego q̄doq̄ cog nouī hāc peſte tert² temporib⁹ ter vel quater ꝑ mēſ⁹ ſozdidū quadus no mō dicte illusiōm de abolire poſſit aſſerdi

Ergo fīm ſanctoz patrū ſnās regulaꝝ cū ſpectione tante dum eſt ad q̄rdinem ſalutaris q̄uiū accedē tpe quo ſentimꝰ nob ſompnia illusiones pollutōes Cz ſi hoſt² mundꝰ alit² mentē me illuſerit ut teleſtis medici ſubt² hat medicinā Dnīc⁹ mūdus i- ſtrūdens illis mitiuemat p̄uitꝰ aut oblectationis aſſenſus ſi fluxꝰ ille fuerit natie neceſſitate aut impugnacōe hoſt² antiq² procuratꝝ ⁊ abſq̄ ſenſu vo luptat² addictus debem⁹ mihi ſomnq̄ ad gratiā ſalutar² tibi accedē confident Cz aut ſitre dicat⁹ eue miſſe occaſione vigo ſā tue ꝺe ꝺo Cz ſe humiliē ſubtrḥē ab altaris q̄rdine ne m nobis neceſſitē² ſnā apti dicent² Qui manducat et bibit indigne ꝛē. i. nō faciens dnā nr² prep tionē celeſt² panis et carnalis et nō diuidicans corpꝰ Dnī ce tale q̄ nō miſi pura carne hoc at manducare et cō vōz ſub miſcet aplus ibm Ideo inē nr² vos multi infirmi et infe cti et dormiūt multi quaſi dicēt ex hac p̄ſumptōe et mā ducatione indigna ſpualiter infirmant² et ſompno mozi multi dormiūt per petratā q̄ ex ipa indigna ſimptione maneāt probet q̄ⁱ exami net ſe ꝑpm̄ homo vtrū deuotꝰ vel indeuotus vtrū timens vel p̄ſumens ad tale ſacratū accedit Quod ſi rectus ſit q̄ no ſit vitioſe pollutꝰ vel aliquo peccō mozt infectus vō eid Cz volens ſtud celeſte panem ſumē eſſe contentꝰ ſe no hec petim⁹ mozte nr² p̄decessi norte vitioſa occaſione fuiſſe diſpol lutū Cz una hōra hēt Duo red

dant quemlibz xpō tibi indignū. Alia tamen plura sunt a quibz se debet homo abhorrere subtrahere reuēnter que explicare non audeo. Cuius a sanctis doctoribus rite expressa non reperi, ut illustrationē gratie dei ea scribendi simplicitas relinquendi decreui. Illud quidē pro merito retineo et vim illius qui hoc instituit sacramentū quē non credo illud fruisse plenius esse credit cum hoc quotiens fecerit in mei memoriā faciat. Equo quidē dubio asserere ausim quotiens id agere volo quod ille instituit et modo pdicto celebrauit ne quicquā sine certa scientie ac prudentie luce ad illud posse accedere nisi primemorati xpi⁹ institutoris auctoritate ac eius passione et morte. In cuius rei veritatis euidentiā id sacramentū debēt confiteri et percipi ipse christus asserit et minime considerabis in super et cētera hmōi sacramenti pmissa lotione pedū factā non obesse ut ministerio et sacro ibidē dominisse a duo petro si no lauero te no habebis partē mecū. Atq; nostro pcessimus et grauis offense periculo aliquē velle hoc pfectō sacramentū sine mundicia aliqua spualis gratie lotione. Cuius quidē lotionem no solū per apostolos et eorum successores ad punctū fieri debere credo sed continuē deuotionē et fidē in qua xpō dormit et mutat et trahit alias et quosdam rapit ad cibū angelicū et celestem. Unde et xpō dicit ad eos quos lauerat. Iam mundi estis sed nō omnes quia sordes sue nobis nō debuit quidē aqua ablui. Estis ē inquit mundi propter sermonē quē locutus sum vobis. Nō debuit quidē aqua ablui est autē dominicē fidei quod pedes tamen sint aptiores. Unde in actibus apostolorū legimus fide purificans corda eorum. Hanc esse deuotos et fidem celebrantis et sacramenti reddo esse illam qua celebrat et que facit xpm sacrandū corpi nō effectu sicut et verba xpō sunt illa quibz consecratur et hostia panis et vinum in corpus xpō et sanguinem Cuius quidē deuotionis dei gratia que precessit et dispositiue subsequit et misericordiam adeam q̄ datur. Ad hoc igit̄ sit mentium ad ministerii feruentē et assiduē orationis protensum mo pdicto votari ad dnō nr̄m pbita memoria passionis xpi⁹ ac ipsius operationis et deuotē fidei locum ac structure nos ex p̄ medicamentū et corporis mundicia et per lignum et sensum reparatoris ac reformationē et per mundū passionū ignominiosorum.

Tertiū quoq; no est ex quibusdam stimulis mentis dubietas et perturbatio magna. Dū xpi⁹ vigilantibz absq; ulla cōmotionē mentis et cogitationū immundis huius quidē per membra secretū egredit sine delectatione et ex̄ insensibilitate plurimi de hoc mysterio dubitant nisi nō senserit pena nos maledictos. Cuius causa aliq; ignorantes turbant et errant putantes se esse pollutos. Ac ideo sciendū ex ipsis humoris effusio nō est pollutio quia ut dicit me dicta sine libidinosa delectatione et carnis motione nulla pt̄ possit vigilando. Ad xpō in effusione humoris nr̄i naturalis adhuc causam exhibere primaria ex deo ad id ad quod natura disposuit causa victoriosa et cunctabilis perfecit et cōsumat. Dubius dum tamen hoc euenire agnoui ex̄ solā pudicā et alborum aliquā persone in ea asperā humoris applacentia spūalem et ordinato affectū amore aut per tactū impudicū aut ymaginationē

gmando aliquos actus impudi
cos fortiter et mozose (in hiis
end casibus et aliis similibus
multi inuenit dare talestodies
et motiones carnis libidinosas
ut dictu sunde emitte velint
et illas causas et similes que
sunt euitabiles dz quis fugere
et euitare pro posse maxime
ille qui se promptu sentit seu
adhuc se a nā mchinatu sine
ex vicio mentis sine sine eo de
bilite nature sine et qui occasio
nes hmoi no euitaret impo
posse delinquendo umquam
persone uel femine de pso
nazid ad quas mozdmate affi
ritur et fugiendo eis ad illoru
ones personazid et aspectid ea
rid uitet no tredeo ipm qp dāz
effusione petrare amoz nisi for
te aut gripisset aut impudice
tangat persond que est causa ip
sius defectus Tud hmoi end sunt
petrare et magis petrari moz
talis pericli id mide Et io non
silud do tali qp absq; delectacon
mozali ipe sibi valeat id fa
at maior parte fugiendo tales
personas alr id eis omes oport
tunitate temp̄is et loā euitet hu
iusq; p̄dicois affluens qm a qu
busdam carnis libido si pt eui
tari ipis occasio et studiose no
euitatur est omino confitendus
ad sinis occasiombus et negligen
bita tē ipos sic fluxus ei ted
ostingit ego tā que euitari no
pt sunt qd audiat ad impudi
ca seu luxuriosa ego tam uel lo
qua id ad aliqua persona uel se
det uisē ad de tuis p̄dicis non
habet complacentia vana et
ab ea seperari no vz (in hiis et
similibus casibus tredeo sufficē
qp ted de occasione hiis quā de
impotentia vitandi qua de fluxu
illius libidinis dolor sumplint
est habendus semel tñ dubitē
in talibus que spectant ad offic
puritatem est valde proficuum
et valde utile poterit ego ē ad
fiteri pt' que tudine mentis
et patrem quibus expedire no
tredo

Ciendo qd cogitatus de mun
dis recepti et in illa mea
ria turbare mte te ni aliq' mod
7 appetus vindicta fieri aut fra
esse aut dolet qp no sit uel fuit
facta per te uel per alium uel v
magnari aliq' fare uel aliquo
modo gripiet animo vindi
tatuo het omnia sunt confiten
da et alia querulz petrata silia
q̄d si sunt in mente tua ted eq sz
pete humide Si aut in memo
randa mala p̄dita que ferista no
habet dolore si potius delectoz
et facis moztem ibm no tredo eo
pedire q̄ spectasset ipid petta
memorata si als es confessus
es integre 7 no habuisti aliud
quid in mente delectatoz Cuffi
go tibi dicē Veneruit ad me
mea quedā vindicte uel iniu
rie quas fieri uel quedā petra
ta grauia que amisi de quibus
non dolui habui dolore no tali
cogitatu ad si de ipis ad mul
ta applicari cogitatu et si aliq'
tibi occurrerit in mente uel in
carne per p̄dicta complacentia
quod tibi vis aggrauare petra
tu etiā des dicere uel confiteri
vii gred si de peto simile per
te facto habuisti memoziā et
ex hoc habuisti motu carnis
7 applicuerad in mente et pen
tudine qua petiui no seruisti plu
ries uel tu plurib; personis
Tud end debes sic dicē confitendo

Et ymaginacõe quid habui
de quodam puero vicinõ habui
motũ rationis et appetitus in
mente et appetui id fecisse mi
torienti & cum multis personis
Et sic non scio te iudicare confessi
te tũ forsse id peccatũ nisi fore
te alis non indicasse eidem et
nisi pro maiori humilitate et
meritu rebus ipsum ei similiter
explicare Si aut te recordaris
te habuisse opportunitate facie
di alicui peccũ quod no fecisti
et in alio recordare no gau
deas te evasisse id peccatũ nec
tegridris deo quia te tuto diu
ab ipo & absoluit voluntatem
et opportunitatem faciendi ipm
oia ista sint confitenda Vide
end hec magna ingratitudo
et peccati grauitas voluntaria
Et si in pdicta recordatione per
calorem et maborme rationalis
no posses colligere complacentis
et motus rationis dei velles stu
diose tempus exacta ad quietis
& doloze Et consulo tibi ut no
ea spetia ceroles nec est alia
peccata que nisi potes sine appli
catione cerole sicut est vindicta
facta per te uel per alium de i
nimico tuo aut dapnum aut mo
lestiam quod admisisti Debes ad
omnia peccata tua si vis confi
teri quasi sub duobus peccatis
scilicet superbia & rationis delectatio
nis confiteri Dicendo sic corde me
dicendo et ore proferendo deo
meo culpa de superbia qua
habui contra deum et proximum
ostendendo mundum alios
prouocando ad inanem gloriam
mundi appetendo proximos in
dicendo interius bonum despi
ciendo alios vilipendendo de dei opere
bus ac verbis aut eius ministri
bus murmurando contra
eius inspiratos et ora sua

lenocinia negligendo impetus
uiciosos sectando blasphemando
nomen dei & in vanum proferẽ
do Et ligua mea contra veritatem
per mendacium et simulationes
per duplicitates ac adulationes
per multa & alia multa verba
uiciosa locuendo uiciose & inordi
nate vsurpando de nouis confiten
do de fide dubitando de occultis
dei operibus nosci presumptuose
querendo plus quam oportet de
deo et proximo et de hoc sue
ruptionis gratie dei non humiliter
affectando dona dei occultem
do temerarie spiritualia non in
veritate sui ipsius & filii
tate contra deo & hominibus Et
multa alia per superbiam me
talia & corporalia exercendo pec
cata confessus es dicere tue
matrone qui te videbat mortifi
cando Quod mea egressio tua
appropinquat pre est primus
superbie tue et finis delectatio
nis mundi et misere rationis tue
quas delectationes rationis tue
pertulisti plus pro amando
quod deum plus tibi placendo qui
sibi potius placendo pro pena qui
prote plus obediens scripturis
veteris cuius quod diuinum mysti
cis nonnullis et scriptis diuinis
consensisti satisfacere sibi in delec
tationibus inutilibus & luxurie mi
nibus et diuersis opere et voluntate
ac similare eis visio audito gusta
tu odorato et tactu quatenus
et qualiter potuisti offensisti a
moris ipsius rationis amittendo ma
teriam tui corporis superfluam
dormiendo et ei acquiescen
do in multis operibus viciosis
te occupando & in nimia pollu
tione rei temporalium et
corporalium te exercendo plus
quam propter amicitia et iusta quam

familiaritatis

qpter nrītatem consensisti eius pi
gritiei quā habuit semper ad op
tendū malū et eius sollicitudi
quā habuit ad malū pagendū
quos potuit ḡ ipi fuit vita
mea mḡ nē expendi vitā meā
et tempus meum tibi ex gr̄a
tas mea uel superbia mea quo p
rexistis detractiones razis mee
quid michi attulisti quid michi
attulisti quid michi reliquisti
pro subiectōe ⁊ obedīeī qua vo
bis obedīui tot annis pro vobis
gmittam vitam ēt̄nā Annsi deu
acquisiui mfezmū perdidi gau
dia mfinita et lucratā sū lam
ta etēna ⁊ Armata sum sorte
sanctoz et angelorz ⁊ mezui
fieri sortis pfezmoz cumq̄ co
fidēa o aiā mea quale te deg
fecat ⁊ma ad ymaginē et si
mlitudinē suam Et nō sic es
denigrata peccatis Nec aliquid
meritū inte inte agnosti Con
sidera potius inte ymaginē
temptatoz qui te deposuit
de loco superbie gule luxurie a
uaritie vane glozie mundi
et acidie ⁊ ingratitudinis ⁊
negligē et odij Et vindicte tibi
suasit gtemptā dei ⁊ amoze
apposuit scrūli Te nō duxit tēn
pnīm ad murmurandū indi
candū despiciendū detrahendū
detrahendū et alios defectus
ponderandō tua ḡma vita nō
cudendo Non cudeo o aiā mea
nisi ut proficeres ad gemitū
et planctū tristiā et lamen
tū et clamēs humilē et fezue
ter ad dm̄m Et dico tu aiā mea
ne in furore et alios psalmos

Sericē dubitant si cogitatio
nes inhoneste sint semper
ex toto explicande Credo q̄d
non sit nēcitatē ſ̄ pezfectionis
et magni meriti si q̄n ex in
una mōza facta in cogitatōe
illa homo sentit se nichil
ad faciendū et pensiendū co
gitatū si bret opportunitate
quid vellet aut si polluet ex ve
hementi cogitatōe aut si in
ordinate afficeꝛ ad aliquid
pezsonā et de ipsā molestiaꝛ
in cogitatione hūdi mate rīa
lib et ymaginando hre aliq̄s
motus impudicos ad ipsā p
sonā hūmodi ad affectū mozdi
natū debet exprimi ad cogi
tationibus suis et motibus ter
minis p̄zcedentibus ex ipso affec
tu Dico sic q̄stendo habui
affectū sensualem et mozdi
tū ad quādā mulierē uel q̄s
ad mulierē talis q̄dā et hui
affectū accepi ex applicatiōe bīta
ex aspectu et collocutōe et pn
sia corporali ipsius aut de ipsa
habui tot motibus aut mul
tociens ymaginando turpes
respiciendo ad oculos corpis
uel mentē facie uel alia pte
corpis eius ⁊ ymaginando
hre ad ipsā pezsonā amplex
us osula uel tactū impudicū
et m hūmodi fieri mozd̄ per mag
nū spatiū addendo ibi motū
libidinosū ⁊ sper nō accidit
mozē exīdo aut missas dō
et semper fui negligens talia
rare pro posse ad expellendū
talia ſ̄ ḡpt̄ nimiā delectatōz
quā habebā ibidem nō tamen
q̄ntū potui ꝛefrenare ab as
pectu illius pezsone q̄ habui
pnīam eius ⁊ ymaginaꝛi i talēs
et tali modo cogitationes et affec
tiones exprimēz et pnosas ab
eis cito liberare ⁊ dūmodo tame
ad tali oratōz attenderz cōfes
sione et custodiā sensuū ⁊
demon nō pt̄ sustinē hūdi
tatem pyere confessionis ad
sic superabat ⁊ nimiā duo

et omis hudilitat⁹ 7 mild'ie d
mucus et ꝯ nō est melior via
et facilior ad euadendū temp
tationes superbie 7 luxurie q⁹
omēs cogitationes vitiosas
ad sūs circūstantias grauio
tibus in tacie uel in mente se
pe 7 clare detege confessori
7 toriens exprime quoties ꝛ
nouāt⁹

Circūd⁹ q⁹ motus in tacie
qui nō proueniūt ex cogita
tione impudica absit volū
tate aut sine causa vsq; uel
auditus seu ex aliqua causa
inhonesta extrinseca sine di
q⁹uenient ex nimia repletione
primus facta malo et potu
Circūd⁹ tñ putant q⁹ huiꝰ
ep̄ōmia vigilia qd' pt esse
maxime qn̄ astitit eis q⁹ non
proueniat eis ex aliq⁹ causa
predicta et ꝯ oz hoiez esse
peritū in dicta quo ad equa
litate abstinentie qñ de tali
bus motibus molestat⁹ tom̄
nolūtate et ꝑplacentia sua
Ad huiꝰ tꝰ pus oꝝ causa
quia finis ieiunii circiter et
circūtalia premia sue et hoc
intelligē q⁹ ipa causa ex
teriori sit ab alterius et app
inquirēd pessimū q⁹
rū putria sentit se sensual'
delectari Aliquid alle q⁹ re
dēbit motus nāles fiēt vti
obis Et quamus sit securū
affitēri tales motus proced
tes sine causa vitiosa quoꝝ
intemperantiū ꝓ causa dei
tū per ipas no turbet amor
et desiderū puri⁹ mētis de
corporalis castitat⁹ no ma
culatur Si vero procedūt
a causa vitiosa q⁹ fitendū est
causē locus et tempus et mo
dus tractandi mecū 7 vicē

motus locus et tps sunt ꝯ
dicta est de circūstantiis p⁹
tandū nō end sufficit tibi dice
gnaliter aliquid de motibus q⁹
debes dicere sic Dic essem u
cia uel ore uel signis aude
rem omittam uel p̄dicatoꝝ cogi
tauī talem actū turpem aut
habui memoriā alicuiꝰ p̄sde
ni tuiꝰ aspectu iam habui
complacentiā aliā q⁹ aut d
ordinatā amoꝝ aut aspec
ui cia talem p̄sonā ad co
placēū impudica Cuiꝰ tāu
sa habui motus tales tori
cos et per tempus oꝝ Et si
dixisti alii p̄sone grosse aliq⁹
verba prolixa aut fetida ali
quod finem meliorē sic
sic hires grupies libidinosam
et motus tales per mul
tum oꝝ Et tñ confitere de
magē quod si verba no dixi
sses aut scirem⁹ ne fecisses sic
prolixe nisi de illiꝰ pulcra de
lectarer⁹ no habuisses

Quinto multi circa negli
gē ut ea quo stant affectio
nes suas vitiosas et per quas
non curat confitēri ad tñ dili
gent⁹ sunt perscrutande ne su
os vitios orientales ex quib⁹ ꝯ
p̄termittē no intendo q⁹ mul
ti minus afficiunt⁹ ad certos q⁹
dam ad alias p̄sonas quidā
ad honores quidā ad diuiti
as temporales Et quia hec
sunt q⁹ minꝰ nitet deū et ho
minē Ideo nullū horū habes
de p̄dict⁹ aliquid p⁹ in via
dei p̄fitere net hic puta
confessioꝝ Et maxime q⁹ e
tacnalis affectio ad p̄sonā
Et de hac intendo mō loqui
Ad talis affectio multos spi
ales sub specie amicicie spiral'

a statu orationis impedt et im
pedit / Est est inquietudo me
tis pestifera oratione ozie 7
mentis infines et dispergens
Et effectus ozionis oration et
menti gnat et exercet Nad sic
ornato pura mente purificat
et illuiat letificat fortificat
ac inpinguat Sic rationalis af
fectio 7 inuidi mente infirmat
et obstruat ostristat et debilitat
et desicat et corpus Et eidem
maledictionibus implicat.
Et quoniam de spualibus lap
sis propter quos ista scribi noscit
ista placet rationalis affectio sit
omnibus periculosa et aliqno
sa tm magis periculosa personis
spualibus Nam quanto homo
principium videt esse puri fe
quens tm familiaritas est deo
tiad periculu delicti decepto
et malo occulto bono colore
depicto Cuius quidem familia
ritatis quanto plus crescit tanto
plus infirmat principale mo
tiuum et structuram puritatis ma
culat Nam dum deberi stabi ppen
dimus quia sagittarius diabolus
a pmo no mittit sagittas nisi
nos sub ista aliqua ordine
pantes et amore augmentates
Ad tantum vero mi breue
mus ut id no valuit angelus
sicut inceperat se minue allo
quant Si videant se talqua
tenus destitos et se minuo in
tuent 7 se minue demulcet
quibusdam emendationibus
et rebus blanditoriis et adu
latoriis que vitent et pti
deamorde procedat Et nr vnus
inspicit altezius appetet pti
am corporalem quia forma
uel species corporis vtinam me
te cepta inuitat eos ad volen
dum pdictu corporale qd insit
pictam corpalem mentalis
Sic et spualis deuotio paulat
inuenit in corpalem 7 ratiq
lem 7 ppter mentes que sole
bant in amicos ad deo absq ter
medio tanquam inter se 7 deu
altez altezq ponit corpalem
effigiem quod nolat et obtene
brant ponentes in ipis fame
dei tui fame creature Et no mi
horrendi tibi ipi in errore
percipere 7 emendare debe
rent in ipis portus quiete
mentis errores totis inuidi
runt ex maxima caritate pro
pterea eius merito ad minora
sibi mentes referentes mo
ratione magis altera pdi magis
eis delicate est ac se minue co
gunt orare ymo et orare tute si
mul et per hoc ostolare simi
spualem quia hanc in illis pro
facere deo minue sed morae
predicta estimat et affirmant
esse spualem quod et diuina
Tales aut illusiones tripli
ciat a sagittario supdicto spe
cialit intres que circa fidei ha
bent illusiones mentali puto
esse horribile 7 qi impossibile
declarare Sentiunt nanq in
oratione p facta et p pntacre
mentali quoniam ignitu talo
rem a sagittario illo iactu ip
pcedut et diruit esse ignem ca
ritatis a spu sancto treflui
simum volentem quodge spiri
tu sancto spiritu altezius omni
lo caritate ni tui sit ignibi
bidmodi amoris prout fre
quenter manifestat 7 tm de
se habent talqua spiritus vnitos
posse seruire sepius et plu
ribus simul loqui atq in hoc
tempus no perdere si hui
pmodi modo salito et creatis mi
inhibiles admittunt quibus
procurant simul alloqui et
allegantes vnq altera cum

uel causas vtilitate et mitta
te depictus Cū tñ in veritate
michil aliud sit causa nisi aer
carnalis cui raro omno sur
rumbit Sic utiq; carnali ton
cupiscentia exercati tempus
q olim gsueuerat in oratione
expendere et spualit' oculi pu
re lumen in hymnis familiari
tatibus et colloquijs perdunt
Et sic q dolendū est allo cur
ones diuinas pro carnalibq
quotidianis Ymmo ut̄ nisi mo
dicū serotina uel aliq̄ menta-
causa nō prius ab mutet diste
dere Tunc mute et tristes
distedunt Het aut tristitia est
certissimū signū q̄ carnis vi
culo sint alligati Et per hec
visitationes et diuine reuela
tiones a carnalibq et diabolic
discernūtur Demū quadiu
q̄ multis experiunt pericul
et multa mala meruit dū
obtenebrat eoz̄ q̄ videns in
trant quod tñ qua spualibq
esse iuncta que fieri nequeunt
absq; periculo et puto q̄ citius
tñ melius esse no multa exhor
calamo exarare hec tñ tarde
no valeo quid aliqua[n]t refera
maxime quia no longe a te
positus iste similia effugere aut
Tandem spuales p̄dicta q̄q
se sedulo permittue ut se mul
tum familiarit̄ tangat sub spe
caritate reuerentes sibi duce
amore eoz̄ dis qua imp̄udent
curitate appellunt Ex mḡa tñ
nitione amor est sūmū ped
culū quia exhor fabricatenur
sagitte que mentes eoz̄ vulne
rant mortalit̄ Et quod super
omnia vi[r] horrendū deo ch
gelis et hominibus ffuerut
endā aliqui spuales hoies
spū luxurie imbuti qui in
excusatione sue libidinis p̄

simp̄ferut dicā sine in ysti
actibus impudice magī tor
menta de deo q̄ michil aliud
udito nisi q̄ modo meretricū
et inductiuū ad similia ferū
rus mitandū et p̄tectiuū
pessima Dic mi qui talibq; re
dis si ista sint vere spuales ut
asseris quid aliud loqui aut
facere debent nisi q̄ a sancto
spū procedē p̄ ab eo aut n̄r
procedit nouū ꝑ stolū q̄ est
vtile et honestū Ymo cū ad
spectu sanctū de talibus os
culis aut qualem gsequi gloi
riam inde deus Et quotidiis
que nōnūs sibi ad salutē aut al
teri ut hos tactq; lusionibus fantasiaul'
fenmas michil parauit que
uenerio spūs ad libidinem
tarnis Tue igr̄ tua p̄simp
cio ut hinc oculum ad mfeas
spūsancto attribuēdo sibi tue
impudicie fetore que vix de
nones patiuntur Ytue mi p̄
temeritas o mulier ypocrita
a facie dei exerta ut diuis de
lectatoz̄ carnis libidinosam
esse gregi et diuina gsolatoz̄
Credē go ferra pessimi de
finibus meis qua demones
nestiut pudicia tua sustinere p̄
itaq; fratres carissimi nō m
ggrue hinc opera similiter instru
ut sciat vnusquisq; q̄ licet bene
nosta affectio sub colore spūs
simt acquisita sūme impedit
confessionis puritate et cordis
mundicia ut sic hinc fugiat tēp
vitiosam ambigne que vix p̄
abolere de mente si alterū fuerit
ablata p̄pinqe qui tales p̄sone
tam diu a sagitta pepercisse sū
q; q̄ in aliqua integre et sere
confitent[r] Eo q̄ tpm mozbum
despectibile in persona spūa
li nequeam dinitur totiens dete
gere plene et integr̄ confiteri

Cum reverendus exprimere
aliquas tribulationes tibi affe
rem amaras quibus vel tacent
vel exprimunt imperfecte vitan
tes verbis operientibus dictu
morbum Sic enim attrahitur me
tus est quasi quidam et persona
dilecta in oratione et in
omnibus actibus suis de vanagla
nionibus turpibus de vel vani
aplausu cordis et memoria et
aspectu mentali ipsius et neglia
mentiendo cui prudens et collo
quium et alia que sibi experiunt
propter sepe mutant confessorem
aut mutare vellent si posset
Sic ut tristes sint et acrius ios
frequenter tam oratione affectionis
fluctuantes in mente quod me
confessionis imperfecte de qui ipse
met protestantur Et ut verum
est ad ipsum debent medicos spi
rituales cautos peritos et ex
pertos qui scirent illud misce
ricordie et causas cognoscere
et congruum remedium adhibere
non sibi non fauor quia portus
si semel ad aliquem talem pruene
rent ipsum certum fugiunt ne re
ducantur ad ipsum Caueant go
confessores devotas et simpli
qui ne morbum intelligunt nec
causas earum cognoscere et so non
sunt aggredi adhibere medelam
Tantum debet inde esse sufficiat ut per vos animam contristet
et compatiendo que per via prudentie
et immaculate mentis dolet
et fugere periculosam pestem sibi
in hac tristitia mulieres spualium
que non melius quam fugiendo
remittunt vel vincant Sicut enim
posset quis hanc sagitta percussa
se ieiuniis et vigiliis et disci
plinis affligere ac orare ut si
non fugiat persona ac omnes
occasione desperat millomo
curabit ab illo morbo secun-

gis augebit illud malum propter
quod sequatur consilium beati
Jeronimi dicentis ffemina quod
modo bene quesiuit mihi
te dilige non frequentia et mi
cum libidinis in visitatione mu
lierum Et iterum nimis nocet inter
nos pro melioribus omnium quod fu
giendo et ceteris periculis et mo
dis quibus potest contingere Hunc timo
re non potest nisi per fugam Et ali
bi si mulier potuit omnem vi
rum qui ad eius in paradisum non
mitteret si eos impedit qui non
duxit in paradisum perueniret
Et iterum solus cum sola ne sede
ab eo secreto absit arbitrio et
teste cui Christus cui dixit nec
quod sine teste loquatur Ne sit
teste loquens sine testibus affiant
Item Secundo vide ne sub eadem
to cum muliere maneas Et
pretexta paritate confidas ut
non sumsone fortior es nec salo
mone sapientior Si forte duas
corpus mortuum est Dico tibi ut
dyalus unus Cum flatus pau
nas extinctas ardere facit Ita
Secundum Ces amicos ut pri
aut puellas aut equas diligere
aut equaliter ignorat Istembus
Augustinus Sermo Grecus et frigidus
cui mulieribus est habendus Si
sanctiores fuerunt ideo non ne
cauende Cunctis enim sanctiores
fuerunt eo magis allicunt Et sub
pretextu blandi sermonis inmittet
se crimis impudicissime libidinis
Credo nimis epus sum in xpo loqui
non mentior Cedros libani
altissimos homines et ore gi
arietes magnos platos cecidisse
subhac spe corruisse repere de
quorum casu no mihi presumebat
quod Jeronimus et ambrosius Sic
aut Adam Cottidie queritur cum
mulieres et amaris vis putari
esto ut sis mundus tu suspicor

poztus scandalū mihi es Calle
mus et causam scandali que
re homini illi per que scandalū
venit

Cuendū q; verba otiosa et
grauia distincte sunt confite
ri fm dras suas ad sinū arbi
trium et occasionaliter vocidē
De murmuratōe que fit q̄n mur
murat defectus t hoc absentē si
confiteri habes Dic vtrū vē ul'
falk ꝓpter quod causam mur
muracōis sic audiui vel audi
tam audiuisti vel si audiuisti
vel audire cogitasti aliquē ad
hoc dicendū Si ex hoc alterū ne
cauisti vel alterū augenti odiū
ḡuāsti de illo de quo dixisti ul'
aliquid mali audit vel audē
de fide cāsti Nō ergo sufficit dice
murmuraui ministrorē et de
multis nisi ista explices nō tm
defectū de quo murmurāsti si
est vocū nec psōnā notādo
dicā qualitas psone aggrauat
peccatū Sic de pzē tuo de fra
tre meo de plato tuo Et ꝓpter quā
causam Et si defectus est fal
sus confiteri debes defectū et per
sonā nec falsum impositum sibi Et
debes reuocare vocē illis quibus
ꝓtulisti maxime si defectus est
grauis Sunt tm quedā que ut
minus displicerent confessori ex
primut psōnā tui fore aut
murmurū vel de qua murmura
uerūt que ad psōne reputā
mala q̄ ab omnibus vel omnib⁹
otiosa ut p hoc mdicerit immo
peccasse Si hoc est vitiose dictū
quia debent in cordibus suis re
putare et per confessionē osten
dere semper peiores quod ipse p
sona qua in sui excusatōe no
mdre psumut Ideo dicendū adhuc
pcius facimus q; ut placeat con
fessori psona exprimit de q̄
murmurauerit aut quā offende
rit ad fetendū eius honoꝝ aut
impediendū eius bonū q̄n stat
illā psonā debilem ofessori
Iste grauia peccata sic confite
do quia sit peccatū confessū q;
cōi caritate pcurāmus Que pc
cata quia faciūt offessore gaudē
de peto si potius gaudent puta
tes per hoc captare benolentiā
ofessoris Cum detractio e quādo
hominē ad spūale otiū vel q̄n
quis audit aliquē laudari
de aliq̄ virtute et benficentia po
nitur auferre de corde laudantis
et audientis illū bonū o pmoꝝ
que habet de illo negando id
et potius defectus illius detrā
do aut q; portrita appellando
Cum dicit Cuidā facit p hu
mana laude facit hoc aut vi
tio amittit ꝓpter mundi vel vi
tio gloriam Nam detractor
quēit laudari super alios et
potissime super illū cui detrāit
aut timet sibi reputari quod
ille qui laudat Et mō oritur
grave peccm quia affectat mar
tem aut expulsionē aut tribu
lacōē aut tristiā de illo de cui laude
tristat Et stulti sunt disponti ad
audiendū de hoc peccato cum
gaudio Cuidā quidā vitio no
mullos spūales pulsat qui no
dū spūstim ore retrepezare Cui
dam no ore detrahut nō mur
murant de alijs nec ipsi de
spūant aut murmurē de
ipis appetut tm idē ab alijs fi
Et omnia talia tm motiuus et
causis suis sunt confitenda
integre De duplicitate que
sit aliqm mendacijs que q̄n
ligna Et mitenda no otrarīt
quia facit intelligi et credi q̄
non est Cales qui sunt duces
proditores sicut fuit vadis qui
dixit Ane zabi ꝓpter mel m

are gezur et retro pmige ꝙ ꝙur
trnoꝛd amicꝯa nolo mihi ſoria
ꝙd poſt oſtulid mdus fierit rapi
xpm De ſimulitate que ꝑꝑ eſt
m verbis et ſignis et operabus
exteꝛioꝛibus cuj roſizur e m me
te hec eſt ꝑꝑe vpoſitiew Eſt aut
ſimulatio falſitas veritate dꝑ
uerbi vel vicii verbis vel actibꝫ
virtuoſis opeꝛtu Simulatio m
verbis eſt ꝙñ te dicis miſipiente
et vitioſum ipſ pezhar hmdi
reputer ⁊ tñ preeligꝫ ut ſit
non tredur vel reputer qua
appet virtuoſus et ſuffines re
putari et eꝯo turbar ſi talis
non reputer Eſt go hmditas
m verbo ſuperbia m mente Si
mulatio eſt in ope eſt qñ fit ar
tius virtuoſus ut acquira fidu
fama Simulatio m ſigno eſt
qñ ꝓtendit honeſtius m ſenſi
bus ſi roꝛ e plenu mhoneſtate
Et quis ab ope virtuoſi tradu.
niſi quia raret opoꝛtunitate ꝙ
vellet Qui ſunt quidā religioſi
ꝙñ videntur de die ut putent
ſancti et honeſti ſenſus ſuos in
de compoſuit et maxime in
offiio et miſſaꝛo profundas
inclinationes faciendo Et de
nocte milla ſigna devotionis
oſtendunt dū nō ſentiuꝫ ſeri
deri Hinquid ſe macerant
abſtinendo ut ſpūales appa
reant et udicentur Aliqui
exteꝛius apparent patientes
ſubridendo qui tñ plenu ira ⁊
triſticia dolent de miuria eis
facta Et ſic amdbus poꝛtita dup
ſimulatoꝛ dr et ꝑ qñs mmcꝫ
eſt et proditoꝛ veritatis Et ideo
quia hmoi ꝛciaꝯ multa ſunt
annexa alia ideo nō diligenti
examinatione debes m q̄ faſſioe
eligere Mendacia
ſunt finis ſuas ſpes confitendi
Sciendū eni ſunt alius mag

noꝛu et hec ſunt gravioꝛa
nocꝫ Tndum ſunt deliberate
prolata illa ſunt gravioꝛa illꝫ
que proferunt ex raū Tue
dum ſunt verboſa ad vana gau
dia provocandu que a vꝛis
perfectis ſunt arcenda Tu
dum no dicut mendacia niſi
per quadā maliciā tendūt ſꝫ
narrantes hiſtorias vel mlꝫ
tū proluxe loquentes que dnt
confitezi ea que noſtrū falſa
Tue vero mpfectoꝛes nar
rant miracula nō vād aut
hiſtorias deuſuetas ſeu fabu
las aut textū ſcripture ſcire
exponūt debite ut rumpat
verba miſce ſcrutat et confitēt
dnt Tuta roꝛ ſunt varietates
m ſcien ſcripturā que poſſunt
dici ꝙ mendacio no egent A
dulatoꝛes aut ſunt verbabla
doꝛes ad complacendū vel
ut benivolꝫ fiat vel ut rapi
at ſeaurū Hi iſti ſunt to
fitenda tamquā mendacia
ex pmendo intentoꝛ quam
habuerunt m pdict verbis ⁊
potiſſime qui adulat geſtibꝫ
roꝛpoꝛis et actibus roꝛ poꝛis ⁊
actibus manuū et oculoꝛū
ut oſtendant affectoꝛ et appa
ſione ad aliquē ⁊ tñ nō m
tendunt quia omes tales ſt
mendaces et falſi

Caut melius ſtias confi
teri ſtudeas ſalte ſemel
in die examinare quid temp⁹
expendiſti ⁊ diſcurre p ſin
gulas horas cogitando lō
m quibus fuiſti cū quibus
peſonis quid dixiſti quid co
gitaſti quid audiuiſti et ſen
ſi ut agnoſcas delaciones
cordis lingue et ſenſuū m qbꝫ
et quotiens offendiſti aut de
diſti alīs mām offendendi

et sic ordina sicut ea sicubi meor
amisisse qua melius explicabis
omia que sicubi memor & illa
solicubi pertracta et ordinate re
pete in mente tua nec te pigeat
in tali examinatione exercere
Cuia pax et letitia mentis que
in q̃ sequuntur excredit omne mum
dum gaudium Cuod si absq; q
difficultate magna & tu multa
tranquilitate animi istud modo
voluer obseruare stude in pau
cis delinquere ut pauca possis
recole & confiteri Confessorem
eligge oppatientem probatum in cep
tationibus & in via sue q̃uersa
exercitatum cui sepe confitearis
et aperias defectus tuos clare
et lucide et stimulos cogitatiõs qui
bus molestaris Ut ille confessor
caritatiua q̃ cudis discretionem
intelligens sic q̃ possis ad ipm
confidenter recurrere ut sciat tibi
remedia adhibere Aliquid sine
tus recto ductu p̃stat ambo in
foueam cadunt Adista melius
obtinenda nec est tibi solitudo
que est via primaria ad cordis mu
ditiã et tutela ad custodiã cordis
si es religiosus Si parce queris
hinc inde egredientis Cella q̃
celli tibi sit quia celica cogitatiões
fugias & ores medio cordis Cima
plangis Pax est in cella sed ap
plurima bella Si aut es scolaris
fuge aspectus quantũ potes mise
rio euidenti vtilitate aut ne
cessitate Expedit etiã tibi ut
possis in corde ppetuo cauere
pro posse ab omni offensa dei
et proximi Et debes armare te ad
oratiõem Dic deus in adiutoriũ
meũ intende Cuia sine dei a
uxilio impgle est te a quocũq
q̃ peccato mortali liberari Et quã
uis deus permittit te cogitare
ipm in oratione mala
labi in aliqua peccata non pp
ter hoc desistas a bono ppo
bene operandi Cuia hoc deus
permittit ut agnoscas te infir
mũ et q̃tinue Diuino auxilio
indigere methil q̃ bonũ p̃ te
posse perficere quantũcumq; p̃
cipias et ppones ppt quod q̃
te semp orare & non deficere
Esse aut semper orat qui non
cessat benefacere et mala vi
tare desiderant Est aut oratio
ppriꝰ actus rationalis creã
ture Et ideo non est verũ q̃ ora
tio dr esse vocalis vel Colli
ge qui dubitas quare vocal
ibus Ut tempor redit mentis
deuotio restat Ut cor mundet
et proximũ edificet Cuius
laudet opifex Demo q̃ fugere
Sed munera et honores et hmoi
temporalia non sunt detracta in
oratione petenda p̃ subtrahere
Si deus scit illa ad salutem nos
tram forte nr̃a aut vtilia Si ab
ab incepto bono desistas eo q̃
non in oratione exaudiaris tue
est sigñm q̃ spualis edificatiõis q̃
est q̃stancie puritas tacens p̃fo
rui est amicꝰ tuꝰ mo ppric
voluntatẽ Cue mente in bono
firmat Et facit homem q̃ten
tari de omnibus iudiciis et p
missionibus diuinis et ecce
creaturis & scripm Sed cum in
veritate te ipm q̃nosce omni
bus appateris nullius odiis mul
tum tamen plus gaudes de pe
nis et passionibus corporalibus
quia de consolationibus carnali
bus quia te fideles meminisse
ista et esse vtilia scis aut esse
periculosa Sic q̃ omnia p̃ter
peccatum diligas methil p̃ter
deum diligas hominem nichil te
p̃ter deum afficiat nichil te mise
rabilia q̃tristet Et quia accusatio
et accusatus sui ipsius que acq
ritur per mentis humilitatem in
solitudine et mentali oratione

Necesse est ut quisquis adhuc pu
rioratem venire affectat studi
nem habeat mature orationis
et mundicie amplectat. Et ubi
in lectione et rozidis sanctis
se totis die exercebat ip omi on
sitate vitiorum omni ifz hu adhu
exercenda postposita et de
specta ad rezd puritatem ip mte
grū et plenā confessionem se
ppanet et disponet

Extremo qu volt ad sui per
fectū cognitoz ato et fer
uor pēuenire ac perfectā
patrem aīe possidere p̄mo
roz suū spoliet omni amore &
affectione sensuali. A quacūq
ip uel a quacūq pzsona et
re temporali sic ip mr̄ deū
et roz suū milli sit med⁹ nec
mētal denigat extra deū et
p̄ter deū. Et hic talis affectio
no erit medū impediens sed
tradmuab et adaptans ad
exuat roz suū ab amore ad se
ipm vis ut nō sit sue & late
honoris & laudis appetendo alt
de his q̄ debent simr̄ soli
deo. Vltiōl quid terrendi ppe
tat insi ppter dei gloriā et vtili
tate aīe sue et p̄roz. Et adhuc
stat omne voluntate ppriaz
cupiditatis aliquid velle, homo
potius quid sui pzficere n̄ra
voluntate dei ab eiq p̄missio
ne animaq sue⁹ distoz dat zo
ad suā aīe stimulū se frequē
ter exercebat memozando p
terita delicta serpm̄ arguen
do de negligen̄ atq̄ pigritia ma
et neglia. De negligiā quid
arguat si roz sui non bene us
todiunt si tempus mutiliter
expendit. Si opa sua no ad
finem debitū reduxit. Adhuc
si fuit negligens in oratōe
lectione & bōm operis exerci
tatione quoz vnū no sufficiat
sine altero. Adhuc si fuit negli
gens ad agendā penitentiā
de omissis et omissis ad resis
tendū temptationibus a deo
permissis ad proficiendū in
domo sibi a spūsancto mīstra
tis. De cupia aut r̄phendat
se cogitando si inte venit ul
lus cupia voluptatis appe
tendo mollia cibaria sapidi
pestimēta pciosa et delicio
sa ob oblectamta luxurie ru ber
oīd in p̄mo motu simt fugi
enda. Sic si venit & virit inte
cupiscēn̄ curiositatis appeten
do scire occulta dei aut creā
turaz id videl pulchra vidē
pciosa & similia que omnia
procedut ex auditu. Item
si venit aut p̄sidit inte cu
piscentia vanitatis appeten
do laudem fauoz vel hono
rem laudis vel ppter gloriā
hec omnia que facit homo
quare simt fugienda a quib
& maxime a religioso quib
ambulare in veritate coram
deo & hominibus in cunctis suis
operibus. Et ordinare coz su
et opera in laude dei et edifi
catōe proximi et vtilitatem
suam vel exteri dei nullatenus
ibi appetendo. De nequitia
exero se arguit cogitando si
venit aut p̄sidit inte vacuando
in verbo in aīo vel exteriori
signo et si aliquid ad vanam
gloriam proiecisti. Hoc aut in
uno nō pt̄ corrigi insi p spm
ortitudinē & humilitatē ut sic bō
consideret quid nequit p se
cariē mozis. Et pec̄hor hōm
tatem dei attendat & puritā
qua ipm sustinuit usq; mo
ri. Adhuc eid dampnāde nō
ad iuste possit aut potuerit
quotiens mortalit delinquit
Eid ergo ipa veritas migrēd
animam et ibi pernicies de

tor impatiens et furiosum est
fiatur dulce et mansuetu et ce
tor mpud et dyzid effict pud
et compassiuu Nec aut victo ni
grediturr solidius motor mudatio
Item cogitet si vixit aut vivit
m se nequicia mudie que de ho
no alterius otristat et de malo
tormat quod virtu directe co
tradiat spui sancto Et io de m
udia orit peccatu m spm sm
quod dic mundia Cont quod
scriptu est Oculus tuus nequa
est ego aut bonus sum Et io p
catu dei no remittit m hoc se
culo nec m futuro Item cogita
si m eo est nequicia actudie q
surgit ex tedio hom et ex oc
sitate mma aut ex timoe a
ex dolore alteri mali et exhor
orit pessime suspicdo mala
ligne cogitacdo blasphemie
diffidentie de deo z similis de
speratio Cadhoc frequent de
uenerit mlibertie dedit qu
se nequiut m bonis operibq
exercere z suis temporibus mobili
ter expendere uelno qm mmis
est an ibi melius appetendo ex
cessive honore tales qu appe
tut supza meritu sue sufficie
entie mdquia habebut qp appe
tut Et p penas est justo mdio
dei tanto magis retinunt qnto
magis seruos aleuauerut et
preferuerut pze alijs trahi sa
sum Cum hoc vitiu vitare de
siderat studuit ocui detutare
ac mente et corporis superue
pigricia cogit qp otasiones p
sentde que sunt amor quietis
et timoderamia virtus pterea
has duas causas sut pessima
peccata pcreata ex hijs tan
tis otasionalit vent mea dei
super Sodoma et gomorram
Decreto simili patres fugie
tes debac sterilo ad deserta
con ipsu peccatu atudie qp
misit et dissipauit omne bonu
statum animis temperantie et otra
pacombus tempera gimentie ne
otrisqne omib mali incurrent
se pri pdmmeant

Omne vitiu actualiu capitale aliud vitiu
estimandu sit ingratitudo Du
plex radix est timor male boni
lians et amor male mflamab
Triplex fomenta est cupiscie
ra carnis oculoru et superbia
vite Septiformis est caput sic su
perbia vana mundia arrogia ama
rica gula et luxuria Sut que
sunt quidp spualia et duo car
nalia Cui tri peccatu mortale
no sit aliud msi recessus a deo
prem gtemptus uel m se uel
m suo precepto Contemptu aut
dei fit ex superbia Vnde e ut oib
peccatis mortalis culpa minus
habeat a superbia quia nullq no
tempnit deu uel suu precepta
msi aliqd ab ipso timeat perdere
aut velit acquire Deo oz ut
omne peccatu actuale trahit ori
gine abbar duplici radice adhis
uel timore Omnis aut timor hu
ani ab amore quia nullq time
rem msi illud quod amat Et
ideo timor et amor ab eod fomen
tur Et quia amor mundanus
est vitiu hom temporalis Et id
est mtiq excellentia eternus pe
timet Inferiq etiu causis has
tuis Deo tria sut fomenta pn
cipalia actualia vel capitalia
que sic alia mortalia scdm
tur omne peccata actualia o
diuant et quia hoc fit septi
formiter modo Deo sut septe
peccata capitalia ex quibus
gignatur vniuersitas viciorum

Gradus aut omne peccatu sunt tres
sed trini et unus Appro
priat tri deo aliqd potest in
patre esse aliqd in filio aliqd

m spm̃ sanctū. Peccatū aut̃ in spi
ritū sanctū est irremissibile in
hoc seculo et in futuro nō. q̃
nō posset dimitti si q̃ nō di
mittitur nisi raro aut quod
hoc seculo quantū ad rēpa
et modicū in futurō quātū ad
pena. Omne aut̃ peccatū et
iniq̃tas remittet hominib⁹
sm̃ dñe sī inuidēt omnē gre
impugnatorē veritat̃ agnite
desperatio p̃sumptio obstina
et finalis impenitēt̃ p̃mū est
cōtrarietate dei et q̃tū ad ea
quia deus bonus q̃ est
bōtate sua dat gratiā 2m̃
cōtrarietate proximi et veri
tate fidei q̃ est fundamētū
mē salut̃ 3m̃ est cōtra mīām dei
quo credit se plus peccasse q̃
deus possit parcere. Quarto de
cōtra iusticiā dei. quia tm̃ p̃su
mit de mīa dei q̃ credit se nō
debē punire pro peccatis et p
hoc retrahit se ad penitendū et
penitere non curat. Quinto
de cōtra gratiā penitentialē que sa
nat restituē a peccatis amissis
Sextū est cōtra gratiā penitēn
tialem que stat principaliter a cōmit
tendis peccatis finaliter q̃ finalis
impenitēt̃ dicit̄ et opposito
non penitendi. Sic enī de spāt
peccati in spm̃ sanctū. Si finā
liter q̃ finalis impenitēt̃ dicit̄ ali
quando potest usitate in fine sit est
sequela omnī mortalium peccā
torū que in hac vita nō remit
tunt̄ et maxime omnī spāli
peccati in spm̃ sanctū. Et omne pec
catū mortale simul a superbia
et finaliter a finali impenitā
a quasi finaliter dicit̄. Nulla peccatū
mortale potest salvare nisi mediā
mediatore christo. Christus
Sed omne peccatū debet recessi
simpliciter a primo principio
quidem q̃ per voluntatē vitata
est recessū ab ipso et finaliter

per ipm̃ deo. omne peccatū est
deordinatio mentis vel vo
luntatis nr̄i. quia nate sunt esse p̃
tius et contra. Peccatū ut̄ actu
ale est actualis mortalis vo
luntatis deordinatio aut̄ habi
tus aut est tanta q̃ ordinē extinguat
iustitie et sic dicit̄ peccatū mor
tale q̃ natū est auferre vitā gre
pter separando a deo per quē vi
uificatur anī. Iusta q̃dē est ta
men ira q̃ ordinē illū nō peremit
tendit si aliquo mō tamen p̃
turbat et tunc dicit̄ veniale
peccatū quia de ipso possimus
citō venia obtinere eo q̃ per
ipm̃ non tollit̄ gratia nec mor
ritur immortalis dei. Ordo
anī iustitie est ut bonū eter
nū p̃feratur bono temporali. Ho
nestū iustū et dei voluntas
p̃feratur ipsi voluntati et ut
dictum rationis p̃sit sensua
litati humane et quia lex p̃
cipit hoc et vetat oppositum
deo. p̃ceptū etiam tale homi
nis vitale p̃fert̄ sensualitatis
rationi et voluntas propria
p̃fertur dei voluntati q̃m
titur peccatū mortale de quo agit
ambr̄ patrū est principium
legis dei et celestium inde de
cima mandatorū hoc anī no
mitti sine obmitta. q̃ lex p̃
cipit sine fiat q̃ lex vetat. Ex
quo oritur duplex genus peccā
ti. delectū et omissū. Cū vero
bonū temporale plus debito
nō diligitur si nō p̃fert̄ et
nō honesto nō p̃fertur vitale
et voluntas temporalis plus
debito amat̄ sic tūc q̃ non p̃
fert̄ diuine voluntati et ra
tioni quā p̃stat adhuc sp̃m
vitā tūc p̃fertur indebito rōe
rationis tunc est peccatū tale
veniale et sic licet sit p̃ter
diuinā legem nō tñ diuinā

† idem impera

est cõi eam per consensũ Sen
sualis aut appetitus nõ p̃fect²
rationi recte nisi qñ ratio ei
plene consentit Et ideo p̃tm
mortale nõ gnãtr² sine ꝯsen
su pleno Si tñ sensualitas mor
dmate moueat² Cui ea mḗlma
ro² ad malũ mḗlmet Et tñ rõ
adhuc nõ ꝯsentiat aliq̃d p̃tm
est quia aliquo mõ ledit ordi
nem iustitie Et quia in statu d
norenate nõ moueba² sensuali
tas nisi fm motũ rationis Ꝯ
stante hac immoteri nõ pote
rat ibi esse venale peccatũ
Vnde aut quia rationi repug
nat sensualitas siue volũtas
siue nolũtas vtrũ habemus
ꝯmittẽ venale peccatũ per
p̃mos motus cordis Et licet
particula² et sigillatim deliq
ri ꝯgnũ peccata venialia
nullo mõ tñ p̃ter rationẽ q̃z
peccata sue et pena p̃tũ ori
ginalis nel actualis Et ꝯ me
rito dr̃ venialia² quia ratio
huius ꝯsentire nõ compellit² Si
aut post ꝯsensum ꝯsentiat² in
opus tunc est plenus ꝯsensus
et pol per hoc est p̃tũ ꝯsumma
tum que pertinet² usq; ad supmam
portionem rationis ex qua depẽ
det plenitudo ꝯsensus qua nõ
solũ ꝯsensus mortalis vel etiam
in delectatione peccati fiat
Deo ꝯsensus est in quo mḗtior
pars sequit² sensualitatem Ꝯ
si in delectatiõ sensualem nõ
assensualiter ꝯsentiat et sur
rumbat p̃pter hoc fit subiectio or
dinis recti et sic fit subiectio
iustitie p̃pter quod quantũcũq;
p̃tm mortale quodlibet quãtũ
cunq; grue
qua nõ solũ imputat² infec
tionem parti rationis ꝑ ecꝯ super
ori que debuit ꝯpescere et tolli
bere infectionem ut non ꝯsen
tiat

Ce descripsi cor mundũ et
spiritum rectum pureꝫ ego peto
mundus et matulatus multũ
me offendens stare et me ipsum
nescions prima et occasiones vi
tiorum vobis appetentes et ipsa
vitia in me corrigere negligens
vestrum malicioso oculo p̃spi
cens et in meo trabem non videns
alienae vitae dux esse p̃sumens
et moderamen vitae ꝑpe non
tenens Alienos defectus dum
damnat et meos non respiciens
Dum mortui discretus et meos
deserens Ergo me ipsum rectus
permanens et cẽ alios oculatus
existens Fraternã in caritate
tractus quia fratres animas ꝙ
tere amplector Et maxime qñ
sensus p̃fecti mortis affectare
mundum mundiq; cor pollu
te et studiose perquire Vt pau
lum attingẽ ruleat quod supra
scriptum est vestra caritas dilectio humiliter et benigne
suscipiat vobis sicut in speculo et exemplo verissimo vitã
et carnẽ per quod ingredit²
aliud in alterum domus dñi quod
est ecclie puritas diligentius
sine speculetur hiemit attendentes quod ad dictum alterum
nullatenus quod in hac vita per
venit nisi nõ pduto semper sui
agnoscere studeat fm notitiam
sibi datam a dño suadente ecclie
mudam et immaculatam ser
vare per confessionem vere pu
ram et integram superius mon
stratam ꝙpe nalis modi ecclie
di super humilitate p̃fecte fir
datur procedens ex filiali ti
more qui nõ pati² in mortalia
bere peccatum nec etiã venialia
peccati nisi statim quibus dem
offendimus dñm statim cum cor²
p confessionem fm sui possibilitatem

et notoria habitud de offensa Ethy
modi sollicitudo sequendi cor mū
dum et conscientia pura est sig
nū aggrauat et euidens ep quod
inter dei dilectos reputatur Su
talis aūd seruire pt dicere Dne
dilexi decorē domꝰ tue ⁊ locū
dicit anime mee et loco habi
tacionis glorie tue ⁊ puritā
tem ostentie mee Et tacio ct
m voluntate tua ppetuisti dece
ri puritat mee virtute mus
tica apparebo purg et emacu
latus et nudus in aspectu
tuo Et sanabor cū apparuerit
gloria tua Ad quod nos per
ducat ipse deus eternus
Amen

Explicit libellus de puritate
ostentie et corde mundo edito
a Reuerendo magistro ma
theo de Cracouia sacre theo
professore

Oper dubus Circa sacra
mentū quod dicit esse d
welsnacke et sacer sanguis
sue cruor appellat mfermus
annotatis Consulta facultas
theologi studn essendensis
per ordinē ut sequit post ti
tulos ad ea respondē debet
Quia sacramentū nullā in se hūs
alienā tris mutacionis formā
nam nec substātie quasi consup
tū deberet dicere sed a
totis pmitti pcie desperso
Si simendū sit crit pquem
Signa sī mi welsnacke emut
sic pcipiāde deberent et por
tari in vniuersū orbem si tñ
nichil periret forte dicetur
sigriato
Quodli talud sigrioz ult pe
cunia careat dari ad mdul
gencias ꝯdonacionis dicend
Ornatacula cōtinet de ambee
promittiari andpud exam
nentur que tñ one sue fal
sissima et ord sue suspecta
Que pena mfugendi sit ta
libus presumptuosis que sepe mo
niti ne talia publicet nichilo
minꝰ non cessant
Quis ꝑcipiens alicui celebr
penam incurrat
Cera singularit sit nēi dei et
colendi quia dnus ibi mdnat
tur homies talem honorare
et offerre ibi elemosinā
Corpale super quo dicit mundū
sanctificat tanta possit pcedere
coli ut hoies cū illo signo se
luti ad reliquias sanctoꝝ mar
tiriū
Altar mtus illuc cetus sit pmit
tendi quia dicit scdm petru
ma attento ep omne ibi existens
malū vitetur Fimamentū
Locus iste possit noiare ad sa
crificiū sanguine ad nullū ibi sit
sepultus
Festū corpis christi notari de
at festū seu dies sancti sanctus
ex eo ep ex ipo loco vicario hūsse

Indulgentie in tali loco vide[re]
promictiari debeant cū nō re
int ostende[re] a quo vel quibus
sint denute
Clerus in p̄missis ut credit[ur]
culpabilis puīri debeat de pte
ctus et qualit[er] castigari debeat
in futurū

Q primo quo qua[er]it vtrū
sacerdos nullo in se hu
bens alienā tīs mūdo de fo
mā ipam vetustate q̄ assumpt
tū debeat diuinis seruiri et to
uter ymmitti petrā de scrpo Q
ip sacrat[ur] in qua nullū vide[re]
alienā tīs mūdo de formam
quā talis vetustas diuinis ser
uari Nullatenus permitti de
sine periculo sumi de clerus
auctoritatibus ostendi[tur] et rōe
Primo auctoritatibus Nā ex
decreto clement[is] pp̄e De q̄ se
dis [et] Tribus gradibus mal
terio tanta diligat holocā
usta sint offerenda quanta
populo sufficere possint ex quibus
si que remanserint in crastī
num seruari nō debēt nisi sal
tem pro nouitate mysterii
pro qua semp̄ hoc debet ecclia
tristia parari ne sine gloria
deredant Vt ex concilio Tur
ronensi cuius dis Presbi
ter Nec pro ista nouitate vi[de]
ultra septimanā seruari debe
In cuius argumētū grecis q̄
permittit solemp̄ma missam
ad consecrandū eucharistiam
pro mysteriis eius vniuersum
tempore semel in ebdomā
celebrari ut in c̄ p̄mittimus
cle de sen ex Permittit nisi
celebrari ne credentibus ne
pena sacerdotū deneget[ur] si q̄
libet ebdomadi semel in an
gulo vetustate ul'alio
modo nō pereat Dicit eius io
an in tractatu suo de eccl[esi]a
tico interdicto Custodes ecclesie
tenentes parrochias nō credo
astrictos ut quotidie tēpore inter
dicti sub missa voce missas di
cant si semel in ebdomada pro
reno nacie hostie Hinc in libello
quedam qui speculū nuncupat[ur]
cuius autor credit[ur] fuisse quon
dam Dux Curet eius sacer
dos reponē hostias consecratas
in loco detenti vbi nō murent
ant et si sint locus humidus q
nō possint ibi diu durare tē
pestate et honest[as] eas frequē
Similē habet[ur] in libro synodali
Ruthen eccie v̄ d[omi]ni Missa q̄
celebrata prouideat sacerdos
quod hostia consecrata semp in
ecclia habeat parata in loco
singulari et firmato clauis
honorifice collocata et de nocte
et diu[rn]o conseruata quod si q̄
libet septimana ptrp̄ma tēpo
nata Simile statutū habetur
in pluribus dyocesibus et mul'
tis rōnabilit[er] cū sit vtile quid
cōsumi nec natos nisi pericula
ut sup̄ dictū est timea[tur] in se
mendo De quo clarius infra d
solutos dubia si dicet[ur] Quare
probat[ur] idem sit Cuius imme
diate hoc facere si[bi] sacramentū
cuius quod tenuit seu negligit d
reuelatione magna eiusdem
si sit est de prudentia mittere
terminos qua per talē posset
putrefieri et vermes posset
inde gignī vel ex illis speciebus
et terra eius quodlibet fieri possit
q̄ fiēt ex eis vel si[bi] eas si alius
panis sibi dom̄ existēt sum to
mygne suis doctoribus Et aut
reuerentia tanta seruanda si
putrefiāt aut vermiculi per
mittat[ur] quanta si ipm̄ in ter
uel lutū cadēt dimittit sum bim
tho in 3a p̄te qui pena pari ne
gligentia atrocius dignā assert
puto 30 Dicēdū q̄ sep[ti]m[u]s q̄ tēl
mysterium putrefactio vel

de serpo consumpto et dicto sacramento nullatenus sit prumtendi Et tm de primo dubio

Dseamdo dubiu quo que ritur si sum debeat et p quem dom q licat id dubiu expresse quer' videat' de facto m quo no apparet aliqd hmoi tactus forma nisi retinus sicut predens dubiu Et mgr hoc valde breuit' et leuit' reperi posset Tamen ut mã lacrimis habeatur est hoc modo dicendu Sine simplex hmoi mutatio vel no hmoi sacramenti Quia aut de tali facta hmoi mutatione q no apparent species sacramentales fr alie ne aut q de redemt' mto ducte per dominu miraculu ut q̃n apparet hostia in forma carnis vel pueri vel cruentata aut tales species nãlit' simt introducte per dominu miraculu ut q̃n apparet hostia in forma carnis vel pueri ibi carnes omes vel sanguis Si primo modo tuc sacramentu id no est simendu q tante quia licet simpta veritate miraculi pie credendu sit q̃ sibillus spelus sit corpus xpi no quidem lege gri fr dei dispensatoria sed speciali qui nullatenus miracula facit ut decipiam' nl' ydolatre mo fm dom Quidu m sanctos theologum tales de hostia ad sectata et concordat ad eo doctor sanctus in scripto dis 10 quarto Quia tm no apparet in specie ibi et maxime panis in quo creatus id simm mistum tut qd dicit scripte et mad ducate ex hoc omes de mostra do corpus simd sub spe panis et sic mo de sanguine sub spe vini Dicitur ex eo omes no est simendu nisi aliqu vel aliq' bus appareat in spe ibi Time abillo vel ab illis est simendu quibus appareat in spe panis vel vini debet simm Si vero omnibus in aliena spe ut p dictu est appareat tuc no est simendu ut tradut gnr doctores et signant' sancty thomas in scripto suo ubi dis 10 quarto ubi dicat q debeat ad reliquias pon et dom re fert geronimo de dicisse q de mlt' loc' expzuit silu sigillari fuit hoc quod appareret in spe corpis xpi et postu in altari dem re nent dnd ranonste et signat' milli de mote laudmo in sua sacramentali et archidi sup c debac de consc dis n Si vero tales species alienas videant' nã licet introducte q̃ apparz vermis nl' aliqd hmodi tuc tm ad no est simendu hoc sacramentu Tum q̃ tales species no sunt manducabiles seu simbiles tu et q̃ sibillus spelus corpus xpi iam no existit ad fm comme doctoru sententiam tuc corpus xpi dn esse desinat ad species sacramentales nãlit' esse desierit fr sunt iste reliquie sicut prius in sacerdu respondendu aut fm alios et signat' astensem p̃ius gbuerende et rumbm sacraria recondendus Ex quo patet quid faciendu sit q̃n apparent species alienate Si no species iste sacramentales adhuc i apparent frenetes aut mutate aut q̃n apparent naturales aut no Si naturales aut pgr' adeo naturales q̃ nullet homi nel sacerdoti naturales esse aut aliqu q aliquis non Si primo no essent ille species simende fr

retondende ad fm bti thome nō
horrendū est cōmittendū ni
hac sacramēto Si vere cētū tūc
dūt ab aliquo sacerdote nū
nullesales non sint sumi Si
vero tales species sint non sint
nausealeb tūc a quali sacerdo
te qui celebrare missā debe
ue est pne sumi et hoc semper
si sine periculo id fieri pt sd
dicit notanter quia si vereſi
milit aut probabilit timetur
q tales species venenū aut aliq
hmōd secrete in ore simeze
volentē essent infecte tūc sūi
nō debent fi tronde q pānis
uel talis vite in interitū pti
non debet ut volt doctor sar
tis in tertia parte sūme Et
est ratio quare sacramēto
in quo nulli appareat mīm
tacionis forma si sine pecu
lo fieri pt sumi dz et nō ser
uari nisi pro nōte infirmo
rū quia nō dz assumi sacra
mentū illud in aliud vsū
quod in ord ad quē institutū
est fi institutū est ut maducē
tur vā xpd accipite et cōme
dite non end dixit accipite
et gustate seu trōndite Si
vino tūc sacramēto in quo
species alience pīs rationib sangui
nis aut gsimiles apparent
tetondi debent et nō rotte
veluti portentū ostendi vel
vendi triplex assignat pt
prima ne fideles xpi fidei mi
raculo decepti aliquātulū est
end certū an id quod accidit
sit dñicum vel diabolica aut
humana arte procuratū vel
ut dicit Guith de mōte lau
dūno in suo sacramentali Se
pe in talibus nūq aplm an
gelus sathane se trāsfert in
lucis angelū tūc end est
per sompna et mimes pt
tenebrationes quorūdā homū
miracula talia posse aliq cōfin
gi ut simile habet de altaribus
que per talia sompnia et re
lationes erigi prohibentur
vt in canone placuit de cōse
crā dist j vbi dz quo ord statū pro
tecto de quo rationabi dubitā
pt quia ratio q supposito q panis
esset miraculū nichilominus
tetondi dz ne sanguis ibi appa
rens sanguis xpi in qua spē esse
putetur Sanguis end apparens
talis esse non pt cū fm quosdā
rem et veriorē doctorū sen
tenciā nichil de sanguine xpi
remanseat hic in terris fi totus
sanguis ni i[n]sumēto resumptus
fuit et nō corpus xpi quod sit
impassibile et imortale ved
sūme sentiendū est q sanguis
xpi ex corpore suo nulli appa
reat Et dato fm op quoz qui
dam dd q aliquid de sanguine
uel alio humore corporis xpi in
terris remansisset nō fuit
modus quo ille alimēde sub
latus ad hostiā aliq[ue] rubricā
tā pueniret vel ibi nō esset
effectus Et si qui vellent af
ferē hoc miraculose factū
nō esset eorū assertioni stan
dū absq[ue] spāli approbatione
et detētione ecclē vel sedis
aplice ut satis dictū p raphm
Cui ex eo de reliquiis et vene
ratione sanctorū Cū ratio nō
ad ille species alience et potissi
mū hostie rubricate dei sūme
corruptue vermiculare nō
nēcarioue asseruari nequeat
quēadmō species altaris hos
tie sacre nō rubricate aut
ge illius sacramēti venerā
fieri precipit et permitti dū
taxat p tempus quo durat
ille species aut ultra tempus
illud Si pānis esset cauteri
illud in principio tetondi quod

postmodū a venezia quod illuc
cessare eo q̄ timet ꝑpt̄ q̄rz sim
et tumultū ꝑplozid vic ſme
ſcandalo magno venezie
taliter vſitata aboleri pt̄ Et
vero miraculū pdicatur et p
mittitur venezie ultra tem
pus oracionis illaz ſpeciē
que ꝑplus ſimplex describi vide
ad orand et credend ibi esse cor
pus et ſanguinē xp̄i cū tm̄ ſit
ibi verum aut tm̄ vel q̄ſimle
quod ordine naturali de ſpecib⁹
illis fragilibus potuit gnāri
aut forte nichil nisi ſaltem in
lond ponēt hostia alia q̄ſct
ta ſanguine vel alia rubedine
tincta quod cū maxima falsi
tate reſpiencia ſcripture mēda
cio pariet et ꝑplu deceptiōi fiet
net est dubium q̄ deus illas ſpe
cies ultra ſolitū naturē ſue cō
ditionē miraculo nouo con
ſeruat ꝑpt̄ deuocōz hom ad ta
lē ſacramtū exercendas et q̄d
id certo cognosci mostrari possit
ad ꝑpetuā rei memoriā q̄ma
non ita facilit ex quacūq; cā
miracula deus operatur ſicut ea
ſignant ſufficiens est causa
quare modo temporibus deus
miracula faciat ut nostra pa
tebit in ꝓlucione dubiōz quāti
ꝺmo ſi hoc esset et fieri litere
dare posset ostasio mag̃ veri
ſacramtū magnus ſpecius quam
digmū et iustū esset ꝺmo cre
dendi q̄ in nullo ſacramto ver
xp̄i corpus esset nisi in eo q̄d
ita rubricatū vel alter appa
reret quod periculosissimū essi
in optima religione & quib⁹
omnibus collligitur quod ſcē
mentū quod in cedulis ſancte
matris ſue appareat p̄ ꝑpa ſpē
ſacramtali ſue aliena mu
latione ut portentū vl̄ mod
cuiusq; ultra publicā reſtima
ri ꝑ aut ſimi aut ad lond ſe
cretū iuxta distinctiones positas
retro

Ad tertiū ad ſignaculū
melſnarde eminēt sic pos
meneze debeant et portari
in omnez ſimi orbem tū tm̄ nō
veritatē correſpondeat in ſig
to ffacilis est ꝓmiſſio q̄ non q̄ſct
ſigna quibus nichil veritatē
correſpondeat in ſignato ffacilis
est ꝓmiſſio q̄ no q̄ſ ſint falſa et
oz̄d a quibus esse talia ſcitur
mendacia ad finē bīm̄ tho ny
zare q. 110 ar. 4° nō ſolū fla
care ꝑ et quoz falso ſigno vel
nutu mendacia fieri ꝓnt̄ nec
data aut in optima rēpublica
nullatenus sint admittenda
seu ꝓmittenda ut in ſcā mag̃
decretū demonstrabit in ſolucione
quāti dubiōz go ſigna talia nul
lomō sint ſuſtinenda

Ad quartū quo quezit an
quoq; talia ſignacula ultra
premissa liceat dari ad mani
festa ſignacula dicendū ꝑ q̄ ſi vera
essent ſigna et ex hoc licet dare
licenciā indulgencias vl̄ dis
pensationes ſine ſubditoz lon
dinū ſue dyoc et no alienā
quos nulla habet nisi ſcitur
tm̄ ea falsa sint no ꝑ epūs
illius loci aut alius quicūq;
ſuperior veras indulgencias
ad ſigna ꝓdicta conferre nō
hominibus quibuscūq; ꝓpter q̄
esse ea ad veras indulgen
cias ita requiratur in re vel
in ope veritas ſic in ſancte po
testas in recipienti meritū
ꝺoneris et in tē pretiū ſimi
gnēr dictoz ſnāz Et idē
ad ſigno ꝓpio cuiq; attempto
dari ꝓtendunt nulla ſit ve
ritas ſequit̄ q̄ tales indulgē
cie non mō debeant dari ſed nō
date possint valere

Ad quintū quo quezit vl̄
miracula ita leuiter fiant
de ambone ꝓmictuū an

quid examinentur que tñ que
reprehendunt falsissima et quid
sint suspecta Sz̃m q̃ ea que
miracula esse reputantur esse fm
facilit̃ et sine diligenti exa
mine pius p̃dicatio no sit
de ambone Nã multa talia
quidz q̃ficta putñ esse Tel fm
b̃tm tho 2a 2æ q 118 fantastica
quibus homines ludificantur
Vera nãq; miracula fm eun
dem ibm deus opatur ad hoc
utilitatẽ suoꝝ mode Tho
quod mõ ad veritatẽ p̃dicate
confirmandã pro quo dr ysa
li. pᵒ de sum. bo. q̃ miracula ad
signũ sunt nõ fidelibus fm
fideles ut ouertant̃ Et b̃tus
greg. z. 1 mor. Vbi omes fi
deles sint que causa exigit
ut signa monstrent̃ Et ꝑtea
fm eundem quadã ame' hoc
in exordio ecclie nãta fuerut
ut cũ tñ crescẽt fides recte
tñ miraculis erat nutrienda
Ideo sunt miracula ad sanctã
aliquã denegatoꝝ ut q̃d dei
per aliquẽ ul' cũ aliq̃ mira
cula fiant ut eoꝝ singulã fmã
ostendat Et alibi in exemplũ
preteritꝝ ꝓponat Hec Et alia e
pozitiua nr̃e pzonas et rẽ ge
stas pona tñ alius circũstancias
diligenter ab intelligentibꝫ
sunt videnda primus quid mi
racula promittunt̃ nec põ
simplici cuilz ignoto uel le
uis hominis ita facilit̃ credẽd
est qui causa questus interd
miracolose se dr esse sanctũ
uel consimiliter Si aut ut
questus ponit ea que p̃dicat̃
ne mentiant̃ falsissima h
reuera iniustissimũ est peccatũ
Et inter mendacia maximũ
Nam dicit b̃tus aug. in lib.
de mendacio q̃ primũ capi
tale mendacium et longe fu
giendum est quod sit in doctrina
religionis Et id presertim men
dacium quo falsitas asseritur
ut in ꝓposito hoc ẽnd grauius
est quia quo veritas negatur
eodem ꝓpe ecclia sua octa ad
beatũ Ieronimum dicente ma
iori cede nr̃e dicunt nel in doc
falsitas laudat̃ quia veritas
ꝑsequitur ad hoc q̃ medi
cina fm eundem ubi Et nulla ten
dimus que dz adduci Cum
reuera nec causa questus ut
causa pietat̃ nec alia ecclie
non causa questus q̃ prelati
non debent admittere q̃ accede
tes ad eoꝝ ecclias figmẽt̃ aut
falsis dicendo decipiant̃ sed
in plenis ut locis questus occa
sione sicut solet ut habetur d
c. Cui ex eo de reli et vene
sanct. Nec erat causa pretii
beto augustino teste 18 ciuitat
dei contra Fauste Romulei consp
ꝓgredunt̃ ut pie credat et
de rebus ad cultũ dei ꝑtinẽtibꝫ
ut de ipa nata falsa aliqs
dicẽ nouerit̃ bona putãs opꝫ
esse ostendunt Multi' aut̃ ꝑ
petuo quide esse omne menda
cium nec Aug. Tho quidã dicũt
uolunt q̃ prelati iudices doc
tores et predicatores excedẽt
actus suoꝝ officioꝝ si mentiã
tur etiã utiose mor. peccent
Multo go grauius peccat si qui
ex eo p̃dicauerit mendacia
seriosa de quibus omnibꝫ cõ
q̃ talia miracula nõ solũ uti
lenter fiũt sed nec licet p̃mitti
ari Tho Sacerdotes ista mul
tiplicari et signa de quibꝫ
supra premittes falsa esse et mali
formã ea p̃dicantes et dantes
occasionem ut leuius fiant ut dr̃ cõ
omnibus ꝓpter dei ad offendẽ
dum ducunt similes esse videnꝫ

anarcis illus sacerdotibus et mendacibus qui babilonice ad offendendum impensius populo bel o ues sti & vnnd et panes mendacium dicentes Vel oblata ydolomedere et bibere que tñ ipsi deuorauerut ab quod fraude compescta a rege parit ostensi sint Aut vlt Pensare debet deus nra et preterita et tmpa futura Allegnus enī Amanam et Sapphiram qui nō hominibus & spūs sancto i. ē spūalia sīm mod expedire mentiti sup morte subitanea mterfecti Dct' v c Satis admirandū atq detestandū est q̄ hūs errorib & aliarū pernicies hucusq nō curauit abuiare ad effectū p latū & strati quibus hec malebat

Sexto quo quezit Que pena talibus p̄sbiteris fugienda qui sepe mortalia publicent nichilomagno cessant Rñdet q̄ si mortalia sūt a superioribus suis nec illud psumitur falsitatis illatum nec ad dictez mentiri Cū aut mendacium sūt sit maxime et capitale crimē ut hic tū est sūpmo falsi quodā testificatio videtur p̄bi dicī Si ep̄us p̄sbiterū aut diaconū capitaliter mendacium amisterit aut crimen falsi incurrit aut falsū testimoniū dixerit ab officio honore depositus in monasterio detrudit et ibi quid diu vixerit lamentum gemorem tñ accipiat Et si forte quis dicat q̄ ꝑbe no sit falsi testificatio tñ quia nō nocet p̄ximo ratio nō mouet et de rigore pene debet Potest tñ superior nūc ossilud honorū correctionis gratia agere si viderit illud expedire

condicionibus negotiorū et psonarū attente ut dicī ex dictis doctorū sancti ē dis. 13 quarta vbi tractans de penitentiis indigentibus negligentibus omittentibus ē sacramento eucharistie dicit Alij nō dicut q̄ hūs delictum indigenda est penitentia arbitraria pensatis condicionibus persone et negotij et hoc p̄babilius videtur Hoc doctor sanctus et ipse arbitrabit aspectū in summa sua

Septimo an sonus ē horologii aliqua exigat penam meretur Sūm nr̄ salua dictatione irrisperatorū q̄ ecclia sit ad tempus interdicenda Nā si ecclia asserta nō p̄ro de nouo fit p̄ro questu cupiditatis nō est ab epō consecranda vt in canone Si quis basilicā de ossibus sanctorum Et simpliciter aldrinus in tractatu suo de ecclīastico interdicto in 20 membro vi fine & alij casus qui tenet q̄ de nouo nō sit celebrandū in ecclia ossibus pollutata p̄ter p̄ro q̄stione ex q̄ simili causa q̄ in primis ecclia ad tempus nō sit celebrandum et per eūs interdicenda

Octauo an cera singularis sit reuerenda seu colenda quemadmodū ibi memorat Homines talem honorare et offerri ibi deum Rñdet q̄ talis reverentia qualitercūq̄ ostendat aut ex quali alia rationabili aut mandata creatura nō est honoranda reuerenda nec adorandi per se quia nullū creatū est talis colendū nisi quis doctorū sentiendo in sit formaliter sanctis per aliquos donū gratie gratuite sibi infusū q̄ sola rationali nec irrationali creature competit Si nō tñ credo ossibus aut mirabiliose pro ducta nec ex mirabili fidelia

sme sm̃ assumptione seruata
ut dic̃ tur sicut de principiis
rationabiliter dubitatur an
id miraculum sit vni uel alt̃
fraude procurato et ppt̃a
non pubice et solenter vene
randum si respondendum sit su
mo de vera sine de fandela
ista videtur dicendum que tm̃
sit per veru et diuinum mira
culum quo quo dictum est esset
dom̃ adhuc dubium vtr̃ ex ac
per accidens esset colenda in
quatu sit reducibilis uel or
dinabilis ad aliq̃ pez se cole
dum uel adorandu. Talis enim
ordinatio sex modis fieri pt̃
sit signu fictez imitatoe stmo
nia detestatoe destructoe et
cohabitatoe ut patuit dictis
Et significat hmoi de Gandauo
10 suo quodlo q. 1a ar. 1o 2o vbi
de ordinibus modis exemplifi
cando mihil expresse ponit
de pdicta ratione uel q simili. Adm
ssa tm̃ q aliquo illoz modoz illa
vera possit venerari p accidens
non tm̃ pmitti debz iste singula
cultu veñri per accidens non
tm̃ pmitti debz iste singul si suf
ficerez q̃ms et tantis quatus
alijs a deo miraculose factis
impendent̃ et ad salutaria
recondita

Q̃ nono d An rozpezale sit
quo dic̃ munitu sacrm̃
tanta possit veñtoe robi ut de
mos ad illo signen̄ velut ad
reliquias sanctoz marturu
Ad q̃ si rozpale istud consideꝛ
ut ab epo consecratu dedica
tu uel deo sacrificatu et p
quas extrema deuotione
sanctificatu tue ut sic possit
honoꝛ illo signari si solutu id
esset fieri etiã ad alias rozpa
libus vla hec in quibusdam
terris pio ritu fit ut boues
rozpeali uel patena pmissi
et conseruatis dnoꝛ rozpore sup
eo flabellentur q̃ posset et ad
fieri post missam si non plus
et singulariꝰ ad rozpezale
qua tm̃ alio tempo vtunde su
perstitiosis Ad xo rozpale q
considerat̃ ut id miraculo sit
eo factu esse putat̃ hec quin
rone dict̃ de pñs an sit vm
miraculo pme vehementer
presumat̃ q̃ sit fraudulenter
procurato mime talis honoꝛ
aut reuerentia sibi debz impendi
si pcm ad sacrm̃ recondi

Q̃ decimo d An fidentias q
ertie sit p mittenda que
dant reddita petrum atten
to q̃ omnibi existentiu malu
videatur fundamto fidentias q̃ no
deatur aliud esse quid mutua
honoꝛ opez fructu ex eis
puenientiu quam vano uel ex
fabricio vtr̃ q̃ fidentias q̃ ertie
potissimu in hoc facto nõ sit
sustinenda pmo mime fidei
mitas Ad q̃ d ex supptis hq
questionis et aliaꝛ ex quo fid
dam tu est malu et apta p
ducant̃ ibi mendacia pduci
ones ille et alia que fiunt ne
debite et scelerate ad id no
vtiq; sunt opa bona si mala
et p quas eterna vite fructu
nequeunt exhiberi fideles obtin
De alijs etiã operibus sub in
que bonis ad q̃ tinia ppter
ea que dicta sunt ni mortali
bus sint constituti qui fidentiate
se deuie p̃tendunt et p quas
exemptati meꝛi saltem exp
ratione nulli fructu eterne
vite via fidentiate hoꝛ pt̃
go sequi q̃ talis fidentias nul
lomodo sit p mittenda

Q̃ undecimo vtr̃ loricis
illo mordi possit ad sa
cred sagume ad nullo

ibi sit sanguis ꝙ ad omnibus hominibus qui locum istum appellari audiunt ad sacrum sanguinem non aliud indicet nec significetur quia quamquis adhuc sit ibi sacer sanguis clarum est quia ibi nullus est sanguis taliter appellatus non deberet. Primo ad factum quod non sit ibi sanguis qui probatur ibi esse quia fidelibus ad non nocendum displicent. Secundo supposito quod sint aut sit ad hunc ibi sanguis Respondeo primum sanguis Respondet sub specie sacramenti vel sanguis alius quem miraculose putat esse productum in chilo mag locus iste magnum ad sacrum sanguinem appellat. Quia si aliter sanguine Respondeo tertio ibi sacramentaliter totum corpus sit ibi primo sicut in toto subsistentia et ut aliaquorum sanguinis eius accessorium. Tertio nihilominus si ab aliquo secundo locus denominari debet potius ad sacrum corpus quod ad sacrum sanguinem dicat quia a principaliori fit denominatio. Si vero sanguis ille dicatur miraculosus tunc videre superioribus rationibus. Dubitat an per dei miraculum sit productus vel alio modo. Primum patuit prius pro certo non constat hinc quod sanguis ille sit sacer primo quia a deo productus sit non videtur ad hunc quod sacer sit dicendum sicut nec sanguis in quo egyptiorum fontes sunt a deo quemadmodum consequitur quod nullo modo locus ille debeat ad sacrum sanguinem appellari. Ex quibus satis manifestum videtur ad dubium quadragesimum quo quaerebatur An festum corporis Christi potuit debeat festum seu dies festi sanguinis eo quod ex illo loco primo orta fuisse videtur quod non debeat appellari festum festi sanguinis

Tredecimum An indulgentie in tali loco promulgandum debeant eo non valent ostendere a quo vel a quibus sint annuatim Quantum quod eorum habes ostendere non habent hinc quibus ostendere merito debeant presumitur quod aut eas non habeant aut si habent quod non valeant et quodcumque illorum sit dari seu promulgari non debet ut sibi misericorditer provideatur ad quartum

Decimum quartum Utrum clerus in primis ut creditur culpabilius pendet de aut de presentia et quia causa Respondeo in futurum. Ad primum patet dubium resolutio patet affirmativa est solutio ne dubium sexti. Ideo ex parte quia videtur quaerere debeat in futuro. Dicendum primo quod licet plurimum doctrina graecis atque latinis pro certo reputentur ea quae circa sacramentum missae nuper agunt et ab initio sunt acta sicut. Ab anno domini mcc lxxxvi quo dicitur certum quidem multum esse detestabilia et malum atque falsum hinc finem dantur cuncta in clericis quod sortiri contingat illorum opera et quod iniuste et sancte possint et debeant ad quemvis quaerere ut iniquitas et multorum expulsionem cumulorum auferat et veritatis ipsa ruditus autentice patefiat quidlibet quod iudiciale per metropolitanum loci aggregandum esse videtur in quo sacerdotes iusta deferentes examinent et de re dubitatur sua quia et dictum sacramentum bene et recte in nulla quae pronuntiat coram alias vox vadat postea quia et merito reddet reddent ut supra determinat apud petri dicentem paratum semper ad satisfactionem omni poscenti ratione de ea quae in vobis est spe et fide pluribus cum nomine suo Secundo si videtur

se recte fate ſtarent adhuc ten[z]
exemplo pauli qui licet de ſuo
no dubitauit emanu rectiſſe
ſtiens illud a xpo ſe receptiſſe
aſſumpt[o] in bar nubo et tuto
ſicut ad gallatas ꝯ ſcribit p[ro]
annos quatuordecim aſcendit
ierlm et contulit cu petro iacto
bo et iohe columpnis ecclie ſum
ewm ne forte in vacuu cur
ret uel cucurriſſet Audit[o] ꝯ eo
rum rationibus atq; p[ro]poſitionibus
ſup ſingulis que per intelligere
tes et in hac mā bene valentes
ꝓpoſita fuerint et demum ꝓce
to ꝙ haberent ea que fuer ibm
fundantur ad ordinandū
ac eſſtiendū eſt ꝙ ibm de retro
mirabilia de quibus ſup[er] no
prenotat[um] 7 ſi pter reſiſten
tia aduerſe ptis et pter
tumultus ꝓuidere fieri poſſ
debet hoc ſacratu e medio tollā
7 alibi recondi uel ſumi put
qualificato ſpectat ibi appa
rentia exigit ꝑm diſtinctiones ſup[er] poſitas in ſolucione
dubm 2i Si vero ſine hijs fi
non poterit ordinabiliter ut
plebes in diuerſis prouincijs
per ꝑnoctē 7 p[re]dicatores de
ſingulis informent[ur] et admo
neantur ne loci iſtius accedat
ut ea que recte ſapiunt nulla ibi
falſitate deducta teneāt 2o
ad hec in ordine placuit De
inde diſcretioni vbi iſta uel pluri
ora ſententiarū fieri inbeā
de altari no ꝓpter diuersas ꝑ
ꝓpter queſtū erecto 3o videt
7 licet eſſe intentio Hinr[ici] de
gandauo ſi quoties ſuo ꝙ
ultra de mala ꝙſuetudine mul
titudinis vbi dicit p[ro]cul
dubio ꝙſuetudo que in parti
bus eſt primenda eſt 7 a deo
in futuro niſi penitentia ea
tenentes 7 ab etnā in pdi
ni ſi manus malū ab ea pudice
tur ſtz ꝓpter rebellio ꝓpter
quod in tali ꝙſuetudine frequen
ter tollerare oportz multitudi
nem ſi tm dz a p[re]dicatoribus et
vere uiſte ita ꝙſuetudo reprobā
et de correctione talis ꝙſuetudinis
alleat b. aug[ustinus] in epla ad au
reliam dicente Non aſpere
quantū eſtimo nō ducit[ur] no in
proſe iſta tollenda magis doceā
do quā iubendo magis mone
do quā imperando Sic enim agen
dū eſt cū multitudine 7 ſi quid
minus rē dolore fiat de ſcrip
turis ne nos in rē ptate ſi
dnā in rē ſermone timeat[ur]
iſta p[ro]uis monebunt ſpiritales
uel ſpiritalibus p[ro]ximi quarū
auctoritate et rōne multitudo
firmigatur Hec no nobis a ſe
ipſis poſſumus eſt p[re]miſſa tanquā
poſſe net no ad alia dubia rñ
dendū eſſe plenoꝛi indicio ſp
ſalua Vlā rēndū tertio quod
tali ꝙgregato poterit in eo
quodcūq; dubietate eſt tā in
facto quā in iure ptis rñ ſq
ac ea ſingulā quibꝰ magis ca
ueri debeāt diuerſis ſtructa
rū ptīcularibus attenta mul
torū valentiū virorū inquiſi
tione inuocate deo ſanctus inue
niri ꝛc

Et ſubmarie vident[ur] magri
theologie facultat[is] Studij
Eſſordenſis quo zelus melio
ri ac plenoꝛi iudicio ſemper
ſalua

Intera et p[ro]mpta in cu
ius obſequendi voluntatem

Egregie doctor 7 magiſter
me honorande Comen[datio]nem
eſt plurimū zelus ardens 7
indefeſſus quē ad debitū ſtu
dioſus catholice vigoꝛe veſt[ig]
illuſtrādo gratioſe comprobatur
hoc ꝓpoſitū quo ꝙ horibus qui
buſdam in opuſculo Welſnacht
confecta pro vera huiuſmodi ꝓ

Jnmis aut alit quā decrat dnūd
rolentibus et coli prōmentibus
sōs fōrtit' oppōnit' ac pretiose
ner ulla cōditiom aduersitas
pestu animū a tramite veritat'
abdurē potuit aut ulla tenebr'
caligo sapie vestre lucē abstodē
quomīs pfar' fulgoribus effug
geret pīmū quidem dū mfor
matione lucida principibus pīcis
ac dispīnoē publicā plurimū
alnis quid mderent et detestabi
lit' agat' m loco pfato patefecis
tis Deīn ad exfordie dē singul'
nobis ad latissime conferendo nos eē
aliquid ad illoz inanid abolicoz
efficeze pollicitast' Et quadquid pa
rū esse videat' p vestre diligene
dubioz nobis traditoz determi
natōe nos superadde temptamq
sd ipm tm adeo tam prompto fa
cere studiumq quā gto nos id
accipē no dubitamq pnitibq alli
gatam offentes ipam detrahoz
no quidd ad vestrā qui nolig
omīd nost' sz alioz si opus fuit
mformatoz exhibendā Et m
hūc aut alnis si que plura nos
facē cupēt momībq possibilibq
libenter pr̄ēt respectoq pare
mus quā altissimq sua gra
tuerī dignē mlongetim Effor
die aut ipō die bēatoz Cosme
et Damiani mīm sub facultā
tīs mee sigillo Anno dnī 1466

Magistri theologie
facultat' studii Exfordie

sup
Tractatus d' grecitate, scripsit
in wolfenbuttel ppōsitus pris
Jacobi Cartusiens sacre the
ologie doctori — Jncipit

N materia hostiaz ostēt
tarīd transsoz mataz t
ut dicat' olim tnitarida'
pitat' tenuoz sīm opīdo
welsnatens Hauelbergen
Dyoces prouincie magdeburg
gensis latissime diuulgata
mt' multos grecitatoē suscita
tē Pugna ēt pertinaci vr
gente tractatibus hmoi mf
aduersantibus super hac edit
ctis ēt no paucis prelatoz
illustrīd virōz doctoz ēt t
migeraid by mfigīd ob id
celebrat' videoz nd quelibz
zelū dei hūcem et dnūm ho
noris zelatoz pro meritis
oz dare debē ut a veritē ggm
tod de hac mā se no subtra
hat fīt pmptū exhibeat tod
patrocinē rle aut si quis hor
deo debitus ulnd exhibē de
medio tollit' aut ut multi
periti estimāt si ml veritē
ibidem existat ffalsitatis aut
fictus dolosa sub colore dnūd
honorē aut audid salutē m
antea miteat' Sufficē quip
pe debē estimat vīmo et mīs
exitiosū fuisse ci tanto tempē
sz amplius quid de anno a
pud multos de veritate hoc
fuisse dubitatū nō dēto exam
ne fuisse destructum Et ēnūd
hmoi destructiois sacrina ne
nd plus quā pastoralis cen
sure impūgendi sz loco
ordinarīs et metropolita
nis Cuius et tanti coz dict' ope
rationē dedi te domīn isū
Et adicta cōmunione Sagume
corūd de manu tua requiro
Et ut michi sentire videoz sīd
audid suadid distrinē nn
me ner potuisse ner amplius
posse dissimulare Erūd mag
nitudme id postulante hmoi

ltuq; veritat cognoscende amore succen sus patrum & si no minutius labor⁹ quā tuq; diligentia subire temptabo Indicendis mihi diffinedis fidei nisi fallibilis probatio adhuc ad alterā partē q̄ tradictionib⁹ me coegit nec mihi est obstata sed tāñ hymnū alquot notula fateor me perterruisse Clamor q̄ualibus tam pro quā cōn auribus meis terroꝛ misse cui Quadquid ut verū fatear pro una parte magis quā pro alia viderit nō procedet ratione probabiliores In mā quippe apud multos dubitatā nisi accesserit probatio efficax potes q̄ludere alterā partē cōdictionib⁹ apud dubitante nō e cautū alteri parti fuerit misereꝛe sancte dubitare ad vitandū periculū et disterminē q̄stionē vt est assensio tūc ore facultat⁹ p̄sertim nichil que actus fidei cōtinet vt est latria et cultus diuinus Si quis vero putat se probabiliter sentire de una parte unde ergo nō indicto ad plures alios sententiant de una eadēmq; rei veritate Et alter certus e de re de qua alter se putat dubitare debere In actibus nr̄is assumus de nr̄itate ad salute nō pertinentibus arbitrandū nō videre nimis subesse periculū segregare se ab eis quā dare se ad eorū oppta dūmodo sint dubitabilia Etia si eorū oppta magnis essent meritis cumulata ne fierent indubitata. Nulla enim ratio me cogeꝛe cogeꝛe pt aut dz ut aliquē actū meritū quo ad hanc aggredi debeam ad tū actū admittē hanc possim Etiā sub spe remotiq; luceꝛ ut clareꝛ in q̄stionib⁹ que circa certi sint quo ad hoc requisita Complectere est complexitas Consilioꝝ regimen non certitudo ad hesitantē animū suspendi debere certitudinē quid agendū sit clare poterit q̄stare In pdtis negotio sicut & in quoꝛ similibus aut assistit utilitas quēlibet temporalis admixtus cū honore et cultu Dei Nec mercatoꝛ facile sibi vendicat hanc fragilitatis fidem credentia magnitudine quo ad simplices aut ad vtrum affectiones Deo ex no facile admittit veritatē aggregatā reclamante mutatu dine et alienante cupiditate Sicut olim legimus in actibus apl̄oꝝ gestū esse de magna Ephesiorū de quo artificio nō parvus questus artificibus acquirebat Sed tū cuncta diminuit magnā Dianā ephesiorū dicente cōn paulo non esse deos que manibus hominū fiunt act xix Deo et fortes pretium habuit error ille Pugnatores et pastores expugnatores Attento eoꝝ multa mendacia et falsissima miracula ut meritū periti estimant anēs mendacissimū vulgi p̄ p̄phetarū p̄nunciata demittent in predicta debita tractatu

Struxi intentionib⁹ nec ut prius habeat⁹ rubigo de ammanda veritate Cui ea que dicunt et famam qua gg nita omnis disceptatio cessabit Nā absolute q̄ una pars affirmat altera negat cum de miraculosis tenore quā mira culis ex eis pronunciatis cuius etiā veritate nō clarificā fruestrat⁹ omnis disceptatio nr̄a disceptantes Nā semp manet dubium de causa apud multos nec desistit⁹ a quoꝛūcunq; ab adhesione a signoꝝ p̄sertim depositā

cant ymaginy suspensiõe ⁊ reliq
que contingerit nisi destruc fim
damenta cũ omnia hec p̃dicta
nõe habeant ad pñtẽ Et n
fecerint ad radicem arboris po
nendi. Quibo tñ allegationes
pretiũ dñm cũ factas dñs cep
tatores dictis ⁊ certis m me
dijs adhibitis quoniã p hec
ma reddit dubiosa Dubita
tio vero stimulat ad q̃rendũ
⁊ ad meditationẽ veritatis
dubitare enĩ de singulis no
est m vtile simplicẽ m pñt
Et tñ hec allegationes ad mul
tam pacis ⁊ tranquillitatis com
pellunt si sunt persuasiones
ad vnã partem nichil mate
rialis quid ad aliud ex rationi
et signis procedentes q̃ qui
ad fidem facere nõ debẽt ex
p̃missis Excludunt tñ impos
sibilitatẽ non arctant ne
cessitatẽ vñ allegant asser
to reb̃ mammona Iudaic̃ gra
tiã consilior⁊ honor⁊ pote
stat⁊ aliorũ p̃sulũ ⁊ quas
et que vis faciendi ẽ quod
cõsiderantibus ad p̃sẽs
muris tardo ultimo finaliter est
ẽm rationes qui ẽ miracu
lorũ opinione sollicitad et di
ligentem ꝓpulit adhibẽ in
quisitione put tenẽ mr̃ Be
neualen̄ de test⁊ attestat mr̃
que miracula nõ minimũ
efficax⁊ rationi nisi vt ita
arctẽ ut dixi pars q̃ueda asse
rit Quod si reperiri fuerit
ex hijs ⁊ alijs pruninctel or
dine muris nõ fuisse factum
vñ consulitur q̃ fiat reposito
hmõi statu ad statũ in q̃ tunc
erat vñ debuit fieri ultra cau
tionẽ ut fuit de nouo p̃cep
tus fim formã nup̃ facte cras
fiat de aliorũ miraculorũ si
allegent⁊ inquisitionibus Et
vero inquirit cur hec tpe
⁊ non prius in hoc negotio fue
rit inquisitio cũ tanto tempore
sit per 50 annos p re nata neq
habeatur et nemo p̃latorũ cõ
duxit Et q̃ destituti fundo so
lo in pluribus egritudinibus e
rep thombi de cartezibus ⁊ sic
de alijs se confessi sunt ⁊ hodie
confitentur ad inuocatos nos
truorũ xp̃i d optata beneficia
se consecutos fuisse Et de loci
ritate que prius erat spelun
ca latronũ Et de diuina dona
tione in eode loco exhibita et de
bosticta reparatione tpe quibus
dam ecclie dñi in Bethsaida et
de motu guttulatis per cpm ad tem
plum Illa quidem indigent inqui
ri probarique non statuit sinis
relatione nec errores ut sic si
sint per tpm rectificare inten
tur in nõ errores q̃ immo erro
res quasi autẽ nouos tales
infectiones Et dubiosa materia
magnifice Et fidem nulla debe
bat in destructionem dilatare
Ad talia q̃libet ad allegationes
parat facile ad ruminandũ sed
p̃mittit Allegat⁊ enim pro parte
oppta Cur in loco illo et nõ in
alio m̃ signori talia deq̃ op̃i⁊
et allegent⁊ quedã relatiua p
sonis dubiosis de fide q̃ue
dubiis ad dimittendũ et alias expe
rientias Et hec quidem possunt
rem in dubiũ et facunt aliqz
de eadem et excludunt ratiunculas
de oppto Sed tñ de persone forte
no sufficiunt ad diffinendũ co
clusiue pro vna pte p q̃ alle
gant⁊ ei deus vno loco nõ re
sistere⁊ Ad Quod est terra et
plenitudo eius Nec silua q̃ssi
dicit p̃ cur hec in isto loco et
nõ in alio agat Ideo sine exa
mine rationis nõ video finem
hmõi rei posse imponi nisi deo
inspirante partes spontee pos

et catholicorum doctorum dicta et ex
empla mspernatio ꝑ diuina aut
reuelatio Si dignat⁹ diuud disse
rato eod alicui mspnare ut ꝑsti
mꝰ temporibus legimꝰ sepius
factu esse Dur⁹ enim animos tyro
rum facet deus recipiꝰ mst riue
lauerit ad se uos suos ꝓphetas
De uita tamen humana moribꝰ
et operationibus ad homies et
per homies de quibus per rez
tissimu euidenter constare po
terit quod exactissimi et prim⁹ patriarcha huma
nam ⁊ in quibus nature vis
suam efficaciam extendit no
ꝓt et alia ratio assignari no
possit quod diuinum in ill⁹ per
testes debet et ꝓt veritas in
quiri et ꝗ̄ Si strictissime arguꝰ
ꝓt diuinum uoluntate fuisse opu
tam licet ꝓpe diuinum gratia esse
sine nulli nisi per reuelatorꝫ
ꝓt ꝓmotissimi Hugo de s̄c̄o ꝓbꝫ
nonnebet inquisitores quotidianꝫ
fieri uident per homies hūtes
ad mmg hoc tres gdines que
sunt exercitati studio sc̄e scripture
fratres ꝛo ꝓ sunt hmdes ꝓpria
indigno ꝛo ꝓ sunt alienati ab
affectionibꝫ passionibꝫ p̄dictis
ideo requirꝫ quia uox est sal
uatoris ꝛo· v· Scrutamini scrip
turas quoniam vos putatis in
ipis vitā eternā habere Et alibi
erratis nescientes scripturas et
potentiam dei et ꝓphetas au
diant illos Ex qua sacra scꝫ pta
hauꝫ quid ꝓ est magis ad sa
lutē Ruaso secundi quia abstine
dista bet a sapientibꝫ et prude
tibus et reuelasti ea paruulis
mt xi Et sapiā p̄stans pue
rulis ideo perspicuum est ꝙ
modernis temporibus ad scien
tias sapiā hūdi in homibꝫ
plus forte quod unquam ꝓ ꝗ̄
mūdi sapientes mendicitate
uolunt multa attribui sua p
sumptione et sine modis hui
liatione ad deū in sua scientia
confidentes ut olym mundi
huius ꝓbi ⁊ deo multi hodie
errores atq; quotidie in ecc̄ia nr
deus superbis, mentibꝫ dyo
natur mfindē sine veritatis
cognitione Unde ꝙ paulus sine
stultia sunt mūdi elegit deus
ut confundat sapientes pla
cuit em deo per stultitiam
p̄dicationis saluos facere cre
dentes 1 cor 1 Cruma in sapia
sua mundus deū non agnouꝫ
⁊ deo ut augustinus testatur o
mnia septem simul ꝑ ioh de
ꝑ matthaeum laudauit super
petrū d. esse re israelitarū in
que dolus non est ipm nolunt
ꝓferre petro in apl̄o etc
quia erat legis peritus ne dic⁹
ꝓ dignum eius meruit eligi
ut tota ꝗ̄ asscribē no hoc de
industrie seu dignitati Paulo
terum quia strenuꝫ ꝓ rationes
vehementes inducit rationes
solent pertinere ad fidē ꝓbam
et ethicā moralium ꝙmittit
sunt amentari etiā ꝛ̄ principia
et aliter inducit passionatis
et alia a passionibꝫ alienis sunt
luctus miserta non tractat iudi
cat de sapientibus et oculis luppi
de colozensibꝫ exꝓo mēte et ꝛo
rectoricā Confert etiā mlta
ad ornatum dimouit ingenio
nem vite moderatā morū
honestas timor dei et exerci
tio animalium curis ꝗ̄ end
diuinarū mspnationū malig
sunt capaces et diuinis illud
rationes crebrius pertractare
assuescunt sm dicta b̄ti dyoni
sii Premissis tamē denotꝫ
rationibus et iterum ut ab
sanctis diuinel legi⁹ fecisse ad
reuelationes sibi factas Cuius
ꝛo Sicut enim grecis demonꝫ
non erat⁹ nisi in oratorē et le
uino christo teste sit reuelatio

ertultorid non datur nisi ora
cione et lenimo precedente p
cipue in hijs que sunt fidei
rium et sanctus martinq ora
cionis instancia meruit rue
lacione regem latronis defue
ti qualis in vita fuisset Cuem
nilgrus tamquid sanctid rene
cabatur /deo cam de rpo Ora
cionis ambitu latro sepultus
prodit Detur inquit et debi
tolis queritur et nuemet se
/deo multid amendandi sunt
qui laborant sinceriq pro in
quisicione quid veritate miscel
unto pter rei magnitudine
et atrimid clamos alios esse
rentibus alios negantibus
per omes pene civitates oppi
da villas scriptis multis con
dicentibus Si qui no tonaze
mpetid pstare hinc inquisi
cioni per asinid aut affecta
ta suam comoditate pio dim
quid pezinalis audid suazid
z alioz id se minuient et omni
reatud exin proniementid se
prestarent auctores deo equis
simo inde ratione reddituri De
m grie de qualitate inquisito
zum et prohibitoni Hinc in
spe neme iustus nec minus
impune hinc inquisitione fi
ret illud mirendid extinguet
quid ordinarij loci et nri cle
defectu Reuendissimq pris ac
domini archiepi magdeburg
gensis primo virum prudentem docto
rem et magistrum et recti sensid
hunter tenen recipere ut diu
cius veritas no occulte Hem
siter dotibus leuitici quib
quoz id vodie vites gerunt
pontifices pcipi ut od ambi
guid et difficile vacuid ipm
dirid exorto mi pozius ve
lint de medio tollant Deut
xvii Et omes conuerse dnt
ad discernendu ea que ad dinq
honorem pertinent Ne simul
plagi diuinal cos multiet cer
tissima end est scriptura que pr
ter peccatd vnius toti multitu
dini probet deid reatid ut /o
sue ri de archior pdiatrinite
de amalecitate Ste heli sacer
dotz filius et filius sub duno
mandata dei egredientibus no
solu rpi fi z multa mihi sti po
/deo dem xxxiiii pezissi fue
a philesteis et arcta dei capta
I Reg z vi Ne no ob aliud tres
factd esse nisi quia publicd e
zat peccatd filioz eli /deo
ab omnibus castigandd erat
et quia hoc neglexerunt mere
to sue neglecuncis se pressit
Simile est de dauid mitante
Reg xii Tale end est quib pos
sit resistere est consentire vnde
augi libro primo de ciuite dei
c xx Inter causas quas enum
rat hom ad malis eisdem fla
gellis castigandis hanc no
minid esse dicit quid peccid
peccati alienis que debuit et
obuiare debent et male dis
simulant vel ad labozis pigri
vel ad ob eoz vel inimicis offen
dere et in ipsius deum tam nei
pediant et noceat nisi tempo
ralibus rebus quas adipisci ad
hec affectit nostra cupiditatis end
quas amittere formidat infirmi
tas placet end deo peccatos no
stros end tpalid penetri afflic
cione pmire Iudex go sue epi
scopus Halberstensis et in defectu eius
archiepi magdeburgensis cui ex
debito officii spectat hec omnia mind
bit legittimad tenere facte inqui
sicionem fama denunciante et
clamore delente sim formad
iuris scripta in c Cum
et ca de accu Desiderens
ad hoc per edictd citando

omnes qui sua putat interesse
et qui aliquid obijcere uel in
scriptis uolunt coram dant mihi
signum ut compareant tam
omnibus predictis et munimen
quibus se iuuare uolunt cum
tota Aliquid ꝯ Decernens mul
lorum compulsorium more so
luto ut omnes et singuli alia
munimenta pro negotio tam
genera ꝓponent ex quibus ve
ritas clare poterit sup pmis
sis Citatoria ecc̃ia coram personas
quaslibet decernens et specialit
coram ꝓsbiteros pdicatores recto
res parrochialium ecc̃iarum dñi
opidi melsnagen et vicarium
de quibus verisimilius ꝓsumpti
o est q̃ per eos regimen rei
tate poterit notestere sub ꝑ
interrogatorijs et articulis pre
dictis quibus me⁹ merito
tenebunt respondere Et si que
alia obtinere possent petendo ne
gotio probationib⁹ admittendis
allaturis no omissis &c ꝙ de
bitum officium sue equanit causa
pris sibi dnum ꝙ huiusmodi im
brevis ex pactis dei tamen tibi
et propius fuere thesoc̃ magre
quibus spaꝺ plus fides est adhi
benda ex fonte fuere sꝑte
ꝙ ex testibus quietum finali
bus ꝙ infallibilibus sua finali
mota sententia que pris ne
gotio sum ꝙpe requirit Non
obstante hac que sit principaliter petitas
ex huiusmodi intellectu elicita ꝙ
que radices tangit celo sit de
miraculosis operationibus et ꝙ
dei finalibus tangentibus
mtm que mens hispana frequen
legit exultari finisse et decepta
angelo sathane se hostigiun
te in angelum lucis prefectum mo
derns temporibus in quibus hu
manum genus tales refrigescit ca
ritatis multorum et rapiditas mul
torum corda obmutescit ut vix mt
pm ꝙ sm bonum ꝙ malum distinguat

Cne forte quibuslibet im
peritis in sacra scripta ꝓpter
raritatem effectuum q̃m frequen
ter occurrunt quorum causas assig
nare nequeunt que mox eo
dem effectus miraculose effec
tos estimat subripe error po
terit reuerendi adorandi ali
quid dnum exhibendi aut ali
quid dnum noie estimandi Si
indignum iudicium aliquem me
dum prodire ex scripturis sa
cris et catholicorum doctorum do
ctus quidem parvitatis mee suf
ficiat In quibus paululum elucu
bret Ad omnipotentem gratiam di
mittere a deo protectore per me
miracula Et aut per natam occulta
semina aut per administratorum
spiritus sue malorum sue bonorum
fieri subtilitate ramum vel lacu
rem alius per hec ostendens sub
tilius speculandi Cnt quos ne
cessitates effectus allegare pnt quo
dam diuinum consecutarios spe
cies In hostijs de quibus agit
Cnuia dicit ꝙ p̃ hem annos
ille species durauerunt Et hm for
te per hoc aliquem intendunt ꝙ
per miraculosum stagnum
in hostijs apparentem species ta
to tempore sint conseruate ex
hac similitudine quasi infallibi
lem estimatorem seu predictorem sa
gum miraculosi Et posset de
causis informationibus et speculo
de veritate dubitare an ne ecc̃ia
forte in hostia no consecrata ta
les species tanto tempore posset
durare nec hostia staret dmo
bilitez mundo loco nec timere
tangere nec monere sustentatio
ex omni parte ab aliquo con
stante et hoc magis per expe
rientiam quod per naturam posset
probari maxime ꝓpter qualita
tum proportionem ad conformita
tem redactarum quid disproportio
nis est causa corrumpi stratum

rlam zepezmq m regitabilibq
et aliabus quibusdam dnitz
morem tonsezuatoz Et augl
xri libzo de ciuitate Dei arbitz
pauamus decoctas pene esse m
corruptibles z impuitrescibiles
Hic posset et quis causa mfor
matoms ꝓponé ex quo tozpus
xpi desint esse qd species subq
bus gmentur esse desinut Et
species iste no aliud sint quid aer
denria que prius aer ouersi
one facte sint sbd pamb Mo
stramq ꝙ dicta sint attendeñ quid
z ꝓpria Communia ut dimensio
quantitas rotundtas longitu
do color ꝛc ꝓpria vo pams sue
sapoz et odoz De dmissoe aer
denrid ommuid ostat ad sen
sid ꝙ remadsezuit Ga de sapore
et odoze nesciz aer aliqd indi
sensus corrupe nilet erid map
time sensificate Judicid aut de
idemptitate rei solet magis aer
pi per idemptitate attendeñid
ꝓpriozid quid communid ut cla
re ptz de hoie vno et pq moz
tuo In quo post mortem aer
denria quidi in tadiud remanet
longitudo coloz quadritas ꝛc
Et tamq ꝓpria sue mñta ut sp
sificatio motus mspiraõ respi
ratio fmeamario et rete apari
ones liom ut sic Sic sz argui
mutatio essencie hoiz p muta
tionē attendeñid ꝓpriozid no
tomuid sic posset et hic pi
deri Quo z posset per tantid
tempus dicti remansisse toz
pus xpi sub speciebus pamb nd
mille ibm ꝓprie species pams p
sensum deprehendi pnt Et ꝓp
ter hoc ritus ecclie vniuersaliter
obseruat ut crebzius fiat mu
tatio hostiaz sacrataz ut nudp
ille species totalit obseruet Cla
rius tñ pt hoc discerni in sa
crato sub speciebus vini dato q
affectio fiat de debili vino et
sub pazua quantitate ut solet et
reseruet per vnd annd Et prou
pnto mstiz vnd annd aut ad
annd actiõ ꝓpria vini sub quo
erat sacramentid nullid resti
guid reliquerit nr odoz s. nr sa
poz vini Et aut pzua aquatica
mã aut actid ex m optime se
siticatis sanis tñ qnda sz qñ
tas rotunditas et si que simil
alia oid remanserit quis an
debit diffinire ibm adhuc vezid
tozpus xpi esse sub ist qnd
actibus ꝓpriis tozruptis neq
aliquibus sensibilibq vini ibm
remanentibq Marie nd nllq
audezet confite nec et debezet
nec fiet ibm trassubstantia si
super tali et simili mã diceret
verba consecrationis nd no di
ceret ibi esse substañ vini sed
quod aquatici mã ꝓpinq
nd eadem consistent principia
compositionis et resolutionis
Et sic species ꝓprie vini arguit
capacitate gsecrandi Sic de
sino specid arguit videt desini
one rei tozporis et sigueniby
nd alia nd habeam mg sup hns
dictoid argui Si igit ꝓstid
essent nezd videndi esset rau
te tui exhibe adozatio latrie
non vtiq tenezi si et dicitz
sensibiliter ꝙ multi videntes
negant Et si species panis ꝓpe
esse desissent fm quazid con
sistentid prima rezporis xpi
argueret tuc met tozpq xpi
posset ibi adozari Et dicto q
vezissimis probationibq dedi
cezetur miraculosissim sugniche
in hostia consecrata dimitto
ꝓpr fidei veritate et dei hoze
et alias causas suntescripte
consonas ibm apparuisse in
pño et post per aliquot an
nos finisse qmutid Cuius
qua hodie nullq cernit sen
sibilis in hostiis pt deprehen
di ut dicunt z hostie ille con

globant⁹ ⁊ abrotid gnt⁹ mutz
nantur ⁊ aliaꝫ tendunt m de
sinonem ⁊ ut causis illus p q⁹
deus hoc miraculo ut dicit
opatus est m effectu deduc
ce effectu illo quo deus desint
conseruare miraculo arguen
dum esse putare ꝙ nō tanta
potentias millo pdicendu esset
fallte de pdi sicut olym prout
ecia m pmissa etiā fide ad
finalem aplozu regne et a
liozu sanctozu facē miracula
cessauerut nō pnō tempoꝝ nō
sit gruēlr⁹ tempus miracula
faciendi nisi rectitudo malit⁹
constare posset de spāli pri
legio dumie dispensationis
ꝙ m certis locis adhuc vige
ret opatio miraculoz quod
tamen difficile est probare
forte nō esset negandu m⁹
ordinacōe pteriti nimirum
si ita esset quid posset aliqua
memoria ibm contemplari si
ne mendosis miraculozu p
nuciationibus et aliis inn
mezabilibus mendaciis que
ut refert⁹ pplo mino erudito
predicentur ⁊ nō multa n
de bona pte eoꝝ abusiua
sut etiā amputanda quoꝝ
pertinent m parte detectore
Sicut ezechias rex serpentē
eneū confregit que fuit mo
yses ppt⁹ abusum ppli ⁊ ꝓ 18
Prohibebam⁹ a tristo ⁊ aba
postolis demones ne veritate
fidei m ipō aduentu pdicarēt
Ut maiestas veritat⁹ eius
gelice trebanus attestat⁹ ⁊ n
ostibus aplozu eius et mi
Cuius ratione assignat amb⁹
ne sonnes veritatem a demo
nibus audientes tredn⁹ fal
sitate referentib⁹ nō ideo
veritatem confiten⁹ ut fide
facient et falsitatis Hinc sile
dunq libro confessi asserat am
brosiū prohibuisse ne ad eu

quas sanctozu amplius de per
tarentur victualia sic mund⁹ re
pro paupere ibm de nimbi
bus quia videbat ip id quod
prius m relevacōe paupis
fiebat ⁊ m honorem sanctozu
postea retinebat⁹ m abusum vi
tiozu Het magis disputatiue
quam diffinitiue sint dicta
Nunc ad pmissa stilus redit
tatur Primo ex multis gestis
et scriptis demones m sagine
bundm effusione delitari et
per pacta mitti ad spōnibus
multos auros effectus ostendē
ut trebanus clarius m nigro
mantis⁹ ⁊ m hystoriis et pas
sionali Cuius etiā per sagui
nem lre scripte sunt p quas ho
mines pacta cū demonibus
mierut et ritus gentilium ob
et nup hec ostendit quid demo
nes fingebant sedelādi m⁹
oribus huanis Vnde ⁊ ꝓ 18
p sacerdotes Baal tempore
Helye mutebant se nō ritum
suū cultus et lanceolis donec
perfunderent⁹ sanguine sic putēd
tes se placare deū suū baal
que tūc nuncupabant Testat
eidem Aug Omelia vii super
Iohannē Tractans id Iohannis
Baptiste Ecce agnus dicit ffa
tres mei si agnoscimus quid
nostrū quia sagius est agni
qui sunt illi qui hodie celebrāt
festū sagius Nestio cuius mu
lieris et quid nigreti sint
raptū est aūtū deinde de aure
mulieris ⁊ tulerit sagius et
positū est aūtū m trutina
et ponderatum multū defuit
rome Et quidem ille spūs ne
scio quis ut pmēt ponder⁹ pla
catus est sanguis Et paulo p⁹
Ergo nestio quid simile mu
tus quod spūs ut sanguine
simulatio em vellet ꝙ nouit

preciosō sanguine eiusdē redemptū
esse genus humanū affirmat
eum spūs mali umbras quasdā
honoris sibimetipsis ut sic de
ripuit eos qui xpm̄ sequunt
vsq; adeo fratres mei ut illu
ipsi qui seducunt p̄ lugubres
p̄ p̄dicta nobis per mathema
menta mmuri mstent p̄ta
tionibus suis, nouū xpō cre
non pnt sed nec xpdemos ut
dent venenū addant aliquid
melius ut per id quod dulce
est lateat p̄ amarū est Et
bibatur ad perniciē hec ille
vbi supra Demones enim ho
noribus xpōrū cupidi et diuini
honoris mundi deo assimilā
volentes z homīs salutē mu
dentes hec fecisse in sanguine
ut deū suū sonore spolierit
z homīē sibi diuinū vsur
pent Vñ z dauid testat̄ diu
am xpō passione salutē finisse
mendacibus effudisse sanguez
innocente sanguine filioz si
oruet filiarum suarū quas
sacrificauerūt sculptilibus ca
naan Ideo quicquid p̄ mathi
natamenta errorib⁹ et sang⁹
de nouo et de vano se mentia
affert tanquā in miraculis cui
libet perito merito debet esse
suspectū nisi certitudinē fi
erit tamquā fidei catholice
et sacre scripture conformē p̄
probatū Et licet humanis in
tellectibus causas horū raro
ad effectum assignare nequit
propter obtusionem intellectus
humani aut latentē naturē mul
tiplices occultationes Illo tamē
modo reuerendū est ad esti
mandū hec mirabiliose fieri
ad diuinabile effectum esse
clarissima dogmata nō value
runt nec memorie tradita tā in
ubris quā in artificialibus
Ex quibus Augustinus libro xxi de
ciuitate dei exemplificat aliq̄
pauca quos hic mirari sub com
pendio dignum duxi ut ex ist
non minētur q̄ z alia latebat
nos multa ad comprobandū
ignē eternum ignis exustione ut
in corpore in igne assimilatos
post extremū iudicium et mor
tuos resuscitatos allegat Qua
lia corruptibilia que in igni
bus vnum sine lesione et v
mes in aquis ferue ntissimis
ser extra illas esse posse Et sa
lamandra in ignibus vivat et
notissimi montes tanta
temporis diuturnitate vsq; me
diis flāmis estuantes integri per
duerāt Et caro pauonis mor
tua putrescē nescit q̄ ppter ex
perien̄ se didicisse dicit Et pa
lea vim habet refrigeratiuā
ut nucleos in ea conseruet̄ Et
tam fecunda est ut pomaria
tura faciat maturare Quibus
quoq; adusta nigrescē facit
ad sit spe lucendis et oppositis
in ignibus et lapidibus facit
flam̄ carbones nigrat z lapi
dem candidū facit Ite cor
bones quidē sunt infirmitate
in diuisione et in sub terra
putrescere nescit Silex de cal
ce viua quid aqua frigida
ferueſcē facit Sz oleo calce su
perfuso nichil in calce feruo
ris apparet quod in ignem
mittit Adamas lapis ex in
dia nullo ferro diuidi pōt si
sub sanguine hircino recens
nec ē ens ferri attractor in
rubis ita q̄ vno annulo alte
ro ille alterū annulū z sic ꝫm
et cum vno ab alio dependēt
multe Magnetis metus adamas
metus magnetis metuit sibi
sibi tolleret Et alia multa ibi
Augustinus narrat de quib⁹ multa
alia ratio reddi pōt in genere
in nis naturē z experientia ea

ueza esse testat⁹ Narrat etiã de
lapide magnete inextinguibili in fa
ciem ueneris pendente magicã mi
rari similiter & de similibus fer
reo quod in aeza suspendebat
nullo retinente nec sub nꝰ sup
si lapidibus magnetibus in
pauimento subtrahit⁹ et sup si
militer ipm ferro in medio apd
ignorante putabat aliquid mi
nimis in se habere & pro deo
colebatur Ro go peruersum ui
detur est mox miraculo assi
Re effectum tract et mslutio la
rano et causa ignoratur oc
culta nature pretulit hec opi
nante Jam etiã restat de de mo
nũ operatione aliquid memora
ri qua subtilitate nature suc
et perspicacitate ingenii multa
hominibus occulta pnũ operari nã
tũ demones sm augustinũ li
bꝝ de ciuitate dei naturaliũ creat
si aliquid tale fanum fi spectacu
que a deo uero creata sunt com
mutat deo permittente ruga m
dicta occulta sint tamen nulla
p locum end seminaria, omnia
ta que celeriter adhuc nasci
quas deus nõ ipe creauerunt
et appharire fauit actiua passi
ua per qualitates p que na
turaliũ consequit res esse
produci per generationem ipi ho
ipi in mstrmti fecit hominibus
ignorantibus ideo mirantibus
ita in magie phantasmatibus et in
plagis & flagellatoꝝ bñ ubi
que uerus non fantastica sed
uera erunt licet in fine decep
tionis a demonibus effecta ut
testat⁹ Aug⁹ in 2o dis vij Et ali
bi copiosissime Augustinꝰ tra
dit auctoritas scripturarum et ra
tiones doctorũ Est enim an
gelica nã siue bona siue mala
sue nature dignitate sup ẽpta
corporalia ad obediẽt corporal
ad nutũ msi a deo phibeatur
in omnibus que ad motus corpo
ris pertinent De quo p plate
et operatione Anime li⁹ libro 3o
de trinitate que per integrum
libro 2o dis⁹ copiose allegat⁹
que hic causa brevitat⁹ silen
cio pertranseo & per pretereo
dum putam de miraculis si
thame operibus que augustinꝰ
recensere non dubitat libro 3o
de trinitate c 7 Erat quidam
romanꝰ titus latinus pater
familias qui dictꝰ est ni semp
mus p murmurare senatui ro
mano q ludos turpissimos ab
olim nire missos renouarent
Ille rõ missa no fuit au
sus facere si destitit 2a nocte
uterꝰ in somnis sedenꝰ mur
mare missus est Cuo negligẽ
te filiũ sui de domo amisit
7a nocte dictꝰ est eidẽ q maior
ei pena immet si no mutia
ret Cui ecce adsunt no mutiaꝝ
horribile meditꝰ, mox bidꝰ ad
le uero ad consilium animoꝝ
confirmet in se uetero de pristus
ad senatꝰ visione bis mutauit
Exposito ei somnio recepta
ualitudine pedibus suis ad p
pria redit Tanto stupefactꝰ
senatus miraculo quadru pli
cata pernia renouit mstrarum
re Ete operationes demoniũ Au
gustinꝰ facit egrotare et egro
tũ restituit sanitati Quod si
hodie deus permittat o quãtꝰ
essent qui eiũ multo uariaꝝ
crederent quod ea sup que de
pnti mãt Deus Et tñ ibi mirũ
est dummodo scitꝰ est diabolicũ
uit Augustinꝰ ibidem deducit Quod mi
ramur de demoniũ operatione pos
se contingere hominem in corpore
humano aut bestiis tñ similare
ad nutum ut homo Distra
ctet⁹ et ego ut sanet⁹ ro etiã
medici per herbaꝝ effectu
nes hoc fare putant et spectat
magnes fantasie impone
ut homo sibi videat⁹ esse in

firmus sicut recolo me legisse si
tamen ita est ut si aspere rubeg
pannus ad pedem ligatus fuit
etiā sine offensi status esset
se vulnerato et claudicat ac
si esset vulnerata per spem
m estimatiua mi possim dī
ut michi vr̄ de pdicto rōne
possibilius videndū videat
etiā idem libro xxvi de ciuit
patro mquit rōmemorat me
stalem quādam virginē qn
dam gentilē ad pticipatiōē de
suspitōe cuiusdam stupri m
signū sue innocentie cribrū
mpplesse aqua de tiberi et ad
suos iudices sine distillatōe
deportasse Et dicat aurē cēs
ponderis aque super cribrū de
mut quos tot cauezinos pate
tibus i foramibus aquā cade
prohibuit Et fidit m spū pri
ez no nisi deme Et turbat no
vtrez ob aliud nī ut fallatur
m fallitia reseruatz iusto dei
udino permittente Et ut no
omīa tacta et quarīd transas
ad liquidū perscrutari possi
mq deo attribuēdū Et ad scp
turas sanctas fidei trē studēmq
Et in dubijs m fallibilibus script
uationes quezēmq Vnde scriptū
per moysen a deo dictū Et
surrexerit in medio tui pphe
tes aut qui somnium se vidis
se dicat et pdixerit signū atz
portentū Et euenerit q loq
tus est Et dixerit nbi eamus
et sequamur deos alienos quos
ignoras et seruiamus Non audi
es verba pphete illius aut somp
natoris qr̄ temptat vos dns
deus vester ut palā fiat vtz
diligatis eū in toto corde tō
pphetā aut illum aut fictorē som
niorū interficite qr̄ locutus e
vt auertat vos a dño deo ve
stro qr̄ Deutro quis deus alius
similis tui Deus qui educit
de medio gentium martibus huiusmō
speculanda sunt quo ad sim ver
titudinē in speculo diuinatiōis
scriptuarū Desipiunt etiā e
vangelica veritati omnē tol
lit ambiguitatē qui talium
tale demonū organa huius
napparitiōis put destruit offitiū
ut matth viij et luce xi de
surdis et mutis a xpō curatis
quos demones surdos et mu
tos fecerant Et de alia quadā
muliere quā xpūs curauerat
ab infirmitate in qua saltim
per plures annos ceciderat
rat Et similit de Job qui sa
tham vlcē pessimo perussit cur
autē hanc operationē demonū
deus permittit Augl causā
assignat tertio libro de trini
tate vel ad fallendū fallatos
ut pz in scriptis Vel ad mouē
dū fideles ne aliquid tale pro
magno habeāt desiderent ppter
etiā nobis in scripturis sunt
prodita Vel ad exercendū in
probandū manifestandū qz
ustorū patientia ut d̄ sēt iob
Narrat etiā aug in xxvi libro
de ciuitate quia arte magi
ca p demones fiūt quomō pos
sūt nasci aut reddi flumina
quidam in lupos et rursum in
tātī post nonē vero annos
per quos nō fert in desertō pe
uebant ē nutrito eodē stagno
ruxsus in homines reformari
bantur Et de se narrat qn
dū in italia esset audiuit
quasdā stabularias mulie
des arte magica imbutas q m
rasas dare solebant vnde homēs
in iumenta quezdā ēt nūc
quez onera portarent posse
qz perfecta opa iterū ad se
redirent Et dicat demones p se
omnia portasse homēs indefi
tantes et homēs prorsus ad
sensū corporis quod qz gno

quam dormientes sensibus obstet
rat Et dicat Cernud esse superstes
pro epigenni agamedronis fi
lia arte demonid Et pleadem
amego epigenia mihi rpta est
Socrates Demedid nesdo esse
nr volutre ß pstigia demonid
submersis hominibus aues loro
illozid per demones allate st
ti de flumine violates Et ille a
ues templo dyonisid aquato
stribus affezit et aspezgit et
blandit2 grecigenis arte demo
nid quozu interest pstiade de
um falsid esse dyonisde ad de
cipiend homines Et cod libro
ld co Martat de bone que egi
pty colebant quo mozbo que
rebant Et mugmebat mihi id
cuisde colore Imzid sibi et di
uinid quippiad sibi esse priuatid
credebant Que similit vene
rabant2 Ido end mgnit mihi
nid erat demonibus ad eos de
cipiendos fantasid talis tru
di pie sola cezuicd ostentare
Verte concipienti ait pignati
nid libido matre attribuerat
q mequis fetu corporalit ia
apparet sicut iarobi de vnge
uariauit ut q nes Et capze va
rie nascent2 effingit Quod end
homines coloribus et corporibus
vere ignr demones figuris fic
tis fantasme fare put concipie
tibus Et ibid e yri narrat
altez noie demetid gustasse
de sacrificio quodd et mopi
lupid fuisse mutatu Et post
anno x m ipsid figured su
issere restitutd Et ipse sacrificiod
sibid erat deo suo licet vmq
lari demones figurato Et plua
talia hominibus mirando nar
rat ubi ipse nequit augt adnos
pueneznt quos nobis non
estimamq esse mentitos slo

uacz aut solid anni si re recipi
quide vlla ratoe credidezid
demonid acte nel pfide i me
bza et lumimeta bestialia
petuit posse conuerti fm fan
tasticu hominis quod est cogita
do siue d mutando p rzu i mia
bilid qua naturaliter z id qe
plus non sit corporid in sub
tilidnes mira celeritate cor
nealis et caput sepultis atis appro
sib corporeis sibis sensibi at
allozu sensuu nestro quo nes
sibili nid figuta corporea pos
se produci ita ut corpa ipsi ho
minid alitibi iacentis vmida
quidem ß multo grauid etatis
pchemencia qua sompno suis
sensibi obserat ffantasticid
aut illud velut corporatidm
alicui aiabis effigie appareat
sensibus aliemis Talis et
sibi homo esse me sic talis sibi
uideri possit m sompnis et
portare oneza que onera si
uera sup corped ademonibus
portant2 ut illudan2 hominibus
Sic et possent clide operatis
demonid tribus modis causid
Primo sensibus admotis et
comportat que m elomentis hi
uidi latent sicut agricole
semid terre mandentes struc
ti facuid Zo sublimouendo cor
pora et alia m loco reportati
do allozid mixto mid et tolezi
tate superu modid ignaid
Zo sensibus exteriozibus et intimis
indificando per spezid imi
tationem et trisportatoez sd ni
dezmodis et frenetice ebriosis
per humozid pertubatoz fieri
videmus prout plus tractat
de sompno et vigilia quas species
et rezid similitudines in fantas
sia ipsi per motid bn hmi ad
sensum emen tri similitate ut re
uideat tadqua pns ad solid spes
ues sit presens Et ipse fit per sen

sunt hudhmodi ut in predictis
experimentis aut̄ expressit Ce
no aut demones ad hoīm vota
uel pacta alliciunt seu attrahū
tur ut hec operentur p̄ter desi
deria humana apparet quia si xpi
de cuius dei virtute aut de
mones ad inhabitandū per ere
aturas quas non ipse fecit deus
dicit delectabiliter pro sua dig
nitate diuersis modis ut auditu
ribus sit ut spūs signis q̄ cuiq;
delectationi congruunt per vari
a genera lapidum herbarū lignoꝝ
animalium terrenorum vt aut
illudant ab hominibus prius cog
nitā astutissima callicitate se
ducunt vel inspirando eorū cor
dibus veritas occultā vel etiā
fallacibus amicitiis apparendo eo
rundē quos discipulos suos
fecerunt plurimos q̄ doctores sic
enim potuit nisi p̄mundi pīs doc
tibus disci quid quisq; illorū
appetat quid exhorreat quo d
uitet̄ nosse quo vigilet̄ Hinc magi
te artes earum artifices extite
runt Maxime aut possident cor
da mortalium quia potissimum pos
sessione gloriant cū se transferūt
in angelos lucis Sunt quo sed
eorum plurima que quātū magi
mirabilia confitemur tanto
tanto magis vitare debemus vulgā
tissimum trium doctorum sen te
tia q̄ demones a nulla creatu
nature cogi possint p̄ eorum pote
state Job xli Non est potestas super
terrā que ei comparari possit
timore angelica natura et diuina
misericordia Et alios innumeros Et
licet vocati venire quasi per
certus aut signa certa cogant
si hoc ex pacto mitto cui hoc
facere voluntarie et stimulet
ad homines decipiendos Quo cog
aliqui rari effectus ex reposi
miraculorum se offerunt Non statim
providendum est q̄ ex ista aut
illa re alia causa processerint
quia similes effectus possunt ex di
uersis causis effectuum procedere
uti in operationibus magorum Et ma
gorum in egypto Cum similes
erant in specie et tamen diuer
sas habebat causas Sunt
enim res quia prima regunt scilicet deus et
natura et intelligentie Sic cautis
sime prouidendum est ex q̄
principio procedunt ne volen
tes vitare scilla incidant in
charibdim i ne operibus a deo
factis dum deo spiritui eas assci
bunt ad instar pharisei qui
dicendo in beelzebub principe
demoniorum erant de numero Et
cupientes deo honorem seruare dei dehonestent opus
huius demonibus astribentes Aliq
cognoscunt aut ad puncta respicientes
de facili enumerari possunt phim q̄
falsum pro vero et cog Demoni
bus non est difficile deo per
mittente per subministrationem
causarum naturalium occultissime
et velocissime ligna in ferrum
permutare serpentes baculos in
gladios aut per submotionem ba
culorum et admotionem gladiorum
aut per ludificationem sensuum pu
tantes se tenere gladios cum
re vera teneant baculos Vnde in
prioribus per dicta augusti
probatum est eos miracula et
magna mirabilia fecisse Non
est difficile est deo permitten
te aliquos de facilitate posse li
berare quemadmodum legimus angelum legi petrum de carce
rem herodis liberasse Actuum xii Et
quantum ad operationes et motus
exteriores forte non multum mi
rum efficaces sunt mali spiritus q̄
bonum Non impugnat est demoniacis
fingere prodere thesauros occultos
manifestare mortem alicuius in
fermi perire ex corruptione
defectum naturum propter naturae
et artis sue perspicacitatem
quod in falsitate potest Nam et pe
riti physici horum prognostica in
firmitates et aut causas

fre mtatid dispositue ymitte[re] d
saltem cognici ad eas p quale
talid aut huiusd dispzo pozrect
non est nplis difficile yt pbz de
frigidis et male ficiat[is] so fmis
et pcz uita ramonita Sunt et
mortem filioz iob et rameleziel
fieri pzotuzauit Sud eg[o] credo
dum est eos posse mpegmata
tolle ut mfirmi sinent[ur] p ez
nihil applicatoz aut mspera
tione occulta horbis facid sid
et medici per herbas et pono
mes stiant hoc facere ro tm effi
cere aliqua valent que sup
supza naturaz Sed npd mi su
is operationibus vtitur ratio
mbus sensualibus m nisi resper
sis msi sensus deludendo sicut
dictu est Sm Petrid illudere
mortuid resuscitare et retera
talia Sullo mo credendu est e
os facere posse Quedd etc fan
ilus quedd difficilius facere pnt
fim gstellationes huiusd et si
lutaid pprietates quia et nia
aliquid difficilius fiant aliqua
facilius sicut nemes de luto xe
et serpentes vnos de huiusdb
per putrefactoz ffitud etc pdicte
milotis distantibus quo ex rebus
et personis cognoscit facienda
ex coiecturatione pnt facile
m alios pzonibus muniare pp
ter npzid nobilitate et celezita
tem et de alios loc[is] aliqua ad
ducere ad memoziaz loci que
nusquad versa sint aut coopta
sicut narrat aristo in questi
onibus super de celo et mundo
q demones tempe hyemali
frondes virentes et flozidas
et fructus vrentes tulerut fes
tinatissime ducebes se sibi pzo
ducta sue terre loca vbi ta
les reperiebes flozes et fructu
migd deesset Set et talia
mox dnino miraculo asseri
bere quam sit pezniciosu ne
mo ignozat Hanc[es] i[n] et cause

bozid p'mittis sut inquirenda
tequa sint pronuciet Sed fin
ang[elu] li p'mo de mirabilibus dei Ga
na mquit raro erid exemplus
anteponendi est cui quedd ex
empla conzodunt Sid igit idd
aut similes effectu a diuersis cau
sis pzocedo no est impg[ne]bile utz
in predictis ramenid et secpe
tid m scripto attentid se quilz
debet affice et se mfozmare
ne sine debito examine ille effec
tus vim rei sue assribat[ur] magis
quid alteri et male me rei
rari sint effectus et ut raro co
tingentes ut modernis tempo
ribus miraculoz opationes
extra vsitez que tempi mira
cula facienda pzout mod seru
la demerent et quod efficacius
moret ad subtilius indagand
de rei ueritate miraculose repto
ut esse zuk aut et xpd ut ipsu
dum putent Cuius opinionis m
sacra scripta raro reperi[tur] sile
aut eqm aut m nouo aut m
veteri testamto sic ip ad mino
ratoz sagius xpd seu spoz id
seu ad hmid eoz id seu ad re
liquias ipoz id et nostro an
similes effectus si tm ni rei
tate sue aliqui ad nos v[e]l aut
duos sicut euzge m Gelfria
cen erra aut alibi gesite aut
tempore xpd monstratoz sequen
tur vbi sufficien priste ipsby
reperiebatur m scriptur[is] ex
peritat[is] quid tm sola expe
rien[tia] posset pzobari De reiuo
re vero ut pli nulla msi alle
garet longius ut historia q
restitutur qui ad esset secq de
sagnid xpd m truce pendent[is]
illuminatus dic[it] Sic hoc fiat spe
ciale tpe xpd passionis sicut
et alia multa pzo tue fidei
ut elban[ensis] testat[ur] historia ad
veritate fidei de sagnid am
m xo Quod tm no est multu
autentid Sic i[n] de facili rare

cuentibus fides mdubitata est
accomodanda nisi ꝛ auctoritas
sacre scripture aut ecclie aut m
manifestis veritas hoc pluribꝰ
rla qui cito credit leuis est cor
de ⁊ augꝰ se elbanꝰ nolle cre
dere testantur nisi auctoritaꝫ
ecclie eam gmoniet ⁊ler clamor
vulgi mendaciu de pse aliq
facit ad rompbacoꝝ doctrinaꝫ
tu et legeꝫ te integra regu
et regeꝫ et totu ppm eoꝝ
delusꝫ fuisse et dementatoꝝ et
in falsissimis rebus ꝛ ad rogꝫ
cendu no afferibaꝫ utꝝ Sm
vlt de vdlo belis qui puta
bat deus omnes in balsilo
ne tuu tibos tultoꝝ pdoloꝝ
norte furabantur et comede
bant Et smile de draco de ep
dames offa put mt fingebat
Ad muoratoꝝ sagumbristi
in melsnato puto oes illuc
pegrinantes intentoꝝ sua
referre no ad sanctam tu
cultu quod ibi seu alibi co
tinet In quo ty mdubitang
et mfallibilius signus gme
tal quid in vno corpoe et no
lucet oculis corporalibꝰ no vide
atur Oꝝ quedam signa tmr
ta in hostia oculis corporali
bus ut dict cor mit adq in
tentio oratoꝝ et pegrinan
tiu referatur etia forte si hec
tmutatura esset in hmitem pdno
aut alio subiecto de quo sme
certa et sufficienti pdacione
ut pbꝰ dictu est magis appe
nari aut dubitari oꝝ quod ali
quid diffime vid hic stilo ad
hoc finaliter tendit ut mcante
no fides sacra adhibeat ei ap
sme periculo negat et p sy
periculo no visitat neq ado
ratur Ideo hoc defende prod
fallibili veritate sic ibi mira
culosum sanguine aut crucifix
ysteze in specie visibili tremor
aut etc ohe eius sic no existe
sine sufficienti aut revelatore ad
probatore aut ecclie detractore ui
deo non fore cautu nil in mihis
diffimo asserture cu multas fa
teat me repperisse probationes
de altera parte conditionis fi
dem mdubitatam in sanctes mag
tri pezuldose fact animq grau
somꝫ diffinitoꝝ suspendent nis
qꝫ ad mdubitatam veritate qꝫ
adimq diffimens sine sufficien ti
probatore quo ad illos qui no
sunt sufficienter de veritate mfoꝝ
matꝫ ꝛc

Ter ad rationandi et conclusa
di lectoꝝ no uerit esse strepta
nulli rectus sentienti per hoc
prestribendo

Ed licet hec pdicta ꝛc mihi pu
mtenta in quib dicta sunt
Cupiam tn si valere pro bem
uolis lectoribꝰ aliq memora
dissere quibꝰ quasi quibusdam
umulis a fonte deriuat possey
ppius accede ad veritate accede
ad veritate rei de qua queritur
cognitoꝝ per quadam manu
ductoꝝ et principia quibꝰ alie res
solent cognosci sim eoꝝ veritate
tem si forte et illa in pncia nob
possent aministrari In obscu
ris em rebus et ei ad cognitoꝝ
laudna elongate oꝝ eaꝝ cogni
tione ex alijs venari ut aliquis
veritas valeat demosti In pbis
ciplis ad de aliquo stabili artificio
alit et rectitudma ne hmoi hec
stentia ad stabile et stia sint re
latiue oppota sim plmd in pncia
sior possimoꝝ tex hic aut ni
hi cognitoꝝ aut laudna ratoꝝ
aut diuina revelatoꝝ Itali qꝫ
mcde structure prima pncia et co
mune animi greptus quibus
intellectꝰ assentit mox tibi in
tellecte ut ome totu e maꝝ
sua pte Oꝝ est uel no est ep
cho posteriꝰ Cama cognitoꝝ
structure stabilia p nductoꝝ tex

tamquid per experiencia q̃ sm
gulariu ex p̃mo methaphisice
Ex quibꝫ singularibꝫ tamen
vna stabilis p̃mittet salus ut ois
ignis est caluꝺ oīs mr est albi
aut stmt stabilitas vbi diffinio
predicat de diffinito aut pars
eius aut ꝓprium de subiecto aut
per modu sllogism aut enthi
mematꝭ ex notibus et signis
sm ex probabilibꝫ uꝫ ex dictis
auctoꝝ sm priorib posteriorib
et topicorib Deinde dubitus
hꝫ cōsideare Za qui cogni
cions est sup̃ fundamento
sm per diuina scripturas et di
uina revelatoꝝ et sic cognosti
tur ea que sue fidei aut eccle
alia secreta adeo mspiratu
ut ꝓphete multa et ꝺmgtor
ria cognoscerent etiā futura sc
ysaac benedixit iacob filio su
um Et sic iacob patriarcha
benedixit xp̃i filios suos mi
ta eis ꝓdixit uꝫ ḡn penal ꝛc.
Vlado hmōi p̃missis ad ꝓpositū
nostrū formaliter vnd sm
bile ꝓpm sm sm vna ꝓpō sup
tam a re sm ulla in hostiꝫ tritꝫ
mopiū malsanensi ꝓpostenꝫ
ꝓpto est tenor adeo mirabilo
se p̃ductus et tractabimus
de isto stabili an per aliqua ista
ad triū viaꝝ cognitionis pe
ssima ad eius veritatē deuen
re via super hoc oīm grauissima
mterito est sm multa si verū sit
aut falsum Cuius cognito resi
bmt omes disceptationes Et ut
michi mr̃ no posset mgr̃alius
et artificialius ad fundamtū
veritat deuenire vlā oīs re
ritas et falsitas consistit in
ꝓpōe fundamtū hmōi ex re per
ter mōs significata Ex eo n̄
ꝓ tēs est uel nō est oratio ver
a uel falsa ex dictis apparet
stat aut notissime q̃ sm p̃mā
cognitionis via pdicta ꝓpō
sitionem pt̃ an sit vā ei no sit
vna de p̃mis p̃ncipiis p̃se not
de quo superfluum est plura loq
De 2a vero cognitionis via sm
per quam nitor p̃sentem videre duo
mō cognoscendi sm ꝑ publicā
aliquorum p̃mo multoꝝ fama
alta famina et opinatiua qꝫ
sit aut salte fuit credor miracu
losus in hostiis pdictis 2o modo
ut quidam dicit testam̃ littere
romanoꝝ pontificū et aliorū
platoꝝ de sup̃ offertorio que
no oēs putant esse ḡtempne
de nocte tā leuiter et precipi
tanter quasi essent sine gr̃
fundamto Cuius ad p̃mū nō
an fama illa clamor multoꝝ
et opinio hom̃ hꝫ putatiua sit
et q̃ sic tuto et diuturnitas tē
poris tū ꝓpter multoꝝ tū quibꝫ pu
tatiū est ubi credere esse mā
festum sufficiens predictis esse po
terit ad cognoscendū hmōi ve
ritatē ut quibꝫ sīma cōstientia
possit illud rubeam timere ad
sīme quittulas rubeas in hostiis
ibi credē esse creatorem miracu
losum et eū adorare adorari
one yperdulie vel adoratiua
latrie clarū relinquit̃ q̃ sicut
certissime scitur esse creator mi
raculosus cuiuscūq̃ creaturē xpi
ani cuiuscūq̃ mdme adorari debe
ret nec posset sine peccato mor
taliter adorari ex 2o libro sē
tentiarū ut ibi tractatur docto
res De fama p̃mo et clamore
Constat tam ex theorie et mul
tipliciꝫ ꝑs esse insufficiens
ad infallibilem probationē alicuius
famati aut clamati vel requi
rit adhuc cōi infamatiua ultima
et iudicialis inquisitio q̃ non
esset necessaria si fama sola sufficeret
ad comprobandā veritatem
vtiꝫ p̃ c Cuiuscūq̃ ꝙm̃ ꝙ ꝙ de
cimi licet fame alicuius facile pe
ad comprobationē sm̃ q̃ requirat
ad comprobandū inquisitiua

Et superbe fundamentu infallibile gñi vnu de clamore sodomoꝝ ad dñm ascendente de q̃ibꝫ dic̃ Descendã & videbo vtrũ clamorem qui venit ad me opera compleuerint an no est ita ut scriam Respondeo si quis dubitet non esse simile de illoꝝ clamore et de per se malis et puniri q̃ no e de per se malis Ad hoc rñdeat sit obiciens q̃ quatu ad sufficientia ad probationes n̄ras in bonis nec in malis nec in mediis fama sufficiens est ad dubitatiu comprobare veritate alicuius de miraculis et sanctoꝝ ritu monialiu bonaꝝ quibꝰ ꝰ indignatiõ fieri nequit ꝰ Ꝓ c Veñ li de testi et de reli et vene sancti in Per to am in glo Ꝓ tertia sup de sancto martino de q̃ in legenda legit̃ q̃ tempore suo ad tectu quodã visitabat̃ et penetrabat̃ ibm quod tamen̄ sanctus martyr ab omi pplo deq̃ re pe miraba quib ibi sactoꝝ esset sepultus Cui orati assistit quedã vmbra nigerrima asse rens se fuisse latronẽ quendam ibm sepultu qui pplus sic rolebat et pñ ussit sancti martini altare destrui et ossa dispergi Ecce fallax fama et clamor dolosus et quid nocere est plures probationes ad dutã ad omnia q̃ stulticiã ꝰ tficã et in iuretamento exprimeret q̃ fama sepissime fefellit in veteri testamẽto de cultu ydolatrie in passibꝰ x̃i de mlꝫ clamore sodomoꝝ et de clamore egiptiorũ sup summa Item Quilq dic̃ Scipie si Deus vernãte tempore qualeslibet aqua q̃ suetudine hic errorem tamq̃ lex custodit̃ et hy rarchiã imperia rolebantur figmenta nisi pretextu q̃ suetudinis diu in multis inolite veritatis cruoribꝰ miraculosi pñ infallibiliter comprobari nã si ꝰ tudo perceptibilis debz esse rationabilis et illa rationabil glo quid no improbat̃ iuris et que no obuiant rationi institute ultima rõ que ex stia et no per errorem est introducta Totu probat̃ per ca vltimu de ossibꝰ Cui si lond in pñti bene possit rndeat quilz prudens ex recta scientia hoc q̃ suetudo adhibendi est introducta Deq̃ in pñti querit̃ que sit ista recta scientia que hanc introduxit Et si no est dubium tñ se dubitet per id q̃ in eiusde ca rapite pferr̃ tanto q̃ nocius sit pertinacia quato diutius aliis infelicem detinet alligatu Et merito hmõi dic̃ a xpo Dus adorat̃ q̃ nesciat Joh mo Quis reprehendit me qui si diceret primo scriendu est quid deꝰ adorandus Cui in omi scibili psupponẽ si est sinart plenꝰ ex 20 posticis et nisi in cruce fidei ut est adoratio pbibeat̃ euidens scientia nullo prorsus dendu est ad actu adorationis alicui particulare sicut e mistica de adoratõe hostie in celebratione misse per sacerdotẽ pplo ostense quia licet a recta statibus deviãte et in particulari ignoretur an hec sit rite consecrata per sacerdotẽ qui ecc potuit no conseruare in fidei credendi et adorandi hitu reperitur adhostia hanc tñ rite q̃ consecrata quod psupponit in fide ecc ex virtute verboꝝ consecrationis a xpo institutis que verba a quoꝝ celebrante debent dici sup mã ad hoc de putatiõ ad intentõe faciendi q̃ facit ecc et sic no e ibi error q̃ in pñti viso cruce no ꝓ lond nec in institutio ecclesiastica nec scripta sac̃ nec

infallibilis auctoritas aut ratio
ut videatur huic veritati attestā
tur nisi alia supervenerint de
quibus certitudinem mihi non assump
si tm sue tante auctoritatis am
minicula probationis videret
ipsi que heresse retonant cum
bus michi visis exhibitis et eo
no condicio que hucusq; me
no vidisse fateor Et si dicet
tamen oculis videnti hostiem
bricate colore sanguineo et spe
sub no esset ut ppositum obiectio
ex 2o de anā et de sensu et sen
sato ad hoc dico Si ad rem
hostie illius coloz sanguineus nostro
multū tñ distat oppinio nec tñ
ex tm sequit in effectu aliqua
bona In hostia rem et est
coloz sanguineus ubi existit
cruor xpi miraculosus qz est
fidei quia ex primo elenchoz
Si bene sequi eqiso in hostia e
cruor xpi miraculosus ubi
est coloz sanguineus qz in prima
sequela ar a superiori ad infiz
affirme q quia no valet si mor
ar ab infectori ad superius affir
mative et e quia bona Sz vi
detur de ante an sit verum et de
hoc iam disputa In hac tñ pri
mo q no est ex omni parte rationi
alium assentire adorare quali
tercunq; quia adoratione hac quotti
diana cruore in hostia visa nisi
superhoc probatio infallibilis
procedat q sit ibi sanguis mi
raculosus et multa periculosa
udito abstine quia illi qui de
bus est de hac veritate ad no
sit metus ad salutem alium du
bium de hac hāte cruore illius
venerari seu adorare stante
dubio Quia qui amove pec
catum meretur in eo quia multi
que fidei sunt ut in pluribus videtur
no fidei obiectum sit ipsa veritas
increata cui fides subesse no pt
quia est infallibilis Argumenta
mere probabilia horum non
videntur ipse Nam hec probabi
lia ut ex primo topicoz proba
dunt ex rationibus et signis q
bus pt subesse falsum Et alia
venant pp hoc opiniones quibus
assentitur ad faciendum deop
posito et no sunt mē nisi ne
bene demonstrativa Nā fm
eundem plum primo topicoz
probabilia sunt que videntur
omnibus aut pluribus aut sa
pientibus et hijs vel omnibus
aut plurib; vel maxime non
sunt principiis et probabilio
ribus Et exemplificatur de hu
xn Argumentū phariseoz de
notitia rei et ignorantia dei qz
cū videret mulierem orientē ab
extrinseco statim dixit sibimet fit
et ita fit Et ad austrum flan
tem dixit quia estuosus erit et fit
Et quoniam exemplificatur de pro
babilibus scitudo scrotina et
ipsa claritas dici sequitur et
Et mulier peperit ipse hz lac
et est pallida ex 2o primoz Et
in casu quo aliqua hostia fos
tuito reperiretur cui sanguis
mixta in loco abominabili suspectio
ne falsitatis remota Salua
clarioz informatione ergo pu
tare no mox adorandum in
cruore adoratione ppe duke
ad no habetur recta sententia
an esset miraculosus cruor
Sz consulendum populo et cle
ro dubitandus esse oraculo
et semina ut deus dignaretur
revelare de ea quid esset fa
ciendum Nā mihi me dubitat
dū est si esset opus miracu
loso et deus per hoc mten
det aliqua pro fide aut salute
populi aliqua optimi ipse ultro
revelaret Hoc persuaderi no
video exemplo simplicis
pplexte et pie mentis Dnā

rem eius reuelasset semel et
iterum et iterum addidit ei ap
pare ut signum fateret nō frus
trem esse eius opatiōz Cum
le legit m lo nome speciu
historiarum de quibus dā facte
mulieribus m pindria leodien
que misera et batteng mysi
tata opera faciebat sup hiis
mō modū mouentes dubita
bant quid an esset a deo an
ad necessario vnq de oramtibz
Jacobus de vitriaco ut estimo
incepit rectitudinem a deo sibi
dicente Inuenit m fide sta
bile et m opē efficaces Hic
igit ex pmissis q̄ consuetudo
futurorum tas temporis optimo
hominū ars fama se solo nō p
bent infallibile veritatis cog
nitionē de futuro miraculosū d
hostis preostensis et cetera
Deinde prorediendum est ad fer
tiora probanoz quā que
indicii solent ad probandū
teuginem miraculosū Et hec
sunt tradita et instrumentoz
numi recta sit pronūciatio et p
latoz et reteā que vltra si
ultime reperiantur confecta
constripta et rite exarata
magna ad factum rei eviden
tiam vlō tamē dico omnibz
indicū sine fidei adhibenda
sī solū illis que m se rōnem
continebunt et tas expressas d
r Quomodo testiū falsam fī de
probationibz vbi statuit q̄ testis
m iudicio ordinario q̄ extra
ordinario recte q̄tionē de
adhibendis publice personis
et testibus ad protestū ibidē
proprie expresso debent obser
uari Quibz omissis si p negli
gentiā quid difficultatis omer
serit ipse iudex merito a supe
riori est castigandus et sub
dit nec pro ipsius iudicis
pximatur proressu misi quis
m causa litis gstituit do cui
Unde instrumenta et litteze
alie caute sint gspiciende si so
made ta expressa m eod rāle
existit seruata Et m r Ven
de testi prius etiā alle to Cū
si reperta fuerit forma ser
uata et processus ītg clausul
ā talis plex processus habitz fin
q̄ hūano iudicio potuit mno
teste non possunt alia veritate
dimicula inuenire Stando
vtiz erit sententie diffinitue
late a iudicibus ad quos negocio
spectat quod causē Quod tū
forte difficile erit probare Si
tū forte aliqui putarent se a
fide dignis personis perceptisse
aut vidisse seu scripturā illius rei
rem de qua queritur p fallacias
huāna et figmenta dolosa plo
na pdicti hostis esse impossibile
hūano aut alterius bruti sag
acitate ut a quibusdā referūtur
propter tui pditate aut auari
ciā ad suā implendā pdicti spi
di m Welsnaco et cetera exusti
onem ad reperte dicitur iste
hostis Iste talis qui hoc precipi
et ne processu temporis probi
tionis copia de falsificatione tem
pta deperiret expedieret ut pro
curator et citari testes ad iudicē
q̄petente ut medio iuramento
per recta interrogatoria ex ad
narent et in publicā formā
dicta testiū redigēt Insuper
ationē p eius et citatione decre
ta cōi omes qui sua interesse
putarent ut si vellent compa
rerent ad videndū iurare tes
tes prout dicit ni r Significa
uit De testi Et ut ego plu
ex auctoritate scripture
Si omnis dolo et fraude subtracte
deus de sua opa m hostis ill'
mirificari voluisset nullo mo
dō sine subsequentiū signoz
testimonio reliquisset fm q̄

marie ultimos illi aut profec
ti p̄cancez ut vbiq; deo cooperante et sermonē confirmā
te sequentibus signis et virtu
tibus q̄ue ad mittid accepisset e
narrare per dominū ab ea
qui audiez ut in nob⁹ ro nfir
mata est contestante deo sig
nis et portentis et variis vir
tutibus et sp̄us sancti distribu
tionibus f̄m suā voluntatē ne
tame ppt hoc mortē ei⁹ ster
et maledictio q̄uāto prima
et adultera quoq; per signa
et miracula quezit in p̄dic
tā vitā aut no potez ut aliq
ex probatio quid valeat q̄
per signa et miracula et
dominica archis regi iuda p̄cep
it p̄cepit signū petē qui p̄
cauit signū petens loquens sp̄
vij et hoc notandū est ad ve
ritatis ostensionē signa a deo
ostendi et suoz operum a se fac
torū quez ad fidei et bono
rū dei stabilimentū Si tem
aliqua talia signa sup vere
scripta

Nunc superest ut de tercio p
bationis quod aliqui mi
nus Si per hec deuenire pos
sumus in cognitionē de qua q̄ue
ritur cognitione Et hoc ge
nus duri per dominū revela
tionē Et hoc vel in tribus possi
bile et p tria cognosci vtq
per meam tuā latoz seu in
spiratoz per sacrā scripturā
et per miracula ozum operum
Et hec quidē probatio in obsc
ris causis in fallibilis et quia
intuitur p̄ime veritati tue fal
sum subesse no pt tamen quid
fidei a deo revelatis Si difficil
est ad probandū negū fa
le etiā credi debet revelatoz
alicui a deo facta nisi habu
erit dominū q̄ appellat paulo
destructoz spūlium 1 Cor xv

sicut abrahām no dubitat de
buisse in ymolatione filii su
pplant Et hec revelatio dñi ad
p̄sumpsit in homine vite dur
tercia mensē ad deū elena
toz ac desiderium feruens ad
celestia amoze ut tā dñice
die valeat vir desideriorū
leuitarū et ozatorū q̄tumcūq;
cur domel fate se triduo ebdo
madis diebus affuisse qui
quid mezuit hic dñi nā re
uelatoz Dan x° pore req̄uit
etiā sollicitudinē huius seru
li atq; curazū alienatoz Talia
cū sint que corpalē tedāt
mentem ad diuinas illumi
nationes p̄pendas Deo falsi
mū dicat in c Cū ex mūdo
de hereticis q̄ de mūdibus ad
cuiusmissionē ad opa ecclie
sicut ad p̄dicandū oz hoez
facē fidem per scripturas sanctas
aut per miracula ozū operatoz
alios per p̄latos no oz admit
ti Et tale quid probatio ozū
per fidem credibilia ecclesie
et fidelibus q̄uenire Deo cō
mit in p̄facōe de sancta tri
nitate Quod cū de glā tua
reuelante te credimus hoc de
filio tuo Deo in p̄sumptua ec
clesia nome fidei p̄dicatoris
adhibita sunt miracula ut nō
dubitare vera apl̄oz doctri
na cū testimoniū operū dñi
que supra naturā ostendit vbi
nulla qui falsum doctrinā
p̄dicat vera p̄ miracula
petari ad solius dei et mi
raculoz verozū operatoz
qui no p̄t esse testis alicuius
falsitatis quod tamē esset
si falsum docentis miracula
faceret licet no sit negandū
pez viros in vita ad mūdi
tionē nois xp̄i et virtute
sanctorū que exhibet
vera miracula facē no q̄
p̄ illa faciant sed deus qui

mpotat3 ꝫ In ꝯtro ſuperꝫ illo
nit3 vñ rõne in nobꝭ tuo ꝓphe
tauo ꝛ̃ dixit ꝓphadze uel v̄
tutes facere et demonia eiãe
interdu nõ eſt eubꝭ meritꝭ q̄
operatur ſ̄ mutatio nobꝭ x̄i
hoc agit ut hominesꝫ deꝰ ho
norent ad cuꝰ nutu creaturꝫ ſi
unt tanta miracula ét q̄ꝫ
hominꝫ pnt facẽ miracula
que tñ mali faciunt et hꝫ ſm
auguſtinũ li hoc ponꝰ q̄ ideo
ſit ut dñmꝰ fideles ãmone
ret ne p̄ maioſſimo errore
decipiunt3 miſeremi eſtimatẽ
mi talibus ſanctis eſſe mala
ꝯra dona quod m operibꝰ uiꝰ
tute quibꝰ vita et̃na ꝙparat3
et ne affectaret hom operã
tione miraculoꝝ et nugꝫ
pendẽt ea que etiã mali fa
cere p̄nt ꝯ̃ꝰ ẽm habe3 act
xix de quibuſdã pestiferis q̄
eiciebant demoneꝫ ad nutu
ſanctoꝝ nobꝭ x̄pi que p̄dicabat
paulus ¶ De miraculis
¶ Caut aliquis ꝺcare ſte poſ
ſit que ſint miracula et
quo cognoſci valeant p̄ſti
endũ ⁊ hoc q̄ ſit aliꝗ mira
culũ quatuoꝝ requiruntur ſ̄
ſc̃m magrõ ſ̄ v̄ ſcdm de re h
et vere ſancti li vi p̄mo re
quirit3 q̄ ex deo nõ ex rebꝰ fiat
nec ex diabolo ⁊ ad miracu
li q̄ꝫ ſimt per malos ꝛ̃o q̄
ſit tolli3 naturꝫ ſicut de virga
moyſi mutãi in colubꝝ et de
aſina loquẽte ad Balaam
ꝛ̃o q̄ nõ ex vi verborũ ſi hoc
meritꝭ hoc ꝙmittat ⁊ ad pacẽ
et vinũ ꝓtãte et metite v̄
borũ in tri3 ſubſtantiã3 in corpꝰ
x̄pi et ſanguine ꝯuerto q̄
fiat ad corroborandoꝝ fideꝫ ſm
miraculũ p̄ſ ſic deſcribi Eſt
effectus a deo p̄ncipal3 p̄ꝛodu
tus ſine in mã ſine abſq; ea
ſupra nãm ad corroborandem
fidei et fideliũ ſalute ſc̃m ꝺ̃ de
ſcripſione tangit3 quatuoꝝ
cauſe miraculoꝝ p̄mo effi
ciẽs ſ̄ a deo ꝛ̃o mãlibꝰ i ſine
in mã ſine abſq; ea ẽm p̄mi
ut ymnꝰ de aqua ſc̃o ꝛ̃o ẽm
ꝛ̃i ut nudi creatio ſine omꝺ
mã cformalis et finalis tẽm
gnitur in vltimis clauſul
exquo forma et finis tenet
dut ẽ ꝛ̃o phi3 p̄ſ tñ forma
aſſignatur oratio ſanctoꝝ in
uocatio nobꝭ x̄pd ꝛ̃ vñ act
ꝛ̃o de claudo ſanato ex vtero
matris ſue per petrꝰ ⁊ in noꝰ
niquit ihc x̄pd nazarenꝰ ſur
ge ꝛ̃ ſuꝛget ut teſtat3 aug3 xvm
libꝛo de ciuitate dei ꝛ̃ finẽ phi
cẽs hoc opus miraculoſũ in
tribꝰ magꝰ deputabat nõ
deo ſ̄ deo deus ex ſua omnipo
tentia ſolus facit miracula
effectiue ſ̄ miſterium3 ſancti
facit q̄ꝫ per oratoꝝ ſicut tñ
petrꝰ thabitã per oratoꝝ ſuſta
tant a morte act ꝛ̃o ⁊ ⁊ c̃ꝫ
ſ̄ nõ ꝓmerite manifeſta ora
tione ſed deo ad nutũ hoꝝ
orante ſicut petrꝰ enanid
et ſaphyrã mentiẽtes mor
tẽ tradidit increpando ⁊ act
v Surgit3 deus vti3 in facto
miracula miſterio3 uel nutoꝝ
motu hoꝝ uel eoꝝ locutõe uel
etiã aliquo exteriori actu ſen
etiã aliquo ſtructu corporali
corpoꝝ etiã mortuu ſicut ex
ſtructu corporꝭ chriſti de ſuꝛ
rectõe alterꝭ mortuꝝ resurgit ꝫ vt ſi
et ſ̄ ſic x ẽ impedẽ et po
teſtate ſole ſtante fecit ⁊ orat
tñ tho ꝛ̃i ꝛ̃e q. cl xxxvm art ꝛ̃o
q. miracula quedã nõ ſimt
vera ſ̄ fantaſtica facta per
quaſdã ludificationẽ demoꝝ
ſine in ſenſibꝰ exteriorib3 ſine
interioribus ut videat3 hoꝺ
aliquid eſſe quod nõ ſit eſt ⁊
dum vero ſimt vere reb3 fiãt

ſi non habent ritum nec ordinem mi
racula que fiunt virtute alicu
ius creature nisi aliud per occulta
semina rebus indita & hec duo
possunt fieri per demones ut pue
tactum est Vera autem miracula
a deo solo fiunt & hoc ppter duo
Primo ad veritatis predicate co
firmatum ut dictum est miracu
lo non ppter demerita sanctita
tis alicuius que deus videt homi
nem exemplo virtute p'
mone Quod mali facere possunt
miracula ad mutationem no
ad veritatem ad veritatis doctri
confirmandam Ad ut dictum est
non pnt nisi bonum ep'm habe
de ipsa vel de miraculis pauli Et
subdit ibidem tho Sic ecclesia
prohibet per aliquem pestilentem
miracula fieri ad muliercularum ali
cuius sanctitatem Quia in miracula
non sit ille pestilens fingat se ad ve
sanctitatem demonstrandam deo
ber fingat Ita ecclesia si fient vel mi
racula et ultimo probata ad mu
tationem alicuius veteris vel christi ut
sanctorum nostro sin quis iuste
posset calumpniari de operatione
demonum Cum nec deus nec sancti
unum vel definiti pnt esse testes
falsitatis Si enim ad mutationem sanc
torum quorum reliquie in loco ali
quo continent facta sint et hoc
sint communiter multa miracula
ut testatur augustinus in pluribus locis
de civitate dei Cur etiam non ad
mutationem xpi aut sanctorum
vel veteris ordinem ostendet posset
fieri miraculum vel testa cuius
nisi per magnam suspectam de muta
tione veteris quod in ossibus eius
demones delectant in veteribus hu
manis et per partem mitti ad de
monibus per effusionem sanguinis
humani sepius se ostendisse le
gimus et responsa dare consue
uerunt ut prius dictum est habe
in canone xxvi q. Nec mirum

unde etiam augustinus quinto de
Altera magi faciunt miracula
alia bona christiana alia mala ma
gi per privatos spiritus ad de
monibus Bona christiana per pub
lica auctoritate Mala per singulos pri
vate institutione Addistinguendum aut
vera miracula a falsis tho in
parte ponit quatuor attendenda
Primo vera miracula fiunt ex
efficacia virtutis operantis quia
vera miracula per bonos fiunt
quod virtute fiunt cuius mille
ad que virtus malis nequaquam
se extendit Sicut resuscitare mortuos sustinere que demo
nes nullo modo facere pnt Secundo cognos
ci pnt ex utilitate signorum
quia sunt de bonis utilibus ut
in curationibus infirmorum pro
malos aut fiunt de rebus noxiis
et nimis ut volare in aere vel
membra homini reddere stupidum
ex fine signorum ad edificationem
fidei ad dei honorem ad bonos
mores Tertio vero malorum &c
ex modo operandi quia boni per
invocationem divinum modo pie
et vicenter Mali vero in quibus
dam delirament sicut modo
se cultu sicut primus fuit cor
rentibus et per testimonium depos
itione operibus miraculosis pro
bate quidem rarum non pt cognos
ci quod vera esse miracula
et ex gratia ad invocationem huius
vel illius sancti aut veteris
cognosci pt verum esse quod in
vocat ad deum nullo attestante
faciendo miracula super aliquo
falso ut dictum est Que tn adhuc
que mentio rem ponere possent
in dubium apud sapientes licet
simplices hec non advertat pro
absentia mentis expectorum in diu
mis et quidem locis illo tempore
quo repit talis tonacella in op
do, mel signatum Sic quo mala non
putat debite examinata in pho
et multis facile fidem adhibet

nouitatibus Et pro ndubitato
habet sep nos negotiu no exa
minatu sicuti per consuetudine
inualescit quas alias nullo mō
subsisteret Ro de pauperū pro
uenib⁹ ex gbustione opidi et
ecie ut per questu proueniebat
ex oblatu pl̄oz posset temsta
uratri per dolū et astutiā mog
fuisse repertus sit per nequā
osam hostiaz turburatoz uta
multi putant q̄ cupiditate q̄
stus duersis personis tā nobi
libus quā pontificibus exposco
uberamb⁹ nō honoz dei tōmunt
but concupisco Cui si no esset
no tā opē defendet Ro nostr
temporibus nouitas miracu
lorū nā ia ecclā dei in fide lo
te latet⁹ plantā miraculi no
indiget Deo magis reddunt
miracula hodie suspecta nec
de facili fides eis est adhibenda
nisi certitudine infallibili su
peruenente sicut in diuersis
mundi partibus et diuersis te
poribus aut med temporā non
multū distāt miracula esse
facta et hodie fieri no est diffi
tendū ad glorificandū pater
sanctoz et ad salute fidei hui
et credunt adhuc fluta maria
ad maioz hūdatiā est impetu
tas et refrigerandā tepiditate
ne fideles desperent si ad deū
queretur Nam testat augl⁹
de ciuitate dei suis temporibus
multa facta de miraculis et
reuelationibus temporibus p̄ūm
Elisabeth Hedwigis Kathari
ne de Senis et aliis multa mi
racula legimus ꝑpetrata Cito
posset multum prōte dubiū
merito reddi corruptio de si
mensa cōmixtione et in tan
annihilatione rei hostiaz q̄
cruoris Cui si ex deo esset
opus et ad honoz eius non
dubiū quin posset id ad sta
bilitate confirmari qua in
principio introducit esset ad causa
introductionis et conseruatio
sit eadem Deo ut refertur ꝑpe
definentia fit mutatio q̄ alie
hostie noue reponunt loco ve
tezū Nescio tn an deus velut
iteratio tempore miraculosum
ad easdem hostias confirmare
aut q̄ absit iterato p hominez
iste nouie hostie debeant rubi
cari q̄ aureis abhorret hui
ne et negligens plenū hoc o
pus a nullo debet admitti Cum
vero esset Syalolatrie et ydola
trie plenū in quo clarissime ap
paret nō aliud in ea esse quam
ostiū turpissimi Has tres et alias
quastiones de corpore opinones
soluent miracula vera stricte
examinata et comprobata seu
reuelationes dumq̄ quibus mille
fuadne rationes sint prudēti
re nō tn passim credendū est
Relegatur dictis qui de facile
asserunt aliquid miraculose de
facto fieri examinatore et max
me ut dicit Caterdoles in Cel
sinato de ambone in peritissime
et falsissime ꝑplo petrarie mi
cula que nullā gtinent veri
tatem Et ea audita facile de
erunt pueri medici ab imperit
et facile credunt Cui hinc omn
bus ꝑscripte de veritate aut
falsitate cruor miraculosi in
celsinato nichil diffinio nō
nichil per auctoritate aut ra
tione probare valeo nec pbri
ta certa recepisse me fateor
sed hinc in diuersorū opinio
nes fateor me legisse que nl
lam partē cōditionis de ue
re sufficiunt Et medici studeā
pone ad veritatē cognoscendā
Cui hinc nō pudicamb⁹ sumus
sententia tel

Deo gr̄as

Finit de cruore miraculi lor
ēpti et ē pg̃ restreuos ab fratre
Dormeck minori ordinis minor

Cum olim in studio pragē
si multarū questionū
rentilarent strepitu p
tmax & pudgna opmonū p
cepīs etiā opmabilū de tacto
odia multa sustitasset usq
ad errores et hereses pulsu
lantes ex eisdem disceptatiōi
ombus mclusiue processum
est Quadā die ad mentē mam
sueta ag collatōe in mā opa
bili sapiens rōndere possit
sapienti honeste odia tñ et
rea & importunitatē impedui
am ne possit retine recta cur
si uir magnus affectione de
tminationes fiebant in opio
ne tantū temeritate ut etiā
sub pena infidelitatis prelud
via alt sentire nolenti Talu
gr ut estimo ordine datis
uel receptus ausus aut quod
doctor pragensis dicta ret xm
dominū nullū sanguine effu
sum in terra r'hausisse si omes
in resurrectōe reassumpsisse
glorificatum Adens p dicēs
rōnū no bene sapit in fide
Imo talis sanguis si dicē ali
ubi reperiri no debet plus
penetrari quā sanguis equi
mortui et fetidi Cuius simi
ut apparz aliqui moderni rari
us amplectūtur no obstante q
mā illa de sanguine xpi effuso
reducto uel reassumpto inter
doctores usq hodie opinabilis
est nisi dicāmo esse alterū p
ti dedisset autoritate quod
no est apud multos negligere
Cum enī certū sit et prefatu
determinās gredi in sancta
clausa pepli studatio tr appa
rere vestigia et sanguis effu
si videat pri rubedo sanguis
que tempore passionis exte
realit et subiectiue erat in
xpi sanguine ner qualitas sang
uinis et pepli potuit esse si
ne medio humore sanguis sicut
quā nulla duo corpora se pnt
tangere sine medio ut 20 de aia
Nec hodie rubedo illa q fuit nā
le accidens sanguis in subiectō
pepli que magnifico reputur
impgnis sine sanguine esse pt
nisi fingat nugrasse de subto
sanguinis in sbm pepli que in
gratis reputat impgnis aut tri
bemie illud esse sine subiecto qđ
simile est impgnie nisi rūrus
admiraculo sine veritate etā
btus aug de miraculis fatre
scripsit fieri prohibet et me
met detiam detestā asserēs mo
dicos fidei ad miracula respici
entes Quod ut dicit pars rubi
cata pepli asperior est tactu
quā alia alia eius pars que
asperitas no nisi ex sba sanguis
pt attendi hmōi et alie multe
insignes doctores pernoti tñ
tenet in salua fide ota sti q xp
resurgendo no reassumpsit om
nem sanguine que pro nobis ef
fudit asserentes q corpa glo
rificata ad sui integritatē talē
non requirit tñ de sanguine
quale corpus no glā sit id
pt dependere et restaurarī
Quod tñ dimittē et restaurari
in glorificato corpore fedeli
uel salute Notā etiā quod
q xp resurrexit perfectus ho
mo etatis plenitudine in qua
etate crudelissimi no habuit pri
mū existens in perfecta ho
deo resurgendo pfectū non re
assumpsit nec sanguine in cru
cifixione effusū quia ad pfectōz
hominis xpi ab infantia usq
ad plenitudinē etatis mō quod
pertinebat nisi quis dicē au
deat cū toto illo tpe perfectus
homo non fuisse Cōi simbo
lio affirmat sn dicentes de xpo
an memoratos sue passio
perfectus Deus perfecta ho

er qua rōnali et humana ratione
subsistens pie igr credentes
doctores dicut sanguine xpi et
et multa alia ad integritate
nec glorificati nec maglorifi
bonis pertinentia ad r'memo
rationē denota pro nobis ge
storū apud nos relicta, gre
tis omnia ibi exhibita nō fuerit
quia domino supplo nō quicta
latrie adorari nō dnō absolute
Nec tñ ideo tamen quia sequebatur
festi quecumq; dētimus
blasphemare vt abstinendi et
contemnenda sint Et pfatis
dētis stribit sua dētinatōs
debere valere ne simplices de
cipiant Si sue dētinatōs quod
artic fidei reputare audet
nec alia nec tam
multa nō pertinent de tru
cibus miraculosis in diuisis
ecclie repertis nitent et quia
ecclie romane magna pruncia
dm ostendi dicit detrahit in
firmitate et multo clero Ego
zelo fidei honore ecclie rōne
et cleri per notis punctis ip
dētinatōnē et articulos ab eius de
terminatione extractos utrū
sub breuitate tñ scribere ppono
protestatōe tñ eologi quid in
omnibus et per omnia salua
Huius nō quinti dētinationis
Conclusio prima est ista
Christus merut omne sanguis
effusum resum et glorificati
Probat sic Semel hoc meru
erit igr a fortiori sanctis sed
tertiū Ans probat ex suppō
quadam accepta ab apto Co
rō cum verbi dicit de semetipsis
resurrectione Semel enim tertio
in corruptione surget in
corruptione seminatur igr
nobilitate surget in gloria
et sic de aliis dotibus corporis
Set probatio stante dicto apli
non plus fiunt nisi q resur
rectio erit gloriosa quo ad
omnia pertinentia ad perfectā
integritatē humane nature Co
llo scire pt quod nō omnes sanc
ti semetipsos nec xpm simpliciter
xpd reassumpta sit quia nō
semper erat intentio nec natura
tamen quod pertinet nullo ad per
fectam integritatē hois nō glo
rificati multo min glorificati
ut supra ad intentionem doctoris
tactum est Nec pluto tale quale
quā dētinamus intendit esse fo
rmalem Christus merut resurrec
et glorificari omnes sanguinem
effusum igr assumpta est et
glorificata quia talis quod non tollit
hō omnia mā essid formaretur
tenta Nō enim sequit vt meruit
omnes homines glorificari quia glo
rificatus et uel glorificabit
Ante enim vero quos comprehendit
ad errore impositio originem
in suo pparthon Ideo quos no
bis loquendi est Christus me
ruit pro omnibus sufficienter
si nō efficienter Alia probatio
de dei bibe et sitire modo appa
rentie est quod pma quod p
confirmatione addit quo qui
libet sanguis xpd fuit mesti
mabile et sufficiens mundi
pretium Ideo pro eius effusio
quia meruit reassumi Attento
unde orit et orta pfectio
meriti xpd ostenso p multa et
infinita meruit sumpta the
ne sequit de forma igr omne
meritū eius est fortitū esse
tū sunt Si tū adhuc ad probā
dum quod tñ nō probat Ab
si aliquis nō est reassumpta
igr nulla in vita stramm mo
talis quod nullo qualusset Si
nō patet tam sim Sine necessitate
quare aliquis aliquis nō
virtute voluntate diuina ra
tionabiliter est quidem Deo quia
nō omnes reguntur ad pfectā
integritatē humane substantie

ner m glozificato ner m corru
ptibili cor̄e i̇ no requir̄ t assup
to omb sanguis ꝑ nām reas
sumpsit et glozificauit vlo ne
cessario ob deuotā ꝯmemo ac
tione sue passionis m terris
reliquit ut probabiliter a docto
ribus teneatur Ex ista sua co
clusione sic per eū probata t
facta q̄ xc no solū omes sangui
nem ꝑ t omes crime qui vn
quā fuit m suo corpore dabu
it glorificare Et quia nedū
probauit agrenitate multomi
ng probare potuit q̄ debuit
Imo non oportuit reassume
nisi pauxillū no solū ad integ
ritatē sue veri ad decoz
rem tuq̄ sunt capilli vel pdā
sua vide² q̄ludere plus de ca
pillis sanguis quid de sangue
Addunt etiā ad lu xv Capilli
vestri omes numeri sunt hoc
fm glām no ad glorificū corpus
ad reassumpcionē pertinet ꝑ ad
dei prouidentia et regimen
Item glo magna prouide
tia dei q̄ nec pauxillū ossis q̄
dicta eius latuerunt hoc aut q̄
addunt lu xxi Et capillū de
capite vestro non peribit mā
no pertinet ad decorē corporis
glorificati vere est sicut de suf
ficiente ptimentibus ad integri
tatē substancie

Ost hoc detinuit se plus dif
fundens pro maiōe gloriosi
one ponit q̄ xc omes ptes
sui corporis quā vnq̄ huiu
modi fuerūt vere glorificabunt quā
gloriosione de partibus ptinen
tibus ad perfectā integritatē
substāde glorioſe et sufficientibus
et no aliqua quanto forte vera
vel producta sua aliud de vo
luit de quorūdā sancto gloriosi
et ita intellecto suo cor̄o q̄d
infert silr et 2o punto veritate

ritate videlz q̄ xc reassumpsit
ipa hora resurrectionis oēs
sanguine crine xc supple ad
integritatē substancie et deco
rem sufficiunt et veritate na
ture ignadne ꝑ q̄d pro 2o cor
relato infert q̄ nulla caro nec
sanguis nulla crimis q̄ est ho
die super terrā totaliter ut se
presumat a me existendi cor
poris et sanguis xpi m sacra
mento cultus maiōis dubiū et so
lū opinabile nec probat fiet
ex suis detractionibus seu defec
tibus opinio poterit sustineri
stante romane ecclie approba
tione de ostensione ꝑpucij dñi
Stantibus et de sanguis
xpi m lancea populo xc que sūt
ꝑprio subtō esse non pnt nec
ad alienū subiectū migrare ꝑ
naturā nisi fungi sue nece
sitate miraculo ꝑt autori
tate scripture ecclie vel q̄uala
tione diuina q̄a credo det
minabilibus sic no esse fidei

Ou̇sequent determinat ꝑ
fatus destendens plus ad
ostendendū id quam mitendo
tumultuosum pro maiōe cor
rectionis ponit Et nemo ꝑ
super terrā aliqua ꝑpetra
nem sanguinē nec crime visi
bile ouꝑ venerari qua talis
non est dignus de aliquid ta
lium esse deshonestaret xpm et
venerādo aliquid talium posset
venerare² timore odii fetidi
cet ponēdo michil probat sed
ex hoc ut maiōe tumultuo so
prouidant m verba inceptionis
flexi fauna tangēdo quod ad
tantū ut credunt hoc faciendo
fid auctoria q̄ sanguine sunt
m hostia visibiliter ex ponunt
ppto venerandū q̄m sint mul
ti antiqui sunt ꝑpti sed dubito
res ffateor mea fid detrahente

si tales reperiantur extremus
etiã pene pena debẽ tam
pessimos malefactores Reue
titur ad mãz sue detractionis
fetens et quasi dz reputarẽ par
tem affirmatiuã q̃ scilicet tali
ritate catholicã ad tñ ꝓpt
catholicos doctores videa
ꝓbleuma neutrũ

Simplicium cautela ne
decipiant per falsas oñi
ones sagumẽ ꝓpt̃ aliã ritũ
sacerdotii ut termin̄ eius vtã
dicit determinadas supedicta
nelle elaborare mãz sue de
terminato per obiectum
soluitur Obiicit go primo roñ
sẽ q̃ in eccia hñtur panni
tudia sudarii ꝑpli tercia
pregẽ corona spinea cruo
ris sanguis xpi tincta et
rubricata in quibus sanguis
xpi ostẽsibr ostenditur et vide tñ
glorificatu non est q̃ non ro
uictus subiecto glorifi li Et r
spondet q̃ ly tinctũ actẽ no
mutat et patet primo Falsũ
est sanguẽ xi tinctũ in tunica
rẽ Concedit tñ illa hec rube
dine sanguis xpi memoriã
dereliqua addit q̃ sicut
in sacramto eucharistie attẽ
mamẽt sine subiecto ubi hic
rubedo sanguis est in subiecto
alieno sic primo Et sic credit
soluisse augustinũ per modũ
loquendi grammaticalem Cz
no videtur quia tinctio sit nou
nalis sed sua tñ qualitate
agentis sit patiẽtis sed
impassis qualitatẽ in subitu
actiue uel passiue que impossi
bile tempore passionis no potuit
per naturã esse sine subiecto
soluto Cui ꝑfata fuga videtur
non instructio simplicium sim
detrahat protestatio Cz ad

addit sicut sine subiecto in sacra
mento debet addere ut fides lo
cum habeat et ita hoc sit verum p
miraculum non per naturale nãz
illi per similem non ꝓcedit alleg
Cz go rubedo sanguis per ipm
continuatur sit sine subiecto ꝓprio
in subiecto alieno quia ut pa
tuit dictum est gregorius agens
de subiecto ꝓprio in alienum per
naturã ita est impossibilis sicut
existere sine subiecto Quarto
ligit̃ eius refugere ad miraculum
per beatum aug̃ supra replicẽ
sum q̃ non oz in hac re cum sit
op̃ma ad ꝓbleuma neutrum quo
usq; ostendit per erratas ad altera
partẽ op̃nionis facta determi
natio Stat cui cuncta tñ sunt roñ
sẽ facta sine rationabili solutione

Tertio obiicit roñ sẽ de ꝓpria
no xpo ostensa rome fuisse
q̃ falsa est ostensio notorios os
tendentes falsos ostendentes Cz
obiiciendo roñ soluitur dicit go
romana eccia ostendendo et
raret Contradit addens tñ
q̃ ex hoc non seq̃tur q̃ omes
romani erraret quia nuem
rent aliqui qui ꝓprium dñm
no credent ibi esse si ponus
glorificatum Ista tñ ꝓmissio vi
sum notare sede apl̃ica et
omes curia romane ꝓlatos
vel a si detrahant conclusio ita
ut ipse putat est rathione tenda
si notari errores sedes apl̃ica
ostensione ꝓprii et venera
tione no permittit Et ita ni
mis audacter ꝓpt̃ op̃mabile
mãz errores sedi apl̃ice impedi
git̃ cum quibus ritus detrahatur
mãm fideles venerand exhi
bere tenet̃ Ultimo ligit̃ et dñs
q̃ q̃ apud sedem apl̃icam age
batur ve et sine errore oste
di et venerari xpi ꝓprium
qd hodie ꝓprium illud no teneꝫ

non ntrīs ad integritate per
fectam corpis xpi nō sit gloi
ficatu vlet ex hoc sequatur mto
uementia pz eu dlata ymo
rdillo stat xpm sufficient me
ruisse ome quos placuit et
uoluit Stat etiā eid me ruisse
pmittere sine genitu Zo obi
at cōm se dicens plus mouet
ad deuotoz sagius xpi pub
lice et visibilit exhibitus qua
credentiu mx xpi corpe glorifity
i2 melius est fidelibz xpm vide
quā sola fide credē Sed gre
do amb et nego quia Amb d
quit io vezu est quia xp sag
ius visibilit effusus plus mo
uet fideles quā nūc glorifi
catus Mo uit eni eos de pec
cato ad gram de morte ad vita
qualit nud no mouet glori
ficatus Et tm xpō placeret mo
ueret amplius quā si no vi
sibilit exhibēt Et ut vidēt po
terit sibi declarare veritate
amīt est et ppter Amb enim
summ2 de morte obiectuia
ad deuotoz Certāno aut eius
protestit de morte effectuia
meritoria que fuit omno de
speranda Concessa igr amte m p
pria forma gēlitio no vere
negranda Cz eni plus deuotoz
fidelu vē excitat vtus melius
est fidelibus Co mti2 dutt bā
augī m plerq; loc ad bona
mouet vtid plus excitat ex
emplu quā verba plus mo
uent facta quā dicta Et hmoi
rōes motiua ꝓponezdo ex
verbis et factis dictis eius de
causa m Deo nro vbi xpo
sibi ꝓponezanto loqd habet
ut dicit2 Cepit ihūs facere et
docere Omnibus aut sic torez
dicez interpretantibus no i2
bm ne2 quod si amb intelligi2
ut de vtiusq portioz motiua
quā eni que apud sanctu ggr
saluat et apud alios sanctos
no dz vita finire sine tri vona
mansionari Post sud cōfiz
sio dictam addit q plus profi
cit nobis sagius xi abstoneti
tus quā visibr exhibitus Ad
ducit ad idem probandu dm
beati augī super pmo Johis
Si Visi abiezo dicens Sit
dns ut ostaret loqd erat nem
deat latere ut credit2 Cmter
eni lonis paratur Sic ex fide vna2
esse omia ut vi2 no plus probet
nisi q credē oportet totū xpm
glorificatu adesse et loqd pa
re Cui bns bene stat nec rep
pugnat eu tertiem sāguinem
esse in memoziu sue passionis
ad integritate tame nature
no simr nēia in pectis tehēs
se Nec hoc distrahit a meritō
fidei Unde ad Thi qui no vide
rut et tredidert Videntes eni
sāguine xpi relictum in terra
non vident xpm q eius me o
riale motiuū deuotionis et ex
citatiuum no ad fidei cumulu
tione si potius ad hmemoza
tione signati trepti a signo
deo vndigines sanctoz libri
sapiencie dm2 vlgo i2 te Respo
det sibi constare dubitatiue su
per scriptis vbi2 no dubis sem
mud vide corrupticz glosat i
putrefactez in preatibus sin cor
poris sui textus et sua glosa
non plus concludut nisi spo
nes partes pertinentes ntiō ad
integritatem nature et decore
corporis xpi pservate sue a cor
ruptione hoc aut vezu e de
corpore xpi ut iacuit in sepul
chro ut dicit magr in glosa
vbi nec sagius erat nec ppri
um te Ambrosiad2 ut vi2 facit
textus allegatus ad euidenciā
dum tam efficax argumenti
Nec vi2 sequit xc reliquit sag
uine aliquē in terris igitur
sanctus mdit corruptionem

quod patet per sermone matri
-ci de martiribus Et si aliquid m
membris spersa sit portio ma
net integra in reliquiis pled
tudo Quando enim per mortem
maximarum reliquiarum sanguis
a xpo relictus sit spurcius m
extra corrupto tamen in eo
semper erit alienus vino ero
contrario vide quod si ad veritatem
partis oppositae de qua sermo
possit clara scriptura adduci ster
ptum Et in adducti auctoritas
ecclie similes que auctoritati sa
crestripture non impar putat
Teste beato augl roñ ad omnia
et plenum fundamenti rlo rece
dere in aliquid omnino nisi eccle
catholice ne quidem auctoritas
aliud aut ecclesia romulis d
ecclie romane reformatoe no
inuenitur fecisse mentionem
de errore et pprietate dm nel
sanguinem relicto Attedit nichil
ad unum ecclie implicari auctori
tas opinione roñ determinate
de qua prius protestatus fuerio
Quod forte ad eam partem opti
mis quo supposita e quia au
dedo sanguis xpi que videri
contrahitur a determinante sa
cramentalo Ner est sine subie
cto in subiecto alieno g in
subiecto ppio quod e sanguis
qui fuit xpi Similiter sensibus
ad id unde conferre Nadir
partes pepli et pallii tinctarie
alterius tactus per experie
tia quia partes no tincta hor
no pt dici roe nec pallii si
materie sanguis ut videtur

Quinto obiat roñ se de pos
sibilitate qd vis et potui
ut relinque in terris veritas
carnis et sanguis portionis
Et hanc possibilitatem bñ admit
timus Si enim huius possibilitatis
esse potuit ostendi p aduer
sarium saltem de pon ordinis
ista obiectio et soluto bene
permittit nam esse optimale

Sexto obiat roñ se de sangui
ne effuso in extractione q
corruptus fuit an quod reas
sumptus sic respondet multa di
cendo de veritate q omnia
no plus concludit nisi quod ad
pertinet et nichil ad perfectam
integritatem subie resurgent cui
hmõi bene stat sicut prius quod
primo effusum in extractione
sui no fuerat necessarium ad integri
tatem corporis xpi mortalis nul
lorum gloriosi no reassumpti
sit si apud deiotos fideles re
liquerit

Septimo arguit roñ se Si quod
resurgent que umquam fu
erit de veritate humani corpis
sic nisi simul et unius p
sasis sanguine minuto et sicut
in dentibus corporis moderate
quantitatis nel densitatis Respon
det assumendo dictum magri in q
libro 3 pt Quod dictum si bñ
inspiciatur est dictum b. augle
in enchi non plus resurrecturum
dicat si omne alii quidquid pertinet
ad integritatem perfecti corporalis
substantie et humane quibus sic
stantibus manet argutio in
suo vigore Et est doctor subti
lis declarandi et forti stanti
ardui Quapto inquit ad veri
tatem humane nature primo
non solum partes essentiales sic cor
pus et aliud si est integrales ut
hñ et genie si est homogeneum ex
quibus et homogeneum componitur
et breuit querendo alii fierent
ne adulte Sicut illa conclusio
no quadrabit fuit in petro
pro tñ vita sua de veritate
nature eius resurget in eo pro
luit et eque tales partes multe
fluxerunt quod eo morante
in toto corpore fuerunt si omnes
ille redirent in eo fient cor
pus id nel moderate quod
titulus nel densitatis Glorificu

tione em̃ posita mmet tuto
respond q̃ beatꝰ parte eē ptem
et ordinem eand̃ p̃ toto quā
uis nō ordinem in loco p̃dict
ugi⁹ sto exclusione detinuit sub
tractand̃ pfato ꝑ.

Iste negauit roīse ex signis
et miraculis fact̃ in loco
vbi talis sanguis relict̃ in tr̃
ostendit⁹ qđ videt se nō credē
talia nisi fierent per tales oste
sores probata. Probatione fā
dant se velle venerari. Addit si
quis venerando eius tur̃ dñi
erit tanquā hereticꝰ et hōr
dei impugnator raptue⁹ et tru
cidetur. Cui illud missio⁹ et in
rudente pe sir negau. Cumq̃
beneficia dei exhibita fidelib⁹
xpi⁹ met confitentib⁹ ex sibi du
bio negauit vel nō credit te me
rarius ē et ingratus. Et iste sic
rus beneficia dei exhibita fidel
bus xpi⁹ met confitentib⁹ ex sibi
dubio nō negauit vel odio nō cre
dit ugi⁹ est temerarius et iniust⁹
Qđ pbr⁹ tene ex p̃mis⁹ eo q̃ te
merarium iudicium est de dubio
sibi ad partē magis pium nō mi
nus honestū deuotū hominib⁹
reuolentib⁹ dei beneficia ab o
pensa rōne omni humano amore⁹
destructa nō credē ex sibi dubio nō
interpretato ad partē magis pium
ugi⁹ tale iudicium est temerarium
Et minor p̃ns ar̃ q̃d patet ex hoc
re et determinate negauit et nō re
dit diuina beneficia exhibita fide
libus xpi⁹ met confitentibus
ex suo dubio. Patet ex suis ipsius
quia solū petit probari quā
non petēt nisi dubius esset. Ymo
p rebacte ficta nō venerāter
sanguine ostensum xpi⁹ detur
pat⁹ ut talem pmeditū. Ne
mo mouet ex tumultu animi
detur videt esse hereticus qui nō
credit sanguine relicto esse in
terris nec eid ut tali veneratio
retur. Dato q̃ per diuina vo
luntate in eo loco multa mira
cula facta fuissent nā ut sē
pe dictum est patet de sanguine
xpi⁹ relicto vel tur̃ reassumpto
pter doctores catholicos optima
lem esse et probabilem neutram
in tali ugi⁹ materia tradē vene
rari vel no venerari no fore
hereticum triumdem qđ quam
miracula dei in vno loco et no i
alio loco fieri ex aliis causis deo
notis est quia ex pretiosiori talis
sanguis si aliquā ostendit⁹
et pr̃ quā rubi et detinet videre
in foueis quā sint. Aut ergo esse
eos esse modice fidei et gnāciores
prauos et adulteros qui signa
visibilia quaerit. Istem ut tre
dat sanguine xpi⁹ relictum in
terris et venetur quaerit p̃bia
one signorum et euidentia mi
raculorum cuius ostensis statim
putat miraculum operatum b̃ga
quod primo nō credat esse here
sim puniendum. Im p̃mis ex eo
signis visibilibus et miraculis
confirmatos sue fidei esse misse
et per quos suis nuncijs omnibus
eid modice fidei gnāciores et ad
ulteros alios p̃cauere
Arguitur multo fortiō
nes sanguinū si qui in terris
reliqui dñi esse veris eorū
ceptores ppter primam p̃z mo
ex eo quia induxit ppm x'a
nū ad quērendū signa visibilia
sicut gnāciores p̃ua p̃z⁹ ex eo q̃
dorent ppm credē sanguine
xpi⁹ glorificatum ad dexteram
patris collocatum et in sacra
mento cultui et adorationi non
esse tante efficaciae sicut e sang
uis visibiliter ostensus 2⁹ ex eo
quia sanguine apparentem
dorent esse verum sanguinem
xpi⁹ 3⁹ ex eo quia sanguinem
apparentem dorent esse verum
sanguinem exponit eid adorā
dum 4⁹ gnitit⁹ multer ydo
latria. Quinto ex eo quia do

rent homines dige rota sua ad
talem apparentem sagui mon
strare adeo p'him quendo vñ
sanguē in eukaristia vbiꝫ
realit' existentem Cue si ita
se hñt male ytiꝫ ꝙ rñ detes
tatione detestor Gz rñdeant
promissores et rectores curie
romane ad illa obiecta vbi
pē determinados ot ꝑpucud
dñd et sanguinem in ecclesia
sione effusum ostendi Gz sal
uo semper iudicio ponere in
romana curia determinatis ta
lib⁹ sicut determinab⁹ noscunt nr̄a
mia sustinere r̄ non ein̄ videri
oportet ad quēndū signa ꝙd
ḟieu sit mmḃ pzotare ꝑ qre
do talia Et ꝛō absq; dubio et
tlesia per sagend a xpō sigta
in se recipiente p'stes bonos
et ꝛnalos quacumq; pzaue ꝙ
adulteze expetes nō est q' ad
p'mū Cuo ad 2m puto hꝫ
romana curia etiā nr̄m ꝙu
qz alia bene recta tales doc
trinas admitti ꝙ q̄ud ꝑtin
tari expō sanguis in eukaris
latrie adoranq; qua xpo dco ꝙ
hom realit' quātus rō sicq
uiqz raro sanguis uel ꝑpriud
relicti in terris qua sālū y
perdnle exhibentib⁹ pdicatur qua sūt trita
turē quadus exteisse rocō
uictionē ꝑterutem xpo Cto
ad 3m puto dogma rōne
curie fore sanguē xpi ꝑlictū
ī sub vestigiis simlit' ꝙ ꝑpri
ud veta ratione et vetud sang
uine xpi sed equiuoce sicut
manq; cumpūta equiuoce ma
nus dr̄i fluit aut alr̄ vera
manq; eq̄ trunq; mud dr̄ cumpu
tata Cta sanguis ille dr̄i effu
sus et p'lutus qn̄ alr̄ fluit
vere q̄uctus suppōto dum
no Cuo ad quartū credo ne
mmḃ in romana curia doctō
asserē talem sanguine adorari
debere vt ydolatria valeat
cōmitti ꝙ sālū vperdule ve
neracri ut predictū est Cuo
ad quintū puto hom rota fer
ri mdeū facīte mirabilia
in vno loco plus quā in alio
Et cadē rota ferri in sanguī
ne in y magine uel reliquiis
in eo loco existentes ꝑpt' deū
mirabiliter operantem rō e
ōn Cuo hīto no q̄mittē ydo
latria in sacramtō aut extra
rīsse rota hom vbiꝫ ferri
ut in ꝺ in quo directe q̄ritur
salus et vita non in relatione
ad aliud Non ꝙ ꝑtermittē
sanguis in ecclā ꝙ ꝑponderat
cultu rationabiꝫ sanguis r'lic
ti si reperit' alicubi Gz nō de
ceter vlgi sit mirabilib⁹
nō audeo exclusare to tū vlgꝫ
qui in eo q̄tingat venerando
mus abusus et repūtionib⁹ ex
cessus Domd rgi' esset in hꝫ
modi locis vbi talis sanguis
aut ossa et reliquie ꝙd
ymaginū cultꝫ dri' haberi
q̄stituere pdicatores et ca
tholicos alios doctos viros q̄ in
vera doctrina ꝑtim instruen
tes eos ab hmōdi excessibꝫ
reuocarent Reuera quidē
sit de opinione pro uel con
in mā sanguis xpi relicti uel
reassumpti materiabꝫ me re
linquo Ad tm̄ addendo q̄dam
de imperfuenter ut ꝑpr̄ det'
minab⁹ digressione faciens
se queritis ad sanguines ul' tru
ores miraculosos dicentes
sacerdotes ad tanta exalta
ria profectisse demerito q̄
truores ꝑpos exposuerit
et exponit veñandos ponēs
exempla multa de q̄ꝫ cu fo
sistent in fructo mihil undeꝫ
ꝙ male sit faciendibꝫ no mq

male sentt approbantibus et
posse non resistentibus et qua in
differt cōn omdi loca vbi ta
les trueres hrd dnt dure mne
bntur Epc etc cōn wolfnarem
lord quasi velit implicite dict
nulla talem truzem mrarū
losim reperiri Sz amen ee eo
malicia sacerdotū admuento
quod dnd est vino cōn docto
res duum et hmdi nre de
hostia trssbzmata disputates
cōn et salvd duum offic gr̄ god
am m quo de hostia trssbzmā
tant ad fremdd plebē fide
persus m cruelē rzne vnde
puto ee tuū deo notus m mul
tis locis ecclie dei sine fidei pri
nlo sagune mrarulosū bene
posse ēnere di In quibus dlo
tis ppt hom perfidiā per dei
mrarū exhibitū In quibus
dam per dei mām ad vtilitate
multā hom exoztā fnt que
loca wilsnarem principi vide
In quo an lx annis tres ho
stie pzue trssbzmate m ctis
suis partibus per guttas sag
nmes repte sunt et ad ipā
locū ordinarij grauisū ppld au
pēt a pericnlo ydolatrie pser
uare de consilio totius cleri
dictas tres hostias publice ad
cautelā ostendunt In q̄ ostē
tationē actu per rpm epm
et plurēs astantes vise sunt
gutte sagnis pfati m rpis hos
tis manifesto tumore mirabi
lose moueri Et cū epūs mā
culo isto pzterrit̄ proredē
timuisset Dixerūt astantes p
lati Dne ne timeat dei mā
bilem potiū quā videt nec
et videmus proredat d nobis
dm sed recepi a dno Ottone
et alijs plurib⁹ addant q̄ sta
tuū et operatū videbimur
vtiq̄ p archiepm magdeburgē
pbrē dnm Albertū videlicet
plenius primo approbēs reiū
sacramento factus de noctu dedit
omnibus visitantibus pro quol
passagio miliare eundo et
redeundo vl dies mdulgentiaz
Sili et alij epi vicini sub pē
deb Swerc Nerno et alij archi
epi et prelati primo et sidni
pontifices et sacra conilia ge
neralia dederūt confessiona
lia et mdulgentias pro augmē
to cultū dei in illo loco ob rēn
tiaz sacrā mmiē pfati Cūe
si ita se hnt durantibus spebus
npē tres hostie absq̄ dubitatōe
littie sint adorande vel ob
stante q̄ dtīmatis detestē mel
sinen dēs eos ignozare an hos
tie sint ēsecrate et adorate vel
aut neqūt hīntes vēpi verā
hostiā sīm quid adorāmus ā
sertio cui epi et omēs cleri p
tiū pntē vī dure pplo cīm tradi
ne de veritate consecrationis
hostiarū quia vnq̄ sāc
dos celebrās rozā sīc defuante
nesciente an sacerdos npē sit
rite ordinato an habeat ad ēs
secrandū intentoz sufficiētē
et debitā et an prolatoz ferit
verbozū sacramentalū sine
quibus hostia quecūq̄ tenet̄ur
no consecrata adorans erīto
nescit quid adorat nisi dirat
q̄ sub tendicōe debeat q̄cūq̄
hostia per quecūq̄ sacerdotē tra
adorari ut videnī sentiē multi
doctoz Assertionibus i epi et
cleri magē stant credentes
cum adorat quā sīc detīmans
nulla assertione sī sola psūp
tione vel opinōe, certificatus

Q quidem detīmans singu
lari odio exardescens in
terū wilsnarcn ut vī ex suis
detīmationibus posse in script
relict multi articuli ad
sunt et alijs ausum ponendi
similia dedit crue si per ora
vera essent nūcia fuerat pfati

loci presidentiu & modaziu cuius
reformatio quia multa ex eis
essent cõi catholicã fidem & ẽ
bonos mores et nõ sõlũ in illo
loco sed in omni alio vbi simila
attemptari vident. Et quadã
ex illis sunt multa prius in ad tres
primos reducta. Circa primum est
de sacramento et errore in eo ap
parente cuius ex pernicie ẽ
de illis sacramẽtis mirentes et ad
rozibus et rectoribus loci et eozũ
exorbitantias ẽ de miraculis
et indulgentiis in illo loco pro
mulgatis nec nõ de absolutionibus
quibusdam in casibus reservatis &
ad primum ponit determinatis q̃ in
missario adorat errore sed nes
ciut quid & alii catholici dicut i
adorari sacramẽtũ non errore pũm
quittut ydolatria & imitat
cõi nostroz loci et inuocatoz
consueta quia dicũt ad sacrũ
sanguine et libera nos sacer
sanguis. Circa sed cautela sedeũ
vulgi quod parũ fiet offensa
et peregrinatio ad id sacramẽtũ
qua ad aliud in alio loco fiet
est sentẽ primi articuli ad sinũ appe
dentis. Cui quod articulus
restrictus deus q̃ suete dicũ citra
errore vulgi imputabile ne
mini in missario actui adoz
nis referre in errore imaginẽ
culosum apparente ad sit creatu
re non corpori subiective sed pũm
spectans visibiliby adiens quod
pz quia error ille modũ essen
di ad species sacramenti habz
localem quale corpus xpi in
sacrario latens non hñt. Circa
cum corpus xpi in sacrario sedeat
ordinabiliter in toto non tñ
hz ordinem partiũ in loco quia
dicũ esse modũ essendi localem
ad mentem doctoz. Et omnes a
doctores reflexum intentionem
sunt imaginabiles et possibiliter
in sacramento miraculoso sug
unde respexo opinionẽ Xpi ingẽ
et rationi agentes dicunt sacra
mentũ adorari non errorem &
sacramẽtũ sunt suas species errore
respectum. Et q̃ obiectũ q̃ talis
cautela sit cõi loci nouitoz et
ppli inuocatoz. De nouo non ado
rando nec errorem vulgi in to
to excusando qui repetitis in re
nouatione vnius mali reliqua
cui &c. Non sequit. Nec nouit lo
cũ assignatum ad sacrũ errore
miraculosum vulgi. Illius remedi
sacro errori cultu latrie impe
dit nec ydolatria cõmittit. Nec
sequit. Nec in suis criteriis mu
tat auxilium sacri errore mi
raculosi vulgi et exhibet cultu la
trie. Circa alia nemo ad pri
dia bte virginis Sanctuarium
lay et aliorũ sanctoz confugẽ
posset sine ydolatria. Cui ob
fusinet pzaris cetie remissal'
Et quadquid dicti et excertitan
animi sit explete sentie q̃ solus
deus confert gre & similiter
beneficia aliqui tñ per mediatri
one beate v̄ginis aliqui sanc
toz aliozũ. Circa inuocationẽ
deuotoz. Dicit q̃ deus solus co
fezat hmoi beneficia cui tñ p̃
memoriales de voto sue crepti
onis natiuit passionis &c. et
miraculoz operationis. Sed que
vtiq; a doctis multe tñ sonẽ
spectũ in eucharistia ob fidei co
firmatoz merito miraculoz
operatio computat sicut in gestis
beati gregi sibi adducit. Videt
pz Simplicitũ tñ fidem sufficit
esse implicitã & hmoi oculis
exhibita sue errore miraculosis
sue reliquias et ymagines
xpi et sanctoz adorare vti
et venerari sicut etia adorat
et veneratur et sicut deus salu
ti eozũ cognouerit expedire
Sicut etia vulgi errore simpli

ritas hom̃ frequenta frect̃ in ssp̃s
sacramenti quas videt ep̃s in
rem rpi quã nr̃ videt nr̃ in
telliget si implicite ⁊ si no exp
licite credit Sicut multi hodie
in greciania simplicitate rezu
erroꝛe putant ablucioꝛ pg̃ comm
one Datum esse xpi sanguine
sicut ego met in multis exp̃tus su
putant eũ sm̃ situ vnitoꝛum
in hostia toꝛpus xpi sumi et
si sacerdos cernens eleuaret
hostiã rezta vmagine putat
toꝛpus xpi (rezsim) eleuari ⁊
de infinitis volgi ꝛ magnatuꝛ
bus que quia expliate no exp̃
mut nec defendut si poꝛrigam
plicita fide cõdimte credet
sicut credẽ tenent vtiq; in tali
bus adoratio nubus ydolatria
non ignoret Cuius enim in
tollerabilis audaz illaqueaꝛet
omiũ volgi eꝛroꝛes dicẽ potest
ydolatrie spes dum̃ fidẽ modo
predicto implicatã hẽat salua
ipm volgus tm multa que fida
sunt explicite presumeꝛe in pmi
se matrimonio eum verbi modo
essendi in sacramento eukariste
et virtute sacramẽtoꝛum ⁊c Nisi
fides credat sermo no explicat
Dicto dicũ esse volgo credẽ foꝛ
mã in speculo resultante in spe
culo subiectumque no esse quod tm
ratione probabili coniici pt Du
rusbigꝛ est explicite credere qd
hucusq; vaꝛe nequit ostendi pu
to igꝛ volgo cõi tantũ ydola
trie suffice in omnibus pdictis p
se tm de quibus mihi est sermo
fidem implicitã gerig sanguine
in Welsnaco uel alibi aliud
uel credẽ no aliꝛ quã ecclesia
docuit credendũ uel adorandũ
Cuidus docto ⁊ exeꝛcitato cla
no sufficiat qui ad credendũ ex
plicite et venerandũ debite
fm dictamẽ fidei et sacre scip
tuꝛe nr̃e no dogmatizare volus
est obligatus Restat vide de zacob
uertiose cõi cautelam eoꝛum
qui diant de venisse et ado
ratione sacramẽti no cruoꝛ
apparentẽ ibi uel alibi in hostia
consecrata Obiaꝛ enim si in
welsnaco dz adoraꝛi sacramẽtũ
et cultꝰ latrie ad oblationem
bus et alijs latrie signis exhi
beri quare potigibi quod alibi
ad vbilibz sit vezu sacramẽtũ
sicut in welsnaco Huic tamẽ
respondendũ est ad scripturaꝝ
tuaꝝ et eaꝝ sanum intellectũ
Cũ enim in vniuerso no sit locus
quo meo sit deus Ga mihi ast
rendere ad celũ tu illuc ego si
descendero ad infernum adeo
Deus enim vbiq; no eo mo quo
vniuersa sint vbiq; p quan
dam indiuisam sui vbiq; est p
priam potentia et essentiam
ut declarat magiſteꝛ sententia
rum ex multorum sanctoꝛum
doctoꝛũ libro primo dis. 37
Per totum Cum ergo ita sint ep̃i
nid capacitate humane intelli
gentie excedant Cum ecce ep̃s
iacob patriarcha p multa
hoꝛa rei no ignarus pg̃ visa sca
la super terram stantẽ cacu
mine suo celum tangere vidit
qui assensum in ipa scala ange
lorũ et dñm ipm scale dnmq; id
et post factum a dño misteriuꝝ
et facta multiplicẽ promissi
onem dixit vere dñs est in
loco isto et ego nescieba po
nensq; Cua terribilis est mis
locus iste no est hic aliud nisi
domus dei et porta celi Sur
gens igo mane iacob tulit lapi
dem quẽ supposuerat capiti suo
erexit in titulũ fundens oleũ
desuper appellauit qꝫ nomen
loci bethel quu prius luza no
minabatur Dicit ep̃s dns

si fuerit dominus mecum et custodierit me in via per quam ambulo et dederit mihi panem ad vescendum et vestimentum ad induendum reuertarque sospes fuero prospere in domum patris mei erit mihi dominus in deum et lapis iste quem erexi in titulum vocabitur domus dei cuncta quoque que dederis mihi decimas offerens tibi hec et omnia scripta gentes & Cum sibi volvit quod mox est iacob stiens deum fore vbique betel eum esse an exhibitorem eorum que dicta sunt nesciebat nisi postasset quia iacob stiens deum esse in illo loco per singularem respectum et miraculorum operationem Cum eum instructum didicit quantum et mirabilia deus in eo loco operatus erat effugit eum fugiendo ibi deum templum atque tabernaculum ad dei speculum ultra ordinatum in ysrahel ideo appellauit nomen loci betel i. domum dei sine glo. Ob aliud de respectu singulare et mirabile operationem diuinam eo loco illud singulare delegit ibi lapidem erexit unxit ibi deo vouit ibi deo sine glo sacrificat Nichil tamen ydolatrie simile in toto processu perferent qui tue uel pie frequentaret lapidem adorando uel ei sacrificando si ibi ipe rediens titulum meo uerum reparans deo sacrificat licet spacio multo ex dare accipi pt quia deus uel sacra cultui in vno loco plus quam in alio requirat adoratur et ei oblationes et vota soluuntur Quo omnia ad corpora fantasmata pertinent sed sanguines ymagines reliquie solum ad tytulum memorato pertinent et solus deus in spu et veritate adoret Non puto pregrinatos ad singularia loca simplicia & absq; distinctione resplendere Nonne eum ppto de loco ad vnum locum plus quam ad alium ex causis similibus sicut iacob ffrustratis eum pplus al' singulare ho omnia humana ante illud vota sua dirigens ad bene fictum deum in a uel to loco et effum gstructo ortis nisi voti sui tenorem visitare tenet Cum quem vno loco plus quam alio deo beneficia exuberant sancti doctores multiplicat ostendunt Specialis beatus augs epla pa ad oppenensem ecclam scribens aut vbique quidem deus nullo tu claudit loco qui respondit omnia et eis a veris adoratoribus in spu et veritate ex adorari ut in occulto exaudiet & in omni to eis ubique fieret et roganti Nec tamen ad ista que hominibus non sunt quibus pt eius pestructa consilium quare in alio loco licet mirabilia fiant et non in alio locis Multe eius notissima est sanctitatis loci vbi sancti feliciter post positum sit et conditique voluit ut pregent Cuius nos vt facimus fideliusque scribi pt ep ep me eorum aliquo fuerit diuinitus ppalatus Sed et nos nouimus mediolani apud meos quod sanctorum vbi mirabiliter et terribiliter demones confiteri fuerem quendam qui ad eius loci venerat ut falsum iurando de rapto ppulsum fuisse confiteri fuerit et quod abstulerat reddere sed dep et no affricam martiribus plenam est et in nusquam stiq talia fieri Sunt aplus dicit nos omnes sancti hmi dona triare Nec omnes hmi diuidit eos spiritus Nec in omnibus memoratis sanctorum ista voluit fieri Et diuidit ppria cuique prout uult Sed ad multa alia beatus augs vbi sup Et sicut deus per sanctos suos operatur que et vbi uoluerit sta et per se ipm in se existens vbique aut in sacramento eucharistie in loco delato

Illus aut causam inquirere existimo plus curiositatis quā vtilitatis habere Nec puto mihi relinquendum reddere debitū ei qui pro voto factū sensit beneficium Nec refert Si volentis admittat sacrificia sollemnitates aut personales aut rerum portiones aut certa pecuniā Nec referre multū si oblationē ponat in altari uel certa altari suspendat hoc eis pro memoriali et remuneratione singulare gratie dei hominibus exhibite a sancto multa facta legimus Cui cum suspensis multa annis pependit tabula votum beate dicti ad forcas certe Nec refert vtrum an pro singulari beneficiorum recordatione suspendatur tota simplex uel effigiata sic cum vsus certe utriusque Et sicut modus voti soluendi et colendi permissum non est signis vt idolatrie pendē ymagines tabule sacramento sanctorum reliquiis aut ymaginibus sic est signum memoratio accepta uel speratū beneficiū ab eo qui solus mortificat et vnificat per se quā est mutescentibus beate marie virginis aut aliorum sanctorum Sicigi fidei sentiendo expurite uel implicate non vim sequaces fraudi id detrahentes in pejus cōtorquendo ad libertatem primo Cum ibi veneratio sanctorum nescientes et quia nulli ibi est nec quod similis est veneri Cum veniatur ibi omnipotentem deum miracula operante sic fore rationabilem intentionem dicta a quodam illustrissimo principe per hoc tu fortasse non existimes errorem vulgi qui ut supradictum multum est et immutabilis Cui tu protinus exclusa per fidem et modum colendi implicite Nec oportet propter vulgi errorem re

destatui nisi quis velut romane rum habemus de sanctuariis ymaginibus trium beate virginis et sanctorum aliorum propter vulgi errorem per eos assertum Multo minus igitur sequimur in hoc sacrificium relinquendum uel ymaginum cultui et veneratione eo tenet blasphemia dei modo proposito Nec sequitur si sapit pro latria Nec confortat hereticos nisi fortassis grauis accepta non data queadmodum in hac nostra vidit Boemus pugnet contra sacerdotalis Basilien magistri Egidius Carleri Nec sequitur quicquid nobis derelictum iuste sollicitudo proposito Nec sequitur quod plus seduat et vexat aliquem remigii quia liberum est cuilibet quemlibet postea votum vendere cedat subtilitate Nec mirabile exhibere gaudet pontificalem modo preconsulto Nec est sacrum confusio Dicit Boemus quidem polluit et mixtum est immixtum Dicto Boemorum multa calumniatorie dicit osuerit Nec audit doctorum et platonem negligens plus exhortare de quia secundo quia ex quadam alia similia prelati eius et doctores tenentur dicere publice de modo colendi deum et abstinendi ewam expedit et modo viuendi uidyssimum et adorandi dignissimum sacramentum Cum si non faciunt in omni et pro omnibus loco remittit abrogandi pudicitiam negligens Nec in aliquo lederet fidem christianam si multum fiat modo proposito Nec sic esse iuste potuit detrahi si detrahens ei et sacris contrahis propter quem de qua fit secundo qui negligent dissimulauerit proferunt detractionis sue bene simile causas quorumcunque

diuersis partibus permisse ſt
non descendendo ad singularia
ſter pe esse nota sharc ordinis
pmonstrare mo pere poto ſter
sancte magde ecclie in tuig pro
uincia walsinarey lotoz impu
teri pe quodqd malu si mo
dus pere positus sanctus est
Zoni tm iudicio et fruendos
patres et dnos archiepm
magde burgensem et epm
Cuelbz qui superbat re sic vi
gilare ut deus eo mo quo dz
debite colatur Et siquid erro
neus vlig non plus in isto loco
sed in quocuqz alio ppt pud
ne magdeb et dioces hamel
burgen ymo orbi vidz reperia
absit scandalis actibus et passi
bus quatid fieri pt hns mal
dictis reformet et tm de p
arlo defiant tid suis appen
dicibus Quo ad xm articulu
de illius sacramti inuencoe
et de cultoribus et rectoribus loz
melsnacensis viz qd plenus talis
erus ut dicit arti anneri qui
tamen no probant nisi relatoe
eoz qui mortui sue et si in
uenirent fore tales non stare de
rigore iuris eoz verbis in
re tam ardua et sic per ofices
ecclie personas reputa sat de
lendu esset si pleb talis
fuisset et talis rem instaurass
set Quidquid tm sit de facto
cuig euidentia no habemus in
dicium recte ferre no possum
Dz confessio grund personar
hadie loci Celsnatens pe de
fectu fidei ad accepto nel spera
to requirentis mouet dz ut
vr quelz xpianu ad no detra
hendu loco vbi deus pmira
biliter dignatus e multis in
patriarchis diuersa remedia to
poris et die sanitatis fuisse
et sibi dubio nisi constaret
de contrario Ille end loci ab
olym ad partibus circumiacentibus
nulli hom fuit tuto pmansura
cum mansuri in partibus aliis
adoptate no potuit subsistus
securq quamus esset via recta
per compendiu alios tm simu
lando ad scientiaz et pretiosa stu
dia alios tendentibus ad rone
curie ad alia perfecta loca ad
alios ad honesta negocia cano
nibus legibus qz permissi ut
pene omnes terras pfatas
inhabitantes omnis humanit
pridem abiute per spm sanctu
fuisset de pnte sacramti int
rumpere credit nisi subito
rubriati in partibus suadz spe
ciu fm modu superiu expssiu
et de peregrinatione ad pm sac
mentu tanq pfectu Deinde sub
eius peregrinationis pallio mlt
bona procurata et multa
mala vitata dnm ab hmoi
polliae in generali pfectu
nocento ffet puto tolerat
talis peregrinatoe fm impd
gi debe qm qd bono ffto
ac deuoto exercito humane salu
ti vtilia simul et virtuti pro
curant Nec em omnis appa
rentia et facto pretatid esse
pt rid et xpi dnq nr ppt miste
riu se peregrinu ostent aplis
et se longius nre fuerit ne
gotiare in a mysterio sancte
gre dei ep Quissimi homines
vtrusq status et sexus ho
norabilis no sallatia alioqd
ut quidam dicunt testimoniu suf
fulti ad loci Celsnatens ne
mine asserentes etiam tuto
affirmates q rid essent omi
auxilio humano fruistra se
dno deo ut in pfato loco et
sacrato mirabiliter operante
renouentes optatu fructu
petitionis gsecuti simt essen
pmtat etc Hinc loco deuoti
multi re hac humane solicit

ne dirtim fallunt ꝓputari non
posse vta a pncipio mundi ut aut
peregrinationib et grauc ꝑdica
toꝛib fuerut non nu bndne sa
pientie vꝛbis edicti ꝛ vnꝛi no
magie et si opetent̄ lr̄aturc
de quibus plus mirande q̄ ꝛe
tam mirabilem tamq̄ mul
tis incredibilem ut gr̄e sonat
dr̄i detinant̄ sepe dicti ꝑsuade
tet nobilibus vꝛis in loco isto
confluentibus potuerut ꝓdz
sue admiꝛi q̄ quato te scribꝫ
erunt oꝫemptibiliores tanto de
itas seꝑm suasit mirabilius
Et habet hoc admiratio aliqꝫ sile
admirado ꝫ augꝰ 22 de ci
ꝛ q. d. aplos modicꝫ quo pau
cissimis dr̄is fidei persuadere
potuerut ꝓdz sue ꝛc ut ipse ꝛe
ca cū que ibi dns ꝑmirabilia de
beneficia exhibuit hominib̄ simi
talia per que si descripm̄ a deo nos
descripti iuste conqueri possemus
hic modū loquendi quozunda
doctoꝛū No putto go necessile
oꝛtū bnꝛ mirabilis tei nr̄ pro
cessum vemisse ab hoc aut plibꝫ
sicut dr̄i sonat q̄ nec retā mā
billa m̄ dat re vide vnd q̄ssꝫ
tanto tempoꝛe durad potuerit
hic rgi potestatꝫ hꝫ respectu
que ꝛeñ gamaliel legis doc
toꝛ exposuit actꝰ 4 Si ex hoꝛ
bus consilio id aut opꝫ dissol
uetur Si vero ex deo dissolui
no poterit id ne forte ꝛ deo ꝛ
pugnare videamꝫ Existimo
facilꝫ id si ex hoꝛie ut adhuc
re no potuisse Et quo ad cle
ros cultui dei et sacrandi ob
seruatis de quibꝫ multa mala
articulant̄ ut C. 1. 8. q. 11. p. 13. ꝫ.
14. ꝫ. 1. 7 30 ar̄ Deo bonū ce
ssꝫ orbitantias pubꝫ et stra
dalosdꝫ no mō m clerō q̄ vor
de quo sermo Et 7 ois ecclie quā
to maiorꝫ et famosiorꝫ radio
amplius corrigi quemlibꝫ
mal̄ tolli et de cetero fieri
Domine cū pl̄ibꝫ expergefac
tis non solum scandalū cessaꝛi
ꝫ 7 monasteriū ordinꝛi ꝫ ma
reformationis oppio sit ymmo
tot mouentur fluctus q̄ refor
matores et suoꝛi quos dñs
diuinitus aliorū 7 de reformo
disputantes anteq̄ 7 mentis
determinates grauari leges
dissimulantes festinū aptū
alios ponderantes trabeniqꝫ
se eoꝛ iudicio nuisibile fa
cientes Quod m̄ etiā reformationi quęrsio grecorū Co
mo Curie Romane et dilectos
nentroꝛū non dedissent obiter
ꝫ sortita finisset effectū pro
cul dubio nulla nocet et sic
nocet et monet aduersitas si
nulla reformationi diuel ne
gligentia diuel impedimentū
daret maiꝰ Quod ad
ꝫm ar̄ pl̄is in de miraculi
bus mistice in loco ꝓfato ꝓ
nuciatis et scriptis de nouel
genitis promulgat̄ et de
ꝛebus diuinis ombꝫ gratiaꝝ in re
sibus creatꝛ Deo ꝑmultis
stratis in ecclia q̄ibꝫ cuꝫi
ter est sub quo salute ꝓuidio
omes ecclesiastas talibꝫ rep
tis corrigere et reformare tene
ꝓsunt tangit in ꝑmoꝛio
et 10 ar̄is que omnia q̄ in
facto q̄stunt et si fo vera si
sunt artis ꝓtendit abolenda
sunt q̄ roꝰ mirū diuum pari
ter et bellum militare dispoz
Deo hic non restat loꝛ disputandi ꝫ bn̄ faciendi vel tractꝫ
mū ministrat̄ ꝙstribendi ꝫ de ma
le gestoꝛū reformatoꝛe q̄silia
di Que remitto ad eos quoꝝ
interest michi satis est pau
ca tetigisse in ea mā q̄ apud
bilis et mt̄ doctoꝛes disputa
bilis esse q̄sunt ꝓtractād ad
sapientes et potentes re
mitto ꝛc

Ad laudem omnipotentis dei in se
cula seculorum Benedicti Amen
Hec et quecumque per me scripta
vigore protestationis fidei catholice
cui me submitto pnb et bemuol'
correctionibus

Sequuntur scripta Magistri
Iohannis Franeman doctoris
theologie ordinis [illegible]minorum
Questio prima

trum sacramentum nulla ha
bens in se aliena tam minuta
rum formam ita quasi vetuste
consumpta debeat diuinus
seruari aut totaliter permitti per
te defectum vel quod non dicimus
seruari si consumi per plures debet per
quem negligentia quod vetus
tate consumptum est si habeat vel p
alium magistratum superiorem quid
fuerint collocari dicimus in altaris
cui hostia consecranda et cui ra
tione vitandi horrorem et ydola
triam simul hec est sua. Quod bo
ne venture in tabulis nauf[illegible]
quia facere dotis et monaldis
summa. Si hostia per murium
appareat sanguinolenta vel alia
in se haberet similitudinis for
ma summa ne debet si reponi
aliquo vase mundissimo et ad
reliquias haberi. Ita dicit Ri
chardus de hosted. et ideo de
se dis[illegible]a. Si per negligentiam
et tacuit que finaliter si si
dicta beata uero mi sup leuit
dicentis de hostia que in qua
morientem sit ede licet de
alia vo quia si in alia creuit
obtulit sum se mulli ede licet be
beati tho est quia usus huius
sacramenti est per manducari

Si in hostia tussorum tactus tibi
non habet quo sumum no dicimus
quarto aut quinto quia loquendo questio
mota est dicit esse hostia tusso
mata quo simul non dicimus pre
missa. Si dicens quo no dicimus
publice expositum dicta et tam
extra esse de re et re semper si
sit ibidem pro dicimus primo quia sum
notata in omnibus quod est in decre
sue. vbi tamen non habet precep
tum et penam ullum illi canonum per quo
tractatum quietudinem vel dissue
tudinem derogatur. Si in tamen
ne de re et rebus sancte alleg
no apparet preceptum et pena
quicquid hoc sum nullatenus
ostendat quia non semper per
modum precepti ponit[illegible] nisi vbi
pena annectitur si est per mod
consilium sicut si quis offert non
solum hoc hoc verbum nullum ordo
per hoc exponitur vim in eodem
tamen in tractatu allegato dicit
quia nulla pro facto publice di
venezari nisi sit tamen saltus
per sedem apostolicam et unde di
to am in additione ad glo extra
aquisgrani extrahuntur magnum
pro sacrato solut licet non sit tamo
nisatus vim quibus quietudo quo
nam extra ad quas canonum pre
tiat oppinio ostendendo reliq
as est rapsum. Ito pro[illegible] sunt
extra Romana caput quam
et magna per exhibem a quo rece
derentium lis. Ita extra metro
tana caput dicit[illegible] quam extra
siatis totis promitte. Ita quia
que ppa sancte et approbate rep
usta et sancta erad alie extra
eadem subtracte sicut prius quod
sum ultimum tamo multe sum
dabitur in mure. Si extra magis
debuerit presto que sanguine
mirabilissim venezat[illegible] et
solut et venezandis et sole
dum publice exponit sicut

sicut ego corpe professus sancti mau
ricii pmis annis vsq; et die ossis
sionis relinquat ex capsa
bus m. anno celebrat ut nos
tis est et questore ad sedendu
pro oblationibus recipiendum
locat et ponit go quot membra
caput sequat m relinquendo
expositione a capite no mul-
redarguenda hoc actu p ta
to valet quia fr nullo aliud
corrige dz msi m eode mor
regulas xpe existat sic cum
greg quicquid nemo male
factis sit imitandus sm pbe
noli emulari m malignan
tibus sed ad exprob tanta mo
lemur hec expositiones ossis
tudo sacra m presentia et
sme magno scandalo no et
confusione ecie et cleri haiel
burgen fraudulenter abolere non
possit vii si canon sepe allegat
de re. et ve sanc esset penalis
adhuc detrahendo esset aliquid
seueritati hoc m similibus bene
tus augs scribit ad bonifacium
et trissimi. l. d. vt gsuetudo m
sme rome et ecie romane m
quid simile primo in anno cui
tali gsuetudine dispensat pa
ceptu est cum sub pena depos
nonis et priuacois susceptis
officii extra gor ieiunia or
dines sacros non celebrari sic
qua in quibusdam ecis sce
ie et walle in ecia uel alta
rib dedicationibus cleros ad or
dines promouent et ad habi
antiqua consuetudo in officiis
tollerant ut est textus notus
dub ge de temp dz c. sta in
exposito ppt gsuetudine ad re
ma relinquendi sunt quadri
uette non tangit fidem nec est
con bonos meliores et adue
salutes

Emendo sit cruciat per
quem patet emb rusio ex
iam dicte in ob solutionis huius
questionis precedentem primi pri
tem Signa que in missa re
to enumerantur per manus debe
ant et portari in omnibus simi
orbem ex tui iudicii veritate
ibi correspondeat in signato
re ad salutem fidei bonis qi moribus
primam possint et per universi
orbem portari Eadem hanc
signa no sint signa ad sensu
ad intellectum ut appareat go
pter id quod sensibus ingerat
aliquid aliud faciat in dogma
onem venire quia ad nos de sig
nis ad intellectu a voluntate
dicit dicat breuiter augs in li
de doctrina xpiana Sunt in
quibus intelligere oportet quod
primatum summi creatoris altissi
mum mirificum mirabile
apparitionis xpi et ab hoc annos
circiter hostie prauitate fuisse mate
in creatis suis patribus per gut
tas sanguinis repente fluxisse et
id illius loci ordinarii quia
sium populi rupert a peruersor
dolatrie pestifere de consilio
clarissimi cleri dictas circiter hosti
as publice ad cautelam coste
rauit in quibus consecratione
actu p ipsum epm et palatos
stantes misse sunt guttae sanguinis
patefacte in dictis hostiis
manifesto nouo miraculose
monere dz tide pleni miracula
illo pretermittit predecessus
set diuerse aut astantes plati
dnus ne timeat mirabilem
dei potentiam quam videtis nos
et eadem prouidat dnus noster
dnus sanguis repetitionis et d
uersionis declarate testes si
reuendi in xpo patres et dnus
dnus albertus archiepus magi
deburgen dnus nobis epus lubi
cen dnus theodericus epus
hildesemen reuerendissimi
tatis de theodorici hanesberg
epi qui sunt gratiosi inter

dictam repetitionē approbauerunt et dictū locū in wel
snacke visitantibus cū humilitate et deuotione indulgeri
ab eī dictō grā pro quolibz passagio mihat in accedendo
et redendo in secretor diter
gtudezur ut dm̄ mei debite
requisiti declaratuent et oste
dent ad declandū zudi pplo
haur mirabile apparitionem
in altissimo sacramento visibi
liter pro hiis presentibz exhibi
tam signa dicta dant et fōr
ta sint et ob hmoi mirabil'
apparitionis denotā reuere
rationē et reuerentionē a visi
tantibus rompantur et per
mmuersum orbem deportent
ner in hoc fidei catholice de
aliquo derogatur Quare end
ecclie romane deuare a fide
audeat dicē que me fideī et
migrid est que dat signa re
me morantiū ig dilectionis
que xp̄s fidē sua sudario om
pressit et veronice tradidit
Et que tolerando approbat
sancti iacobi apli peregrina
tionem vbi etiā signa plurea
rememoratiua dant quod si
erroneū et a fide denid esset
nequaq̄ permitteret eā erra
re et errori assentire eiusdem
periculi esse videtur ut m
Consentire lxxxm Si et eccl̄e
prodest Quis dubitet rex aliq
magna cōtr̄ gallia d̄ germa
nia modernis temporibz
celebrata Constantien sz et
Basilien m quorū medio mē
amanuenses et mendosi
bilis fuit xp̄s dns dicē audeat
errasse aut errori consensisse
nisi qui infidelis est et ma
le sapit de gallis galliorumq̄
veritate que pendulatoz et de
positoz trui regni nr̄i bolonia
et etiam
in welsnacke approbauit dis
simulando Cuius prima filo
loca sat̄ fuerunt minima loca
consiliorū Ser terram aut
locū tam legati cōsiliū con
siliorū qui aplice sedis tūsie
runt et plurima verba pa
trū doctorū et magistroz et
aliorū dicta consilia visita
tes et primo in essen presidentes
qui viderunt et intellexerunt
dicta signa de quibz sermo
em̄ vendi et per vniuersum
orbem portari sz etiā omnib
salis in dictis consilijs reperiri
in suis decretis transformatoribz
aliibz no vide ferasse mentio
nem de errore et reprehensione
emphonie et portentoz signo
rū rememoratiuorū opez
dei mirabilium quod vtiq̄ fe
cisset si erroneū bonis mori
bus et rōnī cōsonū fuisset qz sic
ppa errare non pt̄ sm̄ btm
augustinū nec errori assentire
Attendat igr̄ ad mag̃ eccl̄ie
sedis et aplice mplurū auto
ritates pro opinione tenentiū
sub silentio transeundo et
silet ad ppositū si di
catur q̄ etiā pro hiis mate
ribus erat ocupata pn̄s hmoi
aut horū reformatiōi mitem
dare no potuit qz ēt multa
erat sollicita ut in exaltare
liberoz sancte brigitte et filium
ēt Et aut detentis dicat q̄
dictis signis nichil correcte
at in signato eget probatione
Posito tn̄ q̄ aliqualis alteri
no facta sit in speciebus sacra
mentalibz et sanguine mira
culose in eisdem apparente
ppter hoc deponi non deberet
quasi ea nec portare ppter
alterationē fuerint in signato
signoū beate vrginis ad hēm
tas beate vrginis aquisgrani
trui regni nr̄i bolonia et etiam
in welsnacke approbauit dis
simulando Cuius prima filo
loca sat̄ fuerunt minima loca
consiliorū Ser terram aut
locū tam legati cōsiliū con
siliorū qui aplice sedis tūsie
runt et plurima verba pa
trū doctorū et magistroz et
aliorū dicta consilia visita
tes et primo in essen presidentes
qui viderunt et intellexerunt
dicta signa de quibz sermo
em̄ vendi et per vniuersum
orbem portari sz etiā omnib
salis in dictis consilijs reperiri
in suis decretis transformatoribz
aliibz no vide ferasse mentio
nem de errore et reprehensione
emphonie et portentoz signo
rū rememoratiuorū opez
dei mirabilium quod vtiq̄ fe
cisset si erroneū bonis mori
bus et rōnī cōsonū fuisset qz sic
ppa errare non pt̄ sm̄ btm
augustinū nec errori assentire
Attendat igr̄ ad mag̃ eccl̄ie
sedis et aplice mplurū auto
ritates pro opinione tenentiū
sub silentio transeundo et
silet ad ppositū si di
catur q̄ etiā pro hiis mate
ribus erat occupata pn̄s hmoi
aut horū reformatiōi mitem
dare no potuit qz ēt multa
erat sollicita ut in exaltare
liberoz sancte brigitte et filium
ēt Et aut detentis dicat q̄
dictis signis nichil correcte
at in signato eget probatione
Posito tn̄ q̄ aliqualis alteri
no facta sit in speciebus sacra
mentalibz et sanguine mira
culose in eisdem apparente
ppter hoc deponi non deberet
quasi ea nec portare ppter
alterationē fuerint in signato

sit erroneu et salutiferu quia
nō naturalit signant ſ a volun
tate data sint ad rememorand
miraculu cuiusqu mirez stru
tabilem exhibitiōz per ea end
res gesta an̄ oculos ponit q̄n
m̄ti geza creatur ut dei
glorificē qui operatur magnā
et mirabilia absq; nūo sonis
sensq; quod signo semp signatu
contrahē necesse est ſ hoc requi
ritur q̄ rei de qua agit signū
faciendi habeat cognitionem
ut beatus aug̃ cōtra faustū dicit
in simili quidē ubi dicit ad sig
nandū dicitur uel scribunt
nichil refert an laude reprehen
sionem re mereant duo rei
de qua agit signandi hūi agen
tia cōia alii signū p̄dict
signatū sicut flos fructu alii
commutā sicut fumus igne cete
quo segr sicut omnib igne cetera
modū plura scripture testam
exempla in signis data inuenis
sunt igr ista signa que nec in
uelandā cuncta signa tunc
monstrauit miracula precati
et dant intelligē p̄mittunt ad spe
randū sacramentalia transforma
tari quod apparuit ut sup dictū
est Certum go q̄ p salua fide eam
vendi et portari possint cum
ad nos solum illius ecclie perti
et omn ecclias per orbem ubi
mirabilia dei in transformata et
retextis signis et portentis sunt
exhibita habeat antiq̄ et app
bata consuetudo Cui q̄ nō ob
uiat ratio nec ex lex uī stendi
usq; ad signati desinat ex eor
que ibi et legunt in dis t
tuit sancta romana ecclia et c
sepli Non enī p illa assuetudo
absq; magno scandalo tolli ut
doceat expectari Donec ppt me
tū scandali ad tempus suo inge
me r̄mouendi sunt ne forte
maior error admittat si tali re
medio beatus greg in simili
scribit aug̃ anglor epo Et hoc
sumit de mandato dei q̄ ei
mare ppt vitandū scandalū
dispensatur ubi multoz salus
ges iacet l. d ut constituet
ubi in hmōi causis per ḡuch
dispensationē salutis nobis
aut alijs bonis pcauendū ſ plu
rimoz strages iacent det
hendum est aliquid sacrificia
ri ut minoribus melius sanan
tur grauia ruinarum mala sub uenat
ſ ver
cū consideranti est nr̄ppositio
q̄ scribit greg tauentino epo
et trisumit xxxvi de habuisse
q̄ si ubi est ambiguitas facti nō
est certa et absoluta Quando ſ
tentia in p̄iudicū alterius p
nero dato in p̄iudicio alterius
quia q̄dā dubitat de facto et
rumor certa fide aut sententia ni
grad de aliquo dubitat an sit bap
tisatus et p̄cipit baptisari ut
de cons di iniuenidos et c
placuit Idem est si dubitat de
consecratōe altaris uel eccle
sie dis p̄sbet quia nihil
nullū fit altaris p̄iudicium
alibi ut idem greg scribit
ysate epo mediolanensi et epis
q̄ nō Quare sat est et mōtes
ut in re dubia certa de sua
in redeunt dubia ut dt glo
nō legitime p̄bata p testes
uel per instrumenta uel p fidē
euidentia uel ppria confessi
one Et hic est dubium facti an
si hmōi signis in veritate et
in re expectē signati aliq̄ con
tingeat multos dissentire q̄
pauci contradicentibus et oppo
nō est legitime probatio mo
dicto ut appareat quid tenea
eius go est absolute dicē et dif
finitiue q. nō in re ea contra
sponderit Secundū dnm q. sēp
tū Q q̄ mb eiusdē dicit sagittē

Tñ quis dubet talid signoz
ultra petimid hñt dari
cum indulgencijs vl diez cum
p̄ḃ ista q̄sto dupl̄r pt habere
intellectum p̄mo q̄ indulgen
cia dat̄ ultra petimd ut ppli
magis ad emendd̄ eā alliciā
et hoc duabꝰ est qua fimb hꝫ
collacoīs fim hūc intellectum
est questus et magꝭ lucri p̄
prehendi ppt̄ que indulgencie
non p̄nt dari quia fimb in
dulgencijs fim omes scribe
tes et honor dei et exaltacio
fidei Nam hoc in omd̄ gressice
indulgencijs dz attendi ut p̄
hoc deus honorē et fides catho
lica exaltē quozd̄ nullꝰ p̄
assignacionē ppositi q̄ dicto
indulgencias sit collatas dei
no acceptat et per quas nichil
valent tñ q̄ deus no acceptat
dispensacoīz etiā nisi fim mis
sa fiat Sc̄ pe dis. 1ª cū pedet
& expresse xxm q. iii. No in
ꝑpetuū Tñ q̄ dicamꝰ errat
& sic apezite no valet ut in
dicto c. No in ꝑpetuū fides
in subdito tanta esse posset &
pt̄ q̄ ad illā consequēdā accep
tanda a deo xv. q. ult̄ Et pt̄ q̄
ad illā consequendā acceptat̄
a deo xv q. ult̄ c. ult̄ Sc̄ qꝫ
d. m. Baptisma sicut absolu
tus a prelato putatiuo licet p̄
fatus peccet tamē ex fide con
fitens absolutoz mezat̄ vt le
et nota de elect. Sudū in glo
de p̄sbitero no baptō c. in vñ
p̄dicta indulgeñ de q̄ sezno
fim hūc intellectū no vide hꝫ
aliquid appazencie cō pt̄ in
telligi q̄sto quod indulgeñ
dat̄ ult̄ petimd ut altissimū
sacramentū fim suas spēies
tenoze respezim horū signo
cū signato magis veneretur Ista
q̄ collatio indulgencie resp̄
trat̄ ad porrigēnē no ad ep
cionē ut melius dat̄ quātūmq̄
ad reuerenciā sacramēti altissimi
et ob deuotā rememoracionē
eiusdē in welsnecke apud hoc
habē dz vl dies indulgencie
hac pte lecta dz hic mag collā
cionis cōmūdz q̄suetudīm etc
quā hz & tenet in indulgencijs
dand collacoīe ut patet ex fim
dament̄ doctoz scribentiū ff
tytulū de pe et re et hic modꝰ
dicē sezuari in welsnecke go
dicitur latum

Tñd nizacula ita leuit̄ de
aut de gambone pronuncia
ri antequā examinent̄ q̄ tñ
q̄ē zepezuntur falsissima et
omnia sint suspecta p̄ḃ q̄ no
fim decret̄ honorē zn quod p̄
de testibus et attestacionibus
c. veñ. vbi tñ ut q̄ mirabila
singulatim examinēda sū
cum ea diligeñ que solet & dz
in receptione testiū adhibēri
& ut dicit glo q. ff. maiozē nu
mꝰ pezuntiū vezitꝰ et cō tñ
cius est agendum vbi dz mira
mur ne vanis et falsis ppli
decipiā fingent̄ de re & rene
sanct̄ c. n. Sicut in plerisq̄
locis occasione q̄stus facti
q̄scunt Ind diligent̄ inqui
rendū est an sint a deo et no ex
arte procedant sicut magi phi
raonis fecerūt r. mōb et ser
pentes quod cōi nam rudiū
no tñ sunt miracula Et hꝫ pt̄
multis decretis p̄mo ex effi
cacia sue virtutis operant̄ q̄
signa facta per bonos diuina
virtute sunt et mīlis ad q̄
metus ne apud nullomodo se ex
tendit sicut suscitare mortuos
illuminare cecos subito absq̄
causa natus et q̄sneto & fe
bre curare et hmōd q̄ demo
nes fim veritatem facē no pnt
ut late declarat b. tho in 2a
parte tractatu de miraculis
xpi Cō pt̄ dicendum ex utili
signoz dīna signa p̄ deū

et bonos facta de bonis fiunt vi
libus ut in curationibus infirmi
um & hmoi Signa aut p malos
facta de rebus fmlt uocibus & pa
nis sicut ap volant in aere uel q
reddant membra homi stupida
et hmoi et hmt dicti legimus
in itinerario clementis Quo pt
detrim ex fine signoz ap fili
bonoz ordinantur ad edifica
tione fidei honore dei ad bonos
mores et laudem dei Si malo
zu sint in manifestu notitia
fidei et honestatis Quarto pt
distrem ex mo operandi quia bo
na operantur per miracula dei
in nomine pie & reuerent Si mali
in quibusdam deliramentis sicut
ap medici phreticis et hmoi & ita
signa per bonos a deo fiunt ma
nifeste prie distrem ab his q in
uirtute demonis fiunt Quare aut
addit in q̃stione ap miracula q̃
fiunt in Welsnacke que sunt fla
geget probatice & confessioe cleo
rum fidedignoz quibus dicitur
clemens per miracula altissimi
sacramenta ibi in miraculis operan
tibus in mitibus existit go credo dicit
Sz q; dr ap omnia miracula
ibi sint suspecta resps ex q radi
ce Suspicio mali ut tulius ait
in poetria omnis mali q̃ ex
laudis iudicio procedit et q tm tri
fim b. thō Quare q hr uno mo ex
hoc ap aliquis in seipso est malus
et ex hoc ap iste sue malitie facul
tate de alijs male opinat similit
tm Quia via stultis quibuslibet
in ipse sit insipiens omnes stul
tos estimat Quomo prouenit
ex hoc ap aliquis male affectus
ad alterum Cui cum aliquis displi
cet uel odit aliq̃ reatu aut in
dole ex leuibus signis opinatur
male de ipso q; unusquisq;
ex facilitate credit quod appetit
Quo prouenit ex longa experien
tia Quia plurimi dicit in quo pcipio

rare ap seniores sint magis suspi
tiosi q; multorum expertes sed
alioz defectus aut quo prouenit
q̃stione ex malitia aliq̃ occul
ta uel manifesta hominis uel ma
litie demonis ex longa experi
entia sit miracula illi profes
sisse et facta fuisse et hoc pro
dere et fieri quod no credo
motus ex signis distinctis
miraculoz suppono Cogit
eni me fides et honor dei ut
no dicam ad iudeos Quone in
belzebub principe demoniorz
eiat demonia Debeo enim
dubia in meliorem partem int
pretari semper ubi ut
multa facio in christi no ex
currat aut odium contra dictu
lorii in welsnacke q̃ dicit sic
multa q̃liter de eo opinent
qui ibi uirtute diuina facta
non debuit nec debet dici
sic suspecta Nos cum dicto
fratre dicimus dare sententia pro
eo quod in glo sup id pic dor
mi legimus Si suspiciones
vitare volumus possibile quia
homines simus Quidam tri
difficultates firmas ab similes
q̃ne debemus Vnus si aliqua
ibi miracula sint falsa per que
cumq; uel quoscumq; promissa
tia no timebat que uere ibi fiunt
et uere facta promittant ipsi
met tacite sacerdotes confiten
tibus et dicentibus quibus dicit
esse suspecta Si aut dicat ap sit
suspecta ppter lond et malitia
in colazu ibi britannie no ob
stat ap pre domino sint mira
in ciphernaui et plura quod
in alio loco dicta ap dicebatur
inde quasi audiui sed in
ciphernaui fac hic et in pa
tria tua uide mi et in ciphr
naui fuerunt duri et pessi
mi Cirilli ibi eruadus sicut
ap inobedientes esset & duri

cordis tamen nsitat illos sicut
prdns medicis illos qui vltra
mala laborant cpitudine ꝛ
re temptat et hi quos ꝑt cor
diuicium ꝛ malicia dicet mi
racula xpi. susperta de loc
miracula fiunt intendid puto
sunt vero. sup. mtm. Jt de mal
signa sanctis libet ꝓpu
erit homes desperat signa
fiunent vero tamen hoc erit
ad cuius nuocatione tanta mira
cula fiunt. Item miracula si
vere sut pronunciare docet
aug. xxii de ciuitate dei. te
gregl super id. ob hec et so
pdicta miracula dei. te prav
is est error vlis viii magne lau
dis christiano talia conscribe
et inscripta posteris relinq re
ut deus placeat qui hec pfi
cit homo atq; ita ut no despe
rent etiam si voluerit hec pos
se pstari ut dicit beatus aug
in simili sermone de confess
no pot vm ex hijmod pronun
ciand miraculor. splus cog
dens in simulacris dei benefici
plus ab idolatria que fit in
superstitionibus varijs inuit
et vehementi pt audit deus
pcatu beneficia prare ab
hoie pie ꝛ frequent nuocatu

Ne pena infligenda sit ta
libus presbiteris qui sepe
monit ne talia publicet nlo
minꝰ non cessauit Dico q si
dicti presbri male et false
pronunciantes a suis audito
bus monit sunt et no cessan
tes no sup. cns in ramone pe
na no sit expressa eis infli
genda pro delicto qualitate
et causse fm arbitriu iudicis
sunt puniendi. sta. c. texta
ro offe. iudic. delegl c. de
causis. no fm arbitriu p
mat. vel metropolit. qua
licet metropolitanꝰ auctoꝝ
sollicitudinem totius prouin
cie habet tamen ut iudex nisi subditos
suffraganeos. no habet. neq;
monitorio epo corrigere cleri
cos. vii. q. i. in le. nullas
primas nullꝰ metropolitanus
dyocesanꝰ etiam vel patronꝰ
iam etiam aut aliquis de eius
patronatu presumat exigere
vel mutare. Vide de iud. hosti
ti. de offic. ordi. Quod pti
ad officiu. maxime cum ꝓpus
positu est corrigi per nos
ut in fine eiusdem cōsilio et

Vtrū totus ille
tausse

etiam aliquod ex hoc pena
mereatur. Dico q ꝑt falsa
pronunciatio. alicui miraculi
facta per privata pesonam
si capellanꝰ sine consensu epi
et capituli etiam si no mere tur
pem. Quia delictū persone
in dampnū ecclie redundare
no dz. De re iur. li. vi. Qui filii
ponitur de exceptione ꝛ vēl
de procuratore que falsificat
instrumentū et tamen ꝑt hoc
etiam non perdit causam. Item
delictū tutoris no obligat pu
pillū ff. de re iur. l. neq; vii
si etiam ei prius delinquēt ꝓt hoc
etiam non dz puniri. Exemplū
de epo. de poto ob timore et tam
etiam sanctis sibi no fuit sponsa
ta xxvi q. vi. Si epm. Sanctis aut
qui delictū est remissū per pe
nitentiā et collectū quadrato con
silio et de ordine cardinalium
vbi dilus et violen abbatis
etiam notat vi. sic ff. de sacrosanc
l. jubemus. Nauis etiam ministri
ꝓpter delictū persone

Tria certa sunt singulis
venienda et colenda quemad
modū ibi inducit homines
tale honorare et offerre ibi
elemosinam Dico q si quis de
le iste fuerit miraculose no

sacramento muente ut assecutur
inter sacra et religiosa compari
ri debent et ut sacra venerari
quēadmodū ecclie ornamēta et
plus vtiq; quā tementū et lapi
des altaris tenentes de quibus
rhid m altaris dicit. Na
vbi est eadē ratio ibi idem ius
esse debet Nam nō plus rem
pose sancte dotothee religiones
et sanctitatis hre quā dicte ec
dele sic ut dicit muente que tā
pose m multis ecclīs venerāt
et adhuc venerande sunt hominibus
exponuntur Et m capellis vbi
ut sacra et religiosa consuevi
homēs offerre piē elemosinā
quia m solidate offerentis ē
ciu vbi q̄rēdū et quid offerre de
beat ut dicit b. tho 2a 2æ q. lxxxv
vi art primo

Ctrā corpozale super q̄ dicit m
mentū sacramēti tota pos
sit venerari dicit ut hostes cū
illo signent ut ibi fit Dicto q̄
corpozalia esse vestida docet cle
mens pō de conse dis. i. altaria
Item sixtus epus ibm. vestimenta
dicit ppt eozū dignitatē
tā a nō sacratis nō debēt tan
ibm tangi Sancta vasa a femis
deo sacratis sine manibus
vrum dicit tactibus Cōd q̄ sue tā
do quasi oīm ecclīarū n̄ magis
habet homēs tā reliquias et
vebus signare quod m ecclīs
nāre nō plus rationē petit habz
quod m ecclīa magis et quasi
q̄ alia ecclīa

Tertiū fraternitas vel ecclie sit
permittenda qua dicit cōd
dicta pecunia attento q̄ omnia
ibi existentia malo videantur
fundamentū Dicto primo q̄ fra
tres q̄dicit absit ulla exactio
ne pecuniaria si sponte obla
ta recipiat quod licitū sit ex
nonnullis putant ecclīs sicut alīs
Dicto 2o q̄ frēme nullis ecclesie
collegii vel monasterii q̄cūq;
de vel ex probande sint quia
ex sanctis patribus sumpserunt or
dinem ex scripturis hoc consen
tiant et approbatione ecclie hoc
autoritatem Ctra nō est fraterni
tas nisi societas fidelium in fide
et caritate fm quā alter pro alte
ro orat alter altēi debet Ista
dicit paulus qui in singulis
suis epistolis et augt in libro de vi
ginitate sanctā Cōd euangelium
concilium dicit anathematizat
qui frēnitates despicit et pos
dicit q̄ eas despicit Nec obstat
si aliqua pecunia detur vel re
cipit quia ratio de primo
dicit quod de frēnitatibus admittit
etiā frēnitates que vel q̄stituē
sunt q̄ nulla recipiāt nisi permit
tat vel deuocet se datuz ad
matrem x p̄ Dicto mo dicto et
exacto q̄uertēt in pios vsus
et causas hoc tamen dicit non
approbat ppt pecuniā primi
Ctra aliquid exigē aliqui iustē
est fm quā sentimus rationabi
liter debent Cōd aplus dicit
2a Cor. ix. Alīs caritatē et quā
prolixo frēnitate et dilectionis
exhibitionē est operē Etiā q̄ p
mus seminat tanto parcius metet
fructū de bonis aliorū quanto
parcius seminauerit multos
pietate beneficiū Juxta id 2a Cor
ix Cum parce seminat parce
et metet Ctra aut addit m̄ q̄
Attento q̄ omnia ibi existentia ma
la videant fundamentū forte
notat auaricia et questus ppt
quē omēs ibi sunt vt videt m
mueze si nesp auaricia fuerit
tā religiosa et quotidie
in quibusdā ecclīs ministrio
suffragiis assignat causa q̄re
eorum suffragia in ecclīs non
dicit comparari Nullibi videt
alicui expectanda eorum suf
que nullibi participeo bonorū
quia ad omēs Mapomo ius
q̄ ad minimū auctoritē studē
nolo destendē ad singulaꝛ
Et si aliud nō sint p fundato

multe ibi no plus quid mali
is ecclesiis hoc potezit allegari
Trū loris iste possit negari
ad sacrū sanguine cū nullus
ibi sit sanguis Dico p dicto nr
voluntatem ppenent q ibi pro
nūc nullus sit sanguis adhuc
loris ad sacrū sanguez pt ap
pellari quia ibi alius sanguis
miraculose m sacrando rezi
simlit apparuit Quid om tro
mtazid modus est et ozbis v
muezst alis ab euentu aliqn
nouū edificatoz aliqn alis ex
causis mutates et loca nouate
qu euentus et causē licet tñ
stezit in pterito no tm loca
pristina tenē votabula sic hr
fatale ex tromō ex is declare
Trid festū corpor xr nōn
debeat festū seu dies sacri
sanguis eo q ex illo loco mz
ozdo hūdsse Dico q falsū est
primo mdm festū corpis xr
alit sacri sanguis a pplis nouē
et tenezne q in hoc sacramto
no est corpis sine sanguine nr
sanguis sine corpore Deus vtz
sit uel sic noletur ut refert
Trū mdulgentie in talib loris
promulgari debeant non
non nehnt ostendē a quo ul
quibus sint donate Dico q ro
ysti fundat se super falsū q
debite requisiti a suis superio
ribus mdulgentias et gratias
dicto loco datas ostendere no
recusabunt mo quo tenent
Trid clerus in plmssis lit
tredit culpabilis pdri de
beat de pterit et qua cautē
ri debeat in futurū Ad hanc
qōnē tūdet mmorandū
m c Cuoriens l q vñ Dicēs
Cuoriens a pluribus auctor
ba petrat qui m omēs ppter
multitudinē vndiqz non
pt multū solet timere pu
ero go dimittenda diu dei
iudicio et de reliquis maxima
sollicitudine prauenda Ad hoc
exemplū cirilli maximo missa
Quare antistiteno que habet
c septi vite tñ libū nōn
xpō sit Deo gratias gloria

ffructū fratribus multū ordinis
in nouo ministri sanguine

Vm per ymaginē conscien
sum veū hui dnoz dcto
rū in facultate theologie
cracouiēs regentiū actu vig
xvi xe placuisset ad inquestā
nigri ḡmi taberni in mia sa
trāti cultare in welsnicke bra
uelbergē Dworē an Do annos
miraculose repetit et hodie co
seruati certazū questionū fidē
decisionē et in earū decisio
nem breue tollatoz casū qsti
onē ad ipazū decisionibus
multi putari fecerunt Cuiqz
alias ipazū qstionū decisioz
per venelem nigrum iohannē
fraternā ordinis minoz de
voluntate et assēsu ambas illus
trissimi principis dni fridez
mi ducis ad quādā die
ta hūtam in locq facta et con
scripta apud me breuem Cepi
ipazū decisionē pdictaz facē
tollatione et repetēs casū no
minā concordare ad laudē
ihū omnipotentē dei pfectoz
qz sanctissimi sacramēti ni mal
smacke quātū deus dederit fi
dē qz salua pmanserit in pn
ti opusculo studiū meū erit
nec discordia concordare ul
sententiā mutare aliteri pferre
et satisfacē rombq et auto
ritatibus sanctoz in cōtrū

quibuscumq;

Ad primum quer[itur] vtrum sacrista d[e]b[e]at nulla hmõi re
se aliquo tñsumtacõms fortz
tam cũ rezistate consumptio
dnatis debeat sezuatz et to
tal[iter] p[ri]mitti pezure de sepso
vel cõsimi Respondeo con
cordant q[uo]d debeant consimm sta
te suppto q[uo]d q[uo]d nulla appareat
aliena fozma tñsmũcõis ad
mitt[er] cõtrozditer si per mi
raculum appareat alia[s] fõr
tacms sugimus vel hmõi cõ
simi nem Et si m raise nudissi
mo zepom et niter reliquias
sictas sezuari Cue dicta q[uo]d
contozdant in effectu et fini
antur super dict[is] doctozib
gre vtrusq; dnum et budm
iure tñsdant Et de reponde
mter reliquias sentẽ p[ro]nũ
tiet Sommis doctozibq; dicen
tibus q[uo]d debeat ze rondi et no
cottidie velut pozteto ostendi
vel venezari Et hoc dicitur
capitur nisi p[ro]tritate sezmois
exp[re]ssi per lr no cothe pmit
titur aliqm posse ostendi et re
negari nisi t[em]pulas zquipolle
ntiz vel dnõ principis am
balsi a sic dicto retentis fi cõtz
dent Et aut dictũ am plit[er] ad
intentionẽ dnuligati mgri
Hymt quidam nõ treb nisi des
per d nos doctores admitte
rentur nunc et in fine cõ
cludẽ vis q[uo]d mquantz spes
appareat nullatenꝰ debeat de
cetero ostendi Ab illa sentẽa
retentis ambas gm p. dic
tes m nullo iure stemo fir
miter finaliter talem senten
tiã Na si finaliter[er] malig[n]
maxime esset m r[espo]nso de reli
et veñ sanctoz Et hoc no du
plici de causa p[ri]ma q[uo]d ad
tales nõ videtur loqui ad pñ
tem tasim de exposione re
liquiaz vel alio reposito m[od]
reliquias nisi qñ exponũtur
rentales vel apparatus plus
milli detrett notat nisi q[uo]d ve
di non debeant nec possint
Sed dicit antiquas reliquias
extra capsam ostendi no de
bere putat[er] monstrantia cap
sa dicam ppto et sic sacram
tũ reconditũ extra capsam
niqua ostendit q[uo]d cũ
monstrantia Si aut per cap
sam alia reponatoria reliqui
arũ intelligunt[er] omõs pene
ctiã detrectalem illã tñsgre
di videt[er] exponendo p[ro]hibuis
tũ monstrantias ad altaria za
tacio quia detrectalis illa no
vide[r] fundare fremit[er] allad D.
Ostiz sententia est q[uo]d ei dero
gatũ est per ordinẽ et mariz con
suetudinem Sed si nõ ob
stan gad hoste ly de assuet[o] vi
tandi no hz pceptũ et penã
per cõtzia assuetudinem nul'
dissuetudinem derogat[er] Et
in decretali allegata no ap
paret pceptũ et pena cũius
verbi nullatenꝰ pona[r] q[uo]d
no semp in vim pcepti sed
consilii ponit[er] maxime vi
pena no est annexa Simle
zz q[uo]d ffirdz po[ss]it nulli ordo
quod per to. per mm. to silz
exponit Vñ in decretis pfa
to dict[o] nulli p fecto publice
Et tale nisi sit tanq; mfitus
per sedẽ apl[icam] Et hi ut
dicit to. am in addicõe ad glo
Sed ad quẽ gram Patrohim
magnũ pro sancto tolut luct
non sit canonizatus Vñ q[uo]d
assuetudo cum ea dicto ut sup[ra]
dictũ Et hmõi canonis pcedit
ostendendo reliquias extra
capsam pitans Et canoni
zatis sanctis no pendendo eas

de ratis manent igit ambas
dm ad dissentiendum sententi
tie duoz ad doctoz sig qualit
acceptat Item moneat de eo qz
sicut ecclia romana caput omn
est et magistra per orbe ecclias
a qua recede non licet q ppter
ii dominii ut dicit habet et ostendit
dit peromnia ecc multe virtut
extra ipsam ostendit et reliq
pr igit allegatis ratione nolle
sic stricte intelligi nisi in ssu
exposito de rendicione uel saltē
ratione abrogasse per otd gsue
tudinem Cui addnd not glo
sup c. Statuim ff. de Sic ecc ecclia
metropolitana caput dicit am
ecclias totius prouincie ut ep
ipsi facit et approbat tanquid
iusta et sancta ecclie ecclie
subiecte facit possit Et ecclia ma
gdeburgen caput et metropol
ecclie hamelbergen otd ranoc
allegata practicant nō suo sagine
et debus reliquatis exponen
do non solid in altari p super
tecta ac ponendo questores ac
igit admittar ecclie romane p
mo et sue metropolitane ecclia
hamelbergen nō sepedicta decre
tali arctari nō pt Sed intendam
ir ambas pfenda ff. de est ad
rationes duoz ad doctorum
Ad primd nō dicit ep offerendi
non debet ne fideles vpd falsa
miraculo decipi quinquit pze
supponit q deceat probari in re
tanto tempore a tam clarissis
et nobilibus reputa et a pmo
per eos ad quos spectabat exa
minata et puto rotale nō
reb d. doctoz sit dubia ut ipse
subiungit quod potuq dz tepiza
uerid qua falsum miraculū
attent hmōi que in Celsnatch
pro augmento ecclie diuini
per reges et principes dotm
instituerit ac per oportunit alle
geri ratione planxit de gsue d.
f. Ad tertiū dicit ibi altaria debe
erecta que passim per agros
sine pnā ep pmi uel reliquias
instaurant Notat glo nō que
per ecclias Est em ab antiq in
uelis ecclia parrochialis post
factū miraculū de quo fit mo
per imperatore multos reges
et principes reliquis magnis
decorata ubi per eosdem me
morie martiz et aliox sanctox
instituite sunt et hodie instituū
non cessant quē miraculo de
noto Sicut i dñi doctores ecclie
dubiū dicit nō stari debet hmōi
pro certo Sta omo debet sum
mittere eis dubiū absq maiori
ratione statim dicat falsum Ad
tertiū rationē dicit suppono nō
miraculo ostendi nō debe ne
sigillis impressis ff. sed fieri pu
tetur Quod si putet uel non
dū nō nō exhibe ac et latina
ꝑ vperdula nō appareat mag
nū monumentū Et aut addit
pro monumento ex sim quidē
et verore opinione melius de
vpd sagume remanisit hic nr
terris Cui opinio sine vel
ex sit sine quidē nō dz facē fidē
tanted doctē viris ut mirē tā
ardua finidem sententiā nec
ta scandala verisimiliter illatu
rā Supersedendū igit ecclie m
multū ut scandala vitaq de
ut ridet glo c. placuit sed allto
Et quo ad id quod adducit pro
de opinione ecclie qui putant
aliquid de sagine relictū ni
terre nō videtur modo quo pos
sit tñ sterri ad aliū hostia ru
bricata Puto d. doctores
bene videre multos modos or
potentie dei mirabiliores ꝑ
hmōd tñ sanctq Supposito ecclie q
minta gutta sit relicta mirē
nō debere sigillū mirū dū
multiplicabitur quemadmodū
fuit panes in deserto et pisci
bus segetes in agro Credo ecclie

assertorum eorū stimulo nō eē
qui curiositati plus quā vtili
defumentes valent potentiam
dei capacitate mē intellectu alli
gare qī non plus possit fatē
quā nos intelligere Cuiusmō
pbende vī raas asserens q nō
vī modus ee quo aliude sub
labis sagius de hostia aliqua
perueniret cū ibi ipō esse de
luctus r non vide at aliend
modicam guttā saguinis
esse trāsiere qui potuit omnā
de nichilo creare r ad fidē
credenti verbo nostrē trāsfe
re z mi mare preceptū promis
sum est & quid magnū si do
minus celi et terre et oīm
eis trāsferret guttas saguī
nis sūm modum sibi notū z
si nobis crudū vel oportuit
allegare c Cū ergo de re. et
veneratē sanctorū quā sta
tuit est hmōi assertiombus cum
gelus et si malū homī inter
ueniat determinatio vel appli
saltem de possibl Ad terti
rationē dicit q non mīlitur
con lond mensurē cū ibi ma
nifesta appareat trāsformatio
et ad ppositum manifestū sacrati
gz cū dicit q ppter dm durare
non pnt dicta q si gz amici
dm dicta pūt sat dm no sū
ammittere devotos hoc appa
rentes sine reuelatione
vel nouā reuelatione q globiensis et m petrus
vna ratificatione dicte vi
dentur Cui dicto quib
ut a multi dicit odii spūs et
furoris permoti maliciose
renouationi assistentes re
uendis patribus epūs placu
et cetis hanulbigni honorabi
libus viris vnioet salem mō
sterio ordinis ppmonstrauer
ibm detrahē quasi sint puta
tes eos sine salute z medicos
ac omnes studiosissimos dei cul
te visitantes et talem r noua
tionē deprehendē non potē
tes artificia pertractos et qua
huiq detractionis pretiū hmōi
rationem reddere debent et
tributre Nō intellexi aliquā
mīsi vnā qui dicit dolē quod
interfuit si nō noluit Cui
cui ille fuerit eius dolor nō
tam grauis re non sufficiat si
coram iudice esse debet pro
ad questionē ad inquirendū
de sius complicibz z ipe iudex
dem puniri ultra quidam fal
sarii nō hic agit nō de falsifi
catione bullarū ipse si fideli
x pdame hoc mē intentio beati
augī q de emēdē dei et pūti
tate id ām nō noscendi aliud
tale si ne sciendi necessitate ut
dicat b. augī ibm Cete z cēme
dū consilium d. doctoz tactū m
ipā tertia racōe videlicet q
m prīo repetitionis absondi
tū non est si publice exhibeat et
tantū de quotidianis et
presentibz moleunt hmōi ōn
siones q sucundo ut sme mag
no scandalo nata et diffusione
fieri sperent Cui haulbergn
facultatem et subito abscedat nō
possit r hoc mē nrm Nā si de
re sepe tacta de re z ve. sat
esset nō preceptō penali aliquid
adhuc detrahendi esse seueri
ut in simili beatus augī scribit
ad bonifacī et trāsmittē qo
dis. ut constituet in fine nā
et ecclā romana in maiori
nō tali q sicutidme dispesat
Ut d tex. ro; r 2 de temporib
orch z glo ibm Cui mpōto qd
tet ossicutidme cū verna plim
quendi sint quia incerte no
tingit fidem nec d cōi bonos
mores et adeo salutē Nisi
quis dicat ut etiā racionē a
minuē mē de abusu veritatis
Gz hic consistit in errore vlgi
mentali cui aliq prudēs pt

ut diatur in tractatu qui cum
ommultatione scripti mihi tam mi
rabilis tā q; famosi
Vm aute 2o quezit Si su
mendum sit sacramentu
per que Conozdit pro
dominoz dic et ambas que
trahi pt ex decision q̄ prede
tis q̄ nō dz simi ex quo mam
feste apparet hūsfozmationis
fozma
Ad ūiterno quezit de sigis
an sic pro manū deberent
et portari cū michil petri tē
rorrūdeat in signato hic dic
dm dic sāale esse rnsionem
et dicunt q̄ no allegantes
pro ratione quia signa quibz
michil rezudit in signato corr
spondet sunt falsa et apud du
tes aut vendentes sunt menda
cia Si bet ꝫ sponsio utra sanc
esse debet puto d. dnos doctō
res addē debere quibz etiā nu
quam aliquid rezudit in sig
to corrūdebat vna tenca susta
netur imo venerabitur sigilla
in tractibus etiā quibz michil
in signato corrūdet Et qua
corresponderat alia signa p
tificri et perpetuā totius vite
xpi Imago beate vīg gīe
testant pariculd fide mfim
tis alis In quibz omibz attē
ditur signū pro signato fm
communē modū loquendi doc
non quia de pncto fi de pncto
rorrūdent vel operis sig
et signatū semper corrūdet
vna fm exempla suprastrpte
alicui signū predit signatū
aliqd cōcomitet aliqui sequi
Ignem est beati augl lo de tri
nitate c. 1o De bertole et statua
eius tē et 2o de doctrina pl
c. Moueant eni signa intellec
tum no vi signozū nec rei sed
vi fantasmatū aliqui a tribz
atte ptoz ut vult Hill q̄ de tri
ā medium Citra eni signa sa
cramentalia omia ofi sig
cra instituta sunt ad rememoran
dum no ad principalē exhiben
dum q̄ significat institutū Cū
in ppositū signa q̄ in vsu frā
dantur et portant p mundū
sunt vel rememorativa reper
cionis miraculose trui esse
traū hostiarū pro infirmis
consultat in extra ibm que
per mendū destructa mor
pozali parti q̄busto sanguine
respersa misa fuit et probate p
arthiepm et multos epos loco
rum in quos cel indulgentie
date sunt attendentibz tē Vtrū
utra simpl illa signa sint pteri
torū tantū rememorativa q̄
cel pncte q̄ dnos exhibent spez
et trāsformatā sicut in oculi
lupoz mundi non expectatis
Ab ia cl facili et breui Dnoz
doctorū rnsione tenet dnd
ambas aliū et late rūdeū
ut pt in tractatu ingeri Sch
Franeman q̄ scripto ibi videat
D quarto q̄stione An quod
libet talud signoz ulti pe
numa habeat dari vid indulge
nās vel dicz Et rūdet dnd doc
tores et fundamēto rūsionis
precedentis q. per ambas non
concessa nisi vid supdicto addi
to q̄ no nisi signa sint ned
et hui indulgentie no valet
nisi p dictas q̄fendē Et addit
in rūsione tri quod fa sunt
hoc negant dnd ambas rō
biliter et rūsione ad 3am
q. Et rudent ad hanc que stoz
etiā si signa vera sint cum
distinctione rō li et Franeman
videat in eozū tractatu edito
p Io. Franeman
D quinto questione An mi
racula vtra leuit debeant
de ambone promulgari ante

exammentr que tñ qñd repe
runt falsissima et qñma sñ
suspecta Concordit vñ q non
multis rationibq et autorita
tibus q̄ petent adducte Sz q
adduc m q̄stione q miracula
m welsnatt qñ sunt falsis
sima hoc eget probari De
uoti end illo sacramto alz loq
er bonis rationibq credimt
oppto fore verū Sz q dicit
m q q andā miracula ibi sñt
suspecta Sz quibz no dicit vñ
regibus no principibz et aliis
deuotis quibz beneficia dei my
pertantur Sz fortassis hñs q
bus portio no assignat Ibi d
mum Ambasiat late tñdent vi
dantur in tractatu

Sextam questionē q̄ ne pe
na sacerdotū publicandā
talia qui ner momti desistat Co
corditer sate respondent q̄ ex
nomīb uel arbitrariis

Septimā q̄ An loq; i ecclia
aliquā ex hoc mere alt pecu
ne d. Dor q̄ ecclia sit interdicte
Dic sñ Ranco cozt protestt ex si
nistra informatione vlā ecclia
m welsnatt semp fuit parro
chialis cū repertione sacramti
sñ et vlō ad questū plā edifi
cata Alit igit tñdent Ambasi
videatur tractatus

Octauā q̄ An recta sit sñr
renezanida p̄cēs d. doctoz
et Ambasi pmā facultt reduc
ad concordiā supptō q̄ verū
sit miraculū de repertione ad
dclarād corrā hoc signū reperti
quod fidedignis lēis fidedig
nozū probari potest

Nona q̄stione Quā con
corditer et bene tñdent
pter quā q̄ dñi doctores nec
sio quo motu mucchine move
tur ad dubitandū de mira
culo pñtiū tā publice et sufficā
cut m pñe repertionis probā
to et per dñi beneficia exhi
bita pplo christiano sē m tñpe
ratione eiusdem miraculi ad
loci illū de nouenti et rota pl
uenti multū q̄firmato sñtēti
sis mozalius esset ad partem
magis quā interpretari pñs
tum vbi augeat cultus diuinus

Determinam de sñtate et
fundamto male informati
onis tñdent d. doctores op
time ut dñi Sz tñsiante sims
tra opinione respondent
fortassis sicut Ambasi
ut videri potest

Xj. q̄. An loci ille noua
ri debeant ad sacrū sangui
nem Xñi Ambasi q̄ nō miqué
mentz pñt ab euentu m pte
ritū tñsiente noiare sit Cōn
dignū dñi doctores q̄ nullo
mō sed nulla ibi sit ex suppto
q̄ Ranco cozt assuit q̄ michil
debeat denouari ab aliq̄ no
existente Cōd negāt ab ambas
sñr suppta alie rationes si
milit plus pnt vlō e tñ theo
logicū de noie uel rōe nouā
cute disputāre tñ res ex no
bis suspectis deuote diuina
beneficia petentibus et i noe
dñi accipientibus sic vota p
manentibus dubijs qui sims
tra affectāt ul misōre per
manentur

Xij An festū corporis xpi
festū sanguinis debeant appl
lari eo q̄ ex illo loco vñ ortū
habuisse Hoc q̄stio quezit occa
sione cōn loci welsnatt no
tm loca ppinquissima dicūt
festū corporis xpi no sanguis
sicut scire et testari possūt
multe illuc hereticis m qui
busdam remotis partibus m
diuīter diuīs festū corporis xpi
uel sanguinis Vtrum sit tutio
si sñr recta mouā et fidei et
eccie magis vtilia occuparet

Xij. q̄. Dicit q̄ q̄. fundat
sñ super falso vlā sacdm

epm̃ hanelbezgn̄ tñ om̃ sno
rlezo debite requisitꝰ ad red
dendum rationem no solum
de indulgencijs et alijs gre-
lote melsnatzn̄ tollat rezndet
de quibusdatꝫ parzatu mō quo
tenetur ꝙd nemo q. ea aliqmatꝫ
Hꝺ ppꝫ q. Cuius ōntorditer
pp̄ quo ad pterita quo ad tan
tolam futudzu bene et optime
auisatur per dnos doctozebꝫ
sonid fuisset m re tam ardua
vid facti sine mꝛe ezde me no
ptressisse et etiaꝫ hanelbezgen
no offendisse ñec pticipatu hñ
ꝺ notuisse Et me forsitaꝫ et
mtñ p̄mze formandi refoz
mare in capitulis et etiaꝫ
pticipalibus delmc procedi
ad alia Cludeꝫ tñ sit dm su
mꝫ omeꝫ reformatoꝛ hu
indigentes ñec per modum
conflati drezm sme pudi
no tꝛiaꝫ aliꝫ sentiē volen
tibꝰ ee

deo gratiaꝫ

N nomine dnm̃ nr̄i
ihesu xp̄i Ad tangendum aul
tñ deo debitū nobis pro sa
lute nr̄a et ad distinguiedꝫ
aliū indebitū nobis sumo stu
dio vitandū psuppta protestꝫ
tione apud theologos consueta
breuissime formabo processu
per sacre pagine professores
emendandꝫ Ita ad quetandꝫ
coz vezi xp̄icole acta materia
trioꝛ in welsnatzn̄ multiplica
ter turbatū p̄mo consideꝛa
est de esse trioꝛ in se 2o de ali
tu ppli ad istū trioꝛ 3o de in
ratulis 4o de patrys cōfessoꝛibꝫ
et obsequijs in loco welsnatzn̄
Quatō ad p̄mū aduertendū
est Quidaꝫ quꝫ ppluꝫ sit in
istum errozem ductus ut sacr
amentalitas hostie tñ sibi
mutatū tucturas credat
sanguie esse xp̄i nālem effica
cioꝛis virtutē quia in talibꝫ al
tar̄ ut nō tm̄ sit simplicitꝫ et
pezfectꝫ sim̄ si et sacerdotes
et deuotos religiosꝫ tñ in
veritate hmōdi rubedo sanguis
xp̄i dictati q̄ postatice cōmu
nicati nō p̄ eo q̄ sub talꝫ specie
eukaristie sacrauꝫ xp̄s nō mstꝛi
tuit ñec etiā vlꝫ assumpsit
ñec est credendū esse trioꝛe
effusum et sepatū xp̄i nāle
vla si talis diuina poteꝛ sit
esse potezat nō tñ euidentissiꝫ
documēt approbatū e ut sit
sit deo qz tutius est credē coꝛ
sanguinē xp̄i tēpia aliquꝫ
veritatꝫ sue nature ra assumptu
et glorificatū vla frustra da
retꝫ ad exercitandū pp̄m quā
radauez moztuū memoziale
signū v̄ rotti em memoziā
pāzetiā patrū totꝫ xp̄ianoꝛum
Nudquid sancte tamt diuina
puidet q̄ plus ꝙ debito ve
nerari statuit fragilitas hnā

fungens in certissione xpi cruo
cem ob q̃ questu latrie veneraꝺ
Dicut quida de sanguine xpi sb
stantifico inctid fore de hoc tid fi
de nõ substantifico & eis obiectu
de dño ppurio q̃ nõ mag de
veritate nature xpi erat q̃uam
sanguis substantificus & similit sang
uis qui post resurrectoꝝ in eccle
sia spmea et in statuta appa
rent Cuidam mihi parte af
fertue determinare non valeꝺ
tamen quid tutius est credeꝺ
dum tutius est ridiculid esse
videꝺ de xpo ppurio quid ru
sit vmd reperiꝺ rome reperiꝺ
parisius reperiꝺ et in hylden
sem et in quibusdam aliis lo
cis dicit q̃ tenetid nõ ide si mul
tiplicatid quod nisi fide catholi
te nõ credit q̃ ophiza sit dñi
ppurio absit Dicut eciam qui
dam q̃ color sanguinolentus
post dñi resurrectoꝝ in ecclesia spmea statuta populo et la
tera steterat sicut attendi sui
menti altaribus sine subiecto
Alii q̃ virtute diuina color
migrauit sit in subiectid sta
tue spmee vel Alii q̃ virtu
te diuina mãa terrea essilis
mãe cruoꝛem in quid pq tñs
mutatoꝝ sanguis fuisset quem
sub sit substãa coloꝛi sangui
nolento Autoꝛ totiq̃ naturã
mihi facere nouit veritate pri
a fides tñ quod tutiq̃ & teme
ritas sine sit sic sine non no
est credendid vbi tutid cruoꝛe
in melsnacke esse xpi vale
derelictid Sed de sanguine mi
raculoso aliquid esse accepi
tid sepe legimus tam in hosti
is tñ sformatis De quo an sit
fuerit quid tutiq̃ sentendid
est de tenetur hostia tid tñs
formatid in melsnacke tã
getur in azimo de miraculis

Quadri tamen ad ppositid con
fesso tamen possibili q̃ sangui
nolentus coloꝛ in pticulis hos
tijs quia potuit sanguis mira
culosus concludi tamen q̃ sit
pura creatura a manibus et re
sanctis realit distincta q̃
ubi spebus sacris extincte tñ
sit commixta Quadrid ad 2m
de cultu pter respectu pticula
rum hostiarid diligentissime
est adnectendid q̃ terminus
dependet a deo ut ad latrie
cultid et obligetur videlicet
per creaturaꝝ retractoꝝ et re
muneratoꝝ Cruo ad pmid
in nãlibus sustentat Cruo ad
2m gratuite iustificat Cruo ad
3tiid gloriose illuminat Ad 4m
hoc trial attenditur latrie que ad
potentia pertinet sicut du
lia ad duratoꝝ et quia quis
plus credit et refert cruoꝛe
in melsnacke facie miraculu
que pertinet ad creatoꝛem
ut infra tangit de miraculis
idolatrie alii cruoꝛi attribuit
Cruo ad pmid Cuius minimi
one peccatoꝝ ppius quis pe
cuniando quando offerendo
huic cruoꝛem muorat pñs lat
rie ei attribuit quo ad 2m
Et quia hoc fit ob spem future
glorie q̃sequende latrid ei
attribuit quo ad 3tiid Ad
hoc nõ sacramentid nisi cruoꝛ
fi cruoꝛe primitentid ppius
volit practica tria attribuendo
quid alias ex practicis concludi
potest quia populid omnes p
tes latrie exhibe pure creatu
re primitentes primo creatu
re mundi tui nec dulia de
betur 2m a seculo nõ midet
fuisse maioꝝ idolatria qua
exhibe cruoꝛi pure creature
in melsnacke Ptie tñ credendo
specie quadrus idolatria pñs
spem peccati sit maximi
peccatid plures simplices

si nō a toto tamen a tanto exclusi
eo q̄ errore quasi alīs meritali
arguem mi pelsmarc̄ credunt
xp̄i nālem efficaciā p̄ncipiat q̄
in caliz altaris ab ecclīa rec
toribus verbis et signis sit duc
ti quoz videnc̄ esse multa mi
lia qui in peccato ydolatrie
nō tantū habent dei q̄ tempus
quātū in se est peccatū q̄ plu
res mallent mīformari sic no
cerare qui p̄mario intentione
semper appetit vnde tm̄ deū
venerari dicent forte aduersa
ri trucē latria nō tolimus
sed verū deū sub sacrato q̄entū
tamē̄ gratia dei mirabilis
mirabilis sum truce cum sa
cramento exponimus nōut po
pulus truce adoret sīmu
lacri autore nra extensiom non
obstat ubi prohibitio de re
liquijs venerandis q̄ eo q̄ nō
est penalis in qua plus delin
quit ex cōtraria assuetudine si
reprehensione derogat cuius
ecclīa dicet cōsuetudinē esse re
tinendā sed confirmandā sā
ctorū patrū in sancto ecclīa
michi placet aplīca disposi
cione mutandam asserendo q̄
hostia apponi ad quā tāquā
ad continentē gratiarū au
torem quib̄ ppīis sua tolen
do dirigat intentione cuius
in supēr dicit ibm̄ in Welsenag
omnia prenarrata forte ficta
et si aliqua fuerint vera mdō
sanctus spūs qui vbi vult spi
rat huic loco reliquit qui effu
git fictū vtiq̄ in fundamento
reliquit verū non in medio
mirementi demonionis ppīo
ut experiēti doceat et d̄ni
mi cultus augmentū qui de
quo magis viget et terre
arum vberiorem fore quid
am gratia istam ibidem vide
batur mīpsum talium reliqui
huic loco plures pontifices m
dulgentias decorarunt in veri
tatis rei confirmatoz vñ ad
huc locū licet frequentatione
cuius cū prohibet in
consimili etiā alibi ppīm plus
bus locis confluere ad truc
ces et ad ymagines et q̄ vbi
habundat spūs ibi nō deficiūt
temporalia munia Undq̄ igit
hunc prosperitate exultem in
ad mundi q̄nq̄ mīsi tōtidē
oces quasi extracto in pau
co mō existentes quā plu
bus ptezatis et pritibus ma
gnatibus nobilibus ignobilibus
gradnatis nō gradnatis vnde
quod ppīo cōsiderantes quod
vniuersalis ecclīa diuīnū sus
tulit ecclīa sufferre nō valle
mus undq̄ in ppīis ecclīs cō
similia sufferunt vbi esse
nō magis obligent exone
rare vīo end̄ hīc aduersarii
mpressores pontifices magis
debuerāt ecclīe magis illuīa
tos sicut moderni mirāq̄ ut
tetulit ad impugnandū po
terant inclinare vīno suis
mdulgentijs huiq̄ rei veri
tatem approbant Et si alīq
simplices alias quod ut p̄mit
tatur huic truce adorauerint
uel alīs crediderint errore q̄
dam mirabili duraī cuius
end̄ nouit omne ppīs extirpa
re errorem ut exhinc arguē
patezum hanc rem a deo de
testabile huīs mod motumq̄
modicū promouerī ppīo sedu
ctio vnde tm̄ arguī truce la
trie nō tolimus Tu qui sic
dicis in priuato adorasti
das exclusiones in peccato
predicta ad ppīm hoc in pub
lico ut sic hic votaq̄ truce

qui ex similitudine rei ꝯ cru
ce nulla mō est ꝓpd trigor nr
adorandus neq; pro gra mu
candus ne ymaginē aliquod fe
cit miraculū quia pura trea
tura omēs qui ea sic coluerē
idolatrie ymaginē nō est pla
sanctus estimandꝰ qua pul
lus hostie ꝯsecrate adhereꝰ
abextrisero tibi sic ꝑdicanti
sine dubio omnes patres hereti
semmare nupcibit sicut alios
predicatoribꝰ accidit ⁊ erecapta
cōtrictus inter ꝑdicantē rei
tatem et ꝑpīm idolatrie tole
tum Subindgi² cui ostensionē
no obviat ⁊ē verū esset quod
ex causa realiter sine dei offen
sa m ꝓpto dicēt² affirmādo et
non corruptela m ydolatria
fundari ꝓpter questiō quidꝫ
hoc sit patet mituenti Subin
gi² quib ꝯtra dicet ⁊ē verū
est dnō trifformatio fuit q deo
horribilis ꝙ hostia in cibū
consecrata verisimile sine pe
culo simm nō valeat rerondi
mitez reliquias dꝫ et nōoste
di hominibus ꝓpt² maculā
singularis veneracōnis nō gau
debat beatus gregꝰ de hostie
trifformatione ꝺ deo ꝙz orabat
pro extensione in pristinā fō
mam Subindgi² erat m cibil pro
hibet ⁊ē verū e si deus aplis
ꝯ veritas narrare² petendo
vitis ut sanctissimū sacramētū
a ꝓpo nobis salutifē in cibū
et oblationē instituta ad pal
liandam ydolatriā sit hos
tis deficientibus ꝓpt² queste
ꝓto exponendis quid geret
putomodo nel inutil a
sede apstica concedet² Cui ꝓpt²
inudam hostia sic appositam
pro salute mutanda pauo
ad hoc erat pēgrinatio Subin
gi² quib mistyper ⁊ē de mira
culis spacialiꝫ mistra tangeꝫ

sed de sputo sancti gregd pez
respectu adhuc locum p̄ alia
debite iudicant quia no est dis
trenio spuum nisi vbi materia
viget culpe pcta habundat
gra debita vi² in dyscretos seu
ex malicia exercita seu ex
simplicitate uel ꝓpt² penitia
dictis ut dixim patebit de
miraculis Subindgi² no in
modicū incrementū ⁊ē re
ad est dnō in deuotione
hoc quidem seruant² vide
licet trā nimo ad intra vitios
debitis ad extra debitū ob
tū et debitis finis Quātū
aut populus m hys erratꝫ
tanti a debita deuotōe recedꝫ
ut ꝓpter Subindgi² ⁊ dim
m nichis ⁊ē verū esset si mora
et verba t'mutuerētur² et nō
solū adibita Subindgi² et ⁊ē
alius ⁊ē verū est q ꝓpt² tepo
rale lucrū m publicis plateis
ibidem mul maior pax finā²
pēgrinus quā an concretissim
ꝙ rō patet est m misimitū ne
maior turbatio eo ꝙ sub spe
ciei religionis et frequentandi
illo loco a remotis partibꝰ
m magno nūd ꝓpīs alliciā²
quoꝝ aliqui accidimt² alicui
sibmergimt² aliqui capiuā
tur quidam mutilant² quidā
variis miseriis afflictis tra
dimt² in loco uel senatꝰ
Cui⁹ vnicuiq; seueriore pa
tris rece turbatoꝝ mt² ꝓpter
nos audiuit esse sub spē er
ligionis Subindgi² nisi² tri
bui respectu ⁊ē verū ē dim
hoc duo videlicet auctoritas et
causa rationabilis que possi
me adefficacia multiplicati
arū requirit² debite sciā
tur de auctoritate pontificū
non diffido Qz de rōnabili
causa prout ex multis pōti
ficū hodie patet negligentia
Subindgi² quib cū ꝓhibet

ꝛc̄ dicatur quāmb omnīb⁹ err
or sit vitandus quatū ꝑ ꝓ̄a
bilit̄ fieri potuit tanē ma
ior⁹ et q̄mori erroꝝ p̄mo et
potissime est ecclesie vendid ut
exequentibꝫ et p̄decentibꝫ ꝑ
m welsnack Subūdgi⁹ et ꝑ
ybi ꝛc̄ verū est aīd ꝑpd bono
bona congregant⁹ In ꝓposito
aut̄ non est apud quēcūq na
tos sp̄ūm discretio Subūd
gi⁹ i⁹ ꝛc̄ Ecce qui iuste argu
itur quia mundū ꝛeplet⁹
in arguentibꝫ immundam
suspicat⁹ Vbi si arguētes appe
tent ꝑalios sanctos vt in
welsnag questionarij vtiq;
ꝓpl̄o ut ipd applaudēnt quē
tamen in ꝓposito nō in medi
o mō si ꝯstituēd tōn̄ cui⁹
in magnū periculū ꝑmo
erūd cū in welsnag applau
dēnt si in q̄madmodū forte ꝑ
ipē possent ut plures tor̄
veritate adulatores ꝑfectū⁹
asserui Subūdgi⁹ q̄ exercet
i ꝛc̄ verū est clericos
ex cui⁹ cōn̄ pectata sut in m
nozi mō⁹ ꝛc̄ sepe silū hui⁹
seculi vident⁹ sapientiores
filiis lucis Subūdgi⁹ ꝓvidus
ecclē omēs malos sufficient
prohibuit et ipsius prohibi
onis executores p̄dnotatos
et dicte sanctē ꝯstituit vn ad
magdeburgen et hauelbur
gensem epos̄ prohibitionē
p̄dict⁹ mali nō pertinebat⁹
ꝑ nō dissimulare et mō m
detentione ꝑpl̄i fouere ꝑ deo
questionarij m welsnag et
eoꝝ adulatores nō ecclesie
tollerantia ꝑ eoꝝ negligē
tia seu pertinacia ꝓfectus at
tendēnt Subūdgitur mdꝫ
m ꝓpris ecclesijs ꝛc̄ cecte
milli ꝑsimilis gratiosus sup
re tra ꝑ modicū i veritate
fundatis vide⁹ in hijs ꝓtibꝫ
quāmlib⁹ i⁹ nō oīa vbiq; mu
da sūt nō tn̄ eque mala in
rerumb egent et si vigerent
nō deceret ea trahi in male et
erudꝫ usaꝝ Subūdgi⁹ nō
cui⁹ hijs admiscarij ꝛc̄ mirꝫ
q̄ illa que a seruore et diu
na gra dependent attribu
untur sepe nāli sciencie que
q̄ inflat mala palliat et
ad negligendū bona cautis
fingit Quod end est ꝑdicti ād
mentis confusio dū ꝑsim eā
non seruātur agibilia dei
ordo vid⁹ tractatorū error est
intollerabilior sicut videmꝫ
doctos religiosos ꝑā negli
gētia vite suis subdit⁹ sūdere
quid ner mirū si in ꝓposito
dederūt mala exēpla Cui
ꝑpli errorem imminabilem
diuīt extinguendū ꝑ posse
resistimꝰ ꝛc̄ ad aspe nō ad er
rorem labēdū ait nūme ex
tinguat⁹ Quātū ad articu
lū ꝑm de miraculis assidē
randū est solus deus ꝓpēsis
cit miracula per quos volt
quādo volt ad ostendēdū po
tentie sanctitate vel ad fidei ca
tholice introductū seu confir
mandū pertinet end ꝓpter mi
racula m effectu operib⁹ ad
creandū eo ꝙ nā impotentia
obedientialis nō ad suū ꝛc̄sus
sit ad suū agentis nutū reduci
ad mirabilem effectū sicut
angeli et dēmones mirū et
magnū facta applicando actiua
passiuis tollendo superflua
addendo nēcia et faciendo ha
bundare vel deficere ꝓter fuit
nō sup̄ nature ordinē sit ꝑ
naturē ordinē nō tn̄ quem sit
speciale m eo ꝙ nō sequant⁹
mīualia et sup̄ctiones ui⁹
q̄ez nature cursum consuete

Et sic dr̄ā est mr̄ā ad̄ōne lāgue
ris ḡtione dīuina et actione
dyabolicā ḡ actione dīuina
nō oportet simē alicubi ut ad
dat defficienti uel simalt ab hīs
dantē fi suffiant esse in mīstris
formatre quod addendū et ā
mchilare quod tollendū est
Bilē p̄ uacuoz nālit̄ regrēs
sibilem subito redunt ad ha
bitū fi neutrū pt̄ de ist̄ actio
dyabolica hec deus sepe facit
angelozū mīstris uel ad mu
tationē seu suffragiū sanctoz
uel per ḡtiā gratis̄ dātā eīa
hoīb⁹ malis eīa aliquo
rentibm mr̄aculoz̄ exercere
quēadm̄ deb⁹ mandate ut de spu
to īmundo illudatis oculoz̄ de
bus baculis et de quib⁹ ipsi
vestimentis nō ut hec signa
facerāt nec eīa ex nīmitate p̄
querit̄ fi tm̄ in exercitio mi
raculoz̄ ad voluntatē dīuinā
tamq̄ nūc signa in exercitio sum
unt̄ obseruāda Nā ad cetera mr̄a
cula ex eo q̄ maxime rationē
est per se respectū ad finem debi
tum non sufficiūt̄ per mala
tum est ig̃r̄ ꝑpe mr̄aculū su
me veritatis testimoniū in fi
dei catholice edificatoz̄ seu eo
rū actoz̄ vel persone sancte
assensionē Deo ꝙ fidē sūma
veritate nolentes admittere
falsum testimoniū aut impḡ
aliud debite subordinari quod
verū oportet nos cū summa
diligentia examinare testes
in re arduissima quis sint
vñ sint et ad que finē et q̄ hoc
nobis est difficile Ideo nūc tem
pore huius est stare in testiōne
eccl̄ie veritatis quā sine de
bita discussione accipere
miraculis ne contingat nos
sūme veritati attribuere falsū
testimoniū Ad ꝓpositū igit̄
videndū an repertio tali ho
stiarū trāsformatarū in mel
sanguē fuerit super nature
ordinem Nō ne puer Quem
admodū posset rubedine tri
gēteres hostias nūcꝑ in pluri
bus ḡsimilis tinctus ex sac
dotū auctoritate eīa malitiam
est procuratus Nōne sic in ꝓpo
sito mīstro uel sacerdote p
currente potestatē tres trāsfor
mate hostie inuenīri mīror
igr̄ multū q̄ hoc audent no
minare mr̄aculū quod nō mē
tiuntur dici mīrū Quod ꝙ nos cō
pellit ad dicendū ꝓpō assen
tire Deus fieri ꝙnto e
et hoc ve fiunt mr̄acula pro
ut deripiamus ꝓpt̄ que stri ꝓpm
videmus quēdē de fine hg portēti
miraculi nōne ostendē deus
voluit sanctitatē plebis re
petrientis qui qualis fuit dei
nomē fi fama bona nō hmōi
Nōne fides est edificata mi
ꝓpō qui ductus est ad pōsita
tria Nōne fides confirmā est
in sacerdotibus qui ꝑtrebāt
mīstrē mendacijs p̄ eo q̄ a
liquis miraculoz̄ veroz̄ indi
cijs nō compellunt̄ tria hō
stiarū trāsformatoz̄ in mel sing
dicē mr̄aculū quoniens ergo
dicim⁹ miraculū toties deo
attribuimus falsū testimoniū
Deripimur sepe arguentes de
posse adesse ut deus compo
vñ potuit hoc efficē mīracu
lose quia ḡ potestatē deum
negare hoc fecisse mīraculū
cuiq actui nos latet Quidquid
ḡ pie credendum est dū nō
adest nobis veritudo de cōtra
ꝓ sicut multi ex scripturis
docemur potissime nobis re
spondendū est quibꝫ testibꝫ est
veritate ꝓponentibꝫ adhibe
anda fides nī cum ꝓpositū

requisitorū ad vera miracula
nos compellit ad consentiendū
De hoc quod tam² in scriptore
pernotus trud hostiarū in mel
sinagogis vsq ad eius tempus idolatr
ani erant hostie ad tutelā cō
secrate ut cōsecratas gutte sa
guinis esse sint manifesto in
dicio miraculose mutari di
cerent cōsecrās astantes ad
prouidendū suadebat o si bap
greg affluisset qui in frequenta
tione nō gaudebit cū lacri
mis potius pro pristina dis
positione erasset et dyaboli
lusione vel dei nrā ppter
enormia peccata sua portas
tenuisse. Considerāda nō q
tuor notabiles errores in hac
consecratione ad tutelam
pīncipaliter hostia tribuerunt
nullatenus est consecranda
si tamen mundi ut species pa
nis corporis patearis ne a
liena mā cōi xpō instituta
in consecranda mā debita
contractat ministerio consecrādo nūdi
tentionem consecrandi que ad so
las species panis dirigit ritus
debitus obiecte materie debi
to respondere vel consecrāds
tam cōi xpō instituto quā
cōi ecclie communi salus attum
in mā timoris gloriosissimū sa
cramenti gratuite extremi
net nisi dū miracula exercen
tes et errores xpūs hoc sacra
mentū instituit in ribid et ob
lationē et ita ecclie tradidit et
ita ecclia vsq ritū hoc sacrati
ordinauit et quia consecrās
has tres hostias consecrauit ut
sacrificaret et populo ostenderet
et quod gerauit cōi xpō institu
tione et ecclie ritū peragant
et consecrans consecrare vo
luit populo ne in sobstantia panis
omittet idolatriā que seruā
re nō sic potuit in sanguine
lenta tre hostis commutata ad quid
sicut hostia hodie ppter irrigeba
ppli intentio ruchyl quod aliud e
rat quas hostias consecrare ep
idolatriam palliare ecclie mēs
tui exercentia miracula Quarto
ostenditur auctor est in tractatu de
sacramento eucharistie hostia que cō se
crata de sic baptismo et persona
baptisata nō in dubium certi
ficatio fit ad tutelam p baptis
mo ep de nrā salute nō tale
iudicium trahi nondebuit ad
cultum christi vbi nulla ad con
secrandū compulit salutis nēcs
tas nec magna salutis vtilitas
quia alie hostie mundi si pla
cuisset sufficienter ad hominis salu
tem fuissent consecrate Si igit
humoris rubi ecclie aliquoties fu
isset mutatus vtique sicut de bap
tismate per decretū prouisum
est O quanta consecrantis au
dacia qui sine execrando offi
cio nō formidant tam sinistrum
nouū delictū de quo gaudebit
et gaudent sacerdotes vnde
vehementissima ori² suspitio
nudatur quo ad reperiendum
fuisse miraculo si cum mali
cioso studio ppter quēstū mu
tata. Vnde si vere miraculose ho
stie fuissent transformate po
tius ex dei ira quam debebant
timere quod de dei spiritu gratia
gaudere Quinto tulit sanguis
miraculosus in egipto in hostia
per iudeos perforata et in ci
pho vnegnis eius de fit lanc
in quo aqua dulcis quesita in
sanguine erat petrata prin le
gimus et ut sic nō debemus gau
dere de miraculo quidus dei
sequente gratia fideles hucusque
esse gratis et per eius sanguinem
miraculosissimam ex natiua sua sit
sanguinee dulcis ppter similitu
dinem tulit nostrum Consequ
ter de miraculis q ad nunc

tionem ꝓtractꝰ vocati treueris fac
ta dicunt̃ ex dei gra in loco
welsenag ſpeculter corruſted
te conſideꝛandũ eſt ꝙ multis
modis in natiuis locis oriꝛit̃ ꝑ
dicatio et inſcriptio miraculo
ꝝ ꝙmodo ſequentes in me
dio ſepe oblationẽ cereoꝝ in
figura ſequentiũ adducunt̃
membꝛoꝝ ob membꝛi tuitionẽ
mihi tñ tractanti ꝛ ſequen
tes nouũ et ſanatiũ nãm tuꝛ
ris votũ ſoluũt offendo cereis
membꝛoꝝ figuris ſeu ꝑtim
quendo baculos ꝛ ſequen
tes mala ſaltana ꝓcuꝛate
ſequent aliquotiens in coꝛpo
re qui nouentes a dyabolo mer
toꝛibus confirmatoꝛ derelicti
ſanitati notũ ſoluũt ite ꝝ ꝓ
membꝛoꝝ cereis figuꝝ uel
baculos ꝛ quarto mo captiui
ſalto liuano liberant̃ dñi no
uent et frumenta ſtrid ali
quotiens deportantes offert
ꝛ quinto mo diabolus malis
in nr̃is te ꝙſtituit̃ ſepe coꝛpale
procuꝛat ſalutẽ ut cereis te
neat aliꝗ et aliꝗ ferramẽta
ſeu coꝛporalibus ſalutẽ ſigna of
ferunt̃ ꝛ ꝙ in periculis aq
rũ viaꝝ loꝛoꝝ ⁊ nimiꝛoꝝ
ꝛ quodã nouent ⁊ a ꝛ ſeu
fortuꝝ liberati naues uel ãa
coꝛporalis ſalutẽ ſigna offert
Septimo ꝙpt̃ aliquod homõ
de fluꝛo ꝙſequendi tempeſte
aliqm nouent et cereis ſig
ſalutẽ offerunt nũc poti exi
gentia ꝛ ordinis quida dñi vi
dent ꝓmptate miſtri bendi
et ꝓmulgandi miracula
fingut ex leuitate aliq̃ que
ꝛ eis videntibꝰ miſtribꝰ nr̃
et eis audientibꝰ tedꝛuꝝ ꝛ
a ꝑdicatoꝛe ꝓmulgian̄ ſi no
no mo dñi aliq̃ ꝛeferunt̃ ꝙ in
racula ſepe miſtrentes et
ꝑdicentes illa magm ſtrait

et ſuperaddut ut de pluꝛ qu
ceſſit ad aquas ſ tñ nuꝰ
tione treueris in welſnag
erat extractus nõ ſubmerſi
one mortuꝰ ꝙ bene ſed quid
ſubmerſꝰ a mꝛte miſtribꝰ
batur ⁊ ꝑdicabaꝝ a treuꝛe
reſuſcitatus et peridurꝛi
dicti relatione hns et con
ſimilibꝰ modꝰ in loco welſ
nag uident̃ collecta mira
culoꝝ magna volumẽ et
in cereis ferentiũ hgnis
ꝛ nis tamꝙ ueꝛoꝝ miracu
loꝝ ſigna ſine quo nfirmi
ta attribuit̃ deo falſa teſti
monia que omnia ſicut ꝛ cau
libus ãa taberna ꝓmulꝛ ꝓpn
tans ſimt ydolatrie ſignifi
cata et populꝰ ad idola
triam exercentia & hns clare
concludit̃ quid gratie aut ꝙ
me ſuꝫ iudex in ſpeli ꝛtulit
loco welſnag ſtatuit̃ ſi mq
que pie credimus ꝙ quibuſ
dam catholicis fidelibꝰ ut ni
ta ꝓmutate uel alia nr̃is te
ꝙſtituite ad welſnag ꝛ uenti
bus diuꝝ pietas concedat
liberatoꝝ miraculoſa diuꝝ eos
ꝓ loco et tempoꝛe nr̃is mi
nibus exhibeat ignoꝛanꝫ mem
ribus qui agentes et afferen
tes ꝓ deo ꝙ meis eſt nõ ex
voti qualitate ſ ex da pieta
te ꝙſequunt̃ dei deliberatoꝝ
ſibi in ſalutẽ et euaſiõ ꝓꝛe
latis metñ deꝓnatoꝝ ꝓꝛe
cipue hns quoꝝ mꝛ eſt hgoꝛi
cam̃ erꝛoꝛe nec ex fatuitus
etiã ueꝛ miraculis aliq̃ ge
neꝛi uel loco welſnag eſt
attribuendũ ꝙ ꝓcul dubio
ſant quid deꝛogant ſanctis uel
ſenag ſuꝑ ſanctis de adoꝛatoꝛe
et ueꝛitatis ꝓmulgatoꝛe
one et ſanctis de ꝛtitulo ꝛ

Deo laudes

Determinatio cuiusdam de ordine fratrum minorum

qua dmitti non possit si qa
raro dmitt[i]tur aut vix et difficulter in hoc seculo quantum
ad culpam et modum vel si
michil in fletus quo ad penam
Item ppter hoīnis impotentiam
qua hō vix pt se ppatare adq̄
tiam quem tanta peccat peccati
molēs vīt causa excusare[n]t
ratio remissibilitat[is] in peccato
est ignorari vel infirmitas siue
passio que aliqualiter excusat
a tanto saltem si nō a toto sicut
aplius protestat[ur] dicens mīa
ofendit sum quia ignorabas fecit
Prīme thīmo 1 Peccatū aut in
spīm sanctū non habet causam
remissibilit[atis] qua est ex certa
malicia et aduersat[ione] hōnis remissionis spūs sancti Cōmissio enī
peccati hōnes facit seruū et captiuū vt iam qui fiat peccati ser
uus est peccati ut iohānis pmi
et per quos seruus dyabolo qui est au
tor peccati sīm illum hō fuit
Ge primo vbi dicit quia ad aut[em] ius
tica dei in potestate dyabolo traditus
est genus humanum peccato primi hō
minis in omēs originaliter transi
euntes et illius debito omēs obli
gante vt omēs hōnes abomi
nine sint sub principe dyabolo
De quo aplus Erāmus omēs nā
filii ire nā[tura] sic ut est depravata
peccato nō ut recta creata ab
initio Modus aut[em] ille q̄ tradit
est homo in dya[bolica] potestate non
ita debet intelligi tanq̄ deus
hoīem fecerit aut fieri iusserit sed
q̄ tantū permisit iuste tñ illo de
sūpto peccato peccati autore illum
inualuit nō tñ animum in nra fla
miserationes suas nec hōnem
a lege sue pietatis amisit tñ in
dya[bolica] potestate esse permisit quia
nec dya[bolus] a potestate dei est aliquis
sicut nec a bonitate, nā qualiter
q̄ vita nō subsisteret nisi per eū
qui vniuersa creauit nō ergo
deus hominē deseruit vt non
ut non se illi exhibeat deus sed
inter mala penalia eius multa
bona prestitit et
tandem hominē quē cōmissio peccato diabolo subdi
dit remissio peccatorū per
sanguinē xpi data a dyabolo
eruit ut sic dyabolus non pote
sta[te] si iustitia vinceret[ur] Et sicut
vobis libertate veritatis estis
fideles tui ne libertate in occa
sione detis carnis sed per cari
tatem spūs seruite inuicem
sīm aplm ad gall' v vocati
estis in libertatem
qua xp[u]s nos liberauit Gall'
in Deus per se non pangelum nec per hominē redem[p]t
sed magis est redimere quod ac
cepit vt magnus seu nulla es
set creatio si non fuisset re
demptio sed tunc homo redep
tus plus debet homini vel in
gaudio redemptori quia deo acce
atori quod est absurdum Quae
tidie enim alia persona hom
inem redimet cuius seruus ille
homo recte videt[ur] qui si esset nul
latenus restaurato esset in illa
dignitate quia habituri erant
quidem peccasset tñ spe q̄ne
dei simus et equales angelis
hōnibus per omnia futuri erat
seruus esset eius qui deus nō
esset verbi sunt in Psalmo li
Cur deus hō e vi quia nō po
tuit deus mittere hōnes vel
angelum qui hominem redimeret
Quia pulcherrima angelus but
lucifer in patria tua non stetit
et sapientissimo et fortissimo
hōni in patria tua resedit quomo
ergo starent in fortiores hom
nes vel angeli regere et fieri
ut deus hominem redimeret
Deus in quid filius non pater
aut spūs sanctus Cuius ratio e
Nā sīm aliquos lucifer ange
lus limpidissimus et clarissi
mus videns filium in diuinis
gignit a pre in solio filium

presumpsit dicens pona[m] sedem meam ad aquilonem et ero similis altissimo i filio dei ut p[er] visa [est] et hō sic superbiendo cecidit Et ex gñi eccl[es]ie gno ut p[er] homo debet assumi in unitatem suppositi ab eode filio dei et ultra statū et dignitate ī ipe tradit electi ad mundissimos tub p[ri]mū hominē fallaciter temptauit et cadere fecit promittendo eide similitudinem dei nō absolute si sub tertia p[er]fectione s[an]c[t]e trinitatis d. erit sicut dñs scientes bonū et malū gñ 2o Cūe p[er]fectio scientie filio p appāt[ur] attributa est ppt[er] errores exclusionem et veritatis fidei manifestatoz volens p[er] hoc rpm reddē mobile et mag aptum omnino vno modo rpm ad sup[er]ducta ut vt[er] nunc dict[um] est p[er]tractantes id[em] 2o primo tempestas gñis hui ppt[er] me sup nos Et sit deus filius et spūs p[ri]mus pater nr spūs sanct[us] sic sint causa occasionalis lapsus hominis licet remotissima ex parte viue angeli et ppter qua ex parte casus eius hoīs debuit esse et nō reddep[er]e homō ipsius idem dei filius non inquantū purus deus sed inquantū deus et homo Nam cum homo ut potest adam esset causa unice omnium hominū ex re redemptor debuit esse homo si purus homo esse non potuit ppt[er] fragilitatē et impotentiam nāe go sint ex redemptor esset deus et hō Oportuit go filiū dei incarnari et hominē redimē nō tamē absoluta nāe si ex diuina ordinatione et congrua opportunitate nā sm orig[inem] li primo super gñi Saluator nr qui vnago dei patris videns hominem qui ad eius vnaginē factus fuerat de sua vnagine cecidisse et malignū vnaginē induisse vnaginē hominis assumpta venit ad deum per mediatorē et rpm reformari ut et redemit sicut creauit sed notatur gñi primo si nō solo re redemit sicut creauit sed notat[ur] geneſ primo si per incarnatū atq[ue] et passione et multas tribulationes redemit et hoc nāe re tota ppter duo principue videt[ur] ut nunc[us] ad caritatē attenderet et ad humilitatē reduceret sm diuersitatē in quodam sermone Cūdend ad caritatem magis attendit quid ex ppō filius suo nō pepercit deus et quid magis ad humilitatē nos mutat quid ex deus ex damnat semet ipm formā serui accipiens sm apm philippēn 2o Cūm go homo p inordinatā delationē cecidit idcirco per tolleranciā passionū resurgere debuit Cūm sm ppm ordinē hui ficti sit et cōnexa cōnexis connectant sm eundem ordinē cōnexorū quāmūe sit causa ut p[er] 2o de gñatione ex[er]go igitur oportuit patrē ex pm et ita intrare in gloriam et ita intrare in gloriā suam luce 2e merito oportuit et nos per multas tribulationes intrare in regnū celorū Act[us] 1e sed certe existimo ex nō sunt condignae passiones huius temporis ad futurā gloriā quā revelabitur in nobis sm apm rōmān viii Ac per hoc xp[u]s sicut peccatū ad pena dignum est nō admisit ita pena peccati ita pena peccati nr[i] accepit ut per inobedientiā pena sua. debitā absolueret culpam nostrā et ut per hoc amitteret diabolū quos reos retinebat dū vnū interficit qui michi p[ro]h[ibe]t sanct[us] inquit ysidorus de summo

homo libro primo c vr Quo rñr
quātus ordinem nostre redēp
cionis nesciuit dyabolꝰ simul
tñ qꝫ pro salute hom̄ xp̄s aduet
ꝫ qꝫ nos sua morte redimeret
ignorauit nā si xp̄m per mor
tem redimē quam̄ gen̄ stu
isset nō eum vtiq; pēmisset di
cendum ibm̄ li. 2o c 23 Dyabolus
etiā priꝰ xp̄m per miracula
agnouerat ꝫ de corp̄e mr̄e sua
ad dubiū rētulit dū hui⁹ pris
sibilem vidit inquit gregē in
amelia maria stabat et ut ip
sius hom̄is redemptio esset re
posita tue xp̄e omā que habuit
pro hom̄e obtulit et dedit
videlz primo carnē in satisfac
qua disciplina pari supererāt
vsq; hiis 2o sanguinem in redēp
tionem p̄e petri primo 2o obtu
lit animā suā in reconciliatio
one dicens petrꝰ in manibꝰ tu
ab tōmendo spm̄ meū hinc
23 3o obtulit deitate in frue
tione et ista ē beatitudo nob⁹
et angelis tōmunis de qua Jo
hānes xpm̄ nec mirū cum a
pud dominū mā et copiosa
apud eū redemptio pē. Jta
mā inquā qua re qui pres
sit sine peccō delet peccata sep
cia tapud eū copiosa redemp
tio sit sanguis xp̄i pciosus qui
totius mūdi peccata redemit
Et adeo copiosa qꝫ vnde qui
sine peccato potuit se ifert vendē 7
nō redimē ille qui sine pecca
to est pt redimē inquit glo
ibm̄ et quia in redimendo
empti estis pcio magno ideo
glorificate et portate deū in
corpore vestro

Quinto notandū ē cū ait
testimoniū complexū pot
in tyrādo quēlibet sanguis xp̄i effusus ge
neraliter sm̄ auctorē de spū et
aīa qꝫ corpus consistat ex me
bris officialibus officialia ex
similibꝰ similia ex huiusmodi hu
moribꝰ ex quibꝰ nihil ex elemē
tis vnde dicit consistentia qꝫ huiꝰ
modi sunt sim̄ elementorū et sūt
quatuor videlicet sanguis cole
ra fleuma melancolia que nō
sunt de sībō corporis ꝫ sunt p
mediate nutrimentū membro
rum sm̄ plm̄ de sōmpno et
vigilia Sunt ergo illi humores
corpore non tātū pp̄t nātā tātē
miscendi et restituendi de
perditis ꝫ etiā qua cor dete
riorato inuat ad debitā mē
suraꝫ operationē et rationē sue
forme et quia mixtis ex aliq̄
influentia virtutū nobilis que ēq
libus ab ipsa aīa per essentiam
non perficiantur Sunt ergo ad vi
tande nāles ostensionis 7 ad cor
poris maioris detorsionē 7 ad senti
endi quoq; eius perfectionē et ppe
loquendo differentia est inter hu
moresꝫ 7 humiditates humor
ergo dicit proprie qdme in mag
nis vermibꝰ humiditas aut dicit
proprie extra venas magnas
et arterias derivatas ad membra
et hec humiditas fm̄ auicennā
et de animalibus et de humoribus
et humiditatibus tria medium
est vna illarū ē in primo egres
sa a magnis vermibus et dispergi
tur per membra et hec est ex
foraminibus priorum venarum
que musculos pungunt dicit sine
tapullarēs alia prout ultra
incipit progredi et dealbari
et est ppm̄qua congelationem
ꝫ non pueniat ad complendū
alia est illa que ita est dealbata
huius ultimā perfectionē qua nā
intendit in humore quia ita est
interpolata membris sine quibus

m tenē fm materiā et ptm
ad membra complexionē ppr
quod ab aliquib dicī tenella
pars seu mollis sbā membra
pma hanc hñ ditatē potiē
rōnē m ipō est spēs ethice que
tabū̄ difficulter curatur Et dicī glu
tē sine glutinū m quia ē spēs
ethice que est naturalibus cōp
ibi consumī hñditis radica
lib hor aut diuisio hyp ditate
pt reduci m bimembrem sic
m hyp ditatē nutrimētalem
que ex spū nigra nāt et ē
tū flegm et hor completū pēs
et tambiā ē māplexionalem
et hor est glutinū que est de cō
plexione membra cōsimilis sm
hos hnozes pdictos sāguis est
pstantior quia m ipā aut v
ta tenēs est utr lenit xvii v
mo per ipm m lege aut signi
ficatur ppt eius excellentiam
de quo augt cūi aduer sanat
legis et ypletaz lo 20 vi cit
dicit no frustra lex voluit a
nīmā sāguinē esse p sāguinē
rem videlicz inuisibilem per
rem visibilem vīqua sicut sāg
uis per omēs venas ab ipō
corde diffusus m mēb corpore
plus cōtinet humoz alioq̄ principa
liter ita ut vbicūq̄ fuit vbus
influxū nō humor alius sed
ipe p̄tendit itaq̄ aut qua oīm
bus qubus gstamq̄ invisibilit
p̄uulet visibilibus Et tenēza sāg
uinis hominis sāguine alio
rū animalū pciosior ē eo p
m ipō est maioz temperantia
et mīmq̄ de cōtinēte fm actū
ac per hoc corpus humanū ad
nobiliorē aūq̄ dispōnt et mt
omēs homines xp digniorē
habuit quia cūi homo nit aīa
ammantia pciosior ē crea
tura quia ad ymaginē trinit
creatus Vnū vsq̄ q pciosior
est auro et homo mūdo
obiice et iudeo ex institutione
diuina homo animabus ppōn
ad regendū et pro effusione
sāguinis humāi et nō bestiar
mōrs est inflicta pro pena fm
id gn̄ si q̄ cruentū fuderit sāg
uinem hominis fundetur sāg
uis eius advicem quippe
de factus est homo Hmr est
q aristotiles m epla ad alex
andrum ait Cane ne fundas
sāguinē humānū quia hor soli
deo conuenit et cte mdp̄ sunt
sāguis humanus uti quippe
et pure effusus sic m cristo
homo cūi pertinuit credita
natiā humāna et sit sicut be
stia fm libertatē qo de rōsolari
one post peccatū ugr̄ p̄mi ho
mīs corruptus est sāguis iste
qui p̄mo homī fuit ḡtreatus
ner vnq̄d sanq̄ fieri potuit
donec ihc ymr̄ sūmo medi
corum xpo nō purissimis sāg
uinibq̄ de purissima virgine
opere spūssancti formatis
vnd cū adam p̄ habuit sāg
uinē humānū m illa puritate
qua natura requirit humana
quia qo ut dictum est homo nit
alias creatūs sūmum tenpe
ramēta tenet et oblior recipit ne
bilioz em innīmā recte homoq̄
fuit oīm creaturaz Ihn phs
qo phr̄ dicit Sumus ppadmodū
et nos fuimus omnīmā fuit
homo est p̄ Et quia homo est
fuit et consummatio aliaz cre
aturaz Cristus aut fuit homo
rōne m psalmo 8a fuit omēs
considerationis Sanguis etiā
ppī non tm effusus est pro mē
redemptione verūmetiā pro nā
corpis humanā assumpti osensio
ne Cum enī p̄ erat verus deus
et verus homo Cuidā tñ dixe
runt non fuisse deum sic arriani
illi q̄ dixerūt ipm verum corpus
humānū non habuisse sī fantas
ticū sī matthei lo 10 iohannes i
postoli vtiq̄ errorē exclusēs
dicit tres sunt qui testimoniū

dant in celo pater verbū et spūs
sanctus Et isti tres sunt
testimoniū dant in terra spūs
aqua et sanguis p'me iohannis q̄
Cum ꝛc fuit verax' relatus
in diuinis testimoniū dat pa-
tri dicit hic est filius meus di
lectus m' vn testimoniū dat filio
dicit ergo et pater vnū sunt
Iob x Cet tm̄ testimoniū dat spūs sc̄s
qui super xp̄m in spē columbe
apparuit iohannis 20 Cui at fu
it verus homo testimoniū dat
spūs et aqua et sanguis Ad cuius
positor erāt homines duo req̄
runtur sc̄a rōnalis et corpo
rea Cuod aut quis eadem
rōnalem patet ex eo q̄ puer
erescebat et confortaba' plena
gratia sapiā et grā dei erat
in illis luce 20 et q̄ mortuus fuit
et sepultus est mar 16 Cui vero
habuit verū corpus humanū
patet ex eo q̄ ex corpore eius
exiuit sanguis et aqua Iob ig
Et venit iohannes veritatem x̄i
filii dei manifestando d' spūs
s' aia xp̄i in qua ad lumbū pa
tris descendit et eis se mani
festauit ostendendo sua deita
tem et personalem in ipsa veritatem
aqua et sanguis que veritatem
manifestant in ecclie sacrā
mentis efficacia ex ipsis que
quidē sacramenta conficiunt
in fide et confessione trinitat
et hi tres vnū sunt q̄ quem
ut in assertione vnius veri
tatis Possit enim ex premissis vnus
ex elementis sc̄z aqua corporeis
humoribus sc̄z sanguine uter
hoc ostendit corpus xp̄i ex
quatuor elementis compositum et ex quatuor humoribus
vegetabili hec mā diffuse per
tractatur de sacramento et fi ca
dampnatus et de celebratione
missarū in quadā in tertia et
in glo Cunque eni verbis

xpi sanguine sunt efficaciter pro
nobis Primo in circūcisione et
hec effusio fuit ad redemptionē
mundi 2o in oratione et hec osten
dit ad redemptionem desiderium
3o in flagellatione et hec fuit
ad redemptionem meritū et
lumen eius sanati sunt 4o in
crucifixione et hec fuit nostre
redemptionis pretium tunc em
q̄ non culpis exolut Christo
in latere aperto et hec fuit
ad redemptionis sacramentū
unde end exiuit sanguis et aqua
quod figurabat nos per aquā
baptismatis debere mundari qui
quidem baptismus hinc erat
efficaciā a x̄i sanguine ut erud
imēto prius tactu est
sanguis xp̄i effusus in cruce ge
neraliter tm̄ quia pro omnibus
indirecte quātū ad sufficien
tiā et pro multis quo ad effica
tiā sc̄z pro electis tamē quia
de toto corpore sum omnes dimen
sionem videlicet de latere tāquam
de superiori et alto de manu
bus extensis tamq̄ de medio
et lato de pedibus tamq̄ de
inferiori et profundo margu
mentū quia ista effusio debe
ret prodesse et prosicere supe
rioribus sc̄z angelis in celo reg
nantibus pro repositione summe fe
licitatis inferioribus sc̄z patribus
in limbo exulantibus pro pe
ne solutione Cum enim pendet esset
tribus fixus et ad crucē erectus
ppt̄ ponderositatem corporis
omnia membra lacerati fue
runt et aperta et hinc primo sanguis
de manibus et pedibus
emanauit et postea de latere
corporis meritū ac per hoc
cum tribus receperit quidē mul
ta nobilia et multa pfi
cua dominio cuilibet ut pa
tre recognoscitur Cum enim

xpus esset crucifixus Cum enim nn
mra essemus reconciliati simg
deo per mortem filii eius Rom.
nostri v° Tm ut celestem ianuam
aperiret Iam per sanguinē ppri
um semel introiuit in sanctasco
rum Hebre ix Sanguis enim xpi qua
ma est paradisi Hm Hieronim
vt ianuā angelicam reparet
omnia pacificans per sanguinē
crucis eius sive que in celis si
ve que in terris sunt Colo.° I
Tm ut sanctos patres de lim bo
educeret Hm id Zach ix Tu q̄
in sanguine testamenti tui ed
uxisti vinctos tuos de lacu in
quo non est aqua Christus cr
omes homines ad amorē spūs
totaliter inflammaret Et hoc sig
natū est p̄ma machab vi vbi
dr̄ q elephantibus ostenderet
sanguinē vue & mori ad actum
dum eos ad prelium Hmc q̄ di
mat li q̄ r in Dicit Omnibus
est mirabilior p̄dicta xpi r̄r
per nullū eum aliud mors cru
ciata p̄m parentē peccatrosō
luti misereno deprędatus est
resurrectio donata est vnde
ad contemnendum p̄sentia
& ipsam mortem tributa est
ad pristinū beatitudinē reuo
cato directa est porte paradisi
apte sint mō natiā in dei
dei fi & filii dei & heredes sum
ti sumus nō nisi per crucē xpi
Ex hīs vr̄ q sanguis xpi tem
pore passionis Dr̄ repertus
vtq; quidus et separatus p̄
modo est adorandus latria
que est meri maxima reuere
debita alicui in rēgnitione
et protestatione summe et vni
uersalis domi De qua aug.°
dr̄ li x de ciuitate dei Ex duo
adorandus est vpe dulia a ma
tyri dulia de qua glo scribe ij.°
sicut & alia que pertinet ad
humanitatem xpi Hmo ipa tō
humanitas xpi si a vo dimitte
vt patet per glo sup.m psalm
adorate scabellum pedum eius
Et quia sanguis xpi fuit sepa
tus a corpore vel carne in pas
sione & mortis triduo ideo in
sacramento eucharie quod e q̄
dā mercatale illius passionis
et in quo panis quertitur in
corpus xpi & vinū in sangui
nem consecratio et quersio car
nis et sanguinis fit sub distinc
tis et diuersis speciebus sicut
sanguis pro tunc fuit separatus
a carne & cruce Ctrūcus e de
perfectione huius sacramenti
tamen qua per vtrūq; simul
exprimitur perfecta xpi pas
sio et nostra salus et redemp
tio videtur redemptio corporis
separatim per panē et anima
per vinū Iam vinū operatur
sanguinem in quo est sedes ani
me qua vtrūq; signi ficat per
fectam refectionem que consis
tit in cibo panis et potu vini
Vere est intelligendū q̄ ista due
consecrationes et consecrationes
sic panis & vini hoc separatim
fiant mutuo se expectent ut
dicerit aliqui Ctrua post con
secrationem panis anteqū sit con
secrationem vini sacerdos ostendit
populo hostiā adorandam quod
non faceret nisi vere ibi corpus
est Verissime totus xr̄s est sub
vtraq; spē sacramenti Hm glo
p̄e cor & xi nō per concomitantiam
& per inseparabilem quersionem
vel admissionem Tm aliquid de
sub speciebus panis vel in si
tramento intellig.° tri.r Quomo
per se primo Quomodo per se secundo
primo modo nec per se nec per
accidens & concomitantia
primo modo in hostia sub spē panis
est tantū corpus ex vi quersi
onis & verborum Ibi sunt ibi p
tes essentiales corporis vis mā et
forma corporeitatis cētā ex vi
sacramenti Secundo modo sunt ibi
sanguis aīa & deitas Ita sanc

vnis est ibi per cōcomitantiam nō
ex vi cōuersionis sed cōcurrētio
nis aīe rationē q̄ nectionis dei
tatis ad humanitatē vnionis Similiter
in calice sub specie vini post cōse
crationem sunt p̄dicta q̄liter
sed alio ordine Nam primo ibi est
sanguis ex vi cōuersionis et sacri
ficio ex cōcomitantia Immediata cor
pus ex cōcomitantia p̄me q̄na
anima Deo ex cōcomitantia remota
deitas Et aut hec quatuor sint
in hoc sacramēto p̄bat per ambro
sium libo de sacrat d. que fuerunt
in virginis ventre sint in hoc sa
cramēto Et quia ista quatuor fu
erunt in virginis ventre vtz per
anselmū in de conceptu virgina
li hinc est q̄ xp̄s volens ostende
ista quatuor fore in hoc sacrato
cibāmus ait Ego sum panis vi
uus qui de celo descendi Et cum
panis quātū ad carnē quia ibi
dicit Caro mea vere est cibus et
est vnus per annihilare sine sanguine et dei
tate descendit ex deitate p̄fis existe
te Ex p̄dictis concludit primo q̄
totus christus est sub vtraq̄ spē
in sacramento licet substantialiter
vsq̄ spes nō quietatur in toto
xp̄o si substantialiter panis in corpus
et substantialiter vinum in sanguine Nā
substantialiter panis p̄cise quietat in
illud cui quo habet similitudinem
similitudinem et armū Ex quo super si
militudinem fundatur institu
tio multis sacramentis et altera sac
tificatio ad consecrationem eius
in altari est panis vbi accesse
rit consecratio de pane fit cor
pus xp̄i manducat auctor de sa
cramento Contra 2o q̄ si in
morte triduo xp̄i qui sanguis
erat effusus a corpore et anima
separata aliquis apostoli consen
trasset sicut potuit sim q̄ tem
pore illo q̄ xp̄s in cena xp̄us
fecit sacerdotes simul vero in li
illustrium virorum dicens hoc facite
in meam commemorationem Ita Et
hinc omnia nichil requisitum ad con
fectionem fuissent ibi si nō omnia
credita Et sic p̄t nisi in hostia
fuisset tantum corpus et deitas
corpus ex vi quersionis et dei
tas ex vi vnionis Si calice tm
fuisset sanguis ex vi quersionis
et sacramenti et nichil per re
concomitantiam Cum sanguis non
est p̄ncipalis pars corporis nisi hoc
mis corpus aut pertinet ad mate
rialem naturae speciem hominis Deo deitas fuit per se
vnita corpori et no sanguini
et per quē in triduo nō dimisit
corpus sed sanguinem Si p̄pter hoc
non fuisset deitas in calice Con
cludit tertio q̄ corpus xp̄i semp
et vbiq; fuit est adorandū latria
siue vnio siue mortuum tm in
ppria spē tam sub alienā
videlicet in sacramento et hoc
p̄pter deitatis inseparabilem vnionem Sanguis aut in p̄dis effusi
et separata a corpore et p̄ ons a
deitate sub ppria spē siue alie
na nō fuit nec est adorandus
latria Si venerandus vperdu
lia sicut p̄mittitur est Sic
igit quia venit per aquā et
sanguinē dñs xp̄s nō in aq̄ solū
sed in aqua et sanguine primo
iohannis quinto Et quia ipse nō
solum est natus rex in deorum ma
ch̄i vero in ecclia p̄ceps regum
terre Apoc 1o vltimo rex regum
et dominus dominantium ibi
xvii iacetis et ipsum ad regibus
saltem adorate ni. 2o Et tantum
de notabili 2o

Tertio notandum est et tertium
terminum positum in titulo
questionis videlicet in eiusdem
gloriosa resurrectione q̄ resur
rectio xp̄i est auctentica tum
ex angelica p̄nunciatione
et euangelica confirmatione
vtz matth 28 vbi refert vnus

angelo dicentis surrexit nō est
hic Tum a plura approbatione
vtz p̄me cor. xv. vbi aplus p
bat nram resurrēctionē z xp̄i
approbat dicendo x̄c resurrexit
a mortuis p̄rmine dormientiū
x̄c Xp̄s em vpd resurrectio qui
est causa efficiens nre resurrē
tionis erat in p̄ncipio et corporeb
ni futuro mquit glo sup p̄salm
mū 2g Et sic nostra resurrectio
dupler est Una m mente que z
resurrectio p̄ma alia m carne
que est resurrectio secunda p̄ma
fit per verbū mercatū z per
verbū materiatū vt dicat aug
super iohānē sermone 1o per
verbū go filius dei sit ammissa
resurrectio per verbū aūt in
carne filius hominis fit corporis
resurrectio mquit glo sup. 4 Et
apost 2o dicit hec est p̄ma re
surrectio beatis et sanctis q̄
habet partem in resurrectione
p̄ma z in hijs morb̄ 2m̄ no hz
potestatem redemptor i2 nr
suscepit mortem ne nigri hunc
rennis ostendit resurrectione
ut nos posse resurgere confidā
mus mquit greg li 1 moā
lium Et sicut ipse ad modū ag
ni fuit imolatus ita mistar leo
nis exhibit resuscitatus ut sic ap
te dicatur pro eius resurrectione
vicit leo de tribu iuda Apost
2o Xp̄s x̄c resurrexit ut leo ap
ter quadrupedem actū quorum
p̄ncipiū fuit quia claustra mf
m confregit sicut scribi2 oscē
tertio O morb̄ ero morb tua
morsus tuus ero m̄sterne 2m̄ fuit
qua potentia d̄yaboli confregit
sm parabolā luce xi Cū fort
custodit atrium suū in pace sua
omnia que possidet 2g fuit ca
ptiuitate de m̄sterno eduxit
sm id̄ ps̄ihmste captiuā duxit
captiuitate Quartus fuit qz
se metipm̄ virtute ppria resus
citauit vñ pro ipso dicebat ia
rob gen xl ad predicta astendas
ti filiū m requiescens acubuisti
ut leo et quasi leena quis susci
tabit eum q̄ dicēt mihi nisi ipse
met Et reuera ista resurrectio q̄
facta fuit in sepulchro quia ibi
fuit corpus mortuū usq̄ ad ho
ram resurrectionis In quo quidē
xp̄i sepulchro quia ibi fuit cor
pus mortuū quatuor fuerūt
facta miracula nr corpus in
hora resurrectionis p̄mū est q̄
corpus xp̄i fuit summa virtute
organizatū sicut enim in corpe
xp̄i organizatio corrupta per
quā fuit anima separata ita opor
tuit ut talis organizatio esset
in resurrectione reparata 2m̄
est q̄ corpus xp̄i fuit remotis
tum Cū enim caro eius sanctis
sima fuisset plagis vulnerib̄ et
flagellis multiplicitēr lace
rata omnia fuerūt summa vir
tute sanata remanentibus tam
quā signis passionis pretexte
in quibus post resurrectionē
fecerunt evidentē mentionem
ut iohānis 20 2m̄ est quia in
corpus fuit subito diuinitus fir
mum inconcussibile sm id apto
xp̄us resurgens ex mortuis iam
morb̄ non morit2 morb illi ultra
non dominabitur romanos vi
2m̄ est quia corpus eius fuit
dominibus auditum vñ etiā eis
redeuntibus ad sepulchrū nulla aliq
arma ad p̄sidium erant corpori eius
nullū sit magis miraculū quod
suscitatus sm augs de tri Sple
ex parte sanguinis fuerūt alia
quatuor miracula quorum p̄m
est q̄ sanguis Domini virtute p
seruatus a resolutione sicut cor
pus in corpore proprio eadē autori
tate vñ in psalmo no dabis
sanctū tuū videre corruptionē
2m̄ est sicut ille sanguis Domi
virtute fuit p̄seruatus ita tria
die per misterium angelorū fuit
recollectus qualibet que pri

fieri per angelos non assumit
deus minime tñ fecerit totaliter p
septimū vt pt dicit augustinus 3o
de trinitate cum fuit q̄ sanguis
xpi collectus per summa pōm
in sepulchrid clausum fuit mto
missus quia sola diuina potēa
pt facere deo corpora esse mor
dem loco non glorificata q̄d
fuit quia iste sanguis fuit corpo
ri xpi reunitus q̄ ficti nō potu
it nisi diuina virtute quia sta
tim fuit reunitus ad omnes p
tes corporis tñ tñ nulla v netā
tecta subito corpa tñ ffecte po
sset et bnā p̄missis fuit resurrec
tio xpi consecrata in sepulchro
et quia in ipō sepulchro fuerūt
tot miracula facta ideo vsa xi
dicitur Et erit sepulchrid eius
gloriosum sic solid resurrectio
xpi est causa efficiens nostre
resurrectionis pcipiendo et ad causa
exemplaris quia sic sicut xps nr̄
et gloriose resurrexit sic et sti
resurgent licet eni et xr fuit
beatus ex parte aīe in mistadi
contemplationis ex parte tamē cor
poris erat viator et passibi
lis resurrectionis suam fi comple
ta resurrectione fuit bto in aīa
et corpore Unde tribuit p̄o tē
et exposit semper dotem impas
sibilitatis ut pt per aplm tom
vi 3o dotem subtilitatis per q̄
exiuit de sepulchro nō aperto
mto volto 3o dotem agilitatis per
quā exiuit ab oculis eorum
sti sui qui visitabant sepulchrid lu. 24o
dotem claritatis quā ostendit
discipulis non tamen ea retinuit
sm q̄ dicit augus de trinitate dei
Et licet sm hugonem de sco
victore xr ante suā passionem as
sumpserit claritatem in tri
gurationis agilitatem qui super
mare ambulauit subtilitatem
in natiuitate qui clausa virginali
integritate nascendo fuit
impassibilitatem in cena qui cor
pus suum modo impassibile dis
cipulis manducandum dedit ista
tamen claritas tē non dr dica
tur gloria qua dos de sua re
ne importat qualitatem per
manentem qualis no fuerit
ista Similit et corpora sancto
rum in generali resurrectione sic
ficabuntur predicta quadrupli
ci dote ut per aplm pt̄ cor
vi vbi dicit p̄o electis alia e
claritas solis sti xpi alia lu
ne i virginibus marie alia stel
larum i aliorum sanctorum stella
differt a stella in claritate sic
et resurrectio mortuorum et dicepit
imperitatem glorie vel beati
tum diuersi merita varie
participabunt inter gloria
vel sm eos sum sup tantum
modos fulgebunt ut stelle
maiores ut luna doctores aut
splendor firmamenti et ut sol
fulgebunt corpa enā b̄torum
dicunt spualia nō quia in spi
ritū mutentur ut nonnulli pu
tant sed quia summa et mirabili
obtemperandi facilitate sub
dentur et alimentis nō fruebun
tur ut aug de ciu dei li° xiii
Time gloriosi fulgebunt sol
in regno patris eorum mt 13
Et tantum de tertio

Visto notandū est tē q̄m
tertium complexum potu
in tytulo questionis videlicet
istum nēro sit reassumpta
totaliter Circa nitatis est dispu
tatum primo principaliter de
videlz absoluta et condicionata
Prima est similr 2a sm quod
Item prima est quitē 2a quo
quendo de primo nitate vi
delicet absoluta tunc xr no fuit
mortuus de nitate si bñ 2a
sed nitate condicionata que
est ex suppositione diuine pōr
dinationis ut tenet anselmus
libro primo Cur deus homo c 2o
Tunc est p̄ nego sequelā 2o dis
2a c. primo dicitur Si vero queri

utrū deus alio modo posset hominem liberare quam per mortē xpi dicimq; et aliū modū fuisse possibilem deo cuiq; potestati tota subiacent sed nostre miserie sanande quiemen nozem modū aliū non fuisse nec esse oportuisse Quod enī meritis nostrīs tantū exigit et ab īmortali tate desperatione liberat qui ei placiti fecit nos deus ut dei filius īmutabiliter bonus per se manens ei quod erat et a nobis accipiens quod non erat dignatur nostrū mire consortiū ut mala nostra mouendo perferret Est et alia ratio quare isto potius modo quā alio liberare nos voluit quia sic iustitia superatur diabolus non potentia Sicut ei filius dei voluntarie et nō necessario hoc non assumpsit sic et voluntarie pro salute generis humani passus est sanguinē suū effundendo mortuus est et resurrexit ut in filio dei nouā nationē facte fuerunt quatuor assumptiones et in morte quatuor separationes alias in resurrectione quatuor reuniones ꝑ quas liquid patet nā filius dei assumpsit in virgine utero quatuor nāas quādam distinctas Quarū prima est natura rōnalis quia caro est assumpta adiuncta ut dicit damascenus fuit nā carnis dicente apostolo quia deus misit filium suū in similitudinē carnis peccati rōm viii Secunda fuit nā ossis sm id saluatoris palpate et videte quia spūs carnē et ossa nō habet sicut me videtis habere Luce xxiiii Tertia fuit nā sanguinis sm id apostoli inspirauit angelos apprehendat filios semen abrahe hebre ii assumpsit aut animā rationalē ad defendū peccatū diuinū ad quod carnis humus est inclinatus vel inquibus est inquinare habitū a tanto rege assumpta Quarta nā ossis ad deloudū peccatū auctorē qō crudelis homo manet qui obstinatus ꝙ naturā sanguinis ad defendū peccatū naturaliter adeo sanguis est inflammatus vt dicit plus de peccato Sanguinari aut peccatū in carne ut iustificatio legis impleret in nobis qui non sm carnē ambulamus sed sm spūm rōm viii quia in sanguine ipso sumendas naturas sine peccato per quas sumus ad peccatum dum primū virtute gratie contulit ut talis promissas fieret reciperet Quinta patet nā in morte xpi facte fuerunt quatuor separationes Quarū prima fuit animē a corpore de qua mt xxvii dicit ihesus clamans voce magna emisit spūm Secunda fuit humanitatis a diuinitate qui fuit humanis dicit aliquid resultans ex unione corporis et animē quia xpc nō fuit homo nisi trinus ut dictum est quē sacre scripture doctores ꝙt quod in cruce imminente morte clamasse dicit de us meus ut quid dereliquisti me mt xxvii morte ꝙfatico accipiendo preteritū pro futuro quia tue apud humanitatis dicebat a diuinitate derelicta Tertia fuit sanguinis ab ipso corpore qui effusus fuit post mortem ex uulnere lateralī iohannis xix Quarta fuit sanguinis a diuinitate ei manente vnita corpori et anime vel ab utraque quia diu sanguis fuit inter corpus fuerit reuniens corpori et diuinitati tamen ei fuit ab illo effusus nō fuit unitus corpus diuinitati quibus alia que scribunt de xpo recipere nō manebant suppositā diuinitati per animam Sanguis aut separationis signum et publico est cessatio emundationis vel ornatum et mundificatio vel ornatum est nota talis separationis

ut dicit aug⁹ primo de trinitate q⁹
non possumus dicere q⁹ xp̃s remanserit
effusus super terram in triduo
illo ꝙt̃ sanguine ibi existente
sicut dicimus q⁹ deus fuit sepul
tus ꝓter vnionẽ diuinitatis tũ
corp̃ore et dicimus q⁹ deus de cẽ
dit ad nr̃os ꝓt̃ vnionẽ diui
nitatis tũ anime Quarto patz
q⁹ in resurr̃ectione xp̃i fuerint
quatuor rerum ones quarũ p̃
ma fuit sanguis humana natu
re presentari tũ corp̃ori quia alia
nõ manet corpori nisi ꝑ hũ
modi sit humidi sanguinis sufficiẽ
ter dispositi aliquid per effu
sum sanguinis nullius mẽbri fiat
fuit sanguis tũ diuinitate q⁹
sicut ꝓt̃ hoc q⁹ sanguis fuit sepa
tus a corpore non fuit vnitus
diuinitati sic eo q⁹ fuit reun
tus corpori fuit diuinitati eo
modo fuit anime nõ corpore
quia postquam corpus sang
uine sufficienter fuit dispositũ
alia diuina natura potuit mo
deri et regi Quarto fuit di
uinitati ad q̃dam trinitate resultã
te ex anima et corpore quia lic
et in triduo illo non fuit verus
homo sicut ante mortem tamen
post triduum fuit verus homo
sicut ante mortem erat vn̄ duo
loquens in persona diuinitatis
xp̃i ideo assumpte Et surrexit
et adhuc sum terram sup̃ p̃s⁹ c
xxxvm Nec obstat rone p̃dicta
si quis dicat mors nõ est alia
rei q̃ simplex fit tãtũ quidam
separatio q̃ separat aiã a corpore
ut dicit damascenus de ẽa fide
ortodoxa c 7. et ideo per hoc
resurr̃ectio nõ est alicuius rei
reparatio si tãtũ sepulturam cõ
mutatio q̃dã tenet q⁹ resurrexit op
ponit̃ morti et oppositorũ oppo
site sunt affirmationes sim phm
nam illud dictũ damasceni est in
telligendum quãtũ ad partes p̃
ncipales 7 nõ quãtũ ad compagẽ
hominis Similiter istud dictum di
mat⁹ q⁹ semel assumpsit nunq̃
desinit intelligendum est quãtũ
ad partes principales et nõ q⁹
tum ad communes hominis
que sunt anima et corpus qua
de sanguine et ꝑpurio et toto ho
mine habet mysterium et cõ
stat oppositum Ex p̃missis cõ
cluditur primo q⁹ non est cre
dendum q⁹ totus sanguis xp̃i
remanserit ut habetur in alio
quibus reliquis quia sanguis
pertinet ad integritatem hois
et xp̃us resurrexit in natu
ra humana resumpta ad hoc requi
sita vn̄ in sacramento altaris
substantia vini queritur in sanguine
corporis xp̃i sim id apti calix
benedictionis tu benedicimus
nõne quidam sanguis xp̃i
p̃mi corporis Ergo in xp̃o cor
pore resurrexit sanguis et
a simili in corporibus aliorum
hominum sanguis resurget cum p̃
surrectio xp̃i fuerit mẽs resur
rectionis exemplar Quamvis
cum sanguis et alii humores non
sint plene de ratione corporis com
pletiua per essentiam nõ manen
tur tamen conferunt ad
corporis perfectionem et decorem Quarto
q⁹ sanguis xp̃i in passi
one et morte fuerit totaliter
effusus nõ tamen actu exhibit
totaliter reassumpti ꝙma pa
ti nã tamen diligebat ihs
humanum genus vt unicum gut
tam sanguinis nõ retinet in
corpore suo qui estimet eam
pro genere humani redempti
one Ad am̃ne sanguinem mise
ricordiam qui dicitur sanguis
aquaticus siue fleumaticus
estimebat in oratione in fla
gellatione 7 coronatione Sanguinem
autem existentem in venis
estimabat in clamore afflictio
ne si sanguis existens in cor
de effudebat in latis aperione

Unde restituis ideo sibi voluit ape
rire latus ut effunderet sanguine
de extremitatibus cordis adhuc bz
sanguine latet em corpus mortu
um non habeat sanguine nuem
nisi mortuum corpus tamen ẽ ui
net mortuum quia tale cordis
adhuc habet sanguinem unus
extremitatibus cordis in nullo
namq; membro sanguis est ẽ
veratim preter quia in corde et re
ne tñsemut per omnia membri
cordis si non ipm cor quia est
principium venarum sanguis etiam
non venit et aliquo quidem cor
de et vene tñsemut per omnia
membra q ipm est fons et
origo sanguinis et principium
membrorum tempiemus sang
uinem ut patet per phm in
de animalibus Amo principium
vite et omnis motus et sensus
est a corde ipius ibidem et pbt
etiam patet vna et eadem sanguis
et alij humores non sic de esse
simpr nrm. i non de humido
radicali sed de esse integro et
completo ideo non oportet totum
sanguinem emissum in homine
resurgere sed tantum quantum com
petit humido radicali et cuius de
cori ac per hoc nequemus m
si aliquem de sanguine xpi
effuso in cruce dicatur esse in
aliquibus reliquis quia cor
pus in vita corruptibili
non indiget tanti de sanguine
sicut in vita mortali vn lem
nri vim dicit Anima enim
in sanguine est. i vita animalis
que morte finitur ut dicit
glo ibm et dato q sic tuc non
oportuit q xp tñsumet totum
sanguinem ratione divisionis ut etiam
fidor de quo dict luce xx
Et quia xp omnem sanguinem ef
fudit ideo impletum est in eo q
dixerat dauid in persona ei
us aridum tamquam testa q̃ta mea
pñs exsiccatum est de notabili q̃to

Dremittent etiam alia suppo
sitiones quarum prima erit ista
Christus homo scripserunt perfectam
virtutem salutem hoc omnem
extendebat humanitatem virtute
patet ista suppono quod filius
unitorum est a deo pñs 3b Salus
nequam eternam que datur a
solo deo et non alium de ut dicit
glo ibm nullus go credimus ad
salutem nisi deo mutante re
mittente nullus mutatus salute nisi
deo auxiliante operari nullus ni
si mittens auxilium prohibeat nul
lum voluntate dei petere sed
primissum nequit aug in libro
de diffinitionibus sin nullus etiam
temporibus aliquis saluat nisi p
xpm sin id actus mis nec enim
aliud nomen sub celo datum
est hominibus in quo oporteat
nos salvos fieri et angelus
aut annuncians nobis gaudium
magnum quia natus est nobis sal
uator mundi qui est xps dns hic
ergo ista aut salus dicit pt applic
tari uno modo per fidem et sic
per xpm saluabuntur patres
veteris testamenti sic per fidem
venturi alicui cum aliquid sit
in effectu licet moueat finaliter
aut sicut finis moueat efficien
tem sine agentem credo vero
est actus anime a homine appli
catur per sacramenta hominibus
adhibita que sunt sanctificatio
nes instrumenta separata in
sicut ordinationes ministralis
artifex est efficiens principalis mal
leo vero instrumentalis dominica
sceuris vero separata sic in sacra
mentis gratie per gratiam Deitas est
causa efficiens principalis hu
manitas xpi sicut instrumen
tum quidem per quod damascenus
vocat ipsam instrumentum Divini
tatis sacramenta vero nomine le
gis sicut instrumenta separata
recipiens ad hoc virtutem a deo

mediante huāmitate xpō sicut se
cundū agit mediatione p̄ mo
nemē artificē mediante manu
que est instrumētū cōiuncte tal'
aūt medius dei sine actu nō fuit
in sacramēto veteris legis q̄
non poterant hīre medium tā
lem ab huāmitate gp̄ fuit ca
causa effectiua non est posteri
or suo effectu ac per hoc tria sp
que ab unio et aīe aduenit dei
et post ad salute obtinenda ne
cessaria fuerunt sc̄z fides et sac
menta fidei et bona opa q̄ tria
ita robēnt ut salutis effectum
hīre non possint si simul non
fuerint quia nec fides meritū
habet si dim̄ p̄ opa negligē
nec opus bonū est aliq̄d sine
fide sic z̄ nec sine fide opa ad
sanctificare non sufficiūt sic ea
que in sacramēto dei ostat sac
tificatione concipē contra p̄mit
in fide etiā x̄piana fortitudo
tribuē in sacramēto aīma in
bonis opez̄ibus tela cōtra dya
bolum pugnatūro mquit hu
go de sacra. fi. p̄mo p. q. r. Ne
mit igr̄ filius hominis querere
et saluū facē quod perierat lu
xit et propīe genus humanū
quod ppt̄ peccatū mē retetā /
intromoda mouerit videt̄ igno
rantia impotentia malicia
et concupiscentia dei imme
diata boni amissi remuneratoz et
regni promissi priuatoz Dep
nīb quatuor dicit beda q̄ stu
or sunt homī influxa ex pec
cato deducit ignoranti in pōe ma
licia et ex his conflata concupia
de quibus dicit apl̄us Erumpna
silium nre p̄ cp̄i vi p̄mo De secto
dicē parabolice luce x homo qui
da descendebat ab hierīm in re
ctio z̄ incidit in latrones qui
etiam despoliauerunt &c Ita dem
nebp̄ per mali suggestionē de
spoliauerunt adam homīs gra
tuitatis et vulnerauerunt in na

turis sm glo super eodē verbo
de septimo diabr̄ grā terciū
deus creauit & collocauit aīa pu
rissima volumptatis cherubim et
flammeum gladium atz versa
tilem ad custodienda viam lig
ni vite sed deus qui dilectus
est in mia sm apl̄m ephesi
2o oculo compassionis respi
ciens genus humanū sic a salu
te elongatū cōi ista septem
trionali septē stulte remē
dia per verbum incarnatū
de quorū p̄mo quatuor dicit
apl̄us Cum factus est nobis
a deo sapiā iustificatio sanctu
ficatio et redemptio p̄mo re
quisiti 2o ni oīm aliozū trium
verbi incarnatū dicit ibē
xt filius dei multi 2o vid
bere. aut ēre dominū venit
cum salute venit cū vngen
tis venit cū gloria ngr̄i em
sine salute ubi sus nec sine pas
tione x̄pi nec sine gloria
venit filius dei ihesus salua
tor interpretat sm ieronimū
et recte qua ppe saluabit nos
a peto originali mortali et
venali ideo dicit luce p̄mo ip
se enī salū faciet ppl̄m suum
a peccatis eoz̄ id est aute ta
peccatu sanandi et salum
di xr̄s uīng accepit pri
uīng later̄ ut saluaret ab
originali qua cuncti de late
re fuit formata a qua ori
ginale incepit uīng manud
ut saluaret actuale qua m
manibus operis designat
uīng pedum ut sanaret ne
male qua per pedes affec
tus designant̄ Sine est ep̄s do
minicus dicit petrus hui
ūsl̄i tm̄ in me habitū trud
ose 13 5 Et tm̄ de supper p̄o
sequit̄ mō za que erit talis
dicit nā sm sue perfecti
onis et excellentie ppriet̄
requirit sibi exhiberi honor
et reuerētie Dignitatē p̄t
ista suppō nā in q̄ne sacrā

tunc duplex est nā q̄ma creatu
ris alia creature p̄zma est nā
naturans alia naturata adhuc
illa est duplex quedā intellēc
alis ut angelis uel rationalis
ut homo alia ut vegetālis uel
sensibilis p̄zma est vmago
dei & similitudo ut patet gn̄ 1°
2a est vestigiū dei p̄zma natū
videlicet p̄luma est tactus sūm
& vmūsalis dominiū 2a naturā
habet dominiū p̄ticipati et to
municatum ꝛ iam angeli p̄sint
hominibus q̄ū singule gentes
p̄positos angelos habent ut dicit
ysidez de summo bono et ex
naturali condicē est p̄nceps et
dominꝰ creaturarū mūdi corpa
liū sic id gn̄ 1 Dnāmi pisibus
maris et volatilibus celi vmo
et pecō homo p̄latus est hom̄
sim 10 noe maledictus chanaan
seruus seruoꝝ erit fr̄ibus suis
gn̄ ut hinc est q̄ aplus ait nō
est p̄tās nisi a deo quod nō de
hom̄ p̄tāte sic intelligi
oportet Cum pilato veritus di
cat nonne mihi p̄tātē nisi
datum esset tibi desuper maluit
ne nipe hom̄ ut aut augē tupi
dinē nocendi habet per se
p̄tātem aut si ille non dat non
habet quia ei ad nocendū po
testas non est nisi a deo sicut sa
pientia ait per me reges regnant et tyranni tenent terrā
verba nigri sinazid sic° dixe
ro° Item p̄fectū est cetera q̄d
nichil est & est duplex vnū p̄fec
tum simp̄r vnū ex quod nichil est
simp̄r et ista est diuīa p̄ma p̄
ncipia in quo sunt p̄fectiones &
nobilitates omnia ens nō nobi
lioꝝ modo quā sunt in seipsis
& p̄fectū in gne est ex quod
nichil est aliarū determinati ge
nerū finis generationē q me te
Item reuerentia est virtus alq̄
p̄latos sublimat debite honō
ficationis cultū exhibens ut di
tulus in rethoricis Dignitas
aut est alicuius cultus et honoꝝ
et p̄cium dignū Dignitas auctoritas
Tulius ibm Observantia vero ē
per quā homines aliqua dig
tate aūtecedentes cultū quodam
et honore venerantur verecū
dia autē est metus per quā re
uerentiam exhibemus maiori
bus in corpore humiliatione ge
stus mutuet verborū emissione
unde idem ibm Maiores eam
datur honor immortalibꝫ et mul
gentibus hinc id Cuius honor
est retributio virtut° et bene
ficii ut patet per phm 2 ethicoꝝ
Vmo honor datur alicui in testi
monium virtut° & io sola vir
tus est causa debita honoris et hoc
contingit dup̄r Uno mō virtus
ppria et sic virtuosi debe² honor
Cuius honor est premiū virtut°
ex 2° ethicoꝝ & boni reuerendi
sunt ne offendant² ne forte tales
ille per eos p̄moueat² qui eoꝝ
corda in habitat inquit greg°
super ezech Alioꝰ mō virtus alie
na et sic p̄ncipes et p̄lati sunt
honorandi etiā si sint mali in
quātū personā nāt dei et q̄ntat
tiu p̄sunt repr̄entant Eadem
ratione parentes et dominꝰ ppt
participationē dignitatis diuine
q̄ū deus est pater omniū et dns
Similit² senes ppter signū vir
tutis quod est senectus Similit² di
uites quia maiore lucrū obtinet
in rebus mutabilibus Si alie solo in
tuitu diuitiarū honorand² est ac
ceptio personarū et peccatū &c
loquitur greg° omē xxxvij Cuius
ira nrā retimed² quia in hominū
bus non naturā qua ad ymagi
nem dei facti sumus sed diuicias ho
noramus Quid igit² timete time
te filiali tegentes honorificate
quātū decet personā dei &c
ei subdit estote dominus nō p̄m

bonis i bene moriendis et modest
impedientibus fin moderamen
rationis sed etiã dissolus i distor
tis ambitus ab istis moribus et impe
diri mo ut notã pñie pe 2o deo
eñ debetur reuẽrencia ꝓpter excẽr
tellentiam que ꝯmunicatã aliq̃
creaturã non fin equalitatem ſ
ſecundum ꝓportionẽ ⁊ ideo
alia veneratione venerandã deñ
quod pertinet ad latriã et alia
veneratione qualiscumq̃ creaturis
excellentes quod pertinet ad dulie
am ſ certo dulia est virtus distin
cta a latria quia ratione est qua p
latriã exhibetur honor debitꝰ
creatori per dulian vero creat
ture rationali vel intellectuali
Utrumq; autẽ virtus exhibet ho
norem ratione dominici in illo
qui honoratur et ſeruitus in
illo qui honorat Dulia est autẽ
virtus dominij in deo ⁊ in creatã
qua in deo est plenitudo dominij
ꝓpter plenitudinem nobilitatis
que ad deum requiritur Domi
nium autẽ in homine est quedã par
ticipatio ꝓprietatis per longinquã
assimilationem dominij ꝓpter plen
tudinem nobilitatis quod est in deo
Ex quo sequitur qꝺ altissimus mag
est honor qui a creatura debet
deo et altissimus ille qui a seruo
debetur huic creato nõ go ſ ſequitur
diuersitatis obiectorum inquantu
huiꝰ diuersus rationes formales
sint diuerse virtutes dulia est
virtus a latria distincta Et ꝓ
dulia dupliciter accipi ꝙnomio qꝛ
fin qꝺ exhibet reuẽrentiã rationali
rationali vel intellectuali create
ratione cuiusdam excellentie Alio
modo stricte fin quod est virtus
per quã seruus exhibet domino
reuẽrentiam debitam et quocirca
nõ accipiatur honor dulie nõ
debetur omnibus creaturis ra
tionalibus et intellectualibus qꝛ
si accipiat stricte planũ est qꝺ nõ
debetur nisi dominis a seruis suis

Si vero quis eligeret ꝓ virtute
per quam redditꝰ honor debitꝰ
huiusmodi ꝓpter virtutem planũ
est qꝺ non debet nisi hñti virtute
fin quã subditos homines honorandi
est ut patet quarto ethicorum vel hñ
ti officium inducendi ad virtutem
et confirmandi dispositione in
virtute vel possibili ad virtutem
et qua de monetis ⁊ alie dampna
tis non hñt virtutem nec habent
officium inducendi ad virtutem
et nãlis aptitudo in eis ad virtu
tem per obstinatos est ligata ne
possit reduci ad virtutem ideo ma
gis simul ꝓ minutis hñtibꝰ quã
honorandi go honor dulie eis nõ
debetur Et qua non tenetur bonꝰ
vir dare bonis est qui bonus est sed etiã
qui bonus esse ꝓt Vñ augꝰ om
de verbis dñi Vidiat civitatem amat
homines aut qua iusti sunt aut
ut iusti sint amare ds Ꝯcerto hꝰ
peccatores viatores non habeant vir
tutem actu habet tamen aptitu
dinem et ꝓ tanto ꝓt dare testi
monium de virtutibus sic aptitudinalis
non actualis Nam honor exhibi
tus reuẽrentie in testimoniũ vir
tutis fin tullium in libro de officiis Ex
hinc videtur qꝺ latria que est vir
tutes morales melior et nobili
or est debetur deo quia ipse est rex
regum dominus dominantium Apoc
xvii Et bonitatis vel magnitudi
nis est deficere in supposito di
vino qua omnibus que sub deo sunt
preest creatis etiã fin beatum nat
sicut ipse protestatur dicens Data
est mihi omnis potestas in celo ⁊ in terra
matt vlt Data est mihi qua illa po
testas eidem ab instanti conceptio
nis auctoritative et in resurrec
tione gloriosa executive si pleni
tudinem habebit post iudicium cui
voluntas eius ⁊ sua adimplebit
in omnibus tam bonis quã malis Eadem autẽ bonitatis vel
fin ſ considerate inquantum vnit
deo per dona gratuita et sancte

etiam ratione redemptionis mei
torie facte debebat sibi summa vpez
dulia qua in christo homine est
maxima gratia non solū vnoiſ
sed etiā pezsone singulazis sīmq;
dicat² iobannis terti⁹ q spūs ei de
tubest non ad mensuzam ꝛ p qse
quens excellentioz et sublimioz
est omnibus angelis etiā sm hu
manitatem vnegun aliq maxie
debetur vperdulia .i. maioz dulia
qua est multez dei quod ē excel
lentissimū vtiq; excellentiq; pue
creature conuenire non pt ideo
non tantum sibi quent honoz hu
he sed etiam vperdulie quod nō
sumitur de glo ide ꝙ vbi² dulia dr²
ꝛ dulia minor que debet² alīs ꝙ
ubi cū non omnis homo habeat
seruū et ideo non oīs homo
debeat² honor dulie ꝙ dicte ē
omis homo quam diu est in via
vel habet virtute vel possibil
ad virtute ꝛ ō honorandi est
dulia cōmuniter dicta Et ꝙ
hoc dicat² p̄me petri 2o Omnes
honorate mquātū fluxit in eis
vnago dominū per quā sunt
virtut⁹ repates et sic mfezoes
etiā debent honorari a superio
ribus sūi et tobias honoratus fuit
a rege ut habetur thobie p̄mo
et mardochēus ab assuero ut p̄z
hester 6 ca⁹ Circa suppositū Quia
in gloziosa resurrectione vita ꝰ
paratur ad maiozi perfectioē id
circo in ipa fit requisitoz ad resup
no aim superfluoz reiectione
Patet quia suppositio nā sicut i
morte fit vite privatio ꝛ sic in
resurrectione vite separatio qua
ꝙpter in fidēs resurget omne qđ
in nobis vivit et qđ est de veri
tate humane nature Quod autē
dicat² aliquid tri⁹ aut quia recipit
influentiā ad vite sic vivit cor ꝰ
ad omnibus membris aut quia
disponit vitā sic vivit spūs ꝛ
humores quia per humores et sp
vitā aliq maxime vivit² circa
quod etiā patet quia nō lesione
facta in corpore si totus sanguis exi
ret anima statim recederet aut
quia ordo et conseruatiōe huius
et actu vite sic capilli ꝛ unguis
vivunt et tō licet omnia resurget
cū omnia vivant et sint de verita
te humane nature sed tamē dr̄i⁹
se habent licet ad resurrectioē sicut
dr̄i⁹ vivunt et alias dr̄i⁹ sp
de veritate humane nature sicut in
ferius patebit in pbationib⁹ huius
conclusionis resurgent etiā omnia
hoīm corpora in resurrectione ge
nerali nulla in eis existente dista
tia quātū ad ordinatione tempor
sed magna quātū ad ordinem
quem dignitatis nā mali resur
gent cū suis deformitatibus et
penalitatibus imfernis et defec
tibus quos habuerūt in statu vie
quia in eis resurrectio non est
ad vitam beatam sed ad supplicia
in bonis aūt seruabit² natura et
vtia detrahentur et omnes re
surgent inte gro corpore plena
etate et debita mensura mem
brorū Quo ꝛ si aliquid mem
brū deerat supplebit² et si aliq
superfluitas cuiscūr si aliqua
membroz deordinatio corrige²
si parvuli erant ad quātitatem
etatis xpi quā habebat in de⁹ re
surrectione licet nō mole diuina
tamen virtute deduce² si detre
pitus ad candē etatē reduce²
si gigas si gnanus ad mensurā
congruā limitabit² ut sic omnes
integri et perfecti occurrent in
virum perfectū et mensuram
etatis plenitudinis xpi sm apm
ephō iiij Qui xr̄s est vita et re
surrectio Job xix et mirabiliter
et gloziose resurrexit mirabil
mḡ iut valde quia saluo sigillo
pylati quo ostiū monumenti erat
signatū uti⁹ mt xxvij Ite mira
biliter quia gloria virtute pdi
le² ꝙ vna suscitat² mortuū et mor
tuis mortuū sicut corpa heli
sei sustinuit quedam defunctū
in sepulchro suo positū ut hē²

quarta ꝛegu ſꝛ ſi nidqua inuenit
q aliquis reſtaurauerit ſeptim pter
xpm ⁊ ideo ſurrexit inmortalit. Sur
rexit etiam glorioſe ⁊ realiſſime
ſit corpus gloriosum ad ſagne
glorioſ ſtem qua ꝛeſurrexit ꝛ
treplia exercitatio p̄ma fuerunt
illi quos inuenit in limbo et in
purgatorio q̄ exercitatis ſimilo
nid quo nid ipſo ſurrexerunt ſicut
dr̄ mr xxvij et ibm dr̄it glo q
hm credendi ſunt nid duo aſcendꝛ
ſe ſimil nid corpore ⁊ exercitatis
fuit angelor nm ſtrenuaid xpo
et triſtodiendi animab in pur
gatorio Similiter et ſancti q̄
hic reſurgut in mente p gr̄iam
hm et in futuro reſurgent in cor
pore per gloria quamus em re
paratio humane nature p xpm
facta ſit ſufficiens quantu ad
corpus ⁊ aiam tamen ordinate
nobis dr̄atur quia ſicut xp habuit
p̄mo corpus paſſibile et poſtea
ſurrexit ad vitam imortalem
ita ⁊ fideles qui ſunt eius me
bra ſibi conformant per gr̄iam
iuſtificantes aiam ⁊ adhuc
habent corpus paſſibile ſm con
ſummationem finalem inducet dmor
talitate per redemptionem gloriae
ad corpus ut ⁊ p̄ma Cor 14
Sic aut non reſurgent impii ſi
ipſi promi paſſibilitate habebꝛ
paſſiones et dolores intollera
biles quia tunc mā erit fortius
cōiuncta quia corpa imortali
bili pro ſubtilitate groſſine
pro agilitate grauedinem pro
claritate obſcuritate et hoc ideo
quia nō dr̄ant conformes ſancto
rum in cōmis qualibꝫ futuꝛe ꝛ
ſurrectionis hmoi eſt q̄ pſalmiſta
dyt non reſurgent impii in iu
dicio p̄ſ p̄mo non reſurget in
quid impii in iudicio reſurrectionis
ſpūali in iudicio mie ad gloriā
ſi reſurrectionis corporali in iu
dicio iuſtitie ad penā vñ ſ ſim
ulus ut iudicet pitor ut iudicē
impia ut ſine iudicio p̄mittat

impoſſibile qui ſanctam trinita
tem non credunt inquit tra[ns]ſi
ſuper p ſalmū p̄mū Ex io hec
q̄ habebunt inquit ꝛ reſurr
ſurrectione ex[ter]nis cōmunem
nutritionis tamen ꝛ[ec]ipiā no
habebunt que dr̄atur uſtꝫ q̄m
a corporibus impioꝝ no auſe
rtur corruptio ignobilitas et
infirmitas in iuſtis ſeminat
ut dicit aug de fide ad pet ſpe
ritet reprobi reſurgent incor
rupti nitegritate membroꝝ
tñ corrispondi dolore pene ad
fim aug in epla ad ꝛſentinū
Corpa dnte ſanctoꝝ id fine vlo
merore ſine vlla deformitate ſine
vlla corruptione cū difficultā
te in quibus tanta facilitas qua
ta felicitas erit ut teſtat in en
cheridion aug̃ ffateamur ergo
patriam noſtram pfectam reſurrec
turam futuꝛa eandem et diuerſam
eandem per nāz diuerſam per
gloriā eandem per veritatem
diuerſam per potentiā erit
enim ſubtilis ⁊ incorruptibilis
erit pulpalibus quia no ſemi
tat ꝛſentanea ꝛitati nature g
ſpūlis ſi mortalium ⁊ mortuoꝝ
reſurgent incorrupti ⁊ nos
Immutabimur p̄ Cor 14 ⁊
Sequitur ſuppoſitio quarta
Deum facere non implicat
contradictionē hoc reſpōd
deo poſſibile ſecūd rationem
Patet ꝛa ſuppoſitio ex eo quo
dam eſt archidiabolo theologus
et nitheologus dicit ꝛceſſim
et pt intelligi dupl no mō
ſic quodcunq facere ⁊ a omne
de quo ad hanc p̄poſ ipm ſit
non ſequitur contradictio ſed
reſpectu dei eſt poſſibile alio
modo ſic omne impoſſibile ul'm
cludit neg repugnantiā quod pt
reduci ad contradictionē p̄cipue
cū hoc q̄ ad cōtradictoriū non
eſt poteſtas hm aliquē hmodi pro
poſitiones et p̄m ⁊ ethic vbi dr̄
gentib facere non gentium
hoc ſolo primo deus ut dicit

agatiõn pbus patet ꝯa ca ra
tiõne q̃ omnib potentia dei est
ad omne ꝑm q̃ dicit aug⁹ &
q̃ hmc est q̃ com⁹ sup ꝯ ꝓbꝫ
cõmento vñ dicit q̃ agens
non posse aliquid impossile
non dicit' diminutio ꝑ dicere
ꝑm aliquid impossibile posse
facere est detrimo possibile q̃
nam dicit' dupr primo absole
aliquo m ordine ad potentia
aliquam simplr & impossibile
p̃mo mo possibile vel impossi
bile dicit nõ ꝑm rationes supieri
ores vel inferiores sed ꝑm scrip
tur patet ex habitudine t̃mi
num ꝓpr aliud absolute dicitur
possibile quia potentia nõ re
pugnat subiecto ut ꝑs sedet
in pgle vero q̃n ꝓtia repugt
subiecto ut homine esse asinu
2o dicit' possibile ꝑm rationẽ
prima & hoc vel ꝑm rationem
superiorem ut ea que ī mete
ꝑdent a solo deo ut creare insti
ficare saluare vel ꝑm rationes
inferiores ut ea que a creatu
ꝓt fieri tamen a tali prima ꝑm
ditionem aut causę prime
effectus habet contingenter
vel necessitate ¶ item possibi
le aliq̃n accipitur absolute ut
distinguit contra impossibile
et sic dne ad nrm et q̃tingẽs
aliquo ut distinguit cõ ne
cessario et se et sic queritur
nũ q̃tingens q̃ duobꝫ mod⁹
dicit' ꝑm ꝑm p̃o primo vnc
dicit' q̃tingens plerumq̃ et no
frequenter ut tremestre in se
mestre et tale dicit' q̃tingens
mmatio aliquo dicit' q̃tingẽs
q̃ quatũ in se est habet fieri et
talo dicit' q̃tingens in infinitũ
possibili aut posito in esse mul
tum sequitur impossibile ut
dicit ꝑmus ethicorum dr̃ tẽ se
habet ad esse et non esse ut me
ambulance motum terre ꝛ
Posito enim q̃ pietas sit in rege
ꝓ signficat nullum actum in
possibile ¶ item potentia dei q̃dam
quedam absoluta et dicit' 1a pos
se suũ vel potestas sua absolu
te et simpliciter considerata
sine respectu ad aliquid attri
butum dñi nũ & hec potentia
potest quicquid habet ratio
partibilitatis Alia dicit' ordina
ta et est illa que competit ad
aliquid attributum ut potentia ad iu
sticiam vel ad misericordiam Primo modo pt
damnatos saluare et eoꝝ
fines de pena 2a & 3a deus multa
bona pt de pena absoluta que
nõ decondigna vñ aug⁹ in li
de nã et gra dicit dñs Pasca
sustinuit in tribꝰ pueris mich dñm
est nõ potuit videlicet sustinere
in mente respondet potuit q̃
dem sed noluit noluit aut quia
hoc valde mordmatio fuisset
et per consequens nõ erat im
possibile apud deum omne vm
lus primo

Quantum ad 2m articulũ po
nam quatuor conclusiones
Quarum prima est humana re
paratio sub satisfactionis condig
ne modo et figura nullatenus
fieri potuit a sola creatura Pro
batur ista conclusio sic quidq̃
est creditorem limitatum vnitu
tem hoc nullatenus fieri potuit
a sola et pura creatura ꝙ humana
reparatio per modũ satisfactio
nis q̃dque sue homis perfecta
salus exigebat omne limitatum
virtutem q̃ humana reparatio
satisfactionis condigne nisi &
figura nullatenus fieri potuit
tenet gra & maior per se nõ le
primũ hoc pt per suppositionem
primi quia si reparatio nostra
simpr pro liberatione dei p
aliud modũ quia morte xpi
natura humana potuit re
parare et liberare sicut eam
multis meritis predecessorum per
mercem liberalitatis humane
nimirum ita exaltauit q̃am

sibi vnitate vnitate persone nā
in rebus per tempus et ortus
illa summa grā est ut homo in
vnitate persone quadrus est
deo ut dicit aug⁹ li y de trin
c. pen⁹ ita absq; omi satisfac
natura humana potuisset libe
rare si voluisset ꝑ noluit qua
nullo alio modo ita quie
ens fuit per nullū end aliq
modum ita aperte deus dilet
hoīb sue sigmd ad nos de mo
straret nec spem nrā ut for
tior eet exisset et hinc concor
dat aug⁹ de trinitate li 13 c x
Si etiam nullus alius modus
fuisset ita quiemens testa⁹ fuit
go et declarat libro primo de
fide p 3 c x Si aut accipiat⁹
reparatio pro liberatione per
satisfactionem condigna sic di⁹
q̄ per aliud medium natura humana
non potuisset reparari quā p
emendam factam ab illo qui
erat deus et homo que satisfac
no condigna fieri non potuit
nisi per hominē qui esset deus
quia peccatum hominis fuit cōtra
bonitatem infinitam que deus
est et culturam humanā violauit
homo infinito rem quod corrupit
infinitam in potestate quod si
deo placet indumenta nature
humane multiplicata possent
sine fine et ideo peccatū homi
nis ex triplici causa aliquomo
fuit infinitum infinita ad hoc ad
quod fiat satisfactio condigna opor
tet q̄ finitam quantitate culpe sit qui
tas emende quia ut dicit anselmus
li primo cur deus homo c x
finitum meritum peccati oportet sa
tisfactionem esse et de contra ratio
di⁹ pro mensura peccati erit et
plagarum modus pena aut si
non potuisset infinita emendā
facere quia vita rationis habet
pulchritudinem bonitatis finite est et ideo
sicut probavit anselmus li 2 cur
deus homo c vi aliud emendā
facere non potuit nisi ille q̄ esset
deus et homo Sz vtrū x⁹ alicui ꝑ
moriendo potuit pro nobis sa
tisfacere de condigno debet sunt
opiniones diuerse Sz nudo end
dicunt q̄ sic si deus aliter fieri
ordinasset quia ut dicit aug⁹ li
13 de trin te c x. alius modus libe
randi generis humani deo fuit
possibilis nec creatura subiacent
equissime erat vniretur diabolo
si tamen posset ad hoc aliquo volu
isset alii aut dicunt simpliciter
nia dicit glo hebre 2 q̄ ni quia
mortē homo non redimeret et
aug⁹ li 13 de trin c 13 placuit
deo ut ꝑ per eruendo hominē
de diaboli potate nō posset fieri iusti
cia diaboli vincere Sz pro con
cordia opinionū ꝑ dicit tū
anselmus ni per solo c x q̄ iusti
cia dei ꝑ accipi Vnomo per
igentia meritoꝝ Aliqui pro
cedere nitūtur diuine bonitati
primo nō loquendo de iustitia
dicat anselmus ni pullegrito
c. loquens ad deū tū primus
malos iustū est ꝑ illoꝝ meritū
venit Secundo loquendo de iusti
tia dicit ad patres malus iusti
est quia nō alloꝝ meritū ꝑ q̄
bonitati tue condecens est Sili
ter dicit q̄ per aliud modū q̄ per mor
tem xpi deus potuit iustificare natūm
humanam respectu sui q̄ iustitia
sumitur pro q̄dcentia hominis
dumne et sic forte loquit primus
opinio non pro exigentia me
ritoꝝ sicut loquitur secun
da Ad rationē aut alloꝝ qui
dicit xpm satisfecisse de condig
no pro peccatis per penis q̄s
sustinuit ante mortem dicit q̄
quadrus satisfecisset quantū est
ex radice et condicione persone
nec satisfactionis nō tū quantū
est ex grā pene pensati ordi
natione diuina q̄ ex diui
na ordinatione meritū debet
dari ad mortis debitū ꝑ plura
dum totū cui genus humanū
ꝑ peccatū erat obligatum

duplia mortis sc̄z natiue et dap
nationis eterne redemptio er
am plus imporat qua simpr
reparatio qua importat re
paratione factam per solu
tionem digni przem in redempti
one aute hominis agens pri
ncipale fiunt dicitur instrumenta
vero quibus fiunt huiusmodi
instrumenta mō redemptio
nis scpata fuerunt plura scilz
corona spinea flagellum et
clauus et lancea mediantibus quibus
est dignius utz p dictum le
gē c tertio qua fuit instrumē
tum mortis fm id apli xr fac
tus est pro nobis obediens usq
ad mortem crucis p philippen
ses. Ad alias pt sic exponi id ysa
yz ipse autem vulnerabit sup spinis
clauos et lanceam ppt immunita
tes nostras tollendas attribuit
sc̄z flagellu et alapis ppter scele
ra purganda et mirabilis signa
causa et ritu mouens xpi pas
sionis sc̄z ablatio et purgatio
peccati in ozie et disciplina
pacis super eum et pene iusta
satisfactio quam deus pater
exigebat pro reformatione pace
inter ipm et nos supervenit xr
supplente dicit qz ipse xr voluntarie
suscepit se et in summo corpus nra
peccata et iniuste eius sp̄ia eius
carne ratione vulnerati flagel
lorum et tormentis habuit sanitatem
sanctissima et p xpm mortem
habemus pacem reformationem
et gratiam reparationem hoc et
consimilia oportuit fieri per me
diatorem et nō per alium mfici
orem ut idem esset creator et re
paratoz iustificator et sanctifi
cator saluator et glorificator
et non secus in seruo spem po
neret ut minuat in gr̄iarum
libro 2o dis. 4 c 2o Eque em
in sanctorum orationibus possi
mus confidere et maxime v
gnis marie de qua scribit et
clesia spes nostra salue ideo in
homine bene pt pon spes suffi
gn si spes p̄ma et salutis in solo
deo ponenda est et loqui[tur] magr
in dicto prealligato et prestan
ter p̄6 Spes mea in deo est
donec perueniatur ad p̄fectio
sc̄z illam glorificationem vbi
iusti fulgebunt in regno pat̄s
sol mitius glō dñm in deo
igitur spes est respectu vite
future qua spes est certa expe
ctatio future beatitudinis ve
niens de dei gratia et meritis
precedentibus ut dicat magr sen
tentiando li tertio dis. xx. p. 2o
et de creatore desperare de spe
in creatura ponere minus ge
gor[ius] libro 22 mor[alium] Ex ista co
clusione vna principalis sub
sequentibus eliciunt[ur] duo cor
relaria quadquam dictas sit
humane redemptionis causa pri
cipalis in childmis xpi humani
tas est eiusdem ratio mysteri
mentalis p̄z ex prima parte
conclusionis et eius probatione
Corr̄m 2m est istud nulla tre
atura est tantum virtute qp in
ipsa sit ponenda confidentia
salutis patet ex 2a p̄te conclu
sionis et eius probatione
Dorario latrie de iure et
legaliter solum debet deo
et eidem quicquid personaliter
ista conclusio sic In quorum
est summa dnatio ligi tantum
deo et eidē cuncto p̄sonaliter
de iure et legaliter debet maxi
ma veneratio tenet qua et
maior ex suppositione 2a sibi
et minor si latrie adoratio est
maxima veneratio utz ex illo
2o Ergo ipsa de iure et legaliter
tantum debet deo et eidem co
iuncto personaliter ligi dominio
dei sibi adorabilis et illi soli
seruiendo sc̄z seruitute latrie ut
patet ecdtro. c 4 mt g nec
per hoc excluditur seruitus

debita dominus temporalibus
sim beatus augt vñ adoratio
sic dest ribitur q quedā est p
se quedam p accidens p se aut
adhuc duo sūt pers se et ppt se ād
per se si non ppter se sī ppt aliud
ut qñ adoratur est alteri vnitus
primo mō sūt pers se et ppt se adoā
no latrie est ppria illi quod ē
termin adorationis et ratio ad
randi et sic tenent solidei ꝛo
mō sūt pers se sed non ppt se te
nent adoratio illi quod nō ex
cludit ur a termino adoratiōis
ut humanitati xpi dum unitur
unitur est deitati et sustentatur a
supposito dñi nī qñ autē vnitur
unitur deo per dona gratuita
sim se considerata non obstan
te q est per hoc vnita sic debet
ei yperdulia que est extrema
reuerentia et summa exhibenda
creature Cristus enī qñ autē
homo fuit plenus gra et ver
tutibus plusquā aliq alia crea
tura humanitati xpi xpi mpiā
tī vnitur verbo debet cultu
latrie qua vna adoratione a
doratur suppositū et natura
ta q nā ppter suppositū xr autē
est nomen persone in duabus
naturis sim damas li c c et
adorna et eadem adoratione
adorat xr et humanitas cuius ē
est q damas li c 8 dicit xr
perfectus et humanitas deus et p
fectus homo que adoratione cum
patre et spūsancto vni adora
tione ni incarnata carne ei
non inadorabile carne cuius di
centes adorāt enī in una hy
postasi et mista auctoritate da
mas li ad arri associatione nō
aut colle ut sit sensus adoratur
verbū ad carne i habens car
nem sibi vnitam nō aut ad ma
ne hoc ē et carne adoratur est
sit ppō rō et hoc considerā
do carne inde ut patet est et nō
ut vnita deitati Exmā hic que
est de rege et purpurā p actus
aut adoratio latrie contin gut
duobus vno mō rationē cōti
nente et comunia in q̄ spūs
sanctus apparuit fuit adora
da latria et spēs sacrificiorū
tractate fuit adorande latria
homo ratione rpī tractatorum
q̄ymago xpi adoranda est
adoratione latrie silr et yma
go xpi non solum illa imagi
fuit crucifixus verū et effi
gies crucis xpi mālia ma
teria lapidis ligni vel alicuius
metalli Sz summopē adver
tendum est quia ymago xpi
pp dupl consideratū uel fm
q est quedam res et sic nulli
honor sibi debet sicut nec alicui
lapidi uel ligno vel fm q est
ymago Et nūc quia ad est
motus in ymagine mq̄ tū
ymago est et ymaginatū
uno honore debet ymagm
et ymaginato et ideo nī xr
latria adoretur eius ymago
similr debet latria adorari
vñ damas li c vñ dq ho
nor ymaginis pertinet ad y
storiam ymaginatū Sed
est dicendū de effigie cruc
xpi q absolute cōsiderā
fm id q est sic nullus honor
debetur sibi si considerā in
relatione ad rpm sic est sig
sic debet sibi adoratio latrie
sicut ymaginis xpi ut innuit
damas li c hoc enī
sue effigies non debet nisi ra
tionabili creature inesse sibi
li aut non debet nisi trine
nature rationalis et hoc du
plo mō significat rpīntat natura
rationale homo quādō
dicitur a quondā nō p mo
modo plent homines venerā
ri ymagines regis ꝛoo nesciēs
eius utrum aut venerint
homines eadem veneratione
qua venerant et regem Et
utrum nō veneranda ē ab
aur cristi in qua fuit crucifixus

fim aliquos ꝙ nomẽ nīquatũ r̃
ꝓsentat figuram xp̃d in ea ex
tensi /hoc nomẽ ex ōtactu eius
ad membra xp̃d et ex hoc ꝙ
eius sanguine est perfusa vñ
vtroq; mō adoratur eadem
dōratione qđ xp̃s sc̄a adoratio
latrie et ō crucem alloquim̃
et deprecamur quasi ipm̃ p̃m
vñ dicamꝰ O crux ave spes
vnica &c /item crucem tuam
adoramꝰ dñe Et quamus &c
est non est ymago xp̃d est tm̃
signū eius et quedam spēal'
repr̃tatio passionis sue vñ sal
uator mr̃ xp̃us dixit tue appa
rebit signū filii hominis ni
si ꝙ quedam gloriosum et da
mascꝰ li° q. c. 3 Exponit de sig
no sancte crucis /Am aut dic
ꝙ ipa crux in qua pependit pr̃
maiestatē est res quedam nō ado
ratur eadem adoratione ꝙ latrie
cū verbo ꝑ̄ non pertineat ad pre
sentiam vbi quasi pars eius p̄
adoratione ydolatrie manifeꝰ
est tm̃ quedā xp̃d ratione trun
cati et reliqui et alia q̄ ad hmā
nitatem xp̃d ꝛe resumpsit vpdu
lia adorant hoc est portio sed
tm̃. Alii vero dicunt ꝙ illa crux
nō dꝫ adorari ut est res quedā
nec adoratione latrie nec dulie
p̄ adoratione aliquam honor
et reuerentie tamꝙ̄ mē salut
instrumenti sicut et alia ꝛelicta
sacramenti p̄ eo ꝙ sunt time
salut instrumenta et hoc pdo
cto ꝙ doctor bone venture ꝛc
aut reliquie sanctoꝝ sunt aliq
mō venerande p̄ p̄ aug li p
de ciuitate dei vbi vult ꝙ qui
ad aliquem affert ea que de
eo ꝑ̄ singuntur post mortē re
nerandi nō tantū corpora aut
partes corporis ꝑ̄ eius aliq ex
terioza ut vestes et similia ma
nifestum est aut ꝙ sanctos de
venerari debemꝰ tamꝙ̄ xp̃d
membra filios et amicos atq;
interecessores nostros et ideo reli
quias sanctoꝝ qualescūq; in
eorū memoria honore congruo
venerari debemꝰ vñ et ipe
ꝛ hominē reliquias quemēt
honorat m̄ patris eorū fecun
do miracula Sunt enī ipd sē
sim damas li c. c septuo Amici
dei et filii dei heredes ꝛ omnes
nostri ipd aut fuerunt p̄ p
tuarum dei templa xp̃i ala
baster id spūalis irrigenti fontes
diuum fuerunt etiam orgāa
spūssancti Et hanc rationem as
signat aug m libro de ciuꝫ
dei non sunt attemptanda sed
plurimum venerenda sanctoꝝ
corpora quibus dū adhuc vi
uerent spūs sanctus quasi
quibusdam orgānis ad omne
opus bonum vsus est Ex ista re
clusione vñ ā probationibus
suis eluditur dicto ꝛrīs latria
Cruci p̄mum est Ex suma ma
iestate que inest a natura so
lus deus adoratur latrie cul
tura patet ex p̄ma pte con
clusionis et eius probatione
vñ alia ratione adoraꝫ deꝰ alia
creatura /adoratꝫ enī creatoꝛ
qua in eo est summa maiestas
que est principale principium omnis
boni et hinc possit alle qm ado
rat Creatura vero adoraꝫ mag
tum assistentiaꝫ ul' adminis nel
adesse ut pr̃ rationalis nel ad
hoc ꝛe ut pater spūalis &c
Certum 2m est Sagius xp̃d p
nosus sub sacramento consecra
tus in maiori remanet est hūdus
qua in propria forma separatus p̄
ex alia parte conclusionis et eius
probationis vñ quia sagius
xp̃d sub sacramento est in tra
pus xp̃i Assumptam ypo stat
ymbis ideo sibi debꝫ adoratio
latria Sagius vero xp̃d effi
sus ꝛ a corpore separatus quia
non est a verbo supposito hūs
ideo sibi non debetur ultius

latrie sed vpsedicte sal mo dr recte
in multo minori reuerencia est hñ
dus sanguis miraculosus sanguis
aliqui in milla eo q ceciderit mali
legunt miracula fecisse uti nit
vti Et hoc pro q in hoc sue adora
cione et cultus sufficit hanc re
dimonem habitualit habuit si cor
sectrino debite est facta pro eo
q hostie consecrino fiunt et rea
nata Si si apparent aliq ymā
gines in sacrato ut spes pius
q habuit in legenda sancti gregorii
tue tuend est ut adorent sub ta
li condicione scilicet adorate nr
tue eam debet sum ab illo cui ap
parerent eo q no appareat sug sue
merito nec sub spe humane i fecti
em quemadm go rē Ge gloz

Quod fore dmostrt de natē
humane veritate hoc totidm
beatis resurget absq; ulla defor
mitate probat ista comparatio sic
arbitrando q gloriosa resurrectio
ihu totū quod est de humane na
ture veritate resurget absq; de
formitate si in beatis est gloriosa
resurrectio ihu quadquid in
beatis fore dmostrat de natē
humane veritate totū resurget
absq; ulla deformitate si in beatis
est gloriosa resurrectio ihu quod
in beatis fore nostitur tenet quia
et suppē tertia minor pti et no
tali tertio vñ aliquid dict esse
de veritate humane nāe trit aut
quatū ad esse necessario sicut
membra corporis et humidū ra
dicale hec ppē dnr de veritate
humane nature et ideo resurget
totalit Aut quātū ad complete
et integrū esse ut ea que faciunt
ad corporis perfectionem et qua
litatem debitā ut humores qui
queritur in humido nutrimē
tale et in carne sum materiam
que fluit et refluit et acquit
per alimentū vñ sum phm li
primo de gnatione quedā est

carro sum speciē ut illa que habz
potentia actuum et pt alimētū
quertē in carnem Cruedā sum
materiā et est illa que no pt
in opus carnis uti sino nec thi
plisite prima est a quātitate et
in illam no transit alimentū
ac resurgit totalit 2a no de ne
cessitate Aut quatū ad esse de
corpis ut ea que faciunt ad decoz
ut capilli et ungues et hmōi du
obus modis dicta no resurget
quatū ad totalitatē si sum ap
faciunt ad complementū et de
cozem vñ no totū quātitatiue hu
mozis resurget nec ungues
nec capillorum si quid quātū
apetit ad complementū quam
corporis et decorem Si enim sic
statuisset no amodo membris et
interstitiis humoribz et capillis
et unguibz ad immortalitatē
tūsdem fuisset ihc et sancti hec
omnia habebunt nec interstitia
resurgent vacua si plena no
sordibus si puro aere vel pur
humoribz De quo aug ep de
ciuitate dicit in mūdi ribz pr
ceribus que nullis doloz pne
modo sine ita pulchritudo de
habebit ratione ut forme apacen
tis oculis sum mentis iudicio p
ferantur vñ interstitia vastum
intelligentie delectabunt in
tam pulchra in qua laudabit
amici sapientia conditoris et
sic in ho mie no tantū de ve
tate humane nature eius carnis ge
neratio et semine que dicit cibo
sum speciē si ecia carno que fit de
nutrimento et caro sum nūti
qua utraq; est de essentia humā
ne nature in ipso qua no dif
ferenti qua prima caro pinq
est de veritate humane nature ep
ea in corpe cend floribz q sunt
de principali interuige nature
ut ea que sunt neria ad nāe
operationem quedā aut sunt
de secundaria nāe intentōe

ut ea que sunt ad pfectoꝝ ꝯsez
uationem et decorē ut videmꝰ
folui in arboribus vñ plus dt
ꝯo de mad q̄ folud cortic̄ e ꝯope
rimentum cortex aut fructꝰ sic
m hūāno corpe sunt capilli
et ungues pili aut barbe ſm
aug⁹ ſ zz de ciu⁹ dei r ꝛc nō
sunt pro mumto ſi pro vtili
ornamento et q̄ m ſsomne
nō tantū resurget illud quod
est de p̄maria eius perfectiōe
et prima natiē intentione resur
etiam id q̄ est de superadditi eiꝰ
perfectione et ſuperadditia na
ture intentione ideo ungues ⁊
capilli et pili barbe resurgēt
vñ mt⁹ r capilli capitis vestri
omēs numāti sunt et luce ꝛ ſ Ca
pillus de capite vestro nō pe
ribit quod nō intelligē de longi
tudine sed multitudine et nūo
capillorū ſm aug⁹ li⁰ xxvj de
ciu⁹ dei resurgent ⁊ ungues capilli et pili barbe mira
qualitate que magis erat ad
ornamentū corporis et decō
tem vñ non est intelligendū
q̄ resurgat quidq̄ per tonſu
ram est amotū Cuius sicut
aug⁹ meminit ꝑ ꝯ mderatiōē ubi
alicui⁹ non erit nec tamen est in
telligendū q̄ resurget ppt̄ eo
rū que sunt de p̄ma natiē in
tentione q̄ fruatur quia corpa
resurgent mōstruosa ſ ppter
ornatū et decorem ut natiē
sed ad perfectionē Sanctoꝝ
erūt corpora sme omī vitio
fulgida sicut sol resurgentiꝫ
p̄fectis omnibus deformitatibꝫ
quas hic habuerūt mā⁹ nigre
dinē li ſ Distill r ꝛ vñ qua
druplex deformitas repezit⁹
in corporibus vi⁹ aut ex di
minutione substanē ut nimia
mutilatio aut qualitate ut
simitas aut superflua quātita
te ut gibbositas aut situ ⁊ ordine
partiū ut membroꝝ tñ sanato
omnibus ista deformitas p̄mit
ad naturē nitidū ſo ad naturā
ō melett⁹ nō resurgent ꝛ ad ab
eis omīa vitia tollatur p̄ma ad
deformitas ſ ꝛ diminutio substanē
ſm omnes doctores tollet⁹ etiā
a corporibus dum p̄mutatoꝝ q̄
mortui resurgent integri ſ mozzupti
⁊ integri in membris ut notat⁹
p⁹ cor⁹ ſ ꝛ De alus tribꝰ sicut
quidam ut petrꝰ de tarento
q̄ tollentur et hoc ppt̄ naturē
perfectionē q̄ dūꝫ bonauēt⁹
cardinalis tenet q̄ remanebūt
hodie cicatrices ultime deformita
tes ⁊ hoc ppt̄ diuine iustē seue
ritatem ꝛ ad cui⁹ deformitates
animarū nō tollunt⁹ ab eis
go nec deformitates corporis
quia deformitas culpe adhuc
deformat pene nec cicatrices
de quibus martires pertule
runt et fuerūt signa peracta
victorie et triūphi remane
bunt ⁊ resurgent in eis ad
deformitatem ſi magis etiā
ad gloriā et virtut⁹ ostensiōz
ſm aug⁹ de ciu⁹ dei ꝛ ſ signū
est q̄ cicatrices passionū post
resurrectionē in christo remanse
runt et hoc quidē de cruce ut
dicit sedulius super hanc p̄mo ut
fidem resurrectionis instruat
ꝛo ut pro stigmatibus eis patri
repōnet ꝛo ut hoīes quia pti
osē sunt redempti videant ꝛo
ut reprobi quia iuste sunt dāp
nati sentiant ꝛ quarto ut om
nibus in iudicio pcās ostendat
ꝛ aug⁹ de verbis dñi ſm mone
18 dicit nūquid nō potuit deꝰ
sine cicatricibus resurgē sed
in cordibus discipulorū vulne
ra nō mit sananda ppt̄ q̄ cica
trices in corpore seruauerat
ꝛ hec ſūmarie vi⁹ ad veritē
humane nature pertinet nō ſm
id quod a parentibus contrahit

si etiã totũ illud quod pro nutrimento in ipsũ quæritur realiter et sic omnia dum animal intelligua et etiã omne id quod per se pertinet ad ipsũ siue sint partes essentiales siue integrales et etrogeneæ siue homogeneæ et ex hoc elicit quod non totũ quod fit de veritate humanæ naturæ in toto denuo in vite hominis resurget in quolibet si resurget totũ quod a parentibus attribuitur ad totum illo quod in ipsũ principaliorem modũ quæritur uel totaliter simul fuisset usus ad 20 annum ad omnibus illis quæ ad id per se pertinet resurget enim quilibet in mensura etatis xpi ut epla ꝙ etatis mensuram quantum ad temperiem dum tamen ea quæ ad vigorem et corporis dispositionem hujusmodi est quod tota de qua erat facta forma resurget in ipso et non in eo quod non fuit in ipso adimpletum sed in resurgentibus erunt sexus masculinus et femininus sicut eadem corpora creata sunt per naturam ut dicit augustinus de fide nec obstat quod plures dicit quod femina et mas occasionatus ꝙ de animalibus quæ licet hoc verum sit respectu naturæ singularis quæ non intendit producere meliorem modo quo potest tamen non est mala in natura istis quæ mali fructus facit sed intendit semper tendit saluare speciem et per quas producere feminam sine qua species non potest saluari nec in autoritate aplī epla ꝙ dicens omnes quidem resurgemus sed non omnes immutabimur sed in ictu oculi per tubam [illegible] ista

conclusione et eius probationibus

Circa secundum articulum duo tangenda quorum primum est non totũ resurget in homine quod est de perfectione primaria secundum etiã quod est de natura integritatis secundum patet ex prima parte conclusionis et ex probatione Contra secundum est Quattuor mirabilia dotalia ex corpore in ipsis resurgent gloriosa tale pro speciali ornamento patet ex 2a parte conclusionis et eius probatione Conclusio quarta

Possibile est et licitum tenere pia credulitate in ecclesia militante aliquas esse reliquias sanctorum xpi sub propria specie et qualitate Probatur ista conclusio quodquod sicut non implicat contradictionem per possibile est respectu dei et licitum est tenere pia credulitate si etiam militante esse aliquas reliquias sanctorum xpi sub propria specie et qualitate non implicat contradictionem geometrica militante esse aliquas reliquias sanctorum xpi sub propria specie et qualitate possibile est et licitum tenere pia credulitate tenet quod etiam ego suppono et minor ex notis quæ pro fides ad salutem nostra et fides pia in aliquibus quæ mutat in aliquo tempore Contemnit enim in hoc quod utrique est assensus sine formidine de opposito quale est communis omnis fidei et hoc in certitudine Est duplex certitudo una speculationis alia aduersionis prima maior est in scientia quia in fide et sic loquitur hugo de sacramentis divina fides est voluntaria certitudo omnium de rebus absentibus supra opinionem et infra scitum constituta Secundo modo maior est certitudo in fide quia in scitu ex motiuis est homini certum sua fide sicut beatus augustinus in enchiridion

vtrag; est organd no apparen
tium utz hebr xi Dñt- cred
in multis prma mbor ep fidēs
ad salutem nēcia est diuinitꝰ
mfusa ⁊ nmnt veritatis de
i reuelant fides aut pia est
fundamtis acquisita ⁊ tm
vtrantat asserent zo mhor
qua fides ad salutem nēcia e
de articulis fidei et de dēt
per ecclesiam ffides aut pia no
est de necessarijs ad salutem ꝫ
de probabilibus et nō dū detiat
per ecclesiam fides aut pia nō
est de nēcīs ad salute vñ no su
fficit tredē articulos fidei set
oportet tredē quodcp tredit or
ecclesia et determinat tredendū
vñ ipa ecclia catholica ep hab;
plenissime ptātis utz m tanto
ne zl q ꝫtra ea cu omnia sut
subiecta nec de ipa illi pmit
titur iudicare ut m rōne
zq ad zōnd id tenꝰ ipa m
dubijs pp declarat et determi
nare spūssancti assistēn ꝫ me
m demones legis sonē vnde
euangeliste et apli nec quid
aliquid detrezunt utz m tanto
zq q Omne quodcūq et cadd au
toritate pl sanctos tanq mfae
figulam pruate homdzdms
appbare et r̄probau hereses
vñ ecclia nō reprobat sut
tob ꝑpt defectum sanctitatis ut
figula pruate religiōs ap
probat ꝑpter defectum perfec
tionis nec hereses reprobande
aliqua falsitatis prodnat sc
hereses redempnis ab ecclia
et assertionēs tōnīe appro
bantur ꝑpt defectū p fecta
oīs nec hereses reprobem
zo aliquid falsitatem prō
ducat ꝫ hereses condempnāt
ab ecclia et assertiones nec tōnīe
approbantur ut nō liceat pe
condempnatoz ul approbatoz
sufficient d uulgata ⁊ quid
publice tenēd assertiue ul opi
natiue et ut sciant inquisito
res cōm quos de hereſi statim
procedere deberent ꝫm tanq
magis sanctionēs similiꝫ ap
probantur p̄ pruate religio
nis ut catholica vnitꝰ nō pe
cuis confirmatoz liceat asse
rere uel tenēd ipsis obstinatā
non esse sanctam uel meritō
riā et ut inquisitores sciant
cōm quos et quales impug
natores religionis debeant pro
cedere debeant et ut determinā
diales ad figulā ob fundamētū
ad maiorem perfectionē au
toritate ecclie eminentꝰ etil
lomd figula euangelica indigeat
autoritate ecclie Aug testē ⁊
dicente cōm epla fundam ego
non crederem euangelio nisi ec
clesie me admoueret au
toritas qd dicat ibm ep credi
Dic euangelio ppt pdicantes sibi
euangeliū fm formā a xpo
traditam vñ iste dicat talem
rationē Aug ppt qd vnū
quodcp tale et ipm magis ex
primo posteriori fit ppt ecclesiā
credidit est euangelio dicente pe
nitentiam primo penitendo et re
dite euangelio go magis est re
deundū ecclie quia euangelio ergo
magis est credendū ecclie ep
euangelio si ex hac figula euan
gelica nō est nimis perfecta
nec figula pruate religionis
zo dnd m hoc quia fides ad
salutē nēcia est semper for
mata ffides aut pia aliqn
est informis de fide formata
et ad salutē nēcia dicit salua
tor Qui crediderit et bap
tizatus fuerit saluus erit
qui vero nō credidit condempnabit
marci ultimo et apls ait
Omne fide nūpg est quodcūq
placet deo hebre xi ipsa enim
fides religionis catholice lu
men est animae hostiū e nīe

et fundamenta salutis eterne
mgnit crysm tractatu de sy
bolo quia est sba rezu spezd
dazid sm aplm ydone xl ffides
autem mfirmus est malis xpi
anis vmo dones credunt et co
trem stimit utz jacobi 2o et qz
possibile est m ecclia militante es
se aliquas p[er]sonas sanguinis
xpi subppria spe et qualite
tz ex notabilitz 2o 3z 4o et
maxime ex eo qp hoc fieri ul
esse non implicat contradictione
igr hoc ut nd est teneri pia
credulitate et persuadet hoc
idem sic sicut de ceteris qm dnicis
est ma sm aplm Ad fidei fir
mentum et sue legitime ar-
gumenta fecit memoria mma
pului suozu iugr et qm ma m
sm corporis et sanguinis sub
diuersis spebus sacramenta
ubus consecratione et trans
substantiatione m ppuum et vm
lucia segregatim confirmatione
Sic similiter videtur qp ipe fece
rit et sanguinis xpi de passione
effusi sub ppria spene memoria
m aliquazu particularu sub
mo reliquazu reservande mi
de cetere erudelissimis est omnis
fama que omino no dependit
hmoi. etiam qd qm tez fidei co
firmandaz angelus ad carolo
magno attulit et ipse ad aqs
gram in ecclam sancte marie
honorifice tulerunt Carolus
vero ulam postmodum fecit reverto
sui tuscie nuc aut veracit
dat esse rome in ecclia q dr sca
sanctoz vbi in die ascensionis
fit stacio et ibm scriptu legit
Cum ergo sacro xpi sanguine
clarus ac nobilis reget hic pri
oso de sanguine xpi Silr sig
qp sit in aliquibus mundi partibus
vilz in monstro rastekozgen or-
dinis sancti benedicti ancin
glia vbi ostens xpi sanguis d
ampullis aureis crystallinis p
michaelem mdm prout ibm tradit
autentica historia alz in pte
aquilonari videlz in partibus
stagnalibus in ecclia sinermun
et in monasterio asmarensi ppe
lubecam ordinis sancti benedicti
ne no in alio distrctu ut pote in
monasterio eglen ordinis sancti
benedicti quibus bruns[wicensis]
ptelsi fert[ur] videlicet esse de sacro
sanguine tempore passionis de
late xpi effuso qui adductus
fuit de constantinopoli p illus
trem principem hinr[icum] ducem
saxonie et hungarie ut patet ex
scriptura notabili per testes
vdonios et veridicos utriusq
pl statuis roborata vnde p epm
lubecen assistente sancte e
glie ordinis sancti benedicti
in brunswich alz per regem got
tzaid marchionem brandeburg
gen[sem] et comitem de sinerem
et alios quod plurimi qui ocis
in exitu et reditu fuerunt ad
hmoi ducem brunswicen constan
tinopolim cum ditus erat pno
sus ille thesaurus sacro sanguinis
xpi ab soldano constantinopo
litis qui predictus dux hmoi
reliquias sacro sanguinis xpi
adductas in duabus partes dimi
sit et unam debit ecclie sancte
altezd lubecen que ibi continue
in monasterio asmarensi
ordinis sancti benedicti ppe lu
becam in parte ut fertur annis de
mini 12o 8o fides et altius ppe
ti monasterii sismarien assid
filialis compassionis ducti ppter
horribile mendum et confusi
one totius monstri sancti egi
dii in brunswich ordinis beati
benedicti qz augustissimo duci
supdicto in die pentecostes mar
tio reliquias sacrosancti sanguinis
xpi quamplurimas petentibus
recipere et in ecclesiarum
publicae ecclie conflagrate con

liber diuidentes liberaliter dona
uerunt et solemniter apporta
uerunt de qua quidem deuo
one apud ecclesiam p̃nouden
p̃uilegia reposita sunt gmul
te plenior et reuera diuitias
tam p̃iosi thesauri sacri sag
uinis xp̃i non tenuit uanis
culo uti ex tali testimonio dñi
volradi tunc epi halberstaden
qm certus et spalis dedit in
dulgencias xp̃o fideliby has
p̃dictas r̃liquias debite hono
rantibus Sed est testimoniu non sm
sufficiens vere diuinam perfectio
sup p̃dict uti ex lege deutro
nomii 19 et assumit ab omni
gelica veritate Joh viii In ore
duorum aut trium testium stabit
omne verbum et si plures sup
p̃dones eo solempnius et fir
mius erit testimoniu Quia quidem
duo homines sunt uel esse forte
plures possint mentiri non tñ
de facili gmittit hinc est q̃ ex
dixit mt xviii Ecce ego vobis
cum sum omnibus diebus usq; ad
consummationem seculi non sola
m miraculorum operatione ad ue
rame catholice confirmationem ar
m sacri crucis assertatione ad
prauam mentium sanctificationem
verum etiam martyrii seu mar
tyrum p̃prias et sanguinis in passio
ne effusi sub p̃pria passione
ad humanitatis xp̃i assumpte sedu
lam declarationem possibili g̃
posito messe nullo seq̃ impos
sibile uti p plurimum primo priorem
et ex suppositione ea possibile
est in ecclia militante aliquas
esse reliquias sacri sanguinis
sub p̃pria specie et ergo pono
sicut multorum fidelium pomt si
ceritas et fides spes nullo se
mpegle nec aliqua condictio
si maxime missarum et di
uersorum diuine gr̃e genus quod
nid exhibitio Et quia aliquas
esse r̃liquias sacri sanguinis xp̃i
sub p̃pria specie in ecclesia mi
litante est pie credibile et tam
omnibus persuasibus probabile
uti ex supdictis adverto opposi
ens assertiue diffinire deter
minare videt̃ forte p̃sumptuosu
et temerarium foret si pro
babiliter et persuasiue ea p̃ bo
na dimittat per ecclam determ
inari nec ex scriptura sacra
directe probari nam sim̃ sen
tentia ad demetriadem vergit
quod de scripturis sacris auto
ritatem non habet eadem fidelita
te qua p̃ter expressam aut ex
plicationem omnia ad sua p̃pria
omnibus christi duo tertia lau
quorum p̃mum est non omne cre
dibile et latens in secreto sub
articulis fidei q̃ tenetur uel eccle
sie decreto pbi ex pte p̃me
conclusionis et eius probatione
Cor tm̃ est q̃ sub Xp̃i
tuba dominus resurgens glo
riose cum victoria aliqs p̃tia
las sui sanguinis r̃liquias dig
natus est fidelibus mgi p̃me
morata pbi ex 2a pte conclusi
onis et eius probationes Di
gnum deum ore p̃fiteri in sanctis
suis laudare iubemur sm̃ b̃m
ieronimum in sermone de as
sumptione virginis gloriose
multo magis xp̃m dominum
in se tm ad ipsum pertinenti
bus venerari tenemur cum
profecto vim laudis et finis ele
ctorum magnitudine virtu
tis sim̃ plurimum p̃mo rethoricos
et bonum laudare non laudi
to fit laudantibus prodest ut
dicat augustinus super iohannem et
cum sententiis laudis in lau
de dei est ibi laudator secu
rus est ubi non timet ne de
laudato erubescat ut asserit
sup p̃lm laudate dominum de
celis laudate eum in excelsis
p̃lm cl̃ Si missarum dominus mi
hund et regem glorie p̃lm xxiij

et m sunt ptiosissimi reliquie
apud fideles metie sacrario
recondite Sunt nam si metalli
multimode reliquie magne et
preciose reserue xpi crucis et alia
eius arma Sunt ut plurimum
reliquie maiores et nobiliores
videlz tam et sanguis xpi sub
specie vini reservati Sunt multo
magis eet nobilissime reliquie
ut necessario credi tenetur de sa
luteni videlz tam et sanguis
xpi sub eukaristie sacramento
Prime reliquie merito sint
magne quia sunt xpi arma
et mee redemptionis misteri
menti mi separata ze malo
rebus quia sunt aliqui humanitatis
xpi et fuerunt delicati et nuda
terre sunt maxime et preciosissime
quia delicati actus vnite nisi
posito domino go &c Contra
et responsum est istud pro ge
neris humani copiosa redemp
tione sanguis xpi qualit mei
dem gloriosa resurrectione no
stra facta fuit reassumpta totaliter
ex predictis patet et ex ratione
facta pro parte nostra quesiti et
mi de articulo ze

Primo ad tertium articulum
respondendum est ad quesito
nes pro parte affirmativa quesi
ti sonantes Et primo ad istam que
in principio fuit adducta vbi ne
gatur maior ad probandum quod fuit
adducta ymo regula topica dicit
quod illa regula non tenet nisi in
oppositis precise et adequatis et
absit dicere quod sic patet si enim
omnis albedo desgregat et quod
omnis nigredo aggregat quod in
plus dicit nigredo quia congregati
vum et sic hec nigredo est adequatio
si bene credit quod si omnis albedo
desgregat quod omnis nigredo co
gregat quia illa sunt opposita
precisa et adequata sicut nigredo valet
semper ad destructionem quod sic patet

nam mors corporibus resurgentium cor
poribus sunt opposita et licet secun
dum mortem corporis est vite
privatio quia tota separatio et totius
compositi destructio ergo ze resur
rectio corporis est vite restitu
tio separatorum reunio et totius
compositi reparatio nonne
determinatio omnis quod mors
corporalis retrahit a vite mor
talis et corruptibilis vigor omnis quod resur
git tendit ad vitam immortalem
et incorruptibilem quia omnis
est verum et quis est falsum sta
omnes qui resuscitati fuerunt
tam in veteri lege quam in nova
xpo viuente redierunt ad vi
tam mortalem et ideo ze suscitati
per xpm ut la satis filius vidue
et filia archisynagogi nec alii
xi resurgendo redierunt ad vitam
immortalem et omnes qui cum eo
resurrexerunt ut dicit glosa
xxvii et quia xs primogenitus
mortuorum et primitie dormien
tium finaliter 1 Cor 15 et sua
resurrectio est prima tempore
et dignitate et in resurrectione
omnes mortui resurgent ad vi
tam immortalem ut 1 Cor 15
licet non omnes ad vitam glorio
sam et beatam Similiter bene sequi
tur quod per mortem deponit quis
mortem resurgendo reassumit Et non
sequitur ad determinatum omne quod
per mortem deponit totaliter quis mor
tem resurrectione reassumit totaliter
Cum aliqua resurrectio sit ad
vitam mortalem magna sanguis
et alii humores non resurgent
requirunt ad secundum per
fectionem corporis et debitum
et pro tunc quod etiam pro nutritate
nutriendi et restaurandi dep
ditum sed quia conferunt ad
secundum corporis perfectum
et debitum et pro aliis causis
que ponit in primo non lib ze

Quo circa dicendum est quod in prima resurrectione videlicet quae ad vitam mortalem nostram resurget tota quantitas humorum et sanguinis totaliter non tamen oportebit horum nostrum fieri in resurrectione 2a sed illa quae est ad vitam immortalem si resurgent minutiae quae quidem corporis perfectionem et decorem dabunt ad vitam damnatorum quod resurrectio 2a cuius quidem redditur sufficiens quod verum est si non oportebit quod sic omnibus modis ut late et diffuse omnium est 2o respondendum est ad rationem sancti thomae qui in quodlibeto suo q. 4o concludit quod totus sanguis xpi qui in passione effusus est ad corpus eius redierit in resurrectione et prolixit hoc tertia ratione Quarum prima pro ratione xpi ex etate xpo patuerit passus est cum in perfectissima etate mansuerit ea quae in hoc homine inveniuntur maxime ad veritatem humanae naturae pertinere videntur tamen sit ad maximum perfectionem deducta 2a ratio sumitur ex merito passionis Sic cum sanctorum martyres ille pro in quibus passionem pro xpo sustinuerunt quidam pulcherrimum in resurrectione habebunt ut dicit augustinus 21 de civitate dei Go multo magis sanguis xpi quem pro salute generis quodammodo effudit ad gloriosam resurrectionem patribus est Tertia ratio pro summi ex quod virtute passionis sanguis eius ille in passione effusus humanum genus sanctificavit sicut ad hebreos ultimo ihesus ut sanctificaret per sanguinem suum populum extra portam passus est humanitas autem pro salute fecerat virtute habuit ex virtute verbi simul unita ut dicit damascenus li iij Unde manifestum est quod sanguis xpi in passione effusus qui maxime fuit salubris fuit deitati primitus et ideo oportuit quod in resurrectione integraretur omnibus humanis partibus sanguis autem xpi quidam in quibusdam ecclesiis ostenditur dicitur ex quadam unctione xpi pretiosa miraculose fluxisse vel etiam aliter ex corpore xpi et per hoc dicit transitionem ad obiecta et quando conclusionem ponit in quarta parte summae quod quaestio autem tertia Pro intellectu veritatis istius conclusionis notandum est ex quo dicta quod ly totum aliquando sumitur aliquando tantum secundo modo sumitur quidam includit suum determinabile et tunc valet tantum quantum iste duae dictiones simul sumptae quae tertia pars 2do est idem quod perfectum ut dicit philosophus, quinto metaphysicae tertia summae magistri 22 v dicit diligens dominum deum tuum ex toto corde tuo i. perfecto corde Perfectum autem dicitur aliquid dupliciter uno modo quidquid sibi deest de perfectione sibi debita vel competenti sicut homo mediocriter staturae dicitur perfectus quantitate lineari ly tantum quantitate magnitudinis aut utrumque dicitur perfectum primo modo tunc praeceptum dilectionis solum impletur in patria sicut augustinus in libro de perfectione iustitiae dicit perfectionem dei et perfectionis quando sibi est possibile et sine aliqua imperfectione Si sic nostra est dictum caritatis sic impletur in via quidquid integre diligitur quodammodo ista cum est perfectio quae dicitur esse ex dictis nostris et hoc sufficiat ad salutem Secundum perfectum dicitur tribus modis ut notat magister sententiarum libro 2o Dist 4 Est enim perfectum secundum tempus et esse perfectum secundum naturam et 2 primum scilicet perfectum secundum tempus Perfectum est quod habet quidquid temporis requirit et quot secundum tempora hoc

et hoc mō angeli etiam perfecti
aū conformacione uel lapsū
sm naturā perfectū est q̄ ēt
quicquid de bonis uel expedit
nature sue ad perfectionē glo
rificatione et hoc mō p̄fecti
fuerūt angeli post confirma
cionē et cum sancti pñ r̄surrec
cionē vltimē et sūme cū mēbl
vnquid de est ⁊ a quo vniūsa
prouenit bona q̄d est solius
Dei p̄ma g̃ perfectio est na
ture tendit ⁊ā naturā glorifi
cate ⁊ā naturā increate Omēs
etiā alij simūl pro toto et p̄ro
ut pz ex̄b ⁊ Deū time et mā
data eius obserua hoc est om
ne hoīem ⁊ totū et p̄fectū
hoīem ita q̄ ata pī⁹ missa au
ferrētur signū totius vbi p̄
signo totius integralis ad p̄
positū dicī⁹ q̄ si totū simūl
simūl fierēt tūc nō oporteret q̄ xp̃c
nēcō totū sanguinē reassūp
serit ut ex superioribus satis
ficienter ꝓbatū est totū simūl
ꝑo sēl tūc fierēt tūc p̄ consecra
cionē q̄ xp̃c reassumpsit totū sangui
nem in passione effusum tam
ꝑ perfectum perfectū m̄p
non absolute ſ̄ sm exigen
tiam status nature Tnortal'
et glorificate Ad primū ex
hijs ꝑz in quo sensu ecclesia
beati thome possit hanc veri
tatem ⁊ in quo non ēt opin
ātū est ad primū cuius ratio
pro cuius expeditione alia ex su
perioribus dicta simūl repetā
Da videlicet q̄ aliq̄ est de veri
tate humane nature trifariam
aut quātū ad esse nēcm aut p̄
tm ad esse completū et integ
rum sm esse dicitur Primo sicut
membra corporis cuius sm spēz
⁊ hmōdi radicale et q̄ hoc ꝑtē
et p̄ncr̄ dicī esse de veritate
humane nāe cū r̄surget hoc tō

Vnde omnia membra resurgent
ꝑa ut ea que facta ad corpo
ris formā ad perfectionē et de
bitam quantitatē ut humores q̄
quantitatur m humido nutri
tale ⁊ in carne sm māmq̄ flu
it et refluit et acquirit ꝑfi
mentum et hoc dicī q̄m et
carie esse de veritate humane na
ture ꝑa ut ea que facta ad or
natum et decorem ut capilli
et ungues et hoc simt q̄ ꝑ ac
cidens de veritate humane na
ture et hmōdi modis vltimo
dicta nō resurgent nēcō sm
ad totalitatē seu tō ſ̄ sm q̄ fa
cta ad complemētū et decore
cum nō tota qualitas humoris
sīc sanguinis et aliorū resurg
net unguis nec capillorū ſ̄ q̄
tū solum competit ad corpus
humanū complementū et decore
Hinc est q̄ Gloria q̄ sanctus
cardinalis dicter Sanctus septies
ꝑte sua breuiloquij r q̄ dat
Corpus q̄ in r̄surrectione ad
unitur ex ipsa unione ordina
tione habet ad mortuptionē
ꝑpetuam ita tamen q̄ id in q̄
consistat substantia totius cor
poris sīc simt membra p̄ncia
et hmōdi radicalia etiam
caro sm spem beat ordinati
one necessaria alia vero sīc
caro sm materiā et ꝑtes q̄
simt de bene esse corporis ha
beant ordinatione de congruo
Et ideo ꝑxime ꝑtes simt ordi
nate ad r̄surrectionē ſ̄ m or
dinem mutatē alie vō omnes
sm ordinē congruitatē quā
quidē ordinē q̄ deus imposuit
nature et nā non pōt ꝑfici quia
nō pōt mortuū suscitare et ipsa
humana prouidētia multa frustra
debuit facere ꝑ quibus v
tute ꝑ pare corpus dē mor
tale et immortale et ex omnibus
ꝑtibus q̄stitutū et salua tota

seu perfecta veritate nat̃e hys
ad ꝯtendum est per modū nō
qua licet filius dei carne aliud
de potuit assume' tamē magis
congrue assumpsit de adam
gen̄e ꝑt' manifestanda' humā
iustitiam et sapientiā atq; cō
seruanda' hūane nat̃e dignu
tatem deus end sic considerat
humanam naturā ut nulli esset
obnoxia nisi sibi et quia ra
tione tangit anselmus liber
que deus homo assumpsit ꝯ
nō aliunde si deside gr̃e hoc
nō fm̃ nāz institutā si destitu
tum et lapsam nec fm̃ primo
seminalem si fm̃ corpulentā stā
solid· et ex gnōi assumpsit no
humane defectus ōmnes
et gr̃ales humane miserie re
linet esuriem sitim fatigatum
et hmōi ratione quoꝝ alius et
plus et eiusdem Alios manifest
in statu mortalit' et mortali
tatis ut sic vtrobiq; esset per
fectus fm̃ corporis et status ex
igentiam et rōnem hys
premissis dicat' ad rationem
que attribuit' ex etate xp̃o pan
entis quod vñ est q; xc passū
est in perfectissima etate tā
quo ad duratione temporis q;
quo ad virtute et vigore actus
positione corporis Insup nec
est q; in illa etate ea que ad re
ritatem hūane nat̃e maxie
pertinē videnť in hoc homine
sit xp̃o vel malo quonā bō
netis totis sanguis simendo to
tū sm̃tate sine tōr ꝓsurgat
si bene sequit' q; membra cor
poris p̃incipalia hūdo rubi
tale et caro fm̃ spem et alia
q; sunt de corporis substantia
et perfectione p̃mazet sic rsur
gent eo q; ista sunt maxie
p̃incipaliter et netis de virtute
humane nature quā' nō sit sang
uis et alii humores fi solū rō
ne ex p̃dictis et hoc expresse
volt ratio que sic assumit et
sonat passus est end in perfec
tissima etate in quo ea que m
ior homie imerimitur maxe
ad peritatē hūane nat̃e p
tinē videnť tamq; ad maximā
perfectione deducta q; assump
tū debet' q; congrue ostenditur ali
um sensum nō facit nisi illi
qui ꝑdictus est Crudubitq;
christus habuerit corpus cuiusq;
tē· eptime complexionatū
fm̃ statū natie lapse et defe
tute metallorum nutriti quā
statu diversis modis quit p eo
dem corporis perfectione nō
eisdem diversis modis in statu
misērie et glorie Similit' dīne
de alius factū completē glorifi
catis et pro fine glorificatis et
Cruā eni resurrectio dr esse
fm̃ exigentiā consummatoris gr̃
tie et perfecta grād facit nos
conformes xp̃o capiti nostro
in quo nulli sunt membroꝝ de
fectus si etiā etatis perfecti stā
tura debita et effigies formo
sa optimū est q; homi sustinet'
in optimis conditionibus ac p
hoc nōtē est q; in eis vita dēt'
hauriri nā seruet' magis hō
rem tuā sua pte sin̄ breuiso
quis et q; Ad secūdā rationē
q; sumitur ex merito passio
nis' quā ex quo quis infinite
mfert' et nō plus vñ esse
sanguis eni xp̃i quē effudit
pro salute gnīs humāi multo
magis repatiatur est ad glosā
resurrēctionis quā sanguis alteri
animal bti ad in corpore et
in aiā glorificati Unde sang
uis xp̃i in resurrēctione real'
sumptus sunt glorificate sicut

corpus eius fuit glorificatum tum
quatuor ei⁹ excellentijs gloriose
dotes et ornamenta scilicet claritate
subtilitatem agilitatem et impassi
bilitatem sine mortis ruptibilitate
quam beatus petrus in summo in
ratione sua dicit Scientes quo
non corruptibili auro vel argē
to redempti estis de vana vestra
conversatione patrum traditam
a pretioso sanguine quasi agni immā
culati et incontaminati xpi
prime petri p⁹ Gloria in corpore
et sanguine xpi ad modum exce
dit gloria aliorum beatorum nā
si in statu vie resplendunt facie
bus eius sicut sol ut phs in⁹ xpi
multo amplius totum corpus eius
cum suis electis refulget in sta
tu gloriae ultra p'mia cuiuslibet fidē
gentem tam martirū q̄ confes
soꝝ tum ratione pene et status
non includitur q⁹ xp⁹ nō realiter
sed tantū realissime sanguinē que in pas
sione effudit Vo tamen ratione
sumit ex virtute passionis dñi
q⁹ tanto vera nā anime p omnibus
suis partibus verum est vinum
et quia quod est vna est vinum bo
no q⁹ tam in anime quod effuse pos
sanguis assumpte ipsi et hec ratio
non inferitur similiter q⁹ xp⁹ ne
cessario realiter ipse sanguis
sunt totaliter nec in auctoritate
apostoli adducta sanctificatio attri
buit sanguini xpi ac si ipse san
guis sit precisa et principalis causa
causa sanctificationis nec est
redemptionis De qua in auctori
tate beati petri mote dicta filio
het et similiter pdicti de sangui
ne in nova lege nec dicti nitel
ligi quia sicut vetus testamentum q⁹
fuit figura novi testamenti fuit
consummatio per asperionem
sanguinis ut ex eo pl sit et no
tum q firmatio est p effusionem
sanguinis xpi agni immaculato
ut figuratio respondet figure
et sic dicte applicatione id q⁹ quod
pene in sanguine sum lege mundat

et sine sanguinis effusione nō fit
remissio Nec ut sit argumentū ad
a minori q⁹ si sanguis hircorum simi
figura inquinatos sanctificabat
multo magis sanguis xpi in veri
tate q⁹ figuralis sanctificabunt et emū
dabunt Item si sanguis xpi sanctu
ficat conscientiam eo p sunt pri
cipales partes humanitatis xpi in
sanctificationis et redemptio
humane causa principalis et effec
tiua est ipsi deitas deo operā
demptionis ut sic quiescat tota
trinitas eo p alia trinitas ab
extra sunt indivisa sum Augustinū
Cū aut instrumentalis est hu
manitas xpi que ex unione ad
suppositum diuinum extrahit ad
dam infinitatem virtutis quam
et ipse xp⁹ tota obtulit p pdicte
redemptionis executione pas
sione mortem obtulit immaculatam
deo sm apostolum hebre⁹ 9⁹ fuit etiā
de oblatione patrum sigillatim
mentio in scriptura quod vsa q⁹
De aut dicit tradidit animam suam Sile de corpore xpi
mot verisimile fuit p vsuram cor
pus meum dedi percutientibus
et genas meas vellentibus vsa
q⁹ ipse enim pertuta mea pecu
lia in corpore suo sup lignum
ut peccatis mortui iustitie vivā
mus cuius livore sanati sumus
prime pe 2⁹ Et de sanguine dicit
ipse aut whiezatu est pl⁹ per
cata multitudo modis vsa q⁹
Nā volui notabile mistezi no
pl corpori sine sanguinis effusi
one Meritū etiam passionis
xpi fuit qui implicite efficaciter ra
tione sui suppositi et ideo licet
natura humana esset ratio tollē
di passionem et merendi
aliud tamen meritū erat suppā
ti dummodo quia actus sint pfecti
sm Damic Nec etiā meriendi
in humana natura pr⁹ est apte
anime et scandalis ex pte cor
poris Nā sicut ome peccatū

et demeritū est actio voluntaria
fm Senecam de moribꝫ Sicꝫ oꝫ
meritum Quia fm phm ois na
ta sunt fieri qr̄ idem et m nā
libus nec laudamur nec̄ vitu
peramur ut ꝛo ethic. Iste ē qꝫ
xc dixit animā meam pono pro
ouibus meis Whadus x qd' fac
tū fuit in passione qm xc anima
pro fidelibus fuit separata a cꝛe
et oblata deo patri qd dixit pr
in manꝰ tuas cmendo spūm meū
lu. 23 In qua quidē passione xc
meruit suam exaltacoz fm id
apli Philippꝫ 2o Nobis aut quidē me
ruit principie videlicet petitis p
missionem gracie misꝰsione pe
ne etne et temporalis dimissi
onem pnōtis diaboli et multitu
dinē et unne regni celestis aper
tionem ut colligitur ex dict' ma
gistri sentenciarū li 3ꝰ. 18 et 19
Dist. Et aplus ait Omēs enim nos
manifestari oportet ante tribu
nal xpi ut referat vnusquisq;
ppa cꝛpora prout gessit sive
bonū sive malū 2 cor. 5 Et ut
cꝛpus simul punitꝰ cū anima
et p̄miet̄ sicut anima in cꝛpo
re peccauit et in eo meruit ex
hinc tollit̄ qꝫ apus redemptoꝛ
pt̄ aliqm attribui dr̄ aut pt̄
pñs h autoꝛ et sic quiēt totꝫ
tempꝰ Quia apud dnm mia
mia et copiosa redemptio pt̄ r
xxxvii Aut sicut executoꝛi et
sic quiēt soli xpo tacite huā
nitat̄ et sic loquit̄ magr̄ sente
nciarū li tercio dist. xx c 5 Nec
aliquis pt̄ dici redemptoꝛ aut
ab autoritate redemptionis et
sic tota trinitas est redemptoꝛ
generis humani Olim ab autori
tate et executione 7 sic pluꝛes xc
qui fuit autoꝛ nec redemptoꝛ
ratione deitatis et executoꝛ natu
one humanitat̄ Alioꝛ aut qꝫ pa
tationes quib⁹ infertur vi⁹ force
tendum qꝫ possibile est tale sig
num miraculosum esse alicubi
possibile quod qꝫ possibile e tale
signum miraculosum est sig
num xpi verū et rēale sub
certis reliquis mysteriis spe esto
alicubi si vtrobiqꝫ est magna
differencia tam in existen quā
penitencia In existen quidem qꝫ
signus xpi rēalis est signus cū
in veritate et in re signus aut
talis miraculosus est solū sig
nus xpi in signo Sed et in
fidencia qua signum xpi ver
et rēale debetur vni dubia tali
aut signum miraculosū no debe
vni dubio ut dubia si sint x re
nenario et admirato nō in
net ad admiracoz qꝫ superat
facientē aut dicentē potencia
ut dicat cristꝰ super mathꝫ et sō
bonis omnibus sum mr̄m pos
sibile eum est ex imagine xpi
impie peccassa nec ex corpoe
xpi indigne p tractato signu
num miraculose q̄fluo pissend
infidelium quēzione malozū
correptione et bonoꝝ in fide
confirmacoz ut sic exostenso
miraculo magnificare² mira
ficarent et laudare² ut dis
plebs ut vidit dedit laudem
deo lu 18 placuitq; eum rōnabi⁹
homib⁹ intellectus laudē genit
virtutib⁹ vel admiracoz inquit
cristꝰ sup mr̄ no e cruel saltalicum
seu verissile: qꝫ viri tui portari
graues in moribus et insignes
in pretuibꝰ verbis iuramento
confirmat̄ ac scripti mysterio
roborat̄ in facto tam arduo
aliud protestari fuissent quā
quod de veritate asserit men
dacio falsitate fauore semot̄
na veritati no amicitie festi
nus redditus est ut mr̄ augꝰ

ꝺz q q̃ ꝛeritate ꝯtultat et qui
ꝓdit mendacio vterꝙ relig
est iste qui ꝓdesse nō volt
iste qui noꝛeze ꝺesiꝺeꝛat mq̃ut
augt̃ in libꝛo ꝺe agone xp̃iano
et ꝙsiderꝫ ꝺe sūmo bono nō tet
et ꝛeuerꝛi si quis mentur̃ hꝛe
sacrime xp̃o in tuis maxime
nnq̃ntat̃ uel si in ꝛeritate
habeꝛet et remoꝺ ꝗ̃ꝫ questio
uel sub ꝓtexu matꝛie cultum
uel veneꝛationem exponeꝛet mag
no ne pbas et solus ꝯmitteꝛet
vm augt̃ in enchiꝛ̃ꝛ ꝛ ꝙ ꝺicit
michi autē nō absuꝛꝺe nimiꝛ oc
mendacium esse pꝛetatiū ꝫ multo
miꝛꝰ est quo animo et ꝺe quib
ꝛebus quisq; mentiat nō em̃ ille
pꝛetat qui consulendi uel con
sulendi sitꝰ qui noꝛendi ꝛe
limitate mentit̃ nec tm̃ ille pꝛ
ꝛat qui vultuꝛe mentiendo m
aduꝛsum utꝛ mittit quātuꝫ ab
qui viam vite mendacio falle
te ꝺepꝛauat Et auctoꝛitas est v
ꝺoloꝛū ꝺeuitus ꝑ̃m ap̃m ep̃m
y Pietas aut̃ consistit in cultu
et ꝛeligione ꝺm̃i potent̃ et o
peꝛibus q̃ue ut nouit ꝙplo p̃ꝛ
thymo ꝙ ꝺebitꝛo tenꝑe exeꝛce
ad pietatē ꝑ̃m consilium apti ilu
ꝺem quia ꝛpd pietas ad omni
vtilis est nō bene ꝺisponat ho
mine ad ꝺeū ꝫ ad pꝛoꝛ mia
ꝑmissione hui⁹ vite q̃ nunc est
sed gꝛatie et futuꝛe sed gloꝛie
Vbitaꝛet quis ꝓmo et ꝑbe
ta ut ꝛeritas aliquoꝛū
magis elucesceꝛet quia ꝺubita
toꝛum sanctoꝛ est ꝛeritati mee
sitio ꝑ̃m ꝑhm ꝙ mēte ꝺubi
taꝛet mquid an ꝺicta sanctoꝛ
ꝛū sint tenute auctoꝛitat̃ ep no
luꝛeat gꝛatanꝛ sentiꝛe in ꝺiuiꝺ
que no sint ꝑꝛ sacꝛa ꝺicta
nam ꝺelata ꝑꝛ ep no ut ꝙꝛ
ꝙꝛ augt̃ in epla ad romanos
ꝺonatiste ꝺicens ꝺe ꝺoctꝛina
sanctoꝛū ꝺictoꝛ quoꝛ est ꝛeꝑ
turam canonicaꝝ lꝺoꝛ geneꝛ
sceꝑturaꝝ ꝺiuinaꝝ ab illis que extra
nice nominant̃ ꝺistinguendo
est nonqm̃ ex eis ꝺicat testimo
nia ꝓꝛeferꝛe non cōuenit sentire
non liceat maxime vbi aliꝰ
sensiꝛe quā ꝛeritas ꝛeꝑeꝛit
nō multo qꝛ̃ ꝑ̃ simq; ut nō ꝺig
nemur ꝺe aplo ꝺicto si quid
aliꝰ sapuit ꝺeus id ꝛeuelabit
philippꝫ ꝙ quoꝺ ꝺicti apli ꝺub
exponꝫ vno mō in malo sic et
si quid aliter sapitis ꝗ̃ ꝛeuelꝺo
tibi et hoc ꝺeus nobis ꝛeue
labit ꝛ manifeste nobis osten
ꝺet nō esse ꝛeꝛ in iuꝺicio ul̃
ante ꝑ gꝛatia ꝺe eꝛꝛoꝛe nos
ꝛeuocatꝰ ꝺo aliquo in bono sic
quoꝺ si quid aliter sapitis ꝛ ꝗ̃
aliꝰ ꝓꝛ ꝺeꝛ ꝛeuelabit ad cultū et ꝓfec
tum̃ statū nos cognoscē conti
nuit et hoc vobis ꝺeꝰ ꝛeuelꝛ
ꝛabit ꝗ ꝺ hoc vobis ꝺeus ꝛeue
labit ꝗ ut statis ꝗ hoc nō ꝓ
uenit ex intelligen̄ ꝛestra ꝗ
ex ꝛeuelatione ꝺiuina et hꝰ
exponū vꝫ magis consonat ut
ꝛeꝛe sequenti cum ꝺicꝫ ꝛeꝛ
tamen ad quoꝺ pꝛouenit ꝗ
ꝺ ad ꝛeritatē quā ꝗ ꝓꝺuctā
tam cognouit et ꝗ̃ nouit est
ut ꝺom̃ sapiaꝝ in mente et
me eaꝺem ꝓꝛmaneaꝝ ꝛ̄ꝝ in
opē ut nullū sit ꝗ̃ma mee
ꝛeꝛe ꝛeꝛo mq̃ et augt̃ ecclā vi
ꝺeꝛ̄ matꝛe sensisse ꝺe legaliū
ꝛeꝑꝛatione maxime quo ꝺce
mꝰonialia ꝺe qua ꝺ apti ga
latꝰ ꝙ vno ꝛeꝛo in epla ad au
gust̃ tu ꝺicis legalia obseꝛ
uare bonū ego affiꝛmo malū
nō mō eis qui ex gentiꝫ ꝗ̃ et
qui ex iuꝺaico ꝓpto ꝛeꝑꝛeꝺicat
Ieꝛomq; cui sit vꝫ sentire
ꝙ statim post passionē legalia
fuisse mortua ꝗ nō mꝛtifi
ꝛa post publicatoꝝ aut̃ eaꝝ
fuisse mortua et mꝛtifeꝛa

Similiter in ista mā paulus
contradixit petro quia in faciem
restitit ei quia reprehensi
bilis erat ut patet gall' 2o re
prehensibilis inquam erat pe
trus non ex facto quia circum
cisionem et alia alegalia ob
uabat usq; ad publicationem
euangelii quia hoc licitū erat
tempore mō illo tempore inter me
dio sti a passione xpi usq; ad p
mulgationem euangelii finem
beatum augt sed reprehen si
bilis erat petrus et peccauit ex
modo fraudi quia inquite
et mētem spectē seruabat in
hoc q in mō diligentia adhi
bebat ne iudeos offenderet ita
q ex hoc sequebatur scandalū
gentiliū in tantū q aliquos in
duebant ad credendū q tal'
abstinere ciboz in lege prohibi
tozū esset nōia ad salutem
et ppter hoc paulus qui erat
aplus gentiū ipm publice
reprehendit & petrus audito
periculo gentiū sibi atq; ecclie
ppt' quod licet peccauerit
obseruando mō ppt' pc q' re
reprehensibilis erat sicut
scribit paulus gallat 2o in ep̄la
nra nonnulli in qua methodi
est falsum sint tenē petri
tum venale quod bñ sint in
aplis post confirmationē spūs
sancti vñ dicit ioh p̄e p̄mo
Si dixerimus quod peccatū nō
habemus nos metipos seducim
us et veritas in nobis nō est
. locus etiā ab autoritate nō sp
tenet quia nō pt aliquis esse
uta autentica qui decipi possit
et errare nō vt go quia aug
dicit q est verum uel pp̄ hoc
scribit go est verū quia multi
pape erraueruit vñ p̄m aug
in sermone de martiribus qui in
cepit in psalmo dixi custodiā
tue uel alius sanctus dupt pt
considerari vt homo mō spūs homo
ductus sensu humano aliquo ut sāc
inspiratus a spū dno primo mō
pt dici falsum sm id psalmi
Omnis homo mendax sic ex
se quia ppria est mulier homo
q mendax est inquit glo ibm
2o nō pt dici nisi verū quia
ipe non loquit ex spūs patris
ut patet mt 10 cum est spūs pa
tris qui loquit in ap̄lis johannis xv et sic spūs
sancto inspirata locuti sunt de
hominibus iuxta 2e pe. 2o inspirati
sunt inquid a spū sancto aquo
non pt nisi veritas inspirari
et in veritate eius promissione
hinc est q dicit aplus nemo pt
dicere dnm ihm nisi in spū p̄me
cor xii Si aliquis pt dici in spū
sancto dupt vt nō spū sancto
movente nō tamē licito et hoc
modo duplex est vna per ge
neralem influxū et hoc modo
dicit ambro. Et omne verū a
quocumq; dicitur a spū sancto e
alia per influxū specialem et
max membris que excedit fa
cultatem nature et hoc nō bala
am multa futura predixit mul
ta et tam plias ap̄lis petrus q ista
mentitus erat pro gente Joh xi
Alio mō dicit aliquid in spūsto
ipo movente et habito per gra
am in mente et hoc mō intellī
ctūre dictū aplo q nemo pt di
cere dominū ihesum sic vt intelligi
q ihesus sit verax ipius dnī
ipe sermo eius quia nō pt esse sine
spū sancto ipm illuminante per
gratiam et movente ipm saltē
per influentiā gratialem et hoc
mō requit in omni ope meritorio in quo facto se dicit homo
servus ihu xpi cui dominio re
ranter protestatur q' ꝛc

Ybitarat quis 2o si aliquis
vere et realis esset alia ubi
non realiter assumpta sed tm̄ essentialiter
in ppria spē an in ipm quitat

substañ vim m consecracõe eu
charistie dicp non cuq ritu est
Nam sacramentũ eukarie sit
statutum est p virtute conser
mõis tota substañ panis &
vini conuerti m totũ statum
corporis et sanguinis xpi mp
ter actu tot quottidiũ talis
sanguis esset actu a toto separato
igit m ipm non flet quẽstio
et p quid non esset sub sacra
mento Sed est dubiũ de carne
ipsius xpi si est aliqua resi
duata m terris & xpc resurgẽs
reassumpta sicut obstat cõ
dicta si quis dicat cp si bres
uibus qui ni sena ad alios
distribuũ a xpo consecratis fiunt
m sacerdote vt dicit Ideo ni
ubo dilustrio vnoz et pmo
admittit offitiũ misse m tri
duo mortis xpi nostrum tele
brasset tunc substancia vini
fuisset conuersa in sanguinem
sepulti Ergo vid cp similit
promitt si sanguis xpi esset
alicubi m spẽ pprie sepulti
sed nõ est simile hic & ibi na
m in triduo sanguis mortis sanguis
xpi fuit effusus et separatus a
corpore ipius totũ et partes
et ideo pro tuc quẽstio facta
fuisset m sanguine separato
Ad pdictũ aut esto cp sint
aliqui reliquie retri et nãlis
sanguinis xpi m ecclia militãte
sub pprie specie methallo mmus
maxima pars sanguis xpi m
resurrectione fiunt reassumpta
et corpori reunita que habet
rationẽ totius Quo ad 2m in sa
cramento eukarie ad hoc vnit cõ
uerti in sanguinem xpi etc
assumptũ et reunitũ corpori
qua ut sic habet rationẽ to
talis & non in sanguine separato
Ad 3m de nã totalis hostie &
cp quitat omnibus partibus
suam denominationem Nec qñ
pars aque est aqua et dicit
ibi esse vbi sint plures et ma
iores partes eius ut pz exa
m aqua de fonte extracta
que tota dicit fore in mise
quatus aliqua gutta de crate
ri fallaciter Sanguis aut xi
sicut & quilibz alius sanguis
est totus quod sic generi igit
De qui aut totaq ecclesia
est cp non dicunt sed denoiat
nationem partibz ecclesiam
uti de corpore hominis carnem
pectoris dicit scriptus alia mag
alia pes &c & dicit esse vbi sunt
partes eius principales et maio
res huius est cp corpus homis
non dicit colobon sine dimmu
tio per abstractionem cuiuslibz par
ticule talis seu est nasi no se
cundi ut cp pbm q methaphi
cay permultum Sin sacramẽto igit
eukarie sub speciebus sacramen
talibus dicat aliqd esse tri
videlicet per se primo per se sed
non primo nec per se nec primo
sed per accidens et per concomitan
am ut dictum superioribus patuit
est Nam primo modo per
se primo sub spẽ panis est hic
corpus cum quantitatibus ad hoc
per hoc primo sed per accidens ut
superioribus visum per se si non po
sunt ibi partes essentiales cor
poris visui quã et forma corpo
reitatis etiã ex vi sacramenti pa
nem consecrandum hostie nõ fa
ciũt mentionẽ nisi de corpore
& ideo corpus vertitur ad aliud nõ
fertur Ideo sunt ibi sanguis alia
et deitas vnit m hostia credit
esse sanguis ex concomitan dmo
diate quia sanguis immediate
pertinet ad perfectiorem corporis
animati et ideo nõ est credẽ
dum cp corpus sit m hostia sine
sanguine Ex concomitan autẽ
ppter quam licet nõ timere credit
ibi esse anima christi & anima

non informat corpus sine sanguine tñi est ibi ꝑ concomitantiã quia anima est cũ corpore corpus forma sanguis vita cum ꝓpria natura & concomitantiã vero remota creditur ibi esse deitas quia ꝑ deitas cũ corpore non pertinet ad eandem naturã et quia ista quatuor sint mysteria appareat scitum vacuo ꝺ̃e ꝺ̃s ꝑ ministros effici ministrat sacramenta ecclie sub vtriq; spe fidelibus et ꝺ̃o tñ sub vna spe sc̃z panis quia horum fit ꝓpter periculũ effusionis spezie cum quia sanguis xp̃i in hostia vere et realiter ꝙ tñ ꝺ̃z in calice aut ista econtra ꝙ vterq; licet alio & alio ordine contineat nam ꝑmo est ibi totus sanguis xp̃i concomitantiã ꝑ se ꝑmo et ex vi verboꝝ sicut ꝙ illa consecrationis forma calicis ꝙ sanguine nõ fit mentione de sanguine nisi ad solũ ꝺ̃o sanguinem fieri eorum vi rectus sicut in hostia ad corpus partes eius sanguinis existentes ibi ex vi sacramenti per se licet non ꝑmo et ꝺ̃ie dicitur ꝺ̃ꝝ totus sanguis xp̃i concomitantiã & ibi ꝑ se ꝑmo ex vi verboꝝ et non meritũ vinctꝰ ex reduplicatione cum alibi in tripudio mortis qui a corpore fluit separatus non fluisset sub specibus cum si aliquis applorum missam celebrasset cum ostensum ꝺ̃o est ibi corpus ex concomitantia dimetia ꝙ corpus dimetia est sanguinis exceptatiue sic ꝺ̃o est ibi anima xp̃i ex concomitantiã ꝓpinqua quia cadet sanguis in homine pertinet ad eandem naturã quare creditur ibi esse deitas ex concomitantiã remota cruor sanguis xp̃i licet pertineat ad eandem personam deitate non in ad eandem naturã ꝙ ꝺ̃e.

Dubitaret quis ꝺ̃o an ꝺ̃s in sacramento altaris ostendat in ꝓprio corpore quia in quibusdam puerili specie fit ꝙ antiquorum doctorum ꝺ̃o primo est ꝙ nullus vnquam homo vidit oculis corporalibus visibus vt est in sacramento vnde dicit ꝙ beatus gregorius videt rationem in sacramento eucharistie sim ꝙ le in legendi alibi volunt tamen doctores ꝙ non fiat vere corpus xp̃i sed ꝙ fiat similitudo rationis xp̃i ꝙ deus voluit sibi ostendere et licet alibi in sacramento videat̃ species vnius pueri vel frustum carnis non tamen est vere corpus xp̃i ibi sacramentaliter existens sed species quas ad et similitudo quam ostendit deus ꝙ in sacrato plenitudo ꝓpter fidei roboratione plenitudo ad solatium suorum fidelium qui fecunt̃ fecunt̃ ad vtrũ sacramento plenitudo ꝙ ꝓpter terrorem nisi deus & resistat cui de sacrario vox pastoris sub aut nemo qui sed vere vitus et ꝙ legit ignorat ꝙ sepe corpor̃ et sanguinis ꝙ fuerit aut ꝓpter dubios aut te ꝓpter ardentius amantes visibilem speciem agni vel pueri formã aut in carnis et sanguinis colorem monstrata sint ut quod latebat ꝙ manifesto patefieret in miraculo ꝙ autem ista species pueri vel carnis non sit vere corpus xp̃i ꝓtz ꝙ analogies sunt similitudines corporis xp̃i quam ille que ibi apparent vel apparet ibi vere corpus xp̃i non appareret ut sub sacramento vñ credit̃ a quibusdam ꝙ illa appareat̃ pueri que ibi alii vident vel describit̃ in ymaginatione vel in

sensu communi videntur vel sic
realiter ex[istere] no[n] v[er]i q[uo]d ille dimen
siones finderent[ur] in dimensio[n]
bus panis speci panis quatus
tud non appareremt. ac p hoc spe
cies ulla crucifindi[tur] actualiter cir
cumcidi pueriles que no sunt cum
dentia ppria vel innumera cor
poris ch[ris]ti vere tute dimini sunt
in aere subiectue et quamus
hoc sit communis opinio doctor
ium tm pie pl[us] quibus opinari
et probabiliter tenet q[uo]d deus de
sua potent[ia] posset si vellet ip[s]um
simul corpus ostendere alicui in
specie quercus quia no v[er]i[tas] ei[us] ul[lu]s
sequi ex hoc aliq[uod] falsu[m] nisi tm debet
sim ab eo cui sic appareret q[uo]d non appareret
sub spe[cie] quercus hinc est re
spectum tutius et aut tales ymagines
sic apparentes adorent[ur] q[uo]d ido[n]
est dicere tales vere xp[u]s adoro te
simul et p[ar]tes tactu est vid[elicet] in
altissimo sacro eucharistie aliud
est q[uo]d cernit[ur] et aliud q[uo]d cred[itur]
ut dicit greg[orius] monacha pas
tales illa que cernit[ur] in hoc sa
cramento sunt species panis in
hostia et species vini in calice si
mi quales iste[m] sunt quatuor
que credunt[ur] et primo in hostia
credit[ur] esse corpus xp[u]s ex vi
verborum consecrantis aut si
bi sanguis anima et deitas
in calice aut creditur esse sanguis
xp[ist]i primo et ex vi sacramenti
consecrantis vero creditur ibi
esse corpus anima et deitas
sicut factus primus patuit et
quia in hoc dignissimo sacra
mento alia sunt que cernunt[ur]
oculo corporali alia que cer
nunt[ur] oculo mentali Ideo cum
adorantes intendere dicitur dirigi ad
id quod creditur ibi esse non
ad id quod cernitur oculo corpo
rali Item q[uo]d vasa consecrati
onis sunt secreta nr[u]m[ur] quia
qui sunt prelate ideo milites dicitur

admire donec sacerdos ado
ret aut elevet q[uo]d an verbo
rum consecrationis prolatorum non sunt
alia ibi ad que dicitur dirigi intenti
no adorantes ex predictis amplius
intuitur aliqua catholica doctri
na et circa primum est quod
in scripturis et in fide predicte
do non videtur corpus xp[ist]i nec
sanguis eius nec per quas xp[u]s
ibi cernit[ur] corporaliter. Quia
ut patet per greg[orium] Aliud est
quod ibi cernit[ur] aliud q[uo]d cer
nitur. Si autem corpus xp[ist]i cer
neretur non esset ibi aliud et
aliud sed corpus xp[ist]i ibi credi
tur ex fide facta aut istius est q[uo]d
actus quia ibi cernit[ur] non sunt in
corpore xp[ist]i ut in subiecto nec
aut corpus xp[ist]i videri per se
per colorem qui est in eo for[ma]l
iter sicut dicitur corpus xp[ist]i non in
deat ibi ppter tremen non cernat
ppter fidelium sed dicit se videre
dominum aut corpus xp[ist]i in ma
nibus sacerdotum Quia ppter
non cernat si verbi cui p[ro]p[ter]
verificari sensu quo verifi
cant[ur] illa que in sacra scrip
tura habent[ur] Unde aut ibi hec
q[uo]d aliqui viderunt angelos o
culo corporali quia cernebat
corpora assumpta in q[uo]d cernit
angelus sed scribit[ur] mulieri
q[uo]d manne et uxor cui videri
angelum dom[in]i et peristi mo
pe dicit q[uo]d ubi v[er]e corpus xp[ist]i
q[uo]d est nisi illas species ad modi
vigno angelici e nisi corpus
assumptum et ad istud no vsi
ones reducit btus aug[ustinus] in
libro de trinitate omnes appa
ritiones in veteri testamento fac
tas tm e q[uo]d quibus sacerdos de
rebus corpus xp[ist]i administrando
dicit ostendendo hostiam credi
hoc esse corpus xp[ist]i de virgine
ne natum et in cruce mortuum
ista dicit sacerdos sua intentio
nec nisi nimis fortes ad hostiam

quam videt hm q̄ ip̄m corpor videt ꝑ ad illud quod m ea esse credit ꝙz quia simplices p̄m sunt ad fezendū intentionem suam ad eā que vident ideo cū eis videt sic esse dicendum ꝯ dis hor corpus xp̄d quā hor ē ostēt monstrando ad vezū mtel lectū sit vezi corporis xp̄d ꝙ

Obstaret quis quarto et quezit si sagius xp̄d vezy et nālis habē alicubi habē m eccl militante tur tue no tat et tenit ecclesiast miraculis q̄ m quatt sagius miraculo sus m eccl nasc̄t uel aliis p occasione istius dubij p̄mo rndeo id est ꝑpe quib sit mm raculū ꝯo quod et quia dnd simp̄l sunt miracula ꝯo 2o ꝺ ret ad questionem ꝺ̄ quantū ad p̄mū beatus aug̃ dicit id miraculū quodquod ardu um aut mīrū sup facul tatem cuiuscunq̄ apparet ad hoc aut ꝙ aliquis dicā ꝑpe miraculū quatuor q̄ueruit p̄mū q̄ sit a deo 2m q̄ sit p existēti nature ꝯ cui ordi nem fiat ꝯm q̄ sit credens ꝗm q̄ sit ad fidei roborazoz et si aliq̄s istoriā quatuor de fuerit ꝯtra p̄d dicti et non miracula vnde quedam sunt sup̄ natura ꝑ dei nā naturā quedam p̄ter naturā quib̄ natura sunt illa quibus ng̃ est simile in nā ut in pon natē sicut est virgine parere cōi nām sunt que fiunt vsu cursu nature ꝯ terminā ad conforme nature sicut ꝑ ter illudens ꝙz p̄ p̄dictū sup q̄ fiunt ordine simili nature no tamen p̄ p̄ter id nature ut in mutatione virgarū in serpentes quia illud potuit fieri ordine nature ꝑ longā putrefactionē cū ibi essent ra tiones seminales vezum q̄ no ista fiunt facta operatione nature ideo miraculū fiunt Reb etiā q̄ ꝑ produc̄ ab age te singuli successiue hor attri buit nature et dicit male q̄ ꝑ produc̄ ab agente diffiti deo ꝛ repente hor attribuit am gelis et dicit mirabile q̄ ꝑ produc̄ res ab agente me diate mīstrante hor attri buc̄ deo et dicit miraculum ꝛespō aliqua et acta ꝑ nālis sicut visus et videt q̄ posit est miraculosa et acta nālis sicut hūs cecus illumi natus videt q̄ntūcūq̄ utrūq̄ ꝑ mira culosum sicut partus virginis Miracula etiā et mira fiunt quādo m tuente ut sterilis sola et eius retentio q̄ntū m ratione vegetatiue sic q̄d virga aaron floruit sicut q̄d virga q̄ in sensibili sicut fuit in ratione asine balaam q̄d in rōnali sicut fuit in ambu latione elizei audire sin dorum suscitatione mortuoz et partu virginali Et ut sta atur q̄d aliquid est miracu lū tunc rōnda est dicā mīs rones causales seminales et nāles Nam ratio causalis est posse passiue creature ab ista omni dispositione ut sit deus ex ea sicut quod vt sicut fuit in partu virginis et in talibus est simile miracu lum Ratio aut seminalis est posse passiue creature ꝑ ad dispōs remotū tū sic fiunt in virgis de quibus facta fuit ꝑ petentes et hor factū fuit in instanti nā aut idem fieri set sed nō nisi paulatim per longum putrefactionē
vnde patet q̄ ea q̄ fiunt ꝑ m

rationes seminales partis sue
malia partis minutulosa ro
nalis et pon ad dispose ppm
qua sicut patet ps nia qd e
m ultima dispoe ut formam
recipiat sm hmd modu est ro
nalis m grano se multo ad
productione segetis et hoc no
est miraculum Cuo ad 2m
n dm dw est qd quedam sint mi
racula que hmd tantu virtute
si no admiratoz ex eo qd exo se
quenti usu viuerunt De quo
dicat augs sup iohannem sermo
ne xl maiq mirandu e qu
lazarum quatriduanu resuscitauit
qudq; nullus hominu
de quibus pambus et hoc ne
mo mirat ustud mirant ceteri
no quia magis si quia rarius
est Cuedd aut miracula sit
que hmd talia admittoz si mul
lam virtutem sicut mira ma
gozu et aliozu valuere emm
per aeria sicut stetit sup mu
gus statuas facie loquu igne
descendo descendit et hmoi que
fecerunt est antiq admittoz
quandam habebant si virtute
non habet Cuedd aut sint
que si habeant aliqua ad
miratoz et virtutem no tame
hmd nrm tatem et talia sut sm
tria miracula malozu xpi
aliozu qui dicit mt vii Mie
die nonne in nomine tuo pphe
tauim et demonia eiecimus no
em fecim dlia pte nrm tatem
ut sch mfideles queritan nel si
deles queritant nel fideles no
firmentur si pte ostentatoz ut
ipd sancti reputentur Cuedd
aut sunt que habent admira
onem qz sunt pter ordine et
nrm natie et habent virtu
tem quia sunt pter virtutem
premoztum sicut est illuminare ce
cos curare infirmos et hmoi
et hmd nrm tatem qm sunt qd
dimittat nris fidei uel alioq
periculi et talia fuerunt mira
cula xpi et aplozu et talia
sunt que fecerunt viri sancti d
virtute nominis xpi vnde xs
faciebat miracula imperando
sicut dominus creaturis qz sunt
et est signum diuine virtutis ma
nifestatiuum alii aut sancti qui
fecerunt miracula faciebant
hec implorando diuinu auxiliu
virtutem non imperando sicut
in talibus mirabant hoc no
erant virtute propria sed exhibe
do virtute xpi tanquam mi
stri no dominu sicut alii mira
bant demonibus ut recedent
de obsessis corporibus in nomi
ne xpi et auctoritate eius faciebant
aut de tribus de causis mala
primo ut alioz ab eis quos in cor
pore possessos habebat ut frequenter
anima sanabat et dr nota nr
ut frequenter et no semp quia
malchum sanabat in aurem
ut luce xxii et no in mente qd
pter exposita Nadidem mal
chus tanquam ingratus de be
neficio dedit ei alapam ut ste
tenet Et cum in hoc appareat
maxima caritas sanando eum
qui venerat ad comphendendum eum et immensa patias
ut sicut ostendebat nfre mtab
hiamitat in captione et liga
tione sic virtus deitatis in dum
sanatione ex pte aliozu quer
tionem quia multi videntes
xpi miracula requirebant zo
pte dei gloria et honore sicut
dicit ioh ix nequi hic peccauit
neq; parentes eius sed ut ma
nifestent opa dei in illo Et
ista tria causa pot mt ix vbi
ostendit qd paralitici in aiab
et corpore sunt curati hii be
fidem receperunt et deo glo

liberaţi ut liberius alie rapiat
ire certe uel interplatine et sub
horum pretextu quid peregri
nacionibus sanctorum fere
rit uel etiam pro dictorum obten
tu dei peccauit mutile est et
vitio perabile Si si quis non
ex predictis motibus dictionis
causa dissolucionis aut cur
sitatis motus sed deuocionis
ratione amonitis locis sacra
et sanctorum reliquias pro mor
et pene emenda pisitauerit v
tile est et laudabile primo dic
tum pz qz no bonum fuit si bn
fuit laudabile est no enim verb
si aduerbium metrem Quod
igr est tibi ad vitam ingredi
debilem uel claudum quam
duas manus uel pedes haben
mitti in ignem eternum testa
testatur veritatis interpretis ni
si Cum enim peccatores oran
do aliquid a deo impetrant
quod scribis sup id mt omnes qui
peregrinationem suscipiunt
peccatores Et augs sup id ioh
dicit Si deus peccatores non
exaudit et frustra publica
nos audisset deus precor esto
mus peccatores In peccatore re
tamen duo sunt considerandi
dei scilicet natura qua deus diligit
et culpa quam odit Si ergo pe
ccator orando aliquid petit mag
num peccatum si non desiderium
peccati de hac re a deo non audi
ex mala si quis audit ad vindic
tam Deus permittit peccato
rem adhuc amplius tueri i
peccato Deus enim negat non
cuius quem credit reatum ut dic
augs Orationem vero pecca
toris ex homo desiderio natum
previdentem deus audit non qui
ex iusta quia peccator ille non
meret si ego pura mihi obser
uationem quatuor conditionum
bus vitiis est ut petat pro se ne
cessaria ad salutem pie et
perseueranter Quedam non

non simpliciter negauit si ut tem
re congruo debita differunt
ut dicit augs super ioh Nec
ner obstat tum predicta id quod
dicitur ioh a me non Grimm enim
quia peccatoribus deus non au
dit si quis dei cultura et vo
luntatem eius fiat hinc exau
dit quia non augs istud vult
fiat recte ad hunc intellectum no
dum perferte illudatis et ita
non est patens quo ad primam
partem hoc possit verificari
si intelligat de peccatore mag
peccatum est peccator non quod no
dicat quod uerum sit Cum declinat au
rem suam ne audiat legem
oratio eius erit execrabilis tam
dem manum percutiat iohan
nes andreas in glo sup de re
pe sanc Si dominus dicit deo qz
et non build orationes pharisei
igr et virtutes facit et demo
nia eicere interdum non ex me
riti est qui oratur si uel in
uocatio xpi hoc agit uel gloria
dimpnatis ecce quia tuum
uel utilitatem ecce quia petit
et audiit magnum Petro sic non
est mt cum pharisaeum non uerosi
lium fuisse si bn uixisse uide
plenius laudandi est ut dicit
Jeronimus inquid ad paulinum
pdicto maxima mirabile qd
pdicet hominem in statu mise
rie qui tenet est deponere veterem
hominem cum actibus suis et
induere nouum hominem qui
secundum deum creatus est in iusti
tia et sanctitate veritatis qd
consilium apli pfectionem pfes
uationem epli Ro mirabilius enim
est videre hominem quietum pessi
et non quietum quod homines
volentem et pertussim no
tidentem ut asserit tullius mi
est mirabilius in rebus quod
nos quia diligere in nobis sum
augs libro confessionum quid
mire caritas et pietatis mire
tula amare que tanto seue
riora sunt quito et crudita

et de quibus apud deū coma
ior fit retributio quo apud ho
mines mior est gloria nequit
gregē in omelia Nam proba
tio sanctitatis non est signa
facere Si vndique ut de dile
gere mr de deo aut vā cognosce
de proximo vero melior est
de semetipso sentire ut asserit
gregē moraliū Et reuera do
minica miracula facientis et ta
cere iussit et tm tacere nō po
tuit ut electiores exm sequen
tes in magnis que facit ei
dem in voluntate habeant la
tere Si ut prosint alijs prodā
tur minui quatē et magna
laudis atē sue opa tacere
appetunt et magne sublimi
tatis sit op tacere non pnt in
quit beda super lucā Ex hijs
vi2 op plus virtutes et mira
bilia facere non omnibus dand
sit unusquisq tm et caste viue et ꝛ
trinitatem rō omnibus christo die
rō adiutorio omnia ꝓcepta
est Sīm augē in simone de mar
tiribus Nec p miracula ꝛoris
tatis et pietatis impetratio ce
ssasse est homine hmōi in diua
gratie aut in longinquis regi
onibus pdīs martiri eo q̄ miracula
pater et dominus nullis fidei et ca
tholice nomē loco presto ē in
his suīs et patrocinari vñ oīs
deus ozēplatio totius est mol
loco sacrificia et offert nomini
meo oblatio munda quia mag
nū est nomen meū in gentibus
malachi 1° Cuius pro tue in fi
gura contingebant nūc aut
in veritate hec ꝓfigit in oī
loco vbi celebrant missarū so
lennia et offertur agno īmaculata hostia mysterio eucharistie sac
mento in quo nō mō est aug
mentū virtutis et gre Si alle lu
ia suitur qui est fons et ori
go totius gratie ut dr magr sen
tentiarū li 4 dist 45 c. primo

ꝓfecto nullibi quod ibi mole
rerum et efficacius salus men
tis et corporis querit et sīm q̄
expedit obtinetur et sicut ec
clesia de militantibus in primato
eius statu opus habuit signis
et prodigijs ad fidei huius fidei
confirmatem et ꝓ illius non
indigunt nec in primatu indi
gebit eo q̄ status fidei per sagu
inem martirij per afflictionē
confessorū expē stripturarū et
miraculis sufficienter est confir
matus ut ꝓ augē super iosue
li 24 Tue gratie miraculorū
admirabilis indigunt in ea tri
bulatione persecutionis pressit vt
eni omes fideles simt q̄ tū
exigit ut signa monstrēt etc
vbi de reliquijs epi et aliorū
sanctorū habet certitudo fidei
ex stripturis ductis et factis nō est
necessarium ut ip dēm veritatis cre
dere miraculorum inditijs com
probatur et ut deuo no fidel'
ppli exhibet sicut testat gregē
2 li dialogorū c. 2 Dicens nō est
mirum vbi corpora sanctorum equi
estimant qui pura mente quotidi
anis miracula faciūt sed vbi
non iacent ibi possunt dubitari
vtq ad expandiendum ubi ꝓsto
sunt et ideo ibi nōne ē eos ma
iora facere vbi de corū penitia
meus infirma ꝓ dubitare
et si serus attemptauit fuerit
signum est curiositatis quel infide
litatis sicut ex posse dr vñ de su
bo. li 1° c 24 sub tenore ubiq
iam in fide quotidie miracula
quesierit vana gloria et ut
laudetur quezit Miracula
enim sunt in signum no fidelium
qui iam credidērunt Si infidelī
bus ut roberti nō parūm
pro no credendo in infidelitate
patre publi de infirmitate se
anat curat infirmatem ver
bi vñ mathei no 9 Ne si me di

rnaliter temptat ut nolleis mi
racula pro nutrendis nō pro m
fidelibus fieri requat idem vſi
tum de pce hor modo in fide sig
na que ce est quasi nudum sacre
cruoris et videri signa pass
et gyeri sapientia que erit nob
aut pdicanda xpm crucifixum m
dis quidam scandalū gentī
bus autem stultitiam, requit a
plus pe cor 1 Cor quib etia no
tis verbis plus dicente m pōt
dubitare de singulis nō est m
utile dubitando querere quid
de sanguine xpi vero et nāli fla
uter fierent aut ubi maneāt si
alicuius esset sub spē pra
seruatus. Et ep hor nō
est homēs dubitare si salue
homo nō velit errare ista sancti
dispō est de occulto dei consilio
racionem aut de occulto dei co
silio querere nichil aliud est q
cōm consiliū eius subuertere iuxt
gregē m omē est ecclesiā fre
Dispositio valde mirabilis Quod
aut mirabilia et semp debent
considerari per studiū et medi
Distinxi per intellectū ut dicit gre
gor libm xi regū domina qui e cum
patre et spūsancto vna deus ca
re in comprehensibilem sit iudicia
et inuestigabiles vie eius sim
aplm rom xi Cum et omnia quod
q̄ voluit fecit in celo et in ter
ra Ps 134 Hic potuit pro fluxo tem
po uel pro quoridie mod momen
to pdictum sit sanguine glori
ficare et glorificando reassumē
et iam glorificato quāto uel alte
sicut placuit ad sui laudem et glo
riam ordinare et disponē quia
nō erat impossibile apud deū omē
ex nichilo factō ut testā gabriel
archangelus lu primo quia deo
dicē est Fiet fm id ps 148 Ipse
dixit et facta sunt Quodcp
end fieri nō impliceat cōtradictō
hor totū deo est possibile fm quod in su
pe moribus suis declaratū est
tamen est pbrm sanguinis xpi
hic in reliquiis dimissio et pro
modo finali termino gloriosa
reassumptio uel alia gloriosa
reall dispositio sicut eām nō sunt
deo impossibile quae voluit instituē
sic ei nō est impossibile mō voluit
quae instituit nāli cōmixtione ut
dicat augl lo xvi Verbum dei
Dicamq̄ go a bapnd deū posse ep
nos fatigamur inuestigare po
posse in rebus end admirabili
bus tota ratio faciendi et pōt
facient ut dr aug 8 de trin
dei et pe hor opet si ea latent
homīe nō se obliuiscat homo
esse ac per ea deo impossibile nō
esse quin deus omnipotens sa
pientia (inquit aug de spū
et lit quo mō diuina sapia
in aduē factas se trāsferat et ca
mitet dei ostendit ut sapiē
tia et hor in ea nisi mirabiliter gōta
et in pfecta assimilatur in gloria

Deo gratias dicto

hic scr̄ go breuiter pstabilit scal
ad dignoscē catha mīsa q̄ fiat
in futuro

Veritus vtrid tristis am
nem sanguinem qui de cor
pore sue efflugit in eod
corpore hora resurrectionis sue
glorificauit Nota q̄ xp̄m sang
uinem qui de suo corpore efflux
it in eodem corpore hora resur
rectionis glorificate fuit xp̄s
eundem sanguinem in suo corpe
tunc etiā de mortuis resurrex
it sublimare et decorare glorie
dotibus impetuis sc̄z incorrupti
onis gloria agilitate subtilita
te impassibilitate cum dotib⁹
corporis glorificati que perpetua
beatitudinem consequent patet
id nō le ex dicto apli p̄o cor
xv ubi probans contra hos r̄n
surrectionem dicit Oz d. quib⁹
quod nō resurgent mortui
qualiaūq corpora resumet et de
clarans dicit sic erit resurrec
tio mortuor̄ seminat̄ i sepul
t̄ corpus in corruptione sur
get in incorruptione Semi
nat̄ in ignobilitate surget in
gloria Seminat̄ in infirmite
surget in virtute xp̄s dotib⁹
corporis et sanguis gloriosi
Sanguis xp̄i verus deus et homo
ex caritate maxima mortuus
est et patri factus obediens
effudit sanguinē suū p̄ pecca
tis nr̄is et resurrexit a mor
tuis per omnia glorioſus p̄z
Sanguis ex eman̄ xp̄i aplōz ep̄lis
et ex duct̄ similo certe in q̄
bus tota xp̄i ecclia est fundata
Conclusio p̄ma xp̄s sufficaet
meruit omne sanguine qui
de suo corpe effluxit in corpe
suo glorificari p̄ alios sanctos
p̄ virtute fundentes sanguinē
p̄ius p̄ xp̄o mereri eid̄ in
corporibus suis glorificari cū
resurgent corpa eoz a mor
tuis cū carne et ossibus et
sanguine in incorruptione glā
et virtute ut dr̄ nōbile go
mne sanguine xp̄i qui de corpo
re suo effluxit meruit sufficer
in suo corpore glorificari qui
cunct cū omni talem sanguinē
verus deus et homo ex caritate
maxima sancto patri obedi
ens effudit pro peccatis nris
et resurrexit a mortuis p̄ quo
glorioſus ut dicit suppo i⁹ glo
vera Similit̄ quoth sanguine
xp̄i deus incomparabilit̄ plus
situat cum effundendo quo dulcius
bibit quā alius aliq̄ sancti sa
guine ad honorem dei effusio
ex xp̄i sancte terminate usq̄ ad
mortem obediens effundendo
sanguine illum sitim et bibita
onem super alios magnificauit
implenit i⁹ excellencia incom
parabilit̄ meruit omne sanguinē
minem glorificari qui p̄z p
lord a multos et p̄ traap p̄s
anit̄ est de se nō scripto ut ig⁹
glo vera Confirma⁹ quoth
xp̄i sanguis qui effluxit de
corpore suo fuit mestimabile
et sufficiens pretiū de cō
to mundo xp̄s insudauit voluta
te et ad diversa reliqu⁹ et
satisfactione sufficientissima
ad honore trinitatis sacratis
sime effudit copiosissime et
liberalissime ig⁹ sufficit meruit om
nem sanguinē qui de suo corpe
effluxit in suo corpe glorifi
cari cū quoth tales fuit glori
ficat⁹ Nam si non fuit aliquis
sanguis xp̄i nō fuit mestimabile
et sufficiens mundi pretiū qd̄
redimendo deservit aliis p̄z
et si aliquis non esset ratio
nullus cū nō sit diversitas as
signanda Corpus quoth sang
uis xp̄i debuit a deo glorifi
cari cum xp̄s omne crimen si
quis de capite suo vel barbe
sua fuit extractu vel dilama
tus sufficit meruit glorificari

patet ex simili ratione sicut dictum
est de sanguine quia si te sic po
m[us] re lu en et non alterum sue
rorum omnes capilli sue mem
et nec capillus peribit de ca
pite eorum Cento magis nul
lus xpd sanguis peribit si pe
tue erit m capite uel barba xpi
glorificatus ei et barba et
cetera membra capitis ad decore[m] hu
perteneat et non plus est ratio
quare primi[s]et nos quemlibet
alios eis sm gradum suu ad
decorem corporis glorificati
pertineat sicut dictu est de
sanguine i[n] cor[po]re m in Cor[in]
thi x[p]o sufficient[er] meruit oes
partes sui corpor[is] tam aiatas
quam mortales simul compo
sm optimam armoniam cor
poris glorificati Cum ipse
sine mensura sapient et po
tentie sit omnes hmoi par
tes glorificabiles exhibeat
se humile et obedie[n]t
deo transmutati ad sit iustia po
sapia bonitas et per quas su
ma felicitas in deo sit oes
partes armoniae componet
patet quia felicitas dei et p
nem xpi in ipso postulant
hmoi apostoli veritate Conclo
sta x[p]i in hora resurrectionis
corporis sui ex omnibus cuiusq par
tibus unumquod habitis aposi
et integrabit et glorificat
sm optima[m] qz mirabili corpo
ra sua glorificabilis pti qz xp
hmoi apparitio integratoes
et glorificatus sm tale ar
monia[m] sufficiens meruit et ex
merito appetunt et meretur
et sancti sancte[m] potuit in eadem
hora vel ultra illa homo
resurrectionis hmoi apparuit de
fferredenit Cui sm apli
pe Cor xv adhuc debeba[n]t
primitie dormientiu[m] i[n] sub
resurgentes tempore et via
perfectionis in glorissime

et per quas sume plena et per
fecta resurrectio in corpore et
suis partibus sibi ex merito
debebatur ut dedicat apli p[ro]
ign[oran]cia exclusio certa Cor[in]thi xp[ist]o com
nem sanguine suu et omne cor
nem suam et crinem et breue
tee omne partem sui corpo[ris]
quam primitias huius mi[ra]cu
resurrectionis glorificant
pti qz hic corpus suu sim vide
qz sui ad plenu glorificant
sim primitias resurgentiu
et mortuos i[n] corpo[re] quem
di xp alios pa[ra]t hora resurrectio
nis in parte sui corpor[is] assimi
silet uel dimisset no fuisset
milla hora primitie resurge
ntiu ex mortuis pti et no ha
buisset tue to[tu]m assumpta com
pos et glorificatos corpor[is] m
partibus singulis et sibi simul
apostolo habet ratione primi
atiu resurgentiu ex mortuis
i[n] corinthios nemu nisi
sanguis xpi nec aliquis chris
xpd est hodie super terra sa
glorificatoe ex corpus xpi
patet eo pdicto nu pti ultra
qz nullus signus uel crimis xi
est in mris temporibus pti hic
horatur uel visibilit et dimen
sine super terram qz corpus xi
ad omnibus partibus sibi m
telo est horatur et dimensine
licet in sacro altare sit valu
et vere Conclo sta x[p]i fideles
non debent hoc quidq horta
tur et visibilit super terra
existens pro sanguine uel cri
ne xpi Veneratri pti qz ex
pducte nullu tale est sanguis
uel crimis xpi nu veneratus
et diatus aliqs talia esse sang
uinem xpi nu unq sim dicta
superius dehonestans sanguine
nem xpi qz si p sanguinem
xpi cruore fuerit effusu mortu

xpd foret m silberto qd' est
pannis sudarium peplū clau
trux lancea aut corona &
alia ille diceb⁹ tm̄ rubricā
tā asperssum teneā⁹ partim pi
alia tm̄ aliis gre⁹ q̄ sudarium
tinctū xpd et sic de aliis dicte
supernis sunt sanguine xpd
tincta aspersa q̄a tingebā
hic et aspergebant⁹ sanguine
Si ex hiis no sequit⁹ q̄ iam sint
tincta in sanguine tenendo
naturaliter cū sd no sē⁹ qr mor
tuus est et sepultus est q̄ me
rita⁹ et sepulcra⁹ r⁹ xr̄e mor
tuus est r iam in morte est
nel iam in sepulchro & tem
poraliter cū aliis est tactus no
q̄ quis dicat q̄ ipse ꝓpriis sa
guinē xpd est tinctū sanguine
corona spinea est aspersa sang
uine cuius sunt vē alia fle
go arguā⁹ per hoc q̄ mō vide
atur tacto ꝓprio deo mō
christo xpd Si go tacto xpd q̄ est
pars corporis xpd est migloꝛ
rificata r⁹ pars ratione a⁹ q⁹
sanguis est nūc in gloꝛificatis
in cuius ꝓprio tincta sudā
rium spinea nel corona dñi
nri christi xpd Dicā⁹ nedū aliis
etiā antiquis probabit id este
se falsis tenet in tribus an
gelis ad die iudicii vñ tñ
debet fidelis credē q̄ mō in
gloꝛificato xpd ostenā⁹ ꝓprium
quātū credit q̄ no in gloꝛi
ficato ostendi⁹ xpd caput
sine capillos et si obiciā⁹ q̄
romam obierā⁹ ostendendo
et alium tredendo gre⁹ sed
gre⁹ q̄ prigenß quādā decep
ti sunt asserentes se ostendē
sanguinē xpd cū pulue mix
tum barbam & hic cingē ma
tris xpd Ex hoc tm̄ nō sequi⁹
q̄ omēs romam nel omēs
prāgenses sic deceptos cum
plures fideles talia nō asserē
nec tredimt si tredent fidē
q̄ omib⁹ sanguinib⁹ xpd et omib⁹
eius crimib⁹ est in corpore suo
glorioso Si aut istud negant
ostendēdo eis supra⁹ probent
oīm et cēdimus eis et ecā dimus
ostenderit quis hic matris
uegrimis go arguā⁹ sic plus mo
uet sanguis sensibiliter apparens
quia solid fide tredit⁹ in xr̄i
corpe glorificatus r⁹ melius fore
ipsum videri amantibus quā cre
dere sola fide ans est de ipso
nā dñno sperā⁹ q̄ nō mouet
tm̄ sanguis xpd in corpe abiso
sus q̄m tm̄ mouet visus sen
sibiliter cū ostendit sibi vul
nera quibus cum in fide non
firmant D. io xo Ctma ri
distme thoma credidisti
Beati qui no viderunt et cre
diderunt Dicā⁹ credo ans et
negando quia vñ verius est
q̄ sanguis xpd sensibiliter plus
de ihesu mortuo plus effec
tue et originaliter mouet ad
saluandos q̄ mouet nudā glo
rificatus Dico cum mouet ans
de prio ad gratā de morte ad
gloriam efficaciter et originā
liter qualit mō no mouet
vñ si visibiliter apparet mō
hominibus plus eos moueret si
xpo placeret si quis sibi pla
ret sanguinē suū mō mysti
sibilem tredito sic q̄ ꝓprio ab
stantia sponse sue ecclie mu
tuauit voluit esse pro maiori
merito cū est q̄ plus xr̄o nichil
est absconditus et sanguis suus
quā deus humanā ꝓfiteat
quia nobis visibiliter appareat
vñ aug⁹ sup iohannē xxmo
Si abiero et ꝓparauero vo⁹
locum rē dr sic erat dns ihesus

et ꝓparet locꝰ ad eat ne videat
lateat ut tradat Cur enī locus
parat si ego fide oīa ē
plane ostendit ꝙ locus in do
mo dei patris para dñe xe
et sanguis suus sensibꝰ cor
abstersus firma fide credit
vm infallibile est credendū
ꝙ si melius nobis ꝑpm corpo
raliter quesierit et suū sangui
nem visibiliter bibē vel videre
apud corporeo ꝓpe hoc ferisset
Sz quia fides nō habet mez
tum ubi sit aliquid sensꝰ ha
beret experimentū ideo vobis
ut remuneratōr fidei ꝓmit
maiori merito ad sanguine
suo sic abstondi Et hinc dicit
ad discipulos Io xvi Veritatem
dico vobis expedit vobis ut
ego vadam nisi abiero ad me
lius Expedit ut notā vob' fer
mam in celo misericordie qbus ma
ioris ꝑ hoc desiderio illuc sus
pirat sic ꝙ suspensis ad su
perna cordibus vestre ad ac
cipiendū ad spūs sancti dona
capaces fiat Si enī nō abi
ero sc̄z per passionem et aſten
sionem paracletus nō veniet
ad vos Ite qd' qui credit firm
ter sanguinē xpi glorificatū
tum in corpore eius in dextra
patris sedentē et in sacramēto re
nerīe sm illā racionē habi
tudinis meritū quod thomas di
dymꝰ qui videndo sensibiliter
credidit Dicente xpo Quia
vidisti me thoma credidisti
bti qui non viderunt et crediderunt
Et id pensat petrus dicens
Quem ꝓ pe ꝓ nō videntes
fidei vestre multo ꝓciosior
sit auro quod per ignē ꝓbatur
immarcescibilis inueniatur in laudem et glo
riam et honorem et reuela
tionem ihū xpi quem cū non
videritis diligitis in quem nūc
nō videntes tamen credentes
autē exaltabimini letitia in
enarrabili et glorificati re
portantes finem fidei vestre
salutem animarum Vestrum est
meritū credere quod sine vi
one sensuali Quanto ergo fi
xe potuit velle effundē aliq
sanguinē suū et mundū emū glo
rificare et tamen nō sis ego aliq
certificatus ꝙ nō sit voluit
ad maiestatem tuam dubitare ꝙ
hoc quesito xe suffice meruit
omnem sanguinem qui de suo
corpore effluxit in suo corpo
glorificari est tibi dubium pars
autē est vera ꝑ ꝓmissionem
apd et 2a pars patet ꝙ nr
ex scripturis nec ecclesiastice
nr autoritate certe nr non nisi
es certificatus Hic tria ad primam
partem ante distinguendo
de pena apd absolutis et ordi
nata Vel de pena absoluta ꝓ
ꝙ ante et potuit quicquid vo
luit De pena autē ordinata
nō potuit velle sanguinē suū
effundē et aliud mundū glorifi
cari Cuius sensus dicto sit
per os dauid non dabis sanctum
tuum videre corruptionem i putre
factionem in parabolis sic corri
et ex isto ꝑz ꝙ 2a ante pars
est falsa Jam enī sit certifi
catus ex scripturis et ecclesie
ad spūs sancti gesta dauid
et auctoritate eccie et sic red
scripture sū hec vox sine ve
ritas eius non dabis sanctum
tuum videre corruptionem est scrip
tura sacra reuelata et auto

ritas ẽm̃ẽ et per om̃ia ratio
tollens dubitationẽ dẽstendẽ
te Cũ igr̃ nullũ sanguis xpi
debuit putrefieri uel omnino
dari et cum oportebat pati
et sic intrare in gloriã suã
ipso teste luce ult̃e seqũe cp
oportebat omne sanguine xi
effundi de suo corpe et deum glo
rificari igr̃ xc meruit sibi
ceu omne sanguine qui de
suo corpe effluxit in suo corpe
glorificari te stat q̃ in for
Cruento ar̃e sic stante pyle est
sanguine xpi alicubi saltem
latenter ubi no est locat̃ licet
sit alibi localit̃ &c pyle est
sanguine xpi esse alicubi nã
liter ubi no est glorificate licet
sit alibi glorificatus cũ de
finitio dei pon̄ im est verũ
sicut p̃mum est verũ licet in
totius sanguis xpi esset in cor
pore xpi in celo tñ glorifica
tione ad hoc tamen stat cp
terrib̃ sit nãliter finis suus nãle
substãtiale et id corpus sine
glorificatione et in celo hec
beat cũ totalit̃ glorificato
igr̃ ad nutũ est dubium sit cp
nullus sanguis est hoc sup̃ terrã
sine glorificatione et corpus
xpi Sic im̃ quodlibet
antus et negantibo quãz et q̃
cp hoc sit dubium sit nullus sang
uis xpi est hodie sup terrã
sine glorificatione extra corpus
xpi cũ hoc sit contra 2m̃ assti
oms sine pars contrariam po
tuit enim xp̃us sanguine suum
thome dubitanti ppt̃ eius
confirmatione sub eq nã
corruptibili deitate quã sic
enim reddidit corpus suum glori
ficatum pyle sensibile corruptibile palpabile
bile visibile et mortale ad fidei
declarationem roborationem non
tñ id magnificatio deitatis aut
sic ipse pr̃ et de sanguine sic cp
per foramina ostendit admiz
cetus scripturã nature uel rime
lacte spũs sancti et qualibet pro
sitio cp xc sanguine suum glori
ficato ostendit sibi nã magno
rificationis p̃ ut affirmant
pplo ppt̃ quam ad illudentes
et extra ar̃e et tenuis sanguinis
xpi quin eius effusione efflux
it fuit spaliter corruptus ad pyle
sic fuit eius corruptus spaliter
tenuit et mixtus et si substantiar
corruptus est no pr̃ nec no pa
tet ratione ideo maluerim
sim sanctus phus 20 de generatione
animalium sanguine xpi
qui de corpe xpi effluxit non
xc glorificatus hinc esset pla
tendendi quia quod accidit
tangit differentiate sic esse
rentionis quo idem homo numero
sum spm et sum corpus et
ecclesiam partes sui corporis
debeat a mortuis resurgere
Et breuit̃ pro isto suffragat
mihi dictum illius magni phi
lo dicentis xix de Celo cp redemp
tor meus vivit et in novissimo
die de terra surrecturus sum et rur
sum circumdabor pelle mea et in carne mea
videbo deum salutare meum Quem visu
rus sum ego ipse et oculi mei con
specturi sunt et non alius Ga
per quem dicat beatus gregorius
mortem ultra Nos igr̃ fidei
fidem scripture et redemptoris
nostri pyle resurrectionem corpus
palpabile verum credentes
fatemur carnem nostram post
resurrectionem futuram et eandem

quia tunc sicut dicit ꝫm corpm
conclusiones pzmne q̄ xc̄ suffi-
cerent omēs partes siu corpo-
ris tam animatas q̄ mortuas
simul componm sm optimū or-
dinem corpor̄ glorificati
Tunc enā et singuli homines
saluandi onerentur ppzijs
ossibus partibus suas quas ꝫm
habuerunt simul componi
corporibꝫ suis glorificati
et sic aliquis habiturus esset
crines longiores quā totus
suus corpus ꝫmo et ungues
in manibus et pedibus ꝫ
portando omēs partes ossē
absurdum Illud aut derogaret
gloriosionī armonie glorifica-
tor corpoz ꝫm suis partibus
ig̃r ad quā aliquid saluandi
sit superflua aliq̄ ꝫn aliq̄
diminuta superflua dimittē
et diminuta explebit ut da-
to q̄ aliquis saluandus sit mu-
tus uel cecus illi quā adiudge
et alius sit in manu uel pede
sex hūi digitos illa quā sup
flua diminue ꝛc̄ iste nō dēs
partes siu corpor̄ tam aū
tas quid quantitatis mezeu
bitur simul componm sm op
timū armoniā siu corp̄ glo
rificati Ideo sc̄ q̄ omne sang
uine quod omēs quibꝫ minuit
uel effudit in diminuendo uel
lesione cessauit ꝫ ipse nō pt
fieri quia minus superflua
foret nec posset eid ipso resu
mere ppt̄ strictum ne corpoz
ꝫ deueniret Ad istud rō q̄ do
p̄mo quātū ad fm̄ veritatē tes
timonii ut dictū ē in 2o corp̄
gō q̄me Capillus capitis stoz
non peribit ꝫ a maiori ma
alia partes corporis et q̄d ar
Tunc aliquis hituꝝ esset longi
ores crines quatuoz cubitis
suis et ungues in manibꝫ
suis et pedibus opportunis
omnes particulas quas absti
dit ad istud rūdet nigro in scntē
tijs li in Dist hui ponens exem
de statua subitur forma et ꝑ
admodū statua ecclie metallis ꝑ
tubilibus ignē liquefactis uel q̄tū
in pulueꝛem in puluerem al
confundē ꝑ omissam et eā
vellet artifex ritus suis ex hui
quātitate reparare metuit inte
ret ad eius integritatem q̄ pti
cula mālis cū membro statue
reddere Sed tn totus ex q̄ sta
tua fuerat restituꝛ resumit
sti deus omnibus et mecha
artifex de toto quo fuerat nost
constituerat eam in illi tole
ritate restituet nō aliqꝫ actue
bit ad eius integritatē utꝝ
capilli ad capillos redeant et
ungues ad ungues vñ quidā
corp̄ pene nihil mittē in crescē
et in alias corporis partes ꝛ̄uo
retur ut sti artifex ꝑ quod dū
nequit quidē fiat Indecoꝛ
quippe aliquod ibi nō esset sed
quidā futuꝝ est hoc decebit
quia nō futuꝝ si non decebit
hoc congruit est sna magistra
q̄ ungues et crines non peri
bunt ꝫ glorificabunt et nec
decens longitudo fiet ꝫ oppor
tione armonica dicit q̄ in mēb
pristino corpori redibunt et
similit dicit de sanguine Notu
est etiam q̄ nō in infinitū cre
nes et ungues crescent si non
abscinderent ꝫ ad quensuꝛā ꝑti
adeo p̄stitam sicut et alie ꝑtes
corporis ad quā dū pueneꝛit
sine impedimto homis redde
rent eid pulchꝛitudinē sed decoꝛo hut
eid ita esse q̄n crines qui nō
placerent nobis in vite longi
dō in sua longitudine clari
ficato fuerit omnes deflabiūt
et nobis placebunt Similit de
cete de ungulis et cornibus
resumendis ꝫ ardentiꝫ grande

ammis de mā aut dn̄ supflue
sicut ē m hōmē nō sepe dige
bs ꝓmq mang uel pedib qm
sic nasat alij ꝑt petrat rim
Parentid alm ut mīḡ sit hmōi
lib alqñ ex hmōdi mā est
par ratio que et sup ad deus
artifex subtilissim ꝑp m suā
statuid partem emmēdē effi
dere sicut placet de mā aut
dmmuta ut de multa hoīe
que nasti uoluit fozte ꝑ sua
glozia ostendd milid uel ꝑt
petratid parentid faciet dn̄o
sicut ei retro grato tu oculos
pstitut ad suū velle Si i m
membzo defice Nunc defice
ē ꝓfuerit alīs membr ad
ꝓfectionē armonicā defectus
membris prouenat dispodis
ac reducē Et pzo isto lo ꝑdng
Pero m omeha ig enam Al
tendite a fermento phariseo
rum quod est ypocrisis dr ibi
et capilli capitē omes mūdi
simt ubi tamen si dei prouide
tiam ergu horib oñdit messa
bilem ꝙ affectū qd nichil de
tet operibus uel cogitationi
bus nullq finē vzūd deū ha
beat et parui ēt mēbra eius
sicut nō effigiat aliquid m hoc
loco qui certius ē sue ētoz ne
gant qz deus mirabilis artifex de toto quo citius mūd gstitet
tat mirabili rōne surrēctionis et
ineffabili claritate restituet
Nec aliquid deerit ad membra
cracis sc et capilli et ungues et
quicquid de corē perierit mi
rabili ꝙ cōmutatione artifi
cis prouideri ne quid indecens
fiat sicut sancty scribūt Hieronymus
Optime potissime ut mī illuso
ribus ꝓbū obiect per effectib
miraculoz Nā sic arguunt allu
dentes ad offerendum ꝓbm
Ecce iste sanguis facit miracula
nam clauis egressus carē visū
captus egressum ꝛē plebeius
sanguis igitur est sume hono
randus visitandq contemplan
dus corpoꝛaliboq oculis et ꝙ gs
honorandus et ꝙ maduis mu
gus offertorius Et si quis cōn
discerit tam ꝙ sic retenta honoꝛ
im pugnator dn̄ captiuet
trucidet et nisi factū appella
uerit moꝛiat ꝓpꝛo isto ꝓmo
ex euāgdō ꝓ fingdā suppo
nitur ꝙ homines qui entes cū
fide ꝑ miracula ut sic sue
gentis incredula et pzuersa
ptz nā mr xpi dicit xr O
generatio incredula et peruer
sa quousq ero vobiscū ꝙ
diu patiar vos et xp crucifi
dn̄ Ignatio mala et aduer
sa signū quezit et ut vi
deat ignatio quid est signū
quezit Illud n dic cui non
credenti in fide dn̄ ut plene
in eū credēnt signū de celo
quererent Sic nō credenti
mūd xpm ꝙ sacro sanguis
xpi et eucharistie efficacitē est
vobi ꝓ est in decreto dei pzds
et vobis ꝺds est in sacramēto ve
nerabile oculis coꝛporalib
abstonditus tamē inde ꝑ
fidei signa quezimt De q bꝫ
dicat aplus pe Cor 1 Iudei
signa quezūt greci aut sa
pientia quezūt nos aut ꝑ
dicamq xpm crucifixū iu
deis quidem scandalū genti
bus aute stultitia Ipsi ecclesie
et coꝛ sue confessoꝛibus catholicis
pdicant xpm qui est crucifixus
vē ꝛē realit in sacra
mento ven ad sanguinē et
coꝛpoꝛa fidei nō credentes
quezūt signa visibilia
pnsaffectantes oculoꝛ
palpebus xpm in hostia vide

et eius sanguinem defluere et
sic in cruce quiescere. Hanibo
rona laurea in xpo domina-
tem an sit deus sic in sac
mento veneranda quesuit sepius
in pretura an sit ibi xps et sit
sanguis eius absconditus Gen
tes aut scandalisant nisi hoc ip
sos vere dicimus in veritate sac
mento esse xpm totum esse et sang
uinem cum scandalizati xpm
dicunt ni videndo deiorant
deum suum de quo idem fiunt de
quentatores asserentes qui quos
philosophi sapuit et in stultici
tatem uerit pessima secta q
dei sunt deiorat p hec demons
et plagas Sic hen xpianum no
strum de vetulo vpd Iacente
per est tot pugnis mecum et hic est
talix sanguis mei quesuit sig
nificationem aliis ut phi
Si cui tot sancti prioribus me
credit minus pro signis qui
sunt infidelibus tam instanter et
tolerit palpitando forsitan am
pleuterent veneza pt illis sal
uator dicit quadro mala et
adultera signum quesuit mala
ex pte actus si adultera ppt pe
ccati in fidelitate pt eis cui
dicere Ego veritate dico vob
et non creditis mihi Et illis pti
ps nulli vetuy expiang dr sig
in fide sua quesse si assumtes
quesse in scriptura si eim tho
mas aplus fuit infidelis qr
resurrectionis signa proposuit
Dim cui a xpi non erat in
fide sua plenarie edocta Cui
to magis dicit ille infidelibus qui
post plenam informatos spus
sancti aplos id et sequitur sol
licitudinem fidei qui pfectam
formatos spiritu sancti aplos
quesuit signa nec id excludo no
indiget miraculis sicut dicit
beatus gregorius in omelia super
illo mat ultimo Signa ad
eos qui credidezint hec se
quentur Nadpud fideles mea
ps ista signa quo fiunt nisi
nec credit si hec nona in
exordio fidei ut eum fi
deles crescat miraculis fue
rat nutriendus quasi cunis
et nos ut arbusta plata
nius tam diu ut eis alios
infindum quousque in
terra quasi esse radicatus
ac si semel radicem figeret
irrigatio cessabit hinc e
p paulus dicit Signa non
signum sunt non fidelibus si in
fidelibus Et dicit hinc sed
patet ps indigentes mira
culis sunt nostre fidei Et
ps fit quod videre adhuc fi
deles non sunt Et ideo ps credentes
signis non indigent et
ps sunt maioris meriti apud
deum qui credunt fixius
sine miraculis quia qui
con questione Et sic placuit
augustino super Iohannem omne quod supra
illos Ecce quidam regulus cuius
filius infirmabatur capharnaum descendit et rogabat eum
descendit quem rogabat no cre
debat ps a me experta sa
nare Dum nitrogat ps de eo
cui scit rogatus cui taliter
credit nisi signa et prodigia
videritis non credetis arguit
hominis in fide tepidum a
frigido aut omnino nullius
fidei si temptare cupiente
de sanitate filii Jesus qualis
esset pr et quis esset et qui
cui posset hec augustinus simili modo xr de pdo arguit
multos et sua sequitur dr
nisi signa et prodigia vi
deritis non creditis Cui ad
sunt in fide tepidi aut frigi
di aut omnino nullius fidei
si temptare cui potens de

her augē ēre ostendit q̄ regulꝰ
postulans corpalem pntiam
mim dom̄o p̄o saluāndo
filio ut sic nō credidit ad tame
ex eiusdē potēcie m̄ dom̄e
nō existens corpalit fiut ad
singulum filiū regulꝰ sic ꝯa
multi non credūt q̄ xp̄o sag
nus sit eiusdē potēcie vbicū
q̄ est si maior ꝑ signa di
cunt p̄ea xp̄m fieri et sic pce
dunt signa et virtꝰ sic m̄ pm
ti allegāt augē regulum quem
libet querentem signa dū
saltem in mente allequēt
de no li tu desip credere ꝛo ꝯ
tendit augē q̄ centurio fuit
magis fidei nō postulat ce
poralem pntiam ad sanādū
puerū q̄a regulus postulat
si nō credis augustino credē
xp̄o Nam de centurione idem
mūdo dicit non inueni tantā
tam fidem in israel tantum fidem in ꝑm et regulo
dicit nisi signa et prodigia
videritis ꝛc Compone verba
et conspicies an sit sententia
iudayca q̄ p̄dicti xp̄m sup
posuerūt q̄ solū p̄o m̄ fidelibꝫ
fuit miracula et quod m̄ fide
les solū querūt m̄ tractāda sed
p̄fecti in fide non ꝛo q̄ ecclā
iam nō egent miraculis ut est
dictū sūm beatū gregē et ut
dicit glo sup ꝛo p̄e ꝛo m̄ hec
est m̄ mandato dei ut credā
mus in nōe filii eius ihū q̄
plures m̄quit glo temporibꝫ
tradebat spūssanctꝰ sup credē
tes et loquebant̄ līguis et sa
nabant̄ mīracula si mul no
egent alia exteriorib⁹ signis
sūdꝫ qui habet fidem ꝛ tam
tatem testat̄ spūs sūs in se hec
ibi glo Et quarto suppono q̄
melius est nobis xp̄m et eius
sagūmen oculis esse absconditū
quē oculis corporalibus mul
esse gtuendum ut dicit augē
in sermone qui incipit me
dicina vulnerū sup illo vō

vobis mīs veritate dico expe
dit vobis ut ego vadam nisi
semper quidē dimittate no
bis tum est si misi corporaliter
abiret a nobis semper eius cor
pus corporalit videremus et
nusquam spualit credēmus q̄
fide iustificati et glorificati ad
ipm̄ verbum apud deū p q̄
facta sunt omnia et quod tūc
factū est ut mihi videret mīnob
corde mundato contemplari
mereamur quod no m̄ dantum
gentibꝫ si corde credit ad iu sti
tiā recte de iustificatis quod mundi
cordes quia nō vult credē nisi
videat ihūs augē et habet mīti
feste q̄ melius est pro fidelibus
vitro nobis xp̄m et eius sag
nem esse absconsum ꝛ nam
alias tolleret meritū vīe hīc
dicit quia fide iustificati et
beatificati contemplari
xp̄m merem̄ quasi dicāt
nulla quia fides nō habz
meritū vbi racio humana
prebet experimentū sēs
sensuale ut dicit btus gregē
et hinc dicit btus augē q̄ ihū
ni clamēzid loca vidit aliud
magnū vidit aliud credidit
hominem vidit et deū con
fessus est sed ibi meritū nō
habuit et aliud credidit q̄
deū confessus est ffundat
autē illud dictū beatorū
augē et gregē sup illo vbo
apti ad hebreos xi fides e
sbā rerū sperandarū ar
gumtū non apparentiū Iste
scribit hic ut vid ad ulti
mam obiectō q̄d sic argui
Iste sagius dem̄ illo appa
rente q̄d sit rubicū quod
in welsnacta mostrat fuit
miracula nā clandē gres
simi rei diuisim egressum
captiuis p̄estat q̄ id mo
strand est sagūm xp̄i visi
bilit apparentis sūme ihono
randus hic primo vīde q̄

fidelis negrmdo anb ſtz ꝙ id
rubed neſtro quidꝫ ſit illud
facit mr̃acula et magna
ille ſacerdos anarꝫ probet
illud anb prauꝫ qm̃ttit me
dacia valde multa ſta dicat
esse illum iſte ſagus liberat
de morte et illud a morte et
illi gressum restituit et tm̃
net textitud mem̃ habet ex
fide nec ex ſcriptura nec ex
uelatione diuina ner ab
experimento nec ex argmto
topico ner alio mo ſ̃ co ſe
ſo latro fuit hō mortal fuit
martirizatꝫ gr̃aut ad mor
tem et vouit votū ad ſagu
inem xp̃i m̃ melſnacke dñt
liberare et fractis ferreis p
violentiā ejecit ign̄ ie ſag
inis m melſnacke eū libera
uit Sillē ad ſes petꝝ cliēs
ex ſuperbia mouit duellū
cū thoma et vouit arma
offerre illi ſaguum T quel
ſnacꝫ et occidit thō ie ſag
inis m melſnacꝫ auxiliat
ſibi adit Et ſicut anarꝫ ſa
cerdos decipit mendacit
m iſtē argmtis ſic et m alijs
ſtandolose decipit plebē xp̃i
ꝛo dz rñ dere fidelis negm
do gr̃az ille apparet ſaguis
m melſnacꝫ fant mr̃acula
ign̄ est ſum̃e honor andg vi
sitandus ſicut ſagus xp̃i nē
et realiter existens alibi ab
ſcondito m veñ u ſacram
to Si enī iſta qđ valet hic
ſagus cū mulier qui fin
edat mr̃acula esset ſum̃e
nor tendꝫ et mactant fidēles
m eundem errorē in quē mer
debant m tempore b̄ti aug
qui ꝑt ſaguinē tales mulier
illuꝫ festū plus quā festū
xp̃i festiuabant vñ ꝑmt
aug̃ ſup̄ Io. omelia ſma ſup
illo vꝫ erre agnꝫ dei dñs ffrēs
mei ſi cognoſtmꝫ ꝓtiū mr̃m
qua ſagus est agm̃ Cum ſut
illi qui hodie celebrat festum
trium nesto rum mulier et
qua nigra fuit rapta est an
nū de alijs mulieribꝫ et cum
rit ſagus et posita ē aur̄ in
trutina et ꝑponderauit mul
tum de ſaguine equarū illē
ſpūs neſtō quos ut ꝑmēt
ꝓnobis placatꝫ est ſaguine
mundi ſpūs venat ſuscitare
ihm̃ xp̃m audierūt ab angel
audierūt exꝑhet et tempta
bant eū petierūt nā si nō
ſpaldant vñ clamabāt quid
nobis et tibi est veni ſti an
tempus pedere nos Ego mq
qui es filius dei et nra ma
gnd est hoc ſpectare. i nīmā
per totū orbem terrar̄ ſuar
tame agm̃ dñi vidit vnth
leonem educta de dentibꝫ le
onis momia xp̃i Cui dicit
ſimile neſtio vmtatꝫ ē qui
dam ſpūs ut ſaguine ſmm
latere ſuo emere vellet quia
no nēzat ꝓtiosū ſaguine xp̃i
rēmendū gen̄ hūanū ffm
gunt eū ſpūs malignī vm
bris quā ſdam honorē ſibi
metipis ut decipiant eos qui
ſequūtur xm̃ per augl̄ per
totū vbi habes quod ſaguis
xp̃i in axmīo est mr̃acula
qua per totū mundū vint le
onem. i diabolū ꝛo ꝑduxit
de dentibus dracō membra ꝑ
ꝛo ꝙ totus grīs hūanꝰ est
ſufficiens ꝓtium ſed ꝙ tm
plus homēs festinabāt festū
eoꝝdam mulier ꝑt ſaguinē
qui de aure eius effluxit et
alios ꝑponderauit ꝙ festū
xp̃i tāquā nigra de ꝓtioſo
ſaguine ſaguinē dñi nr̄i ihu

xpd crudo ep dyaboli sentes
mundu redimi p sanguinem
xpi ordinauerint sibi and
sepulchr ad sanguie offerri ut sic
deo placent r premios &c quod ptet
p malu spus per se et per malos
homes pronunciant miracula ut
decipiant xpicolas et sed neq
dic cu tue malign spus per
malignos spus falsos doctes pro
curant sanguinem in hostia alij
in hostia consecrata ut per eu
dam monachum in bohemia
qui penodu complexus affec
tus confessus est nephas sum
in feretra theatasia in portu n
uitat dui nutrit tem quod a
nus in humor prima vita sicum
inserabiliter tra ut alij in hostia
non consecrata sic in Gruduj in
pragen dyocesi per quosdam p
sbiteros qui confessi ppria zelo
erant correctionibus meis patri
quoz comes mortem subiit
alius fract correctionibus repit
fugam alius pcr hostia ut i
creato ingressi dyocesi rubigo in
manubrio crystallino detrahe
ta alamella velut sanguis q
fiunt per multa tempora abs
trata et dum frenet hostia fiunt
pro sanguine xpi alia hostia
no consecrer est tamquod sac
mentu veneratle pro rorpore
xpi habitus ut in montibj cor
tinis ubi stole portatus hosti
as ad villas amittat mutuis
una ad pessima hostia qua ppe
riens statim magna multitudo
congregata homines ppli adora
bant si per vicos sapientes br
repta hostia veritas dei inuenta
in conjuratia mulierum pzomen
et in sacerdotes ppl subornatio
nem sanguinis filiorum ut
audiui a multis psbiteris etc
ceribus mihi si et sic multa alia
loca in quib malign spus p

malignos psbiteros sanguine
ptensum pter auctoritad ordi
nauerunt qui per mendacia
seduxerunt ppm ut placere per
bum dnm in rem mul
ti pseudo phete surgent et
seducent multos et quod mira
bilia faciant maiora nel magi
tas faciat illoz fides dotum
refrigescet caritas multoz
subditoz Nam illi magnita
tem simulant decipiendo et
plus refrigescit in caritate
in respectu verbis et miraculis
que tu eis no profuerit dic
dno Sepe pro audiui que dix
erut phete phetantes in no
mine meo mendacia et mi
qui narrauerut ea et seduc
erut ppm meum in mendacio
suo et in miraculis suis ridiculo
no misissem eos nec mandasse
eis que nichil profuerit pplo
huic dant plus Reuera nisi
mirabilia sanguis xpi et noua reuela
tia predicant Nisi tales sacer
dotes audiri mendacia et nar
rant ea constanter et seduc
unt ppm et in mendacio suo
et miraculis mendosis q nil
proficiunt eis si magis noceat
quia reos spoliant et in malo
confortant Sicut id fecere xxxm
in phetis samarie qui in ep
tatur custodia vidi fatuos
et phetabant in baal qui ad
todiam tenes ut deuorent ba
al cum narrator interpretatur
et decipiebat ppm meum isl
et in phet isrm vide adilte
rium sponsam quia postpo
sito sponso xpo ad dyabolu st
quesi et iter mendacij roser
tauerut et gnam pessimor
ut no amittet vinum qui sit a
malicia sua Confortat enim
miraculis et verbis plenis
Raptores homicide furtes
et in sua malicia sperantes

sanctorū trinitatis ydo quē videt
demoniacū exorcizantem si nō ē con
fessio veritatis in ore eius nec
iustitia in manibus eius non
est homo dei Et aut malis
veritatem confitente et iusti
am faciente et si demoniacus
non erat homo dei est ligor
Iero⁹ Et qua graue est quis
sit homo dei cognoscere nisi
modo se sat an sit odio uel glo
re dignus vt erat sathanas q̄ so
est nomen scdm xpicole verbo
euangelii se mimice quadat
veritatis surgent pseudo ppte
te et pseudo xpi et dabunt
signa magna et prodigia
ita ut in errore mittantur si
fieri pt etiam electi Si enim
gratie fuerit per se persiste
subsiste dū mater terra ter
toribus fecit miracula gra
tia dei corā matrimonio tēt
miracula ostendebat sicut
Beatus Iero xpm mor⁹ erat
tenus ē iob quando stringit
caudam suam sicut cedrinis
pensetur nigrum que erit hu
mane mentis illa tempta
quando pius mater corpus
tormenti subiecit et tā ante
eius oculos tortor miracula
facit ut nec pietas nō ab ipso
cogitationem quatit qui eā
qui flagro cruciat signis co
rusca Ista periculosa vera
xpianus nō debet mirare m
randos proclamando fruc
lamenter mente que sit in
miraculis ne credē proclama
tu falsis miraculis qui pro p
no vadunt per cruciatus et vul
las detractantes miracula
que nisi fierent in terra
natura dissentit se a demo
nio liberatos dū in ppt fru
dem demon mirant in eos
esse quos mendaces sut pte
na memoriē petrus de
dacia cuius pragensis

manū habens cōtectam obtu
lit m welshart in noctē illius
saguine quem ibm pdicant
manū argenteam et volens
expetere quid pdicarent pbr
biteri de illa manu manusit
ibi usq; in diem tertiū et ipa
pte in ecclia pbrit proclamat
de ambone dicens audite pu
eri miraculū esse vnū cuius
pragensis sanatus est dma
cui detracta per sagunem et
in testimoniū illius esse obtu
lit istam manū argenteam
Ipse vero stans elevata ma
nu dixit O sacerdos tu me
tuis esse adhuc manū meā
est contra sicut prius et isty
facti testes sut hodie in pātya
anni illius et feminia Et
sicut tres nigri de pūtu p
dum archiepm ad examinā
did homines de quibus pdicta
sunt miracula facta fuis
se primo quia vnus puer sa
natus est in pede et operi
mo ch detor fuerit a pes eius
qui ait Idem de quibusdam
duabus mulieribus dicit fu
erat que esse fuerant ad mi
simy pristinū restitute q̄ con
fesse sut coram hominibus et
nobis et coram notariis q̄rum
quā fuerant esse licet alii
dolent oculos Et sic tā anni
pbiteri quod quatuor layci p
dicunt miracula pbri pro
offertorio layci pro munere
bus et alii ppt adherentes pe
norū quos audacter p vitio
alibus spoliat crudus cui
querunt que sua sut et non
que ibi xpi ppt quod mypce
runs illis dicis et suos fideles
premuit Se z̄ta dicit ne
nouissimis diebus cui intel
ligent consilium no mittebat
eos et ipse nutrebant non

loquebat ad eos et qui xpd p
phetabant si stetissent in con
silio meo et no fecissent vā
mea pro pplo meo auertisse
eos vtiq; a via mala sua et
a pessimis cogitationibus suis
ueraciter Si sacerdotes starent in
conspectu xpi et audirent verba
mea ponerent q; mendosa in miracula Cur pe
salutor auerteret xpus sacer
dotes et pplm a via mala s.
peccati et mendacii et a pes
simis cogitationibus quibus
excogitant quo mendacium
mitigent simplices ut posti
lant sanguine xpi mundi cor
porent in sacrato pcōis lo
tucio Et quo hic euenat ista
mala primo q multi ad tho
didymo postulant sanguine
xpi mundi oculis corporeis Ostē
dentem vide Ideo q credit sang
uinem xpi visibilem que dyā
bolo2 uel dyaboli sacerdos p
curant ppt auaricia esse ve
rum sanguinem dñi nri ihu
xpi sicut crediderit in bohe
mia in Sudeyn in pgensi dy
cesi in episatu bthomasiegr
vbi cruorem pbiteri quem
de digito sumsit in hostia
tanquid verū xpi sanguine
adorauerut Ideo q putant ve
riorem sanguine xpi appa
rentem quid in sacrato pcōis
patet hoc per eos confessos
qui volentes visitare sangui
nem illic et qui visitauerut
Dicit q ibi sit verior sanguis et
quidam timentes sic loqui di
cunt exclamatiue et admira
tiue Ha ibi est verus sanguis
xpi Quarto credit et dicit
q ille sanguis appens est mani
fis efficacie quid sit sanguis
in quotcūq; sacramentis et
hunt volentes experiri de
illa efficacia ponent mutabi
lia et currut ad illud sanguez
ut resumat cū in sanguis xpi
sacratissimi sit eiusdem effi
cacie vbicūq; fuerit cuius effi
cacie est primo q dicit
augt per totū quadrū virtus di
uinitatis Ideo efficacia q de se
tibus dyaboli educit mentes
xpi fideles Ideo q tota quā
tacūq; est sufficiens primo q
q mutat et potat fideles in
spū et reddit ad beatitudinē
aptiores Qui ostat efficaciaz
di fidei in gentē Et in illis fi
deles cor ut extinguat stabilie
Cundo malū q dicte quida
fallant an sit sanguis xpi
in sacramento pcōis Et quo
ipse visibiliter non appareat Ecce
to q hic multi in amicitiis
bus positi plus sanguez qua
deū pro amicis suis ponant
et sic pplius assumunt spem in pa
tientia quā creatore Septio
q visitantes et magnificen
tes illud sanguinem alios vitu
perant et scandalisant Nā
dicut esse mendacia predicant
cōm sanguine xpi et prohibet
illud visitare Et ob sit q quis
predicet cōm xpi sanguinem
uel prohibeat quilibet visita
re sanguinem xpi si petat
salutem admittendo apparē
tia sanguinis xpi qua sint ut
plurimi scientificati si detecta
tali apparentia per dei gratia ad
viam veritatis efficiat et
reducti Octauo q de xpi fide
statuta a xpo qui sanguinem
suū voluit et instituit esse or
tuitū ut magis ex fide fideles
sui haberent premiū Tales
mendacii nō sup gentibus no
no q multi sacerdotes insti
tuut idolatriā ppt auari
ciam ipsorū Cui cui auari

qui sic prozurant ludibria e
scandalis vdolozū Decimo q
in sacerdotes videntes amari
tie fructū prozurant simha
et affectant. Item cū vita est
terra qui de sanguine appetit
habeant magnam famam vñ
Decimo q nisimta mendacia
silicem quo ad hominē de mi
raculis predicant. Et cū illa
mendacia precipue fiant ppr
emolumentū corporis videt
q tales mendacib⁹ nisi resi
piscant ppetue sint damnad
di cū id pēe perdes omnes
qui loquunt mendacium Duo
Decimo q ppliē sponsi tam
a verbis spualibus quid roz
poralibus De spualibus ia
est dictū. A corporalibus spon
at pēgemando et ex voto vn
mus geniā se obligare gstū
genito. Tredecimo q sperare
terrā fructū et reteri desperati
simi confidentes ni liberarēt
illius signum in operibus su
is sint audiozes et illi sup
humi sanguinis maxime pro
tectores licet ipm xpm in
membris suis trucidant et
sanguinem sui effundant
pie et munifice. Quātodecimo cu
xp̄s veñ le sacramēto in quo e
rozpus suū et sanguis suus de
dit ad rōmedendū et bibendū
in sui memoriā dicit accipite
et comedite iste accipite
et bibite Et nō dixit accipite
et seruate qua vnt rozpe et
temeritate ꝑ si nō licet gra
tuitus seruent et nō quasi
stultū illud quod ostendit veñ
bile sacramentū ad digne
mandūcare illud sit mich
us quod seruare Nā si ꝑsumat
ꝑbiter mitt sacratū tue
semper sit finalit ꝑpt mā
ducare ut infirmi in ecclā nō
valentes altare accede' man
ducent salubriter Quindecimo
q ibi in welsnacke ne stup
quid adorant nā nec stultex
scripturi nec ex revelatione
Diuina nec ex fide scriptū
q illud visibile sit sacrūm tri
ū nec sciant si est corpus cra
ti et tri nos adoratores cū
in spū ⁊ veritate adorarent
dicat salvatoz Io iiij Et eis nō
ostendit hoc deus spūs nec est
eis evidens veritas q id sit ado
randū sequit q ne stup quid
adorant Sicut aut adorating
rozpus xpi et sanguine in ter
ra de patre existente et in
venerabili sacramento. Quid
sacerdotes conficiunt absconsi
ua q̄ adoratiua qui possit
ad xpm illis dicit vos adorat
aliq̄ quod ne sit nos adorā
mus quod stulta Io iiij contra
et alibi multū rauß pensatis
crudibissima in xpo pd et
dno dno tyrannico pragensi
archiepiscopo et aplice sedis le
gatus de sano mgrdat ffilio
tamquid vere passer voleus
omnibus sibi pronde et publice
dicendo et manifestat exoran
dere ut no audiret voces alie
noz qui sui mercenarii si
vacem audirent sui pastorē
xpi dicentē hoc e corpus meū
et hic est sanguis calicis mei
ma xem mandant simoda
liter et omnibus plebibus p to
tam pegensem dyocesim ostitu
tū iniit ut quotz die dnico
predicarent ppto ut nullo
sub pena excōicationis late
sentencie ad vocatū sanguinē
wolsnacke esse presumerent
et si quis huic mandato cōi
me nite audet sibi absolucōi
late sentencie ab ipso dno aut

sus vitarus ḡm spualibus
promeꝛz vñ si ꝓfatꝰ ꝺns
suum diligentiam no appo
neꝛet m sua deꝛoꝛe loca ꝙ
plurima falsis mꝛtalib⁹
coꝛrupta ꝛent vt mḡld silua
ꝙ clauser bꝛadissime ꝓꝺ mo
thoꝛ ligna quoꝺdam ꝺr hec
merita votaꝛo msi ꝓhibu
isset monachis
et multis ꝑplis ꝺ tuꝛbꝛete fins
set ad loco consecꝛatio et m
monte blanch quꝺam lap
cus ꝑplm mꝛabilit ꝺuxeꝛat
ad cuꝛꝛendu et mꝛabilit ibm
et m vna etna ꝙꝺ facꝛeb
tem qm ludificabat ꝑplm com
phendebat et msi pastoꝛes
temeꝛe custodias noct sup
gregem suu lupi rapaces
oues ꝺissꝛegent et pastoꝛes
diabolꝰ post modu vigilabꝝ

Seq gradualia

M Sanctus xpi emundab⁹ ꝛc
In stib⁹ hebꝛe ꝛc origina
liter et le⁹m pꝛie festiuit⁹
missali officio epl'am ꝛe. nec no
assuit⁹ pꝛo sꝛmonis fiendi ob
honoꝛem sanctissimi xpi ꝓpꝛ ꝓpo si
cuꝛdio doctꝛinalit⁹. ꝑstantis
simi mei ꝺomini horiꝛid tu
lius msignit⁹. ac mozid msig
nis exquisite sacre scripture af
firmat eloquia ꝙ deus sidne
bonꝝ et liberalis om̃ creatoꝛ.
pmo hominꝫ nitꝫ rectꝛa tria do
na ꝛtulit. pmo eid ni statu ꝑ
petue sanitat⁹ et imoꝛtalit⁹
ꝑstitut. qua potuit uel mo
ꝛi uel nō moꝛi. vñ ꝛect⁹ ꝛ ffa
ctus homo ad imagine
et similitudinem nostꝛam ꝑ
petuitat⁹. 2o posuit eid in
statu honoꝛis magni dando
a ꝺomino om̃ creatuꝛa
sensibilit⁹. vñ ꝛect⁹ pꝛo. ut ꝑsit
pisc⁹ maꝛ⁹ et volatil
bus celi. 3o posuit eid in loco
amenitatis ꝙplanto⁹ qui dicit⁹
paꝛadisus a. locus deliciaꝝ
et complacen⁹. vñ ꝛect⁹ 2o tulit
hominꝫ et posuit eum in lo
co voluptat⁹. hoc aut dona
peꝛdidit ꝓpteꝛ peccatu suu
et nos cum ipo et ulꝝ hoꝛ m
tria damna et mala tm
toto ḡne humano ꝑtipue coꝛꝛuit
sc. pri malid culpe actualis. nā
no est homo qui nō peccat 7 in
regꝛessu atq; pri malid priuatio
nis coꝛporalis. sm id tu pꝛ iudi
cii dei mistas superbie penis pl
ues 7 marcꝛ ꝺnatꝰ ꝙ hoc de
statu imoꝛtalitat⁹ in culpa
originalem coꝛꝛuit. que nāz
coꝛrupit et mꝛte induxit.
De statu ꝺnationis in culpa
actualem. que ḡtinꝺ hominꝫ
in seꝛuitute ꝺyaboli subiacet
de loco ꝙ solacijs in loco
ꝙsolacionis miseꝛie et afflict

7 bona ꝺmi hoi ḡtulit 1 pꝛio ꝙdico
q ꝑ pꝛim ꝑdidit ac 7 mala ꝺia
nadit

b

ans rendit · vñ apost xpus
cruanta glorificauit sc̃z ⁊ m
debens fieri · tantũ date illu
tormentum et luctũ · ablus
aut tribꝰ penis et miserijs
non poterat nisi virtute ppria
sublenari · ideo venit filius
dei carnem assumere · et ipsã
passionem sustinere · atz ex ipo
corpore sanguinem suum pci
osissime effundere ·
ut ablus nos redimeret · vñ
per ipsum ab originali · ablu
mur · ab actuali defendimur ·
et a pena debita absolvimur ·
et attendens ysaias spũsco
afflatus ꝙz c de xpo dr · vñe
ratibus est ꝑ nr̃e imputatꝰ
nr̃as · attritꝰ est ꝑ sceleꝝ
nr̃a · disciplina pacis nr̃e su
per eum · in qua autoritate
ostendit passionem xpi fuisse
ꝑ culpe originalis delecz ·
ꝑ ter offense actualis defensi
onem · ꝑ pene corporalis
satisfactionem · ꝑ quorũ primũ
dicit cum liberatꝰ est · ꝑ 2m alt
tribꝰ · ꝑ 3m qd disciplina
pacis nr̃e super eum · coe
pit nos · end est q̃ peccati pal
lium nobis tũ fusum · per alium
primũ · et quia peccatũ actu
ale nobis datũ est per adam ·
ideo per xpm ⁊ ni xpo debuit
donari · et ꝑ hoc dicit ꝑ
de xpo q̃ cum meruit est ꝑ d
equitatis nr̃as · et no plus
cum meruit sed ⁊ mortuus · and
aplus nec tria est ꝑ petre
ta nr̃a · et quia sic per ꝑ nr̃as
cum meruit fuit · ideo xpo merito
dicit gratiarꝰ cum meruit sum
⁊ ꝑ xpi · et vñ grauit et gñ
qua no vno tantũ cum dere
fi multi · passio enim xpi fuit
efficax nobis ad bñ faciendũ ·
et ad tempꝰ tria q̃ dicimo nr̃
super dimanand dem oes nãr

∴ hec ⁊ mala ✠ passio abstulit

c

nobis fortiores cum passione
xpi nos superabant · ꝑ per pas
sionem xpi facti sc̃ tam debi
les q̃ vince no pnt nisi vole
mus · qua passio xpi eos debi
litauit · et tarda et hesitãs vo
luntates confortauit · ꝑ qd
nobis dicꝰ p̃ vñi multi 2o con
fortam et cum lit agite mle
ge · i · desiderium tam attendet
ad hec na opa qua passio xi
in homine nos admonet · et ab
minet · et fuer · et qua passio
ista fuit multũ diuꝝ vo dr
ꝑ pheta ysayas q̃ attritꝰ est ꝑ
sceleꝝ nr̃a · i · grauit flagel
latus ut pacem nr̃am fuisset nos
refrigeraret · uel ab eis ped
tus nos liberaret · de quo vñ
aut obprobria q̃ tulit habala
phas sputa flagella spinas
et crucem sustinuit · et ꝑ hec
pro semitate nr̃a libenter por
tauit · ⁊ super nr̃a satisfac
pro peccatis deo facta est ꝑ
ꝙ passionem · ⁊ nec end ipse
solus satisfacere deo no potuit
nisi et tantũ restituet quantũ
perdiderat · perdiderat aut
totam humanam naturam
no nisi dei filius qui prius fier
erat qua natura humana deo
satisfacere poterat · item pecca
tum mortale est offensa infi
nita · qua no pt sustinere nisi
persona infinita deo p hoiem
satisfaciens · de qua pena dr
hier · durissima supplicia
pro hominibus passibꝰ · et vñ
sancte simi dñi dolores nos ꝙz
portauit · et ꝑ hec dicit ysayas
disciplina pacis nr̃e
super eum · hec de pena pro pec
catis debita in corpore suo pro
nobis sustinuit · et ꝙ dem
xpm dñm nr̃m · amen ·

Generatio · Mirabilis ugit

ergu nobest altissima dei clemencia qd' tu pro nobis nascit dnus filius dei mori non posset. suscepit nasci do de nobis quod posset offerre pro nobis deo qz dei filius inmerito corpore exdnd parte. sacrd sanguine. ut totalis corpis sui pena totu hominem reformaret. et ad gloria restaurare. Quanq; go in sanguine xpi id quale corruptionis venenu sublatu est id ueni dnis mis. Letale genus. Quia pactu captiuitat. ethnica significatu mortis. Cirographu ungi vote deletum est. redemptoris. redemit homines agni dei maculatis et immaculatis. qui tollit peccata mundi. non corruptibilibus auro et argento. nec pueris quod creatue psidio. qz sine ipsius pcioso sanguine. quod in morte turpissima sponte per obedientia xpi hic et nobis et pro multis effudit in remissione peccatorum. Lauit qui manu pedes qz dni tui fodebant. Spme que caput non siluerunt. et lancea q latus dni foramizat ppetuis dolorib; uulneribus q fixerat. Cruoris xpi hic indicium. ultricis pctoz flamas extinxit. et punctoz pena membroru pena. ab quelibet ad xpm misericorditer gmutant eternas. Emigulare ipse mi seruntis dei. Beneficiu. omnibus beneficioz dei maxime. beneficia ducta generi mortalium dispensatis tu stendit. Cuq; pia deuota qz consideratio. usus augmentu gre pertatoribus fiducia donat

Comedat mlti. pigmis. effuso ex fructibus eius

remptre. cuq; digna no omni merito solidat digne fide proprie. spe singulariter credit de fide ria. et tuctoria meritis amplat terrenitatem. in amorem rationem pie meditationem inducunt. dicitat gratia pte ma. et adversitatibus mentem exercitat dilectionis. Iste est sanguis dni qui filios dei dispersos congregauit in unu. et affluenter reddidit diuine largitatis gratia. Sanguis iste sanguis dni nri ihu xpi lustrat et seq. debitu qd' rapuit exoluit. obligatoq; quod non q traxit sustulit. captiuu qui se ipse redemit arbitrio redemit. hereditate superne titulo restituit. et ab mortis fauces penitus mortis carne omne genus humanu victoriali ter extraxit. ideo qz no i mundo q fortasse in sanguine xpi pu sillanimes. deiecta est hostis triumpho qui uincere solebat hostis. victa est tyrannis illius qui tam ferocis leonis rugientis circuit querens quem deuoret. p me petri ad. quid victa ei sanguinis a fidelibus elongat. regno patrie xpi sanguis rectu restituit. et exulem patrie seruitute abstulit. unguis exactoris superat. et a prosteriptione sampnali redemptis liberauit. confusa est ingens vetus angus tu esu sanguis qui effusa est sanguis pciosa sanguis ihu xpi sz ut emundaret et sanctificaret. emundaret inquid. no tantu terrestria sed etia celestia. sicut pz per apli. hebreos. Ut necesse est ergo exemplaria ihs mundari. i tabernacula deus testatur quod fuit quammodo exemplar

f celestiū quod debuit mundare ta
ubus hoīs̄ q̄ flebā de ma
ubus suis ipā rōne celestia
meliozibus hoīs̄ q̄ ista sup
plicia debuerūt mundari et
ꝯ mundati sunt sanguine xpi
nō intelligunt tri pātes les
tia emundari quasi meis sit ali
qua q̄ macula sed sic dicebatur
emundari tabernaculū nō q̄a
haberet in se aliquid immundicie
si q̄a tollebant quedam irre
gularitates quibus impedie
bant accedē ad sanctuariū di
ta dr̄ mundari celestia per xp̄m
sanguinē et nouē legis sacrā
eodem
menta sanguine efficaciā hñ
tia. mq̄ditatem purgant per
cata q̄ impediūt ab ingres
su celestiū et dicat nōnūq̄ apl̄s
hoīs̄ in plurali. q̄a hr sang
uis xp̄i sit rōne hostie tm̄ edy
efficacia nobis emundat̄ p̄ va
ria. nouē legis sacramenta
que sunt vasa gratie sm̄ hugo
nem de sacramentis. Effusus est
etiā sanguis xp̄i ut medēret
et sanaret. de quo dr̄ augst̄ hoc
aug̃ contra quedā hereses fusus est
sanguis medici. et fruc est me
dicina sue medicamētū sic
petra. medicina inquā omn
bus suorbis gsitibus. omia tu
menta compescens. tales scen
dicta dicteriosa superflua et
reseratus. singula depr̄auata
corrigens. et ymnes sa bone
mite gratia subministrans. quod
omnib̄ petentib̄ meruto sregne
tius rompet̄. quia quādo gratia
infrenat̄ tanto se reputat
fortiorem ac sanatorem. tradet
anim fleze debezet. gemuit de
infrementate et nō pt̄ salubr
custodiri nisi vinculis. sic
nō petrator quanto peior ta
nto se reputat perfectior.
sm illud sapientē. impij cū
venerint in profundū malorū contemnit. sequit eū ignomi
nia et obprobrium. penul
tō. Videt etiā ad fleze detēt
ui si fleuit dns̄ super ihrlm
dicens quia si cognouisses et
tu ipse flezes hinc. p. ipse in
fleuit mpōs grauentibus
apl̄is de eorū perditione pri
me. mentis patrū de quoꝝ
sanctis dei gridens mezet
rem curuo se ornatā. fleuit
dixit ignoste nō opꝰ deus.
quia vnus dies ornatus hui⁹
meretricis supauit totū ni
te q̄ece mōnstra ornamēta.
Intrōgauit ꝑ causam fleb
dixit. Dne rēp me mouet. vna
de illius peccatis. alia de mei
remissione. quia nō habeo tm̄
studiū placendi deo. q̄ntū
illa ad placendū hōmibus.
Frenetici etiā gemūdent de ꝑpe
infrementate. sic petratores tan
tum se deplorāt scelezib⁹. nā
gemūdent tm̄ male fezeūt et
exultant in rebus pessimis.
gen̄ 20. Ista nec salutari pue
nisi comitet. virtus aut̄ sue
sacramēta etiā. et pōpue tēs
pezes penitēs. ostrino con
fessio satisfactio. Ista vnicula
operatur in virtute sanguinis
xp̄i. quo omn̄ defozmitates ꝑ
gute sunt curande de reb⁹ iust.
de hostibus aīme. de fedis pul
chr̄is et de dampnat̄ factis sue
eterne glozie possessozes. hec
pciosus xp̄i sanguis mr̄ virtus
p̄sertim emundauit cōscie
ntiam. que est testimoniū suū
apl̄is. eo ꝙ est cozde spūale sm̄
Bern̄ in libro de cōsid. non
sm̄ fm̄ estimatoꝝ hoīs
eam. et insuper hūtus aīm
agendoꝝ et nō agendoꝝ su
bon̄ sine mali. Et certe hō
est substātia cui peccatū nō
est in cōscientia. Ihc ꝙ et
hier dns̄ efficaciā spūs penitē
et gemitus. p̄n. ista ꝑ penite

ꝝ pater frenetico ꝑpat̄

tiam peccata q̃ commissa primitus.
Et per ostensionem dentis plus
amendi non quittimus quin
hereat de conscientia. que et ibi
dem dicit. quotidie vadit ipse
conscien̄ erubescit mentem ferens sed
depositis q̃ seruandis accepe
rit. vbique gloriatur uel confusio
mentalibus. pro qualitate de
positi. Et quia conscien̄ est lex
intellectus mei. ut dicit da
masc. li. 2. c. 78. et nāle dictatorium fim̄ basilium. hinc e
q̃ omnia fugere pt̄ hoc pret
ter sum̄. quod no pt̄ a se quis
re tedere. vbicunq; iacuit q̃stia
reatus sui illud no derelin
quet. quadus humana iudicia
subterfugiat. qui male agit
iudicium m̄ q̃stie sue subterfugere
no pt̄. nq; t si alius relet. qd
egit. sibi tm̄ relatu no pt̄ qui
nouit quod gessit. Duplex at
fit m̄ eo iudicio. qz t hoc q̃stie
sue. reatu primi. et illuc pcd
pena dampnat. vnde abis
sus abyssum inuocat. in vo
ce tube eius. t tuarz. abys
sum abyssum inuocare. est de
iudicio q̃stionis. me ad iudicium
dampnationis pene tue. in voce
tube eius. t in p̄dicatione
sanctoz. Verba sunt veris hu
ius. de sum. bo. li. 2. c. 26. ar
per hoc fim̄ orientes supplan
temus li. 2. npa. q̃stionem est
velut pedagogus uel rector
aie. ut ipsam ad hoc q̃ bonum
est moueat. uel de malitie
castiget. dirigens in particu
laribus fim̄ omnes differentias
tempor. sc̄z p̄teriti. pntis. et
futuri. Ad ipsa attingit de
p̄terito. et venientia de pnti
et p̄meret de futuro. p̄teritum na
q; respicit. ut q̃ q̃stionem de hac
mentem de quo sibi q̃stio est
resplendit. sicut de malo
dimisso uel de bono obmisso. pu
ta cum respicit q̃ tradiderit
et q̃ per q̃stionem habeam quo
quo modo eum legittime et
fidelis procurator. qui manu
duxerit dictatum q̃ tradiderit
et violauit. et dicit maleficium
est. q̃ voluntas alicui fiat
non debuit. futura cum respicit
ut q̃ instruat et stimulat me
tem ad ea facienda vel vitan
da. ad que ipsa conscia existit
teneri uel non teneri. Est sic
mopē rationis esse ipsa
sit immutabilis uel est immuta
bilis. Nam prima q̃stionem. ra de speratoz. prima
sepe dicit malum bonum. ra ego
bonum malum. Item prima sepe
salutat damnandum. ra eum
damnat salutando. ea ppter ipsa
q̃stionem est titulo religionis ar
cta federis templi salomonis
agere bene dictos. autem rebe
nedictum. q̃ quidem angelorum
habitaculum spūssimum. Thau
rus regis aula dei. ut dicit hugo
li. 2. de anc. c. 9. Cum ergo
protuberabit malum de simenti
bus. hoc profecto emundabit q̃stionis
et reuera hoc facit sanguis xpi.
Unde et dilexit et lauit nos
a peccatis nris in sanguine suo.
ut haberemus redemptionem per
sanguinem eius. in remissionem
peccatorum. iustificati gratis
per fidem in sanguine eius. magnifice redemptionis nre. q̃ eius
agamus. Nos enim qui alii era
mus longe. facti sumus ppe in
sanguine xpi. qui emundauit
nos ab omni peccato et reconci
liauit deo patri pacificans
per sanguinem suum. omnia que
sunt in celo et in terra. ha
bemus fiduciam in introi
tu sanctuarii. per sanguinem xpi

ab operibus mortuis emūdā
ti. et multiplicatione pacis et
gratie. in aspersione sanguis
gaudeat quoq; fidelis animꝰ
gaudeat et sanctificatꝰ emūdē
tali ꝛ consecrauit balsamo. fu
to redemit peccatis tanto sanguine
curauit imperio. quia sine fi
nale perire nō sinit. pro qua tā
magnis pcul erogauit. spuꝝ
deiphonis nostre xpi opere
sanguinis sui thesauro gratie d
uinissimi ditauit. ut per eund
ab inopia semp ditetur ad
ad indefectibiles regni celestis
opes thesaurus ille quide xpi
sanguis ab introitu paradisi
vitam mortis amolit gladiꝰ
fiuare dei fluuiꝰ ad omnes
restituit. et in morte corꝝ
et animē his acutis. plurima
sinus plapauit custodiam. in
pede pestilentie. appetit iam
am. et electos ppetuū introdu
cit ad gloriā. Sanguis iste pti
cule sicut phariseorum extat
inuidis efficax remediū
ita penitentibus tutissimū
est placationis refugiū. ad le
tales suos in bello fortes effici
et in tute sua potentes armat
roborat et accendit. fidei pugi
les. ut hostibus xpi usq; ad sāg
uinem fortiter resistat. stabilit
et confortat. ut amore xpi p
digaliter et intrepide sanguine
suū fundentes triumphū mar
tirii ad palmā victorie p sāg
uinem agni victores p lucem
quo patuit. sicut rubens sāg
uine. et mors consecratꝰ es
tensus animalibus. ea fortiꝝ
animare assueuit ad pugnā.
ita et testes certos fidei sāguis
xpi ne deficiant confirmat.
Sicut enim extrema regis asperta
ta vulnera fidos reddidere
milites pronos atq; se direc
mortis periculo. ita minimum
regis etiam purpurati mē
tibus insigne. eoꝝ omnes mu
di pressuras robore administrat.
Hic est sanguis agnum de quo
beatus iacob dixit. qui et ppe
lauit indumenta sua. et in
sanguine uue stolam suam.
Hic est sanguis agnum de quo
beatus iacob dixit. qui et ppe
lauit indumenta sua. et in
sanguine uue stolam suam.
fudit. vinearum. ac in altaris
misterio sub specie vini assumit
dominꝰ. huic sacerdotes omnes
precipiunt. ut cum hoc sacramento bi
bimus et felices inde fideles mebra
mur. qui quoties corpus
suum bibit. tanto amplius
plenitudine sempiterna salutis
rem donare dignet. Hic sāguis
xpi quo omnis nebria
tus. qui spuale fidelis quis
letificatus. dominus sanguinat
carissimis. et gratia hui
us mysterii. ostendit. Due
enim in nobis res sunt. ecclia
et femina. ecclia nata est tibi
fama prima. mouit angelꝰ
de qua vita declarauit. et dum
lex malus et ecclia. sed lex d
peccatis et sententia iudicat. ita
legem malem deus terrā im
pressit. ecclam aut sibi vario
formauit. vn aptius cū eis
gentes que legem no habu
malus. ea que legis sue fecit.
eius sinod legem no habe
xpi sibi sint lex. quo ostende
legis opus scripte in coribus
suis. testimoniū reddente illis
ecclia xpi. et mutuo se mutuis
cogitationib accusantib aut
etiam defendentib die qd
iudicabit deus occulta homi
num. Aliud non semper
est peccatū qd talis. no sp de
ex diffinitia sua rationis p
quid indicat se teneri ad ali
quid. fecit ex eo qd nescit
aut dubia nesciens quid sit
melius vel ad quid magis te
neatur. nō tñ no dimitteret

de prosecate et fructibus sanguinis xpi

quodquod voluntati diuine plus
tum esse fruent. Tic autem est ostium
qui quis sententialiter iudicat ali
quid esse faciendum uel quo fac
endum uel quando. uult no ytam
dium. con talem gstionem erro
facere misit erronea spe. per
tatis sim aplm. xpm. ꝙ dicen
tem sue quod no est ex fide
glie. qd fit ait conscientia p[ec]m
est. et si bonum sit qp fit. inde
consciens tripliciter aliquid pec
pit. vno modo sim legem dei vt
qui dicitat opa que sim se sut
bona. et tue gstie. ns vnquam
deponendu est. alio modo pec
pit p[ec]r legem dei. ut qui dic
tat que de se sut indifferentia. ut
leuiate festuce. et huiusmodi talib
gstie obligat ad faciendu no
sum. si mouente gstia. vel te
quis vol gstiam deponere. quia
erronia. uel tenet facere qp con
scientia dictat. ꝙ p[ec]cipit aliqd
con legem dei. ut qui dictat
aliqp per se malu. ut fornica
ri. mentiri et huiusmodi. talis no
obligat ad faciendu uel non
faciendu. si obligat ad se depo
nendu. quia siue faciat illud
peccat mor. quia faciat con
dictu dei. siue no faciat illud
peccat mor. quia facit contra
scientia. Peccat ergo quicunq
ratione operis quod facit. sed
quia malo modo facit. qz in eo
temptando deu. et quo gstia dic
tat falsu. quia p[ec]ter suadeo sine
offendiculo gstie tenet habere
ad deu sim qp 3a. art. 2. vt sic
omnes quicunq; seruire possit deo.
ad bona gstientia quez satis su
ad deu. Act. 23. Et p[ec]. quis si
serpens antiqus ar vetus ag
nis esu tristi deformabit et
stientia tue sanguis ihu xpi
emundabit conscientia tua in qui
bus. qdi verbis sic thome bre
uitrichet. duo describuntur
Quo qd fit ꝙ gstiam est peccu

Dionisio thens

quezu p[ec]m est. p[ec]r soluendo ad
p[ec]mittit. Sanguis xpi. vn apli
talex bndictus nu benedictionis
ronie quidem sanguis xpi de
p[ec]mo corde. et ex. gt vitis ablu
tio. vn subiungit emundabit
gstientia. de quo scribit. saluos
eos de omnibus sedibus sue
rum quibus peccauerunt et emun
dabo eos. Ezech. 36. p[ec]r solu
no est p[ec]o mensure. mpleti
nis. hic est enim sanguis meus
nouu testamti. qui p[ec]o multis
effundet in remissione peccato
rum. 26. Mundabimini a cunctis
cuiusdam delictis. vn emundabo
illos ab illo mundicia sua q
qua pollutauerunt in Jere. 33
mundabo p[ec]o missorum mundi
uberate. De quo dicit. Tu es
in sanguine testamti tui emi
sisti vinctos tuos de lacu in
quo no erat aqua. Zach. ix
Deleto quod dicit addunt sac
ramentum. pq quid ergo emun
dauerit scilicet et tabernacu
lum et altare. nec officeret
sequit. Sanguis qd filii eius
emundat nos ab omni pecca
to p[ec]. Joh. 1o. Et tm de effec
tu ablutione eiusdem qz mitto
ductione ad.

Circa p[ec]mo p[ec]r. quod dicitur
in themate p[ec]r soluno no
p[ec]mittit. Sanguis xpi. vn aptius
talis benedictus nu benedictio
none quidem sanguis xpi
est. p[ec]r corde. et vn fictus est
sanguis redemptoris et debi
est tanto debitor. ut dicat
augus. super Johem sermone xl
Sanguis dicit p[ec]tos nos
saluat. nec p[ec]r. est. ut dicat
nubes. nec ovium. sed nec sa
cerdos quod p[ec]r. redemptio
xpi. nec dyabolo. si deo p[ec]r tm
summo. supra soluit. sm gregem
qui dyabolus nullo ius habuit

sanguine suo p[ec]m meum soluit

filiorum̄ muste possidebat. ꝯ deus pater ꝺ̄ mus̄ ꝑ suis
erat amissi. quia ihc̄ xp̄c nos ꝺ
ꝺyabolo liberauit. duas rationes
emptionis habet. ꝑ ꝺyabolo
dicit. quod sum̄ erat pec̄ passi
onem redimens. Item ꝑ deo
patre placauit et ꝑm̄ saluc
do satisfaciens. ideo dicit Rezy
o homo securus habes accessu
ad deū. vbi stat mr̄ am̄ filiū
ostendendo et pectus et vbera.
vbi filius ad patrē ostendēn
do et latus et manus. Totū
ihc̄ ꝑ xp̄c habuit pro nobis
deo obtulit. Et primo rationem
satisfactionis. Adam quidē debuit
satisfacere. et pendere pecuniā. ꝑ
aut pena sustinuit. et sic satis
fecit. vñ dicit glo. sup id ꝓbꝫ
ps. que non rapui tunc exolue
bam. rapuit enī quidam et red
dimens ut ꝺyabolꝰ ꝺ̄ diuinitate
et ꝓdidit felicitate. set obtu
lit sanguinē m̄ redemptor̄ suū
id ꝑtinet ꝓ. I. non corruptibi
libꝫ auro uel argento emptū
sumꝰ si ꝓpriū sanguinē agni
maculati. vñ solent qui ꝑtm̄
pecunia soluunt ipsum ꝑtium̄
uel appendere uel mensurare.
xp̄c aut sanguinē suū m̄ ꝑtium
dedit. sine nūo ponderē et me
sura. hinc est ꝙ dicit leo papa
m̄ sermone de ieiunio. Effusi
o sanguinis iusti pro diuersis ti
potens fuit ad ꝑdonū. tam di
uersis ad ꝑtum. ut si omnibus
reptuorū m̄ redemptore suū
crederet. nulli detrimento ob
tulit animā suam̄ m̄ rationali
one finis ad aplm̄. Quid aut ex
deo qui ꝺ̄ tonat. iudicauit nos sibi ꝓ
ꝑm̄ ℣ Corꝝ. Et saluator ait
animā meam̄ pono ꝓ ouibꝫ
meis. Iohannis x. Item ꝑtm̄
habeo ponendi animā meam
et iterū sumendi eam. ꝙ ꝑtꝫ

tanꝫ quis dicat mortis ad tempꝰ
tercie. et animā sepauit. si
ueritatē a verbo dei. Tercio igit̄
ꝓmit et sumit animā suam
no ꝑtate sua. si ꝑtate alterius
tercie diuinitatis. Secundo ob
tulit nr̄ ꝑtium ꝓ nobis tol
endo suam̄ animā. in morte
me destruendo. Ita ipse posuit
pro peto animā suam si tri
dui. in morte eandē. ut vsi
que ipse eam animā tercius r
sanguine est. Secundū. A. v ita
carnalis que finitur morte
ut dicat glo. ibm̄. Aliquid enī
vitale in sanguine est. sm̄ au
g. libꝝ 20 cont̄ aduersarium
legis et ꝓphar. quia ꝑ ipsum
naturaliter in hac tercia cum
que ꝑ omnes corporis venas
diffundit ipsam̄ vitā corpori
retinet animā. no vitā que
migrat ex corpore. si que mor
te finitur. qua solutione dis
mus vitā istam̄ temporalem
non eternā. mortalem no imor
talem. nō sit immortalis ad q̄
portā ab angelis in sinū ab
he. Et nū dicit. hoc mentiet
m̄ predisti. sm̄ hoc etiā dicit
apls̄ Actū 20. no fraudo animā
ꝓpriam me. i. vitā meā sen
sibilem quā me. i. animā meam
intellectuam. que dicit hō eo
nūo loquendi. quo ea totum
notatur a ꝑte nobiliori. vbi
ostendit apls̄ se putā mori
ꝑ animā. Animā enī ꝙ eam
habet ex corpore ꝓpria fa
cebat. cū tñ meritū acquire
bat. Hinc est ꝙ sapiens xp̄m
sic allocꝫ. ꝓ fonte quidem sem
piterno fluminis huius sāg
uinē dedisti. mirifice xp̄e
Sanguis aut̄ huius habet
tria nāle. sc̄z ꝙ frigidat hūm
aridum. ꝙ sanat corrupti hūi
midi. ꝙ causat rementum
solidum. Secundū ꝑtium ꝑtis ad

∴ Quā ꝙ habuit xp̄c ꝓ nobis ded
anem sāgnē alam

optimū remediū est statim d
principio a tribulationibus recedere
apponē sanguinem humanū narrat etiam hermes ethnicus
q̄ rosarium plantatū in tetragonis
tis cū sanguine humano adhuc
dicit calorem ignis omnē tempo
re anni producat rosas sic
moraliter homo est q̄si arbor
sm illud salvatoris verbum
video homines q̄si arbores
ambulantes hic arrestit per penitentiam
qui de deo nō cogitat ut debet
non habet deuotionē nō sentit
delectabilia que dei sunt ni
sisto tamē nullū est melius re
medium quod ad radicem cor-
dis illius possit apponi sang
uinem xp̄i calidum quam
ad radicem cordis illius per
sē apponere sanguinem xp̄i tra
ditum per deuotam medita
tionem ista autem meditatio affec
dit statim amorem qui e nā
tus calor arborē humanē sī q̄
indignā amor dei vere est totius
sub sī operatur magna pars
gregis ideo ad istum sanguinem
sequitur fructus bonī operis
vnde bern super cantica sermo
ne 20 dicit super omnia habe
te deus amabilem ihm
bone talis que bibisti opus
redemptionis nre hoc nomen
omnio amorem sibi vendicat
hic est deus noster noctis blandi
sibi alliciat iustus exigit ar
cubus sternit deo dicit apostolus
omnia pene in sanguine fm
legem mundantur et sine san
guinis effusione nō fit remis
sio hebre ix cum plena necessitas
fuit q̄stantino leprosō q̄
balneare in sanguine talium
puerorum et sic purgare et
curaret q̄ infinitas quasdam
periculosas que narrat euglis
et aurea q̄ppiens purgat sanguis
hominis qui prius morbida ha
buit et passus fuit sic modo
corporalis mors mortalitas mi
rabilis est infirmitas qua cot
tidie morimur et curari non
potuit nisi per alium sangui
nem qui sponte nostrā mortā
ut aterni ni sua passione curat
vnde bern O bone ihu quid
et morti nos deliquimus et tu
plus plus nos pertimuisti
tu lucis opus sine exemplo
quid sine merito tantus sine
crimine pro culpa dicit q̄ anti
qui volentes edificare turrem
a cemento sanguine humano nomen
quem vnde narrat de rege
brittanie q̄ vult edificare
in valle montis quidā cemen
tum de die operabant tellus
alio die absorbuit consulue
runt magi q̄ innocens q̄
dam inquiri fieret qui pa
ret terremotū non haberet cru
sanguine et cemento assen
sum soluit prestaret edifi
cium moraliter ad xp̄i passio
nem sic erat in mundo q̄si
putridi edificaverit mora lu
bricum cemento totū in mortali
sorbebat in terra cruda deb
ad puteum nisi cum descenderet
nec stare potuit edificium me
ritorii domus et assensum est sang
uine innocentis qui nō haberet
patrem in terris vnde apte
accessit ad mediatorem nostrum
tamen dum de sanguinis as
sumptionem melius loquetur qui
abel hebre xi Isto q̄ sanguis
cementi esse copulatus ut
deo amore indissolubili he
rimus qui prius protul in
regno dissimilitudinis dista
bamus in xpo cum ihu qui
aliqui etatis longe sed est

ppe m sagume xpd ꝙ h 2o Expen
debat ihc xc m redemptoꝛe me
emsterid carnem simul 7 sangu
nem m medelam carnis nostre
dum p 2o nobis passa m̃ fuit
latus est ꝙ ut tota ho word
em saluatorem haret in cruce
pspid mo spm sud trad idit
et ad sanctificandꝫ aiam me
obtinendam spūs ille descen
dit ad mferos et reuelid astem
dit ad superos ubi portes co
fringens ferreos et illic por
tas appetiens etnales O mesta
bile redemptionis me pretiu
sacrendale poculd salutare
sallicidid et omnis tu deo
emsterid sacrosanctu aptis
simd culpe remediu salutis
lauacrid clemens signid cari
tatis geniculd et celeste sa
cramentid O padysi clausis
m celest pamꝰ mitroitid et
gspectes fact spuum btoꝝ O
incomparabilis estimande thau
mas reparationis humane ara
salutis sanguis xpd preciosꝰ et
re sollectat pigriq omd pho
state priosiꝰ omibꝫ rebꝫ
quidi dignissimus dignior no
biliꝰ et pstantior equipa
randꝰ nec nem qd sustinens estima
tione qm capiens et omni
que cogitari potiezip q mfi
nitu suppgrediens se quide se
culo egenti celest ille patezfa
milias per ꝙ migrenti sine
deo dignis meritis et pessi
mis fue merito thesaurisat
et opoztuno tempoze apezt
ubiezid suozd thesauꝝ nob
filiis suis largit protulit ut
regnis gratuit spoliati regnid
m̃ mereamur eternid Jam
go pullj aquile filij que sur
sum eleuant ethe lambunt
sanguine ore suo creaturꝫ
dm creatoꝛem sacramentatur de
gustemꝰ et lingua sua confiten
tes quia dns ihc xc m glo
est dei patris philippen ii

ac per hoc ppm solutio est primꝰ
datum cumpletum Nam hic est
sanguis noui testamenti qui p
multis effundet in remissione
m̃ xxvi Vid sanguis xi in no
uo testamento multi quo ad
suos effectus pficiuntꝫ sunt
Nam sicut omnia sacramenta no
ue legis hui efficaciam mutu
antur sanguis xpi sic omnia sac
menta vete ab legis pene ne
sanguine gsiebant ut dr aplus
hebre ix In veti aiam testamen
to mlta ceteris primo per sangu
nem sunt ppli liberatꝫ ab hos
tibus quia omnia primogenita
quoꝝ dns no fuerat sanguine
agni signata fuerat interfid
m prima morte ut habet exo
xii Sic in nouo testamento per
sanguinem xi sunt ppli xpiani
anis ab hostibus liberatꝫ ut
habetur apoc xix Vbi dr pec
tus de amissiõe fratrum mort
et ipd percepisse illud p sanguine
xpd agni Ꝙ per sanguine sunt
a peccatis emundatꝫ utꝫ p tom
lenit Vbi no fiebat sine sang
uinis effusione peccatoꝝ re
missio Vnd dns prohibuit sang
uinem comedere lenit vij Quia
sanguis p anima positꝫ est sic
per sanguine xpd ppli fidelium
a peccatis sunt explatꝫ utꝫ apo
cal j Ꝙ per sanguine sunt
ppli sanctificatꝫ qm moyses
aspergens sanguine super ppm
dixit Hic est sanguis testamti
quem mandauit ad nos deus
ut refert aplus hebre ix Sic
p xpi sanguine ppli fidelis
sanctificat egrediens est pce
tis Ꝙ ibm Ꝙ xpo sine sang
uine nulli sunt ad sanctaꝝ
ingressus vt dicit aplus hebre
ix et habet in lenit Sic in
nouo testamento per xi sangu
nem ppli fidelis sunt ad sctaꝝ
sanctoꝝ trslatus vt habetur

ꝑ th abetur Apoꝰ quito Dicenth
bus sanctis rede mpti nro dne
deus in sagwine hio ꝛc̄ hero ld̄
m figura dtingebant illis ſm
illud aplm pe cor x Que par
xp̄i m veritate adimpleta
sunt Nam lex per moysen da
ta est gr̄a et veritas per ihm
xp̄m facta est Johānis 1o Abra
he em dicte sunt promissiones
et semini eius qui est xp̄s ſm
aplm gall 3o Et ꝓ lege q̄ nō e
ad nersus promissa dei data es
set que posset omnifariare vē ex
lege esset iustitia ꝑ3 conclusit
scriptura omnia sub peccato ut
promissio ex fide ihu xp̄i da
retur credentibus ibm Hmc
est ꝙ per illā partem tabernā
culi que dicebat̄ sanctasanc-
de signabat̄ vetus testamentū
in quo veritas diuinor erat
latens sub velaminibus figur̄
Sicut aspectu eor̄d qui erant
extra sancta sanctor̄d erat in
troclusus per eor̄dem medid
me ꝙ tract̄ tabernaculi parte
Per illā vero partē que dice
bat̄ sancta sanctor̄d in qua erat
illa que r̄pōdebant spūalia
et dmd videlicet archa testa
menti Dno thesaurum ꝙpitia
torid et thuribulū id est hebe
r Significabat̄ nouū testa
mentū in quo veritas diuinor ꝙ
ꝓmissionē dn̄i in passi
one dn̄i in qua consistūt ꝑ
morte sanctis sunt illa eor̄dem re
pōe que prohibebat aspectū eo
r̄d qui erant extra sancta sanctor̄d
vt habet̄ luce 24 Utriusq; erat
testamentū sagwine confirmatū
est Primū quidē quod sine ef
fusione sanguinis emundationis
non fiebat remissio ut̄ deor̄
nouū aut testamentū morte
testatoris xp̄i confirmatū est
et ꝓ salute nr̄a in sagwine
ipsius dedicatū est ut figuratū
rēderet figure ſm ꝙ dicit apl̄s
hebre ix Mortegit̄ xp̄s fac
ta est in sagwine eius omnis redep
tio et per gr̄am eius promissa
dei filiorū adoptio Sagwis
huius vni sōli deo qui peccat
offensus fuerat per vinū re
cum sacerdotem mediatorem
dei et hom̄ exhibendi erat
oblatio que ob future carnis
xp̄i et sagwinis q̄mendationē
per victimarū figuras omnia
oportebat celebrari ut vna
xp̄i victima a cunctis fieri vni
sio peccatorū que de carne et sang
uine hom̄ extracta fuerat ut
sic de carne et sagwine gentis
qui regnū dei possidere non
possunt in celestem jmaginē
de ymagine terrene a spēcie
dei tenebrarū a claritate in tene
britate transformati r̄gnū dei
per redemptionis sagwinis re
cuperent possidere Veri mēs redep
tionis nr̄i sacrificij religiosa ce
lebrarunt exercitia q̄
rum regnū et sacerdotiū oblā
et victima veritatis regis et
sacerdotis oblationis q̄ corpis
et sagwinis xp̄i ꝓpheta an
nunciant qui fideles in omni
gentibus redimet et glorificat
et redemptos sagwine suo nō
r̄gnū celor̄d et sacerdotiū nr̄o
deo et angelor̄d suor̄d em̄ cū
plenitudinis est oblatio corpis
et sagwinis xp̄i futura medi
atoris passione ab omni q̄
humana testificamur nō vtiq; q̄
deus oblationē abel sed alior̄d
in lege in carne aut sagwine
aliud appetēt ut carnali ꝓlo
congruus aliud aut in sac
ficijs imponit̄ per eor̄d figuras
verū sacrificiū permitteret
q̄ ipse p̄modū exhibitus vel
tatis in oblatione sui corporis
et sagwinis ad quē desiderius
impleret in cui figura agnus

pascalis in lege jussit est ꝑ per
cutis populoꝝ ꝓmolatu et tuo
latus arridi et eius sanguine pe
ccis consecrari legalis hꝫ agm
tropis vetustissime congruit cꝫ
no deꝰ cuꝫ caro ꝑ no bis datur
ad epulū sanguis eiꝰ ad poculū
et quando tr extrinseci hominu
vultus et postibꝰ domoꝝ mad
ste agnus appon ni signū ut
munitū sit quod ꝑ tꝫ aliud quod
latet habeat ꝗ ctro et spūs imu
nita ꝓsidia cū abus potissiꝫ di
uinꝫ animaꝝ introitꝰ abit et
vegetat et exterꝫ ambigit
vnctiones ꝺiuas ꝑ sanguinis
et cruꝰ signū si ꝓtectꝫ dolor
hos effectus no habet sanguis
xpi in omnꝫ quātū ad efficā
ciaꝫ et ō notanꝺ dicꝝ in au
toritate adducta qui ꝓ mul
tis effundetur in ꝛem et vsqꝫ
ꝗꝫ ꝑ peccata vsultoꝝ tulit
simulat et aplius aut ꝓ semel
oblatus est in cruce ad multo
rum exhauriendā peccata hꝫ
brē xꝰ ꝗ dicat quia passio xpi
licet extendat se ad delendum
omnia peccata quātū est ex se
aliqui tñ per ingratitudinem
et indispositoꝝ redimi se nolūt
nos et deo dicat multoꝝ mors
et no omnium quo ad efficaciaꝫ quia
nisi omnes quo ad sufficientiaꝫ
inspice ꝙ numeratꝫ pendent
sanguinem mouentꝫ prendre
mentꝫ cicatrices effluxerint
caput habet michmatꝫ adoste
ndit cor aperit ad diligen
dum latꝰ extensa ad am
plexandum corpus expositꝰ
ad redimendū pedes quātꝫ sint co
gitate hec in statera rationis
apprehendite ut totus in nobis
figaꝫ figuꝫ in corde qui
totus ꝓ nobis figitur de cru
ce verba sue augustini de
virginitate et sic impleto
promissorio indicat libertate

de qua dicꝝ tu quatꝫ in sangui
ne testamenti tui emisisti eos
de tuo delicto in quo ꝛedierat
aqua zacꝫ vt commissio eius per
cuti homine fiant secum et cap
tum nam qui fuat percutiꝫ fi
nis est peccati unꝫ ioh 8 et ꝓ
quo secuꝫ dicit qui e autoꝝ
peccati sum nigrum sententiaꝫ
li 2o dist 20 c primo vbi dr q
dam aut insti dei impiꝰ de
alio tradituꝝ est genꝰ humanū
peccato primi hominis in omes
originaliter transeunte et ꝙ
debito omes obligente vid
omes homines ab origine st
sub principe diabolo de qua aplꝫ
dicens omes nā filii ire nat
sumꝰ ut est de prauitate peccato
non ut est vere creatura ab initio
inducens aut ille quo traditꝰ
est homo in diaboli potestatem
non ita debet intelligi tanqꝫ
deus ipse fecerit aut fieri ius
serat si quid permiserit iuste
hoc illo deficiente peccantem
peccati autem aliquo nunc asit
no tñ quantum in ira sua iuste
rationes suas nec hominem
a lege sue potestatis amisit quā
nec diabolus a potestate dei
sicut nec a bonitate tui in deo
boni posse potestate esse permisit
quia nec diabolus a potestate dei
est alienus sicut nec a bonitate
nec qualicūqꝫ vita no subsisteret
nisi per eius qui vniuersa creauit
non go deus homez deserat
ut ꝙdm se illi exhibet deus sed
nec mala penalia eius mala
multa pstitit bona et tande
hominem quē quigssio peccatoꝝ
diabolo subdidit remissis pctis
ad per sanguinē xpi data a
diabolo erupit ut sic iustificati
rectꝝ dnaꝫ non pecūniā si qui
nisi aliud ei et quo vertꝫ e
ea ꝗ in ea michi signū
morte mucronis ostendit

tramen eū ⁊ ultiꝰ uisū est ut
debitores q̄s tenebat liberi
dimittant⁹ m eū tredentes q̄ue
sine ullo dēto audit ꝙdo aut
potenciam vīt⁹ nolint q̄n dy
abolus contra pmissitat⁹ sue
amator est potens et
uisacie m quo hoīes erūt
magis animati q̄ negligentia
uel tenā pigra potent magis
studere eubq; uel adeptione le
tant⁹ uel cupiditate inflāma
tur ꝙdo q̄ placuit deo ut ip̄e
poteri⁹ si uisa⁹ ꝓmittens hoīes
erueret a quo erāt hostes nīa
tari disp̄et ꝓpt q̄ m̄ ꝑfectione
seruita est posī qui ꝛcepit
mortuus nīa pt̄ meritis
rus fi q̄ne iure equissimo
uincitur Dyabolus si posī tm
q̄ eū illo agere noluisset cōtra
q̄ fi ꝓpositū est q̄ ꝓpatuit
ut ꝓtius agere quod oportuit
uisacio humilitate hominē
liberauit que sola posī equis
sime liberare potuit Et sub
dit mgr t ꝙ Sic erāt illi tres
q̄ causam ꝛcepturi ꝙ deus
homo et dyabolus Dyabolo
et homo quid adueꝛsus deum
dicēt nō liceret dyabolo eum
detinere cū dei q̄reꝛet q̄ sibi
eius si hominem et fraudulent
abduxit et violent⁹ tenuit ho
etiā mortuus deo quicēt q̄
p̄cepta eius ctempsit et se alie
no dno mancipauit De ho
mine tm̄ etiā omnia quicēt
Dyabolus q̄ illi et ꝓtra fidem
promissionis decepit et ꝓ ma
la infenda lesit minime igr dy
abolus quātū ad se teneꝛet
hominem si homo iuste tene
batur quia dyabolus indebitū
mezuit patrem sed super
hominem si hō mezuit per
culpam dyaboli pati tm̄ ꝛō
inde Si igr deus quē ꝓ
precepit posī homine liberare
uellet sola remissionis p̄cium
hominem potuit ꝛctissime li
berare si hoc hui⁹ causam p̄mi
sa iustitia humilitat⁹ q̄ uolu
it qui dū in carne mortali ar
ctis fixus est uisificatis simul
per remissionem peccatoꝝ id
est fructū de p̄cepto dyaboli et ita
a xpo uisa dyabolus victus
est non pati per magistri
et in omnibus que dyabolus cōtra
hominē allegauit ut ꝓpriū ꝛ
tinet xp̄us tamquā fidelibus ad
uocatus ip̄m defendit et mi
tebat dyabolus cōtra hominē
quatuoꝛ allegauit p̄mo ꝑ
stringendo dicit quod ge
ne Quia ad⁹ hoīa q̄ mederit
morte mozie nō deb⁹ ꝛo alle
gauit p̄ stipho⁹ quia per nul
lā cautillā saluari ip̄m pos
sibile sed repulsus est ꝓpt
mīrupcionē tm̄ ꝑ q̄ iā sepe q̄
dixit tm̄ quia deus ꝓfectas
sepe destruant ꝛo allegauit
emptionē quia homine per
amictos ꝓpm se emisse de
bebat si repulsus est quia
homine deceperat ultiꝰ de
mandat uisa ꝓtm sim ip̄m ꝑsa ꝑ
great redemptū est et absq;
argento redimend Quarto
allegauit pctō ꝓpetatem que
est deoꝛ si trahē cū sit pon
deroſissim⁹ si repulsa est q̄ pcō
xp̄o omnibus petrat plus po
derauit Nam si arena mīt
ip̄a grauioꝛ uob ꝑ igr⁹ in sua
passione trib⁹ deficit dyabolus
stetit inde Planxit iudicium
est mundo mot princeps huius
mundi eiectus est foꝛas Solus
p̄ ut ꝓtior quia dixit deo de
tribu iuda Apoc ꝙ Ut supplā
tator o morsus ero mozs tua
Osee p̄ vbi tasp sup p̄ēmbn
dr̄ffinita est passio Dei di
ei bella qui victo dyabolo

mfernoꝝ clausta sint dr
rupta, et captiu liberati ꝓ
non prꝫps tenebrat m fu
gam quasi et terrore qui ſſi
ex passionꝫ signaculis ner
Dubiū quō dino formident
demones passionꝫ formam
et terrorem omiꝫ caracter
sanguinis terrorem inferat
mittentiq; nō statim effr lig
ferrū et stipulas que fundito
fidei interdū negligentes
super edificant terrenū deo
nes in quos ignes eternales ſ
reuent fidei et passionꝫ x̄i
fundamentū discipientes ad
cruciad sanguinis xpd sig
ut nr temne audeat ad gsecra
tid balsamo sanguinis xpd
demon appropinquare pro
hibet go xpd sanguis extin
natorem angelū et euocatt
egipcios quos sanguine suo sig
natos inuenit sexual illesos
et a captiuitate liberos qua
libertate xr nos liberauit fin
apli gal iiij vbi trix est liber
tas videlicet a nra culpa a pena
et a miseria prima q̄ hilet
nobis deus in cōi dictione
mea in cui restauratā a gra
za. ꝑseuat in patria ut beata
prima libertas natiue za gre
za glorie prima habet multum
honor za plurimū p veritate
nouissima tamen uoluntate
verba sint bern de libero ar
bitrio et ipse et reuera gtiā ē re
demptē seruū esse seruum go
te facit veritas qui liberā
te facit veritas cui quit glosa
sup p̄ssa quā gessimus nouū
et liberi est seruitus ap nū
deū cui nō nisi seruit ſ regi
tus augē de vera innocen ait
Vtraq; conditio optima est
sub xpo subquo est pciosa ſ
iutus et gloriosa libertas
ſiutus nisi quo cōti sangui
nis est pciosa compata gloriosa
libertas. qua nulla seruitus nul
pe nulla peccatoꝝ macula
nulla flagitioꝝ omeza mul
la criminū qmezcia degene
ris negū ſ uitute addicunt
sub xpo esse seruus tuta est
et libertas seruata pd dicit
ambro de iacob libro primo liber
eqm non est estimandus qui
vllu turpitudini seruit meque
tutius cō rethorice nō obstat
cōi pdicta signis sicut noesse
homes a diabolo per xpm libe
ratos eo quia nisi diabolus d
mundo regnare videtur sicut
erat an xpd passionem quia
pro exercitio bonoꝝ ipe dr lq
in mundo regnare permitti
ſ fidelibus eius nisi qui tue bom
passionis superare dr nō nouis
simis temporibus in antixo
fortissime regnabit nō exti
dio quia tuncꝫ defitiet mar
tyrib dicte passionis ſ qz tue
homes armatura dei q̄ ar
mantur cōi tela nequissi
mi ostemp nequet adiuuent et
sic erunt homes serpos amici
tebre frigescet ꝑ tentatiōnū
torū mr xr item quia tue ſi
nis erit nūdi ideo diabolus
laboriabit recuperare sibi eos
quos in tempore suo nequit
gentes se gessisse ut
dicit gregr magnitudine
go videtur patri sanguis xpd
nulla ꝑte ratio apprehendere
nulla ꝑte lingua eloquiū proferre
re quo destructa est qui ha
bebat mortis imperiū victa
est qui tenebat mundū vin
cula est prosugo et redemptio
est deo qui dampnatus erat
mundus merito ingr omes
fideles famul meus ad dest
rum te ergo qb̄ famul tuis
famulis subuenī quos pcio
so sanguine redemisti et in
de primo principali ꝛc

hanc aquā petimꝰ Certe si
mꝰ eam obtinere ꝯ ut facias
vera penitentia cū torchis cō
tritione et ꝑpōs deuotiōe et
mereberis hanc aquā baptismi
nā sanguine xpi qui te ablue
a cōtagione oīm pcā ꝙ
etiā passio xpi habet effectus
similes aque p̄mo enī sic aqua
est ratione sue claritatis xpi
tatua ꝙ sic mutuentia id sic mꝰ xpi
passione et sanguine possimꝰ
mutare magnificentissime pterea
mꝰa qm̄ bern. aspice homo
qua gratia sit ꝙ mutata ꝙ q̄
nec fiunt xpiani ꝙ liberari si no
metere & ideo dic̄ ꝙ luce 2 1
qm̄ aqua 1 cū passione xpi re
splendent ꝙ lta ꝙ ꝑtinentia id
ꝙ aqua ratione frigiditā
tis est frigefactiua passio xpi
et sanguis peccati ardoꝝ cō
cū etiā ardens tamꝫ inflā
matis valoꝝ ubidinis uel tep
tationis et ꝓsa xpi passione
et sanguine non refrigesceret nō
bern. ꝙ si xpi passione quis
delectosus qui nō abstinet a tꝰ
sicut aqua ratione puritatis
est mundificativa sordiū sic
certe sanguis qui emanat ab
ipō purissimo fonte i xpi la
tere mundat nos a ptāgione pc
cati & etenī magnū signū
dilectionis in hoc exhibuit ꝙ
nos a peccatis nris suo sanguine
lauare voluit ut dicat ambro
in orationē missa ꝓparatoria
Sicut enī huiꝰmodi virtute sol
sublevant & in medio nīs
interstitio aer in aqua guttarū
et pluuiā et tur effundunt
super terrā sic peccata nra
tanq̄ quidam nubes huiꝰmodi fluxa
elevati in trucē sup̄ hydra
xpi et tūc sanguis eius fusus
est super nos qui ab omni pc
cato nos sanat et mundat sicut

Q quanta puritate quanta q;
reuerentia tractandus & sum
mus iste qui de xpi p̄fluxit
latere quantus ꝙ devotione
sumendus est qm̄ digne sū
mendus tūc peccata relabat
et ignis etiā sitim potenter
extinguit Quandate itaq; sua
interiora mentis sanat vulnera
pia gustu salutari delectat
cor de pie sp̄ore gustando deuo
tis crebro ruminandus fauibus
fidei ingiter amplectendus
pectore et sinceza morte nre
morat retinendis semp̄ mul
tiplicem xpi virtute et effi
caciam que ordinibus vē fidelibus
xpi ꝓmotuit et affuit mi na
li oblatione et boni collatiōe
et sic ꝙ vicem abluuio est ꝙmissoꝝ
delictuā ꝙd emundatio illos
ab omni impietate sua in qua
peccauerūt ꝙd pene ꝛꝛ ꝙndt
cū xp̄s in sanguine suo effudit cōi
omnes animē mortuos antiqui
tus cū mortis ethne pestiferis
sufficiens remediū et ad q̄scp
dum salutē et gre statū hūa
nis virtutū incrementū
vii peccatoꝝ deleno ꝓpue sit
per sacratoꝝ baptismi et penē
tentia susceptionem que habent
efficaciam et virtutē ex xpi
passione et sanguine dūo cir
cuit naaman septies fluuio
rum in iordane et mundatus
utꝫ ex hoc ꝛꝛ y Sic nos
in xpi sanguine abluimur a sep
tem peccatis mortalibus et
liberam atꝫ virtutibus mi
nuitur et detorquamur
in sanguinis eius effusione
summa tamen dolor asperitas
tenebrarum cui erat et ideo
no potuit sanguis suus effun
dere sine maximo supplicio
et dolore & ita effudit sangui
nem in crucis ara utꝫ hodie
et hec cōi peccatis luxurie
que in primo homine illo me

dzo prius prevalmit 2o fuit
ibi suma tibi et potus absti
nencia et paucitas Nam xr
pendens in cruce nec quidt
nec bibit nd ei oblatu fuit
fel mel et vinu murratum
nd acetu mixtu Solus ih
Et illo effudit sanguine mo
mone nd factus est sudor eius
sicut gutte sanguinis decurre
tes in terram lu 22 et hoc
con petrato gule Et gule eius
sepe nascant mali hudzes qui
sanantur per xpm fudzem
3o fuit ibi suma humilitas ro
effudit sanguine in capite coro
na none utz gnt xxvm et hoc
con petrato superbie Nam
sicut diabolus sub spinosa ca
pite nd decet membra esse de
licata ut deget caput esse humi
le et membra esse superbia
Quarto fuit ibi suma nuditas
ideo effudit sanguine de corde
in latere aperitione utz iohis
xix et hoc con petrato nec na
sim damasti cra datensio fa
cinus ee cor Quinto fuit ibi
suma caritas ideo effudit sang
uinem in flagellatione utz mt
21 et hoc con petrato mundie
mundi cui sunt cozones mozde
tes sig leo timet qui catulus
flagellat multo fortius isti
quos time debent leone 1 xm
flagellatu Sexto fuit ibi sin
mia largitas effudit sangui
nem in manuu aptione utz
mt 21 et hoc con petrato ava
rine ostendit cui se fore libe
ralem in manuu extensione
aptione et perforatione uu ma
nuu in cruce habuit extensas
ut daret et nunquam aptas et
perforatas ut daret to talu
Septimo fuit ibi suma ment
et corpis pene quitas ideo effudit
sanguine in pedu affixione
utz gnt 21 et hoc con petrato
accidie pedes eius ad que sup ni
cellectus et affectus hui qq
qui sepe sunt pigri ad bonu
Et qui in sanguine xpi mundi
gnt tue velocis currut ad
deu et ad omne bonu sin et
pe intrigui peb mel pb
Septies igit effudit sanguine
qua de septem partibus sui cor
poris sc de capite de duo
bus manibus et duobus pedibus
de late et de toto corpore sicuo cor
pore et hoc con septem vitia
capitalia Stricte astrictus
tue quidquid fuit cu hiemati
ppter petrata per aditu in
abusu quidq sensuu petrauit
cui aditu auditu qui dyabolus
con et suggestiuu gsensit in
su qui pomu pulcherrimu visu
nd delectare aspexit petrat
gustu qui fructu dulcem gus
tando qmedit Petrauit odo
ratu qui ad arborem pomi aspe
ctus odore pomozu sensit
Petrauit tactu qui manus
extendendo pomu arripit
Et io xr satisfacere volens hmi
petrate plagas quidq mag
in dolore in corpore sustinu
it ut a quidq penis quibus ge
nus humanu meruerat ex
primo petrato absolueret et
emundaret mundi ppt pm
petratu facti etatis mei in
mea pozta nobis erit clau
sa paradisi hemisy patres
sanctos meruerat habere
bat pena purgatozy nemi
nem ita poterat purgare
q ad gloria paradisi ed tuc
pmitteret Et dyabolus sup toto
humano genu possidebit dom
nuu placuit go xpo quidq
magnas plagas in cruce
portare ut ab hac pena nos

liberaret ꝯta ꝙ prima plaga
nos tm̃ deo patre ꝛconciliatt
za portam paradisi apezuit
za tartaꝝ hymbi tor fregit
quarta purgatozio ꝛchite
ad celu dim̃as tñ ssenda gtul
quinta dyabolu de multo trim̃
obprobzio eicit cñ moyse&
loquens super hñs plagis xpo
m̃ cruce morituro dixit q dex
tro angebit dñs plagam se
mim̃ tuu et plagam pssen e
rantem Cꝛ olone ilud plage
passionis tue pluzes erunt
plagis abel p̃mi martiꝛ cñ
a illis fuit una plaga si tue
erud pluzes et dolor earum
tantus erit et nitm̃ angebit
q a capite usq; ad pedes nrm
sue angebit̃ sm̃ vsa .p. apla
ta pedis usq; ad verticem non
est m̃ eo simtas a loris sue
doloze et pena virtus amo
haꝛd plagaꝛd talis erit ꝙ pla
ga seminis xi ad m̃ quinta&
et pctata fidelid et iustoꝛd
qui sut semen et filij xi de le
bunt& et quo ad culpad et q̃
ad partem pene absoluen
tur sm̃ id p̃e per Cuius lauare
sanati sumꝰ Si plaga pzse
uerans que est fulgor origina
lis vicium passionis xpi qua
tñ ad penad et culpam m od
bus baptisatis liberabit& delebi
et absoluit& Sm̃ id rom̃ vi Co
sepulti eum sumꝰ per bap m̃
m̃ mortem A vicium baptism̃
omnia pctata nra sut mor
tua quo ad culpam et sepul
ta quo ad penad et tio omnino
de destructa et deleta et ita
passio xpi fuit utilis nobis
principie ad purgandu origi
nale pctatu et de hoc hꝰ habe
figuram Exo m̃ mari rubzo
m̃ quo omes egipcii sut sub
mersi et filii isrl salui pcti

sierunt mare rubzd fit bap
tisma m̃ quo aqua lauam̃
rozpis per spiritum sancti pdi
cans anima a pcto quo ad ma
culam̃ mundat rubedo ante
aque passionem fit et sag
uinem xpi animas aboriginali pctato absoluens quo
ad penad quia ipm̃ xr̃ m̃ su
a passione et sagumis effusi
one purgauit unꝰ Apostꝰ
Sinit go medicus no sinat
multa uulnera nisi singulis
apponat emplastra et homo
pctaus mortem̃ in singulis me
bris habebat uulnus mortis
Sic & xr̃ m̃ cruce morient m̃
singulis membris habuit dolo
rem̃ mortis ut emplastro sue
mortis m̃ singulis membris
singula uicia sanaꝝ hoc
quod figurauit heliseus m̃ sisa
tionem defuncti ponens os su
per os oculos sup oculos ma
nus super manus & ut nõt& q̃
regis Cꝛ aue sierunt plage vul
nerum xpi m̃ mea certa testi
monia ex scriptura ng̃ habe
mus si attendendo qualis pla
gam flagellationis pro mea
uulnere et pictura cognoscere
pro uulnere tuo ut habet&
ex reuelatione facta alicui
deuoti personis sierunt quid
q; milia cclxxv unus q; lxxv
quat& cent milia quadr tot
fert& xr̃ pro nob uulnera passi
Cumq; go dixerit rotte die
rotte xv pz m̃ m memoria
passionis xpi per unum annum
quem hr̃ g plato anno aliquot
uulnera deuoti unum pz m̃ ita
q tot simt uulnera quot di
ebus anno quidem certus& inde
resultat mira piaculis Cue
quidem arta multo forte effic
ax phibet& vel si quis sin
gulis septis ferus q̃ mea ho
ratia septies legat pñs xxix

sluet exaltabo te dne hic pg
anm cernuli habebit tot vez
sus q̄ xc habuit mlieza Alys
pie vide q̄ xc apitato p̄mo rel
here tradisionib sue et ultimo
xlmeze later cxd pg emissi
onem anime rd lancea mlit
suscepit legione xlmezid sag
ittifer emarcmum hunt .i. sex
millia sexcenta sexagintasex
quoz mille suscepit per pec
tionem spinar in capite etc
capiti crucifixor rd cleanus fer
reis p̄ manib⁹ m amd et anulos
pedeb⁹ mid retg rd castello pa
trimo in membro distrectimo
sexus m triduisame z mid per
tor sunt tu lancea cū reliq̄ veo
quadz millia et decez suscept
in toto corpore mdiuz p̄ flagel
la Ez quodquod sit de supdic
tis tñ mñm plagarid xl hoc e
tu est q̄ a planta pedis usq̄
ad vertice non sunt in eo sa
nitas utz vsa p̄ et retro p̄bus tar
tid et p̄ sor delecte quassdeid
adiunct sanctitate pascua ign
emundauerit sanctuariu tab
naculd et altare tue offert
leuit⁹ 9 et si quis emundauerit
se ab iste sz quodquod quassie
erit eis in sanctificatum et vtile dnō ad omne o
pus paratu 2ª tym 2º Et
sic sancti estote qua et ego sc
sum inquit deq omd creator
leuit 19 Nd m qualz aiad pe
sunt deus spm q̄sticie de
quo dicit gn 2º nō sperauit
in fatient eius spiraculd vi
te .i. q̄sticie ad penā normad
tñm vita homis volt deq dispo
er Dnc est q̄ ezech p̄ hos q̄
no habebant vel non habent
vitalis q̄stie spm exclamauit
dicens Et quatuor vent ve
ni spus et insuffla super
interfectos et reuiuiscat ezech
37 Et certe ipd q̄sticia habet
in anima quadruꝑ officiū q̄
est iudicatiuo relatiuo
instigatiuo testificatiuo p̄mo
cū iudicat quod dicit tibi q̄
bonū quod malū cred rōdeu
quit pro eo q̄ offendimus pub
lice vel p̄uate in paruo vl
in magno ex infirmitate vel
contemptu q̄ deid vl rōnē p̄x
mid cū instigat ad bonū et
retrahit de malo 2º testifi
catiuo test cui est q̄stia tua
si bene vel male egere mā
glozia nra hec est testimoniū
tue mee fim aplm 2 Cor 1º
vm no oportet gloriari ad
dlm vel adistia p̄ nr̄oz maloz
vtrid sibi malus vel bonus
quid q̄stia tua dicet tibi suppo
sitis saltem fidei p̄dicatis hec
sanctitas est in q̄stie constitue
et efficacia sagittis xp̄i spm
aplm hebre xi et sic voca bat
eos pp̄has sanctos redempti a
dno vsq̄ 2º Insuper et ad
seruiendū deo viuen utz he
bre xi vbi nōt Dicat deo m
menti ad dreta illoz qui puta
tur dij si sint mortui ut iu
piter hercules et hymen cū
eis seruiūt deo r̄ quia est iu
sticia q̄ sum aq̄rit et effica
cia ac valor sint et ē mysti
me xp̄o qui facit nos vbi
neos ad seruiendū deo vide
re sicut nōt hinc sagittis ec
sionem multi alios sagittis po
tuit perfectū facere seruiente
Ut probat aplus hebre ar
per hoc ner vdo neid sanctoz
fuisse sagittis rd omnd sancti
ficet facit hoīe ydoneos dei
ministros sine xp̄o cui sancti
tas non est nr̄ sine sanctite

Jgnis seruitus deo ꝺeo seruire
annus deo in sanctitate etius
tota ꝓ ꝙ omnib⁹ diebus
mis luce ꝛo Sagnis xpi xpo
effiat in hominibus xpi gau
ones quas ꝺs hire seruitor
ydoneus magni regis ser
uitor ꝙ magni rꝯ ꝺs
esse nobilis et gnosis non
cui iusticia fiunt in pallacio
rgni mundus et sinceris
ser em ipse in fide vel in
manibus manula indigna
esset ad seruiend pulchre
et decent ornata decori in
gomeb⁹ et decent⁹ omnib⁹
seruiut in turnis rꝯ rꝯ
carnis et accipiebus ꝙ lo em
volt rem aliquib⁹ ꝙ omnib⁹
seruiat rꝯ gali turre grossus
et plandis seruitor em rꝯ
no solu debet hire ipi rꝯ
gratiam si erga totu turre re
galis liber et expeditus sin
end alioꝛ uel qui sunt magno
sti no sunt rꝯ ydonei ser
uitoreb⁹ fortis et robustis
habet em multa gna fiue
et rꝯ misterare in pñcio ꝓ
ter ꝙ ut sunt valentores se
pe aliqd rex inmediat alii
qd seruitoreb⁹ eius ꝓgnitat
in defensio rꝯ ꝛeptibus nia
et si omeb⁹ de tuta in rꝯis
sut ꝓterthone spea⁹ti ser
uitores rꝯi stabilit appli
catob⁹ una no decet ꝙ rex
suitores sep⁹ius murmet a
later et iorundib⁹ fame em
turbulentia et trist⁹ ad nos
quemeut rꝯi seruit intelli
gens et actiuus ut stat vide
at que sunctia sua rꝯquirit
eloquens et fandus ut ꝓ
ponat gracios⁹ coꝛd rꝯe ꝙ
placita sint et certe istas
enigmones effiat sagnis
dni ihu xpi sint euident⁹ ꝓ
bari potest per scriptura
Primo em sagnis dni effi
tur in hominib⁹ fidelib⁹ ge
ner⁹ nobilitatem fm id apo
stolu ꝙ vbi dic⁹ de xpo se
demsit nos dne deus in sig
nime tuo ex omni tribu et lin
gua et ꝓplo et natione deo
nro ꝙ regnu et sacerdotes et
ꝙ regnabim⁹ sup terra que
gr⁹ ꝓ esse maior nobilitas
quia ista sc̄i regnare sup ter
ra ꝙ em regnare michil ad
est quia deo seruire et sup
terram regnare est terrena
pedib⁹ affectus calcare et
terdotes vero esse est diui
nis actibus et exercicio
omipati et certe effiet sag
nis xpi fiat em nos xpi
nos regnet et sacerdotes ꝛo sag
nis xpi effiat in hominib⁹ me
tis et corpis sinceritate la
uat em petru ꝓ manulas ꝑd
apos⁹ ꝙ ihesus dilexit nos et
lauat nos a peccatis nris in
sagnine agni sui Jn cuj figu
pontifex leuitic⁹ sagnine
hostie que xpm figurabat
aspergebat septies coram ds
et ds in hoc figuram ꝙ sag
nis xpi aspersus mundat mun
dum a peccata Septenarius
numꝰ est vniuersitatis quia ex
est baptisma que ꝛo assump
sit sc̄i fluuios sagnis et fon
tem ꝛo Baptismus fluuium ascen
dit ut aquas sanctificaret
Omnia em elementa fuerunt
munda si ipse ea sanctificat
per ipsum aquam gradiendo
in ipsum se baptizari fecun
do docem no sub tecto sed
in aperto patiendo Jspie sp⁹
sanctus in spe columbe mitten
do ꝛo baptizari voluit bap
tismo sagnis ut nos a pec

ratus lauaret ut dictu ē plus
Zo fiunt baptisatus baptismo
flamis ut de sua passione
nobis effunderet qua de ple
nitudine eius oēs accepimus
Joh 1o In alis eni sanctis fu
it plenitudo mistar vasis qz
habuerunt gratiā emanare
uigiter In xpo aut fuit ple
nitudo mistar fluminis qua
habuit gratiā omnibus effu
entem deo qp pr omnia debit
ri nam eius rex dedit ei
spm ad mensuram Joh 3
Sanguis xpi efficit zo in hoī
bus mentē et corpora fir
mositatem dixit eni beata
agnes Sanguis xpi ornant
genas meas vid apli de
hoc fiunt rubedines de sanctis mar
tiribus In sut qui venerunt
ex magna tribulatōe et la
uerunt stolas suas i mente
et corpore in sanguine agni
ideo sunt ante thronū dei et
ministrant ei die ac nocte in templo
et sedenti dicit de xpo qp
vestitus erat veste rubrica
ta sanguine quidam sanguinis
proprietate scriptores sui decla
rant et pulcherrime ador
nantur Quarto sanguis xpi
hominē cū deo federat vid
aplus Eph 2o Vos qui aliq
longe eratis facti estis pp eni
sanguine xpi sti confederati
et reconciliati pp quod dicit
hic est sanguis fedris Dos
ze et hebre ix Quinto sanguis
xpi homines cū angelis pa
cificat ut nō sint discordes
si contra deo sī etiā contra tōtā
celestē curiā sm id apli com
placuit patri deo p xpm
reconciliari omnia pacificans
in sanguine eius sive quo in
terris sunt sive quo in cel
is Sanguis eni xpi pacificant
celestia ad terrena et econ
tra ipe xp̄s est pax nra qui
fecit utraq; vnū Eph 2o Ter
to sanguis abluit omnē sordē ut
tetri et pondere liberat ut ho
mo sit liber agilis et expeditus ad
seruiendum deo a quo eni ds
superatus est huq; et hinc est
et petri 2o fi hō superbie fuit
a diabolo pertractus ad ipsius
suggestionem petrinus ipse
ipse fuit huius Dni fi mis ho
mo factus est liber qua libertā
te xp̄s nos liberauit qubus
imo sanguine xpi homines re
creatis sicut naaleni defectū ne
mini seruiendo deficiant Est
eni uiatici quo nihil ut via
deficiat recreatur vid et po
tus de quo dr xp̄s Caro mea
vere est cibus et sanguis meus
vere est potus Joh 6 Hec dicit
Accipite et bibite ex hoc est
enim sanguis meus mi
Sicut enim potus que ser
uatores simul aq̄ seruant ipsos in finem do
nec fiat ita est de sanguine xpi
sacramentali sumpto et qp
plus est nemo pōt dicere su
mere de ligno vite nisi sit
primo in ipso sanguine lotus
Octauo sanguine xpi homines
defensantur contra demonū po
testatem Sicut eni qui portat
signū crucis securus erit
sic qui signatus ē xpi san
guine securus est a hostibus In
nullo signo dicit deus pp qp he
bre sup quorū postes seu ostia
sanguis agni apparuit illesi
et liberi fuerunt ab exterminatore sic et baptisati in xpi
sanguine ad tm seruient gratia
baptismalem a demonibus
sunt securi Nouo sanguine
xpi homines applicat et ded

cantur deo subtiliter stabiliter
roh petrus rasum et tenendum
vt deo prompte obediant ꝓ
rug figura mayses sanguine
hostie respersit ppm que statu
dixerunt omnia que locutus
est dominꝰ facemus Exod 20
Et hebre ix Sic x xpianam in bap
tisme respergimur xpi sanguine
et dedicantur ac consecrant
ut ꝓpheo obediunt ei Dextro
sanguis xpi effingat in cordibus
spualem intelligentiam vt eorum de
deo sentiant Est aut ista fiducia
qua maxime ex fiducia quam
habent ex adeptione mercedis
dis etnie et certe ista ē in vir
tute sanguinis xpi vñ hebre x
Dicat apls habentes itaq; fi
duciam in introitu sanctorum
in sanguine xpi Vndextro sang
uis xpi tribuit hominibus spi
alem intelligentiam ut sciant
spmlr qualit deo seruiꝺ de
beant vñ apostol x dicꝰ q agno
rem sibi ubiq; apparuit rug sang
uis ita efficax fuit q̄ septem
signacula eius ꝓhibuit ac cen
sum sibi seruitoribus minuit
quem noua ꝑm apli hebre
x Vnde nouum testamenti
in suo sanguine hostie respersit
libru manducatoriꝰ Exo 24 Hꝝ
signum q̄ sanguis xpi aperte
deberet ubiq; et intellectualem
intelligentiam tribuere ad dig
ne seruiendu deo q̄ sanguis
xpi tribuit hominibus fidem
diam salutarem ut sciant pla
cita rectam q̄ge altissimo ꝓpo
mere vocem lingua q̄ dignie ꝓfi
tetur ipso sanguine melius lo
qua aliquis omni aliquis
sapiens posset loqui vnde
postolus hebre 12 accessistis
inquit ad mediatorem noui
testamenti ihm et sanguis as
persionem melius loquentem
r loqui faciente quid abel
sanguis eius abel loquebat
vindictam et ultionem qua
expectabat de cruoꝛ effusore
Ex sanguis loquit quę loqui
tur sed germanam et primaꝛ ꝓ
petratore Nichil amq; go tristis
simi q effusio istius sangui
nis benedicti non sit nobis
nobis em structuosa q̄ no sit nr
nobis tam quid polluta q̄ i
se semper est sanctissima
et quantū est de se sanctifi
efficientissima Audi quid
dixit apls hebre ix Irritu
quis faciens legem moysi
sub ulla misericordie sub duo
bus aut tribus testibus mo
ritur Quanto magis putate
r putare debetis illum ꝑ
deteriora merear supplicia
qui filiu dei conculcauerit
et sanguine testamenti pollu
tum duxerit in quo sanctifi
catus est et spui gratie co
tumeliam fecerit quid tales
cum quib testabunt omnib an
gelis et sanctis et ꝓphetis q̄ta
pm glosam in die iudicii de
terribiles promebit supplicia
quam meritus legens mo
si qui illa tanta promitte
bat temporalia ista vero
eterna Sciendum aut q̄ le
filiu dei crucifixere dicꝰ qui
libere et absq; ullo timore pe
rant talis enim iterum filium
dei crucifigit qui tam tur
pem mortem irrogat Ille aute
sanguinem xpi polluit dicit
qui est sanguis testamenti
sanctificationis qui ipso mundicie participat
qui redeuntes ad vomitu ei
efficiuntur se primat Ex fiat
gratiam spui gre r spuisti
lazistori gratie qui ipm
ꝓphetie a se abiecit et animam

siam spūs maligni dominū fi
naliter facit Certe tales dicet
in die iudicij cum dicent filius
Iacob qui descendebat in egi
ptū pro emendis seu mer
cib⁹ merito hec patimur q⁹
peccatum in fratrem nr̄m
i xp̄m nr̄m videntes an
gustiam animē illius qua
supplicē pro nobis patiebatur
videntes in quid oculis me
talibus dum deprecare⁹ nos
sic per scripturam ut malū
derelinqueremo et nō audiu
mus dum videlicet & mihor
obediendo nec ppt̄ hoc pecta
re cessamus ideo hec venit
super nos tribulatio en sag
uis eius exquisit⁹ quis q⁹ sup
a nobis in penam qua et
nalit̄ patiemur Effusio
ign⁹ sanguinis xp̄i non pro
fluit sed magis offluit no fe
cit innocentes si potius no
centes & pd̄ quidē qui dix⁹
sine ultione petram tetigis
sanguine ustū mt. xxvij. unde
ab qui dixerūt pueri ad
terrore sanguis eius sup nos
et sup filios nros. i. sup nos
et super opera nra dicimus
Io pilato qui accepta aq
lauit manus coram pplo de
nō inuentione innocentē
sum a sanguine huius vos vi
deritis aut xxvij. Et istos fecit
innocentes qui dicunt cum
gratiarum actione Digna es dne
deus accipere librū et aperire
signacula eius quia occisus
es & redemisti nos in sanguine
tuo apoc. v. Et quid iste sang
uis nos solū redemptos sed
undecim qui xp̄m accusauerunt
et fuda prodiderunt non
solū pilatū et suos milites
qui ipm̄ effuderūt si etiā ma
los xp̄ianos qui ei nigrati
sunt extinxerunt Non sic nos
tum vino sic sanguis dei nr̄i
pro nob⁹ fusum quotidie
sanguinem qui deuotis mē
tibus eius et efficacia non
extinguendo ipm̄ ppt̄ aliq
carnalem uel terrenū amo
rem xp̄i end dicit Iob. xxj. ter
ra ne operias sanguinem
meum et tunc in me virtute
spūs in sancta sanctorū celes
tia introire meamur Non
enim poterit pater altissimi
et piissimus tam digni de
dignari prius & nisi testa
menti filios in eo miseritor
diter approbatos ut sanguis
filii ppcij pro eis clamantem
non exaudiat aut pie postu
lantibus nisi gratis et re
mam deneget seu exercitij
vitam et gloria in patria
nō gredet Per sanguinē ergo
sunt qui ppetrant gratia pcu
re dignet & gloria ut ab
veteribus veteribus noui testa
menti sanguine mediatoris emū
dati et renouati vita vbi
nouia sunt omnia p̄ gratiam
redemptionis nostre consse
quamur Amen Deo laus

Per fratrem Iohannes Ozenner
sacre theologie professorem

Ihū dulcissimo
sit gratiarum actio

Incipit tractatus de arte bene mo
riendi editus per patrem doctorem
Iacobi Carthusien.

Omnes mozimur et ofi aq
dilabimur in terrā que
non cueziet Verbū e
organo cuiusdam appellate a
scriptiā sapientē muliezis
prelatū sc̄i pp̄ xmi Cui sigit
tordino h̄uane nature e si
ls gr̄alibus p̄apus ruptis
p̄mittis dnm minuere in
paradiso ei gratuito concessis
sed meritabilem causi moz
tis transisse nostr̄ pfmitid
q̄ tempus diem t horam sue
vocationis de qua lege qui
libet ignozat Est q̄ spāl mozt
pena oīm terribilio terri
bilissima Medio ppt̄ aiē a coz
e resoluaz si fortuito ppt̄ subse
quentem penā in tollerabi
liozem t multo vetendā in
tollerabilem quā oziginal
dnīe voris q̄mdiu ign
nimosis ignem in eternū
a quo sc̄i et ingressū no h̄z
te silere Cuius rogo tam sac
et pastoris evisceze pl̄ cuq
memoria tacta meritabili
mozt pena et ea que eam
q̄sequnt ex tot medullis coz
dis no atre misit nisi odio
sensum amiserit aut laqd
de spedionis meruerit nec
ignoro multos esse et fuisse
aut fatuos esse qui aut den
sis voluptatib̄ carnalid ceass
q̄ passio nd tenebre obtenta
nullis dnīe q̄mdiuis aut
huane q̄mniatoz aut scriptu
razid sanctoz exoztationib̄
cuigilare vo hmt p̄mo et fin
da aure pertinsimit Cuid
de illis dicē possim nisi id quod
dns de scribis et phariseis in
doctrina eius scandalisate dix
ipsis suis dixit sinite illos
Omnis plantatio quā no pla
tauit pater meus eradicabi

ant 14 hn tales nisi resipuerit
sentiet in tormentis quod scri
ptre contempserunt in hac
tamentis Cuncta itaq̄ nō finit
et q̄ pdid vt de hac nūl
stilo qualibet̄ multo alioq̄
ad lucem produce vt quia
iudicia mozt̄ nemo effugē
valet ad q̄tis tñ mala sibi
p̄ghus se disponat ut eo mi
nus offendat p̄mo gratior
fiat ozuo magis p̄nsa et ad
ea dispositus homo accedat
ne q̄ end fieri p̄t ut nō tolle
rabilior p̄mo dulcoz accep
tetur que mod̄ q̄ gr̄uctib̄
expectat nō iam terribilis
si optata licet natie q̄mis
horrenda vod tñ et fideli no
expauescenda ppt̄ reposita
corona que eam comita
vexatis end penis purgatoris q̄tem
plenius mozt̄ iudicia nd for
midans audebit desiderare
habens dissolui et esse cum
xpō multo melius Et ad thy
mond certamē certum cur
sum consummau De reliqo
reposita est nd corona iu
stie Et reuera nō p̄ impen
denda doctrina si licet vi
stulo sic stilo mihi ornatu
ingerit quid tanta vtilitas
sequi possit ut id verenda
facie acceptet q̄ omib̄ ex
istat horrendū et nō solū
auctbil mortimeth offerat
licet ex se sit terribilissimū
si z sacrificiū conferat
si ad se suscipiendū solutū
reperiat altoze vt putet
lector meus stilo puti velle
aut posse modio ppone q̄
acerbitatis dolor tempore
mort̄ imminent̄ ex nāl
p̄nis mitigari possit q̄
cuid p̄cipuū sancti tredut

non euasisse nisi de mundi di
une gratie speciali ut tredi
mus virginem gloriosam
et ipius assistentia iohannis e
uangte et si alios tales tpe
rmq3 pro modulo nico
dpono quedam dissere quo
per redundantia delicte die
dinis desideriis inflammate
suoz3 gaudioz3 celestiu ex
uberant2 resumde habent
m corpus sibi vnitu ut eo
leuig tozpor2 molestia et re
solutionem eius ab eo ferat
quo mor post resolutionem
nubla sperent seconsolari ce
lestibus sicut m pluribus sac
tis et ptipue martiribus lau
rencio tiburcio z alijs credi
mus accedisse Est end qz3 quid
magne et arte sper qui qs
se confidit gaudia bona as
sequi3 d3 collerabilis ferre
penas molestias qz dpt2 quas
et sine quibus hec bona qsq3
mdme valent ut clarig m
nuddams atnombig difficu
lubis p quas hoiem2 oport
se grandia luca gsequi3
Oportet aut3 hic arte sp
m3 illustrari volun de arte bn
moziendi sicut et malu q
libet qui eruditi efficaciter
voluerit et ad no pfectione
consequi esse dorlem et at
tentum diligentem qz et sol
licitu3 ptepta huius artis et
regulas obseruare alioqui
et labores et manes fanet et
se grauiori pene subiciet hij
lle de quo petrus ait molus
erat illi vid veritat3 nd ag
nouisse quia post agnitione
retrozsu3 quezti quid et ar
tis profectus et structe Cohe
liquide patet potenit Cui fi
atolem suo ethic sicut se
hnt prima m speculatiuis

sic fines m agibilibus Nam pn
cipia speculatiua directiua
sunt omn3 ordinationi et regula
tiua sic fines vite humane qui
morte apprehendit2 directiu3 qz
esse omn3 actionu humaniu ut
omes actiones humane in hui
finem dirigant2 quo possit
moz3 felix ampletti

Tquia nemo pt fine nouc
vite possessu3 nisi quod pe
mittet retenu3 nec3 bonu mor
tem assequi nisi quod pcedit
bonu vita Cui no pzeniem2
ad bonu mortem nisi p bo
nam vitam ideo appetens bn
mori ampletta2 primis bn vi
uere et ni eo mderhnibiliter
perseuezare Her aut quod
est bn vuc primu hostiu
habet ut quis per primu hui
tem integrum lacrimosu3 qz
confessionem ipm ingredia2
uxta veritat3 pene sic x1 eq
dem qz pdonis iohannis hapte
p manu doctrina qui pdicti
huius pplo viam recta a pena
nitepezuit dicentes Pente
gd agite approp3quabit enim
regnu celoz3 act3 z 7 l Consu
leudu3 go est sano gsio ut
distinctione fidelissima gsecte
pmissa de omnibus peracta
tempore meudi etat3 de ven
turis et moztalibus quatnd
ndz possit pueri fieri confes
sione Her end est 2a pg nau
fragiu tabula qua nisi quis
apprehenderit pg p3mu naufra
giu no euadet Cum Her ex eo
se existimet seruatu3 si de rog
nitis fuerit confessione cum
regulis pphete valet3 dicit de
licta quis intelligerit plura
qz frequentissime nouerit esse in
cognita quid cognita ne for
te ex medimet penitentie sur
repat pterea elationis ac se

auritas sic q; periculosius ma
dat laqueum dyabolꝰ q; ser-
uus superbiens quã pius se peccato
rem sciens et reputans estend
mortuis quilibet lateribꝰ occu
ltus et incognitus quã notus
et apertus Stet q; semp mi
more timore trepidus de im
perfecta peccatoꝝ emendaᶜᵒᵉ ac
de nouo semp cauꝫ suspectꝫ
semp ihc timore regi sp vigi
lare et omne torporem mer
ce a se excludat hinc q; sti p̃y
negressus si negligat minime
credit se homo ad hꝰ mun
dum dyabolꝰ nec p quos ad hꝰ
moriendum dispᵒ my hec om
sanctoꝝ ꝓmissa contra hec
omnes scripturaꝝ tradit auto
ritas

Ed quid expedit a pecu
niarijs turpitudinibꝰ omnẽ
dari mihi et cautela mandꝰ
addᵉ ne quis fraudem patrᵃ
lauꝫ inquiat vestimenta mea
quã iterꝫ inquinabiliꝫ eo fœdẽ
inquit bern peius e quod ca
dere et fœdius inquinariᵃ
quos ad casum in eo magꝭ plus
semeiunt retinuisse ppt̃ hꝰmodi
acquisitiõ et pozebus actibus
non n quia culpa deleta est
per confessionẽ ꝛ ead hꝰmodi
acquisitis per opa turpia mul
tas retinetur esse torpuphis Du
rat go hꝰmodi in sensualitate
uam extincta culpa et reatꝰ
manere ne vlꝫ nõ sibi cõfitꝫ
nir hꝰmodi ꝛ culpa nosse esse
quãtur quo ad esse et q; ad nõ
esse Stat enim culpã esse cõ hꝰ
modi motꝰ et stat culpã esse de le
tam habitu pernicioseꝫ qui
utrorato inclinat ad actus si
miles Quia quales sut hꝰmodi
tales simt ꝛ actus Est go nõ
alia nõ mirum in offensa pede
mꝰ aut aliquid smes incredẽ
sme mandꝰ altus status mi
nimi pernicies aut pfidens
pastoralibꝰ aut dignitatibꝰ cõ
sulariᵇ aut pfulgens pmiis
sue et excellens ingenijs et
vltꝰ cognitꝰ et situdinis supra
retroꝝ hoc enim iter rectum
incedere cupiens sepius
obliquare fraudꝰ aut indeꝰ
aut nire nimis ens etem
vitam appetendᵃ Resper se ꝛ
simt odiosis amaritudinibꝰ
Dispondo se voleus ad hꝰ
moriendum meo consilio ch̃
tidemq; salua obedien pᵉ
ab omni nimis altitudine et
a seculari et extra sine dig-
nitate se studeat remouere
et pseruare Et si rogatᵃ ad
quãdq; apicem quatꝰ in
ipo est aut pro pribus re
luctetᵃ aut si odio astendẽ
do rogeatᵃ cõ impatia in ea
resideat donec quato ciuis
poterit hꝰmodi a collo abiciat
et optatã libertate fruatᵃ
Hortaᵃ ad hꝰ diuinabilia exe
excellentissimoꝝ sanctoꝝ
qui tanquã luminaria i mundo
sua doctrina et vitꝫ ho
nestate pdut omnẽ hꝰ solli
citudinẽ et toto conatu alioꝰ
apice dethinare studuerunt
ut pᵉ gregẽ Augi et ambꝰ
ana stites sancti qui omnibꝰ
quibꝰ modis et rogebanᵃ ad
assensum cathedrizo et hꝰ
modi gentis planctibꝰ in eis pᵉ
sudebant Quod quia vez sit
qui desiderat scire fructile ni
eoꝝ vita pᵉ scripturaꝝ est ni
si hꝰmodi no nisi ars diste
gendi et nõ solũ dico hec
restricta ꝓsidentiaꝫ fore vi
tandi culpã artem hꝰ mori
di scire sapienti fi et quidꝫ
mentꝰ sollicitudo et magnꝫ
tudo ꝛ quendq; exordinata
negotia pᵉ quod spiritualiꝫ
mente humanã retrahen

xpō dispulos amonente vi
dete mquit ne grauēt corda
vestra crapula et ebrie et
curis huius mudi Mentor si
ne iacobus aplus in memoria
sua idipm sua sezuit dicens
multe plures nigra fieri fec
mei stentes cpm magi mdiou
sunt Cuius de zb nō ignorat
eim cui plua cō mittim abeo
et plura exigent Did enī
restituit dona rationes etc
restitue donorz hec aut fuge
re cuiz volenti pe nō ezit
difficile modernis temporibz
cui hec amplius appetunt et
quod a plurib appet fini
le mmem possessorem rec
ta queri nrē est tales q tali
bus psidentib plactabilit vt
olym in pmtua etia sed
dna cathedza vacante plures
se offerut vno se ingezut
et per mpssione obtinuit
Katq enī est qui peste hac
caret quod bern baptisat li
bidine dominandi Cauenda
qz est fm gregē ne vbi pi
geat tadere ibi libeat vacē
Quit enī plerūq qui vno co
actu a stendimt si protessu te
pore magna ostulant et qd
cui dolore amplectebant cui
amore possidere cupiut nec
volut nec put aliis ab eo
ad quod prius vix poterant
trahi Ecce iudicii pastē quid
deus libidine dominādi Quo
pcto ist bn morienti est qui
radices ambitionis in terra
fixerut a quibz auelli non
volunt nra qz omes radices
pstindi ab eis in tertentib q
arte habet bn morienti qse
qui volunt nec dicit omei
spūali altitudine asperna
dam ab eo qui aspirat ad
artem bene mozienti quo
ad esse i ut sit vnus de eis
si etiā quo ad esse et posse ut cet
rozpoze et quezsatione sit a
talib conszetio et fraternitate
separatis Iudeo enī vix aut
raro fieri posse ut conszetia sb
vnius pzsonē aut quozūd
qz negociozū plexoz admixtio
nō teneat vite valeant ser
uare Quē enī multa rōnabi
et spūe cogitatoēs talibz que
te que merito interioribz or
natum esse non sinūt et qui
etem animū multū turbant
Quanto ufti remior ad talibz
quezsatio tanto quietior vita
et sibi ipō magē parcit pp
deō et patres sc ad asserendā
vite dignitatē et animoz
quietudinem suasezut pontifi
cium et multerū conszetia pe
nitus esse fugienda ppt mentis
anxietatem que ex talium gsoz
cio solet pullulare Et sic pari
nos de retia ut testat crisiana
lo xl de mstatib patz Hec re
tulerūs felix antistes augē
vitā cuius misereat vergente
cura omitte epalem dignitatē
et omē amexo resignauit mgspod
torius plebis ponentis suo suc
cessore ipm substituens eo qd
huc gnante ecclesiā pturbā
omnes qz tulisset et negocia qui
bus ad eundem deferebāt pcipi
ens ipse deo et scripturis sanctis intendere utq mē
plat suat ic Et hoc de multis alis
legim prout narrat gilbertus
in suo rudimento multos qui me
morans de oneribz epatibz re
iectis quietis a quib sanctis deo
placere studuerūt ut valentibz
ponentis pdecessor augē lucidus
nicodemus epūs ut testat gregē
in suo registro qui ad religiosā
pozta quolapsit Et beatissimus
martir adalbertus pragensis
archiepūs monachus et pq mar
tirio coronatus petrā eciam
dimam vne religiosis ordinis

primerarius, horum ep̃atum vm
ub regendi altezuns visitendi
nusle pzessus abiecta sarcina
ad solitudine repedauit vnio
et idem petrus damiad notabi
le pechimi ponit de ims ecclie
q̃uit legitima sti interuod
pontificatus dimisisse retra
ctat est eob de etna rõ x̃po
eterna sponsalitate grandeze Et
quod de illis dicit hac e de
alibq̃ qui pzisozum nudi ne
gotia et pompas alz pzlatias
abiezezut niteriod deo vacã
di ozdia vbi eade rario ibi
dem ubi Et fozte possit quib
tacita cogitatiod obiice illud
paulo qui ep̃atu desiderat
bonu opus desiderat et mul
tum sacrificiu deo gratu est
qui zelus animaz et sancto
rum pontificu et pastoz luc
sium scripturaz et doctrinam
multa q̃z talia per que blan
diri quib sibi posset de lucro
animaz et p̃ qb ad nigẽdu
se de vita ilegitima Ad quod
quide alt̃ non impromde pos
set responde Qui illius mente sic
obtinent si omes augusti consi
derarent vir talis posset es
se sine suspitione ppie extolle
cui de sua p̃pa salute no e se
curus et suggezit sibi de arti
culo salutis alioz pericu
lo et p̃pterio exponens rõ
altitudinis aprie elemti nul
tis ventoz tempestatibus fre
quent fuere olimoz et sac
scripturaz inquisita sepius
testi de damb salomone et
reter pene omibus regibus
ysrl non et nouysti ille in
tissimq̃ z in tõ domo dei fide
lissimq̃ fuerunt pura ser
uare rõ potuit tempoz suo
rum tus si pzis ppli ipsius
rui perat exacerbatus deo
offendit ad aquã rõdinoz
usq̃ adeo q̃ ab terram pzomis

sionis niteret no meruit Sic
saul an̄ p̃sidiu optimq̃ ordi
none p̃sidencie reprobus effec
tus est Sic z heli sacerdos rõ
filios dampnat ex ordine siue
sacerdotalis dignitat Nec
putandum est aliquem vere
humilem talem affectu ad hec
audaz alioz hire posse tacẽ
de sua ꝑpria uam scientia rõ
quin vere sue salutis amator
pmo animie sue inuigilet pla
cens deo quam sue oblitus ad
alios acquirendos se trãsferat
cũ sui periculo magis eligens
dulcedz plumescere Tuto ulo
abscondito qua se plumis au
ridam exponẽ rapacibus mor
sibus bestiaz dentibus et
unguibus diuersozum se to
mentis pfectu modestis be
poribus ad id repletu e sci
ficu dñi et hereditum mala
na q̃uiunt Et proch dolor
corrupti hoim mores nunq̃
fuerunt qui pene omes ꝑ dor
bilitatem a multis existim
rõ sic talia erant olim sancta
la tempore sanctoz p̃decessoz
ozdinis temporibus doctrina
erat p̃ncia et defensio cõ
lupnos dentes extirpat fruc
tuosa Hodie vero put plurib
pastores et alii p̃sidentes
luce et defensiõibus ar aiaz
simonibus temporalibus nitu
kere certu existit Neq̃ quid
sanctu q̃ odiu optabile ee
debet quere aut desideraz
Si quis tñ posset reperiẽ eq̃
nonie vite et doctine p̃stoz tpm
quis talem ubiciendo audi
ret licet p̃sumptuose quis
se talem reputaret ꝑpa estu
tione Reperiuntur tñ tales oly
etiã ospitii et vite sanctis
sime summa diligẽa vitã nego
tio sum respuisse ut ꝑcepte
audire et augẽ Considerãdo
ugi pi omibus artẽ bñ mo
riendi diligentibus ut sue

salutē ꝓprie mugilare studeat
abstinendo ꝙ stimulꝰ dolosas de
salute alioꝝ suggestiones ꝛ
duo ꝓmissa sc. plurimū per
fratrē confessio et negotioꝝ
exoneratio sic tensēo nutriā ad
bene moriendū sicut puer o
mnibus nris existit ad hūc mihi
dnm. Cuius ꝓmū exēplū accipimus
a sancto augustino qui licet
post baptismū sacri ꝑceptoꝝ
mi tertiū mū vite sue annū plu
ries non dubitauit se ꝑ sacre pe
nitentie ablutionē aliquā dasse hi
hoc nō ꝓtentis vnā grauē
confessionē ut credit omni suo
tumi crimini in fine totius
orbis legi fecisse quod scripsit
in .ij. libro confess suaz dicit
cū multis lacrimis et toroꝛ
humilitate suas hereses mor
tiferas ꝑsumptiositates
fictas mendaces mentis elati
ones turpitudines nubiles
vanitates incredulitates flas
q; detestandas et malas suggest
iones et multa alia sua vi
tia ad baptismū ꝓtracta nō erū
buit publice tradere in scriptis
pertimescens se tradens ad deri
dendū hominibus et ꝓbris ad rompi
endū ut ymo quibus nostris libris
legendis ad attentionē se a la
crimis valeat ꝓtinus pessimo pectore tā lacrimosa
processit confessio cū tm̄ cre
denda sint omnia crimina dei
baptismū et purgata et ado
lescēs ꝑ ea omissa stricte
fidem dimissa vobis vti
q; omnibus vtilissimū exemplū
exemplū ut idem fiat nō pu
deat. Et sic in fine totius
orbis tm̄ toroꝛ finē rapacis
sigandi et soluendi limitis
et ut hoc perfectius quis effi
cere possit nō dissuadendo
etiā omnia peccata a memo
rate omissa in scriptis dige
ne a memoria labant que fa
cile per oblivionē amittunt
deo credimus sancto magna
gratiam a deo post hanc confes
sionem publicam attenuisse ex
contritione ex quibus et ipsa
confessio processisse vī nō vti
q; hanc nō fluisse nūciam eis
certa rano testat. Sunt et multi
alteri casū particulares q; sibi ti
ment dimitti nō dubito ꝓpio
rius eorū mitari. Et ꝓ aliis
inspectis clara ꝛepert transfu
gium dignitatibus et otio
patrocinijs multū ꝓculante
affectione constituti alicui ex
tremis aut ꝓximo mortis
timore indisponte mortē
deplangit. Primū q; sit ꝛogan
dus ad dolorē amittē quod nō
sine amore q̄ quo sibi se posse
disse sentit. Secundū ꝓtractoꝛ
portare sentit ad horrendū
tribunal xpi vbi rationē de od
bus a se exiget et tanto acer
bius dolet mortē xpi nō ꝛepert
quanto et hūs bonis ꝓuabit
et de futuro milli certa spe ꝓ
respicare qua arte bene mo
rienti nō credidit

Et duo ꝓtecta in fronte ꝓ
tulit tamq; impedimenta ꝛ
moueri ad patiendū ter ei qm
apprehendere nititur arte bñ mo
riendi sit petita et tractata mpli
rationes. Iam vlterius stilo attin
git se ad prosequendū ea que
viam dirigere possunt men
tem ad appetitū bene moriēdi
et hi appellat bona. asperitas
et vilitas vide mihi hūi
tatem. medā quo ad xm et la
borem. medā quo ad ꝑm. Stadiū
o corruit tam ex tristicia quā
intemperia sui corporis ꝓprie et
exterius adiacentia que in
simultudine bene apposita

non solum non horrendam sicut
mortem sed appetendam primo
cum sua vite asperitas corpus ipsum
respuit vilitas vero exteriorum ad
rem omnium visibilium omnium
ut a corpore auferat voluptas
et a rebus exterioribus omnis
prosperitas et quodlibet aliorum amo
rem sibi conciliet et notionem acci
dit Quibus duobus pestilentia
ossis amoribus evacuatis amplia
tur in mente alter amor spiri
tus qui aspirare facit hominem
ad bona ventura que nondum per
viam mortis apprehendi potest vi
qua mentis fremitus aspiret ad
bona venturi desiderium ioannis
per id quod ad id bonum pueri
sua resolutior anima a corpore speret
se illud bonum apprehendi sentire
non posse mortis impetrium gra
vem admodum mortis desiderium
Illa vero spes gratior est iis quo
bus sua asperitate et vilitate ipsa
per lucrum aperuit quia per
nationem primitus ad patriam
Quantumlibet cum quis asperita
te quorumcumque carnis discre
te affixerit a voluptatibus se et
prosperitatibus rerum exteriorum ab
stinuerit tamen in celestibus the
saurum mentis sue repositum non
potest dubitare Quibus
idem cum venerit sit ad vitam
gaudio perfruendum pro eo se
interesse sunt ut eo animose
suis iudicibus hilaris expectet va
liter cum dicit paulus si nosmet
ipsos diiudicaremus non utique iu
dicaremur O felix profecto iudicium
quod metu tremendo iudicio
subducat Tolerabilius est im
mortalia ut evitari possit
maior confidentia quam pavi
lari gravius cum ingeratur plagis
et verberibus per corpus pressa
sentit et spes victorie fortes
ictus et dura tacula sinit
non sentire Regulare enim

est quo affectiones maiores vi
lescunt minores ut timor
vadior mortem et maior aor
mortem Sicut hoc meditante
qui primogenita sua et maiora
preciosiora erant sibi rem si apud
ipsum minus estimabantur qui
vinum pulmentum a iacob fre
quo cocturam pro quo edulio
vendidit ius primogeniture
amore mortis pulsis hoc opan
te et hoc quidem falsa in primis
aut vere ut timor maior le
vem audiat minorem pudo
et amor fortis vite excludat
pudorem Sic igitur asperitas mi
te et vilitas exteriorum in hoc
faciunt tranquillem et tranquillum
tam que pertalia in amari
tudinem vertit et rogit nolit
velit tendere ad alium Iudico
cum meo nullus ardentius amus
pudorem tranquillum vitam salutem
carnalis et voluptuose vite
pro morte non horret Cum
iam pro simul et fortiter et pu
dorem diligat vitam cum duobus
domus sanare sit impossibile nisi
in his sanctiosis qui pudorem
vitam amant propter pudorem
sanctum primum pagendum
aut propter frugem vberiorem
vite ipsis cumulandam sicut in
sole cause sunt propter quas iusta
arripuit vitam sunt etiam ad
fructum aut propter hoc plongeat
vitam cupit qui ultime sue
diu impendit ad illa prosecu
dum propter que hic venit propter
Deo ad hoc efficaciter excepto
expedit cuilibet tali in statu qui
diu se perseverant exhortare
qui ex eius a turbulente
huius mundi curis vel propter fili
um patria impedimenta si fuerit
le poterit prosequi penitentia
liam si in statu turbido et qui
nostro se reposuerit ubi rotte
sibi pugna ingeruit et bella

re cogitur cui ꝓpositi sui hos
tes me iudice tendem frustra
to fine sumebet cū nullū vio
lentum ꝓpetuū primo reh et acb
conatibus suos videbit ventis
et pulueribus esse obnoxios
Que quū sint ille asperitates
et vilitates de quibus sermo
est puto quemlz nō ignorare
refrenando spūm ab illicitis
cor poris castigatio a delicijs
et voluptatibus nedū superfluis
sed ꝙq; medijs afflictio iteru
erum diuina seruitoz animū
ano discreta vigilacia ab
et potibus cupitis refrenare
A colloquijs nō solū superfluis
et otiosis et ab omnibus eiā
quē a bonis sibi ꝙputat diuid
eiā a bonis retractio lacrima
rum fluuialibus redimidis fo
pulchrom cordis mistice lectoris
oculis meditationibus cura
attentū impendere Et multa
talia que licet curis afflicti
ua sint ad ꝙd tū impigilia
tua vilitates nō sint omnino
ostensum ꝓfectū mollitiē delicatū
dicunq; et delicatoz in vestibus
rebus familijs supellectilibus
vasis lectis ꝙq; ordei alienato
vt magnā quis talia putauit
aspectu suo putari Et stulti
pręstimantur Hec ab aspec
tu sic et totaliter delegant a
memoria reputent ꝙq; hec et
hijs similia tedioq; ꝓposito suo
minima et quito remotiora et
elongatiora tanto estimabi
liora ꝓbabit hec vel
esse gesta et facta ꝓfectoz
vnoz quos celeberrima mater
ecclesia venerat post statū p
mutue emē sic vita anachore
ritaz et solitariozū quoz sū
tus spūalibus dehonis affluē
bant testant scripta de eis
Et forte terrent hec audiete
et loquentem Dicentes Durę hec
sermo Ad quod non mediocre pe
rūdi afferri ferro acutū et
dubiū Dicat retinenda sint sic
enim extrellens liberū sic bn mo
re misit pro guidi pro opazai
pt Natura enī et ars et omnis ac
tio nigromantis habet ꝓpriete
tem ut quato insignior tato
forciozem exigunt laborem
ut clarū est videre de singul'
Oportuit enī Danid genere rge
fieri saul pro filia et use de mi
chol rentid primo diuerte phili
stinoz ꝓpriis eam sibi copulā
do periculo mortis se exponere
Item iacob pro rachel filia la
ban pulchra facie et venusto
aspectu seruire oportuit Ioan
nis Et ioseph amicā Dni terre
egipti fieret prius captiuitate
vendicione carceris et longo
sermone affligebat Sic de sin
gulis alijs humanis actionib
in sermonis regid et alioqui po
tentid Nā nullus speciem amoris e
dissolute segnies laborabit eiā oēs
qui amare voluerit Quot ꝙ
esse mariti tui sunt qui amoris
dolores Nec tedet eos laboribus
qui voluerit hanc vtilissimā
discere artem ad quid omnes
mortalium cura aspirare et
id est fid mori Cuia adepta
michil felicius nil diuinius pos
sidetur Cui fini dirigid seruere to
ta vita hominis nō est aliud quid
ꝓparatio ꝙ mortem Nec mirum
et alioqui si hec ars sit mo
riendi paucos habeat discipulos
in stola sua Cui shame multos
esse passionis seruitores Cui
sim artifex primo et hic non sum
idoneus auditores phie moral'
tractatibus eos passionibus et
nō simt docilis nec attenti de
hijs q̄ mirabuntur Ideo sicut
hinc augt adhuc intentus
simus pernitiosis erroribus qui

baptismū nō erit maturus ad
distendum rectum fidem de deo
ut ipē fateatur libro tuo suarū
confessionū & q̄ omnis labor et
disputatio ad eo ferisse[bu]r quia
arque sic nolunt multi qui ma
tre sua mistrante aggredi vo
lebant cū eodem certamē disputa
tionis & gratis labor et cura
impendit[ur] huius qui nō sint doc
les in hac arte bene morien di
sensualitate et usu mei dom
mū super rationem ostitante
et sicut rari sunt qui vigilāt
in hac arte bene morien di sic
et rarē est ut pauci sint qui d
sibi et articulo mort[is] parati
reperiantur Si maior multi
tudo semp hanc horam pauidi
expectant et sero nimis rel
le distere hanc artem bene mo
riendi cū iam compellimur de cor
pore ad tremore pauidi exire
et tunc incipiunt recognoscere q̄
vtilis fuisset eis discipulos fuis
se in scola bene moriendi plus
quā in scolis nutrisse aut artis
tarū que tunc nichil p̄ossunt
eis.

Ad audiendū michi videar[ur] iter
rōnū p̄dicta obiciētes Si in
quunt sic sinit p̄cepta tam ar
dua artis bene moriendi fiet
in hōmibus attenuatio mort[is]
tempus q̄ vite humane p̄tendi
et abbreviat[ur] per hanc rigoro
sam semitam vincendi quam
p̄o iusti corpus et attenuat
vires et spūs debilitant vitales
nālia suffocant ut calor nālis
et humidū radicale extinguant
sic q̄ tempus penitendi et me
rendi sim ariscid natie p̄dis
positi et multa bona q̄ pro
ductiori tempore facere possem
amputantur hoc q̄ esset deū
temptare sibi q̄ mortē mite
tare Ad hanc obiectōē posset
sapiēter rūsum adaptari ob
tationem querit qui vere de
vult a bannito si competens
rō deat diuina vox O modice
fidei quare dubitasti Iu deo
nequit omnis spes nos
infirmabitur omnis p magna
speramus Illud derelictū est
Si nequit potes credere omni
potia sunt credenti Si vox
mortalis fidelem sibi facere
volentem nō deficiunt
putandū ne est quod rex
deo talis ad se confugientē
subtilis sue pietatis rēsonēti
desiderantem ipm derelinq̄t
Iter magna diffidentia ad deū
ex pusillanimitate meritū aut
ex fictione simulat proficit
Pigrum id nos est et in
tellectū q̄ talia formidare
sibi q̄ timendū ubi nō est time
dum Tollite nequit uigil me
nus super nos quod & suadere
et omnibus meū bene morientē ad
me omnes qui laboratis et o
nerati estis et ego reficiam
vos nō est timendū de fine
ad iste tenuis pollicē reficere
qui sim pauli finem portat ad
verbo virtutis sue et potes
est plus facere ait dare q̄ nos
possimus petē ait intelligē
potestimus ea dicentē Quod
possum in eo qui me roborat
Si pigeat dicat lector & in mā lo
actio talis & in periculo Cum q̄
sp magis fidus a tormentandi
an mē nihil utrum an veri
tati aliud postponenti An for
te preterita servula ista artem bñ
morienti ignorarit Vele
gant institutiua patrū et m
ta eorū hoc an mei habeant
tam semitā precedentē ab
breviata erant vite tempa
Nero Sanctus quid artissima
vita in hēmo et bethleem
Super et testā vita eius erē

Iohannis aurea vita eius fu
mat qui in centu minus duo
bus annis seque vixisse An
thonio centum et quidq; annis
ut estimo Augl 11 annis bi
hardus semper fere pallidus
ymaginem mortis et vite cu
sterilitate refferens mortis anno
vite sue Et sic ter tensendo
abstinentissimos vinos quos
vita dyathima erat no tan
sabinus de arteleratione mor
tis ut arsenici marchesuri et
alii toti mundo celeberrimi et
vinitatis dignissimi si in spe
diuina fiducia vixerint hanc
artem bene morientis sint ag
gressi Attendentes id spe
sancti vivitis agite et con
fortet vos vrm oes qui sperati
tis in dno Et si qui ad medium
annum possent qui michi om
nes hanc artem fecisse de
cissent in progressu ego d
cuctantis promissis et aplo
rum eius promissa tam ex
pressissime promictentis Dico
omnes desistentes in tali via
ppriis viribus confisos et
no diuine gratie et vocati
onis spem habuisse hanc me
dicinam multorum sanctorum com
pellit autoritas et gesta mul
torum regis illibris regum
et paralitici et ypocritis vbi se
ipsis dicit quia habuisti fidu
ciam in alliis aut in illos et
no in dno deo tuo Deo iudice
it super te deus malum illud
aut illud Et spe deficerent ad
illud roborandum Dicit augl
de aliquo amico et socio suo
qui nudum periculo sub spe
confidens se exposuit in quo
se fieri putabat victurum
si victus turpiter recessit et
gratiam deliquit ut habet
Confessionum eius libro vi Sed qm
Dicat eo mihi melior quo de se
presumpserit qui debuit de te
in quo eum dereliqui no sibi sed
tue igne fiduciam s. dei Talis
erat augustinus in sua questione
qui mitione mihi premente si in
hac ultima tremens trepidante
sibi ipse talia dicebat Tu nosti
potens quod isti et isti anni no
sint in semetipsis puer et no in
domino deo suo quid mihi stabit
et no stabit prece tua ad hoc
metue no se subtrahet ultra
duc precor te securum accipiet
te et sanabit te la gfi vim spe
finem Dato enim quod austeri
tas vite amore amoris expedias
sumpta morte accelerare
mortem Quid aut est iste mi
seri vita nisi mors mortis
si subito obrepat Quod igitur
sim quis exibimus hinc obtalibus tuis quis existet hic
mori et sanctior hinc exire
quid productiori et tepidi
ori huic videt Subito enim
fervor constringit omnes tepi
dos bene et in igne sancti mar
tires curauerunt ut productius
viuant propter meritorum cumu
lationem si rapta spe vite pro
celeriori fine vita meritis
sit eterna licet acerbiori mor
te Et quid est aliud huic modi
morientis sim hanc artem nisi p
grauis martirij Scriptum est
aut Iustus si morte preoccupa
tus fuerit in refrigerio erit
Et pro pallida rapta Ne ma
licia mutaret intellectum eius
aut ne fictio deciperet animam
eius Consimiliter in breue ex
plent tempora multa quia
tribulatio erit deo acta in
iusta Et quid perdet iustus

per acceleracionē mortē q̄n̄ tñsi
turē se non dubitat de labore
ad requiem liceat tñ eo excessum
modi ultra ꝙ hūane natūe con
dicionem nō suadeo ſi fim virtu
possibilitatem in pro quacp̄ cū
fim phm̄ vm sit multū qđ'al
tere est patrum et eq̄ſd scrut
et in libris ꝛ her her arb aliqua
dicē pt̄ ſi raro vnctio et expe
rientia Et pauci sim bernhar
dum Rapiūt̄ qui experta no
munt quātū pro deo pnt blan
dientes q̄ nobis ipis videmur
nobis ea nō posse que ſi in v
ſu et habitu essent acquisita fari
mur Sentirem⁹ que in vſu ea
non habem⁹ ideo apparz nob'
in pḡia habitus cui ſimphm̄
natūe comparatur et omnia fi
alia fiant quia naturat delecta
tionem et amorē qui omnia de
nificat Dicente angl̄o Omnia ſe
cū et in manna prorſus ſuauia
et ppe nīl fiant amor Q quid
multa sunt in hac vita bene mo
riendi que rō ꝛ et ratio nul
lam partem sibi de p se petulā
tiam nisi homo p̄ se in fimitia
ſua et estimatiua virtute am
letatem sibi paraverit ut ſe
ad sperandū p̄norū de nutrimento col
loquio ꝙ memor et memorie de
rima ꝙ oculorū restrictio a vā
tatibus aucupatibus impudi
cis lingue refrenatio omni sen
ſuū interiorū et exteriorū to
lutus solitudinis habitatio
lectionis oratio ꝙ et mēdi vitatio
fiducialis et moderata ciborū
proprietatis et potus et tristicie
lectorū et lectorū nullius
alterius et omnī vanitatis mi
bus et supellectilibus amplex
atio et alia plura que recipi
millo molestare valent in
quibus si ho se nō restringerit
ut sibi testis est q̄ arti huius
moriendi tō ut se subducat et
discipulq̄ eius fiducialiter nisi
aliqua ymaginaria impossibi
litatis p̄tendere valet

Et iterū videor mihi posse ali
quos occulta cogitatione mo
uere, aut michi velle fictum esse
de predictis aut dicere contrarium
ex erratico ad modum philis
est pietas aut ad omnia ho
q̄ pro iusti asperitas et vili
tas corporale exercitium despi
ciunt nec ad pietatis pertinere
id quod ego possem quidem
in apli paulū istam trifiori
retorqueri ut pro sua doctrina
tuenda per se videat que phi
non misi spūs sancti in eo loqui
te et p eū tributa de ipo de te
An experto eius queritq̄
in me loquat xp̄s Et ego rō ob
uertoribus autem prebeam eius
ad intelligendū aut petri
de scriptis eiusdē et petri tuo
in scriptis meis quit paulus sunt
quedam difficilia intellectu
que indocti et instabiles de
prauant sicut et ceta scrip
turas ad suam ipsorum doctrinam tua
sumpta de o paule occasione er
roris Et si ex pauli nō mira
q̄ ecia ex mea respondeat
o paule et pro te et pro me
si si non vocē vivā tuā facta
tua et verba tua alia p te et
pro me clare tibi debuit re
uera cui salubre et laudam
doctrinam gp̄ma sti in verbo
obiecto et ego confido me bñ
p gratia posuisse si sanctos et
attentos habeant auditores
Primo quidem quia id aliū
docuisti quia verisi et tu
corporaliter exercitationibus
multis tecum tua affluenti
ut clare in tuis epistolis in fa
me et sitis in frigore et nu

ditate ꝓ rerum multis ꝓ vi
gilijs ꝓ castitate ꝓ plagis ꝓ
tormentis ꝓ mortibꝫ frequē
quent. Castigo ausi corpus
meum et ꝓ seruitute redigo
Et libenter gloriatus fuissi ꝓ
infirmitatibus et tribulatiō
ibus Quō go vereor est q̄
nec dubito Corporalis exercita
cio ad modicū vtilis est sed
gloriose mea triumphasti bo
nū nequit testamen testamē
tum rursum consummari. Ne fleas
pro te ego Confidens enim mi
ster ipse hanc determinā tuo
vtiq; corpori cōmilitoni et di
lecto filio tuo thymotheo ꝙ
sanitas corporis et vita dul
cissima mihi sint etiā ꝓ lenio
nis etiā tam grauem me sicut
ipse a quo labore retrahebat
pro tuis te teste habuisti ipse
q̄ graues corporis et stoma
chi patiebatur molestias q̄
ipse a cōmuni labore retra
hebant et sanitatem habent ne q̄
sinat sibi q̄ missum exeq̄ pos
sit ut tanq̄ fatentis dicens
ad eam nichil adhuc aq̄ bibe
ꝫ vino modico vtere ꝓpter stoma
chum et frequentes tuas infir
mitates ꝙ ad thymotheum ꝛ et
paternum idem sentit. Da magistu
mi alterius thymotheo et eo
cum cibabo auro et potabo bal
samo Oportebat go eum a su
a abstinentia ulli vires retra
here ꝓpter quem bonum fidelium
videbat erat enim ab infantia
nationem natali esse inuda
tum ꝓpter quem her corpori tasta
gratio assumi solet infirmis
cum mentibus ut nos fatemur
esse nō ad modicum vtilis est
ꝫ ad multum sicut prius dictum
parua sunt quantitate ꝫ ma
gna virtute tui impositi solidita
te omnes arrisiones stimeant
Sic hec asperitas vite assimilat
omnes virtutes et mentem hu
manam resolui nō sinit a
sua solliditate nec rapam pie
tatem excludit sed includit ser
uat et ad finem bonum per
ducit si ab homine bona mate
rione assumat. Illum omnem
puritatem introducit et ve
tustatem tanquam rubiginem
a mente purgat. Pomum enim
simplicitas vere theorice et
rerum putredinem foetorem tollit sic
sale conspersa caro putrescere
nescit. Aperit mihi ad nitrendū
rationem cuius virtutis. Currit ad
quem aliam sententiam nunc stringe
re velut ad vite perfectionem
nō enim plus quispiam ꝫ quod
communale dicam quod spiritale mi
pretermittit mihi nimium penitentia
tam seruant et futurorum ra
dices extirpat Optimus nō ego
si rerum in deum ꝛ solum et
terminum sentiat ut pullulet
in futurum et penitentia suffra
gat pretextum

Illud quod ad artem boni me
rendi attendit est vinum
gratia et ymagmatia mi
pressio terribilium futurum ut
si homo frequenter memoriam per
cottidianam scripturam sedula
meditatione gratia lectionem
et rummatione ea q̄ recte fecisse
et scripture agnoscit sibi tam
nere ut paulatim mortem pec
catissimam animo a terore ꝛ solu
tionem terribilissimi et omni
horrore tremendi demonii
aspectum tribunal iudicis in
flexibilis cui pietati oportet
mihi immutabilem equissimum
iudicem et pene mestimabilem
et miserabilem ignis et im

Terribilis mq̃ expectatio iudi
cij et ignis emulator q̃ assimptu
ra est aduersatorꝫ Et horrend⁹
est mi deꝛe in manꝰ dei viuẽtꝭ
adhoꝛt̃ Et petꝛꝰ aduenet di
es dñi sicut fuꝛ in qua cęli ma
gno impetu trãsient Elemẽta vꝰ
calore soluẽt̃ Terꝛa aũ & opa
que in ea sũt exuꝛent̃ Cũ
aũt hęc omia dissoluenda sic
qualiꝫ opoꝛtet nos esse in sanc
tis q̃ersationibus expectates
& festinates ad uentũ dei p que
cęli ardentes soluent̃ et elemẽta
ignis ardoꝛe tabescent ꝛc̃ pe
tꝛus hęc & hmõi similia T me
dullis cordis sepius accepta ho
mine in timoꝛe q̃stituit
omẽ̃ seueritatẽ̃ q̃pellentes ip̃
p̃ uptificant et omne desidꝛi
ab ipo alienat ut in opꝫ dei
melius esse insudet hanc viam
arsenius matharum Anthonius
et ceteꝛi pꝛfecti decuerunt
Augt̃ cũ ꝛ & q̃fessionẽ sibi ab
inẽnte etate dixit sibi metũ
moꝛtis esse et diuinũ iudiciũ
esse impũssimũ Vero q̃ dixit su
doꝛmio sive vigilo sive aliud
quid ago semp̃ hęc vox sonat
in auꝛibus meis Surgite moꝛ
tui venite ad iudiciũ Impũssio
enim tꝛibulũ spꝛẽ in fantasia
aut ymaginatiua virtute
in totum coꝛpus et in quelibꝫ
membꝛa se diffundit ut simulac
ꝛ ꝛtiozꝫ deo dicat ibm plus
timoꝛ q̃siliatus faciat Expedit
igit̃ hoc mente sp̃ stare in timoꝛe
omẽ̃ seueritatẽ̃ q̃pellendo
Cum timoꝛ stimulat ad terꝛi
bilia cauenda et tamen dez
meminisse in via dei negꝫ ti
mor sic demergendus est animus
in profundũ dilate terꝛibilia
ventuꝛoꝛ ut vehit absoꝛp
tus nulla spe valeat ꝛ̃spiꝛare
Sed temperandus ẽ timoꝛ ad
mixtione dulcedinis sibi le
uanter̃ponendo q̃ animo ad
amenitatem gaudioꝛ seueꝛi
toꝛũ que p̃ hanc artã viam
gradientibus ꝛ̃posita sũt et
promissa Dicit ecc̃ vñ ubi tho
bias semoꝛ filius eius si fuerit
reliquie semus mei ad vide
dum claritatem illius pꝛte
illius de saphiro et smaragꝫ
do edificabunt̃ et eo lapide
p̃ioso omnes structuꝛe mu
roꝛũ eius et eo lapide p̃cio
so et mũdo Omnes platee eiꝰ
sternent̃ et p̃ vicos eius alla
tabunt̃ Et pꝛo aud luce
fulgida splendebis et omnes
fines tꝛe adorabunt te Eusẽ
bius Et ioh in apoc̃ in sancta
visione speculatꝰ pulchꝛi
tudinem tuam celest̃ Sint stꝛu
ctura muꝛi eius ex lapide iaꝰ
pide ppã vꝰ tuitas auro mũ
do simile vitꝛeo mundo fun
damenta muꝛi tuam̃ omni la
pide p̃cioso ornati Et paulo
post platee ciuitatis aurea
mundum tamquam vitꝛum plu
cidum Et hęc structuꝛa nõ egeꝛt
sole neq̃ luna Nam claꝛitas
dei illuminabit eam et lucꝛna
eius agnus est Apoc̃ 21 Se
mens salubꝛi meꝛore ꝛ mesa
ꝛ̃fouendi est dulcedo tꝛan
nibus sacꝛestꝛiq̃ que q̃
pẽnis eleuat eam a pondeꝛe
timoꝛis ne nimis ad ima de
primat̃ Affectibus enim ceꝛ
tissime p̃sionis minuit
pondus dolor̃ put et pau
lus de saluatoꝛe testat̃ ꝓpo
sito sibi gaudio ꝛ̃sustinuit crucẽ
mꝰ sustinuit dulcedo cruc̃
passionis confusione ostemp
ta vn et idem nos adhuc
ipm̃ hoꝛtat̃ p̃ patꝛiarcham

turam ad ꝓpositū nobis ꝺ
tamen aspicientes in autore
fidei et consummatore ihm̃ ad
hebre ij
Hud iterū est quod ad bñ
moriendi artē nos disꝑo
nit et abilitat sc̃z elemosi
nariū lazari lazarino sicut ꝑ̄m
testimoniū saluatoris omia
purificat Date mānt eleo
synū et omnia munda sunt vo
bis Et ꝑm thobie āmonet nos
elemosina ab omni peccato
liberat et a morte et nos
patit̄ animas nr̄as non tradit
et magna fiducia erit coram
summo deo elemosinā facientib⁹
Sz ut hec digna et deo accep
ta fiat a seipso est michi and
et vitia emendanda sunt ꝺ sa
pientē misereꝛ animę tue pla
cens deo vel redimendo ꝺ pa
le elemosinā quo ad diuina
acceptacōm misi vita puriſicet
et deo gratior erit si in vita
sana fiat quia in arto mor
tis per testamentū iudicat mor
tua tua voluntas est ꝓpriū
si qđ alicui alteri legare vo
luntate quidem remanente in
possessione si supervixerit
vnde simplena voluntate legat̄
in articulo mortis quod necꝰ
voluntate distribuit in vita
sana ꝓut sancti ethimologi
dus articulū ꝑ legē dixisse
cū videat eadem de filiis hore
proferri ad finem qđ lege
ratur in articulo mortis ꝑ etnā
melius manet fuisset illi
si nūqđ in quo laborauit hoc
opꝰ in vita dedisset ꝑ etnā
quia illa manens hoc quod le
gauit in morte Manens n
hostia no dubiū est mortuę
ꝓficere Ad hanc sententiā
roborandam ꝙ xp̄i assimilat
facere vobis amicos de mām̃
mōne iniquitat̄ sc̃z vobis ꝙmentib⁹
qui cū defecerit in morte ꝓ
pient vos in etna tabernacu
la ꝙ ver dubiū qui n̄a eleemo
sina quanto ad ꝓpensius effusa
equiparat ꝙ huic ꝙ devotissima
mens se et sua et ꝓnta et fu
tura deo offert omnibus mū
di pompis renūciantibus et vo
luntarie paupertatē ꝑ amore
xp̄i se offerēs nudū cū nudo pau
per ad pauperē christū se con
formans quid beati paupertas
spūs quid ꝓpriū est ꝙ quid relin
quendum cū fructu deo
offerens plus offert qđ alter se
cum fructu et hoc tanto iste q̄
seipsum deo & sua offert omnibus
remanentibus
Tem aliud nucleū bñ morie
di nos adiuuans est mundi
gentilitū partim pacto ritu et
legitime confessionis ad ablūs q̄
etiam cū etnā dispensandi est
cōmissus et ꝓ cuius et operibus
sum doctor ꝓtruscz ut̄ suam
decret̄ qui semel ne ꝓnitenti
bus et confessis ultra delet̄ no
dico de regi opimenibus limen
patrimonio etiam de scriptis
de quibus ostat per authenticos
libros quibus merito fides ad hi
benda nec repetito moderamē
temporibus in militante etna
facilius remedium quo ho se
iuuare possit in quē satisfac
tionis de mundi pēnitentiis qđ
hoc quē indulgentiarū ꝑ cō
fessionē sacramentalē factā
cuius remedii relaxationis
preces sancti a tempore bti gr̄gii
qui floruit cū anno dñi ut ꝛ
dicitur cōsti ꝑ xp̄i ascensionem
suscepit quotidie homi pig
nam ad satisfaciendū ꝓ pecca
tis animantes et eos ad confes
sionē pecūnie stipendia ꝑstitit

spualia impigros eos reddetes
ad opera mie et pietat attetos
et frequentes eos facientes addei
cultu et ad limina sanctoru et
ecclesiaru frequentiu. Cumq;
no parua diret elemosina ad
fabrica aliciu ecclie aut ea re
stauret aut aliud tale faceret nō
parvis laboribus ut relaxare
sibi xo dies de iniuct penitēs
aut mulgendis quā p xo dies
etiamsi se sequetes artā penā
subire debet cū hodie nr sustipi
atur q signa penie fm qualitate
delicti nec tam ut tunc abbās
mulgatur Et si parochiales iste
dulgētie tanto amore amplec
tende sūt quanto putandū est
feruoris dilectionis ille omnibus
modis prosequende sunt mysti
et gnalis remissio oīm peccatoru
Quis ut aliqui dicat a pena et
a culpa licet sic in libris no exprimā
Quare scias pp aut gravia cri
mina legittime congregata pre
dere libeant ut in peregrinatoe
terre sancte ad limina sanctoru
petri et pauli certis temporibus
si manus tue et vitales
aut cōtra infideles pugnaturi
tempore passagii gnalis aut
alias quibuscunq; de causis et loci
diuersis synode aressis et tenue assi
mentibus Quam febre fidelibus q
recta intentione et legittime dis
positis ad hec sancta opa accedit
felicissima aut exstitit si in talibus opib
sancto mereat mortem degus
taire nec aliud sentiendū est fm
vre fidei regulam retenta penis
que ad ea dispositis et devotis
accedentibus et ordinatis Timete cum
bus mee nigri sanctoru nec hi
hor omnes passim accedunt ad
donari si per largissima dominj
gratia adhuc opus misericordie
vocauit Quoniam in hoc no est
in homine potestate si p re mor
si de gra dei largiet Quis
salubertimus est hic hunc gra
am plenarie remissionis mate
rialo mortis et hore ea vi
tu plenius possit racionis et mitis
omnium suorum peccatorum confessio
vere tocius mundi operis mirifi
cone tanti beneficij pro mithi
lo reputari. Hinc sibi est recta
intentio pro fide pro iustitia
pro veritate pro ecclie muris
defensione ottumbe ut sanctus
iohannes baptista thomas mar
thias et alii multi pro veritate
et iuste defensione ottobueri
et maximus aputati ut sanctus
stanislaus presul ecclie cracovien
sis decapitandi essent talia et
ad ea passim quolibet ordinata
gno alicuius tale bidiano
sperdioso mortis et culpa de
leatur et pena et per breuis
simul pontem fit transitus per
finita maius periculi q aliis
longissima tempore essent sub
dubio naufragii timende

Est aliud ridiculi efficax
antidotū ad mortis periculose
cuasionem licet forte no omni
bus applicale quia durum dun
turnū et laboriosum si migre
sub ad aliquā sanctum reformā
tū et approbatū religiosi
et in ipa religiose et pfecte
rant quesandum Nam fm
sanctorū verudinē sententiam
ipa xo baptismate expiat
tpe omnique in mundo sue fidei
et perfecta abrenunciatoe et xo
in baptismate transfiguratio sit
passionis et mortis xi sic fit
ingredienti hoc ad religiosa
voluntaria mortificatio re
terebrite et nova sup induta
figuratiu sibi passionis xpi
vū re genq; martyrij sensit

a sanctis et qi iam nulli morte
pro xpo omissis dampnat em
homo septim amore amore o
tali terrore ppt metu ihesume
ut hmoi seruis ereat qui mer
simplicite aplis et ꝑ gulazid
statutozid uideret non sagitter
que sat cymo sin duim et
inuidiu mt snāb nulla quadri
duz arta penitēt migressu
religiombs valet equiparari
qui gredientib eni appzobata
religione ab omnibus penitēn
tiis omnibus tenst absolutis
et merito quia tempozale
pena qmittit ꝙ quo ad vitā
suam eternā et licet tenet as
sumentib et alis de quibz dictū
est relaxion tempore penas p
sentes & futuras recedentes ea
suri si stans in religione licet
tardius hui penas euadat q
arcer britate leuiores sunt ti
dutiurne te sit molestiozes z
cū lōpletiore fruginū hui
dan in fita mitta mamplos
repozant vberiores Quozū
decet esse tam excellens vita
ut nō egeat indulgentiaz
mendicatione si ipd in thesau
rid ecclie opoztant ut alijs ꝛo
mutare possint vn nō oport
tet eos vagari per seculum
ad limina sanctoz aut alias
pro indulgentijs capiendis
sed nostr dcsio ad ciuitates tepa
ribus multi tales repezianꝰ
et vbiq nō magis indigent
indulgentijs quā multi se
culares Deferunt enī apd
multos ꝓfectos p̄mor ardo
rem caritat et cupiditate feruo
ex parte sit ut vno p̄me simplicit
in eis vestigia per parua stim
tillam appareant ti hoc bene
voluntis multū accommodata
est mansio in religione ꝛsoz
matr sibi cui que ꝑ dicta sunt
de vilitate et aspezitate vite ꝛo
prosius plus expedire

Credat et aliud nō minus iudicio
meo ad bene morie ndū dispo
sitiuū videli gred lacrimaziū
De qua scriptz tradit autoritas
multoꝝ et vberrime testaꝝ que
olym in vmis excellentibus et
deo acceptis multi effluxerunt ꝛ
habuisse dnm aliu regio decre
tum leꝝ exitu mq̄ut aquaziū
deduxerint oculi mei et fluxt
michi lacrime mee plures die
ac nocte Et ad eam exhoztans
alios dicit Cum seminant in la
crimis in exultatione metent
Johes in apc se multū flemꝰ
se testaꝝ angelo eid assistente de
uel sanctus silr se mas Cum
inquit dabit requiē meo aquid
et oculis meis fonte lacrimaziū
Eusebius anna nr̄ samuelit
lazgiter flemisse legit et ꝑ eas
dem impetrasse quod petiuit
testaꝝ ezechias rex lacrimis su
is vitam sibi donata gratulaꝝ
et sit de multis recensendo
apud sanctos gradz lacrimaziū
deo multū placuisse ꝛperimur
Si eaꝝ oīs lacrime tantoꝝ
deuote sint effluxisse meritu
bus nō ad mortalibus petratis
eas fluxisse nō dubiū est et
adhuc stare posse Nā narrat
petrus damian se rem subie
risse oculis cui quidā religiosi
nomie siluestri lacrimas frequē
ter redundabat et tm̄ ꝛceptū
est eid m̄ sinzto deprehensum
sit de multis nō ambigi et m
perfidis iudeis et gentilibus
et malis xpianis mq̄ fons
lacrimaziū mentis sanctita
tem oportet ego alia veniam
statuiente inquirē sed tūta
diuersitas emanat lacrimaꝝ
tinstē et peratoziū ne quis
nō rezis estimet ꝛeū vnū

pro alio et mdr̃ite pꝛomeruit
est igr̃ m pns et bn̄ sibi consci
ꝰ testis cōscientie puritatis deꝰ
paulꝰ sibi confidens dr gl̃a mea
her est testimoñ gsciē nr̃e nl
hns r̃nordens de pcto no to
fessum ner de pñti delectabilib⁹ p̃
uñ ner de futuro pponebat ali
quid (inquñ admittendū tñ
rozñ testimonio patrizmꝛ so
lidatus (merito sibi gl̃a lacri
marū pt̄ meritoriam esse d
re in timore dñi et sñc
titate fundamento veniā re
perit vñ fructuosa emanat
fons lacrimaꝝ Quales vtiq;
erant de quibus exempla sñt
adducta et p̃ripue si apud se
non timet ner defendit si a
mentis firma aut rꝛecto sibi
adhibeat quia hꝰ protectiua
defensio et sñc gꝛa iustificatio
et aliox impetratio qñ rpe so
lus sapiens sit et iustꝰ indi
cia sunt cordis elati ner iam
habet in fundamento veritate
humilitatis (Ad quꝰ gregꝛ p̄ libro
dyall dr verū signū dñne
acceptationis esse (veritatis
hre sñc humilitate Alia nō vera
(vñ sacre effluūt sñ mollia
et⁹ complexio suauitas form
phone et vꝛbꝝ flebilia et tñ
tabilia aut dulcia exterius
exhibitaꝝ aut organoꝝ et
cantus sñ melodie augentes
que de cē tristes adducunt
si nō assistat ea q̄ predixi suf
pectꝝ vt⁹ m̄ venia tales lacri
mas eorrigens p̃ut ch̄ꝰ sedu
xerit pensatis voluntate aut
si ad ictum facili promptꝰ
malorē silure redditus hꝰ
dulcibꝰ (nō vꝛtꝰ hō mīp
quod p̃ius quod sepiꝰ rudꝰ
fieri in sermonibus et ꝛacio
visitationibꝰ et exhortationi
bus dulcibus quia audire
non hñt dum̄ timorē ideo
non refert fructū sepiꝰ
autē multos magistꝝ puros
quibus her grē lacrimaꝝ
subtrahitur hñtes fecun
tissimū ad rpm̄ desiderium
alios vō affluentes lacrimis
ner vite meritoriam rusto
dum Quos dilectat p̄mos
cis p̃fendos laudandū est
go (magꝝ desiderium placu
la trimaꝝ quia rpe m̄ se la
crime tū rpe laudabiles sic
ppt̄ desiderium ad eos igr̃ ip
magis ppt̄ quod em̄ vñusq;
q; tale et tm̄ magꝝ ī pgꝝ
Cꝛ si vtriusq; donatum fuit
quibus ambigit arbore nim
fructū solū fructu aut so
arbore esse eligibilioꝝ Cuꝰ
sint reuelata tali ardent de
sidentie lacrimis plus etⁱ
si nō gressibus aut me m
bꝝ confitens (intime sentꝝ
aut ut amplius desiderium
cordis flāmescat aut applexio
durities resistat Cū gr̃a vtq;
natura m̄ corporalibꝰ opera
mbꝝ sicut esser equi rpe eq⁹
in spualibꝰ aut et mīoꝝ
que sñt rationem pḡhabeant
in quibꝰ p̄ hꝰ radix meriti
assistit gratia opatur non
decurrente membꝝ vsu ut
maffectibus pns estimatoꝝ
ppe vilitate in ardore mentis
et abhominatoꝝ omnis impu
ritatis (non tñ putandū est
hominꝰ bn̄ affectio facile hanc
dari gram̄ lacrimaꝝ placa
si multo tempoꝝ et exercitio
grandi p̄ius m̄ sistendū Cꝛ
her tenuet terra promissio
spualis pro qua adipiscen
da de egipto exeūtibus est
omēs mundi delectationes et
consolationes abiciendo p̃
tram in vitā et solitudinem

lo animis ambulandi. ꝛ. tor
delinas spernendo et quin
gilitas admittit diuiter et
tando et m lmis longanimi
ter ꝓseuerando ut tandē io
dante tm̄ sito merear hō tm̄
lacte & melle mundum dul
citer possidere qui mdico
dulcissimos fontes laticinia
ndi & qr her pauit assimt nr
laborige volunt net longa
animit perseuerare in lāb
re sed tedio affecti resilunt
cū filys ysr ad allia pepodes
et trunes egiptioz appeten
das ꝯ deo fiendū hac dul
ci oblatione Certe tm̄ sum
dulcit hac grā lacrimarū
pm̄ semper adesse desiderio
bene mozienti

Ado terdū aliud multi
abilitans homiez bn̄ ſ
gstm̄ ad bn̄ moziendū vti
nunciatio sine verbo sine
rrisionū sine dam̄nozū
ontezus sine molestiaꝝ
repoze sine dehonestatiōb
detractionibus aut mundia
ꝑtemptu sine abiectionū in
dignitatibus et humiliatiōn
in statu pēsone sue voluta
rig et ꝓmpta ꝓfessio et hoc
ꝓpter configurationē dnīce pas
sionis fuerille euenat a tra
sue a nā sine a pūsitate hu
mana sine a deo omdi mo
derante et nisi sic dispote
sue a sathana deo ꝑmitte
te Omdi enī hoc et quod
ꝑ euenant attendū ſ
et ꝓ luctu gaudiū tm̄
verax aplūs dicat Diligē
tibus deū omnia cooꝑa
m bonū go et peuect af
flictiones et quecūq; alie
persecutoes Adiuuent hoc
m gnente patiēt ut nr̄
vita odiatur que sit anima
rū dūmodo ſ resperſa et ex
gūta ut futura felicior appetat
Compellā eā homo a raptu mu
tabilis vite respirare ad mel
orem vna ꝓpellente & alia attē
hente Nec dat sic miuys lassa
to lotus quietis aut ad mozem
faciendam ulla facultas Sz ꝑ
talibus per ierē effugite de me
dio babilonis et saluet vnus quisq;
animam suam Nō habens hic
manentem ciuitatem sz futurā
requirimus Sz quia aduersa
nemo libens tollerat sine fruc
tu oportet mentem huic tolle
rantie ꝓ aliquid equipalens
aut ꝓponderans bonū fouel
Sz nisi quis fecit nīe ꝓpter
sistē in tollerantia aduersoꝝ
Prefugat igr̄ tribus cui hec in
uria irrogant spem mercedis
a deo satisfactionem ꝑ hoc fi
prosine petis fm̄ Io. crisost
nā complacentia et eq̄de con
figuratio meritū parit bre
uitate tempore in quo etiā
mere gaudia euasio ignis
aut etīn aut purgatorii mul
to ardentiore et ꝑ multo fame
tores et nobiliores ſ̄uora
ꝓpter xpm̄ exhila
rato esse et corporē et eternis
coronationem spem eterne
remuneratiois et iocundam mor
tem quam ꝓlixis expectat q̄
mors nichis mortalibus ex
pauescenda Cetera ꝑ talia
per que dolores passionū sua
rū fidelis deo omnis ſ̄ vnge
to lenori ꝑ fugat ne mima
a ſperitate perturbent habet
eni ortus dimicatio ſtriptuꝝ
tales herbas copiosissime de
quibus hoc ꝓgenies lenitiua
volueri q̄ſint Exempla ſoꝝ
promissiones pmioꝝ et re
missiones penaꝝ Dicat enī

cemus copiose talia tollerauis
si complantati facti simq; sim
ilitudini mortis eius simul et
resurrectionis erimq; Ad rōm
vi Et alcab si q̄ patimur et co
regnabimq; Hazud et̄ nunq;
admet afflictionū spōte &
tolleraū p̄sent magnā fidu
ciam et confidentiā apud deū
impetrandi quicq̄ hō a deo &
sciuit et facit in mente audi
tum et q̄ potentem deū esse deus
tali mō il auderet denegare
sicut in anim̄ fieri consueuit
vbi est erna voluntas et cad
potestas cuia animo d alt ergo
fm p̄dicta q̄ etiā ꝑ Miles eius
p regē fortiꝰ certans ab ingres
su ad regem nullo tempore ar
cetur si liberū habet ingressū
Affectio eius hoīs ad deum p̄
tat testimoniū sue gratissimo
suā est bernardi super io verbo
Cui credit lord tractauerit pēs
vester vt exiit vbicūq; pedem
fidutie fieris catenus obtinebi
tur veri si her fiducia proce
dat de corde puro ossia bō et
fide nō ficta In hiis p̄fecto q̄
ad dei honorem et proximi vti
litatem et p̄pria salute pertu
net cū aut her afflictionū spon
tanea ꝓfessio utilitū sit tocpa
tua ad arte bn morieūdi ex
uno exemplo patēt p̄ si tū
veritas pro eo militaret ut tres
duc̄ ad amphoza sibi gregē
in omelijs et eo hō dyall' nar
rat audisse segrinū eius in ho
hannis abbat̄ mont̄ sinay q̄
mō quidam fr̄ vidit in visio
ne a se exigi ratiōz opm suoz
de tō vita sua Et p̄ tribulū
exactione adhuc q̄ sideraut
se obligatū in ꝯo libr̄ auri
et p̄ in mm̄ soluere cōz sub
uenit se abiectissimū militabq;
et persecutoꝝ per trie miā pro
q̄ibus penis vidit io libras
esse persolutas & dixit sibi q̄
tuis p̄cib⁹ dei angelus adhuc
supp̄ndam̄ore labore mihi
gres si liber esse voluer q̄m p̄
oīm afflictione et insipiente
se subierit amenitā et placiū
rob⁹ simulans nō retere fres
opa omia opa vilissima et
grauioza minerū n̄r videl
tes stemp̄nentes et p̄ fictio
ad reputantes que omia p̄mp
tissime sustinuit p̄ ꝙ armos
quibus clapsū vidit se ab oīm
debito absolutū Et p̄ dixit
her fratribus et q̄ro m̄ ḡnis
murus nicessit̄ moriatur
debitoꝝ suo et rigose ob spem
liberationis omia libenter sus
ferebat Ere q̄ro hec mirre
ipm̄ aptabant ad bn morien
dum debit̄ persolut̄ q̄ non ēt
p̄mut deus his indipm

Curret et alia oīm p̄bo
rū ad hoc sunt ad bn mori
endum dispositū videlicet
feruens desiderū diuine fru
itionis quo meritis deuote ex pēn
tedentibus manifestens largi ret
ignis dīm amoris ꝯpunctes
dilationis admittendi sancte
sim creatorē hoc exilium impa
cientissime ferens tadiū ni
carcere reclusa rotundi ob
exercitū anxietate effluere
ciuitatem mediante dilecto q̄
amore laqueo nauseans aia
que in hoc mundo conspicuū
solo vno extentus quo in spe
prepiendi primoz respi
rat siens fm beatū augst
q̄ li confessionū beatā vitā
in p̄tia nō esse alia q̄ gra
dū mentis de deo ad deū et
ꝑ deū quoq; alio exclusō
Non magnū tali grandio
claudicando in duas ꝑtes

quali idem augℓ li vi confe
ad amicꝰ suꝰ nℓ brudio et alip
pio ferebat de deo sℓ et m hᵹ
mᵘdi cupiditatibᵹ volens
adhuc ab eis plene auelli rᵗd
ducebat putabam me miserꝝ
mmb fore si ferme puaret
amplexibus rᵗi eo tempore
sℓ an sua dnezsione et bap
tism pezzeproz nd ille githa
residebat et ex eᵹ nalem filiꝫ
deodatd recipiebat et qᵗi
rogitans dicebat ex dei miseri
nitoe ut relicta spe seculi se
tō conferret ad sruiendū deꝰ
et vitam beatam Experta d
quit iocunda sint etia istahi
tent her hᵗalia non parua am
dilectionem nō facile ab eis
pstindenda est m tenuio qz
turpe est ad ea uzsid redie
Quātibi amꝰoz id ropiam
fulgorem undialis honoꝝ
sublimiuꝰ pfalitus et mon
lotiplet ropulaꝰoz et uana
bitd Amam mquit beata
vitam et tᵗi timebam illam
qua abstrahi nolui ab ista
amabi mquit vici et ymitatio
ne dignissim sapiℓ studio
cū quibus dedit eraut
qui ibi ropiose legimt Sic
pretiolor hodie multa sem
plenam habent soliditatem
ad dnume fruitoꝰ desiderid
alternando hmr m qi illam
appetentes et ista amittℓ ne
tientes Dum rorde deid se qps
et cō ad hᵗd moziendid pauci
se aptant qua no est m eis
purid desiderid dnme fruitoꝰ
Dor aut fezues desiderid ar
tendit m rorde puro p affec
tuosam r nam amoritoꝰ ppre
sentialitℓ per quā homo m se
humiliatur pulueꝝ et rnᵗm
se conspiciens et a se ipo n

bre sciens quia m ipo deo vnuꝰ
monem et summū Quid qd totid
esse a deo dependℓ non dubitat
Cogit qd ex suo defectu et multa
plitᵘ miseria et amaritud me
tulpatid et penaziū teruℓ ad
aliquod mdefitens t mdepen
dens a quo suaz zunaz trat
medelam et m quo sud defin
nosit mpleridū Quē id ppbe
Cum replet m bonis desideziū
tuū qui sanat omeꝰ infirmita
tes tuas Qui ppiat omibᵹ
miquitatibᵹ tuis Sic qi m tu
bis et similibᵹ dulabᵹ medi
tationibus exardesit m rorde
ignis r ardor sancti desiderij Cō
nflāmante m mente homis
deuoti frui semp eo qui pisset
nec alibi quid m illo repezet
vbi requiesit pes eiᵹ ad m
sitū rolumbe de arcꝰa emisse
que tempoe diluuij oliuā m
terrℓ retuleꝰ habuit et moda
uezibus plena ad arcꝰa d
reuezsa Per timet aduersa
net dilectꝰ m prospere Sid
no solid illo bono summo ng
prunc Deo et nozis ei dulce
apparet per quod sit se adhuc
fruitoꝰ pzeuentiuid Sitiens ℓ
id amicato rorde mdita m qi
diligit aiad mea vbi pascis
vbi cubas m meridie et tra
he me post te Curremꝰ d odo
re vngentoꝰ tuoꝰ Cant j
Et illud iacob Jam lcta mozior
qz vidi faciem tuā Sid &
O quā felix her mens que
tante odoribᵹ vngentoꝰ
uebriata qi ingo quasi sua
uissimo pasciℓ aspiciens ℓ ad
amplexid sponsi ostiuid iam
m via petens et aliqd iorum
dissime accipiens qi t amplex
um remisse rachelis sup se
rapta m razne vinendo rer

mis passionis ignorat Jo ner tñ
dem qđ in hr in speculo et emg
mate vñ illuc fiant ad fiant me
tratur intuiti et quib no vide
at ꝑ talib ad artem bñ mozieñ
se disponit

Item et adhuc arte multi
prodesse saluta hostie obla
tionem dum sic exhiberi sine
in quo demo xpd amantissi
passio renouat ꝑz ingem meo
riam si non terret hec sentẽ
tio augt dicta Cibus sum ꝯdi
um treste et mandicabilis me
septimo confessionis Et ꝯplie
nidqđ ꝓfuit sancte auffert
a te tuu dicta nam qđ queret
no si multos gñ des retinẽ et
multos qui treste affectarent
et ad augmtu spalis quẽsa
nonis operad darent plane ha
benis hec hostia salutis mam
ad mozte optime ornaret
Et forte multi promptiores
essent ad hanc hostia sanctam
offeñdam Cu hec hostia no sit
medicina parvulo ꝓ si gñ dum
et ꝓsequit magis sanctitate
quam eluminuat si uo a no so
rem aut offert licet augeat eo
vbi cam mouent no enim
a no sancto sumptu a ꝓfore
dozem redde ꝓfectorem qui in
uenit indignu quippe sibi mul
ducat qui bibit qui indigne
et indigne attendit Mezantur
enim multi sibi in superbiam
eo sanctiores se arbitrantes quo
m hec sacrificia oblationes se vide
trebriores ꝑ plane se deripuit
et quo nulla uel modica exhibet
modica percepte medicine q st
mozid emendatio ramentu
modicabile de humano meritis
in deu eleuatio passionum in
tigatio carnis mortificatio se
sum refrenatio lingue moderatio
gule pistentia cupiditatis et
ambitus mundi arefactio desiderio
rum impigriatio ad uigilias orandi
planctus lacrimarum purificatio et
cetera similia que per hanc sanc
ficam hostiam cum deuote su
mentibus conferunt hec enim frue
tus sue huius sancte medicine
salutis nature enim sunt medi
cinam si nulla mea
signa quale sint apparent et
talem medicinam sumpse no est
aliud quod medicinam amitte
et primam sibi medicinam amit
tere ymo si et infirmitate amit
auget Non enim simile est de
hac o ꝑ sancto sti hostie obla
tione sicut de alis operibus
meritoꝝ no enim peccatis au
gent se a peccatis elemosina
tribuit nec si de mie dant
aut iusta sententiam a peccatis
iudice proferat in imbecillitatibus
bus nris prohibem opus exhi
ad expertia hec verum sit
Et oz aptid rationem et mundi
atendere ad hec opus dei sed
deuotio licet tm que ad ꝓpitia
tor passio xpi in pfs' emen
da offerit deo mundu subita gra
tissimum a gñ tonantis peccata de
missa celebrat Et quid nd
utilitat offert alioꝝ salutis ad
mee aut periculo priuata Et
enim ꝓfert homo si totum mu
dus liceat aut vñ sue detinet
paucat Cena est organum dei
te vox emissa Merendum est
sum bonum sicut ꝑ a multe
tis die insignia hec xi passio
nis fierunt in meritum Et qui re
demptores per hec creat mundo
lucem utentes xpo ꝓpter tem
quod altera arte ꝓficiunt
ad sustentem alias fortasse
rissime celebraturi Et alias

non habentes mitentes sua pñ
patr̃ nisi quant̃ valeant
habẽ corporis refectiõ. Cũ mẽ
tibus mentẽ sit non venerit
licet ꝓsuppta rẽ intentõe ser
uientis altari ꝑ et de eodem
uino et hordeo hmõi dixerit
quin rotthe eucharistiã sumpt
et nullũ indicium emendatiõis
vite ostenderint nec ostenderẽ
uerint nec in melius proficere
studeant ffestinat̃ ꝙ ad
dignitatem sacerdotalem
quasi quib non posset salua
ri si non esset sacerdos nõ le
gimꝰ plures sanctos magno
studio sacerdotiũ declinasse
ut sanctũ matthei euangelis
tam francisci bñdicti ab
batem et multos alios patres
in vast vitis patrũ. Et ubi
quo illos dicere audiret per
ipsum sacre oblationẽ rotthe
nam vinolatas se ad hũi mori
endum disponẽ qñ in diebꝰ te
pidiores et proclinatores ad
malũ fiũt aut saltẽ nichil pro
ficiũt. Cetera de alijs qui pu
ro corde quanto ipsis abalie
nati a se dissidere emendare
et proficere studerent solliciti
semp quanto proficiũt tanto
deficiũt sperulantes se ipsos stu
dent ꝙ passionẽ xp̃i et ꝙsiguidẽ
dicentes nõ paulo Ego stigmata
xp̃i semp in corde meo porto
quib nõ videbat̃ ꝙ hec vna
sancta hostia eos aptet ad bene
hunc exercendũ tam de effica
cia ipse patrẽ et demonstrẽ ꝙ
et vigore salutarẽ oblatio
que semel in cruce oblata
tonus mundi tulit de hoc et
eandẽ hic ꝓpriã passio tam
quã quid deficiat corpori
xp̃i ecclie militanti nõ du
bitat̃ migrante offerre vtili

tum sit idem hic et ibi licet nõ
mortalis nec rẽ immortalis de
nuo hostie digna susceptione ꝙ
tũ sed fructuosiorẽ afferat nõ
est ꝓpriũ intentõe declarare

Cum mihi nõ videri debet si
lectorem meum minus videri
de stilo quo tractat mi pristi nõ
de arte bñ nociendi philoso
phari ꝓcomisserim Et ea ꝙ dicta
sunt vmagine ꝓfecisse de arte
bene vsuendi quasi digesta mẽ
tibus et ꝓposito nõ sit contrarius
ꝙ si bñ rebus consibere nil est
ꝓpositũ est digestũ nã ars bene
moriendi primam vt hec arte
bñ vsuendi et vsum sit intro
ductum altezius ꝓcepti cui
speranda de morte bona quã
non precessit vita bona fm̃ b
perum de lege qui nescit humanũ
est de mala morte quid vita
bona ꝓcessit nisi ꝙ vna ꝓ
mutat̃ alia nõ sequit̃. Quare
cui finis status grecus vino fm̃
eminẽtem maiestatẽ ut si quis
rex vnius ciuitatis mittit unum
ad ꝓlud rõm̃ regem qui rex co
mittit ad serenitatem est pus
sedeat et computet si ex equo
possit sibi omittere nõ simplo
ad duplũ Aliquid ad hec illo
dunge agente legatos pluri
tat rogans ea que pacis sunt
et federa patrẽ meum nõ pote
nore hũ ꝙsiꝰ quelz mozibꝰ
pũ equi vires suas impares
sentit ad reddendũ regis equis
simo et potentissimo regi de
omnibus operibus et cogitati
onibus atq; verbis in die mor
tis sue ad tribunal ei⁹ mihi
nis tremendi oz placere et
ꝑmittẽ legatos pacis et fa
cissatos nõ hinc et nũ hinc q
pacta sint ut plato sancte iudi

et cū fauorabilem mueniat et
vie adhuc hac legatōe p̄missa
nisi mā et pietāte iudicis mt
uemente remanet et pauē pt spe
rare Dicat cū sermo diuinus
qm cū multa p̄misserit ēpm
rendi de hiis tribꝰ locis tabernā
cli et de asensore in montem
dei Innocentius inquit mandat
et quinto loco ait Et pauperē misi
ediuit nō de iustis a filiꝭ debe
da aut debita ꝫ aut hic accipi
et būdictōz a dño et mālz a deo
saluatore meo nō aut iustide
cū primatu ꝫ pud et ex mā
et beatus aug li a fessionū de
cem laudabili vite si ēnīd mā
dēstrauerꝭ ead Et si iste qmāz vir
spezare pt qn die morte sue
qui legatione missa p̄misit
ea que p̄ppletum dicta sut
et cētā ea que pfis stilo p̄misit
Quid potezit alt spezare qui
nil horū p̄misit Saluus semp
omnibus diuinis iudicijs ꝫ
mā quā fm sue liberalitat
arbitrium pt ouvꝭ compendē
cētā meritis p̄decessorū meri
tis que vitā humanā iudicio nō
est obnoxiū nō tñ in omne
euentū expectanda omissō
eo qp homo nō gētā dei potezit
opāri nullo tñ pacto aliquis
debet despezare intrepidꝰ spā
est en tota quia semper ē in
statu quo adhuc pt saluari
cētā in ultimo instanti vite
sue ppt assistentiā diuine ꝯ
tie que cētā in morte to egres
sionis aūe pt atrocē cōspi
rare quā multi quidem pro
misit nulli ēre se ditiori sub
mergunt ⁊c

Hinc vigil nocturno
cōsistendū est tē ea ꝫ no
cturnis euenire solent et ꝙ
nō pernitiosis mozientū sunt
rendum sit diligentius indaga
dum quantū pauitatis nr̄e
im mei et breuitatis p̄sūt
tatibꝰ admittimus Quia ꝙ multi
pericula vite ibi latitare est
videndum et hoc est in horarum
bus adiantem puis merendi
ac penitendi finit Et tempus
premandi et punendi mistat
Ibi ꝙ verend vbi ꝑcipio sit
amittendū aut in gaudio aut
in pena nullo rēmedio mitiue
mente Considero ꝛ ꝙor spāha
ostiz sura mozitur Quia cū
me egressū et ēm pg me egres
sum omnia pauenda et metu
digniss̄ima que cuncta de lege
qui estimo eleuentia p̄ma tñ
senezā et crudelius quā altera
p̄mum grauissima torpalis
molestia quid ēt p̄prie sum
ptate vite nō euadere ꝛ ex
tremū sanctis de quo tam ꝛ tor
palem quidam molestiā gus
tet ferens Et bern ad dictum
bene ēn ultima sua ep̄la Quis
ergo putet voluptatē vbi totū
sibi vendicat appetitus do
gustans silē ⁊ alia si quid tri
ex spāli dono sue dolore
hinc exire donatū est ut bñ
dicte ꝙmrd dñi et violentia eam
geliste hoc ex lege amen fiunt
dembus tñ ꝑpter Immutā
resistentiā qualitū p̄mitā
et spūs vitalis dulcedinato
sumptuz mozi dolor solet
quemre unicuiq; cultā
resistēt vtrumq; tanto ag
pugna et vnq; ymō ꝛ et hui
sensibilitā a recentissimis ꝙq
nonā esse dolor in mozitiuo
nō tñ abesse dolor putandū
est Distrahunt ēnoēs vnes
actiue et passiue in horie usq;
ad ultimū punctū quo nulla
vnetis actiua operationū vita
lium potezimus remanere et quia

anima ut sit sine actione nali ce
nō pt̄ eam sit substaī actiua
et ppa suas operationes mouere
exns per quatuor primas et per
organa mente corē exercet
membris et organis p̄ribus
destitutis aīa ultra operari nō v̄z
nec vim consequtiua ꝑ
m corē pt̄ hyē nō a corē hnā
no tamen quid a cadauere eam
absedē oportet quia sm̄ phm̄
separatio forme a mā ē eius
corruptio Cruciata pentitudine
et timore anima purgē m̄r
tessimpuro nemine posse nr
et experto explicare cū in
p̄mo mstrui siue esse cepit ce
in corpore et musculi p̄tigali
bi esse habunt insi in corpe ē
commitī aut ipius molestia cor
poris torpor nidelitatibus et
quanto maior dolor tanto ppr
sequior deuotio hūdze dulce
dinis spualis salutem actualiē
redeunte et quāto magē esset hoc
nētia ad consolationē tanto ā
pluribus elongatur Cuq ruas ce
vi et anima est integra tōlit
ad corporis ēpolitionē ideo mul
pt̄ se elevare ad spualium spem
lacrō ētnā et ad actualis deuo
tionis hūorem v̄ quidē corpo
ralitatis que in tali est desi
tuta ideo parua mie mul qui
in tali mstremitate se ordinare
pōt̄ stude sm̄ reatū vitā etiam
in vnis sīā et moribus p̄dicti
abrūpente egritudine totale
impetū reatūs mortis in su
bito et excessuus morbis ut
in fēbribus aut pestilēi aut
pereuntē vulnerū aut fluctī
bus aquarū nec hoc tñ tale
de seqund impunendū m̄ ꝑpt̄
velocitatem impetu ostat ne
qua ruas ut pleno suo vsū
domino suo in istis motibus ꝑ
fecti qui nō deputant̄ ad
mortalia sm̄ doctores theo

Caute tñ prouidendū et pro
endum est ne talis egez solatio
fraudet̄ humano si semp̄ et lacry
eius sit vir spualis cui miel
et lac sub lingua eius ut vltimo
sim lingua dulcia valeat mstru
rare ꝑsolando viuo ullando ex
emplo sanctoz et de xp̄i pas
sione aliquid dulcit ꝓponendo
multū hoc prodest egrotanti
quippe virtute se iuuare no
pt̄ Cuq quidē pām mali tripli
dentē duo sunt remedia p̄ma
medicina spualis et ecclesiast
tica si sacrata videlicet penitentie
per priuatā confessionē miserā
micordie misericordiā cū hor ha
beat ecclīastica tradicio et sacri
ficiones ex quo plage corpis
sepius a peccatis sponte transeūt
non dico de medicinis ypoc
tis aut galieni siue auicenne
licet etiam ille negligi nō de
beat si meliora sint sacrata
quia cruciatus infinitate sanat
et si nō semper mortē tollat
tamen nemo rubus animā d
ficiat efficiunt Ille vō si quis egt
sanat̄ mortem Differentes non
tñ auferūt participatio ecc
sacro sancte corporis ꝑpi et si
mitte fuerit extreme vnctionē
que omnia ad gaudio et mgna
affectione sunt postulanda aut
cū bonis operibus aplus p̄mig et
hortatione de sacre vnctionis
perceptione et oni fidei sana
bit infirmū et allenabit eū
dominus et si in peccatis fuerit
dimittent̄ ei cuius ultiō vbi
plures multe erunt vtilis
dando timendū medicinalē ēst
ec tamquā rasa grie et sine ꝑfi
cientis humano gmō accessit
Onerosi sunt heu multi ofdla
tores debilium qui sanitatē
corporū promittentes infelicem

anima seduxerunt et medici
nis vsus carni adhuc indigere
negant donec lingue officio p
uentur et sicut bestia vrulis
ad mortem trahant. qui gra
uiter se peccare non debitum du
bitare et ita sint morte peccatorum sine remedio infirmo
ferendi est. qui hoc penalibus
extrema si sponte et absque ma
nifesta ratione sufferat. est purga
torium eius et grauissime pec
ca purgatorum per has etiam mo
dis et sanctis deus relaq
as peccatorum venialium et mor
talium satisfactor. per longas
egritudines purgauit. Sic
augt dicit de sancto cyprian
Si quem dicti sub alia quia
debuit sensit ignorant deus
salue passionis abrasit. Sic
puerum lagnor est paternalis
disciplina quia filius amore et
gaudio amplecti debet. non se
penam si sicut disciplina me
dicinam purgatoriu. ignis
est germen martirii. non gratu
actione susceptum. Quod si mor
deo sui filii sic vel sic purgat
aut per persecutiones aut per
fermitates corporales. In predicta
tis corporis molestia et sacra
mentorum perceptione magne
pene et confessione purifican
dus est mentis oculus ut ita
mortis dei et phibo fundamento
mortis penalis euadendi. vel
aut penitus aut futurum. si de
re filiali fiant ut omnis fiat
ex amore non timore non ut
iustus iudex non punit. si ut
pissima pater offensam remit
tat. Verendo est. ne multorum
ultima penitencia non cassatur
ex eadem causa fundamento cum
a sentencia est augt penitencia se
cundum vera. si aut vera
mendacia sint. Et non intenc
et vis regulatum consistat

mirabilis lumine diligent ac
tum et in prosecutione voluntatis ut non sola phantasmata
aut fantasia que potest sint
sensitive et de obiecto tristi
expedire curant qualitates mo
rientis si vero sub debito mor
tis cum plures in egritudine
nolunt ne fiat mentio verum
eis de morte aut preparatione
ad mortem ne de sacramentorum
perceptione ne de grauibus spiritualibus si sicut unctionis tollit
annualis effectu non sapiunt qui
cum sint quam in religiosis
proch dolor hoc compertum est qui
non nisi ad recuperande sanitatis gaudium seculares pecunie
ne demonibus et ad spiritualia
sicut mortis reperiuntur mor
tuis sub quia aliquis religiosi et hoc aliquid est quia
tempore sanitatis tradiderunt
testamentum in terra fixerunt
in tempore commendo nec ad spiritualia se leuauerunt ideo
ad scita stulta ruerunt in
terram putrem amantes esse non
esset alia vita speciosa quam
augt le multum accommendasse
illis quibus desiderium mortis
dicunt ut anime et mortui
qui ne mori timuit nec
mule risisset et hoc totum sig
nificat mortis imparate

Secundum quod moriturus pauc
Dum est trepidus artificio
sperne constet constante end
titulo mortis non pecta aliqua
remedia sint magnifica fiducia
habeat sit remedium sub ad alia
remedia et offert homo nec
ria sinceri pretextu dei artificio
aut accusando aut defendendo
non queritur ens magistratus
pauore mortis desolationes et
tui terribilius se offerunt ea
que ipse gessit magis prauaricationem Sicut ens iorum
de meritis se offerre gaudio

sa solent ita mentore talestē
n offerunt tristia et hoc tam
ex qualitate mentis tur
bide qua ex instructu spūs
maligni qui tunc terribilia
mentē solet ut ad desperati
onem trahat Cōn hoc primū
remedium est egrotanti ut post
quā diligentiam quia potuit
de ecclīe ā actuū distinctione
semper confessione faciendā
festinet iam emplus a talium
examinatione questat exā
iam dicta ne in foueam despe
rationis ruat et ego ut ptic
tum fiat bonū et vtile est
ep homo tempore sāno omne
cogitatū a iuuentute sua explo
ret et examinet sed talis nec
illo tempore nō habeat et oī
culpam signis articulatim in
scriptis redigat et sine exa
minatore alii grauari facile in
stiam confessione explē Clau
dat ego oculos cōsiderationibus
scrutinio suoꝝ peccatoꝝ q̄ no
mō sit examinare vt tempo
re egritudinis sicut tempore
sanitatis ppt̄ libertatē dispō
sationis Et quicquid de me
tem tenuit memoria pecca
torū ad alia se conferat illa
excludēs remittens se ad pe
cta iam cōsiderata et cō
fessa cui testimoniū plenius
confessio scripta Non enim deꝰ
credē nouā hanc remedii ratiōē
ppt̄ q̄ sine puerificatoꝝ aduc
misse sippter turbatoꝝ huius ti
semper et omni acoꝝ qui oī
de peccati omissis et ppt̄ ve
hementiā si aliquid nimis esset
nō q̄fessum indilate vellet
confiteri Cum remedium cōn
confitēdi cautissima est q̄ ipso
illa hora se totū deuote possit
omni mō confidentia magnā
conferat cū meritis xp̄i
et merita sua se totū omittens
michilde suis tamquā q̄dignus
considerās ppria nō merita sed as
sumptā nostre sint sicut panni
menstruate Hoyta ad hoc ipe
sponsus in cant Vem columba
mea in foraminibus petre
in maceriis xp̄i in tutissi
mū vulnus repere et sicut olim
filii isrl sanguinem agni pasti
bus super vtrūq; postem asperge
rent et angelus primogeni
ta egiptioꝝ percutiens vi
dens sanguinem agni illesos istos
conspiciat Nam licet tanta m
xp̄i passione fiducia habeāt
mum presumat refugiū Nō fide
purificant corda hoīm Et ab
ham nō ex operibus fr ex fide
iustificatus est Iam talis suoꝝ
meritoꝝ cōsiderās
ex fundamento cordis dz cū lac
rimis deo dicere Deus equidē
inde me in nullo tibi posse ex
equo rūdere Et si iudicatus
fuero ex meis meritis iustis
sime sic tecū me sentiendū pro
ferendam si offero pro meis
culpis illud sanctissimū tuū
sanguinem quem in cruce sci
in passione tua pro toto mū
do obtulisti Et certissime credo
q̄ pro meis terribilibus abluendis
per me in memoria pro nob
oblatus ipm̄ propitiet sufficies
et sit tibi mihi tuam placare
quod ego iuste merui Ipm̄ ge
digneris suscipe ex tua mīe pla
cabili pietate que mihi effudi
sti si peccatis exigentibus Et
talibus similia devote afferti
mihi deo se regendum et
confidens nulla esse trepida
cōr formidet Solet eciā malig
nus spūs immittere tam ut dic
tum est peccatoꝝ memoriā q̄
ppe sanctitatis confidentia tō
quod ex suis meritis sperare dz
et possit meretrem condigna
tributoꝝ sue in superbiā ele
uando cor hoīs ut olim illuc

phariseo euangelica qui gloriabatur de suis meritis et repulsus a gratia fuit a quo publicanus humiliis fuerat peccatorum constanter iustificatus recessit et sine operibus iustitia repertus Quod genus temptationis summo studio vitare debent pene religiose que per talia solent in superbiam erigi de sola fidentes quasi figuli gerentes illo pharisei licet eis forte per rete abstinentiatibus speciali quodam vivendi modo suo assueuerint familiari creatori et ex his quandam confidentia ultra alios putent sibi Quia vtique domina dei non debent ignorare Imo illud pauli ut sciamus que a deo donata sunt nobis Et alibi nos nil habere et nil ex gentibus peccatores Tamen de donis dei electi enarrando est omnia meritorum Et si quis magna essent merita tm ex elatione fiunt nulla et melius est merita rare quia de meritis insolescere nostra merita nil sint alia quam ipius dona Quid habes quod non accepisti aut accepisti quid gloriaris quasi non acceperis et in scripturis sunt diuina iudicia et inuestigabiles vie eius ad nostrum hoc si amore vel odio dignus sit Et sum augustini nra scientia dei scientie comparata ignorantia est Nolo te diffiteor multitudinem confidere magnam spem posse adesse vero xpi cultori quam alteri qui in pluribus male peccauit Ez ca ex dicto sine iustitie aliquid absque gratia meruisset hoc ordine absque dubitando est a corde primo quia tacitus sint merita alterius nisi debita nisi inueniat nullam spem remissionis sibi promittit Et adhuc ponendo in dubio ex diffinitione spei que est expectatio future beatitudinis nris ex gratia et precedentibus meritis preter deum quorum tamen meritorum gratia ponit fundamentum

Cum quod moriturus paupere deuterit est maligni spiritus ostiarius qui quasi mercennarius est animi morituro credendi et assistere ex desiderio serui ne fouea dicti manu nisi trahendi de immundia cum dicitur morbi trahit in orbem terrarum Que mundi quatuor mundus ad finem appropinquat tanto amplius ne diabolo credendi cum gratia assistentia habet demum morituro ne persuadeat videor ex xpo tempestiue per duas vices semel in vita in anno xxe mox post baptismum mortis et semel in morte Et deo nolo Jo le grent end preceptis mundi hoc et in me nolo habere quodquam deo sim gregis Credendum sane est enarrantem xpo et sim suo consilium fuisse Et si ipse non peccasset quid estimandum est nobis in quibus multa vitia timendum est posse utrumque mutuo mente Jn alios quoque reuerentissimos sanctos ut martyres ne patria eius non defuisse xpo cum conspiciente ad eius fidem de corpore migrationis ad dicebat ad allatores quid hic asinus cruenta bestia mihi in me simestio repetere ab Abrahe me simus recipiet Nolo te diffiteor quid patribus sanctorum quibus hic quisque familiatur et xpi per tentione ne misina mendacia omnibus tartari possent aut desperare sepius xpm a moriturus fidelibus prohiberi Qui aut plenitudo ille maligni in decipere terre in laqueos desperationis et damnationis mundi et mox animi egre

dientem ad suā conservā pñ
mendum rapere ꝛ leges eñ ne
gandi video quid homes an
gelis nisi hō ab infusione aie
in custodiam deputatus est
fingeron etiā assistit nr hor
tum derelinquit intrd ꝙ d
qui est dicē aut ꝙ dom
salvator ꝙ in cruce pendēs
eadem mortuus visibilit ap
pareat ut quidam putant
saltem de qrd lege nō audeo
nec affirmare prē simo ad
fundamenta dicendi hr tarē
me video nr autoritē rationē
aut exō probare valeo Cum
aut hec dicē no reperē vide
ant vnd probaverit ne vera
tate dictorū falsa pro veris
promictent ad nec vilitas
quib ecclie nec pmissa mor
tui hr dicā persuadent Et mo
riturq mox pq resolutione
anime a corē tribunali xpi
sit putandus Asserentes ali
ud forte in consolatoē fidelium
putant hoc fieri aut in tho
rem pertinere ut illi de me
rito passionis xi confidant
et isti se iuste dampnandis
exoptent quia tali inspi
cio ac tanto rēdiderit se mi
chi nō tm video hās causas
esse cogentes illud fieri debē
Certū tm est malignos spūs
morituro multiplices temp
tationes moliri ꝓtinus insi
deliatis de fidei articulis Ni
mirū ille vulpe artifex se
cum ꝓponat pone ad radices
sicus fide violata alia ocia
opera meritoria nil prodesse
se ad sine fide impleē est plu
rez deo in quo si victor ex
titerit nil aliud curat Cum
vero in hoc triumphare non
poterit ad alia crimina consi
git ad memoriā reducens
multitudinem peccatorū per
catorū insufficientem confessio
nem multitudine oblitorū pec
catorū qne memoratus nr ex o
bus operibus virtuosis quib
posse meritis speare et tā
quam indignū et inutilem
ad foueam desperationis pu
nitare conatur Sicut legit
in vita sancti Hieron quodam
tempore grauiter egrotāte
cui apparuit sathanas ocu
eius mortui annullans et nil
spei sibi exhis competē ꝓsua
sit Cui hieron ad xi passionis me
riti mox confugit illa pro se
vendicans et sua deputans bo
qua pro se fecta Stand malig
nus ille dispauit Quatus ad
temptationes illa ultrā hoīs
morituro migrauit et ꝙ nūpo
tuit existit qui scire voluit
legat libellū de morte brd ie
rōnim qne cyrillus bto auge
scripsit De morte eusebij dis
puli ieronimi et de tribus
fusitatē et narrationibus
eorundem que vidērit et ex
illis me vera dicē approbabit
legi eadē ibm quo isdem vēr
eusebio iam de suo certu et
tempore et gla pertinenda
a sancto ieronimo certificatis
per duas horas cū egressu
anime de cor terribiles et nu
tus mōstruosos formidabiles
tus repit habere sic ꝙ cristia
nes monachi ad terrā velut
amentes retrahēbāt Vlad tū sue
sis oculis manibq lamentabilit
inctis terribilique voce cū seuiens
repit clamare nō fuerā non
fuerā mentus mentus pq hor
ad terrā redeuns faciem ab
scondebat quand poterat cla
mans admirate me fratres
ne peream Cui fres videntes
lacrimantes et tremētes eid
mirogare repezūt Cui hec
patere ad quod ille no vidēt

demond agmina qui me de
bellare arguit At illi qui te
factura volebant qui dicebas
non fatua fe[cisse] Ille rñdit rona
bant. nam qui ut dnum nrm
blasphemas imo mea. Et illa
quare faciem absto ut debuis
in terra At ille ne cor aspon
rem qui tam turpis et
horribilis est qui omes pene
que in mundo sunt vel hoc nr
sunt fuit her rñ actus poes
reiterans sic ad extremam
horam vsq; deuenit Et de hac
mortuus per meritum hieronimi
suscitatus adhuc terribiliora de
fuit. prout in eodē libello ad
finem tenet qui causa brevitatis
hic omitto Erat fames horri
da demoni suggesta cor ad
infidelitatem et blasphemiam
et de temptationibus eorum
her et hinc mauora legimus de
quodā nouo stephano solita
rio seu viro rñ apparentes de
mones etiā confessa abiecit
et mendosa falsa ab omni lis
sima et minutissima peccata
multa etiā narrat b. gregō
in omelia sua et propria in o
melia de x virginibus de quodā
nouicio cuiusdā qui cū cō
sibilis cenobii ad refectorium ad
caput et ad pedes lectuli in
quo decubuit volucres qui lec
tulus fuit in aspectu cor tot
rumq; ferre nō valens usq;
ad misere ac egressum Cum
hoc tam horrifico periculo videri
dum est de remedijs si que pnt
ppl morituri hīre Et quidē
in ptate homis non est ut appa
reant maligni spūs aut non
si in diuina permissione aut dis
pensatione pmo aut vi. moritu
ris predesse ord̄ gerat et alio
rū cruciatuum expresse emissa
per oratiōes eius hoc gregis
de memoria xpo teste nra expis

sa et alta oratio terret demo
nes per virtutem verbor in
eis figuram thobias umor
perfectum retorq; post fug
bones piscis ponens egit de
monem a sara sua vxore tho
bie vsq; deo nos dignis laude
in claustro hactenus est obser
vatus gr̄a ad mortē ac
monachi sine moza quiete
tes symbolum fidei singuli di
cunt et passiones xpi fideliter
tior evangelia aperte legū
audiente moriente Sigua et
passionis xpi et per cōtinuā
compassionē et vmaginis ei
ficta spiritualiā et deosculationem de pectore sup impo
sitionem pona ad aque bndi
cte aspersionem multū credē
da sunt terre demones tēp
nexilla imperialia creatore
que hostes terre solent Et si
per angelos malos dimissa
fuerit quedam dubitatio in
articulis fidei aut diffidentia
nō est egroto hic hora disce
tandi aut disputandi de fi
dei veritate si tamē pōt p
se notū nulla indigens pro
batione assumendū q̄ apls
fidei in omissa veritate esse
finaliter non ambigendū
est abomd falsitate esse alie
nū quod tempore retracta secula firmauerit
et tenuit latitudinis totius
ecclie fremuit autoritas tot
et tā miracula xpi et sanctor
tam in vita xpi et post mor
tem usq; in hodiernum diem
probauerit Sagus insup
xpi et sanctorū efficiens pro
fidei stabilitate omne tulit de
medio nodum ambiguitatis
Ingenia insuper christiana
omnium catholicorum dectorum
magnifice diligentissima
inhabita michi inuenire
potuerunt quod claritate

fidei potuit obfustare Et nequ
garrula lingua heretica[rum] ne
q[ue] aruentus gladius tyra[n]nor
que semper dei fidei veritati
nimicant[ur] intrasse aliquid effi
cere potuerunt in fidei d[omi]nic
tionem Q[uo]d ab abel primo iu[st]o
huc vsq[ue] tpe fine mundi semp
eadem fides in cordibus fideli
um inuicta perseuerauit Au
toritas q[uo]q[ue] satis scripture lon
ge late[que] diffusa ait in cor
dibus fidelium vsperse manu
esse non potuit sine veritate
Sic q[uo]q[ue] talibus et hmod fidei ge
neralibus principiis scriptura
dubius est intellectus egroti et
rudis fidelis ad fidei solide robo
rationem Nec[que] n[on] nisi negle
cta obscuritatibus vsperse
equari prime claritati ingeni
orum p[re]decessor[um] doctor[um] q[uo]d
vita et doctrina sicut claris
tas solis excellit omes modes
nostri temporis intelligentia
Securus go est horum nihil re
stigns qui clarioribus fulgebit
hiis ingeniis aut in nostra sanctis
tate Et si forte mouebitur et mo
ti appropinquans timet se pos
se obrui temptationibus pe
mpotentiam demonstrat
aut sinistra cogitatione[m] non dis
suadendum videre[tur] ut testibus
cautis aut publico notario et
fidedignis presentibus fidem fa
ciam publice profiteat et rubet
scriptis annotari protestans se ab
ea in quo quelle recedere Et si
quod absit per ebetudine[m] vel
aut tribulationis et impetus
sitatem tentationibus forte pe
cuniarie grauiorem in posse sta
re vellet protestatione et pa
tremur mutatos ipse vellet p
non fuit et ea exhibuit q[uo]d ut equum
pro renouatione hui[us] vellet q[uo]d ut
in protestationibus actum the
ologorum in scholis fieri q[uo]d tactum
est stultum est aliquos insignes
mosaudio ferasse Ne ergo dubi
um exterioris facta multis q[uo]
ferre in tribulationibus ut in portali
petrone et oracio psalmodia
et melodijs suauiter resonatis
bus sum augere in libro confessi
onis suauium scripturarum illa
et protestatoris spe q[uo]d oculis hui
do ut per hanc omnis erroris
ruinas q[uo]d ultra te possit pre
sertim quia deliberatione et no
impedita ratione ad formam aut
nulla formior tua occurrere ne
formidandum est maligni spus
vim aliqua[m] inferre posse ali
cui qui eius ner in portu violen
tiam potuit facere nisi licentia
a xpo accepta sum veritate euan
gelica lu 8 nec asinos aut pe
cora sic ob tangere presumebat
nisi ex permissione viri n[ost]ri homi
spontaneo q[uo]d gerebat sine suasi
one q[uo]d fuisset enim recede oporte
bit[ne] aliquando deo sua renalem
creaturam pro qua non dis
pensata nostri dignitate pro
tegente ipso p[re]cepto vsurpa
dicente nudquid oblitus[est] pe
mulier infante suum ut non
misereat filio vteri sui et si
illa oblita fuit ego tui no oblitus
ero tui Ecce in manibus tuis sup
si te vsq[ue] q[uo]d Ideo a nemine despe
randum de protectione dei qui
quatenus q[uo]d tolerauerit molesti
a aut temptatione vel q[uo]d eius mul
titudo terminum est q[uo]d absit no
confessio[nis] hominem dz ad despe
rationem nudum Quia maior
est deus pietas quam omnis mul
titudo Et inter q[uo]d ipso via
tor est desperata desperare no
dz Credere per sola gratiam cor
dis solius deo notum ho venia
pe sperare Dicente dauid Cor
contritum et humiliatum deus no de
spicies Que q[uo]d adeo misericor
dia pe donare ipso hoie desidera
re

Jmmi eapo moriturꝰ erpe
dne ꝙ ꝙ ſanitas ꝑpd mo
riturꝰ ymitetur qm antequam
plaebat et morieb⁹ acto ſe
eſſe legē nobis ſtudioſe conſide
randū ꝑmo deuotiſſime m
orto tūb⁹ torrentem tedioꝝ ſe
cluſus a diſcipulis patrē erat
Pater ſi poſſibile eſt tranſſeat cal
cem ame verūtn nō ſicut ego
volo ꝫ ſicut tu Sic egere ꝑ tor
poris moleſtiam grauatꝰ ora
tiones addidit ꝓmittat ut aut
infirmitatem tollat aut para
cletū ꝺnet conformans ꝑ
omnia ſuam voluntate dīne
voluntati Cuꝫ grauio ⁊ pri
piet et ꝙmitet⁹ ad egrotante
tanquā ꝙdmodū nos tomeſ
reſtp̄ in finem ⁊m ꝙ ꝓ egit
eſt ꝙ ſudauit in eodem orto
ffactus ē ſiquit lucas ſudor
eius ſicut guttē ſanguinis decur
rentis in terrā ꝑ in quo ꝓ
ꝓtuliſſimā conſolationem om
nibus ſuis infirmoribus nō
tris ꝓbuit Et eū dōna vite
et mortē inſtante ſua paſſio
ne triſtis fuit expauit Sagu
neū ſudorem emiſit ꝑ amyc
etate imminēt paſſionis nō
mīa Et verbera ſtapule aten
ti⁹ homīd infirmio qui ē ſicut
folia quod a vento rapitur ſi inſtante ſua morte aut ꝑſu
infirmitate ꝑatur morte
ꝑpm̄ mutabit et triſtabit mo
riat et nō Et exhor deſpezare
eſt ad deū ꝓpt̄ hoc non ꝓhibet
ſi attendente morte letari non
poſſet nō ⁊ dna ſuos ſic triſtis
fuit et nō ymmo mezuit ner
uos ne felix fuit Nam ſi glo
ſa ſed uero verbo luce Appropi
quante morte ꝙ ꝓ ꝓtimeꝫ
mortis mee in ſe expſſit qui
merito ꝑ timoris pulſum̄
moriturꝰ qui ꝑa paululū
ſumꝫ pauturꝰ ꝓbi me kmd
ſimꝫ anaſſuri mihi ꝙ nō
poſſimꝫ quā triſticiā et pa
uorem niſi ꝙ in ſe ꝑmiſiſſet
poſſent infirmā ꝙ mentē
de ſua ſalute deſpezare pu
tantes ſe in hac anxietate ſu
pbā eſſe ꝓpt̄ nimietate do
loris ſco ꝙ virilit ad paſſio
nem ꝓperauit eam fortit et
aggrauauit tollezando nos
ꝙ ꝓpt̄ reuerentiam Doloris a
terroꝝ mortis imminent nō
retrocedē deberemꝫ a ſpe mīa
ſi conſtanter in deū fiduciam
limites ꝓpezare ad omnia que
deus ſuper nos ꝓpezmiſerit
Pater in nō eſt a filio mirū
fiunt euenire niſi quod ei ꝓ
dest ad vtilitatem pezhor pm
gens ⁊ hoīes ꝑ quos peragitur ut
tanquā medicum magistrū
ad celeſte dīzlm
introducat Et tanto amplius
hilarior in tribone līs ſi ꝑ
ſiſtere quato diuturnius fla
gellis pater eū hic triſticiet
paſſione ſua prorogari de
certiſſime ſciens ⁊ diligenter
deū omnia eos ꝓuit in bono
Sicut filiali more id augē vre
lint ſerā hic tanto in futurū
pazie adhortante ꝙ nos ſero
nimo ſuper ionam Eo inquit
tempore quo deſinit aia mea
et a cordis cōpagē diuellit
ſō ad aliud debeniq cogitatiōē
diuertere ſi ad ſcm quē ex cor
pus ⁊ in corpe ſuū ⁊ ꝓſ et
ſpūs ſcm ꝙ ſuadebus crucifix
oribus et tortoribus ſuis
am dimſit et ꝓ eis orat
in cruce Sicut Pater ignos
ce eis ꝙ omnibus morienti
bus in ſalubertimā ſpem
q̄ omnibus dēm dimittant
⁊ ut ipſis a deo debita dimit
tantur ꝙ ꝺc dimitte nobis

debita nostra sicut & nos &c et
aliis dimittite et dimittet
vobis Sic insuper et mortu
us reconciliari et petę pub
lice renuam si quę verbo aut
signo sibi facto offendebat Het
em & xi doctrina tradit Si
quit offerę munus tuum et
ibi recordatus fueris q̄ frat
is tui aliquid adversum te &c
vade prius reconciliari fratr
tuo Per illa duo caritas & so
matur si fuerat lesa sine q̄
nulli patet regni salutis sic &
creditoribus debet satisfacę
et restituere multę ablata
aut querimur non simus su
muris aut petere & latrones
si non est in soluendis Cuius
xę mortem plorauit ppheta
ad hebre & flebunt aut inde
dampnatione ppha ipsius ab
uersionem morte sue & multę
frustratos et pene patrato
rubus in fugiebam Sic & no
rum ex corde et si no ex
oculis, fonte lacrimarum Sic
emitte deplendo ultimo do
lore pii patris offensam que
sepius attraxit per peccta sua
sicum ingratitudinem de mul
tiplicatis beneficiis a deo p
ceptus et q̄ xi morti sic in vi
ta sua sibi conformat se tanto
beneficio reddens indignum p
hanc ultimam q̄ strenue que
insęt ad egressum qui Sic per
durare credendo est mortę
ti multas penas quas in p
gatorio esset passurus sibi di
mittit & si quid culpam rezidu
am habet obtinam Septo xę
forter clamauit ad hebre &
et clamare valido &c debet
supplicaciones offens mortuus
in exemplo ut quo finis vi
te approximat tanto ar de
tius ad deum anhelare stude
at sicut ad patrem pissim
et ad patria q̄ tanto tempore
exilii sui passus est de mente
Septimo xs in cruce morturus
summa patri q̄mendauit q̄s
pater in manus tuas q̄mendo
spem meam Sic eger omnipo
tentia spe derelicta et amore
parentis spm quęrit et omn
notorii fiducias exclusis sol
deo suam animam a se deponere
studeat fiducia q̄ mittę, ut
eam egredientem typice dig
netur quę solus ipse deus re
cipiendo confidet et confidendo
creauit et hoc sub nomine patris
pissimi no iusti iudicis sum me
cum iudicauit quia omnia dimi
no mi tres in ulterius rei suo
tuo dno Neq̄ enim alteri q̄m
deo dicit est ipse deus inter
ationis redemptionis et dom
ni eam merito debeat possi
dere Octauo xs in cruce cum
sit spm voluntarie mortem
subiens sic & ab hoc seculo mi
grans animam suam pri p̄dicta
deo q̄mittens felicit & volun
tarie q̄d et quo benignissi
pater voluerit sua voluntati
obediens dicit expirare per p̄mp
tam obedientiam morturus Sic
dno suo xs factus obediens pa
tri usq̄ ad mortem crucis in
obedientiam vitam finiuit Ecce
iste est rectus ordo procedendi
et egrediendi ab hac vita rgli
ptiam feliciter timendo vitam
volentes Sic forte talis modus
sperari solet pter de lege qui
alibus qui toto vite sue tpe
student se ad mortem ppetuam
p vite innocentiam perducendi
si q̄ tempted per amorem celes
tis q̄estionis quorum sic
pauci est mirum sic timendo
est q̄ pauci sunt exeant
bene dispositi ad mortem
quia proch dolor futura no

prelatum et quasi in articulo
eius mortis a tho reservata est
non timent et quod pro morte
eius restat non attendunt sed
in li[bro] Joh[ann]is abbat[is] mont[is] syna
legi[t] de quodam solutario ne
gligente mutuante in solutione
ad extremum perducto est atq[ue]
mortuus cum ex divina vo
luntate ad emendationem vitam
vite pristine restituto est et ap
tus oculis omnes circumstantes r[e]
rede[n]tem habet quid velle putavit
et p[ost] 12 annos sine humano sola
cio et colloquio multis manebis
pane et aqua sustentabatur
sedens et stupens de his que
viderat lacrimas profudit
fundebat cum his animis simi
lem iam migraturus esset fre
ad ipsum accedentes multa abeo
inquirebant nichil aliud sci
et nisi meditari mortem ut nemo
memoria mortis habens pote
rit aliquid peccare cum dicto
cooperuit et sepultus postea
nulla eius ossa poterant in se
pulchro reperiri Este mortes
acerbitas et penarum pena mor
tem crudelitas O vita omni
bus mortalibus semper meditet
talis consideratio preludium
vitam mutaret quia nec est
pena super pena mortis

Quarto et ultimum inducamus
da et extremum tendamus mortu
ris omnibus tremendum erit mox ege
dissa anima a corpore cum vide
abit eum et adhuc stabit aliud
restat sed terribilissima pena
ad tribunal id quidem est cui
tremebundum ubi fiet discus
sio amicabilis finemque omnium pe
territum pro quo cogitationes omnes
locutiones operationes usque ad
minimum quadrunte et precedu
bilis equissimus iudex sentencie

prolatione sine spe veme sed sue
tuetur et animas supplicationibus
aut intercessionibus aliquot so
rum ad illum unusquisque pius
aptius arripiturus est put ges
sit in corpore sive bonum sive
malum opus cum illorum sequun
illos apoc 14 quod tuis in
debitum ubi plus tuis valebit
efficax bona quod astuta verba
et ibi obmutescet omnis ingenia
efficax accusante aut defenden
te operibus testificantibus no
tissime de qualitate vite pris
te marmoree indue infallibili
unda sicque ubi corda omnium
potentum sapientum nobilium pal
lida fiunt palpitabunt ultrices
misterii ad instar solis decar
bore quod a vento monet ubi
non erunt in memoria omnes
divine honores dignitates
placuere rerum voluptates et
que prius videbantur esse sola
cia et gaudia tuis erunt augmen
tum tormentorum O vere tunc per
cutientibus et mortis que talibus
nunc est odiosa auditu tunc
pro maximo salutis desidera
si tuis non datur mori si vivum
penalitatis et ad nichil efficacio
de nomore Tunc derudebunt pe
ratores omnes sanctis hymnos et q
in celis sistunt deus erridebit
eos Tunc gaudebunt demones
super miserum peccatorem et q
hic erant ministratores ad nil
pam ibi erunt tortores impe
et accusatores ac testes Tunc
apparebit qui hic profuerunt
demonis asperitatis et vilitas
tenebrarum de quibus practo
est que nos multis diversa et
horrenda vite tue erunt omni
desiderio amplectenda et
desideraret quilz ad tribu
nal pertrandus qui mihi tue

et tamen bonam q̄ hoc scripsi
Nihil q̄ tales alte dignitat̄
ri et nigem claritate sublimati
qui sibi iusta viri persuere
hoc q̄ Jeronimus super ionem dicit
q̄ reprimere nequissime audiunt
sermonem iocū q̄ hete qui ti
mēb esse debuit ad que ho
dei pertinere debuit Difficile
le nequit potentes nobiles et
diuites et multorum ydolo elo
quentes i scia seculari p̄fulgen
tes credunt verbo dei Obtecta
cui mens cordi et opibus ah luxu
ria et vino tumidi nō p̄ui
dere virtutes Simplicitatem
q̄ scripture sancte nō ex meri
tare sp̄m si ex verbor̄ vilitate
vilitate et ah q̄ nō mebriamur
scia seculari q̄ nō animos fo
positione verbor̄ et disertitu
dinis sue fulgore p̄stringat
hec ibi Hinc fit q̄ angl̄ estimā
tes sub nigerimo omia nichi
lare volunt et p̄dia omni pe
tant que cor̄ Dissertis lingua
ex corde timentes exp̄imere
valet ti tñ sim apud nō mul
ti sapientes sim tenuem non
multi potentes nō multi nobi
les si que stulta sc̄ mundi ele
git deus Sapia cui mundi stul
titia est apud deum Sic q̄ qui
q̄ quanta nobilitate p̄fulgeat dignī
tate aut fulgore eloquentie
timorem ab eius reuide de
sannem q̄ putredinis ex superbia
conflatā nutritione quidā
tatis xp̄i eradē debet ac semp
humiliari sub potenti mḡm dei
scientes q̄ deus superbis r̄sistit
humilibus aute dat gratia Ste
semp q̄ in timore stare ignoro
rans quod am tribunal illud
r̄portaturus est sententia et tm
dubio

Vnc superesset r̄medium q̄ cura
tua et consolatrix adhuc
quibus pertractandus tribunal illi
possit se r̄leuare si nō tñ q̄

her sentēn villici iniquitatis
effodere nequit nō valeo me
dictare erubesco excludens vti
q̄ post depositor̄ a villicatione
tam r̄me p se ta se coniuge
da quia ab alijs sibi confitēn
da si peme opa ia esse ablata
et mendicatio sufficiens esse
ac negotia nec em r̄gredi vr
ad statū peme et nulla spes su
per est ab alijs sibi merita co
mendent Deo omib sibi con
placo est sublata Sicut illis
quib⁹ fatuis virginib⁹ quib⁹
pulsantibus et dicentibus Dne
Dne aperi nobis et r̄nsit acce
pit a sponso nostro eos nō
eme volentibus neq a sapi
entibus virginib⁹ mendicare
rupientibus aliquod r̄medium
mene potuerut Sic et hinc
pulsatus am tribunal xi si no
plus oleū sibi compauit nec
dilatare tedet Consilium go ig
cuiusdā villici amplectendū
est Dū adhuc durat tempus
villicationis ut quilz prudēn
ter sic agat ut faciat mādi pe
anime sue deo placē p omnia
studens Deū p̄ domino suo quod
primo et corpus ppriū r̄frenēdo
abilitate peme opa studio
sissime complens Dū adhuc
restat am depositor̄ villicatio
a se ipso ratione exigendo si
pure omnia pertracta confes
sus sit si dignos fructus peme
egerit si nichil in gr̄a r̄mor
deat semp fodiens tristitia
do eapus suū mendicitatis
a deo eterna petitorū et a
sancta gratie impetratorū et
bonis finis tō sūmatorū et ut
cū ipō deferetur illi eterna
tabernacula r̄cipiendi
Talis q̄ in p̄nti vita p̄sistens
am illud tribunal cū corpus
meritis quadā creatiue lu
minandus p̄tralē fiducia

m domo fremans qm suos
confortans dixit nolite here
pusillo grex platum deo pa
tri dare vobis regnum
(Vi calce pntis
qualistudo tractatuli volo
attentu esse quemlz qui
hanc vtilissimam artem stu
dere voluerit qp salus pns
talem discipulu in schola po
suit tutissima omittens eu
pedigogo duro et tardo qde
sed securiore qui per rectabet
mobq quales regulas disciplin
dicet advera huius artis prin
et conclusione attendens illud
patris cum diligit filiu assidu
et illi flagella ne per mama
vage ne aliquo errore sedu
catur per hoc tm no intendit
salus pns pscribe alios excelle
tibus viris hereticis cui ad m
star olym iudeis ista ay orth
qui vtriq; manu utebat pro
deo Judeis z omnib q pdicta
simt si no ad hoz time ad
sensum plenissime mpleuerit
Aug Ambros Greg martin
gloriosa mundi lumina et re
liquos loquor cui si no tur
bas secularium corpore vhq
zunt tamen mente tu deo adhe
serunt hgati in catedris pon si
talibus corpore si no corde tu
sollicitudine artem hui mori di
scant illud didicerunt ymo et do
cuerunt Cuius emi extremo et
pfr quesiuit in hys omnibus
fructus penitentie et ad deu sollicite am
bulare vu pnoribus no q
tenta z ipis sup erogauerit
et si quis forte modernis ip
sius illis se esse vellet etiam
per illorum vias se putet ars
bene moriendi velle addiscere
videat caute ne se seducat si
ut verum dicam paucos sine
multos in vita mea tales vi
disse me recolo qualem illos le
go fuisse multi in hac ni stabunt
iudico expedire ad salute tu
qua animas implumbo in m
dolo questu et plumeste et m
umbra dilitesce qp fateor me
alias quid habere sub quibus pul
los recolligere possem Vix enim
mea pudicitem frontem habeo
et pallium minuit et breue cu
trudo cooperire no pt ne de m
dolo implumis erolando bes
tijs z auibus ad verandu me
traham Nil fm. mihi de mu
talo dei Quid sancto precepit
veritas veritat negotiu mi
hi suscipit nichil tarie quam
sextinam si nullo am ponat p
hpicnde alio mittuente vacan
dum est veritati Quanti in est et
esse debet de ph hinteroge hoc
ex se semp tende debet ad dei
et sue voluntat ni nichil obedie
aut nu ponat sacrame nre pas
toralis aut actum impositu qti
cunat Deo sub ista tutela mfir
mitatis salus huiusce pressit
Cum stilus ut verum fateam n
tra propositum in longius pro
cessit quia estimabam Cuppe
quia imaginatio rei pnte
te sic felicis morte et paucitas
hominu sue se adhanc disponen
tiu et multitudo in ipa mor
te periculosum exemplum fore
re vereretur De qua prolixi
tate quia eam redduxit mise
tas pcto venia mi q credi Sald
de mirabilis stilo quia ornatu p
bono sicut splendore solocis
no putaui necessarium si solu fruc
tum vberrime si quibus ex hys
dictis meis prouenire posset
Devota enim mens et igne di
uini amoris ardens solu id q
erit Quo ignicula simul possit
mitere mea Deo et rei vtilitas
brevitatem verboz excusit
et fervens ardor caritat

compositionem verborum splendorem
et eloquentie dem gratiam huic re
mittentis rethoribus et concertan
tibus in pallatijs et consistorijs
atq in scholis qui ma ventosa lau
ditate de inuicem multociens sper
ulantibus quidditatibus esse et cete
ris subtilissimis platonice et nodosissi
difficultatibus et exquisitissimis
questionibus totu tempus vite
sue vanis declamationibus con
sumunt qui prius estimant de
arte bñ moriendi et qñ in sep
mis de ipsa fantasiam nil mi
hazid suaz vanitatis sentiet de la
turi sint ad tribunal xi quos
arguit moyses vtinã intelligent et nouis
sime prouident atq tue hec
crunt in memoria qua cum
age de penis tesset omnis solo
gistica disputatio et tue exhortui
sint quidem eas prosumsset ꝓ
luctus illis vanitatibus huius arti
vtilissime bene morienti in
tentos fuisse cum vero eisdem
arti in parti operã dederunt
qua hic stilus descripsit gratiã
me habebunt quia ad p me pu
tauí doceze quid nesciõ an eo
ipse didici in praxi licet decẽ
curaui in speculatiue qui tñ
repezuntur illis sezund vtez
intentez ad tempus ul' vtili te
rapente aut vtilitate quid sua
detinente pedem tñ nõ figen
tes non ipsis fi ꝓtrahentes et ad
hunc artem se applicantes nouis
simi se a fructu artis huius nõ
esse alienos De quo fructu
quantus sit bñs duq tu mire
sua quadam vite confitentes
ut ipse testat li vi confessionis
sermonem adeo fine perdu
cere ut omni eternalem sensum
qua talis delectatio in quacunq
illicet licite capiendi pellig
vite ad quod suspiramus conse

dutate nõ compatrone aliq fi
nõ memoratione quide digna
videre ibi cum finem eunde in
fine libri de ciuitate dei narabi
mus et videbimus videbimus et
amabimus amabimus et laude
bimus laudabimus et laudabi
mus Quod nobis ꝓcedãt dñs
noster ille qui est via veritas
et vita et ihesus per secula
benedictus Amen

Laus deo virgini gloria

Vm de pdis exilij mise
ria mozis tristicijs ꝑpter
mozi(endi) impaciam(ur) mi
tis non solu(m) layicis rezid(entib)
ligiosis aꝫ devotis difficilis
nimis imo(ltis) q(uo)q(ue) periculosus
dmo est terribilis et horribilis
valde plezid(us) videat(ur) Ꝫ tu(m) co
m pdi(ct)i mi(hi) q(uo)d de arte me
dicine est quidam byreus me
dicis exhortacionis tr(ac)t(at)us qui
in mozis articulo sint q(uo)d(a)m
hui(us) mod(i) intuitu est subtili
consideracionis notandus aꝫ
ꝑpendendus eo q(uo)d modus iste
quid(em) amabus catholice adar
tem et notand(us) by mozi(endi)
ac(quirendam) ꝑplm(us) valere
ac prodesse potest Contynet
aut(em) ma(n)i ista sup(er) p(ar)ticulas
Quarto p(rim)o est de lazde moz
tis et sua by morie(n)di exis
tit 2o q(uo)d timet temptac(i)o(n)es mo
rientiu(m) 3o interrogac(i)o(n)es q(uo)d
q(uo)rundam ministroz tu(m) obse
quioz(um) Quinto exoztac(i)o(n)es
Sexto oraciones dicendas sup
a(d)iomentes ab aliquo assiste
ntium
Vm omn(is) terribilium mors
corporalis sit terribilissi
ma finis plen(us) zo et horroz mo
rtis tui aut tante d horribilior
atq; detestabilior Quinto aut
corpore est nobilior aꝫ pro
fior dte ꝑ mozs pertinaz
pessima Sz in hac mebilou
cabo ꝑphete attestante ꝑdo
sti d(omi)n(u)s spu oris sui
tuum sine ministroz eq(ui)libri
q; et(iam) morte moriaris Non
solu(m) aut est prosa mozs sto
icoz verdicta alioz ministroz
sine bonoz hoim xp(ian)oz
tui ne pe et pernicioz q(uo)tidi
q; zaligno(rum) ne(c) gentiu(m) et
in tua fide aꝫ in sta(n)d(o) eccle
siaꝫ
mod(us) moriendi finis aper
bis mozis qui in d(omi)no mori
untur ꝑpt(er) q(uo)d et(iam) sapie(n)s
Justus si morte p(re)ventus fuerit in refrigerio erit Sz
tis mortuus ad tem(pus) p(re)cordet
et alijs in mort(e) agonia sibi
ministris gstant(ibus) aꝫ prudent(er) se tenu
erit aꝫ verezit quicquid medio in
sequenti by manifestabit(ur) Et tu
de laude mort(is) dicturus bono
rid Quodd sapiens sic aut(em) lo
quet(ur) aliud est quid exitus
de carc(e)re finis exilij de pedo
ner(e) grauissimi Et mor(te) et om
egritud(inis) termin(us) omn(is)
pene ad(ver)sitatis euasio omn(is) mali
ad(ver)si(tatis) consumptio omn(is) miserie
disrupto debiti nodus solutio
redditus in patriam ingressus re
gnoria vite Et(er)ne melior est
dies mortis die nativitat(is) Qd
multi de bonis et electis tra
dit(ur) intelligend(um) q; malis et re
probis nec dies nativit(atis) nec di
es mort(is) bonum ꝑ Qua ꝑ
sona expauescit vitam et quisq; pe
nitet(ur) ne(c) gratis et fidelis de
morte cor(ri)g(e)re et qualitat(em) q(uo)
rundam ne de ea sibillata no(n) gra
tan(ter) q; nocte pluribus no(n) patu
ꝑmittet(ur) si sponte ac voluntate
mentis carne que sensualitas
vitaꝫ suam natur(e) morte suspiret
et suffiraui sufferat patienter
sustineat sua in hac re volu
tatem plenarie conformando
atq; quittens duntaxat voluntat
ut tene(a)r Si tu bene et sedu
egredi voluerit aꝫ mori quo
sapiente sic dicente Qui mori
est libent(er) mori quid subdit ide
ut sat(is) vivere nec diu nec am
fanum si animus Qui ex deo
atq; iure nati omes mori ne
cesse sit vnus et ordo aperte
at(que) qualit(er) et vbi deus vo
luerit Cuius ꝑplm(us) dei voluntas

semper et vbiq; bona sit mista
et recta ut testatur Cassio in
collacione patrū ffidelissimus
deus omnia que vim pspera et
aduersa pro meis vtilitatibus
dispensat magis q; est pro su
orū salute et quando solucio
qua morte eternalem subter
fugere et euadi aliter immutare
nō me valemus Sed nro cuiq;
ssalutis recta intentio mor
tem et mentis racione bñ dis
posite voluntatis libens et
absq; murmure et cōtradicti
one qñ deus voluerit debem
acceptare vnde Gen ffecit nō
culpes qd' īnūtile non valeas
Ptēa ne hō xpiān bñ et sēn.
Et vere dicendum Si vis ista q;
vergentis effugere no ut alibi sic
q; sed quia ptēa ne hō xpd
anglm et seruare mortē me
lius est et ut mori stat Et
re aliq mori ut quando sapi
ens aut est paratus hec tem
oīm tempore ad sup na sibi
et alīm ut q; diuitis mortē veme
nt paratū eū inuenīat ut
abstī omī retractione cū vīa
piat q; qui sum dilecti admo
nēt de futuro id expectat hec
cū sīa vtilissima mḡ rligio
si p̄cipue magī q; seculares
sue mīr missione rotthe atq; cō
tinue sollicitū studē debent ut
ea veraciter apprehendāt p̄sti
tū ad vīm statūs rligionis ex
igat quicquid quilz etiā seculā
ribus clericis et laycis sue ad mo
rienduī dispositi fuerit sue
non necessitatis aliq; die plane
teneatur Dz et nō solū rligi
osis nēt et quilz bonus et deuo
tus xpianus qui bñ et sēnare
mori desiderat talē mūdi et sic
se habē ut omī hora ad deus
voluerit possit mori Et ideo vita
beat in pacia et morte indesi
derio exō apli qui dixit Cupio
dissolui et esse cū xpō ꝛc

Et ideo est stendū q; mortuus
in extremis hmōi ḡnoīes
temptationes tales quales in
vita indē habuerint Sunt
aut hmōi temptationū quidā
priles Et quarū p̄ma ē ni fidē
eo q; totius vite mē simdem
tū teste aplō qui aut ffundā
mentū aliud meo pōt ponē
p̄ter id quod positū est Nemo om
nīno fiducia tu et mundi salu
tis misid Et ideo dicat aplus
sine fide impossibile est placere
deo vnde ioh 3 Qui
non credit iam iudicatus
est Cū igit tantum vis q; sistat
in fide ut sine ea nullus salutē
adipisci possit esse Ideo dum q; tot
omnibus hominibus horez in extre
mis ab ea totaliter auerte mtē
uel saltem ad dematidū in ea
uel aliquibus erroribus suppstio
sis uel hereticis sapiciis tibi
ipsum denuo elaborare Dongat
xtus no solū priles fidei xti
culos vere quā totā scripturā
in omnibus et per omnia
dei tenere ad mīa imo plurie ac
ecclie sancte rōne eīe statuit sub
vertus esse et nullus fine mi ter
permanē atq; mori Aliq;
qui ante in errore aliquo inci
dit p̄missa ad tam ardua dimat
a via vite et salutis Quemad
modū ergo p̄ mysteria fidei
tione et mandatis seq; tibi q;
diu libera arbitrii vsū bñ dis
posite habuit nisi sponte
et consenserit aliquibus potest
nocere Sic q; bonus catholicus
dubiis illusionibus terroribus
et suasionibus timere debet q; me
dux est et pr eis ipa veritate
attestante Si firmissime in ei
fide ac sancte matris ecclie vni
tate ac obedia vtiliter p̄seuet
ut moriatur Est aut vtile et
bonū sed in quibusdā rligio
bus fieri solet ut symbolū fi
dei et agonizantes alta vo
ce dicitur et plurie repetant
ut p̄ hanc nos fortificemur ad fidei cō

stanad aminetur et ab eo de
mones qui illud audire nequ
elongentur Porro ad ñ fidei
constancia ad etiã animaꝝ dñi pñ
rpalit̃ mferend fides antiquo
fidelium sñi abrahã ysaac et ia
cob Simulat̃ fides m fidelium ut
iob rtab me ẽtrit̃ actiones et si
milia ac cetera fides aplozũ
ner nõ ĩmutabilitas martiz ẽd cõ
fessozũ alt̃ virginũ alt̃ deno
torũ quigatozũ Vna p fide
omẽs antiqui et modezni de
placuerũt quia ut dictũ est
Impossibile est sine fide deo placere
Item ad idem dñi mferend in
ducere dupl̃ vtilitas fidei p̃a
ꝑ vera fides omnia pt̃ te sperãs
mino m eternũ dicente Omnia
possibilia sunt credenti Alia ꝑ
vera fides omnia impetrat ꝑ
dominũ Unde ꝑ ozantes pe
tas credite et ampliꝰ Vnde si de
erit hunc mihi tolle et mit
te in mare ẽ Sicut montes
transire petentes alexandru mul
gno admixti sunt Cu tempt
tacõe desperatiõis que ẽ ronspe
et confidentiã qua ho mr dñi
ad deum Cui cum infirmitatibus dolo
ribus aruiat̃ in corpe suo
dyabolus dolozẽ dolori super
addit obiciendo sibi peccata sua
omnibus malis quibus pt̃ ut eum
ad desperationẽ inducat Hinc su
per eum Super zmo ẽtrit̃ ppm
zmi z de vilitate gdiei huius
ne quis ho tam bonum q̃ malum
animã suã animal cui egredian
de corde dñi ihũ xpm in cruce
positũ videt malus mi gfusio
ut erubeat se fructu rẽdempti
onis nõ habere Cui endo et
ꝑ dyabolus hominem ꝑ certa pec
cata nõ confessa q̃ quisit in
agone manifestat ut eum sic
ad desperationẽ trahat Cui ho nõ
ꝑ hoc de venia dñi desperare
etiã si tot latrocinia furta et
homicidia ꝑpetrasset quot st
gutte marib et arene etiã si
de eis medicina prius exisset pe
nitentia nec ea confessa fuisset
nec etiã pro tue ad complendũ
aliq̃ peccata habet facultatem
michi loq̃ desperare nõ dñi Vna
in tali casu sufficiat sola maior
vera gtritio reste pt̃ Cor q̃trit̃
et humiliatũ deus nõ despiciet
Et eze. xviii Quandocũq̃ hora pc
catoꝛ ingemuerit salus erit
illi Vnde Hieꝛ. Maior est dei pie
tas quã quis imquitas Et au
sup ioh Sencce de sperandũ de
interim q̃ est in vita Solus em
desperationis crimẽ et qd̃ medici
non pt̃ vulnerum mala pcta
nõ nocent si nõ placent Mul
tus ĩ desperare dñi et si plus
totus mundi peccata q̃ murisset
in casu quo etiã ostenderet et q̃
de nõ damnandorũ esset mul
tenq̃ ĩ ꝑter hoc desperandũ
est qm q̃ ꝑ desperatiõ michil ad
agit̃ nisi q̃ per eam pissimum dei
multo magis offendit̃ et pecta
tq alia forte aggrauantur pec
cata etiã et in mfirmitate augm
tatur proni ad confidentiam
vera qua principue infirmus xpc
debet in agone ad deum induce
cui dñi dispondeo xi in cruce de
qua de lecto Cruis no rapiet̃
ad spem nec ad impetrandũ cõfi
denciã si attendet in cruce dis
posiõi corpoꝛ xi Unde cognos
cimatis ad audiendũ Ob ad
studendũ breuitas extensiue ad
amplexandũ inanis ꝑ forta
tas ad largiendũ latis aptitudo
diligendi corꝛ extensiõ ad
se totũ impendendũ Nullo
ĩmodo quisq̃ desperare dñi si deo
plenarie confidere vadet vita
valde est laudabilis magni
q̃ meriti coram deo Unde ti
nos aplus dicens nolite amit
tere confidentiam vestram que

magnā habet ꝯmunerator̄ rectā
deo ꝓtrēā etiā nulla pena tanta ꝑ
tritū ꝙ magnus desperatiōis debet
desperare Dicm hōmē cū dicat ꝯ
sime in petro negante xm̄ in
paulo etiā pseq̄nte ⁊ in ma
theo ⁊ in zacheo publicanis ⁊ in
maria magdalena peccatrice
in muliere in adulterio deprē
sa ⁊ in latrone in cruce mr̄ ꝯ
pendente ⁊ in maria egyptiaca
et multis alijs sceleratis ⁊ q̄ ꝑ
ptuo est impatiā q̄ cōis ca
tatem qua tenem̄ deū diligē
super oīa Nā homō mortuus
maxime dolor corpor̄ amittit
et hīs ꝓpīque qui nō morte nā
li moriūtur que rara est ꝑ
maxima docet experiēcia ⁊ fre
quēs ex actibus ⁊ febre uel
apostēte aut alia ifirmitate q̄n
afflictiua ⁊ longa ꝺ̄ssolutiō
que quidem ifirmitas admor
tem plerosq; ꝺ̄spōdet ꝑ ca
pue minute morientes ac defit
tū rōne caritatē hūtes rēdit mi
patientes et murmurantes ut
plerūq; ex immo dolore et impa
tientia gementes et insensati in
demt ꝑ sepe vī in multis ex
quo ꝙsūit q; tales vtiq; in veri
tate defiant teste Iheronimo
qui aut ex quibus tā dolore egri
tudine uel morte suscepit sign̄
est ꝙ deū sufficienter non dilexit
Verecesse est ī oīm hominū qui bñ
mori voluerit nec in quālibet
ifirmitate quātūcūq; afflic
tiua longa uel breui cū mor
tem aut in morte nō murmu
ret eo ꝙ teste greḡ in mor̄ ⁊ iu
sta sue culpe que patim̄ ⁊ ro
nabile minus ⁊ est si de iusta pusi
one murmuramus ⁊ ro ad pati
entiā amonet nos Iulius eremi
ta dicens ⁊ in patientia vra
possidebit̄ animas vestras Nā
sed ꝑ patientiā acq̄ runt̄ ⁊ cū
stodiet̄ sic ꝙ impatiā ⁊ mur
mur perditur et damnatur
teste greḡ in omē dicē Neq; in
eloquijs murmurantes ac
apti hi aut si ꝙ ⁊ ut alibi
magnus decretū strictē dicit
rē strictis ad omes afflictas
infirmitates et peregrinos
letime se offert intendens ut
pro offensa deo satisfacē dig
ne possit et q̄nto ifirmior
tanto sua ꝑsona ad infirmitate
multis aliorū infirmitatibus
sime compatiet̄ laborē di ti
nent et patient̄ sustine ꝑ
sertī cū infirmitas an̄ mor
tem sit q̄ q̄oddā purgato
rium si tollerat̄ ut ego et si vī
det nos deus ad patiā habent̄
et sū gratitudīne tollerare
nā sūt alleuiād magnā nō so
gratitudīne indigemus in his
que sue ad nras consolatōes fiert
in his que sue ad nras tribu
latōes vīt greḡ diuīd dispen
satione agit̄ ut ꝓfectiōi vīo ꝑ
fugiēdo egritudo adhibeat̄ Dicit
ugi⁹ vīnisti⁹ infirmus et ꝑ
tuque morieris cū aut̄ hic
sepa hic pena vere ut met̄ nō
patiat̄ vīt greḡ Maiores deg
tem porale seueritate adhi
bet̄ ad aut̄ tempta⁹ ista inglitz
rōnē caritatem sine qua nō cō
pt esse salus ne et nra infirmit
vltione ⁊ Deo ꝙ tantas pena
patiens est et o mdi sufficit
teste aplo vbi nōdū in eo ꝙ
dicit omnia mobil permixto exapt
Omnes ī corporis egritudines
sine murmure mente rac
sint tollerande vīt aug̃ vole
ti mihil difficile aut intollera
bile est Quarta tempta⁹
est sup̄bie q̄ placere ꝙ superbia
spūalis est ꝑ qua dyabolus re
ligiosis et perfectis magis
est infestus nā ad hominē ad
denandū a fide aut ad desspe
randū aut ad impatiā non

pt̄ mdiuerg tuā dign̄re dr̄ eid
per suppm̄ complēdū ad tales
me eid idulgēs rogitacōm tm̄
tit O quā fiducial̄ eē in fide ꝙ
forthēn spe et quā ostans in
patiā o quā multa bona opa
tuēs in vita et hmōd Et cōi
hec dicat ysidi nō arrogēs nō
te iactēs nō te insolent extol
las michil de te psumēs michil
tibi tm tribuās Et tanta possi
esse sin applatēi ut per hac hō
dulcia et vm̄ grecy Cuer
minstenda bonū quod gessit
dū se apud se erigit apud au
torem hūlitat̄ tacit Debet
igr̄ mortuus esse cautus ad se
sentit per superbiā tempta
ta ut se tuā hūliet petrata
sua ante oculos ponendo et et
illud ꝙ ignorat an odio uel
amore dignus sit Ne aut desp
ret de ro sīud ad deū exurge
quod spem dei maiꝝ que est su
per omnia opera eius semper
rogitando ad ponderim do
et qd̄ fidelissimꝰ deus q̄ est
veritas in fallibilis nr̄a nō
ꝑfidota rep̄zom sit Dicens
Vmo ego dūt dñs Nolo mō
tem petratoꝝ sed vm̄te ita ꝙ
ho Bñs anthonius Cui dyalꝰ
dixit Anthoni tu me vis sti
cui eius te volo exaltare tu te
de ꝑmis et tui voluco te de ꝑ
me tu te erigis Sic go facio
quibus sine sanguine mor
tis et victus est dyabolus Ad
tu temptatio que magis seue
lare tm festat est minus oc
cupato exteriꝰ sicut tir
mores pueros et amicos
et alia familiaritas quibus fa
miliariter dilexerit in vita
Vel qui bene mori voluerit
de omni ista temporalia ꝑ
pone et se deo totaliter com
tere Vnde Gregꝰ sup̄ Ezech
dicit Si quis infirmus no id
se redet moriturū uolit mori
et plene consentiat in mortem ac
si per se eam elegisset pena mor
tis sic patient sustinendo satis
facit pro omnibus peccatis quem
aliquis vino auferat aliquid ad
satisfaciendū pro morte libens
Cui ꝓpter valde utile est ad
odo nr̄am voluntatē suā ꝑ oīa
offerre omnino voluntati ut de
beat aut aliquis religiosꝰ ad
seculū uel se ad mortē dis
ponē et qd̄ deterius est ꝙ quod
debuit re audire Quod nō tam
ipse sed agonizat spectans se
euasurum qd̄ periculosissimū est in hora xp̄i domino ut de
Cantor patiens Notandū nō
ꝙ in his omnibus temptationibus
diabolus nō ꝑt rogē hominē n̄r̄a
aliquatenus ꝓualere ut sibi cō
sentiat quod dñs habuerit v̄
sum rationis si sponte ei voluerit
assentire Cū tenet nō bono xp̄o
ano tamen̄ videnā et multis
peccatoribus spiritualiter magno
super omnia triumphando est cum
apl̄us fidelis certans qui nō pa
tiet nos temptari ultra id qd̄
potestis Si sed temptatione dabit
proventū ut possitis sustinere
ubi glo fidelis est deus et veax
in promissis qui dūt nob̄ re
sistē virtutē potentē et ꝑsenē
tē dat potentiā ne vincamur
gratiam ut mecum agentia
am ut virtutem fiant pro ne
tū virtutis augmentū ut pos
sitis sustinere ne deficiat et ꝑ q̄
vincatur humilitatem vnde aug
ustin nō trepidant infirmi q̄ uide
hunc venire superbie humiliet
ipse se petor ut victoria optime
possit sub potenti manu dei
auxilio in omni tentatione ex
tudine et tribulatione maloꝝ
et dolore usq̄ ad mortē michi
sine dē tr̄

Et interrogationibus que fi
dent a morituris dñi ad
huc ostium ruinosis hñt et laqueis
Et hoc ideo ut si quis minus fuerat
dispositus ad moriendum de me
liori informetur ac confortet
Debent aut interrogationes iste
fieri per beati anshelmi iste
ssse letaris cum fide xpiana moi
deles Pr nra Ro peruenit te non
tam bene vixisse sic debuisses
Pr sic Ro credis fecisse te erga
torem tuum offendisse pctis tuis
Pr sic Ro habes rectum animum te
emendandi si spatium vite tibi
prolongabitur Pr sic Credo
credis ee te non nisi per mortem
xpi posse saluari Pr sic Secun
credis q ppter te mortuus sit ihs
xr dei unus filius Pr sic Septimo
agis ei grias de hoc ex toto corde
Pr sic Octaue rogas ei gras interdum p
te est anima et in hoc solo mor
tis solamine fiducia tua osti
tue ni nulla alia re fiducia ha
beris hinc etiam mortis xi te totum
omitte tegere et mundare Et si do
minus voluerit te iudicare dic
mortem dñi nri ihu xi obtuo il
te et me et iudicium tuum aliter
tecum non agendo Et si dixerit p
meritis condemptionis dic
mortem dñi nri ihu xi obtuo
nri te et me et malos multa me
a xpo ih dignissime passionis
meritis offero pro meritis qd
ego hre debuissem et theu non
habeo Dicat iterum mortem dñi nri
ihesu xpi obtuo nri me et ream
tuam Deus dicat terminum
tuas dñe opprimendo spm meum
Et si idem loqui non pr tuca
tantes laqueum in uiam tuam
dñe et sternet mortem ne videbit
mortem meritis Porro ad in
terrogationes solu deuote et
religiosis medetur competere
Debent tamen ydiote sine
religiosi sue non secundum Can
telbrum pariesiensem nec subse
quenti de suo statu et salute
in agone tentus alt clamare
nequeat ac informetur et primo
sic Credis omes articulos pri
ncipales fidei et in super toti sce
scripture q omnia fidei sanctor
catholicor ortodoxor patr sancte
ecclie doctor exposi et detestar
omes hereses et errores et si
stitiones ab ecclia reprobatis
et latis si quid in side
xpi et sancte matris ecclie si
mutate et obstinate morier Ro
queratur religiosus te creatore
tuum grauiter et multipliciter offen
disse Nam bene sup omnium
aut ego nemine absq; tui cog
nore saluari de qua misericordia
mea salus omnibus oritur et
timore dni qui et ipse pro est
animo sapiens sic et salutem Ro
deles ex corde de omnibus pec
catis con dei ecclie statu anno
rem alt bonitatem amissis et
omissis et gratis neglectis
no solu timore mortis uel
pene sed magis amore dei iusti
tia et caritate qua deum te
nem super omnia diligere et si
omnia istum venia petis Optius
omnipotens tui miserator adob
tentum rogemus ut de illis spe
ralcas confiteri Quarto ipso
mis te gerentem velle emendare
si superuixeris et insuper
amplius ego promptus scienter
mortem petere si pono omnia
quamdiu tecum dimittet ymo
etiam vitam corporalem perdere
antequam plus velles deum of
fendere Rogas eum deum ut
det tibi gratiam hoc profondum
mundum et non intrinsecus
Quarto ignoscis omnibus

qui vmq̃ tibi nocuerit ex to
to corde verbo vel facto ob amo
rem dñi nri dñi xpi q̃ aq̃ et tu
venia spez ab Petab end indul
geri et remitti tibi ab his quos
offendisti quoms mō Sexto ms
p te ablata restituere mpīs pd
tener integralit mē facultā
tem tui valoris Cui ad omn
honorū cessionem et ī junctā
nonem si aliub satisfacē non
valeb Septimo a redib pro te
x̄m crucifixū et q̃ alit salua
ri non potes nisi per merita
passiombus eius Et de hac aegis
gratiab deo ex corde quātūm
valeb octauadz q̄ ex cōscia
bona et fide non ficta potezit
bene et affectue cū deze salus
eudens azgumēto saluti hz
si sic decesserit q̄ sit de mio sal
uandorū et cuiusq̃b nō de p
missis interrogatus no fuerit
ab aliquo ad satis patuit sit
et rari quibq̃ artis hēant sī
entiā mitorsus redeat nut
rogatus septim subtilio q̃ side
rando an talit sit dispodto
ut pfert eo q̄ absq̃ tali dispo
sitione nulli ordo pt esse sa
lus eterna aut sic dispodtus
est et regmendet se totid pas
sioni xpi et continue mpīs
tō potest et mpīs tō hui ma
nitatis permiserit eād
cumulet atz meditet vlt
p hos omnes dyalī tepticos
et misdie per maxīe suptū

Retera cū armis tpdictio
nri sit misericordia idēo
ea que x̄s in cruce mortis
sont eadem tuitz mouturo
pro modulo suo atz possibile
m extremis extant facien
di ffeat aliq̄ x̄m cruce q̃z
Oramus sīz deus deus meus
respice in me et misiz ad illud
verbū Jn manꝰ tuas dne
inclusione Item fleuit teste
aplo Exaudito est pro sua
reverentia et lacrimis Item
clamat animā patri gmen
dando et spm tradendo ut ex
emplo Qui et misericordiā mortē
articulo gstituit orare dz fil
tem corde si no pt voce unde
vtilius est cū silentio ora
re corde sine sono vocis q̄ sēm
verbis sine virtute mentis Ideo
dz clamare fortē similit corde
no voce plus em desiderium
cordis attendit deq̄ p clamoz
noīs Item corde clamare no
est aliud quā patere ad misericordiā
omnipotēm et eternā fortiter
desiderare Ideo dz clamare pla
cando non solū ore nr̄ oculis
corpalibus sī corde nē pendo
Quarto animā deo gmendā
re dicendo Jn manꝰ tuas dne
cōmendo Quinto spm tradere voluntarie
moriendo voluntate sua
in hoc dñice voluntati ipsīus
oportz pro nō quid dicā
missus loqui et vsū rationis
habere potuit septies dicat
observationes Ostima deitas
immensa bonitas clemen
tissima aut gloriosissima pi
etas summa dilectio amor
et caritas miserē mei miser
rimo peccatori tibi end co
mendo spm meū Item dicat
Deus meus piissime patez
per misericordiā tuā miserē
dicat Fac mi pauperculo trea
ture tue Summa et me mi
et in talia nutritate sicuture
dne ad egenū aie et desolate
ut no deuore a rambis mise
rabilibus Item dicat Dulcis
sime ihesu x̄e fili dei vivi ob
honorem et virtute tue pie

tissime passionis ubere me ꝛa
pi mꝰ mūn eleōrū tuoꝝ salua
tor et redemptor realē me to
ad tibi non desperatis mentis a
vema repellas ꝙtem dicat
Dne ihū xp̄e pareādisum tuū
posculo non ob valorē meōꝝ
meritoꝝ ad sim pulvis et
nihil et peccator miserimus
sed mirtute et efficacia tue sāc
tissime passionis per quā me
miserrimū redemē voluisti
et mē paradisum tuū prosis
simo sanguine tuo emere dig
natus sum ebꝝ ꝙtem dicat pe
pius repetendo uel ad mul
ter iſtū versum Disrupisti
dne vincula mea et tibi sa
crificabo hostiam laudis nūq
alle versus sum cassiodꝝ tan
te credit esse virtutis ut per
cuta hominē dimittantur si
ne vite si tamen sed confessio
dicat ꝙtem dicit Dne ihū
xp̄e qui pro me sustinuisti ne
cruce maxime mitā hodie spū
sanctissima tua aiā egressa
est de corpe tuo miserē misereā
aiē mee in egressu suo ꝙtem
postea mundet seruo sisse
tordē et ore meo quātū valet
gloriosissimā virginē mātri
am omīū peccatoꝝ efficacissi
mā ac pmptissimā media
tricem atq; adiutricē sicq; re
gnā celoꝝ mātrē mōꝝ re
fugiū peccatoꝝ cōsolatiā
mē vnigenito filio tuo cuꝝ
clemēcia pro me nitigno
peccatore mitissima ut ob ad
ventū tuū mea remittat cūmā
ducendo me in gloriā suam
de hinc mundet angelos ꝙs
opus celoꝝ angeli mitissimi
assistere mē ꝙsq; mundū deh
sacrificio et potenter me erripere

ab omī adversariorꝝ meoꝝ
insidiis et animā meā mi
reget ꝙsq; ad assūte tu pā
pie angele bone custos mei
in a deo deputati ꝙm apls
tolos martires confessores
ut virgines et precipue illos
quos pcipue sancta mrem dei
habuisse dilexit manus
tuas sp̄ mundet in isto nego
siatis articulo et dimit ter
mel pluries ista verba ꝙ bro
aug assidue mitte in finā Per
dnm nrm ihm xp̄m et virtutē pas
sionis eius et signi sancte
hs et integritatis gloriosis
sime virginis matris marie et be
nedictio sūmi sanctoꝝ et cas
todia omīū angelorꝝ nr̄oꝝ suf
fragia omīū electorꝝ sint mē
me et omibꝰ mīmis meis
possibilis et impossibilis ni
hil detur mortis mee Amen
Postea subiungat istud versū
legendo ter lacrime elabā
tur quo vita misere dendat
Si aut infirmus omes istas
obsecrationes nō scit aut ne
mitate impalescente dicere
non possit dicat eas aliquis
de astantibus clam pro eo
ea mutatis mutandis ꝓpter
agonizans quid dicturus
esset potuit orare nitatur de
ac desidero put scit et pō
et ita orando spūm deo red
dat et salus erit

Oēs studiose audituros
q̄ rarisse aliquos ecclie
religiosos et devotos ad mor
tem se disponat satis tem
pestive ut eo ꝙ vnusquisq;
sperat se diucius victurū neq;
quid credens neq; mortem
cunctꝰ ꝙ eo instructus dili
genter ēt quasi nā multi
per talem mane spem se
negligentius ꝙ ipe testatur

rel resumenda sunt dnud prep
ta ut profundius meditetur si
quib mueñ cõi se nibus negli
gent delinquisse Si quis vsum lo
quenda perdidit habeat tamẽ
mite gratiã notand ad mitigan
dñe sibi factas uel ordinandũ
cum eo recitatis signo aliquo
exteriori uel silo consensu cord
rũdeat hoc eñ sufficiat ad salu
tem Curandũ tamẽ est ꝙ mit
negrationes fiant antiquã vsũ
nacionis pdit Nã si m mitigã
nombus rezisibi apparebit pa
rentes infirmi no iusticiã; sufficit
rez ad salutẽ scienciã p infor
macionẽ nrã citius appona mo
quo fieri poterit melioris Quid
si mal de standũ sicut sibi pa
tulũ quod maiorẽt nobis tale
si m hoc pcludimur terreat Justus
est enim ut quos ad salubria spar
agone terreat et salue ꝙ ꝙ equi
ad blandicias et dissimilitudẽ
nos ia ꝺemptionis Absit enim
quippe nimius et xpiane fidei
ori animo cõizud vmo dubitabi
ad ut hoc extremo mortis ex
tremo tmore corpis et anime
periculo negligatur absit dictum
Cuius rõi vsualis ꝓphã regẽ ex
chiã egrotantem usq ad mortẽ
salubrit terruit dicens eñ mo
rituꝝ tu adhuc mori no debes
et gregi nichin ꝓpetuum m
mortis articulo ostitutũ terruit
ad salutem dicens eñ mortu
rus tu adhuc mori no deberes
ut le in 2o dwall' Item pnte
infirmo unicũ terminũ fixi q
semper certa infirmas est balde
da uel beate virginis uel alicui
sancti quẽ deꝺ sancũ venerabi
fuerat habeat ibi et sp aqua
benedicta que et infirmus cũ
adiacẽti aspergat ut sic dem
nes insidiantes compescant
Ei vero omnia premissa diligẽ

simat ꝓponendi sunt omnes illi
qui salutem nrã ihesu
xpo dirigunt Nec quod etiã
aliqui mortem amittant ti
les vere libere aut diuine ad
memoriã reuocentur aut
alia tpalia ꝺ meritum infirmi
spidalitas et sanitas posti
lat Etiam nisi extreme non
tangunt singula pricu
et finem q̃ adiecta sint admixta
eo q̃ nõ verbis sed ueritatis
mezemur ut ni ꝓpendio the
olorie veritatẽ li 2o c. 1o atme
Cum aũt igr seruꝰ mortem
rone sue periculo vellet
auert studiose ut morienti tẽ
tem eo q̃ dispẽ ꝑmissã dñe
adhuc sanꝰ fuerit sollicitꝰ ad
distat et nequaq̃ mortẽ ingẽs
sim expectet Nã ni vexata
te morte aut grauiu infirmitẽ
ingredientes ad dnicũ ego
dicitur et quito ꝓximum acres
cerit mortis tanto longiusꝰ
fugiam; dubitꝰ ea igr vis seni
ris esse nisi ꝺ age ꝺñe sanitꝰ
eis id quod potes et ꝺñe visi
tationis laribus et dñi tuoꝝ
actiue fueris Quod multi p
amore infiniti ꝓximi ad vitã
expectantes sunt deceptꝰ qui
ꝺ ꝓpꝝ negligẽtes Cauẽ igr
ne tibi sic succedat aut ghi
gat nobili ingenio ꝑdeat
te tam sollicite cura sollicita
dispare et studiosa exortatõe
ipis morientibꝰ ut primitꝰ ex
hibendi Cuma talis ministeri
orabit si pie esse to cunctis
ad mortem festinare de
net libenter sed in quibusdã rẽ
omnibus mortẽ extat p scripse
est infirmi mortis ad appetit
tabula pulsat et mox cũ
toni omes fratres vbiq
fuerit omnibus occupationi
abiectis ad ecclesiã pnt
mortuum vid ꝺ ꝓ mulieres

et religiosi ꝑ̃ter ꝓ̃ su statu honesta
tem uere non debent nisi ad mo
rientem et ad igniem

Vltimo sciendū q̃ ordes seq̃
tes dicā ꝑ̃t̃ super mīstrm
laborantem in extremis qm
si est ꝑsona regularis hic
pōt dare quotiano fratri fiat ꝑ̃
tabula ut moris est et ꝑmittī
letania ad ꝑ̃s et oribus ꝑ
sentis deuī si adhuc supue
erit subiungant orationes se
quentes ab aliquo assistentiū
pro ut opportunū fuerit et si
tempus patī plures repe
tantur. q̃rē mīstrm deuotes
si ꝓsum rationē habuerit
hoc tamen de mīte no oport
tet fieri ꝑ̃ deuotos mīstrm posi
ti in extremis Cū apud mīstr
mos seculares dm dicatores
iste pronū deuotū et disp̃do
assistentiū ad requirit alīs ꝫ
modus tempus ꝫ̃ sue here
pantissimi tam religiosi quā
secularis qui sub premissis
mortis articulo fuerit assistat
mīstrando amonendo mīs
trando et pro ipis exercendis
ut ꝑfect̃ ꝑ̃ptī ad ipā mortē
tes nō ad mortē valuit et
ita aie morientiū misericor
pericitant

Ompē sempiterne deus
qui dignatus es et inocen
tissimū delicatissimā hanc car
nē ꝑ̃ne salui pro nobis hoiēs
factū ꝓbrare ꝫ̃ mortē pro
salute humana quā voluisti
indulge huic famulo tuo rī
misericordissime ut ꝙ
ꝙ cogitatu verbo opere affec
tibus uel motibus prauis
uel cruā sensibus corporis et
anime delinquit in ueraꝫ pe
nitentiā tribue illū sufficientissiaꝫ
emendationē illā quā tota mī
di culpam soluisti ac in ple
nam simplenoꝫ omnī negligē
tiarū suarū ad illū qui sincerē
illam perfectissimā quā ab
hora acceptionis tue habuisti
usq̃ ad horā mortis et ꝑ super
fructū omnī bonoꝝ operū quē
tibi ab initio mundi usq̃ in finē
ab omnibus electis placuerit

Per memoriā feruentissimi amoris
qui te rapuit ut euangelium ꝓ̃dicā
tem ꝫ̃ mare amicatū spūs me
cruce mori pulsauit ad me
dulla benignissimā ꝓpere tu
ut famulus tuus rī fratrē meū cru
peccata dimittas et tua sanctis
sima quē sitiuit et ꝑdignissime
passionis tue merito absolu
supplicas faciasq̃ ei experiri
superhundantissimā multitudinē
misericordiaꝝ tuaꝝ nos simul et
omnes et specialius istam ꝑsō
nam fratrem meū ꝙ ꝑmit
tere dispones placeat tibi pla
cidissimo modo sibi ꝙ ꝑ̃ et remissā
ultissimo cū dulci plausa va
pacem plena remissione pecca
torū fide recta spe firma cari
tate ꝙ perfecta ut in ꝑfectissimo
statu mī dulcissimū amplectat
et suauissimū tuū et suū uisissim
osculis tuis suscipiat ꝫ̃ppetat ad
tuā etnā laudem Cui sū

In manus meas tuas commendo
sēruandas hic pater sancte
pater omnipotens eternam
animā famuli tui rī fratris
mei martinidine amore q̃
filius tuus ante suā sanctissi
mā mortē pendens ꝓ nob
tibi quā sua commendauit sup
plicat deprecantes ꝙs ꝑ illam
ineffabilem caritatem qua tua
diuina paternitas in se tuū
traxit illā sanctissimā animā
ut in ultima hora famuli tui
rī fratris mei suscipias in eos
amore spīm cuius ꝑ eiusdē

Suscipe me michael archange
le de quo mihi ihesus ꝓpe
currere nobis apud altissimū
iudicem virgil munctissime

et assiste meo famulo tuo n fri
no in extremis laborib et
defende eu potent a draconis
fetidis et ab omni fraude ma
ligni spus Insuper te su
plicit exorando ptractu mi
nistri dni nri ut mihi
extrema hora vite fris mei
benigne leuit si suscipias
animam eius in sinu tuo et
perducas eu in loco refri
gerij et salut amen

Ite meruola et michi fe
nedicta virgo maria tecu
angustie admitte sustinere
nobis dulcis et ostende fructo
tuo fratri meo tuo gr̃iosam fa
ciem cui ultima cum mentis sua
et dispexit omnes iniurias eo
in pretute dilecti filij tui dñi
mei ihu xpi et sacre cruc et
libera eum ab omni aduersitate
corporis et anime ut laudes de
cat tibi dna misericors saluator

Va mi redemptor dulcis
sime ihesu benignissime
ac pissime per illam lacrimabi
lem vocem qua in horto
mortuus pro nobis dolori
bus et passionibus adeo fuisti
tus es ut te deberet a patre
clamantes ne longe facias auxi
lium misericordie tue a fre
mente mihi in hora et in omnibus
to afflictor aue sue p defecti
one et consumptione spus
sui te inuocamus in hac extrema
hora no caleat tu igr p
trium phum sancte cruc et salu
tem salutis fetide passionis ac
amorose mortis tue cogita de
eo cogitatus pars et no afflic
gimur si mee tue et gsolator
libera eam ab omnibus angu
stijs et p meam quas p eo in
cruce fabricta configi permisisti
clauis obtrusis ihesu bone et
dulcissime pater et deus eque
eam a tormentis sibi deputis
et p duc ea in eternu requie

ad vocem exultationis et confessi
onis tue
Misericordissime Jhesu christe re
li dereliqui quod fili mi vin
cule aliquis emendacius quia sat
tissima anima tua in patre
tuo celesti in cruce morientis
commendasti Commendo michi
hilipiet tue ancille famuli tui
dilecti fratris mei ldeni ecd ab
omnibus miserijs et pen
misericordissime re peregrinando
eam spi amicorum et nitressi
orum in illa tremendissime matris tue
adorem plandu gloriosissime
visionis tue cum
Pessimus misericors et cle
mens deus qui sum multi
tudine misericordie tue pec
cata penitentium et pretenta
dimittis placatus remissionem
rema emendas respice
nus sup hunc famulum tuum
fratrem nrum remissionem om
peccatorum suorum fd cordis
confessionem poscentis expandi de
pratis penoum in eo pissie
pater quidqd terrenum fragi
litate corruptum aut diabolica
fraude violatum est et vinculis
corporis eius membris restitue
et redemptionis tue pretijs red
gregi misericordie tue genitum
suorum et lacrimas eius omnes
fiducia suam ponentes in mise
ricordia tua et ad sacramenta ecclesia
stica admittere p dnm nrm

Commendo te omnipotenti
deo creatissime fidelissime re
atura ut fidelissime dedi
morte michi eripiente p phetias
ad creatorem qui de limo te
ne te formauit reuertaris
egredienti de corpe anima tua
de corpe splendida angelorum
coetu occurrat videre aplorum
senatu candidatorum tibi tuum
phatorum martyrum exercitus
donet fruitionem confessorum

firma arridet pregnid robis
exaplat e bte quietis m sm d
pri[n]charid te amplexibus ap
pareat cum te mit assistet tibi
ingrtez mitezesse decernit
ignarde omia quid horret m
tenebris quid sordet m flatus
quid arridet m tormentis redit
tibi tetrzmq; sathanas ad stel
litibus suis m adiutriu suo ter
minatibq; angelis extremis strit
atq; m etne rdet rabies mete
defrigiat sourget deus et dis
sipent inimici eius et fugiat
qui adezut eum a facie dei sd
desint sicut deficiant sd fluit
cera a facie ignis sic pereant
peccatores a facie dei iusti epu
lent et exultent in gspectu
dei confingent ingm et eru
bescant tartarice legiones
cor te et instri sathane ter
reri non audeant
libet te a cruciatu xc qui p
te mori dignatus est cosolidet
te xc filius dei vivi mit pads
si sui gmina ac sp presentia
ac mit omes suas vrgq tuille
pastor agnoscit et ab omibq;
peccatis te absoluat atq; adex
terdm electoz suoz sortem
ostituat ut redemptoz tuu
facie ad facie videas et psens
semper assistas manifestissi
me btis oculis aspicias rezita
tem ostituz ingrtez mit atq;
mina bitoz ostemplacitis
dumpne gaudio potiare m
secula seculoz amen

Rogamus te xpiana aia de
hoc mundo m nomie dei patris
qui te creauit In nomie xc fi
lii eius qui pro te passus e
In nomie spus sancti qui mit
effusus est Occurrat et sint
rant tibi angeli archangeli
thrani dominationes principa
tus potestates virtutes cherubin
et seraphin Subueniat

tibi patriarche et pphete apti
et evangte martires et cofes
sores monachi et hermite vir
gines vidue infantes et mino
res Adiuuent te orationes
omi sanctoz et letanie et
omi ecclie catholice gzudnd In
pace sit locubet habitaculu tuu
celestis jherlm per eundm

apa quidam fuit qui dm
ad extrema pemisset mitto
quunt capellanu suu virtu
tem et denoiz quid plui
mu dilexit quibus suffragiis
vellet sibi ulciare post mortem
cui rndit qmodis omnibus
quibus posset et quousq; in
beret pro salute aie sue siez
mpleze voluit Cui aut ppe no
peto aliud subsidiu a te n dm
nisi vis me pedm in agonia
dndam oratoz promitto dicas
Et ad p'mu pre mr dixerit sed
honore agonis dni nri ihu
xpi obsecrans ut multitudez
sili sagitmei sudoz quos p tio
re angustiaz suaz profudit
clemptissime cofi multi
tudinem peccatoz meoz pre
offerre et obtenere dignetur
p omnibus angustiis quas pr
tate mea exigentibq; mezu
Et cum pre mr sed dixerit Sic
mi hominem omi passionem et
amaritudinem xi libenter quas
in cruce sustinuit et maxime
illa hora qua sanctissima
eius aia de corpore suo exiit
sd patri sic offerre digne et
obtenere cofi omes penas et
passiones quas pcis meis
meo mezuisse cui cum pre nr
dixerit Sic mi hominem mestis
bilis meritate aliud xpi q'rend
de reis ad terras tollerationi
ab hac omi horaz passionem
traxerit ut hac certitudine me
saluare velit qui nr aprize

dignetur qua meruit meis sal
uari meq; pio ac celeste regno
obtinere his dictis promisit
capellano omni se factuz;
et ad diligeri et deuote sem
ut petuit post morte requiesq
est pr̃ roz̃ tans et grates sibi
agens minen̄ dixerũ se fi
ne omd petra sore libertatis
pg pmud pr̃ meritis sanguine
um sudore ostendens p me
omes pr̃ul sanat angustiam
pg z̃n amaritudine passionũ
suaz omd petiit mei ut
nullem deleat pg z̃n corde
sua relos requesc̃ant et me ad
gaudio introd̃ uoluit ppt̃ hec
reuelatoz̃ in plubus locis mos
moleat ut dicty mog grandi
apud morientes deuote fiat
sibi spe rectissima q; apud gratu
valeat homem a demonibus li
berare peccata dilucre et celes
te regnũ aperire auxilio dñi
nri ihesu xpi qui est liberator
pubm̃ genus generoz̃ credit
fervidecor̃ xpeley tzare Dne
miserere nobis Pater n̄r
ave maria Salvator mundi
salua nos qui per crucem et sanc
guinem tuũ redemisti multũ aux
iliare nobis te deprecam̃ deq
nostr̃ amen

Omne ihũ xpe per agoniã
et oraz̃ tuã sanctissimã
qua orasti pro nobis i horto
olivet qñ sudor tuus factus e
sicut gutte sanguinis cadentes
in terrã Obsecro te ut multi
tudinẽ tui sanguinis fudisti q;
p nimioz̃ angustia pro nob;
copiosissime effundisti offerre
et obtinere dignet deo patri
omnipotenti cõi multitudi
nem peccatoz̃ huius familie
tue et liberare eã in hac hora mor
tis sue ab omnibus penis et
angustijs quas pro peccatis su
is se timet minime esse Cum ai
deo pre et spiritu sco viuit et
regnat deus per omnia secula
seculoz̃ amen Pater n̄r
Ave maria Sanctissima nob
nome signaculo sancte crucis
ut fiat nobis obstaculũ cõi
tentia inimici nostri defi
de nos dne per signũ sancte
et per pnã nãm sanguinis tui
quo nos redemisti Saluator mũ
di sal· nos om· sanc· de· ged·
vnr· sem· matia o· p· no· p· qi
sanc· aplo· mat· vnr· supp· pe· et cet. cat. sac.
ut a malis omnibus eruamur
bonis q; omnibus nũc et pp
p firmi meritã

Omne ihũ xpe qui pro no
bis mori dignatus es i gru
ce te obsecro per amaritudinẽ
animi passionũ tuaz̃ quas p
nobis miseris peccatoribus sus
tinuisti in cruce qñ sanctis
sima anima tua egressa est de
corpe tuo ut offerre et obtinere
digneris deo pro omnipotenti
pro anima famuli tui et libera
ndi hac hora exitus sui ab
omnibus passionibus et peccatis
quas p peccatis se timet me
risse cognoscit et te corde
re petiit Tu ne pro me dne mi
sericorditer protege salua benedic sa
nctifica tuis pro signis sanc
te crucis meritis angelice cor
te et anime ad cõi hor signũ
nullus stet peccator amen

Omne ihesu xpe qui p ppha
tam tuã dixisti in ppetua
caritate dilexi te ideq; miseratus
tui attraxi te Obsecro te per
eandem caritatem que te de
celis ad terras traxit ad tolle
randos omnes passionũ tuaz̃
ut offerre et obtinere digneris
me a deo patre opte cõi oes
penas et passiones huius fa
muli tui quas pro peccatis suis

se timet meruisse Saluu amari
eius m hac hora exitu sui et
aperi et ultimo vite et fac eo
gaudi ad sancte tuis m glo
rii ad deo patre

Quid ihesu xe qui tede
misti nos pro sp figure
tuo scribe m aia famuli tui
voluera p tua pfos sui ne
tuo ut dispar m eis legem tui
doloroz cri omes dolores et
penas quas pro peccatis suis
se timet meruisse Amoue etiaz
tuo nunc sibilu vniat tibi ut
a te et omnibus electis tuis
merito no sepetur ffac eo
dem ptripem sacratissime i
carnationis passionis xesur
rectionis ascensionis spiri
menta ffac eo partiape sa
cratissimoz misteriorz et sa
cramentorz tuorz ffac eo par
tia penoz omz orom et bene
ficiorz que fiut m ecclia tua sca
ffac eo partiape omz bndic
tionu gratiaz gaudioz me
ritorz omz electorz qui tibi
placuere ab mio mundi
et grede et ut eis hiis omn
bus ni tuo gspectu gaudeat
meritis. Cum eo deo pze

Vm autez tota salu hoe
m fine consistat sallua
te tueare debem ut vnq
quisq de animo aut sono fi
deli pdonco et deuoto an mor
tem pzomideat qui ei m eode
mus fidelis assistat et eid ad
fidei gstanciam deuotoz pe
nitentia gfidentia ultimo adp
severantia salluate animet
alz semp iuuet et magoris
posito omes ptedentes oroes
tu attentoe debita ac deus
sup eid diuat Ad qua ty ora
tionibus efficaciaz ods exoret ne
cessaria dispo prius morte

staut m pnti mea de arte mo
riendi lucide est expressum
vid vnicuiq; sentire mori vo
lenti super omnia est necesse
ut aliquid morbi ocupet ter
minos eius mori destat hec
augere deo gras

Jhesu dulcissime laudes
deuoto suscipe et per
duc ad palmas glorie
de statu hoc miserie

Incipit Tractatus d'arte bene
q̄ diuat ad vitā et tutā q̄ de
cet ad pditum doctrinā p̄cis
doctoris Jacobi Carthusiensis

Ecutus organo nonnumq̄ sen
tentiam pio exhortatiaq̄
nulla unquid oblivione
a cordibus mortalium delendā
prolatam aut vn Intrate p̄m
gustam portam: qua lata port
ta est & spatiosa via que ducit
ad perditionē & multi sunt q̄ intrāt
per eam. Q̄ angusta porta et
arcta via que ducit ad vitam.
Et pauci sunt qui inveniunt ea
Certe sua recte salvari cupien
tibus metuende attentat veri
tate prolatū & nobis ewāngēlica
maiestate publicata. De cuius
veritate nulli licet hesitare.
Si enī ab homine puro pro
fisset posset fragilis sensus fluctua
tare et nisi statuta quadā
regularitate ad suam rectitudinē
intelligentiā ut fieri solet
dictis rigorosis. Et quis est
modo qui tā clare verbis
ps̄ūm recta intentione obten
dere. ac si solis splendoribus om
bra vellet tenebrosita appo
nere. Presertim quia in pluri
bus locis ewangelice similem
ammonitoria sententia repe
rio non desistit. multi inquit sunt
vocati pauci vero electi. Et alibi
requisito si pauci sunt qui sal
vantur. Ipse vero dixit ad illos.
Contendite intrare p̄ angus
tam portam. Quia multi dico
vobis querunt intrare et non
poterunt. Luce xiii. Et de fatuis
virginibus que inspecta tam
sue dampnationis vesperi sen
tentia. Sero clausa ianua. audi
erunt a sponso. Ne sic vos. Mt
xxv. Scripsi certe si prudentis
sime quicquid naufragium per
aquam aliquid dicet. Caute
providendum vobis ut sine dis
pendio corporis naufragium pos
sitis ita in tam seculta apprehen
dere. nra de vestris nra sumsisse
declinantes. qui multi nam
ganter sunt pericitati. O q̄

to tot timore et vigilancia
tales sibi p̄ponerent. ne sibi
sicut alii pereunt possent. cum
nec esset eis per aquid hoc
naufragium humilis in duello
aut alio bello pugnantium
pro vite honore fama aut
rebus. ad quod diligenti sibi
armis p̄monerent. ne ali
quis huius humanitatis mise
rie vii inveniri aut deri
posset. Et hic quidam ut corrup
tibilem coronam acciperet. nos
autem incorruptam. Et satis
mirari nō videre. si quis p̄
dentium ni sacris scripturis
et actibus hiis exercitus
indoctis audeat dicere q̄
homines saltem ut plurimum ta
li cautela se munirent ne con
versatione pereat et moribus
ut naufragium animarum
evadere possent: licet quo dif
ficile aliquos tales reperire
posse. & paucos puto fore in
comparatione multorum. Quod
et quot pereant aut salvati
erunt clarebit. ad hec sen
tentia apostoli recurrabit. Omnes
nos manifestari oportet ante tribu
nal xpi ut referat unusquisq̄
prout corpore gessit. sive
bonum sive malum. Contra ve
ro hec absit audita sint ab o
culis nostris. Et nō nisi falsis
sime negari p̄t quod maior ho
minum multitudo lata et spa
tiosam viam ingredit. que con
sistit in avaritia desideriis
rebusq; possibilibus. Artium ad
et angustiam vie que sim angu
stior consistit in contemptu volup
tatis et tollerati passionis. to
tiusque declinare festinat
Quod i. se ex dicto salvatoris
predicto. et conatu multitudi
que in prospectu recti nisi hec
equo angustiam via patuit
elegimus. Latum multi necesse
est ruere consequens ut pauci
etiam vite sint p̄cepturi.

et multi per ma que ducit ad
perdicionem meredire dignū
Omissis igr argumentacionib
sophisticis verbosis q̄ multan
ombz ad veritatis salutis ca
cumd q̄ veritatis vela q̄ tra
damus venaturi quatuo
valemꝰ de hac arta et angu
sti via p̄mul amplectuꝛi. Ne
fugituri. hanc em veram stram
ar-tiſicē appellem⁹ que ad fel
citatem eternā pducere va
et sapientibus huius mūdi
suam sapientiā quid aptū
stulticie notat relinquentes
nisi ad veram sapiā pcede
ordinē. Et si tenebꝝ nige
mi mei obsistā videat. De
bus aliquid speculandū ope
rium in diuinis finis altius
speculari volentibꝫ quibus
dicta et dicenda pudicare
nolo. ut eis lacer stampā ar
rideat copia dehs sius dehs
habetanda pbendi. Quibus
portus aures quid stilum pn
tem et os accommodare vellem

De infallibilitate diuine ca. 1.

Quit se habent pma p̄ma
et nidemo strabilia. q̄ et
quos ad greptiones appella
tur. ad intellectū humanū. Su
se habent veritates que per
auctenticam sacram scripturā
nobis tradunt credende am
plectende. ac vmitande. Sed
pma p̄ma mox intellectus tūb
de lumine nālis intellectus. sed
quicd assensum in veritate
d illud. omne totū est maius sua
parte. Et de quolz esse vel non
esse. et de nullo ambo simul
Et si ab equalibꝫ equalia de
mas remanent. erūt equalia.
Igr et ea que in sacra scrip
tura auctentica tradunt infal
libile sunt credenda. Sed pma
veritas sit fidei obiectū. q̄ est
infallibilis. nec ei pt fides
se falsum. Et sicut pma p̄ma

probari demōstrue nō pnt a
priori. sic nec quem scriptu
sanctis tradunt nisi a posti
ri per effectus. si eis assentiā
put sūt revelata a deo. nullo
alio humano rōne pbante. sed
rationis lumine assistente. Ita
fides fm̄ durandū et ppositum
est firma adhesio alicuius inclusi
nibz vel rei significate. per eam
sine omni formidine pro ut hoc
mō est a deo revelatū. vel ex
tali revelato deducto. sic q̄ nō
est humana ratio cognitū. Sed
sancto thō 2a 2e fides impor
tat assensum intellectus nō elec
tione voluntatis. sine formidine
de opposito. prout a deo sunt p
nelata. Et fm̄ pbm 2c 6o me
ctui pīa negat. nō e amplius
ad eo disputandū. q̄ error d
eo est intellectus. et aut d eo
profund. aut obtusibile. Ita ut
hō solum nō mereatur. dia hō
mer bestia. q̄ insensibilis planta
sine etiam sensitiua cognitione
vn talis exuere vr̄ hominē et
induit plante. q̄ rectatem. Nec
a simili de hominibus. qui den
sissima de sideriorz tenebra
lud obstinato. hūt intellectū
oculos suos obfirmat. ad cla
rissimū lucem veritatis diuine
comia dnōs sentēe et exhor
tationes. quibus mortalibꝫ me
tuende. nō sūt vē homines dī
sed mer ut bestie hūde sunt. sed
ect fm̄ augst videmus diuersissi
mas bestias a maximis volup
tatibus penitꝰ metu arceri.
ut ferocissimas leones. vrsos.
equos. q̄ apud homes vero ect
execrabilissime pene igneis
infernalis et eterni vilipēdi.
assiduitate gumanos. ita ut
pro nullo habeat. et q̄ nichil
veritatis in se contineant.
Facile mi persuaderi video. tā
tales obstrepuisse. nec integrū
fidem habere. si falsissimo nōe

fides q̄ sit

rpiano glozianu. Ad quero de talibus si extremo ignis supplicio in pena visu attigerint puniendi an timuerint. Non dubito quin gravissime meticherint et tremiscentia ita ut pene p timore se ipsos non sentirent. Cuiusq; ignis eterni multo atrocioris pene iste tpalis a veritate misericordi talibus quinatus est ignis. Nec expauescunt. Seneca. Quo modo timuerint quinanti. Ad multo terroris et infallibilioris sunt ea que sub fide audimus quod ea que sub sensibus plurima q ffa audiendo approbat. Veritas rei fidei pro[hibet] ut solem esse pedalis quantitatis et stellas minores sphera quasi pedales sentiat. Sed que ratio indicat sibi que ratio manifestos sunt de terra: et colores ratio indicat. Ubi timore nulla est color. Et tela ignea colorib; cadentes non sit color alterius. Vel forte tales nimium timent tela terminata a deo. q; modo predicta veritudinis. Et hoc non timet relevat. Timore illos qui ea apud deum nulla pena nulla finis sunt. Si omnia peccata q; minus eternitate audiantur. Ner successio temporis eo loco sibi vendicare possit probat. Boetius in fine de ospitio phs. Ner aut differentia temporis rei veritatem non auferat. Una sit omnibus de presentia vera est nostra. Sic sum theorica veritate omnibus de finis vera a deo revelata. Similiter est nostra. Ner pensis ad mirum quam tarde incredo & quo ex ore veritatis processit. Si exhortans de ampletenda angusta porta et arta via que ducit ad vitam eternam et eorum de fugiendis lata et spatiosa que ducit ad perditionem. Nemo dr de veritate ea dubitare quin sint dicta eadem veritas pauci sunt qui inueniunt per[hibet] et multi sunt qui radunt per spatiosam que ducit ad perditionem eternam. Sic fecit in cena dni discipulis p[ro]. audientes verum illud a xpo. Unus ex vobis tradet me omnes timuerunt. De verbi veritate non dubitantes. Si de ppa fragilitate hesitantes. Sic expedit multi trepidare in communicando pfata. ne forte ipse sit in lata et spatiosa via quod multi ingredi[un]tur semota. Cum ne sit homo an amore aut odio sit dignus. C. 2m

Ad primo peccatorum que lata et spatiosa sunt ingressa viam. Et primo de testimonio eterni fundati. De quibus nulli dubitare permittit. Quis met gradibus sunt mortalia peccata que ea faciunt ad ie[hen]nalem. Ne mo est quod late patuit. Si ingressio decalogi obligat admonitale statuti et mentis intelligibili constituti. Cui hec precepta decalogi sunt de lege nā. Si non dicere vel sunt edicta et sunt de lege nāli. Et semper eam publicatos erunt obligatiua. et a deo primitus ut patet in diluuio. Et in sodomitis. Et licet lex vetus solum mandato[rum] libebat nimium aut tractat doctores sup. 20 sententiarum. Si[mi]liter quo ad prohibitos[rum] iudicialem hudiadeque solum punit facta publica que per homines prohiberi pnt. Et q[uo]d erat lex duna et spualis. Hec prohibebat mandi et amis quo ad penam eterna[m] tur sicut nec in nova lege dnica est simpliciter in pluribus psalmis latro quid de timore horrat[ur] et arto ampletenti[ur] in nouens in quit mansuetus et mundo corde et actu. Et alibi

quo lex vetus phibebat mandi no dimic

Cum ingrediatur sine macula et
operatur iustitiam Qui loquitur
veritatem in corde suo qui non
egit dolum in lingua sua nec fe
cit proximo suo malum Ad nichi
lum deductus est in conspectu
eius malignus Cum autem
proximos suos et non decipit q
pecuniam suam non dedit ad
usuram &c Licet simus visitati
quando ad scripturam et mandata dei
omnes essemus visitati quando
ad exercitia studiosa in opere
Visitabis etc vsq plures etiam
de principatu Q[uo]d ecclesiis de q[uo]
infirmis Domini ad Domini et a
grum agere no pulcre p hoc a
varicie cupiditatem Sacerdotem
Item de qui officiis minis
tris ebrietatem sectandam et po
tandum usq ad vesperam ut vi
no estuet per hoc grule vicia
dampnetis Item de qui trahi
tes magnitate in firmaribus
vanitatis et quasi vnicuiq
glaustri peccatis p hoc modo
in peccatis et in penitentia
damnatus p obstinatos per
tantes Item de qui dicit malu
bonum et bonum malum ponens
tenebras lucem et lucem tenebras
per hoc falsitatem doctoris et fal
sam doctrinam damnabis Ve
de qui sapientes estis in oculis
vris et coram vobis metipsis pru
dentes per hoc superbiam men
tis contemnabis et dicit no
strum maculis vestris spreta
splendente clarioz nec sapien
tiam humilem maledictionem sup
ponens Item de qui iustificati
bus impium pro munieribus et
iustitiam iusti auferte ab eo qui
vicia et iniustitiam nutrione
Domine sentencie confodiens O
si quis interius oculus interiorem
cordis lucem speculari posset
quanta multitudine horum vi
deret qui in his et in subsequen
tibus peccatis ambularet Et qs
sufficeret singula enarrare
peccata que in veteri lege et
in phetis sanctis expressa sunt
ad spatiosam et latam viam per
tinuit ab viis et a quolz tpo
rum torrens quotidie impetuose
tunquid clara speculatur oculus op
ponitur ad rimandum an am
bulat in angustia aut spatio
sa via Et quid dicit de tribu
ecclesiarum que facta scribarum et
pharisseorum qui p ceteris studio
eminere polleze ab hominibus es
timabantur quidempnat quo
tiens ergo ve etcetera dampnabit
aut xx m ve mquit vobis scribe
et pharisei &c Quod mquit
opa sua faciunt ut videamur ab
hominibus et dilatent margi
nem suam Et cruciatus vi De le
mosina et oratione destru
ctores existentes et pharisse
os ex pena intentione damna
nans Si vertere volo me ad ver
bum ad apicem sci pauli repe
rio in epistulis suis maxima sil
uam petorum que ad latam viam
perditionis ducit ennarationum
primo adrotam Ubi ennat si
bene retolo xxi pcta antiquoz
mentione faciens forte non
minus et primum repletos mquit
omni inquitate malitia fornica
tione auaritia nequitia ple
nos invidia homicidia contentione
dolo malignitate
susurratores detractores deo
odibiles contumeliosos superbos
elatos inventores malorum pa
rentibus non obedientes insipien
tes incompositos sine affectione
absque federe sine misericordia Et mox
subiungit Cum talia agunt dig
ni sunt morte non solum qui ea
faciunt sed et qui consentiunt fiunt
tibus Item Care vi Et nolite
errare neq fornicarii neq idol

sequentes neq; adultera neq; molles neq; masculorum concubitores neq; fures neq; auari neq; ebriosi neq; maledici neq; rapaces regnum dei possidebunt. Item primo tor. v. emulationes aliqua per filios isr'l in deserto per peccata sua de concupiscentia malorum de ydolatria de fornicatione de temptatione dei de murmuratione sicut manifestum figuris que contingebant illis scripta sunt autem ad correptionem nostram in quos fines seculorum deuenerunt. 2a Cor. vii. Dicat ne forte contentiones emulationes animositates dissensiones detractiones susurrationes obtrectationes elationes seditiones sicut nec vos ante deum ad gal. v. Dies obseruatis et menses et tempora et annos timeo ne forte sine causa laborauerim in vobis. Item ad gal. v. manifesta sunt opera carnis que sunt fornicatio immundicia impudicitia luxuria ydolorum seruitus veneficia inimicitie contentiones emulationes ire rixe dissensiones sectarum inuidie homicidia ebrietates comessationes et his similia que predico vobis sicut predixi quoniam qui talia agunt regnum dei non consequentur. Ad phil. ii. Ne quis superbiat neq; studeamus inuicem prouocantes inuidentes fratrem suum quia vnusquisque est deus de his omnibus sed per dominum nostrum volumus et testificati sumus. Item ad thess. v. Hora autem sicut in nouissimis diebus instabunt tempora periculosa. Et erunt homines seipsos amantes cupidi elati superbi blasphemi parentibus non obedientes ingrati scelesti sine affectione sine pace criminatores proterui immundi voluptatum amatores magis quam dei habentes speciem quidem pietatis virtutem autem eius abnegantes. Et hos deuita. Hec plane manifeste omnia vitia inimica ex sacra scriptura quisquis nosse studuit que ad latum viam ducunt que si in paucis aut minimis repererit letter expertus per se considerare poterit. Et vtinam in paucis talia nostris etatibus reperirentur. Sed ingruunt que in singulis regnis prouinciis ciuitatibus specialia quedam pro tempora locorum sibi solent assumere que in aliis non ita reperiuntur maledicunt sicut in patribus stigmatibus gulositates comessationes ebrietates et potationes. In aliis reperiuntur vigilie et continentie et iuuenes. In aliis auaritia ut estimatur in italia. In aliis pompa et superbia. In aliis bestialitas et crudelitas sicut in terra infidelium. Cum hinc est maxima presidium et negligentia prouide quia in predo non obsistetur vindicta est ibi forma in assuetudine et ibi in naturam. Item in mordacibus plurimo de talibus hominibus vide sibi qui ad posteros suos tales abusus transmiserunt et punget eos deus. Sicut pro lege seruat et defendat. Sicut olym ad omnem vicinorum nam quasi pro lege tolebant vnusquisque se habere solet deus ad vitia inueterata si peccatores aut actores extirpari neque aut in gratitudine aut ergo in singularitate ipsius ut se manus apponat per penas captiuitates intentatas in forma depositiones desolationes aut alia forma. Et nouas leges apponat si dignum sit ut remedio curetur. Alias si non sint digni usque in profundum peccatorum ne punitur ut sordescat in peccatis et in puncto ad informa destendit veritatis huius patet in diuino

In sodomit⁹ in pharaone in captiuitate filiorū israel' Oc
dathan et abiron Capt3
Posset forte alicui⁹ mi⁹ se
obicere Cui vr mt xix Cuiad
interroganti Quid faciendo
vitā eternā possidebō respondit ei
Serua mandata Cui in pri
tam angusti⁹ porta pduat
et artam via que ducit ad
vitam Et ostendit mandata
quib⁹ gressus non sui possem
ad ista rūdē id ē paulo ad rom
m persona alterius sibi rūdit
O homo tu quis es qui rūdeas
deo aut obicias sibi Nā et re
ritate hec lo⁹ et veritate illi
r̄spondit Si aute considerane
tibus volo ut aures mansuetas
Veritati accomodes Nec⁹ hoc
paulo ex inopia rudentē re
tonib⁹ rūdit et qui sibi obie
it voluntati dei quib⁹ resistit
si ad mensura sui obscuritatis
intellectus eid rationē q̄ in
Diuina dei iusta si occulta pe
netrare non valet Sic hic xr
rūdit quicūq; de vita eterna
Serua mandata Nrcne mi
si tale quid radices in celo fixe
sunt p tot gradus iustī ab initio
et terra viare q̄ completa
et totū cursum temporis a
creatione usq; ad consummatione
seculi si tempus natue legis
aute et gratie Nulla quippiā
tempora et etates preterierūt
in quibus nō habuit efficaciā
saluari volentē Serua man
data Et nō distinctue si to pu
blicue este attestatur⁹ patribus nr̄
sumis si mandā a deo ista
et ista etc Nam sicut sacrobo
ap⁹ dixisse Si quis totam
legem seruauerit offenderit
autē in uno factus est omniū reus
Qui vr hoc quidē ad penam
sumpsit que ē circūcisio diuine visionis Pro quo sciendū
sm magrm in sententiis ho⁹ 30
dis. ultra q̄ lex moysayca da
ta fuit rudi populo ad cohibendū
eū a malis p penas temporales
les ut dicitur pro dente ocu
lum pro oculo Cuius hec pote
publica quidē potestas subdi
tis ratione hominū ut punian⁹
temq; quid lex nullis ordinab⁹
eos si prorsus sm statū rei
publice erat quidē ad deū
quo ad tria ptia mandata
ne vanitate deseruiret deo
solum promittebat eis terre
na deo dicebat q̄ solū manu
et no amq; prohibebat quoad
penas temporales nō fugien
das Ad posset dici q̄ vr que
rens illi de vita eterna possi
denda nondū legte nouā pub
licata ppdit adhuc sm modū
veteris legis in qua figuris
mandata vnet in ea lex ad
noua etna promittat et to
mina⁹ penā etnā que solū
ab illo nō fugi pt qui structu
tor est tocius deo nō solū mi
nus fieri animū prohibebat
sm q̄ erat lex diuina vñ hoc
mandatū nō ampistes nō nan
tum erat lex nullis prohibebat
gressus nisi ad progressum ad m
actū exteriorem sub pena tem
porali In quibus aut erat lex
diuina prohibebat interiorē
et exteriorem gressum ad vi
q̄ pmendam a deo etna pe
na etiā tempore veteris legis
vt si quis illo tempore vetitū
mulieris ad gressum cum
put vr dr agathei q̄ vtī ea esset
methatus in corde suo sic tem
pore nouē legis Et nō quis ta
lis penituisset in corde et deo
satisfecisset alioquin dubiū etiā
pena a deo punitus fuisset si
quo ab corde iudicale iudicio

millam pena sustinuisset ad hoc
ere non potuit nunc obesse per
tes sicut nec hodie nos prohi
deo venia talis primeris dabi
per sacramentalem confessio[nem] cont
nionem et satisfactio[nem] condignam
culpam suam studeat expiare
Et sicut della contra pisteu sic de
alijs tribus peccatis que vr m
eodem triplo dignitate est distinc
cere sic de eo qui magistr[um] fidei suo
Et qui docuit fidei suae fidelia
aut factue que omnia mortale
culpa non obstitumt licet vnu
altero sit grauius sicut homi
dium grauius furto licet vtrum
q[uo]d sit mortale Ex isto sequit[ur]
q[uo]d legis diuine promulgatio
tempore moysi deo vt non sint
mandatorum originalium insti
tutio Quod etiam ante illa tem
pora erant de lege naturae q
nunquam defuit a creatione mundi
et h semper transgressores ad pe
nam eternam obligauit Quia
dicit paulus ad rom[anos] ij Cum gentes
que legem non habent ea naturaliter
naturalia que legis sunt facit
nunt ipsi sunt sibi lex qui osten
dunt opus legis scriptum in cor
dibus suis testimonium eis reddente
conscientia ipsorum Item sequ[itur]
Ergo decem precepta a deo da
ta non ideo solum obligant quia
scripta sunt Si ideo scripta q[uia]
in lege naturali nullo modo erant scripta
vere dicta nouo si et ipso ipse
ultro tradebant ut lex prioribus
obscure et minus quam ibi
nullo modo magis hinc de expli
caret ut nullo modo sanctus thomas
hinc possent de transgressione le
gis naturae dicte patet Item lex
iusto posita non est Nam et ab
ham et isaac et iacob nec dei
publicata lege per moysem
iustos fuisse scripturae manifes
tat sicut et abel Tertio infert[ur] q[uo]d
ad pene eternae infictionem nullum
addunt seu deposito existit di
uinis preceptis quae tunc sunt
dei precepta tam ante legem
quam post ipsam quia ad mo
ralia pura licet iudicialia et
ceremonialia quia ad vrbis sunt
mutata sicut patet paulo adgu
latas Lex ipse transgressores
posita est Et ad rom[anos] iiij Peccata
non reputantur nisi per legem
Nam gaudium nostrae electionis
esse peccatum non lex diceret
Item quia pisces sunt paulo se trans
figurat in personam iudeis po
pulo iudayco cui nullus erat
explanatio legis nisi per
legem moysaycam Nec tu dissi
tendo quin lex eternam clari
or perfectior purior et efficia
cior est veteri lege Ex isto ite
sequit[ur] q[uo]d si nouae lex transgres
sores suos ad maiorem mag
nitudinem et contemptum assti
git Est tu via que ducit ad
unitatem eiusdem archipelagus et
antiquissime ipse veteris legis ab[ro]
nomine quo ad legem naturalem et
moralem que semp eadem
permansit aut permanebit
Quare vtique nulli sunt recipien
dum ignoranter dicta sapientum
vnius iusti et sapientes qui in
gentibus clare floruerunt et ig
noranter erudire potuerunt
Aut scitis quos ignoti nouo
nobilis excusabit Nam si
clare per quod illi ex rursus ser
ua mandata si vis ad vitam
ingredi non expugnat illi
sententie Arta et vna et an
gusta porta que ducit ad
vitam licet multi vie et
Tollite iugum meum super vos

ꝺugnm mod ſiuue et omiq le
ue ſh caritatem habentꝫ que
omdu lenia ſacat aſſiſtente
homni diuina gra. que mul
ti deeſt ſe ad ipm diſponenth
quoꝛu pauꝛis eſt mag ꝺeo
quib ſibi ipſe eam artam et
anguſtam ſacte impedmtꝝ
gꝛaue no ꝛmouendo et ſe ad
eam nꝫ abilitando ꝺeo dict
doꝛes ſup z ꝙ que ad gꝛa
tiam ꝛeuocantem nqua lex e
ſacilioꝛ vetez quad gꝛatiam
vetus lex non conferebat ⁊ &

Qd cauſe ſint q̃ habitudinꝫ

Poſthec expedit inquire
quid ſit in cauſa ꝙ ad hec
ꝛia que ducit ad vitaꝫ ſit
tam artus ꝙ pauꝛes
ꝛedant. Eſtimauit nꝫ mul
tꝫ hoc eſſe cognoſcꝫ. ſed o poꝛ
teat p̃uus impedmtꝫ cog
noſcꝫ aliquid p̃ uocem ſꝛ
ut dr plus z o mẽ ⁊ in ſolu
tione coꝛpoꝛis xpi ligamur
ille qui ignoꝛat vinculꝫ no
pt ſoluere ipm. Poſſimus ꝙ
dicere ꝙ pauꝛes ꝛedunt pe
hanc artam viam que ad
vitam ducit ꝑpꝛ duo. ſm ꝑpꝛ
ignoꝛantiaꝫ ꝛeceſſum. Et non
ſi p̃ſentiaꝫ ꝛeq̃ ad ſm aut
ducimꝫ ꝙ tendentꝫ ad ꝛomaꝫ
duo occurꝛut impedmtꝫ
nꝫ alia ſm vie ignoꝛantia et
delectabiliu ꝛeꝝ in via oc
curꝛentiuꝫ ꝛetardatiuꝫ. Dem ⁊
a doctoꝛibus multꝫ ignoꝛan
tia. inuincibilis que ex ſe ſit
totaliter oim possibili ſed di
ligeti. Crassa que ꝑpꝛ molli
ciem et delicias quib ꝛimeꝛ
ſub eſt ſtare nꝫ ſcipit. Stupida
que ꝑpter pigꝛitiaꝫ et timeꝛ
ſam inquirꝛe nꝫ curat.
Contingit ſm ꝛeq̃ dicꝫ in he
ſimilꝫ amoꝛem ad ea q̃ ſoꝛtiꝫ
ꝛeſpiciuꝫ ſiue ſint honoꝛes de
lice diuitie. ⁊ alia ſm deſide
ria ult ea que naturꝫ ſimt
neceſſaꝛia. Videat quelꝫ in ſe et
in alijs cum ne hec ſint que
quelꝫ tꝛahut a via q ducit
ad vitaꝫ. Nam dicit pau
lus ſradix oim malog eſt cu
piditas. Ad thy vi. Virgilius
ſimꝫ et nobilissimꝫ eſt quod
uari et pauꝛes ſint qui oculos
mentis ꝛeq̃ apeꝛiut ad conſide
ꝛandu nouiſſime ꝛeꝝ tiſſime
tamen ſtuꝛa et ꝛeꝛu abiliſſi
ma omnibus moꝛtalibꝫ me
tiendaꝫ ſi moꝛte deloꝛoſa im
mulꝫ imminente ſ ineꝛtitudi
nem ſne p̃uꝫ coꝛ ipm ſul
minande. p̃uoꝛe et tꝛemo
ꝛem ſibi ocurꝛente. qui ante
tꝛibunal xpi ſibi dicꝫ. ſed
de ratoꝛ villicatoꝛe tue. pena
ignis eteꝛna omnibꝫ pecca
toꝛibus ꝙmittenda. p̃omiſſioꝛ
eterne vite ⁊ ꝛe qua nec oculꝫ
vidit nec auꝛis audiuit nec
in coꝛ hoꝛis aſcendit. quia ꝑpa
ꝛauit deus diligentibꝫ ſe
ipm tales obſtuꝛatiuꝫ hui in
tellectiuꝫ nec palpabilia ꝛei
mina in ſe cognoſcꝫ eterna ſi
a ꝛeꝛutiſſimꝫ in ſe ꝛemaꝛeneꝫ.
Talis erat Balaam ꝑphe ge
tilis. Nu xxiii. Dixit Ba
laam filius beoꝛ. Dixit homo
cui obſtuꝛatꝫ e oculꝫ. et pꝛo
fectꝫ audiens aꝑtos in oꝛa
cos ꝛi. Coꝛ q̃ nos moyſes in
tentos ſuo. Deus abſq; conſi
lio eſt et ſine p̃uideꝫ. vt ma
ſapeꝫ et intelligeꝫ et nouiſ
ſima p̃uideꝫet. Deu xxxii.
Et forte in multꝫ ꝛpꝛiuꝫ ꝺ
pletur hoꝛ quod tempꝛe ezech
ielꝫ a deo dictꝫ eſt. Quid tu
ſeꝛmones tuos et nꝫ ſecuti
eoꝛ ꝙ in tenebꝛis ꝛeꝝmonꝫ
ſui ꝛectuꝫ eoꝛ et amaꝛitꝫ a

suam sequm̃ tor eozū et ē eis
qua si cornen musicū quod sua
ui dulci ꝙ sono cantilenā exe
rcem. Canta quippe est affin
ta assuetudinis inolite ut eam
non diguem̃ audire que ma
nifeste mala uel turpia sud.
nisi applausimꝰ fuerint mor
bus eozū. Sicut olym filij isl̃
in bethel. adola colentes spolia
bant eos qui ad sacrificiū ꝑ
gebant ad templū in ibz tm.
pro vero deo colendo. Et ad sce
nas quas ad deū colendum
in templo oblaturi erant sm
legem dei ut dicit. Vero sup
ofice ꝑphm. vñ ⁊ vnā dorcas
sim ad hoc sunt tales ꝑter
ficienda veritatis gr̃a. id ꝫ
iob dispedē a nobis stud̃ mart
tua ad nolumꝰ. Et hoc ꝓpriū
signū malitie hom̃. qui vna
prudentes cōtempnendo. et ea
mutant. Sicut olym sanctꝰ Amos
ꝑpheta adeo amissus in bethel
vbi r̃ges isl̃ vitulos aureos
colebant. ut ibi ꝑphetaret et
eos pro ydolatria argueret.
et repulsus fuit a r̃ge. Vero
boam. Nā ꝑphā ydolozū ema
sias ade sancto ꝑphē amos dꝛ
Ite fuge in terram iudi et co
mede ibi panem. et ibi ꝑpheta
bis. Et in bethel non adijcies ul
ꝛ ꝑphes r̃. Et in ꝓspectu est
sanctissimꝰ Io baptista. qui ꝑ
veritatem herodi mutilatam
detollatus est. Qui quoq; hodie re
lut veritatem hui⁹ trasse igno
rantie expectare. Credit ad pa
latia r̃galia. ducitur ad cur
ad curias pr̃apū et nolūt hū
admittere veritate. arguentē
mores ꝺo disphabiles. et
mox sentiet in se lignas ma
ledictas. et minie ibm̃ men
sura. Sales manducabit. si eos
dem non palpauerit. Sz dꝛ
ego adhuc missus sum ut testi
monia perhibeam veritati.
Sicut Ieronimꝰ fuisse ꝛdxpo
et scribis et phariseis. Que cras
sa ignoriā impedimento ꝑ
tat ne que ducat ad vitā. Vi
ens accedat ꝓuersa gen̄ pisce
na. que nequid sinꝺ ꝑ totū or
bem studuit. que pene toti
mūdo post se trahit. Dꝛ eni
scriptura Sensus et cogitatio
mea verba in malū ꝓna
sunt ab adolescēa sua. Enim vm
Quid proth̃ oplasmā de pana
dispecuit. quid totū mundū
diluuio condempnat. Quid
sodomitas sulphure et igne
consumpsit nisi ꝓuersa con
cupiscēa. Ad quid pene omēs
mortales salutis quibuslam
elect̃ deꝰ p̃ interitoꝝ festinat
nisi ut corrigi et arguti
sue desideriis satisfaciat. Ob
id studia. negocia. ingenia. si
dereb. labores. et omia opa
impendim̃ ne desit aliquid
optabile ⁊ desiderabile. Immer
git̃ qꝫ totus homo in curis exte
rioribus. et existit ꝙt serpens
ut pauid aut nichil remane
at de spirali cōsideratione. Ita
ut dicē ꝙ fortasse multi pnt
ad Capitē secundū. Venite fria
mur bonis que sunt. et vti
m̃ creatura tanquā in mun
dum relicti. vino ꝑciosō. et un
gento. nos impleam̃. et nō ꝓ
tereat nos flos temporis. Ver
nemo nos vos absq; ulla mo
lestia. r̃. Et hoc quod con
ꝑsteñ. q̃ tractu est a primo ve
nite. no quadrū ad dominū.
ꝫ quadrū ad mēbra. qui
membra non facile portet̃ r̃sis
tēñ. si adesset de lingua. Vna
una gr̃a. Sz dꝛ Iacobꝰ apls
Omne gaudiū tentatiōm̃ a gripia

sua abstractus et illectus dem
conuipsten ad conspexit pa
rit peccand peccando ad qsumma
tu fuerit generat mortem
Jacobi 1 Erre nolite errare
ra conuipsten quotiens pat
filios si no cohibeatur vt idem
dant. Vñ bella et lites in vobis
none ex conuipstencis vestris
que militant in membris vrb
actu. Vñ mundi fruta
spondia auaricia gula sup
bia ira mundia et cetere pestes
mortalium peccatorum. nisi ex co
conuipstencia. Quod si quis in se
refrenauerit mox videbit flo
rentissimos flores caritatis
in se viresterere ad vna alteri
aduersetur. Et sicut ex phi
omne mobile quanto maior
resistencia medii tanto mo
tus tardior. Sic in pdti vita
cruciatu maior delectatio in re
aturis per conuipstencia fa
to mens humana tardius ad
appetenda celestia surgunt
fletur. Gratitate gtemplatiorz

C.4. Et hanc rem rarissime possu
mus aut in id etas tam
raros habeat coros gtem
platiuos tam in seculares
quā religiosos quia nolunt in
die bella conuipstencis fuge
si minus retinendum retinere
suam atq; ethereos desideriis
eternalibus insensibiliorib
us et cetera oribus in mol
liciē corporis in vbo potest
mundus consolacionib; pfid
gentes carni vnā facere vel
ut si fallor quotidie legimus
penna gtemplationis sursid
elevatos reperimus arcie et
corpore macerat. Teste xo
cum venit venire post me ab
neget semetipm et tollat
crucem suam &c. Dicendum
nullatenus pigrius sensim
tenuem gignit. Ideo pauci
reperiunt qui patiosissime the
saurizd intellectue gtemplati
onis emere velint pro eterna
lud desiderio rerum huiusmodi
aut pro momentanea aut le
ui corporis afflictione. Omnes
cruciant defectu corporis mor
talis si huius dia id breui
est qui tanto velit experiri
quanto valet. Et illud paulu
per et leue pquod in pnti est mo
mentaneo et leue tribulatio
nis nre sup modu in sublimi
tate eterni glorie ponder
operatur in nobis non gtemplati
tibus que vnā h q non videt
cue eni vnā temporalia sed
que aut non vnā eterna. Nec
illud enim plid a xpo promis
sum his qui ipm sequunt no
lunt amplecti pro cuius iste
et hūsitoriis ut ita dicā fugā
tibus sectatoribus. Cui nulla hu
mana vita sine qualistuplī
suauitatis in hac vita compa
ri pt. Quod minime delectatio
nem gtemplationis. Et quia
homines huius mundo dedite
nec ignorant terrena ignoran
tia ideo se querunt ad spūa
lia terrena que difficul
tant viam que ducit ad vitā
et dilatat viā que ducit ad
perditionē quā multi incedunt
vñ Origenes sup libr nūi
mendū est xpianis ne eo mo
do intrare sint aduersi eter
nam. Quo nos filii isrl de egip
to exeuntes intrabant terrā
promissionis. sp de Josue no
solum duo intrauerunt terrā
promissionis ut miōrū testis
historia. hic ad tremor & me
tus huiusmodi impendendi
cautione nr videor subnimi
murare nisi rationi quorū
dam verba que no sapiunt q

spus sint. si animales sint. scpa
cula hui⁹ mundi timentes. q̄
quor⁹ deus venter est. dicebat
id. apls. Nemo unquam carnem
suā odio habuit. si foueat et
nutrit. Et abbreuiare vitam
suam et mortem accelerare est
se ipm interficere. Cōm id. ꝓcep
tū no occides. si aut se aut a
lud. inducant tales aplm. No he
sitabam si fient delicti sapiendam
huiusmodi. et sapiā hui⁹ mundi
di stultitia est apud deum. &
h̄ est talis animā velle degre
dare pp̄ corpis mortalium
di sustentationē. Nec ꝓ dicto
mihi carnis subtrahendi sim
illud. Curā carnis ne ꝓfitea
ris in desideriis mīa. nō ex
cludens. Qui heu multi⁹ no
minant nīa. vbi sūt multa
superflua. noīa alimentoꝝ im
mis longam vitā hūtes in
carnalibus. Cōm id. deut⁹ xxv
Pondus habebis iustū et ve
rū. et id. leuit⁹ xix. Nolite facere
iniquū aliquid in iudicio in
regula in pondere in mensura
stateram iustā. et equa sint ꝑ
dera. iustū modius. equū. qui scri
tura. Quae autoritas nō solū
quo ad mensurā nīam cor
pis pro quo introducta est ap
tal⁹. si etiā ad ꝑtem principale
māz de arctitudine vite nobis
optime formulatur. Quis est
hodie qui nō ꝑspicue videt
quātū est de excessu in cib⁹
ꝑpōd et talia ꝑ minutias ꝑ
dolum ꝑ multiplices studiū
nes. in ꝓparationibus in pan
derationibus in mensuris. Et q̄s
iustus fraudē patet. aut debitā
restitutionē facit. Qz dato q
vre denotus & largiflus speru
latus animus satisfactionis
ꝓprie. pro peccatis suis aut ali
enis. aut ab amorem sponsi
sui ihesu xpi sibi. in hoc complā
cere et si adhuc cupiens haut
ad resistendos insurgentes
carnis rebelliones in se. aut
alia causa licita et bona inte
rione carnē suam castigando
bus districtis finē exemplū et
consilia sanctoꝝ domaret.
ita erūt ut fortē alicui⁹ stoma
chi aut stomachi debilita
tio sequē. Dicimus nō ob id
hoc exercitiū facere sic legi
mus de sancto Gregorio. beati
Augustino. Hieronymo et sanctis
multis patribus. ita ut eius
modi acceleratē. et vita ab
breuiare t. nulli⁹ id ꝓpter sin
gularem deū beneficiū dicē. et
ꝓpter quem ꝑ mare. Dicat hoc
et defendat qui velit. Ego hoc
minime debeo approbare. Dic
mihi tu certitudinaliter aut ex
authentibus signis nō ꝑt con
vertunt. et dū recipi et se
cundum intentionē nō fiat lesio
ita ꝓ rōnale sit obsequium tuū.
si de ꝑ actibus aliquid tale cō
scribit. Cum est simile de ꝑgrin
antibus aut vinis contingentia
bus aut ex. vnt. de quib⁹
non dubitā sim experientiam
et consilium ex pectore medico
rum. si inhiberent aut mate
monia. trahēt. vita accidit
prolongaret. et sanitati cor
proficeret. Aliquid dicendum
veritate debēt vota continē
tie. Deo facta. ut infirmitates
euitarent. aut mortē euade
rent. Fateor nō habeo sim
plicitū solidū ad id approbā
dum. Nec puto si ꝑ pulsare
ad dispensandū nō talibus in
casu. Attamen q̄ dispensaret.
Nec vnquam tale legimus fac
tū. Si multos ꝑsonas de
notabiles dubitamus esse fu

nō. prodi

esse et finibus fore que si mihi
rent vita eorum prolongari
sim phitos et dicit aug. absit
ut ea que recta intentione a
gimus si aliud accidit quod
sperabamus nobis imputet
Interfectores per matre am
bulantes aut milites seu p
fectos fr̃i p quod pace in vsu bel
lo pugnantes aut ad hunc
somodum tendentes tempori
bus hellicis nunq̃ no sunt iudi
candi sin homicide si vita ex
tesserint Ler statuit eoꝝ de
mandatum non amodo eo opi
m se sit lenitis et intentio red
ner dicte fereꝝ sup phibito
si de p accidens inspecte mo
rs euenerit Sic patres Cur
thus esin arcuis ppetue Simil
ciantes sub certis penis in eoꝝ
statutis contentis no sint iudi
candi sin ipsoꝝ intemptatis
si forte eorum vita breuiare
dñi id no intendant licet tñ
in extrema nitte gsitum ut
mr̃ tyrannus in matri aut
alias vbi ad manus no ha
berent aliud quod machina
rent esin arcuis credit ipsis
nire matrie confessus Simil
legit quidam talium inter
nitte ppt̃ pennam potq̃
quod martasse et sanguinem
bibisse et forte cum arcu mo
duasse Et sic alias tempore
nitat̃ existente stanislao ad
ministrum vita possit se
crete arcuis moderate mo
ducare seregulare Ut mi
lius sibi ipi mentis mutat sn
cuiter voluntarie et deliberate
ppt̃ hoc mandatum no ocu
ris nisi de familiari consilio
spiritus ut pater sempsden
ferisse et michaeles quod q̃ re
obstentis actibus p alios attep
tarent Serpat malueruꝝ pha
raonis de ciuitate
dei h̃o pdo quod etc credo no sic
aliquem uisse ad mortem ap̃ma
to ut ad mandatum iudicis ppe met
sit sententie late executor Sed
alter ad instar sancti Jone ppha
qui ob culpam inobedientie sti
eius se mortem meruisse in ma
ri prohibente naue et nautis
ppter eid dicit mittite me i
mare no serpens precipitando
Predicta ad hoc tendunt ut no
debet censeri sui ipsius homi
cida qui aliquod exercitium
faciat siue p voluptate siue sui voto
luntis et honestis ut p quos
forte vita eius abbreuiare
et mors accelerare pt̃ eius
intentio casualiter dñi no
districtionis virtute no ex
cedat parcatur michi ut consi
lius sanctorum atque sanct

De superbia C. 6.

Aliqua de pluribus q̃ actes
uiam fecunt dilectem ad vitã
et eoꝝ spaciosum ad perditionem
Et p̃mo de regina virtutum q̃
est superbia quanto dilatat
illa terminos suos a muri ns
p adornare que nanoe celeste
est ibi suos ramos cum ad mi
nibus efferunt et a sum̃o
usq̃ ad infimum prolapsa est
in primo angelo peccante Cum
immobiles sue progenitei re
liquit virtutes Ille enim
apostata pfectus caput est sup
omnes filios superbie Cum qui
tos et quot habeat vestigia
sua sequentes probare vna
filia que dr̃ libido dominandi
Cum si quis velit separare
ablatis qui in practicis sunt
constituti et etiam ab amicis me

doctribus et pene ab omnibus et
si no effectu tamen affectu stan
lubus omnibus fluctibus maris
et ventis aere timuit mouere
Est aut superbia spūs angelici ꝑ
de cupitate dei placere cōtuitu
mis appetitus Qz stat dicit in ille
sua et ꝑspexit est amor ꝑpe excel
lentie Cui cōsentiat virtutis hu
manis Cue sm beri Est q̄ ho
rrissima sui cogitatoe subripi
vilescit Cuando rogo hoc sit ne
mo talibꝫ infoznet serpens q̄
libet an hoc de se sentire debeat
Qmit tamen treb gradus humil
sm quadam glo sup mt ꝑbm
subpere se maiori ne ꝑferre
se equali et hoc est nimis et suf
ficiens Zq subde se equali ne
ꝑferre se maiori hoc gradꝫ est
hūdanus Zq est subde se et mo
ri in quo est omnis iustia pfc et
caritas humilitas et mō sitis
superbos ex hoc clare ꝑ paucos
sanctos sunt qui no refugiut con
tempni spem aut iniurias ꝓpe
patient de quoz mō erant stri
de et phariseis De quibꝫ dicit
amant ꝑmos recubitus in cenis
ꝑmas cathedras in synagogis
salutationes in foro et vocari
ab hominibus rabi aut xpm
Et quā pauci sunt qui tā in
talibus gaudent quā in laudibus
homīm animos no sentiunt in di
uersa mutatos indignando
de ꝑmis exultando de alienis q̄
tm ꝑ q̄runt ad pctm sinistꝫ
mobilis fluvius debet esse sa
tellitꝫ sine virtute cui q̄
mō cuncti proiecta fluvius stare co
pt Sm phm 7 ethicā Sicut
ligna cuncta mota intemperabil
verbi statum sentire sic q̄ ꝑ
homo interius latet sic ꝯ

Cualis homo interius latet qm
mota illata ꝓbat sic tamen
dico q̄ omnes motus interiores cum
mi tra pit hoīm ad foueam
dampnati de superbie Qz motus
deliberatus et rebellis sui sensu
ꝑ aud cōtra rationē sanctā
quātūm se est ut no gentibus sta
tu ꝑpio fierit in altiora Qcirca
lucifer dixit Similis ero altis
simo hoc in isto tm me restitui re
bozd familiarid debozd et rete
rend cristianitatid que omnid
modificari debet sm statud per
sone et sup hoc omnia no sa
da est oblivioni hec sentēa vi
delicet si tamen si fugerit et effici
amur sic parvuli no intrabit
in regnū celozd Numeroq̄
habet tales parvulos si multi
erunt multi erunt intrabunt reg
nū celozd no dico parvulos
ignoratia et etate si moremur
et amozd ꝑprietate Sed aut
sm gregē quatuoz species su
perbie quibꝫ omnes tumoz ar
rogantid demonstrat Aut ra
tionē a se metipis hoīe existant
aut si sibi datū desup credē
si pzo suis meritis hoc acce
pisse putant aut tu iactat
se accepisse quod no habent
aut de ꝑpetē reliquis singula
rit videri appetut habere q̄d
habent Secūdo ponit alios
xem gradus superbie qui sūt
curiositas mentis leuitas mep
ta letitia iactātia singularitas
arrogātia ꝑsumptuosa peccatozd
defensio Simulata confessio
rebellio libertas peccandi q̄sue
tudo A quibꝫ si quis se speraut
a recta sua ꝯsideratione alienū
sentiet ꝑ se estimare esse dum
nem a timiditate cordis Et
ista speciebus sequi videmus mul
tos esse qui alios et semetipsos

et dictozes ꝓmemuit m rꝛspo
dendo aliozꝝ dictis et scriptis
roꝝ dicendo alios rꝛpꝛhenden
do obseruando alios ut ostra
tionem fremat talia ꝓmunde
scepos ꝓfendo se sua ver ba
fictate multa extruendo dep
tus ꝑꝛcios ostultando et alio
rū etiam mēbra aggrauando
et publicando ꝑ beneficta a
liozꝝ erga intentione tozdis
dimidiando et si opus exterꝝ
rꝛpꝛhendere nequeat contris
tat erga de beneficiis aliozꝝ
et de confusione aliozꝝ exultat
ser et ſmilia si videas mali
quo nō dubitabis ea ex tedze
tozdis tam quia ex fonte ſor
do procedere ꝙ teste mr xy
De tozde exeūt cogitationes
male hȳmadi adulteza fo
nicatiōes furta ꝛc sic ⁊ hoc de
talibus cogitationibus prodeūt fo
ris et tam quod per rimulas
flamma superbie de tozde ſe
diffundit flagz ꝛ si ſo hō actibꝰ
exteꝝibus publice se hoc vi
tiū manifestat ꝑter etubes
centia humanam ne ꝙme tur
bem dō si magꝝ in tozde se oc
cultat et in exterꝝ depꝛhen
ditur ꝑ aliqua ſigna vnde
rariora sint peccata opez
quod sermonib⁹ et ꝑcepta ser
monꝝ rariora sūt quod cogita
tionib⁹ si crebertima sint pc
cata cordis ex hinc dēm end
tozdis os loquit et nulla sp
peccata quod primū in tozde
sint ꝑpꝛpetrata aliquid nō es
sent peccata aut mēma crue
tamen peccata tozdis si sint
de gne mortalium et fiant in
tegro ꝛꝛ deliberato et consē
su ac plena voluntate etiam
absq; ꝓgressu in opus exte
rius apud deū patri damp
nationē punitur ac si exoꝛet
in opus luceꝛ per iudiciū pub
licum esse non pmitt ꝛ nullo
creditur de occulto iudicare ex
emplū clarū est de iuriſꝛto
qui talia cogitationū qsi rimas
prebuit quid impossibile si
bi sint in opus ꝓdire sꝛi
ut similis esset altissimo et
tamen ꝛꝛ remedialiter pertimuit
vñ ad tremore audientiū est
sentes vbi gregē qm dicit nos
si multū ꝓficimꝰ ꝙ vir opi
nīa exteꝝiori in rectitudine
teneam⁹ et tame omittere ope
tet illi qui ad ꝙ milliū venit
ad nos a ratione oꝛtet ei ra
dere qm tū opa quid cogitatio
nes est iudicaturꝰ et quis
qui de cogitatis omnibus sub
strictius semper sentiꝛ et
digne pentreat hoc no fuit
de superbia ⁊ de cupiditate luxu
ria inuidia ꝛc vñde ep
princeps apl̄oꝝ exclamat si
iustus vix saluabit impius et
peccator vbi parebit iustꝰ
inquid in opē iustus ꝙ verb
iustum cogitationibus nis
tus tozd ded iustꝰ tozd ꝓdi
o quis est hic et laudabim⁹
eum superbia ſm nomē suū
designat cuius ꝑ quod aliqꝝ
per voluptate suam tendit su
per id qđ est vñ vsq; superbus
dictus est qm a superiꝰ volt
videri quod est habet aut h
ere rario ut voluntas rapiꝰ
cupiꝰq; ferat in id quod est
ꝓportionatū sibi et ꝓfixum
ſm diuinū regulam et mensu
ram ſm qđ aptꝰ nos aut no
i mensu gloriam ⁊ ſm
mensura quod mensꝰ est nob
deus nolle gestare in cu
dei qđ nolle subiici deo etꝛe
rpiq; et nolle subiici deo est
se auertere a deo quo absq

est peccatū mortale Sūt tamē
aliqui motus mentis imperfec
ti tam superbia rea mundia
anaritia et luxurie qui pue
nunt ex ydiotica rationis et sue
pter eo consensum rei sue
litatis potestatis residen que sūt
venialia peccata Exemplum
de superbia ut si vnus ab alias
vellet epūs esse equalis in suo
apparatu et epūs archiepūs
et ille regi et solare ma
gistro militi Omnia
enim deus sūm ordinē creauit
Talem et ordinē conficere vel
le est diuine regule nolle sub
esse Quod in eadem imitatione
tale gradū contrarioze to fiat
nisi superbia supposito p dis
cordiam substituta ad quid
progredi capit aliud nititen
do sensui suo et ipsum defenden
do Quod mr regnozū amplitu
dinem pugnando pstipatiū
opulentia causat bellozū in
fractus rapinas latrocinia ho
micidia sacrilegia et desolatio
nes nisi timoz superbie quo
quisquis alios ordia appetit
Quod in quotidianis cultibus sas
matis et dissensiones patricijt
nisi id unum quod est superbia
Quo cessante tamquid spinis
et tribulis eradicatis in orto
ecclie virentes flores speculā
tur

De odio et invidia.

Est pestifer hec mortifera
est superbia et ambitio ter
restris et terrestre creatura
suo veneno infecit p quā via
que ad perditoz duxit est heu
multor dilatata no tū sub
gressū simbi alios pestes pa
tuerit no cessat est odium et
invidia Inuidia id sapie in
vidia duab mortib mēbris

in orbem terrarū Nā hec
duo vitia s. superbia et inui
dia sperantes sibi vendicāt
in demonibus In celo erant
superbi in terra sunt et sup
bi et invidi Cur silr homines
quibus vitiis irretiti sūt ma
gis demones vincunt hm ap
sequū post predicta sententia
sapie animantū aliū eoq̄
sunt ex parte illius Nollet
enim demones ut nullū hom
salvū fieret Quod vt vellet
omīb hominib salvos fieri her
duo vitia sūt odium et invidia
mente magis fouentes quā
opere Et sunt vitia spūalia
et vtinā no spūalibus fiere
tur quod sentiendū tordā
ent Et quanto occultioza
tanto periculosioza q̄ ser
pūnt latentes in occultis uti
ut vno depellendi valeant
ab alijs Et sicut in mera a
pta nocuū remedia sustinent
sic peccata publica nocuū eru
bescentia inducit et reden
dūnt et curant Occulta
vero no sic si quis to serenā
tanto minus curant sed ve
rend superducto velo debi
bili sue cautela peccatū
publicari vero prauetur
admittit her duo pestifera
vitia omnia extorta et vitia
honesta laudabilia et vi
mendacio digna ut ceruā
clemosinas ab emissarijs tale
nones vestiū asperitates et
terrenaz attemptū cruciatus
ti abstinentia continentiam
castitatē orationū frequentiā
et diuine laudis ystimatoz
predictoz vigiliaz cohoz
tionem ad flendū et ppūm so
lempnes no excludit et

omnā extiorā cultū admittit
Et hec honesta exteriorū fatui
spectatores attendentes putat
sibi sufficere ad salutem Sed m
eteriori vestre sti odio et mun
dicia omnia hec corrodente nō
aduertunt Q quāta cultus e
ni multos etiā sibi sapientes de
torquet estimabilia qui relictis
liquentes tamen lum gtuerunt
ut olym scribe et phārisei so
ris depicti et pulchri sepul
chra dealbata nitis forte ple
ni sint ossibus mortuor Ceteri
mortis exteriores omī diligēti
perornant interioribus a cul
tu ornatu destituūt Optare
oīs vna merito cauta q spicē
ut hec armonia xpi miseri
cors audiret phārisee exte
munda prius quod intus de mū
dis ut fiat illud quod deforis est
mundum est xx in Qui quis oti
us hnerit meritū humanitus
posset hitudines speculari sed
deus longe aliter iudicat de
qualitate hoīs quā iudicia
hūana diffinunt sicut pr de
phārisco illo etenim to hu vtūm
etne sanctus a foris pparuit
et a se fabalis fi a xpo re
pulsus indicio pferebat Qui et
erit eis futuro iudicio ad ma
nifesta etne ab sanditis tor
dis mtā pro quo pstruntur
stendum stendit Qd adhuc
directe cōtra gratiā sine q
nemo saluari pt hec auritus
non grauidet sup ingnitate
corrigendā aut veritatis fin
aplm ecclīā odio primo tale
graue est q iohēs m epla
sua nō verebat adhuc homi
dē computare Dicens oīs
qui odit fratrē suū homi
da est pclohz Et quidē fm
sanctū tho - zare hominem qui
quo ad nocumentū quod pximo
infertur male est peccatū cōtra
odium cordis fi quo addeordina
tionē voluntatis ex qua radix
peccati pcedit et est potissi
mum mortale odium in vlti
tate videt esse cū homicidio et ea
principiū vnū dicat idem si exteri
ores actus inordinati essent
absq; inordinatione voluntatis
non essent peccata puta cum
aliquis ignorans aut zelo iu
stitie hominē occidit sed sciat si
necessaria aut zelo iustitie homi
occidit et si quid culpe est in
exteioribus pctis que cōmit
untur odio vel alicui virtuti vi
cium habet aliquid voluntarii
nisi exteriori cruditate voluntatis
qua gregē xpi mori sed
non indiquitum grauius peccatū
dilige qua pcepit ita necessa
est odisse iniustitiā quod no fe
cisse. Vn odium est motus appe
titiue potentie qua nemo bonū
adpetit malū alteri et nō
appetit bonū eidem Cruce ad
mala pboles orti ex hīs ver
bis duobus sti odio mundia
tiarū est ex auctoritate Iohannis
scripturā Quid occidit
plus sanctus sti abel nisi odium
fratris Cū esau meritum
ad voluntatem occidendi fratrem
sunt vtrobi nisi odium Cum ve
nerint dies lucta pabimus
et occidam vtrobi fratrem meum
Quid occidit ioseph
ioseph filium iacob nisi odium
fratris sui quē cupiebat occidere
voluerunt Quid xpm saluatorem
crucis patibulo affixerunt nisi odium
scribitur et phārisei dicunt put
dicit ant xxvm Pilatus sciebat
q per invidiā tradidissent eum
Cruce sunt tanta alienationis et
odiosior multitudo pphārisei et

aliorū maxtird mſi aliud ſegr
et tyrannorū veritatem adiciam
p ut teſtis eſt Rex achab qui de
Invebea ypheta dixit Ego odi eū
quia nō ꝓphetat mihi bonū ſ mal
lum ꝛ. Pl xxii Et vix malitiaꝫ
fectorum hms vigis ſanari aut
magis ſtrictis pl mſi per mortē
aut grāle aut turpem ſ p exer
tionem & liſtrauerunt curias
regum Caſtra nobilium Comm
tates ciuitatū Studia gīalia
vniuſitatū non dico rongre
gationes religioſorū aut alias
collectiones quaſcunq; perſo
narū ſiue ꝑſbiterorū ſiue laycō
rum Neſcio an aliqua talis
repente potentia que nō ſit
infecta hms peſtifer vigis ſti
dio et mundi Superiores mſe
riorib⁹ minuent dolentes
de eorū felicitate Inferiores ſub
iectionis impatientes ſuperio
ribus equari cupiunt vel ꝑpe
mus q̄ ſemina mordent et ro
dunt et abminuendo conſumūt
vt dr̄ pau Non tñ de omnibꝫ
ſingulis hoc ſpezandū ſ de
mīo maiori timend eſt vñ ſa
nandi fr̄ Amaſemo eſt triſti
cia de alīoꝝ felicitate Et illa
ſm greg habet quadꝫ filias
p̄ma ē odium ſ nolle alteri
bonū et velle ei malū ꝛa exo
ultatio in aduerſis ꝓximi ꝛtaꝫ
flictio in proſperis proximi
Quarta eſt ſuſurratio que ē
detractio latens nō quis late
ter dicat malū de ꝓximo ap
petens appare melior illo nō
detrahi Quinta eſt detractio ꝑ
lata que ſit in aperto Eſt aūt
inuidia ſm greg mortale pl
tatis quia contriſtat̄ caritatē ꝓxi
mi q̄ eſt dolor de bono ꝓximi
Caritas vō eſt gaudium de bono
ꝓximi Et ſm greg ē mor q̄ſ

ius per omē vitia quod ꝑpet
humano ordini antiqui hoſtes
errores inſinuatur nihil tame
nequicia ſua viſtezā ſexy
pens tentauit et nupmendū
malicie pedem nouet Igit
de alīs homb⁹ certezoribꝫ ope
ribus nō multū curat Sed
hoc vnus in fine poſſit ſtr
ꝓximū omnia ſcīa mſer
ta reddit Poteſt in mundi
ſciat et odium alīs non eſſe p
catū aut veniale p̄mo in pu
crib⁹ ex bdficio etatis ꝓ ut
eſt motus ſolus ſenſitiue
potentie nō pertingens ad
conſenſū rationis aut eſt p̄ma
motus aut repentinus et im
ꝓuiſus et imperfectus Et
aliqui ſunt q̄ ſi nālit minus
quo ad mētalitatē ꝓplexoꝝ
et hoc nō eſt in ꝓtate nra
inſi ratio ꝺſentiat ꝑ de habeā
nonem ꝛo quod alicui⁹ dolet
de bono alterius prout id bo
eſt noxium illi alterius aut ſui
Quarto qui eſt triſticia de
bono alterius nō ex eo q
ille habet id bonū ſ ex eo q
nobis deeſt id ꝓ quod habet
et hoc eſt ꝓpie zelus ut plus
dixit in rethoricis Sed et hoc ſit
ſi bona honeſta ſi eſt lau
dabilis ut pl̄o ad ꝝ xiii Sum
lauda ſpūalia Si aūt de bo
nis temporalibus pl eſſe vi
peccato et ſine peccato Nemo
triſtat̄ aliquis de bonis alie
nis in quātū ille ē indigno
eiusdem bonis que qdē triſti
cia pl eſſe de bonis honeſte
ex quibus aliquis uſum efficā
ſi de diuitiis dignitatibꝫ for
titudine eloquentia pulchri
tudine potentia hr̄ loquitur
q̄ prue indigne adminiſtrā
et ꝑ illa alios nocumenta

mfezri Et talis tristicia plurib; ad bonos mores ceteris tal pau bus ꝺeo ecĩa tales solet ame uere Q tamen talia indignꝫ aduenisse pz que no mfezt hoīs minia aut notunie tu credendu est ꝙ hoc sit ex iusta dei ordinatoe aut per missione uel ad eoꝝ correc onem uel eoꝝ dampnacoe et bonoꝝ purgacoꝝ uti hi xvi de duite tue tristicia delectabile prohibet mscra scriptura sm id pt̃ (noli emu lari in malignantibꝫ neq; zelaueris fa. ĩnq; Et alibi pene effusi sũt gressus mei q zelauj sup̃ iniquos pacē petoꝝ uidens Q. Vere tris tica de bono alterius me qua tu alter extedit ꝙnd in bonis etꝝ pt̃ caret eis non attenta aliqua vtilitate illiꝰ aut alterius ꝙ absolute qua re ea habet et si hoc ex deliberacione vris et ex cõsensu ma lignio completo tue est mor tale sc̃d dm̃ Job p unusquisq; dit mundia vñ dr phus 2o rethoꝝ Amatores honor et glorie magis mundi et greg vj mor dicit ꝙ imm dere non possimꝰ nisi eis quos nobis aliquo meliores putamꝰ Deo sumi rõmedu tõ odii et mundiam sm greg est ꝙ quis amorem sumꝰ po nat in celestibus bonis mdt Cum facibus mundie cicre desi derat alle hereditate appetit qua nisi possidenti nõ cõ gruebat Et ad hoc ostendẽ ex du dendum oritur de nota addẽ est vtilis et necia Item ysidꝰ oritur penarum que sequuntur mundos erad̃ in primis vtimi ex quoꝝ bono quod nisi

proximo torqueꝫ vñ senecam vi nam mundi habent oculos et aures in omnibus in omnibus locis ut in omnibus pfectibꝰ torqueant Cum ꝛ multe cicre odi o 7 mundia studeat in hoc se tuleml amare Quidquid cũ in hoc mundo amamꝰ proxtul dubio hoc malus mundemq; ꝙ odiuꝫ ex amore nasci Et si dꝰ timuendu est mr odiuꝫ per pone seu nature et vsuꝫ hoc distinctoꝝ patet nobis scrip tura vbi dne qui oderunt te do mine oderam et sup̃ insurgẽtes tibi tabescebam p̃fecto odio oderam illos inimici facti sũt mihi Et illud dilexisti iustica amet abisti iniquitate et dissi no appareat magis in actibus exteriorib; ut no negemꝰ natie quod sibi debetur et virtus omnia sinꝰ sit ꝙ pri ciꝑ nature no consentiat sicut deus solem sc̃d sup̃ oriri faciat sup̃ bonos et malos et tam imprud detestat De hoc pꝰ ea videri ad de sc̃ctitate arguet ideo dicat pz fectu odio oderã illos ꝙ hoc pz fectus e odiu vera dixisse nr̃is consensiꝰ pbeze vñ licitꝫ est vitiosis subtrahẽ familiaritatis offi cia ut erubescant et resipis cant si tñ credet ꝙ se essent emendaturi ex familiarita caritat esset ut no cruciaret De pñis dr xo. in 2a sua re nouata Si quis venit ad vos et hanc doctrinã non affert nolite eũ recipe in do mum nr̃am et dixerit ei ave emdat int alia que ponit apl̃s eius malignis et pa tribus nr̃is cui hmõi aliud simꝰ nibet saltẽ de mfamibꝰ et

publicus | Cor vñ hoc ign[ar]i due pestes
qua pauci sint qui se absq[ue] dubio
a tali vicio eazm etiã clausteales gñ
fatemas alios absq[ue] hac non pe
mittã aztare q[uo]d vid[e]t que di
cit ad vitam et oppositũ dilatãte

De vicio detractionis. Cap. 8.

Videor mihi non mirabile posse
persuaderi de alio vicio anter
cunctantibus me plurib[us] se dilatare
ner ab his qui multũ timã
ri seu timeri si sine foris mihi
frequentari quod est detractio
et sequi solet post odiũ et m
diam que etiã hoc latius spa
tio sam causat etiam que diuat
ad perdicios vñ ex suo q[uo]q[ue] adv
toribus pom[er] mt[ur] petrata mor
talia utq[ue] ad vam | Detractores
deo odibiles quod ideo addit[ur]
ut diat glo me leue putet ppt hoc
q[uo]d consistit in verbis et ex hoc q
dia[bo]l mordeat serpens in si
lentio aut eo mag habet qui et
alte detrahit Et sup[er] ip[s]o p[ro]nu
xit in Cum detractoribus ne co
miscearis Et glo hoc sp[ecia]liter in
no pericliter totũ genꝰ humanũ
vñ sciendũ q[uo]d detractio est dem
gratio alienę famę p occultã
verbi et talib[us] videz ei vilipen
dere et quatin[us] in ipso est famã
eoꝝ qui audit opprimere mala
de eo habere hoc intendẽ vide[re]
et adhuc tonat[ur] etc si verũ sit
quod dicit Et hoc q[uo]d fit dupli
q[uo]d[em] incaute Incaute qua
dripliat[ur] omodo q[uo]d falsũ im
ponit alteri 2o q[uo] quib[us] petra
tũ addiuget suis verbis 3o q[uo]d
occultũ celat 4o q[uo]d id q[uo]d
est bonũ et mala interpretãdo
facta dicendo aut q[uo]d negat
bonũ alterius aut q[uo] vituperat ma
liciose alterius bonũ hoc aut
defectio est mortale petratũ si
sui generis qua mt[ur] humana
bona fama est pcipuoꝝ p q[uo]d
defectũ homo impedit[ur] a multe
bonis agendis Dia[bo]l enim Eccl
xli Curam habe de bono nomine
hoc enim magis permanebit
tibi quã mille thesauri magni
et pciosi Vñ qui cuiusq[ue] fa
mam alteri magis petrit q[uo]d
si furtiue auferret Vñ dr[ic]it Prou
xxii Melius est nomen bonũ
quã diuitie multe Est enim
triplex bonũ operis sci ani
me que sunt virtutes 2m
corpore ut sanitas pulchri
tudo etc 3m exteriora dicendũ q
nil quas est fama nobilissi
mum Contingit hũ q[uo]d ut q[uo]s
dicat aliqua verba p que di
minuit[ur] fama alterius non
hoc intendens si aliq[uo]d aliud
hoc aut q[uo]d non est detrahẽdo pec
se et formal[iter] si q[uo]d mãt et de
peccatis Et si quidem hec vã
proferãtur ppt aliquod bo
mũ vel nãm debitũ circumstan
tijs obseruatis non est petratũ
mer detractio ut sepe supera
ore intendẽs corrigendi Aut
etiã dicens talia pferãt ex
animi leuitate vel ppt aliq
nãm non est mortale m si
forte hec verba sit a deo grue
q[uo]d notabilit[er] famã alicui ledat
Et m hmõi plerique que p mer
ad honestatem vite vñ demit
tuntur peccata plato factu p
missa tamen frna admoni
one si spezat[ur] fratre emendã
tio sicut et de mendacio dicũ
ppt bonũ rei publice etc intel
ligendo si tamen salua sit mẽ
tis non vidatur[ur] mortalia Si
de eo qui audit et tollerat p
sponde tentem detrahentẽ et

Vero Cauē ne liḡnd aut aūdēs
habeāt p̄iudicīes aut alīs
detrahās aut alios audiaṫ de
trahentē Et dicit detrahēnē
aut detrahentem audire quid
horid dempnabilius sit nō
fraile dicēm p̄ro quo sñd
p̄ facere Et consentientes pa
ri pena fiunt dignū ad rōm
Consentire quidē q̄ tangit
sup̄ vnomō directe cp̄d ḡs
mdiant aliud ad petrand uel
et placet petrand Aliomō in
directe cp̄d aliquis non resis
tit ad quē resistē p̄t Et hoc to
tangit q̄nḡ nō qua petrari
placet ſ. ꝓp̄t aliq̄ hui⁹mō
timorem ꝯdnēs 1ē et ti u
placet detractōr audire ꝓp̄t
dnd eius q̄ detrahī nō mi
petrat cp̄ detrahens ut dicit
tex⁹ p̄mus allegatus Si nō
non placeat ei ſ. ex timore
vere timdia aut negligen
quadam omittit repellē de
trahentē non ei resistendo
petrat ſ. multo mg quā de
trahens Et plenius remanet
Cuiḡ eḡd hoc p̄t esse mortale
ut ꝓp̄t hoc q̄ illi amittit ex
offīo detrahentē corrigere
uel ꝓp̄t aliquod peccatū se
quens uel ꝓpter radicem
timor⁹ qua timor huiusmḡ
p̄t alīq̄ esse petratū mortale
Vel saltē dicit ꝓ tristicia mlti
ostendere q̄ ei displiceat de
tractio ut dicit⁹ pū xxv Ven
tus aquilo dissipat plumas
et facies tristis linguā detra
hentem Quas ꝓpriās detrac
tiones uel ponas quibus
p̄t quis meritorie sustinē et
tue sīa arbitrī est determi
nād fame sue patrī misi hoc
vergat in peccatū aliorū nō
est aute sīa arbitrī cp̄ pena⁹
determinād fame alterius et
ideo in nullā ei⁹ veritat⁹ sīa no
resistat nō possit aut debet
resistē Eadem ratiōe q̄a te⁹
assumit alterius iacentem sub
onere sublevare ut ꝓtipi⁹ de
tro xxij ij nō aut stipi⁹ de ꝓpo
qualiter per se notū e aut
non imputā⁹ si fiant quia de
primo patet quia ꝓp̄t fi nō alteri
infertē dicente gregē sup̄ ez
omnē ve liḡuas detrahentiū sō
mō studio nō debem⁹ excitare
ne ipd pereant ita ꝓ stud ma
lica ad excitandas debem⁹ equa
nimiter tollerare ut nobis
meritū prestat Sicut aut in
rapina aut furto ad omnē
penitentiā ḡz fiet restitutōz
aut effectu aut spe in affid
plene voluntat⁹ sit in denigra
tione fame alicuius ꝓ nō detrac
tionis oportet fieri ꝑ integri
onem ꝓrd illis ꝓrd quibus
facta est fame denigratio Ez
multi⁹ sīm s. tho 2ª 2ae q 62
art 2 Circa aliquis p̄t fieri ad
aliqui⁹ iniurie tri⁹ vnomō
vero dicendo falsum ut p̄t
cp̄d aliquis crimē alterius prodi
derūnt debito secretato ad illud
torquendū ꝓrd plato aut alio
prodesse aut nō obesse culpie
te primi Secūa admonitōe et
sic nō te⁹ ad restituendū fame
Alio mō falsū dicendo et in
iuste et tue te⁹ ad restituendū de
se falsum dixisse Ez 2o vero
dicendo et iniuste sd crimē
alterius prodendo vere ſ. ꝓrd
ordinē debitū et tue q̄ntū
p̄t te⁹ ad fame restitutorem

sme mendacio tamen sit q̄ dicat
se maledixisse vel q̄ minus de
fame nocuit etc̄. Vel si' no pt̄ fa
mam restituc̄ debet ei alit' r̄
compensare per complacentiam
aim seruicia aut beneficia &c̄
Procedat go mellifluus doctor
bern' virtutis cultor et vicio
rum ultor et dicat nobis quid
sentiat de pestifero veneno
detractionis Dicat eadem ser
mone xxvm sup cantica Con
uenientibus mundi nō est do
mum tenam mundiciare si mu
gis propriare aut bilis salute
demouere Dū importabilis
tigna aliox pectinoscency
alioz aut res minute mox
tem lilent' excipiūt Sic ip̄e
mi' ꝓphet' ingrat mores pec
tane strages mundi ꝓuocien
tiby auribus et oribus letale po
culū detractionis minus nobi
nistrare q̄ tendunq; et p̄ nec
mirū ad id ꝓtinue vicia tur
tatem que deus est et quide
tetis actib; impingnare et p
sequi cognoscat Omnis q̄ui
que detrahit p̄ximo scripm̄ p
dit mirū tamen de dem quid
aliud detrahendo intendit ni
si vitia sua detrahit vemat ni
odiū uel q̄tempt̄ ipsius apd
quos detrahit ffecit ingr̄ mentē
tem in omnibus que se audiūt
ligna, maledicta et quatenus
se est finditus necat et extinq
uit' Nō solū autē ꝑ detrahen
tibus ꝓximis ad quos notas
vectrum forte per eos q̄ audi
unt et pritus ꝓuenit ꝙ ingessit
Videbis quia fatile et in breui
ingentem mysticudine quā
velox ꝑ aures ꝓximo tradit ma
lum hmoi infectū possit hor
ille ibi et plura hmoi Ecce tam
detrahentis quid audientis et ab
sentis forte ꝑ auditum in au
bus eoꝝ pernicitatem felle dēt
tionis O quā dura sunt mucro
et mei similibus ista Et tm̄ ꝑ
verā nolunt sub modio relati
ri super tecta recte ob remed̄
curationis p̄dicti Tū figitur
igr̄ et ego gladio salutari a
monitionis ꝓpo O quot percpi
et rumperi tale venenū offen
tes puto timabiliter et feruor
me rationis et pene indigni
ad remedia restituendo fame
fratrum rumpere posse Puto
ne aliquis tales hodie posset
perire Referat qui exptus
est ego hoc fari nō valeo Vi
deat forte mensam opulentā
fercula remat et vinū ex pcd
dentibus aut astantibus appe
tanis fercula venenū detrac
tionis damnosum condita Dul
cius nullus vide' sapere fer
culū de membris humanis
quā de pecudibus aut fasia
nis Et si quis alicui de sup
tum' aut spontanea voluerit
mistē aut reprehende' mox ex
synagogam fieri et extricari
ꝓportaret O felix tu pon
tifex aiq; qui pronide me
sary tulisti hmoi mendacium
voluisti et quos amat dñs
alioq; rode' vitio hanc men
sam indignam nouerit Et ꝙ
Et nō solū speculative si et
practice ut dr̄ verissime hab
exemplis finis ut vem talis
detrahenti dixisse comphare
aut verbis hos dele aut a
mensa rede Hec et hmoi
colloquia per limina aulas
regum principū laicoq; vmo
forte nonnullos religiosos
aut ecclesiasticos ꝓfessos

congregationes et probab'
quam rem est collatio de spi
ritualibus et moz de emen
dacione fi de rumoribus mi
nitatibus et de hijs q ad re
ordine pertinē vident tota
cura est non sic felix mar
tinq pontifex de quo tamtm
sus ori mīqud xr abfint
sine iusticia uel quidq ad veri
vitam pertinet Vide pbatz
sit lectoz primū quid sentiā
mur a tali pzitulo sd mozbo
qm m silentio et solitudine
libent quiescūt Et her pu
to potissima foze remedia
roī detractoz roī tale non
pt obiici her maledicto Se
dens ad fratre tuū sis fratre
tuū loquebaris et adu sus
filiū matris tue ponebas scā
dalum os tuū hīdauit ma
licia et lingua tua gemmabat
dolos Sz pt dicē detrahentē
sertō p remo suo hmōi pseq
tur Esse quato plures repe
rīūtur tali vicio labor ardet
tanto arnor est ma quedam
ad vitam et spaciosior q dici
tur pzdinez Tacco de vino
mgtmenae sed solid actuali
fiendamentali pz to cupis
centid rogitationē et de lōd
tione ac gssu mtioz vino t
heu a multis vxo verbi pos
sunt formari vbi sz no mgre
rat turpitudo tazualis et hst
iam honestas reputat Se q
causa honestat stilū pnitem
compescē intendo si mtioz
confessoz es et ppīns sensibq
fidēs accomodetur ad regnoz
cendum de talibus Cap. 9.

De auaricia

Non insipiens pt videt vi
ris solertibq ac pzuden
tibus ad artandam cordad
vitam dirigentem ppm vinū
amazine torū trē spendendo
mozes hom modū mīs eta
tibus fi et a retro seculis ex
stisse Nulle vnq aetates
defuere in quibus auarina
no rēgnasset etas in quo labz
hom gnīe utz de genīd et
iudeoz regibus atz rēgnis
Et palpabile est hoēm no stre
regulq principibus et alīs m
sublimitate constitut tam
spiritualibus quā secularibq
vino et foztē religio sis salte
quibusdam Dicit em Gemmas
Amaximo usq ad minimū oēs
auarina sequūtur Deo vsq
talibq nulle dictoz nitunt de
re qm cōtingūs domū ad
domū et agrū agro copula
tis usq ad terminū loci cum sq
ui Et dicit auarū sīm vsūz q
anūq erat sīc pecūe vn ni
glo auaricia philargiria dicit
q amor argenti Et subargē
to p quod pecūnia designat
signanū omne exteriora bō
quoz ad primū pt mdmūma
te mensurari cōd auarū e
mordinatus amor hīdi
Et licet senes et defectuosi
nāt hmōi inclinatoz ad auā
ricia sīm philm q etatis pmū
tū per rationem q principatū
tenet in hoīe regulari etc
stringi Deo verū auarū sen
setur pcipue quia exercit
mensurā in rebq possessis
dū aliquis ultra debitū mō
cupit rebarcipere quit possi
dere qui modus no competit
sue condicioni seu statui sue
vite q'lz homo hoīs consistit
in quadam mensura sīm q
ad finem cuiz hominis ordinat

Cum sims sm dne sitate sta
tui hyadnoziđ erad rqurit di
uersa media ꝓportiõnabilia
sim uti p'o politicoꝝ Est aute
amicicia sm genus sui mo
tale licet aliqñ possit esse ve
male vñ nõt scãm tho zaze
p amicicia si quis dnse aut
priat aut retinet reb alienis
est mozle sd furtũ ꝛ rapina
Appetẽ tamen aliena ex sola
sensualitate aut ex p'mo mo
tu aũ deliberatoꝝ ratõe ꝫ ꝓpt
imperfectionẽ actꝰ est venale
aut nullũ peccatũ Si vo aoz
dimiciaziđ aut aliquid reziđ
tantũ arestat q̃ pfẽzat ꝛ tract
ut ꝓpt amoze dimiciaziđ non
vereat ꝛ quis facẽ rõi amoꝝ
dei et ꝓximi sit est mozle Si
vero mordmurio amoꝛ mf
rõsistat ut no pfẽzat eũ a
mozi dei et ꝓximi licet sup
flue amet dimicatꝰ tuc pt ee
venale Vern dissimulat amu
ricia Est quaziđ dãꝫ reziđ mfa
cabilis et inhonesta aipido Cue
q̃mtũ ꝛ tre sm appetendo vñ
acquirendo vñ rzinendo Si p'
mo mo hoc q̃mtũ q̃z modo pec
cãt quis appetit aliena appetitu
cõpleto qui eađ protenderet in
opus si facultas adesset et hoc
est moztale Zoo si appetit appe
titu incõpleto id ad que no est ꝑdonen
si m signis ut de bnficio certe
tasaco ꝑ eađ mozle est Zoo
si talia appetẽt rondicõne hñt
si sine offensa dei iniuria ꝓximi pos
set talia rõsequi ꝛ sic aut nullũ
aut venale est si qdiaꝝ illud
appetat actu vel habitu qz si sic
superflua appetat ꝛ hoc appetẽ
sustinere intendit mente a cu
ra sui vel a cõsideratõe dei mu
nerũ ꝛ hoc eađ est omozt ale vñ
to si amoze mineret tempori
bus tamen mfra amoꝛem
dei et ꝓximi et sic est vem
ale Cn acquirende aut amu
ricia q̃ sistit tripl aut ꝓ ac
quirit rebus mestẽ quoniaꝝ
modo tuc est mozle vel ꝑat
talia ꝑ opus illicitũ vel ꝓ
arte illicitã vel officiũ que de se
sunt mozt alia et sic est
mozt ale vel acquirit ꝓ opꝰ
illicitũ quod est venale tuc
eađ est venale Cn retinẽ
q̃mtũ ꝛ amicicia q̃z modis
ꝓmo quia retinet scienter
et aio retinendi aqñ ea que
restituẽ et est mozle 2o
q̃ retinet ea que ꝓtinet ad
restituẽd suam vel sui
vel ad nĩtatẽ sm ꝛ sui ꝓm
q̃ status sui requirit hoc
nullũ est peccatũ ꝫ q̃ rñ
net superflua nĩtatẽ sue et
sui et tpe tempꝰ extre
nĩtatẽ alterius et hoc e mozle
qua tuc simt omia q̃mtũ et
tenetur alteri q̃mtũ ꝫ q̃
rñ superflua eađ ad nĩtatẽ
extremã alterius ex quadam
aipiditate mentis et sic est
est mozle Et hoc signũ est
qñ quis potius simt rñ pu
trescẽ quã alios dispensẽt
Cundo qñ quis retinet sup
flua ex mordinato affectu
temporalium ꝓ que maior
deiat a medio largitatis salu
tem statu virtutis Et sic est
venale Aplius ad rõnem ꝑ c
mult amicicia de mio pecto
aũ mozt ũ ꝓm q̃ dictũ est
mozle vñ mortẽ spe et sic
eađ notat eađ vdeloz cultũ
Cnm q̃ndoq; hoc superme aut
hoc deus eis ꝛ sed dant ali
bi quoziđ deus venter est
Cnendũ q̃ hoc nomẽ spuale

est nec facile omnibus se offert
huiusmodi nisi in quibusdam aliorum
priorum et se palliat sub um
bra mitatis vtilitat aut p
bitatis quo ad hominum aspectu
si non sit quo ad oculos dei
nos quibusdam nudi et ap
ta sint et hoc ipse solus iudicat
Vnde prauum autem confidentia
in deum ponit spem in certitud
ine sui ipsius spem in multitudi
ne iniquitatis suarum et pinguit
in vanitate sua Et contra illud
iusta regula tua dirigat in deo
et ipse te emundet Et utrum
nolite solliciti esse dicens quid
manducabimus aut quo ope
riemur / deo enim nemo
sterdetur. da. no. ho. Et de
his singulis annis pudet
hunc genere de hominum
agris domibus fructibus non
de pecunijs in terre prestenti
bus sed iste inuente sunt vsu
humano ppter omnium in hunc
ms necessitatibus vnius rei
ad alium non ppter thesauri
zationem insatiabilem stupidi
tatis suffecit autem deus ser
uipsius solliciudinem ipsi pu
pillorum ad se mentes hom
allicens vt dicat pium quo
rite regnum dei et hec omnia
adicientur vobis Si forte du
bitat aliquis an malignus mul
tum sit thesaurizare legimus
ioseph thesaurizasse legimus
et salomonem et alios reges
genium et iudeorum sed Ezechiam
et thesauros repositos habu
isse et abrahamum possessione
argenti et auri dicitur fuis
se Si hoc erat in veteri lege
et ex certa causa Ceterum
in nona lege Aliud est consi
derare si hec promittit eterna
illa et vera / dat. x. mr. vi. Nolite
vobis thesaurizare thesau
ros in terra vbi erugo et tinea
demolitur et vbi fures effodi
unt et furant. Thesaurizate
vobis thesauros in celo et ne
torem et ubi neque deterg.
thesaurizatorem Joh. Chrisostomus
gregorius augustinus etiam in expla
natione psalmi xxxvi. super
illo versu thesaurizat et igno
rat cui congregabit ea plangit
passim detestatur thesaurizan
tem ad pro filius dicens forsitan
dicturus es filius meus servus her.
est vox pietatis excusatio mul
tantis et pie timentis timentis
sed vero timens timendum
thesaurizat. Aplius vero
dicat no. sed filii parentibus thes
saurizare si parentes filiis
Quid ergo dicam oportet primo
systematizare fame de arte prudentia
thesaurizandi Iam arbitror
vbi prohibita est significatio
superfluam et excellentem com
positionem diuitiarum considera
do persona et statu Nam mo
derata promissio significat
ad statum rectum illum esse
prohibitum ut in regibus et aliis
sine spiritualibus sine secularibus
qui communibus gubernandis
presunt. Nam et reges leges
dos habuisse ad aliquid con
sequendum quos vndis defe
dat. Et apud conservandam
pacem publicam que ad pedes
eorum pomeretur actum in pe
hoc concessum est illi sine nobis
solliciti esse in crastinum Nam
dicit aug. in libro de sermone
dni de monte Cui videtur ser
mendi promissio ne istum

sibi desint no iudicamus eid
de nr̄a stricta solliciti esse nam
et ipse dns ip̄e exemplo lo
cutus habere dignatus et in
actibus ap̄lor scriptum est eis q̄
ad victū sue ñre p̄uidētiā
m siluerū ip̄e timentes fame
non q̄ dns nr̄ prohibit Si
quis quātuo mozē istis p̄curet
si si quis ip̄i istā doctrinā inducet
per tho 2ª 2æ q. 186 art vij vid
clare possimus ex eo affectu
auaricie absit o mīd mitescere
mīitat ip̄e uel alienē mille
credo licitū esse thesaurizare
et q̄ mīd de ecclāstic̄ personis
q̄m sepius thesaurizant ut
fiant dent b̄nficia ecclāstica
lectiras aut mōsteria Colle
gia vicarias altaria et post
mortē eozū in testamento co
mittut ea executoribus sp
sepius experimur et quidē
si de bonis patezmus hoz agent
facilis esset redsio sicut et de
secularibus et idem esset de
artificio sine lectur̄ in vni
uersitatibus et similibus Si si
de benefitijs ecclāstic̄ tempore
vite possessis et post obitū desig
natis fateor no audeo absolute
dicē hoz fore licitū sī thesau
rizare tamē thesaurizā nōn
audeo dicere fas esse ea ip̄e
vite superflua b̄nficia possidē
licet forte ecclā per dispensa
cōz de qui mī nolo iudicare
si hijs q̄oz mīt est iudicā
dūmq̄ et licet aliquod hu
mōdo m̄ videat̄ p̄ronemē
no tamē sint mala faciendi
ut in roma p̄ronemur et ma
xime ex ip̄a vite eozū dete
mente vsū nor ea ad vsus pi
os expendimus Oppr̄ vnde se
reddere suspectos ut volup̄
et delicijs alijs pomp̄ositatibus
intēdāt p̄ quib̄ vti volunt nec
si dnāus mīt possent ea re
linq̄ vellent ip̄i pi se mise
rere fomenti auarie et cu
piditatis si hec nō ea amplij
vti non valent nolunt velint
oportet ea r̄signare et si qs
oppositū vellet defendere non
est mīd ḡtemnombus desi
derēt; mideat quo mitento
mbus ramond sacrozū suf
ficiat r̄ndere qui de personis
ecclāstic̄ omēz superfluitate
contendūt p̄sumere et pu
ta a multis prudentibus non
audita scandala apud se
nolentes errori ex inimicis su
p̄fluis clericoz vñ et status
ecclāstic̄ multū molestū ne
cepit in opinione quoz idē
secularium hz alis playa cleri
opido sue confessi Putat aut
hoc auaricie vicium nō defuti
rū in gradu q̄nē vnō sp
augmentando vsq; ad 2m
xp̄i adventū nam sp mīd
quis tempore dilunij p̄sent
ip̄i luxurie pez aquid sic 20
pez ibit per ignē ut pena r̄
spondeat culpe Et sp ecclāsse
nullis que est defectuosa ni
hōnie tendit ad auaritiā
ut que desint m̄ cūt r̄mit
gret pez gutte sic et ultra
ecclās secule m qua nos dem
mī sua posterea tpa p auari
ciam r̄ropenset ut sic sit m
quatrosimo A m maiori mū
do sp est m̄ quatrosimo. I d
hōnie qui e mīd mūdus
Quot vero et q̄ta possit s
quis colligē p̄ auaricie vi
cium nō audit si ab arte si prout
sapiens definabit sim non
dicoz et statim vinc cum sit

Nam compertum est multos ta
tam diuitiarum hodierna die ut
pene vna patrie parua possit
sustentari et adhuc colligere
non cessant. Quid in tempestiua
vitam degentes sine mee opi
nionis offendat iste quod deo red
dit pro ne forte in diuite e
pulone sepulchra in desertis
erua lux nullas rapinas facere
sufficiat eis illa rapina qua
pauperes sustentandi defrau
dant et in sacratibus eorum
capitibus

Et claustralibus vero qui se
mata offerat non onerosum
putamus aliqua sicuti seru
tanda est. qui quidem ad pau
sufficiat claustrales siue religio
si omnes teneat sine pro rerum
et tui victus necessarie tale' no
pud vni sint quidam qui ex
palo definiunt in verbo dei et
si alios sacra ministeriis ex
speciali priuilegio pie luceat reli
giosi ut sic a nullo alterius deter
mittur ferrum. Illi quide ex
iure eis concesso ea in eximio
quia in ecclesiis pauci pud de
mando vnde vino tenet hyems
spendium eorum participes simt
in temporalibus eis ministrare
Sint enim eorum debitores ad
rum xv et digmus e merces
nazarus merede sua et tales
sue fratres de ordine mendi
cati exclusa tamen superfluite
voluptate et curiositate ne
forte vi pauperibus verbis
predicantes opes diuitias sec
tantes aliud dicant aliud
exercerant. Alii simt religiosi
non mendicantes si qui et me
lius in grandi hospitio possiden
tes ut ordinis sed bladicti Et
rum Carthi et siles. Et isti vnde
possint aut de laboribus ma
nuum si habent aut de diuitiis
mibus fidelium sti principes et
simditores qui eis ex humani
tatis causa quam clerum hu
diligebat facultates et quali
nunc per eos quod fuit esse
decernunt. Quibus aut illa ac
quiri aut ex hereditaria succes
sione aut donatione aut quo
talibus Si qui huiusmodi indifferen
ligiosus vnde esse tollatur adhuc
et liberum religiosis actibus in
sistere possint quorum cupiunt
se fore participes qui tempo
ralia eis subministrant reddere
eis rebus eorum esse illicitum si ab
actibus eorum desistent et sic
quando est de se defraudare
intentionem eorum qui talibus bnfa
qualecunque. Vnde non staret sine
periculo quando eorum qui ne
fuit pene mandicarent si
onosum aliorum pene reste
non in fidore volitis sim si in re
luptate corpore sui neciera
dum tales sic manibus opan
tes si de elemosinis vnde eis
omni superfluitate et volup
tatem a se removere et subue
cessarios fore gentis ne forte
putantes se multa lucra velle
acquirere in religione alium
si eos sustentantes in talibus
in temporalibus remedium re
bus eorum vel qui magis deo
qui sim pauperum sum intentio
retribuat mercedem si sim
rectum qui habent nichil hinc
debebant hinc qui de elemosi
nis vnde ex clusa minime aut
ministerium sino tales vnde esse
rei omni illorum qui debebant
sustentari de illis elemosinis
sim intentionem simditorum quos
ipse defraudant vnde legimus

m vitis patrū q̄ quida de suis
heremitis obligatis cuidam
m certa sūma pecunie sue el-
mo censu noluit q̄ creditor s
ea rēmitteret ꝑpter deū si re
linut semper ead sibi ne credi
tor ille mimet sibi primo spū
ale opeꝝ suoꝝ ad apud deum
ipm rōnabilibus sustentando
Alii vero sine secularēs sine
spuales rōnabiliter rōbisti qui
nec ex domicilio nec ex la bore
nec ex profitio ematicis lucr
vel vane pte si de publica me
dicacōe ostiaria vinul alios
multis necessitatos impedie
tes aut nimios se simulantes
mittunt iuste elemosinas requ
runt et forte ad restituendū tene
tur nisi in extrema necessitate q̄
tales pane sui mandicāt
ad dans elemosinā intendit
pauperi dare et alias habere
nō volenti qualis ille recipi
ens non est habēd end si pi
grica et otiū vitare vellet
haet dans mercedē sua non
frustrē apud deū vñ ut mi
nus iuste vivē voleti
bus nō est glandū de pterito
lazgarū elemosinaꝝ primo
quia sepe dubitur de mutuo ar
quisit que postmodū restitui de
berent haet qui ignorāter ex
isset recipientes ꝑh hor de rip
toribus exactoribus officialibus
regū principū nobiliū et mer
catorū deū cautū esset ut am
moniti ꝑ restitucōe facere
an qua seruus dei darent
elemosinam q̄ scriptū est
ad mercedem magnam sedisti
sine quid talui spōtē te ꝓmisisti
vel forte haeāt magnū acq
rit qui tempora alia accipit
et spualia filiis ipi dimittit
saltem quo ad satisfactōē pro
peccatis loco penitentie Si enim
suspectum sibi redde hanc sen
tentiam ne forte nō sufficiat mi
bi et vobis haet quo ad mercē
gnidratoꝝ esset seruis Nemo enī
aliquoꝝ facit ꝑ duobus q̄ vñ
opus satisfactorium ad pene de
bent rationem ratis Sic
legimus in vitis patrū q̄ vi
lli perfectissimi in solitudine
nullo mō atque esse voleāt
ut elemosinas recipiēt sed
de laboribus manuū suaꝝ
munera maluerūt vmo et
alios aluerūt istam sententiā
p omnibus hinc Melius est di
te quid ampē ꝛo q̄ sepius d
gerit se voluptas dilapidatio
fluxis et rēid donatoꝝ q̄
q̄ gerit donatur velociter et
minus accuratius expendit mi
q̄ sine labore acquirit Cūte
rubre sit delicose rōsumē q̄
alii nō labore et cura grū et
periculis acquisierūt consi de
rare quid ꝑ ex ꝓmissis tollit
q̄ nō religionibus prelati offi
ciales et publici administratoꝝ
exequentes seniores sunt
de tempore red reddenda pro
elemosinis q̄ vere vivunt de
laboribus suis ꝑpetuis ha
bitas tres observādas acq
rendas et distribuendas in
nullo vero seruire vident Co
uentuales si voluptuose aut
superflue sine debita rōmpe
sacre vtut donate vñ le
in vitis patrū quida frem
patrem quendam retere fra
tres publicā penitentiā egisse
eo q̄ quedam parua forme
legitime negligenter tracta
uerit Nā q̄ ad sudore cruc
elaborata nō debent sin vilte

tonsum Cautu igr existat multi
religiosi prure inuestigare vole
re et de operib suoꝝ mercede
gaudere cupientes ut nichil sit
contentus omes fugiat sup
fluitate curiositatem volup
tatem in victualibꝫ vestibus
et reliquis ad corporis curam
pertinentibus p̃m q dr scrip
tum in regula sua ut omd
vilitate et extremitate con
tentus sit nichilus Sed heu
illud consilium scr̃m alle gradus
humilitat exulsat a multis
mris ecclesiis Causant multi
se aliter non posse in sanitate
corporis vivere si ista p̃dicta
Petrus in epla ad fres Carth
De monte dei Dicens vix est
aliquis qui in eis que a deo
experiri velut quid possit pos
sent seu vellent si q̃ no satis
volunt causari se no posse
Arridens portentibus tm
pora eorum dam̃ accepit Si
forte nostro an sit promptus si
mus ad satisfaciendu scripty
tures ad accipiendu et tan
sit oportet fieri et si no sit
in prime no fiiebit Et licet
latet humanos oculos no tam
omnios qui ustica factura
est dantiq et accipientibus
dia m iob Ignis devorabit ta
bernacula eoꝝ qui munera
libenter accipiut Si licuit pau
lo dicere videtur in delicto
veniens mortua e | triy p su
vitiq de suo p̃prio vitio fuit
est et ty in delicto veniens mor
tua censetur si vita grauis
aut morte spuali q̃ visibilꝫ
q monachus qui nulla p̃pria
habe debet et pp vmes mi
delictis superfluis et curiosib
de alienis bonis no debet reperi
mortuus reputari amplius et
forte no sine scandalo seculi
quid superflua nobis ruminat
ubi nulla penit reperiri sig
aut vestigia paupertat Glo
riari cupimq de multe posses
sionibus et diuitiis et vitio
gloriarem de paupertate xpi
Petri pp et iohes a xpo pre
teritis dilectus gloriabat de
carenti auri et argenti actu nr
nos forte erubescerem nomen de
paupis O quata gloria redo
leret in auribꝫ seculazui si
ter fame se diffundet q̃ isti
religiosi paupes sint nr tm
nera diguant accipe In tym
pano omnibus no nisi cupidis
et auditatem p̃hendere vo
lo nec deuotoꝝ fidelium rotep
nendam Deo si q̃ sponte ser
vus offerre velit no q̃dꝫ
satisfactiois pro nra te sua ab
stinentibus Hinc accedit q̃ m
p̃mitiua ecclia paupes pau
peres qui omia p̃ deo reliq
runt et p̃tia agroꝝ and pedes
aplorum deposuerunt m comm
nientes per elemosinas fide
lium sustentabant ut epla pau
li et acta aplorum testant q̃b
paulq sepe sanctos appellat
collatis p̃ eos faciendo Cuo ge
nere ista in qui de ecclia vpeant
eo mre simles in ecclia idem li
cent se facere non ignorant
ecclia manibus non opantes
p̃ autorite aplorum pro tue
ecclie regimine sed et mi p̃
ligiosi mendicantes seu no
mendicantes ab ecclia tu app
bati Do q̃ pp rm vmitia nec
et ea ad comune tradiderut
ideo no meneato parcialiter

reapiñt quod integraliꝫ cõmole
rint ꝓ sequ[a] melꝰ obstrice
quo ad cõstiencia mitatur
ad aliqua religionem si libere
se et sua ecc[a] grauãdeꝫ facultates
eidem monastꝫ mquo retiñ st
ad cõmunitatem Iuxe Retrene
rint tessime pacto et alijs con
Dicionibus vitiosis etiã sine sit
monastꝫ hñi dãns sine extem
atim pusi standaliñ ex hñ tunc[d]
fuerit Zo iã ep ipd iejunijs
vigilijs ac sanctis
contemplationibꝫ ꝓ fõ rñ
tholica etiã apud deũ ingit
mtredmt Et ut dr Pinhan
in epla memorata habt tamẽ
nõ vestant[r] pane suo in sudõ
voluꝫ tñ in sudore vultꝰ tui
lacrimis doloꝝ si tñ debita
frugalitat temporiñ non
excedat[r] Nunc beatus allexiꝰ
cum romana sponsa sua et cõ
pagibus dominis relicta pegrinã
do clemosinis vtebat[r] hinc stq
Iudictus abbas a romano mõ
cho in spelũ per tempus triẽm
occulte mitrity fuit prumb oriã
lium quens Arsenij etiã nolẽ
tissimꝰ rẽ licta cui[a] imperiali
se in solitudine rẽcepit et nñ
tate apulsus clemosinã opor
tuit ad petrum deꝰ de hac grãm
agens Ex hijs lectori patẽ pt
quid mlꝰ religiosꝰ arctã viam
gnãt st plurimi obe[a] ab eis pro
missa solent st vinculi fim rõ
gularem formam aut statũ et
fim voluntatẽ superiorũ attente
tñ cunctis obedire et ut hec o
bediẽs ex amore nõ timoꝝ pe
ne fiat fim gregẽ ultiꝰ mor
sine murmure sine cõtradicꝰ
seu rẽbellione sive in prospꝝ
sive in aduersꝝ pari voluntate
ipd eiꝰ rẽligi ꝓ ꝓpriet[a]te
abnegãdaꝝ omnia terrena
contempnit per castitate deꝰ
tabilia corpꝰ abnegat ꝓ obe
dientia ꝓpria voluntatem in
manu sui plati qui ẽ xp̃i vica
rius resignat et hoc terrendo
optimum et dicẽ dñi nõ nem
facere voluntatem meam si eiꝰ
qui misit me Qui hꝫ cõsydo
neq rimabitur sepius mexus
obedire simpliciter et si nõ in
prospꝝ tñ in aduersꝝ aut
multꝰ obedire[r] aut tñ murmu
re excusando difficultatem
aut impossibilitate ptendẽ
do ita ut nõ omoꝝ nẽ punctũ
rẽ Quid quod me vis facere
Arta[r] etiã hec via ꝓ dispõsa
oneꝝ voluptatũ et ꝓpriã
voluntatem An forte repel
endus est aliquis religiosꝰ
simplicitatꝫ laudabimꝰ ad eiã
parata[m] qualitate morũ fini
tus in solis natiõ nitꝫ
semp contenta tergens ex
uillis Dñi no amice mspld
matus et toti mundo mor
tuus angelus celestis et
homo celeste cumulet hinc et
laudabimꝰ eiã ffateor rara
aues et hactenꝰ nõ mi visa
nõ tamẽ estimari volo tale
perfectionis excellentiã de ne
cessitate salutis requiredã
domino substantialia in sua d
tegritate conseruet[r] Conte
ptus tamẽ ꝓfectꝰ nõ dr dubi
tari grauit[r] culpabꝫ esse co
narem dr quis religiosus
ad perfectã fim omiñ doctoꝝ
sententiã tñ christ[i] ꝓfectio
nis contemptus

De caritatis defectu cap. xj.

In priori dicti est de ali
qualibꝫ fim quos tursum
iudice conuersatio quę
artam viam reddit ꝑem

endi ad vitam eternā sīc de superbia. mundia detractione. avaritia. licet innumerabilia alia sint que vite eterne adnexa sunt. In his tm̄ plures contrarietatem. et nemo adnexuit. nec multū expressim illorū magnipendit. Super omnia tm̄ videt̄ p̄ponderare defectus vere dilectionis dei. et p̄xi. que p̄bi nō conservat̄ sine alia habent̄. Et si hec non servantur sufficiat hoc ad salutē dicente paulo. Ad rom. xiij. Super omnia caritate hec ste. qz est vinculū perfectionis. Ad rom. xiij. Qui diligit p̄xm̄ legem implent. Et ad gal. v. Omnis lex in uno sermone implet̄. Diliges p̄xm̄ tuū sicut teipm̄. Suprema r̄ tua nulla est. nec caritas violet̄ sed pura habet̄ extrā. nec cor hominis volunt̄. licet alia membra eius si volunt̄ vita homini non desperat̄. Vn̄ paul. i. cor. xiij. multos gradus et dona enumerat. q sine caritate sterepuit. et nichil in se meritū sine ea. Enumerat siquidē gram̄ omnium linguarum. quibus homines loqm̄ valent ad hominem per sonum spūs sancti. Et ad greci qui angeli hoc suis revelant mirig musica sine caritate aut ex condicione. si homines possent loqui linguis angelicis. assistat eis ori sonanti. et cymbalo tynienti que sunt sine anima. alios ad cetera virtutibus. et se nonnumquā sine p̄pria utilitate. Enumerat etiā dom̄ yheric et regnorum studia. occultorum. et omnem scientiam. et fidem. ita ut montes trāsferre per miraculorum operationem posset sine caritate dicat michil sum. Deinde enumerat opa. mē dare. Si distribuero in cibos pauperū omnes facultates meas. michil mihi prodest. etiā voluntaria paupertas et omne genus martirii si tradidero corpus meum ita ut ardeam sine caritate. michil mihi prodest. sīc ad vitā eternā hīm̄ denique hec seriatim aspiciamus. nulla umquam oblivione delenda. hui⁹ deuotissimo ordinibus xp̄ianis debet p̄nsare. ad hec omnia sine caritate stare et haberi. et tm̄ nichil prodest. Vn̄ nulla confidentia aut spes in illis ponenda est. si sola dilectione destituat. In qua multos putandum est errare qui multum in illis confidunt. patrui tui a vera caritate dei et p̄xi. De verbis magna est copia in hominibus de caritate. pene omnibus se profitentibus esse in caritate. Si obmutuit illa scientia vobis apta. filioli. non diligamus verbo neq; lingua. sed opere et veritate. 1 Joh. 2 Si respicit̄ opera que requiruntur ad caritatem. p̄spicuum est q̄ vera caritas non in multis sibi sedem vendicat. Et si recenseat̄ scripturarum studium series. de his que de caritate loquunt̄. nō venient in dubium veritatis sine augustino. Paulo septies die diligit ut sit deus omnia in omnibus. et in illa est mira pax et finalis requies meritorum dilectorum. Nō diffitendum plures fore quibus caritate xp̄o teste. maiore caritate nemo habet ut animam suam

ponat quis p̄o amicis suis sed
hoc quo ad effectū exteriorib⁹
operib⁹ demonstrandū. licet
m affectu cordis p̄ fieri q̄ ab
quis etiā non ponere animā
suam equalem uel forte ma
iorem habeat caritatem q̄
ponens eam sic et in duob⁹ by
naturis p̄ esse equal'
caritas. sed in petro et T̄ Ioh.
Et licet plures sint gradꝰ caritat
quo ad effectū et quo ad affectū.
animā tamē gradus caritat
nō p̄ stare sine gradu et sufficiat
ad salutē. quia cui⁹ quis est
dampnum deus nō dei grā. q̄
est impfectū. ex quo caritas unit
nos deo ut patebit. Nihil enī
gradus caritat nō p̄ stare nō
aliquo cōtrario caritat. q̄ d petrū
mortale. licet nō veniali. nec
caritas nō cōtrariat. sed tam
tas quo ad sui essentiā ex essen
dit omne cōtrariū sibi. et ita nō
includit omnes gradꝰ possibi
omnē actū. sed lux quo ad sui
essentiā includit claritatē
et splendorem. nō tñ omnes
gradꝰ claritat. nō sustinet
magē. nec fm̄ ꝓprium statū
aut gen̄ caritas quo ad sui
substantiā forma. aut nō aut
tē. q̄ fm̄ determinatā sententiā
dum. nō p̄t licet augmenta
ri p̄. nec mirū videri debz
q̄ quis maiorē hab⁹ caritatē
tepidiorē aut mediocrem actū
meritat. q̄ fm̄ s. thomā nō
oporteat q̄ quilz actꝰ excedat
quātū virtutis. Nā actꝰ exte
rior magē dependet a vo
luntate quā ex imperio. Vñ cum
imperium sibi actꝰ voluntatis. q̄
meritat formaliter actum p̄.
Deo maior voluntas et cō a
tibus meritū meritat actum.
licet imperius meritat voluntas
nō tñ cognit. Voluntas nō q̄
est sup̄ma et libera potē
meritat. His p̄missis patet ad
Dum est quid sit caritas et
que sint utilia ad caritatē
vite eterne meritoriā. et q̄
triplex. Vellem in his speciu
laudis mī adesse hanc poeti
cam sententiā. Ille ē mihi deꝰ
et eius opifex. ne ē mihi deꝰ
deus eim mendacio nō indi
get ad saluandos fideles.
ut nec mihi testigē videā
viam domini nec mihi dila
tare. cauē ē ipā veritas nos
manducēt ad ētā viā mee
mandi. Quid sit caritas. et 12

Que caritas abaug. descri
est dilectio qua diligit
deus ꝓpter se. et ꝓximū ꝓpter
deum uel in deo. Item est vita
qua deū videmus. eo q̄ fru
desideriū. Item est vita copu
lans amantē et amato. Et
est amoris rectissima effectiua
dirigens nos deo. Et Paulus
1 Tim. 1 est finis p̄cepti de corde
puro. et fide bona. et fide no
ficta. Tho. de aquino est que
dam amicitia hois ad deum.
p quā homo deū diligit. et
deus homē. et sic efficit quo
dam assidua hois ad deū. Et
licet uerbi est theologia. et a sola
deo infusa. fm̄ id. caritas dei
diffusa est in cordibus nr̄is p
spm̄ sanctū qui datus est nobis.
ad rom. v. Vñ charitas uera di
lectio. que est uite eterne. et me
ritoria nō esse habitū acquisibile. nec p̄ quicquid
animi ꝓparatio. quod et ne
gamus fieri posse sine gratia.
ista gratia timatur ad primam
gratiā. quia nulla alia gratia p
cedit. quia deus immobilis ma

nens dat nicta moneri ne fi
at p̄ogressus ni infirmtd et
ista p̄ma grad diuersimode a
deo dispensat aut p infirmm
tahd aut tasim in fortiorib3 a
p plagis ut pharaon aut ex
audita verbi dei ut augustin
aut per illuminatoz intellectus
ut simulo. Cui grad p̄ma si gs
bene uti mor sibi maior gr
na datur. Et hec p̄ma multis de
negatur. etiam pluribus simo
quia alias nmpgle esset ali
quis salutis ex quo eam a se
habe non posset. et sibi a deo
non dare. et sine ea salutem
non posset. Et sic no est acq
ribilis sic est difficile est to g
nostris in homine et abhoie
ri sd est dicit cui habz mad
data mea et seruat ea hic est
qui diligit me. licet hec obsez
uatiõ mandatoz id quo adopg
opatid pd est fieri sine tarite
ner tue est meritoria aut ex to
re seruili. ex nali amoe dili
gere parentes. no furari no
mechari &c patet est hoc ex
autoritate pauli plus adductis
stz omes substantia distribue
re tibus pauperz et toz pus
trade ita ut aideat. quo fm
eũ p̄mo fieri sine taritate sd
et omnia alia exteriora exer
cita a bona spem initia. sicut
est pauli alias dicit de qui
busda. Hinder quide spem
pretiũ virtutis aut eis ab
negantes 1 thim 3 Possemus
to dicere ad qd est esse rei qd ve
ra caritas est bona et pmp
ta affectio ad ad faciendd
omnia que deus vult. et de
testata eoz que deo odiosa sine
non vult. et hec deus vult
et spus homib3 qui mipso de
ficiet hominibus alius salubr ope
ra protestantis. Cui aut no fa
cile est cognoscibilis an sit ya
dilectus primo ob hoc p̄t obstacu
orem mẽ intellectus qui se hz
ad ea que sunt notissima in
natura sic ocultus nocturne
ad lumen solis. ex 20 mẽ. 10
p̄t consideranti et similiter
dicem gharid affectionib3 que
a pauci distingui p̄t nisi veza
et aparentem dilectoz. sd dicit
arch̃p phr̃e Quezi in primo
appellant omes mathes p̄ter
silichidmem et ignozantiam
distinctoz. Quia hinis a deo
infusi sunt nobis motiuum q
ad se. si per actus bene et recta ag
nationem tenput. Hec ideo
ut nemo p̄sumẽ se debeat esse
in caritate p̄t elatoz frige
dam. et ut semper in pauoe
persistat. Cuius bti ho qui sp
est pauidus ne sciens si amo
re an odio dignus sit. et nulla
gaudeat securitate. sd de die
mozis et nudiũ sp qz cũ tho
re et tremore salutem suam
operetur fm apostolum pauli.

De mõ diligendi dñm c. 13.

Sed de mõ diligendi dm
dicat hern modus diligendi
dm est sine mo qz dz deũ ex
toto toz de tuo et ex tõ anĩa
tua et ex tõ fortitudine tua &c
Et ista tõlitas fit quando per
fectoz que fm doctoes dicit
duplex scz vie et p̄rie p̄ma
tõlitas consistit in hoc qz ho oĩa
in deu ordinat habitu licet
nõ semper actu qz eoz p̄t sm
tho me qz alia intrinsecã actu
dilectoe qz fm actũ dilectoe
sp agẽ no est nisi eoz qui sp

m statu patrie ac b̄itudinis
Et ille modus dilectionis exclu
dit totū dilectionis quod est
mortale nō aut excludit ex
nemq; modus aut patrie ex
cludat omē extremed quia m
patria tñ adi tolld rep̄ tota
fortitudo et omes vires actus ff
m deū fecundit / acty nō dilec
tionis diuine est dnā stre inte
rior qm consistit mafferti in
terioꝛi et ille nō pt esse mmꝰ
Alt̄ m essend exteriꝛi et sē pt q̄
se mmq; ꝓpter ꝑnexionē rep̄po
ris cū anima et actus exteriꝛ
per vires corporis exercē q̄
dmodi sint finite / deo dnt pau
cō le sit obsequiū vere ad rōm
xp̄i / deo bonaventura distinguit
modus diligendi. Aliquis est
quo aliquid diligit supra deū
alius equal deo alt̄ nō deo
alius sub deo et tñ vpo mor
ad vpm / et pnt tali mō deum
vere. Cum supra deū diligit sic
est dispositus m alio q̄ plus
tam pendit aliqd̄ temporale q̄
deū. Putat deo tunc quia ꝛō
quod diligit ut sint omb⁹
mari ut videbis erat pi xxx in
sentes sic omes gulosi ebrio
si voluptuosi qui plus de hiis
ab rebus amplectunt q̄ deū
sentes se extre de aut proxi
milem ꝛationē habites se illa
deo ꝓferre / de hmōi qui equa
deo aliquid dignū qm sic dis
posita sint m alio q̄ deū nō p
ferrent tenēs q̄ dubitantes
quod omallent eligē int illa
sū temporalia et deū et hoc
pertinet ad dei vilipensionem
tm mella bona sua compan
dei ut in exercitio busnabzeb
et castico ꝛū ponq; aliqm eligē
cum summo malo ꝓrauitate
amplexure qua ea ꝓt deū re
linquere disceptantes ut se
quid potius essent electura Co
tra deum vero diligut quoꝛ
q̄ste reclamat et ꝑsuadent
ad faciendū sen non faciendū
et tñ resistit hmōi q̄stionis
in quibus sū deū eligunt an
dnt loquentem et redargu
entem ut in saule rege / ꝓ
xym in rede appareth que sa
muel ꝓphā ꝛ̄phendit dicēs
q̄ peccatū arriolandi est re
pugnare et q̄ sceleꝛ vdolatrie
nolle acquiescere / Et hec tria ge
nera sint mortalia ꝓtēd Cri
to vero venialia esse ꝑ aut mul
tū aut saltem venale peccā
tū sū ordinando ea ad deū nr̄
equando uel ꝑferendo deo si
volendo iste tamquā ꝛeporta
neis et suspendis in via
Sed illo eius ꝑ q̄ deū dilecto nō
ꝑ nec esse mortalia sic q̄ de
ut nō ꝑ diligi ꝓpter mercede
deo rōnd̄ sm̄ tm q̄ mortale
est finis eoꝛ que ꝓpter ꝛpetre
dem finē si ꝑ fieri ꝓpter mer
cedem que deū includit nec
id ꝓximum ꝛō mercēdā fa
ciendis iustificationibus tuis
in eternū ꝓpter ꝛtributoꝛ sū
ꝓpter vitam eternā q̄ ꝑ est s
id hec est vita eterna ut cog
noscant te solū verū deum
ad faciendas iustificationes tuas
ꝛc̄ Joh xvij Sed frequiet vi
dens q̄ q̄ plus sit de tmo
aut dilectio minoꝛ ad socium
et ad amicū qua ad deū tm
no omes tales ꝛredimq; mor
talit̄ peccare q̄ plus hoiem
quā deū diligent vlam hec
dilectio sequit̄ sensualem
experientiā et pudicā sensi
talem qua amicū vel deū

non sñ spualibus quidem
tollerabilis est talis sensual'
delectionis dñs ex hac
nõ mutat mortale peccatũ
Cum vero spualibus quã
tum est gustare quid sua
vis est dñs ng vult deus est
reprehensibilis et nõ magis
diligentia debet extirpari
Aliud tamen est fortitudo
caritatis aliud fervoris affec
tibilis est in dilectio amato
mi separabilitas et difficultas
separationis fervoris vehe
mentia desiderii ad eius
vel iuste quere ad amato
rem ut multi end deo firmiꝰ hñe
rent qui nimiꝰ fervet in ei
et in eis que eius sunt et etiã
quadammodo fervet qñ ex
mus fremit ut miserent ut
in nonnullis et annis ac sõ
nis dictũ est nõ tñ fortitus
aut firmiꝰ amantur qñ pa
rentes carnales seu etiã deꝰ
sõ lingua arridi et fama acq
talorem sustinuit si ego firmiꝰ
tenerent Ergo ferrum tardiꝰ
rumpit talorem et firmiꝰ re
tinet Sic sancti qui fervencius
premũ quia deum amant
et non firmiꝰ qui tempore ne
cessit immittere a premiis ce
cus quia a deo separarent
Deo nõ plus magis diligit
qui fervencius diligit fer
vor enim sequit intensionem
apprehensionis ex approximã
tione amati Apprehensio vero
dei illa hora debilis est qui
apparentem elongacõem adh
set cruciatibus pariꝰ et dupe de
tha fervor qui ex intensione
fruitis fuit actũ melioꝛem
et magis meritoꝛiũ nõ alle
viat fervor qui procedit
ex aliqua dispõe subiecti
vel obiecti mouentis est magis
meritoꝛius sed in tantũ ordi
natiꝰ aut debilibus sanis melio
die qui sinit cito attendunt sic
cito recedunt et stunt cum
cruciatibus quibus nec hñt post
se plus quid licet frustillam
aliquid apportare cum miser
tamen sibi bene ossia si tñ
vita talibus sentimentis influ
mantibus bonis in pte fructũ
gustare sic beatus p talia
in se acquisiuit spm apphene
iuthistoꝛie libri regũ testat Cũ
quod stricte ep dicũ dilexit
in bone dñi esse tenuit ep potuit
velle debere esse in inferno
qua pertare mortis si alteꝛa
nõ esset eligere vñ dicat am
brosius in libro de libris dñi
de hac pertati pudoꝛe et ulti
cernit inferni horroꝛe et ne
cessario vñ illoꝛe habiem timer
ꝑ plus inferni timeꝛ gereꝛ
ep pertatũ quattely Et idem
dicit potuit quis eligere debet
esse in inferno sine culpa ep
in pa sed nõ culpa qñ timeꝛ
in inferno nõ sentiret penã
et peccator in paradiso nõ gau
deret de gloꝛia Et ex hac
dicta ipse plus debet diligere quod
semper vltz in martyribus Quod
dñs debet plus diligere quod am
mam suam et tanta dñi esse
dilectio a deo ut ei si posset
to nõ genus humanum a morte
ne seu corpoꝛe liberare p vñ
veniale peccatũ nõ deberet
venialiter peccare licet forte
actu aliquis qui abesset pe
catũ veniale in tali casu nõ
esset peccatũ ꝑpter ꝑfectionem
tatem Et vtrũ deus vellet eũ
esse in inferno damnatũ
an ei ipse debeat hoc velle
Et ep casus est in pblo qñ sepi

a deo non cadit sub voluntate
diuina efficiente si permutabile
si cadit sub voluntate humana
libere petente ideo non tenet
eam velle et dicit s. tho in qstio
isto x nō solū quodp' quis per
caret mortali debet ho morte
eligere potius quam si crederet aliquid
quib' venialiter peccaret qz per
talia ut sic nō est eligibile si eni
esset eligibile finis caret nō esset
peccatum et sic qui faceret non
peccaret pter tñ aliquos actus
nō esse venialis ppter aliquid
causam qui alias esset peccatum
ut vñ ostium causa carendi
non tamen exclusa sequuntur qp
qui aliqua acta venialia per
alia faciat ex ppto studiose
tollente aliquem qz pter hoc per
cet mortaliter qz hoc esset nimis
durum ad veniale vitandum sit pter
dei voluntatem nō tamen sit
contra eius voluntatem si solū mor
tale tuū diligat finaliter finem
et hic nitida esset distinctio
voluntatis signi et beneplaciti
de quo solet videri primo sen
tentiarum dist. xlv. ubi quod pro
nunc nolumus immorari Cognos
citur igitur hoc dei dilectio finalis
quantitate ex eius optimo ex
defectu cupiditatis vel adiunctis
gratie vel gratum faciens
tribus est spes adipiscendorum
aut prementorum temporalium
Nutrimentum eius humanus augu
mentis perfectio vero multa
cupiditatis horum quod ad affectum
Corruptio caritatis per venialia
tum peccati mortalis qz mor
tale contrariatur caritati sed tenebras
luci si per permixtionem regnat qz
prima est a deo sed iustificatio im
pii ad quam quatuor requiruntur

sit displicentia preteriti cum detestatione
et desiderium gratie misericordie gratie
et dimissionis culpe nō est ibi
detestatio nisi precedat cognitio
preteriti quia quis non cognoscat per
catum non detestatur qui no
detestatur non habet gratiam de
siderium et qui hoc non habet
non consequitur gratiam qui gratiam
non consequitur ei culpa nō
dimittitur igitur adhuc est in pec
cato et a fortiori est aliquis
et quitandiu homo sanat si nō
prosimat ad salutem id quod
ex complacentia habet de
aliquo actu peccati mortalis
quem sciat quotienscunque actu
aliquis mente revolvit actum
preteritum ad quem placentiam et acceptā
tionem tenetur iterato peccat
mortaliter quia quilz peccator
in minimis tenetur detestari
illud in specie cum quod sanctus
ille nō complaceat peccatum
negasse quia est ex hoc in mente
volens deinceps omnem peccatum
vel habitum talem sit dispo
situm in mente ex ppto ubi he
at nudum peccandi nec mor
taliter nec venialiter et ppositum
illud compleat alias ex illud
ppositum deseruit tunc ia pec
cat peccato saltem in mente et
tm multiplices gradus caritatis
Secundo queritur in domo pa
tris mansiones multe sunt
secundum diuersitates graduum caritatis
in gloria in via isti gradus
fuerunt varii ut gloria mei
to corruscare posset sed et stel
la a stella differt in claritate
et tñ omnes sunt in regno celorum
inter gradus caritatis non
patitur homines excludi a regno
dei ex tali gradu nō repatiri secun
dum aliquem mortalem qui solum excludit

a visione dei Vnde sm albert
tus multis distinguit pfectio
Prima est sufficiens mr p per
fectis estote sc et pater vester
perfectus est et consistit in
obsequiis preceptorum et hoc mo
quelz caritas dicit perfecta et
minimus gradus caritatis est per
sistat animus in ea et sufficiat
ad hoc q perfecta in patria
et ad illam omes salutandi
tenent Et pt dicta pfectio esse
talis sicut prius dicit pfectus
homo ex his q ad essentiam
vitam pertinent sc quod et re
pus licet quedam utilia s
desit sibi qualitas et virtutes
Sed perfectio e comparatoria
gri vel hoc pro nullo alio pfec
tus in genitore sua sint stul
ri aliorum homes Sed vel
sine religiosus mr xix Et
vis perfectus esse requirit quod
ad eos ut alnori gradu cari
tatis pfulgeant sm tria es
sentialia religiosis Sed religi
osum anexa seu voto s. per
fectio sacri ordinis q sistens
in institute que de annexa
ordini sacro mr xix Quinto q
se castrauerunt pp regnum dei
loquit et subdit qui pt capere
capiat Et hec est perfectio om
nis continentie quibz de
bet fructus respondens Quinta
est pfectio prelatorum et consis
tit in hoc q ponat animas
suas pro ouibz suis sm pp
ris animas licet no actu ni
pse mr Jo xv Maiorz cari
tatem nemo hz ut animam suam
ponat quis pro amicis suis Ex
ta Sententiarum in oppositum Joh
Q pfecta caritas foras mittit
timorem Sanctus humilis quibz mens
est in desiderio et vita pus
in patria Dicens ad apostolos Cupio
dissolvi et esse cum xpo Ad primum
omes tenent si ad mediam
for diuersi diuersimode te
nentur Si ad ultimum nullus
tenetur sm si ex commissione et precep
to Et sm istos gradus respondent
esset ut et gradus essent caritatis
Si no est vitium hoc ad salutem
dictum non desit caritas qua
lis studio pt enim in vno re
gulato maiorz esse caritas q
in aliquo religioso et tm ma
iorem meritum et gloriam erit pro
quod religiosus licet religiosus
sit in maiori statu pfectionis
in extra multitudine sm q similitu
dinem diuersificat nisi quod essen
tiale sed met gloria in vita
eterna Sed videndum est q cari
tas quo ad diligendum deum habet
ordinem quod ad pfectum
quo ad effectum licet no semper
quo ad effectum sic in opere de
quo ordine diligendi dicit
tas Glosa 3o sententiarum dis. xxx
vm Et sic ista deus aliquando
aliquis primum corpus nisi corpus
primum de 2o et 4o no datur
precepta quibus deus misericordiam
natum et diligenda sic ista
quelz q dilectio hz pro fine
dato quintuplex bte vite primi
et vite gratie sm q ordinat
ad ipsam et ita e in deo sicut
in primo diffinitione virtutum
istarum in alijs Est aut in anima
te sicut in patria penitus virtutes
istum et hoc dicit sc sm animam
primi et per quandam redundan
tiam in corpus Est et in a
lijs sicut in corpore patribus et
sic est in proximo Et in tali or

dnne semper ꝓora sut ꝓfunda
posterioribus ut si alterius ne
cesse est periclitari semp post
terga potius quod ꝓnus sibi
cbin subiri ne capiat lesuꝫ
Et si diꝫ homo tradens se mo
ti ꝑꝑ ꝓximo plus vꝫ ꝑ xm
diligẽ quã semꝑm iꝑ ille ordo
confundit ꝑ talis se tradens
adhuc se plus quam ꝓximo
diligit ad hoc sit actus ꝑfectus
simꝫ virtutis vñ magis diligẽ
dus est actus virtutis quã vi
ta corporalis Sic etiã plura bo
na exteriora simꝫ impenden
di alijs quã nobis extepto ca
si necessitatis quia bonum virtu
tis ꝓmerat omnibus bonis
exteriorib⁹ qꝫ actꝰ virtutis ꝓ
aue spualia semp plus debe
mꝰ nobis quã alijs vñ hõ plus dz
appetẽ ꝑꝑria aue salute quã
etiã totũ mundi si alterius essꝫ
nrũ et nõ posset simul rum
alijs saluari Illud vo morsi
dictu ad deũ Dimitte eis hanc
noxã uel dele me de libro tuo
scripsisti Ego zz Gerlo quẽ ego
confideñ dnm et dilectione
firma fm aug⁹ qꝫ dicẽt non
potes me delere de libro iꝑ
Dimitte eis hanc noxam &
ꝑmissit si bene ventilam⁹ ꝑ
diligens lector colligere quid
rua est vera dilectio hom
ad deũ et ꝑ quã quod arcta
via qua itur ad deũ Cruce est
dabis qui est a face colubri
fugit pericli qui semp hꝰ
ti dicẽ ꝑꝑ et si no actu dom
ne quid me vis facẽ semper
sua voluntatem reformem
faciens qui semp sterne sup
ra stadia suam cui spiritat
ut prouideat sibi a quo rogi
tatis pro peccato suo Cum sem
per paratꝰ dicat cui ob vere
bat opa mala stiens ꝙ non
patereꝫ de ingruenti Cui
ꝑ dicẽ Juram et statui cus to
dire iudicia iustitie tue Cum
suam animã sic tam pendat
ut no simul carne sua gene
rare spm suũ Cui suspecta
sua opera habeat timens ꝛ
ne deo displicent hesitat
ad singula sibi obiecta ne
forte no sint effigiati sm
exemplar in monte monstra
tum semp inquirendo et ꝙ
plexando consilia sapiẽ
mulier aspernando quem de
dragmã quã ꝑdiderat do
ne⁹ inuenerat Cum amem
uid inquã odio habet et
in lege dni meditaꝫ die ac
nocte actus ꝑ uel hymn Per
et similia uirtꝰ ve sanctꝰ
ritatis semp inperne et
adista totũ conatꝰ suũ ex
tendere

Dilectione vero ꝓximi
quã nimia sit nitꝫ hoiẽ
nullo ostruxit speculando
que est cum precepto semel xx
et iu x Noie ꝓximi intꝫ oẽs
homo fm parabolã iu x De
samaritano Diligẽ vo est
bonũ velle illi qui diligitꝫ
qꝫ amicicia benevolencie fit
datꝫ sup bono optato illi qꝫ
amatur no sup bono qꝫ q̃
sibi ipse optat qꝫ sit amaꝫ
eo mõ amore sti non ipsius
no qꝫ primo optatꝫ bonum sed
potenti et terminatꝫ in recipẽ
tem optatꝫ bonum sti amore hoc
vero dilectio proximi methꝫ
ꝑ precepta nãlia si ꝙ tibi no

vis fieri alteri ne feceris et q̄
tibi vis fieri alteri fac sc̄z hm
rectum rationem cete p̄ tra
paulus quia aliq̄ recto ordi
ne debem⁹ velle alteri quod
non nobis ut q̄z nos no⁹ ne
digeremus et alter indiget
et nos non ydonei simus ad
hoc finis eterni et alter est
vehemens et vt sicut dz ce no
similitudinis no equalitatē
diliges proximū tuū sic tempm
ut sit sensus diliges proximū
tuū sicut tempm. ad hoc ad q̄
tempm sc̄z ad gratiā et gloriam
p̄uer si quis ad temporalia p̄
tia expecta p̄dictis alii cum
pluribus no expedit sanos esse
aut diuites aut potentes et
tuū non dz eis talia optare
sicut nec nobis ipsis sic cur lz
sibi ipsi diuitias procurare
et no alteri p̄ quē sibi ipsi
fieri seu patī alii alios esse
bitrand et procedit ex no
mitate si alteri miseriā
tra eius voluntatē ita no vide
procedē ex caritate resisten
te proximi voluntati si tm
procedet ex voluntate p̄ximi
hoc esset bonū sed distin
guend alteri dire ⁊ homi
bus repetitis multiplicē
amorem quem debem⁹ videlicet
parentib⁹ ad filios ⁊ econ
uersa est ⁊ necessaria si no meri
toria ut sic q̄ est imbrutis
est z⁹ est to⁹ meritoria ad se
inuicem p̄ter seruilem mixtā
et mundanā ut q̄ ⁊ se
inuicem hō patrem et ma
trem et adhereb⁹ proximo sue
et hec est p̄ fieri bene et
male z⁹ dilectio virtuosa
est et seruilis ut in mixtis
mentibus sic est seruilis et
amicabilis ut est similiter
inter se p̄ quandā benevo
lentiam et mutuā co⁹ necessa
riorum seu conuersationem vide
omnia aut alia fiunt ad
merendum aut alia quo
lud Quarta est dilectio p̄
seruata munera p̄mia
auxilia commoda aut p̄ter
alia fauoris signa et hec
vocat amicitia rei vtilis q̄
bus extraneis no⁹ seruant sed
ablatis eis auferūt alii cessat
Est enim amicitia mensē et no
p̄manz in tpe necessitate ex
ta dilectio virtuosa inter
virtuosos et honestos sc̄z p̄
homi honestū p̄ assi lo
co⁹ ad se inuicē et ad deū
qui est virtuosissimus cui
assimilat² homo virtuosus
vid ad imaginē et similitu
dinem dei factus est hō et
iste est permanentior et
meritoria. Alia e dilectio
que solū p̄tinet vsq; ad
natura si quā hō creatā
dei est et capax beatitudinis
ad dei similitudinē creatus
omnibus aliis creaturis sc̄z
pulchritudine sua diuinis
poteri consignuit et sic de
aliis Et ista est meritoria
alicui pura sc̄z que solū p̄p
deū amat² Et extendit se
ad minimos quia ego q̄ et
illum sed amet ad vera vita
q̄ et meritoria dilectoꝝ eo
q̄ ostendam per vid rōnis
torū proximi ita est Cre
atoris omni alia creati
sc̄z pulchritudo sapia diuina
et vita que dicta sue vsq; ad
nudam hominis substantiā
que eadem reperitur in o
nibus hominibus sive sit sep
sus vera paltera mendica

si eque diligat ea dilectione qd
alter vallatis omnibus pcedat
ardentalibus ptactis iam et
vera et meritoria dilectio qz
concupis patrie celest. Et si
queret quis an equali dilec
tione quo ad affectu et quo
ad effectu pt qlibet ad vtrū
qz saltem finalione recta
ymo quo ad effectu magis
qz subsidia plus cōferat mihi
qz ipse licet quo ad familiare
cōuersacōi et ad sensualem
affectionem forte non sit me
recessarium ymo etiā si accedat
eidem vicinos sit vite et p
bitatis cōuersationis pt affec
tū cordis est ampliꝰ diligen
dus qz deo similior ac meli
or deo sequi vi. qz ipa sibi
correspondent affectus
cordis et effectus operis ut
patebit in pdictis. Sed
tibus que sparsim ex dictis
doctoꝝ colligi pt. Prima sine
fide spe et cāte nulli adulto
actu vel habitu pt via salut
her ppō in theologica facultā
te nota est et habe. pro qnd
animi creatione sed illa omē
totū est magis sua parte. Ita
deus est supra omnia diligibilia
diligendus quo ad intensiorē
affectu quia ex toto corde
ex tōi anī ut prius dictū est
et totū et perfectū idem sup
ra licet deus sit superaddo
diligendus non tm mēde ad
salutem ut omnia que sibi ac
ceptabilia sunt in effectu im
plecāt pt propie de his de
quibus loquim. ppe cum pt capē
capiat ut simt consilia nisi
quis voto se ad ea obligare
vult no em consilia tradunt d
mationem debitoꝝ nec deus
vult ea tamquā sibi debita
si tamen superexcrescam. sunt
sibi gratissima. Negz tenet
quis tempore persecucionis
se prodē se esse xpianum spō
taneꝰ nisi interrogatus. et ex
sua tanta virtute fides debi
litaret aut alia a fide abstra
herentur sed sancta lego Christ
bene id tue em aperteri fidē
aperte confiteri. Nā confiteri
fidem publice est pceptū affir
mativum et obligat semp
tamen no ad semper qz pro lo
co et tempore ut si ex tanta
mitate pdicē qz quis non
habet fidem nec qz fidem no
esset vera vel honor debitus
et subtrahit. ut dicit tho. 2a
2e q. iij. art. vi. in resolone pri
mi. Nec te. quibuscumq; aliud tra
dere pro fribus si pt frater
alias liberari a periculo alic
sue si tue est perfectionis si po
non pt liberari a periculo
aliē sue si tamē est perfectionis
sine morte corporali nrā tue
mortem corporalem oportet susti
nere qz corpus nrm immo
est diligendū quia ad fruī
nrā deo talia solū sup nrā
finem amem ppter qz no sp
talis occurrit tasus sed vtili
tatis aut nōitatis. Et xp legit
aliqn fugisse mortem corpo
ralem et docuit discipulos
si vos pseqntur fugite in aliā
vnā ciuitatē fugite in aliud
sed ex temp nīs necessitatis
circūstantia simpliciter loquendo
ille qui magis accedit ad eū
qui sup omnia est diligendus
talis est circa dm affectu ma
gis diligendo deo magis in
affectu debeo diligere extra
neū vicinū sibi qlibet mqm
vicinum licet in necessarijs
corporalibus pximi debeo p

filiozd̄ dei est ist̄d et tā magn̄
nd bond tante multitud mīb
nō est qd tam credim exau
diri ꝑ m orare d̄ nr̄m ꝙ mi
mitte vob̄ debita mea ꝛc
p̄ cuius dubio verba sponsio
hui⁹ impleri² si ille qui nō
did ita proferat ut diligat
eum inimicū tm̄ rogari²
ab homine qui petit ut mihi
ut ei dimittat dimittit ex
corde qui ꝛc sibi roganti ut
dimitti ei debeat nam tunc
nō est inimicus deputandus
ꝑ de illi dicit q̄ ex mul
ta uel dampno illato solet
oriri p̄mo rancor in affectu
ꝙ ira regnet in effectu et
actu non mutuatem pōt te²
nō stare dimittē et mād̄ in
corde tenē quia alias esset sine
caritate qui nō diligeret pxm
suū sed ostēdit ex tm tenē² r̄mittē
venā veniat̄ postulanti et
parato satisfacē sed et ꝛc dimit
tit contrito et venā petenti ꝙ
non tenē² r̄mittē si pt̄ indebite
actionē intentare aut multa
tem et si obtinet² q̄ sigmd vm
dicte esset subtrahere minime
sigmd familiaritat̄ pxī qui essi
mīb tm̄ esset sigmd vindicte
et tm̄ non licet uel ꝛc venā
peteret quia tunc iā esset ad
eus ꝙ uel qd ille qui hostē habē²
ad familiaritatē se ingereret
si habē² p̄sumptio q̄ nō simu
late aut dezisorie faciat tm̄
nō est pro hoste computandus
Ille talis dilectio sīc signis si
miliaritat̄ est simulata ꝙ
tanto exhibetur in effectu
quanto habet in affectu sīc
nō excludendo eū a cōmuni
bonis siue temporalibz siue
spualibus tm̄ animā semper
sui animi paratus sit esse
promptus si ne haberet unde
vellet sibi subuenire et cū
spāli vñ ꝛc exemplificat
de quāli beneficio sīc ut sitis
filii patris vestri qui solem
suū oriri facit sup bonos et
malos et pluit sup iustos et
iniustos q̄m vi Caute sīc pro
spiciat sibi quilz ne sub tali
subtractione sigmdi amicitie
lateat radix amaritudinis
sīc rancoris et odii in mente
Marime cū vnus filius
pōt qui gloriam² de statu per
fectionis qui aliqz hui⁹ quāli
institutionē vna ad secularibz
non debent esse contenti sed
ad sponsā astendē ꝙ desertu
sū virgilii sumi exaroma
tibz inhiare et thuri² vim sibi
faciendo vltr̄ debitū ꝙ vitā su
perogationis per quā obedi
entie meritatis licet fateor
hoc non force necessitat̄ nu quā
li ꝑplo quidz sufficiat nō adeo
habere numerosū sīm q̄d dr̄ mgr̄
in sententiis li 3 dist xxv
per hoc que dicta sunt patet
plus multa dubia sīc cū qs
petrat nō salute hostem suū
sibi obuiantem et m² q̄ nō
in spāli salute licet a quā
li salutatione nō sit excludē
dus quia amicabilis salu
tio est familiarit² signū 20
infert² q̄ ꝑ salutare hostem
pxm salutē quilz tenē²
quia iam hūdis est ꝙ audo
3o infert² q̄ quilz tenē² dīp
sum sīc hostē tempore nec
tatis sibi occurrentē impen
se rebellare alio rebellante
non occurrente licet non

teneatur sponte se offerre
ad mjuriendu de dampno
quod est perfectiois nō uerē
situat. Nam dicē dentro xxm
Si videris asinū fratris tui
aut bouem cadere in via
non despicies sī sublevabis
eū Sic sīl mō estimo de col
loquio alterius se subtrahen
do si ppt pacem secundum si
at quia forte timet alio aut
sepius mutari per colloqui
o mutuū habens spūs mu
tatiōm qui de facili solet aspe
rari cōm aliquē ex complex
one sicut dicunt de mspectio
mulierē nō vī esse cōm tam
tatem si pro tranquilitate se subt
hēre d colloquijs alterius si mō
fieri pt sine scandalo excepto
casu nīe tātē Quarto dō me
dam votare hostem spāl nō
est nīe tātē si a qualitate nō
est excludendū sd ē iustū d
sibi ministrare sdalteri ex
officio teneē astrictus Et sic de
similibus est sentiendū mālo
sibi non optando tamē nō ord
bona sibi exhibendo ner et
alios retrahendo a bonis si
pstandis insi essent sī nocumē
qua hōr esset signum rem
corijs seu vindicte Septima
ppositio Excellentiora operā
tur affectu caritātis iuxte sue
mmē excellentiaē ppenendū
tū sepius effectu exteriorē
quo ad executionem sue post
ponendi tamē sequitur esse
tu extendere Ner ppō est pbā
sup tractata sermone l. Et
exemplificat de dilectō dei et
proximi Cubi dubitat pōt
te pfendam m affectu si q°
ad exercitiū exteriorē sepe et
frequentiū zu pfectē pme nē
nīe tātē Nam miquit tempora
lud aureū sollicitudine vix
aliquid sentire de eternis per
mittitur Sic ecia de mēmissi
one orationis missarū et de
lectionibus sacris et meditatio
nibus ppter corporē curā aut
infirmorū nīm te Ordo d
quit ppostero si nōīs legem
non haberet ner per hoc in fra
gilē caritas si mitrē dirā affec
sancta m mente stabiliūtur
Octava ppō Excellentiā ad et
magē spūalia bona m alijs
existēs quo ad effectū magē
simt diligenda quā ppria
bona minora m sepō Ner
ppō est ide sens sup tractā
sermōē xlix tractans id or
dinant in me caritate Cy
rillus d qr deus magē gaudē
qua de ppriis pacibus et unde
magē honorarē et tō anima
celestē pleo et quilz teneē et
de alijs magē gaudē et nō d
mere Et sit aliena bō ppria
sant et forte magē mereti
gaudendo de alienis bonis
maximis quā de ppriis pinis
qr caritas omnia quā sant mi
dicit dauid ppheta ego sū
omnium timentiū te ē Et si de
cēt hōr esse difficile ut plus bō
de alieno quā de ppriō gau
deat rōdz ner dicendū aduertē d
ex hac excellentia qrē ap
sponsum a anima sanctam
et quō mutuē quilz mutuē alie
dicē sic ordinat in me caritā
tem et ph razia sit virtus scali
ene nō minus de virtute nō in
gaudere ad illā q bona ppō

luct dilectio amici magis sit in
tensa quamvis ad obiectum qz
dilaganatur amicus quia michi
nichil tamen quatuor ad robustio
tem diligentis quatuor ad donatio
quatuor ad difficultate quatuor
ad pene dimissionem maioris me
riti est diligere inimicum quod
amicum Nam inicium consistit
in hac qz voluntas ad finem af
fectum et sic est in proximo qui
maiorem donatio requirit
hostem diligere eo qz vicinior esse
consuetudinem et maiore michi
onem spiritualiter et qz pure
sit pure scripturam deum no tem
rente aliquo temporali aut tur
pi causa sicut in dilecto amici
cordi hoc de dilectione dei et
proximi nescitis advertendo mihi
tendo applicare studui ut se q
libet in eo speculet tamquam in
speculo ymagines sue facie
inspiciendo si mendosa aut
pura est cui dilecto ut aut
emendet aut diligentior Nam
hec est via regia a qua si qz
declinaverit noluerit se a deo fo
re alienum saltem michi q sp
nitatis et fortis pauperis est ha
bere dilectos imperfectos
dat autumnesse viam quam
ad vitam et apposita spectacula
Et quod dictum est de dilecto in
imicos ad homines et etiam
to plus tenendus est ad deum
nimis sed elevari spiritu et re po
re actubi legit fecisse in
pt xxi

(Inter multa que magistrum
et auctor reddunt vitiosque
dunt ad vitia no minima
sunt defectus iustitie in hoc
bus et miserabilis michi amor
que quantum malueunt nos
tris civibus no scripto puto
examinandum si oculis corporalibus
continendus esse maligni vi
lentis hoc in castro principalibus

hoc in curiis nobilium hoc in
communitatibus quantuor et opi
dorum hinc de clericorum et fo
rensis aliquorum platorum et
religiosorum dominentibus loquor
sibi vsurpendicare deo fir
mum hodie pauca sint regna
regna que sine iustitia no sint
nisi vera latrocinia quia
aut turpe impedimentum
ubi suam iustitiam prosequi
valeant Revera ostia prope
tia damnata reminiscitur pauper
ribus seu impotentibus no sol
um Job dicebat Ostium meum
omnium viatori patuit et in
veteri lege precipiebat ut in
diebus in portis civitatis pub
lice ponerent ut omnibus iustitia
publice et prompte ministra
rari posset Quibus hoc fir
legem malem alteri fiat
quod sibi vellet fieri aut eo
verso si heu mensura minus
tenuis ad accipiendum sed
minus breuis ad dandum re
mitur pene in quolibet genere
hominum Si enim hodie iustitie lo
cus esset no tales reperirentur su
perfluitates pompas prosu
tates deliciarum in curiis regum
et aliquid quantas terminos
violent et inprimis plus exter
quet quia iustitia exigit et
forte tumultu iniuste acquisi
terra multo maior esset qz
cumulus pecuniarum aute pto
rum si oculis corporalibus pun
deri posset quod tamen omni
bus dominis no latet et re
pore suo vindicabit qz de se
culi amore quatuor sibi mor
talibus hominum laudem vendicant
pallliando curia labor studium
et occupatio et temporalia
facile predabat ubi est enim
thesaurus tuus ibi est et cor
tuum deus est et qui in pace

tuli res sit amor sendi testis
est discipulus a xpō dilectꝰ
Iohannes dicens Nolite dil
ge mundū neq; ea que in mū
do sūt Si quis diligit mū
dū nō est caritas patris in eo
Ideꝫ ꝙ Ete periculosū sit deser
tis caritatis et idem iudex
testat Amicicia hui⁹ mundi i
imica est deo Cuiuscūq; quar
to et quādo cura temporalium
huius fragilis vite desse non
pt si dilectio ad esse mō dr
Dicente dauid Diuitie si af
fluāt nolite cor apponere
vbi amissio dolorosa tempo
ralia augurat possessionem
amorosam Et tamē tales
esse nō reprehendi de quibꝰ
loquit paulus 1 Cor vii
dicēs habentes vxores tāq;
nō habentes sint et qui
flent tanquā flentes et q
gaudent tanquā nō gaudē
tes et qui vtunt hoc mundo
tanquā nō vtant Ita sequē
pronunciare tales hui⁹ mūdi
amatores non esse si forte p
ugest nūq; talia quā non
pensant sententia pauli se
quentem pretexat cui si corde reti
nere et dicent se esse amā
pulmenti quod iacob gere
rat Et moriar quid mi pro
sunt primogenita vilipendēs
primogenitā primogenitꝰ quā
memoria mortis cordi suo
rat impressa Isti mundanā
rerū amatores oculos sem
habent ad predā et visibili
a si ad futura prospicientia
cea cōmunit domer veraciꝰ
dicit eos intellectū ad instar
illig dicit qui ait tamen
sint lasciui tacentem non
videt que pati in tormēt
exigentes alongeam sum abire
consperexit et guttā aque pe
tenti atripe non meruit Tales
qui immersi amore hui⁹ mūdi
qui ebrietate luxurie et
cadura pecuniarū hui⁹ seculi gau
dia p̄sequenda dicunt etiā bo
nis licet absentibꝰ qui compa
tione nr memoria digni sūt
illis Testa h augꝰ dicens Cū
seculi amatores res veluꝰ
p̄speras habent fastu rūpunt
salubres monitis et qui amica
lem reputat inutilem Cui
aut in aduersis angit magꝰ
cogitat euidere vñ ad pdꝰ
angit magis cogit quid a
pere vñ animā et ut placeat
vbi eis angi non pnit Sed fal
lax autē est suauitas et instruc
tuosus labor ppetuꝰ timor et
periculosa sustinentibꝰ magis
sine prouideri et timē cōperi
ri Nec mirū si pauci sint qui
numerant quam que ducūt
ad vitam ad videndū pene tō
mundi aspreate ad lata pui
sti voluptatem terrenis et fugē
aspera terrenis mortificatorem
et rapacē terreni volentes cru
cem suam tollere et xpm sequi
Cui tri paulꝰ dicat Si finem
nem vixerit mortem inde Cui p
quo bñdictꝰ augꝰ alle fim terre
nū uit qui finē scripturā uit id
est pergit quo vult dicunt qui
vult et quia dum vult locꝰ qui pmt
et manducat et bibit qui vt
ridet orat orationē pugnat vult
attingit quod et in quibꝰ vult
quodꝫ naturaliter suadet qui
quodꝫ tactu blandū quodꝫ oculis
delectabile quodꝫ corpori suo co
gnitum excercet ac prosequi
delectat in vestimentis curiosis
in epulis splendidis in domi
bus gloriosis Quod multa

omia desideria tacitis siue exp̃ssis
ant et pezfiat sd velit qñ velit hec
ille vigilant scrutent studia
hoīm ñrīs etatibus atq; longe
verificatur hec sentenc̃ paulo
Omeb; que sua sunt querut nō
que ihu xpi saltem maiozem
hoīm partem contuendo hec at
omnia occasiones sunt permitto
rum quas si quis transiit de
ctinare vita que ag vtiq; duxit
non valet assequenze ep hec
omnia ad spacio sum durant
viam que est perdicionis vñ
aut compellit exclamare
cuicendum pe penat hoīm
que sola insitata exhorres
cimq; visitata vero pzo quibz
diluendis sāguis xpi effusi sub
est quantus tum magna sint
ut omino coīs se claudi sanat
regnū dei sepe videndo aia
tollerare sepe tollendo nō
nulli et facere cogimur alia
vtinā omnia nō essent que non
poterimus phibere faciamus
et pacis aīe huic accedat ep per
cuta quantus magna et hor
renda sed m̄ q̃ suche dicend rem
ut aut pauca aut nulla esse
credant usq; adeo ep nō sola
occultanda verū et publicis
da et diffamanda videantur
qñ sicut scriptū est laudat
peccator in desideriis anīe sue
Talis in diuinis fabris clamor
roratur Clamor magnus sodo
moz et gomorroz multi
plicatus est et quia nec q̃ no
sd nō p̃timebant a pud eos
nulla flagicia erant et ut pub
lice legeb; frequentabant Et si
tot reperiuntur tenebre per
catoz in publicis actionibz
exteioribus quantas puta
mq; tenebras reperiendas
in occultis hoīm cogitacoīb;
bus que nō sunt p̃sentē in
lucem aut ex impossibilitate
facti aut ex verecundia aut ex
timore cū plena sit voluntate
et consensu sola facultate im
pediente progressum actus
que apud deū nō minus dānā
de sunt quā si actu sequeren
et cū a pauci strictam aut cō
sitentiā nec coīcio de his
habetur Quid ex his de his pot
uisse pauci de deceī et religi
osis qui licet actibz bellicis im
plicari prohibent sedentes
tñ in claustro et hitacula
sunt plurimū mente desidero
et voluntate omnia quidam
qui manū armata actu pug
nare nō cessant optantes p
placeī inimica et fauore pu
cipiū suoz ut pars aduersa
gladio cadat et tot pessimaz
hominū de spūalibz sint quot
hoīm strages exoptant alii
gaudent coīū nece Cuibz tre
decet q̃ in tam breui mozi
tate tot possent armis illis adhuc
viuentibus certeī esse et bñ
grece in omelia de his qui
optant in orationibz suis
ut deus ostendat pauperi qui
nō sapit ut diligit minimi
Et hinc plud pōt colligi lector
venari qua arta sit via que
ducit ad vitā Ex experien
cotidiana facile nō pōt sua
tenere quid ex pauci viaz
illecebr sit elatus cordis aut
vana cupiditatis veneno de
tractionis humore mundi de
fectu actualis scīe pūtia
more ac usitate tarentine mul
titudo hoīm primarium pezcu
tatur licet nō diffitear cogen
quid et exalios plurib; vicio
nō minus malignisse nisi
vnus multitudo ut in medio
nesi pauio mendacio grauo

sitate ꝛc̃ si hic sic notorium sit
ut relicta negligent phibita
ta vero sua venena obtendat
quadam honestate nō ignoro
tamen q̃ mihi ꝓ solvere te
pore habeo ꝓphete quosdam
sibi deus reseruauit ne la
queus renadrum arpēt̄ den
timentes et iustice semitas
eu sodientes si forte non nul
to minor sit eorum numꝰ quid a
simili ꝛ reponendum ꝙm aut
hec pericula valeant submoue
Estimo plus fugiendo quam
purgando Rete enī periculo
est necessium bellis meditere
hostiles ictus semp̄ ꝓspicere
Vix end aliqn contingit ut
non tradit ac vulnerit effugi
endo vero securior erit et si
nō vincit non tñ mortal' vin
citur ffelix proinde tu sacer
rerius religiosorum sub obsec
tacū limitū pat'noꝛ militan
tiū quib⁹ nimbus regularis
est et tu mundo seruire conuen
potes Ipe liberauit me de la
queo venantium et a verbo as
pero Venatores appellantur blā
dimenta q̃ oculis seculares
venientiū cottidie opponun
sed pistibꝫ hamꝫ edulio pallia
tis et muribꝫ cibꝫ si no vitet
quo ꝓpensi ad mortem a
verbo ꝛc̃ aspero seueriores
sunt quando in die iudicij a si
nistris ponendis dicet̄ ꝛc̃ te m
ignie etternū Esurim et non
dedisti mihi manducare ꝛc̃ hor
verbo liberi erunt qui omnia
relinquentes ꝙpter sunt se
cuti qui alioꝛ iudices con
stituent plures end estiman
di sunt qui omnia sua et se
totos deo dederunt quod illi qui
partialiter sua pauperibꝫ erō
gauit parte pro se reseruates
Nisi q̃ absit aliqn ꝓpter delinq
ant dignitates loci sanctoꝛ
religiosoꝛ ordo pareret nō
religio sit quedam ordo fixus
aut ordinatus panem q̃ subla
turantibꝫ debet̄ manducare
ni in finib⁹ exceptis quoꝛ in
terdicto nisi fuerit mutat' nō obſ
si ꝙm periculo hostis defecit
religiosoꝛ Et nisi me fallit sa
cretū scripturarū et sanctoꝛ
patrū sententie non vnico seculoꝛ et sa
lubriorem (vna emendi pi
cula dampnato⁹ et ne quod
relicto seculo se domui religio
ꝓfessionis approbate ingres
sum et regularem conuersacio
nem in finem ea ꝓpensionē
do ad instar creatoris ꝙ qui
ex obedientia patris in cruce cru
cifixo compassionē animarū deo
volunt quemadmodum

Et premissa q̃ dicta et scripta
nostra, vna ad oppositores fratres
ducere studium confingere nō qui
dem in se splendore eloquentie
ꝓferunt neq; huic meis dictis inser
inseq̃ui consueuerunt impericia
eloquium tuliam religiosis theolo
gorum et sanctaꝝ scripturarum mu
rem gerens eumque exhibitionis
sulcre volens non subtilitatis
scientia me ad hoc verbum diui
num ꝓ ysa. ꝛc̃ ꝛc̃ Ego deus tuus
docens te vtilia qui dirigit sub
tilia vim enim sancta pristinis
tribus non plus aut poetis est
admissa Spiritu sancto dirigente
ac inuitato ad flores arborum atq;
herbarum nitidiores corticis ter
minat̄ quod fructus si non vtili
ores cortice vtatur qui sunt sim
plicitatem mea rudia turpe
na nimis erudito et gressibus
nitoꝛ gena ad meo ymagina
redde Quoꝛ hen nuositas ma
gna rerum qui si tempoꝛe
retali absorpte que futura

$

sint nolunt prenderе mq̃ti
totius vite humane finis timendi
omnibus mortalib⁹ appetendus
quo ad vitam eternam licet
terre molem mittez sit omn⁹ mor
talium et sepulchrum se omn⁹
bebit ita ut mor sit et sepulch⁹
quo ad corpoream massam
et quos mortuos susceperit ad
tempus die iudicij vivos aut
resuscitandos aut ꝑmutandos
Dedi ꝓposse operam ut alijs
haberetur noticia de arta via
et spinosa quo ortiagi no
sistit de quib⁹ sorumdē hus sñi
ce ore veritatis in principio p
fessit qua nulla terribilior
et verior no solū sit nō sit fi
cta ut amplexet aut delin
quentes ffidē ei⁹ edificet
non sine Grandi utilitate est
dilig⁹ est mutuum exercitium
aure ut qui dedit scire dignet
et dare scientie quod omnibus
nobis, prestare dignet altissi
mus xp̃s per secula benedictus amen
Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est descendens a patre luminum Autoritate
sancte sedis apostolice ego frater

Xpe fili virginis dulcis et pia
ffiunctorius famul' tuus
purgatis et purgat igne
frem̃is abb⁹ petrus de landet

Visum est quibusdam deuo
tis religiosis michi impo
ne onus solicitudinis qua
rundam dubitationum et scrupu
positatis assertionum quarundam
bus ut mihi persuaderi videor
refragari nō debeo m̃ pro eo
rum desiderijs exequendis hor
forte a pectoribus hec fuisset
postulandi quibus et ego pauca
aured quod liquid accommodasse
debuissem In cuius rei testimo
nium me rogatus et vim dñi noc
alligatus quid probabile mihi vi
tur debeo videor sum⁹ pontifex
sine pudore aliqua ordinare
ductor ceterorum causa gregis
certe dentalis ut ima principia
subij primis expedita ea ipsis
lucror effundit ad portas et
planandi arrabite ductrice si
et illis insinuat ut quererent
me qui impulit ut hec mihi
te respondere De filius primo
videor non minus fonte bapti
smali sic de redemptis quia
spes sit salutis aut nulla despe
deo sine trepidatione solidū mitto
fundamentum nō solū ipsos fi et
confirmet xp̃ianos et gentiles
nō negatos omnes peccatores esse
Quod visione de quo lege ar
pro quo damnatos eternaliter
pena damnum nō pena sensus
nisi actualia post annos discre
tionis addidissent Hoc mihi de
cretum rogat magnitudo xp̃i de
prolata sententia Quia nisi quis
renatus fuerit ex aqua et spū
sancto nō potest introire in regnū
dei Cum verba xp̃i omnia de hoc
disputationis caput et scriptum et
liquida claudit quibus nulla hu
mana ratione cōmune licet in pe
terni lege ante constitutos crudeli
tatis et pene constitutos si ad
actum diem meridiei detrahe
tant sum aliquos in fide par
tis ad quibusdam fidei ꝓtes

tarionibus saluabant² Cur ad
tud sit et modo non dr̃ur ex̃ spō
deo ex decreto dñe sentencie
sic ḡstituentis Cū dicat apl⁹
trāslato sacerdotio nec̃ est ut
legis trāslatio fiat ad hebr̃e 1
Deberent enī deus in noua lege
ꝑpt eius perfectionem nullum
saluare sine bapt̃i sancte fluī
nis uel flaminis aut sanguis
ut omnis salus ex xp̃i passio
ne suam traheret efficaciā ꝑpt
xp̄m meritū et eius sacramento
rum perfectionē que vim hanc
ex eius passione habent Circa q̄ multa
dubia oriri possent q̄ tr̃ q̄r
in libro sententiarū de sacra
bapt̃i smate per doctores mouen
tur de quibus michil ad ꝓns
Deo omnes tales infantes pñ
tur etiā sancta sepultura Cū ri
nteriū sit locū corpora filioꝝ
eccle mit quos nō ꝙputant² id
bapt̃i fīm deum de quib⁹
in suo quodlibeto tm dubitat

De alio quo quer̃it² An p missis
pro defunctis a superiori tue
nes possint alie legi ad placitū
celebrant Ad hoc vide² mi r̃spō
dendum attenta voluntate supe
riorū iniungent missas ipsis
inferioribus qui melius ꝺ tm
alias teneant silem voluntatē eo
formare superiori quicqd obe
dientie ꝑfate no pnt tales au
toritate ꝓpria missas mutare
tibus variare in alias qualiter
q̄ enī dubium alligiente ne
mior sit obedīa q̄ pretexte
licet in missis no tñ licet a superi
ore si voluntarie celebrat ꝑ
quas etc ad honorē sanctoꝝ mis
sas celebrare pro pace ecclie
amici et aliis defunctis etc
dicat pe de tha in scripto q̄
sententiarū q̄ quilibet ad virtu
tem sacramēti equaliter valet
defuncto quelz missa si quilibet
ad virtutē oratōis plus valet
missa pro defuncto Cū tm
excessus ꝑt ꝓpensare maior
deuotio celebrantis uel eq̄ qui
fiat dñi uel ore sancti ad cuius
honorem missa celebrat²

De indulgentiis et anno iubileo

Nunc de anno iubileo seu plenarie
remissionis de quo opportune hic tr̃
pore queri² Scitū aliquid specia
liter habuit iste annus exordium
veteri lege ex ore dei per moysē
ꝓpheticū Leuit xxv qui et dr̃
annus ꝓpitiationis In quo multa
beneficia hoīes acceperūt in re
laxationibus debitorū in libera
tionibus a seruitutibus in regressi
bus ad alienatis seu obligatis
possessionibus tr̃ ut ꝙ supra ꝺ
ille annus sacra² quinquagesimus
per poterat anticipari nec differ
ri ultra per hominē Ad tm simi
litudinem in nouā lege homi
nibus pro dolore crebrius pro
fluentibus et pigrius penitentibus
spūs sancti ut credit² misericordia
romani pontifices in subsidium
penitentibus instituerūt annū
plenarie r̃missionis visitantibus
limina sanctoꝝ petri et pauli
apl̃orū aut alibi de cā ꝓ quibus
mfidelium aut extirpatione hereti
aut sanctā fidei catholice cōtra pagano
rum crucē assumentibus tr̃ ꝺ tm
sole romani pontifices si forte
sacri generalia concilia ibidē ꝙ
gata fuerint et cruciate cruci
datibus toto tempore speciali
ter indulserūt est tm̄ssius ad dr̃
tribuendū fidelibus in toto uel
in parte ꝓ opere pietatis Cruce
tm̄ animo r̃missionis p petro
pratem hactenus antiquatū pnt
uel differtū sīm causas rationales
p eos in ordinatas Non obstā
te ꝙ absit si huiusmodi institu
ta ꝓpter exhauriendā fidelium pe
cuniā aut ꝓpter maius ꝓpen
dendis domo alias sit causa
legitima que pnt̃ ꝓtendatur

uret mmq̃ pncipales causse et tam
dentales intentiones ipsi instituendi
possent varier. q̃ prie no ipse
rimus. Primo fideles ea recta i
tentione agent pro quibꝫ est
amꝫ ms̃tio. ⁊ alia ꝫ ista
amꝫ plenarie remissionis no
ut quidam dicunt a pena et
culpa si solida a pena tm̃ cul
pa no dimitt² vigore ipsi⁹ indul
gentie si psupponit culpa ad
dimissam ingore s. sacramental'
gtritionis et confessionis plus fre.
⁊ psupponit culpa tam dimissa
gt² hec indulgen da² vigore
clauis no⁹ iudicio no vigore or
dinis. ad et electi in pontificib⁹
milid ordine sacrd habentes
pnt indulgencias conferre. ⁊o
si que bulle emanarent subappl'
lacoe pene et culpe merito es
sent suspecte de falsitate. Clarel
missa ex diffone indulgentie
ad fim dicit de quodꝫ in suo
quatlibeto. Indulgen sic describ²
est remissio pene temporalis pro
peccat² actualibꝫ debite no p̃ ministꝝ
de mal⁹ ꝙ̃ sacramental⁹ sta
a plato esse rōnabi⁹ et ex rō
causa. in ordine pensatoꝝ de pena
debita iuste. In q̃ descrip
tione causa efficiens nalis for
malis et finalis tangunt. ⁊ primo
per culpe remissione relitta tripli
citer. fm̃ tres fores ut dicit
fem̃ de aquino. pena magna
pars dimitt² p gtritoꝝ in confes
sione. pena vere clauis et passionis
ex vi passionis xpi. ⁊o remitt²
ex permissu. minuta a sacerdo
te. ⁊ hec appellatur forma absol
⁊o relaxatur p penas in purga
torio et hec vocat² forma deprecatiua
primo forma multa dimitt² per
partem pene. In 2o minꝰ dimit
tit² p multos penas. In 3o nullas
dimitt² p maximas penas. Et
qua pena sit purgatorii pla

ti m̃ etiam multitudo no limitat au
toritate. ⁊ hec no est de forma
sacerdotis. ⁊ hec intelligi recte si bn̄ di
gsecutus. q. dimissionem pena
debita per indulgentias fit di
missa est pena. Dimitt² enim a xpo nr̄ xvi. cne
nimis ingruentes super terram
si vbi tua vbi tu habes pte
tenuerit ingrata et in celis ei
dimissa. vbi ego habeo pte.
Nam indulgentie no valent di
recte hmōi. qui sint in purgato
rio ut dicit doctores communi
ter. si per nimios per modum suf
fragii. quia nulla ingratie rel
absolutio pt̃ nisi hoc. qui sint
de sua iurisdone. Unde no di
cit in bullis plenarie. dimis
sionem omnium peccatoꝝ. ibi ly
peccatoꝝ dicit tm̃ sed omnium peccatoꝝ
sed huic vni dimittit² tibi omia ei
peccata multa i multis penis
et quia dimissio. Et petro dicit
et petre vnde petrus dicit in epla
sua. Supplicium dabit in terra
suo. Supplicium. penas pecca
torum. ⁊ petrus ex dimissis pec²
et qui ꝙ̃ indulgentias pie
matias rite gsequi. et ab omni
purgatorio ad liberatiam. et in
pectus. 2o pec² secundo gd̃ om
nes famosi doctores sacre
theologie tm̃ valent indulgere
quantu sonat assit ⁊ in confes
sione auctoritate. et in peni
tentia iniuncta. et expleto eius. dñe
ti et ego parte tuam pietatis
et per istam tertiam quorum sal
uantur indulgentie gratiales
in articulo mortis. vbi licet
nullum opus primum vite eterne
sit adiunctum ipsi egrotanti. tm̃
in fide eccle et in gtritionem
et clauem credunt² sibi tales
indulgentie valitudinem ex mea
liberalitate credentibus. Tam
minimum esse tale ut opus
aliqd̃ parum potentissimum. et dantes

monasset ad tam largus indul
gencias concedendas. sed sicut
in concilio basilensi. pro xpi due
tione grecorum fuit inserta. ip
quoniam sedes dabit talis plena
indulgencia. in qualz causa ab
cessione et omnibus quibz
non plus nec minus datur. ip in
una causa sedissimo quo ad pe
nam relaxatione. Cum quo
diatorum multi excludun
tur quidam tales plures sibi
obtinent indulgencia ab qua
libet. Et ad hoc licet quo ad pe
nam relaxatione ipse peccata
debita causa non plus in una opa
quam alia. In quo adaugmen
tacio fidei christiane et
glorie nulla tenetur super
fluat. augere primo articu le
primo et essen le quod in augmen
to caritas consistit cui inten
no vtenti referat ad quos fa
cuens donacio tales indulge
ncias habuit non sequi hoc opus
caritate mereri sufficient
vnica et una indulgencia illa opa mise
ricordie sint superfluum. Vnde se
cundum revelationibz fratricelli
de semis ip duos romanos
pontifices meruit obtinere
plenaria remissione qui et
qui fuit in articulo mortis. Et
idem confessor prelabsolvere
pluribz autoritatibz sibi ad
assis. primo et si contingat me
habere de eo tales habi. ho
nulla dillacio velle omittere.
si confessori meo omnes inti
mare. et causa autoritate ab
omnibz absolvere fundo mihi
ad qualz causa ip nulla
causa indicere superfluum
licet forte per accidens amm
On vrbe romana plurimi pe
tue indulgencie gratias me
tionis de quibz tamen certi me
sum. No tamen superfluum vi
deri debet quin isto fuit anno in
biles misisse est gratis ad vr
bem. Cruca labor in caritate
fructus vtilitates et cetera
pia opa tam in via ip in ho
no minimi meriti sint remissi
di. Et ecclesie autoritas absolue
di ab omnibz peccatis et ad pe
reseruat. per quod absolutor
disponat vere penitens ad p
ceptione harum indulgencia
arum ut in vi. Et est aliud mi'
tu gaudiosi et omni hilarita
ant pletten sum multos et
magne autoritate vncos qua
in tali absolucoe tam in articulo
mortis quia est est articulum
mortis ipse sacerdos absolues
absolut ab omni pena p omni
bus peccatis debita. no solu
tamen sibi confessis. sed ab omnibus
etiam a tempore quo peccare
incepit quatenus de quibz pus
confessus et gravius fuit licet
non satisfecit. Et hinc fundamento
simile tam ab autori
tate credente indulgencias
a confessis seu romano pontifice.
quia dicat quia in talibz vide
ip ille confessor que quibz
peccatis duxerit eligendum om
peccatorum genus de quo gra
ti et ore confessi fuerit plena
remissio esse credere vale
at. Non restringit hac absolu
tionis ad peccata que erant
confessori solu fuerat confessa
hoc sensit magnus theologus
Nobilis Gersonis Cancellarius
parisi et plures alii gravis
autoritatis. Nec obstat si quis
diceret quod confessor pot absol
uere a peccatis que sibi non confite
bantur ad claues solvere ex
tendunt ad confessa eidem
pot. ip non absolut a culpis

petentiarum confessorum que ad
prias simt dimisse. Si solu a pec
minutis non solud ab vnquet. Si
ex seu a viro vel homie vnq
genitrice vel raro vel vnquam
vnquam simt sufficiet p me a co
fessoribus ppt fragilitate hu
mana aut ppt ignorantia ho
go supplentur correctiue q nul
generale a sede apl̃ica vel a
sacris ordinib regul go exhor
p no est reperibilis facultor pa
ad satisfaciendu pro penite
nciis minutis quod via indulge
natur vln homo parum o pnis
faat et proco solui magnu
debitu de thesauro militie
ecie qui indp est exhaustus
ppt merita passionis xpi et
merita aliorum sanctorum et sue
matris que superabundant no
perdat penitentialiter quibz
no indigentibus. Ex io ecie non
modicu pcl in qb illi qui hoc
sup stiam indigentiam operis
penitentia supplendu augere
thesaurum quo ad hoc ut minus
est pauca est mica silr augeat
thesaurus ecie multitudo pdone
indulgentiarum distribuendus
sic primi sancti fierent. Exillo
ecclam sanctam qui plura opa
agunt p que singula plenaria
remissione assequuntur. Si ex gra
basilensi provincie grecor
et silr sedem hodie annis ubi
sed adquirunt si vivat no indi
gut ego quo vtrobiq; plena
ria remissio altera alioz vicario
in thesaurum ecie. Vn est preceptu
salubre meritis essentialibus ecie
fide dilectione caritate et
prudentia dictis q; que vbiq; ecie opi
bus numulantia.

Nunc videndum est de forma
procedendi hac gratiales indul
gentiales seu remissiones a sede
ecie recedendo est p omnes ad re
bem recipiendas effectu ea? con
sequendum. Ne nisi penite
tibus et confessis simt. Pu
tamus ne omnes fideles tales de
deo amplo cle de reli et secu
lari simp p assis simul et
et laudabimus videat pu
patria pant indulgentias et
aut hac quia no omnes reperiu
tur vere penitentes. A no ali
ti. Sed alterius simul dictoz sit pu
affectus pti sim omes sim p
tem melioris status destruun
Et ipse sit qui voluntas pfecte et
desiderio pertendi resilit no
detestande pditoz et fictoz no
ppositu no reiterandi et effite
di ex dolore de me offensa de
ta. Quoties simt persuadet
mendii ne omnes p indulge
nias aurgentes simt tales cu
qui eis assignatis grubmanis
sy monacis. iuste raptoribz
cum tri mille mo ppositi re
stitue iuste ablata. nra fran
dibus aut ab alus assuetis res
sare ppositi. Si vellent. Si omnes sibi
demerent p quas ad priora
relapsi. Remittat xpi quilibz
talis meretri volenti indulge
nias munias sibi factis ex
corde. Stomachie et cu fient
illuris restituat ablata iuste
facto vel voto. Cesset ab usuris
recipiendis et restituit in per
petuu. Dimittat gravamina qui
quid ad eam pervenerint. Resig
net beneficia simoniace ad
ta. Restituat omnes fructus in
preceptor et qui percepti potu
erunt. Suspendat se ab ordi
nibus simoniace et a simonia
co susceptis. Abstineat se ab
iuriis et fraudulente mercim
nis. Si maiorem iuste thesau
ris expenderit pignoratorib
contribuit. Si fructu quantum

m sortem quibus percepta vsq;
tuat pignora dnus ppetuus liber
sine pcuniæ cupitalis precepta
desistat ab officijs sine secularib;
bus sine spidalibus que vigz
tuco sine pcto mortis possideri
possint Si laycus resignet ims
decimatis quod in laycis fieri
no posset licet fructus ad tempus
pcurrere posset Si monachus aut
religiosus remittet pfessionem
seruet obedientiam promissam
sicut et castitate reformet se
in regule sue observancia pompo
sis ornatibus vicijs q; tractu
puer sub; assuetudines vel mos
totaliter mundi hominez mdnat
qui sim dno treatu est petet
abrienis A voluptatibus q; vino
sis curiositatibus et scandalo
sis q; sectis dimittz se alienab
toto cordis Et quib; singula
enarrare valeat quibz lex
diuina et humana plena est
Cum omnia te respicit ad
vere penitentie at q; tritis; pul
pet quitz et videat si omnia
reperiant in quotz cuerren
te pro indulgentijs et vere
pmictiales q; tales sint pth
hpis eozdem Ver tales pro
clamores vel mitte ad pem
dnm sub spe harz mdulgen
tiaz dei pricendaz Et hec fi
omnia nre est hpe vmonis
ecie in fide et caritate fun
datis pro ut per dnm iam q;
iam esse pmichatur
Restat hic silentio pterire de
eo q; expedit habere plet
tales mdulgentias de ple
naz remissione in articulo
mortis est duplex Cum ad
vezbis quidam psumptuosis
notia pcedat eo euentu si
mozi tuc aut no Et ut vi
lo me legisse in q;dam scripto
q; pp mlta pcepta ecie fiun
q; haleat efficacia sine in vita
sine in psumpto mortis articulo
hic q; no pt religiosus bis vi
ta gri aplata si exprimat semel
vsq; si sup mixerit cum dno
et no tulerit ia q;dicto admixta
Si sup imperet hac vice resecue
tibi hanc gratiam in ultio mortis
articulo Cui ab hinc pq;dicatores
ne fiat detorceb; no habet locum
in q; fessione Cui ad tu q; ad
de; solent hanc q;dez si sup
vacuis; q; no est verisimile
tali mortis et hoc valde pticu
lariter hoc q;dem apparet vicinat
absolutez Si go sic est q; tu in
seo q; sistit tuc expedit vti se
vna gra alia reservata si su
pervenerit ad vezidem articulum mortis
hoc tu no putes q; tu stat solu
vna gratia habentem sed hoc q;
putetis esse in articulo mortis
et no z ut subsequens probat
vite euentus de quo tamen mi
crti audeo indicare tu tales
articuli mortis putatis no est ve
rus mortis articulus de quo pp
ut puto intendebat Ideo audite
pocus q; dicam de hoc quid audi
re hic etia adnectendum q; absq;
isto in anno iubileo obtenta
cu mdulgentijs remissionibus ple
nariis multo pigriores ad absolu
cois obtenta a quotz in alio ar
ticulo mortis sine talibus mdul
gentijs Nam licet quilz psbiter
in articulo mortis immediate a
quo casu incidit absolui pt
ab omnibus peccatis et a sententijs
excommunicationibus indictis et suspe
sionibus et cetis Et hz autoritate
quo ad hanc aplicam ex iure tu
no pt absolvere ab omnibus pe
nis satisfactorijs Et dz absolue
ad pbit in forma ecie sic ad
uertendo ut sanet sane mo
dato ecie si supervixerit et

se debet penitere illi superiori qui
alias eum haberet absolucionem si no
fuisset in articulo mortis et p
ti lesse aut partibus lesis aut cre
ditoribus satisfacere quodquid re
maneret pro suo in eadem sen
tencia passuram qualiuscumque
per r eos qui de sen ex li vi
et c mip de sen ex et p r par
rochianis de sepulturis dum
in glo Tamen pluto qui de pecca
tis confessis erat ad eptm spectan
tibus fuit aliquos non te de no
lo tollere confessionem Quaer si in
hiis de quib erant tales effec
tus ut restituta sanitate teneat ofite
ri illi an alias confessio fiat
set faciendo si absolucio fac
ta in anno ubileo aut super
gratia plenarie remissionis
sicut habet ordo Cisterciensis et au
thor sic sensit Includit primo remis
sionem omnis penitencie a tem
pore quo homo cepit peccare
et confessus fuit et contritus
Item includit remissionem
omnis penarii tam actualis aut fu
turo nec mirandum Quia hec duo
fuerunt a principio actu tamen
Item ut credo licet no diffinio
confessor sic electus regule huius
indulti pt absolue in omnibus casi
bus tam publicis et occultis quod
alias quatenus ad culpam racione
plenarie remissionis et omnem
penam pro eis debitam remittere
vigore eiusdem Et tamen faciet
p in forma absolucionis addat
se et meritis hec gratia ad hec se ex
tendit et hec adeuntem ad pe
nas expressas in c Religiosi de
priu in cle Item ut credit etiam
de penitente oblitis de quibus in
me fuit agentibus et promptus
fuisset confiteri si habuisset
in memoria Item includit ab
solucionem a sentencias excom cati
onis suspensionis et interdicti
et irregularitatis ab homine aut
a iure quolibet latas si tenor
indulti se ad hec extendit Licet
se sentencia alia in ea notatim essi
lata a iudice aliquo ab illo post
ulare debet absolucionem et dispen
sacionem Hec evidenter negat ep si
mihi medulgeri tempore comitis
Basilien concessa pro reducti
one greco Anno dni 1370
Et hec vi in de omni plenarie
remissione sue in articulo mor
tis vero sine presumpto aut alicui
opere talis plenarie remissio
sup aliis particularibus remis
sionibus Hec tri qui dicit de senten
cia excommunicationis suspensionis
interdicti et irregularitatis spe
cialiter volo intelligi de absolu
cione obtenta et impensis re
pecie anni ubilei huius qui per
duabus urbem romanam visi
tant Ad illa plenarie vi r sibi
pitas et auctoritas absolvendi
et dispensandi sibi dispensem
papa Si vo credere aliquem
aliam hec gratia sic plenaria re
missio in partibus aut ex vi
tem pluto vigore huius placeat
remissionis assessori no posse
se intromittere de tanta am
pliudine absolucionis et dis
pensacionis peductis rei su
rizid si ex ei appeteret ex tuo
re largiri sibi quas se confessor
regule sic non excedat limites
indulti pluto tri qui a sentenci
is excommunicacionis suspensionis in
dicti posset absolvere sibi for
mid etiam recepto meriendo a
confitente qui tempore opportuno
quo poterit pudet se suppliciter
mandatum eius recipiendo ne fru
strare ipsum quod si in aliquibus
se non posset penitere superior
sibi c eccl de sen ex qui rispi
catur etc Religiosi de priu in
clementi et alia illud alleg ta
Istrid aut nichominus antes ut aut
rimanetes uter ad limina stop

petri et pauli consequat[ur] tale
plenariam remissionem exhibi bulle
pdc[t]e dr[e] q[uo]d hoc tm attento q[uo]d
principalis intentio ipius creantis
sit q[uo]d tenue indulgent[ia] nullo tempore
status non auferetur aut con
trarius busiris animam alia tan
sa salue principalis mortis ad
iter meritandi et optimandi
et aliqs non esset factura iter
luret q[uo]d tenuitas et pauper si ali
quid superueniret comodum affe
rens hoc non excluderet pdc[t]e
intentionis. Cauendum videtur esse
iterum antiqui ut se munirent
literis papalibus ad sacram
penitentiariam in via quod in
terimo ppe confessionem facte
dub[ie] et absolutarius tenore q[uo]d[am]
et q[uo]d non sint prolixiores ad
pertinendum occasione huius gre.
q[uo]d facient sibi hanc gratiam non
suffragari pro pluribus est miscu
m bullis talibus. Et arguit qui
dam sic bulle iste papales que
plent credi super plenaria di
missione sine cum singulari
persone sine pluribus plent
m cur[ia] exponi rendicod p
certa suma pecunie una p
maiori suma pro pluribus per
sonis pro maiori pecunie sub
pactione et pecunie exactio
ne et connectione. Igit[ur] i[n]o q[uo]d mit
tit[ur] symoniam temporale pro
spirali dando. Igit[ur] vi[de]o q[uo]d tales
non sint alicuius efficacie. exeq
q[uo]d mittens symoniam suspensus
est quo ad se et quo ad alios.
tam emens quod vendens. Ad
hoc dico pro q[uo]d pp[ter] non ligat[ur]. Ca
nonibus sine lege positiua.
et licet possit esse symoniacus
et grauis q[uo]d alios misericorditer
peccauerit si tamen non est p
hoc suspensus quo acta per
eum teneat. De hoc ergo non
audeo quicquam iudicare. sed
aliorum iudicio committo. Tamen
estimo q[uo]d posteri illorum qui non
q[uo]d spiritualiter symoniam nec sint
culpabiliter ni hoc vero pro
licite vti talibus bullis in articulo
mortis. Cum culpa sine scandalo
tenere dr[e] actoritas. Hec p[re]scripta
nolo preiudicare sanctis scripturis
bus. Hoc etiam nolo latere pre
sentia legentes q[uo]d[am] esse pro
ex bullis romanorum pontifi
cum indulgentiam nisi tantum
sit bonifacius octauus clemens
sextus qui gregem x[pi] et moderni
pp[ter] nicolaus quidem q[uo]d bonifa
cius anno dni m[illesi]mo cc[entesi]mo instituit
annum iubileum de anno in anno
m[illesi]mo m[illesi]mo trecentesimo. Et clemens
vi[de]o assidue annis breuitate huius
mortalitatis redimpit de xxx[ta]mo in
l[ongu]m quod et seruari fuit deus pa
tribus indulgentiam pontifices
qui omnes in hoc conuenerunt at
de l[ongu]mo anno in l[ongu]m currat anni
iubileum. Et q[uo]d in singulis ad
modum urbem hoc anno s[an]c[t]o
pro indulgentia illa q[uo]d[am] esse quem
da sint vere penitentes et con
fessi. Et intra basilicam sancti apli
corum petri et pauli. ac lateranen
et marie maioris s[an]c[t]e romam ad
minus xxx diebus. Hoc tm omnes
q[uo]s simul positiua pp[ter] pietatem augere
vel minime ad arbitrium suum.
Si vero forenses seu peregrini
xv dumtaxat vel minus solate visi
tauerint diuersis temporibus ut hinc quod
qui pro ea indulgentia assequi
ad easdem basilicas accedentes
bis post iter arreptum impe
dimento legitimo quo minus eo
bem illo anno valeat prue
nire aut in via vel dictum
prefixo minime completo
in dicta urbe decesserint nec
penitentes ut premittit et
confessi eandem indulgentiam
assequantur. Hoc autem nolo la

teze lectorem quid matthimus
pp̃ quibus hr̃as exemptionis
plegiarie gressit Carthus et
ad hoc plenaria remissiõ in
articlo mortis dedit cuilt de
dicti ordinis firm et donat.
et mitratibus est haut mdns
generalis plid milete et hre
efficiand nisi vero articlo mortis
deo in psumpto articlo mort
nõ sit efficiand si paralisim
quotiens repeti ussit adulti
mõ articulo mort. prout
de hoc habetur probatio est
in matthia Capti anno 1320
Et alia multa pulegia quor
sit dato ordini quorũ origi
nalia et autentica habent
in Carthi maiori in Bonon
in colegio domus Carthi et in
erfft. Hec non mdo de posse
verti in dubiũ an aliquis
talis habens mdulgentias
papę et posset in articlo mort
absolui qui esset priuatus in
predicto ligne et non posset
verba formare in confessione
signa tri et nutu quasdam hi
beret rectitudines et audientes per
pectoris tunsione aut caput
inclinare seu per corruptam
oris pulcritudinem desiderare ab
solui parati fare confessi
onem si valeret Vtrũ sit tali
p confessore possit dari absolu
tio vigore istius mdulti. pos
set ad hoc primo probabiliter respon
deri quod talis per sacerdotem
extra articulum mortis debet
minime tamen posset immo
debet. Et absolutio ei impe
dire desideratis quod fiat posset
et credendum quod ei prodesset
quod faciendo talis absolutio
Et licet non absolueret a culpis
et penis non confesso vel in ab
solutione illa ei prodesset pro
absolutione a plenis peccatorũ
pnis confesso de quibus

prius contrito fuit. pter hoc
ex predictis quod si talis non
esset destitutus officio ligne
sic quod posset facere confessio
sua licet nõ omnia peccata in
particulari prius confessi hic
exprimet. tñ absolutionem a pe
nis peccatorũ prius confesso
alias confessoribus ut plurimis
dicit quod dicũ in bullis tra
libus concedens plenariam
remissionem omnium peccatorũ
de quibus rite de quibus et ore cõ
fessi fuerint vel in singulari
no dint de quibus sibi vel isti
confessori confessi fuerint. suf
ficit quod alteri vel alias quibus
cumq; confessis fuerint. tñ si
mdi huic officio ligne destituto
talis et a talibus penis valet
absolvi. Item probatur hoc quia
talis si per aliud prius ante
quod satisfacto vel in vita
vel per mortem vel aliud per
scipsum si supervixit absolutus
a penis et a se debuit. tñ mul
tis virtutes clauis que ope
rant in virtute passionis xi
per sanguinem Item prius
hmõi missionis aliquid emolu
mentum vbi sunt vere mdulgentie
contrito et confessus absolutus
est a primis pagendis tot an
norum aut dierum quot sonat
mdulgentie tñ. et licet non pos
sit tanti casus quod non refert sine tam
sine parcem quod papa non po
mensura Item quia talis
non absolutus posset autoritate
si aplata quod sic sua absolutio
valuit mitratus tñ est quod et
quilt confessor electus p pec
tentem eius si nescit quod
valeat mdulgentias aut quot
pontifices aut quot et quas
sint peccatis prius confes
sa dicimus intendit absolu
tor impendere quod debet

et quam sub auctoritate sibi co
cessa pt ille mqua effectu ab
solucionem impendit qz talis
est qz instrumentu ppe acadi
bet estimo notin forte talem
hanc grauem in articulo morte
omnia peccata prius confessa
m spe confitendi si culpa prius
delecta est et hic solu pena dele
Bonum tn esset si singula ni
spere posset confiteri si repro
corporibus et tedio confessoris
sint impedito nec una con
fessione tm uti possent sin
gule tn expedit confiteri sic
tudo corporis et tedio confes
soris ea omnia sub quibus
concludendo Qui mihi visa
sunt sine pudico aliorum
Currente anno dni mccc lxx

Deo laudes

De carena ieiunio et carena
duobus modis accipit Primo modo pro
certa pena pro uita hale de ami
sacrilego et accusatore Ubi sic dr
Accusasti aliquem et p hanc
accusationem ocm sub est si pro
pace xl dies ni pane et aqua
quod carena vocat nd septe
septenibus a me Et aut p tria
delatura debilitatu est p xl
dies xl mal pente sup quo
glo dicit Carena uigiare est
et dr a carere cum homine qz ta
les includunt solituri p xl
dies ad agendu penitentiam
De qua primo habes in canone
l. dist. in capite et hic ide nota
de sponsu et accepisti vbi dicit
accepisti illud in uxore tuu qd
alter sibi habuerat desponsa
tam diuinitus illud qz medp to
fieri potuit legitima et xl
dies in pane et aq qd dicit
nd recolunt septe septenibus a
nis penitentib Alio modo accipit
Carena pro indulgen ppetui
mouente pcaz pdicto qz se
pnis in libris apostolis gnetim
Item pp dns carendo p indul
gentia tollit intelligenda sep
tenne pro quolz mortali debi
tum uel cam completa si td
quando completa no est vel
debite iuncta no fuerit ut no
tant doctores sup capitulo pdicto
Johannes de legnano et
p antiquo qz clarius sic dicit
quod ex geste summoz pontifi
cu colligit dicit int qd indulgen
septenam seu septimariu et
carena Nam ecclesie pp primo
statuit quadragena p
quod designa penitentia xl die
rum ad septe annos seq uidelicet
quod pena immutabilis nec mu
tetur mortuis et p istos xl dies
penitentes excludebant ab
ecclia et mitebant capite discu
perto et aspecto fune et post
eosdem dies iungebat eis pena
septenna videlicet p septe
annos feriis sextis duobus semel
uterentur lacticiniis feriisq
uno seculo oretur ieiunium
feria vi tria frusta panis sin
mista cinere Post quos septe
annos no utebantur carnibus
nec primo si aqua nec electo
aliquo nec balneo si dormi
tantum in asseze tria ul lapide
Cruci annis completis haut
eis primo quadragena sorte quadra
gena Item moderni aut primo indulgent
pro uno pecto mortali septe
nia sic p unu die Quadra debebat
talis octo lacticiniis bis in die
2a feria iciunium feria 3 autem
bis lacticiniis alius quibus sem
per utebat pane et ciusla bis
semel in die feria quarta bis
lacticiniis et omnis feria vi sed
in die pane et aqua Cultor
no debuit peregrinando per

ecclesiarū visitando summa
sanctorū quanto melius po
terant. qm dentes lachrymā
m die. Cruly expletis m phi
ta solucione iuxit eis amittere
et rotulū. hmōd penitēs sēp
tenaria innocentius sanctā.
Carena aut erat pena ipal'
includens penā quadragene
et septene. Cruā sd p penite
tes abstinebāt a cibis qmibz
et cōuez sacroz hom et ieiuna
bant in pane et aq p xl dies
post hoc impone bat eis sep
tenalis prōd imp arbitriū
sacerdotis ut ieiunarent .vj.
septimana vnū die et dicent
certas orationes aut fierē alq
pia opera r̄gulā. pro quoldz
mortali pcto est mungenda.
Licet mlt canones penitentiales
gmissi sint arbitrio sacerdotū
Ex quily elicio p hodie plat ier
clesiarū videntes homines mo
derni temporis difficiles esse
ad peragendam condignā pe
nitentiam multiplicauerunt
indulgencias prouidentes sa
luti animaz. In puncta vō
etiā patiores erat ad pen
tentiam. Ideo no tanta vim fe
cerunt de indulgencijs. q papa
igr. .x. annos quadragena septe
nā aut ctrenā. In tribus indul
gencijs. a plurib⁹ penis mite
dit absoluere illos qui debite
vtuntur indulgencijs. vel
tanta grandē remissiō cōferre
quantum isti p casū penitēcie
merent. Sic p anno pen
plendit conferre tanta gnā
remissiō quanta ho mereret si
p se penitet p vnū annū.
aut quanto isti meruerunt qui
sic r̄gulā penituerunt.

Deo gloria

Incipit tractatus septimus materie
de indulgencijs

Quod cūq; ligaueris super
terrā erit ligatū et in
celis. et quodcūq; solueris
super terrā erit solutū et in
celis. Matth. xvi. Thus anno 21 et 22
de tribus dei duos fines ultimos
in seculi consumacōe futuros
describit. quoz vnus est damp
natoz pena eterna. alius
beatoz gloria sempiterna. Ideo
duos fratres fines sui timoris
sunt dicere sicut descripte
examinē sui diculy poterūt.
Cū dicat saluator. Intrate
est porta et spaciosa via que
ducit ad perditōz et multi sunt
diuturi per eam. Arcta aut est
porta et angusta via. q ducit
ad vitā et pauci ingrediunt
per eam. Sit aut duo fines sic
terminati. Quod die finales
exclusiones sequunt ex q̄tuoz
grauitatibus in diuini septua
descriptis. tamquā ex quatuor
principijs. Prima cōtrarietas est
probationis et electionis fini
dei p̄scientie et p̄destinatiōne.
De qua sicut bo. apls ad
rom. ix. de iacob electo et esau
reprobato. Cui cum nodū na
ti essent aut quidq̄ boni aut
mali fecissent. dictū e ex elec
tione et reprobatione. Iacob
dilexi. esau aut odio habui
Ita cōtrarietas de merito et tris
gressionis. de q̄ gn̄ mo. Om
nibus dixit ad tanq̄ nobis si bñ
egerit recipiet. Cum aut male
fecerit in foribus peccatū tuū
adorit. Cui cōtrarietas de precepti
et prohibitionis. de q̄ dicit
v̄. Vbi peccatū mouisset cum dei
aut diuina precepta et prohi
biciones mandati. tū affixa q̄n
nella dixit. Non declinabis ad
dexteram neq; ad sinistrā. Ex
precepti est quia respicit bonū

sinistra prohibitio quia respi
rat malis et ē nulla ista de
Amandum est ē mixta cōfusi
etas est maledictor et benedic
tionis. de qua dicit̄ xl. Ecce p
pono tibi hodie benedictō pro
olectione mea et maledictō pro
temnentibus et paulo post subiu
ponit benedictō super mon
tem garisim et maledictō sup
montē ebal. Ita q sex tribꝰ de
bebant esse in pīmo monte ad
benedicendū observantibꝰ legē.
et sex in 2o monte ad male
dicendū nō observantibꝰ legē
Ista ergo aut quatuor cōfusio
tam destructaq̄ horror exīma
p modū primissa infecit
finē salvationis. Alia vō qtu
or extrema finē dampnan
onis. Prima quatuor sub ele
ctio meritū precepti benedictio
que infecit finē salvationis et
ne. Alia vō quatuor extrema
sub oppositione. De meritū p
hibite maledictionē q infecit
finē maledictionis sempiterne
De quib⁹ dicit̄ sup. Salua
mt xxv. Ite benedicti patris mei possidete
regnū paratū vobis ab or
gine mundi. et mox tacitū ibi eo
rū meritū. Esurivi enim et
dedist mihi manducare &c. et
dicens nō vobis dixerit̄ ma
ledicti in ignē eternū. Patet
eorū demerita. Esurivi
et nō dedistis mihi manducare
Ergo dicendū q isti duo fines de
ducti respicunt duas meritū
primas in primo principe prime
sic usitand et mala. p quas exp
rimit nūd nunsi. quē q dicit. pri
ma. et mediā et finalē tibi
ē. et q principatus tuus nō
bus nunq̄ sit nisi quādiu
tanq̄ principatus dē finaliter

nam apli. Ipse iste due virtutes
debent simpliciter residere in
principe. vñ pri. 2a ma et ve
tas custodiunt regem. Et sīm is
tas duas meritū in principe do
minantes oz esse multoz pīn
cipe duas auctoritates. prima ad sal
uandum. per quā exercet mi
seriordiā et vna ad ligandū
nel obligandū per quā exerci
tiam. Quapp ad pīmū. q
misit xp̄s beto petro apl̄o sue
excellentissimā in celi multa
te. ring sue constituit vicariū
Intro dicit ut et xp̄s Ihesus ple
nissime istas duas auctoritates
conferret. p quas perficit hus
duas principales meritū pīncē
Et hec est qd dicit vñ in pīmo
assumpto. quadrupl̄ ligauer
sup terrā. In quo sermone
pr̄exposito beto petro apl̄o suo
promisit. Quoz vnū fuit de
auctoe plenitudē ad seueritē offi
ci permittit. Ecclesiāq̄ ligauer
sup terrā. erit ligatū et in
celis. Et quia hanc duplicem
auctoē nō plene sentiunt xp̄s beto
petro apl̄o tanquā pīncipi sū
mo toti ecclesie cōmisit. et
beto apl̄o tanquā ei subor
dinatis. Ideoq̄ ligauer
re dicit. ad. Ex quo dicto salua
toris accipitur quatuor docu
menta. Quoz pīmū est. q ip̄z
obligans precedit absolutoē
exercendā. ego tibi inferā hec n
nō media ad finē pīmū sue
executē. Si finis est principalis
intentū. ut de medicina et
similiter. vñ in proposito absolu
no apta. ad obligatoē. Si sīm
ad medium. Ergo ip̄e. p. sit per
se obligatio quā absolutio sal
uator in verbo proposito imposuit

omissi.

+ 2m fuit de auctoritate primitiue ad
pietatē būficiū ēt subditi quādoq;
soluendis

obligatoz tu dicit. q̄d̄ tuū legē
ris et postposuit absolucionem
tuā dicit et q̄d̄ dr̄ solue-tēp̄
medijs ad finē sim̄ dlet aīa por
tm̄ dr̄ determinatū q̄d̄ sēc̄ eo p̄mo
est dictū q̄ omēs p̄ncipes eccl̄e
siastici dr̄ esse promptiores ad ab
soluendum quā ad obligandū.
Nam p̄ncipi dr̄ intendere fine
quia hoc q̄ d̄ ad finem sūme
deus p̄ncipi intendit sanita
quā medicina est et hmōi alia
rana. Nam quilz princeps eccl̄as
tic⁹ conformare se dr̄ summo p̄n
cipi voluntati. Vnde aut dr̄ su
mus princeps promptior fuit ad
absoluendū quā ad obligandū
quia in veteri lege essent
quatuor q̄uā preceptor⁹ sc̄z mal
leū pecunia talū. q̄d̄ a tribus
grauibus sequentibus nos absol
uit et ad vnū p̄mū nos obliga
uit. et adhuc cū in⁹ p̄ncipes esset
dere p̄cepta ad duo omia red
ibit sc̄z ad dilcōz dei et pxīm
sicut in duobus mandat⁹ pn̄
cepta lex pendet et pphete
mt xxij Cui q̄ a pluribus ab
soluerit quia ligauerit se ppter
et istud dr̄ militat cōtra pla
tos qui sunt prompti ad p̄cep
ta multiplicanda et pyncipia
imponenda. et tardi ad remed
ia soluciones indulgenda. Vñ q̄d
dns mt xxiij Alligant onera gr
ma et importabilia et imponūt
ad humeros hoīm. digito aut
suo nolunt ea mouere. Et cōtra tales
platos dat dns in eodē capitulo
diuersa ve-dicta. Dicit enim est
re vobis scribe et phariseī et
ypocrite qui claudit⁹ regnū de
lozū ante homines. ipi vō non intrat
tis alios p̄mittitis intrare. Ita
est ista dicte vobis scribe et pha
riseī qui determinat mēta et a
nēti et cumīn. et trāsgrimini
que grauiora sunt legis iudi
cium et fidem. Item dr̄ determinatū
est q̄ omēs p̄ncipes ecclesiastici dr̄
esse promptiores ad remittendū
quia ad puniendū. Quia deus
tuā gōmagnē gerat sēd e sup
habundans in retribuere. Sic
est ppus in pontifice. Vñ dicit
ym. Ego dominus emulator red
dens iniquitatē patrū in filiis
ab in tertiā et quartā gnām odi
entiū. et faciens misericordiā in multa milia
bus qui diligūt me et cōtra
pormouet plus extendit vltiōn
tuam quā vindictā. Et id dom⁹
ihc dicebat discipulis cōtra platos qui
promptissimi sūt ad penas in
fligendas et tardissimi ad
relaxationes exercendas
quorū exēplū gerebat michola
us. De quo xi. macch. dr̄ q̄ vñ
factus est summus sacerdos vt
michol quod dignum hns sūc
dotio. nos vñ crudelis tyrān
et fere lupus vñ gerens. Cū
tu determinatū est q̄ omnes p̄n
cipes ecclesiastici. sūt voluntarii
et festini in remunerando. dr̄
q̄d̄ molidarij et serotini
in vltione. Vñ ipe dns tuus
gerat similitudinē est patiēs
in expectando et nō repetens.
Propter quos dicit sapiens de
scribens diuina longanimitē
dicens Vlo stulti mittunt tēpi
ora in quos proferat sententiā. Id
circo filij hoīm absq̄ vllo ter
rore ppetrant mala sc̄z abiec
tos dei plane. Istud dictum
militat cōtra platos qui sūt
festini ad sumas sine debita
tione fulminandas et absq̄
maturitate debita. nō attēdi
tes dominū longanimitē
que pertractat⁹ expectat. q̄

diat² ad rom⁹ ꝛ ignorat qm pa
cienca dei ad penitenciā te ad
ducat² an duricias longanim⁹
ei⁹ et pacīē eius ꝑtemptnis
sm durīciā cordis tui thesau
rizas tibi ira in die ire iusti
cie dei ꝙ reddet unicuiq; sm
opꝰ ei⁹ ꝛ Ecce ist⁹ ordinem ampliꝰ
dispone ꝛ prima est ꝛ ne
me ꝛ ita de pene ꝛ tre strin
gende et gracie dilatande ꝛ
institutor istius ordinis est
assignato ad gr̄as multipli
candas et nō ad penas mise
rendas ꝛ a deo est ꝛ mor
dne ecclie iherarchie plus
est ꝙmendandus ꝑceptis de
ꝙbꝰ quā de mysteriis ut abiciē
sepaꝝ ꝛ prima mīstroꝝ ꝑtis
pes ꝑncipi primo quatu⁹ pot
in solutis dnī esse coꝝfozmes
vñ ⁊ deus in scripturis plg ro
mendat² de mal⁹ quod de mis
tua ꝙd ꝑb⁹ suauis deus my
nuet sibi misericordes ei⁹ sup
omnia opa eius ꝛ secunda pe ꝛ
autoritate collata hīc per
alīm xp̄s fm declarationes p
missas est intentio verbi ꝑdi
ti ꝛ ꝛ autoritate ligandi
que pertinet ad mīstrm et ꝛ
autoritate solvendi que ꝑtt
tat ad maiꝝ ꝛ quia licet autō
ritas sit solvendi ꝑ̄n lig est d
fectiua ⁊ dicto dimissa autori
tate ligandi ꝛ autoritate sol
vendi est misericordia ꝛ intendi
est go ꝙ fm doctrinā sc̄oꝝ
quatuoꝝ gnā absolutoꝝ nunc
mittit² mō offlictis ecclie multis
ꝛ uaꝝ ꝑme sue absolutōes que
fiūt in iudicijs ut rōnabilis ex
gratiaro⁹ mozte nr̄e emptus
reꝝrrit ad gremiū ecclie vñ
ꝑb⁹ ꝙ ꝛ dñs de celo in terrā ad as
perit ut audiret gemitū co
pedtoꝝ vñ am² dicit mihi ꝙ
nullus rediens ad gremiū ec
clesie est abiciendus ꝛ sue ab
solutiones que fiunt in pente
cte ut ꝙd quibus a deo illuminato
redeuntē² ad confitendū peccata
sua vñ ꝑb⁹ ꝙ ⁊ dicit solvit
compedtos dicit illuminat cecos
ꝛ sue absolutōes que fiunt
in suffragijs ꝙd absentib⁹ ade
dificatoꝝ absolutōe² ꝛ de quo
vñ² loqui sapiens ecclī 28 de
ꝑdita ꝑta soluentiū sit exēp
quo orat vñ am² dicit⁹ ꝙ
iste absolutōes nō fiūt p eccle
auctoritē si per deputatoꝝ quia
nō habz iurisdictoꝝ sic p defunctos
ꝛ uarte sue absolutiones que
fiūt in indulgentijs ad auctoꝝ
tate ecclie et utilit⁹ in gra ⁊ ꝙ
vñ² loqui sapiens ecclī 3⁰ sd
in secreto ꝙlibet⁹ soluent² per
cata tua ꝛ prima per hunc modū
peccata nō dimittit² nisi in
seremte grauie ꝛ peniteniti
ꝛ Secunda ista ꝙ quarta absō
lutoꝝ sit ꝑ indulgencia ⁊ nō
est negotiū ordinis ꝛ de indul
gentijs go primo inquirendū
est ꝛ de indulgencie quidditate ꝛ o
ꝛ eius ꝑprietate ꝛ ꝛ tertio go
ad primū intendū est primo quid
sit indulgencia ꝛ dicit² aut fm diff⁹ in
sanctoꝝ scripturas indulgencia
ꝙ indulgeri est remissio pene
debite quo ad illa que ꝙ fuisse
debuit penitendo sanctoꝝ ꝛ ꝛ
in de pene ꝛ ꝛ sit remissio per
cato⁹ ꝛ ꝛ probat² ꝙ hoc ꝙd dicit
ꝙd ꝑ corꝝ vñ ꝛ ne aut scribo
fm indulgentias scribo nō fm
impetrū loquens de actu ma
trimoli ꝙ fit ad fozmam
virtutis dicit ꝛ d ꝑbū ꝑtinēs
huius gre ꝛ dicit ꝙ si in tali actu
pena non esset debita indulgen

q vñ sap dns mozte nō fecit nar lerat² in pdicta mozte cui ad iur n oia et sanabi les fecit nationes orbis ꝛ ꝛ

non dedisset. supponeth q̄ mdulgē
cie non possunt esse nisi de pc
tato. Sz aut mdulgēa sit de ill'
que rimanet suscepto sacrō
proba. nad sim. q̄ssuetudinē de
tetissimā etriate therazchie
mdulgeñ. nō dr̄ n̄ pa' penite
tibus & confess. go vtiq; mdul
gentia r̄spiat illā que pa fuste
ptā penitēe sacrāmtō mam
& ō scribr̄ vsa lxi spūs dñi su
per me ad āmdiandū mā sue
hs vnsit me. ut medicer cōtrīs
corde. et pdicarem captiuis
mdulgentiā. Quia s. duo sūt
quā hom̄ qm̄ sūt idonei ad r̄
dulgētie bñficiū p̄cipiendū.
Sc̄z illi qui sūt in hoc mūdo pcipe
intentā pena. ideo dr̄ ut mede
rer cōtritis corde. Et illi qui sūt
mclusi in purgatorio aliq̄o
mō. et ō adiungit ut pdicarē
captiuis mdulgentiā. Et vltīo
p̄sentē qm̄ defferendis ad mīs
rum omēs penas purgatorii
soluūt. p̄dixit petro. apli. xxii
Ze hūc deus sustulit. soluto a mor
tis dolorib; mferni
Quoniā tamē est adhuc dubiū
micōs declarandū q̄ quatuor
in peto sūt q̄ntranda p̄ma
est actualis culpa. q̄a peccā
do q̄ iacobi. Ja. i. Concupiscē
tia cū cōceperit parit peccatū. Sz m est hūi mō
mala dereliccō ex actu p̄
cati in cām ad malū. Ide q̄
saluator Johānis viii. Quicūq; fa
cit peccatū. seruus est peccati.
Sc̄z qua sūt malo hūtu ipm
mclinati ad malū. Sz m̄ rā
tus ad penā. qm̄ rimanz actu
malo tñ semīe. Ide q̄ salua
tor Luce. v. pcp. qui tulit ad per. gt
n̄ non fuit deletū dixit mazie.
rīmittūr t̄ peccata tua. Sz m est
offensa. qua deus p̄tenitora.
Quia altissīo odio hz pecca
torēs m̄q̄ sapiēs. Quod of
fensam q̄ p̄r plācauit. ioh. bā
ptista de ce dixit. Ecce agnus
dei. qui tollit peccā
mūdi. Sz ad ppm̄ mdulgeñ
non est remissio peccatoz. ad q̄
tū ad actū alem. nisi p̄ma
rīa illa sit tñsacta. totār est de
leta. Ide q̄ tū ad hūtalem
macūlam. qua per vnūq̄d
actū mdulgeñ acquirr̄. et hz
vnūq̄d actus hūtalis macūla
nō eradicatum. ut dcet expe
rieñ. p̄. rimanet pena tūs ad
malū. Ide q̄ quātū ad gnāz
offensam. qua cū mdulgen
tia dr̄ est remissa. in actu gē
tionis. vel in sacrō q̄fessio
dicente ppha. Dixi cōfitebor
adūersū me iustitiam meā
dūo. et tu rem̄sisti impietē
peccati mei. Et ō sc̄z q̄ mdul
geñ sit r̄missio peccatoz
q̄tū ad solam penā tempo
ralem. Vnde illi qui penā pcōr
suoz timebant dicebant. sd
iudith viii c. mdulgentiam
nobis fusis lacrimis postu
lemus. Sz intelligendū tamē
q̄ pena p̄cōr est duplex. et
ita duplex reatus ad penā. vnus
ad penā eternā. ad quā ob
ligat̄r p̄cōr in penitentia
et ad istā tollendā nō extenditur
gentia. Quia illi qui sūt ad
penā eternā obligati nō sūt
idonei ad recipiendū mdul
gentiā. nō sūt in mortali
peccō. Alius est reatus ad penā
temporalē. que sustinetur in cō
sionis sacramēto. aut q̄ mīsi
git̄r in purgatorio. Et ad al
terā istaz penaz rimanz
obligatus p̄cōr p̄ cōfessiōz
vel ad vltimū. Et hoc est pcōr
in quo mutatur & pena eterna

1 hoc mūdo

q hmt vite crastinu grē et p qnō expssa
culpe tnē ut dr & tēp · et ita tn mdulgēn
sb̄stat sacrm̄ pnie n̄ fiat ēv culpe que
ta ablata e

m contritione et respectu illi
pene sint mdulgente et hec
pena nue sēnis no de eterna
tm end est reus etne pene no
ualeat rmissio ut hale matth
3 c ex his ad dictis arguit
quatuor dnm mitra pmo q
ad m pcto sint duo scz culpa q
respint diuina offensam et
pena que respint diuina
iustica sp sacramtd penite
ne directe respint culpa ita
beneficiu mdulgentie respi
cit penaz pcz q pistud sacra
mentu deo reconciliamur et p
illud beneficiu pena timetur
Item dnm mitra q in foro penit
per sacramtu penie nulla sit
absolutio a pena et a culpa p
tute illius sacramti pcz q deinde
sacrata pnie no respicit ni
culpam que confessione pan
ditur et illa est ppria ma eius
ultra qua no extendit se m
dnm mitra q pcz in sacrato pnie
non fiat totalis pene absolu
sit ibi tn pene trifiano sine
ommutatio pcz q sp pnie dine
respicit culpa ita mdulgēn
pena et conferit q etia a nd
quid vtr ia forma scta pena
et a culpa et si dr q lotm abau
torite no vr ne dr q primo
in ecclia ubercrishu q hr esse
no admittendo qd sacri canō
nes no credunt et qd scdo
prim studio simplicitu no est ex
alio confirma q ia fides non
diuerit tradita ni sacrati theo
aut in diuina scriptura magna
est diuina tz lotus ab auctorite
nichē dte bto dyo c q de di no
qd no est audē dre aliquid dicē
aut cogitare de supbabili cruel
ta nobis deitē pt ea q nobis
p sacras scripturas de deo dnm
nro sunt expssa ex alio q

illa forma s q dr petro rolym
dulgentia a pena et a culpa
multat anī etiam Ita sacra
mētu penē euacuat ut nīl
illd no sit de intrite salutis
ad mdulgēn tam pena quā
culpā aufert et aut q sacra
mentu no sit sic euacuādu
pz per id apl jacobi confitem
alterutr peccata vestra ut salue
mini Item illa forma pulitat ān
theolond fem quā nouē legis
sacramtu culpā aufert sp
ptz no aufert si hoc facient
mdulgente Et tnd de primo vi
delz eo quod respint mdul
gentie quiditate Cz ad
ad zm pmū vīz de mdulgēne
pprietate videndū e de duo
bus primo de eius origine 2o de
eius stabilitate Cz ad pmū
sciendū q quatuor sūt thesauri
pncs ecclie ex quibus fit ag
dum mdulgētie dire emanāt
Pmus thaurs est sūplūs anī me
rita passionis xpi Illud enī me
ritū sufficeret ad rnsim tōi
hominū vīl modo vīl esset in
finiti supplī q dnīm De isto
go suplūdanti mdulgentie
conferūt Ex q thaurs est sup
bundans passionis sanctissime
dei genitricis marie q vīl nō
quid pena aut mor pertat
multos tamē dolores sustinuit
et potissime tempore passio
xpi dicente de ea symeone
tuam ipsius animam pertransibit gla
dius Modo de supbundanti ista
thesauri scz mdulgētie inno
gantur Ex q thesaurus e sanctis
meritis marie quoz sāgu
inis effusio et passio plurimū
runt ut deus q eius fuisset ne
cessaria ad salutē et sic de tali
te q danf mdulgētie Ex hoc

q q ri pcor an hō si
emetu erat obligatus
ad penam etiā p oīa
pcta sue pd tnsfert
illa pena etia tpale
ta arbit q q modi qd
apparens eq alut est
sādos ut hō q sen
tētia documentum
e q nulla mdulgēn
pr ee directe a pena
et culpa q

thesauro est sanctissimorum confes
sorum quorum fuerunt sublimia me
rita sic erecta ꝙ longe numerosa suf
fecissent ad salutem. De ipsorum
ergo reliquis indulgencie dari
non magnalium est sim hucusq̃
dicendi ꝙ a deo infallibiliter
nulla mala nisi in primitus
sim dei iustitia ut pro quibus pe
cato debito aliqua pena exigat
aut vivis ꝑ alios per satisfactorie sa
cramentum aut aliena vivis vel
bte virginis et aliorum sanctorum
per indulgencie bullionem hic
modus dicendi quibus non placet
alius quam ꝑ de primo thesauro s
passionis xpi dicunt quilibet fi
delis non sit credens ex sacris scrip
turis vig de passione xpi pos
sit aliquid alius erogari pre
mium eterne vite maiorem non
habet auctoritatem in homines su
periores. sed pro dicat papa ecclesie non
est distinctus super nigrum. nec apli
maiores eo qui fecit illud fuit
ꝺ ꝙ aplis aut quibusq
ministeriis eterne. non habeat auc
toritatem super meritis passio
xpi. nisi spes esset ei dimissum
studium aut credentie et expresse i
sacris scripturis non habetur. ꝙ
ꝓpositus ꝺ de rothardo videlicet
beate virginis non est uterus cui
dens. ꝙ de illo possit aliquis ero
gari. et sed mater dei fuit ple
na gratia ut habet luce primo ubi
nunc est plena gloria et finis
excellentissima sua merita
nec habet excellentissimum pa
trimonium alias finis esset ei nu
gatio. nichil remanet studio
quod alteri possit vere gratis ꝺ
de ꝙ thesauro sic magistri ite
rum minus clarius est. sic ꝙ eorum
sanguis effusus plus meruit
quam eius merito sit ad salutem.
Iam licet talis meritis fuerit
ultra necessitatem ad salutem. non sit nul
la tanta felicitate sine beatu
dine. cum apostolus dicat ꝙ ante
puerum stolas albis que ꝓpone
runt omnibus passionibus
suis. ꝙ non videbit visum dum
viae non possint indulgentie ir
rogari ꝺ de rothardo vivis esse
mus apparent. ꝙ quia plus
remunerat quam meruit non
habet residuum unde alteri re
pendatur. eo ꝙ totum eis meri
tum est remunerandum. sic aut e
de sanctis confessoribus de quibus
saluator luce vi mensura bo
na et confecta et cogitatam
et superfluente dabunt in sinum
vestrum. cum ꝙ ex sanctis scriptu
ris expresse non habeat de istis
thesauris superhabundantibus
et ꝙ super tales si essent in
stituti ecclesie ptatem habeant
non videbit ꝙ illemadi sit quemlibet
videbit ꝙ go illius aut intendit ꝙ vivis
indulgencie procedant ex aliquo
euidenti in sacris scripturis vi
debitis ꝙ per modum auctori
tatis procedat ex ea ptate quam
ꝑ dedit petro. quia dicit ei ꝙ
quecumq ligaueris super terram
erit ligatum et i ꝛc. et ꝙ. sol ꝛc
et confirmat id totum rua noc
primo ꝙ quia quibusdam pri
ceps dimittit alteri vicario suo
plenitudinem ptatis vbi nullo
pacto in dimissione sua excep
tos ille. ꝑ sim formam dimissio
nis sibi facte in omnibus ma vel capa
re et vsurpare. cum habeat ptatem
omnes saluter sibi dimissam et
nullatenus coactatam. nec ad
huc fuit dimissa ptas beato petro ꝙ
dicitur fuit ei dictum quodcumq
liganeris super terram nulla fuit
exceptio ꝙ potuit fieri vel quo
modo pene sicut fieri videmus quo
pe. et ꝙ quia virtute dimissionis
sibi facte. indulgentias ꝙ ꝺ

Tertio est quia quicunq; pñs
cepit committit alicui qd' malum
est vel ei omittē qd' imungest fm
eandem mām et trifsim et re
uu pt mag etiā pt mmg ut
si quis pt sententiare pt mg
erze fm eande māz. fi fm māz
pcedit mag est absolue a cul
pa quid a pena. eo q; mag
malū est culpa qua pena. go
cū pncepts habeat plenā pta
tem ad absoluendū a culpa
multo magis a pena. In cuius
signū etiam reddit2 minor
pena pro maiori culpa. q3re
si a culpa pt absolui pncepts
sequi2 q; a pena. pmissis
missē sibi ptātis. Ad quā rato est
q3 cuicunq; quātit2 vlaxatio cor
pene vi2. p fm eandem processū
nō sit ei denegata vlaxatio
maioris pene. ut si nō est ānu
denegata vlaxatio mortis pi2
q; etiā ei nō sit denegata vlaxa
tio mutilatōis vel debili. Si
fm debitū ecclie vlaxandi mino
rem penā ut in absolue
a pena mortali vq; in mutā2 eter
na pena in temporalem. go
multo fortius dedit ei vlaxa
tōz pene purgatorij quā
infrascripta vsus est. q; o
pncepts dz esse promptus ad
remittendū quid ad pmittendū
dte dñs ezechie. Et nō est pobi
tatis mee mortē cōmittis ut
querat2 et vivat. Ad q; dr
quis erit ecclie pfectem obli
gandi ad penam. multorma
gis absoluendi a pena. Dic2
go. q; sumtissor bti petri cū pleti
tudine pfectis gresse bti pet.
hz autoritate dandi indul
gentias. Ad quod 7 alia ratio
patere pt. q3. quicunq; habet
autoritatē sup alios ami

habet fm autoritate sup q;
quid nō sequi2 nisi eo ip3 aut
te. sd si p' mortē nō posset aue
re nisi prima ex tribus me
quicunq; posset tollere omnē
egritudinē posset tolle' omnē
mortē vnde in quolibet actio
nastri2 ex obligatōe. quicunq;
tollere pt omnē obligatōez
tollē pt omnē actōz. sz q; pena
sit grā ad culpam. sd nō ad
obligatōz. sequi2 q; si eccla non
pt ptatem vel autoritatē tol
lendi culpa q; ecclesia habeat
autoritatē tollendi pena. et
per grās autoritatē dandi indul
gentias. Prima aut fm ea q; si
dei sunt dicte diuine scripture
taq; regule et lumē est missi
terdum. sm dictū bti dñi ni
de di no. Quia adhuc multa
dicendi nō dum autoritas sal
uatoris. Joh 20. Quoz remiseri
tis peccata remittunt2 eis. et
quoz retinueritis retenta sūt
Aliud aut in foro penitēcie licet
quis habeat potestatem remitten
peccata. nō tn hz potestatem remit
di ea quātū ad culpam. si solū
quātū ad penā. quia si quātū
ad culpam tm posset minister
ecclie aliq; minus in puncto mor
tali remittere. q3 sm pi2. Cui ge. a
retentio sit solū quātū ad pena
tas2 q; possit penā remittē. et
p quas indulgentias vide pta
tus sibi date credē. et nō de thē
sauro ecclie. Sed tenendo primo
modo dicendi vtq; de thesau
ro ecclie. nō quodcūq; est credē
tur indulgentie eo q; hz dei mā
tollat culpā eius. tn summa iu
stitia exigit pena. vel in
uena. sz2 ad motiua 2e opiōe
tōm primam. et primo in que ad
omnia q; probant q; nō sit em
dens ex sanctis scripturis q; de
dictis ecclie thesauro conse

rantur indulgencie ꝺ̄m̄ ꝙ ꝓ
hoc nō est euidens sicut euidēs
est ex sacris scripturis ꝙ de ⟨de⟩
⟨tes ecclie thesaurus⟩ conferantur
indulgencie ex sola plenitudine
potestatis conferentis indulgencie
nullo alio presumpto fuit requi
sito. Sed euidens satis est ꝙ ecclia
habet plenitudinē potestatis si nō
est euidens ex alleto sacre scrip
ture autoritate sz quadruplici
gracie ꝺ̄ⁱ ꝛc. ex sola ista
potestate nullo alio requisito
habeat ecclia conferre indulgen
cias. sed m̄ consimili euidens est
ex scripturis ꝙ ecclia potestatē hz
remittendi culpam finis istius
modi dicendi. si nō est euidēs
ꝙ hoc sit ex sola plenitudine
potestatis nullo alio requisito. ⁊
gratia ꝓpria ꝓsequuti. quia ꝓ
simplici ecclia ex plenitudine
potestatis per dei misericordiam culpam
remittit. et sic suo ꝓsimpto dō
thesauro ecclie qui nō est aliud
quā pena aliena. ecclia ex ple
nitudine potestatis finis dei misericordie
pena per indulgencias remit
tit. Ex quo ꝙ neutrum dictorum
est euidens ex sacris scripturis
tue. id est sentiendum ꝙ eo deat
si ia dubitat ꝙ de thesauro ecclie
dent indulgencie. ⁊ ꝓpter hoc
indubitatum sperat ꝙ procedat con
simile de thesauro ecclie qui est
passio xpi. ꝙ de illo nō simili
indulgencie. quia minister ecclie no
hz potestatem in his que sunt dei ꝛc.
nō hoc sit euidens. ⁊ ꝓ ꝙ ex quo
minister ecclie euidenter potestatē hz
penas remittendi tunc ex quo
habet euidenter potestatē super id
vna pena remittit. hoc aut est
thesaurus passionis xpi. ergo si in
minister ecclie habet euidenter pote
statem commutandi penas eternas
in temporales ꝓpria. vi. ꝙ ecclia ha
beat potestatem commutandi pe-

nam eternam ꝓpriam in penam
talem alienam sc passionis
xpi. et hoc per indulgencias.
et rōnabiliter ista pena ad indul
gencias restringitur est. Nā si
ligen fuerit ia pena ꝓ peto
ꝓ. quia xpc permittit non sentiri
nec inuenitur est dolus in ore
eius. ergo restringitur est ꝙ pena
aliena. et ꝙ ꝗb ia ꝙ indulgē
cias ꝓ assignatas pro peccato
mortali. Ad secundum argumentum
quod procedit cōtra ꝺ̄m thesaurum
sanctum qui est meritum et passio
beate virginis. ꝗ sine plenitudine
meriti sui. et magnitudine
passionis ꝛc̄ repit plenitudinem
premii. ergo nō remanet solidum
quod possit alteri erogari
⁊ ꝙ licet beata virgo sua passi
one et merito suis meruerit
correspondente gradui sue glo
rie. nō tamen meruit remissionem alicui
sue pene. eo ꝙ nunc ꝙ quis sit
culpam. et ergo nō obstante
ꝙ beata virgo sua passione sibi
meruerit aut et obtinuerit
gloriam remuneratorem. nichilominus
tamen nobis meruit penam re
missionem. et per quam indulgen
cias. et ē hoc modo. Ad nō est
nimis efficax pena sue pas
sionis beate virginis quā pena si
minuta pena ꝓ peccatoribus. si illa
mere remissiua pene et gradus
glorie. ergo et pena beate virginis
nō aut ꝑle pene ergo aliene
quare ꝓpter hunc modum dicit
ad ꝫm et ꝗm de thesauro mar
tirū et confessorū et tm̄ de me
tuus ꝛc. ergo cōtra primam. Ad mo
tiua ꝛc. ergo ꝓ se. ꝓ ⁊ et primo ad
primam rationem que stat in hoc ꝙ
omnium xpi habet plenitu
dinem potestatis sine exceptione ⁊te
quisitionis qua sibi dicitur esse
debitum ligamen sup tra. ergo pt
tum in mā pene ꝙ culpe re

stringē et relaxarē vnctute co
missionē sibi facte ¶ Sz̄ credo
tm̄ dō si nō sz̄ ex eo q̄ sola vnctē
missionē sibi facte possit hoc
nullo alio ꝓsuppto. Vnd sz̄ vnc
tute missio sibi facte nō pt̄
relaxare culpam nisi ꝓsuppta
attritione sic nec penā nisi p
suppositis sepe dictis thome
¶ Ad tertiā rōnē que stat in hoc
q̄ meritū xp̄i pt̄ vnctute co
missionē sibi facte absolue a
culpa q̄d̄ magis est. q̄ a pena
quod minus est. Sz̄ econtra nō q̄ m
deliquit vtrūq; pt̄. si nō sufficit
ad hoc sola missio sine ptās
sibē missa si alia et requirit
sz̄ attritio ex parte culpe. et
thesaurus ecc̄ie ex parte pene
¶ Ad tertiā rōnē que stat in hoc
q̄ ecc̄ia sola vnctute missionē
sibi facte habet relaxare a tā
pena sz̄ eterna. ut in q̄ fessione
q̄ minorem sz̄ temporalem
sola vnctute missionis sibi fac
habet relaxare. Sz̄ quo ꝙ ꝓpō
mistanti attritione solus deus
terna a pena in tempoalem
mutat. quia pt̄ sacerdos in
confessione tractat. sm̄ q̄dam
nec in confitente reputat. et sm̄
legem a deo datam. et ideo sola
vnctute missio pena eterna
nō relaxat. sic nec temporā
lem. Vn̄ sm̄ hunc modum dī.
sacerdos a nra culpa nra pena
aliquē in confessione absolut
si absolutio aliqs a deo ostēt
aut si a culpa et pena absol
ut. hoc nō est quo addend si q̄
ad eternā q̄d̄ q̄ in idem redit
¶ Ad illud dr̄ ꝙ ad missā q̄ in confes
sione sacerdos absolvat. q̄n
tūcūq; hō summā. q̄ sola in confes
sione sacerdos ipsā pena non
simul tollit si eterna in talle
mutat q̄ vnctute missio

sibi facte. sic istam totalē sim̄
tollere nō pt̄. si eterna in temporā
eam aut videtur in ꝓportionē aut
in alienam. si saltem talis est
qui ꝓ indulgentias q̄ferre
¶ Ad quartā et ultimā rationē
sz̄. q̄ non probat plus nisi q̄ xp̄s
ecc̄ie commisit potestatem ligan
di et soluendi. sz̄ nō sz̄ ex hoc
q̄ ipse sola auctorite nullo alio
ꝓsuppto possit a pena absol
uere. et ꝓ q̄s indulgentias con
ferre. et tm̄ de primo sic indul
gentie origine. ¶ Quantū
ad 2m̄ sic indulgentie vtili
tatem. Ibi considerandum est
quid primū est q̄ ille indulgē
tie profuerūt. 2m̄ q̄. 3m̄ quid
certū quoniā. 4m̄ quā. 5m̄
a quibus. 6m̄ quibus. 7m̄ qn̄
nō vbi. 8ō quare profuerūt
¶ Quantū ad primū ostēd q̄ indul
gentie profuerūt quatuor mo
dis. Prima sunt ex auctoritate
dicta. quia ipse deus indul
gentias dedit. qui dixit mul
tis mulgentie remittūt tibi
peccata tua. Secunda est ipse
primus nō pfecta contritione
erat ad xm̄. in q̄ quidē q̄
cunque culpa remittit. Deo
tue dixit xp̄s dimissa sunt ei
peccata multa quoniā di
lexit multū. pt̄ nō q̄ dedit
ei licentiā recedendi dixit
remittūt tibi peccata tua
sz̄ nō pt̄ intelligi q̄ntū ad
penā culpā q̄ ideo operat
dimissa sunt ei peccata multa
et nō oz̄ ut intelligat q̄ntū ad
penā. et hoc est indulgere.
Et si dicatur q̄ xp̄s hoc facere
potuit si nō ecc̄ia. Dicit nō p̄z.
q̄ ipse permisit apls in toto
me. q̄ populi sua ipse facerent et
maiora facerent. Tertia via si
mul ex auctoritate apl̄ica.

¶ q̄ indulgentie ꝓficiāt ꝓ̄ viis

quia non habet maiorē auto
ritatē p̄ncepſ tpaliū in tempo
ralibus quā p̄ncepſ spūalium et
spūalia. cū dignoꝛ p̄ncipalitꝫ
maior autoritas attribuatur. p̄n
cepſ aūt rēſ tpaliū p̄t remit
tere omēm penam et tempora
lia. ergo p̄ncepſ spūalium multoma
gis cū plenissima autoritas sit
ei cōmissa quid a xpo dicto est
Petre quecūq; ligaueris sup̄ terrā
simul ex autoritate ecclie cp̄ sal
uator ecclie fundamēta describēs
ait. Tu es petra et sup̄ hanc petrā edi
ficabo ecclīam meam et portę in
feri non p̄ualebunt aduersus eam
Vnde habet cp̄ ecclesiastica potestas
infernū et non infernū misericordiam
metus ecclīastici adhuc se extēn
dit. ergo mp̄z de purgatorio p
hanc ecclīam vincat. Sed aut non
p̄t intelligi nisi quātū ad suffra
gia. aut quātū ad indulgen
tias Suffragia aūt hic no vim
hꝫe loqꝫ. cp̄ non habe efficaciam
per modū autoritatis licet per
modū deprecationis. Deprecatio aūt
non est autoritatiua sed habz dz de pe
nis infernū. ergo vī. cp̄ solū quo ad
indulgentias intelligat. Tertia
ta via simul ex autoritate ma
gelli. quia xp̄s promisit impli
cite quod nūq; deficeret fides ecclie
luce 22 qui dixit petro Ego aūt
pro te rogaui ut no deficiat
fides tua. cū impossibile dictū ad per
sonā tangentē fidē et no simplr
personā. Cuius pz. id dictū pe
trus perdidit vitā suā xp̄m ne
gando et ibīd p̄t. Et cp̄ indul
gentie sue ab initio sint fidem
ecclie. Contra de indulgentiis
vtilitate nullatenꝰ est dubi
tandū Quātū ad 2m hꝫ to
tū videtur dicendū cp̄ iste indulgen
profectus est dūm. cp̄ ego indul

gentiis proficiunt duobꝰ.
P̄mo est augmentando gratiā
tum ad p̄supponat hominē
existere in gratia. tūc opa ip̄a
meritoria que fiunt merore
augmentandi gre. Sed p̄ indul
gentias carentes sui meroꝝ augꝫ
mentandi. Vñ cp̄ indulgentie
non haberent in. nisi p opa de
sui nāt meritoria. q̄ grauꝫ aug
mentent. ergo inani indulgen
tia ad nihil essent. Sicut p̄t ex
augmento gre. Sm̄ Secūdo
augmentatio glie. cp̄ ut nullus
p̄t lucrari indulgentias nisi p̄
fidem. Fides aūt est vnus
tui promittit visio Dñi nr̄i
esse hic. Ergo indulgentie
indulgent augmentū meroꝝ do
nec felicitatē sempiternā augeꝫ
Sm̄ est remissio pene in hac
vita. cp̄ sacerdos sapiens red
enti ad penā sacrāte impo
nit ad sm̄ mensurā p̄ti. dicē
te Domino morsi sum quia te
deliqui exaudi et plagā zizi no
bis. Deus zy Et ideo cū ta
les penitentie sint date ne
nimis pertractoꝝ. q̄ntū aliqꝫ
lucrat de indulgentiis tanto
tollit de istis penis. Vñ si sa
cerdos iniūxisset 10 dies de
pen. decem dies de indul
gentiis euanescunt illa penam
vñ in collationibꝫ indulgen
dicit dies decem dies de tuis
hic sibi penitentiis imperti
tur dicit Relaxamus quantum
bonum est remissio pene zy
alia vita. sed in purgatorio
nihil p indulgentias pene
minuitur nec adaugendo tol
litur. quia ablatis et solutis
est ac si pena esset soluta in
purgatorio. quare ppositū
Quantum ad tertia dicendū

sñt quitñ proficiant. dr̄ nr̄ go sñt
tenerent̄ q̄ indulgenc̄ tñt̄ va
lent quātū sonant. q̄ñto ergo
mitur in forma confessionis etc
Intelligendū tñ q̄ indulgenc̄
q̄n dicte solent sonare tripl̄
vno modo respiciunt detrito tempo
fini mensur̄ annor̄. ut si quis
xx annos. alio modo detrito pte
peccatoz ut q̄n ea nel ea pte
peccaminū tangat. alio modo to
cumulū peccatoz. ut tot dies
peccata relaxant̄ p plenam
indulgentiam. Et p̄mo sñt q̄
sonant quātitatē temporis ut
mille annoz nel dierū. hoc sic
intelligendū est q̄ si aliquis
sint mille dies penitē
pro suis peccat̄ q̄ p xl dies
indulgenc̄ illi debē diebꝰ mit
tuntur. et si no sint multi te
tantū remittit de pena pur
gatorij quātū per penitenc̄
multam si eam p̄ferisset s
sublatā fuisset. Et si dr̄ quid
intelligim per vnū dm̄ annū
nel vnū diem de pen̄ tm̄ co
mittet annos nel dies. Ad mdl'
gentia. Dñs sp in p̄mitia et
ecclesia tractat fuerunt tales
dies sm̄ arbitriū sacerdotū.
ut vigilie dies mfrigēt̄ tota
penitentia quātā p̄terat por
tari sine determinato salutē n̄r
abstinendi et flagellis. Quia
dicit liber augē q̄ corpꝰ mrm
no est dimittendū si sanan
dum. De xxx sñt si indulgenc̄
sonent ad p̄te p̄teritā ut p̄ñ
ad dimidiam. tñt tñ vt q̄libet
vt penia sit sufficiens p tñ
tā quātē p̄teritā remota nel
mitigenda. De xxx si indul
gencie sonant nel respiciunt s.
totū cumulū p̄teritū sine modo
inducendū est. quia hic omne
debitū auferēt̄ ut nulla rōnis
pene maneat p̄ter ipsū solū.
Quātū p̄ sonant
quia ab eo sibi pena r̄mitt̄ q̄
m hoc seculo p̄ vlr̄ solue et la
gare. nec ea pro futuro seculo.
qua q̄ est plena remissiū ab
aliquo qui sñt plenitudinē p̄tat
te dr̄ ulterius exigi a p̄cipe q̄m
tente in superiori p̄cipatu. hoc
cū vagaret obtinuaret q̄m̄ssio
et go ad tales pena sit integra
r̄missa aliter non est exigenda
Sñt tñt solet quezi an ille qui ad
plenitudinē indulgentiarū mo
rit̄ no appoto p̄to statū euolet
dr̄ q̄ sic. q̄ rōm est ibi impetus
ad talem q̄ ad deuolat. Deuolet
end m̄ q̄a nullū habet impetū
nisi relatū pene. Ille aut no d
ubi go ppo tñt. Sed ad aliud
p̄ sufficiente purgatoz euo
lant sim̄ ad psalm̄. Correctem
pertinsunt ad nr̄a ꝛ. sic si pur
gatio d hoc in hac vita r̄missa
cuis aut euolat. alias end̄ ma
nis esset illa plena r̄missio. Sed
z r̄ q̄ p̄ne dicit petro. q̄ t̄ ligā
bi dabo claues regni celoz. ad. nec
aut q̄ quibꝫ claues statim
p̄ aliquē introductū nr̄ eccl̄ę
modū p̄ quē inueniri quo claues
petri p̄ti claude possit et apc
rire. Quādo ad q̄z q̄sideratoz
sñt quēcūq indulgenc̄ p̄ficiat
dr̄ q̄ sd sacramēto p̄nde est ited
bile huic. ad p̄ñ xx. Septies in
die cadit iust̄ et resurget. q̄ r̄sur
rectio no sit nr̄ per penitēc̄ a
ta et b̄n̄ sitū. Indulgenc̄ q̄ rite
rabile. Quia sd p̄t frequēt̄ ite
rari culpa ita et pena q̄ sep̄ ꝛ
parā. Et sic penitēc̄ frequēt̄
ad delendā culpā. ita indul
genc̄ ad delendā penā. Est tñ
vndū q̄ quatuor modis in
telligi p̄t q̄ ista indulgenc̄a
frequētata p̄ficiat ad penis
purgatorij. q̄ p̄t quas hodie
p̄t intendimus. Vno modo q̄ q̄ hic

unū diem indulgencie hēat vn
dion refrigeriū at erit in purga
torio et signū de vno anno. 2o
nō q̄ qui lucrat vnū diem ul
annū indulgencie p vnū die
uel annū breuiet eis pena
in purgatorio quātū de pena
habuisset si penitencia p tāt
tempus in hac vita fecisset
3 quarto q̄ qui lucrat vnū die
uel annū indulgencie ad tm ab
breuiet eis pena quātū in pena
fuisset si penitencia redemptā
p indulgencia peregisset. q̄ ut
ex supdictis aliqua patuit in
dulgencie ad pnās mundanas
uel mundanas directe respiciunt
nec q̄ illas tollunt et p ḡs pēs
in purgatorio ab cōtriti̇s
3 primus modus nō est q̄ nec mēs
q̄ si indulgencie starent plā
refrigerij in pena purgato
rij. tūc nichilomin p id tempus
aīe ibi detinēt. si hoc falsum
esset aīe nō detinēt in pur
gatorio nec ad perfruendū de
nam et nō tanta pena statim
evolant. Nec 2 modus pr̄ q
uenit. q̄ annus indulgencie
abbreviet annū pene purga
torij. quia auctoritas eccl̄ie non
pt se extendere ad illud pena
si porro se extenderet ad penam
hanc vite. Indē nec papa nec
ep̄i sunt p̄sumpti aliquid sta
tuere. nec p̄ncipes eccl̄iastici nō
pt tempus pene in futura vita
tuare sive p̄figere. Nec 3 modus
pr̄ q̄ nec mens. quia tale re fri
gerium nō admitti ad aīe ul
tra vitam pene ibi nō tenen
tur. Nec esset p̄fecta indul
gencia. ad in tali refrigerio ad
huc esset pena damp̄nis. Nec
quarta modi est q̄ nec mens. q̄ nō
sunt equales penitencie hīs

rite ad penas illius sim b. cū
gustat ideo nō pt ibi fieri
ꝑpensatio. Ideo dicendū sicut
respic̄ ad p̄missa q̄ tm di
minuit de pena purgatorij
per vnū diem aut annū de
indulgencia. q̄uis abbreviatio
fuisset si quis per annū aut
diem penitencia fecisset. Nam
indulgencie respiciunt pena
penitentis sm q̄ imposita est ab
ecclesia pt ab ecclesia remittit et
ad est remissio nō requid hīc
in alio medio. et quia medio
est q̄uis de pena purgatorij
diminuit vna alia pena
Ideo medio est q̄uis diminuit
vna alia indulgencia. vn aīe
vnū diem vel cetera de lu
cratis indulgentiis sm certa
parte culpe vel medietate vel
terciā tm cū sm q̄uitatem
temporis ut mille vel centū
annos quia ibi est certitudo
de certa parte pene purgato
rij. sc̄i de medietate vel tercia hic aut
nulla. et q̄ in talibus busiosis
spiritalibus inquirendis homib
solertes nō sunt. nō dicit hoc
ꝑ q̄ sibi hoc sensibus prudēcia
omnib sibi lucris in sua q̄li
tione sint. de quanto ad q̄ditatem
q̄uitatis quod iste indulgencie pro
sciant. 2 q̄ eodem quo pen
tencie mucte que perficiunt
quia eodem modo proficiat alicui re
missio debiti quo p̄cia satisfactio
ut indē annus per respectū. vn
scriptis est remittere in utere
frigerez p̄cibus quia abeam
ꝑ 3 q̄ prima sic ista remissio fit
in hac vita quatuor ꝓficiat
in futura. Est aut intelligendū
q̄ quatuor q̄ingit exerceri
satisfactionē pene quod indulgē
tia subsequit. prima q̄d nō a
sacerdote iniungit satisfactio
sive pena q̄ pt et debet imple
quo ꝓficiat

vnus ggpa

1. vnū q̄ pficiat
primus debitū fiat
satisfactoz. 2 q̄ hīc
indulgentia hīt eodē
debitū remissione

ri adultere Johannes xxii Pub z
ampliꝰ nolu pcurare Et hoc qm
git qñ quis confitet m articulo
mortis quia tñ nulla in vita
pt pfectꝰ penitentia Ro qda
sacerdote impo m maior pena
qua debet ppt ignorantia sac
dotis ponderanda qd no est po
derandu sd dt saluator de pha
riseis Mat xxiii Cecidi in alia
menta ametu et cinnamu z ti
quemeꝰ que grauiora sue legis
iudicii misq et fidem Ro qd
a sacerdote impo mino pen
tiã qua debet quod qñq git
ex pollicitate penitentis Certo
qñ impo pena adequata pc
catis confessis qd contingit
distincte distincti sacerdote
ut lepꝝ et non lepra ut ho
in lege moysi Ad qdodecim vbi
nulla impona pena ibi sacꝰ
pena purgatorii et ideo sup il
lam etiã nullatꝰ no habeat
autoritate per indulgentiam
no pt pena illa remitti Cet
qd pena ex redit culpa si illa
per indulgentia remittat offert q
in purgatorio non repetet quia
ea est superhabundanter remissa
non si ex toto non remittat culpa
non repetetur quia ubi est equus
simꝰ iudicii sim proportione loq
do Si vero terno no sit q pena
deficit tñ id quod deficit supple
bitur in purgatorio et tñ indl
gentia de multis penitentibus pena
tiabit quadꝝ exigeret pro illis
si non appenderent De reliquo
aut quod minus debuisset si no
fiunt qñ minutum quo erat hoc
remissum et sibi no redimat
quo illud no exigetur Ex quo se
qñ datur indulgeꝰ de magna
penitentia quod solidꝰ remit
titur quod minutiꝰ est sive sit
modicꝰ sive magnus Si vero
quarto no sit q pena est adeq
ta tñ clarum est q si to ultimo re
mittat hoc in futuro nulla pena
exigitur Quapter sum premissa
tutissimo nadius adpistendi
dulgentias a pena purgatorii
re esse ut quis penitentia sufficie
ntem acceptet et qñ per in
dulgentia redimat Quattuor 6
ad certam considerationem a quibꝰ
ille indulgentie proficiant Et
q ab illis qui hmt autoritatem als
mdme Scalendi tñ q in ecclia m
ibezirchia fuerunt a pmo quor
ordines distincti Primꝰ fuit
Diaconoꝝ de quo fuit btus ste
phanꝰ qui alios sex act vi et q
fuit pbrorꝝ quibꝰ dicit salua
tor Luce xxii Hoc facite in mea
memoratione qñ dedit eis pte
tem ascendi rotundꝰ fuit et sig
numen Secundꝰ episcopi quibꝰ re dicit
ordinis ligandi solvendi tñ re et
epi a pbis discretionem Quartꝰ
fuit simonꝰ petrus cui dicit dñs
Mathei xvi Et quodcumq ligaueris sup terram
illos quatuor ordines distinguit
Ivonis in decreto ideo
Primꝰ horꝝ non fuit ad ppos
Cnia nulla pt ligandi et
soluendi pr Diaconus esse q ne
sa si soli pt ministrandi sa
cerdotibus et alios ordines
ponit quinq dicit Primꝰ
q sd sacerdotibꝰ fuit pt ad
ta absoluendi a culpa ideo
Quorꝝ remisertis peccata remit
tunt eis ita autoritas absolue
di a pena qd dicit quorꝝ re
tinueritis retenta sunt ut si
fuit aliquat ostensum et con
firmat hoc qua ei sit colla
ta pt absoluendi a culpa q
maior est no pr eis detenta
pt absoluendi a pena q
minor est Item q ne eis gres
sa sit pt obligendi ad pe
nam In hoc q eis dictum est

Ad qbꝫ possit dari

Quod retinuerit retenta si-
videtur q̃ eis non sit denegata
potestas absoluendi a pena q̃m
ad obligandum ad penam ꝑ̃m de
cimentum q̃ si petitas absoluendi
a culpa fiunt de mere positiuo iu-
ribus limitata quo ad multi. scp
non ꝓsit ei in certa petitate iter
et petitas soluendi a pena per
modum indulgentie et hec certe
ne relaxant indulgentie et ne
ꝑ̃z sacultatis sit ostensio culpe.
Vñ nisi fuisset mere positiuo in
mentata illa ꝓtas quib; sacerdos
videtur soluere posse ab omni
bus sicut summa pisanella q̃ dic
sit plus q̃ titulus indulgentia
Item dicunt dꝙ tales potestates
incepte non est ligature si tm̃ de
minata quo ad tempus longum ut
non possint simul in eo diem
sua diocesi conferre. qui pote
essent alias sine detractione ei
ta dixerit eis in aplis cd'm
ligamentꝫ sicut summo pontifici
on petro q̃ dicit ligauerit ꝑ̃m
documenta q̃ tales petitas e in
summo pontifice moderata quia
sic fiunt et collata a eo q̃ nullus
possit eis limitare tamquam to
tius ecclie pastorem Ioh 20 et
go plenam indulgentiam conferre
pt quitquid dicat ꝑ̃ticulariter
tu ad septima consideracio q'
iste indulgentie proficiunt. dꝛ q'
tm capitulum ꝑ̃m q̃ dicit illi
quibus q̃cessit auctoritate ista sic
fiunt filii pacis requiescat super
illos pax vra sm̃ aut ad vos re
uertetur luc 10 et sic intendit q̃ q
tuor reperiunt impetra ut alium
ꝓficiunt indulgentie ꝓpter
defectu fidei ut q̃ quis non
credit q̃ proficiat vñ dicit au
gustinus q̃ ꝛc debet thalamus ec
clesie ut qui no credent mit
dimitti petitur non dimittat

eis et qui credent indulgentia
perpiant ꝑ̃m impedimentum
est defectu accipiendi ut q̃ ille
no est in dimi q̃ti crima tur
tertie est obligatus ad penam et
nam ꝑ̃ q̃ non tollit indulge
tia cui sit irremissibilis quadru
plus est in mortali culpa ꝑ̃m
impedimentum est defectu q̃ndo
candi crimen q̃ quis ꝛ exigit
ex eo q̃ est absentia ꝓsentie
non est capax indulgentie q̃
nide sed mensura mortium no
susceptibilis corporis ita
ner ille beneficia esse ꝑ̃ticu
lis confessionis crimen q̃ ꝑ̃ impe
gemina vere penitentibus et co
fessis nisi habeant statum gratie co
fessionis sub q̃ condicione con
tedit indulgentiam nichil proꝓ
unt indulgentie in q̃ figuris
ad petitatem explacionis confi
tebantur filii israel omnia peccata
tates suas leuit 16 ꝙ ex ꝓ
bitis nullis indulgentiis leuit
de debitis dimittendis ꝑ̃ius
debitum ꝑ̃m sit si cum confessione
non est debitum crimen cum illa non
est aliquis obligatus ad penam
temporalem huius vite go sec
q̃ cum confessione indulgentia no
habeat effectum quia no est vitium
alicui pene cui remissio possit
esse. est enim bonum reatus pene
tatorum si ad illam ꝓtas extenditur
se non extendit ut hinc est sup
go ꝓbo

Quando ad octauam
obseruandum q̃ iste indulgentie
proficiunt. dꝛ q̃ pro eo tempore
quo ho ꝑ̃ mezen de quo ysaie
Vere oportet operari opa eius
qui misit me donec dies est.
et quod alio tempore no ꝓficiunt

x Quibus ꝓficiant

xx Eundo ꝓficiunt

sequ[i]tur ibidem venit nove qd nec
pdoperatu[r] Circa q[uo] ostenditur q[uo]
veritates p[ri]ma q[uo]d indulgentie
prosunt exi[stenti]bus in hac vita na
tales sunt in plena unitate eccl[es]ie
ecclesie et go sic etiam pt[er] ebs ad pe
nit obligentur ita a pena absol
uere [illegible] q[uo]d no prosint exi[stenti]bus
in alia vita p[ro]b[a]t q[uo]d tales sp
ex[is]tentes militant ecclie et
ee tbs vie &c aut solu debit et
eccl[es]ie ptalem ligandi et soluendi
super terram [illegible] q[uo]d prosint in
hac vita pro eo qua per eas r[e]
mittit[ur] penitent[ia] huius vite ut sup[ra]
patuit [illegible] q[uo]d licet non prosint
in alia vita prosint his q[ui] alia
vita carent in hac vita prosint
ad r[e]missio[nem] pene in alia vita.
Ex q[ui]bus veritatibus accipiu[n]t duo
documenta P[rim]u q[uo]d multi plati
concedu[n]t pt[er] indulgentias ia de
finctis &c [illegible] habe[n]t in bul
la clementis de anno ubi leo
vbi quondam pp[a] angel[us] &c ut
ibi pt[er] z[ach]m q[uo]d ni[hi]l pt[er] hinc ad ni
dulgentias p[ro]deo[rum] bus sub
sidia eccl[es]ie no vti[n]t nec ptal[es] fi huiu
modi
supplicatio fiu[n]t ab omib[us] indifferet
clesiastici ubercunq[ue] Secundo
ad consideratio[nem] nona sc[ilicet] vbi p
sicut dic[it] q[uo]d cor loci distinguit
sacrastriptiu[m] vbi stringit me
rita ponderatu[r] P[rim]u est locus
hui[us] mundi de quo pt[er] 30 sta
tuist in loco spacioso pedes me
os q[uo]d huc dr[ae] spatiu[m] ad bene co
gitandu[m] z[ach] purgatorij de q[uo]
loc 78 auro locis est in q[uo] re
flatur quel pene ille no sint n[isi]
ad purgandu[m] electos z[ach] infer
ni de quo dicit z[ach] In loco ubi cor
ruis et valde solitudinis C[ap]o
pudisi de quo exo 33 loq[ui] mp[er]
deus apud me no revelare vo
luisset mors [illegible] essentia sua [illegible]
ista quatuor loca ponit hic

quatuor documenta P[rim]u q[uo]d in
dulgentie no prosint exi[stenti]bus
in paradiso patet q[uo]d resipiscunt
penam ubi aute[m] na pena t[em]
porum est q[uo]d ille indulgentie
no proficiunt exi[stenti]bus in inferno
pt[er] q[uo]d si sic tot multiplicate indul
gentie possent tandem liberare
quod falsu est q[uo]d in inferno na
est redemptio Nec e q[uo]d aliq[ui]
de arena credit q[uo]d illos pro fra
ant indulgentie que tm mul
tu[m] pnt q[uo]d ulcunt a penis sensi
no aut a penis damni [illegible] Se
cundo q[uo]d ille indulgentie non p
sicut exi[stenti]bus in purgatorio pt
q[uo]d pena sumpta pez superiorem in
diem no pt[er] per misericordiam tolle
uel remitti Ex quo aut quibus no
vitur tot ad tanta pena purga
torij deimperatur Dicit inno
no humano go vt[ra] q[uo]d sua auctorita
inde[x] ecclesiastica no possit rpnd ad
plueze [illegible] Quarto dicit [illegible] iste
indulgentie sibi proficiunt mlt[is]
modis vbi est auctoritas mili
tantis eccl[es]ie [illegible] si sic tot pri
cipes militantis eccl[es]ie possi ecclia
mare totu[m] purgatoriu[m] q[uo]d hoc
est portio quedam militantis
eccl[es]ie eo q[uo]d ibi detente adhuc
no sunt in tbs [illegible] illud no obstat
quia no sunt ni statu merendi
aut demerendi [illegible] go no sunt in sta
tu merendi indulgentias [illegible] Quinto
ad 30 et ultimu[m] consideratio[nem] q[uo]d re
sipiscentes indulgentie proficiunt Dicitur
q[uo]d sic est ordinatu[m] a deo ad sup
portandu[m] humana infirmitate et
ad declarandu[m] diuinam benignitate
de qua dic[it] sap 10 Misereris omn
ium q[uo]niam omnia potes [illegible] Decimo quarto
omnibus quia tua sunt omnes [illegible] In
telligendu[m] tm est istam consideratio
nem dimittere quatuor documenta
P[rim]u q[uo]d tales indulgentie non
proficiunt q[uo]d dantur principaliter
illicitis ut si quis daret indul

qz no sunt subesse jurisdictione

tatem

vbi q[uo]d[ammodo]

Quinto q[uo]d[ammodo]

gentiaꝫ ciuitbꝫ ad muisti bel
lum aut mlpnestri lucrd uel
lorū ꝯmo morent tam tonſo'ntr
quam ſuſcipiente permittibꝫ mor
talit' et ꝙmittentibꝫ ſacrile gnd
m eo ꝙ ſacra autoritas a ꝓpō tol
lata applicatur ad illiatu de q
c. 10 ꝯ cor' ꝓtatem dedit eis dn̄s no
ad deſtructoē fidelīū ſi ad edificā
onem ꝛm dnōmittū eſt ꝙ tales
dulgentie ꝓficiunt ꝙꝫ dꝫ pro
opēꝫbꝫ bonis ut pro pegrinaꝫ
uel demoſtrat ꝙ nullatenꝰ eſt rēt
tere penam et tenend eſt rem pec
ſatisfactoē q̄ tūdem pauca et ꝛo
ndēn fiat ſatisfactio q̄ fiat plus
aliꝫ ſ. quā ſi fēt fiēt nulla. Cauſa tale
opere bonis non ſolū remittē
penā ſi ert augē gloriā ꝛm do
nitū eſt ꝙ tales indulgēie de
bonis meritoꝝbꝫ nō profiant ſm
expreſſum tales meritoꝝ ymo quāꝫ
dam maiorē indulgēiā pro mo
ri merito cauſa nō q̄ſtat ad di
minuendā penā per malū tale
ex merito opis ſ ex autoritate
dantis. Et per idem tñ ſ̄pa ſunt
inducēda homīb ſ̄ magis domīb q̄m
ꝙ fiant dimittēda q̄ iſte indulgēie abſo
lute date quādoq; nō ſunt alicui
opi bono quāte cauſa hūmō pe
tentis an aliq̄ quātite. Et ubi
debitū ſuſpendat aliq̄ ſolūmodo relaxa
re ſ̄ quātitatē q̄nā ſit accipere
Aliaq; indulgentie date in mo
tibus articulo nō valerent ſ̄ ꝛmittē
Dubium ex premiſſis cauſa ſ̄ penitē
de pēis peccatis mortalibꝫ factis
in ſtatu culpe ſm aliquos ꝙſi
gitur ꝙ ꝓ indulgēiā data ad
remiſſionem pene tal' in tali ſta
tu poſſet ꝓfice ſi dare abſo
lute pro quocūq; ſtatu aberra
q̄ nō ſolū in bonis ſi ert in mal'
multiplicia bona et beatifica
poſſet. Finit determinatio dñi Salia
tonis Dicent. Cum ſit ſumm

orum ſcant ſuper bonos et ma
los et pluit ſuper iuſtos et in
iuſtos et beatus ſuper illo vbo
Intraſſatus hodiernus mirac
multa dilatatus ad cuncti ſtatus
hoīm aliq̄ laboris habe aut
et aliquid voluptatis clerica
mē ꝓpos nouo quodā artificio
totū ꝙ delect mēquoti elegē
ruti et q totū ꝙ molestat re
ſpuat a militibꝫ ſuperbie
faſtū ampla familia equoꝝ
falerata et nobilet appatus
a mulieribꝫ deperidentes col
lo pelles rubricatas mollicē
habitus et glaz tñ militaris
lorice pondus reſpuit mulie
brem declinat verecundiā.
Et omeꝫ filij auſtia et agricul
te laboē metuū atq; tñ de
licijs affluūt et tñ aduenie
te fructuū tempe ꝓmptua
tū eozū plena tribuo et hu
but remittere meritiſſimū
et idem impignorat et meta
ſant firmitatē adipe dilatat
de nō go reſurge capezut ho
mines cuiꝰ in ordine ſuo ſi de
uerte uoluerit ad militeꝫ ꝛp
ſpē exuſſlabunt ſic et cuncti a
ſuis ſimbꝫ arrebunt et iſti qui
nullū ſuezut ordinē vbi pu
tas collo rabuntur. Reſtat go ut
ubi lond ſortiat vbi nō ordo
ſi ſempiternus horror mentat
a quo nob defendat qui in ſecu
lū et regnat Amen. Explt

Explicat tractatus de indulgentiis
editus a fre Franciſco de Maronis
ordinis fratrum minoꝝ ſuare the
ologe doctore ffl

Utrum ad remouendū pene
purgatorij p̄o petratis ac
tualibus debite creatū profit
indulgentia ad bñficium de ple
nitudine ptātis ēccie collatus Et
ar² q̄ non. Quia ptās ēccie nō
extenditur ad penas purgatorij.
go per indulgentias relatas ñ
remouet status pene creatus
q̄n clauis. Si ans². Quia ptās
ēcia tā sicut et quelz alia se so
lum extendit ad ea q̄ sunt in
similibus eius. Cōtra p² quia solū
iste pene sunt in limitibus et
clesiastice ptātis. que influūt
hominibus aut ab eis r̄mouē²
in pnti vita mortali. Sm q̄
dominus petro hanc ptātem tra
dens dixit. quodcūq; ligaueris
super terrā erit ligatū & c̄telis.
et quodcūq; solueris super terrā
erit solutū & melius in ccło
stat autē q̄ pene purgatorij no
in hac vita sine sup terrā ñ po
nūs in futura sine infra t̄rā
hominibus influūnt² uel ab eis
remouent. go nō st infra hmōi
tēbet ēcia ac ptātis. et p q⁹ ula
potestas eius non tolluūt² in op
posito ar². quia sm quēj doctō
cui sententia indulgentie dic²
in defectu sufficienter penitē
ut vigeat efficiant uel supplent
indulgentie quod efficēt ul'
supplerent sufficientes penitē
si iste si essent. ex toto reatu pe
ne purgatorij tolleret. go et
indulgentie tollūt totū reatum ipō
tollūt. ac q̄ dūs. Sed dicēdū erit
hanc questionem. ut q̄dā magis in
duas partes dimedo. Sm q̄ p²
sit extremitate tangūt² in eq̄ triūlo
circuli quidem patuit erit ꝑa
de primus peccatorum gradibus et
penis ad quas obligat diuīa
tas. et de pnis indulgentiarū
minerum. et ordinatis quōde
procedant veritatis. Circa hoc

sufficientes /.

ar lig 2 pma

ugr² ad primū notandū primo. q
licet peccatū sm diuersas eius
causas modos et circūstantias
diuersimode diminuatur. et quia
in peccatū venale et mortale.
Cuius in peccatū omissionis
et commissionis. Cuius in pecca
tū cordis oris et operis. Cuius
in peccatū contra deū et peccatū
cōtra proximū et cetera. ad primū tñ
solam ista diminutionem ac eius
membra curabo. que penes pec
dum peccati plus vel minus
sed ad ea p̄orem accipiūt. Cuius
quidē diminutione diuersitas ori
ginale et actuale. p eq̄ diuersi
tas aduertendū intellectū
q̄ pluribus subiectis peccatū et
iustitia quā iustitia accipiendo
oportebit gdm illoz in eo
rum sit iustitia ista impe
tare. Reliquū nō st peccatū
eadem privatos. Quod cuius
peccatū formaliter nō aliud est
q̄ iustitie carere. cū debito hmōi
dī eandē. In qua dicō si bñ
pspicit² dico primū primū
negatiuum st carere iustitie. et
alterū aliquo positiuum st de
bitū ad eandem. Ex quo quidē et
instantia patet² quod dictū et
famosum st q̄ peccatū nil aliud
est ipsum abstractiue tradi. Ista
liquet ex ipsius difficultate q̄ ipsum et
abstractiue capiendo ut pri
ab actu potendi. nō est purum
nil' sed mixtum st ipsum carere in
stitie. ꝑ etc ultra hanc aliqui st
debitū ad eandē. Cōtra quod de
bitū relatio quedā est realis
ad mensuram ex parte vnius extremi
st ipsius actus in quo fundat²
et ligat² vtiq; peccatū abstractiue
tradi positum aliquā mouent.
nil' forte dicēt² ad salmandū re
mundi opinionē et dicta sco
rum primo opponūt sonare. q̄ pecca
tū abstractiue sonū dicit insti

ac carentia et nō aptitudine illud
positiua. nā licet aptitudo ꝓpri
uetur ad peccatū tamē nō ingeni
rit de parte peccati ad miserabi
ēm. si ex parte subiecti ꝓcurā
tur. Ad quod expmentes dicūt
q̄ peccatū est carentia iustitie in ꝑsō
apto nato ad eandem. Ex parte itaq̄
peccati se tenet sola iustitie carentia
ex parte subiecti aptitudo ad eam
De quo tñ quid finaliter posset dia
nō est pntis speculationis. si sufficiat
peccati esse diffinitū per carenti
am iustitie cū aptitudine ad eandē
Et q̄ nūa duo est iustitia silz et eius
carentia. videlicet originalis et actu
alis. Duplex est ḡr nō peccatum
originale et actuale. quōr sūa
diffinitiōe in spē sū pcedit in qđ
nrā ḡr nō peccatū originale e
carentia iustitie originalis ad aptitu
dinem eandem. actuale e carentia
iustitie actualis ad aptitudinem ei
dem. In quarū quālz diffinitiōe
silr primo videnduz postea aliud postū
ti. intuendū. gradūs in diffinitione
recitati. dicit q̄ e carentia rectitudinis ad
aptitudinem ad eandem. Ad intelli
gendū aūt illoz ambozū diffi
nitionē ad pñtem sunt notanda
est hītum ꝓpositū cognosci.
Nam priacie nō n̄ p hītū sunt
agnoscat ut est actus duplex
Est igr adnotandū primo ꝙ diffi
nitionū originalis peccati. quę sūt
tria originalis poli in primis no
sandū primū est pro statu tm
tenūe et in nullo post eos hoc
Et nō sunt aliud ḡr iustitia quā
quedam nālis rectitudo. q̄ ꝑ
suū q̄ditatē eqūd voluntatē inferio
res superioribus. et eoz carne spi
ritui pnptissime obedientē
Que rectitudo deo dante iustitia est
iustitia est inferiora superioribus
q̄ste subiecta. Et dūa de rectitudo
est originalis. vel q̄z nrā pmū
parentes ab origine talem ins
tituam a deo acceperūt. Vel q̄z alio
quin in posteros fluit transiturā
tantū ex sua humane nature mise
ratione. erat ine ordo salutis. vt q̄z
dam saluandus instituā originā
lem habēt. q̄ corpus alie pulchri
tudis pctionibz et a suo conditō
re se auertentibz possit or
do rationis. q̄ nō ipse nollent esse
suo superiori subiecti. Ita ipsis
et inferioribz sub superioribz
rebellarent. et primo carō aduz
et omne ei repugnans dissolui ad mortalitatē tenderet
Ita mens sensitiue nō ꝙlz repe
rirent in aliquo ꝓpriū motū
et cupiscentie ad peccatū te
denteꝫ. Tertio primi qui poterāt
nō mori si non peccassent. mereꝫ
stitutū haberent. morienduz pro
qua peccauerūt. Tertio si qui
poterant nō peccare si suo su
periori non rebellassent. necꝫ
sitate quadāmō peccandi ꝓtrahe
rent pro quo suo superiori re
bellauerūt. Sic igr iustitia ori
ginalem perdendo peccauerūt.
ac eius perditōe suo carere
nā in omnes posteros transfu
derūt. sed ipsam iustitiā si tenu
issent in alios transfudissent. Nec
igr originalis iustitie carentia ad
debitū hūdi eandē. est origi
nale peccatū. vt ꝑ dicit augu
stinus in de baptismo pue
rorū. q̄ noīb⁹ appellatur vi
tiū ingenitū naturā meā tā ꝓpriā
hominē fuit in nālibz nr̄is actū
Tertiū inquirendū per ipsum fuit
gratuitus spoliatus. Ex membro
rū inordinatione per ipsum rebellantiū
omnia est ei mancipatus. Carnis
passiones inordinate per ipsum ꝓprias
tendere est abilitatus. Homines pro
cati animā tā per ipsum ad peccā
dum est promptissimi. et hec de
originali peccato. Dein cū diffi
nitione actualis peccati q̄ dicit
ipse actualis iustitie carentia ad

rum debito ad amicum. Est intelligendum q̄ licet originalis iustitia solum fuerit in primis parentibus nostris et in eis irreparabiliter perdita sim legem naturalem. Iustitia tm actualis est vel esse potest in omnibus hominibus et est perdita recuperabilis. Et nō est aliud iustitia quā quedam morālis rectitudo quia subiicit hō suo creatori ordinem quem inferiores superiori et caro spiritui quibus aliquo difficultate et impropte dicitur q̄ dicit moralis rectitudo differt a iustitia originalis que fuit naturalis rectitudo. Per hoc q̄ dicit aliquo difficultate et impropte notat actualis iustitia hominis ad quod nō conformatur. Similiter cum omnibus nō est admodum talis proprietas. Si in hoc iustus conformatur ut mysterium gloriosa et salutiferum quod dicit aut per iustitia actualis quod ex origine attrahit vel per originem tristitiam. Si proprietatibus acquirit aut despoliat prima infundit. Peccatum autem iustitie contrarium actuale peccatum et tm de genere primo. Quia quod dicit nō tm culpa. Si et pena tutus meretur. Sic q̄ peccatum non solum efficit culpam. Si et obligat ad penam. Cum ratione sic a doctoribus assignatur et signatur a beato Thō. Cum dicit. Secundo q̄ peccando aliquis offendit peccatum contra amicum quod contra iustitiam. Contra amicum meritum a proximo debitum nō impendendo. Contra iustitiam meritum reddi debitum subtrahit. Et sicut licet duo in offensa quis distinguit secundum et in reatu penitentiae. Ut si per violentiam offenderit pena infert. Fit recompensatio q̄ fit ad iustitiam et nō q̄ fit ad amicum. Cum si offendens offensi verbis placat ablato nondum restituto sit recompensatio q̄ fit ad amicum et nō quando ad iustitiam. Peccator quo ad per affectum peccati amicitia dei violat et per legis transgressionem honorem debitum et iustum deo subtrahit. Ideo est per primo meretur culpam et eterne mortis pena. Et sicut culpa nō tollitur nisi per penitentiam amicitia dei per veram stricta et perfectam detestationem sic reatus pene nō exigit nisi satisfactionem iustitie dei per dignam satisfactionem. Est autem duplex pena reatus peccatum meretur. Vigilia infernalis et tristitia sive purgatorialis. Et tota pena reatus peccato correspondet proprie quod culpa remanet. Temporalis vero reatus proprie quia culpa remissa est et peccato nō est satisfactum. Et vita ista pena temporis quidem per pena dampni et pena sensus. Pena dampni est carentia divine visionis. Pena sensus est vehementia afflictionis. Et quidem hec pene separent in parvulis decedentibus ante baptismum sine actuali proprio quidem opinio. Significanter egidium tractatu sic vis q̄ miser stat pena dampni sine pena sensus. Ad quod ea q̄ ad nō dampnificat in aliquo bono naturali si supernaturali ad quod hujusmodi habiles magis erunt. Nullum vitium q̄ sentiunt in dolore. Ad et q̄ ad peccatum sua mordinatio delectationem nō pertrahit. Nulla mala sentient pena afflictionis. Que sententia dicit sanctus quando ordinante deo tantum. Si in adultis mortaliter peccatis decedentibus hec pene nō sequuntur. Si mutuo se excludunt et asequuntur. Sic q̄ in ipsis omnibus pena dampni est pena sensus et eq̄ omnis pena

sensus aut est pena dampn ad
penam requirit amerciam. Et
in eis omnib; pena dampn sit pe
sensus pti. Et primo sunt aliq
ones videl; signa ad quod pti
prendid aliqn alibi erunt. Do
dolorem maximu inde sen
tiat ei. Nulle sit quibz ex tali
dampno gravame dolore.
Et econ ex ea pena sensibile
cessare salte de lege qui pena
dampn habeat annexa ptrpt
nd stat aliquem pena sensib an
traire et ad hoc dic. Fructus
sire ex ista sit tante virtut ip
omei sensibilem extricatu ex
cludat. Et tnd de notabilibus pti
articuli. Conclusio hujus arti
sit ista. Quedam mortale pecta
tu actuale quatu ad culpa dis
trahit mirabiliter viti dumissim. p
rantem, obligat ad pena pm. dicat
gatory tpalem. sic eadem quatu
ad culpam retentet obligat
eundem ad eternu pena. Unde
rationes. Scitus conclusionis ei
que vtrum ei parte fidelet
ligio. Prima teneat et obl per
ipsam debitat denegari no op
teat. Quia tu fidei falsum nullo
modo aut nunquam fuisse no
quit. Quare rpaz exclusio p. p
tibi ambabus quemcu. no de
tat. Pro obstat. Go. exclusio cruc ad
primum cuj partem sic. Et sicut
in notabili 2o declaratu est.
p actu mortal peccandi non
solu quis reddit. ad pdnias
sed etiam penales. Et. pluriu. tu
pa in hac vita est remissi nul
li nebit reatus ad penam. nisi hic ex
igat dei iustic. et no ratus ad pe
nam ppetuam infernu. Et talis
solum debet. penitio pro culpa
nec reatus ad pena. tumbi pme
nordi. Quia talis solu debet pro
peccato originali. Go p sufficit
tem dissordem reatu ad penu
pnitentiam temporalem. Quia
quadam pena dit a reatu per
ratoi. pnitentiam. satisfit dei misione
sicut p. mus per attritione et culpe
detestationem satisfactu est dei am
nacte. pacis conclusionis sic per
sicietur. Nam nulle clemente
pro mortali peccato quo ad cul
pam. retento diuina iustitia.
eterna infligt pena. Et. pt ni
mis. Quia si no. maxime idoge
peccatu est grave et tristorid
pro quo vt. impiu reddi pari
pene. Si hoc michi est. Et. no
sancte peccati tristitione juxta lo
mus si no sicut remissum qu
tu ad culpam quemcu est pro
co reddi penam eternu. Et. Quod
sic probatur. Et. quatuor. p. m
pro considerare vig pena pec
cato debitam. persona peccate
peccatu dignissim. et deu qui of
fendit. et omodo istis modibus
vno declabi. hic. decentia. Primo
ratione pene. inflictaz pro
peccatis. p. intentu sic. Et. pec
tat btus aug. 21 de ciuit dei
c. 11. Duessit. habuit esse acto quid
pena. positaz in scriptis. Et. ap
nii. nunquid verbera. talionem.
ignominia. exciu. morte. et si
mutatem. et aug. dt. p multi. hanc
pena tanta celeritate quis pec
tatum quata deprehendi. fuisse pec
catum perpetratu. nisi forte
talione. Nota. talio qd quis pa
ti. m. se quod alteri fecit ut oc
lo pro oculo. dentem pro dente.
Et. eu. gloge. qm in tanto tem
pore oculus alterius eruat. p
instrumu. quo ipse erut oculu
alterius per neg. et negligenc. si
tale alie pene no equat. mole
ritate temporis ad peccat. ut
primo pti de dampnis. Si quis
enim mortale. delendo est
et per hoc primi. pena dim
nis. Et. carcere perpetue. vel
alterius rei. non ob. qm dupm
solu. per tale mortale dimet
et no pro. peccatum. Imo
iuste ire meritu. tardat. p

petrato quod modico tempore ꝑpe
trauit ꝛc suos de alijs pcms sꝫ
mmculo rebelle ingrossima ex
illo morte ⁊ finitute gr̃e si gẽtes
etiã que legem nõ hñt nãliter
eadẽ que legis sue fuerunt ⁊ sm
nãlem legem iudicat ut pene
eadẽ ꝑpetue mfligant pro pec
cato modici temporis Nõ est de
iustitia deus arguendus ymo
de iustitia gm emendandus si pẽa
ꝑpetua pmiat petratum quod
fuit m pcuo tempore ꝑpetra
tũ ⁊a via adhr̃ idem semper
sum ex parte hoĩs pectantis
Via pectantis ⁊ suspi ad mortẽ
melius sue in culpa manes sm
beatũ gregẽ petrat m suo crimi
ne Nam excepto usq; ad mortẽ no
luit penitere inducendo ẽ qꝫ ꝑ
tũ de se fuit metitus petrare no
luit et semp in pcto esse si go
sit iuste pt̃ eũ deus iudicare
in suo eterno et ꝑ semp in ꝑ
manerat Et hec est vana bn ggꝫ
⁊a via adhr̃ ide sum ex pte
pcti gressi Via finis alicui crimi
na q finis leges guadias morte
et iuste punitur ꝛc si nõ esset
resurrectio Cui go per mortem
in sempiternũ quis auferat
a sorietate vindictã qr si mortu
us fuit hõ ut dicit in pẽ nõ eu
gulabit donec atteratur celũ sed
q; pro petrato modici temporis
quis metitus punitur Nõ est
ergo equum deus de duplici mi
tia si per eã aliqui ꝑ sempi
talis metitus punitur Et hec
victione tangit btus aug de
ciuitate dei c quo supra Quar
ta et ultima via summe ex pte
dei qui per petm offenditur nõ
tñ offendit infinitũ bonum qd
deus est Dignum est ut mfligat
infinita pena infinita valo
ris uindicare nõ acerbitate pro
cui intellectũ studendum fm exp
dnm in tractatu suo de ꝑdesti
natione qm in mortl petõ dno sit
sꝫ auersio a deo et conuersio ad
aturam quibꝫ duo correspondent in
pena sc̃palis duratio et acerbi
tas Duratio pene correspondet auer
sioni a deo acerbitas pene conuer
sioni ad creaturam Sic qm ꝑ auer
sionem a deo que est quedam stul
tia redditur pena dampni q est ira
rei diuine prosequens et ꝑ conuer
sionem ad creaturam que est quod pa
situr redditur pena sensꝫ q est pe
henes afflictionis Cuiomd ergo
deus a quo peccator auertitur est
infinitꝫ et creatura ad quam con
uertitur est finita sequitur qꝫ licet pena
finita sit quantũ ad acerbitatem
est tñ infinita quantũ ad duratio
nem et ꝑ suis temporalibus nul
la obligat ad penã eternã Ex te
tota conclusio vera Et tñ de arti
culo primo videtur de primis pecto
ribus gratiis et penis adam
obligatis diuersitate
Quantũ ad vltimã partem conclusionis
de indulgentijs indulgentia et
quarũ origine vñ ꝓcedant
sibi pena duo notabilia et
vnum excusio Est nõ indulgentia
sum sacros scripturas auctentica
Cui indulgentia est remissio pecca
torum quo ad illa q pe suscepta
pnde sacrata finaliter de peccato
Vltimo est notandum 20 qꝫ de indul
gentiarũ origine videtur vndꝫ
cedant et qferant due sint opi
niones doctorũ primo dicunt qꝫ
p conferam de thesauro ecclie
Alia qꝫ de plenitudine potestatis
ecclie Ad intelligendum optimo
primo est aduertendum Cui qmor
sunt thesauri pibus ꝛc Hec tan
gere hoc quod primus habitum est
in tractatulo immediate precedente
Conclusio hꝫ articuli sit ista d
dulgentia ⁊ beneficium diuersi
modo procedens ex ecclie the
sauris et plenaria potestate prodest
ad remittendas purgatorias penas sed

non ⁊mete ⁊ista conclusio duas
habet partes p̄ma vult ⁊ nr
doctores sua⁹ opinionē habeant
tam de thesaur⁹ ecc̄ie quā de po
testat⁹ plenarie me si dicerēmo
de 2a parte q̄ vr̄i ad pena pur
gatorij no ⁊mete si mete p̄ma
pars proba⁹ & p̄mo de plenā
tudine pōtatis ecc̄lastice p omnes
quatuor rationes adductas ad
hoc ⁊notabili 2o ⁊ 2o q̄ de thesau
ris ecc̄ie Na sūma dicit⁹ pro
petrato exigit aliqua pena aut
ꝑ pria aut aliena p̄mo si no de
thesauris quarerme q̄ t̄ motui
alterius opis si ia michil grandis
& go ad illa vr̄a et p̄mo m grē
ad omnia ⁊ probant q̄ nō sit re
uidens ex sacris scripturis ⁊ ut
habet⁹ in tractatulo prius dato
& quod omnibus patet q̄ māi
de thesauro ecc̄ie si efficax de po
testate plenarie et tm de p̄ma
parte conclusionis pro placito
vero 2e partis conclusionis sue
dicte declarande quibus ostensis
et declaratis licet clarum videa
tur illius partis per inferri ⁊ aut
tori dicte p̄me q̄ virtute indulge
ncie p̄dicande 2o quid p̄sit ⁊c ut
habetur in eodem tractatu p̄decente
cessit ad finem & hec sufficiant
ad p̄mos ꝑ. preclusive concludi
omnis posite sit q̄ nō dicat⁹ sed
simpliciter ⁊c̄ & go dicit⁹ omnibus illis
arti 2i ac ecc̄ie p̄mi inferri⁹ cor
dē q̄ ⁊sto ut ꝑma⁹ est vel sit q̄
admonendi pene purgatorij
ꝑ pte actualibus ⁊c̄

Dicerez

⁊ Quarto est q̄ originale petitu
hominibus mox natis ad culpā
imputatur⁹ cō tn michil nisi reatū
tantum sit · petitū esse dicitur
Pro isto notandū q̄ petitum et
culpa non ꝑsistere idem sunt si
culpa super petitum aliq̄ addat
virtualiter enī istoz dr̄ q̄ dicit mor

dī mationē in agendo et in hor
q̄uenit si culpa tūc ꝑ inferius
aliquid superaddat ⁊ma dr̄
illam inordinatōz ut notabitur
est ⁊ quapp licet agendo ⁊ nā
libus agentibus petitum q̄n vi
delicet natura inordinate agēdo
producat monstra no tn agendo
nisibi culpam q̄ no est ubi no
luntaria inordinatio Augeat go
valde difficultate dupli quomo
do in parvulis nōdū baptisatis
petitū originale sit culpa cō
tinuo sit restitutum tūc ⁊ dm̄ sm
eundem in suo tractatu de petī
to originali quod petitum ori
ginale ⁊c̄ d'est carentia iustitie or
ginalis est cōtinuo culpa quo
debet sibi pena et virtualiter mo
rtalis volitum tūc est p 2o quo
intelligendo sciendū est ⁊ p̄mo
quod nondū baptisatus p̄t dici
considerari ⁊mo⁹ m se ut q̄ ꝑ
sona singularis Alio modo ut me
brū p̄me parentis & p̄mo mo
consideratus tūc in eo petitū
originale no est culpa q̄
ut sic tullo modo est voluntarium
patet et ut sic dicime visionis
carentia que pro originali infli
gitur ⁊ta pena ⁊ quare q̄
ut quedam primata persona
indigna talis parvulo aptus
fuit ad dictam visionem cō
go aptus no fuerit ipsius ca
rentia in eo no est primario sicut
nec carentia visionis in lapide
& go in eo ista carentia no est p
nario quia non erit pena q̄
pena ut sic no dicit carentiam
nuda si carentiam privatam q̄
est carentia ad aptitudinem ha
bendi carentia visionis no est pena
lapidis licet pena sit bod & si
vero 2o consideretur⁹ iste p̄mus
ut sic est membro adhuc quia
pendet originalis petitū ad
aptitudinem patentia
ad eandem et originale d

putat² ei ad culpam quia pena
non infligitur ꝑpetue sme cul
pa et tm hoc modo est volū
tarium quo culpa ⁊ est ei tm cl'
pa ut in adam non ꝑ adam
sua voluntate nō solū ut ꝑ
si ut omnibꝫ qđ peccatū qđ com
mittit ⁊ ip̄is omnibus an bapt̄m
ut membra sunt ade peccatū d
sit voluntarium ⁊ ꝑ ex tm fam
liare adhuc de multis inferi
dato et fendū dem̄ subiect
voluntate sua per dente ruiū
pendino sō hereditabꝫ eius vel
in penam sic et imputa² ad
culpam cuius labore derelictꝫ
causa bibant omitto ⁊ sic
ptz quid sit dicendū

Dicēs

Si quate est de aliquē creature
ꝑpetue damnandū cū tm si
tres scripture deū nūq̄ suū no
bluisti nec ꝙtmq̄ posse fate
antiqꝫ Ꝛro ꝓbabile istis nōnūs
de ⁊ nūq̄ eius diuine fuerūt
opiniones erronee Prima ut
dicit aug⁹ 21 de ciuit⁹ dei c 13 pla
tonicos cum dicebant nullam
esse penā eternā finem̄ pur
gatoriā cuius aliqui xpianoꝝ
eruditi sentiūt sunt ⁊ male
origenes De quo dicit aug⁹ vel
libro c 11 de posuerit deus in
seruorum suam ad improbos demones
extendi ꝓbos ꝙ post diuturnos
cruciatus sanctis angelis asso
ciari An aut hoc ꝑpe senserit ut
eius liber suis misereret dicit
nobis non est aug⁹ tm error
illud vt ꝓ pertractatus dicit ꝙ ꝑ
hoc errore et alia nonulla sū
alterna nobis quia possint oriri
quibus damnatis ad corpa re
dire et saluari ite⁊ damnari
ite⁊ saluari finem̄ cessabit no
nullum timendo replent etiā
Secundo est ꝙ magr̄ dicit in scholas
tica hystoria ꝙ in libro paralipon
posuit origen̄ xpm adhuc semel
in aere passurum pro demonibꝫ
sō in terris passus est ꝙ hoc ab
isto errore tenebat simplicius
mum̄ ex sacris scripturis
in quibus diuina non obliuiscet̄ in
seculum deus Sed michi odisti
cor tuū que fecisti dicere ⁊a o
erronia in hac m̄ est magr̄
amplificans dei miās asserens
ꝙ deus no solū possit multa fa
cere alia misereri horum dupna
tis et demonibꝫ si sibi adhuc
tēs auctoritate ꝛ no ꝙmebit in
ma multis suas et adducendos
ris ex ꝓbis sanctoꝝ qui orat
pro aliis cuius si ꝓcibus qđ
erat cor⁹ mirum̄ et nulla eis
mutuerunt multo plus nūc
et orantes exaudiūt ꝑ ꝑ per
certam cor⁹ sanctitatem ⁊ q
error ⁊ dei mā extendat
se ad omnes homines damnatos
quotidie malos si no ad deo
nes cuius de ist potissime vi²
dixisse apl̄s ⁊ ꝙclusit deus omn
in infidelitate ut omnibꝫ misereat
si ꝙ omnibꝫ misereat nulli dap
natur Quarto error ꝙ dei
mā se extendit ad damnatos
homines no tm omnes si tm bapti
zatos et qui participes fuerūt
corpor⁹ et sanguinis dñi ⁊ de
dno Ego sum̄ pauis vinum ꝙ
de celo descendi si quis man
ducauerit exhor pane viuet
in etm et sic no ꝙ deputabi²
Quinto error ꝙ deus misereb⁹
baptizat damnat no tm or
dinibus si saltem illis qui habuerūt
veram fidem dato et ꝙ pōt ꝛ
lapsi sint in etm ⁊ Ista auctori
tate cui tredecim et bapti
zatis fuerit salus erit Sexto
tus error ⁊ deus misereb⁹
baptizat damnat no ordi
nibus illis qui permanserūt i fide
sanctis addo ex dict apli

pe corpo affirmatiue aliud nec
pone pe pter id quod positu est
scribentis qui quis aut edificat
super hoc fundamentu aurū ar
gentū lapides pbosos ligna fe
nū stipulā manifestū opus ma
nifestū erit et subdit si cui opus
manserit qd sup edificauit mer
cedem accipiat si cui opus arserit
detrimentū patiatur ipe aūt sal
uus erit sic tū per ignē q̄ volunt
go ista exponi nisi et ipo mihi fundatū
i fide xpi de necessitate sal
uabitur quid quid sup edificē
Septimus error q̄ de nr̄is miser
dior in iudicio nr̄ omnibus fidelī
bus qui in fide permanserūt si
in illis qui exierūt de nr̄is
bus nr̄is nr̄ō ī Jacobi apli ni
dicit fiet mā fiet qui no
fecit misericordiā et gō per
otū si fecerit maiz non fiet
ei iudicium hos septē modos di
cendi et septē errores tanq̄
falsos et erroneos detestasse vi
detur sanct⁹ aug⁹ 21 de ciuite da
ei libr 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. Est g̃
certum modus dicendi verū et
catholicus gradiendi sacre scrip
ture q̄ tam demones q̄ homines
nr̄is damp nostri meritis erro
abimur et quadā odē illi er
rores vndiq̄ possent impleri
breuit⁹ nr̄ causa hic omittō
Si ꝑ solucōz dubiū dr̄ ad au
toritatē erroꝝ ꝑdm nō obli
uiscē misereā deus et nō gra
uet nr̄is in ira sua dr̄ beat⁹
aug⁹ 21 de ciu dei c. 24 id
referri ad malos in pdcta pe
na sic q̄ semp paratus est mise
reri illis ad auctoritatē ī er
roris s. deuisit deq̄ omni dm
fidelitate omnibus misereat⁹ sm
aug⁹ n̄ ē referēdū est ad pdcta
nator ad auctoritatē erroris
cum madunat dr̄ ite dr̄ sm
beatū aug⁹ sup de mādu
catione spūali que est mane
re in corde mystico et ad auctori
tatem quinti erroris cum dr̄e
derit dr̄ dr̄ q̄ mit⁹ de fi
de formatis per caritatem
et permanete dr̄ ad auctori
tatem sexti erroris de sim
dendo manēte qd est fidei
dict⁹ q̄ ite ꝛū intelligē de fi
de formata per caritatem
ad auctoritatem septimi q̄ ni
dicit sine mā fiet illi q̄ ni
fecit mā q̄ per otū
dr̄ q̄ verū est sm aug⁹ pro
statu huius vite nō p statu
futuro Et sic pz quid ad du
bitandū sit dicendū q̄ omnibus illis
autoritatibus nō obstantibus
adhuc aliquē tenetur rōnabi
liter dampnat⁹ q̄ suis
peccatis dr̄ deo gratias

Deo laudes
metimur

De scriptura dicenda aut ma
randa Doctor Jacobi
Carthusien

Quenq̃ pulsatus a meip3
7 ab alijs mutatus volueb̃
m mente mea dubitans
an quib sciens aliquid veritā
tem seu aliquid esse verū pro
quoz tempore et loco mdēt
obligare sub pena peccāt mor
talis eandem veritatē q̄ me
te accepisset publice et expsse
ore confiteri alijs aliq̄ op mā
tibus et iubiusdi dicentibz q̄ sic
Cubiusdam q̄ non maxime
de nuō illoz qui nisi in scrip
tur expti sunt hec cōsidē
rant testimonia et exēpla veri
tatis cum tanq̄ alonge aspi
cientes de facili palpāt esse
mantes se obsequiū prestare
deo mdēnter veritatem qua
nozuq̄ expīmentis in vore et
in possile est eos mozi peccāt
in expressione veritat et per
quos ubi sibi meritū imminge
vbi putabant se eade cōmuni
re lego eū in scripturis sacr
aliquos per expssione veri
tat mozi peccasse vlq̄ nullū
ec pare intelligenti dubium
existēdz illum doctū ydiomen
principem pastore saul qui ve
ritatem mendacij vt eadem quo vi
disset dauid in cauitate nobe co
ram achimeleth sacerdote et
ex illa veritatis expssione seqbā
tur vindictā sacerdotū sz 84
et totius ppli cruentat exēplū mor
tis | Reg 22 et similiū plurima
exemplā in scripturis et in
humanis actionibz inuenire
et sine iudicari Reprimq̄ etiam
plurimum esse veritat denud
iratoz a xpo in maiestate cend
geluti qđ ab ipo sine cohibitu
demoniā ab hoibz confiteri lequā
de filio hominis no vituz alia
quā vera esse et ipm phibu
isse ne ab eo sanati aut alios
dicent vituz veritate et ad
gloriā eius ad pētā media Immo
et ipm ex imperitia aduersarijs
fuisse publicari voluisse dicen
tem adhuc multa habeo vobis
dicere sz non potestis portare
modo etc Et quēntibz sibi veri
tatem noluit pandere dicens
non est vrm nosse tempora
uel momenta que pater po
suit in sua potestate Et ange
lus domini veritate sibi ex
presenti ult ea que sibi reuelā
erant noluit mdicare sz au
vade daniel quia clausi sūt
uati sunt sermones usq̄ ad
Et apls Dīscipulis adhuc rudi
bus ut ingressiones ibus tpe
relentibus scripturā dei ab sto
dit lac potū eis dans nōdū
enim pōt cibū sume pertinent
plus veritate dū et absq̄
dit veritate et pfabet hoc
veritate cuius no videat
quanta ambiguitas oriri pt
de expssione veritat in cot
tidianis actibus hūanis de
qua merito pt hesitare quis
cū dau et quid expīme dēat
veritatem ex quo motivo p
ud laborē subire temptabo si
sim nigemoli mea rudītate
et stili grossitie aliquid debuc
nodosa ambiguitate alicui lu
cuet ponē ad luce sine pu
dore mgem clariorē ni fine
istū q̄ lector meq̄ dīscrē pos
set mē veritat expssionem
vnoq̄ sam et vnicuiq̄ et q̄
eligē ex his debēt ad vitā
dei pertinēt ne vnd q̄ alio
assumēs vlq̄ incedēt error

(Circūdo igit in fronte huius
Dubiū q̄ nō nē dī scīdi ve
ritatem cum ignorāti veri
tate et tm assentiēti Dubiū
prio vero ndū cui nudo vpnī

fim augustinū ꝙ deber dubitari
hic non est questio Veritas aut ꝑ
ut hic de ea intenditur est queda
veritas qua quis rectus dicat
fim q̄ est equalitas quedam in
tellectus uel signi ad rem intel
lectam uel signatā uel rei ad
suā rationē magistri id signi in
mente q̄ recipit proferatur per
ligue organū ad aures alterius
et sic dicit adequatio rei ad intel
lectū Solet autem distingui trē
veritas sc̄i vite iustitie et doctrine
Veritas vite est fim q̄ aliq̄s res
untur in finē cui vita eius est
conformata et adequata rec
tori huius Iustitie aut est fim quam
aliquis reddit unicuiq; legibus mu
dissq; que sunt ad alterius seruit
et est ibi etiā adequatio operis
suoꝝ ad legem Veritas aute
doctrine consistit in ꝺ̄dicendis ma
nifestando vbi De quib est sta
manda doctrina bonis ade
quata est scripturis et dicit et au
toritatibus in veritate fundat
homo autē est alicui similis sine falsa
le alteri cū vnq; ho quidē debet
alteri id sine quo illa doctrina re
seruari non pt Non pnt aut
homines ad omnia quecūq; ñ sibi
ipsis credūt tamē sibi inuicem
inuicem veritate omnimode seruare
Manifestari aut debent aliq̄
sunt in corde cui vnq; ho recte al
teriꝰ cognoscē nō pt nisi p ex
teriora signa Oppō aut huius
veritatis falsitas sive mendacium
qd aliud exteriꝰ prolatum
quā credit interlocutor intenta
one fallendi Eq̄ licet falsitas pt
esse tam in opere quā in lo
quione Exempli grā ut in simula
tione et ypocrisi ad alterius de
ceptionē exhibet in opē quā
est in corde exns malus et
simulans se bonū et hypocrita
et vtile falsitas grauior est nil
pe quam falsitas sermonis
Non quero hic an aliq̄s liceat

dicere falsum q̄ sciens falsum di
cere est peccatū arguendi aut quod
in nullo casu existit iustum p̄dicti
cum Deus omnes qui loquuntur
arguendi essent adeo mendacium
est intendum qd̄ cuiq; pro seruā
do vitā alterius aut ne alicui
alius noceat est nulli dicendum
aliqd̄ omittē Nulli cui dicendum
offendere pacto ne aliq̄s offendat
multū cum ipso in infinitū di
dens plus diligē quā proximū
quo ꝺ̄ quis petatur ut alteri
bene faciat Contingit tñ aliqn
aliqd̄ actū ex tali causa factum
nō esse peccatū veniale q̄ alias
esset veniale sic dicē verbum
otiosum tam enim nō esset otio
sum tū nō tale ꝑ̄ ꝑ̄ Augustinus
Ethicus de mendacio otiosū uel
officiosū quod dicē nullo modo
licet quatus aliq̄ bonū ex eo eq̄
sequi possent si de patribus cum
gerent non dep̄ se ꝙ mendacium
de perse nō pt ad bonū ordi
nari Sñā est Gregorii thome in
scripto quarti dist 38 et augst
libro de mendacio Nulli licet
mentiri ut aliq̄ a morte ꝑseruet
sine veritate bene licet aut
figuratiue loqui et cum sine rōne
dere ideo aliud ē fim dicē aliud
veritatem tacere ꝑm nudū est
licitū ꝑ fim licet aliqn̄ ꝑ quo
sciendū ꝙ p̄m̄ exprime est p
ceptū affirmatiuum et obligat
si nō ad semp Non pro quolibet
tempore sicut et alia p̄cepta af
firmatiua cuiq; nisi ex actu
aliquo tute ve stari ꝺ̄ debit cū sta
tus sit ꝑpetuus quo et quor ꝺ̄ eo
ꝙ talibus actib nō habet medium
timore sed semper orizabile ꝑpter
varias conditiones ꝑticulares actus
moralis et hoc medium determi
est per prudentiā ad quā aliq̄
tempore licet q̄ alio nō licet
unde consurgit ꝙ nō quelibz

tempore licet verū dicē Sed hoc
presens dubiū est Intro ductū
ut statur qđ mdat sub pdicto
et qđ no Dri crā est nisi q
est no dicē verū et sīlr dicē
et dicē no verū Cuma m pō
actus dicendi negat et nichil
affirmat p̄ter eo aliquid ponit
sicut et in terno hec idem e dicē
no dicē verū et dicē no vīm
Cuma p̄mū licet alr cm ad mū
quod habet em dicē verū duo
opponūtur scīz vīm et falsum
p̄mo est no dicē verū cm e dicē
no verū sicut albū esse hz duo
oppta scīz rōnīdictorū nō esse al
bum et q̄rūdo esse nigrū Ita
p̄mū nichil ponit sz e purū
nelū cm aliqđ ponit scīz cm
rōnīdictū et hz p̄mū dicē mū
hz duo oppta scīz rōnīdictorū no
dicere verū et rōnīrū qđ alr
ponit scīz dicē no mū Sed
Sic et aliud honora patrem
et matrem hz falsum scīz
no honora patrē et matrē
et hoc aliqn no est peccatū
utpote dormiēte aut rapte non
diligenter aut no existentibus
ad quē actū ho no cogitat de pa
rentibus Aliud est aliud q̄rūdo
qđ aliqđ ponit scīz honora
patrē et matrem et hoc mū
quod licet si semp e peccatū sed
pro simplicito dicendū actus
benda est hec ratio Cuma m dō
verū considerari ex se honor
Sunt aut pxima vitulata q
m duobus consistit scīz mitto
ferendo otile aut delectabile
molestabile nō tñ semp ex hi
lia sūt alia hoc ē nō negatio
ote no cum se extendūt aut
extenduntur ad semp Sed hono
randū actus aut sūt pximi ex
tinendi sed abstinendū e ab
eo ote scīz ad deū mihonorē
dū et a proximū uerumtō qz
negatio plus negat q affirmo
pōnt cm negatio omne tempus
negat si affirmatio no omne
tempus ponit si solū sīm cer
tos actus et habitudines actuū qui
tenetur sīm dictamen sapientis
uti ex dissimilitudine patet ex
dictis

Ad tertium dicendum quod
quēlibet parentibus ut
dictum fuit debet obedire in
illis tantum in quibus non extendit se
ad peccatum Unde non tenetur
obedire eis in abstinendo a
quibuscumque licitis et possibilibus
ad quorum desiderium
prima est ista licet ortho doxe
fidei veritas a cordibus fidelium
nequaquam abesse debeat Tamen
ausdem fidei fidelibus expressio
non pro quolibet tempore lo
co et persona est necessaria ad sa
lutem Ita pro est beatus thomas
in quodlibeto quod patet
sibi patet quod ad hoc
quod sancta ecclesia habeat
pro simplicito dicendum
quod fides actu ab habitu posset alius
se cordibus semote salute et
a fidelibus posset salvari ni
si pectoribus in quo oporteat
nos salvos fieri quod non idem
in quo tota fides vestra nichil
actus in quo pro ea petitur pro
cum confitetur veritate fidei
est affirmatum quod non obli
gat pro semp si pro loco et
tempore sīm certos tenetur
debitos sīm quos actus hu

manos limitatu ad hoc q̃ sint tales, tus q̃ retinu[it] fm veritate fidei de confiteri hic est n̄ra̅ñ et de nãli tate salut[is] fm tho 2ª 2æ q 3 ar[t] per omissione huius confessionis subtrahebat honor debitus deo uel ecc̃ie utilitas grauis imperi deret puta si aliquis metu tyranni de fide tacere[t] et ut ex hy pothesi uel q̃ non haberet fidē uel q̃ fides non esset vera sic alii per cuius torturam multe vere a fide iusticie cassibus confis so fidei expressa est de nãli tate salutis sicut ubi fides periclitari timetur uel ad instructionem aliorum fidelium siue confirmationem uel ad reprimendum infidelium insultationes est permittendum publice non confiteri. Alias non crimen si turbatio infidelium oriatur de confessione fidei absq̃ aliqua utilitate fidei uel fidelium non est laudabile in tali casu fidem publice confiteri. Theodorus dixit. Quis vir valde sanctus de rebus humanis neglexit margaritas ante porcos spergere sicut dominus ait. Utilitas est q̃ fideles multi publicam fidei confessionem habeant ubi supra. Sicut dicit ar[gumentum] fidei non est nãli[s] sed rectitudinis quia ad modum malus solum nobis apparet iniusta ad quod sequendum vite austeritas sanctorum veteris testamenti sicut abraham ysaac iacob daniehis ioseph regum puerorum et aliorum similium qui ymaginem veri dei cultores inter idolatras quamplurimos fidem integram asseruando cuius rectitudinem fidei veritate relinquentes nr̄i publice infidelitatem detestantes nr̄os corpora idola publice reprehendentes propter pauos asseruatos et propter publicam turbationem totius gentium vitandam fine aliqua utilitate onerat ad arbitrium nãli[s] peruersitatis erunt quos cogent[ur] idola adorare. Item aut deus vetat negare fidem ergo ar[gumentum] tamen potest fateri publice fidem vera[m] profiteri quia professione sine periculo mortali silentio non potuerunt pterire ut in daniele et pueris de illo infert[ur] argumentum cuius q̃ non sit de nãli[s] salut[is] actibus q̃ non pdicatores sed mittere intra infidelium ppt[er] fidei pdicatores missi mittuntur a romano pontifice qui est omni fidelium et infidelium vniuersalis pastor sapientibus et insipientibus debitor est proprie quia adhuc romano genti nõ credit[ur] impleta est arta multitudo nondum congressa sic ut epi ppter auctoritate ne cesse huic exire ad terras gentium nisi forte tribulationes q̃ ad deum de ipsa gentium prouocent exigit ergo iuratus fm eius tutelam assumptes duc operam ad tales quos extendes sunt arctari nisi alia iusta impedimenta. Alias non indecens scriptum est quia aut pdicabit nisi mittantur. Si eum gentiles in eandem incidunt fidem sub uerte tonantes et fideles auditore ut predi[ct]i tempore antichristi ecclesie alie est agendo sicut non est si hodie multi fideles expurgent q̃ quos non inspiritus a deo se eis sperare in gerent ad pdicandum ne deum reputare videre[t] ne aliqua utilitas eos in segre[tur] si magis forte turbatio fidelium et pestifera mortalium exoriri pos sent. Donat super suo ecclesie pdicatorum magistrum pau lus qui gentium exortus de asia de viri dei et tumultu grandi suscitato in populo de diana ephesiorum ipse paulus

cessit tumultu nec sedare voluit
ni tandem ad confitendum perfidi
am eorum animum illi vtilitas
sibi secreta fuisset fi reseruauit
hac confessionem posterę tempo
ribus magis aptis ut3 actū ꝙ

De confessore et confitente

Quo sine confessor in foro co
scientie speculator et iudex ex
istens confitenti assistere est co
fitenti dicē veritate nihilo ꝙ
tonsthen nō confitentis grauit
fm discretionē et qualitatē cōfite
tis ex officio nedū sine meritō
si et auctoritate clauiū sibi cōmis
sarū nō tñ confessor no putat
se alicui esse ab hac sententia dei
speculatore te dedi do mihi fil'
et saguine eius de manu tua
requiram si impio nō annun
tiaueris ut nō pereat Ezech iij
Cū reteris que veritatis ibm qm
quatur sī et alio loco cadem veri
tas dicit Si speculator viderit
gladiū venientē et nō insōn
erit buccina et populus se nō cau
tiozem fecerit veneritq; gladius et
tulerit de eis animā illius ipse
in iquitate sua captus est Sanguē
eius aut de manu speculato
ris requiram Ezech xxxiij Et
hoc ind loquit de multitudine
populi Sic est intelligendū de cū
libet singulari cui eadem
ratio obijcit licet modus sit
variandus in erudiendo arguē
do monendo et hortando
in multitudine ꝑpt publicatoz
in secreto vero ꝑpt ḡsticē correc
tionē et vite correctū nīl
si ignorans sit confitens mist'
eius Et si hoc bene et sapiēs
monendo hortando pie est si
salubre cui et nō ex malitia in
frequēs frequentare ḡsuetus Si
vero hoc bene et ḡsuetudinarius
in peccatis fordescerit dum est
mitte panchus sic tu ep̄m fouet
non precipitet Desperationis
Si vero eorum habuerit et de
fensionē pretendat petē magnū
medente non admittens si im
mensum in medicū misericordiā
tendere est et repellendo certe
mihi id nō persuadeat vitet
forte q̄ mala fuera denegat alia
credet nō diuinior q̄ aplica
sūt Secundo dei misericordes
se oportet ad omnes scribulem
placente nō modestia corripie
tem eos qui resistunt veritati
ne q̄d det illis Deus penitē
tiā ad cognoscendū veritatē
et resipiscant a diaboli laqueis
a quo captiui tenentur ad ipsius
voluntatem 2e ad thymo 2o
Sed nō tamen ḡtuitus sunt sed
quadḡtuitoz utiq; pretiū debet
dolor de preteritis et ꝓpositū ne
uendi a futuris Tollerabilius
ē confessori videri ut si semi
at asperitate nō subuenire eg̃
to ponq; eum ad pena mittat ad
purgatorij penas ad mansue
tudinem nō severitate ad ignē
eternū nō ecclesiā nō est nō ḡtuitus nr attrac
tiuet absolutoz errori nō impe
dat ty sine pena eos dimit
tere nō ḡsuetus sub spe vitandi
severioꝛ die ḡsequende Si vo
confitentis verbis simul sit signis
et testimonijs alijs ḡtuitus q̄d expe
rimur pl̄ ex humilitate et gemi
tu lacrimis et pie confessionē
et eius integritate ad sanitatē est
ut magnus indigentis curatiue
antidotus si absentiae et pena
nuncia ut in melius ꝓficiat
est adhortandū Caueat autem
fessus ne turpitudo timor an
or et fauor ꝓpinque persone lo
ne sibi vendicent in ipso quic
quid adhibeat cura egroto
q̄ iuste dei meo esse periculi
iseli sacerdotis Cui ꝓpheta

dictu est magis honoraſti filios
tuos quam me et ymmo omittere
feſſores iſtos velle ſilii pro speci
lo opponerent semper penam
eidem inflictam ad templatores
tuos timore a simili tacturi nec
et dissimulare correptionis exp
pertescerent culpam patris et pe
nam gementes Qui vero mordia
ti tarditas et nisi tum ad fidei
audaciam et rebellio tamen ad ma
ius malum impulsiua aliud exi
geret ad dissimulandum aut mu
tius agendum iam no medio fi
egroto est impetrandum Nec fi
dungat pro lie de tuo deo ex rach
le tarditate no fonte unquam
procedit vlla tua in tali causa agi
et procura bonum ipsius egrotan
tis ne in deteriorem uertat aut in pa
tili defensione aut pigra oscitan
cia aut in desperationem vlla
eundum est veritatem etiam fi
grauiorem offensam pariat
Dum mo tu re et no sicte hec a ge
fessore intendat nec sub colore
pietatis se palliet amor paterni
aut timor humanus De quibus
ut sic rogatus structor solus
hebit sententiam proferre no
tu p nichilare audeo quibus
segnis et pigra se gente mo
sino confessoris humano quoda
timore nunquam stimp culpa
mortalem murmure Dum si
sticet confitenti posse ei men
dari eo sua admonitor ed odio
obmittere nollet p quali indis
natione aut dampnio veritatem
do mayorme vbi de culpa mor
tali posset eum liberare aut vbi
de periculo quotatis formidat
cautus tu quibus se eius spinat me se
fallat et quo deo de impio ma
nus pcis rapi reddat qua dei
sedem occupat ty vices gerit
non bonis attendens hac se
tencia ppheticam Ve qui cop
suit pulullos sub oculi cubi
to manus et fremit terra tota
sub ipsis vinea se etenim ad
implendas animas quas ipse
pertentant animas ppli mei vi
luisti dant animas eoz et vi
olabant me et ppli mei de ppt
pugillum ordei et fragmen pa
nis ut mitez fiat ait animas
que no moriuntur et vinifi
carent animas que no viuunt
mentientes ppli mei credē
ti mendacia eccli 13 Super
quo pero Tue sc me veri et
falsi phetatores sunt qui per
catores vanis promissio
nibus tenent inclusos ne agant
penitentiam sic et tempore pau
li et apostoloz sed mlis tu tali
quoq tpibus vani ad
modu repezunt qui salutare
auditu admonitor correctoz
aut instructor aut impendit
aut admittunt presertim in hys
qui dati sut in luce ppls in q
bus nullo licet multi sint qui
diligent oculis corum p minima
temporalia solliciti de obstu
rantib mihi te se indigē esse
mant et quos se auctorite pre
lere vellent cum sanctite et sta
reputant se primi et q primi
si de hac re mihi confessor quo
ad veritatis enunciatoz ve
nia sit mihi volo quo ad pa
storem gregis dni Cuius pe
tri aut pastor qui in vobis
est gregem licet in silua sac
cum scripturaz aliud exponi
tur ad eoz solicitudine per
tinentia qui cathedr publice
presidet quas de priuat confes
soribus pl tu primo et si co
fessor confitentem p questio
noz inquirē minime de his de
quibus fama non ad pressit

ne forte per oblivionē aut no
rem aut verecundiā celet sue
conscientie secreta confessori
et de alijs similiter finē hūdi
nem et qualitatem psone ut
sic finē ppetuum fodeat patie
tem ppter alioꝝmultiones ab
sconsas et latentes Necre
puto parum ponderis esse ad
alterius assistentē iudicem cū
ppria conscientia reuelj stra
bissus imperetra lis liat ho
die pro michilo oppugnet Etiā
videor facile psuadē posse ad
gregationē tam secularium
quā spualiū omiꝝ corrup
tionem ex hoc fomentaliē pro
cedit Cuius ppositum exem
fectu pfato aut ep ignoran
sive timore displicendi sub
lectis et amore vicioso com
placendi veritatē nō exeq
tur aut dorendo hortando
corripiendo et vitia detegendo
tgando Testis e huius pbus
quidē politicē Sic p omiꝝ
politica salvat per ministrum
et assistentiā legis Cuius ro
sueta tristitiā mutat in matiꝝ
et nālia omnia delectabilia st
et omnia delectabilia fastidia
Item huiꝰ testimonij hec
ex vero superfluma et hec
tristissima pstitue in mente q
Sz id onosē nō est tristi
rendū q vno pertante vra
sup omnes ppli venit Sed ar
ditatchior pertente sue end
fire inter arridit qui sitiendo
tes qui psunt ergā delinq
tes benigni videri volunt
et verentes pertinaciā hui
us sacerdotalis seueritatē
dimemores nolunt implere
Et scriptū est pertatē fortē
omnibus arguē ut retenie
pē haleant Et iterū Auffer
te malū de vobis Et pū pau
ca Dū vm patrie vmissi erūt
sle molitur nitentē Que est
ista bonitas que ista mala vm
patre et omiꝝ in Dū sceleraē ad
ducē pollutē end vno pecca
te pplis sternet ex vna que mor
bida gemuerūt greges inficitur
Et si radicē huiꝰ mali omnia
relinq perscrutari repiem
ambitionē virtutē talentū esse
ut per sua dissimulatōē cuiꝰ dig
nitas stabilitī valeat Sic ga
subditos benigne videri op
imit et ḡiores estimari atq
sueti fi sub colore venenate pie
sepe se palliat gezmen vicia
tum Vlā finē pbm Go polē qui
leges dantē finē tribuēs delicti
omen pmittentes ad libitum
vnūq quelibet ato multos inue
nit adhērentes Sed machametis
leges carnales et voluptuosas
rendens in brevi sacerdotes
habuit obedientes Cuius mise
ricordia est gracias finē actis quā finē
rationē vincere filiꝰ sue vere
legis corruptores nō pmitte
tes legis hui⁹ gressores et ḡiue
pplis toti Deo rationē reddēti
adquirit et reddi sibi the
saurizant in die ultōis iudicij
dei Si alia rationabilis causa
interueniret que retta ratione
persuaderet alicui tam diutine
sue dissilatione ad tempus
differre culpabilis non putaret

De veritate nimia iudicis

Terna ppō in iudicijs publicis
sive secularibus sive spualibus
aliqd nimis est exprime veri
tate aliqd vero non p qō stu
dp in iudicio pōcurrerit iudex
et iudices qui ut sit ibi gerē
officiū publicū ad ministrandā
ministrandam pribus litigantibus

prose aut tñ alii allegantibꝫ
et posidentibus proferri sen
tentiam sm allegata et proba
ta sm formam turis tñ ecclie
dei exequtor et non dictator
rñ qui ad ista sub pena mortis
culpe omi fraterne amoris aut
odio postposito tenet veritate
quã nouit p se aut p alqm
sia ꝯ si nõ nosse fateri Quod si
aliꝰ sentit et se occultꝰ ut p
uata persona ẽ ut sue dis
posuit m actu iudicii nisi ve
rendo sibi estimet q̃ faciat
rõi tñ stricte nichil nisi iudex de
plano constiterit tenet hꝰ sñ
ut p̃uata persona et pub
lica p̃ma constitit hꝰ faciendi
cessit faciendi si cum secreto ali
nouit quod tue p̃iudicat fa
ce tue rõi ꝯsulit p̃uatꝰ fm
facit rõi tñ stricte faciendi i quo
facie dz cauta mmsp̃ure sm
ure dictu facie dz nõ sm ꝑ
notoria qua no aure fi ab
homie susceptꝰ Ostenderit ꝛo
testis m iudicio legitime citatꝰ
et requisitꝰ sicut testiõm a superi
ori suo qui debuit et potuit
eñ cogere et ꝓpter pertinãs testi
monid tamquid illi cui obedire
tenet m hmõi que ad iusticiã per
tinent Alle igit testis m feren
do testimoniũ pt se dicit hꝰ
aut dicit abeo pt testimoniũ m
quiri p̃ma m hmõi in quibus
fama patessit et que sunt cria
manifesta et m hmõi non ẽ dubiꝰ
quid teneat testimoniũ phibe
et veritatẽ ẽ ut sic nouit p
nuciare maxime si no agit
de crimibus aut ad prim ꝛdi
pluꝰ p̃uate persone sine
cuiuslibet rei publice q̃ ꝓsenda
est p̃uate persone no ꝓfi
damnũ aut pena ꝙ ꝛdit ꝛbo
nimõ singulare ꝓponenda

est dapno rei publice ex ore ne
cessitatis Si vero exigit ab eo
testimoniũ a superiore suo
de rebus que nouit occulte et
de quibus infamia non pces
sit et de no male no tenet obe
dire superiori nec debet nec
necessitatem quid occulte no iust
pnunciare tenet Cuius ra
est q̃ hoc est rõi legem di
uinam cui nulla lex p̃uata
aut ꝓpria ꝙ amicꝰ superior
iudicare debet aut ꝓt ꝛdi
cit mt xvmo permittit
m te fiat tuus arguit eũ mise
te et ipsi solũ iuste me
te solo sciente eũ go nõ pos
cessit amonitio fraterna d
secreto fiat facit rõi le
gem diuinã qui sit obedi
ret fiat superiori qui hoc ꝓ
pe nõ ꝓt fi dei sibi est hoc
peter sua Obedire ei deo ma
gis quã hominibus Si igit
m iudicio aut extra no requi
ratur a superiori ꝙ testiõm
aut veritas tue sm tho 2a
2e q. lxx art 1 Distinguendũ
Quia si testimoniũ requirit
ad homis liberandi uel
ab iniusta morte seu pene
quacuꝫ uel ab infamia
uel ab iniquo dampno te
te homo ad testificandũ et
cet si testiõm non requirit
te facie ꝙ m se est ut veritas
demictet alicui qui aliter
posset prodesse Sic enim m
psalmo eripite pauperem et
egenum de manu peccatoris
et pdi 2e Ernie cohibui du
aut ab mortem et rõi
Digni sui morte no solũ q̃
faciũt fi tm consentiũt
facientibꝫ vbi dicit glo. ostẽ
tare est tacere nõ posse r dan

gnere Superbus vero q̄ per
tinent ad condempnatione
alicuius non te⁹ aliquis ferre
testimoniū n̄ād a superiori appel
latur fm ordinē iuris si pres
sit infamia et in manifest
non omisit ut dictū est q̄
si te⁹ het veritatis occultē id ex
hoc spectacle dampnū nas
catur vel si immineat pericu
lū accusatori de hoc nō est tu
randū cum ipē se adhoc spe
ualit ingessit Aliud nō ē dū
periculū immineat eo nolente
per tho. Sic go caritat⁹ ordo
seruanda est in testimonio ve
ritatibus que semp̄ preiudi
cij esse ad absoluendū ⁊ cō
demnandū quā ad condēpnā
dum id rogat⁹ per viā unius
superiori aut sententiā gdēmp
natorum iam lata sit a iudice
fm iura aut deprimā dignī
at reipublice siue spuale siue
temporale aut quis se volid
care ingessit ad periculū in
ferendū talibus et si qui scies
sint nō te⁹ hoc dispensatorie
a priuata pson̄a per ad
iudicē si credat probabiliter pro
iudicatoz siue veritatē operis ad
iuuū et nulli prodesse aut
liceat nisi obesset tm̄ cui nul
li prodesset tuū cui vi⁹ red
tus fore pōt subpōendi si
lentio licet enim plurib⁹ ve
ritatē relate ut aug⁹ dicit in
questionibus sup̄ genesim
Abraham de vxore sua dicens
Soror mea est veritate reti
ri voluit nō mendacio di
ci Et eode fundato si quis
accusatus in iudicio de alq̄
maleficio ut mulier de adul
terio aut furto te⁹ requi
tus a iudice suo de veritate
rei si ōnio occultū est crimē
et sibi soli notū nō te⁹ dicere
veritatem quia iudex est ic nō
occultoz sicut deus solus nō
id nolite iudicare ⁊ que adiū
q̄ veniat nec iudex pōt a tali
exigē iuramētū de veritate
dicenda et si reus pōt tezit
iuramētū tamē nō te⁹ se dice
re cum iuramēto se adhoc
non extendit si solū ad pū
blica Si vero pressit infamia
aut euidentia rei aut sem
plene probatū est ut signa
probatiua tue te⁹ fateri tenet
iudice et ita tradit subiunc
dicē iudici aut cuilibet hoc
tho in quarto ye q. 3o

De Sigillo Confessionis

Quarto ꝓpō in nullo casu
licitū est ea reuelare cōia ni
que sub sigillo confessionis
solū sunt nō nā talia sunt
tam de diuini quā humani
uris decreta et talia hmōi
sunt tm̄ ih̄u ordo ignota q̄
fidē tm̄ soli deo cognita
que sub hostia nostra nō cadit
siue timeat periculū grāue
siue priuate pson̄e licet in
genere talia scelus posset p
sidentes plausare q̄ sibi pcu
rent de periculo siue tm̄
notame pson̄e ⁊ si sine sup
plicione pson̄e illa grauius
nō potuerit insinuare ordo
silentio te⁹ id tenet Nec ex hoc
grādi pōt quia sigillū confes
sionis militat cōtra caritate
quia caritas nō exigit ut ap
ponat⁹ remediū malo q̄ ipse
nestit Si quis retinēt aliq̄
ab eo cui confessio⁹ est sub si
gillo confessionis dicat quod
ordo debet esse relatus ⁊c

acceptisset illud in sacramentali con
fessione licet id de facili sic accipi
non debet. Tamen pluto ex quo
nō est actu confessio sacramentalis
nec licet petere minute sic rem
plenis si tamen amnaz multitu
dinem periculū reipublice ex tali re la
tione debet publicare id sic ut
cum licet frangēt fidem cum p
sone hui quia est in grauē assertio
ad fidem secundū et de mā
tione p̄me fidei penitat et
si se iuramento illi astrinxisset qd
in tali casu nō est seruandū et
sic alter qui male iurauit et
illicitū censetur hoc interpretandū
sequit quinta ppō de fidei omis
sis vel non relandis

Quinta ppō aliquis facens in se
creto sibi omissa et confessio
redimandū in graue periculū
corpale uel spiale multitudinis
nō in graue dāp̄nū alicui p̄side
tis aut rectoris multitudinis ei⁹
quitas lex nec tenet id ppalare
aut denūciare illi qui p̄t hoc im
pedire sine hui publicatione per
sone cui qui omisit si p̄t sic ap
pd̄ p̄t hoc facere sine publicatione
huius persone mihi videtur. Et p̄t
licare cum nō potuit obligari
ad hoc relandū in tali casu cum
si iuramento p̄stitisset quod inta
li casu illicitū fuisset cum in
tali casu illud relando nō frangat
fidem quia primo alteri fecisti
sic omittit aut priori p̄t posset hui
tali sub fide illa recipiens pro
illo tempore secreto a quo rece
pisset ut a tali omittendo cessa
ret. Adquid pro hoc obiicit quod nō licet
sibi ea retinere de fidei com
missis relandis

Sexta ppō fidei commissa in ali
quem dicto est sine immola
tione sue seruanda in secreto

nec relandi. Cum hoc ē de
iure male et tibi nō fieri alicui
hoc nec timetur p̄t in quid p
tinere cuius qd est iuri male
et si p̄tinet minime asserendum obe
diendum et potius esset mori
volens fidem sibi data cum
prelatus non existat a mor
tali quo impellet aliud ad per
candū mortaliū maxime si
exhoc sequatur scandalū aut
lesio alicui in hoc corpori aut
dignitate. Ideo quilibet quere
rit an religiosus teneat secre
tū fidei sue omissum reuelare
Plato principium videtur esse de
dictis sim hoc in libro de prep
to et dispensatione ut religiosus
obediat suo Plato dicens quod
regule pertinent vel directe
sicut ea quę in regula scripta sū
vel indirecte sicut ea q̄ reddi
possunt ad regulā sū mysti
exhibenda fidelibus et pene q̄
culpe inflicte et huiusmodi per
fectū autē obedientie est ut simi
in omnibus obediat Plato in
hijs que nō sunt contra deū nec
contra regulam si minuta et
illicita obedient est ut quis obe
diat Plato contra deū aut contra
regulam. Ad ppositū et aliud
est secretū quod illicitū est reuelare
sed q̄ non pertinaliū vergit ali
orū quibus aliquis tenet
vni et in merito fidelitatis tenet
p huiusmodi secreta. Sed debeat
quis reuelare et tantum hoc
ultimum hoc exposito. Quod adp
ceptū Plato religiosus tenet ta
lia pendere et que p̄t hijs ob
uiare cum si promisit se nō
reuelare. Dicendū p̄s in mal
promissis resipiendū fidem non fac
te in confessione auricularī quia
nec nullomodo est reuelandū
et tamquod pro nō quinto et

habendu Et aliud secretu de se
relatu pt sine peccato et tale no
mo debet pandere plato si sit
fidei siue q̃missum pertinet ad
si reuelaret cuiq; frangẽt
fidem q̃missi que est gentili
est seruanda vlet prelatꝰ pt
hoc precipe Cuia tam atrocitate
ageret sti frãt et obedien̄ in
salutis est sim bern pro tanto
Non go milutare dz tam mar
tatem que est sm̃ inhumãle qd̃
tibi no vis fieri alteri ne fiere
vis Deseperet plato, in ta su
non reuelandis viã ꝓpositio
Septima ꝓpõ Sacens aliq̃ nul
lam alteri⁹ occulte et reue
lanbeam plato aut tutidẽ
alteri non ꝑmissa admonitio
ne secreta si hoc ex malicia fa
cit et ut fr̃e q̃dam̃ aut q̃sim
datur de honestate aut infame
petrit mor̃ sm̃ thõ qd̃ h ||
Vlad talis tam̃ mandatu dei frant
mr̃ Sd Si perseuerauit in te fr̃e tu
nõ et ibi tenetur lord no habet
ad ex radice mala procedat
et ig no intendit quia tandẽ
fries si confessiõ Si tñ stat p
tato demolid pñs mansuetu
qui no q̃suent odio mutari
aut furore ad ulciscendu sed
ad emendandu prie tal pt et
denuciari no tñ plato si tñ
pro me dico qm̃ noueritis me
ri mõitore curare vtaxime
si credat sua ꝓpria admoni
onem illi fr̃i non ꝓdesse ex pa
ri experien̄ aut si negligen̄
sit persona q̃ scand non trahe
assilent ꝑsumad vt fieri sdz
in talib⁹ negligentib⁹ Caueat tñ
talib⁹ ne se ingerant appetitu
vindicte aut rancor
uel inuidie ne qui festucã ei⁹
cupit de oculo alteri⁹ super
trabem imponat si sm̃ fr̃e
emendatione intendit quia si p
curare potest per secretam ãmo
nitõ et ipam ãmittendo mine
diate tacuerit ad publicã denũ
tiationem inuisitatoꝝ aut tal⁹
suspecti se dz reputãe de omis
sione et amissione tanti mali q̃
ad p̃ma fratrũ posset fratre
emendare difficilioꝝ et magꝭ
confusibilem eligẽ vi⁹ m̃ turpi
tudinem fr̃is vindicandi vnde
patiendu est ne fr̃e standali se⁹
aut ad reatiendum prouoꝝ si
aliab pt salus esse in q̃stã per
admonitõz secretam et si eam
no admittit fr̃i defensionis cul
pe rapped obponat misam̃ eis
excusans protestãe ex tuc ad
no audiens potiꝰ hoc denũciari
plato ut publica in eo ꝓdit
vindicta Thom idem sentit tho
1. q. 43. q. 3. ar. 2. Si aga⁹ p̃ nõ
inquisitõe debet ꝓdere infam̃
a q̃ si no ꝓcessit peccat mor
taliꝰ sm̃ sed thõ publicãs nul
lam alteri⁹ Si aga⁹ p̃ mos
accusato nõ dz ꝓdere in scrip
to ad talionẽ ꝑt tuc plato dz
sed vndẽ etiã ad un⁹ato exigẽ
veritatis confessionẽ et subdi
te⁹ ei obedire sicut ei⁹ si in fa
ma p̃esserit Si vo ꝓpone ꝑ
simplicem denũciatoꝝ no tene⁹
net dz subditꝰ obedire plato
ut culpã alteri⁹ publicet sed
admonere sm̃ Scotꝝ in q̃d
ẽt xviii Cuia plato no ꝑt
ꝓpere ut ordo euitꝰ pcer
tatur hoc ibi thõ De fraterna
correctione Octaua ꝓpositio 7ª
Octaua ꝓpõ Silenno p̃ fratrem al
lam fr̃is sine correctõe fr̃na
alii tenetur sine peto alii no
peto Pro tuo ꝓpõ de fraterna
mandu p̃ hoc ꝓpõ tangit maz
de correctione fr̃na De q̃ late
in sacra scriptura et tuc ea

habetur tractatus Que vtinā ta
frequenter haberen̄ am̄ p̄xi ex
ercendo et acceptando quā hab̄
m agnoscendo et legendo &z ad
modum hodie paucī ꝯsideratoꝝ
habent de ea rōne vt pene dicto li
bello repudiū ab aula huiusmodi re
uersationis q̄rula aut ne dū sēn
lazuli fi & religiosoꝝ Sic enī ama
ra herba tam gp̄manis quā assi
mentū gn̄ ut omente ventre sa
pit et totū corpus amaritie re
mmatur et que ex rationis et p̄o
rationis adhibetur remediis ip̄
sam non solū non q̄at fi & gene
rationem extinguat sic r̄ia q̄ez
inter hominēs vtrū aliquis ea
p̄out docet tractatur Cum tn̄ ꝑad
m rectis rationibus sim doctores sit
m p̄cepto ut omittentes ꝑpat̄ mor
talit̄ peccare non dubitet̄ Est i
ꝑpā describenda et de ꝑpā attenti
bus considerandū Cuia sanctus
tho describit sic Est admonitio fr
tris de emendatione delictoꝝ ex
fictā rationis p̄cedens vnde ꝯ
gitur actus rōnis admonitio fratri
sim̄ ad dictā emendationē delic
toꝝ p̄cm ad dictā ex fictā ratione p̄cedens cuius sim̄ e
fraternā emendā a culpa Duplica
ter autē quis a culpa redimit̄ sim
plicit̄ sc ethicē Uno modo p timore
turpis aut turpis aliud vt ad q̄s
turpitudinē peccati abhominat̄
et confusionem ex eo assequendam
Alio modo p timore aut odio ali
cuius turpitudinē sic ad quā p timorē
pene illate resilit a peccato Deo per
cuius p̄ceptū p̄termittit Duplr̄ Uno mo
do quando non vult ex quo peccat
tm̄ Alio modo vt negligit m̄ noluit
aliquid vel bonum communis cuius
bonū vel vtilitas per peccatū per
turbatur Sic q̄ correctio delin
quentis̄ est Duplex Una magna
tūs remedio adhibetur et magis
tūs est malū peccantis et illa &z
dmittitur ad emendationē sub
fr̄a ꝑpria fictā correctio ꝑout
est actus caritatis Cum per illud
repellimus malum fratris Alia
vero correctio adhibet remedium
peccati sim q̄ est malū alienum
et prout infert nocumentū q̄n
tāli aut alio commentibus etc
est actus iustitie cuius est ostensa
re rectitudinē iustitie omnibus
ad aliud et illa sit p̄z penarū
influctoꝝ De quibus p̄n̄ non in
tenditur que fit autoritate offici
p̄z superiorez que ad ꝑtinet
multitudinē et de pace omitat
p̄videre et vtezp̄ quibus sb
scriptis modis cadit sub p̄cepto
primo p̄mittendum ut cum ꝺ
batur &z permittezit mitti fratr
tuus argue eū fr̄ Et cū ſſm
tuus mandauit deus de ꝑxo
suo Cor̄ 12 p̄ose membra Si cui dic
elemosinā rogabalem tempore
necessitat̄ sti ne fame quibusuis
abit est de necessitate salutis et aug
dat in libro de verbis dñi Si
neglexeris corrigere pecce co
factis eis qui peccant et meli
hoc p̄cepto sub io honora patre
et matre Et sub io et diligēs
proximū sicut teipm &z quā
est p̄cepta affirmatiua obligat q
dem semper sed nō ad semper
i nō pro quolibet tempore et loco
&z sicut actus virtutis obseruā
debitus tūs fraternus dup̄ fieri
sc̄ quādo vbi et sm̄ q &z sic
&z p̄cepta negatiua p̄hibent ac
tus peccatoꝝ qui sm̄ se sūt ma
li et nullo tempore p̄t fieri
bene nr̄ loco aliquo tempe quia
sm̄ se sunt quidā malo fm̄
ut dr̄ ꝛco ethicē Cui s̄ correctio
fraterna sit ordinata ad finē
emendationis finalit̄ inquantū
ign̄ talis sim̄ p̄t adipisci p ea
sit est m̄ p̄cepto et obligat q
libet fratrem correctione p̄mi
s̄ tres tā sub pena quilty fictā
correctio omittit p̄ p̄mo dē

(Q)ammonet nos Dns qñ ne
gligē nr̄m peccatū nr̄a non
q̄rendo quem reprehendas si vi
dendo quem corrigas aliquid
efficerem⁹ explorationes alienę
vite cōi id q̄uer. Q ne quem⁹
impietatem in domo nr̄a et
nō fr̄is⁹ requiem eius. Q̄ peni
latorū tamen est lex specialis q̄z
est m quirē de culpis subditorū
et p penis ecc̄ sibi nimd sit, cor
porales eos a malo cohibe q̄z
hui⁹ mōi tractatus ad ab̄ p̄sit
si quis subditorū sit exigendę
qđ nr̄e q̄stem dñe esse firma
dnōnice Si ergo fraterne
correctio est m p̄cepto vbi ecc̄
ordo ille adeo mistitim⁹ nr̄ exm
si p̄mo nr̄ tecū rp̄m solū sit
m p̄cepto aut omisso ordine ab
q̄ procedendū est ad denūcia
dū p̄lato seu ecc̄e nō p̄missa
secreta admonitione p̄dz tho m
publicus peccat et qđ fama p
cessit tuę nō est nōia secreta amo
nēo cui ibi q̄silitur nō solū
peccatū ut melior fiat si etiam
alios m quorū notitia peccatum
deuenit ut nō scandalisent ideo
talia publice sunt a p̄sidentibus
arguenda nec id parui peccati
res coram omnibus arguie ut reti
nere habeant quod mp̄z de
publico peccat ut aug⁹ dr m lo
de verbis dñi Si vero sint occul
ta ordo nr̄a m occultis pt pari of
fensa proximo cō si per talia
occulta inferri timet dampnū
p̄mozid aut corporale aut spū
ale sic intendū aut tradito a
hereticis aut scismaticis p̄vocē ad de
nūciationē ut hoc nobis mōd im
pediat⁹ nisi forte aliquis frem
ter estimaret q̄ sciat p secretā
admonitionē posset hmōi malo
impedire Si vero sit tale pec
tm quod solū noceat petenti et
illi inque peccatur tuę agend
est q̄ dng docet nr̄ xp̄m Dep
tandū est ut secrete m offici
sanetur per secretā admonitionē
sine fame lesione Cui⁹ mfir
mato vno alio mfirmant⁹ tu
ecc̄ p ex p̄to nimis publico d'
prouocant⁹ ad peccandū tu q̄z
infamati nimis irrefrenate
peccat et efficiunt⁹ quodā desp
ratiōi Si vero nō p̄t sanari sin
infamia p̄mo dñi pauli ar
guendi est ut nō totaliter fama
deperdatur Dem si nō corrigi⁹
nec emendatur id odio fami
negligenda est ecc̄a et m pub
licam⁹ prodi Q si ecc̄ publica
correptio nō sanat dr odio ab
sidi vsq̄ad eme ut sit sō etymo
et publ ideo qđ bonū p̄sen
dium est q̄ncūq̄ dem bonū do
facienę dem fame sine recto
ordine quozūdcūmd negligē
dum est ut ꝑm conferre⁹ si p̄t
Si nō p̄t ad omnia p̄sid est sec
undū et mēm negligēdi Si omnia
simil nō possent effectuari nec
est mirū xp̄m nr̄m xp̄m Et sig⁹
prelato diuinum ewāl̄ vsq̄ad
preteriret p̄dictis omnibus aut
aliquo spē ut si quid corrige
dū sit ei publice vel occulte de
mulcient ad secretū vbi per
tant admonitionē sinis p̄mū sit
q̄ nō infamet et p̄ quedā qme
mozato obliuiscid talia vel
vt ad amissiones aut denūcia
tiones aut infamia p̄tenderet
tali p̄lato nō est obediendū
cōi diuino p̄cepto si dr̄m ecc̄
obedire oz deo magis quid
hominibus Oz tali p̄lati p̄cepto
sane intelligendū est salvo ordine
correctionis fr̄e Q si p̄t p̄t
expresse cōi tuę ordinē mōsti
tuto tam p̄ quod sibi obeni
mozē peccaret saltē si steret
Nā p̄lato nō est indē occulto
vtī si solus deus vtī nō habet
p̄tatem p̄cipiendi aliqua sup
occulte nisi inquantū p aliq

nus ſ dicenti Cui no ꝛnemine
rim ſine in ſpe aliquid de hãte
me de hac legiſſe et puto no ſp
abeſſe penalid de ibm tenctu
ris et cluſis ſiue p aliq dict
aut conſultis ad quos ma ſiltꝫ
plenis audeam aut aſſilid dis
obligat ad omdi que ex mi ſe
quuntur aut gſequi pnt quo ad
gſtencia et quo ad am pnd
Cuna ſarcinis et conſentencis
pari pena ſunt digni n vino
mi error aliob nidicentib omn
bus alijs magiſtris tene ſim
ꝛtruſti mr Dorton ꝛc Teſtis
eſt Cawplais de nete dnd ſim
ſuam, mitenaꝫ pſens iudicio
ſilii Teſtis e achitofel conſiliu
trus abſolomꝫ de nete dnd Cum
luerit pſeruatꝫ ſunt ab omſione tꝫ
quamdiu eo ſunt mort eius obnox
uis ſunt ſd eqũſp ſentencis de ſa
lubri conſilio Cui ſ mi quibus
tractatibꝫ Quesitus ortuerit mẽ
de quibus no pt una ſ ſ dñi dñi
ſic ſim Quesita tractata alii et
alii eſt vindendo nec attento
-p manillius fiat qd ꝛtra dñi
quid dñi attempte cõſi um ſor
mad et cõi ꝛcitatem Si ꝛ mã
rentiat de temporalib et ꝛo
ponalibus ut edificatoribꝫ et
de primãtibus et alijs talibus
que ſic uel aliter no regimi in
offenſam proxmi aut dnmp
mod alterius cuid ſi vtilitas ali
que ex mi proueniat no nul
li interest aut ſilentio pterie
aut alijs cmittẽ aut ſic uel ſic r
ſpondere dñe vox menti ſitꝫ
formis ut ſit eſt eſt et no nõ
et dñio nõ pcessit mandatũ
ſuperioris aut pprium pſtitꝫ una
mentũ Quia ſi ſit tunc er ri
allor tene mandato aut una
mento aſſencto ſerua pace ali
oꝛdet ſine offenſione et defen

ſione ꝓpꝛie opinionis ſuip et hu
militer pendendo qꝫ ſibi appa
ret maxime ad conſilia ſunt
arbitraria et no obligent ad
certam formã cũ non multa
offenſiua ſint quo ad effectꝫ
aut ad dictum ſed premiſſi Ex
vero habet tractatus de pmu
tione deſtructiõe aut dampno
alterius aut quouis no offenſi
uo ꝓximo ubi erit cautus
prouidendo ne mentis offe
datur per responſionem et ſi
uiſtica exigit pro quo pace
et concordia ſeruande pce
ferendo eſt ꝛo pmisſe bonꝫ
priuato et negligendi eſt t
bacwardnis ut plurimꝫ pec
preuenire dnm ꝓcedit in de
linquentem ſtim admonitio
ut dictũ eſt et cũ dolore cor
dis et compaſſione rſpõſio
eſt edendi ſim equitatem ſi alꝫ
no poterit illi mozbo obuiare
dicat end bern Talem alũ t ꝑ
ꝛum pereat quid ꝛmittis Ex
vero ut cõi quid valet tractatꝫ
pena tali ar tenta no ſuerit
dignus ſim eius eſtimatoꝫ et
teſtimonium ſcientie moueris
primat dñm eſt ad ꝛiquirẽ
dum mudꝫ ego ſim a ſacr
mine huius ſiue a pena neglꝫ
tie ſilencio pterire ſalte ꝑ qui
ſcuꝫ ne tuꝑ ꝛmittis ipſi pro
offenſi habeat et par pena
ſanctem et offendere nimoliat
miſi forte tanta ſcissura git
ex mi aſſingat quo vnus plus
te perſone malo pecet eſſet
maxime ſi ex ch pmiſſo credi
probat moueris liberari non
poſſe et tute ad triſticia forte
abſtedendo eſſet ad pte ſta oe
ſi multoꝫ ſenten ſiue rſpſion
vide cõtra ea cui tñ de eo no
audeo aſſere cui me eſt tanta
autoritas ep poſſet p ſuum

Et sero dimittendu est ppt scan
dalum ome q pt ptinth salui
tamen veritate trie sth vite nre
tne et doctrine pro quo notat
tho 2a 2e q. 43. dicit. Q hic lo
quitur scripth de scandalo pu
sillo sth ne alter scandalisetur
quia no scandalo dctum michi
penitus est faciendu Videndu
est iglr cum mt spudalia boa
sint docte veritatis duce eccl
sua et sic de similibus sit mt
dimittendo ne alt scandalisetr
Et dicit tho q ea que sp de nra
tate salutis non sint dimitte
da ne alter scandalisetr q ther
mt dimittendo peccaret hoc mor
tale et nulla debz peccare mo
tali mortalit uno nr remedi
ut alter pserue a pcto q ther
est con ordine caritat qua ho
se plus qua alterum dz diligere
Et dicit rengalt dz ppt aliud
peccare ne alt mortr peccaret
cum liceat venale no tollat
omne gratis tm mgrio dispo
ad mortale recipit in detrimtu
salutis eterne ipo sequor caritr
diminuit ppt tm id qd est in se
venale si fiat ex causa no li
no utilitate alterius ppt aliquid
substantiale no esse permittendu vere
sd dico vectu loco sunt Alia vo
spudalia que no sunt de nrate
salut si quis ex malicia facta
facerent nolli de eis scandalisari ut ea
possent impedire tali casu no
pretermittenda nr est differenda
et tale e scandalu pharisecorum
mt 15 Casu vo tale scandalu p
cedit ex mera malitia aut igno
rancia et tale e scandalum pu
sillorum ppt quod spudalia opera
sua aut occultanda aut differen
da p ea alia parte imminet pe
riculum donec rabita rei ingr sed
dalu cessaret Si vo pcs rabita
rationem diuturnet ia esset ex
malicia nr tyrannidis Sic go
de veritate doctrine sentiendu
est ut nequid falsitas docatr
si actus docendi qui occulter
aut differatur si scandalum
pusillorum ex hoc timet hmoi
actus plates tm quibus mitibus
ex officio ppt nrm tatem indige
nis et ignorantiam no expedit
detrimtu subtrahere structis
doctrinis silvis implecto et alio
rum operum mte obsequia sin
temporis et personarum et locorum
sint moderanda pbuit enim
paulus discipulis hac doctrine si
placuerimus ne scandalisetur
Sic ea pudice petendi cessandi
dum est et secretius detra
hendi est ut docat aug in
libro con epistolam ptinenta
nid ne estimatis periculum
incurrat q d actus in se sit
igr veritatis vite mgstrius dis
seruendis veritatis doctrine d
docendo vitas iuste in pudi
cum bus excessum qui ptinent
ni debent ne scandalizentur
cum non sint de nrm te salut
aut nocumtis offendi vel ni
chilominus sanandis cute et in
firmitatis correctione ut plus
tactu est De visitacionibus
Dubitatur ppo An visitacionibus
presertim religiosorum quo ad
depositiones excessuum multi
tudinum finis statuta et ordinan
tes inadvertenter tradentes seu
finem inquisitorum superiorum a
singulis subditis mgstrum de
secrete recipiendi auctoritatem ne
esse est pad ponendum ad execucio
nis q subditi se mutuo accu
superiorum indice actuslent tm
suos defectus qua plati sue
qui tue censetur vinculo ex eis
superiorum reflendo pfectum
ppo q. q pro certitudine mistri
est rem certitudinem no dz in
ultare sum beum et p hmoi

depositor et publicam corrept
orem multum conservatiu
religio m esse et quelz alia
mimtas sacr eccl̃ee negle
to collabunt observancie r̃i
gioni ut palpa[bi]r probari pt
m multa Cud aut hec depo
ciones no militant fm tari
tatem p̃mo qd finit ex rum
ore ex appentu vindicte ad
confundendu qz nimis in fine
punicionis non emendationi
ad ecl̃ia degradandu debonest
tandu Item qd sue infirma
tua honor status et dign
tatis no p̃ missa secretam
monicione fm ordine fr̃e
correctionis ut dicitur qd si
pbabi[bi]r estimat[ur] aliqua fuiss
se secreto emendandu a tali
ex causa et in occultis t̃m by
qd fiat omissa secreta a̅mod
do Item qd statutu probat
iudices esse indiscreti in cor
reptionibz aut limites nõ ten
entore cõtra eccl̃iam qz fit de
posito et estimat modu cor
rectionis et punicionis exce
dere de quo tm no de facili dz
p̃sumi aut qd culpa est p̃
hs correcta et emendata
et qd cognosc[ens] fr̃ater cessasse
et penituisse aut aliqs venia
petisse de ꝑpetrato ni statu
tum publice fuisset subortum
Item tria vident[ur] hec depo
ciones contra intencionem statutoz
et ordinacionis p̃mo et contra
caritatem inducere qd visita
tores aut ex ignorancia aut fa
uore odio uel alio modo moti no
servant ꝓpis ymo in statutis
omissa Cum hoc statutum p̃
mo[r]diales intendebant ut
iuste procederent non habe[n]t pu
nirent sine prodicione de
ponentem sine semacione
disturbii nec visitatos
caritate et pace inuentos no re
darguentes et non inuentos repor
tantes reformandos equa lance
iuste recipiunt omni privata pas
sione amore odio et timore pro
cedentes Cum si qd absit p̃ vi
sitatores fuerint no servata
et hoc nimis sit certissime ta
subditi eccl̃ie non tenuti vim a perso
m statutis gentis et cõi no
deponentes secretis Vlad ecclie
udices forma eis p̃fixa tuis
gredunt[ur] extra intencionem statuto
ris et statuentium no vident ob
norem subditi si ꝑ ipsum no servat
ꝑpis statuta Vlad fm plura fm
exigentiam finis omnia deberent
moderari ad finem promoueri
Cum igit pax concordia et emen
dacio delictorum intendit[ur] ita qua
finis et ille finis impedi[tur] ut sup
ponit per iudices fruste intend[itur]
subditi laborare pro isto fine ex
quo eis assistendo non possent
ad pr̃is les ꝑpetuo impedire et ner
ꝑ credendum est fuisse de inten
cione statutorum ut legislatores
voluisse astare subiectos ad pe
nas aut ꝑcepta quorum finis non
posset a[d]hiberi in facie iur
quia in eis est si sibi scandalo fie
ri pt aut significare superiori h̃ ꝑ
simis legens h̃ndine plus consis
tunt in adimpletione intencionis
legislatoris quam in observancie
legis scripte Item cõtra inde cor
rectorum cautum per virtutem
qua plus ꝑ virtutem appellat q
etb[ene] Sic i[n]m sua De ista ma
ria de verite dicenda seu tacen
da attendendum hoc q aut ꝑpe
ta amaz et veritate diligit
dns sed caritate ponderat mag
sic q iste due sorores devote
feminae contendent[es] quibz asse
tat opus seruet potit ex his

gradi et qui in hac biga recta
fuerit errare non poterit Verbi
vero sola sine caritate se ipsum
vacue pt ut in pluribus ppha pub
est deducit non tamen dicit quod
p abrahe ide duos seruos assis
rent qd do nre te salutis fit op
ad hoc in prale crux alius ois
habens caritate et veritate esset
assertus ad consilium obsequiu
et ad alia opa pietat et mie qd
nemo dicere debet Conclusio
Per predicta colligat studiu
formare cigmta collatre plenis
subtilius speculanti mande et
mallet quo si placet hec massi
in subtilibz et remissimis
lamnias pt extendi dum mo
mi sufficat videre ex caritate recta
et veritate qua putam pdm
predixisse pro quo ingaliam
qua caritat merede mi opto
reportare a lectore meis stri
ptis gratio deo laus

Gloria opti deo

vana indicendo multa erraui
nec est aliquis qui ingrauis
sua ad plenu valeat domi
re xpo iacobo hoc testante qui dr
Natura bestiaru et serpentiu
ac volucru ac ceteroz domat
et a natura humana domita sue
ligua aute sua nemo domare
potest Deo ego albitana brevis
doctrina super dicendo ali trac
do vno vexillo comprehensam
tibi filio meo stephano tradi
citatim vexillo aut hic est qd
quid cu dictis aut quid qui vi
ris vezu qz verba mihi ver
siculo comprehensa poderosa st
et qualia et qualitas pzitoz
sententie vt ff de iure fisci le
cta fideiussio alia exponi aut
pro modulo meo scire licet no
ad plenu pro sui eludendo tu ir
fili carissime cu loqui desideo
a temetipo debes nia pe ad ex
emplu galli qui aliquid cibet
ut alibi ter se pertranit In pri
mis dicti tui aliquid spurium
ob tuu verba cprodunt te ppm
ad omni vehi in hoc vexillo
posita requiras i migmata
te ppm et a tergo no solu cgnus
fi iterid queras Nam fidei ritu
racio denotat ut dicas i cgnis
i iterid quezas sdem repete
dicz quis hoc est iterid petet ita
requiret quis dz i iterz quezet

Equitas ergo mihi tuo ate
ndo quis est quid dicit vir
tus dicti id ad te ptineat an
potius ad alium Nam si ad alium
pons qd ad te dicti id pertineat
illi dicto te admisce non debes
sdem per legem culpa e immisce
re ei ad se non pertinenti ut di
cit iuris ita culpa e dicit qd ad
se non pertineat cum salomo
in proverbiis dixit Sicut qui
apprehendit aures canis ita q
transit et immiscet se rixe et ire

dit Si tm̄ mō dixeris q̄ bene
stanceus Et dices Syracusi dixit
Si est tibi intellectus rude q̄s
mō tuo sin aut sit manu tua
sup os tuū ne capiare in verbo
indisciplinato et confusionē dare
Cuius requiras quis site effec
tus tue loquutionis Nā ab eius
modi boya que male effec
tum sunt hitur Dixit eni ille
sus syracusi in omnib̄ bonis du
plicia mala inuenies quare
nō solū principiū sed effectū
cogitare p̄ia papilla dixit pri
cipiū finē q̄ simul prudentia
spectat scientia finis in omne
etiā spice verbi vt melius possis
p̄me dictata loqui Si aut in
verbo quod dicere velis dubi
abbrevet vtrū bonū effectū
sit hitur an non sile debes
potius quā dicere Nā dixit pe
trus alphonsi qui sunt opti
mus plus Si dicē metuas
vnd pentear semp melius q̄
nō quod sic fiat Sapiēti enī
melius expedit tacere pro se
quam loqui stulte q̄ quā ne
mine tacendo multos loquēdo
frustrauit quidam Verba enī
sagittis sut q̄ similia facile
emittūt² difficile retrahunt²
Cuiacē dicit q̄ sicut Gellius e
missum semel verbum irrevocabile vñ
vñ in dubiis melius est tacē
quā dicere sic etiā in factis du
bijs melius est nō facere quā
facere ut ait tullius de offic̄ pri
mus qui reperit aliq̄ agēdo
dubitant equum an magnū
Equitatus enī perse luteū du
bitare aut sugillatores q̄tus
maurus Et alius dixit Si
quid dubitas ne feceris Ad
mō enī iudicio q̄ne tuo fuit
fugito Tua ut senectus dicat plet
esse in dubio p̄ consilio temeri
tas Et certe ad intelligentiam
et exposi sillabe huet quas nil
ta notari possent Si ista q̄d
ea superiū posita tibi suffi
ciant tua brevitatis

Redactis in tabulā diligēter

Si cognitus sup hac silba
quis sepiu² videre aliq̄ exposi
tiones eī sup hac silba quid
Et certe requirē debes quid
dicit q̄ p̄mis verbis vere dixit
falsum Aut enī ihesus sanc
ta omnia opa tua verbis
verax precedat — a te et ab
omni actu tuo q̄silium stabile
super omnia enī veritatis e
volenda que sola hō meli
deo p̄xima facit ad ipsa
veritas deus veritus sit ipse
met hoc testante ad dixit Ego
sum via veritas et vita Si
go loqui debes veritate oīa
do dictis mendacio do lo se
pentij fugito Aut enī salo
mō in eccl̄e p̄verb dilige q̄dā
est finis quid assidua mi inten
dano et alibi dixit Acquiesce
veritati sue a te prolate si
tibi oblate Et eccl̄e cassiodo
dixit pessima q̄ sue do est
despicere veritate et mitigare
veritatem primū in q̄ nichil
dimittat falsitate Quadut
idem aut simile est veri si
nō aliud dimittat² adhuc sim
intelligo enī de simplici ve
ritate Aut enī scientia ora
cum q̄ veritati operā
dat in q̄tū et simē esse Si
ita go veritate loqui debes
ut dictū tuū beat pondus
ut nihil addi et nichil mitti
mē tua simplicitate assimile
et ut sint in die vñ et sta

dixit deus aug no hz unusquisq
de proximo suo loquatur et utrosq; idem
dixit in libro de formula honeste vite nichil tibi mendax sit an
affirmes an iures de religione
cum et fide scribas agi plurimi de
veritate tractatur vna ⁊ si in
rebus aliis deus no mouetur
et mouetur no est testis tibi ne
trusseas rebus ne iustitie
tue scribas legem ⁊c si alii obtor
queris vti mendacio vite no ad
falsi sed ad veri custodia ⁊ si
compungeris fidelitate mendacii
no redimes no mentieris si po
tuis excusabis ⁊c unus q̄ homi
cida est iustus secreta no
prodit tacenda quid tacet lo
quenda loquit an ita illi pax
est secreta tranquillitas veri
tate aut pura dictis et simpli
cem et deinde rogat vt verba mea
dicas a te longe fugiat vna ⁊ sa
lomon duas rogauit dicens
duo rogaui a te ne deneges
mihi antequam moriar vanitatem
et verba mendacii longe fac
a me et sic statim addit dic mihi
veritatem ita nr̄ fatet Dicit ti
bullus paulo m epla ⁊c ad co
gnitionem non possumus aliq̄ ad
uersus veritate si pro veri
tate et tale vitate dicas q̄ t
credit aliquis pro mendacio
reputare et vitem falsitatis
obtinet Nam veritas q̄ no cre
dit pro mendacio reputat sic
equerso vice versa obtinet qd
falso creditur et ideo dixi supra
mendacio doloso penitus fugien
to causa no est audiendum me
dice qui dicit falsum qd pu
tat verum quia quicquid mihi apparet
no fallit si ipse fallit Econtra me
dicus qui dicit verum quod putat fal
sum est liber a mendacio qui de
nescius verum loquit Secundo
aut veritate omittit ut bibus
aug dicit ⁊c Respondeo quod
dicendum sit vtrum sit efficax an dome
Efficacia enim verba semper dice
debemus Manifestum vero permit
tere ut cum seneca de formula
honeste vite sermo qui tibi no sit
manifestus aut obscurus aut dure
at aut parcat aut moneat
et paulo m epla ad thymotheum
dicit Prauis autem et mania loq̄
demitte ⁊c Requirebam audiendum
quadrigesimale an verbale Vtra
omnibus sint dicendi Verbona
bilia vero semper sunt tacen
da Ad quod rndeo quod nichil tacere no
prohibet quin aliquando tacet no
portat totum mundum vinum scri
ptum est Si vis vinum totum
dum subtrahe te vini Hoc enim non
licendi de adolescen Et ecclesiasticus
sicut autem bibere extra no sint
quod optimum sit negligenda vera
multe implicate et erronee ⁊c
to rationabiliter dictis quod as
pere an dulce et suaue Dulcia
enim vana semper sunt proferenda
verba vero tacenda et penitus
obmittenda Dicit enim Ihesus
syrach Tybime et psalterium
ne sanum melodia super vinum at
tigua suauis Et iterum idem dicit
verbum dulce multiplicat amicos
et mitigat inimicos Idem et
dicit sicut Salua tenet lepo
rem sapiens ligium leporem Et
pamphilus dixit Exemit et mi
scuit sanabilia dulcibus amaros Cum
to q̄ras an dictas quid dicas an
molle Mollia enim verba et hu
mana dicenda sunt Ait enim salo
mon mollis responsio frangit
iram fimo q̄ duris sustinet fi
xorem Secundo requiras an dictas
quid pulchrum an turpe an ma
lum pulchrum et bona verba
dicenda sunt turpia et mala
penitus obmittas nra dicit bti
paulo m epla primo ad timoth
Nolite sedula corrumpunt bonos

mores collapsa prava et alibi
dem dicit in epla ad eph omne
sermo malus de ore vestro non
procedat et ibm in eade epla sic
dicit Turpitudo aut turpiloquium
aut scurrilitas que ad rem non
pertinent non dicenda in vobis
sicut decet sanctos et Seneca de
formula honeste vite dicit Ab
his turpibus abstinete que licet
na cor in prudentia nutrit
et salomon dicit bo assuetus
in vetribus nupperum non erubes
cetis dicby vice sue Sermo
vester nus sit turpis si sit ni
gratia sale sit conditus Aut eni
dicis pau in epla sua ad colos
sen Sermo vr sp in gra sale
sit conditus ut scias quid oporty
at vnicuiq; rndr Duo rpondeo
ne quid dicas obscurum vel ambi
guum si dicas debes dilucide et aperte
tu Dicat eni lex michi interest
nescat quis an tegeat an obscu
re respondeat quitu adhuc in
meetu dimittat mihi vgalem
Scriptu est enim Doctis est mutu
esse quia que nemo intelligit dicit
Octauo rpondeas ne quid sophisti
ce dicas Aut enim dicis filius v
rach etc in sophistice loc alibi
est enim re defraudabis nolo enim
est alia a dicis dicta sententia
Honor equitatis me quid minus
sim aut grumelosum dicas ut
facias Scriptu est enim multos
minat qui vult facit murias
vndicbus sanctis Dicit enim
murie proximi ne me minuer
et michi agris in opibus tuis ne
cassabris nec dixit Immuria vnus
compago tota structura Et est
aplius in epla ad colos Aut eni
eni murias facit accipit qui m
iuste gessit et semota in epla
dixit Ab alios expectes qui alios
faceres et hoc intelligo de subz
muria et grumella et meze

de illa que fit sub simulatione hom
Aut eni talium nulla capitalior
est muria quia cor qui tue cu
maxime fallit illud agnat ut
homi vere esse videantur Immu
ria namq; et grumella tam
pessime sunt ut nec plus quis
suspicari possint nec amt si est virgo
pudica destructa et mulier quia
parce nata ut aut deosa sanctis
seqnda gente aut generem
transferre ppt ministrias mu
rias et contumelias et nec
solu a dicendo uel faciendo
in muria phibere te debes ab
stinere Si est alia volenti dice
uel facere tu tua debes obstare dcis
si tu male potes Aut eni talis
in libro de officiis primo Duo sunt
maxime quid vni cor qui ne
fertur altezid cor qui ablatus pu
nire tur si possint ne ppter
sint munera et tam est in
vito quino obstat muria si pt
quod si parentes aut amicos aut
patriam deserant Si male pt
uleo Dico ei tue debes facere ea
posse dum q male fit possit
ut leo mihi Dicat Si aut alia
muria te diverit tu qui debes
vlad stupi sit augm in libro de
finibus bonorum Glorioso de tranquillo
tuis quid respondeo fugere
Decimo requiras ne quid
sedicios id dicas ei michi et pe
nosius an quinta te qua sedi
to rudere requiras ne ei mi
serie dicas nesci de amico nr
de inimico nesci de quolz alio
Scriptu est enim amicu nr vero
celude quide Decet Et iterum
bona amici lesus filius sirach
Inimici aut ppter irrisiones de
se factas bono tito ad vi pinet
ar verbum Cuiz aut irrisio
de se facta displicet stulti qui ade
mi eos minuit Et sim regulus
amoris si amor minuit cito

defluit et nutu coualescat et rte
ppt illusiones nro dicit tibi qz
nolleb audire vñ dixit salo
Cum aliena temere manifestat
vana sui in tempestate audiet t
unna et martulos dicit dñs
deus alios non mdeti sibi ubibs
et itez idem dixit si videris aliud
uel si videris vtrusq culpa est
in aure pñs turpe scelus re
magis Si uero requiraris me
quid dolosum dicas dixerim
ppheta Dispendit deus uniuersa
labia dolosa lingua magniloqm
Terno dicto requiras me quid
superbum dicas Nam dixit salo
mon ubi fuerit superbia ibi
et stimulia ubi aut humilitas
ibi sapia ñi glosa Job dixit si
ascendit usq ad celos superbia et
caput eius nubes tetigerit sqsi
sterq pulmuñ in fine perdetur
et ihesus syrach dixit Odibil'
est coram deo et hominib superbia
et execrabilis omnibus et the
rio obumbrato et nuuie a
michi labuntur substancia et de
quunt scrupulos a michi labit
superbia Denicq requiras me vñ
dicam dicas Deum nõ ori
osq rẽbitur sunt enim mendaces
utaq verbum tuum vñ efficax
nõ mane nõ male dulce et sua
ue molle et nõ durum pulchrum
et nõ turpe uel malum nõ ob
scurum uel ambiguum nõ sophis
ticum nõ mutuosum nõ sedutiosum
nõ urbanum nõ dolosum non
superbum nõ onosum hoc deo
gratias tibi pro regula qualib
et omni facta que pietate est
manum reuidia mag ledat
et ut generalit dicam que com bonis
moribus fiunt nr mos facit credendum
est ut lex mea dicat gener
ea dicere debemus Aut enim sor
tes que fuerint turpe est nec
dicere honestum puto honesta qz sp
dicere debes nõ solum inter extraneos
si erit inter tuos ut enim inhoneste
verbis nutrias suos quos vtiq debet
qui honestius inter alienos desid
erat vtiq cum in omnibus parte vite ho
nestas practica est et recte insinuta
exemplis super hoc verbo quid
ad eius expositionem et intelligen
tiam dici valerent Sz hec ad p
sens tibi dicta sufficiant

Abito tractatu supfluis dictio
sillabis quid et quibus caueda
ad tractandum supfluas dictiones
Et recte nõ loquitur desiderius vq
vas tuu loquar vtrum amico an
alio Et recte amico loquit licet
et recte potes etiam michil e
dulcq quid tue amicitie ñi quo
tanquam tempõ loquaris nõ tam
amico talia dicas de quibus pñtiri
dus timeas si minime postea
fiezet Aut enim seneca in epistolis Sic
loquaris ñi amicus tamen deus
audiat et sic vivas ñi hominib
tamen deus videat Et alibi dixit
Sic habeas amicum ut nõ timeas
ipsum fiezi inimicum Et petro al
pisano sq dixit ppter amicos nõ pec
catos prouide tibi semel de ti
moris et milleseis De amicis quid
fiezam amicis quia fiezet inimicis
et sic lenis potent pesiuere dap
num tuum Secretum go tuum de q
rebus uel non potes tibi consilium
tibi habeas nullig manifestes Aut
enim ihesus syrach Amico et in
imico noli enarrare sensum tuum
Et si est tuum delictum noli dimi
dare Audiet enim te et despiciet
te et quasi defendens peccatum
tuum subridet te Et alius dixit
Vix enim existimes abscondi posse
celari secretum Et alius dixit
Consilium tuum uel secretum tuum
absconditum esse in corde tuo est
periculum Reuelatum te in

tarre sibi tenuet ligatu. Quare dix
it cum consiliu retinet in corde
sin uris est inde eligere plan
tacius est tacere quia tacet aliud
rogare Ait enim seneca Si tibi pri
non impetrasti ut taceas quid ab
alio silentiu queris Si aut de se
creto ofilium habere noluerit ba
nia ssimo et fidelissimo priuabit ab
secreto illud quintilis Dixit enim
salom multi amici sunt tibi et
consiliarius unus de mille et ratio
dixit Consiliu arcliam tuam to
quatte sodali Inimico aut non
multa loquaris ne secreta tua
alii detegat Ait enim espag non
confidatis secreta ne ligne dete
gatis Cui quidem egisti primu
distinxit tristis et alia nulla si
deb hosti tibi sit qui tibi nosti
pri et hostilis tibi sit psuasio
milis Et iter tibi dico ecce si
minimo in gressu recedens Scp
tu est enim cui minimo nemo tu
te in gressu recedit Caput enim ad hu
semper latet in pectore Timi
da ut aut seneca Nudi ubi du
fluit ignis deficit quippe cui
idem Aut proximo pedi cui ostendi
expedit quid ad minimo mue
pd et salom dixit Inimico ami
quo ne credas nec etiam Et si
humilitas vadit cum ea ne credi
ei Capta enim ultimate no amici
tia rarescit validate ut rapiedo
rapuit fugiendo ofequendo potuit
persequendo Et alibi idem aut
monilis tuus illaqueabi timen
Et si viderit tempa no sanabi
sanguine tuo Et petra alsem si
Dixit ne assotiez amicitiis tuis
ad alios possis repetere sotios
q cum male egeris notabunt que
no bona fuerit denegabunt Cui
quidem dempl loquendi et stan
endi est timor qui multe pe
runt amici cum teneri sunt
nulli Quare idem dixit omes
ignotos quasi inimicos suspi
ciabis Aut cum ne egredieris
quia ei aliquo unde quis rog
neueris Et si quispiam in via
ignotus se tibi assotiauerit ite
q tuu inuestigauerit dic te
velle longius ne qua dissimu
lis Et si detulerit lamiea vade
a dextris Et cursum vade a si
nistris Item requiratis si sapiens
aut insipiens Ait enim salomo
nis ubi insipiens ne loqris
quia despicient doctrina eloqui
tui Et iterum ne sapiens si quis
stulto gratulit sine ira stat sine
rideat no immemor requiem
Et iterum no respicit stulto qui pe
dentem si ea dixerit q perse
in uerbo suo Et iterum sapiens
Dixit cui dormiente loquit qui
narrat stulto sapiu et in fine
narrationis dicet quis Item
requiratis ne ad verisore
loquaris Scriptum est enim no
verisore conspexeris no habeas
loquele eius assiduitate qui tor
tum fugiet Sonetas eius loquis
est alterna qui affabilius desper
tus Et salomon dixit Noli re
darguere verisore ne te oderit
Argue sapiente et diligit te
Et seneca dixit Cum corripit
verisorem sibi pdit munia sunt
Cum arguit impium sibi ipsi
maculam querit Item requi
ris ne ad ligiosos uel loquaci
ad aliquid habeas Ait enim pro
phe ne ligiosus dirigetur i
terra Et iterum syrach Dixit
Terribilis est in ciuitate ho
ligiosus Et temerarius in ver
bo suo odibilis erit Et iterum q
dixit loquacitate extinguit
malicia Et alibi idem dixit
ad verbo ligiosi no loquaris
ne in ignem illius stercus ligna
Et alibi idem dixit ne ad fu
turus habeas consilium no enim
poterunt diligere nisi que eis

placent Item requiratur ne cum
tres loquatur aut cum tutore pertractabit audi est Ci
nus grece latine dr annis Item
nua dr annes luteres de quo
et similibus dubitauit nolite pre
cere maritatis aut portes
Item requiratur ne ad malicios
multo loquare grandis Aut
end augt sicut legimus ipsito magt
ligna fustis put tanto semp ng
maorem flamm erigt Ita ma
lustus ipsito magt recta audiens
tantu magis in malicia malicios
exaltatur Et in malicia amm
ma tua intrat sapia Quid ra
tio dicit Cum verbosis noli co
tendere verbis Termo dr cur
tus animi sapientia parantis Ite
requiratur ne de secretis cum ebri
osis uel mulieribus malis loquitur
Dixit qd salomon nullo sit
tum orbi regnat ebrietas Et
alius dixit garrulitas mulie
ris ad solu ndum tolerare qd nesst
Deinde requiratur quibus audien
bus aliqua dicta scripta est
qd possit te certo si non pro
ferre sumstred ne lateat forsa
qm male dicat idem Et certe
multa ex ea ad expos et utilis
sentia dictis illis dictis cui pos
valeant si ista in parte sufficiat

Nunc accedas
ad exposi huius admodum nu
et certe istud cur causam reffert
Requiratur quem dicti causam
vel si in fine et finiendis cum
est requirendi Dicete seneca
Cum sepe facta causam require
et cum ratio numeri exigit re
gimbus Item et medicis causa
est requirenda Et sicut sine
causa medicus agit ne medicus so
pientis casibus implicat ut cassio
dorus ait Ita sine cum medici de
re debet Et sic in qualibet re qui
causa requirit sic causa esse ne
formalis malis et similis Ita
sunt dicit quadrivium cum reperi
Causa igit huius dicti sit aut pro
domino affino aut pro matrimo
modo aut pro utroq aut forte
pro omnes aut est pro omnibus
predictis Pro dei secundo ut fini
unt predicatores et fides nuncios
Prohemio quando ut causidicos
et alios oratores fari ut nil fin
beate augt licet advocato ve
dere ut stam advocatos et nunc
pretio vendere iustis consilium Et
ut qui dicas verba et hudico
modo requiras qui sit quo
domi et quale debet esse pul
chrud et nud turpe quia sim le
gestur pulchra libera abhorredis
est sint exterquendi Quae
dixit seneca Turpe lucrum ve
lud dispendia fugito Et alius
dixit lucrum nd mala fama
dampnd est appellandum Et ali
bi scriptum est malum pdidisse qm
turpiter acquisse debet etiam esse
commodi moderatus Compos end
commodi ee ti et nil nia ut aut
assidens Et commodi mensuri
equalis excesserit unus sin non
non habebit Debet et esse na
le et qui quer quodo mod et ali
eno Aut end lex sta n equum
est nemini nd alterius lacerare
fieri lorum pletem plus et pret
tulus dicens mi honor mi do
lor mi mors mi aliud qd exotid
sensibus acude pt tam de com
natura quid ex alieno magno
do suum age commodi et max
me de exigue te mendici ut
aut cassiodor Ultra omnes cru
deliter est diute velle fieri
de exigue mendici pro utro
qi autem pro dei finem et hu
mano quodo dicat nil alij
sacerdotes et clerici secularem
pro dei fimo secundum pro
simo quodo Unde cum dicit de
alterius ut detrectat clamant

Terra paulus in epla prima ad
rom vbi dicit Cum altario defin
ue cū altario pactum pmit ita z
dna ordinauit hijs qui ewa
miciant de ewo vinum Quod
tamen dicit cum queritur qz
pdr dicit verba p huiusmo
dis pbendis Et 2o p dei fmo
quod facē non deberent Causa
vero dicendi pro amico te
nere dr dū pro vsa sint usita
et pulchra eo quod anime fin
tulit ber est ut cū rogemus
res turpes nec famam rogati
onem quod pro amico facere
vel dicere debes quod ad peccatū
pmineat Nā finis vltra amoris
nō est excusatio peccati si am
ri causa peccaueris Amici erit
Amica si ferē fama tua p hūs
modi dicitur Cum hic peccat
qui peccatū fert accommodat
et amici sibi parat qui nocē
tem adiuuat et socius furtiui
pe Cum nocere adiuuat et ma
xime in re turpi vbi dne est
peccatū Aut cum senectus in tepi
re peccare hic est debuisse cū
nocere animo defendere debes
ut reo z defensor dicar Aut
cum tassodero nec ppie defensor
est dicendus qui defendit non
le Pro omnibus vero pdictis
libenter verba fundat vtilia
sit pro dei seruitio pro huius
remedio et pro animi salutare
Et licet multa essent ad expo
nenda tua dra quia dni valeant hr
brevitati cū tibi sufficiat &c

Rabbi audiui
et intellexi supplico ad hūc
cur exponi et intellectū audiui
tuum dictionis quod et ter te
illud quod mihi requirit Rec
mus quo modo dicendi Nam
in rebus modus est seruandus
de quo dicat efficiunt Est mo
in rebus sint certi denique fines
Quos vltra citraq nequit consistere
rectum Item in iudicijs Si mo
dus adhibeat mihil laudi le
poterit minorā Aut cū cassio
dorus modus adhibi laudandus
est modus itaq tua quinquies
sit sit in promictatione in re
lectatē in tarditate in cibi he
et in qualitate Videndū est qo
quid sit promictatus est verbo
digritas rebus et sensibus ad
modum et corporis moderatio
nec cū vitiū excellit ut fini
sententia mactet tibi Indecta
crassato laudabile actū cosse
quitur si optime proferatur
et quia lus expolita si inderet
pdicē stemptū risionē qhue
reatur In pmictudine itaq
primū exercen debet voces et
spus moderatio et corpis et
ligue motus Vocū qi si qua
sunt ozis diligenter cura eruā
danda sunt ne verba sint d
fiata vel allenata vel in fau
cibus frendentia nr vox una
nitate resonari no aspera fre
dentibus et guttibus labris p
lata sz plissim et equa et le
ue et plane promictiata ut
sunt si hre sonus emictentur
et vinculagi verbū legitimo
accentu detorqueatur ne modea
to clamore vociferetur nec os
tentationis causa frangatur
oratio verū pro locis rebus
causis et temporibus dispen
sanda est Nā alia simphata
te narranda sunt alia auto
ritate suadenda alia ad vndq
nationē depromenda sē alia
admiratione flectenda ita ut
vox et oratio semp sue causē
quenat Obseruandū est ut
recta sit facies ne labra de tor
queantur ut moderata hila
ritas nr sinus vultus nr deuete
oculi in tram nr inclinata
cervix nr elevata aut depressa

et tacere debes dicit enī phūphi
bus ꝙ ler minū tacreas aut verbi
superflua dicas audias go pli
ma rudeas vero pauca vt qm
dam phūs dicit ꝙ am et pau
tes dicit ꝙ mbus place poterit
si gesseris optima et loquēris
pauca ꝙ qualitate de
mgi dicendi modū requiris fi
benedicendo accepīt est enī pr
ceptū amicicie est bene loqui
maledicū vero est exordiū im
moderatū et dicendi verbi le
ta honesta lucida composita ple
no ore vultu quieto facie oppo
sue ī maledicto cachinno clamo
multo prolato de quib salomo
dicit faunus melius verbi oppo
sitū laudo aue et sanitas ossium et
hec ad intelligendū quo dēa sufficiat

Super est vidēdum de expo
sitione et intelligēa ipsius
verbi qm et certe ipsum qm tempꝰ
requirit requiras go diligēt
tempus dicendi silē et ordine
aut enī ihesus syrach hō sapiens
tacebit ad tempꝰ lasciuū autem
et impudentis no curabit tem
pus scīendo ergo tempus re
queris verbi salomonis dicēte
tempus dicendi et tempꝰ tacen
di magna enī res est prudēs et
silens tempꝰ intelligit ut seneca
dicit secunda go silentiū dam
tibi laudē fruit verbi et no ꝑ
tuū silentiū sua ꝑ et alior silē
tiū experta expertare ergo de
bes dicendi tempus dom tibi ꝑ
beatur auditꝰ aut enī ihesus syrac
ybi no est auditꝰ ibi no effun
das sermonem et importune
noli extollere in capite tuo im
portuna est enī narratio tua qm
tibi non petitur auditꝰ et re ꝑ
missio in luctu vel ut ide aut
in musica in luctu importuna
narratio et qui narrat vbi
non attendentem ofī qui exercet
dormientem in graui somno
et no stat in dicendo alios sed
erit in rūdendo tempꝰ expec
tare debes ꝙ iam scriptū est ne
properes rūdere amet sicut si
nus nitrogniacensis nam ut
ait salomon cum prius rūdi
quis audiat stultū se esse de
monstrat et confusione dignū
Alter ꝙn prius lapidē quid distat
ad ostendēdū et derisione ꝓperat
vnde ihesus syrach dicit ante
iudicium para instructionem et ad
quē loquaris disce Singuli
go sūt loco et tempore dicen
di sunt ꝓpositum ordine pen
tus obmisso vel si de ꝓhibendo
dicendi loquīm desideris ipe
aggerio plus historia dictis pḡ
vero allegoriadzo tropologia
Si vero de eplis dictis ꝑmo loc
salutacoz ponat zo exordiū zo
narratoz quarto petitoz quinto
conclusionem Si aut de gra
nando et amicis sunt faciendū
studeas ꝑ tpe et loco salūdi
dictas zo pro emendatoz cuilibet
rū ad quos ambasiata dirigi
qua sibi tenet ambasiata por
tanda zo ambasiata sue nun
ciatoz cui quod tibi impositū
fuerit go pro exhortatoz de
sua persona verbi ad rem pertī
tis dicēdi postulat zo tuto mo pti
coz allegādo modū quo id ꝑ
postulat fieri vt go ex ī petitam
meditando de rebus insti
bus negotiis facte et obscura
tis sumo demū assignab' suffi
ciente tēpus ad omnia ꝑdicta
et hec facies ad exemplū gabrielis
archangeli qui cū missus esset
a deo ad beatam virginem mariam
primo posuit salutacoz de ave
maria zo enarratoz dicens
dñs tecū plena dūs tecū benedicta
tu zo confortatoz sume exhor

tationem dicens ne timeas ma
ria quod exhortatio ppositum an
gelus demonstrationem dedit de bta
maria turbari fuerunt ni salutis
one archangeli Quarto nō
posunt annunciationi dicens ecce
ancilla dñi fiat mihi Cui
to posunt modi expssione cum
dixit spūs sanctus supuenit t
te et virtus altissimi obumb
bit tibi Decto posunt ei nun
dixit Et elisabeth cognata tua
pariet filium in senectute ssmo
assignant sufficientem tpis
ad predicta cui dixit quia non
erit impūs le apud deū omne ver
bum Si aut de legibus uel de
creti uel decretalibus tractare
voluer primo tempa et loca
horum ponas Zo casus Zo hr
expōnem Quarto similia
quinto q̄stiones et
sic de quali stia q̄ ad ea ptinet
finē pcipue et postremo sunt
dicenda hr demq̄ sup hor
aduerbia quē dicta sufficiat
Tu aut exingemo tibi a deo
prestito multo sup hor et su
per quolz vbo hmoi vsus li
pro tue voluntat arbitrio potis
excogitare qd sp sup abrdi
vio scripture amb hr voluit
tur Ota sup hor versiculo q̄
q̄ dicere uel tacere debet scire
m flecti possit Hanc et dict
nād sup dicendo aut tacendo
breuiter q̄pensam tibi et
alijs tuis fratribus hr̄is scribe
curavi Cui a vita hr̄atoris
poscem dicendo quē m si
lendo consistit Quem hor test
tante qui aut stulta est et im
me diem eng tpo vno
ctu pacto exercendi laterib
et dilatandi mee tute ei at
sup faciendo voluerit hmoi
doctrinā detrahas de hor
rorificis verbis dñi et loto ei
ponas hr̄ precibus faciat ut dim
cum quid cui faciat tuq̄ qua
qui requiras Et ne omnia q̄ dñi
sunt supra et multa alia pote
runt ad hor verbis facias vbi
adapturi hmoi demq̄ audite te
q̄ dicta exercitatioi intentis
sima cui vsui atri exerceat
hāc exercitatio ingemi et na
turam sepe vincat et vsq; om
ingeo precepta superet Et fe
potens doctrinā discendi et fa
cendi in promptu habere Deus
in super exoret qui nō donat
petita tibi naturaē ut ad et
na gaudia nos faciat pertin
mire Amen

Xpe tibi laus sit

De peccatis mentalibus mortalibq

Quod regius ppheta
dicat multorū dmoz
ran̄simatio ēet ffloi
dore illustrat̄ ppie tamen
fragilitat̄ sibi consc̄ non
erubuit ampliorē illumarō
aperē assūi sancto petē deuo
te orando Reuela mea oculos
meos & considerabo mabilia
de lege tua pb ||s Erudiēs
utiq; & arguens nos qū ꝫ
palpabiles ignorame tenebr̄
patim̄. tam immane cab reatꝰ
nostrū. nr̄ alūari eas pos
tulat. ꝫ & supbie & ingrauē
mito arguim̄. Quippe vix
que sphebus apparet. mtlligē
re valet penetrare. Et q̄n̄
to cognitō nr̄a tanto via
ambulandi. mlege dm̄ ob
scūor. predit. em cognitio
tqua lum̄ fons ipam viā
onde. ut plus videab. ang̃
saltes. Sed videam̄ quid ꝓp
ꝓpha petit. & mquo oculos
reuelari postulauit. Nūq̄
m̄ sacrificijs veter legis go
ad tram. aī ec̄ rudib ꝓpl ꝗ
scire cōueniebat. Sz forte ma
gis m̄ sensu spuali & mystico
que ꝗ sacrificia significabant
ait ec̄ mpcepit. mdalbq; no
fructū fides. non sūm testimo
nia. non p̄ficiat ec̄ Et q̄b
hec ignorat. ait alios oculos
mtioris intellectus optabat
ꝓpha reuelari. ne tenebris
q̄ erat sibi obscuratō mtellec
tū ad discretōē bon & mali
qđ et alio loco petiit dicens
Illumā oculos meos. ne vnq̄
obdormiā. mortē. ne q̄n di
cat inimicus meus. pualui adūs
eū cognitō. uīs cognitiōis
mtioris succedam. sint sēb dīna
legē. aut cōīa ei. Non em̄ om̄
est hec cognitō. sed p̄fectōr. sēm
quibus est. solidus cibus. qui p̄
consuetudinē exercitatos hnt
sensꝰ ad discretōē bon̄ et ma
li. non eoꝝ quibus lacte opus
no solidus cibus. ad ebr̄ v. Et
hanc quid cogitationē pauci
tant̄ strangant. an aūs mutant.
& q̄to gradu sine veneno mor
tal culpe. incēdē possint. et
vr̄ a subtilissimis obseruatoribus
dmosa p̄sūt. Licet caud dei cōā
nuda & apta ēē nō dubitem̄.
Via vnius est. sm̄o dei. & efficax
& penetrabilior oī gladio. anti
pti. & ptingens vsq; ad diui
sionē aīe & spūs. cōpagū q; et
medullar. & discretor cogitationū
& intentionū cordis. ad ebr̄ e.
nō go credāt. nob sufficit ad
salutē si opera et actiones ex
trior. foris appareāt teneatq;
rectitudinē. seu pcib p̄me ac
ma simāt. quas alle sole a
nob exigant. sed et mmunis
simatis cogitationē nō dubi
temus anob exigi. vocē. vēra.
om̄ pauly dicat. opꝰ legis scr̄m
mercedibus et gentilū q; legē
scr̄ptā non habebant. et tan
quā testimō constitit. ꝓpē mdie q̄
vndicabit dns occulta hom̄.
redditiū scr̄ps dec cōmē actionā
tibus. a ec̄ defendentibus cogita
tionibus. ꝓpīs adsīt. ii Cristo
magr̄ tm̄ qui et legis non
ignari sūt. & mscip magestr
exemā illustrari tenēt. ꝗb
tas cogitationū suar. nō ignorāt
aut ꝓpria. dilue. & dignos
fructu p̄me deo offre. si salte
tam se t mio filio dei posse
cōmūari speret. & ador. saluato
dicens nolite scr̄ps facte vltiā
re sūm sed iustū iudicium

udicate ſo vñ o qiatꝫ eſt
mūb hom ne dū ſclacui ſ
et reduſoꝝ qui ſe multū
ſecuros eſtimāt / in ira dei
et tam tranc ſentiā occul
tatū cogitatoꝝ cōmuctibꝫ
acul pcium que ar anima
ī abyſſū demgunt ſolūb q
tidiānis opib / in confeſſioō
bus vñm ſacerdotē tanꝗ ra
mos amputā ſed radicē m
tactos relinqꝫ dum tam ſecu
rum ꝙpoſta radicē arbor
venenoſe ponē adhuc ſi mtꝫ
ſanari nolent. neqꝫ em vene
nū tam ſtim eſſere curant. v
lipendentes ſ ſi quid mterius
lateat. dū ꝙlibet ī pfectione
exteꝝ p confeſſiōm medici
na preſentis videant. & hīc
ſupducta cicatrice vulnere d
trimꝫ nondū ſanato. eger p
culoſius ſe credit ſanatū. de
tribꝫ tabꝫ latentibꝫ vulnib
pctoꝝ non in raſſis pſiatio
nē videns ptractanda. ob ſpe
ſanit. ne dū aliorū ſ ea ſpē
ut. et que ſtudiū pugnat non
ſum eos adquos tanꝗ relā
mtaꝝ. ſed eos ipm aquo mt
taꝝ. Cupido em ſanitat. a
ppria curande pmodia ſua di
mittere. dicet ſibi ipe medi
cina temptā. et ḡ ſcriptura
ſancta rudi ppto lectib pleq
ſolū cōtice pferre vdeꝝ. ſpi ge
tiora ex nare iubeb. ſ tam ſu
tilib ꝙdamata. meditata ad
anima opa prequīt fore ſana
Quid aliud pſendit. verba
ſaluator. lucerna mea cor
tuū eſt oculꝫ tuꝰ. Si oculꝫ tuꝰ
fuit ſim. tot corꝑ tuū lucidū
erit. Si aut oculꝫ tuꝰ neq;
ſuit. tot corꝑ tuū tenebroſū er
erit. mt vi. Quid poculū mſi

ntiorib hoīb volūb acto
exteriꝰ dirigēs de ſignaꝝ
quid p corꝑ mſi ipſe actus exhi
a voluntē pcedēs exprimꝫ
qualitatē quo admodum
ſeu de mitio ex radice volū
tatis.

De comparatione actuū exteriorū ad voluntatem mitio
rem. Ut ſit acceſſio ter pos
ſit ad latenciā pcta que no
ab omnib reputant. Sciendū
q ois actio exteriꝰ deliberata
no coacta. non nisi ex malo pcedit
ab mtiori radice voluntatis
et eſt filia gemina ex voluntate
Nam dicat pſona dñs ſumꝫ
actōm nrāꝝ. aperte uſꝫ ad ſuā
impatiā. eſt em voluntas
mea a nullo cogibil ex ſua
natura. Cui tam ſenſualib
p vnes gaudiſtribꝰ et mani
bꝰ ſepiꝰ aduſa. non tam
cogit voluntē. ſ volūtas
ſua diffimcē pſiſtit. Ex
tiora tam mbra fidelium
acquieſcut voluntati impan
ti gratiꝰ ad exercitiū operis
quia pfate vires ſim augē
tis ſuaꝝ confeſſiōm. ō ecclia
acquieſcit manꝰ ut vbi
voluntas impantis nō volun
tas impat membꝝ ſcē dñs
ſecit. ſed qui ſtatū obtinuit ſ ſimi
litatis ut pōt filio qui agellū
dominꝰ vīs ſibi uſurpare. Eſt
ex voluntate dñica ois actiō
mtioꝝ et exterioꝝ. in qua vo
luntate conſtituta eſt ſupma
rhuma indicatiua. Ex hoc
ideo ſibi principat et totaꝝ
pruta tam mitia quā dem
tia cuncta in ore viri deificate
et actione exteriꝰ ſiue mitu
ria ſiue demtoria. et conſecrate
voluntis culpa aut pmiꝰ
cōtē quo addeū contracta

q̄ ſenſualitas p vnꝰ magiſtꝝ vt ira
ex corde dimittat et voluntatis
impantis

sunt 2 si ultim⁹ opponetur
licet quo ad forū eccl̄e 2 con
tenciosum pena no exigr̄
nec mflugitur p̄ iudices qui
iudicant de capitulis 2 pla
cit⁹ Inde em̄ ex dict⁹ ꝓpt⁹ ꝓpo
ꝓpheciaꝫ p̄z ea que fuit m
voce sc̄e signa passionis seu
gressus eor̄d quē sc̄e mate
s̄r opa extrinseca sunt signa
voluntat⁹ concepte d̄ eor̄de
ꝓpetrandā em̄ eor̄dibus
loqui⁹ dr̄ xp̄c̄ Nam ad ss
pung xp̄i tradit⁹ iudas no
solū eo tpe petauit mercar
cū actu xp̄m osculando tra
dere iudeis ꝓpheciaꝫ ab
illo tempe quo mente con
cepit 2 ꝓposuit p̄ consensū
ipm tradere cuꝫ sibi solū
studuit 2 deo Ideo xc
longe am̄ passionē sua eo
applicauit dicēs Io vi⁹ no
ne ego uos xij elegi 2 vnus
de vob⁹ diabol⁹ est⁹ non go du
bium quin ex am̄ traditionē
actualē fuiss damnatus
s obmss finē prīa supposi
licet non diffidendū est actū
extrinsecē grauare petrū ꝓpter
scandalū ꝑ ecc̄iam ꝑ dāmn̄
ꝓp̄r mīstrū dīm̄ ꝓpt⁹ libra
tionem ꝑ contemptū pcepti dīi
nū ꝓcessū dilatū sanct⁹ solet
videri d 2⁰ sima⁹ ꝓ doctores
Unde rogo t̄z ad oīa dicta
oculos revelatos ut de orbis
lym⁹ rōnibus occultis gr̄iosis
adpetam⁹ fiat prius confes
sionis actus fructu⁹ dignos pme
nim⁹ est tam⁹ sed aliquos docto
res q̄ consilia volunt⁹ rōnm
atus q̄ tenēs 2 vnū petrū 2
mīsteriū 2 tm̄ reassumptū
duxa consen⁹ petā 2 duplex
requir⁹ pma ꝑ volunt⁹
renouationē Contingit em̄
ꝑ q̄ angl⁹ vng actus petrō

rōnissim⁹ dece confess⁹ volunt
actū ꝓdunt⁹ ut ꝑ raptorū
adulter⁹ 2 cū ubi facultas p
ficiendi actū non ꝓ adest ad
dunt go adpendi ligniū actū
pēn iterati no ad eccl̄e que
est sepulcr⁹ deo 2 pena igniū
eternū Sic eccl̄ia opa mīsera
rōnis addunt sed aliquos do
tores ad pmm sonū actus
ꝑ aliquos addit eor⁹ ad pmm
ad eccl̄e quod est caritatis ad
cuꝫ iteratōnē 2 renouatōē
primi sequi⁹ visio dei est ꝑ
possibile est d̄ infinitū ꝑ tpe
ꝑ est in statu viatōis Sed
est confessio volunt⁹ d petrō
est altius actus ꝓpriat⁹ ꝑ
consentiente d mīstrō dicit Wil
lelm⁹ Occam quibus non ꝑz pugnare
est sedenb⁹ in p̄cipuis domibus
fundes tam principibus aut alios
ptantibus magnū animū 2 famo
re 2 cupiūt alt⁹ desiderant
ignitū deū ꝑz q̄ totus exercitus
tpostud mīstrū 2 tm̄ Heb tpo
rūdē sunt fundes totius exer
citus. est ꝑ ultius de exercitu or
dinare 2 de modo aut dispo
nibus sedens tot milia occidere
ignitū deus e sola voluntē Et go
hoc credere 2 tam vm̄ est 2 esse 2
esse utiq⁹ ad deū non vnus ꝓpria
pma Si posset Heb ingenere
male mala d venire mīstrū nec
ubi sunt Heb qui ꝑ confiteri 2
aut penitent⁹ de tanta voluntē
2 confess⁹ Et ne est fortass
mīs dubie aliquid videar⁹ an
diamq; aliqui hodie pastori
bus ubi sic dicit omnib⁹ qui
male vivunt d confitead eor⁹
quibus ꝓpositū est ignitū dispo
est occidat oues 2 porcos
go immitat ꝓpōm in malū mod⁹
2 ꝓpositū rei 2 mort⁹ eor⁹ qui

non imitat² vnus quid ipse ei
quem ad illud ptmz s. ppositu
ambos oculos. Et paulo ante
dicit non go sibi malo ppter
blandicia² qua ille non ipse mor
tuus est ipse homicida e. Quo
ei lasciuo tpo attendit mulierē
ad concupiscēdū ea. Et re illa casta
et mente iam est iste dom
ēm vera² apta sponsa est. Qui
videt mulierē ad concupiscēdū
iā mechatus est ea, mortē suo
Et tal fuerit non solū quo ad se
mechatus est sed etiā quo ad mulie
rem quia concupiuit eā tenet²
quem ad voluntem si ea nō ten
tet et illa casta permansit. Ere
quite efficacie est ipsa voluntas
est sine ope subsecuto. Inde colli
gere possumus quita simul oculi
ta et lasciuia pcta quo ad deū
mēs sed non quo ad deū sed sola
nuda² apta sunt. Oculi enim²
multa creatura inuisibilis est d
conspectu eius adhuc promissa
tpis vel voluntate que cōtingit culpaz
mortale de actibus qui sunt de gne
peccati mortalis possit esse, mā exte
di de furtibus de mendatoribus de
sibus emptionibus contractibus sy
nomacie bruticie blasphemie
Redeo ad quibus dixi quia
alii omnes voluntate inquā ante
operis consummationē non dimittit se
a reatu peccati mortalis excusare nisi
ignorantia latens

De semiplena voluntate

Est tamen alia semiplena et de²
facultans voluntatem plenam
consensum² an intersit operationi
de qua alter senectus est si quis
ei non cōsentiat reatum peccati mor
tale se sola diu non trahit. Dat
tur ad declarandum duas voluntates

Christo sup mte. Ad duas
dnos tsemo nās aie sil² car
nis. sic duas tsemo voluntes
aie² carnis duas mas duas
concupiscias sic de invidia²
et similibus passionibus. Et natura
quidem carnis abominabilis
se non potest separare. Nā nate ei
² nasci² concupiscite est si no
vult quid nisi ad arbitrium sue
cōtarietatis sublege pecti venit
data. Est enim sub pecto. ppter
de illa dicit apls. Sapia
carnis inimica est deo legi n.
dei non est subiecta. Aliud a'
d arbitrio suo cōtra est sed lege
iuste dei. ppter pec² nis nasci
si vult² non concupiscē si vult
Quin go nasci² concupiscē
mo si displiceret nobis² festinaret
repime nra² occupiaz nra²
mater est. quia caro sola nas
citur ad concupiscit. nō aut
idest stupide pec² nis. Quin
aut complacemus nobis ops
² deinde si possimus implere
iracundiā² concupiscā² aut
nra ad carne concupiscit² nas
cit² ppter deum stimulos. Sed nā
carnis ei nō est subdita nec pt
nō mandat carni q mandat
aie. s. nō nasci. nō concupiscē
nō enim iudicat deus tpiem
sed si in sensu carnali odiu
pri. tepidatē si sed confessim
pnis² voluntatem aie. nō
carnis. Et subdit sic go dic
Quin vult mulierē ad concupis
cend' ea iam ei idest nō
qui concupiscit sed desiderabile
desiderium carnis si quis co
cupiscit sed voluntate aie
² confessim decretis² statuens
implent q concupiscit. Talle
bris et finibus deus ipse san
ctus dicit de invidia. Si sem

non consent. passio est qz
simada. nqz tu thor sacrb
ꝫ qđ inte thi petrꝰ. ẽ. hec
affones sempiene & sciu
late predint. nõ ad vtili
tate. Primꝰ thomo apugna
stat sũ eis non sciens se m
pie eccie & vocin. pfessoes
& constituit thomo victõe
gliam. sed eis resistẽ ter fa
cit thomes thudie & mu
ere. & ad deũ coth & tire ifir
sia. Sed multis pugnanb ad
uersꝰ petrꝰ a rege defen
vnibꝰ non confidens. Hanc
duplice voluntem xpi mse
expssit ante sua passione
petens a se calice mdꝫ auff
re. sch. i natura. & sũ mori
gaudebat. secdm supiora pte
rons dctar. huc volunte
tractat. d. o. de. Dein. Sic
& ioh. Crisos ex. qm erat
dedilone. suum. & expo
mandata dicens. Iriane nãt
vide. & impa. le. diligẽ. inimicꝰ
Ille. nõ possibile est ẽre. ad
rasmꝰ nam. que passionẽ
subiacet. Quitꝰ ad aut ad
aiam possibile est qua ppri
natura est. Sicut go plenꝰ
dctꝰ ꝫ aut nõ rasm. nõ gra
pistat. sic. & mtis loco. diligite
inimicos. vbꝰ aut rasmꝰ
dctꝰ est. Nam care diligere
inimicꝰ nõ pt. q. modo. nõ
est possibile ut. d. inimicꝰ nõ sen
tiat. ꝑbꝫ illata. sed aut pt
diligere. d. inimicꝰ. qua. dilata
ad. d. rasmꝰ. m. sensꝰ est.
Die aut. d. ipellat. & aud libe
ra est sub principatu aut. dei
Caro aut. d. tribul. ad. pass. oe
tere. & ꝫ aut motꝰ. & studiat
vnit. confirmꝫ. dñi. pmpe
re. sed rasmꝰ. d. auctoro. qre. dei
nõ. ad. ꝫ. impetu. & studiat. &

qui nitꝫ. q. adiuari. pt. mtiacu
ta. dicit. qđ. sch. Crisos. Si vno
quisq; motꝰ rasmꝰ sue con si
deret. multa. fuit. bona. dem.
qua. raro. ꝫ. grupiscat. adꝰ
sub. stm. deque. & celebrat. &
paulꝰ. ad. ꝫ. d. vir. & inveneo. ad
legẽ. d. mebris. meis. repugna
tem. legi. mentis. mee. & captiua
tem. me. dlege. pcti. quꝫ. d. mebr.
mis. non. igr. debemꝰ. ignoran
re. mstꝫ. & iriane. nãt. ꝫ. dis
tinguẽ. mt. sensualit. & ipiꝫ
& rons. vz. ert. repugnaij
sensualitat. adrone. sed non
sen su. rons. ustrat. thor. exclu
dit. dicente. augo. mlo. dem.
& grãs. facit. ustricia. ꝫ. m. vere. di
cit. sed. mtio. concupie. mi
lo. mtia. conflictatone. pugna
re. pfice. aut. ustrat. sed. adꝰ
sariꝰ. non. ẽre. Ut. sch. lib.
simoe. xlix. sup. cantica. tendit. ec
hꝰ. resideat. & d. motu. rasmꝰ
mquietate. medicatꝰ. d. tribul
tuo. quat. foueat. morbꝰ. & re
concupie. providie. qr. satisfaci
at. pesti. p. sequat. & sonitꝰ
vnd. ab. illo. gesta. salũpmodo
dep. medo. putendo. aut. impedi
endo. gerenda. aliquid. non
nocet. ambulan. et. exteriorem
se. admeliora. qđ. ipe. ad. nõ. fuit
sed. qđ. dee. thitat. petrꝰ. nõ. go
stitit. illi. dampna. qui. nõ. dat
mdra. sua. aquil. magis. et
confundẽ. & ipse. ꝫ. se. ee. male. af
fectꝰ. et. d. dolore. & longo. planc
confitendo. flendo. orando. o
nat. & expellẽ. Et. sic. nõ. prudꝫ
minor. mde. adomeb. atqꝫ
apd. se. studior. & inven. Quos
simꝰ. sapies. thomes. dapmet
qui. a. dño. dicit. mtis. ee. et
thudis. rede. abbit. ut. d. veni. &
spes. salut. imitator. sabu

hec bndq m q solacoz mmq
cuiusteid nesciencia dyscig
were mo voluntē caems et
roms estimatiu statum lesiu co
stiam & graue crime ee si mstu
gentes motus nre ptis vidie
aut cognipie sencuit si tam
mde doleant & non consentiat
pugnanb ne pgressu ecant
et eis magr est ma salutis
vtutis & corone ap reatq culpe
Et sicut de impignarde expieri
dmi oeid seu odientid & qua
cuiqz molestancia dicte Cruc
fixi mt Qui te innocente diuis
si meritis consideare quid adya
bulo possidet et agitat quo volun
tate sua adimplet ptinsteriu
eius no som non nascer ei
sed sed adue insebet eius
miseraco aut creat affectu
vis go diligē dmcā tuid si d
uira pater & noli duria pte
affrie sed considera qtiam ei
pmittede iudicio consecuturo
es si eam supportare voluis
Si dampnid pater noli qor
dampnid asserere si pacē luc
illis enī totu vide difficile qui
reb uoz non sbant futuq iudi
cij ip Crist Mondid tam q
doctores mstpr sup 2o sma 22
dist xxxv exent se de delica
cone mtoiu in pcto carnali
in illa delicato mtq exorta
rep illecebra pcto st voluntāi
aut voluntaia & qr exigui
st est mortalium venial culpa
Sup quo dr s tho tal delcō
non est aliud quid q compla
cen voluntt eo q appetendi
conuenies pmittere vone Hec
aut delcō sic dicat nigrid
simis & allegat augm xvj de
trinitate Si stato pō qua
mente attigit auctē vm sti
supiorib pt roms repellat
venale est aut no stato pō
appetendi sibi repellat & tuc ve
l no supiori qmodi qr tuc co
pisse consentit & tunc est mōle
le aut no expisse consentit
sed aduert & ipmē neglexit
aut go manz tr gplacen pō
sitelo deliberatione & acadid
plone pcul & tunc est mōle
ex sine consscia in opposit
and delibatione 2o nonis mōz
la Et dr bona ven q post
audissione pcto si non re
pellat statim si mente dra
tibq cogitacoibq dolui simt
tuc est mōle qua consscio
dicte delcōis & si non con
sentit d opib Et aduert si
displicet delcō in fior re
& sensualitat & opib cossua
no 2m aduertit pcdm illo
illecebre & non repellit sed si
mt morari cum & sic copla
cencia & sine consscia d dicta
cone dicit plures doctores q
ec mōle pecat & lz ibi no sit
consensus vere est tam ibi cōsen
sus in mstretatiu subiu sisse sic
tem certa sē tenz committit se
dissimile debet ei obuiare as
si tam ultid dicte agen ne
glent nisi negent dcm ee mo
tale mola neglia ipmedi
vbi no lz vere consscia si dissimu
gntūcaz quis pcautu aduirt
Sed tam securiq qr tal pec
tat tanq demortale indubiis
em secuoz via est diligenda
in cone vide et lucencia
pcta q a rarissimis cognoscāt
2m st mōlia Qui vigo ista
venit ad confessione & adpmaz
vix ppoiet palpabilia opa opi
exteria confessio subiecta qui
to mmq illos moto mtuoz
so dam pden si at aboculi

meis munda me 2 delicta mea
tua ne memineris 2 ignorancias meas
ne memineris 2 peccata mea
que confitem[ur] 2 sunt innumera
corda que ignorant 2 no confi
tem[ur] o deus ingresso precor
mihi tenebre vestre sicut
nebulam tenebre 2 voluptu
ose eam illecebras totas misericor
stat sup custodia cordis sui pe
cas singulares cogitationes
meas 2 mores vel aliquid
de istis speculari ignito mi
serie que quidem sentiunt se
gregio corde 2 ipsa[m] no dimit
to erat david non intres in iu
dicium cum seruo tuo domine qui
no iustificabit[ur] in conspectu tuo o
omnes Sed forte dicet q[uis] Co
stringis me quibus ad tam alta
mandata 2 an reus teneat
si ille ignorat 2 non confitear
hec peccata de istis latentibus
peccatis ador forte possit videri
de ignorancia mea mundus fi
eri possit sed hoc scripture ista
sedula diligenti quidem 2 pia mea
potest sibi notescere qualia sint
peccata Sed de ignorancia mea
sic 2 supra patendi est eos me
posse se excusare dicente ro
tis mihi tribulationes Quod ego
ignorans plures erat ne excu
sibiles sint abstine quia si propter
ignorantiam aut infirmitatem mundia
lem principis voluntas ad aliquem
locum cum vult ignoras multi
plices ignorancias offendis aperi
tere possita certe no si expri
mit illa ignorancia vult quos
mittat rogas quis 2 ad invenis
tragis 2 permittat Et si videbis
scripturas vitatem ingredi
mini pectus 2 oculos mentis cre
ces inspirationis mee pulsare
homines spiritus mei interrogates
sacerdotes meos et homines illos qui
sunt claviculari scripturas veri
tatis esse ista non sunt quia
verum non credo 2 ne permissio lon
tudinis eius non despectui 2 nec
iudicium consummatio eius tri 2
pulle Ex isto per istos prudens
se informare quot sint qui erunt
in via huius vite nominatim clare
intelligitur ipse dicit expedit se vir
adultam ingredi scientia mea
datis desiris tam diffusis vide 2
insequentibus

De peccato et distinctione eius

Et quia delatentibus peccatis q
potest nec est 2 ipsa[m] integrem
nec primo plater vide de ea
dicere peccati unde causa[m] 2 quid
est 2 sive aliquid dicat peccatum pro
quo stim q ipsi hominis primo
cur deus homo peccare est de
debitum non reddere Ipse autem est
debitum hominis ad deum qui vo
lumus velus cature subiecta dicit
voluntati dine quidem soluendo nullo peccato
2 omnibus non solum peccatum
hic est iustitia sive retributio voluit
que iustos facit hi est solus et
totus honor quem debemus deo
2 quod exigit a nobis quem homi
re 2 non reddit auctor deo qui
sunt est 2 hoc est placere Iam
quod volumus est retinere regula
nam actionis que sunt
actionis actiones naturales quod sunt
formis naturis 2 ceteris actibus
moralibus in naturis in nubilis
bus sive angelis sive hominibus
Deo peccatum solet sit difficultas et
Do libro finito de ipsa dicam sed
augustinus est dictum ad peccatum
ad concupiscentiam cum lege dei ipsi
causis peccati est voluntas retinere
quod ad consequendum quod iustitia
vetat Ut secundum anteo est pu
nitatio legis dine 2 celestium debe
dientia mandatorum Et de istis

bonū ꝛ malū ꝛ actibꝰ hūanis
ꝗsideꝝ ꝛ scdm quod actus cōdi
dat rōi nformate legē dīna
fūnda ꝛ aut petrus pīcipat vo
luntē tḡmis cū ipa habeat
dominiū sup omes potias
ꝛ vres nfiōes sine qua vo
luntē nichil deliberatue fit
n hōme nc dlp mlta seu
demltā ee pt nr hōme sine
voluntē ymo actꝰ qrīz ꝺ
tḡmis sine voluntate ſtra
aut ꝫ nalis aut violenta ꝺ
ignorata que excludut nr
tiuꝫ seu dēmltā petrus ꝛ po
est nr voluntate dēi actibꝰ a
voluntē impatꝫ ꝺ membrꝭ ꝺ
qrīta quiquiunt ꝛ voluntꝫ et
intpīb est rō petrꝰ sonꝫ mar
seu nstīmenta ꝗ qua nst nr
non agit pse sed cōiuncta pri
motori ꝛc membra exteriora dno
tibus liber ꝛ sunt nstīmenta
voluntat ꝛc non agit libē
nsi quecta voluntꝫ ꝛc pseno
petant sed a voluntē mpan
tes ꝛ sequūt qm vtute app
tḡsensua sue intiōri intellec
tiua ut sue sensitiua inte
riori seu exteriori no pt ee per
fecta qua obiī sbi oblata no
pt non appetere ꝛ nūq agit
nr appensiua nc pt no mu
tare voluntī appensiua que
volūtas pt dirigere ꝛ manꝫ
libera ad faciendū nō nō faci
endū ꝛ Vnde se ꝛ qm intlligē ma
lū aut vīde malū ut pīens
est petrꝰ qua deꝝ ome ma
lū intelligit ꝛ nr nc ꝫ malū
Sed si quis uellꝫ malū p com
placentiā ꝗ delectacōz nō eet ma
lus p voluntē Cuius rō est qꝝ
volendo malū a volūtē quod
exit adrē paupitate intlligo

nō malū fit ingressꝰ rei ad
intellectū aut ad sīm ꝗ app
hensiuꝫ spēs dere concepta sīa
ee dicit ꝛ qm omīs tḡmis
qui bonū intelligit ꝛ mōdr
bonū ꝛ stat eni tḡmem ee dor
tissimū ꝛ pessimū qua bonū
ꝛ malū scīa sue sapia nō sit cau
potīe qua bontas ptinꝫ ad
voluntatē scīa ad intellectū
ꝺeo stat tḡmem magnū ꝺ scīa
ꝛ malū ꝺ constīa qua nō
scīa ptinet ad voluntē sue
ad intellectū pīticulā scīa
ad intellōm ꝑfectū Rō ꝛ
formal petrꝰ constituit seqūt
nr voluntē Impossibile est sic
diffīme petrum esse ꝛc ordinatū
voluntē nō concedat dīne
voluntē Sz hoc possūt cognos
cere dīnaz volūtē ꝗ sunt
signa dīne voluntat tradi
tant de ḡnīb doctoribꝰ li ꝺe
sīnāz ꝺ dist xlv ꝛ sīt quidꝫ
ꝫ preceptū ꝑcipiendo ꝑmissio
consiliū ꝛ impletio nō ꝗ deꝝ
ꝑ velle sīm mpleri sic
Deconsiliīs aut dicet ꝑ utꝫ
dabrahā ꝺ ecīmolando filiū
ꝗ dello sīnato lepsō nr ꝗ
vide nemꝺ dixerit ꝗ de dando
libello repudiū ꝗ sunt precep
ta ꝑmissio ꝑ ut nr rex ad
ducīē dicit ꝺ vō precipit tḡ
moysēs nr em ꝑ tenemur
voluntē nrāz cōsonāē ꝺ
iunc volūtē ꝺ volita ꝫ dīne
volendi sīc fideles tpe sancti
pauli volebant ꝗ paulus
nō ascenderē ꝺ relīnq ne ec
ciderēt ꝛ ꝛ ipē deꝝ volunt ut
ascēderēt act xx Vt pīa fiḡ
vult bona cōstīa vniuersa
pīem quē deus ut nōi vn
cōformēb nr voluntī ad dei

voluntē consistit m hoc q
nob uelit ḡd deus vt
nob uelle si ḡd cōgruit nob
uelle, pō illud quod scimus
nob cōgruē, ḡd deq vt
nob uelle si stare possit, id
est nob tolentē uelle, vnde
sibi tribuit grē dnē nr
dampnatōr nr am dabit
aut est latnē se ostēdi uelle
nō tenentē uelle est si deus
vellet hō, tam sumus ffōmes
deo nō mvolut sed ī modo
voloris, qua sic deq vt nob
nolle illud. Ad illo dicit q
voluntās dei est duē si signi
fi bñplacit. Signū nbil ꝑd
plē abtōmby est, aliud ꝑtinē
ꝑd decē pceptis, aliud nō impu
ne stare mpcepti nr tñ ad
salutē, nā deq ꝓtribuit sē
mōzile petrō ꝑ vidēmy ḡnta
petrō ḡmittī, vñ ista dicit
q̄a dīne voluntat, nō ꝑd
deus ꝑuelit ea fi seu add
plem, sed quia signifigat deū
uelle utillud uel aliud ꝯtra
ipm fuē exīpo ḡnitū est ex d
terōne signifigant illa ter
cu fit signū alic acceptat sē
depcepto abrahē dato desiu
ymolando nunq volunt fili
ū ymolari abtē fi eid adstari
endū ꝑari, q̄ tñ cum obe
dientiam manifestari, cum
pmissiombus bñdictis mūe
rare. Sic deptsalome de di
mittēdis filijs ysrl pceptū
non q uellit fi abtē sed ut
in ptsalme ondēt virtutem
potētiā ꝑ iusticiā suā ꝑpt
posteōs ne alius plus sē
impūe ꝑtere. Sed volun
bñplacit ꝑ mple, quia est
ideq eid offensa dei, ꝑ stribita
, nūquid ꝑ tōmne ꝑt impe
dirī aut ꝑ aliqua creaturā
fi utr deq vt mala fi id esse

ꝑ, quid vt mala fi fi mutat
en fi, vt ea odmare dbo
ndq quod optē not, q̄ mala
sunt occasiones mittendi bono
tid sunt tyrānī mpsecutōd
mūy, iudei mpassionē xpi, d.
lr aut ꝑ ex tribus stat sic odmā
re mala mlomū ī malecaue
ret, vōo voluntate p mittēs
mala dregno suo. Et hz deq
non vult mala fi, sed fiunt
nonne ideo aqua sunt contra
voluntatē dei bñplacitā fi sō
sign. Et iste ꝓnes due stant
simul, mditate deus non vt
mala fi voluntē sign quia
ꝑtibz, vult mala fi
voluntē bñplacitā. Et iste due
ꝓnes non st, dicēdo deus
vult mala fi, q deq vt mala
non fi, quia ambe st ꝑtēpz
licet fi, nō fi simul condictorie
non tam uelle fi, uelle non
fi, quia actꝰ voluntat, utrūq
manet affirmatiū, ꝑ iste sunt
ste uelle male fi, nō uelle
malū fi, tñ tñ, ex mē
dacio, ad tñ, si deus vt oēs
homēs saluos fi, tam nō oēs
salui fiunt. Sicut dregno suo
vult homēs saluari respi
ciendo ad conformitatē nāe
ideo ombz victrix gaudz, ꝑ dat
ꝑcepta ut a mal se abstineat
quim est mse, si tñ dampnā
ri vt malefactōs ꝓpt defec
tū culpe. Sic deus ḡnitū
mse est bonū nām cū dicit
ꝑcepta dedit grām dāe peten
tibz, ꝑmisit dauid mlectum
voluntē bonū dedit, ꝑ tam
voluntem damascenū appellat
ānecedentē quā oēs homēs
vult salvos fi, que respicit
odmē nature mīme sibi ꝑstitu
tā ꝑ potencias rāles, ꝑ mā
ꝑcepta. Sed effectus volunt
dīne est odmatā ꝑsonē dīne

p̄ quā mitra ꝙ est actual salua
cio Ista aut ultra volunte
non vult oēs ḡoēs saluare
p̄a est cō dānata ꝙ est ab
soluta ad ꝑ augm tenetur
dion vt omēs ḡoēs saluari
t dequibz qre tm̄ dīquos
Signa tam volunt dei ḡq̄os
cmq eo sal ꝑ sp̄tus ex ex
empl scōd ꝙ plrime ēpō ex
mfermade vtrocid prudēm
ꝙ d sp̄tus ēnduocid exod
pdatōne ꝛ reuelacoibz ex
nāli ductu rōnis ex tenebr
mubibz sensualit ꝙ maxie d
scōbo rcūb ad deū oblat m
dubiēs vtiq ḡq late p̄ vo
lūb dei ꝑ dūgenād sūn pos
sibilē facilit

De pcto ḡnitu ad eum
dānatiōz ꝙ clusionem ꝙ

so dedisse scām pcto ꝙ mgo
pdr cōsistit ꝙ huc ad dam
nōnē stilus se dūt ut ctior
ḡrd possit notia depctis
latentibz ꝙ ocidit ꝙ aptan
cib considēm ꝙ est ꝛ vul
gata distinctō pctoz dīm
tali ꝙ venali Et ḡr dyfinitō
sum ꝙ p̄mo rone anīe ꝙ
mōte tot ꝛ audit a deb
est vita aīme sand amiss
vita corpis ḡ ꝛcadente mor
tuū est coz ḡ sic de deo ꝙ aud
Et non aggdemb mpetat
dei contemptū ꝙ cotemptū
dei ned nāe ꝙ mortem mēt
vnde pōnt bona vertutu
gd duplex est anīe ad ō
p̄mo qn̄ adūb fiunt strōr
tōn dei voluntate ꝙ mandā
tum cuq sic uertit quod
dorsum ad deū quod mādā m
est via rectā venendi ad de
um ꝙ tetendi deū dīm tal
directē meedit via cōtraria
q̄ facie suā retorsit ḡtes
tergū dūt ad deū m quē
debet p̄ mandata tendere
ꝙa aūsio est ḡm aīa statuit
sibi cāturā aliquā ꝙ detrā
tōnē mcāturā stang ulti
mū finē cum ꝙ no pnt duo
ultimi fines ee vno dcto alt
abiect ꝙ contempni ꝙ ꝙ aū
so ultima non dubiū quin
est mortal ḡ ꝙ est totalē sepa
ratiā mentis adeo ꝙ cuq ex
clusio adeo q̄ est d gmuta le
bonū Et q̄ sic p̄t cognos
ci no ꝑm excape exteriora q̄
stdin trāq est mortale ut fa
tari fatemur ꝑ ee ad q̄st
one cōdīs mtiois sue adrē
sue ad ſtrū ḡq̄d q̄ de ḡst
rūb mortale ut ꝑ affec
mentis tam vehementer ꝑ
dita ꝙ quod absorbet bono
gmutabile qlificata actu
ut ſ ee ſhet ee cōn dei ma
dati nollet quēstere nr de
ſſtere ut ūbi grād actū co
rīsimdi expēsse non est ḡq
bitū adeo tam quidā ſrd
co delectam ꝙ amplectent ꝛd
tali amōe ut ee nollet dmit
tere ſ eet pcibitū adeo ꝙbi
est totalē auersio nō d dicto
extrēmi sedī mete mtiori nō
tali est mortale ſrd ſtabi
ombb utz tēbrīb qui totā
vitā suā posuit d potatōd
bus ꝙ ḡstrombus ꝙ luxōri
bus qui ista sectant ꝙ Ac
dicimus q̄ cognoscēs uxorem
ppria non ut uxorē sed ut
soluta patrus actū fatē ee dī
cūz alia ſ no ḡret legitimaz

peccat mortal. Sic aut her
agit nolloris ad illegitima
agit si sciet non peccat mor.
Sic iacob cognouit lia sibi
no ducta meridiat. putans
eam ee rachelem tpe noct
sibi alaban supponam excusa.
a stupro rone mtiorib. 2 vo
luntat. mtiorib. gr xx ix
Sic lot excusa. mpte cog
nosces filias, fteras debrie
tate sua. quod nnnie fecisse
non la sta supra. gen
xx Este quante efficacie
est meritu mtiorib. varuca
tam excusant. quod dam
nandis excessibus. et dnm
hmi actibi. alis et no pct
Et quib rogo ista scrutari pt
mss sub hoib. qui dispo
est. Q deus quot quantis.
mortalia solo deo vidente.
tam th̄ombo non cognosce
tibus. Alia est ansio no total
qua amor mundi ut dsine
no pomp. ß ad illud solud ex
tordi. nr. abono d cōmutabi
li tota. aut. 2 tat ansio.
d venali peto. p quod sit gdd
elongat. retardatō. desecrd
cuida circumstancie bone.
ca actu non tam natie adsa
lute. y deo venale non. dicte
roni dei nr roni dei manda
to. sed pt. eum qua mor.
adhet deo. cu fruent. debe
ret mtiore. ex mi. d hmi aid
siomb. sicut qui ad mor. delo
to adhec pgressiue. se. separan
do averga. dei que est xpc. dor
sid istend. ei hec est mortal. ß
qui mor. pcludit se extendēdo
in deloco non recedendo. Hec
ist. gre possint intellectum
istu auctoritat. augti. vena
le fit mortale dū placet. s. dei

Teo finib. ultimo constitut. ut
mgnitu illud in dina offensa
reddat absq. alio motiuo
q. deus odi. quia culpa placz
roni dei equat. deo aut. sup
dei. Sicco actus venal. pcti
placet. eo iocitate socialitate
aut alia quana simplacena
tia. non ideo fit mortale nr
qua pt dispone ad mortale.
Nam actu pcti venal. sic q.
tractato facit pmtate adptam
du mortal. sic tam non denati
tate contingit. sua libertat
ß manet. mlibertate arbitry
addelinandu petru. Jo. stus
thō. in sto. 2. dist. xlij. dr
mortale petri ß quod deum
contempnit dei mandata p
terit legem nāe excedit socie
tatem quana excludit. ut
fructu q. creatu. dgd. ultim
sibi finē constituit. ß eo fructu
gd ex constia credit. 2. ee mor.
le licet non sit. sthse. 2. fit
ut festucā contra conscian
tenuare. Et gnal. mōnibus
que sunt. cōtra dilectōz dei. 2. pxi
Et m ist. mqnibi. manz tra
subiecto thōmb. ad deū. Et
sicut dictu est de ausione tō
li. 2 prcali sic est de comūsione
ad q. mutabile bonū fructo
tale. que. mortal. aut. prcali
que. venal. Studiū re sci
mu adquirendi est volenti
se a pctis custodire. aut cor. tm
p. q. tu habeat. ml. cupiens
roni dni. pcepta. conformab
se dine volūti. sue d. punit
sue d. magnib. sue d. pperib.
sue. ad. uersi. qua tale dei.
cor. rectu. sanctu. sed stans
in comugio. susceptō. 2. reddoīb
debitū. sch dni. volūtē. plus

mē quā si caste vnde velle
sastitat dnōe sdeo d ambo
actibus respui & quēt deus
uelut mō quod tpōm dupt q
dare declarat dīna sptura
rege Saul cui p samuēlē
dctm est. nūqd vlt dno holocaus
ta & victimas & non pocius
ut obediā vōca dni melius
em obedia qua victime &
auscultare magis qua offerre
adipē arietū. xv sdeo p
uī opus stā dīna voluntate
fierī ꝓpondeat mandi stā
ꝓpria voluntē stō electimo
go qđ completa voluntas ad
patranda dei mortale ablatu
facultē qrēs & volumb compe
ta cū opē sp̄secuto quo adde
contemptu quē constituēd vo
luntē patria st̄ petēd ꝑ quo ad
libidinē & adp̄ria dampnifica
cōi mrebo infamia & d stadalo
extensuc stā plus cp̄ primo &
tam ambo mōr r

De meritu ne dīne cōplā
cētie Revoluenb hystorias
sacras libroꝝ atqꝫ doctrinas r
primo duplos homines deo pla
cuisse placuisse et cōtrio deo
duplos displicuisse quos et
ly recognitiō ex operib eorū
et replētione stōrū ex plage
atqꝫ pēnb iplis dimto influ
tib. Nūc iustē nūc austēs
iudicāt se tpōrib uīs dabel
d sodomit d lab d tpōbia
& cētis quibus qnq; aduersa qnq;
tpa euenerunt ita ut pleri
sib qnq; pspitas arrisit qndo
iusti flagellati sint aut cōtra
ut ex istis actibus aut passionib
nullaꝫ certa regula dīne cōpla
cētie diffinē ualeamus qđ
adeo an amōe dei tpōrū sit ꝑ
omīa infuturū reseruant &
micta Secūe tam dīte pos
sūq nullū unqꝫ do pladuisse
cuiq voluntē a diuīa volū
tate discordabat siue d pros
peris siue d aduīs Et ecōtrio
nullū deo displicuisse q voluē
cēt dīna voluntē q formā cāt
qualiacūqꝫ opa exterā vendā
Exteriora tam opa dqua sūt
sint mtiorib volūt ꝫ tpōr
sepnō fallut sīd mypoct̄ scrib
& pharisei qui opa iuste ex
terius ptendebat mō tm iuste
mtiꝫ habebat utꝫ de illo phā
risēo luce xviij qui se iust̄ pub
licanū esse bat Et quis ē qui
sibi audebit usurpare iudiciū
mtiorū voluntatū nisi solus
deus excipt tam notoīb actib
bus quibus nulla lingua facallāt
pt ut incīme carnīb aut sin
ti que mīme bono animo fiūt
nō est q sepnus tpōmet fallūt &
misus sentētiis malū dicētib
bonū & bonū malū hō videt
in facie deus aut cōtra mtuet
vnd ex opib foris apparētib pu
culose fert & sīna dicente bndo
mō in apologetico de opib qđ
micta & ob tpōr pudoris sīna fert
cū fregīt aut sepnus mīdus
nē tm qui magis opam dā
runt ly deputauerūt ipē vpō
qui ab tpōmbus iustificēb etiā
bant sed ex pō sunt reputati
vtinā tales tpōr non contingat
reperiri sed verūtā q sic iudicā
em de exterioribus mīanda est
diffinē ut cū tulianacro salu
tarib pīme & confessiōe vbi per
catorū ꝑ dimissio agnoscit
nesq se abscondit ꝓ hypocrisi

fomentu 2 segnib non segn2
pctoz rimissio si duplicato
o quot sit expti simo tleo
qui in confessionib audiet
opam dedit Jo famosi de
terio doctor Jo andre mgro
clementinaliu dereliquatib 2
vocatoz sozu Sudium sup
si ve penitentib 2 confessis
dicat quib hic 2 laudabig
ois esti xxx lr ipor paucos
vere penitentib sigmficab lust
mltos extiu recipiu confitentib
vulgatissim refert in urbe ro
mana ut agnis psonis com
plio est quibz fides accomo
danda est Romano quidz
pontifici sibi vite appiquat
capitano sno auctoritate apostica
contigit se absluendu sub plenaria
rimissione pctoz ut fit
solet in anno jubileo simili
confessioe brisciu absoluen
obtinuit obnixe 2 no longe pa
apparuit cui capitano vultu
mestissimo 2 veste lugubri re
quisito an esset ille papa defuncto
respondit sic 2 quo sic ipse appa
rere requisito Rndit se eis dam
nand eterna quare mgr ca
pitano cui tri brisi m absolu
bri est impensis pcta confes
sione Rsit defuncto qz summo
iudici virtus non valuit qz
dicti dissuasuri essent fieri sibi
mdlib metuendu in tanto
castigio dignit 2 eterie auctr
luteri deo credi 2 hoc voluisse
reuelari pr nob ut si de tribz
hoc factu constat de capite cate
sie in acto 1 Timoti auctr
quid fiet hec mecum digna st
z unicuiq oblumde delenda ut no
estremo eis confitenti vera sua
ru roseq pctoz est punctu temo

jubileo aut hui priuilegiu dare
tendo mdt absluendi sub plena
ria ptate oim pctoz Causas
aut tpoz disquirere non est
humane fragilitat qz o copre
hensibilia sunt indicia dei 2 in
vestigabiles vie eius ut quib
submagno timde vide studeat
od secundate abiecta in sola spe
dine mie confidens no dispi
bus qrens dic cum paulo ifid
deus tu vid quam recte Cum
vt imsti 2 que vult indurat
et pnit sit non volenti nec cur
renti sz imsti dei est salus
nra ad pdm qz Certissim em
est si tpore debit verus confessio
fatoz 2 ve penitent de sub pec
catis non tm cito recidiue sed ma
nent ad pora vultuq; eoz no
uita cito mutata mutaren Deq
eis quo semel dampna recepit spi
tuli passi d causis cessandi ex
pti d antea se obstinare solliciti
sit od diligencia sep cauentes
cum doctore mgrali cui dict est
fed adimmissiu mortalium est vera
lia pctoz requirit vera contrio
que exigit debit cone actus pec
candi cum voluntate 2 firmo pro
posito d posteriu abstinendi qd pro
tu utiq; requirit diligenta ad oia
siones pctoz declinadi Aliqu
ruisio est 2 fictu no firmu pro
tu necessariu videoig quos ad
fregit confitoribz dictum si
cra missa 2 solempna celebra
tes qui tam d mdibus mime
mutant 2 dissoluti vagi volup
tuosi deffentes ludos 2 spectacu
la ac alias vanitatibz vbor
2 opm vacant quam redimere de
bent qd pcta redimenda p
bona opa si consilium dam si
pctare desistent sed ip cauere
vare 2 bo facere nequeant quam

redmen⁹ negligencia q̃ute
p̃ pro p̃ fec opa ꝛ ut mꝫ
secuon fiducia ꝗb⁹ vanta
tib⁹ mſtrat quia ſperant
ſe ea redmẽ ꝛ ip̃is liꝛetus
mſtrat ꝙ tam retragi
debent // Nesciens q deus
opa propt opantes ſpnt
aut acceptat non opantes
ꝑ opi dicente ſcptura Re
ſpexit deus ad abel et admu
nera eius p̃mo ad abel ſibi
grata d̃ reſpexit deꝰ p̃opt
eũ acceptauit eius munia ſn
est q xp̃c respondit ſtribas
& ph̃arisęis dicẽs ve vob ſcri
bes ꝛ phãrisei qui mundat
quod deforis est calicis ꝛ pa
rapſidis ſ⁹ opa exteriora mũdi
aut plen⁹ est rapina et ĩmũdi
cia ph̃arisee emunda p̃ius
quod intus est caliꝯ ꝛ parapſi
dis ut fiat et illud quod de
foris est mundꝫ mt ꝛ ꝯuiuia ꝛa
eni sunt q̃ proficẽ volentis
attendẽ di. p̃mo abstinentia
aperto ꝛo fructu opm virtuo
sorũ spando Que duo tangit
ap̃ſta ỹ ſuadet ꝛ Quęstute
mꝫ agẽ pulſi diſcate bñfa
cere Vñ est mala constat
tollẽdum p̃ iustitia ꝛoc
est crucẽ xp̃i tollere ꝛ eum
ſequi. Inter que tria p̃ny
est animꝰ ꝓnꝰ ſine q̃
duo ultra metuł p̃ſtat Pri
mo enim q dñs tpalẽ ꝓlũ esse
dum⁹ p̃ ſuos ꝛ primus⁹ qui
eorũ p̃cepta neglexit et ꝛ
eos deliquit quia p̃ illũ qui
non magn⁹ fructu eis affert
aut p̃ eos qui non p̃ eis dictat
Secundo ut ꝛ

qui quo pn̄r mea ustꝝ con
ſtitit nõ talio quia ꝑ ſpectꝫ
remissionẽ ſpad mꝫ mea
ustra ꝗnꝰ vera ſit ſp̃ vñ
bon⁹ fine adq̃ refer⁹ cum
tanta est in hac vita ut po
tius remissione peteꝛa con
ſtet quia p̃ ſone vetuꝰ cla
mat quippe dimitte nob⁹ de
bita nra Cui concedat bñ
ſup candꝫ Suffit in hoc
mea ustricia deus ꝛe ſolid
ire ꝑ ſpicio an ſoli peccatu ꝛe
p̃dictus p̃ diligẽs leui col
ligere inquo p̃ripue rep̃ſtit
iustitia xp̃iana & complacẽ
tia diuina adquã omn⁹ mꝫ
talium interues dñi aspnat
ur mag⁹ in decimacõe ma
li quia ꝙ pauce bone cum
plures reperiamꝫ opa ꝗa
bona facieb⁹ quia ꝛa mala
declinates nr⁹ tam rensenda
sunt bona ſi sunt mala p̃mix
ta quia bona dñi ꝛ quia
ſi dñi ꝛe deo acceptabilia deo illi
qui dicitur ſp̃ in die ingredi
ẽ nõe dñi dñe tuo ꝑſequamꝫ
ꝛ dñe tuo virtutes multas
scamꝫ anditurꝫ ſunt q̃ nũ
quid non vos ꝛo dñi vñi
quot fallũ ꝛ putandꝫ ſe d̃ſti
tu ſecuro repostos ꝑ ſpiritu
petã declinandꝫ mora nre
mediabilia relinquunt nec
rõrigẽdꝫ cruent Test⁹ ẽ bñ
dꝫ ꝺ quoda ſimoe ꝺ Cauete
dem⁹ ꝭ ne quis pua re
putẽt q̃ibꝫ pua videam⁹ nemo
dicat in mercede sua leuia sum
ſta nõ ꝛo curo rõrige Nõ
est magnũ ſi in ꝗb⁹ manea
ueralibus nimiꝫ ꝑcto. Hec

end dlaſſm nr̄m sentencaa
hec blaſphema nr̄m ſſibid
blaſphema dſſm ſond hſie
Rete qr de venali ſit mēcle
pt complacenciad Et quis
hr credet deleubo petrs iſſe
que dnūs nr̄m ſſm stim propr
ſſumpcōz 2 nr̄as Et for
te nllo ſunt fles qui leuia
petrō dēlgere non tuant
nra capillos capit tui ſi
pt sic cet tales mīare uales

**Quā mltitudo ſit de
mitis hom̄ diffinire ſſe**

prmo tripliciter diffinit mōe de
hom̄ dē mitis ſſede ſeu de
mitis premad deo que nō
fallibil eſt ſed ab hūanis ſen
ſibus remotiſſima dr end dauid
judicia tua abyſſus multa Et
paulo Et amo dūdicium
dei eſt ſed vitare Rō ipa
tam diffinit dei exſtitur
ſacris reuelacoibus nr̄is ac cōd
bus Et exlege nāli nr̄ſtra
cordibus hūanis pl dmoſtra
Quod hom̄o bone voluntat
pcio amōe reiecto fiducia
huius mūdi cōſtituēs non
pt defectu ingratie Et pie
credendū hmo firmit tene
dū q mens hm affectū dīo
re dei 2 hūilitate ꝓpie eſſe d
comb ꝓſſtens faciens qñ
tū in ſe eſt omnibus que nocīa
ſunt ad ſalutē non poſſit
cerāe nec absq; ea actu mi
nimabilē deuenire exmera di
bonte Et eſtam 2 de gr̄a d mūl
tiles ſſpture vitat Ex qbus
ſſit vnū locū gñeraſſe dīm
n̄m Jeſpicite filii nacōis hom̄

2 ſcripture qr nullus ſſpaut in
dno et confuſus eſt ꝓmaſſit
d mandat eius 2 delectus
eſt dur quis invocat illū 2 de
ſpexit eū Et subdit rōm gnd
pius 2 miſerab eſt ſſ Et ꝓ
miſeat 2 q omnib actib in hoc
in his que ſpectat ad ſalute
iuſta causa tm̄ non gñtur ad
deū ſed gñtur ad hoīem dīt
em̄ ſſpſa ꝓdicio tua exte mō
d me auxilio tuo 2 exiij 2
max̄e solet dē me culpari mal
dicio Et defect̄ hūilitat dīt
em̄ aptica ſſta deus ſuplus re
ſſtit hūilibus aut dat gr̄am
Ecda diffinit de mīſ bo
mō capt ex mōri affectu
ment que fallibil 2 mise
ta eſt tam de ꝓpria eſtimacōe
qm̄ de alieno ꝓpter eſtimacōe
obfuscat ſensualis carnalitas
amōr ꝓpriet fama exteri mi
ſeric de fauor hūanus hon
oris ꝓcio impenſe creaſſa nubes
voluptatis carnalis q omnia
no ſinit conſiderāre pura 2
defecata ſui ipius ſſcalā dīs
uicio augebat ſibi uſurpāe qua
geram 2 dmōre alienū ei ſui
ipius veſtigia cōtra 2 quos
ingrare nſl gñtim constare
potūt exactibus & exterioribus
hūanis non ꝓmptē que mūdi vagi
con dulcē ut ſunt illa pecta
predicta adiudicium que ſmam 2
adgala v que ſunt mūd xm
formā d mūdia ꝓpria
luxuria v dolosa ſunt hmōi
desipe 2 ſtulta certa eſt hūa
na diffinic gñtim ad dem
tio Scīm uero admitt poſ
ſumo dare ꝓ nob illud ad
libs paulo dīt fructū ſſpus ſit

laudabilis quā vnū solū
sed ꝯ optet ꝛ illa nō omittē

De expectatis latentibus
ex scripturis. Nūc ad
planiciores campos destin
dendi est ut videre possīs
deus scripturis tanquā
inspectio. Nisi ē ꝯ om̄ fac
ta equa lance librare vale
amus quo admixta ꝛ dimi
xta dic cui abrahā dixe
rit deus surge se
pulto de inferno luce xvi
ꝯ quē moysen ꝛ ysaiā. ite
scripta talium audiant illos
p̄ q̄s via veritatis demeando p̄
quā mereāt debeāt adcogn
cōne mīoris ꝛ ex ḡnīti deue
nire ad noticiā latentiū pctō
rū. ꝛ pro eis satisfiāt ꝛ pmīt
ad̄ristar sed ysaiae qui adme
diatricē expressū fuit dago
ad ꝯ eam ēnīda noticiā tre
damus augm̄ de ēnīdatione
Que nisi leuia que grauia
pctā sed ēnīgna sed dīna sit
pensanda iudicio. Et allegatis
ibi q̄ quere debuit cōmuta
le quod ī remedium concessit
est mīs leua computanda. et
non omne nō esse pctm q̄ dego
aut deo sed indulgenciā nō
sedm inspectū dic ꝛ de pro
sequendo inferiora apud inquos
q̄s omne verat quia ꝛ inter
pcta leua computat lugere
apud fideles. Subsit ꝓxea. Sup
aut queda queleuissima pu
tarent ꝛ nisi inspectum. Imo
starent ꝛ opione grauiora ut
dicē sed fiatue Karthā ꝛ trans
ri sine culpa. Et obseruare di
es menses et annos ꝛ tempa
sed quida obseruant scrā

vanas doctrinas ꝯ om̄ fausta
ad infausta estimant tem
pa aptus. Hinc ait. Timeo ne
sine causa forte laborauerim
in vob quē inp̄ mortua sint
q̄ putauerā. Et mox subdit nō
bile ꝛ cottidiane inp̄ ꝯ omnes
detestandū abusū huius artis
inp̄ q̄ pctō ḡnīb magica re
inconsuetudine venerit aut
pua aut nulla credant ꝛ usq̄ ado
ut nō solū occultanda sed etiā
p̄dicanda ꝛ diffamanda vi
deant ꝛ sicut scīpta q̄ laudat
pctē d̄ fidelibus aut sue ad
ingenia libris clamet vocare
Clamor inp̄ Sodomoꝝ ꝛ go
more ꝛ multiplicatus ꝛ
Et dicit autē Veue pctis ꝯ
mittit q̄ solū iustitia sed
rectū usitata nō ꝙ quibus dilu
git sanguis ꝙ effusis ꝛ
ꝙ ubertim magna sint ut
omne rōnī se claudi faciat rec
tū dei sepe videndo omne tol
lerare. sepe tollendo nō nulla
et facere cogant ꝛ Et ultima
o dñe nō omne q̄ nō potig
si ꝙ libē faciat ꝛ Ille q̄
nescit quid rotundū sit ꝯ
teria ex pō ponderata sit
trahi ad deliberandū ꝛ pcē
dendū dicē Karthā ꝛ fa
tue inp̄ ꝯ omnes ꝛ tam vene
dū appetitū quod rarū sit
reconciliari sed ꝛ venia postu
lare. Im̄ sequē video. Im̄ rādo
ad utrūq̄ Et ꝯ ꝯ omnes mo
dicū pensant. nā ꝯ dicit
de talibus iubet deus ut dilu
gant inimicos. Im̄ rogatur
ut occidat inimicū. Iuste agit
unus. Et alter ad reus mortis
eum tenet. Nō dicitur q̄ plena

inquib

deliberacio cum volunte et
consensu deo cristione dnmci
p se ut p alu cui a cepture
2 gaudio p fitm̃ est si fitm̃
non est subsecute est mor tale
petd ille apud deu reatꝰ
mort cuꝰ 2 petar mortal
ex sola voluntate sicut ꝑ
exemplificat de vidente mbe
rem ad concupiscẽ ad fine
tactu cuꝰ uam merito ren
se2 apud deu Et 2 mlier
se omnib ut dr attendit ad
fin grauiss cui mecha mdu2
ideo Este latẽ petd que a
pauc consideñ ne ad profes
sionẽ venire consueuerut sp
bertdta petd 2 alia simlia de
mundi a superbia nrd mundi
que oculos hom latent anllo
nisi a sattana rdent mẽ
tibus miseri fidelib quos ipe
pat ecce ptemeta vmc non
ꝑ blandiori vene2 2 occulad
ibi subsint Et p̃cipue illos
hꝫ vidz se a q̃uoribꝰ abstine
ut religiosos md dit leo papa
tꝫ pax mdi pcula sua impfec
mat corripiscẽtib quos no
ꝑ vexare tedmt Scit dis
cretiab attendit nib mutat
ligwab 2 quos nd pcutit ictu
passionis lapsu decit volup
tat quia dlt tocꝰ finꝰ et
fructꝰ est ut q̃ ymolatoñ
pcedꝰ 2 ttiꝰ mcessione nd
colit2 q̃lusibꝫ ei cmibꝰ seu
at2 legi2 mvita p̃m quid
quida strix vidit d mabulẽ
mitrnez demonũ sup quodã
loca religiosa sedẽ 2 mane
ad mõchos seducẽdos Et sup
pozita vna grandi cruce
ꝑ eã vnũ demonẽ vt fit q
strubanꝫ curtꝫ ꝓ mei
tate sufficit vnꝰ tempta2
qua omes simul cum volunte
inclaustro ucro repellunt 2
2 rebellisat cõi demoes ideo
multi eos impugnat Et ꝑ
pue gaudent demoes de disci
dia religiosoꝝ 2 carit vulne
ratione Quid dissensiꝰ deus
tm odit ut ex pcedis ydolat
am mveteri legi puti volunt
qua sedeceb ac dissensioeb vi
tab hunc clare p̃ipe dnmel
2 treu pueroꝝ d babiloꝝ 2 ipe
rosqꝫ de egipto qui vtebant
gentiles cultuꝝ ydoloꝝ scrupu
los 2 n non reprobat eos ne
dissensiones faceñt nupto ꝓ
vtatib simde2 stiens eos no res
paturos ipd tam sanctem ydo
latrias ymoten2 vexerunt sic
ꝑ ex mort pcedo se subducere
maluerunt audꝫ ipd ydola ado
rare sed de tribꝰ puer dra
mo ignis ac dent diuersa q̃
tiane medio mt religiosos sed
et mt quosq̃ fideles dcom
patribꝰ sumo dñoꝝ referꝝ d sup
cognoscẽt omes qua mei est
discipl si dilatoꝝ q abunt admu
se ecclie aut si no ꝑ discipl sa
tiane Cuffit enim ad dapna
nẽ de primo capt tiae decre
ta2 ſ Bndꝰ mlibello de cari
tate mt religiosos d. olim
multis credentib cath cor ꝑ
2 ad vna ipd ne voluntatꝰ
veritatis ne vel ꝓpter aliꝰ di
uidebat Ideo deq̃d ꝑ mi fid2
secto dlapsi sumꝰ nos d quos
fines ꝑ mo scire2 fecis deuene
runt Et ut de secto q̃ibꝰ tace
amꝰ quos obcecauit ambo et

ppa religio clare nō misce
bili tpe tanta dumsioē ſſpga²
aut deū vnq altri tribuat d
uad nisi forte adiſſ̄ damnū
dam 2 adiſſ̄ xp̄i eccl̄ie
appet ſcissure cur carnis
dē 2 in tri ad tſvat utrumā
pcmā dō minor² 2 ecclie
ſub tutela xp̄i 2 ueste ſecte cor
pand 2 odi deſſile ita ut dece
legione antiq̄ vxe ſigna fuer²
Et pemerūb ad ſepulchr² ſſm
de claustrā ad eſt xp̄i ſpecib⁹
ſom intranna patent ad eſt
tutus 2 tonſura Dille Non
pñt decēb⁹ religiosi portare/ſ
bidq̄ deſt deesse dignitati
dnice tpor nō ſufficiēt ptire ad
cautela ut religiosi ſciat ſine
concessa 2 cartis mutuā quā
opa religio exteriora quo⁹ ſ ee opus ſ
ſūt ſ familia diuerto rapta et
dispersa

Demetali ſuperbia Ca
mo deū pcepta moralia di
dſſe ſpūs ſc⁹ que a pncīb⁹ e
cognoscenda 2 ut ſocietas ſpūa
ſeruāde² Non occides nō fur
ti facies nō ſtm testimoniū dice/
quos ſ ſciſſores punctuale pñ
mri 2 replari posset petā ſſe
ſtatim demetalia uero petrus
ſdi deo cognit 2 pcepta pnci
bus ſpūs rudi non legi mul
ta pcepta tradita eccl̄ie q̄ cer
nō pñt probari nſ ſpūs ſc⁹ docu
le ſmas pmīm me hec ſtinduā
ſpūalia ſocietate Non tñ ideo
putanda ſunt nō ec petā mer
di deus voluit hīs ec contenta
quad abſtinē ab actib⁹ cōmō
ſis ſufficē debet cuiq̄ ad ſalu
te ſp lex vetus mandā ſolū re
tinebat nō enim ſ q̄ adpona ſpale

ptandā ſ ſpūm nſm fligendā
deo et ſola fides pmittebat
lex nō nouū mandā 2 amō re
tinet ut de ſtra ſcripta Nō et pe
na eterna comīt cōſtrictorib⁹
Et hec mtalia petā apanā
regno ſcūt 2 ideo apanā repu
tan² petā Dñs ſanā ro docue
rūt ſi opa cōmoſa exteriora dignā
ſūt pena ppt̄ voluntē predēt
mitto mag volumb⁹ completa
mperatis 2 nō reputabit hec eſt
digna pena ppt̄ q̄ēm vnq
ſpūalē tale 2 ſpūm nag ex deo
Sempta ond volunte ab actē
cōmoſa nō non cōſec² cōmō
ſi aqua eſt actō nō voluntaria
aut violenta aut nād aut ex
ignorana Et nō aut ceſſante
actōne 2 ad defectū facultat⁹ m
plende 2 actēdente voluntē ple
na nō mmo eſt pena ſic dolen
mitter ad ēd cōmpetēda ſuā
q̄ mentalia petā primo eſt vide
De ſuperbia que eſt ppie ſc̄ dilectōe
appetitꝰ ad amor ſpūe excellētie
eſſi nō ēat deo Et h̄ ſolet
mſtre omēs opōnēs ſcīd pa
tres 2 ypm ſine mercede eterna
vacuā redē ut de ſatuis virgi
nibus q̄ lampades i opa exter
ora habebāt ſine oleo i ſine
conſcie gaudio quia dolore ho
minis ppt̄ plūs eo d pegarisēs / pombat
de quib⁹ dicit xp̄s receperūt
mercedē ſuā q̄ ſpale quid q
rebat h̄ec occulta ſuperbia ſol
mſidiari omīb⁹ domīs ſ. ſpāli
bus q̄ſtuis eo ſtutibꝰ ita ut
ſibi dicat Melius nō ēē vi
quad de virtutib⁹ mſolescē ſdz
ſuperbire ita ut ex ipa ſpūalitas
ſe q̄ēr testr̄ feſtinat 2 deprā
mens ſuperbiat Et q̄to mi
plura dona ſpālia aut q̄ſtuta
mſe ho conſpicit tanto ſidiab

occultē ſuꝑbie miſe ſentiet ꝓ
ripue qꝝ nāliū ꝺnozū reſiſt
gencia ſolet ēē gratuitoꝝ q
mangꝝ ꝛ rad vera ſpūalitas
reprīꝛ ꝺ excellencia nāliū ut
ꝺ dogmica m ſcīa) macuto m
gono ꝓ pulcritudine fortitu
ꝺine m nobilitate ḡnīb hoc
ꝑmo patuit clare mꝑo ꝛ ſup
mo angło lucifero qui occa
ſionē ſue rume ſuꝑbie expulſ
tuꝫ me ſuoꝝ nāliū ut tradt
doctoꝝ ſup ꝛ ſmaru nr tenere
volunt ſuū ꝓpatulū mgnū
creatū erut ſꝫ ſe extendere
volunt ut ſup alios ꝺ ſpūa
auctōte non ꝺi et ꝓſpia nāliū
non ex ꝺi gra ⁊ hic clauſ
ſme refulſit mental ſuꝑbia
eſt ſine ope quia mꝑpte ſibi
ſunt ad opa illuꝫ ꝓtmḡ qꝺ
appetūt ꝛ tri ⁊ternal puen
dus irrenediabr ꝯcidit ꝺ cū
ruina vpr ꝺ ſos ſuos extruꝫ
ſtū exemplo rō reuſſ adeū glia
rent ꝛ dicenꝫ ⁊ ēē ex ꝺ nomia
ꝺ nomē tuo ſpūaliū nob ſpe ꝛ
dit eis (Radica ſatis amō q
fulgur de celo cadonē luc x
ꝺ hoc ḡlibz compeſce volens
tutumḝ mont ꝺ ſepe ſolz mar
placēi ꝺ nez ordē coꝝ (Vacuū
uero ꝺmꝰ eſt abſolutꝫ eſt aber
raſoc clauꝫ ex vnde ſuꝑbiat
no ꝛ (Vn ſed ꝺ ſe lapu ꝛ nō
cta ſapiēcia (Vitare conatꝫ ſi
quid timēte amy et ⁊ternā tri
nitatē ꝺi cōn ſe opa conata
tem (Nouū em ingenū ꝛ ꝺmꝰ me
ū m calūs hūdute ꝺ exiſſe ꝺſ
cite ame ex mitt ſuꝰ ꝛ ⁊ hūdus
cordē ꝙ alibi ꝺ gliam ⁊ hūdia
tez (Vꝝ ꝛ ad ruinā hūdiat ⁊ erat
ꝙ aliquis pubē confuſꝰ non
ſe ꝺus mſuꝑbia ꝺ elevaſſe ⁊
uiſſꝫ non ignorer ſe ꝑ flagel
la adeo conſolanꝫ utz ꝺ ſol
(Clarer eſt hoc m Rege (Nabu
ꝙdoz qui ex ſuꝑbia ꝺ eabu
lanꝫ ⁊ aula Babilon ꝺ xit
nōne hꝫ eſt babilon maſnaꝫ
ego edificaui ꝺ domū regni
ꝺ robore fortitudīs mee ꝛ ꝺgla
decoꝝ mei ⁊ ſtatū abiectus
eſt a regno ſuo ꝛ rō fer ꝛ beſ
tiis ⁊ ſalatꝰ ſua dam ⁊ ⁊re
mentat ſuꝑbia qua ꝓ eam
ſecū trahit ⁊ ꝓle ꝛ ſi nō pen
tuiſſꝫ me ſubie ꝛ ⁊ternā de
ſtruet ⁊ pus ſi exceptus ymo
rari uelim q̄ſta mala timor
er clarō cor ex me aute ex
tioꝝ ⁊ ꝺby mduxit eſt myſti
lege q̄ſto magꝝ ꝺ nouꝫ ubi
ex poſſe ⁊ hūdus docē ꝛ ſuꝑbia
reꝑhendi ꝛ ꝺeus ſiꝑb reſiſtit
⁊ maria dicit ⁊ ꝺ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊
ꝺpoſuit potēs ꝺ ſede et ex
altauit humiles ꝛ ꝺ ſcate ame
ex miſſu ꝛ hūt cor ꝺ (Adcoꝝ
noſcendꝫ aut qꝝ quis ſe ſen
tire ꝺ ꝝ mꝰ ꝛ vicio laborare
Notandꝫ ex ꝺeus qlibz ⁊ oꝝ
conſtituit ꝺ aliquo ſtatu ſibi
ꝓcōnata ſed ſub ꝛ ſuꝑ ut m
lite ſubducē ducē ſub regez
Regē ſub ceſare ceteris ſeclar
ſub Baccar (Baculum ſub
magꝝ gonib ꝛ ꝺ clauꝫ ⁊ ⁊ igr
iſte ordo pdit ꝛ ſtatu iſti ex
volūte mſinuāt ordine puſ
ille dicē ſuꝑbus qui hoc ape
tit (Vn ſuꝑbia ſed augm
im ꝺ cauit eſt puſſe celſitu
ꝺmꝰ appetꝫ ꝛ oc cū plena ꝺ
liberatōne ex ⁊ ꝺ rendit ſup

dlud qđ est qđ supđ vt vide
qua est ꝑ aut ꝑ rtđ rō ut
volum vmq; ꝑ ferꝛ dllud
qđ est sib ꝓdōnare sch statu
suu ꝯ supba mpotat dr qđ
rete rō adusat q̄ supbo
ostollit ꝑ stip dlud qđ sibi ꝑ
fxad est sch suuna regula ad
mensura ꝯ dr greg xxxm
mor Eudentissim signū ꝑ
bozid supba est ac cont
tudtas electoz appetitu ugr
iste deliberatu est si no exit ac
tio sū qntū ad dignitez siue statꝰ
siue fame. loci ꝓsidentia ꝛc
quibꝫ mor mstatu equal sa
mor apparet videri mandi
statu suu et sic dqmodo ccluſ
vicio supbie et est culpa mor
tal Sunt tam aliqui mot
supbe qui sp venialia ꝓpt
accid mittꝛ s. q rō pueniꝛ re
uidm ꝑ ꝓter eluꝫ conssm et
ex subrepōe ꝑ mdeliberate no
ꝓsistens suo dqor appetitu et
ponit ipm dxem mor cor ſſ
arroganciā. ꝓmo rō bonū a
semꝫ ꝯ hre est mag aut ꝓ
ſuis mit accepisse se putat
aut iactat se hre qđ no hnt
aut despectis ceteꝛ singulāre
videri appetit ꝯ hre qđ dqm me
riat quāt septm angulos sin
plusquā ac se mfegmet Et vi
debit arguit est mos tuus qui
aquolus illecebꝛ grauid dmy
nos regnat ꝑ habemꝰ no valꝛ
dmosti Sed qđ de talibꝫ ccul
tis fit confessio aut contigna
pma dicit ꝓcam ꝓ supbia d
gne rō nulla specificatoe sic m
gnali confessoe cor ꝓpto quod
dnillo peto est mar ꝑ nulla pma
dangr ꝛ Si deus tanta ꝯ ꝯgra
parebit Judicē qđ dnabit oc
culta tenebraz ꝑ manifestabit
consilia cordiū

Signa Supbie mtiozib
possūt sic conjecturari ex defec
cuiꝰ cōmuꝫ sit tūdutat sic ar
rissio verbi quid cupit esse
non quibꝰ reputari ꝯmodac
mppō ꝯ altiꝰ ꝯ non cedere
magnis victoria quod vitare qđ
victoriā no nociuaz contēnere
defendere In agone gloria
iactanc de se bona dicere ꝑ eis gau
dio ab alijs dicta bona sua susti
nere ꝑ talibꝰ applaudē dedere
de suo conceptu Anillo vmci uel
le de gonōe sibi impenso gaudē
Nudis m exterioribꝰ actibꝰ velle
apparere In diuersis obscenis In
reprehensionibꝰ manū excutiendo
ad surde opponē Raro verū
ꝑ cedrate compunctoz gemitus ac
lusionez de cupijs defectibꝰ mse
consentire ꝯ ce radij mentes gl
bre ubi nr rob dme gre no plu
uie dulo deuoto ni agri pu
mentarij idꝫ fructꝰ tūdutat
loco sibi vendicant sed ꝛ sicci
tas ac stilitas agrom ꝯtinue
ꝓseuat holocaustā no medul
lata offendo su sapē diuine
complacēe ꝑ usu consuetꝝ ne
aut erubescēa quāna cōn
tor ꝓca clamate auferte me
tumultū carminū tuoꝝ ꝑ can
tica hre tue non audiā amos
v stip quo dr ieroꝝ non sacrificio
rō magnitudīs sed offensa rō
mita causabꝫ dmicat deꝰ
Et sicut dicit augꝰ mlo deuz
gemite tūdutas pone cō disci
plina est ꝓprima sic ecōn sūba

mentꝫ totū fundꝫm xpiane
vite subditꝰ Dñs superbos plo
delectat puo opo pbitꝫ sēm
quā magnū occulto diaci
ces ad pbitꝫ qui ocul quaꝫ
lucerna segnores ad abscōsa
videat quiꝫ an nemitrudo
xpianoꝝ adea que dicta sunt
aspiat. et ex hoc mltos vicio su
pbie laborare ꝛ paucos veretu
mles concludat. ut vificetur
vm anselmi tñdi mꝰ dmag
no piculo salutꝫ vnumq; licet
pauci cognoscē hoc voluit. na
diat hūdꝰ hūdutate qm̄ quis
quis (vltima sua cogitet) sbi
ipi vidicat. Bonedia cor tua
pestē superbie sunt pcul dꝫ
tuo sedula cōsidera. quos neg
sectare dnosc̄t si homo mē
tem mitrudo pēstimat. sine
dio tñ negciat si amare qm odio
digꝫ sit. Item mitrudo pseudꝫ
dbono. Ite mitꝫ deplorare con
fessionib ꝛ satisfactionib. Ite me
ditatꝫ amare mortis ꝛ pnam
adtribuat xpō. Item cōmitta
omnē qm̄ bonoꝝ pfidia. qꝫ
committit qui mitrudo sme qui
putuby mventa strage. Ite ex
citꝫ ad opus hūdby parat via
hūdutati quia sine hūdby gratia
acio est via ad hūdutate. Ite
sup omnia ēt deuota ad deū
ꝫ tñ superbia destruē ꝛ hūdi
tatem infundē. Ite xpō petere
ame ꝛ accipiet. Ite cōsiderato
melioꝝ. Ite ejectio ad hūdby
Ite meditatꝫ passionē xpi. Item
bēdictus pm̄ bonoꝝ. Ite conside
rare pietas superbis grauis tñ
lucifero pmo superbiente caueat
ꝛ sibi qui ozōne ꝓpositꝫ sibi

usurpans dignitēs ꝛ officia
et fata exigūs nobilitate ꝓpre
tes seruicia munia pt ydone
tate exactꝫ conscīb aut mozꝫ
quia tñs non puo piculo la
borant

De auaricia metalꝫ mor
tali Auedar et aliud genꝰ
auarie superfluitatꝫ in medio
tritici ꝙ sombo dormentibus
ad est auaricia. Nñ vere totū
opꝰ mdꝫ. Nā vñ no ꝙ hūdita
tem ꝓpter amorē usq; ad
mortē omēs auaricia sequit ꝛ
Quiby ꝛ vbus no mirū tē ma
leficio consonat vsu ve mꝰ
qui coniugit domū ad domū
et agrū agro copulat usq; ad
finē loci nūq; habitabit vos
ꝙ in terra. ysa v. Et ꝓ suadeꝰ
mentꝫ vide. si duo cent mar
ce ꝛ solid mētre ꝛ homi. reū etatiby
vicinis no sufficēt auaritie
humane. Et sic̄ sicut altera pars auri
cotanꝰ ozbium ꝛ scala piculo
si ascensꝰ erecta usq; ad auꝝ no
decent auari qui sub piculo
cepoꝝ ꝛ amarū cōtrahentur
assidē ꝛ rapē auꝝ qꝫ de fari
li mꝰ verū ꝓ suadeo ex stibus
que cottie ꝙ vidonē mē quod
ti mei mpmti est loqui de rapi
na fuzid usurꝝ ꝙ quo ad acty
exteriores sed de cupiditate ment
insatiabili que sine aptm ra
dīc est omm malorū que dem
desert. Multoꝝ mentibꝫ aut
ne sit qui se abscondat a calore
eius. Et hec cupiditas auaricie
finē dabit seculo sic luxuria
finē fecit sodo tpe diluuij viij
hoīby exceptis qui p aquā mun
dus fuit purgatus sic decimo

pigne pzegabit? Et hec cau
ricia tanto lucencio 2 octul
cio sepit mcoidibus tfom
quado ampliora gielamia
exaiacoibus pdonit. nat
tatem sustentado? ne pusi
one filiop uxoꝝ 2 fiaꝝ mulie
officioꝝ exercicioꝝ dignita
tis exigentia tutela subier
one ecclaꝝ utilitate pau
peꝝ 2 miserabiliu psonaꝝ
subuencioꝝ bñficioꝝ ecclaꝝ
tocioꝝ dotaciꝝ 2 fundacioꝝ
pio iuxe expssio plationꝝ 2 er
hesiasticop psonaꝝ quibus
multo utilius 2 salubrius
ẽt ut contenti esse mdi
ocribus pro usu sue natu
ꝓuentu ad psonas quia pro
obtiꝝ multa fundare bñfa
cultꝝ de ecclasticis puentib
salubꝰ prudentibꝰ bonis lpis
2 alis coloribꝰ exquisitꝰ se
palliat. Vere ecclia cupiditas
que deꝰ latere nꝰ pt. Lucet tfo
rmnes latet nr subitanꝰ
qđ ꝺ infinitu excedit nul
tfom ꝓ cupiditate nitalem
modꝰ patiaꝰ nim tfom
pactus extorres amare deꝰ
quidꝰ quia nullꝰ actꝰ exhoꝰ
amadꝰ explet 2 mstꝰ intres vo
luntas deliberata pfessiꝰ ao
uoꝝ sepe q tmꝰ ihꝰ 2 amadꝰ
exanitidem mentꝰ radice qꝫ
dtatem suaꝰ recipitꝰ se amo
derato amoꝝ tfom 2 sꝰ no
habeant. 2 ista modꝰ nul
pꝑ domꝰ tm fozmꝰ adeqꝝ
ꝺ tm multꝰ est quoꝰ alter
pari dest nec cadit sub aqua
actꝰ fꝫ ꝑdencia virtute dmoꝰ

considerat transtamꝰ 2 cond
cionibꝰ pfone statuꝰ fꝫ rectam
rone 2 pfecta qua dꝫ tfor fꝫ
suaꝰ condicioꝝ quia mesura si
excesserit aut ꝓpetuꝰ tfom
dꝫ ꝺ ꝓ amoꝝ acquirendi 2 possi
dendi iam petꝰ qꝫ. Et si ille
amor tantꝰ creuꝰ ut ex fꝫ stio
rem ẽ cõ deꝰ 2 cõ consilio vi
rtuꝰ prudenciaꝰ fꝫ deꝰ nõ mo
non ꝺ qꝫ ita est mele petꝰ
ex sne ope. Nam tm ꝓpin
aperiꝰ diuiciaꝝ crescit dm
finitꝰ. Si aut ille amor mfin
tonsistat ut q̃ius superflue ꝺ
diuiciaꝰ amet non tam ea
amꝰ ꝺmo amori aut ꝓxo
ut fꝫ ꝓp' diuiciaꝰ nõ tollꝰ
aliquꝰ facere cõ deꝰ 2 prem
sic est venale ut si aliqui delect
ꝺ diuiciꝰ ꝓ q̃sione prialem
non tam ꝓ rotate aucssione
adeo o quia pauꝝ est iste
mꝰ qui tꝫ distemꝰ pnꝰ aut
velmꝰ 2 dcꝫ integꝰ fauꝰ
confessiones. Nam vix defuncto ra
pma actuali fuꝰ confessiones
quo aut demonꝰ occultꝰ cog
ihꝰ 2 tfoꝝ dicat diuiciaꝰ esse
vicio qualenon carnale qua
ꝑficat indelectabilꝰ spualibꝰ
qꝫ auaricꝰ delectꝰ 2 mfor q
considerat se possessore diui
ciaꝝ ongꝝ ꝺ pson 2 cognite
ciam suꝰ collocat q̃ sibi ipe
sufficiet ẽt multa inq̃gꝝ
qꝫ stꝰ hec 3o de compl acone
dilige max ipmittꝰ pse
ffectꝰ ut ꝓximꝰ v q̃libꝰ de
bꝫ vtm quod fideiussore
ad omia tfoꝝ et caꝝ ꝺ
pcuꝝ obligat omia dꝫ et
no possit deꝰ adultere suꝰ

dolositates astuciasq; casus
quos aud[a]ci[a] pturie non effat
mr̄ hom̄ cōd. Nus sic sup mlte
terut[ur]. Sic precipitant[ur] q̄mlt
ut hom̄es deus non velint
dubitare, nec audē si tuan
sint. Tm grial omia dubi
tat. cum alus aut homo non ꝑ
capit ea que spūs sunt. ß stulta
est illi. Vtma deus ea aggbat.
Sed forte obiciet michi q̄ub
du quid sentis de ꝑsonis est ne
salus eis q̄ in ex consuetudie
tribus utūr. sicut mterris
ptibus. et regnis. et cētis lor
seruari soluta est. et dor dum
tollendi pcaus audire uellem
quid audiri. cum ne subtfugē
ardear dicā quid ꝓtulu mi
hi. Attendo. q. dubitatē pcp
toris aut pbitoris. ut dubiti
psonaz quo ad ydioz̄ sapiōr
aut mfiōrtatē. Item dubitēt
sīc aut ignorane. Item simpli
citatē mtentois aut temitate
Si ea actus q̄mod sunt d gñe
preceptoris aut pbitoris dme le
gis veteris ac nouī testamēti
ac delege nāli ex simplicitate que
quidē scire tenet. et ꝑ aut sacē
diligenciā ut sciat puto eos
non posse amodi excusari. ꝑm
illud iacobi. Scienti. et non facienti
petrū est illi delatibus sue illa
Non meā habet. et non fuisse fac
eb. et. mss. beneficio etatis aut de
fectu rōnis quib excusare. Si
vero sint delege posituā. ignō
rantia aut affectata nō mtionē
cū simili mtentōe. et bona vo
luntate si cogmtio foret puto ta
les excusari quo ad deū dicēte
gr̄a. Licuit culpa dimitti. q
necessē studio malicie ꝑpetratur.
Et ea ꝓpter videt michi posse
eos excusari a mortali. ꝑsimili
mtentōe. et non magna q̄m sti
enda aut subtilitem nec mtali
statu existit ad quos exigit tam
alta sta q̄ncq; actq; dūos aguā
lege duna ꝓfitent. sed non
ita clare expressos aut explicatos
ut noticia ꝑ simplicia. et mmq
cuiquā ad ttingē possent. ut
de contractibz. et dei sabbi sacri
ficiis de aut contra id. nr̄ mortali
et statutis. in quibz ronidie pme
ignoraū. et de rebz sīc. et statuū
diuersitas plūmū excusat aut
attenuat mtoto ad in pte culpa
apud deū ut dicā. Secundo dq
rtū de hom̄e dūmō tm volumb
ꝑ pata sit credē. et credē sensu
amori. et non dicat illa verba
Iob. Discede a me. et scītiā viaz
tuaz nolumq;. Dō ignoraū
fieri ad debita diligencia possi
bili excusat ex toto. ut facēs q̄d
nescit culpa. Item pro rachel exci
sat. Ignoraū ned pmo. medi
na ac. publicā. et explicata le
ge. et nāli nemēz excusat. in
aliis uero terre. et obscuris. ꝑm
plurimū extenuat culpa. Item
posite uero plane pastoribz doc
toribz docta ꝑm exigenciā cui
status minime excusat. tm sēch
magis. et mō qui obligant. et
ad studendū ea que status eozū
concernunt. et negligencia studē
di. et ḡndi. deus est damnandi
quia est ignoraū crassa. et supi
na. que non excusat. Et q̄c est
grial. mssio non solū ad casus
ꝓpositos sed ad omēs ꝑtes fateri
dū tam est grialem regula da
ri non posse. demōli. et venali
dicente. dandū delicta quis m
telligit. Tm ad dīq; m. dum
venit an sit petrus morte ad re
male suspēdendo est actus dom
certificatus venit a priori. eius

qua stante tlo dubio prima pte
q̃ est vestimentū et magr̃ de
eque sultem mduat mentem c
dere quid est mōle illatū sic
quod est latū hoc dubio stante
si metū lommg procedit ad actū
gmittit sc̃ distrimd & petat qz
videm̃ pupendē salute anime
sue. Sorte ex mortali peccat
ingrā illd. Gal iij Nu amat
proximū plus dilo Sccz ubi met
plus melmat & indicat quod
est latū magr̃ qua illatū
q̃ quid non tabeat usq; ad
tudinem caudente aut fixam
qua nr̃ thorpm reqũ & hs
Utq; Antiq videret Deo semp
mdubitanti ignoraū fieri ad
diligenciā pmissa & ignoraū
mvincibil qua non pt̃ scire ex
cusant a toto non sic de crassa
& supina q̃ quib; pt̃ scire & no
vult.

De Invidia et Odio Cōi
po quo pmissa s. superbia et cet
ricia sequē vide de invidia et
ira que nasci solent de pri et
sec. q̃ Et invidia seqũ ira
Ira invidia est tristia de bono
alterius quia non volens nō po
tens videre bonū alterius aut
dolor alicui de felicitate & augm
Unde accio est malū de ncia mor
dalteri de bono alterius Oppo
dilectiōi que amat bonū alterius
Ista duo vicia raro dapto ad
hostē pugnā sed fovet domestica
sua i occulto & plus occupare
solent mentes magr̃ spūalium q̃
carnalium ex suggestione sathane
qui primi auctor invidie luc. etc
sapie ij Invidia diaboli mors
intrauit in orbē terrarū imitā
antē eū qui sunt ex parte illius Et
sup duo sanctus fuge occulte mōle
vrq; nos findentes Nam dñs ost
Qui dixit fratri suo fatue
est Ysa v. hs patuit clare nō
matrem abel que fuit cum
cayn ordit ppr odium Claruit
gratia mi osepḥ que fuit vendi
derunt ex odio qua aperte plus
fuit dilectꝰ Quot aut & quos
hodie d anima occulte nō fuerit
nō cessat quos expme vulnerando
per corpus scriptaz nouit nisi
ignis aliq exit d actu aliq̃ qd
quos altius bonū repiendit de
fusare nō & simstrā nō preter
one appont acusat fama ma
culat cōmuniā ext mgrū bonū
nomē alterius bona opa cum
aut occultat aut mvitꝰ publi
care audit aliquos audit ut admi
tos faciat bona gesta calumniando
depmendo pdendo ac impedi
endo gentia Et dicat sctō ga
ze. q̃ Ze ca 10 iij q. Invidia et
ira sunt maxia peccata propter
q̃ ordinatoz eius. qui peccat q̃
in illo voluntas de ordinata que
est potissima in homine ex qua
est radix peccati Unde si exte
reb actus ordinati sunt absq;
ordinatione voluntis nō essent
peccata puta cū aliquis ignorans
aut zelo iustie homicidā occidit
Et primo actus occidit adherentem
qua ei qui est ab suo ipius q̃
invida primo est odiens Deinde
tūdit ad exterius nocendū quod alteri
volentem inferatur mala Sic
peccata opis sic furtū homicidium
adulterium & rapina Unde dicit
Crisst exponēs illud mti Non
solum vnus de istis minimis dicat
mandata mosi nō occides qui
occiderit reus erit d damnatione
modica sint respecto ad magnus

mandata dñi. non nascan-
non grupisces. Primum
tore magna sit. m peto a
mma. Quinto dnocuit pro-
pz regi. qz expugnans odio
mse magna mercede tenue
ratoz. et mtm lucra tqz qui
consentit mrthe sue. aut
dia. qua primo sud torquz
autore. Et forte non defici
li moventur. vicia que sic
comma sunt thomb. sicut
mutia. 2 odium. qua alia pa
tia exulcerat. seu tenet apt
thomes. et compescunt. hec
uero duo latencia sunt. d mtio
ribo. nr nisi domib. suis pa
tent. Et ideo tales. qz mediana
admittunt. et totis fidamen
spualis edificij. caritate pxi
subdunt. Non tam est estima
das. qz quibz impulsu seu
moto. mrthe aut odij. semp
aiam deicit. mpetuum dap
nationis. ut pus dictum est de
dualbo voluntatis: carnis sue
pleb. 2 aie. 2 vite. prima aut
nulla. aut pua culpa. Tertia
que est cu deliberatione vois et
consensu. delectationis est mortal.
mare. qz non sit tm resistere
tur aut displicere vois. 2 qui
tus gemiat. Quarta. vtalis
simo. rationis est. illa vehe
menti amore. dilige que amat
tis. studeat ab uno solo plene pos
sint possideri. hec sunt bona ce
lestia. reste greg. qui dicit. Mu
facibz. mundie care desideria.
ulta tpestate appetat. qua
mus possidendo. non angus
tare. Studeat. 2 tali mtis mo
do mtis. amare. qz quisq deo
dilexit. 2 proximo. vt debuit. 2 proficit
amittere. Exempla copiosa

sunt misera stipula. Cui simul
rex psequebat. gtm david nisi
pter odium quo consequat. qua
tenus eo d regno sibi suggestum.
Sic et theodes. xpm. qui bap
tizare nouiter natos. propter q
eos innocentes occidit. Sic et
iezb achab filium ner. 2 amasie
principe exercitus. Joab occidit. ne
sibi imperii pferret. 2 ut
mulieris regis. Dixi enim odium
alis quietari pñtis. pmoztes
aut malens aut crudeles. ut quis
cedat furori. dicunt. Est tam
remotum rōi odium. tqui ozo
ad deicidium. qui tulit precepti di
uinum. finire conficat. ut impleat
et odium assimilat. putans se ve
riste esse. q d malebles. amice
dampnen. spr. mpetia. 2 odium.
homibz. quib occultu deo aut
manifestu. qua ipe intuetur
corda. Non ut odium tpre pa
rem infamia. in honore. in
iuncis. insipia. misia. Di
cemq multos nonnabiles esse / immoralia bilos
non solu usqz ad certa sic solu
sed et mult annis aut forte
omnibz fidelibz vite ipsius. ut nec
mtis ora. pro reconciliatis vel
Ubi est illorum prima. confessio. qu
mtis confessio. 2 exercitio dñmi
so offense. dicere xpō. Si fino
bonis fr̄ibus vris. ne pater
vr dimittet vob peta vra. Et
latentia peta mortua

De ira et discordia. Inter
peta in thomb usitata. multu
regnat ira. 2 discordia. Ad qz
ueru sit. nouit experti d comita
tibus. In curijs tam Romā
qua principū. in Ciuitatibus
viis 2 domibz. in Claustribz
in capitulis. 2 d Collegiatis
d vnitatibz. Ita q aplanta

Ecōm uero sepius fit ut rn
tib fiat 4motus nre sine
verbo exōm. Est tri quetu
ma p zelū qñ vicia oīs
illa p virtutē qua appetit
vindictā pr malū cuius q
pñtiā est. sed appetit vin
dictā propt vicioz correc
et bonū iusti observandi
et dei tñonē 2 aliox quietē
2 securo ordine pmiū beatu
est. Ymago vmbrat se deos
qui venant s. adse capiēd
quia petr ignez de celo
descendentē qui consumpsit
quadraginta ois suos l pz
1 Item Ezeus maledixit
pueris ipm descendentibus ut le
e Rg ij quia ymagines scrp
ture vitata reddebat 2 imaginū
dei sic ecclie sue Siluest papa
exōmicauit eos qui ipm 2
exclusū mserat quia hoc re
darguebat in dei iniuriā ut
lge exēm q ipm in ad ymā
alicui dicta pz ad ppria pso
na tm dz eam tollere paci
enter si expediat sibi illud
deus expetit. Ymago vmbraz
ego retribuā. Et quis dimu
meminisse sufficiat petā latencia
que ex motu nre 2 p discor
diam admittit? Et qñ desit
sequi 2 vera contrō 2 confessio
dei 2 in confessione pcōm
p veram discretōm sine aliqua
specialitate mortal nre sz
venial. Remea cōm nra pz
pm consideraō ihū passionē.
quia dicit gsa. Si passio dm
a memoria removeā inq' est
deo durū qđ non equo animo
tollere? Dm est silencū quia
dicat sup id pid. Patuo statim
indicat nrā suā natiā ne est
ut langwescat ostulā p lata
magis scrutari. Et alibi qui m
ponit stulta silentia mala intuit
9 m est considerō dīne ordinatō
quia nihil malū pene pr nob
misi exōmatō dīna qđ
dz ee magna consolatio fidelibz
quia omīs tribulatō est sic pcō
a medico patissimo, ordinata. s. d.
Dm est considerō salutar quia
hz tribulatō que tollit impēn
sicut apis primo pugit sed post
mel infundit. Vñ dr deuteron
me sic apis &c. Dm considerō
status iniquo 2 iniurias. In
sanq est cui quis pecu inscīe
est quia vindicta. Secūdo
considerō proximū defectum. cu
eos considerat aliorū patientiā
tollendo. Septm est considerō
finis nre s. mortis. Cui memo
nouissima tua 2 ne sine pni
mi cadas et subito ab emere tue
rem de 2 non irascaris primo
Octauo est considerō ultionis
potentie que tanta est ut a misse
ric 2 pulcher molestē ne resis
tere valeam. Vltz cui 2 8 do
mīo seruat nra ratio qui me
leta quod iubet. Non est ira in
deo de medela ideo qui flectit
suo ad vocatū ipius. Igitur
remissio peccatoz precioz iram
dei est ei qui alios dimittit
Vltrodia cōmixa caritati qđ cordia
mitor 2 cōiugit 2 aliquos vnit
qđ est pr bonū primi. Quid
bonū proximi. Quia ignē quis
2 ex intentōne dissentit abominā
do 2 abono primi. Inquq dz.
qui amare tuū est mēte tui primi

motus ꝓ̄ mp̄stionē actꝰ pm̄t
ē venialia. Nī aut mutenꝰ
aliquoꝫ ē ad ꝙ̄ bonū ꝙ̄
ptinꝫ ad ħonorē dei ⁊ utilitatē
ꝓximi sed vnꝰ estimat ħ̄ esse
bonū alius tꝫ rōnī ꝙ̄ proue
talis distordia nō ē ꝑ̄se rōnia
rie. nisi ēt rōnī erroꝝ de quib⁹
sunt de nāīe salut. ut ꝑmacia
hꝫ dnte ad ꝙ̄bed ⁊ Vnde oriūt
contentiones que scindit car̄es
deo distordia qnꝫ ē ex pcto
vnꝰ tm̄ scdm rōnī vt bom
cui alius stare resistit. Nīz ā
ē cum pcto vtrūꝫ. sed rōnī nō
dissentit a bono alterius ⁊ vtrūꝫ di
ligit bonū ꝓpm̄. Et ħec distorsio
ē silua dāmb⁹ glie

De Raritate Vere fīne dilec
tionis. Si possem⁹ speculari
quā rara ē ħ̄ ombꝰ sit fraterna
dilectio. mō nr̄o mīt lucerent
nōbis multitudo latentiū pctoꝝ
rōnī ħ̄ de nāīe sit salut. Et
forte nesciō quis ffīr̄ possit de ꝙ̄
spectari. nisi deus cordiū scrutā
tor. dīt oīm aut̄ pauci se ex rōnī
diligūt ut sit deꝰ omia vobis
ador tan dī tenēte omīb⁹ primi fi
delio ut fruāmur vite simꝰ consor
tes. Vera est fīma xp̄i. Qui ħ̄
dant imquitab⁹. ideſt cupidꝰ
refriguit caritas multoꝝ. ꝓpt
exim. Si dabit est vnꝰ mt
milīb⁹ qui odīt omēs imquitēs
studiose circūspiciens se et actꝰ
suos. ne ꝛeis aliquid appareat
ꝙ̄ deū offendē valeat. cupiens
ꝑ illi placere stans cotte sup
custodia cordꝰ sui. nō refugiens
vitarīs cē. ꝛ̄ stipulꝰ ꝓ̄ paucis
ne non sit in via rēē consūatꝰ
ꝙ̄ amore destructꝰ. nō grem⁹
que sua sut timidans ꝛ̄ visibꝰ
pectoribꝰ ⁊ compassionibꝰ. gau
dens cū gaudentibus. ploꝝ
cū flentibus ad ⁊ tribulacōz
suā estimāt ⁊ suā que cōi
tatis conterit. ⁊ pat. sunt
mīe repiens ꝙ̄ mor possem⁹
dilectē fīm̄ nēcia veritatē ēē
dilectā. Sed quis est tīc et
laudabilib⁹ cōd. Et plures es
timāt se ēē tales ꝙ̄ dīt. se ꝙ̄d
non dilīgat. lugeat. nz dlo
sed ꝙ̄ ⁊ vītate.) Octꝫ ⁊ Est
amor nāl est amoꝝ bn̄ficio
rum. qui facilē extīguit
Est amoꝝ carnal ⁊ vicīosus
est amō peccat. Est amō de
mō gratuitꝰ qui soli nāe
impendit. ⁊ mīb⁹ alīs cessā
tibus. nīsi ⁊ mīcacōib⁹ ꝛ̄ē
ne tē dīlat. et tīc solo est ꝙ̄
deū mīterius. ꝑmr dilīt ex
ſcīptura cōmēdat. Juberis di
ligē ꝓximū ꝓ̄ deū ⁊ am
cū ꝙ̄ mdeū ꝓ̄ deū. deo quia
ꝓximo ut sic non appareat
alia causa diligendi nisi deꝰ
⁊ que adeo sunt ſ. natura
bō.) mdeū aut amicū dlīgē
est ēt alia racō. ſ. quia ad
ecia est dono adeo ꝙ̄ coūgit
nos pīter ⁊ ambos coūgit
nos deo ut simꝰ vnꝰ ad de
mētū ꝙ̄ est deus. Sed
ut clarius nob⁹ mnotescat de
dilatōne ꝓximoꝝ que est
de nāīe salut. atque est
supererogatōīs ne quis estimꝫ
ē adulatōne excidisse mgo ut
ꝓximo tanta affone cōiūcto
no sit sicut amīco. Cū ꝙ̄d
lugēre dīt non est aliud quā
velle alīū bonū ꝓ̄ ipm̄. et
nolle alicui malū. ſ. ꝙ̄ malo
Bonū est ex nāe fortitudo
glie. de ꝓmo bono ſ. fortitudo

corpis sanitas mgem clauis
vires corpis dampne. Et hec
quitu secundu salutem mmmcr
& non obsunt quo pacz aut qñ
tu sunt z glia dei. mpitio
bomb non sunt nocua sz am
bis optanda. alb mmme plus
ew qñs profest mfirmitas
quia sanitas. ut pz de mago
quosd noie elymas. que paulo
p̄ vsit. dei. actu xiij. Et
bona mala multis sunt occasio
peccandi. ut patet de diuicio. z de
pulchritudine. Bene merito
ex2o dicit ecc. De ibs bonis
fortune que sunt diuicie. dignita
tes. pelates. honores. z poss
siones. hmoi dicto. q bona non
est nate optare dnmo nisi p
nitate. z quitu proficiunt ple
ad salute. et alioz pace. ideo
ipso z dicit. Siquis habuit
scitiam tpum mudi. z pdere
ret. eam sua nate tpe. z clausit
misera sua. abeo quo caritas
dei maxe deo. Nam bona sunt
virtutes. fides. spes. pacia. z
que emdant. ad salute. v. xij
fructu spus. hec sunt optanda
dnmo. quia sunt adeo. z sunt
ad salute. z nullo nocet. Ad bona
sunt. glie. que sunt. visio dei.
fruitio dei. vita eterna. z oib
mdnis sunt optanda. ipo mfirmi
dampna. sequnt adeo nulla sunt
optanda. vme pbomb gre. z glie
dnmbus. ecclie. no sunt exclude
di. dnmi. dicit. mfirmi. pecs om
ne non sit de ngre salute. ideo
xpc docuit orare dmitte nob
debita nra. Et cetera. Et pas
cere erat p̄ secretis. z pagano
rum. z de malis cui qda est
natue. s. ofitio. z bomb nature
corrupta. z qñs sunt optanda dnmo

mgñ. m obsunt alus. z psunt. qñs
alia mala fortune. ut. st. paup
tas. captiua. z scruty. que qñs
sunt optanda hostibus. q̄ sunt
meritue cõ vita. Nam sunt mala
culpe que nullo sunt optanda. qua
sequant adeo quia vicia. z pecu
nia sunt sunt mala pene que. z du
ri tpis. z eterna. ultra nullo st op
tanda. s. sequacõ a deo. z pena tpa
lis alu est optanda. posset. ut se
dirigant. qui mfirmitatibus se no
recognoscunt. Hic legimus. Eliam
ppham orasse. ut non pluer. sup
terra. ann. tribus. z mesibus. secut
ptus punit. z penia. z abyssola
tra. ante. z iij. z vij. Signa ad
similitudo. omnis dnmo est dep
catione. nõ de nrate salutis. Mu
tas regunt. ut eis debeat dmitti
tunc. ia non sunt dnmi. sed
amici. quitu. ideo diligendi. st
z amor. excludendo. Anima ipi
diligentis nature. et salute. est. q tpe
nitentie eis gratia. bnficia natue
tion subtrahant. Et q non exclu
dant. a coibus. z quibuslibet. acolitu
et bnficiis. ecc. q ofio. dicant. cõ
eos. Et patus sit roganti dmit
tere sua. z que optat sibi adeo di
mitti. qui rogat. z q non oportet
eis malu sub rõne mali. Nam
dicit amicos. q allegat mgr. d sen
tentiis li. iij. dist. xxxv. de diligẽs
deu. ex toto corde. &c. dist. xxxvi. tnu
sicut tepm. Immicos. no. ex tota
virtute. nec sicut teipm. sz simpr
ut diligamus. z no. ofio. dicamus
Hic comes. auctes. st. pstue. sunt
intelligende. s. diligite dnmos vos
bñfacite. qui. qui odeunt vos. orate
pro eis. qui. tpe. quibus. z mtu. aut. loqui
de. dilatõe. pfectus. aut. tpe. nocitat
Hic. z. dicit. esurier. dnmo tuo. cibu

si sitit potu da illi. Deo xpo exemplificat sicut pd vt mittit sole suu oriri supbis 2 ma 2 plurib sup iustos 2 iniustos. Nec grāle bñficiū deus illi denegat qb 2 nos vt facē nrīs amicis. Immittenda uel cuq; no debem diligē que t odiū p̄secuti dapm illaca amor nocti di hospitalis cupiditas &c. quia illa mse mala sūt et deus ea odit 2 damnabilia p̄ nimiā vmo sunt detenda sequibz fauloquit. Nome qui dicunt se o deram &c. p̄fecto odio habent ob est. 1 roz. 2 tu quod nr celui sume. Et post de a gla. Siqs venit ad vos et hāc doctrīnā non affert nolite recipere eū i domū nec aue ei dixeritis. Qui em dicit illi aue communicat operib; eius ma lignis. Unde non estimet vir bo ne. Mox lesa dilectōne si sentit se minorē non sū dilect' affectū ad vicinū sicut ad virtuosū. et si mes cuiq; fuit adusa abeo pecuit pta cuiq; redempta. 2 subtrahit se a cōsortione eius ut erubescat et confundat' ac se corrigat prudet. Remota p̄mibz malis tenebra et dño. Vigilet 2 quilz si sic 2 nō aliter amicus cui affectat p̄ tā ad amicos quā ad inimicos quod nō puta' omnē. 2 ō vana est vera dilectio fīna d̄ hoc.

¶ Scientie

De scandalo. Ve hoc non inutile videt̄ 2 si aliquid de scandalo inseramus. De quo pauci curant. 2 tm xp̄s dicit mt xviij. Si quis scandalizauit vnū de ipis pusillis qui in me credunt expedit ei ut suspendat' asinus mola d collo eius 2 demergat' in profundū maris. Unde scandalū diffinit' est actus inordinatus vel actus p̄bens occasionē ruine. 2 dicit' offensio ruina vel exactio pedis. Dicit' etiā quis q; aliquē ambulantē p̄ via impedit 2 obicit quodlibet lapidē 2 aduina 2 talibz obicit dicit' scandalū sic etiā legit in via spūali q; aliquis sua admonitione inducit aut exemplo alterū trahit ad peccandū. Nichil aut sibi sua voluntate trahit aut deprimit ad spūalē ruinā nisi qb; ex ad̄o defectu virtutibus quia illud qb; ex defectu virtutis magis munit q; omēz ratio quā inducit ad ruinā. Et sic etiā patet solutio ad illud. Nō meditatione que latius habet aut scandalū est duplex. Actiuū 2 passiuū. Actiuū de eo qui scandalizat. Passiuū de eo qui scandalizat. Actiuū est quis quis p̄ malo exemplo vel verbo intendit alium ad peccandū inducere. Vel certe scire debet hoc non intendat ipm vel verbū vel factū est tale qd de suo nā seu de se ipso est inductiuū ad peccandū aut publicū peccatū vel aliqd tale. Passiuū autē est ipm passiuū ab eo vel factū ipm quod est causa alterius peccandi quando p̄ inductionē operantis 2 p̄ intentionē operis dicitur malefactor et quod opus inducit ad peccandū puta cum alius mundū bonū alterius 2 tuc ille qui facit illud actū vel nō dat occasionē quin ruat nisi est sed alius sumit occasionē 2 de eo dicit' est scandalizatus passiuū sine actio 2 scandalizare p̄cipue dicitur 2 doctrina xp̄i mt xv. Sciens dixit ei discipuli nostri quia audito hoc dicto pharisei scandalizati sūt dicente xp̄o. Omnis vos scandalū patiemini in me hac nocte. Unde est etiā actiuū 2 passiuū de altero qd adinducit. Vnde aliqn peccat. Unde

uerso est scandalum actiuum sine passiuo sicut si unus mouet intentum aliud apprehendo et iste non consentit quia aut expulso passiuum sine actiuo Et illa scandala quia sunt mortalia quo admittende inducunt deberent dici mortalia quia sequitur mortale Et ita expositum est lapis offensionis et petra scandali quia ibi sit quia alius impeditur alueo scandalizato ipso non dante Unde Paulus dicit Nos predicamus christum crucifixum iudeis quidem scandalum gentibus autem stultitiam &c Subditur animalia sine permittenda ne alter scandalizetur Et circa questionem istam non est locus de scandalo actiuo quia nullus est facientis nec actiuum scandalum quia hoc est dictum uel factum minus recte Consequenter est de scandalo passiuo sciendum est differentia inter scandalum et alia scandalizationem et quia omnia animalia que comeduntur sunt mundi et ista dentibus salutis et illa non sunt permittenda quia contrarium ordo exigit ut nullo modo prebeatur occasio alteri impediendi alios a bonis que non sunt de necessitate salutis alias scandalum animalia precipit ut quidquid aliquis bona uolunt impedire aliis scandala gestando ut preparet nos ad doctrinam christi illa uidelicet animalia quo ignorancia scandalum pusillorum et illa sunt omittenda uel occultanda ubi differentia ubi periculum non timetur quamuis nec data ratione quod scandalum non cessat Et aut recepta ratione hoc scandalum non cessat tunc ad existimandum pertinet quod non sit permittendum sciendum est quod non permittitur duobus casibus secundo dicitur quod permittitur dimittendum est propter scandalum aliquando ne alius scandalizetur saluo tropho uidelicet ne alius scandalizetur in fide nec corrumpatur aut contristetur bona alicuius quia aliud plus uult Ricardus comitatus aut deposita illa non sit dimittenda sit primo reperi secundo solute sed si tertio Cathuarien fecerit scandalum reddat ea quibus bona erant deportata sic alia que supra dentibus salutis Et talia uidelicet bona quorum nobis dominus quis debet dimittere quia non Quia ecclesia exercetur per scandala ut pusillorum sit propter ignorantiam uidelicet permittatur tunc autem debet dimittenda sunt aut scandalizandi si sunt dimittenda Et quod ore spinalia ut sunt pharisei non sunt dimittenda quia tunc ecclesia non crescit quia daret possibilitatem rapiendi alios et noceret rapientibus qui remedio aliquo potuit remanere Illud patet ij Cor vj Nemo detectio est de rebus quibus habere debemus nutrimentum sibi augmentum ratione ut homo patribus sit potius penuria aut fraude pati quod ingens grande scandalo si expediat quia aut non expedit ut dictum est nec cibo Carens est si alter scandalizetur si tali cibo ut dicit paulus &c Et cetera

scandat from meu nō man
ducabo ad ne i eternū ne fiez
scandā Et quis ffir. valet
expliare pcta que pstant hō
actuū 2 passiū quātū 2 ut
sit p opa alicui alt trahunt
ad exemplū filiū spandi ad dic
hōnes si tpe dlti fr cue 2 mdm
sc mvestibo qc mtfaceis hēd si
bon violadē hoc supplet tpe dlti
hoc in emptōe mercātiby qc
d justiciis fmbnficiis assignēs
in ieuniis ecie violanē mm con
fessiōnē in detractiōnibus in detra
ctibus confessoribus in vigiliis d
bellis mdū licat 2 mplūdūtatibus
bnficiū in pompis pſonaū eccie
tractū 2 clericoū Et dnūs dom
qñ actōm cmouit ad pcm pet fra
dali sibi vendicat locū ei dlūt
malū quod ab vno cōmt 2 abanis
fiat tragi 2 d exemplo q plus ve
malū dolūt qua bonū dolūt
2 prom sint sensi tpe hōnis admo
nēt ab adolescentia sua qm ve
vere credendū q mt anima pter
quā nihil tam pcīde est fiat
scandalū quod ab hōnibus mmi
tuat 2 pauada sint romē cō
fessoribus 2 confessionib dñi ds petro
aspo appellatus est sathanas q
conabat xpi passionē impedire
dicēte ei xo vade pōme satā nō
sapis que dei sūt mt xvj Et rege
hēndit 2 anlo legimꝰ fuisse qui
non expulit tenēdo doctrinā Ba
laā qui docebat balach regē mo
abitaū mittē scandalū edē 2 fornī
cari p filias moabitaū si impiaa
filiaū sed cernās 2 corripientes que
duxerūt eos ad ydolatriā 2 for
nicandū nūy xxv Et quisē qui
potīdactus suos sic madere ut
nihil alteri scāpe possit exempla
male vivendi aut dimittendū
legimꝰ mvit pēm q cū sto
stus semē q ferēt ut quod sem
ū non potuit tam asperā viā
duce dñō ullū invenīre volebat
secū pmitte sustinere ne 2 dñe ex
mysio alteri distēt vnde quod
si fecisset scandalū utrīq admisisset

De Suspitione Et de Judicio

Postea effert se materia de sus
pitione 2 dicitur Suspicio h
tqo 2ª 2ᵉ q. lx art iij 2 Tullius
dicit ortaꝰ malū qñ ex leui
bus indiciis aut signis pcedit
Et tqo qtuplex ex tribus duo
quia aliquis mseipo malo est
2 certior ipse q malus est et
sibi conscius sue malicie facile
malū de eo opinat 2 illo mō
pruent ex horū aliquibus male
afficit 2 adalterū ut si alterū
qtempt ad odiū ad nasci 2 aut
multi ei ex leuibus signis quā
mala de aliquo quia vnūqsq
facit credit quod agit Duo
quent ex longa experientia vn
plus diat si restitueret q
tenet sint magne suspitionis q
ipsum expti sunt aliquid detri
mēti dñe ptmet adprisitatem
affectus 2a diminuī rōne suspi
cionis 3a rōnē ad studiū men
dicat quē est cōis rōnē suspicio

Deo suspicio vicii importat
2 quanto magis pcedit suspi
tanto magis est viciosa Et ad
2m q tribus suspicionis ptm ut qo
ex leuibus ut dictis debēt ad cū
dubitare magnū 2 est venale
2 leue pcm 2 ptm 3 ad tempus
quando sine qua pnā vita nō
ducit ut tpe 2 moto sup dlūt
j Cos iiij Solute cū tpus indicat

Q gradus ex quib⁹ pretor
malicia aduꝫ estimat ex le
uibus iudicib⁹ Et hoc si est
de aliquo grauꝫ est petim mo
tale. mistry est d contemptu
eximi. Unde glosa dicit sibi
dat. Et si suppriat dicere
non possit quia homines
sunt) iudicia tam ide diffi
nitiua fiunt ex sniab⁹ con
tmd debent) Quis gradus
est cui aliquis iudex ex suppri
one precepit ad aliq̃ cotep
nand. Et tl est cõis rõne iust⁹
et est mcle. Et suppriat 2o mo
nomat gtemptu eximi. 2 sic
intelligit. Sch de iudicio aut
utendo dicit. Quib⁹ Nt vij
Nolite iudicare & non iudica
bmꝫ. 2 sl Iudicat aut exacto
iust⁹ ad q̃ tria requirut. 2
q thor. primo ut predat eximi
magne iustic. 2o ut predat
ex caritate ordinãte ppi dei
3o quod proferat sch veram ex
pientiam. Cõis. pm est iudicium
positiu. cõis. 2m est iudicium iuste
patiu. cõis. 3m est iudicium teme
rarium ut cui aliquis debens iudi
cat que sunt dubia vel occulta
pdicas leges directiuas. 2c
dicit iudicium suppriat si aut re
mederi. 2 tl or. prosequi. 2 pe
mt pm. Nolite iudicare ut no
iudicabmꝫ. ad q̃ Crisp. medi. 2
de iudicio quod non sit exercen
dum exercitatione ad cui amabitudine me vi
dubia semp sint d melioꝛe pte
mit exercenda ut dicat glo sup
illud. 1o xiiij. qui ne male
rat maduranter non iudicet

Et melius est q aliquis frequ
fallat hmõi bona opa. de
aliquo malo. quia dempto no
est ꝓmutat. dicat sicut de scdo
Quod aut suscipientes sint suppria
nes et iudicia remedia nihomi
bus quib⁹ pt applicare. aliquat. pu
altri aut intuet. intuete mox uidia
abalio aut aliquid mali dempto sus
pitat. & altri denunciat. adpexore
pacte mt pretendo. lagmo. d ista
pmo. quia duo fres nihemo tame
petut. eiant ut mutuo sua cres
tencia et decrescencia mgra pdi
possent. Quod dpe vno dlorib⁹
vidit. aliqui. de fribus mssoluto dpe
manducate. Et ex hoc iudicauit. ad
dom quod dimisse puenire post
hoc conuenerut. pmo duo et dlt. secũ
vidit dimmuta grauia nullo
Et quesiuit quid mali egisset ille
fnit. nil sibi conscius mst hoc q
prodisset illud manducate. Et eo
hoc alter cognouit grauia d ipso
diminuta donec ambo penitẽt et
restituta est illi gratia quia amise
rat alteri ut dicitur. Cognoscere
pt prudens lectoꝛ et operis pmo
diligens scrutatoꝛ quia admiran
tia sunt petita occulta & latencia
de quibus rõnabiles homines conferre inuicem
confitẽtur. nec pro certis esse
ut sint detractiones. susurraciones. ma
le affationes. ablocutiones. murmu
rationes. iniustas detractiones. re[illegible]
probrose. plateas. fraudes. dolos
reprehensiones. calumnias. 2 recta. mul
le talia quibus modus plenus est.
ne admittat inferiores. nec reprehen
siones. Sed quia sum. pl. vii

Nota q. q. varia. falsa
que mala opia. de alu
bono

phicorū ꝓfirmta non ꝙmgit ꝓ
fitere 2 deipis non est scā re
bmanda sint abaete humana ꝑ
acti dime sint ꝙmittenda qua
mme latere pnt ꝑ usq; ad no
ussim quadeante rō diuissima
deipis reddendi est mdie dis
tricti examē ꝙplus valebut
pūl corda qua extuc a vā ꝓcon
stiā mudi qua mersiqua pleb
ꝑ Bene

De triplici gne actuū

Ut adnotand actuū vtuosite
aut vacuosite dicamus de ver
re valeāt dequibꝫ in pma
nēa vesūt intenco primo attēdē
du est vna diuisia actuū gnāl
tria secuntur pncia scz anatiua
abaete a voluntate sue ab intel
lectu Nā causat ope nālia lēs
artificialia intellectus sue voluꝫ
moralia Naturalia nō aliud est
scd thcologos quā racō actus
dime mdita rebus qua ipe res
mouēt ad sme sibi determinatā no
mna nālia tendut madqne sme
qui est bonū scz nālia ut sic ꝑse
cognitā non tme scaud lapis tug
nūd arbores elemēta tam drugē
abalio tmte intellectu shalmtd
lugeria non exeante scz abangē
lis scd augustinū ꝙ quos deus
omēs creaturā amstrat ecce nīma
scz anata et animata scaud sagit
ta mota non cognoscat et tam
mōte ad id mouēt ad intellectū
2 voluntē sagitta mte scaud lapis
ad voluntate pcipiēt Deo nālia
agunt ꝑ suas fōmas ipis mditas
nō aliter agē pnt ꝙ tm vna tme
fōma nē tles pōne sint otiosa
sīc pōne tales ex se mēte
dō tales pōne nonagit ꝑ
sd ꝓpcipis agit ꝙ qua labia
utrū non sint ꝑ ꝙ ꝑmisce
mtur agunt scd ꝙ ꝑ spū
scaud vrūdmēs omēs cath
lios modos facunt licet eos
ydeabus nūquā viderit et
arance suas telas ꝙ nā den
tes acutās dantiori ꝑte scaut
adalia dundens 2 impte pos
siori dentes abscisos ad alia
gmmuēdū 2016 Et hoc
ꝓpter nē inter alia opa est
ctissim gnīd adse nō fallūt
saltem ydolo non impedito
sd dimonstr deficiēte mā
glutatibus Rō huius ꝙ qua
drugē dmēte abmtlligū non
fallūt quē phs appellat mtlli
gentiā Theologi anglos si
dit phs non est timend q
celū stet aut ꝑra moueatur
quia sunt actus nāles Opus
vd actus est quo intellectus pēr
ticus mducat formā sm for
mā dmente conceptā a sūb
stā rei exteriꝰ Et gnīto aptorē
statudmē rei ꝑ mouet drē
exteriꝰ tanto ꝑfectiꝰ consec
ars scaud pcta fōmas vna
tme gnīto ꝑdere re ꝑ dqn
dere tanto ꝑfectus est pictor
Et dit plus 1° mēte domus
amaud fit adomo dmente no
ars mutat nām depicto ꝑt ex
ꝑ phicorū Nō sequit ꝙ natiua
est ꝑfecta arte quia andalu
ri pnt nā drugē ꝙ abmtlligē
no exeante scd mtatorē xij
mēte quā ars que regit abim

tellectu humano ꝺ̄ꝓ̄ꝫ ſ̄ natꝝ
poſſ̄ domꝰ fabricare cogꝝ
eam fabricꝫ et ſicut nec ſutꝝ
ſibꝰ tectꝝ ſupra calumpe
ꝺ̄ medio. Et quia intellectus
eſt potꝫa rōnal̄ que ꝑt̄ in
vtrūq; oppoꝝ ꝺ̄ ꝓpꝫ et
poſitaꝫ mſe cōtrarietaꝫ ideo
ꝑt̄ et ꝺicta facꝫ ſ̄ cogꝝ ad
m cogꝝ cōſtructōne. Verū
& ſtam ꝓbōne. Nam ꝓpm vtq;
rectū ꝺ̄ eſt rectꝫ cui⁹ fibulꝫ
ꝺ eſt opꝫ rectū extrinſecū prudēcia vē
rectꝫ rō agibilꝫ ꝺ eſt opꝫ
intrinſecū. Sm quod eſt mot⁹ ſīc
morale et eſt actus voluntatꝫ
aut rōm rectō cōformis aut
ꝺſcōmis. ſi ꝑm tūc eſt virtuoſꝫ
ſi 2m vicioſus. Ad hmōi ſ̄ tria
agunt. ꝓpr̄ finē 2 finēs ſ̄ rectꝫ
bonū quo ad ꝙd ad quē ſcꝫ
ſ̄ tribus in exēplo i mā ceſſit
morale. Et licet ad hmōi agunt
ꝑ bonū non tñ agit oīa per
media que ducūt ad bonū. ꝓpr̄
reſiſtēcia pōnā & ſenſibilē
quas homines nolunt cōſequi.
Ideo omīs virtus eſt recta ꝺſ
ficiua ꝑfectiua ꝙe operis
bonū et malū morale quia
volūtas ꝑ ſuprēmū hūmal ope
mē cui nulla pōna reſiſtere
ꝑt̄ quia libēima a nullo cogi
tur.

Poſitōnes mgrales

Cōmunibus ꝺictis nr̄ſēo ali
quas ꝓpōnes mgrales ad ſal
tem ꝓbabiles ſūmarū que ex
ꝓcedentibus ſtatuo vitatu ꝺu
cunt radices quas ꝓbabiꝫ
ſupſedē decreui ꝓlixiꝰ ꝓbare

Prima ꝓpō. Omnis actꝰ ſiue ma
terialis ſiue artificialis ſiꝫ moralis
ꝺſtīgit ab alquo intellectu ꝑ ꝑ

pius ꝺcta ꝺ ſingulis. Et ſi nōtuꝫ
eſſent ille a cauſa ꝺ affectus que
ſunt cauſe ꝑ actus ꝺ determi
te 2 meliꝰ fierēt quod non eſt
cōmuniter ꝺictū in toto vniuſo cū
ſſpto ſit. Quinto ꝺ mēſura. nūo
ꝓpōne ꝺiſpoſitiōſ. Scip. xi. ꝰ
Vagꝫ. Quinto omīa rectꝫ ꝑm
ſunt alquā priꝰ regulatā. alq
ad fines ſibi ꝑſtitutos ꝺ agunt. &
ꝑ quā rōnalia ꝑ intelligentias
artificialia 2 moralia ꝑ intellec
tū ꝺducta. Da Solus nuſq;
ꝺm ſimpl̄ eſt regula mēſurabil
ꝑ quā nō eſt ꝓcſſꝰ m infinitū
ꝺ cauſ ex 2o mēſ. 2 tam ꝺ de
pēnēcia eſt ad alquid. quinto ꝺ
quā nonꝰ ꝺabit alia. Nō ſ̄ ſtia
ꝑſtia mquoli quē eſt ꝺmꝰ ꝺ
quinto quod ꝺ mēſ. 2 mēſuꝫ ꝺ
Tertio quē ex. x. mēſ. ꝓ
omīa mēſ. rectꝫ ꝑm eſt obliq
bile quātū eſt mſe ꝙ eſt ens ꝺpen
ꝺens ꝺ alio ſibi cōtingēs. 2 ꝺ
eſt tpus quo ꝑmꝰ ꝺm
mēſurans fuit ſme alius ſ̄ ad mā
de cūctōne. Et ꝺſſinit ſcōla theo
ꝺcā non omīa ꝺ certe cōſtituē
ſed ex mēſ. ſalutate. Ad 2m. nr̄m
creatū nondū ꝙſificat. cuncta nā
lia mſus arguūtur magꝫ ſunt
regulata nr̄ regula ſua ꝺſere
ꝑnt ꝑ ī mortē rēi aſtrorū. ꝺ
meteoꝝ grāmd deorſū leuiū ſurſū
et rez tantatarū et anatatarū. aīa
ſo ſitra tñ quia oīa trāſformāt
ſe agūt. Nam ſm ꝑm 2ꝰ ꝺ nā
natia nr̄ ꝺficiat ī nr̄is. nec ꝑ
ꝺat ī ſupflua. Decta ī tali
bus rebꝰ ſiue pōnēs aīe veſti
tatiue ꝙe ī ſcōmbo ꝑtīd per
loca non tñ quia ꝺ malubꝰ nec
laudam² nr̄ vituperam² ſi ꝑm
nr̄ ſit lūb arti ſed agit ꝺ nāle

/ Datum ppo

suaced formaced ad vnū deriuare
Vñ mhoē operacēs ponē vegitū
s. grām q̄ motiuo augmēta ē/ non
subsūt cōmōd petūr nō tp̄z lord
teb Va ome petūr tmḡt ex
qua cātud cōnal q̄ pectare
p̄t sponte dlmq̄ regula suaq̄
qua est obligtd 2 non demīte
2 cēp̄r est cōuēcy regule suas ꝑfec
dime sed tūbē ḡr̄ pt ea dlmquere
2 non dlmḡte si velit celebrare
celebrū sicut accidere lignoz pt
uti ut nō uti regula si utr̄ erit
opus regulatū si nō utr̄ seqū
opꝰ cumulat̄ mīoē si desit
regula dumtā diuina voluntas p
hi est regula directū omnaliaz
voluntatū cui conformari dr̄
omēs alie voluntēs et ab ea ꝺ
riuāt bōtates suas p̄ qē fiat
deꝰ causa ꝙ omn rerū quor̄cūq
ꝑtēd sic est causa directū 2 gu
bernatiua ipoz adquā omēs
dirr respicē 2 suas actōēs cōfor
mare ꝑp̄ influxū quē creata
recipit ap̄ma bōtē cui mīr̄
assūlari Nona ꝑp̄ nīhā rēbare
ata omn appetitu est desita ꝙ
que tp̄z res tp̄z adquē appetitū sīl
rāle quē est sine cognōne ꝑticā
ꝑticulā appetēs sine rō cognōe
aut delibacōne p̄z q̄ dator fōz
s. deꝰ p̄ dissūcēs formas mḡ
hmōr rei similitudīes sīq̄ cōm̄ na
tura est susceptibil q̄ fōmage
nerati assūlat̄ q̄uūtē Et pīlla
assūlatōz tribuit̄ cātue aliqus
appetitus bōi eq̄us ebono ani
mat vīl deꝰ 2 natūd nō simul
simul ex deꝰ 2 deaud Et ex illo ap
petitu bōi sequī mōy 2 actōz
rō appetitꝰ ille nō ꝑt oīd frustra
aliquio actu Decima ꝑp̄ hui

creata homo q̄n dr̄ esse rēgu
latissimꝰ insubactibꝰ ex suis
ꝑncipiis mouēt̄ plus ce deria
tiuꝰ q̄ domēs alie creature q̄z
qua cognoscit adquid sit cātius
leges hr̄ sīb cōnāles sīptas ex
mādata atq̄ ꝑcepta sīb datu
ystis tam omibꝰ alnutr̄ Ꝑ r̄sꝰ
tonēd vīrū sēnsitiua ꝺ et ꝑ
mediatōz formt cōnati q̄ tam
no cognit hoiēz demīte ad deū
mdio ar regula recta Ande
onb ausio hoīs adeo nō tp̄z
tam efficacem sz deficacē exp
te lūb celebrū q̄z qua cognōz
hr̄ agendo ꝺ 2 vītādēd 2 dcy
umpty est dr̄ grām desidēnti
do culpa ꝙ mīoē sīb claudēs
oculos aut fenestras applēdō
sol causā tenebraz Do augy
de cēcatōne et gra dr̄ desideriū
grē micūd est gre Et qua tꝰ
desideriū ab est ro ep̄ mgrato
deus mtu subtrahit grām xīi
Fortitudo cord hūam cōsist
mīoꝰ q̄ ad volūte dei se cōfor
met sine q̄ ꝑfectōe sine ꝺdūs
Dīna est augy exposicōe p̄ba
z 21 Tredecīd luter dīna vōb
stdm se ꝑt īmutabil tr̄d q̄ntū
ad voluta ēffectibꝰ ꝑt mutuū
p̄z qua cēn 2 volūtb dei no
dīnt nisi q̄ntū ad rōz ēi aut ꝑt
in re Sed q̄ ꝺ effectibꝰ fit mu
tacio hoc exigit dispōis ḡm
2 ꝑsonaced Nam ḡtum cōsiuet
legalia mādata que plus erāt
salubria no sunt mūtfed xīiii
Cognito q̄ volūtb dei mpoli
to sit mutata mḡr 2 mea vōb
est mutāda p̄z hoc in scīa ꝑpha
osee qui de mādato dei accepit
mīcrē fōrnicatricē 2 fecit filios
fōrnicatōis Et d filiis ist qui

ffoluauerunt equos & cur̃us
bales gentes mterea p̃missq
uissi dñi occiderunt pz & hor
m abrahā qui missi dei filiꝰ
sui vsuac occidere voluit q̃d
nisi deus p̃hibuisset nō aliud ꝙ
execrabile patricidiū cōmissū
¶ ꝙ ii ꝙ ꝑ dñm p̃cepta dñi &
humana sunt q̃ tempnendo q̃d
non mutant finē dei voluntes
pz quia ideo sunt p̃cepta & nō
aliꝺ nisi quia deo placita vo
le dei voluntate tam nō erunt
p̃cepta vnde ipe dicit dn nō
licet michi quod volo facere
quia voluntas mea est causa
pz facio ¶ xvi dñs autē
non est deo acceptꝰ q̃ sine cūq
magna nisi quia dei volū
tas p̃ eā complet & vñ si quis
nosset q̃ sine dñi aut baptismi pec
tare est deo acceptꝰ & dei vo
luntas plus mere quā expleꝰ
motu decē missas celebrare q̃
decē psalteria orare pz hic pono
exemplū dicentibus dorcē hic stude
ſpha samuel qui ad saul
regem volentē deo victimas
offere dixit Nūq̃d vult deus
holocausta et victimas et non
potius ut obediat̃ voci dñi
& nolle acquiescere voluntati dñi
est quasi scelus videtur ¶ xxv
xvii ¶ tribuat x̃ quo admi
tto seu demitto sepe longe distat
a tribuali homo quo ad discretos
homines intendo pz quia nō iu
dicat deus sicut homo qui
homo solum videt quę appare
deus aut intuet cor pz ex hoc
in sermone magno qui voluta
tem plene tenet emendi gra
tia spūs sancti a sancto petro
peccata et exilia voluntate sine
actu subsequente iudicatus est

petro ¶ sermone subiungit ideo
dampnatꝰ est actꝰ viii homines
vero solū videntes sermonis actum
non mentale ¶ & Non magistri
me operā deus attendit quo ad
mittā seu demittā sed completam
& deliberatam voluntatem pz quia
dicit deus cognitum hominis confi
tebitur tibi & pz de virtute illa que
extulit deo minuta et rudia pro
alms que offeruntur in xvi de
canonum illud petita committuntur ar
tu exteriori quia pius sint admissa
voluntate deliberata interiori pz q̃
ex humidum cecidit os loquitur et
membra exteriora non p̃cedunt ad
actū nisi pius voluntate interiori p
cante quia actus dicuntur pecca
tum instructibus imperatis ¶ 2o mitto
plura sunt interiora peccata mortalia
& venialia q̃ exteriora pz et exte
ra sequuntur pro hec progressum
ubi interiora hec plene consistunt
sic pz eccl de consecratione interioribus
sed vix exprimuntur Deus vidit mittere
ad cognitionem ad ea mutatus est
et mittede sic de filiabus ¶ 21
Homo ch est plures homines dicun
tur primordiales et oculos per
tinentes mortalibus quia manifestus
Nam pauca simul considerantem
de voluntate deliberata pertinentia
tm est mortalis culpa & ead admit
quia de his consistere nr̃m magis
agit ¶ vere de actualibus meo
riali hmi & pertinentibus plene
de talibus Tales enim scribe et
pharisei qui apud se mto tumen
tant & ceteros affirmabant q̃ de
antes solū de exterioribus iudi
cant viii et mt xxiii ¶ 22 Sic
adhuc de xpiano esse ome pec
catū ut ex ultimo veniale debi
admittere ut aliq̃ pfecte amore
tali hoc est quod sancti hominem
2e q̃ pz aut vñ insolubē ultio

qrīda grauitatē mal̄ est
aut q̄ petm̄ sit ade fiat petm̄
transgressiō quia cōtēptū
negatiū ¶ Non g̃ medius de lig
no scīe bōm et mali ¶ deo ḡtiū
erat ¶ Ex illo ē pt̄ clare v
deri q̄m̄ rebellio velim⁹ q̄d
ne non ḡformata dīne volū
tati est causa omn̄ petī ¶ Non
em̄ deus aq̄s extrīs p̄ceptū
cōsideat quale sit ip̄m̄ sit
solū grat⁹ volunt⁹ sue cōsor
mitatē ¶ Quale aut̄ id ip̄m̄
fuit actus petī p̄mi p̄ntis ḡ
gustare de ligno vetito quod
utiq; ultim̄ fuisset petm̄ nisi
fuisset p̄hibitū tollat⁹ p̄ce
ptū id nō sit petm̄ ¶ Q4
decimae a male p̄hibito non
aliud vitat pena nisi solū impe
tat pura negatiōē scīe ex me
palmā sal̄tē m̄ hōm̄ ¶ p̄ceptū
sancti tho 2ae 2e q/19 art⁹ 5
solutōe 4i ar⁹ Cuius rō patet
quia decimae a malo importat
motiū voluntat⁹ repugnantis
malo ut ip̄m̄ nomē decimae
demat ē tōr est mitiū motiū
qd quis amore dei possit petere
2 voluntāe abstinet ¶ Und dicun
de ustī cant⁹ ¶ Dum potuit tm̄
grecī 2 non est trīsgressiōi mag
time qm̄ q̄nitat⁹ ut faciat
malū 2 resistit ¶ Und scīendum
deme⁹ sola plena voluntē sic et
meri pt̄ sola plena voluntē ḡ
nō faciat ¶ Unde pomē q̄mones
mōrales ꝑ doctores ¶ Q6 Mi
tiū ita bn̄ consistit m̄ sola pluōe
mali s. d nō agē malū sic dmi
tiū m̄ sola pruatōne bōm sic no
tandum̄ p̄ntes ¶ Nō quia tūc bo
nū vi⁹ non fiāt cōm̄ p̄ceptū s. no
meditabor ad dei caritate q̄ritū.
malū est fiāt cōm̄ ip̄m̄ id nō fiāt
ip̄m̄ quia aliud p̄ceptū dei adim
plere nō est ē meritatiuū p̄ exēplē
exēplus xp̄i mt xxv ¶ Sed quāda mt 20
grasset ad mortē a frīd ¶ Quis scien
do vitā eternā possidet ¶ mt xix
Uxorē maritus ¶ Non homicidium
facies nō adulterabis ¶ non furtū
facies esse negatiua ē p̄hibitiua vnī
¶ Sepe quis mōdie denouo
meret 2 alter denouo demeret et
nouū plus facit quia plus scit p̄
pria mī grā exīs quocūq; tēpore deli
berāte p̄ fiāt cōm̄ p̄ceptū 2 non
facit meritū nouo merito id alio
merito cuius tp̄is non p̄sistit ḡ
cōm̄ de p̄cisa voluntē deliberata
d malo demetur et meti extēdā
gendo ¶ Sicut bona nōb
deliberata amplissīa est dmēngo sic
mala deliberata voluīe aplissīma ē
d demerido ¶ Nam bona voluntas
q̄ est caritas omīa aliena bona a
mando sua p̄pria facit merita ueta
illud p̄ceptū ego sū dñs tm̄ meritū
te 2 custodiendū mādat ¶ Mala et
voluntas p̄ntis bōm̄ se primat
m̄ alioīs p̄parat ¶ Q p̄cepta
negatiua non obligaret ad semp
ē p̄ semp̄ nisi meritū posset ee sine
actu 2 m̄ sola pruatōe ¶ Nō quia
obseruatio p̄cepti est meritoria ē
tūc non pt̄ fieri ē actū posse quia
nemo pt̄ actū ē continuare ¶ 20
Uīm dei studiōsē meditat ad actū
bonū sic est admō actū malū fa
cio ch q̄ meritū pt̄ esse ē actu ē absq;
actu ut dictum est ¶ 21 Aliquis pt̄
esse duplex meritū ad aliud p̄sens
facādo q̄s tenet⁹ nō facē studiōse del
pt̄ esse duplex meritū ad aliud qu
tenet⁹ facē ē facat pt̄ multiplicata
cōne temptatiōm̄ meditandū
admalū quod non facit admā
dū 2c tociens me⁹ quotiēs ḡtis
tit tēptatiōibus ¶ Dicat⁹ quotiēs

doctrinā quā ſpūs ſcūs in
ſcolis ſuis docꝛ Quid legimꝰ
inputa prīm̄ dequodā pr̄e
ſumoſe ſanctitat Cui deus
reuelauit q̄ quedā monalis
mq̄dā mōiꝰ monialiū cum
ymag̃ ſanctitate pḡedi2
aliud habuit omēs monales
eā ſuſpicientes ſuſpicientib⁹ Re
quiſiuit an ne alie ſupeſſent Re
ſpondit vna ſup eſt futura
in crocina ſcutellas collas mō
dans amillis reputā Quā
venēte pr̄ ſpūs p̄cepit adpe
des eius ipam ad cognoſcēs
dequa reuelatū acceperat Re
hendens monales q̄ſe ſuſpi
cam fictaſſent Poſtea liſtā
Dnne ſponſis ecclie impudice occulte
aloco recceſſit Ere pēā ſina x̄i
Quid aliud eſt tſpondere q̄ tſpondē
bile eſt apud deū Quid habere
tū eſt apud tſpōm Quid abſcon
dere eſt apud deū Videat ꝛ cautē
quis ne paloſe3 mſe aut in
alios eſtrangē ſe dequiſcē q̄
ecclīa tū nō ſit et mitus d
ambꝰ ſit aduentꝰ Nam diabo
lus ſanctoꝝ ois glia eius ſi
lie rḡis abūtꝰ Et pau glia
mūdi ſpēs eſt teſtimoniū conſtrue
re
Poſtrio ultima non ſine lac
rimis ſcripta aut legenda nul
lus dubitet quīcūq; cotemp
tibil iuſſa tam facile ꝛ fre
quēt̄ contēnēdo ſicut ſtulte
monialis eſt dei omipotē
tis q̄ veritatē ꝛ ſpōm ſuū ne
ſciuerūt lapides clamarent
Quia ecce paſſioē xp̄i ſcripſi ſpī
ritaliter filii dei teſtificantes
ad omīa peccā ſ. cordis et
oris et
operis ſtulti cōtra dei voluntem

Et rectꝰ quis tam vilis ꝙdrig̃
eſt ecclīe ſ. opilio ſeu ſubulcꝰ tſpūs
dēque ſecūd quē ſ. ptr ſemel
aut bis uſſione emēdāt nōne mox
dicat illi Tolle eſto tuus eſt ꝛ ſu
de iam aplius nō poterīs ſimulari
Quāt ſacra ſcriptura tam cre
bro q̄mūdēs facit de aſpiritate
futuri iudicij niſi p̄ter mīt̄ nēc
ꝛ magnitudīne timalum pctoꝝ
Quū expti ſint d ſcripturis ſ.
ꝛ tſpūt explicandā dactibꝰ tſpūs
ne patrabit̄ noſtre vitatem ſpō
mis Nam actus tſpūs ſ.
ſine peto eſſe tſpūs ſpōſi nr̄e eſſe
ſy conformes ſint ſue rḡule que
eſt ſacra ſcriptura aut exempla
xp̄i aut ſcōrū Quā aut declī
nant actus tſpūs ſaltē ut cō
mūt abſtra regula neq; niſi cor
tus ignorat Et quia nō ſeq̄t
ymūt penarū mſura ſ. diffe2
tēq; amultis reputat quā nō
eſt futura tēq; apcīis nō ref
ſant ꝛ quanto ſpūs iudicij differēs
tanto pena ampliat3 p̄m illi
pauli ſcīi dubitā tūd ꝛ cor d
penitēs tēſaluſtis tūa nram
indiene ꝛ reuelatōis uſtre in
dicij dei ad Rō ij Inquib⁹ de
iudicij ſtūd augit tūc timē
but qui nō timē nolunt ꝛ ſuꝛ
ſecuri eſſe cupiunt qui nō ſunt
ſecuri dequib⁹ ſcīt2 deut xxxij
Si acuero ut fulgur gladiū
meū ꝛ arripuerit iudiciū
manꝰ mea reddā ultionē tēq;
tibus meis Inebriabo ſagit
tas meas ſanguīe ꝛ gladius
meus deuorabit carnes de cru
ce occiſoꝝ ꝛc Quis putat q̄
cauet qui neglegit ni tēr mūdꝰ
mūdꝰ aut iſte imputato eſt mu
nibus tenebꝝ qui iſta non

ad lectu a pistrate
melleor aculeu

vult considere Et hec magna ca
est tantor malor quia mali
hic non puniunt 2 bom hic no
coronan 2 nra ago ne ab pribus
sed com mali flore videnz 2 boib
mala eueniu Sed agi 2 cu mal
impiti sic agi 2 cu pfalm qui ha
mo capiut 2 videnz cibu extrab
sed aculeu mtis non videnz de
lucenb cibu gaudent si cu tu
lunt 2 p aculeu recte 2 non valet
2 ducant 2 ad mortem Sic tlogie
cu amatoribz mudi agi 2 qui
non videnz que mala eos sequu
tur aut ide est d mete sentient
hms non sic vane addr 2 pod
reuelu fetu Duo fres religiosi
honeste cuiuscuis se mutuo co
dia dilexerunt hic quos unu
pd morte altri affuerut 2 orone
ruborn que unq vidit d vultu tu
bitu 2 vultu meste recessis Cursic
dnt defuncto tribz viabz dicens
Nemo credit Et quesiut unu
quid est qd nono accidit Dnt de
facto Quid distete indicat deus
2 qua secu primit deo hms dare
differeut hoc quia unu floreb
non videbant deo primaz agere
nolunt hic voluntate qo d fu
turo eam agere compellut 2 in
delectatione pone mitto arbori et
dupurmori

Concludo malis hoc tcaus
hec pmissa stilo qb perfecte ac
tudi psuasa habui exarare vol
qua sco caritate 2 qua exstrad
in veritate offens illa crudelis be
nuolo lectori ac expsori doctri
ademendand cupiens quelib
fore pncipe 2 laboris 2 mtedis
sicut onera 2 honor negbus
scriptis quid valui studij mei
fiunt ab extoribz ad mtiora me
retorq ut secuti possi po
nere non ad ramos 2 folia
operis extrinseci sed ad radice
mtiorem mquia toti studij
mertis fructus collocatur
Qua una existe tota arbo
fructu ubertate floreat Sin
luit omib fres fructus ar
fertur hic ergo cibo no omn
bus forte sapidus videbitur
Sed spes q illis qui exteriorib
tant sensu ad discretione bom
ut mali Est tm omnib meritu
meo iudicas ad salutem licet
no omes capiut verba dem
toribus cognita ambo 2 volu
tate deliberata mquia radix
mti 2 demti consistit et ipsa
ta ecia actione exteriori optime
igi 2 omes mtiores fore credidos
ut no cent operores sue salu
tis nr pulcherrim mtiores
sementis motibusq adque
gradib p migrent 2 dignos p
mis agerit prime fructy cu
ista omia ad tribual xpi p
ducenda erunt 2 equa state
ra ponderabunt 2 affendet
ignis est statera iusta non
dolosa nr superficie quadra
qui extrinsecu colorata 3 cui
pondus stuary 3 diuario sit
turacio examinata dicere
Errant nestorij sptrias tabi
bi Secutam sptrius q
vos putatis mirib vitadeu
nid qui (est) v Deus igit 2
tuus est dare mensuram potens
est aliquid corpi pse illustra
re ad tlem speculatiua co sn
admirando alioqui Et si mes
uulti alius affrent pscripta
tus tam sco q fructu laboris
mei ex caritate emanatos

non fraudabor ceruicē em
pudicū excepto Siquis ta
exceptis istis fructus exce
ipe non metet. q̄ quid dego
usurpabo sed a creatore om
honorū donatore z missario
rem ihesu xpo paulo teste
Quid habes quod non ac
cepisti Que fructū mihi
z omnibus optantibus inferet
Inter impositē dagine xpe dñi
p̄scula benedictus amen Amo
dus pen. z auctorizante Nico
lao papa v. //Deo gracias

ora mpzouide placuit
quibodam consuetudos
inquirere sin p adeptiz
dignitatum psonatuum p
latilaz ordinu etiam acto beneficio
rozecclas et quoruncq spualiu
ac rpis amenozp pmedientum penaz
seu quozcunq mulctz adrasione con
suetudi" et statutoz ad quoz ob
seruancia etc medio solempni Jura
mento se astrinxerit an penas et
censuras ecclesiasticas comi sponiatos
a Canonibz et alis quolibz latas in
cidisse et obnoxios teneri" Cupientes
de hac rtificari quid in hiis esse sen
tiendum horum mag" hesitatio ut
estimo ortum hz exditis et dctis sacz
cano" Conaliozet aliis Jnuitis
seu dictis doctoz que in plerisq locis
diuisa sentire vident" Vtet no et exclu
so ritu horum quoz aliqui negligentia
etc doctoz Insignis et sublimis pso
naz qui parte affinatiua nitta de
creta non cassant allegare ut cap"
Quemlibet q m l calud de sepmo et c
Jacobi eod li Et pene omia ca la
pme cause Ecclie vero pro pte rne ual
legant Consuetudi" et statutoz
Juratoz obseruatios p cap" cleric de ju
reiu vbi papa ut cleric q Jurat statu
ta ecclie fiuare adhc tenent" et cap"
Et si questiones de hr quibz etc milti
fuerit sinistre et doctores sfiteor pui
tatem mea sepe mo pulsatu q de hr
sentrem a plabz meq alios no mi
nimos pulsasse Hystaldi tn sup hiis
aliqua salo rndere michi nq fuisset
tq de ignorancia mea et obliuioe
paratior audire q audiri clamora
vtiq ingema sup hiis fuissent con
silenda Dcto spabz pulsato aliquo
aquibz melio impie et arguerer si eas
repellendo de genere Horatante sco
petro et dicente paratu sp ad satisfac
tiom omi postenti vos ratiom de ra q
in vob est fide et spe cu pabus
coarto salua alioz famus sencien
tium correctione absq cemitate maiozo
silo aptre decretu qd mihi deo con
cedente videtur Demoliti lectore ob
serans ut si melio sencat pricia e
medi abbat rabat et ad puitatem
pducat si velit hoc dicti esse precepe
Cui eluctant me vitam etiam
habebunt etri ca vemi Contem
plor orbis latitudinem
et ecclie ac hsiarum ecclasticoz
ntiones ta urbem Romana qua
ecclia et ecclie aut raisime Appio
q tuaq pria brisa ad que alicui
pat mgressi mtuentu munez alia
manu aut ligura aut ab obsequio
et tot et tantos mpuca Sapnatoris
pcipitare magne videt" cem tat eccl
assere Jnocentes nimie videt" sco
dicitat Cui ignoat Symoiatos
deo esse odiosos subiacere q omnibus
censuris et penis a canonibz in eos lat
Et videndi a curios qui sic sermoia
ti ne pdam" usq ad impio sicut
Abraham dicit ad deum ctem
Non asseram" scateas dolosos ut ap
pendam" qd volat" pro arbitrio mo
dicentes hr q sue hr leue est pass
ma" diuia scatera despicteris sctis
camq de thesauro dni et milla q
sit finis appendam" habet m tamo
ne et est dom Jeom nie sim" Cui
pbm elentoz sicut impeta qui
a longe distantes speculant lo fa
cilit paraloysant p clara lucedi
ligenci cum illa mliere puerpa spe
cialem et dsiderant" filiu viuda a
mortuo Cui sic in Cupimus quid
desideris optand et oratio cu hr
sim puitatem consue ambulare
aspicienti q sanus ecclie et viroz
ecclasticoz puitati primoz cano"
esse decorati aged pcessoz longe dis
cessim" qui nulla alia exigebant
nec spluebant p oia gratuito confere
bant Cui" id illud Brat acte
psti dei date p hec via pene nos
ecclie impossibilis estimat" nisi forte

libata emendi siue vendendi spualia
et si nullus exterior secat effus sic Sy
mon magus hic vitio labebant qz
emere voluit gram spus sctī ut
posset a pecunia vendet alijs dam
nacois pena p lectura petri sensit
Deo dicit de scripto Studiosa voluntas
quo ad deum qui cordis inspector est
Ad penas cii et censuras ecclesiasticas
ab homibz latas compelli nō pt quo
ad ecclesiam que nō ingreditur nisi
de manifesto Io hostiensis talis ut
penitat nō publice agendo sat adhic
cap'm vltim Et Sy Deo sine pac
to sola mentione remitti pt simo
Et ad pacto ī nsecto pt remitti sat
adhic et gl'a de Sy Et ibidem Iudi
cium de obsq Za vero desponsio sat
quo ad ecclias et subas penas cōtractus
de'tis Et ī tho loco quo supra ostendit
ut ad completam ionem Symonie
assistit intentio emendi et vendendi
aliquod spuale Et nōīa qz spuale
dicit qd aspiritu donat aut
ad alīd effectū spualem ordinat ut
ex aliquo spuali principali oriat ut
indirecte absolutiones confessionum
audientes dignitates ībficia ecclasti
Iurisdictiones Ius decimarū Calices
et vestes benedicte cimiteria q sacra
ecclie archidiaconatus ppositure vice
gnatus Iuspronatus ministeriale qd aut
ministeriū ecclasticum vocatio dei ut p
c ad nram et tc Et sub isto spuali
ere meretrix ornatus ecclasticus qd sic
sola de se est spuale ius excludere
confirmatione īstitutione collatione
vel receptione aut pulsione canonica
consecrates pluenes ad prudentia alicui
ecie monasterio capelle seu ad aliqd
diuinum officiū vel aut simile officium vel
aliud ministerium ecclasticum aut aliqd
vel maliqua exercitia Tertia qz vero
nōīa qz īstitue est ius canonicū in
certa vel mere ecclasticas ībficias tribue
Inesse et qz possessor illius Iuris
consecute indifferenter an vnū accipit

palio vbi cra īstitue est spualis Iuris
dictio vel dignitate corporale possessio
tradere qd ex spectat de Iure cor ad
archidiaconum maxime est ius canon
icum vel dignitatem habere qd pt
fieri p cumulū vtilitatis Si p hoc vo adi
piscitur aliquis possessio īsi postea
aliquis corporaliter īstituat et sit
ambo spualia Et dic esse dra mt
instituentem et īstitui sa c au ofo
dubitatur sup vbo īstituat de Iusti
tione īstitutore canonica ībficii ec
clasticum nō pt licite obtineri
p simoniā dra Iuris vel Et nomine
ībficii ecclastici ī Io de gl ibi
dem intelligunt omes dignitates pso
nate ecclie sec sū tho aut sine
cura q ad titulo ēnt Quo videtur
stare q spuale dicit aliqd q'dru
plicat simo ī essentiā ut gra
et dantes de quibz dicit paul Alter
vni alij quid datur simo sine alij
simo sue alteri fides m eodem spū
alij gra sanitatū alij opatio virtutum
alij ppheia alij discretio spūum alij
genera linguarū alij interpretatio simo
Hec omnia operat vnus at idem spus
diuides singulis prout vult Io pri
patiue vt vasa sacra cimiteria eccie
qz p consecratio deo debent Io or
dinatiue ut ecclasticum ībficia dig
nitates ec ut misse eccie valeant
spualibz intendere Sco qd est pba
tio adhic spuale sed ī spatiū
ordinat ad īstitutum adipiscendū
ad īstitutionem hanc designatio tangit
Iohannes īstima de Sy quoniam pl
et mbris ordinis Symoniā pt breue lo
cum magnum sc spualia Sed de aliq
is spualibz scot s thomas za ze q
Io dat ī Cz aliqs pt dici spualia
libi adeuntia dupliciter Uno modo
sicut ea spualibz dependentia sic dce
ībficia ecclasticum qz non accipitur
nisi ī ordine officii clestialis et sic nullo
pacto esse sine spualibz et io etiam
nullo modo vendi licet qz eis vendit

ec spualia dicant vendita facit ad br
anon ¶ q m Si quis obiciat vbi dr
ex ssis horum fine quo alem non vel
vendit vel ut mrenditu rebmq
et q ad ista anexa que sint spualia
nsc non est nre addere mdesptae
sermone ul spualibus annexa q sat
mcludunt nsc q dicit spualia alia
sint spualibus annexa mq ad spua
lia ordinant sicud vasa sac vestes
benedicte decime ac q aliquo mdo
vendi pnt no mq spualia ut
aut mtalit benedicto ffructus
decmar et pdendar ecclie posslg
nsere q tplicia sint spualia q da
mpr mvat a tpalibus annexis ut
gre et vantes alia spualia bnficia
et spualia annexa sicud bnficia
ecclastica jus patronat alia spualia
q sint annexa no spualia ut ecte
cimiteria bapmq et bnficia calita
q sint aliqs tpale eis annexu sd
ligna ecte aurum talit tra cimi
teria aliq exposit fructo pdendar
et illa mq no sint spualia pnt emi
et vendi sine vicio sermo ut ecta
combusta ligna pnt vendi sic de au
ro confracto talice et si quis emet
ad bapmum qe nra ut alij baptis
set et quis nesciens hostias cons
tsecratas emet eas tamq no co
secratas et aleum consecratum tamq
ad no cosecratum de hijs loquit scs
thomas 3a 2e q 100 ar 1 m
solutione ptim ad tm Item sciendum
q fm magnos et mlos doctores sa
mosos pom sob q dam dsmctio
tlis Cruedam dicit sermo qz
pbita s sola constitucie ecclie que
ante non fuerat sermo qz non
fuerunt ut sicud tituli bnficio
ecclastco ut archidiaconatu decana
tu ppositure q tpe slpleo no
fuerunt Cruedam pbita quia
symoniaca ut q mreteri et nouo
testo pbita sic ut jesi et Gyo
ne magno cte que desiu nam Gyo

spuale

symoniaca

mata sunt ut eme vel vendere sac
meta vces gras de quibus pt alle
gatam est per paulum ¶ ebor vn et
sup hac dsmctoe allegant mlte
glose de pact Cui p de jurere
sup v mala sint et si vc et summiste
Ray vrlis Joh msima de offi de
le Sopte Aliqs veo silr doctor dq
pclare non plas illa dsmctio quia
in nullo capore Jur videt ep ssa
et videt eis q nec pconstatus ppe
nec ecclie pt aliqs fieri sermoniacu
qd pt non sint Gyo Nam q de
semel sermoniacu sunt semp erit sy
moniacu si res no sint mutata
sicud calix consecrat manet q sacrone
si suprendat ut consecrat est sermo
si aut fiat gathet ut aurum aut roe
matle solum vendat non est sermo
nia Sic lis bndictes mbenicau
tituli ecclastici ec non fuerunt
mpm tua ecclesia tpi q p ecclas
nsalti st sed de nra sua spuali
traxerunt q st spualia et p quis
clia vendere aut emere est sermo
sicud si sormita pt no fuisset et post
nasce ppa ul ecclia non haberet
hoc constitue q est mortle q pbi
bitum Et de nra sua scam traheret
culpam mortle Dr lis sermo fm
nos mpotor oram habuit ast y
mone magottrijs deformicate e
mis abmicis scarli pp fuit net m
digunt nouu quanq pbitoe ut
sermo dici meret Ideo ad sal
uand doctores illos et summi scas pos
semq dicere q tlia sint sermo
q pbibita id declata sermo
cum no canta est evidencia de illis
sicud desit Aut em omia sermo
mq tlia eusdem spei id vmuoce
geng pdicat de eis ex loyca Jdeo
de eis idem erit mdm pctas q
ppe et ecclesie pt extendere adhc
ly pene mflicte sermoiat se ex
tendant ad non sto os fm q ppa
nam rei et essenciam spei quo ad

alpam mutare poss. videt difficile ymo impiy sicud no pt adulte aut hodie diu despe sua mutare stante essen opis sid spam rei mutare no pt net diffinit vi a diffinito eminere pt pt ved de spuali fratre no spuale et eqle et sic fit de vro no symonia et eqle ß re no manete eadem sicud declarabit de talibus dubio Het pdicto vi sat fortis Ideo dicere q papa mihis vro as q prohibit non pos no post ß sua voluntatem stare seu emere sine vi no vro mse sic in aliis no est evidens lis ni pens rem sierit abstrahi con elec edixit possit dispensare et sa tor me hunc posuit fauere magis q pme Nam lex dna ut sic et lex nalis pscribit omn hucine petati ut nullus pcus homo ea potit invali dare contra illud Voluntati eq quis resistet dr vo Her enim voluntas dei regula est dicitur omn voluntatum ß dicit sc psalm Et solum q dr ce terum qd expreme est dne voluntati fa expedit multis fidelib beneficia dilectis speciali dilectionis consuevit que ab antiquis tpib et vsq ad nram misericordiam solent beneficiati et expio beneficiu equalit ynt cetera spaalit considero tm beneficior pluralitate vo dispensacois miscaudita tem et beneficiator pposititem Ozi ad pm q apud jure et est notices p ambitione consuevenerit q ista sententiare qi qla deo exactiones tibi commutacois et pene execrabiles manent misi mdum ecclie sue sibi carneglis aut vnd mutuata et alteri, qne datam aut ypt paupertatem ecclie et beneficior aut ypt pe nuriam cleroz aut p dispensationem ettimam et rabilem sa ad hr t de mitta de pcen et dicit obi misne dicit Conciliad patarien Circa sublimas tm et gratas ypbnas q malo rubus beneficiis sunt honorande tu vo postulabat p sedem applicam potit dispensata illa jura et canones pene immutabiles mhac gerdat esse vocat quam ppam divisse tante importunitas petenau sibi pudeat ut si adhuc esß alt mudy tot beneficiis gaudens sicud iste net plen pone ecclesiastice adhuc non sufficeret ad omnes prudens qd ete vltimum puto Hec est dispensationibq mag rebilibq Non negat aiitta Rom con pontificis ecclesiasticis sibi q mis ad dispensand re le sacre dare cui no nati aut validitate exposulat mihis sicud et multis explenitudine potat Si tm ea re les no sub est ille cum quo dispensat no est secura quo ad deum lis dr ad ecclam defensio beat quo ad pcs Non enim deus vult q illud retractet qd aplat ordinat nisi sit contra fidem aut ecclie immutabilis ordinatio ales ß bn non fidelis dispensatio ß re delis dispensatio esa c non est mglo ria sup vt ad implete de voto et vore Et sic bn ad robin in epla Christ cui tibi blandire de dispensacoe aplica tua q stiam ligata dna tenet sua Talis tm rebilis dispensa no est credenda procedere a summo pontifice ß q dicit ß nisi aut circumstetur media no aut imprecautate rectum Et lex Sacrilegii ad mstre est dubitare an ro dignus sit q electi sumator pal pabilit cognoscig in multis con rium que net valeng aqua rone excusare Erasm duobq nasa dr pes aserum magis lacrimis defleri q sa ro scribendum q hec crimis cogim videre s dilapidatio rio ecclastico et simplicia consumpto eoru et ad vsus pompositatio mensibus ecclarum diminutis omnes substantiis vas vestib vtensilib no in luxuriis dilapidat consig mnes esant impossessionibq debed ditis ecclesiastic nden ß ingra res clericos pauperes esse debent Dicit bn ad fulcone dict q ut qui ministrat de altari vivas no aut luxu

ere vro aut de alterius superbias no dealterius
compares tibi frena aurea sellas
de pictas calcaria de aurata re Et
subdit Q; qm pt nrm victum et sim
plicem vestitum de alterius rem tu
um non est rapina z sacrilegiū est
re qz pauperibz subtrahit qz vte nati
nobilis accrescit Melior si no z au
ditus vng de nobilibz Et in rdeotg
busticiatg duxisse qz de soo ducatis
Coram mo o culpna anach vom
armoz no sufficis contentare in soo
ducat pannu Et alt qd plarus
milos centenalos ducatoz manus
redditibz possidens po obitu suu
ditoz corpz desimeti arrestauerut
ne terret sepultile ppt mlti ne
cessitorum Q ne causa fiunt vtag msi
superflua pompa et mobilis dilapi
datio Q tuna deg dignitate aprie ecclie
milioz talen ut cogitostere valeāt
quanto pcio laborarent Regrq d
cta sancti Ambrosij epi Mediolan
cū ambo radicem olim malorz auaritie
tiam magis ac magis mgoibz crescere
onet et magne nichis qz erant in pticis
qsitis apud quos ona pro vendebant
nec no mgris que erant finis officiis
deputati rekement mgemuut et esse
de bg seculi erumpna eximi mistra
tia exorauit Sicq factum z et bui
mtrallo quis cossidiaut Item legit
de sanctissimo leone papa Q an die
obitus sui vl diebz z notabz ieiu
nijs et orationibz sepulchro bti petri
assistit obsecrans ut ei veniam suoz
impetraret Cui petrus appus dixit
Deprecatus sum pte dnm et oia peta
ta tua tibi dimisit Solūmo de manu
mpositor debes mgri qd est si bn fuisma
le manu alicui imposuer Certe si tan
te sapie et sanctitatis papa adhuc mgs
vendi fuit si ordines sacros ac busticia
ecclesiastica et sacrameta digne ad
ministrasset qz erit plumend deponti
cibz nrozq opi Vtile ē erit ut quilibz
vigilant attendent quis aut conscie
aut recipiant busticia ecclastica et quo
mo acceptator eis sit reddant Primus
ex istis notabilibz probet ad
dm. s. ad ppositionem Prima fuit
Romano pontifex claues ligandi et
soluendi xpo donante sup omes ap
los susceptit vro in altitudinis eoz
se extendit ad dissimeq adq actum
dna lectepbibid ex a ersiu na
tia patn no esse patn Et probat
duas ex pres pma pte p id matheo
xvi petr dem a xpo Tibi dabo cla
ues regni celoz et quodcumq ligaueris
sup tram erit ligatum et mcelis
et quodcumq solueris sup tram erit solu
tum et mcelis hoc dicit petr in
forma ecclesie fm ductu Et probat
ex pluribz Quoz dimissis
pcta remittunt eis et quoz etiam
cepta remissa sint Quant ptinet
ex cautione dedit petr ibi vltr dicens
pasce oues Za ps positionis pte
ex notabilibz poctis qz adeo in
ea nulla pfessit commissio seu auc
tas ad id dissimend imo net deg
Et vnde legit se esse sine ad
tione alicui dimissis petri qz non
suam iusticiam secuti ro sepiq de pe
tentia actenda exhortat dicens
primo agite appropinquabit enim regnu
celorum Et luce vii Nisi prima
habueris ad omes pibitis Et pphe
Ezech deus loquit Interficite duos
quem no miserit et viuificabat duos
q no viuunt ex eis Deoq si qui
essent qui asserere vellent q tituli
ecclesiastici archidiaconatus et alia
officia et busticia ecclesie in noua
lege instituta no essent symoniace
nā sua fe solum et pibita et ro pōa
ea vendere possit p petuā et alt
emere tlēs no vident habere bnu
fundamtu et ro multos in errorem
mittent et ipi patuent Io magis
Consule de si dixit Quamq vice
natum ul alicui ecclesiastico ad
ministrationem pretuus opemue voluerit

tam emotes q̄ vendentes dñe Sermo
nie ad Sermone p̄tellit. vbi glo or
pa dicit q̄d hic dicat̄ intelligit̄ p id q̄d
hēs | q ni Saluator cū medium t
vbi habes q̄ nulla admīstratio eccle
siastica p̄t eam sibi vendi p̄positura vo
norum offic̄ vite sanctaq; aduocatia cas
tellis nata et dotata aut q̄libet ad
ministratio et t Ea quis epūs impe
rio | q m Et ideo est quia spualia sic
et plus notat | Nec claues p̄ce adhe
se extendunt nam clauis est potestas
ligandi et soluendi q̄ ecclesiastici uidet
dignos recipere et indignos excludere
debent ut tamen doctores sicp̄ dicunt
Io ista dona spualia no ēpt debent
conferri nisi id mathei v Beat̄ acte
pistis great̄ data Corrilan̄ p̄bi fide
lis et prudens dispensator dñi sui to
tius familie p̄ferre dz sue vo
luntati p̄ hoc ep̄is et est finis
pauli vi cor. vi Ego q̄d donau si q̄d
donaui p̄ vos in persona xp̄i vbi d est
ac si xp̄us donasset sp̄ enim fidelis dispe
sator acceptandi dñi sui dz mutuari
ac si p̄sens esset dñus et p̄se faceret
id aliud q̄d imprudens et infidelis vel
set dispensator. Z m cor̄ dicit
p̄ce p̄stabit̄ p legem dñam monuta
lem p legem nalem p decreta gra
tiani Concilior̄ scripture sor̄ princi
pa liud s̄ Nicenum Constantinopolitanū Ephe
sinum Calcedonū p̄t hic p̄tenos dz vo
Canones Decreta q̄b dogmat̄ emptor
et venditor spualium vt in multis ca
lis p̄ma causa q m E homilias et Sal
uatore int̄ que dñica nulli dubiū q̄ de
le. bñficia emere et vendere censet̄
esse no m̄ ut ex notat̄ ibi p̄t
est q p̄ea ḡis ille felicissim̄ dicit in
ta. Braid eidem dz s vo Sicud eccl̄a
quatuor libros hec d̄ause tri. a suscipe
et veneraī me fateor et ipa tota de
uocione amplector mte ḡfirma ap
batione austrio Z m cor̄ m palam
qui aūtes p̄ce tm amplificat ut ei
dicat no posse in vicinū Sermo. p̄t

mittere cum q̄ impatibilem dissimen
tes. ita ut dicat cum possedere dñs
lis mihi q̄d volo facere et nemo ei
dicere p̄t Cur ita facis p̄t hic cor̄ m
p s thomā mstēd ze q poo i soluere
vltimū argumēti et eadem ro dz in
ipo p̄o q m alios q m ad sōmas q ex
cedit hic dimittes sue potatis Beda pro
cio lis quo ad potā tiā restricta est
potas p̄ce tm mihis q̄st me et sim e
Iure potius sua auctas a nullo p̄t
dalgi p̄t hec ppo q. pa mparem
no dz imperiū et olā ura potius
suor̄ pdecessor̄ dz nsua potate ad
renocandū dispensandū intpatandū
dilapidandū tollendum causa eōli ex
istente tam tendere videnī ad noxia
p̄t hic p c Cruia p ambitosā dispt
li vi Et p c Tm de immutate et m
cle inqua renocat̄ et p misert habet
decretalis bonifa dom Cleric li vi Cor
relatum p̄mū lis sue posteaq̄ dñs
pontificib; p̄ p̄sidens no possit lege
impune tu tenet obedire tu sua vo
luntati et sua tam sue voluntatis
p̄t eisdem mdiante p̄t p eam decta
lem li vi nisi Cora m ij lis p̄ce dūt
tas se no extendat ad dispensādū aḡ ac
tum et ordinā sua Ord cū no esse sōmia
tum ut dixit sōma p̄o tm extendisse
ad penas et censuras aliōnis pontificū
et sōmatas latas p̄t q. ysti fuit Iure
mere positiui Z m Et p et alii su
periores prelati bono pontificis excepto
penas bas et censulas tollere aut
dispensare no p̄nt nisi q̄m de iure
aut de speali mdulgentia ei con
cessū eisdem p̄t q. inferior no ab
soluit q̄d superior ligauit nisi sibi sue
rit p̄missū Tm in illo sensu forte p̄s
s intelligi q. aḡdam doctoribus dici
solet q Sōmata bte d no dz ma
tia ordīa. q. p̄ea dispensat et volu
tas p̄ce habetur p iure dū sola volu
tate tri alt ex possa tollit ius ut
p cle de emu et Tm et mtelli solid
q m s adpenas Quod tri ipsitatur

z dpo

cor m 1

z m

3 m

z m

sensisse q̄ mſrmoid q̄ pſbita et̄ ꝓ̄ no
dolum pt̄ ꝺ̄ollere penas et tensuās ꝑ et
ꝯ̄ ius ſ̄ q̄ tlia non ſunt ſrmoniacā
ꝑ q̄ put̄ em et vendi ꝓpetua ſicud
tituli benefiā ⁊c et ecclaſtā bnficiaz̄
dict̄ quo ad tlia et̄ ſroꝝ loam no ꝯ
macꝝ ſomaā ꝑ ꝯ am mdne plas q̄
tlia ſunt ſpialia que vendi et em a nul
lo hoīm put̄ ut putuit mdāt et mac̄
p alleg̃ ſ̄ Conſulere de ꝯ vbi mexcu
et m glo mlta tlia allegant̄ q̄ tm̄ cen
ſent̄ mere ſroal et ad ſrmoe nugs
ꝑcam habere Dñ̄ ⁊ q̄dam ꝑlatu nqa
et doctꝝ dñi et ſuanu ſunt ꝓtrib̄
cagumēt̄ mtū ꝑſtrabere q̄ qui p
ſrmoniacā ꝓuitatem titulū ecclaſtī
aut alīq̄ bnficiū ſiue a ꝓ̄ſ̄ ſiue aquo
cūq̄ habonce ꝓtatem recep̄ nullū
ius aut titulum aut alicui ꝑtes legal
di et ꝓluendi acq̄rit exp̄ſſe ꝑ ⁊
trū umbra et decepcio dicz̄ et ꝓmullo
ſuppono q̄ fictum et ꝓbant ꝓ ꝝba
ꝙ̄ ꝯ̄ ⁊ Qui non intrat ꝑ oſtium
monilē vinū ille ſicz̄ ⁊ latro ⁊
hoc valde videt aſſerium et negocū
aliq̄ ꝙ̄ anaz̄ eſſ̄ macie ꝓlexū ꝛ
nemo ſciz̄ an ille eſſ̄ ꝓmot̄ ꝓ ꝯ
aut non et an ille habezet ius aut
titulum alīq̄ m ſua ꝓtuia et an ꝓ
uere poſſ̄ ul̄ lugare ⁊ m magno ez
core ſtaz̄ ecclā aut m maꝯ dcitudie
tā q̄ficiendi q̄ lucrandi et ꝓluendi m
foro ꝓmali Et lic̄ clara ſit ꝛ̄ſſimonia
mdūret et ꝯ̄ iuriꝫ deſuſpenſionibus tlis
ab officiis et bnficiis m no ꝛ̄tolo me
mmine tamē legiſſe de cāum ſ̄ ſiq
ꝯ̄ſtōm ſecerit nllm titulū aut ius
nouerit ſ̄ ꝓcepiſſe et q̄ nrm eſſ̄ et
mane ꝑ q̄ ab offi° ecce ſuſpendā ut
⁊ q̄ m̄ Si quis ept̄ q̄d eſt Coa ꝯ Cale
don̄ aut q̄dā ſm̄ ꝓpio cum decimas ſ̄
lacere net m ecclia mſtrā ꝓſmat e
q̄ Ꝙ̄ mlti q̄ ſunt ꝓcal̄ decta et ꝑ
tam ſapiens declarant lic̄ ꝓ chart
mm̄ ꝓ̄am q̄dā et ꝓ duo decreta Con
ciliꝝ ſ̄ Conſtan et Baſilen ꝓuiſū
ſit q̄ tlos nulli tenear̄ vitare in
ꝓcepcis quozcūq̄ ſacm̄torꝝ niſi ꝓ̄ud
em ecclā ſ̄ denūciat̄ et publicat̄
fuit ut exinde dcti Gil̄ meꝰ epuſ
ꝓmot̄ ad ꝓnā ſicalem dignitatem ꝓ
triū mayſtꝝ Dymonie ꝙ̄ quo mihi
no conſtat habeo ego ꝓnicat̄ colla
tꝝ ad q̄cūq̄ bnficiū ecclaſtī no tenear
cum vitare ꝙ̄decreto peto me ꝓ eum
mrāſtī ad cui bnficiū ꝑ̄ nr̄m ius poſ
ſidz̄ in epatu ner tlium ꝯ ꝑ illos
qui ꝛ̄ dicūt Ego tm̄ ſuſtripio mrāſti
tiā ab eo et m ductor mꝛpale pꝛ
ſiū illig bnfitij et ſuſtripio ecclā aliā
ab eo q̄ mi ius ꝯ̄ conferre ꝺ̄ cet
ar ſi alaio ar ſim ti ſacdote m
reſecret ⁊ ꝯ̄ ſtatuꝫ q̄ ſacio Ecce q̄ꝫ
ecclā ꝑ hoc q̄ꝫ dcām plus dcim ꝓ
uſum eſt recipientibꝫ ſpialia a
ſuſpenſ ꝑ conferentibꝫ ꝑ ꝛ̄ no ⁊ puſo
deo dicz̄ mihi videtur tlia dicere
nec capio aliq̄ ſolidum fundamentum
de illo ꝑ probabiliꝫ videt mr̄ ſaluo ſudi
cio ſanctoꝝ q̄ ille meꝰ epuſ ſuſpe
ſus ſit a collatione actuū bnficiorꝝ
ad quo ad ſe ꝑ no quo ad alios ſic q̄
ꝑ conferr collatuꝫ quo ad recipere
exiſto decreto lic̄ ipe poſſz̄ dm̄ et tlia
dum recepiſſe ⁊c̄ꝰ no obſtan ꝙ̄ꝛ
ſua ꝓtate q̄ concedi ꝑ no execucio
et hoc no obſt recipieti Nec obeſt ſi
dicat̄ mihil dat q̄d no ꝯ ꝑ ꝙ̄ no
ꝯ execucio ꝺ̄ eam alīq̄ no ꝓ̄ ad
ꝛ̄ꝛ̄ q̄ vigore huiꝰ decreti ꝙ̄ſtia
ille recipiet ꝯ execucio no vigore
epi ⁊ A ꝙ̄ Tam pudentibꝫ q̄m ꝓuſi ad ecclaſtā bnficia ſ̄ mlt̄ uat̄ 3ª ꝙ̄
uat mtendo ꝓſſa emendi et ven
dendi ſpialia ſit mlt̄ ꝓtemnat
retinendo mtendo q̄ſtī conferendi ſpia
lia aut tpalia donandi ꝓeſdem ꝓ
illa ꝙ̄ voce ſaluatoꝛ luce xi lu
cna corpoꝛ tui ſaulus tuus ⁊ Si
ſaulus tuus fuit ſm̄ ſ̄ to ꝯ corꝑ
tuū lucid̄ eſt Si aut nec fuit to ꝯ
corꝑ tuū tenebroſum eſt ꝑ oculum
mtellect mtendo et ꝑ corꝑ actiꝰ
Et adhuc oculus ſuus ſit te ꝑ Dñ̄ dicit

duo ſc̃ vitas meletae et tacitas ſmõe
one ſ ut eligat opꝫ qđ eſt eligendu
et ut recta ſit m̃ intenc̃o id eſt ꝓt
rectum finem Inprimo deſiat q̃ſuat
ut pauperi tribuant In 2o deſiat qui
reuocat vt vñ̃ q̃ſam capiat Item
ꝓbat p dictum Ambo ſſicius tuus no
men opi tuo imponit et vte ch̃o in
cendo eñ̃ fac et allegat 2o ſmam
diſtõ vl̃ vbi dicit Symon magꝰ
non emit ſpecialem gratiam a ſcõ petro
ꝑ merebat emere offerens pecunia
et tñ reputatus ꝛ pũſſus Sed ſ/lat
vm Ideo dictum eſt m̃ deſtrone Sanctꝰ
ſtudioſa voluntas ꝛc Vide p eum ſic
ut quo mihi emiſſi et vendidiſti Ideo
non ꝛ inquemes Dante quale deſo
ſtenta ſpualia eſſe ſimoniaca etiã
ſine pacto et tu conferis ſpualia et
recipies aliqđ quale non ſ̃ ſtõ nec
illa q̃ſtiõ valet pudet non eſt ſtõ
i. net pecunias Vbi dicit dicunt abbas
ſequo qui in vno eſt Sanctꝰ malis
no ut ſi quis ſuit tõ et finali mã
cione ut deus ſibi conferat beneficiu
ille eſt oratio deo ſtõ q̃ muneſcat
ab obſequio ꝓſpuali deus aut eius
vides eis pbitatem conferat ſibi recta
mentione tñ̃ rones huius quo ad
eccliam ſuũ non conſecat Sanctꝰ et
Jeny miſter elisei exigens alia
naan Sanctꝰ id a deo ſanato munera
dixit ſimõ et tñ̃ Naaman miſit
ſtinctime offeres pecuniã non ecit
ſimoniacus ꝛ 1o ſic m̃ ſtudet eſt pe
rendi pdicta deſtricto dicitur ex al
Tua nos de ſcõ ctõ fine/ Corr̃ p̃
no ſp deus mundi a mala a lucrum
aut ab obſequio et aſſequio ſpua
lia eſt ſimõ pt̃ p̃ Et ſi q̃ſtones
de ſimõ vbi materia allegat quo
quod preſbr cardinal pallium tribuere
Ego Strigon archiepc̃ equum mihi
sibi datum recepit et tñ̃ no indi
cat archiepus Sanctꝰ q̃ ſine pacto
et eo ignorante palliũ duci eſt ꝑt
et pauũ mundi ꝑtenta ꝑſ̃ q̃ no

ſint ſufficies ad alliciendũ ul mouendũ
eum acquiet Z̃ corr̃ ut viam
ſuo e cuiꝰ nãe eſtimatio oia ut recta
ſit intentio dantis et accipientis et
ab od̃ pacto emendi et vendendi ſpua
lia deputata pt̃ corr̃ p optimã
vigilam ſiue ꝓpositum m̃ pacto
ſic oppidum mo pacto ſic eum m
encio emendi et vendendi ſit ſpũ
ſic ab ſpũ illicita intentio mihi iuuat
ad emendam Ego hec aut intentio
q̃ occulta eſt ꝓbari non pt̃ p teſtes
ſ̃ preſumitur conſue augꝰ ꝓbatur m
ſi p rea pacta connectes q̃ſtiones
premiſſiones et modos eundem poſſ
ꝓbari In ma Et ſi q̃ones de ſy poſſit
ꝛ conſideraciones an ſit corrupta in
tentio ad cognoſcendũ eam ſchenalis
aut Ego a latere hoies iudicũ huat
pena aut enſiꝛ huanus no ꝓb
nouia ꝛc vl̃ de Ego a Non minus
tñ̃ apud deum damnabil ſit
ſy tue de ſy ſy quo cognoſcit rec
tando intentionis ſuã ꝛ ꝓ. epiſne
bono et ſ̃ finis bonꝰ ſ̃ negem
m 2o ſimõ diſtõ ꝛ & eſt caritas
et ea que ꝓcaritate dei et proxi
ꝓcedunt ut ſ̃ ea que adſuſtentacõ
miſtroꝝ eccie dñi: ꝓfabrica et oꝛ
tu eccie: ꝓ ſuffragiis defunctoꝝ ꝓ
ſuſtentacõe pauperꝝ: ꝓfeſſione cle
ci ꝓ pace eccie ꝛnſuanda: ꝓ ſ
ſecutione hereſim et ſtipendiu
et ſimilia ꝛ tñ̃ poſſit Debenda
aliqua ecclie: Prelatus et Capitulũ
licite pt̃ dãs ong honeſtum ꝓden
de imponẽ dãs ꝓbendariꝰ teneat
ſta poſitio eſt caſus m̃ſtra ſiep
t Dignitatu de ꝓben et dict Silr q̃
ꝛ et finali de eis de hijs que ſunt
ama pte alia diſponit q̃ ordiã
ma et ſenioꝝ ꝓtis capit ꝓ gdam
moꝝ impedi no ꝛ Et m tã ſi et
Diſponit q̃ Prelatꝰ ad maiꝰ pte
capit̃ omittere m̃ore ſtatue pt̃
q̃ ad nãtam ꝛſuetã ſibi ꝛ ano
alis anſio tenea: Ego ſb eligat q̃

2

293

statuta p cap^m edita ad pias causas vi
lia et nocia sint funda. Que aut
sit iste pie cause dam est m me ran
cretum ppositum deo de iure su
tus ppet^r ut qui tle juramentum
psumpsit teneat^r id ipsum vi statu
ti cap^m significatu notabit^r et q id ong
mpom pbende no pone q pben
da est q tpale exquo laicis pt ea
possidere. ner dit^r tpale spuali. q
tpale datur ad piu vsum. Dumo
do intento fuit ad hanc vlata ra
quo addentes q ad accipientes et
sic res ad suu trahit onere. Et de no
uo exigere a pbria nullo statuto
existente no tam vicio symonie
q piuitat^s ut nigld e tali Cotr^m
Jpi tpale pro z annexu spuali
aut tpale pt eim et vendi et ei pt
ong mpom et exactional sic q
no fiat p mutatio tpalis ad spua
li ut fructus decimar^m put vendi de
cimis idest ante decimar^m no ven
dito. sic m priti de Canonia que
est spualis et pbenda que est tpal
es no spualis. ar est de rep mu
vbi due eccie quentuales hite titlo
pie q quar reditus sit mparet iste
ad liam superi^r put pmutad et per
tuia pt sup adi p vna pte ut red
dit^s fiat eq^les rebus pmanentibus
mpmptt ut tpale ptpali et spuale
p spuali fier debet^r facit^e rdgssa
ones de rep permu z cor^m
duo bisiati fines duo bisiam
atulid eccle^sie no put nat^r se pa
sci ner pmutari facere beneficior
eme sco ta piu te laut adi^s addic
petunar sine aucte superi^r. de
pben int cetera facere se solo ut
p cl. Quesitu et r Cum olim
de rep mu to 2o p gla ibidem q
no contrit pmuta q^r qui rem ali
enam edit. p bisiam eccle^sie no
pt possideri canc^e ypocrisis q^r nullo
dict^r habere dominiu siu beneficii
ad clerici vsu accus comparant Sola
rio statorum multis videt^r ama
qui sco ta labe respsa p tm sic q^lificat
ut dictu est sup re tpali sed sup p
benda et cano sup licita materia
et sup bono fine s. pp pias causas
ut pcedu dei et no p pniatis psonis
nec ut auaricia pceat et si no fuit
nimis onerosa et excessiue pmissa
videt^r michi hic esse tolenda sine
simonia etc si sup hc iramento
si quis astrictus sine aucte sine pest
bificii acceptatoz etiam pstabit
eccie aut reddit^s alicui^s cui de
mei exspali pluralitio sine simo^a
ut p r Si ppt & hpt^r li vi et
etiam pscientem debitoz ibidem
Cui cgrit^r no possent sup hoc statu
ta p cap^m sicuti licita et ho
nesta no video fallor si no dicta
concil^m Constan et basilen hc
admittant ut nichil amus q minue
si sequentibus ps mechetat^s fructum
successiue psaluat^r p tribus ysti ssa
bta arbitru et p pressoz aia Quod
q^d no dubitem multas orbitantes
errores mitiene Et qr de statut^s
eccl^s et collectoz ac exulatoz tacta
est q^d pretextu illoz excusari valeant
dum exigentes q^d soluentes si exigen
tiam statutoz no m merito dubitau
pt Si omnia alia statuta debeant li
cita censeri ac pbe symoniaca piu
tatem sint exhibitura iudex salua
iudicio clariori videt^r sic Et ut alia
statuta censeam^r licita p^mmo re
quir^r q^d alia statuta illicite no sint im
pbata q^le v^m sint de quo sit medio
de v sig^r Consuetudo li vi q^d si
sentient canonici eccl^sie suam q^d ecc
impetrantes canonicatu nisi eccl^sie
re ut ibi pg 2o equit^r q^d stat de con
sensu eccl^q Capli aut maioz pt^e
ac de consensu Epi. factum ad hc multa
iura de his q sunt a ma p r et so
an melio dicta tali Constitutio sup
v statutum. Z equit^r q^d pp pias cau
sas fiant imobilitatem quod totus

Col 1

z

o ũtat' no singulaliũ psonaꝝ qꝫ eccl'ia
autam p singulari vidente psona mꝰ
o habetur suspectum de auaricia et
videt' habere mala spem a q' absime
dos Apls Ꝛ requit' q hoc statutũ
rimpnat' pbende no pbne recepte aut
recipiende mandatu & nouo adq
rendum et' ad augmentum dñi al
cus de mra Sigfridi de pbendis
p scta ptes fa' et Ego multas Ꝛ q in
riam plũs decretis plac q hoc cau
ep multas pdit qñ expacto adq
dut' et' pfabrica ac sine confirmatu
dne et sine statuto secus si pces
sit statutum aut consuet' qꝫ cue
videt' esse onꝰ honestum qñ impa
cam venit Et' si absolute debet in
telligi cue multis lucrib; videre
tractari po ordinand Ꝛ ad ceteris
lucrib; ꝯ requit' q hoc statutũ
no sit nimis immoderata et p quos
pauperes expulsiua et ad modum
recipiendi et recipiendos vigeria
qꝫ cue no no eent ꝺõ lia Sunt em
onera sic modificanda ne subonere
cadere alicꝫ contingat Si ad quatꝰ
se extendere debeat statũ ut dicti
mereant' licita hoc non cadit subq'
dicte cum sint acta moales qui nullꝰ
hnt forum medium sed q possent
regulari sicud nalia h oportꝰ q re
gulent' hm q sapientes diffinier at
tendentes q tritatem pdcaꝝ pben
dꝝ et onerum et tempoꝝ q litatem
uis ep ꝺo ethicoꝝ Sed videor mihi
multꝰ abiri dicentib; timis videꝝ
dilatare viam ad hoc restrictio gen
tronie speculetur quesꝰ diligens
lector si dicta no sint fundata aut
mfuire aut mroe Ꝛ dant hodie
est sic tam firmꝫ quo pusicas hoꝝ
no pt abstrii Consest in medio re
leuet' sp ut eger ꝺõ ne p carnes
sacꝝ ac alia iura sufficiet' meta po
sita est Exmonat' h quis usta
adultit' h vero est q metsta dicit
Olle cotte sati ꝑ vbiq; Expsert
quidam solempnes doctores de gran
dꝫ abusionib; Cue bone et que
vtilitas ex mstituta est: penes talia.
Exmig q iuribꝰ q romanꝰ pontifex
pt onere plateras et ecclias ad ips
et subdictione sicud vult ut p Io an
allegat' in glo capli Si grose de
pben. h videmꝰ ecclia abusus mdse
mit' de quib; silentio pransio lib
sit aut ut sine omi zone q' pbe
libeat sibi licere putet Dicat' us
em vpi voluntatem dñi sui & in
tueri ut dctm est plus et sed eam
& se regere Si dicꝫ Ꝛ si epc
aut alij prelatꝰ sint mstituto
res insufficientes ent pusi mmesis
suis pse et p familia sua multꝰ pos
sent abordinand et mstituendis
exigere contributiõ sine vicio symo'
dicꝫ Et' h applica vitatem videmo
sius sapendijs cogit' in licere si vitaꝫ
et no voluptas p ipo mstitut' us
q Ꝛ ut contributiõ sil ombꝰ impo
nat. et ene' sibi sed exactem mo
deratam facere contributꝰ. et ad hoc
eos compellere pt. ymo et pt ad
consensu capli sui mermodi pru
dentiali statuꝝ sup hoc ordinare debe
tuꝰ ut dctm est pt hoc de tributꝰ
et fructib; ecclie posulare non
p ollato aut consensꝰ ecclastico be
ficio ut dctm Ꝛ de pbendis. Set ti
meat mstitutꝰ statuꝝ id p iuans
de forma si' tõ mtencio eius sit
sit modificata. Si hec vnl tles ex
istentes fingunt vpis no esse pru
sum sufficient p mesa sua h si
computaret pozes suas et minꝰ
sacent contenti multꝰ eis supfluet
tꝫ ysta contbuo no obest contbu
entib; quo ad firmonata p utatem
epi' tõ exigere a quolibꝫ ipt' ordi
natoꝝ aut mstiꝰ no est asse mali
alienũ. secundꝫ tõ est usta dare postꝫ
alicui ius est quesitum mre ut
postea patebit Ꝛ Nitra ppositio
Sic meta et alia spualia sunt

libere et ſine fructo conſequi cogit tñ ordinarij laudabiles conſuetudines ex quarum cauſa fidelium introductas obſeruari hec ppoſitas mpbrna generaliter tñ ad aplicum &c. Cui⁹ ratio eſt quia illa ſine aliq exactione conſueti debent et iudicis auxilium eſt implorandum ut ex officio cogat tales conſuetudines obſeruari. Cor⁹ p⁹m licet in aliis cauſis conſuetudines rōnales et ppositę ſint ſuade. ſ. in ꝙ vlte &c. conſuetudinem in collationes. ſpualiu et ſęcm⁹ quo ad exactas aliquo⁹ minue⁹ ſunt ꝙdemnande ſaltem ꝙd arrete. et ꝓ odiū dr̄ moriate puicate pt̄ ex ꝓtione et cap⁹ pallegato. Sola ꝓ benedictionibus nubendi ꝓ vngendis ꝓ ſepeliendis mortuis &c. adq dici ꝑ eſſe iſta oīa debent miſtrari pdē. ſi aliqui mali moſe cont⁹ conſuetudines venit cogē di ſunt ꝓ ſuperiorem. Si tñ statu⁹ eſt et conſuetudo aliq dari pochiali ecclesie ſ. cappe &c. aut ꝓ fabrica ecclie aut ꝓ aliquibus defunctorum ſ⁹m decreta aut pt̄ de hoc cautio exigi ſi ad⁹ ſine pg hoc multis decretis placet ſi. oſtenſa Jacobi de Bu ad dicta officii et ſi debitis q ſi dna pte talis Jo ſent⁹ Jo an et Jacobi et miſſima confeſſi ea ſi q vere. Quod ſi conſuetudo Jo ſent⁹ parochialis ecc⁹ Jacobi ſ. q non valet statu⁹ aut conſuetudo q aliq deter⁹ primes ad ꝓdicta venit⁹ ſerv⁹ burſe ſi aut prim⁹ ad altare dñi. ſ. aliq parochian⁹ et ſic ſtatuam aut conſuetudo illud licite exigit⁹ et pt̄ cautio ad⁹ pg reti pi. Si vero eſt conſuetudo dari aliq ꝓ ꝓpletione vent⁹ ut prandiu vinu &c. nichil pt̄ exigi nec exactu dr̄ dari ſicut patet ꝑ Jacobi de Bu ubi dicit⁹ ſine prandio nolebant ꝓbendam et ꝑterea puentum vni in domo tñ recepto aſſignare qđ ꝓpa ſtip⁹ ut no obſtante conſuetudine tali eidem aſſignet ꝓbendam. Si vero ſtatutum ſubeſt et in pont⁹ ons⁹ ꝓbende non ꝓſone et mſauorem dñi cultus tui⁹ valet ꝓ c. Quia ſi tatum de ꝓbendis Cap⁹m p⁹m de ſt⁹ p hibi q nec vin⁹ nec caſeum⁹ nec manus impositio ab epo debent vendi &c. Et glo. ibid⁹ venditores non omittet gratuitam q̄ctum q̄ vendicio no prędit ſine pctio. Quia aut dr̄ excludi a ſpualibus Intentione J q in c. Ego milit⁹ phibe⁹ q̄ et⁹ nō ꝓfabrica ecclie nec ꝓcu ecclie nec ꝓſuffragio defunctoꝝ aliq⁹ &c. ꝙ expedit dictoꝝ hic cap⁹m prędit qđ ſit expacto ſine conſuetudine ad ſtatuto ſecus ſi adeſt statutu et conſuetudo q̄ tuc videt⁹ ongbo neſam qui in pria cauſam cuditat ut dem eſt ſtam ſi abſolute ꝓhibe⁹ tuc ꝓpugnat⁹ militis aliis ſuribus q̄ cenſe⁹ nguemeb quia ultra iuribus debent onerabile ſal c. Sufficiatu & ꝓbendis. Et forte dicet quis Jſta que dant⁹ vigore ſtatutoꝝ ꝙandoꝝ aut conſuetudinu quo differunt a vendore et empt⁹ vide⁹ q̄ mallo ad hc videt⁹ ꝓ⁹ ſalua emendatione Jn multis differunt ꝑmo ꝓmerito⁹ tam denariu qua retiprenda que merito dr̄ eſſe pria ſic q̄ michil mutuat emere vl re dere tñ ſine ꝓ⁹m ꝑ ꝓſu ſuo fructu ꝓbende ſibi redimere ad qđ vite ſue. Et reſeruat meritoꝝ ſuam ad canoniam beneficium vl ad aliq⁹ ſpuale exequo gendat⁹ ꝓbenda in ecclesia. Quod emens fructus de anno. Et dat⁹ aliq⁹ quale ꝓſpua li ꝑ redimit ons⁹ ꝓbende annexu et dat iſtam pectuat⁹ niſi ad pias cauſas tñ elemoſinam. ꝓfabrica ꝑ defunct⁹. aut pocu ecclesie ſid aliquis vellet facere &c. ſi no ſeq⁹ ꝓbendam. Et obſtat ſi dicat⁹ ſi no det⁹ pecuniā no admittet⁹ ad ꝓbendam. Resp⁹ ꝑ hoc no ſequit⁹ q̄ tñ ſpuale emeret q̄ vna ꝫ cauſa ſine q̄ non alia ꝫ cauſa exq̄ et

ppt q̄ Eoquo em̄ hēr dus ſ ſpuale et
empale differant ſpe ꝺ̄o liare put
p mens intenc̄ ſeparā ab invicem
ut vn attēdat hoc q̄ nō altera ſ̄d
ponit ex⁹ Augſt Inſule ſunt duo
ſ ſplendor et calor q̄ debit ſpe et ca
vnū nō pt esse sine reliquo et vn
attēdit lucere alteri alesface illi
ud exemplum manducare et evan
gelizare vnū nō stat sine aliquo et v⁹
est ſpuale et aliud temporale et
manducare est causa sine qua nō
respectu actꝰ evangelizandi nō tm̄
causa ex qua ill ppt q̄ ut dicit Aug⁹
Gal̄ m rectissime ecclaz adquentib⁹
ecclesie. nō sequit Nemo sustineret
curam aiārū m ecclesijs sine stipen
diis. vgit⁹ stipendia sunt cause aut
cula aiārū susceptū: Dat⁹ igit⁹ pcura
ut fructꝰ pbende sibi assignē ſ tpa
le p tpali nō p ſpuali ſ p nomā
ſ p alio ſpuali ſ ad pias causas id
dictas Item dicit q̄ mēpore tranſ
ferē dominū q̄ hic non fit. quia
nemo vere & recte pt hēr nomā ā
ecclia aut platā est mea ꝓpa q̄
officiata nō sūt dñi ſpualiū ofici
orum ꝑ administrēs et dispensātes
Ita m̄ Si nos existimꝰ homo ut
ministros xⁱ et dispensatēs mistēꝰ
dei Item dicunt q̄ aliq̄ emit⁹ pt
emptor dare p mutuo et vende
ad placitum suū hic aūt hoc nō pt
net est pro estimabile utꝰ expediſſim
one venditionis et solum usum fruc
tum possidet Et hic ſ̄t cristianis no
officiatis acta videt nō q̄ illicitus
repudiandꝰ tot⁹ et tenti errorēs ſe
intromittent missecutionib⁹ officiorū
ut omes sordes et pulueres civitatū
et nō valerent colligi ita ut pauper
bus sacerdotis vacabi sufficiti logivis
a officijs prelatis ut exigencia cat
tedrana dotat Quo ſ̄t premiſſ̄ pona
aliquas sumalias ꝓpositiones Dicitꝰ
est a symona qui sponte libere et
sine pacto offert alicui tpale hoc tota
liter sola Theologo et de illo tantum
tam recta intentione Ad ꝓpositio de
cta est ille cui⁹ iam questum
est in officijs et ppt fabi verbales
muriosas redimendas offert q̄ peti
tione mutuum sine pacto sic q̄ exigitur
cut⁹ et dilitus de ſ̄ Ad ꝓpos presup
positis statutis rōbit factis a platis
et capitulis si quis in statuendo ꝑ forma
statutorū ante ill pm̄ ut aliquid ꝑſu
erit ut ꝑfuet statuta et recta mandat
offert petitius, ut ong pbende fuere
dimat pp̄ dictas pias causas ſ
fabrica ōrtu ecclie aut aliis defec
tus no videt⁹ dicis Ad⁹ illa gari
pt illa pp̄ ex plus declarat Inhib
tiōi statut⁹ in milis ecclesijs hēr in
mo fit excessus et mlti indigent
moderatione ut ex⁹ pauperib⁹ cont
tribuabilia Ad ꝓpos ꝓformatis
ac bis sigillis cera pergameno
et laboribꝰ Notarioꝝ exigere et solue
solariū sch̄ unstam atq̄ ꝓdictorū
non ſ̄t portionem ſ̄dum aut pben
darum et reddituū aut ordinū sacer
non videt⁹ inducere Symoniaca plu
ralitem ſ duos aut tres et ſ̄t q̄ facit
tex⁹ hoc ꝓpos est vna de Decret⁹ Cona⁹
Constātī et Basi et lib ſ et de ſ̄ pb
allegatum videt⁹ sentire oppm̄ ſ̄ sibi
dicit⁹ q̄ vendere nō ſ̄t calamū &c ſ̄
vero dicit⁹ p̄ placito ſperare q̄ equiſſ⁹
videt⁹ Et no⁹ venditionis alicui strade
in portare videtur nō tota respectu ad
habitum ſ̄ ad pbendā et dignitatū
excellentiam Inquo amplius exercita
tur ſ qui a ſ̄ eccl̄is labor⁹ du
plicant aut triplicant ſalarium
fiat ꝑlet fieri in ordinibꝰ suſcepti
endis ſ ꝓformatis sacerdotū et ordinū
inferioꝝ Ad tuta ꝓpos Contribuens
aut exigens alicui ꝓſpualibꝰ a Iure
debitis et concessis nō nocet ſ̄t time
malus Symoniace pt ut qui epus
consecrans ecclesiam vel visitat dioc
suā pt exigere moderatam pcuratō
nem cum tuta sup hoc de

nec pt absoluu nisi restituat a pto qr
no cens' contra de pe et re Qz
quidam de alijs penis dispensacoi
bus absolucionib; sumonitor; mtro
tuj' et in finis sufficiens est et
pressius Et spūs que putat
ui no repugnare vitat et defuere
caritati ad pces quozdam deo famu
lar; apienau p mea putatem ex
filo comportata offero auditj; ben
uolo lator et mspector me peritior
emendanda supplenda ac subtrahenda
libes tedes cedes sensui meo. pstba
sum mihi videns abortimis se
cedere et in media tenere. salua tn
vitate ne ms palpando errare
apienabj viam error pbm[a]ndo re
uocans si qs p impitiam stipsissem
et volens ea p non sept habere
Si qs veo vitat resplendut illi q
est via vitas et vita xps ihu as
sedatus q3 sup omna deus benedict
in secula Amen

Addicones ad pdicta

Non debet absterdum videri si
post aliquot sumalas pfessiones ad
fastaciones ad bnficia ecclesiastica
ac ad nimutate sumonie pcii
tat' q sint fauozabiles committant'
alie pfessiones et vere et riciosa
mstituide ad eadem bnficia sine
etiam ad sacros ordines ut clarius
relucescat q pfequend sit aut fugi
end Veram opposita iuxta se posita
magis eluescut exemplo elenchi
Vet sufficere puto si ingenere et in
uniuersali hec pfessiones ponantur
ut si dicat' Dis patrio et connectio
nis specialib; et exclari et ome mun
s amarum aligna et ab obsequio
mihi; debet esse alienu omes pro
missum tendio malo et pdud pse
seu p alium mouentes viciant in
sacrib; seu bnficio; et ordinu as
sectib; ac ad peculia descendendo
q3 ad ea que in corpore iuris z mis
theolica reputt oppssa ut hr vicio sumo
nie resipi sua pcipua valeant di
nosci re oculis cauciendo sibi ipis
videant' innocentes et primo permitte
dum q plenaria dispsatio oim cuiu
pmotu ad dignitatum alio; q bnficio;
cuiuscz ad Romanu pontificem nosc'
pmere no plum vacantiu verum etia
uis ad eam tenere pt vacatiu si
si q' voluit ex gra alij; uis fuit
tribuere ut rpd dispensant et pstim
apud sedem aplicam vacantiu aut
mlcas victimis rpd romane curie q
volis duas hetas remota no exigat
Nam sic sup hr; textus de pben lig
et pmi li vi et volunt quidam etia
mist' comphendi bnficia ad pscn
tacoi; laycoz pmeri put narrat
ysio e ca li lis sup v collacio et alle
gat Jo an tanoi; xpij di omes hec
quidam dicta enuciati iuz sunt
et q' ad pticulem pie venerabilit'
aplectatis q fr' aplius ad vo viij
no z pcis nisi a deo sicud et xps pta
tem pilati affirmat esse a deo p vsu
ul pcio abusum no applicam esse
a deo Nam sequit Que aut a deo
sunt ordinata sunt Absit aut ut oes
pmissiones et dispositones et p tmu
pontificem sicas dicam esse ordina
tas et vono pontifex sicud homo alt
mendacio ul importunitate petentiu
et narrantiu pt etiuenzi mist'
pudialib; que in pfecto consistunt no
hi humani Et occulte Jo non q sit p
hac sit esse mspiciend Est em deus
rerum mentator ad nos' p ad vbicoz et
allusti tes Magis ber et hr id assimi
de alijs mseruoz pie ad quos pmi
electio collat et pmissio ordinu sue
bnficioz In hr quibj talis se tau
et mpmet ne consanguinitate pq
quitas mung obsequij fauor carna
lis spes pmotois aut timor dispo
sitoris aut alicuius noxamenti in
sedi su illati seu pces oblate aut
pmissio ze sint pncipales et moue

tes cause aut bñt spualia conferant. Et
vnū principalem causam causam ab eis
petitū primarij intentū sequit effectus
&c si alie cause enarrant. Et hr qd
pli deo notum est. Lata vō bonis &
si tales sint cause nō dubitat tales primo
uetes sē pfectionem in Symonie labema
& memorie habituros. Et vereng̃ne
milli fuit hodie tales. Deārit eñ pau
dicit hic iam quit mt dispensatores
ut fidelis quis inueniat. & cor nisi vō
ffet dicat quit sites qz nō omes imo
pauci inuenit. Dz aut principales eccle
sias esse bonos et aptos diuino culto ad qz
edificatio premioz incrementū spualiū
ornatio ecclīe relleuatio pauperū assiste
ntie etate scia et morū honestate solum
tales vtonei et digni iudicant. Pri
ma ppositio sumatur. Conferens aliqs
spuale alicui attenta sola ymāgtate
consanguinitatis aut affinitatis qz
ad sē seu quos ad alios sibi fauentes
nōne dz timere de Symonia. Iam illa
sucreduit loco pōis et munerū ama
nūd manus signū vō aptet. Dicitur
Explicit nō iohēs sibi dilecto aut iacobo
ymāgis contulit ꝑ petro de alia tribu et
choro sēs cuius dei principatū iosue co
nsit nō de sua ꝑ lenitica tribu ꝑ alie
imo vō asperē arguit duos p̄ctos
fres sē zebedei
qui intuemēte mte bonoz dignitat
petebāt nōne ymquitat ch̄t vō ci
ca alia media suffragia ut ymquis
net aliud obstat de p̄dictis accedentia
pura intentōe pcij ist qz alios ppt co
rōnem ac rez ecclesiasticaz defensio
nem sint spualia conferenda dic nō sit
bona spes net ambo penitere put nisi
conferens inducat qz pr ymq; ut
resignet et nisi iste resignet ut plenius
est pdictū declarat. Et pr dicti ꝑ tho
zarē q̄ ioo actō inōlute in art̄ si
one ymāgtate aut carnalis affectionis
aliquis ffet. qd actus ad spuale est
q̄ illicita collatio nō tñ simonica qz nō
ptin ad rōnē emptōis et vendicōis. Si tñ
equus dat beneficiū ecclesiasticū hac pactōe
uel intentōe ut ex eo suus q̄sanguineus
pueat est manifesta Symonia. Za
Za ppositio Ordinarij priatorū suo
ad q̄ expacto tribuens omnē de dño
et vere est talis primo vidz pbs p̄ Petrus
de s̄y vbi ordinat ad suo priatū nolē
a cum alio pacisci dedit sex solidos
et qz vnū eāt a culteū secū debuit
ammoueri lis ad hoc cogi nō potuit
ut ad̄s religios mēz et petitio abs
ficio abstinet. Inculligit q̄ religio
irregularitatem nō tollit. Et ista ꝓpō dz
se extendere ad omnia beneficia ordines
et spualia que p pactū conferuntur
Za Cuicūq; ꝓmissio fit de beneficio
ecclesiastico cōsequendo p̄ tempali abs
que aliquo vidz Symoniā committat
fat capm cū cessit de s̄y et hr sit
ppe pactū illicitum de pacto et dlt
Si vō p̄missio nō processit dz alicui
debuisse nūciatio honeste licite potu
isse ei beneficiū contulisse sine pacto de
modo prius intentōe ppe hoc ei non
fuisse net conferens directe ei p hoc pū
tio prudere intendit ꝑ mich̄m est vō
neus ad hoc ut melioris exēpli et
clarē. Za Cum p̄mittit priatori
q̄ mil ab eo volt petere si eum ad ti
tulum sue ecclesie priatus ut ecia
alio nullaꝰ pretioz petet Symoniā
committit ps p̄ q̄ plures in Cui roes
ponit modo et sup vō mistaē po
qz fuit mung a dignitate. Io qz nulla
condicio debuit intuemē de pactis
et vlte. Io qz p subtractō voluit ordi
nem adipisci. Vltī Cum aliq; clicus
bona sua cēt cum pactōne seu condicōne
ut illa p̄mod p̄bendā retineat ut
manoriū illius ecclie admittat dz
q̄mittit cū mitibus oīb pactio aut
conuentio debeat cessare. Si vō pie
et sine pacto et condicōne offerat io
gens & inlitter ut manoriū admitta
et bona sua sibi liceat retinē p̄bē
da et clerici eiusdem ecclesie pure
consentiant licita est recepō clara est

tertus Tua nos ℞ſ fromia ℣exera Rell
grosi ad ℞ligios aliq̃ recipientes ſne
pcio aut obſequio ꝑ pactū mtuemē
te ℣ymo ℣ꝰ mꝛcauit cum ꝛcepti ℭ
recipientes debent a suis ꝛdoñ ℞ſo
expelli ſine ſpe ꝛſtauronis et debent
retrudi ad locum actor̃ ℞pule ad
ꝑpetuam pnitenciaꝫ agenda ℭ ſola
ta reo ſponte no vitiant ſiue ante
ſiue post ℟mo mtentio fuit pcipa
℣ꝝ ſymoniaca et cap⁹ non ſat ℞
℣ net ꝑ tertu paup⁹ aut cōſuetu
dinis lis aliq̃ erigere et ꝑmes ad
replacos ventꝛ ſ prandiū ꝛ ſat ⁊
Jacobꝫ ℞℣ ſcriptura Resignare
aliq̃ bnficium uel ad ſpuale qđaꝫ
p peaud expacto ſuꝑior aũtte no
mtuemēte ℞ pbis solis mt̃ſe cō
uenētibꝫ est ſymoniacū qꝛ ibi ſpuā
le tradit⁹ ꝑtempalē Si reo ℎ⁹ ſit aũc
te ſuꝑior mḡr cōmittat aīm̃ ꝑtes
aut ꝑsono pacis ⁊ utilitat ſit ꝑ
bitrium vltro bonoꝝ tamq̃ amica
bilium compositio ad consensu ſuꝑior
licatum censet⁹ concrente tu ano⁹
nsatute ꝗ solidata ꝛsignatio ꝑtꝫ
ſit ſine pacto factaut ad ℎ⁹ duo ca li
te pact⁹ cū ꝑ̃ et nisi essent ℞
ꝑben Ottauia ꝑ mutacoēs ꝑbendaꝝ
bnficoꝝ cator̃ et quoꝝcuq̃ mere ſpuā
lium ꝑcedenc pacto mt ꝑtes ſine cōſe
su ſuꝑior ſieri no pot ſine ℣ꝰ ꝑti
cate ꝑ̃ ep̃is ꝑsonas de loco ad lo
cum transferre ℣ymo ſua bnficia ꝑdut
qui ea ꝑuid aũtte ꝑ mutat ſa ⁊ ℭue
tum et ⁊ ℭu olim ℞ rexo ꝑ mu
℔ro⁹ est ℔ glo ꝛ ℭuia no cont
ſint ꝑ mutacones quicquid ℓ̃ alie
nū ℔ bnficiū no possideat⁹ ꝗ ꝑ̃ ꝗ
clerici no sunt ℣m bnficioꝝ ℔ vsu alo
compant⁹ ⁊ una ecia bn̄ pot possideꝝ
ab alia tamq̃ ꝑpetas ℣ bn̄ pot ad
mꝛcē ꝑmutaꝫ ſa ⁊ ℞ Ad qsiones
℣ꝝ Obtinet⁹ liat ſup aliquo bnficio
ſibi cōferēdo et remittas ei ſ℞ leis
ut aliq̃ pensio annalis sibi ℓ̃uat
ſi expacto est pcm̃ pro illo qualē fiat
renuntiatio spualiū ℣monialis est ⁊
reo ecclie iudicis ul̃ hom⁹ ꝛr̃e me
dantibꝫ pure renuntiat et ab alia
pte detur aliq̃ gratie ſine pacto non
est ℣ꝰ nō colligit⁹ de Renuntiat ⁊ ne
℞ pben ℞ſi et ca⁹ vemes de pact
cū ꝑ̃ ⁊ et ſi aliud beneficiū exaūt
te ſuꝑior sibi ℓ̃uat⁹ ut bñs ℣nuꝫ
net optet⁹ qꝛ ad ℎ⁹ ꝛcurare tenet⁹
ut mꝛa⁹ Ad audiaꝫ de ꝑ̃ mgḡ
ber. ꝑa ℞ Nominas aliq̃ eligendi
ad aliq̃ bnficiū et ea facta fiam̃ noīa
ca ꝑſt ul ꝑ mediatore aliq̃ ꝑ actum
ferat cū notando cū notaret aut
ut consim̃ ei ꝑberet aliq̃ ca ꝑmissi
ſ̃ siue tpale siue spuale vtiq̃ ℣ꝰ
committit⁹ cum oīe pactū et con
uenta mḡis debeat cessare ſat ⁊ ℞
ℎ⁹ ℞ ⁊ ℭ ij ℞ confeſſ ℣bi ꝗ
epus aīm̃ electoꝝ ſua ꝑmisit vnā ℞
electoribus bnficiū et alteri ꝑorat
ut vtiq̃ consentiꝝ eidem et amb⁹
pudi ſue pena ℞ penitentie ꝑcaue
amicio alteri ℭ ſit ne ca ij ℞ ℭ
ſſ̃ ℞ quaꝫ ꝗ ſuat m̃ ſure cōfeſſ⁹
ꝗ ꝑ ſcientia aliq̃ electorū consil⁹
ꝗgentaꝝ ſra ca nos⁹ obligatoꝝ ꝛce
pat et mediator exſtit ℭ ꝛce ꝑ̃ ut
ℭ aud eū ꝑ mdacone alicuꝰ ad bn
ficiū aliq̃ no licet pactū mtuem
re ſic net ꝑmotione ad vtiq̃ ſit
ꝑtinū ad ſpuale ad ſuꝑattinaty
tamq̃ ſpuale verū no possit fat ⁊
ℭuia cleric̃ ℞ſure pat⁹ ℞ꝰ ꝑꝰ
℣ymo mandat est ꝑ̃ exigere ꝑ ſtꝰ
Ducendis platis mſ℞ ul mstauedis
ꝑſbris mensa ul ꝑſepultura ul ꝑ
dictone mbrorū seu aliis sac̃
ment⁹ net exigat⁹ consuetudo fat
⁊ Cum mcale ℞ ℭyra et cap⁹
℣uam ⁊ est concilium latū ſpe
te aut offre et recipere licet Si tñ
est consuetudo ex deuotione fideliū
meducta cōsendi ſ℞ laici p loca or
dinaꝝ suas consuetudines obſer
uare p ⁊ ℞ Ad explanam ℞ ℭ ℞ꝰ
Amicis seu ꝗbꝫ alt offerens pecuna

et alteri benficiū aut ordines conferan[t]
et ut cōdictes congestant ⁊ ille p hr
eligit[r] eciam ignorans tenet[r] benfi[m]
resignare Si tñ sciuit et exorte pub
lice cōtrad[r] aut alt[r] p fraudem mdi
pendiū eligendi id malicioſe fecit
resignare no tenet[r] p ea de chatheus
et tr nobis Et tlis vna electio cēt Sy
moniaca est penit⁹ reputanda Ex to
magr reus est fatuit et no cōtrad[r]it
Si tñ quis offert pecuniā p electone
alterius eo prohibente et ori[r] voluntate
eius ac[q] minime recessit postea sibi no
dz imputari Si tñ postea consensit
iste electus pecuniā p se data soluend
aut reddendo solutam Sy[m] odi
ſſt ut stat glo m ca[n] de cuis de[r]
sup v consensu[r] de pcis Et q[d] dam
est de mune a manu ſ pecuniā cad
one accipiend ⁊ de munē a dignia
ſ de pcis maxie si sint pces cana
les et sciant p indigno aut si sint
pces ar matr p pericło euitando a
dampno q fiunt cū cōmatone et me
ar a superiore admittere q tue sp[a]
mittat q[d] suffragant loco pcis Si vero
populus fuit dimo no beat[r] respec
tu ad pces ſ ad mittd licite potuit
admitti net mdicari Sy[m] fat[r] glo
sup r Tua de etate et q[d] ord VIIJ[r]
Cui ius dz ad benficiū no dum tri
mestri[s] accesso p pecuniā datam aut
promissam obstatulla adhibere remo
veat aut redimat Sy[m] q est fat[r]
dilectus ſ de[r] Et ſ[ed] tho m sinta q
loo cett ⁊ m resolutone v argui[t] Ex ⁊ q
spuale emittit p tempalia fetus si ta
lis sibi accessum est in re pt exacto
ſiud cōmode nunciosam sicut pus
tactum ⁊ ppria tñ ppetuat p[ro]cat
ad rem spualem q[d] p[ro] symoniacu
Ex ista ypone viij sequit[r] alia mlta
nota digna p q[d] eam q[d] p collusiū ocu
li obtenebrati declarient[r] et scrupulo
se consciē rectificent[r] Et est ista Cor
gentes Exacti ad dand aliq[d] in spi
tualibus no ſe pcti culpa Symonie
subiciant[r] pe illa ypo q[d] stat exactos
libellos et m munes esse a Symonia et
tñ exigentes vere esse Symoniacos
Nam ad exact[r] iam plenū ius ag
situm est sue mordinibz sue mbe
nefitiis spualibz licite fuit ab epo
petita et exorta dare vexatoꝝ sua
minuciosam cōmeda hoc pe exigere
dino dicte paulo cōmentes quis qn
dies malisit ad eph v[o] Ite exigere
huiusmodi p t dilectus ubi natus[r] quo
cuidam proposito me ēt accessum d
dignitatibz et dnis suis et archidiac[r] cessa[t]
affirmet mihis quamdiu ille ppositus
etad petunē q[d] ei[r] promisit et soluit eid
Archidiac ut ab ipso desistat lesione
et tñ no cessante ille ppositus pdc
petit pecuniā Archidiac[r] datam q[d]
restituere recusauit tandē quelā de
lata ad papam pd precipit archidiac[r]
ut pecuniā proposito restituet mquo
exigens symoniacus erat et exactor
a suo[r] libet hoc vero mihi prius pactū
patefiat Io mihi refert dri assecuro
bidinū aut benficio adp expacto
dare vel pmo Si enim pmo q[d] mihi acqui
situm est mre adp solutam fuit pla
formato animo intentione mihi
sibi cōmodo michil obstat dantis
sibi mihi sit pax ſ videat exigens
Si vero dri assecuro sub pacto adq
datum fuit ambo dri consentiūt Io
minus mfuge prohibet[r] exactio petitio
extorsio q[d] soluere aut dare ex
actio vero vel minor sine symonia
fit nisi inita sibi mihi expressis
donatio vel solutio no sic precepit
prohibent[r] Sup eod ca[p] o est de hr glo
dat Sic similiter est de absolutione
animo exteriori significatione et intel
ligi q[d] ⁊ quam spuale pqua abomeda
si adp exigit[r] symonia Et ut p t
ad omnes de[r] vel etiā pt ille
qui petit absolutū si minus sibi
denegat[r] dare pecuniā premissa
expostulatione cōmeda nisi ad vitand
scandalū sinpter propter pericula quorundam

ul nudr sibi illos ꝛficiet aliqs absit
uat ut nigilo eiusdē cā hui⁹ ꝛsecu
usca sit suspensꝰ vel excōicatus
si p̄tm dat ut absoluat vel ꝛstituat
Ego eccl̄ie p̄r committit uis p
q̄ Nemo de cr̄o hmt multa scrupulo
se tonsure et iuxta ymoral errare
videnꝫ q̄ ad litteram et sine peccto as
secuti sūt et tus plōr hmt mordi
mbi mbrisimis ecclesiastic⁹ ad eccl̄as
prochiales vicarias altaria ꝛc et
ordinatores aut mstitutores ab eis
exigut pecunias ꝛcausales eis dāc
tās seu p̄mutatis p̄cio pacti sūt ad
ꝛsignandū q̄d ad tēp⁹ exacta Nam
tles dantes pecunias melius emut
de spualib⁹ unquib⁹ Jam uis hmt
cōe si mlti hoc facerent que sōlum p
testimonio ad p̄bandū uis cōi adu
santes ebuit Et ista dans pecuniā
nullū ius acquirit dat ut ea sibi acq̄
situm retineat ꝛtinet ut dt glo
mea dilectus J Ego cr̄o mplena glo
ſt q̄ ꝛcipit Ego dr̄ⁱ gnitur ut dicit
mea glo potest tñ illo tēp⁹ pe
cuniā ad exigentem ꝛq̄eme p̄mū
tata data pecunia et no subiacet qui
obtinebit fūdū ut sibi ꝛsecuat sicut
positus ille de quo dr̄m est mat
dilectus J de cr̄o xpi Epi et alij col
latores ordin⁹ aut dignitat⁹ ecclesias
ticor⁹ quib⁹ cure no ꝛ suffitres pau
catis p̄mēsis cor⁹ facta tpe indige
re licite plus modicatas subuen
tiones petere p̄ sua sustentatione sue
cōi sue post talium collationes dūmo
cor⁹ meritū ad sustentatōē et no ad
spualia ꝛsecat⁹ pt q̄ dignus est operis
mercēd sua et nemo tenet⁹ suis
stipendijs militare Et dr paul cor⁹
iv Si nos vob spualia seminamus
mag⁹ ꝛ si ista tēporalia metas
et apli stipendia a fidelib⁹ ꝛcepūt
quib⁹ spualia impendebant vino de
bitores cor⁹ sūt ut dr ad hēb⁹ vo ꝛgr⁹
Jure petere potest hic attento q̄d dr
paul Nonne spe mala absūmeta

vos Studendū tñ esset q̄ vigore statuti
ttime condīti ut p̄us dtm est pe
cunie lis ꝛcept⁹ ex tali⁹ nimiꝰ sicu
sol⁹ mlti eiad fine nati ꝛc et mul
ti gen⁹ cūq; mag⁹ expedies esset ut p
totam dioc⁹ supportabilis contributio
fieret imponere p̄ sustentatōe talium ꝛ
tores videnꝫ q̄ difficultas fieret mo
lutione Jo facilior et promptior ē q̄lib⁹
nim statute sua pactata ꝛdimere
ont⁹ diffic⁹ sui q̄ postea ad impossi
am abis aliq; impendere Set obstat
huic ꝓpm ad q̄d tho Za ze q 100
art iij mfine dicit Circa collato
dificior⁹ faciendū q̄ si epūs aliq; ali
cui dignitati offerat ab ea ꝛtinendi
nant aliq; substinendi destructibus
dignitat⁹ conferendi et impios ꝛsus ex
pedendo no est illicitum Et ꝛtō ab
eo cui dignitati affert ꝛquirit aliquid
sibi exhiberi de fructib⁹ dignitat⁹ id ē
hoc fiat munus ab eo exigere et no
ctra ꝛtiū Ego cr̄o q̄ ſ no ſt⁹ medio
desustentatione aut de indigentia mul
torū ad quos habeant ꝛspectū ꝓ
lles uas sacro sue spualis sue secular
ner emi ner vendi possit ner locari
panus tensu ad p̄sustentatōē ministro
si als no sufficiunt dispendia licite
p̄cipere possunt pas prima ps q. Jux
tā ho p̄ esse q̄ spuale no cadens sub
estimatione p̄cij Et est dtm ſ tho
Za ze q 100 art iij mſolutione iij ad
hoc ⁊ sub tub⁹ ne plati vices ſ ꝛ
vel casus ponit Et dat petenda ut
ep̄alē ul Jux dict⁹ ex ꝛcat officio suo
p̄uat⁹ dicit esse impetuū Et q̄n
nates suas ſb annuo censu locant dt
glo nates id est Jux dict⁹ Et dicit glo
ij Epūs si committit vices suas ali
cui p̄t Et ꝛ Et consuetudo sallarium
Et tenetur sua ad ille ad hoc no teneat
ar xvij q ij Cūctatem q̄adr Jo dicit
c ij et t de decimis sew archipb⁹ ti
tat⁹ qui vices archidiac⁹ et ad
causas ꝛmandat ecclesiastic⁹ ꝛsus
annuo censu ꝛpar⁹ ſtructū mēbrū

stiarum spectantibus pl̃s postulare ordre lo
ca communalia ad pñs pñdent ut et nr̃i
fres communales mdesustentari ad
ho salubi iudicio amoti videt p̃ hoc
me stibi als fiat punitum & sustenta
me non mobil pl̃s pt exigi ab illis
quibus spualia mistrant q̃ si omia
cet psona cui officiu hr assit omissu
Et si q̃ amplius exigat p placido bonoꝝ
ut esse restitucom q̃ spualia sunt
que grat sunt exhibenda comuat
ist que solum exigunt ratione sustenta
tacois omis psone principalis et no
tarioꝝ no enim stim comunalitu sibi
subiectoꝝ Et q̃ ad ea sine esse delicate ob
uenientes posse plates omittere ad
sustentacom stim suoꝝ Jo talis pla
tus eadem lege astrictus tenet sicud alii
Judices qui comuna no hnt sibi subiec
tos et tenet ut credo lege iudicis de
legali q̃ si exigat pfata ea omnia su
um p̃ dñi stim pt petere expensas
moderatas & calo allegatum & ta
tum de p̃ pt ex quo als no hs pmissoꝝ
sibi stetum sicud alii ordinarii locoꝝ
qui no pt exigere expen mioꝝ iu
is nisi mistracom hs et matibus mi
re expss et si dicet talis plat h̃et
pas contra est Ordin ut ex matibus
sustentatione qualiu et victualiu sub
venet Ad hr̃ p̃ dicit nulli discretus
plat nec et ling venisse pias
et modos illicitos et Juri dño cont
rios meredit aliqua pudere morꝝ
talibus plura vel exigendi q̃ iura co
cedunt et lex diuina ido est illicitum
sic esse in proito Item prelatores et cle
rici ad iuste contesse no tenent ad
petuitatem & exspectant offo expe
dito p quos sunt contesse net admittut
thesaurisatoꝝ infinitoꝝ Jo pendo sta
do et redeundo plent limitari iu
re Et tanq̃ conclo generali q̃ nus p
dicta num dicta inquibus hoi mo
dam fecit no excedat & tensi cp
cationes causat a duo ordi plates
et Judices no esse sufficientes pmissa
eis desistentiare Jo videt plus q̃ opor
tet exigit et sub colore illo omes se
curit net dicut illem exactoꝝ fore
suas & necessaria pmissoꝝ pesoꝝ fuisse
tacte & supius videt falli no pt qui
inspector est eorum dignent hm spe
culari dicta et exempla sanctoꝝ et tue
rici fuit q̃m a rebus ne distant sic
tue stis omia dicent sic nec ova
vendiom expendi uta ut nec aquas
accessu alteri net alicui mina ab
pluuio tecti limeis septa a sua ex
tois nisi necessaria pecunia pssit opti
mere & et inopo pmiali p abstinere
matibus refuat exigit ut optum
est inquibusdam pdis no pua pecunia
et nisi solutio fiat ad effectu ab
solutio caebit Licet utroꝝ q̃ ales
tales exigentes velame excusa
pdent & aut pfabita ecclie aut
p pena & linqm aut psistenta
tione ministroꝝ et vina deq̃ ratus
haberet illas excusationes de quo
valde timeo & Sic legis lectoꝝ p
ipsa sanctam patrum suum mobe
luisse olim excusare poblationes
pecoꝝ deo offerendo q̃ ni deus
properat ocidi de amalech cui
dixit Samuel pha nulli vult dns
holocausta et victimas et no po
tius ut obediat vocis dñi | et nolle
obstat iam dictis scriptis dicte de do
nationibus pfabitis ecclie que mis
tationis ad usus q̃ pendet est ibi
ong impetum pstat ultima non
pbis & no placuit et pbis m
pmit et ab eis exigit plana se
Consilium actoris Dicet quis
vir bone consule Ad istud facend
esse exti qui sibi conscius esse in his
omib et quo fame sue consulet ne
deshonestatoꝝ meritis apud inferos et
anxietatem suam emundari Ad hoc pssit
sic respondeo Optimum a sede apli
ca q̃ stitum commissum a maioria
bona aut eo cum mitigatam faciat
confessio sponte mpncia eo resig

nas oīa tūa illicite acquisita sine m
denicis sine malis sūmet⁹ ꝛc et
petat absolucōem plenā ꝑ hanc absolu
dispensatōi et dnōo pusitōi ad eade
et venas sibi in ingi salutare exq⁹
occulta sūt tūa et q⁹ putat sibi de
q̄sa et supportabili restitude p̄poz
bus quib⁹ est faciend de qua late doc
tores tractant de bro⁹ et p̄poz re
stitucōe Memor illig dicti salvator
Quid p̄fiat homo si lucret⁹ oīm mūd
septm p̄dit et detrimēto sue salutis
mirand quo alte stie vizi mbis etia
re put ad q̄d ꝑ⁹ ꝑ p̄fm vi etis⁹ de
cetato rebemes corrupit estimatiō
et obnubilat rato sicut in ebeꝛ ꝑpno
et venezeis dn̄ quide dixit q̄ hre
plura dnā dulce ꝛ p̄cōn ꝑ expectet
pac⁹ et sit sibi sāt⁹ tuat⁹ Inde est
q̄ tales rato vere penitere videm⁹
ꝑ mmis rebemetem adhesionem
ad pecuias et honores ꝑ mfine
vite p̄oz q̄ iam cepit de corpe
exire ꝛ tūs aut alis legat ut
inde aliquis dīg ampliet⁹ q̄d q̄i
p compulsiōm faciut ad diuicq ea p̄s
sidere no put et forte eis patz p̄o
det apud deum his apud homes q
dam memoria eis extinguit Sectu
ozes hī ulos reputo monstia q̄
sine grandi tra auisacōe mpuenti
bus ecclesiasticis solum q⁹ vequit
fitud status eoz sant contenti misi
centachie cottidiana no hnt respectu
ad tranda dificia ecclesia post mo
tam eoz aut ad testamēta condēda
put etiam sati canones decernunt
Nam no sunt facienda mala ut ve
niant bona Nec deꝛ ad ampliand
aliqd suū accepat modos moduem
entes ꝓpue que exaudita p̄ce
dunt sed nec ꝓpt⁹ ista siquidem q⁹
onet bones et oblumbas mtemplo
vendebant ea mtentōe ut plus
tūa deo offeꝛ ꝑ eiecit ea exēplum
Joh ij hoc dico de pcuntib⁹
pūre ecclesie exceptis hijs que
de possessionib⁹ decedentiū fiere nāli
obuenimt aut laboribus laicis ꝑui
tūs et alijs licitis donationib⁹ ali
au iuste debent Si forte de veritate
p̄missoꝝ aliquis sibi putat ambigē
dum ut aut mmis secure aut nīl
lacere deb⁹ sit autem metis mtendat
ad p̄dicta m̄ fin dictameta et applet a
mplet et ꝑficiat q⁹ aūtes de sacra
Theologia et de exercitio iuris canonici
mditas exō que no fuit p̄positi mei
aliquid de p̄prio mgenio asserere
fingere p̄pue ad hoc agat⁹ de his
que tūa et tata sunt ut aliis
in damnationes etias mergant
aut absoluant ab eisdem in quib⁹
vtiq⁹ tūbis occulta⁹ est consulend

Vogam⁹ uos ne terrea animi per
spm verba sua aplica ad plebem
Tessolonicā missa in epla 2a cu
consolacia ne ex hoc grauent⁹ pp'
psecutiones. arbitrates qm̄ ptus
mstat et dies iudicij pxie futuꝝ
ut exsequeab⁹ ergo ca li. 1 dicit
eis p̄us venturo filiū p̄ditois q̄
nos amaꝝ⁹ dicit et ego sallandi
sagittis medatib⁹ xo ꝙ ue pā no
absidet assumi put ad ꝓpositū nr̄m
2 fateor em̄ p̄prietate mea sepenūb
amlt⁹ pulsata q̄ opinaret decipu
tor⁹ quoꝝdā spiritū dīabolo ad⁹ ns
ministeriis ecclīs su⁹ dolis q̄ am̄
no sine molestia ac t̄bacōe tri
se ostentat. V⁹ nō visibilit la
pillas ollas su⁹ alias ves pietas
mensas stagna subitetes ar⁹ n⁹ tm
vā eoꝝ audit⁹ nr⁹ ordent⁹ oclis. 1 tm
q̄ t̄ tbatua exerent ut et⁹ gabia
tores cor⁹ fugere et hōtatiōes sollep
nes deserē no sine magno dāpno.
de q⁹ dicēd me fateor me ire noticia
ymo q passios tui cuidē. Et lux
oroes fr̄e fuit et aq⁹ ctinoalia
fruata nō tui cessauit. a q̄etudo.
Quod ict⁹ debr possit tercitas
mea mi hac abstua matia opiari
put deq dcere dignabi⁹ poscētibq
no negtabo. no pcibus dīnis ctiq
verig sectentib⁹ pfitebr solleps
mi m scolis theologi⁹ fi⁹ q̄sueta
p me crebrio ēperita sp salua
missa. nr⁹ mundi psuadi⁹ m vi
deor aliq⁹ de tūbq speculari si tui
veritas mētis valeat ornostri ꝓpo tui
ppt t̄bacoēs hoīm fidelium submo
uendū. tui ppt aiaꝝ forte ubiq ap
parentiū subiectoꝝ. ut pq patebit.
tui ppt fidelium ut emendet vita sic
studeat amodoꝝ. V⁹ em̄ puto
tles appicos fi⁹ apud infideles su
sarracenos siue iudeos q⁹ tles ec
apud eos laud nā tm̄. has cās mt
dās esse nō esse tm̄mas⁹ lus apd
o fideles dās appicos fi⁹ nō tm

pḡie s demoꝝ⁹ nō aiaꝝ vanaꝝ.
suffragia postēmūdes em̄ et nā
nil⁹ acquit nr⁹ pitui⁹ frustra. huiusmt
i⁹ actiōi dior hat latebrosā matēa
q̄ sēpiaꝝ sias a doctoꝝ no sat⁹ est
dicesta. q⁹ valeo tm̄ as fontes vi⁹
et⁹ su⁹ hōtuꝝ et m̄ hausturꝝ ut bi
uolis l cordibo ꝓxīne venia q̄ petēs
de dulci salo et matā sōte mig
dificata. ꝙbabile cā affīnās no
expīmis principijs dīnrature deduc
tā. V⁹ em̄ tā matā subiecta
primis principijs salte huāas. ꝙ volun
tati dīne. q huāo iudicio mīme
obnoxia ex⁹ctū. D ctrunt i⁹ ad
ꝓpositū aq⁹ de egressu aiaꝝ a cō
poribq Considēanda primo de egressu
aiaꝝ huanaꝝ a cōpribq ps mas
mōt⁹. 2o de receptaculis et loc⁹
ad q̄ pueni⁹ post egressū. et d̄ hui⁹
modi habitatoribq eoꝝ. 3o de appicoibq q̄ sunt
ab aiabq exuti⁹ ad hoies vnec cōes.
4o de expiūmentabilibq q̄ sit. 7 aut ve
nerit illi spūs ad hoies. et quō dispō
to⁹ expedit illos ee q̄ exprei dnī ia
5to de ctinoriis p̄dentibq ad istadeo
pienciā. 6to de mitigatoriis ab aiabq
faciendis. 7mo quō ofunctoꝝ valeat si
vere aut forte apparēs. 8vo quo sit ex
cautōes faciende si aq⁹ desideret a
nimetibq. Et ostēdendū est aduetiq
ꝙ ad primū. Quantū ad primū Quod
q̄ ut pa magnoꝝ tuelacōibq doloꝝ
simaꝝ separatio aie a cōe tra pena
lia excet⁹ oēs seculi penas. lus ab
hoibq alijs nō sentiat. Cuius pmi
to 1. q⁹ nāles appetitq aie ad cōpq
cupit⁹. Et violatio istiq appetitq nā
lis trilad⁹ penalis. sic et⁹ alicui mo
te s vxoꝝ aut filioꝝ seu aliox dolor
est grauis. sic legit⁹ de duob⁹ qui
visū fuit q⁹ d mōte sui cari adhi. me
dū cordis eoꝝ ablatū fuit. Item q
alia dei misiōne eoꝝ i cōpq nusq⁹
esse habuit. 2 d studēdo fiat cāta
rectando missa. 3 ignorat⁹ quo ducet⁹
pq mōte. et mq⁹ statu ponenda sit.

dum⁹ opus

primū

Sic q̄d ex̄ spūalia mīta loca aīaꝝ esse
ſ ign̄o'at locū ſibi d'putatū legit ec̄
d' electoꝝ aīabꝫ quā difficile exigim
ec̄ de electoꝝ aīabꝫ quā difficile ex-
ercūt corpora ut̄ mutaſ prīm q̄ an̄
deſcendere ad q̄dā pēgrīū deſolatū i
platea iacentē q' hortaba' eā ut
exiret Que trepidabat exire donec
melodia dulaſſīa de celo venēs
dulcib⁹ modulis eā ꝑſolueb̄at a cor-
pore ſic de ꝓbꝫ legit q' chori celeſ
tes audīti ſūt i ſcoꝝ obitu ubila
tes Recedit aut aīa a corpe ꝑt in
deperdīa corpis ex diſcrasīe qua
litatū et humoꝝ i cōpe m̄ ſpūs vita-
les p quos aīa operat i cōpe ḡſſeſ
cūt et deficiūt et potē aīe tam
vegitatiue q̄ ſſīue inſtrumētales red
dūt' inabiles adoptand q̄ aīa n̄
ꝑt age' ſine illis ec̄ i actib⁹
potēd' motiue ex 2o de aīa Ora
q̄ h̄ mīegrīente ſanta ſmata ſpecu-
lacōi ꝙ d' deſitut' potēcijs aīa no
ꝑt ducīg d corpore moueri ſic ci
tharista odꝫ deſtruct' no ꝑt actha
riſare Et diſpōt' corpꝰ ad d' for
mā p qualit⁹ elemtales ſ' adpu
refactōē Reſuat' aut aīa d cōpe
p armoīā qlitatū ꝓportionatarū
opatiōib⁹ huaīs et hūc viuificat corꝰ
manentib⁹ illis q̄b⁹ deſtruct' aīa re-
dit ſic videg i membꝝ putrid⁹ q̄
ō abſtindi ne totū cōpꝰ mſcia' ꝑ cō
tīn aīa ꝓpt' ſciſionē d quoꝝ membꝝ
or⁹ etīā ꝑte amittit ſic cōpꝰ ꝑt
deſinit viuificare illā ꝑte ꝓpt' cāz
ca' dcta q̄ etīā ꝑ tota i toto cōpe et
d' q̄lib⁹ ꝑte tota a' cathe' ꝙ integro
Ꝛc hoc corpꝰ pg aīe egreſſū ꝑt
viuificari aut viuū ſ' nā' eſſe
cet i cōpe n̄ ita to redeat' ad ꝑmū
prīm⁹ gradꝰ ſicuti ꝓius dict⁹ ꝑ
deciſiōz ſcīe agendēte et ad cor⁹
organizāt p̄ virtut' deciſa agnāte
lic⁹ ſtate dīna aīa exuta ꝑt re
viti corpori eid ſic mlazaro et du
cere vide reſuſcitato et habīe ſid
ſiet medie iudicii grālis reſuſcitatō
n̄ d quis i ꝓbꝫ moleſtiā no appa
reāt dolor⁹ ꝙ q̄ dormiendo mou' de
rid quid q̄ actuſcātiſq̄ no vi' pe-
na ꝙ neſcīg quid mīg agā' q̄ m
orde eſt ꝑmū vmes et vlt'm⁹ mo
ries Et q̄ mēbra exteriā ꝓ de-
ſtitut' vīb⁹ ꝛ ꝓius ꝙuant' agīb⁹
ſuis quā mēbra ad q̄ ſagvis
toſluit ic exteriora deſolata ma
manet Vnde Aug⁹ dam nr̄ mag
palpare n̄r aures audiē ꝓt ꝙ
to' vitalis vis remanet d' de Et
ſi poſſet mēbra exteriā mouere
mag⁹ ſic⁹ doloris vīb⁹ ꝛ deo dicit
ꝑhus Mors ſenū dulce q̄ ad
vltīma deſtitutōē virtū devene-
vit et m eis parua ꝛ reſiſtēcia
nē et q̄ dui illa reſiſtē ꝑt tam
diu aīa manz m cōpe ꝛ ō mme
nes ḡſus motū' ut ꝑtm Et
dm Exaquietēs ec̄ cū tradūtate
motū Ꝛc illo elicit' q̄ exōriquel
la aut ḡſu reſolutōe aīe acc'e
no ꝑt eluī ſtatꝰ bng aut malg
poſt hanc vitā ſi' quia ingrioꝝ
arguīt q̄ mors ſequī ne' diſpan
ōz de lectē gnūm Sctus de dīna
diſpōne Alij ſtī mīto penalius
mortū' q̄ repōi dlij cūſo ꝛ ad
legtīm ſtīm aug⁹ et bern⁹ mdo
loūb⁹ ḡſubꝫ de ceſſiſſe et alios ec̄
legīg i tanta trāq̄te obiſſe ut nc
corpa eoꝝ poteānt ſepeli ut nar
rat gregoīg d quadā comite q' tī
pg ſcō fuit rapta nd ia dubi eſſe
pulchro quecumſſet ex̄ ꝓflagratia
odorē de corpore eig Et integrate
cōpor⁹ ꝛ nuta prīm legīg de duob⁹
quīgtat⁹ vico ſcō et vnoꝝ vita
oſa quoꝝ vir⁹ tū magſ i ordīe
et pena mortū' Ꝙ dīr vō tū
magna trāq̄te et pace Ꝙ defūc
ta Et pg reuelatiū ꝛ vtrū eſſe
bīm vnoꝝ vō dīpnatā Augt
cm deus mpotē electoꝝ utpg
ſint ſcōꝝ Econt' reꝑbus hr̄ re

mereat pbonis eor ut mfuturo mil
de mrde spectare habit ut luc xvj°
de diute epulete et lazaro stō re
diu bi bndam dm matre maiā sia
dolore ab hc secto mi gīsse sīc sine do
lore pepit salvatō sctoz sīc Johēs
cu vbo seuis cruce erat gīssa et
plues reppig dnos dei p specale pui
legiū a pēne mōt ppuat deo
q optat patrisa vsoluto sui corpis
possidere studeat m mmoreia vitā
sua gfuacet em mala moz
a sc pealis fuit se bona vita bi
qus eduxit alas ereutes d eo re
eoquo iam no sut sue ptat opi gi
q p alios ducd ad hc no tpis gitas
m septure cristo possug esse re q
angeli q bi gmissi sut eduxut eas
aut si dampnadi sut ex spus tātale
sid refert gīsse i pto dnoz d quad
Crisso diute q mfine vite sue
vidit vndiq cta se mlta nes demō
crudelissioz q exitu alas expectā
bat et eas ad sīnd duxerat Cui
mo tasparo de quada hemita cuig
aiam tdente gmita q ad tartaly
spus extraxit ma dudie moiente
expssit vg an passiōs suaq dd oe
sua pg pena mcto facto z sudor
eig sīt sagnis de crente mta
laīc vrij Talis anxietas z mo
riente qd ibi puētus z vbi pene
madebit sīd bn sīu male Et igno
rat d qua pte sma diffna vētu
rabilis d limabus an d moiete
demones se sp ondut ad hc exsp
tuc possug ~~trahi~~ cta m vita sctī
martīm letig eig scas mōtuo a
titisse q vides ad xpi dixit Quid
hic assias cruenta bestia i me
fuiste dnes ~~s~~ crecte et ida ome
lia vi nimīd q nc xo moiente
defuit se id vēnt em pncipes mdi
hg et in mendo bi quotīd Et beda
ide vide velle q mtruce i cruce
pendēti no defuit malis ex clue
lacrimis legig quid pntes visi sut
demones cta moientes sīc idem
refert gīsse de Crisso diute et vite
sectatri ac carnali debito qui eos
vndiq vidit sibi m sisctes et aias
eig tand rapietes ad m sēna cluso
facies tā horenda est ut hij vide
rent qui eos viderut ut potig m
tantum ignis ardentē puti relict
quad vno ictu oculi eos dueri O
quad durū erit damnat ad tuby in
igne sp ardēd Vide i q exigue
tate demonū de legte quid nm
m tptatu moditū eliquit mi
dna clemcia fragilitate nram
q fuacet ex visibilit se mgeret
aut angelica p tectōe phibēd sīc
refert Cirillg st bes ad Augst de
sto eusebio dsa to com quita in
sest atōd eū mpugnabāt moien
tem et negare deū ac de spēdē to
pellebant d mōte Cūmq ut hō
renda d z hij resistit legiū eme
dud i oīū dnoes cta moiētes
vid vi efficacia quad pncia diuioz
psonaz m oculis et legē apta vo
te passiōes vpi ex evangelijs et
simbola ac letania q eā audi
entes demones fugiūt Hic refert
gīsse m omelia d quad sectatri
d mō sctait vniete q ad ad horaz
mortis veniat vidit draconē ad
se vemēte et ta eig dsuo ore
ab sorbēte Et clamauit fratby fugio
sīc pdtibus dictis Este draconi de
uoraldg datg sīd ppt pnia d vna
me devorae no pt Si ei datg fu
ture ypt vos moras patiar Cui
frēs signū cē mpsime tibi Cui
ille volo q no possīd q lugatg sīd
a draconē Dixit fres ad trām tadē
tes ab mvig exquirut oracōe sīc
q dato cessāt Este ordines de
uotoz cta moientes nihil valet
Cū eoquo pg aiam egressā d cor
pore mox ad iudicū pductā
crahut pt dubi duci ad q locum
trahūd vbi iudicat vt cū ere

dend a q̄ sursū ad celum omēs duc⁹
ibi sm̄as expectantes mporē de q̄
bis et mor sm̄a p̄cepta ad dextra
pitian⁹ Vbi em̄ dignitas loci et
dignitas aie p̄sūt hoc fr̄s patiuntur
f̄ retā rōz sic nec de atabg purga-
dis q̄ relabā⁹ de celo ad purgatoriū
descendūt Ad hr̄ itaq; videt⁹ ꝓ q̄
sic q̄ rex m̄ libet p̄te regni
sui iuste loca iudicij sibi p̄t ven-
dicare ad placitū sic deg qui nullo
loco q̄hendi⁹ in quocūq; loco p̄t
iudicū p̄dicare q̄ certe aiam no-
bis ignorantibg maxīe q̄ hec mō
statī credend⁹ f̄ fr̄s constitis appias
tam m̄ abr̄ m̄ q̄bg malefactorēs
abstondita corpor⁹ mei nec exposita
cōi nec mītogatoi locus eūt f̄
hūi sm̄e audiede lis ḡtialis iudicij
locus credit⁹ fr̄s m̄ loco vbi rex aste
dit s̄m̄ valle iosaphat cra mōte
oliueti vbi et Vrā à sepulta
fuit f̄ deo m̄ ut dr̄⁹ Zabelus in⁹
Credend hr̄ est q̄ aie p̄fectos mor
po egressum ad celū volabūt f̄m id
pauli desiderū hēs dissolui et cē
ad x̄m Dic aie infidelium mox rapi-
ant⁹ ad infernū sine iudicio distri
ctionis q̄ qui no credit iā iudicatus
est signū siue designatōe sed assi-
rens infidelitatē q̄ ad deū no pertine
net ad medela eius Dam⁹ igit
bonos seu electos malos credēs f̄ ea
ista ad mysteriū lis legēs d multis
reuelatoibg quo po egressū aie
descripta et ornata sūt tribunalia
p̄ iudice ad sm̄as ferenda q̄ aias
ad ductas et magno apparatu eo
rituū ibid aduenire⁹ f̄ hec ra
siones facte credit⁹ ad amodū
viuos qui no p̄t p̄cipe ī visibilia
nisi p̄ signa visibilia sic ḡi
dicat d̄s to orabo⁹ O quāta terro
r ineffabilis tūc m̄ aias credēs
est aias iudicādas videntes
iustissim̄ iudicē et se multis peccā
ob nocias nec se posse excusare
vbi fugere est impossibile et apparere nō
tollerabile Et nec ipis sup̄ea consi-
liū nec auxiliū nisi sm̄as iudicis
metam et irremouabilem audie
Tunc cete meliq̄ multe fluuij si na-
ti nō fluxissent aut ignentes et ta-
ne fluxissent vtinā ille terror
spūs nesset mōtuū pectoribg no
stris frenit ad placitas digitates
uoluptates que auget rōz tunc
reddāda iudicij vellent tunc multi
pontifices reges et alij i dignita-
tibg constituti q̄ fuissent pastores
ouiū subulci et animū opilio ultimi
Vñ dicit aug⁹ In magno aiam
periculo viuim⁹ Et aug⁹ libro con
fess adhuc modicū luc⁹ de aias
hr̄ ait mille annos dixit q̄ ho
die dicat si viueret illegio de
quada antiochia tano epō qui ad
ductus ad iudicē ante p̄dcm sē
tiam audiuit dignissimū Vrbino
et petit ut no p̄tēt⁹ iudici hu
iusmodi tā execrabile tamtum pau
ci mō audiuit Vñ no plus dor-
miūt f̄ et mōtui sūt et q̄ se
iecij no expergiscūt⁹ Io cautela
Q̄ ego minister q̄ dicā ut q̄ fa
ciam dū mihi p̄sens dies tantū
iudicē Timeo factū sū ego
et timeo dū discussio ventu
ra ventura Consulens f̄ ipse⁹ cui
q̄ p̄ iudicat sibi ipse
q̄ dū vacat f̄m id Iohannis
p̄ genies vipereo quis dabit
vobis fugere a ventura ira
Et audiat consilium eiusdem
sancte i⁹ dignos fructus pme
ditet et lucē in⁹ O horrenda res
vere est incidere in manus dei
viuentis Ad hebre xo qui potē-
tes potiūs⁹ tormenta patient⁹ ba-
pie vio et discretissimum iudi
cium hūis q̄ p̄ Dnō de abu- p̄sid fict
tentis dignitatibg sp̄ abiciosis Bal
uis hūis q̄ utilis et humilis studet
deo m̄ suis statibg deseruire

Cap. 2.

Hic receptaculis dicatur pg̃ veritū de corporibus qđ fuit scōm̃ ꝓpositum

Quand q̃ ꝑ̄m doctorē dcā cū ꝯ̄ sme lor disputat receptacula seu loca dicatur pg̃ hanc vitā s. tria ꝑpetua vnū tale. Primū z celū empireū q̃ z loc̄ bto⁹ q̃ mīsp tur⁹ ꝓpria notat⁹ ꝑ̄ sui dulcitatē ⁊ locuditatē ⁊c z mīsēng sub certa credito. ꝑm̃ gigl. q̃ dns loc⁹ vbi reponet⁹ dēmones infideles adulti et pueri dam̃ mōtali ꝑ̄ sme prīa hic executes ⁊c z limbū puerōz tam fideliū q̃ infideliū. hunc sine baptismat⁹ sacramēto exeuntiū q̃ oēs pueri sē. te iudicant⁹. q̃ quid sine pena sensibili ꝑpetue ibi virtū st⁹ ꝑ fa. cie dei priuabū⁹ ex eoq̃ ꝓ dignali solo punit⁹ pē dam̃ n̄ cā actu alia pena addeūt. quoz opīa no dnt̄ m̄ admitteri⁹ s. sanct⁹ post mōtē sepelit. Quartū z pgatoriū qđ pleiq̃ grēci negauerūt ꝓ ma le. ꝓ illis q̃ hic exeunt sīn mōdū aut si admiserūt mōlia tm̄ penitue erūt ꝑ̄ no plene satisfecerūt. aut tm̄ venialibus sēlis hic exierūt. Et ꝙ ch̄s ecclēm̄ exposituꝰ scīs vīa paulq̃ ⁊ cet. ni tā. qnd bto⁹ ponit s. liq̄m̄ ferūd stipla. que faciēdo viā ve mi igne consūmūt dēs salui erūt sic tā q̃ ꝑ ignē Et ꝓs dicit. Cum dīam scīm blasphemia dicit neq̃ mh̄ sēlo ea remitt⁹ nec m futuꝰ Sut ꝙ dā aqua m futuꝰ seculo remittenda et no mōlia venialia ⁊ obstat hc illa dcā Exceptā li. ꝑ dns loc⁹ et bē⁹ exaīptiue dicit ꝓ dicto. Qualis quisq̃ hic egredit⁹ talis m iudicio ꝑsentat⁹ vīa ꝙ ch̄s ꝑ ꝓme ruit ut sibi m futuꝰ parādmt tenet⁹. Que aut sūt mala aut mīsēria hc⁹ m̄ dicto di xxv. Est aut ꝑ̄ pgatoriū ꝑm̃ q̃ dam̃ ead tm̄ pena dīm̄ lis illa hī tm̄ ista nō ꝑ nō debita⁹ acerbissima esse pena purgatoriū. Dñs dicit aug⁹ m dicto Qui lis nō sit etiā igīs sē. pgatoriꝰ mō tm̄ mō est afflictio Quidit em̄ omē pena qua hic vnq̄ aliquis passꝰ z aut pati posset. Et m epla Cyrilli Epī ad aug⁹ dr q̃ maiket q̃libet q̃ illā pena excepto esse oēs pena quā mōi q̃ oēs bo⁹ ab adam passi sut pati vsq̄ ad diē iudicij quā minima illaꝝ penaꝝ pati p vna die. Dr Richardꝰ q̃ modica pena ꝑ pati hc voluntarie assūpta plus liberat ac satisfacit ꝑ pctis q̃ magna pena m̄ pgatorio q̃ no sīm⁹ est voluntate assūpta ꝑ m flic ta. Et allegat algasel q̃ phūs ⁊c Et qui dicit q̃ pena pgatorij est cru ciatꝰ m effabilis de qc lio ep̄o sme dis xxi. Quā difficile aut sit euade hc pgatoriū ex uno testiō⁹ v̄ facile ꝑpendi pt. dr em̄ dicit on. Omē verbum otiosū q̃ locuti fuīt hoēs reddit roēm de eo m die iudicii. Otiosū e q̃ vtilitate aut nēcitate caret. Et q̃ difficile sit minima et venialia cauere ac plena pmās ꝑ mōlibꝰ agere sat⁹ appareret m Quana glosa cione In ep̄o dna loz gigl. enūat q̃ venialia s. assidue otiosa sme i mo dēato risa patīt cure et familiare q̃ vtr sine culpa agit⁹ etiā ab his qui culpam q̃liter dectimari deat sciut aut nō m̄ fubꝰ regit⁹ ver ignoratia. Dns tho de isto et silibꝰ penit⁹ aut saltē ꝑ aquo repu tat et tm̄ dicit q̃ igīs tua ꝑ̄abit Omne q̃ ista m̄ fecales tegula n̄ ꝑm̄ admitti sine q̄tioe actuali ūl habitu ali m̄ finali ūl m̄ sue. Etiā venale Contio vō equit dolorem d̄ qđ mis sā et ꝓpositū d̄ nō committendo et m̄ posterū absūdi. Considēt si q̃ hō an m quo ꝑ venali ista duo sibi assūt. s. dolor d̄ omisso et finū ꝓpo tū absēmendi m̄ posterū. Dñs hic nob ꝑ ad esset nō sic celebrat⁹ labe

rem mpō dimissa ſ̄n iam claret vitas illig dicti Augō nm adeo venale qñ fiat mōrle dū placet Et habē in canone di vvo Dura vī ber auctas ꝑ tñ bñ intelletta vera est in hoc verbo filius Est em̄ ou placā horis quedā nō repugnās dine placentie et de hac nolunt augl mtre filio nō placent ea que horis et ſhualitat̄ sut subiecta ēt tñ quā mov redut rone impanē aut dīna lege ad sua sentē et sic venalia placent ut vā ostensa vsq ſopng etc ymo dcitq Alia sut plactia q ad sing hos ad dīnā voluntatē quoz actꝰ mſe nō sut ꝺcia dei voluntati eo pſſe ꝑ cor sic fixe adhēt illis ꝑ delectatoz ut si et ſtiez deo nō placere adhuc nollet delectatoz sua stringē net ab ope cessare ꝑ pseuerare vellet in sua voluē q dei voluntatem et ſi ꝑcipet to exercui Et in illo voluntas ausa est a voluntate dei ꝑceptiua Que ausio ꝛ formale mal peto nō tale Et nō esset mōtale mſe esset ista ausio in talibꝰ ponit doctores etc in mgrīs tñ oribꝰ et choreis mgtmuis potatoīmbꝰ in osculatoribꝰ dimtatoribꝰ ēt in quibꝰ quidā tota vitā suā complacentia ad ponit finē vbis gsidauotes et ſi adeo esset ꝑhibita cessare aut perfere nollent vnde assiduitas et gceptus vitandi et in quatū illa ꝺbuit in dīna offensa ab qꝫ alio motiō ista venalia mſe opa sut mōtalia ꝑpt ausa voluntatem horis a dei voluntate ꝙ ad dīna voluntas ꝑm augſt pōm Et regula oīm voluntatū ꝑ quā oēs hoīm voluntates rēgi dnt ſtam michil deꝰ grit in actibꝰ mris mſe sua voluntatem teste samuele obediōr ꝛ obedientia a qꝫ vitia

ſ̄ vvo nec em̄ deꝰ uolunt ut ſsaac occidē nō ꝑcipit abrahe ut eum occideret ꝑ nolebat ut voluntas abrahe et q formis dūne voluntī ut ꝙ ita rei ꝑbat Et o se ꝑbita accepta mādato adeo ut fōr mtalia mliē acciper ſ̄ no abediſſet mōtaliter p tta ſſet ſ̄ no obꝺ i dei ꝑcepto no qui mſt dīna voluntas quā mūta ia ꝑcepta nō sut ꝑcepti ubi mtulisse et legalui absq hac rōe Et Brihardꝰ dicit mſ mee dḡ qñ sic ꝺcit scti pauli voluntate ma nē impatis net velle penitere net corrigere et ſ̄ mma lenia qꝫ pcta plasphemia est ꝛ pam in ſpm̄ scm̄ irremissibile Et tñ aqua dei voluntas consultia qua no ſp irrem̄ sequi ut mōstrīs ewāl etc Alia ꝑcepta et mḡ acc enim̄ nram eidem gsirmac nō ſp in voluto ꝑ in mō volendi id est velle deꝰ id qꝫ ipe vult nos velle uti ſ̄ ſmōz cta finē Ctre qua caute ꝑ ſpiciend ꝛ no incidam̄ cum p̄gatoīm qꝫ etc ſ̄ tm̄ p̄ dictas mādas ausē voluntatē no oēs q sidēnt Et credo q plures sut in mīti vita quoz voluntas esſ̄ si ꝑcaue possent vinē mḡ tatibꝰ voluptatibꝰ etc michil cu raret de deo seu ꝑ mssione sue etnā bñ tales finē suū ponit in talibꝰ net se pcipnos agnos net et credo q in magno pcio audaq vivunt ꝑ mīe cōne ebꝰ in habentem Est em̄ mſt ausio adeo et comissio ad grīubile bonū q sut mortua pcta Cuta ꝺ et recepta tm̄ ſ̄ p̄gatoīm est Scienq q vng totus ꝛtialis credi esse tñquo are ꝑ extresse actore pdicā regulant ꝺ scioris p te tte vbi et credit esse d̄ſing ſm̄ gḡ ꝺ Et to dra loco ſste locus tenebroſ pleng acubstrīs peis

hq firmū et terminū hnt et ꝑm

aliquos ponte ad locq esse q3 mſtrq
las pene ſut differentes et tms p
medta et demedta aiaz legtim q
tñ etiã ſuꝑ eam pluã esse loca
penaco mquibo aie deſructoꝛ p
ſtant et iſta ſut p̃gatoꝛia ptiã
lacia eo ſpali cauſa ipis ado
deputata etñ diem audiã ſoꝛia p̃ga
toꝛia tam gñale q ptiãlare eſ
ſabimt febat gigt dño dra loꝛ
i de paſtaſio ſedo aplice dnaco
no mle ſtiti vio ita ut etiã qda
demoniacq eius dalmatica ſeco
ſuſpoſita tangens ſanatq 3 pq
mltũ ved epis auda gmano tap
nano Expo cauſa ſanadi mbal
neis calidis m greſſo ciuſ paſta
ſui ſibi mſtrates ſpit q vidẽs
epus abſcipuit et q ibi calq vr
agẽt mquiſiuit Cui ille ꝓt p
nã alia cauſa mhoc penali loco
deputatq ſũ mſt q3 mpte lauretij
q3 ſomachũ ꝓpes tpe ſtaſmat coſen
ſi bed pcor te p me deſtauerim
Et mh q3 gnoſcãt q3 exaudiꝛ ſiẽ
ſt ḡhuc rediens me nõ mveneris
Ad ita fim 3 q3 nõ malicie ſ ign
oratie errore pcauerat vr narrat
etiã ibid De duabq eſtrotantibq m
dulfis loris quoꝛ vnq ad dñm m
ſit nuciũ dicens ocade et dic
Stephano ut cõcitq venat q3
ecce nauis pata 3 ut ad Sicilia
duci pñt debeam q vr ſtio mtime
re conſtituto Stephano mort ut
ſſet alt qui nuciũ imſit morte
nuciat et ſic ambo vno mome
to vocati ſut Et nec ad Siciliam
dicit gigt q3 m Sicilie mſulis ecc
tiant ignes tormẽtoꝛ ut narrat
q3 nouerat lapat q3 ſimbq di
latant Et quato tmq mdi aggr
quat tanto pluꝛes aias ecclie
dus loq ille capit Et hc ſit ad
venerũ correctoꝛ ut ecclie ſibiq
videant q3 cedere noluerut Et
ſilia videat ibiq gigt ꝓ eccq ecc

Damiam magne ſctitat et ſcie vir
tr narrat quid q3dam clicq Colmen
q3dã qꝺ vadu fluuꝰ ꝓtraſibat Et
vidit ſtim ſenerũ Colomen eẽm
aup defuctũ celebꝛ ſctitat vir
tꝰ miraclis coruſcante m Coldia
apud eius ſepulchꝛo q3 tenuit
fiñ dicti ne vltiq tãſſet Cui no
viſo dictus abſcipuit et cũ illic
tanq vre detinet q3ſit Dño epo
Da mihi manu tuã et q3 ctinue
ſtt nõ auditu ſed tactu diſte Cuiꝰ
dextã manũ dicti fluctibq ſ epiſſi
ꝑ mictu odi tanq acerbꝰ ea ab
ſorbuit ut vndiq trunces q3 re
ſoluti diffluerẽt et oſſa nuda
viuẽtibq arctubq remanereꝰ ad
q3 dictus Cũ tam celebꝛ fame
et nome tuũ totus ecclie ꝓmis
celebꝛat nec peſtilens hr vꝛago
te q3ſtuꝛbit tanto q3 ꝓfundiꝰ dolor de
cordi hr cꝛiatꝛ ſſent Seuerino
v-uil ad me remanſit vlore plac
tendũ ꝓt hr tanq ꝓdas tanquas
poſtmeta Romane ſpatia no ꝓſal
ut q3 m aula Imꝑatoꝛ q3 ſtituto
q3ſibꝰ ſ galibq vehemẽt me m
plitam vr iam mane ora ſid co
actuat to die negotiis ſ genetibq
vacabat Deo hꝰ ardoꝛ feꝛo ſupp
liau Et omnipotẽt dei vtriq implo
rem ut manu aia ꝓſtine ſtatu
at ſanitatis q3 ſtatu facti 3 Et dũ
ad deſtum vade ſ ſibi abſtẽ ſtres
ecclie nre et alios ſpuales viros
ut ꝑ me ꝓces fudat m dictoꝛibq
ſubſidia cõferat ſacriſicoꝛ vtt m
ſiſtant hymis eñ p actis ecclo mox
de vnculis penaco ſaco expedi
ri et expectantibq me ſtoꝛ aliud
thoꝛ lett adũgere Deus iſta re
uelat et m ſdis ut omes timere
debeaq q3 a ſtti te longe ꝓſtaq q3
ſi m vidi ſic pnit m acrido quid
factuꝛ 3 Ecce ſanctꝰ tñ lecto
res q3 audietes Si tante ſtrictꝰ
vir occupatꝰ ꝑ quã vltitate impia

li non meruit confiteri conuictu et
sil ditendo horas ꝙ adhuc grandia
ygniu tormenta sustinuit qꝫ putad
est de multis in tenea etate q̃ nulla
necessitate seu voluptate compulsi ꝙ volup
tatibꝫ et vanitatibꝫ vanitates vana
ꝙ mandatu eterne stadiose et deuo
te et horas quieti dicere vellet &
pagꝫ sensuit tales ygnes tuit vera
ad dabit eis meritum qꝫ viuentes
facere debuisset Est et ad recepta
quid no aiaz ꝙ spuum dmudoꝝ
caligo tenebrosa hoc aere i quo i mã
bilis multitudo demoniu usq; ad diem
iudicii detinet ppt excaiaꝝ horri
co rurela non dubitat multabi
tare demones medium misticiu
aere qꝫ est fetigid et tenebrosum
et visi sut a sanctis talis apes ho
mes true ꝙ et angeli visi sut
eos a nocumtis ꝙhibentes Et al-
ter sctus pr vidit sicut quodam moñ
dmuabiles demones et sicut vna
grandis ciuitas sodi vniu erosion
Et dum est illi lle vng sibꝫ sufficit
temptator qꝫ oes factus quies
voluptatem Inde usque ad rebelli
sant demonibꝫ et ideo multos sunt
temptabiles v. et ideo demones facere
carent tormentis mistem vno ꝙ glo
sicut ygne seni ferrat qui ygnis in
agit ꝙ vicinitatem horaz ꝙ sic
misericordia dine iustie q iusti a
consequut malicia ut simplicitie no
loai Sed quesuit doctes Ro simaz
qui exute corporibꝫ p quos puniut
mpgatoꝝ sibi dulci dulcia dicunt
nec mgr q sancto debet facienda ꝛ ꝙ
occasiu est ne alicui nobis ad affe
ctanda ꝙgrandi qꝫ no de erunt tor
tores Credo tri p angelos homes
eos deportari ad loca tormentoꝝ
ꝙ no eos putnere qꝫ sut eoz con
siues proxime futuri v. et p
demones qꝫ iam eoz officiu cap
tandi exercuit ꝙ p dina iustia
ut estimo putat aliq forte de
mones put esse prices et qi deperis
eorii gaudentes h tri no diffimo
her est sima Richardi de media vil
la mistico Rn dis vniu De cap
pi tombo spiritum pg egres
sum de corporibꝫ Oriend expien
da et septila cogit fati qꝫ spus
tum bonoz qꝫ reproboz alii qꝫ
mut d mittut ad viuentes ut
sibi p doctes tractari sinaz Rn
dis vbo p quo notat petri
de tharetasio ꝙ legem co
muni iustitie sic omes in die
iudicii exibunt ~~Deinde ante~~
~~exibit~~ de mstio Sed ꝙ no dis
pensatoꝝ dina q credit aliquos
posse exire exe de mstio ad ipos
ꝙ dei placitu ppt erudiatoꝝ
horiu et exercem viuentiu no
mpetuu ꝙ ad tpus v. tam sacer
doꝝ de vorgine mistus ꝙ morbꝫ
dicat qꝫ aristotiles pg mstꝝ sua
apuit cuda dissi Rn suo requi
suit qꝫ aget an adhuc dispu
tauet Pont qꝫ michil mo sti et
mst penas quas sentire cogit
et tri aliqui dicat eu esse aperta
tu sicut ps Absorpti sut uiui
petri iudices eoz Dicit Caper
aristotem ps ab sorptꝫ timet
apud mferos tam legi et fa
mat de quodam magno theologo
qui pluribus bnficiis ecclastice dotatꝫ
est cui cum suus Epus suasit
ut resignet et alios vno centu
Rndit Tentabo si cu
pluribus bnficiis potit quis sal
uari Exortus eod mstrum se
apuit eidem Epo studenti qi vm
bra terribilis ad germ tui dicens
Exto sui new new mst iste mgr
theologꝫ metuit damnatꝫ qꝫ
superbiam et pompam seculi dilexit
et pbende no pfuerunt mi Et
addit queens ab epo Est ne alios
superuiues mstros Rn epus quo
ni tanꝫ aliꝫ ista qui ut ea ab

mūdy cordis fructū vītā desiderii nā
lia ſ mgemiū et meōria nō attulit
dit desiderij Certe mgē exequo de
ſiderij ſtem tenta mſimta milti do
alio corruit In mſiū q or hoies
nō credo viuere ſtā tanty eſt
dolor et anxietas mdurnat q
mihil pemty timet d meōria
mſt ſſiū dolor Et p vna die vidē
nob q accidūt mille alme hr
meōrie cōmēdada ſūt et nulla
obliuiōe delenda ſt tm vitas mi
litat p iſto fateor me dia legiſſe
et apud multos famata de mul
ted bonofrequēter legiſſ i oīmodis
dign et m eō lio dra loq appuiſſe
ſcās petro paulū et alios vgsbla
tor fidelium et alias eōrō ad celos
p duxiſſe Et augſt dr m lio de dia
p mortuis agenda deſcto ſelice
mūtere qui cuby nolentis viſibr
appuit ad a barbaros oppugnacēm
Sic etiā credend eſt de hmōi qui m
pgatorio ſūt q fm dīnā pmiſſiōz
a ſuis receptaculis egreſſe oſperi
tibz hōnty appent nō tm q̄nq; ad
quotiens adty voluit et hr ad ſiſſ
ragia experienda aut ad vivos ad
monendos ut exp̄denty cleret
pt v̄ram dicit aug̃ mpſatio lio de
mūre ſua ſi rebz viuentibz vtēt
aliq̄ matuōz ut de alijs taceam
me ipſi pia mr mea illā nocte
deſere't q du viuēt tra matrē
me ſeruta z ſed aer tā varijs
appārent viuentibz vt mq̄ ſe
te mūta eāz ut hōm viuentiū
hr impediat ad de mēta ut ſor
te ſt crebrig appārent putaret
ſolē ille ſaluande ut damnāde ſic
appentes Et ideo pt fidē viuen
ne illa emanare q ē de visibz
Dixit em abraham ad diuite pe
tulāte ut ut lazarū mitter ad
quīq; fres ſuos ih̄c nt moyſē z
pphetas audiat illos Et exp̄dit
eas alij apparere ne putet dīg

obliti viuoz ill nm gerere curam
de viuis ſeu mōtuis Et an ſit pcm
alm petere qui petit appetes hic
petere an desiderare ut ſe viuis
p̄ſentent hō omē pcm ſalte eſt
tonē cōmittere aut cōm dei pcepta
Et hr mpnti no appareat ſi no ex
ſeuitate veritate ꝑ exp̄ia mten
de ad ſtiendā ſtatā dīnā aīcis ā
bnfactorib seu pnti padat ut ſuf
fragia eis impendant ad citius
liberandū de penis Et hr appa
ret exp̄ſo q aīe defunctoz ſponte
ſe viuis ꝓſentant ut dīm z ꝑſus
uenīde tiet q̄ no poſſ hr a deo
peti Et hr z ſīma ſcti thōe v̄ret
hr z cōmittere deū q̄ ſit ꝑpt vī
litatem aīcē nec alio modo fiſ
pt nī p reuelationem nec ſit ꝑpt lu
cro tpāle v̄ret intendit ſimē
exponendo dn dīg hr pt facē
ſcē filij ſilē mdēto deū dēp
tauerint ꝑ hic petit ut deꝰ q̄
pt ecc velit et ad dei hōrē
hec oīa q̄ ſūt dcā quemat
mterp̄cātē vicissā a deo p̄hibi
ta v̄ra tentabis dīm deū tu
ū dr t ꝛ to ſtrui illi p̄hibitū
v̄ret a mōtuis vitatem mquās
q̄ hic no ſuppſatoſe nec diuinādo
nec deū temptando aut vane m
quīt fidē et vtilē vitas m
dagata De locis ved vbi ſe iſti
ſpūs ſoliti pntare viuentibz no
puto poſſe decer determinatā regu
lam q̄ hoc no cadit ſub alte ſcia
na ꝑ exiſtit m ſola dei voluntate
cuiꝰ rō nā z mq̄renda alia miſ
q̄ nē ſic volt fīs ſd nr de alijs
quoz rō mſdo tenē nēq; timet ut
dicit m vno loco ſiūt mātia ꝛ
nō et nec aliquos vq̄ ſcīauit d'os
no In iſto ſit augſt dr ad plebē
vponen nq̄ pt ſcrutari q̄ſlibet
dei poſſ tm videt rō q̄ frequentie
ut ꝑpt aliquoz mūta ut mūta
aque aīe citiq; ut tardius libe

rarent de penis ꝯ dñs ibi apparere
vbi aliq suffragia prop̃e abbatis
posset Alie vero in locis occult pduc
aq puenꝫ vbi nr̃a nisi alia fuissent
alia p̃pent Credend ꝫ eni multos
inspectoꝝ alias aliq liberari a
penis p̃latoꝝ que scꝫ ppria
p̃grandꝫ portauerut qua aliaꝝ
multo pfectoꝝ pfectoꝝ que scꝫ
plena p̃randa attulerut et ter
dq liberant p̃ pq liberacoꝫ eaꝝ multo
excellencia in celo remunerant̃ ꝫ in
dicta doctoꝝ q̃ aliq liberari ape
nis et aliq primari no sp̃ pari
passa ait qz alia et alia re
spirit Dñi multo felicior esse is
qui eodq liberant et excellenq
p̃miat q̃ alteri ego qui aliq libe
rant et mq minuta ni qz vnd
est quale accidentale ad ꝑpetuꝫ
et essenciale Dñi sic dicit docto
res quilibz anqua vellet care
mina portare grie celis porci
vellet ores medi penas vsqz in di
em iudicii tollerare Recepit em sp
multos vbi portauerit credendu
est aias purg ut p̃dentia p̃bat
lis hr aliq lega stim fuisse
vbiadq in fit pene eas sequitur
sic dicim De demonib q̃ in fin
i penas in fin scꝫ portant de
quibz appo De ꝑte vero appi
cionis aiaꝝ quo ad eaꝝ reuela
coꝝ rede q̃ hr ibi pendi q̃dma
voluntate lis frequq legam ꝑte
nostr tlee patas ꝑ quietacoꝝ scꝫ
sui excitorum et aliaꝝ sclarum
cessatoꝝ qñ homo magꝫ ꝫ capax
ꝑato ac magꝫ dispositꝫ deo de
abraham iacob de melo legis
q̃ ꝑte nr̃e facte sut reuelacones
dei vi Dñe de melo p̃sone
nostr reuelatꝫ ꝫ in scꝫ Sic
et nabuchodos scꝫ ethi eod modo et
josephꝫ filꝫ geneſ pharaonis libr
et pharaonis ethi egypti Sic hr
no ꝫ de nr̃i te ꝑ d̃ gratuita ꝑpe
tuit em et q̃ dicit se aie reuelas
se ac audisse Quia aut est adse
ipe sp̃ pate essent se unde ꝑt celo
rum liberari apparent aut di
uis modis no quide sp̃ visibili
in corpore aut in effigie corpoꝝ
ꝫ sic demones leguntꝫ assum
pe corpibz apparuisse ut vita
sci martini le ꝑ in visibi ut
solu sonꝫ vor aut spiritꝫ pri
priatꝫ a viuentibz p̃cussio pier
no sibilacio aut simulta gestuꝫ
luctꝫ planctꝫ aut plausio manuꝫ
ut attactos reddat homines ad intelli
du et respondend Unde credit q̃
locis separatis absoluꝫ no se ostendat
salutem ista causa p liberato
q̃ cessante causa cessat effectus
sclis in locis sursu put putat ut
dem est Et q̃ no ꝫ ꝑtes mi
aiam viuente in corpore et aiaꝫ
exuta a corpore ro sp̃ in thore ap
paret viuentibz r̃ mro q̃ et
sancti angeli no in thore magis
no et sancte apparuit sic ꝫ
in omeꝝ quado testaꝝ de quodam
sancto moriente p̃ quo aia dedu
cenda angelos choros precipi sunt
a christianis qui pene omes
terroꝝ pauꝫ fugerut Et dum sanctꝫ
viso angelo pauens co
ruit in faciem sua et lafuit
et egrotauit p plures dies et nil
in eo remansit vivum ꝑter vim
et v capillos Deo forte no alicui
bonis expedit in differentes tali
bz reuelationibz in esse in val
de fortis complexionatꝫ qui no
de facili terrent q̃ p experientia
puto fieri q̃ aliqui visis istis
locis penalibz in curabilem in
ciderunt infirmitatem Opꝫ ꝫ
esse dispositas tam in corpꝫ co
plexione qua in aie p̃fatoe
qui de his inquirere volunt
et de hoc plenius videbit r̃ mro in
nectendo qui quis visibiliter apparet

tam aie pusz quā ustoz vra legi
de quadam monali aspera vita
m ſeuiens et oronibz dicēte q
vvo die suo confessori mgria
horribilia apput Cui confessor
vos reputabamg ſctam quo mus
sic appēs Que ſe dvit deputā
ppe vanitate et ſuperbia q nullo ſibi
ſilem estimauit omis undiqz.
sup oes ſe extollend ro ad ſma
rediit multū redimēdi Qd etc
de aiabz mpgatoriō existentibus
fis vō ꝫ incredibile ſ q apput
aliqn visibilit Vnde exprma ap
parendi faale pt deprehendi an
sit aie ustoz siw expboz Cui
aut aie sit adhissie putat pg
egressu fris pot richardy pbr q
aie ille nō retardent mole
pne ꝫ vehementissime desideant
deo vnī pfruiqz et q eo mtesig
est alicq desideriū ad rem tanto
maior pē ꝫ si diffinit vra ſtig
ex pbia tali q mota nāliz m pm
est remissg q mfine mtensior ppe
nāle desideriū pmigendi ad tm
ad q m quo mobile quiescit ut
mitasu lapid deorsum Et q eo
celi gaba q mota nāliū fit pli
neam diuissiam ut mobile circg
circa vemat ad locū nālem Sic
mpnti de aiabz pg egressu q nā
appetut conungi suo pmo ſc deo
mavē q vident tpus quietis
aduenisse nisi aliq obstaret
ex eo q tanto maior ꝫ ſlesionis ap
phensio sic delicati plus afflignt
p paucas plagas q grassi rusticiti
p magnas Et aie exute exsistes
impeimis sue fortiori apphensio
q dū erant p mboli corpib q nā
puidet q pg tem q ota lesio
et sensatio lesionis mēbore causa
ab aia ut q pg separato corpe nō
sentit ita si aliqd ledens agit in
aiam ntam mavē afflixit pg
separatem ita q pg egressu aie
foz iudicij mitatū est qd foz mlo
penalio est q foz etne militatur
ibi puit Et ille ignis
Topubit magi actuq ꝫ qua ignis
pnis vram vidz velle Aug q sic
ignis ſt hz ad vez ignem sic ignis
pnis ſt hz ad ignem mthalen ul et
pgatorij qz nullig ppatois Et tm
au hz videt q ſmissē pumt si
ſt fz cadens in manu aut me
bro ad ipm omq medie hore a mq
tollerare deberet hz hen horesbr
poz ppendit insequentib tm deo
tente habi quo iste ignis valeat
prauerti Demquisitoribo seu
exprimentoribo haz aiaz quo
expediat eos esse dispositas et
de ciuonis ad hc requisit Do
tem expacta sptia no casu nec
doctz euentū ſtas fuisse reuelato
nes secretoz diuinoz nec m
differentē ruilibz qlitatib dispsito
to ꝑ subtilis modis et certis pba
mis et hc etc exprien cotidiana
doctrina nā animbz ſt respondent
aie exute nc oib respondent
ꝑ inter milias viv vm eoz ſ
coprēdi ꝫ Et ad hc videnduz put ra
les alis eadem sine p̄iudicio
aliorz legis vroz ſtis ut prior
chis et pbetis reuelationes ſtas
ut abrahe Isaac Jacob Samuelis
et ceteroz pbetis ut latissime dilata
m sacre scripture legis et regib
tam fidelib qua mfidelib et pisis
ydolatris factas reuelationes ut
de Ezechia ꝫ Josia aī pbalone
Nabuch ſcr Balthasar Achas
Achab Saulis etc ut legenti sa
tis ſtas septulas In hc diua prudētia
semp digrata fuit consulere qui
utilitati nō solum fidelū ꝑ sed mfi
delū q plem sicut oriri facit sup
bonos et malos Speculand vgi
est qui sint tales reuelationes q
magi hnis q prosint cōtati aut
quoz mlta hc exorge videant

et qui possint quitati esse ꝛ
desse de qua cria ꝛ deo ut ecc̃ per
isos ſ balaã et carpham suam
vitatem declarare nõ desistant ut
sptica testat aut saltem pr̃ acin
orem libeat aiaꝝ ꝑmõ et ad
nis fiat reuelatõ et appitio ista nõ
est ista appitio op̃acio talis ut
a forma essencali predit net
artificialis ut a sua ne ĩ mete tõ
cepta predat ꝑ ꝛ actio moalis a
nra mete exiens q̃ nõ ꝛ missa
pietissiã o tuã ꝑ q̃ cria q̃ adeo
fuit ordinatissiẽ fuit ĩ v̄ ad cria
m sagra feristi Opt̃ igit̃ ꝑparav
adh̃ ut a deo de⁹ ista dr
arples ĩ de aiã dict actuoz
sut m paciente ꝓsp̃ato ut mã
it capax forme Ducm̃ itaq; ex
cmplis q̃ ors ꝛ ieuniũ p̃cede
debent m q̃sitões h̃ac appito m
tam dixit discipl̃is querentib̃
cur nõ ꝑ ꝓualt̃ cur d̃ q̃dam
demoñ Hoc genꝰ demoñ nõ
exit̃ nisi in oratõe et ieunio Sic
et hic credend ꝑ ſ̃ patri modo
Daniel et ꝓpheta tuã obdõ dr
eum sibi m̃dixit ad tuã reuelacõe
adeo desidat optim̃ eoꝝ
Et cum hec dr̃ q̃ deprecato est
dñm m ieunio sacco et cinere
Esset igit̃ forte expediens trim
dietõ eum ad aquot missaꝝ
celebracõib̃ et deuot orõib̃
ſ vij ꝑsalmis sepe repetit ista
tã p̃a vice audito aliquo signo
aut apparicia mox fides adhiben
da est tamq̃ ſtina h̃ac vitatem
ꝑ vsq; ad tria vice ſ̃ ſtim
est Samuelis puer ꝑ vij Et pe
tro ſibi de vase q̃ lintheo magno
in visõe misso de celo ut ꝛ dict
o Et dr ibi ꝑ aut ſtim ꝛ petro
ter ꝛ con em talib̃ visõib̃ leuit
credend ꝑ ꝑ illusiones dyabolicas Si
em est aliquid eo deo p̃cedens nõ
mox cessabit sic sepe legim̃ me

uelacõib̃ ut de pharaone qui dupli
visõe vidit ad eand̃ rem p̃mete ſt
de sterilitate et vertilitate anoz
se sequẽ Joseph̃ mirabilit gra
o li Confessõib̃ et missaꝝ cele
bracõib̃ vite pact̃ acceleri endi
sunt quatuor aut quinq; ꝓbris
deuot Credem aperiq; h̃et fin̄ p
deuotos religiosos a secularib̃ acti
onib̃ occupatos et mete mdeũ
elevatis pr̃ h̃ oꝝ et ideo p
pellendum ad locũ accedat mag
se ostendẽ ꝑpe q̃ solet cũ hũi
cord et vita m̃tenend cessante
oi suspicatiosa inquisitõe vro tm
sñ et timoris cũ m collacõe
oñm sacñetoz et m̃missis cria
vtatiõe ctis cñtoñis assiat
igit̃ candela m die purificacõis
benedicta accensa aqua bñdic
ta et signo cr̃ et si placz tibi
hulo cũ thure et in accedendo
orent vij ꝑ aut cruc̃ obuiis
ingressi locũ adpetant et tibi
ficent vro tm h̃et dico de nichilate
cria equeri ꝑ ostiũ ita expedit q̃
nõ h̃eo de his fundamẽtũ nichil
exspectura ꝑ aliq̃ ecclia scoz sicp
his legi Stala ecce ista nõ vide
ee m vilis mensi i locũ flecten
tes genua ut vide sanct hiulut
p vñm oroz dicant orõem Dñe
ihũ xpe oñm secretoz cognitor
qui ꝑ tuis fidelib̃ et parvul
reuelare saluba et utilia con
sueuisti q̃ m̃ loco istm q̃dam
se ostendere p̃misisti hiuliter
absteras benignissima tuam
mia, p passionem tuã et p̃cios
sanguis tui saguis tui xpe tis nris
effusionẽ ut digneris p̃cipe huic
spũ ut sine tr̃e ac lesione
nra et oñm hoñm se revelat
sufficiens famulis tuis nob cũ
alijs petoꝝ quis sit et ad
venit et qd ꝛ desideriũ suum
ut tu eptũ honorari valeas

valeas et pe si est pole consolari et
fideles tui mde subleuari In nore
pris ꝫ filij et ſſ Et ea possit ex
empliari sibi nra hre exsepturꝫ ꝫ pie
tate petenti ner repugnat fidei d
boms moibꝫ lis alij possent m
remꝫ qui sibe valerent q̄ꝫ mog iste
non pscribit post hec ad mtrogatoria
est venꝫ Et puto se dicendꝫ Obsecra
mus pbm xpm tu spus ut dicas
quis sis et si est aliꝗs me nos tui
velis respondere et ut noies cui
p signu eu significes Est ne ille vꝫ
aut iste vꝫ Et quotse sut prites
noiando specialit q̄ exptuꝫ ꝫ qmo
nullꝫ responꝺ Si go aliqui voe
aut pulsu fecerit ad alꝫ noiandꝫ
illi grauitant alia mtrogatoria sq
hoc alia sut et ppt quid venit et
q̄ desideat Si suffragia pse fis de
sideat cu immissis aut eleosinis
et quot misse ꝛc et p quos sacdotes religiosos uel se
culares Et si ieuᵃ que quata et
quot et p q̄s pbras Si elemosias
que et quot et quibꝫ psonis aut
mbospitalibꝫ aut lepros aut
alijs mendicantibꝫ et pauprib Et
q̄ cit signu sue pfecte libeacois
Et ppt q̄ causa sit pens p̄gatorij
deputatus Nam gig mdvalo go
ponit milia exempla inquibꝫ are
desimetoꝝ pse expssit ut uua vo
et causas p̄gationis ut eaꝝ impte
pius tactum ꝫ vꝫ Nulla tu sinpflua au
riosa mutilia aut supstitiosa sut
ab eo mvestiganda msi pse ea ppio
motu voluit revelare sn diebꝫ tu
festiuis et q̄ sobrio s an pndu
puto quetlenꝫ Hanc fis mvesti
gacoes aut brie si nosce tpe magꝭ
deo placuit ut fis sbꝫ Ad si for
te nullꝰ sigⁿ appareat illa hora ex
aia utro differendꝫ ꝫ ag aliud pius
donec utro se spus manifestet et
relicta ibi aqua benedicta et exe
q̄ dei oculo iudicio et hoc et pso

mis no omnib se revelat Ner timeꝺ
est q̄ ille spus dnus psonā mā pore
tem ledat si est bonus spus q̄ hoc no
est exptū ut credo aliqū vtam iamē
ext statū merendi et demerendi ner
pcacce pt complig ꝑ est in medio
statu inter bos et reprobos exꝫ desiꝛa
pdesmatoe ꝑ adhuc insatisfactoris
statu s impenis ad pius flegiting
malos p malos puros fuisse sicꝺ
mtrobia de septem viris stice quos
demon asmodeꝰ occidit cuiusꝺ ꝫ°
Item malos p bonos sꝺ de scdmit
quos angeli p sulfur et ignē pe
merit ut in gen Item bonos p
malos sꝺ Job p sathanaꝫ no le
gitiꝛ bonos p bonos puros misi
ppt xpm salutem tamꝗ medicaꝫ
eis p̄stasse sicꝺ Zacharia p an
gelum gabrielem qui eu offitio
lingue priuat fuit j Et Jacob p
tactū angeli claudicat tu tetigit
neruū femoꝛ eiꝰ et emaruit
ob custodiam tastitat ut i gen
Et paulꝰ p angelū sathane fuit
talaphizatus p stimulū tactus
ut xpc testat ꝛc Ad si illis spus
offendat aquos in corpoꝛa sus
pecta esse q̄ no est vnꝰ de bonis
ꝑ de reprobis salus iudicio dimo
Demodo o gnostendi bonū
spm ꝗ pius quatū possū scrutꝫ da
bo Dmo bonꝰ spus mpm adꝰ ter
roꝛ secū affert ꝑ no pfitit mtrore
net pmittit dui stare horis i tbꝰ
ut de gabriele angelo admaiaꝫ
q̄ territ exꝑ pauestit ego deluꝺ
et lucas tbata ꝫ maia dixit eiꝰ
et statim angelꝰ eā consolat di
cens ne timeas maia sic ꝛc da
niel videns azelum exterrit ꝫ
et timoꝛ q̄ solatꝰ Daniels ꝛ sic
ꝛc ꝫ zacharias sacdos luꝰ i pius
uꝺ hostias alcui ca intꝛep t et ad
vorem pduxit ut in eu p̄sentē q̄ nō sunt tricta vides
sibi loquentem ꝑ statim complacuit p̄sentē sibi ꝛc
habuit et ei blandiebat sic le

gim⁹ Act⁹ v & Corneliō centuriōne
dō ꝙ missꝰ est angelꝰ Ꝫ modꝰ
discernendi est p spm̄ visibile ꝙ
p̄ ꝑbꝫ rez visibiliū ut si appⁿ ut leo
vsꝰ vana spes mgē tactꝰ aut
cams aut vmbra mgra aīe pssime
D est ꝙ est spūs malꝰ sed apparet
eue mspe spes⁹ et ut refert⁹ de
mgīatis quib⁹ appar⁹ m horri
bili forma ꝙ sic deꝰ pmittit ut
homo pl facie hōrat ac de teste⁹ i
porig appar⁹ m spē decora sī pmitt⁹
Bonꝰ ue⁹ spūs sē aīe audit m spē
oliue aut bōis ut mare et stre
mulieribꝫ m die paste et vōce as
censionis vpi m vestib⁹ albis aut
mspledore solis aut luc⁹ Quis
et agīms ferrend⁹ ī Ꝫ attributa
illatꝝ ꝙ appetau et ex⁹ sonoꝝ
et vaī que audiūt si suauis dul
cis mansuete modeste humiles et
tractatiue planctiue et doloros
sunt ī non fuisse terribiles exec⁹
biles aut alias crudeles ī vectiue
aut m trepatiue fuit ꝙ tractas
patiēs Ꝫ benīgꝰ Ꝫ nō irrita⁹ aīe
ut aplūs ait Oppositē pretates
et attributa conuenit pōssibl⁹
tib⁹ ꝙ dm late⁹ nō pt ergo pūstas
sit p̄retas rei q̄ditatem rei de
mostrat Nam ꝙ fictū dm late⁹
pt ut dicit Tulliꝰ sī ut flosculꝰ
plato dixit Ꝫ modꝰ q̄ gnoscendi
spūs discernendi est ille qui sunt⁹
de numīnate sed dignit⁹ ad
pharisēos vpm̄ temptantes an
licer⁹ ten sū dare Cesari anno
Ostendite mihi nūm numīsma aīe
Ꝫ Et illi obtulerūt ei denar⁹
Et ait illis ymago hui⁹ et sup
scriptio Tunc Ꝫ ymagō hui⁹
d sup scriptio utiq Cesar⁹ pd i⁹
an ille spūs appⁿs hui⁹ vatici
nī qui Ꝫ veritas vpi de teste Ego
sū via veritas et vita Quemcūq
tas omes fluitatem vanitatē et
medacīū confundit hi so scriptū
in hoc spūs q̄ nō sit de vanitate

Jactantie laudis et arrogantiam
ni m sct⁹ m sua ostensione p̄sum
cd Ꝫ de bono spū bm aut⁹ opi
o nūt suspect⁹ hī⁹ Hic mos ēp
tatione dyab⁹ m surgescit ydu
vana gliam et auaritia et in
ceptatōe p̄e mulier⁹ suggessit
appetitū altitudis D scriptū sic
deus Et iurauit dicēs Non ent
deꝰ Est enī ille spūs mendax
et p̄e medacii ne⁹ m veritate
stetit q dolosꝰ et fraudulentus
et talia exeūt de corde suo etiā
si veritatem loquit⁹ ut⁹ m eua
vbi aspō iubet⁹ tacere et vite
q tegit sub ea dolositatem Ꝫ
modꝰ discernendi est si est mdna
rio simplicio i dest doctrina aplica
et doctori ab ecclia approbato ut
nichil sit m scriptis illiꝰ spūs aut
m gestis eiꝰ q derogat fidei aut
bonis moꝝ et ritibꝫ ecclie sīt
nūa canonica aut consiliosa cō
siliosa dicta aut cont⁹ sctē vōie
ecclie m scripta Et hī Ꝫ cont⁹ hēti
cos Begīnas sōpmatēs auctu
ces auruspices diuinatōes i cā
tatores ꝙ Certificat nos vas der
tionis paulꝰ ad galatas p̄o Ꝫ
licꝫ nos aut angelꝰ de celo euāgi
lizet⁹ vob⁹ p̄ter quā evangelizauer⁹ vob⁹ anathema sit Et
idem dixit Ad hebr⁹ vet⁹ Doctrīs
variis et peregrīis nolite abduci
de iustificatōibꝫ et illusionibꝫ aīe
demoīa p̄ate mem me vnū
speciale tractatū collegisse p⁹s
eod themate s doctrinas variis
Si cū alīa m scriptis p̄fusiones
apparerēt p̄ncipes aut a amici
noti quasi essent m penis p̄gra
torii petentes suffragia ut sepiꝰ
fit audiui nihil sequīt⁹ inquemes
si pia mente ꝙ aqua suffragia
mīm⁹ aut eleosinis fit⁹ p aīa
sua ḡdione si vez sit sp̄m⁹ si
aut Ꝫ gdam vana exeūt m scriū
ecclie d aliqo a aīo suffragijs

consilat' p dñna voluntatem Quoto modo discernendi est si sit mistis verbis gestis et motibus eius pondus humilitat siaud m nūmsinatē sāc pondus appendi Vt si placeat gemitus aq̄relape ti° confessio peccatorum aut offensio ceatus aut penaz audiat' ab eo a silia sic q̄ no gloriosa jactantia co ītia° blasphemia aut detractio seu maledictio ab° Credend em est hunc spm st ad modu mendicant' hre q querulat' suos defectus medicas apo vuentes subsidia elemosinas q̄ Et est hr iudicū hoc spei et spāli q̄ gra a deo sibi hr credat' a deo pmiss sīd qui forte nulla aliam hz q̄ placeat nisi oia ei' suffragia au deo m sentiredit' m dulsit ut et spāalia possit meditare Vnde em humilitat inquiunt apparuit sine gra q̄ Sic no pt D'e septia deus superbis resistit humilibus aut dat gram Assiduis em tamq̄ a montibus aqua defluit scilet ad valles humilitat Et mmon tibus celsis nec ros nec pluuia solet se effundere ⟨z ij⟩ possent et alia signa distinctoms spūm re perei p ista quib⁹ pmur sufficiant Sed et hoc pu lectorem volo esse pmodū q̄ ea que p dyui & tred mortuos pfectis sanctis locis epo ribus aut signis oīmodis missis re uelatis q̄ no diffimo sic fore sp nota ad et nusq̄ sīt illis fiat revela° aut cogitato spūm Quo et q̄ si illis sit pt ei' competentiz q̄ mal tq̄ destructq̄ uiuenti aut ego° pr si° et ego° me filie et eo ipso se sci ei' se revelaret sine vsq̄ pmisq̄ Et ubi n' alia ei' tudo pt hoc et sentit' appetitus spūs ibi talis modo pbabilit' credit' obtuen dq̄ Dixit' m ista caligi osa ma ria sub capo quoda et exceptat' pe dere sic occ'et dos Sethi ozo q̄ no quesit' hz demeationes p ex ta tibus et signis opz veritatem cognosce q̄m pt vt ec est mpos le ut spūs ille aliq̄m molestet aliquos m ordre s capillando vestes abscindendo ala pisando ac sibi ppt hr ut credulit sibi mpīmat et eis attentu faciat s ne dissilet et leuit' pceanseat visionem sic legim⁹ m li° rm dra lozoz Direct de v'tamest Epo deq̄ suo Cappellano vidit visiz et ei mtmat' tardaut' o' ejus ⟨z a vice verbeata q̄ visa ad tuore corpis et tut' timaut eid hic ex pti sue q̄ not° et cōsanguineis qui stat et notitiā de pmissis tulaibq̄ rebq̄ ntibq̄ revelacoēs p spm facte sint de restitutionibq̄ iuste acquisitaz de structoribq̄ altarū hospitaliū ecc tametoz execrationibq̄ pugnatoribq̄ ad limina sanctoz ppt votoz solutoz et a pmissoz solutoz Que oīa con fessa redunt' p no pfatis factoēs mpleta Filia si no et fuissent confessa q̄ hec puia no esset credend ad mīsi q̄ ppter morsi tibq̄ pena debet' etna Et p q̄ ⟨c to dialogoz milti dau ed est facile credere visoribq̄ sop mozo ppt hr q̄ causas eozo diffi cile est cognosce Et ponit ibiq̄ sex causas spūmozo aut oriet plenitudie seu dantate q̄ exppi entia cottidiā a exp̄m illia demo illusioē illia cogitatoē sīl et illusioē a revelatoē Alia revelatoē sīl et cogitatoē q̄ Vt septia milies exercēt secret sop nia no augmabim⁹ n' abstuabit sopnia Et alias multas ricas si quetes sopnia Postpart' ex pti q̄ sopni ex revelatoē dna fieta sint uti dixit ij quo angelo app pauit mysopnis Joseph dicens Tolle puerū et matrē eius Et de Joseph filiis Jacob pharone Nabu thodonosor et demele q̄ Si q̄s vigil' tacet illa gra gratis data q̄ ab apīo dicit' Spūs spūm ⟨ Cor vij Sepiq̄ decipit' visis revelatoēbq̄

Cruc gra male vivi dm̃ no defu
it et sanctꝰ pꝫ noiat vñ ved
etatibꝫ rao fuit tales ꝛuelatões
aut vē visiones Cuꝫ vō pdcto
res assignaꝝ qꝛ deꝰ ꝓbꝫ sērtis
ex vibꝫ pmale mstatutois s na
ꝛalibꝫ exactrinis et artibus
mde mde deductꝫ sufficient ꝓmu
dit fidelibꝫ suis mhis que ad
salutem ꝓnet ꝑ vñ id ꝙ ab ēml
loqꝫ dꝰ et 2o id pm̃ no ꝛpetit
loquꝫ em̃ mo deꝰ p sptias p ex
sozꝫ opiose q ꝑus ꝑ mlta
loqꝫ et ꝛuelatões 3o rdar
guit regulꝰ illū q a vꝰ signū
petebat m sanatione filij sui Di
tens mst signa et ꝓdigia vidit
nō credit 4o et a ꝙ ab ꝛeuꝰ
dñi ꝛuꝫ Gnatio mala et adultꝛa
quit sptꝰ Et ꝑ aug de mad
ꝙ patre sp̃ale dicit Sme nr̃i te no
est ꝛcrenꝫ ad mlta sew ꝛuelatos
assēs modicos fidei admlta
respicientes 5o abraham dixit
illi diuiti dmo mlta petiti
bus moyses et et ꝓphetas audi
ant illos luc xvi Decuptame
dñi deꝰ mstimitati humane ꝛdes
cendens ꝙmsinta sue pietat
ēndem̃ ꝛeuelat put sibi placet no
obstantibꝫ ꝑmiss 6o nr̃ꝰ ꝙplꝫ
mlta et ꝛuelatões raro fuit et
sut priose nec sut petende a fideli
aliquo vbi alias sz quisꝫ sptuꝰ
et eo lis uuare pt Ne sptie vi
lescat et ut fides crescat Et ut
studiosi simꝰ ad ꝛeuelandas sptias
dñe 7o Scrutatꝫ sptias qꝛ usꝫ pu
tatis in nris vitam hoe ꝙ ab v legi
m vita ꝑtm de quoda sco qui ha
buit ꝛpham mlton sed nō pacto
voluit vti ea Quocꝛ qꝛ fideles
ex ꝛeuocte vemetes ad eū pertenit
benedictões ab eo int̃ quos q ꝙ puero
defuncto appta ꝙ vna cū ceter
vnentꝫ posuit adpctes scis nesci
entꝰ eū esse mortuū ꝓph̃ sepulto
brudwit et oraut surrexerut mul
tes tenante puero mātuo tacere
mtra putaut senex q vivēt et
benedicꝫ ad hut petēt dixit ad
eum surge fili ꝙ tali malꝫ surrexꝰ
it et curꝛit ad ꝓpriū suū Quod
postq̃ senex compcit comotꝫ dixꝰ
ꝓri ut nulli hoc ꝛuelatꝫ quia nō
mo eū exclusitasꝰ si suū ꝑ nim̃
mortuū fuisse De suffragijs q̃ꝫ
aliꝫ corpore exutꝫ plumentes sub
uem̃ pt̃ Quo quo ille aūt statu
illo sut m quo opa pmalia ꝙte
no valent s̄ ieuniijs orō mꝫ ele
mosinis et altarijs sacrīficio m
tendere et portauerut aut sctū
ꝑgandū s̄ dignū sensū aut sptas
ad ꝫ verialia tardꝫ aut ricꝫ de
cendū putdit eis deꝫ de aliquo ꝛme
dio m ecclia militanti ex quo mfide
et dilectatõe decesserut Deide
tores vtaq̃ eor suffragijs qnd
solent distingui ꝑ ꝓb̃ immola
tio victime salutar vsq̃ ad altar 2o Elemosinarū distri
tio 3o oro m̃ instancia eo ieu
nioꝝ macerādi ad que quasd
oia ad ꝗa dñt reduci s̄ pegrinatio
ecclie visitatio paupꝝ sustep
diuini cultꝫ augmētatio qꝛ Et
ꝑ vsū ad ordinem et efficacia et
dignitas coꝝ sōꝝ ordinari 4a q̃mlta
palijs vt oblatio sacrificij salutar
ut testat ysy 4o dra eoꝝ d quadā
hystho qui in aueos de arte me
dicine cōgsitas m vtia sua eḡ
audine sōr suo germano coprosus
noie ꝛeuelauit et pmsit quos
fr̃ suꝰ sancto Greḡ pntat et
tū eo tpoꝝ sepeli vssit no m
mittendo scti ꝑ m sēpulchro ad
eoꝝ sem̃ tēpꝰ pg xxx dies Gre
gꝰ dixit ad fr̃em coprosū vade
et p xxx dies sn̄ intermissõe
sacrificiū altaris p eo offerre stude
Cuꝫ pacto sēp sic fr̃ ille defu
ctus coprosū pulsione appuit

Et requisitꝰ quō se habeat nunc vsq; ad
male ꝑ mō bñ sñ dr. Hodie q̄ mor-
retepi Et ista dies xxx sunt q̄ꝫ
fo eꝫ ꝑ aīa eius missā celebra
ui et sic cognitū eāt q̄ defuncto
ꝑsalutare hostiam supplicū eua
fit r. Et forte illa dilla⁹ dies
fuit nocitatꝰ q̄ credo si vna
die fuissent xxx missē celebrate
ꝑ aīa eiꝰ vpa fuiss libeata dom
et mos molent q̄ annuata ut
cenciata ꝑ aīabꝰ defuncto⁹ solet
ꝑ actos ꝑ decani ꝛō videt⁹ oīo q̄
pedire aīabꝰ defuncto⁹ ut quāto
citius cantō melius est q̄ testame
ta restituciones missē elemosine
orones ꝑsoluat⁹ ꝑ celebri crepīe
apem Vñ ℓ sin⁹ quesit dc
rees aut defuncto sentiat dapnū
ex dilōne testamento aut eleōsia
ꝑ prīm constitutō Et tñsio stat
mḡr q̄ꝫ ad primū cenciale q̄d
m caritate q̄ sisat nllm sentiat dāp
nū aīe defuncto⁹ ꝑ quo ad primū
celebrandū aīm l̄a ꝑ quo ad celebrē libeātone
magnū sentiut dapnū ꝑ penaꝰ
quibꝫ dñi ꝑsolutꝰ afflīgūt⁹ Vīa ꝑ
to⁹ mundū impossibilem aīe in
supplicū existentes habent gemp
assīe decrent pauperib⁹ vt vnā solā
horam depems redimē valeant et
creatores suū videre possent Et ꝛō
pe dolo⁹ grauissīa ℥ ut dñi ℥ ꝑ tā
ꝑ dilatōs ymo quā ꝑ sensatoꝛ
pene q̄ actissīe agit in aīa separata
ibiq; ꝑmit ymḡ milta⁹ alas visiones
inquibꝫ ꝑbat q̄ aīe defuncto⁹
iuuant⁹ ꝑ immolatoꝛ ꝑ actiū salutaꝛ
Et dr q̄ illic ista victima oblata
illis ꝑdest qui hic viuendo optimu
erunt q̄ ut eos etiā pḡ mōtes bōa
adiuuient q̄ hr ꝑ ꝑpis ab alijs
fiunt ex sic q̄ illi salubꝛem et
tutiorem viam eligut q̄ dō⁹ q̄ pḡ
mōtē sperant ꝑ alios ꝑ se agi hr
ipī dū viuit ꝑ se agant Beatq;
quippe est libez exire qua pḡ vm
da libtatem queret r. Tam q̄ post
mortem offert⁹ pauabꝫ quasi ob
lacio mortua censet⁹ q̄d ved a
viuente fat⁹ et quasi oblatō viua
et multo ꝑfior est deo r. Tam lle
gimḡ in vita sñi Ethmudi Epi
q̄ audit corpꝰ cuidā rustici ad
ecctiam deferri et ann septo bos
vng ducebat⁹ ꝑ aīa defuncti offeri
dꝫ hr cognito scius Epus dixit
si iste defuncto ingū inquo ille
bos trahit dedisset ypt deū diu
viuet multo vtilig aīe sue fuisset
q̄ꝫ q̄ pḡ morte totu bouē viuū
deo offert multū ergo⁹ p actat testa-
metarij quibꝫ omissa ℥ exe
cucio testamentoꝛ si defferunt vo
lutatem vltimā testatoꝛ expleꝫ
qui interim ꝑ pena suspenꝫ n
dilā⁹ ꝛō fiet vt vbior mde copiē
sacio sequi spēraret⁹ Optimū ergo⁹
est nō differi ex demora breuiu
seu longa quā aīe defuncto⁹
cogunt⁹ agere mp̄gatoꝛio puto
nemē scire posse nisi aui a deo
aut ab ipis fuit reuelatu nec
hr cadit sub arte humana ꝑ solū
diuina Vñ tñ dubitand q̄ deꝰ
qui oīa in nūo ponderē et mē
sura disponit regulatissīe ctis
aulis aīe constituit legib⁹ i
reuelacōib⁹ vni defuncto et re
surrectato et pḡ confessioē rursꝫ
morienti pl annos fuisse dspta
toꝛio impositos vltiꝰ vsq; ad diem
iudicij acō sñm a⁹ ovis seu more
pgendi matiā hr tñ de lege qui
nisi exposcati suffragio viuentiū
id ipius breuiet⁹ Ex illo colligit⁹
q̄ diuites in hr secto progatias
fiunt mp̄gatoꝛio vbera pauperes
q̄ fiunt plura ꝑ actos suffragia
q̄ pauperes qui illis caret Deus
cui ꝑ ꝑ mtam eam donatiū ac
ceptat donā his credendū fit q̄ et
aīe pauperū aqualit⁹ exoneris ex
solent⁹ exoptate q̄ fiunt adducte

siaad si deus foes essēt in uno caret
et ung liberaret alē pmanes utq
gaudēt et si nō desiū tū de fio siu
liberatē tui cōsiliarē vlegq ad
uno pō pūt deus debitores redim
uisi uno nō indigēt tū amplio
ille impendēt tale credend z q di
na clemētia illoz penas relax
aret Et mdocta sunt z dulgere
m thesauro ecclie recondite scōpi
bo xpi sanāte apl̄oz et martiz
suis erogatiuis quibꝫ ipis opa nō
erat Cuius thesauri vī pape cō
misit prudēt dispensādi Inde
dicūt nō mdocti doctores Inimitio
ubi pauca sūt sepulti ornes ibi p
auabꝫ facte plus pfunt illis rauc
q si essent milte aie q pdicēs dis
cribute inpauc maiores sūt q
mmlte salēt p mag satisfactoē q
satisfactio carnes uāt penaz z
debitoz quātitatibꝫ fm magē et
nmg Hic queritur doctoꝝ ꝓ sma
dis ꝑ si an missa mali sacdōt
tm z aliabꝫ sic bom sacdōt Ecce
spondet q q fm ad sacdōtm oblatio
corpis xpi et quatu ad ecclie
medū z mcō pena sacdos celebāt
et q fm ad vm cui sacdos mīster
z idem z valē ꝑ nō quatu ad ꝑd
les ornes mali sacdōt que sūt
deo mg acceptabiles imo execbi
les sic qm ostendūt dom ypt
adiū donat o credit q aures
dei magē sūt intente ad preces us
toz fm ꝑdtā q ad aures ep̄oz
Ecce pmiss sequit q suffragia nō
sūt nocia aliabꝫ q ia sūt incelē
q nō sūt medicales seu mdgē
tes quales sūt impetratoiā tm si si
ut ignorant p eis deꝰ gdūt ea
p indigentibꝫ impensis aut cōsu
tant mthesauro ecclie et dicit
augē nuria z oratē p multis
let ecc suffragia p sūt aliabꝫ vlibꝰ
pueoz q illi detiment sm p pcō
oiginali nō p actuali et pena
dampni pūnt q ꝑ ꝓpetua vel p sūt
dampnati q sine cura de cesserunt
nec erant membra xpi quatu ad
fidem q p dilcōē opat o nō uiuſ
cant ecc̄ prime ecc sequit q hm q
pdicant pōs publice de cathedris
q maiabꝫ missa una alia de pīa
toio liberat z ung pcōr quēlz nō.
Hic nō hic vero fundametū pdicā
net hc ꝓbare pūt nec ab aliquo
autentico doctore id audierunt nec
legerunt id ꝓbante nisi esse alui
reuelatū a deo Et si sic ꝓbaret
reuelatū et credenq eis illa em
sūt occulta dei iudicia ab oculis
nris ab stansa ‖ Et si dicent
plus p hc meritoriū adfferēd
et ad audiend diuina et ad frequ
entandas missas posse ciuiq nō m
ogitare inde id m ob deꝰ me
dās nos nō indigā ad alias salūt
das ipsi dicente pdicte euāli ipe
est uitatem Et potis coram pplo sic
dicendo z pdie credend est q multa
utilitas q sequit ecc missaz celebā
tione cum uiuus q defunctis ꝓpter
ipsi passionem que remedialiter
nbaz missaz celebracōe pt em
fig q multe aie libent alii puc
aliqn nulla et quis hc pt diffime
des de relaxacione penaz dicit
hemricus de gandauo q tres pene
triplicat relaxent primo p confessionem
mg sessiae Virgo claudo opinionis
tuta passionis xpi Et hc appellat
fozi xpi 2o relaxat penā expiā
nuncta a sacdote et hō appellat fo
roꝝ 2o ꝑna impetratoiā et hō
appellat fozo dei 1mo fori mitti
dimitti p pena 2i 2o mg dimitti
p aerem pena 3io mm dimitti
p maceā pena Et p istis pene re
laxatiōe subiuent p suffragia vi
uentiū ipis defunctis Hic sequo
efficacia sacīneti est infinita tm
oes aie p una missa ꝑdefunctis
de pīgatoio liberant ad hc doctōes

fe lto videt qz hr facerm nō sp agit
sedm totam potendam suā et fm or
dme sēpē et ustie quātū ad ca
pacitatem susceptendi qz agens z
voluntatem nō nāle sīc in reter agē
tibz voluntatis fm magē et ms
pmiss et pt qz in ecclia militante
vng p dō pt satisfacere p pcō mqū
tem satisfactio z solucio pcij p re
atu pcti debiti qz hr et mrbz
tenemis loco hr ut alt paltro ble
uat z debitor libat z requirit
aliqua adhuc pmo ut alter sit
impotens ad soluend nl nō gmo
de pt satisfacere pmā tūc tamp
soluendo 2o requirit qz ille mse
recipiens pmā patens sit ea qo
pleve 3o qz vtrq istoz sit fraus
ca et to qz hr fiat autoritate sat
dot qui constitas utiusq nō ig
norat hr tho de argentina i
scpto et li di xpo 4o caute sē agē
tent hoies qz mfintatibz suis
alijs petent ut pmas p pias
semel et qz vincta aut nō vincta
sit nō z scdo de contione et con
fessione scd desatisfactōe lis iste
coes scp pres pme qz nō p alio
pt gtēr aut gfiteri Cui vario
est qz mgnicione iustificat impi
ptg Et aug dr qui creauit te sī
te nō iustificabit te sine te Et con
tritio et confessio ordinat admitto
rem aīe emendacoz z respicit
ppcam pēnam et gtē infusioz
qz nō pt alij mēti lis vpetra
ri ab aliquo adeo pt Item qz ppg
pme p aliud finij p alio supponit
et pcipit aliud esse iam in gra
vno qz ambo sint in gra et tal
cate igit nō z scdo Cntra si nō
esset confessus tue nesciet qz illas
satisfactiones et p quis alij posset
p eo satisfacere sed utr aīe mp
gatorio cognoscant suffragia pcis
facta dō hr vident spondeā qz lis
aīe mālo cognoscant pres viue
rū ad bonoz opacoz factas exposcen
do tēptatē cognitōe dīna z nō tri
est credend qz scd mo aīe mpgā
torio qz nō dū sint hr qz adhuc
sint aliene ab illa cognitōe saltē
mentua lis forte cognoscē pnt
dīnitoz penaz eis ftam Et qo
illo elicuit suffragia p eis fcta
hr dico qo qui lege scrtus aut
p revelatoz angelozo eas q scīrū
tut pie credit qz sint eoz gnales
porū futuū sed an pena eoz di
minuit quo ad mēsionez ut sp
remissig pueant qsto dubitig flue
ret in pcis an sp sit explet in
tensa pē lis tpus abūdat nō
audeo diffinire lis pt a debita
tem penaz a quib absolvent hr
nō valeat considerare sed an in
dulgentie date possit p defunctis
bus mpgatorio dō hr vide vigo
Quo indulgentie sint simpe di
mittant ecclie et ad eaz pti
cipatōem requirit iurisdictio et
fōz exercitiū et opa p quo dant
dant et solis vē penitentib con
trit et confessis ut in pma in
dulgentiaz gnīe q scripta z data
nō sint locū de aliqb dubitat tolo
ta contitio vī igit qz nec indulge
tie salē scripte z immediate va
lent eis lis opa id pt qz dātur
indulgentia p modū suffragij
ab eo qz hr opa sat possit exerci
teri p meritoz facientē satisfac
toz aīe in purgatorio Cui opa exer
cite sine indulgentia pt esse satisfac
toria p aliqua aīa in purgatorio sīc
ieunia eleosina et peginatio te
et tue nō videt posse nō facī
enti p prīa sua Ex quo tū vno
opē p mod pcij taxati nō pt re
dimē duos debitores ut dīm z
tri tis exoplens hr opa p dō iā
nō met istas indulgentias q sint
relaxatiōes primaz z unitaz lis
nō difficilē est qz exoplenti opa

nitum valet exercitate caritatis qua
dam ad primū cēnale q̄ mfim
tū excedit primū actuale quale
est relapsi peccatū mpgatorio ꝯ
sp ille ex caritate expleno op̄ pñ
sp plus mē sibi ipi qua alteri p
quo facit ꝑ malo gene merendi ut
dim ꝫ pē tñ mdulgentia to
tā pēssa pēsse alicui viuenti ne in
teret penas pgatorij quas passurꝰ
esset si sñ mdulgeñ more ut de
p actidens valent mdulgencie eōꝝ
penas pgatorij no quas hꝫ ꝑ gō
hūerꝫ esse ut si quis mortalmo hu
biles visitaret Roma aut tē assu
meret vbi esset plenaria remissio
oim pctoꝝ ille ex pleto ope cete
paribꝰ consequē relaxatꝰ oim
penaꝝ et mpgatorio ut credi
ex quo mobil defert secundū gnm
penis pgatorij Et iste vnes fuit
dict defore ecclie militant qua
les no sunt mōtui ꝯ dicit xp̄s ihūs
dñr robijꝰ Quecūq; ligaueris
sup tram ligata erunt et mcelis
vos ligat sup tra vbi latꝰ vra
iurisdictio quam ego sic appbo
ut p me ligata sunt et mcelis
et sibi desolucōe lig ad sit forꝫ
ubi et hic ꝯ et pena valat ꝑ
mutatōez forma sui primsali
ci hnt et maxīe sui pte tonē
nūt aīas separatas a corpibꝰ fuit
etiā veritat sibi ad aīas adhuc
vias viuis quo nob viuis am
bulandū sit ne illas acerbissimas
tam mseri q̄ pgatorij madam
penas felix em quē fecit alie
na pcula cautum Modꝰ quo
viuentes pnt euadere penas
Hanc exoptia morali ome sen
sitiuū esse a fugere malū et de
lectabilia p̄sequi velle vta ut
Aug dicat libro 83 questiōm Re
mo est q̄ no magis dolorem beat
qua appetat voluptatem qn q̄ vi
demꝰ d mamillas bestias a mag
nis voluptatibꝰ accedi dolorꝰ me
tu Et q̄ ut plus hūi pene hꝫ
tpis Quātumcūq; acerbe estimant
et m exīmo supplicio tri pene
nulle estimande sunt magnitudine
furiarū Deus ego furias acerbis
simas fugere appetit pntes minas
no refugiat dr dicit scptūa Qui
timet ruina madit sup eum
mix ipse qui quasi hꝫ vite pmas
assumat vemet sup eū maior
mfortiz Tertull est ille duesq
ppula et disso mduebat et epu
labat cottidie splendide luculēter
Non vitaꝫ fulciebatur vita pma
li ꝑ voluptuosa et constat q̄ eum
seqbat si medicitas aque q̄ tri
sibi no fuit concessa ꝯ ibi flam
ma ppetua agitur agere mfrut
tuosā pmaꝝ que hꝫ quam et bre
uem agere recusabat fructuosam
pene ego Et tabula penaꝝ fuit
que pene pntes Dic vo et Jone
capta pmaꝝ agite appmq̄bit
em regnū celoꝝ dñr et lucerne
Et alis vr mfe pmaꝝ egerit sibe
omes pbitis luculēter Quam
aut rac sit ista pma tadigꝰ p
ctis hoc m spūs no cogit ꝑ
videdo Et pbando cognoscim
Possimꝰ ex pbare quata pena
viuentes agere debent pbr q̄
resuscitati aliqui q̄ penas flammaꝝ
senserut Et pp pmaꝝ hꝫ egerunt
mgnabilem meis primis dcr
primis scribit Gregoꝝ Et in dialogoꝝ
primo de vno nobe petro q̄ ad
horendissima penaꝝ loca de
ductꝰ est in quibꝰ miseras hui
scula potentes suspensos vidit in
quibꝰ et ipse etiam mihi scribit
ꝑ angelū phibuit et ei dixit Ocre
dere et quo tibi viuendi sit tanto
sime attende Et cuncta tecta
visa nārat Tantoꝝ se pauoꝝ
vigiliis et ieuniis constrictꝰ ut
mfem tēmeta se vidisse et silig

wa tarēt vita et cōuissatō leq̄retur
Et pg hēmū ingressū ē. Est aut hec
via pmie mīlti ḡibꝫ dura q̄ est
arcta via et adgusta porta qua it
ad dēū Et hec ꝑ aug⁹ cōsistit in
cantētu vōluptat⁹ et mollicī⁹
passio. Que duo pene omēs ho
mines fugere cōsueuerūt ḡt
et vēa pēntē⁹ fugiūt Quotḡ
egrīm⁹ fuisse resuscitatos sp in
veritate credibilem pmā mīta p
egisse vītā lē⁹ de quadā gusto scē
ām exmēe laude⁹ corpo⁹ eg me
magi lactantiū cepit corpꝰ eg m
gressū ad mag⁹ pte⁹ pg paululū
vīcebat⁹ in ingressu ōlorem pgea
albēsce⁹ ut mox pg hoc ēuasit Et
mīcolatꝰ q̄ vīdeīt ḡt pg egres
sū cāa mea missa est in pcem
tendentem Dēū iactat⁹ in ignē
feruentissimū dēū in aquas gla
ciales dēū in arabū aquē ferue
ntē⁹ In his penis abiecte sūt mihi
a demonibꝫ pcta leuit⁹ que vices
pcurrendi A quibꝫ demonibꝫ per
flagellam ferreā et ingnitā ām
aspeream et intollēabilem acce
pi disciplinā ut nō vas eneū
illa sustinere posse quin ymo tēn
uissimos pulices resoluere⁹ Cuꝫ
me deꝰ et iusticia saluare non
posse nec ego mā damnare vellet
misit me redire ad cor⁹ ut ēplo
et vērbo dcēm vuentes quēpe
ne pītibꝫ debēt⁹ pgea quanta
egerit pīa⁹ vīa dīcibile est Erat
iste religiosꝰ cōfessꝰ et cōtīꝫ
detendens ḡt pcta leuitat⁹ quebꝫ
p nullos ḡputant⁹ sic putaꝫ Et
hc deꝰ ḡt nos manifestauit ēīa
tas penas tredenꝫ Et ego ab⁹ aliis
sustinere q̄s nolui publicare ſ.ct
ēīa ille pg nr vltiꝫ cōstit⁹ te do
cear nos aliter religiosꝰ quo eua
dere possiꝫ has ꝓgatoꝝ penas hy
mīsopmos vidit a se exolui cō
desuis petis multū tribilit⁹ Cui
querenti inquātū esse obligatus
ḡpōsuit est ei centū libras auri
no q̄s alii defraudasse ꝑ denotans
me sic ad penas Eumenidas subie
ctū ē ḡtiū pme ac abiectū ac vilib⁹
oīb⁹ cūctis gmuis amis ut ut
ab⁹ adūb⁹ cribulationes paterentur
Et pg mīsopmos vidit se solutū esse
a v talentis Et dyot⁹ ad hc supba
audacia labōe et ingnomā mdi
cens Et cepit amicia et stultici
am sillare⁹ o sces ei ḡtuora et hō
ribilia cēperūt opa Iudge que
ad gaudio pacebatur p xviij ānos
Dēū mīsopmos vidit ad se ange
los cementes qui absolutū ab
ōnib⁹ debit⁹ cū pmitti abāt Et dyot
q̄n me sces ḡtiū tribulant de ri
debant et cōsueuerant ēmedica
bāt debiti et ḡnōse vīlitꝫ fēbāt
Et alt⁹ ridens q̄dam frem videte
dīxit ei coram deo et angelis dei
redituū sūg cōꝰ et tu rides hc ꝑ
dicta mordicꝫ tedgentiū volo esse
recondita ut mihi mtꝫ mascitem⁹
hc stilo depingan⁹ ad pticulā ꝓ
destendendo ut dēmonib⁹ lector me
gratū reat Valens euadere has
tribias penas mīspeculo illoꝝ dis
cat quid ipē faciat Et ꝑ ānā
iuste acq̄sita restituat solis ne
cessariis ḡtiꝫ statū suū contentus
Dēū statū viuendi hūm elegit
sime magnis curis et q̄ꝫ remoto
ab hoc seculi negociatibꝫ ac diui
nis et officiis cūctis q̄ hoc vīa a
mīb⁹ sime poterit valent admīstra
ri Dēū a cetu actibꝫ hūm ꝑ se sa
riat alienis sibi et suis solus va
cans supfluis pompis hoc mdi
remuntians cōtinuo iusto⁹ se
assiduans eccl⁹ sacrar⁹ scpturar⁹
et sanctoꝝ frequēter intentꝰ
dēū ad fontem pme s. gtionis
et dolōse q̄ssionis secedit ēīes
cū satisfactōe v. ām pista pinque
pcta delent⁹ vīute clauuū sacrō

pg mortem no mergebig si aīm mōte
deo hostia ipīg fuerig Non mūme
vino etc magrē p pēns pgatorij
valent mdulgencie vē a fōmcis spō
tificibg et alijs auctrem ēntibus
concesse de quibg ad pns supsedeo
et solent a theologis sup & li°
sinatz dist vo titari Hodie
mano artorie In calce hui
spture Cupiens aliquid de penula
paupitatis mee benuolis lectorib
p mod planeto et mediocrē dispo
ferre dictū mī vidēor cui dpto ad
pns vo veritatis veritatem dico in
vo ihū nō melior testimo mī
p habente consciā mea mpōd sito
qm tristicia est mī magna et con
tinuus dolor cordi meo Et iste qs
de plangebat auditoz uideoz a fide
xpi dr recipē recusabant mōnitos
lectatibg ceremonijs Moysi q xpm
p̄fore habant Dī et pgea dr ceritas
eloquie contingit i ysrl In nra vi
sectu etate grandis cecitas i immū
dicijs multis nē videoz contemnit qui
dem bestijs bestialiores reputūr
Vō tū de omnib dr volo dēstrige
em bestie sibi ipis deturpēt p cu
pient sapna p̄cauentes et comoda
p sequētes ut infirmos in grauib
mandi siluestrib q aggraduate pa
nis hūemis a sp̄alate aut loca
frigida delinant aut in spelunc
et cauernis sibi tibos recolligut dr
eo stinctu nē homes vel bestes
hyemis penas futuras d echas d
adhissas p̄ales no ignorates apt
oculis nīl p̄spicere volut ad eas
p̄cauendas putantes sibi solū fidei
nr ad salutem sufficere d q bg dr
paulg Confitent se nosse deum
factis aut negant Allegig de scio
q eō qd este dr stradbg mē
mtenta cet dctm esse cū requisita
cet m placg Tuus ess Pot vang
sū Et audiuit mōtes Cito mō
es no vag Et sīm flagellat ab

uidut se m aīm tras tres legē velle
Ordinā iam multos omes conti multos
gere mquirī pdē sto xam sp pa qm
gram reperunt em mlti quoz gd
facto pcto dr stat a malis pastoz
mis q no colunt ydola mā facta p
idolatriam istam cōmutauerut i auā
ricia que p̄ aplm est ydoloz
seruitus et tot colunt ydola quot
sūt auaricie gener lis q̄ pagā
mozis idolo stat contenta Et ypa
bilit credeor mī dicē dr hodie cent
ydola Ps sa dīna et mopīa celeuā
cia diuitias et dignitates q̄ferencia
vsiuci esseng quot q̄am deo de
licto ydola sequerent nos xam
sm dnm est nomē iustie vitat
pietat humilitat mansuetudis pa
cientie misericordie castitat et hone
statis Vbi hec totū sibi nō ven
dicant sicte nome geyit xam t
Xpe em solitū est rebg nomē
ipom ut saber sutor aut pporibg
reulacombg multa callide possis quo
alit predit iusticiū alit q̄m putā dei
em multi tales quales no sūt apd apud hoīes
deū tuis iudiciū dm Cū et
mgr possis pdare vulgatissīa ac re
uelata facta m vrbe passiēflo
rente tuc sīd et nūc solēpni studio
de quodam celeberrimo doctore cuj
miranda fama longe lateq̄ se dif
fundēat vita et doctrina conspicuo
occasione tuj celebr religio cō
tr usien sub cuj habitu grandeo me
vtima dignū delitescere sue pme
institutionis suppsit pīa qē mgra
breuioms hic ita q doctor rebg
suis ems expēsis cōfr p triduū
inserectro reparatū tocalgrecenau
plozo multitudie prima die terribili
voce clamauit Justo dei iudicat
rusato sit 2a die iusto iudicio
dei iudicato sum 3a die iusto dei
iudicio odemnato sum Et qs vnq
nū de tam celebri et gloriosi vi
occidissē mgr dīna cruce hic ibi cla

russ vbi sunt iam isti qui dicut
Sufficit vbmo ad salute seruare
mandata Quis credere potuit nñ
miſi q̃ ad solempnis doctor fuaſſ
mandata ſ fide pcte latentem
et inveniet alia in corde exarata
quā in tabulis moysi descripta ma
data Quoties paulꝰ in epistis suis
dicit Cui tua aut tua agnit cert
nid dei no possidebit Constat aut
q̃ oē mortale cōtra pceptū dñi fit
quis oīa mortalia dimittere pt Et
maxe solꝰ corde tm deliberare con
clusa et fixe nulli adhuc p̃ceptū
moyses ostauit celi Iram
cōtra eos quos faciebat deus desp̃tores
vite ad vindicta et interitū q̃ eos
penas p̃mittit quas passuri erant
p patris Armabit eñ creaturam
in vltionē inimicoꝝ Et quis hodie
tam pue experientie ut via dei
ignoret Repleta ira dñi
Et tñ oēs vbi sunt quoꝝ vnꝰ dicit
villam emi vbi ad quā tendo p
superbiam habe me a cena excusatū
alter dicit Luctā bouꝫ emi quib id
est auaritie Istis ibi vbi assistō
Tꝫ dicit vxorem duxi Voluptatib
mundo cōcupiscentiis nō no possit venire Ingens
cibi etiā vicioꝝ pene totū mundū
p̃cipitū parit q̃ crassa nubes ca
nalium desideroꝝ et terrenaꝝ sollici
tudinū abscondit celestē fat̃ vbi ultra
dere nequeant quo p̃gant Inde
em̃ ira malleū que assa fugiunt
delicata tota intendere frunt et p
his assequendis et dicta subire
no metuit felicitas vnde si p eōs
felicius hic subire no permitterent
videmus certe q̃ et homines bellorꝝ et
vsq; ad sanguinis effusiones in diuisis
mūdi pribꝰ essent p̃ bis qualibus
aut acquirendis aut conseruandis non
p̃fide cathena tuenda Inquo regno
ns aut putria longo q̃ tranquilli
tas pacis consuat hic oīa primodia
sua dicunt aut eo superbia d auaū
tia mūdi ut columba de archa emissa
id est spūs scī gra q̃ens in terra lo
cū vbi pedem figat mundo non
possit p̃ minutate lutis et limo terre
nāz passionū sid olim tpe noe fe
uera edixerit q̃a misericordia que
fuerit tpe ante captiuitate filioꝝ
israel babilo a et massiorū q̃ de
ceties misit p̃phetas ad gnationes
eos ut relicto vobis deū primū suoꝝ
sequerent p eos p̃cibus eis horren
das captiuitates quos nō audie
ntes increpauit imo deriserunt et
in cantico musicū illudentes
verterunt ut Dt ezechielis xxviii
Insup et eos acciderunt viam ut
dicit ysaias cap xxviii ad scitū p̃ce
ce filiis israel commandant penas
futuras nō eos substinuerit dicens
Vzanda remanda expspecta tespec
ta modicū ibi modicū ibi ac si di
cerent multiplica p̃cepta exspecta
execucōi penaꝝ et tñ ibi modicū
sequebat vitat̃ p̃ea tñ p expectu
senserunt vitatem tum in cathenis
ducebant captiui Dic nris eta
tibꝰ nō mihi audiat penaꝝ et nāz
horrendas grīatores nō videnti
bus placuit eas ducat̃ p expectet
paululū et vexatio dabit intellec
tū auditui Vñ tñ no vitas silen
tium fugiendū est lis no grate audi
at a multis Nascitur em̃ alii fmo
dum cubi requiescit Vnam dicit sa
piens ad multas lupa cepit ones
p̃dē ut vna nō mordeat cachexia
relator vitat̃ Teste Semimo qui
nquagia epli ait Cui thiopem
mundat ad balneū et si ingre
dine no auferat illi ut pellem
acquirit sibi Et lis in illis tan
dore no gaudeat cito ub sine luc
letat̃ ista sine dubio qui inde
dientem diuinis p̃ malis mor qua
nus refragat̃ pota no tollat mte
Et tñ sibi demisceo caldat acq
ret testeꝰ qui dt Si no fuit ibi

filiq̃ patr̃ papę vrā ad vos reuertetur O
si ſtrus augſt iſte aleberrīq̃ p̃uideret
et videret ſtatū ꝯrent̃ epis et ſpe
cularet̃ ſtudia ꝓfana et ꝑticm ſub
limitate conſtitutoꝝ tam ſpualium
q̃ ſcalaciū vlon ſolū dicēt ſīr eo
viuente dyoit ꝺ̄ho huc modo cau eum
mi ꝓdens eſt q̃ ſpere dicēt penetro
cū eum multi ne plenoꝝ exp̃ſoncū
eſt et quedā ſtta que freqũt mo
ſtaſt reprebatur legū diuiſſa ſſa
prientiſſiq̃ m mdo poſſet conſiderare
q̃ aīe ꝯtidie deſcendūt ad mſtriū
pleq̃ eſſent q̃ arena maris ſmuā
ta et pleq̃ capille ripaꝝ ſtrus
mare et mſtre aīe mo q̃ deſ
cendūt m ſnſtriū quis nō ꝯcreſ
cet q̃ ꝑ audiens cū nemo ſcit
ſi odio uł amore dignꝰ ſit tu
tonſnat poeta facilis deſcenſ
ꝰ audem et ſeneca antaquoꝝ ſma
mchil ad q̃ ſaciēda ⁊ vitanda
ꝓpit et aīe lōge meliꝰ erant
ſoles ꝓq̃ ꝺ̄ctū ꝓuerūt ſomde
ſierunt ſmꝓ ſm et apta illa
vtus mo ſaucam et ſlertēz ſciā
ipſi ꝑ doceamur diſputare ꝓn
uuere q̃ illo ꝙd vm q̃ ſit ot
adnoca ſorm deſeruant ſtudia
et q̃ q̃ finat̃ aplica ꝺ̄ctūa q̃
ꝺ̄s ſobrie pie et uſte vnd ihc
ſeclo vlon ſilogiſtic̃ diſputacoīb
aut tabulis alſonciſ ſeu mobꝰ
planetaꝝ ꝯtā ciuā impendē ꝺ̄hc
breui q̄ ſpacio q̃ quo ꝺ̄s tot
poſſemꝰ q̃ ſcīcto q̃ aīe reddē
tu q̃ nūc allegare ſtatū vidēa
et q̃ p̄cedit ad penaꝝ ignis tuc
oēs ceſſāt diſputacio ſoles quotq̃
legāt reſuſcitati viſis pemis ſectm
deſtuerūt et clauſeis ſt abſcon
derunt pmam ātam agentes nob
ſt m eo m̄ pſentes ſed pauꝰ vmi
tatores ſrates ꝺ̄ho ſtt rudi ſtilo
quātū valui nō quātū volui ſcīpta
ta caūtate et qua eſtimaui veritate
oīb̄ ſermonis et clarionib̄ lectoꝝ
q̃ ſimiliter offero emendanda ac
limada cōde pat̃ luadori vitati
tui no ſſcīpſi narrans m ꝓdē plūes
reuelacōes p̃ me lectas pretē
dens ea ſcīptores nō fuiſſe mē
tiꝰ quib̄ ſcīes vmo maiores
ꝺ̄to ꝑā ſſt̃ non timuit ad diſ
tacionem hominū m ſuo dialogo
enarrare vemā petens ꝺ̄plurita
te aut ſupſtitate caūtate ad hc m
ſequente q̃ quo ꝺ̄s ſit ꝺ̄dictꝰ q̃ꝰ

De appūcionib̄ q̄ꝝ
ſeptarū cpleti ā° Jeſu

Incipit tractatus de duabꝫ
cuitatibꝫ ihrlm et babilonia
et eozꝝ ciuibꝫ Doctorus Jacobi
Carthusiēsis

Rebecca consors fidei et benedictionis sancti ysaac priarche post concupiscentiam sentiens gemellos in vtero suo se mutuis collidentes dixit si mihi sic futurum erat quid necesse fuit concipere perrexit consulere dominum scripsit et responsum est ei duae gentes sunt in vtero tuo et duo populi ex ventre tuo dividentur populus populum superabit et maior minori seruiet ita volumine est historia dei verbi et mysteriis diuinis plena redimatur quo nemo sanctas sacras diuinitus inspirare constat enim hos duos gemellos fuisse esau et iacob inter quos esau maior minor iacob fuit de quo malachie scriptum iacob dilexi esau autem odio habui et crebris in libris ipsorum nouum illorum testamentum laudandi materia de duabus electionem ex hiis duobus gemellis suppleuit deus cum nondum nati fuissent aut aliquid egissent bonum aut malum ut propositum electionis dei manet non ex operibus sed ex vocante dictum est maior seruiet minori vt scriptum est iacob dilexi esau autem odio habui et rebecca ysaac abstersa videt se si hos duos gemellos populos duas gentes duas ciuitates scilicet iherusalem et babilonem famosissimas significatas transferas ciuitatis ecclesiam in mysterio esse electos et ipsos desertatos et pactos in multis scripturarum locis pugnant pro ea pugnabit et eos in perpetuum auferre eos aduocat deus ad terminum cum duo populi in eo vtero rebecce id est ecclesie militantis erepti sint et nati inde duo populi diuisi sint electi scilicet et iubati dominique alium superabit id est electum iubatum hic electus natu posterior et iubatus prior cum enim primum nouissimum et nouissimum primum esse ex multi vocati pauci electi vt ex speculatorum opa dantur esse si quis minime mirabitur possit de duplici genere horum ciuium hac duarum ciuitatum in vno vtero quo ceptorum se mutuis collidentium cum sint enim hi gemelli adhuc in vtero matris mirabile tabernaculum monstrabant in futuros populos et bellorum hic ibi et electi prius signatos in vtero sorte ecclie militantis multi quos impugnatoribus sanctorum fiant teste paulo ad galathas primo quod hinc qui secundum carnem natus persequebatur eum qui secundum spiritum ita et nunc ita et esau primogenitus fratrem suum usque ad mortem persequebatur ita ut iacob persecutus sit consulere cupiebat ut genus testatur historia videt pugnandi ita est dei speculatio horum duorum ciuium qui phanuel domo pertinet ad egregios studiosos bonorum in omnem genus hominum qui inaudita mirabilia genus cuiuslibet possit clare cognoscere consilium dei mundi ciuium tuum scilicet iherusalem aut babilonem quae due ciuitates impleuisse horum sacre scripture ad me dum deducuntur ad significans filios dei et filios confusionis spiritus suos filios sathane fuerit usque ad contemptum dei ut augustinus testatur in libris de ciuitate dei considerare debet primum ad artem architectonicam quid ad necessarium et vtile et impatiens et vtile abiis artibus ad suum finem usus ethicos sed ibi expeditius de arte militari pugnam dicitur artes frenefactiua et fabrefactiua ad suum finem scilicet ad victoriam obtinendam aliquid ordinatur ars militaris hic imperii speculari de modo prudendi ad minus ciuium tuum scilicet iherusalem est ars principalissima regis et sic audiui sic scripsi in ciuitate domini dei

Et glosa dicta sup̃ de te ciuitas dei
te. Io cognicio illius finis magnus
hꝫ vtilitatem Et q̃ fm̃ ꝓhm̃ oppositor
est eadem disciplina sub eade ar
te cõprehendit cognicio de ciuitate
babilonie et eius ciuibꝫ ut cognita
repudiata et euitet Ois em̃ scientia
veter et nouꝝ testameti adquisi
ri tendit et plꝰ ois opꝰ humana
ut caues celestis ciuit esse studiamur
hinc accedit sd dr apuleius q̃ an
aq̃ ꝓfi metale matutꝰ aliis
sens ꝺeuersis q̃bus ingenia et
opa sua contulerut in moali phia
cã dru actiuas et passiones
ethomacos vita sua finierut Ois
em̃ alie sc̃e ꝓfecut hoem doctiorem
em̃ nulla aũt alia fm̃ hoc
ad q̃ deꝰ ois nisi pla phia
moalis q̃ pla nobilitat possessio
sua mente em̃ Et hanc theos
lacti appellant hꝫ ne. q̃ nulli
possident nisi caues celest ibidem
sue inspirati sue vere diuinapita
De conditore hui ciuitat dpo
au videt ut me exordio huꝰ materie
prius videam de fabricatõe huꝰ
ciuit seu ambitu et ꝓ q̃ fine
sit condite Quo adiuteꝰ q̃
hec ciuitates a nullo dꝰ sut nisi
ab altissimo omn̄ deꝰ opifice Io
et hꝫ dicꝰ s. abeno in mente di
na Ome em̃ eius artifex sciã aut
possit fieri fm̃ eius hꝫ exemꝑ in
deo ꝑ quã intelligit Et illa ratio
est scia diuina met fm̃ q̃dam
delin diuinoloron de Creatura
mundi creatꝰ est scientia Io sciã
deo sut no fm̃ ꝓpã nam s fm̃ eo
plato q̃d deꝰ videns q̃ sic exemplaris
forma rerꝰ ꝑ quã deꝰ oia cõstitu
it et operat Et dicit videns ab
solutꝰ q̃d est forma Ibi mecenas di
na oia scientia habuit ce dñs ꝓcreatu
ymo etiã fm̃ id Iob primo Quod
scitu̇ est ipsis vita erat et hꝫ vita
erat lux hoim Testat hꝫ pau ad
ephs Deus elongat nos nimis ab
mdi cõstitu Sitte electio abetho in
deo nõ s esse vno mppã nã que in
cepit et desinet s mundo vbi nec
cepit nec desinet de hꝫ tractat de
tribꝰ mspbꝰ primi libri finito
Dis xxi vi aliud esse habent ille
due ciuitates mppã gene et s nam
et a pãs aspice In mdi creatione
spũ sc̃e ut gen Cũ deus fe
cit pmũ hoiem de limo terre fa
cies ei adiutoꝝ sibi de costa ade
dormienti eua Inquibꝰ duobꝰ so
male et materiale erat pri
ciliato Duabꝰ ciuitatibꝰ inquibꝰ
tã caues Iherlim q̃ babilonie fm̃
ciuitem seminale contemebant sue
cessiue propagandi vsq̃ ad finem mdi
Inquo tpe sp̃ ista caues duabꝰ ciuibꝰ
sil interfuerut et aduersui sut nunq̃
donec sagena de mari trahatur
ad litꝰ q̃n tue dicunt pistes
bom amalis discernende deo ciuibꝰ
fm̃ opa sua Cui aut opifex ta
potens scit rationalem creaturã
testat hꝰ li ij Dis j. ut sumꝰ
bonꝰ s deꝰ intelliget intelligendo
amari amando possidet possidendo
do fruct scit agit deꝰ boiem ꝓpter
bonitatem nob communicabilem et
ꝓpter gloriam sibi manifestandã et ꝓpti
tatem meam Io dicit Dilexi
vos Dimissa ꝓpter mea ꝓpter
est deus De ortu et ꝓgressu
Ciuiũ duarꝰ hanc ciuitatũ fecund
uenibꝰ nobis principia humane
nati et mundi exordio ostendat nob
lapsus primoꝝ primi et quo malo
rum libet cabi rerꝰ quo malueruꝫ

ꝑas q̄ dei quā nouerat facē uolūtate
deo placuisse sunt apadisū gaudijs et
in hac pegnacōis certamina cū oī
posteritate sua sūt detrusi Vnde et sobo
le quā primo genuerit s. Cayn silen
mosgrali culpa eius pter et eodem
natū ac ybatū a deo acceperunt
ut sptia testat gen̄ q̄o Exte ciuis
primꝰ Babilonie ciuit̄ ut sic fructꝰ
capiet nam radicē lis ꝑ Aug tāq
primas partes primas pt̄ tragici ecclie
sie Vtam uiatissimoz Intellectum
erut uiogrnsteles sua trasgressiōe
marie ore dei eos redarguente et
penā p culpa eis indicente ut gen̄
in Exquibꝰ colligē possit gnitatē
huani generis ad pcandū deformit
inclinata Cui maior ptem hom
ad pcipiciū depnata uoluit Exte
hic primogenitꝰ ade Cayn lignō
legamꝰ eū acceptisse mādatū a deo
dn̄o occidendo sid pt̄ mors si dam est
Non occides tn̄ ei imputat ut dr
gen̄ q̄o habuit tn̄ tam notitia de
hac pcepto q̄o lege nature meditamen
sue Crue leo natie Crd tibi no
mis sil alter ne fecerit milli deo omn̄
ignota fuit ab initio mdi nec deerit
usq̄ misine Cūta q̄o pt̄ a deo ferendi
sum q̄ in mris etatibꝰ et legem na
ture et sptam volens exercitatam acce
pit et tante dñe gre principes effec
ti sunt ꝑ filij dei incarnatꝰ ab
passiōe dicente paulo ꝑfecta q̄s fa
cies legem morsi sn̄ ulla miscā
tōe duobꝰ ut tibi testabꝰ moit q̄to
magis detrora merezi supplicia q̄
filiū dei conculcauit et sagine
testi polluta duxerit Inquo sanc
tificatꝰ est et spūs gre contumelia af
fect Ad ebreos Et hic maledictꝰ
Cayn mortis ire filiū suū interfecit
Abel nō cupiditate aut concupia de
lectabilium sid pcepto eius ducta est sed
germanitia q̄s uidit deū acceptare
munera Abelis et ad sua nō despi
cere ꝑ inuidia stimulatꝰ eū aggred

sid et crudeli ō ut euangelica testat
hystoria Debuit gaudere de fris bo
nore et de sue acceptatōe et ut eū
imitarē facere diligentia Exte uerifi
cat dīna sptia Sensꝰ et cogitatō
huani cordis pna sūt ad malū ab
adolescentia sui Ignō uo Insup et ide
Cayn ꝑ homicidiū addit patrē de
spans Dicens maior est iniq̄tas mea
quā ut ueniā mereat gen̄ tm̄ sicut
uidas ꝑ q̄ tedio desperas laqueo
se suspendit Inquo ḡuiꝰ patauerit
Exte hic mstrote nascentē ciuit̄
apparet clare quo ciues Babilonie
msequent ciues Jherlim ꝑ p̄mitatē
plem reꝑbatam primo pmitū deꝰ
dedit ciue Jherlim s. abell iustū qui
ꝑfecte futuream omn̄ electoz ecclie
semen sctuli ut intelligē possem
eandem formā esse fratres filios
reꝑbationis et pdestinatōis mt s
quam Cayn et abell seruauerunt
lis nō sp̄ inspe homicidij actualis
tn̄ mspe odij et pscutionis Vtamq̄
potestem Cui odit frem suū homicida
est q̄ homicidiū effectus fuit odij q̄
successiue p possessionem illoz ꝑpagati
sunt ciues utriusq̄ ciuitat Jn ma
lōd tn̄ malis sp̄ fuere ciues Babilo
nie quam Jherlim Vnus ciuium
Babilonie maior legit fuisse q̄
Jherlim hoc pat epaūctibꝰ sacre
scripture Vtam mundi an̄ diluuiū fe
risse dr̄ uolt duo milia annoz
in magna multitudine huani generis
q̄ in omnes mundi partes Vtam
dr̄ eis caro corrupt̄ uiā suā deꝰ ho
lo noe cū septem psonis excepto Jo
dr̄ te uidi iustū coram me Cuius
signa sunt q̄ multa genera audacium
fuerunt in archa noe ꝑ quos dīn
homines Et ad Jt Vtatꝰ in iudea so
la deꝰ Et paulꝰ in actibꝰ apl̄oz
in pūt gnationis dr̄ permisit oēs
gentes ingredi uias suas s. Aug sut
uoluntā filiorum ꝑcrent Quē ꝑfe
su tpis usq̄ hodie exē misericordia
plures reperiē qui a malitia dei eo

exorbitant Cur aut hoc deꝰ permittit
permittat et pꝓ filiꝭ pba rō ut pōnt
dei exhꝰ gmedet⁹ q̄ tanta est ut suu
electi nō obstante nūsitate psequē
aūi malorꝫ npe eos confuat ut mi
raculosa possit ꝓbari confuatio electoꝫ
de quoꝫ nūo nullꝰ pire pt Ad rō
ne dom plius debito mscripsi consi
derāt videntes vndiq; se in medio
laqueoꝫ positos et ut ꝑp ad deū
cōfugiū haberent v̄ram multis vide⁹
maior fiduciam in multi ne q̄ in
vitate hōnes Ad ut dētē mael
legere q̄ hom exꝑpali gr̄a dei
saluant⁹ nō ex nā ꝙd q̄ mala
ꝓlerau⁹ Et q̄ mobile gr̄a nabilis
et stm⁹ q̄ hō q̄ ag̃ in multis dis
ptiā canto vilis estimare ꝙ voluit
eoꝫ deus dona sua vilescere Jo et
deꝰ scꝑs dom sua ecc̄ electe ne
gat ne vilescant Et ut mstria
vita electi videntes tanta multi ne
dāpnata deo massā agat gr̄as
actiones eo q̄ ab hac mlitudine
mi seiūdit sit ꝑpetuati Et ex multi
tudine dāpnatoꝫ cognosti pos q̄
tota massa hūana genis meru
isset si no indebita mscitia sus
uenisset Ad rō ad hoc vacauem
eoquis ꝓbem ꝙ ethiops mobilia
nā existentiū assūescit mo pue
tū Infantes parū differūt abes
cis mstis actionib⁹ fm̄ app ad cōpis
cuntes ꝑp abmutilatione vōis et
aīe que to⁹ intendit vitiis potētie
vegetatiue Et nō mste hō vtut
sciēs spēz q̄ Z tā tabula rasa
nigua mobile est de pictū Nec q̄
etas mfancie et puerie tā fugit⁹
vsq; ad etatis pene vr anni deꝰ
sibi habitum cōgnalit⁹ aduenti
acquisit que difficulter abicit m
si p̄cessū continua cōpestentem
Jo sic astrictus fm̄ carnē viuel
no desistit hō deo ꝓtinus et tales
sic viuentes ciues efficiunt⁹ Babilo
nie msi cui⁹ ꝑtū aut dirat ꝙd
aut religiosa educatio hoc impedi
at q̄ rō omib⁹ assūt Jo spuem
et illegittime nati quib⁹ nō ad
hibet⁹ cui⁹ freqūs in dom⁹ maibus
desiant Vñ net ad sacros ordines
admittūt⁹ sine dispensatōe Item
q̄ obiecta vōis que sūt fluuia et
absen̄ s celestia et a que v̄tutes
consistūt et pauci fm̄ vōis dicta
tame vnue voluit mlti veō fm̄ cā
nam Item mlitudo carnalit⁹ vi
uentiū et consuetudo sblita
milites allicuit ut carnalit⁹ vi
uat que omia facūt ciues Ba
bilonie ut deū ablunstant Sed
cur deus eos nasci ꝑmisit
Cequo eos dāpnandos tristime ꝑ
stituit Ad hoc posse respondeꝰ d
apli ad rō ip̄ O homo tu quis
es q̄ rndeas deo v. cui⁹ dicit fict
mihi et qui se finxit q̄ me sic
fecisti In no hō ꝓtatem figuli luti
ex eadem massa facere aliud vas
in honorē aliud in contumeliam ꝓ hoc volunt
pau temeritatem querentiū et scrutā
tes tā voluntatem ipsius q̄ rōnē
nulla sit iniquitas apud deū et
ꝓsupponendū Z deum oia iustissime
disponere aut fm̄ mita aut demi
ta nō exclusa mia et iustitia
lis hoīes hoc lateat nr̄ ꝓfundū
dicioꝫ dei cui⁹ intellectus
penetrare sufficit Jo v9 alt⁹ et
dn̄s nō lig nr̄ ad volūtatē facē nulli
em̄ iniustitia facit cui nullꝰ debi
tor existit Et si em̄ ex gr̄a aliq̄d
tribuit ꝙd alteri ex iustitia negat
quis iuste ꝓt ei dicē cur ita fac
Possūt tū aquas ꝓsimilibus
rationes congruētes assignāe ad
reddenda rōnē posterioꝫ Cur eos
s ciues Babilonie s filios dāpna
tionis nasci ꝑmisit ꝓmo quia
ex cursu solitum natale inditum
frenetice nō de aut hoc mobile de

fm̄ ꝑ
fm̄ ꝑ
fm̄ ꝑ

gratibilib⁹ vez Geneal aut ḡene
ratē sine nasci ptz ad potenciā re
generatiuā 2o de alia hic est q
de⁹ tam illicito cōcubitu q illi
cito alias fetib⁹ infudit sic et ꝑ
lucet tam latrom q iusto hoi sic
et dia ꝑe nostr vlam fm aug
hic de⁹ res quas condidit admis
cuit ut eos ꝓos et nāles moti
agere smat 2o ut sua bonitate
cui⁹ rapati dare nō recusaret esse
des in cātia qualib⁹ sua clemēcia
am vlet nī vō damnatā nasci
permittit ut dapnet⁹ q oia nata
sua saluti sibi sd alii largit ebu
it. s intellectum voluntatem inge
niū doctrinam sp⁹ interiores et ex
teriores de⁹ em nullū mali cau
sa est p arbitriū ꝑm ut in seq̄tib⁹
patebit ꝓpter et damnado dare
ḡtiā. sed saluando si ille abiciē no
ponēt dine ḡtie duē nuda ꝑstia
dei no p tā dapnacio deus sic p
q⁹ sceret ꝑdones late in valle et
videt in itatōes crassantes p eande
viā ille ꝑsecutor illos fore spoliā
dos et in no esse causa spoliacio
illoz Et de⁹ plus facit mouendo
docendo inando permittendo et quia
bnficia no negando quo eo posse
esse causa dampna 2a ca cur
eos nasci permittit ut eo eoz ma
licia bonū eliciat patens est em de⁹
de malo elicere bonū vita p augs dñi
me de⁹ mala fieri permittēt n eo
eis sciēt bonū gubernē sic pde
mētib⁹ et de scto Iob Et malū
est bonū q⁹ in elicit q illud bonū
q malū tollit Et potuit decedes ex
deasso ſfacto et versa etulis au
reis eligato q pulcrior z q si
integer esset et no eligato 3o
io ut iustia dei demoster in pcu
te malozo que alis sit no cognos
cet Et ut p destinato telo hoiant

tiū suum laudib⁹ attolleti videntes
penas quas ꝑ cuasserant Io dicit
ps Miserebōdias dñi in eternū canta
bo Et to ut p eorum malicia ꝑdesti
nati pereant in hac vita sed aute
informare ꝓpiant et p ctiam aptetis
separant et mutent Et ꝓhic maior
id est reprobati fuit minori id est
electo sic dctm est Rebecce duos
gemios in vtero gestanti s Esau
et Iacob Io mali sut filii dei
ex psequendo istum diligentib⁹
Deum oia cooperant in bo⁹ vlam
sic dapnati potiq vellet no esse
q⁹ male esse tm Iher illoz volū
tas est cui⁹ rōem vetam vlo esse
michil bonū inclusit q pua pua
cio q no cadit sub appetitu impe
nib⁹ aut esse aliqd boni esse Et
s. vide intellige sc⁹ Et apphendit
sub rōe puloris Ar no esse est ab
latum pene Ar desidiat cum⁹ aliq
bonū inse continēs q rare malo
est q⁹ bonū o ethicoz Et sic dic
tū est de iuda Melius illi erat
si natus no fuisset homo iste Io ad
manifestandam iustiā hominē et dei
potentia ac ad sua laudē p bonos
applicanda deus permittit filios ꝑditois
nasci et vivere et hec appno bonum
nū qualiuscp electos usq ad tempus
ꝑfinitū Sic vides amodū totiq
recte ne ut fides sint s mīgis et
mio ꝑfectū ut electi possit pul
chritudo et sapia creatoris q⁹ fm
phm nupsita sunt que ꝑfecta et
id q est ꝑfm oia ꝑfectiois est
vltm oia gnalionis sd hō celtio
oīm creaturaꝝ facto est aliis
ꝑfectioribus ꝓcedentibus Unde celi
pulchriq eius vale te stellaq de
creatū q⁹ si omes stelle pules essent
pl Sed pules pulchriores z caris
coloribus etc mig pinx depictus
q⁹ si omes solo colore gauderet
Unde fm doctrinam doctoz sup

sinaz ventilat q an mala sint de pfectone vniuſi Et ibi diſtig uit de pfectoe ſ ecnciali et actiñ tali de pma vident q nō q sine malo omniſ ect pfectio ſ de 2a dicit q sic ſ dpacidens q ma la siñ ottasiect milto2 bonoz ſd vltiō mi orpōe mētis ēsurget et passio vpi que quo ad mſentes fuit mala q2 et malicia et tñ ſtaz est q ta bō fuit mde secuta q redemptio totiq mdi ꝺ deo et stato bō mdi cū malis pulchior z q si mala nulla essent primū rea fiñ pfim ſ electoz Oppoita nuit se patia magis elucescit ꝺ deo credendū z q si deꝰ sa'et melio ee mala nō esse q esse quo ad bonū siñ et ad pfectū pdestinatoz dti q auſt mala de ecnia viam sbi pdestinatoz finis est Cuius bō mudq tanto q2 diuinit rea nuō pdes tinatoz finito mal mudi ecnia siñ finē sortiet Sunt em mala q2 instrumeta et sic fuit electoz quibꝰ ad finē optatum venietibꝰ tam instrumeta prinet sic vide mꝰ bꝰ corpalibꝰ et artificiosis Ex illo pt colligi q deus illoꝝ ci uet Babilonie ſ pſcitos no ideo nasci permisit ut vellet eoz salu te salte voluntate bñplaciti q ſp mpleꝝ ꝑ voluntate signi q no ſp mpleꝝ Et hmoi voluntate sig ni siñt q2q explicationes ſ precep tū phibitio promissio consiliū ꝓle Et illa no ſp mpleñ nr io deꝰ ea precepit ut adimpleam sic ꝑ v molendo Isaac deꝰ precipit abra he q tñ no fuit molata nr deꝰ hr intendebat ꝑ ut animi eiꝰ ad hoc ꝓparaet Et hr voluntate signi deꝰ vult oēs homes salvos fi ſ q mſe est nulli denegans ea que siñt nīa nē p que pt ordinari ad salutem Et hec est voluntas tōdia nalis ſ si ee homo fat qđ mſe est sid rex in regno suo volt oēs saluare in bita q mſe est omnbꝰ nīa vie p quidens ꝑ ea q ad nāz et pacem quēt pinet tñ si quis est maleficus in regno no vult eū esse Et hr pt ꝓdi ad diuin quo quit ann deꝰ in creatōe pfiti ad dānati intendit eiꝰ salutem aut dapnaōz q q in mſe est in tendit eiꝰ salutem tribues ei ea que ordinant salutem si ille vult ꝑ q in ad adiutentē homis et obiectū ponētē tribꝰ ꝓ intendit eiꝰ dapnaōz cuiꝰ causa ꝓpe homo pſcitq est no deꝰ de malo culpe et pene pſiti multa dō fecit ut potñ ostendens in eo bonitā usti dē sapiaz 7 potenciā suam bri vtens malis q opt ē deſtruendo Hec duaz ciuitatū et earū auuū di sic velis de hoc fundamēto vide q2 viu etiā in de possimus q libez arbitriū hois cū dō no visu exire q in ad aut 7 Jherlim et suis ciues selectos et libez arbitriū hois in malo visu exire q in ad ciues babilonie ſ pſcitos 7 duobꝰ pri cipiis fundant hec due ciuitates vra dr pau Grad dei sum q2q sū et grad dei in me vacua no fuit ꝑ plus aiꝰ laboraui no ego ſ ecclia dei mecū Et apaug dei potuit misi la dei in cū grad dei opa salut efficit nr q2 grad sine li ar nr li ar sine grad Testat hr alia scptura dicens Deus ab initio constituit hoīz et reliq eum in manu con silij sui addicit mdata et ptepta sua Si voluer mdata

seruare conpuabit et Apposuit tabā
aq̃ et ignem ad aq̃ voluer̃is puer
ge manū tua Sīn bonū mor̃
et vita bonū et malū q̃d placuit
habit̃ illi Cūm vo' r̃ det diffice
qm̃ si cr̃ pse m valid̃ est ad opa
mitoria facienda nec pse resur
gere valt̃ aptō actu si tal q̃d
tnse est s̃ diligencia et conatū
alicui pt̃ Deus em̃ michi pt̃ ar̃
libez facere nam pm̃ si beat alq̃ pos
se q̃ nā sua et sua creatōe s̃ do
lore et displicencia habere de pcto
et desiderare gr̃am q̃d meritū est
gr̃e Et nulli est dō qm̃ beat alq̃
gr̃am aut dōnū gratuitū a deo sibi
pstitum et si illo dono bn̄ vt̃ quo
ad ōnia die obedīē cooperatōe
reuerencia et bonis pauł dubiis aut
sibi cr̃a apponi q̃ vtro no pcedē
te bn̄ vt̃ sine p̃uitate q̃rit vtro
maior m̃sindit̃ vsq̃ ad pfectō
r̃a aplus vdens dixit ad Cor bo
cam̃ vos pe m̃ vacuū dei c̃ipiet
Et ad ro dr q̃ gentes q̃ legē no
habēt scpta r̃ dāt ea q̃ legis sunt
facūt q̃ onduī opa legis scpta in
cordibus suis Dlt̃ dr aut q̃ bi
dr spales ānotōes p ciuitas scpias
deōes angelos et valles vsq̃ fortiu
ū m̃ forcium m̃ capitale casu vdes
nacturales tm̃tul fulgetra ctul
tas m̃spiracōes sine giuō nullas
ōia T silia ppria dei dñi data a
deo bō in mitat quibꝰ si computa
fuit et ad ppria rogm̃ō venit
mox alie gr̃e s̃ addit̃ Ita ut q̃ bo
pcōe est m̃cenabilis cta q̃ no pt
cere dicā a me m̃ habeo et de
michi no dat gr̃am nec meretur
possim s̃ mi no ds imputat q̃ si
dle fat q̃d in se est cooperans prime
gr̃e qua deꝰ oibꝰ ēqlit̃ t duit
mox se disponit ad aliam eo
ellencio Et dr est no gr̃e vm
dat̃ cra maiore q̃ altera s̃ bona
vna libet arbiū Io plagie pha

raom p morsen m̃sticte erit gr̃ie
prime q̃ dꝰ tū male cosa est no me
mit mdicatri no q̃ deꝰ fuit cau
sa mduracōis eiꝰ p q̃ gr̃am sibi no
m̃sidit vt sit q̃ mduracio mor
ad dōnū bone cptū Io dicit aplus
Cuꝰ vult misceret̃ et q̃ vult mdurat
Io p̃m quēi potest mltoꝝ hamosoꝝ
doctoꝝ lis p̃destinato electoꝝ no
aliam hr causam m̃si diuinā volū
tatem hr tū dēt̃ vēnem ō gr̃ie
consequtem diuinā volūtatem r̃ co em
diuina volūtas stare pt̃ sine tōe
g̃ruencie q̃ alis esset fortuita aut
casualis p tōe voliti cōgruit sic
p̃ cta istam et no sic cta alū et
illam tōrem mō fine scire possis p̃ mi
spē stare no possis Io dr augꝰ gr̃e
illū et no istum thit nolī velle
diuinitat̃ si nōris errare Et de
ho speculaō est doctoꝝ cta p̃mu
li sinaco de p̃stiencia dei Adhuc
horū ostim libi ar̃ mltu vmat
homitas complexioris m̃ hore econ
dulcia complexionis q̃ videꝰ q̃ vnꝰ
ad simplicē exhortacōi aut p̃mo
pollicitacōi conūdit̃ et ad vnū au
ditū vbi dixi sid paulꝰ m̃suadeū
sione et Anthōnius m̃audiui cuadꝰ
alig vel̃ nec debeig aut i firmitate
diuerꝰ ut̃ mpbeatione Io gre m̃
materia bn̄ dispōta ciuig aptit̃
q̃ m̃ materia oppōta sid mi quabi
ter artificiali apta facilis mduci
forma dōi acta artuoꝝ sutī sub
tecto pdispōto qoꝝ de aia p̃
conatū etiā maioꝝ r̃ mideꝰ gra
ppōcionat̃ Io vq elegit eplos
simplices et sn̄ hoc corq̃ aptos
et capaces doctre sue q̃ no habe
bant impedimenta gr̃e et erant
sic tabula rasa m̃q̃ michil erat
depictum q̃d oporteat deleri p̃ simꝰ
m̃ sibi no dantes no ponentes no pbos
q̃ isti hnt impedimenta gr̃e r̃ no
mq̃ sut capaces Hic ep deꝰ ele
git p̃mas patriarchas Abraha Ysaac

et Jacob pascebat oues et tulcabat agros
Semē semiatū in bō dispōito agro
omnia fructificat et Padus solatus
de puero elatus illuiat q̄ nebulosū
Sic maudiendo dei vbiam omnē cō
pugnā vsq; ad lacrimas alle sicq; tenu
net Tertio est q̄d prima grē causa
saluacois alicui p̄ abscōi aut sub
tractio grē nō est causa dampnacois
p̄ mag̃ malicia libi arbitrij ad
gram nō habilitantis Et s̄ dicatur
si p̄ illā p̄cepto id est dampnādo da
ta sunt grā et sunt saluati hoc
nō est p̄ nō debuit deū conferre
gratiam merito se nō disponenti ad
eā nō faciente q̄d in se fuit p̄ ma
lum in culpa p̄seuerare Sic rex
malefactōi fame mittit periculū
bū sibi nō ministrando nec est causa
mortis ergo p̄ culpa p̄pria et ad hoc
nō tenet sic nec deus actus de
bitor existit Et paulatim p̄ vo
luntatem si deus volens ondere ira sua id
est penā dānatis et notā facere po
tentiā suā sustinuit in multa patien
tia vasa ire id est digne offense apta
in interitū p̄pria demito ut ondat
diuitias gloriē sue in vasa misericordie s̄ electoz q̄ p̄parauit in glo
riam s̄ ab eterno eligendo ita p̄
hō mouit potencia ostendi in
ē tā causa dānatis q̄ saluatis
alie saluatis q̄ p̄ se dānatis p̄ patris
substractoz grē paulum pōt cū no
lunt excludere a⁹ tunc tollendo
q̄m ad dampnandos et saluandos qui
adh̄erent vel illū et nō istū dāp
nat aut saluat deus hoc dicit pau
lus consequēter s̄ ergo ille dicit mendo
diuine et iste ferit q̄d missum est ro
sed autē est q̄ deus istū primo vo
luit etiam et illū primo Via
dei ē agens p̄ intellectum et volū
tatem ro michil agit sine causa
p̄ se finē q̄d congruit et ista tollen
dā est cum agente disposito Vnde dicit q̄ sola
voluntas dei esset causa dānatois
p̄sticoz sine rōe congruentie exper

dānati videt nō posse stare q̄z
voluntas dei nō p̄t ferri i malū
principaliter meritorie ut s̄ ostendit iu
stitia et potencia dei expecto dā
nato nulla alia cōe cohirente p̄
culpa p̄uemente nec odiat illam
m̄ Sic de pharone dicit sp
cia ihc̄ rom̄ ecclesiam te ut
ondam mea potentiam meam s̄
ex culpa duricie tue consequitur
ego apparebo potens et iustus
Sic de fractis ramis s̄ inde is in
credulis et paulo ro vt alii m
seruant nō ro fracti sunt p̄ pec
fidelitatē inde ro fracti sunt et ose
ritur gētiles sunt insiti in fide
Et ro q̄d dicit paulus O hō tu qui
es q̄ respondeas deo s̄ causando de
aliquoz reprobatione et aliquoz elec
tione hoc nō licuit dicere ex culpa
reddende rois q̄m nō esset ro cōstru
endi ne dei voluntas s̄ ut ipse
mat cōstatem meā pactū
ne de incomprehensibilibus dei
iudiciis velint se intromittere cōn
sima pauli ad hoc ix Tribuen
cognoscat spūs dñi hoc est positio
magnoz doctoz Bone vere hem
ricus de gandauo Thome et cogentia
dixisse nullus modus de omni
mouendi ut prudeat sibi de salu
te ex quo ignorat si amore an
odio dignus sit et sibi eligat via
ambulandi etiā q̄ possit ad hoc
ru sat nichil est de salute sua
nescire an s̄ predestinato sit aut
p̄scitus **De modo remissionis**
Remissio horū animi et cetera in
literis Considerantibus nobis hom
inum actiones videmus inveteratā
nō solū in diuersis horis s̄ et in
eosdē horis s̄m diuersos gradus et
etatū lis in saulo et p̄ remissam
in paulo q̄ an remissio apud de
metes aliquos indicabat animos
christi cum p̄sequendo tm nō esset
in veritate coram deo s̄ p̄ ignoran

cat cuius verū sic et hēsuda ēdicēt
ūi passū et pū ꝙ pussio ꝯpud deū
aut qui abetio pſauit dēs suus
cat et pſeuerauerit nō cat ignotū
apud hoies red ſm̄ pmtem usticia
que est dubia quo adfinē suū sepe
udiciū fallit hō em̄ ſm̄ vidit q̄
apparet ꝙ deus mutet cor et nul
la fuit et futura sit pita ꝙ oīa pn̄
cia ſō apud eum est mdubitā cti
tudo Ciuitatū aut ad tuēdā quatu
lacūq; appetia mōrchie hoy ri
dem et legū mſpt̄or autenticā
militudinē hoy a mdi exordio
forte vsq; ad nram etatem studiūsu
um impendisse qm̄ ad exteūdra
adipiscenda possidenda et cōſnā
da que suū cria ꝙ id Iohēs Ome
qđ est in mdo aut est cōcupiſcē
cia carnis aut oculoz et superbia
vite Cid qm̄ vero sic vetes testan
Brosoie De regibꝫ pdecessoribꝫ et aliis
mūdi amatoribꝫ ſ Alexandro Ma
cio Tiburcio Orosio Asstreo Anti
ochio q; tō intencōe cōſabant cta
caduca bona diuicias et volup
tates quibꝫ ome qđ libuit licuit
Cid utinā hanc in animis pnti
pibꝫ fixe haberet hoc silet legis
ti mactiones vt de legibꝫ filioz
Israel magis a tpe saulis pm̄ regis
usq; ad Sedechiam ultimū regem
paucissimos legimꝰ saluatos q;
pene omes erant cultes Babi
lonie lis lege statam mſpt̄e ha
bebant Et eoꝝ legimꝰ cultes Hie
rusalē electos statū mſelorem q;
ad pme seculi culmē tenuisse sites
ſ Patriarchas ꝓphetas ac Apl̄os ac
alios ſcōs tē vigentes et sub
rectoris statū habuisse quo ad se
culi pmedita lis pcipui erant
q; ad dei acceptacō ut de eoꝝ
magnis et vi pmis ꝓphet ac
de Elia et Eliseo Et paucissimos
legimꝰ ſublimatos mdignate scla
ri vt ſs apicalis dignatis anteris
uerent aquibꝫ pcūs pauci se
pcū pſuare ut mdmd qui ce
cidit lis ſurrexerit a pcō Beth
sabee et vrie Etc ō deus ꝙ luat
ſctos ꝓphas et alios mōd ſcōr
vros ab offitiis pub̄ce et digni
esse seiatos ut ad speculanda di
na et ad erudiēdos alios posset
esse ꝓmptiores vbo et ō lo ali
os docendo Io dixit v aplis vob
datū est nosse mſteriū regni dei
vram cauſi pulūbꝫ ſdicatis mō
clare vide put Et paulꝰ ad Thi
motheum Vigilo militas deo im
plicat se negociis ſcularibꝫ Inno
ua et lege ſmites filii dei tuces
ſ Thrin tas trahut ad mſilias
dignatum ill ad ſeculares pcates
et hoc deo disponente ut salutifero
facilꝫ confusa rūnet has pcata
tas multū appciant ſcōres q; cau
tū est se subdere periculis et vitam
ac salutem ad quam tō eoꝝ mitēr
cio festinat comodosiq; acquirat maſty
silencio qm̄ in ēc qualiū pcūrsi
bus Io legis q; bn̄ qui deo singu
lariter placere arripierut pturbaces
ſcli fugierut vt dicit Orate ne
fiuent corda vra corpula et ebrie
tate et curis mūdi hꝫ nisi dna
vocatōe ēmittetes celebrantur
ad cathedras aut pulpita dignatū
ut in dō Hieronio Ambrosio et Augu
ſtino et aliis q; ab aplicis fuit
elis compellebant ad curā pastora
lem pfectū dnici gregis pdicue
rati subiectionis electoz qbus et
doctrina vt dicit expedit nō pita
est conterio mīe discipulos q; eoz
vide maior Tuc dicēbit vt ba
beadiem eoz a tenebꝫ et potati
bꝫ alioz dicit Orite q; teipes gen
cui dnant eoz tq; patrem bn̄t
sup eas bn̄ficū dotant das aut
nō sic ꝙ qui ador in vobꝫ fiat sicut
mor Et pmit ſcm̄ dom̄ Ego

m medio vrm ſtim ſid q̄ mſcrit t
idem ſpecie ch̄t vv et adit filiu
hoīe nō venit mīſerū ſ miſerē
Vnde et eōdē rīguada epla de
ſe loquit Zāq̄ nō mlto⁹ ſid con
ſēs petro⁹ et ottidie mouimbꝰ ſtu
es gemib⁹ loquar delicta Iuuen
tut⁹ mee et ign. meas ne mem
nerō tū dicta ſūo abapło ne m
ſcatq̄ mſipoſiam miciam i lacūm
ma li et alio loco dnīs de reſiſ
tit humilib⁹ aut dat gr̄am Vchil ita
q̄ a puēria nrare cōnato ſum q̄ cu
mēte cām et certam cāuē dei oīl
ſcia cōfiteāt Vauiem mḡm
et dnm deū meū m cārnis hūili
tate Dnoſſe diſtite ame q̄ mit⁹
ſū et humilis corde Et alibi dn̄s gla
diū at⁹ cor dū et cū turmā ele
uat⁹ h i Exp̄ſcut⁹ colligi⁹ q̄
hūilia de ſe ſentiē et oēs q̄al
cūq̄ cordis fugē diſtinct aues
Phel a cunbo babilonie Et fm
Aug ſup cā ſp mtimde ſtale
re, ſtultitatē abicē hūs oō qui
ſp eſt pauid Ipſe timor cuſtodit
gr̄a hūtat Vnde at cāmſſa et tac
ſoit nō hūtam Eſt et dō mſallē
udiciū Bono cuiū ſ eīdē oīa
bona et odio habere oē deo diſ
plicabile et p̄ſequi oē malū tā
mſe q̄ in alīs hoc mxīe eſt
ſtare ni dquo pūso utt ita q̄s dicat
poſſit oēs diam mee odio habui
et id zelo dom tue cōmedit me
mordeāt q̄ ad oia q̄ vidi ſi cōn
cupiſcentiam dei p̄mm net q̄uet
opibꝰ mſanguoſ magi⁹ aut ēdā
gratie Bono q̄ in nullo claudi
poſſis cōtingere q̄ nīc ſālua
ouē et mſtrīpibꝰ ſācdatū et
pharīseis q̄ adiū cōperit q̄ p̄m
arguēte pauitia et vtacſi
ero fm id exodi p̄ma inſonte
et ſāc fm exemplar q̄ tibi
in mōte moſtratū Et ſpūalis

ordo opez exercēo lic⁹ p̄dabilitate
aut appricia dēſ facere poſſint
dedignāte animum nulla ordinādo
pt ego hoc habeī q̄ et bonī et ma
li mūdis put cōtracte illud ec
q̄ dr In hoc cognoſcent oēs q̄ mei
eſtē diſcipli ſi dilcōz habuēt
ad mucē i cludit⁹ impiū ḡ ſcāl
tas dei et p̄ximi Vſq̄ quo ad
opa exteriora que q̄ḡ videñ
ſcia eſſe opa caritat⁹ ſ quo ad
radicem de corde puo conſcia
bō et fide nō ficta ſic paul⁹
deſcribit caritas ad thīm Finis
dicti apīt nob⁹ vīa que ſint ſtudia
et mentes vtrāq̄ animū et quo q̄s
mſe cognoſcē ſi ſit aut⁹ ibrlm
aut babilonie Vram multi ibrlm
reputant ſe pegrinos et exules ee
mūdi tota mēte ad alia feſ
tinantes Multi aut babilonie
tota mēte hic thīane cupiūt et
ſi nulla ā q̄ patria expectāt aut
ſperare debēt Et ſi dic⁹ eis optio
vellēt p̄tue bō mūe ni ch̄o alīb⁹
delitiis ſanctis et mūe fm car
nis oblectamēta Et ſi quis tlēſt ee
cognoſcit ta finē vltatū ſibi mēte
mis conſtituit ad eū nō put duo
eſſe fines et ſic deū nō ēt finis
ſuus et ſcat mpīlō aīe ſue q̄ nō
ſpēnet caritatē hn

De ordinatiſſima gubernatione hanutri

Dulcē amicū Cum ex fide catho
lica cōſiteā nos opt⁹ deū creatē
ee creatōz oīm vīo cit⁹ ſe oīa
ſcientiſſice ordinaſſe a p̄ncō mdi
et ſpūm ſc̄m dixit dñs facta q̄ ſcit
et creavit valde bona q̄n primo
nō oportuit nos dubitare ſz gubna
cōez eſſe prudentiſſice diſpōtam
lis pauca aut forte nulli omīno
rect cognoſcat videtes vsq̄ mo
res diſponi aliē q̄ prudes bō eas
diſponē vellet vīer mirā Cū
homo ſpūalis deo ihīa vide⁹ ſi et

adeo primitiua ut in mobilibus q̄ d'rōlibus quoq; res nos lucet ut in fertilitate in plumis sterilitate terre motu & nisi tacitalibus vel et evidentius sp̄ctri terri bonos p̄sequ' et dormiat' eis ut in mētibus et ordinatia eppeti aa dos ēg & hc oia p̄ augo q̄ detin tate ab illa aula ymperiali celesti ā sistamū' aut p̄mittat' q̄ et v̄ tes at' q̄ nec omū pliū tad it d'arbē fin pre vel et de passere qui no ca dit sine patre vestro sine pudeā dū hr em tanto pfamilias cetia ord alq in ordinatū in suo egno p̄mittet nc pp' ad mata bonū in elicied fina est augo in enchidion q̄ nec sic aut sic p̄mittit voluit ille de quo scribit' ita in mēsura nūs et pō dō disposuit cap vi passio in p̄lū cūp dare p̄suasiones aquas horrida fin geniticum finis oia ordinata ad fines disponū' sicut medici in tendes sanitatem ordiat ea q̄ ad sa nitate conseq̄a p̄sciente his egra ignorante q̄ dus fines dng in sua alia pp q̄ oia fiat tam d'ālī hō q̄ in malis-s' ad declarandū potē tia justicia sapē & et bonitate dei ad hec militat oia que fiat ordinate ut de pulz vri domus pp serpm opata est dns ad id ordinat' ad mita q̄ de mita hoīs (q̄ finis & utilitas et salus hois pp q̄ et' ad ista fiat q̄ hō & finis omū eo 2o pfectio so aliquis actus ops progitat fine opis dem ea q̄ ad finē istū ad consequendū ea lent deinde ordinat ea que st utilia ordinata vō p̄ ad executū cultio disponit ea que valent ad hō ordo q̄uatū et ad expellend ea que sūt corrupiua hō ordis et ista pinent ad bonā prudētia q̄ sic sob destrui q̄ in ad dei est etna vo nodo f' q̄ velis creand' ellā conferre dispositū q̄libi sed q̄s in fines dirigant' hec aut in deonibus fiat vō casua litate aut fortune q̄ p̄ intentū dispō uti in 2o phio so si in deo sic sunt mēta et p̄visa et certissime p̄ordinata f' mita et dermita hoīm ut q̄ ille occidi' in bello alio nō et iste suspēdi' tibi suis alt' nō (q̄ vel ad causas casalis valia sunt a casu et a fortuna que sunt cause p̄ter spēs sid fortes se pulchro mirent thesaurū nō p̄ter ea Et alt' equitas frangit tollit et sic de similibus quoq; cause ab hoībus ignorant' p̄ a deo certissime sciunt' (q̄ causas si hō cognoscat sic ad eo cta sua p̄mittet et ordinatas sid deo facit p̄ q̄ eas ignorat vt videt' sibi vero de (nd m ea b Si quis ti det alq̄ suspendi et hc p̄ nō videt q̄ est vero de est tui merce hoīs ad sili nes dei creatū mirent q̄ causa ignorat alt' vel cum sues et hec ea usui et vō de nec mal' voles egit' scale in hac vera vindicte sil mysspeltate seu adulte medere p̄ cuncta simulate fraternā ablatio mdei p̄cepti Et fin apti sua cha sibi capient' manū su p̄strasse ad ulta (q̄ uis est qui nō videat quātū p̄fuit tori mō passio vi' ab iniquis sibi illata (q̄ p̄fuerit verdict' in nocentē Joseph a fribus suis pupao sita qua deo conditit in hoīm sic ut to sua p̄genies sic p̄ leo annos fuit onfuata et pe' dns tacta tre ecclip ti effectus (q̄ obfuit Jacob p̄ archē p̄secuto esau fre sui ut de gitā coacta fuit a patriarcha suis et obfuit sathan serto Job mireo q̄ p̄ tussit eū vlcere passio (q̄ discre do p̄ mutabilia dine spiale celestio nia tpm electis dei morbi ad ulsit' euenisse q̄ eis gloriū fructū erectorie nō contulisset (sicut et mēbra nātibus inquibus est aliquis defectus nā sp̄ facit q̄ melius p̄ uti p̄ phm 2o celi q̄ ex mōte muste nut' arcanea leo nō nutrit' nisi quis occidat' ista ois defectus his mor dine quo ad se hnt alq̄ deformi

cū quo ad tēp̄ dimissū hūt pulchri
nā ordinacēs sicut meitbatra cō
de scorsū mt̄ sē sūt dissonātes ꝑ bn̄
ordinate sīl a bono rubdiūsante bn̄
congente optima rēbuīt madoli
am sic dimissū totū nō posst fīme
lio quo ad ēstū fīnē ad q̄ est or
dinatū salte ꝑtem manēs lis
q̄libz ꝑs dimissi ꝑ̄ se posst esse
melior ꝑ tūc nō manēt cas
saltem si mutaret essencialit nō
etiā esst melio dimissū si luna et
q̄ stella silis eēt sūi inclai
tate cōi lis sēti doleat de pseru
tiōe malor et vellet q nullus
pūsor esst mūdo nō errat tm̄ hō
nō expedit nō deus no exaudit
et eos q̄ m̄ta ꝓbor hō nō
ꝓcurat nec stis hō expedit ꝙd
vile esst q dīquis rex p̄mittēt
āquos latrūculos voluntate m
regno suo ut milites sui ꝓvigi
laēnt et stadent m̄ custodia nec
cooperit aut dūmēt et sp̄ ꝑt
mōlestantes augm̄ rēgē nōte ha
beāt posculaē et cum ūnient
ac diligent q̄ tm̄ latrūcali nō pos
sent subdit plā nocte q̄ q̄ rex ad
mittē vellet tm̄ hō vtiq̄ rex pru
dent agēt tam ꝑsē q̄ p subditis
Jō dicit̄ Jelme tm̄ Tu aut noli
desere p̄ ꝑtō hō nr assūmas lau
dem p eis et oīs et nō obsistas
mihi q̄ nō exaudiam ēs q̄ dīc
m nō sūbi et ide ꝓpetit cuīsdē
q̄ hōīe aut dispositōm causē et
vocē cur sic nō sic si expedit m
finali iudicio cognoscēt dūs ebdo
mis seu malis cuctabz quos hores
bonū vel malū appellat̄ fortuna
nō ꝑt mfallibiē cognōsci quis sit ri
uis Jhērm aut babilonie qve
ūsq̄ put tūc eueniēt s ꝓspera
et aduersa electē suis p̄uis deꝰ
cum mpsserē q̄ m aduersis ꝓspera
consolant̄ p̄ aduersa ꝙrent̄ Et hō
ꝑ̄ glo contingit nō aliūde q̄ ap
destinatōe p̄ut deꝰ scit eos posse
p̄mouēl cōs bō spualia et si p
mittit eos tāde malquibz pōtis
hō ꝓsitit eis m hōm q̄ Judices
carnales et doctores redeūt hō
efficiente spēali dei ꝓuisōe. ꝙ
illud pau ād hb cōm Omnia q̄m
diligentibz deū oīa cooperant̄ in
bonū ut m ꝓpha dauid et petri
nectatōe Oiles r rumbz babilone
s ebbate q̄ q̄nq̄ sūt bn̄ fortunati
q̄nq̄ male ꝑ duīsitōs demōnōz
et oīa cooperant̄ in malū ecclesi
libō arbrio q̄ dissoluīt̄ mpsserē
p electos et ꝙrangut̄ in aduersis
p̄muncias Crebrōs tm̄ deꝰ pmittit
aduersa sūp electos suos q̄ ꝓspera
q̄ eruditōs maduersis et p̄fant̄
et mirabilē dei stabilitāt̄ sūp ꝓsi
tos aut crebrōs pmittit deꝰ ꝓspera
ut eos hō ūmūnet de bonis eor
uz de diuitē illo luce vir cui
dam̄ est receptisti bona i vita
tua et lazaro silr mala sic
malū sign̄ est hores prosp̄os hō
ꝓspērari et mane i pōtis et sic
augē Summa cūa dei est malos
mpmti ꝓspērari Et exēplē sign̄
acceptatōis dei est mpmti tbu
lari et mdite mnocēs p mālē
uz mstrō Job Jō deꝰ hēt oīa
fat illis et ysē cōssimo Judicō
sibi cognito nob aut ignoto 2m̄
d̄ Judicia tua abyssus mlta
Dicit aut mādam ſm̄ē Aquile
aciem mō ꝓducit aduīs mili
tes s̄ dīadit̄ ut decipiat freet
ut frangat blandimēta voluptā
tū et terrōres tbulatōm̄ sūnt
quibz cā electi q̄ reprobi terrēnt̄

mbac vita et pfirmi electi pascuias
hostis grīs huam legim trīpliles
corruisse p blandimeta q̄ ꝓpenas
ut m aliud Salomōe cap̄ione
et ipīme pntiq̄ q̄esiū tibi retuli
corruerut Ctd sties Bathanias
x̄m silū aīdi² p blandimeta et
confusū abstessit. Inuenio etiā
aquos p cōmixtiones penaz corru
isse et x̄m negasse ut i pmitiua
ecclīā q̄e pfecutionis tēpestate
quo trī fortit sceterūt ut sti mr
tires Cui⁹ tam assigt aug⁹ sup
pē Ctu hītat q̄ illi mserīs et
inpīis vbq̄ confisi cōtīes aut
m solo deo confidebant Et hec cau
sa credit² hodie esse q̄ milti ca
dunt m suis temptationib⁹ q̄ sōtes
esti antes et m deo mig fiducia
tantes Huiꝰ vitas patet m hysto
ria libri iudicū Vbi nazzat² quo
des filiꝰ Israel conuenerūt bellatū
cōtra vna tribū s Beniamī q̄ ḡnis
suū q̄dq̄ cōmisertt deꝰ p̄cepit
eis ut pugnarent et duce bella
deputabat eis Et mīa milia de
Israel ceciderūt pstrati et pmo ibi
des q̄ nullo pugnatore et fortitudie
confidebant Iudicū xx Et hoc est
q̄ dicit² ecclīastes ij Sapiote q̄ nullꝰ
spectat manū et confusus est aut
quis mvocauit illū et despexerit
eū Et silis ca pt esse m aduersis tēpo
rum tactionib⁹ acquis Et forte h
causa possit no absurde assignari
cur ꝑ petrū tacere p̄misit m sua
negatione q̄ mīs m sua stabilitate
confusus est ut exēplis eis si opus
fuit memoriā retinū nō te negabo
et aīa mea p te ponā Cur aut
deꝰ tā pulcīs et delectabiles crea
turas fecit m quib⁹ tanta posuit
delectatōs et illecebrositate ut et
sti ragnit² ab eis et deū ablinus
cant² et totalit² exsordent² ut m
venerīs m amoē mlier⁹ quoniā
amor carnalis est mēsior et rebe
mentior ex ij libꝰ Egū x ij ita ut
hō bestialis efficiat² Dīna vō est
ista ut p creaturaz pulcīcudinem
et delectatōs hō cognoscat² possit mlto
amplius delectatōs i pīo creatōe
ut de² sap̄ xiij Speciem gnātor
et oia cōstituit amoꝰtudē eiꝰ sicut
et creatue cognoscibilit² potest hō
creator videri Vnde ei causa dat
effectū ducit p pfectos q̄ ipa est
vna p pulcras fortes dulces sapien
tes et potentes creaturas hō de
prederet i ador creatorē et no sis
tet in creatura Inuisibilia enim dei
p ea q̄ facta sunt intellecta. conspiciunt²
Adeo | Ita vō ut s filii dei sp
stent impugna et pugnet ut vi
cant et coronent ut sp in illa coro
cestat nō solū cōis demones aut
hostes visibiles s et cōis carnis
delectationes q̄ militia est vita
hōis sup tra Vnde ut de² in libꝰ Iu
dicū deꝰ nolunt delere Iebuseū
a filiis israel ut in eis experiret² israel
utrū custodirent viā dni et ut
habent usū bellandi Ito ut tales
eis dulcescent prima ingressu q̄ eos
laboriosiꝰ debellasset et ut appa
ret magna dilectio dei m̄ diligi
hoīm p quo tam pulcīm q̄ expugnasset
q̄ solitū est viriꝰ estimari q̄ si in
labore acquiri solet videt p hec
deꝰ dedit actor hostiū prendi p
modmediā aut alis s hostes ac
cepit hanc occasionē ex pulcra
rulpa deꝰ pulchra creaturaz fecit
et rebus delicatos et s ut nec ex
mia laudaret² nō ō ut altīm

ne vle' p̄ gred' fine' impet' et
compliq' puniēt' si diuicq' viuēt
scies eos a pris miserat' no' ces-
saturos Iusti et legunt' sepe a
cruāme grandes penas tollerasse ut
in legione thebeor' vbi sctus mau
ricq' et soti eq' erant q̄ta mīte
ornati Et libo 2° mach' v
vbi legit' q̄ ab antiocho rege in
eridio octi erant octogīm mīa
et q̄dragīm mīa victi p̄ legem
dīna aqua Iudi recede' volebant
Et si omīa ad causas et omīe cuētū
ranes stē veliq' mgene' no' possiq'
ctores assignare q̄' ut dīna iusti
potencia sapia et bonitas ostendat'
et ut a cetio p̄destinati salutem
sīa consequi valeant Inhos fines
oia sc̄ ordinata alia oia sc̄ cū
nstrumeta ad hui' fine' p̄uen' sū
pisti homes sine bestie et tota ele
metā l' et sūt de priti li mteriax
opofit' sicud mus et marcellū
et tenella que sūt mstrata fabri
lia no' fabro qui p̄ea mterd' talia
fabricare Io optento fine priti sta
nstrumeta no' creant' sic p̄ adep
tā salutem hoīm oia q̄nabilia t
eoz pti lia cessabūt Inuic est q̄
mpiti erita q̄bi sc̄ p̄ma usteo no
lentes volentesq' p̄ iuct' eis punit'
no' sepe iusti nī nisi p̄ Augo
lib' de ciu' q̄ deus volue' tā mala
q̄' bona p̄uida vtusq' esse q̄nia
ut do' tpalia a iusti no' nisi cupi
de appetant' q̄ ecē malis q̄duī
net mala tpit' cuient' q̄' bo et
bom plerosq' afficiūt' Est tā diui
tas causar' nisi q̄ndē passiōn sit
aurū rutilat et palea fumat sub
eod vētre Et subeas tabula stepu
le tōminuit' et strumeta purgat'
Io no' q̄lia p̄ q̄lis esse pati' atten
dend est Ex libris eccē plures causis
allegat ibi Aug' p̄ q̄ iusti nū
q̄ hodie pudent' mpimis et etia p̄
pseuerāms sīaud et aīe mudi consum
sptus tegat' et fuisse et futuras esse
altissimas p̄fanices ut dr̄ de xpo
tpe Erit tūc tlis t̄bla q̄lis nūq̄
fuit ab initio mudi et ber vemula
sūt p̄ bom pcta ut dicit ō ibi
Quia budat migas et gesta tri
tas milto Inmedio aut q̄ ad ip̄m
mea etas puenit q̄ta fuit oia p̄ ve
rend est ne p̄ q̄a pacē mlg' sc̄ orta
sō filiū petro decem annis bonis
ad mollia cessantibus tirannor' pseu
dionibus vsam de Ezechias Inpace
amaritudo mea amaritudo et plures
blandicijs q̄' pseudoīb' seducant
Dauid p̄ belle' vite mnocencie
confudit p̄ pacē tpe ad pacē p
lagosq' est Erit salon amore vxor'
alienigenar' oriet' vbla voluit Et
filij Isrl meta p̄missio' hūdan' p̄
spectat' oriet' ad no' p̄ dilexit sicud
p̄ tū est Inimicat' est dilectus et tal
citūit Inimicat' inpigrat' dilectat'
aquilonis vocat' Inter tū ut sc̄ qui
pcta eor' arguebant occiderēt eos
Iēmiā Ysaiā Ezechielem et alios
p̄phas et spoliabant eos ni bris qui
ad immolandū dīs p̄sistebant' ad
templū vi Rex et Sedone octi
del volebant q̄' destruxit ara Baal
quousq' dīm ut iudicū vi dic p̄ sue
rsi cū pcta mualestū net tpus
erit' esse pcta hoc videm' Rex vi
dens q̄ois rei primū pressu hūs ad
constitucōs condit augmetū Deinde
ad determetū deuergit Est em
antiq̄tas oīm eor' nre ut dr
Aug' Tpis dubitāte oia langues
cunt et negligencie torpē deficiunt
Rx oia duo sc̄la p̄dānaūt Sp̄ pri
cipia mstituto bonor' ecclie p̄fecta
p̄ fines desidia marcescūt sic p̄
nī legē moysi p̄uilegiose et ī p̄mi
tiua ecclia q̄ta fuit p̄fectio mpōlūt
sc̄ Quibus nos hodie compati q̄'
boruste respectu q̄tanūs videm' De augustini pectu
Et hodie multi aut pauci sc̄ quor'
tedia tenuit ber terribilis ō sma
dr̄ vij Intrāte p̄ angustū portā

q̄ lata porta est et spatiosa via que ducit mpōiū. et mlti sūt qui intrant p eam. Cū angusta porta et arta via est que ducit ad vitam et pauci sūt qui inueniūt eam. pena quā hanc sūā ad homines mēdax et videam⁹ q̄ pauci sūt qui artam viā elegūt et penetrato mundo p spaciosā et latam viam incedit. Cū aut facit arta via declarat Aug⁹ dicēs Contempto voluptē et collāpassio mſormet se q̄ hō non stat in arta hac via videq⁹ quot homines sūt qui cōtra mētē intentōē anhelāt ad voluptates. et fugiūt asperitates dicente mſerat q̄ pauci sūt qui salūā⁹. Jō dr alibi dr Contendite intrare p angustā portam. Quia cōtra et ambitiō dignitatū sibi dominūd docto orbe usurpauit ita ut eligi mores reformate et in sua mutatu noē primā pſistentes raro inueniat aliq̄s sublimes pēnas qui suum ingo⁹ vel sua collasubiecē dignent⁹ postq̄ studia sua contulerūt ad seculi vanitates ad honores in pena et mſignia sua mentes attenderūt studiose. Et q̄ secūdā natura sūt pē hanc vitam nisi memoria apud homines vanā et minus eis apud deū pfuturā ille erat magnus pastor⁹ diues eloq̄s sapiēs doctor magē potes pulcher atq̄ ad q̄dē clem. Cū amplius habes tuo in mēte de quo pōt mō tem dici⁹ optimus pale fredus fuit. Salvus tū huic de quibus paulo dr Cū vtiq̄ hic mundo tamq̄ nō ostantes priorem vitam tēp⁹ exilium cēp⁹ arbitrantes meliꝰ elevatem animoē celestiū quoz numē desiderantiꝰ bus q̄ seculi puto nō mag nū esse q̄ hi pdicant etates palam quē ut pōt certū est q̄ dei sibi cōfessiones spe consiret mutatu dextere ori collocare satis nō tutum esse statū alcuius q̄ sapiēs q̄ sapiē dr potentes potenter tormenta pa

tient⁹. Exigius dixit omnes mia quā duissimū iudicū huius qui post fiet hoc ibi plurim⁹ quibus blandi⁹ hūm dō sub spe iustificandi alios mūdoibus i aure cura nostri⁹ publica spe decipuit⁹ alios saluare impie ces et pias suas pdentes cōm illam vē finā. Cū pficit homo si lucret totū mundū semetipm aut pdat et detrimentū sui sanat. Et forte tales sibi blandiunt⁹ dicentes Christo⁹ mihi est et se alios saluare q̄ se solū. Et quis de hoc dubitare⁹ quis enī est de pprio salute eterna semp salutē facere sufficeret omnium salus sua vere reperte sūt iste p̄suasiones demolientes omnes nros ut dr Bernd Si quis completur⁹ ad ista publica officia ab eo qui audiūt. Grimoald⁹ Lyonū alia mundo et semp mactat. Et sagena p̄stes boibus capit et semp convulsit. Si quis completur⁹ ad ista publica officia ab eo q̄ audiūt tali fulcitus est eo obedientia vtiq̄ exposcaret⁹ nō semp in gehenis sed dr pati. Ad ebreos v. Nemo sibi assumat honorē q̄ qui vocat⁹ a deo tāq̄ Aaron Cū tū tuis videm⁹ si⁹ q̄ pecunia et alia que temporalia sūt p̄ quibus esse queūt exponim⁹ et sub pacto corpora nra. Leo sic scat⁹ Nicolaus chartam Ambo Aug⁹ Gregorius et alii scti pōtifices qui teneb⁹ antiquos ad mutuas dignitatū Jō tue res publice tegebant⁹ modo deo seruus sit⁹ essi gni⁹ tui⁹ salutē salute sua pre volent⁹ ut deo et sibi vacaret et q̄ mutuē esse stans in statu sibi cōmisso nō ambiendo in magnis nec in mirabilibus supse deuet si deo placet retrahē⁹ ad alcuius que non plaudendo q̄ plangendo subiecē cogent⁹ referent⁹ de hoc unū exemplum notabile quod mollitudinibus premissa vobis pro hijs quibusdā qui alios saluare mandō mutatu vita se dicebat⁹ et ca

maiores liura accipiendi me[n]sebatees
moradii petebat tles, filii nes ppone
bant Quatinquid tenpor pmissa i[n]uste
qdā q[u]ā libs tondes tres denarios ab
eo pio accepit Qui victu suo nāa
qrabat et ebdum modicu acquisit
s centu denarios sm lis diebs hic au
diebat quo mquada mag[r] aui te
derent[ur] mercade de quolibs ome
solido Ad quid auitate pcepit amo
re maiores leuici accessu sciu fuit
qs accisserat hospma pua tuu te at
cepit et vas solidi a quolibs et vi
dens magna siana tu ad ecclam
ad forū sibi nciā emptuo[rum] vestiu
totam illam sarma puerio victuo
posuit et mgil in residuo hospitasit
q[u]ā caro vendebant oia q[u]ā m pua
tuu te Quicq[ue] lapso anno mthilo
diversam mtulerat Et tandē dix[it]
dūtare ad primū locū vbi et pmū
pmū si fuit tm sp ad[ue] hospitasit lucri
et vtilg nl fuit id pmū q[u]ā istud
magnū Hic sita mō et si me[n]sela
res confitenti aliq[ue] laxo quo ad
alios accedit tēt tuas sollicitudines
voluptates vba detractoria moti
lia lucres et cogitatos[que] detractores
laudes hoīm et vana gla oia illa
lucē despexit Insolitadine arcio et
vōsteris lue tlia luc nō accipiunt
tm id pacto q[u]ā sibi acquisit integro
mact sine appetitu laudis humane
Quanta arbitatur pena deg
suos electos mhac vita puit si sue
velint septila facere nos informat
Vlam primū primā rem pcipiu
mus ubi accepti q[u]ā punit ad od
sua postelate quibs sentit mota
bita et pfi tm in abyssima pe
na mēt rmo dies postelitas sua
etia mōte exampnata fuit nisi
ds sanguine Redemptam sedidit fuit
Ideo qs Bat[us] mistas morse et aaron
qui pp hoc q[u]ā inducte aque de
petra in desto deū na sensticauerit
cor[de] filiis isrl p subdubio p tulerit
Vba deu[m] hac alq[ue] vobis pdicat pcio
so ad poterant terra promissa ingredi
p mortiu fuit nidesito net ec[clesi]e pcepit
eyorsi hec concede deo voluit ut nīa
vo Item ps m illo ppha qui de Judea
a deo missus fuit ad Jeroboam r[egem]
Israhel ut ebuit isrl ut eu arguet pritu
lis quos fecerat et accepto mdatu
ne ibi maduaret q[u]ā alter falsus ppha
mendacit reduxit ut madicatu con
tra mdatu et mvia pleone fuit or
riso ut Ite pt mistro Jona
ppha qui quia noluit niniuitis ad
pcepta dei pphetiare in mare missus
fuit et inventre teti tribs diebs
et tribs noctibs fuit ut lus Civitate
augustinam ibi fuit passo q[u]ā pt m
se exhibiti ut m libro one Michol
deo in electis suis mpiti dimit
tit mpiuti et mma pata hec eccla
pt mtegre stio Ezechia qui extrota
bat vsq[ue] ad mortem q[u]ā mertut p eo
q[u]ā deo merito fuit de victoria sibi con
cessa et q[u]ā gliato fuit ab nutrice et
Babilonis ut l[ege]re vo Jo de xo De
mose aaron et samuele electis dei
Et olaffes meos ad inventiones deo
vel non mpiure pteri ecclie exercitus
deo Et si deo hec in via ih[es]u q[u]ā fiet vel si nos iuste
fuit in actis q[u]ā fiet vel si nos iuste
cissimis **De tentcons** om[n]i per
secutes et ebriates eos electos po
ut q[u]ā pmittat se om[n]i eas q[u]ā ala
la pmissa mis fecit et illa arma
tual constitit in medrado eo la
to et sto q[u]ā ita pfecti sunt mo
cent et mgis pfecti ec[clesi]e ab amic
pribs scibg ut si diat ch[ristu]s re
medium est q[u]ā p tles p secutes electi
vo assistant et de eo calice mēn
patare de quo vo bibit Ite dicit illi
duobs fratibs Jacobo et Johanni po
test bibere talicem q[u]ā ego bibitur
sum ihc vo Et glosa est de eodem
talice bibere de quo deo bibit Tm
medium est dimissio mlti a pena
in purgatorio q[u]ā no pcuit deo hic

punit

dut doctores sup c̄o lib̄o sīnatꝰ Cuius
rō ēt qꝫ pauciores erant habebāt
oraciones p̄tandi Sed ēt ēt qꝫ pau
lq ꝫ corꝝ ꝫ dicit Cue scelta sit mḋi
elet de⁹ ut confundat sapientes et
infirma mḋi elet de⁹ ut confundat fo
tia et ignobilia et contemptibilia de⁹
Iher ō cō dñi ut quilibꝫ mḋcuꝫ sa
tu sit expertꝰ beat oculos ne in via
dei erret et speculet² vtr sit cues
Berlin aut babilone diligens sita sua
prudent tam ingrediet qꝫ malefis
Ꝛō nob̄ p̄stare digne p̄ ihūm p̄stita
benedictus ⁊ime Quo q⁹ efficia
cuius ciuitat Berlin cuiusmodi de
siderijs quib̄ mōrtiū asperat ad
hoc ꝺñe ut nō solum fiat qđ efficia
ciat cuius Berlin ſ ēt ut ascribi me
reat ni mō cuiā nō plid apud
homines reputatiue ſ ēt apd deū
vēdicat pauciores enī sūt vēdicter
illes qꝫ estimant qꝫ multi vocati pau
ci electi Ꝛequibꝫ vere cuibꝫ dī pau
ci ep̄i ni Iam nō est hospites
et aduene ſ est cues sīt⁹ et do
mestici dei Stat⁹ q̄ potes Tri
bus q̄ ciuilitatem Romane veb
milta petima assecuta sit dat⁹ ver
Ꝛō michl Berlin electi victores
sce vē cues qui meritis mora²
ꝫ pegrini aduene et hospites mitena
ri Banarij ⁊ sic de priti ciuite
Ꝺō Ꝛō politicos Ꝺr reges q̄ille
de cues q̄ quitat p̄incipatu q̄silia
tiuo et iudicatiuo ſ magiꝫ palle
cia ꝫequit et ut astricto sit Iua
meto ꝺefidelit̄ seruanda commūi
bono et promouere parato sit bo⁹
comunitat nō quēns que sua sūt
cone bonū comunitat Sit debeꝫ mā
tare de aue ciuie Berlin Et sic re
linq̄ scie quis sit talis audiamꝰ
conclēā ꝓphām dicente O homo
Indicabo tibi q̄ sit bo⁹ et q̄ deus
ꝫequat a te vtiq; facē iudiciū et
diligere misericordia et ꝑsolicitū am
bulare cū deo tuo Michee vi sup q⁹

deo⁹ dest ut mētāl adopt consilio et
ope faciam⁹ ut cente mens iusta
q̄ factura sit et post ope ꝑpleat
et ambulare cū deo id est sequi vesti
gia eius Inquibꝫ vobis ꝓpe notat²
tā que vere cues faciat primo q̄ trāsit²
quo ad septm̄ Ꝛo quo ad ꝓximū
Ꝛm quo ad deum ꝑmo q⁹ ad septm
hūi se beat vite discrendo mt bo⁹
et malū mt magi et mi⁹ bo⁹
et malū h⁹ dei⁹ prudētia q̄ Ꝛ vera
rō agibiliū ex vi ethicor hr tam
git ꝓpha nō dicit facē iudiciū id est
qđ vtrum iudicā⁹ impleē nisi Ꝛo q⁹
ad ꝓximū ſ ibi diligē⁹ miam Ꝛm sal
licitū cum ō deo suo ſ que placita
sūt ei ſp intendere et cauē ab offē
sa eius hoc enī cuiusmodi iudiciū
est optimū cuius cauē ab oī pcō
et ſi ꝗssibi penas et mīales
oportēt sustinē sīd dr Electus⁹
se velle p̄mitti i infinitū aīq̄ ale
ge dei discedēt vi charitatis in
quo alicis q̄ cues magr cognosci²
a deo mortalis fundamēto q̄ mi
oris et lo q̄ extra extiā tam
pulsis q̄ mi tamis ꝓpriū² ste vō
ad ꝓhāsses hūi ꝓphat deus ſ Isaias
populus hi labijs me honorat cor aut
eoꝝ longe est a me dñt vo dñi
multiplicata sūt mee extitibi exercitia
opa sīn melori decore ussicie et pcie
dte hui Sepe mi⁹ vist² brit q̄ plura
opim² Inde frequētat² missaꝝ celeb⁹
tiones vana tam digne q̄ frequēt de
bi dīni ad missarum exercitia visita
tiones eleemosine q̄ largitiones omnes
tanq̄ meritis psalmodie morosas
et alie bo⁹ institutiones q̄ semino
ste reprehensibilia concrentibꝫ alijs
que digna ste ut iustia humilitas
caritas vitas ordo iudicia continen
obedien pacia Cue principaliaste
nigubi deo delectat² laudem⁹ alios
Sctissimos veteres testamēti pueri
archas et ꝓphas deo acceptissimos
fuisse et invita gugali Obrien

ditiõe mllis illis ſuppliciis exactis
aſſumpt ꝑ excepte iuſtꝰ abedient
exemplꝝ te olubꝝ ma ſine dolo ut
mlbrichꝫ Iſaac et Iacob rectꝫ quoꝝ
ſe deꝝ ipe ſepiꝰ confitet Ego ſu deꝰ
Abrahaꝫ ꝑ et Iacob ide a doctoribꝰ
hꝰ aurēs empꝰ applicu ꝓbꝰ ipus
expectat et mlebre Inquo mollit
et delicate pene omes viue coſue
uerūt appi et dua deuotates deo
placitas inuenꝫ duos q̄ fm ꝓbm
dei tꝫ aſſialia conſiſtit Videmꝰ
mltos tm ipus mimeſſacoribus
ebrietatibꝰ otioſitatibꝰ auꝫſitatibꝰ
et uanitatibꝰ expendentes ſſeuſtra
ſibi iſti blandiuꝫ de aiabꝰ eoꝝ ſe
eſſe ꝑ ſuꝫ ſilet arboibꝰ ſalicis di
rentibꝰ ſñ fructu Dic ſiti mō mi
hiſtꝝ quibꝰ ꝺ obi ep tꝫ dꝫ pluꝫ
pſalmodiis oīmbꝰ mſſ Ieu mis
appaꝝt ꝑ caꝫtas comodia abedīa
humilitas par et pietas libellꝰ ꝓpu
ſij rēperiūt et detractio nīmiꝫ
tenderis Invidia tacudia habedīa
et ſuſurratio ꝺ bellis mgrīcꝫ te
pidetas mortigobilitas tenteptus
auaritie eſta mēt mſcribilitas
ſenſuꝫ ſingulaꝫtas ꝓpꝛ uoluptatis
defenſio poceriꝰ uaꝫ loquia una
gſta mēt elatio elemoſine uoluꝫ
cauſa conſumptio ambitꝰ temeraria
Iudicia uana ſuſpitiones grauiꝰ ma
lar cogitatiōnū ꝛ tertꝫ multa et ꝓpe
ne ymūdicia mlorū ꝓpꝛ mēuert
Cue ni mltis tā mūſa ſuꝫ et ſic
ſtūdat ſid tempeſtates mmad et
ꝺ ceteloꝝ ſclaria uicia ꝺſumꝫ
tanto mteloꝝ mltiplis cōſumꝫ Cue
tanto que tanto ſuꝫ pictoſioꝝ auiby
ꝺ mis putant noxia et cū ad
portas mſeꝛ nō dubiū eſt capti
ne Et lis confeſſiōe de hīs fiunt
crebriores no cū appm ſtudiū ad
vite emendatiꝫ Et nō fruſtrat tam
confeſſiones ꝺ deſit
in talibꝰ gradum emendi qꝫ
ſi ad oſſ mhine tā velox ad ea fiet
ꝺlapſꝰ Salius ꝑ abis q̄ ſinꝫ cuſtodi
am conſciaꝫ ſuaꝫ vigilant mten
dim qꝫ deo ꝑ puis gaudet ꝓpꝛ
cere quos adhuc deus ſibi ꝺſuat
quoꝝ adhuc excedit nō pꝫ eſſe
mlis qui pctōs deflet plangit
et orat p eis ſimde ad deum nō
ceſſant Deīq tꝫ q̄ ad mltos
uſitat hꝰ dctm ꝛ Cum ſpuꝰ
mdꝫ exiret ab hoīe ablat p loca
inaquoſa tr Poſtea aſſūt alios
vij ſpus neq̄ꝰ et mgreſſi habit
ibi et fiūt nouiſſia hoīs illiꝰ peio
ra ꝓpꝛibꝰ luc xj Ch̄ſ dctm
q̄dam pfulgꝰ ſcīt et doctrina aſſi
milat religioſo ꝓfitenti q̄n q̄ nōb
ſuſcipit bap ma ut mortꝫ ꝓmle
gitꝰ et exorcizat ꝺs et ꝓ deīq la
bit Cuua ꝑ aug ſup ꝓꝺ Sic ꝓfes
ſio fictoꝝ hꝰ Cuiꝰq ſalubꝛiꝰ fuiſſ
tem nō aſſūpſiſſe q̄ꝫ aſſūptu
violaſſe ꝛ Cōtuctiare ſcto et ꝓ
orde et actibꝰ admiꝰ ſtiaꝫ re
ulſū eſſe tta diſpna eſt lis et hꝰ
tu et conſuā manetibꝰ ī violat
Conclusio finalis hec ꝓdicta
de duabꝰ aiiꝰq et eaꝫ ciuibꝰ ſi
lis mcultus ꝛepimꝰ et forte aſ
peritate niſpeata lis cauſate orna
tꝰ nō ni memor dicti Heliā ſch
Wheū diligenti q̄ blandi oſtula
odientꝰ Et illuꝰ ꝓphetici dicī ꝓpius
mea q̄ te beāt dicut ꝓpꝛi te dcipi
ut et uiam greſſuū tuoꝝ diſſipent
Iſaie ꝛ Et ꝛ mnuola letꝰ ſi
ſt nō ſentit hoīe meꝛcatoꝝ ꝛū
tem ſuccreſſe ꝺs ꝓpꝛ enſoī q̄ nō ꝓpꝛ
eū hec dicta noīa ſint ꝛ forte re
mut ad eū Si nō mliquiꝰ ſe
ſenſit obnoxiū nō aut ꝛ aſpati
expedit ꝓpꝛ medicina ablata dicēs
id ꝑ te Corripiet me iuſto ī mia
et mꝛ repabit me oleū aut pctoꝛ
nō m pfūbet unguꝫ mēa eliaꝫ
ſtiat ſibi nō eſſe mmat Tales
alas ſuas uaꝛ ad Cm aut diligit

miqtatē odit aiam suā. Dixit nam
miquitatē qui odit fratrem suū pse
quit. odio est em vestris aīe sue
vnde nō mirū si sit vestris contrarie
Cūd m̄ de nullo psumed est. Sus
piat igr̄ caritas qđ offert caritas
cui si assistat veritas duas sponsis
speciosas sibi mediator spuali com
pulit vemia tōtēdet et pfunctati et
forte paute vitati lima caritatis si
emendatōe dign̄ reperit. dign̄ id ex
calendo no ī meō. ī illis Qui eli
cidat me vita etn̄a. Bebuit qđ
quam tam actōs. ꝑ quē lectōe pdu
cit ille qui est via veritas et vita
Quis est pstā benedicta ī secula

Et sic ꝑ finis d'duabꝫ ciuitatibus
Jerusalem et Babilonia et earum
earūdem

Handschr.
686
Hs 686

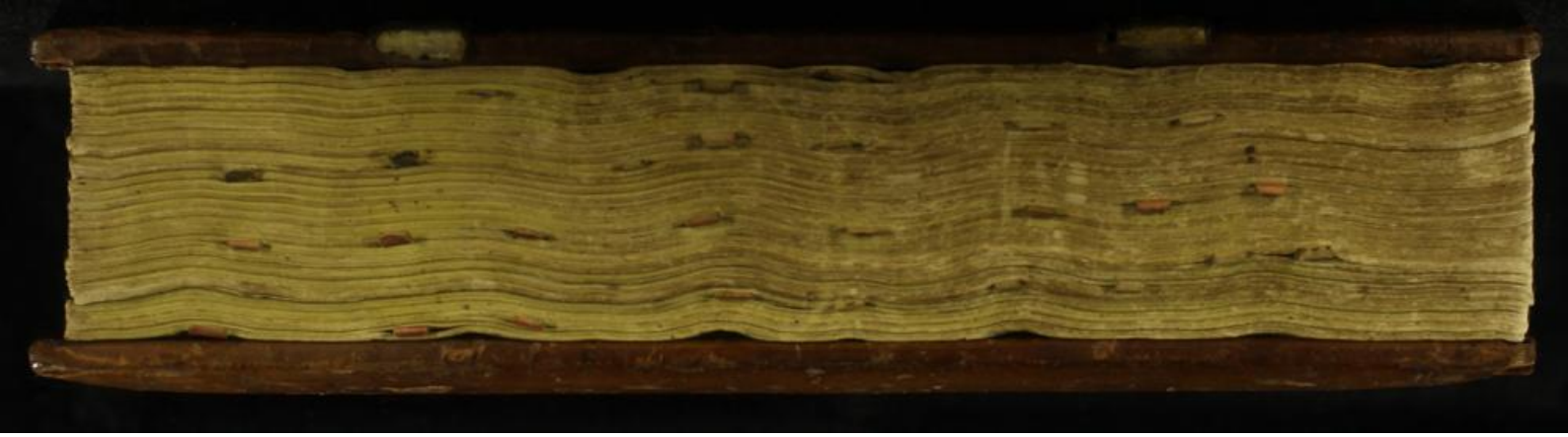

Inches
Centimetres
Farbkarte #13
B.I.G.
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black